

Paprad'orasty a semenné rastliny

Ferns and flowering plants

Ján KLIMENT, Dana BERNÁTOVÁ, Daniel DÍTĚ, Monika JANIŠOVÁ,
Ivan JAROLÍMEK, Judita KOCHJAROVÁ, Peter KUČERA, Ján OBUCH,
Ján TOPERCER, Jana UHLÍŘOVÁ & Mária ZALIBEROVÁ

Abstract: The article brings comprehensive information on distribution, ecology and coenology of 1 639 taxa (species, subspecies and varieties, including 97 hybrids) of vascular plants in the phytogeographical subdistrict Veľká Fatra, which has been found in the territory from the beginning of botanical research. The paper is based on study of 1 412 literary sources (1 288 publications and 124 manuscripts) and long-term investigation of the territory by authors of this article. 303 (19.65 %) of taxa belong to ecosozologicky important taxa according to the Slovak red list (EX: 3, EX?: 1, CR: 16, EN: 71, VU: 117, LR:nt: 91, DD: 4). Updated regional red list contains 356 taxa (23.09 %) [RE: 7, CR(PE): 17, CR: 46, EN: 43, VU: 157, NT: 58, DD: 28]. In this red list the most category VU comprises besides endangered species evaluated following criteria B, C and D also 79 rare taxa, evaluated only following criterion D. Flora of the Veľká Fatra Mts receives also 167 (10.83 %) allochthonous taxa introduced to the territory by direct or indirect support of man. Within them were recognised 88 (5.71 %) archaeophytes and 23 invasive neophytes, 47 taxa are of dubious origin (apophytes-anthropophytes). Occurrence of 228 taxa (including 80 ecosozologicky important ones) based on recent knowledge is evaluated as problematic or mistaken.

Key words: vascular plants, Veľká Fatra Mts, distribution, ecological and coenological amplitude

Úvod

Prevažne mäkko modelovaný hlavný hrebeň Veľkej Fatry s početnými rázsochami, širokými chrbtami, ale aj bralnatými vrcholmi, strmými svahmi s početnými lavínovými žľabmi a rozsiahlymi kotlovitými vhlbeninami, zalesnené stráne s enklávami lúk a polianok, nezriedka divoko rozorvaná bralná časť pohoria s hlboko zarezanými dolinami, tiesňavami, zurčiacimi bystrinami, penovcovými prameniskami, údolnými nivami, výslnnými stráňami aj romantickými skalnými útvarmi oddávajú priťahovali pozornosť prírodovedcov, botanikov nevynímajúc. Tunajšie rastlinstvo, v rámci štúdia flóry širšieho okolia Banskej Bystrice, pravdepodobne skúmal už v 30. rokoch 17. storočia Friedrich Jakob von Monau [Monavius] (*30. 7. 1592 Wroclaw, †1659 Greifswald), od r. 1636 profesor

na evanjelickom gymnáziu (mestskej latinskej škole) v Banskej Bystrici, od r. 1649 profesor medicíny v Greifswalde, ktorého zoznam rastlín (Index Herbarii Monavii) a denník (Itinerarium Monavii) z ciest po Uhorsku sa žiaľ nezachovali. O prírodných pomeroch niektorých vrchov (Tlstá, Lysec, Ploská, Kráľov grúň) sa krátko zmienil evanjelický kňaz, polyhistor (jazykovedec, historik, geograf) Matej Bel (*24. 3. 1684 Očová, †29. 8. 1749 Bratislava) vo svojom opise Turčianskej stolice. V máji 1724 botanizoval v okolí Banskej Bystrice lekár Franz Ernst Brückmann (*27. 9. 1697 Marienthal bei Helmstedt, †21. 3. 1753 Wolfenbüttel); svoje nálezy však lokalizoval len údajom „Besztercebánya“ (cf. GOMBOCZ 1936: 174–177). Prvé konkrétne údaje o výskyte cievnatých rastlín priamo zo záujmového územia tak pochádzajú až z prelomu 18. a 19. storočia, kedy flóru Veľkej Fatry skúma-

li J. N. Schwarzmann, P. Kitaibel, F. A. Waldstein-Wartenberg, A. Rochel a G. Wahlenberg. V druhej polovici 19. a začiatkom 20. storočia ich nasledovali V. Vařečka, J. L. Holuby, D. Bothár, A. Márkus, A. Junker, K. Rosenauer, R. Fritze, H. Ilse, J. F. Freyn, J. Fábry, J. Tmák, A. Petrogalli, I. Textorisová, E. Sargorski, J. Wagner, V. Borbás, F. A. Pax, I. Boldis, A. Kmeť, J. Petrikovich, V. Vraný, B. Lányi, A. Margittai, G. Lengyel a i. V období po 1. svetovej vojne sa výskum rastlinstva rozšíril o štúdium vegetácie, ktorého začiatky sú spojené s menom Jaromira Klika, v tom čase docenta na Vysokom učení technickom v Prahe. Zmienení autori, spolu so stovkami ďalších floristov, taxonómov a fytoecenológov (ich prehľad, spolu s biografickými údajmi, je uvedený v osobitnom príspevku), v priebehu uplynulých dvoch storočí nazhromaždili obrovské množstvo údajov o rozšírení 1 867 taxónov papraďorastov a semenných rastlín, ich ekologickej valencii a cenologickej väzbe, ktoré sme sa pokúsili zhrnúť a v koncentrovanej podobe vyhodnotiť v predkladanej práci.

Metodika

Pri zostavovaní state o rozšírení jednotlivých taxónov, ich ekologickej a cenologickej valencii sme vychádzali z dvoch súborných prác, zhrňajúcich výsledky floristicko-fytoecenologického prieskumu holi južnej časti Veľkej Fatry (SCHIDLAY 1956) resp. širšieho územia Gaderskej a Blatnickej doliny (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980). Východiskový súbor sme postupne dopĺňali štúdiom floristických, (karyo-)taxonomických a fytoecenologických prác a príspevkov pojednávajúcich (aj) o flóre a vegetácii Veľkej Fatry, vrátane monografických publikácií z územia Slovenska. Excerptovali sme všetky dostupné práce, obsahujúce aspoň jeden údaj o výskyte daného taxónu v záujmovom území, vrátane prevzatých údajov (súborné chorologické práce), s výnimkou všeobecných zmienok o lesných formáciách, lesných vegetačných stupňoch a pod. Napriek vysokému počtu literárnych prameňov sme zvažovali možnosť ich citovania pri každom údají. Zostavili sme preto alfabetycký zoznam literatúry, v ktorom každá bibliografická jednotka má pridelené poradové číslo zhodné s číselným odkazom na excerptovanú prácu u jednotlivých taxónov (odsek „Lit.“). V prípade viacerých po sebe nasledujúcich citácií sme uviedli rozpätie číselných hodnôt (napr. 53–56). Rukopisné práce sú v zozname zaradené osobitne za publikovanými; v texte sú označené indexom „_R“ (napr. BERNÁTOVÁ 1974_R). Základ bibliografie tvoria príspevky uverejnené do polovice r. 2005; formou dodatkov sme do nej zaradili aj neskôr datované práce (do konca r. 2006) a pramene, ktoré nám v skorších fázach jej zostavovania neboli dostupné príp. unikli pozornosti prvého autora. U publikácií zahrnutých v Bibliografii k flóre ČR do r. 1952 (FUTÁK & DOMIN 1960) kvôli možnosti porovnania s citovaním zaužívaným v chorologických prácach (Flóra Slovenska a i.) za vlastnou citáciou nasleduje tam uvedený bibliografický odkaz (napr. Klika 1926f). Konkrétne údaje citujeme len pri zriedkavo sa vyskytujúcich taxónoch, hraničných a ďalších zaujímavých výskytoch, pričom zvyčajne uvádzame najstarší a najmladší literárny zdroj. Číselné odkazy na excerptované pramene, dopĺňajúce údaje a poznámky sú vytlačené menším písmom. Pri koncipovaní odseku o rozšírení taxónov sme vzali do úvahy chorologické údaje za posledných ca 50 rokov; staršie podklady sme zohľadnili u rastlín, pri ktorých nie je predpoklad výraznejšej zmeny / zániku ich pôvodného biotopu. Použili sme pritom aj rukopisné poznámky Izabely Textorisovej (1866–1949) a jej netere Magdy Runkovičovej-Horváthovej (1909–2002) ako aj početné vlastné, zatiaľ nepublikované dáta, získané v priebehu viac než 35 rokov trvajúceho výskumu flóry a vegetácie územia.

Komentovaný prehľad taxónov obsahuje druhy, poddruhy (len výnimočne variety) a krížence cievnatých rastlín akceptované v súčasnej taxonomickej literatúre, zaznamenané na území fyto geografického podokresu Veľká Fatra (FUTÁK 1980). Problematické nižšie taxóny, najmä početné variety a formy, sme do zoznamu nezaradili. Taxóny, ktorých výskyt v území nebol potvrdený po r. 1950 (je však doložený položkou, resp. nie je dôvod ho spochybniť), sú označené znamienkom ^o; taxóny pokladané za (pravdepodobne) vyhynuté v rámci celého Slovenska znamienkom †. Súčasťou zoznamu sú tiež na Slovensku (^o) resp. len vo Veľkej Fatre (^{*}) nepôvodné dreviny (ojedinele aj byliny) vysadené na prirodzené stanovištia, úžitkové a okrasné rastliny nájdené ako splnené mimo kultúr (^o) a adventívne taxóny (^{*}) vrátane inváznych neofytov (^o), prenikajúce do územia v dôsledku ľudských aktivít. Ponechali sme v ňom aj druhy, predstavujúce pozostatok niekdajšieho pestovania, ak sa na lokalite dlhodobo udržujú bez prispenia človeka. Mylne uvedené taxóny, problematické (sporné, pochybné, málo pravdepodobné) údaje a nejasné prípady (údaje zo staršej literatúry uverejnené pod menami, ktoré sa nám nepodarilo identifikovať) sme zaradili do osobitného súboru; nesprávne údaje, ktoré bolo možné priradiť k niektorému z taxónov vyskytujúcich sa v území, sú komentované v poznámke k dotyčnému taxónu.

Vedecké mená rastlín sú podľa práce MARHOLD et al. (1998), so zohľadnením aktuálnych taxonomických poznatkov (MARHOLD et al. 2007a). Uvedené sú aj s autorskými citáciami, štandardizovanými v súlade s dielom BRUMMIT & POWELL (1992). Za vedeckým názvom taxónu nasleduje jeho slovenské meno (bližšie v nasledovnom odstavci). Pri krížencoch sme vzhľadom na neustálenú nomenklatúru (otázka platnosti ich opisu a správnosti vedeckých mien, zväčša osobných) upustili od ich slovenského pomenovania. Ak sa v území vyskytuje len jeden poddruh, uvedený je priamo v záhlaví odstavca (s výnimkou taxónov, zastúpených na celom Slovensku len nominálnym poddruhom). V prípade výskytu niekoľkých vnútrodrohových taxónov ich výpočet, zvyčajne aj s krátkou charakteristikou, nasleduje za rozšírením v osobitnom odstavci; akceptované mená sú zvýraznené tučným typom písma. U rodov *Hieracium* a *Pilosella* sme sa vzhľadom na veľké množstvo opísaných, často problematických nižších taxónov obmedzili na výpočet poddruhov v odseku „Uvádzané poddruhy“. V synonymike („Syn.“) sú len vedecké mená, ktoré uviedli autori údajov (ako platné mená) priamo zo študovaného územia. Problematické synonymá, ktorých správnosť nebolo možné overiť v dostupnej literatúre, sme do prehľadu nezaradili. V prílohách (Appendix 1, 2) kvôli skráteniu nasleduje meno poddruhu priamo za menom rodu po hviezdičke (*).

Značnú pozornosť sme venovali národnému menosloviu. Keďže zmeny vo vedeckom názvosloví, postupne uverejňované už v Karologickej databáze papraďorastov a semenných rastlín Slovenska (MARHOLD et al. 2007b) sa premietnu do pripravovaného Určovacieho kľúča papraďorastov a semenných rastlín Slovenska, snažili sme sa o to, aby aj nami uvedené slovenské mená rastlín boli pokiaľ možno v súlade s národnou nomenklatúrou použitou v Kľúči. Po oboznámení sa s hlavnými zámermi zostavovateľov sme vypracovali zoznam „problematických“ mien, ktorý sme konzultovali s editormi Kľúča a špecialistami na príslušné rody; následne sme oslovili širší okruh botanikov z radov vedeckých pracovníkov, vysokoškolských pedagógov a pracovníkov štátnej ochrany prírody. Po vyhodnotení ich názorov sme zostávajúce sporné prípady opätovne posúdili na porade s editormi. Pri výbere vhodného slovenského mena sme popri doteraz používaných súborných nomenklatúrnych dielach (Novácký in DOSTÁL 1948–1950, NOVÁCKÝ et al. 1954, ČERVENKA et al. 1986, MARHOLD et al. 1998) zohľadnili aj slovenské názvoslovie drevín (BRUŽICKÝ 1944), názvy poľnohospodárskych plodín a záhradných rastlín (SEDLÁROVÁ 1994), slovenské mená cievnatých rastlín publikované v starších Nováckého prácach a učebniciach (Novácký in BROUL 1936; DANĚK & NOVÁCKÝ 1938; NOVÁCKÝ 1943a, b, 1948b), v bežne rozšírených určovacích príručkách (napr. MARTINOVSKÝ et al. 1965, 1987), obrázkových kvetenách či fotografických atlasoch rastlín ako aj etymologický výklad jednotlivých mien (MACHEK 1954). Dôležitým kritériom pri rozhodovaní bola skutočnosť, či a v akej miere posudzované

mená zodpovedajú zaužívaným metodickým východiskám tvorby a revízie národného odborného menoslovia (cf. BAYER et al. 1948, HOLUB 1979). Tradičné jednoslovné mená ako aj v praxi zaužívané dvojslovné mená niektorých druhov uvádzame po čiarke ako ich alternatívne, rovnocenné slovenské názvy.

Pri názvosloví syntaxónov sme vychádzali z práce MUCINA & MAGLOCKÝ (1985), zohľadniac aktuálne poznatky, obsiahnuté v novších vegetačných prehľadoch a syntaxonomických revíziách: spoločenstvá skál, skalných štrbín, sutín a štrkovitých pôd (VALACHOVIČ 1995a, b; VALACHOVIČ & MAGLOCKÝ 1995), vysokohorské mačínové spoločenstvá na karbonátoch (ŠIBÍK et al. 2004b; KLIMENT et al. 2005a, b, 2007b), spoločenstvá lúk a pasienkov (ELLMAUER & MUCINA 1993), močiarné spoločenstvá (OŤAHELOVÁ et al. 2001), vegetácia rašelinísk (HÁJEK & HÁBEROVÁ 2001, ŠOLTÉS et al. 2001), vegetácia pramenísk (VALACHOVIČ 2001), spoločenstvá horských vysokobylinných nív (JAROLÍMEK et al. 2002a; KLIMENT & JAROLÍMEK 2002, 2003; KLIMENT et al. 2004, 2007a), spoločenstvá subalpínskych vrbín (VESELÁ 1995), lesné spoločenstvá (MORAVEC et al. 2000, HUSOVÁ et al. 2002), spoločenstvá kosodreviny (ŠIBÍK et al. 2005), synantropná vegetácia (JAROLÍMEK et al. 1997, JAROLÍMEK & ZALIBEROVÁ 2001). Zoznam spoločenstiev, doložených z územia Veľkej Fatry fytoecologickými zápismi, tvorí súčasť úvodnej state o vegetačných pomeroch územia.

Stav ohrozenosti na území Slovenska (FERÁKOVÁ et al. 2001, VLČKO et al. 2003) a endemický status (KLIMENT 1999), doplnený o najnovšie poznatky (MRÁZ 2001, BERNÁTOVÁ 2002a, BERNÁTOVÁ & MAJOVSKÝ 2003, KOLNÍK & MARHOLD 2006, BERNÁTOVÁ et al. 2006c), hodnotíme súborne v nižšie uvedenej kapitole.

Do prehľadu prírodoochrane významných taxónov (Appendix 1) sme zaradili taxóny zaradené do celoslovenského (FERÁKOVÁ et al. 2001) a / alebo regionálneho červeného zoznamu (BERNÁTOVÁ, KLIMENT et al. 1995), taxóny legislatívne chránené, endemity a subendemity Karpát a ich subregiónov, hraničné a exklávne prvky. Pri jeho zostavovaní sme vychádzali z návrhu kritérií a stupníc pre hodnotenie taxónov cievnatých rastlín na regionálnej úrovni (TOPERCER & KLIMENT 1996), ktoré sme čiastočne upravili a doplnili tak, aby boli v súlade s aktuálnymi kritériami IUCN (JEDLIČKA et al. 2007). U rastlín tvoriacich trsy, s ťažko identifikovateľnými jedincami, sme pri stanovení početnosti populácie brali do úvahy počet trsov. Pri hodnotení vzácnosti sme popri rozšírení v rámci Slovenska zohľadnili aj zastúpenie daného (pod)druhu v ostatných vysokých pohoriach Západných Karpát. Vzhľadom na (prevažný) nedostatok relevantných informácií pre kritérium A (percentuálny úbytok) sme ohrozenosť taxónov hodnotili podľa kritérií B, C a kombinácie príslušných podkritérií, vzácnosť podľa kritéria D (D1, D2); pri subkritériu D2 rozlišujeme, či ide o obmedzenú veľkosť oblasti osídlenia (i) alebo o obmedzený počet lokalít (ii). Taxón sme do príslušnej kategórie zaradili až vtedy, ak jeho hodnotenie bolo podporené aspoň dvomi kritériami príp. kombináciou aspoň dvoch subkritérií vyššieho rádu. U mnohých dlhodobo nepotvrdených taxónov z časových dôvodov nebolo možné realizovať dôsledný overovací prieskum, preto sme sa priklonili ku kategórii kriticky ohrozený (pravdepodobne vyhynutý) taxón [CR(PE)] (bližšie JEDLIČKA et al. 2007: 58, 64). Nezvestné taxóny, vyžadujúce si potvrdenie špecialistami, sme zaradili medzi nedostatočne známe (DD); rovnako druhy, o výskyte ktorých existujú len staré literárne údaje bez herbárových dokladov. Medzi menej dotknuté (LC) sme presunuli aj niektoré taxóny pôvodne tvoriace súčasť celoslovenského príp. regionálneho zoznamu, ktoré síce v území nepatria medzi rozšírené a / alebo hojné, ich populácie však v súčasnosti nie sú (výraznejšie) dotknuté ľudskou činnosťou a nepredpokladá sa ich ohrozenie v blízkej budúcnosti. Ako nepríslušné (NA) sme hodnotili taxóny vyskytujúce sa častejšie v priľahlých fytochoriách, odkiaľ zasahujú na okraje územia (mokraďové druhy údoliami aj hlbšie do územia), taxonomicky pochybné druhy a poddruhy ako aj archeofyty vyskytujúce sa (aj) na synantropných stanovištiach.

Zoznam alochtónnych taxónov (Appendix 2) sme vypracovali na základe ich hodnotenia v súborných prácach z územia Slovenska (HALADA 1997, MARHOLD et al. 1998, GODIČOVÁ et al. 2002), doplneného o nepublikované podklady L. Haladu. Informácie o ich

šírení a začleňovaní sa do miestnych spoločenstiev v stredoeurópskom priestore dopĺňajú práce z územia Maďarska (SIMON 1992, TERPÓ et al. 1999), Rakúska (ADLER et al. 1994, WALTER et al. 2002), Českej republiky (PYŠEK et al. 2002), Poľska (ZAJAC 1979, 1987a, b, 1988; ZAJAC et al. 1998; MIREK et al. 2002), Ukrajiny (MOSYAKIN & YAVORSKA 2002, PROTOPOPOVA & SHEVERA 2005), Nemecka (WISSKIRCHEN & HEUPLER 1998, KOWARIK 2001, JÄGER & WERNER 2002) a strednej Európy (LOHMEYER & SUKOPP 1992, SUKOPP 2006). (Pod)druhy s nejednoznačným statusom (apofyt – antropofyt) sme vyčlenili do osobitného podsúboru; urobili sme tak však až po zohľadnení ďalších relevantných prameňov, najmä údajov z edície Flóra Slovenska. Prílohu uzatvára krátky výklad najdôležitejších pojmov.

Pri výpočte podielu prírodoochrane významných a alochtónnych taxónov na zložení flóry sme do celkového počtu taxónov – vzhľadom na značný počet (97) – nezahrnuli kríže.

Mená vrchov a dolín sú v súlade so štandardizovanými názvami (KOLLÁRIKOVÁ & MAJTÁN 1987); výnimku tvoria niektoré mená, výraznejšie sa líšiacie od názvov uvádzaných v novších turistických mapách. Nadmorské výšky lokalít sú v metroch nad morom.

Herbárové doklady autorov predkladanej práce sú uložené v zbierkach Botanickej záhrady UK v Blatnici (BBZ), Botanického ústavu SAV v Bratislave (SAV) a Prírodovedného múzea SNM v Bratislave (BRA). Skratky herbárových zbierok sú podľa diela VOZÁROVÁ & SUTORÝ (2001); súkromné herbáre sú označené iniciálami ich majiteľov. Skratky názvov časopisov sú upravené podľa diela Botanico-Periodicum-Huntianum (LAWRENCE et al. 1968) a jeho suplementu (BRIDSON & SMITH 1991).

Pri nepublikovaných údajoch s uvedením dáta nálezu / zberu uvádzame (kvôli skráteniu) len začiatkové písmená mena a priezviska ich autorov; v prípade zhody sú iniciály odlišené ďalším písmenom: AP = Alexander Plocek, DB = Dana Bernátová, DD = Daniel Dítě, DG = Dobromil Galvánek, EF = Eva Fajmonová, EU = Eva Uhlárová, FK = František Krahulec, GR = Gejza Runkovič, HR = Helena Ružičková, HŠ = Helena Šipošová, IJ = Ivan Jarolímek, IR = Ivor Rizman, IT = Ingrid Turisová, JF = Jana Ferancová, JH = Jiří Hadinec, JKl = Ján Kliment, JKO = Judita Kochjarová, JMd = Ján Medovič, JMj = Jozef Májovský, JO = Ján Obuch, JS = Jozef Somogyi, JT = Ján Topercer, JU = Jana Uhlířová, JV = Jaroslav Vlčko, KK = Karel Kubát, KO = Katarína Oravcová, KŠ = Katarína Škoviřová, LM = Ladislav Mucina, MG = Marek Gonda, MH = Michal Hájek, MJn = Monika Janišová, MJs = Marián Jasík, MR = Magda Runkovičová-Horváthová, MV = Milan Valachovič, MZ = Mária Zaliberová, OR = Oľga Removčíková, PH = Petra Hájková, PK = Peter Kučera, PMm = Pavol Mareda ml., PMs = Pavol Mareda st., PS = Peter Sabo, PT = Peter Turis, RH = Richard Hrivnák, VCh = Viktória Chilová. Pri citovaní položiek, písomných (in litt.) či ústnych oznámení autorov (in verb.) sú ich priezviská uvedené neskrátene; rovnako pri údajoch prevzatých z databázy Botanického ústavu SAV. Dátum nálezu / zberu je označený arabskými číslicami (napr. 13. 7. 1979); pri menej presnom datovaní sme mesiac (v snahe predísť nedorozumeniu) označili rímskou číslicou (napr. IX. 1980).

Floristicko-fytogeografická charakteristika

Veľká Fatra je súčasťou centrálnych (vysokých) pohorí Západných Karpát. Patrí medzi územia, v ktorých sa v procese florogenézy stretol vplyv dvoch migračných prúdov: dáckeho, prenikajúceho z východnej časti Balkánskeho polostrova hrebeňmi a vnútorným úbočím karpatských pohorí a ilýrskeho (ilýrsko-norickeho), šíriaceho sa zo západnej polovice Balkánskeho polostrova východným okrajom Álp a ďalej Považím. Vplyv dáckeho migroelementu na zloženie flóry Veľkej Fatry je, vzhľadom na jej polohu v rámci Západných Karpát, slabší; patria k nemu nasledovné kar-

patské až karpatsko-balkánsko-východoalpské prvky (HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ 1979: 314, HENDRYCH 1996: 151–152): *Aconitum moldavicum*, *Bupleurum longifolium* subsp. *vapincense*, *Campanula serrata*, *Cardamine glanduligera*, *Cirsium erisithales*, *Cyanus montanus* subsp. *mollis*, *Hylotelephium argutum*, *Leucanthemum rotundifolium*, *Matteuccia struthiopteris*, *Myricaria germanica*, *Pedicularis hacquetii*, *Scrophularia scopoli*, *Telekia speciosa*, *Trifolium pannonicum*, *Waldsteinia geoides*. Údaje o výskyte *Aconitum firmum* a *Symphytum cordatum* (napospol literárne, bez herbárových dokladov) sa nám nepodarilo potvrdiť, s najväčšou pravdepodobnosťou sú mylné; údaje o *Crocus heuffelianus* sa vzťahujú na *Crocus discolor*, nedávno zistený výskyt *Leucojum vernum* subsp. *carpaticum* pri Starých Horách je druhotný. Ilýrsky migrant (HENDRYCH 1996: 147) je zastúpený o niečo vyšším počtom taxónov: *Allium carinatum*, *Amelanchier ovalis*, *Aremonia agrimonoides*, *Aurinia saxatilis*, *Buphthalmum salicifolium*, *Cardamine trifolia*, *Coronilla coronata*, *Coronilla vaginalis*, *Cotinus coggygria*, *Cotoneaster tomentosus*, *Globularia bisnagarica*, *Globularia cordifolia*, *Hacquetia epipactis*, *Leontodon incanus*, *Lilium bulbiferum*, *Limodorum abortivum*, *Orchis pallens*, *Saxifraga rotundifolia*, *Sedum album*, *Senecio umbrosus*, *Teucrium botrys*. Údaje o výskyte *Helianthemum canum*, *Knautia drymeja* a *Medicago prostrata* sú mylné. Ilýrskou cestou sem prenikli aj

Obr. 1. Víba bobkolistá (*Salix phylicifolia*) – v území veľmi vzácný boreálny prvok, vyskytujúci sa na jedinej reliktnnej lokalite v severnej časti pohoria.

Foto: Filip Lašút; archív Botanické záhrady UK Blatnica.

niektoré druhy, patriace v rámci Slovenska k prvkom dvojsmernej („ústretovej“) migrácie (šíriace sa dvoma cestami): *Lysimachia punctata*, *Primula vulgaris*.

Poloha Veľkej Fatry v rámci sústavy pohorí, kotlín a riečnych údolí Západných Karpát, značné výškové rozpätie (ca 1 200 m), pestrá geologická stavba a členitý povrch územia sa v procese formovania tunajšej flóry prejavili aj v zastúpení (podiele) jednotlivých geoelementov, vrátane vertikálneho členenia. Výskyt vysokohorských druhov je tu, vzhľadom na nižšiu nadmorskú výšku, vzácny. Patria k nim druhy arkticko-alpínskeho geoelementu (WALTER & STRAKA 1970: 284, HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ 1989b: 421), ktoré prevažne v malých, izolovaných populáciách pretrvali v ekosystémoch snehových polí v záveterných polohách hlavného chrbta (*Astragalus alpinus*, *Saxifraga aizoides*), v tienistých skalnatých zľaboch (*Arabis alpina*), prevažne však na exponovaných (pod)vrcholových stanovištiach (*Bartsia alpina*, *Bistorta vivipara*, *Carex rupestris*, *Gnaphalium norvegicum*, *Gnaphalium supinum*, *Hieracium halleri*, *Potentilla crantzii*, *Rhodiola rosea*, *Veronica fruticans*); problematické (označené otáznikom) resp. mylné sú údaje o výskyte *Antennaria carpatica*, *Carex atrata*, *Dryas octopetala*, *Epilobium anagallidifolium*, *?Juncus trifidus*, *Salix herbacea*, *Saxifraga oppositifolia*, *Silene acaulis*, *Veronica alpina*. Prevažne zriedkavý je aj výskyt ďalších vysokohorských prvkov, reprezentovaných druhmi s arkticko-altajsko-alpínskym (*Anemone narcissiflora*, *Carex capillaris*, *Delphinium elatum*, *Hedysarum hedysaroides*, *Pinguicula alpina*, *Sagina saginoides*, *Salix hastata*, *Selaginella selaginoides*) resp. altajsko-alpínskym rozšírením (*Allium victorialis*, *Astragalus penduliflorus*, *Gentiana verna*, *Leontopodium alpinum*, *Saussurea discolor*, *Veronica aphylla*), prevažne však druhmi stredoeurópskych vysokohorí s ťažiskom výskytu v Alpách a Karpatoch (*Carex firma*, *Euphrasia tatrae*, *Festuca versicolor*, *Hieracium crassipetipilum*, *Ranunculus alpestris*, *Salix alpina*, *Saxifraga caesia*, *Sorbus chamaemespilus*, *Viola alpina*). Z druhov subarkticko-(sub)alpínskych možno spomenúť *Primula farinosa*, paprade *Athyrium distentifolium*, *Cystopteris montana* a *Polystichum lonchitis*, ako aj už zmienené druhy *Carex capillaris* a *Selaginella selaginoides*. Omnoho početnejšie sú zastúpené prvky boreálneho (70) a subboreálneho (63) elementu (cf. WALTER & STRAKA 1970: 290–292, MÁTHÉ 1940: 132), viazané prevažne na horské lesy a mokrade, vzácné na suchšie (trávnaté, skalnaté) nelesné biotopy (*Arctostaphylos uva-ursi*, *Asplenium septentrionale*, *Conioselinum tataricum*, *Empetrum nigrum* subsp. *hermaphroditum*, *Woodsia ilvensis*). Medzi v území najvzácnejšie boreálne prvky patria druhy chladných horských a inverzných (údolných) mokradí [*Carex dioica*, *Potentilla palustris*, *Rhododendron tomentosum* (syn.: *Ledum palustre*), *Salix phylicifolia* (obr. 1),

Trichophorum pumilum, *Trientalis europaea*, *Vaccinium oxycoccus*], ktorých výskyt pokladal Soó (1939) v rámci historického Uhorska za reliktný. Andromédka sivolistá (*Andromeda polifolia*) bola do územia zámerne prenesená; údaj o výskyte *Lysimachia thyr-siflora* je mylný.

Na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach, dnách južne orientovaných previsov a ďalších klimaticky priaznivých stanovištiach našli vhodné podmienky pre existenciu početné teplomilné resp. na teplo náročnejšie druhy, ktoré sa do územia šírili cez Balkánsky polostrov (resp. z neho) panónskymi pahorkatinami príp. úpäťami Karpát a Álp, teda dáckou aj ilýrskou cestou. Keďže sa autori excerptovaných fyto geografických štúdií a prehľadov (MÁTHÉ 1940, WALTER & STRAKA 1970, ZLATNÍK 1970, PAWŁOWSKA 1977, HENDRYCH 1984, SIMON et al. 1992) nie vždy zhodujú v názore na zaradenie jednotlivých druhov do toho-ktorého geoelementu, nižšie uvedené (rovnako i predchádzajúce) súhrnné počty majú len podmienenú platnosť; umožňujú však utvoriť si aspoň približnú predstavu o podiele jednotlivých elementov na zložení floruly Veľkej Fatry. Vyjadriť sa k tomuto problému s vyššou mierou presnosti by si žiadalo štúdium areálov všetkých zúčastnených taxónov, so zohľadnením aktuálnych taxonomických poznatkov. Submediteránne druhy (85), vyžadujúce si miernu zimu a veľmi teplé, skôr suché leto, k nám zasahujú cez východný Submediterán, zahŕňajúc tak aj balkánsky element (5). Z drevín sem patria napr. *Berberis vulgaris*, *Cornus mas*, *Cotoneaster tomentosus*, *Ligustrum vulgare*, *Quercus cerris*, *Quercus pubescens*, *Sorbus graeca*, *Sorbus torminalis*, *Staphylea pinnata*, *Viburnum lantana*, z bylín *Achillea nobilis*, *Anacamptis coriophora*, *Arabis turrata*, *Filago arvensis*, *Lithospermum purpureocaeruleum*, *Orchis purpurea*, *Pilosella macrantha*, *Teucrium botrys*, *Teucrium chamaedrys* a i. Druhy na rozhraní mediteránneho a pontického regiónu bývajú označované ako (sub)ponticko-(sub)mediteránne (*Allium rotundum*, *Chamaecytisus hirsutus*, *Cotinus coggygria* (obr. 2), *Dipsacus laciniatus*, *Linum austriacum*, *Linum tenuifolium*, *Melica ciliata*, *Orphantha lutea*, *Peucedanum cervaria*, *Prunus mahaleb*, *Rosa gallica*, *Vicia pannonica* a i., spolu 29 taxónov; bližšie MÁTHÉ 1940: 125–126); zvyčajne sú však priradované k predošlému alebo nasledujúcim dvom elementom. Pomerne bohatá je aj skupina druhov pontického (29) a subpontického (30) geoelementu, ktoré sa k nám šírili cez územie Panónskej panvy (ponticko-panónske druhy). Združuje druhy znášajúce teplé, suché leto a mrazivú zimu, zúčastňujúce sa na zložení spoločenstiev (sub)xerothermofilných trávnikov, krovín a ich lemov (napr. *Alyssum montanum*, *Aster scepusiensis*, *Cytisus nigricans*, *Erysimum odoratum*, *Festuca rupicola*, *Galium glaucum*, *Inula ensifolia*, *Linum flavum*, *Melica transsylvanica*, *Scabiosa*

ochroleuca, *Scorzonera hispanica*, *Stipa pennata* resp. *Ajuga genevensis*, *Asperula tinctoria*, *Astragalus glycyphyllos*, *Euonymus verrucosus*, *Gentiana cruciata*, *Lathyrus niger*, *Medicago falcata*, *Nepeta pannonica*, *Ononis arvensis*, *Potentilla recta*, *Prunus spinosa*, *Securigera varia*, *Trifolium montanum*, *Vincetoxicum hirsundinaria*); niektoré (napr. *Fumaria schleicheri*) vstupujú aj do spoločenstiev previsových dutín. Druhy juhosibírskeho geoelementu (35) sú prispôsobené výrazne kontinentálnej klíme s krátkym, horúcim letom a dlhou, mrazivou zimou. Tvoria súčasť veľmi široko (a neurčito) chápaného kontinentálneho elementu (bližšie WALTER & STRAKA 1970: 308–333, HENDRYCH 1984: 84–88). Spomedzi veľkofatranských zástupcov možno spomenúť napr. *Adenophora liliifolia*, *Carex humilis*, *Crepis praemorsa*, *Filipendula vulgaris*, *Fragaria viridis*, *Hypochaeris maculata*, *Lilium martagon*, *Orchis militaris*, *Phleum phleoides*, *Polygonatum odoratum*, *Tragopogon orientalis* či *Vicia sylvatica*. Z porovnania počtu arkticko-alpínskych až subboreálnych (155) a submediteránnych až juhosibírskeho druhov (213) je zrejme výraznejšie zastúpenie (sub)xerothermofilných prvkov patriacich k druhej skupine geoelementov, z ktorých väčšina je sústredená v okrajových

Obr. 2. Škumpa vlasatá (*Cotinus coggygria*) – submediteránny druh, dosahujúci na výslnných stráňach nad Gaderskou dolinou najsevernejší bod prirodzeného areálu.

Foto: Dušan Slivka;

archív Slovenského národného múzea Bratislava.

častiach územia; viaceré však v priaznivých podmienkach vystupujú neobvykle vysoko, dosahujúc výškové maximum v slovenskej časti karpatského oblúka (pozrite nižšie).

Z geografickej polohy pohoria ako súčasť Západných Karpát vyplýva vysoké zastúpenie stredo-európskych druhov, v rámci ktorých býva vyčleňovaný osobitný stredo-európsko-(sub)alpínsky geoelement, združujúci taxóny s ťažiskom výskytu vo vysokých polohách (stredo-európske oreofyty). Patria sem druhy vyskytujúce sa prevažne v Alpách a Karpatoch, pričom môžu zasahovať až do Pyrenejí príp. na Kaukaz, ale aj druhy s užším areálom (alpisko-karpatské, východoalpisko-karpatsko-balkánske, sudetsko-karpatsko-balkánske, sudetsko-karpatské, balkánsko-karpatské). Skôr výnimočne sa vyskytujú panónske druhy s centrom rozšírenia v panónskych pahorkatinách (*Seseli osseum*) resp. druhy karpatsko-panónske (*Festuca pseudodalmatica*). Osobitnú skupinu tvoria druhy karpatského geoelementu, reprezentujúce (sub)endemy Karpát a ich subregiónov (pozrite nižšie). Hodnotenie stredo-európskeho geoelementu sťažuje najmä nejednotné chápanie stredo-európskeho regiónu, keď stredo-európske druhy s. l. (cf. WALTER & STRAKA 292–301) viacerí autori označujú už ako druhy európske. Ďalšiu

početnú skupinu tvoria druhy so širším rozšírením, osídľujúce rôzne veľkú časť eurosibírskej oblasti (v literatúre označované ako eurázijské druhy); uzatvárajú ju druhy s kozmopolitným rozšírením (napr. *Eleocharis palustris*, *Lemna minor*, *Phragmites australis*, *Pteridium aquilinum*, *Typha latifolia*). Viaceré druhy sa stali kozmopolitnými druhotne, v dôsledku ľudských aktivít (*Chenopodium album*, *Plantago major*, *Poa annua*, *Stellaria media* a i.); tieto, rovnako ďalšie druhy, ktoré sa do územia dostali priamym či nepriamym pričinením človeka, fyto geograficky nehodnotíme. Len ojedinele sú vo flóre Veľkej Fatry zastúpené druhy subatlantické resp. subatlanticko-submediteránne, z ktorých možno spomenúť napr. *Lysimachia nemorum*, *Veronica montana* či *Asplenium scolopendrium*, *Genista pilosa*, *Hippocrepis comosa* a *Primula vulgaris*.

Z fyto geografického, ale aj prírodoochranného hľadiska je významná prítomnosť početnej skupiny endemických druhov a poddruhov vyšších rastlín (KLIMENT 1999), ktorých najväčšia časť je sústredená vo vegetačných komplexoch reliktných kalcifílnych borín a otvorených spoločenstiev strmých vápencových a dolomitových strání. Spomedzi karpatských subendemitov (Ks) boli v území zaznamenané: *Aconitum moldavicum*, *Cardamine glanduligera*, *Cyanus montanus* subsp. *mollis*, *Festuca versicolor* subsp. *versicolor*, *Jovibarba globifera* subsp. *preissiana*, *Larix decidua* subsp. *polonica*, *Leucanthemum rotundifolium*, *Linum extraaxillare*, *Melampyrum herbichii*, *Ranunculus pseudomontanus*, *Scilla kladnii*, z karpatských endemitov (K): *Alchemilla contractilis*, *Alchemilla pseudincisa*, *Alchemilla walasii*, *Campanula carpatica* (pravdepodobne paleoendemit; cf. HENDRYCH 1980: 49), *Campanula serrata*, *Carex sempervirens* subsp. *laxiflora*, *Erysimum witmannii*, *Euphrasia slovacica* subsp. *slovaca*, *Euphrasia tatrae*, *Festuca pseudolaxa* [syn.: *F. carpatica* auct. non F. Dietr.; pravdepodobne paleoendemit (HENDRYCH l. c.)], *Hesperis matronalis* subsp. *nivea*, *Hylotelephium argutum*, *Pyrola carpatica* a *Trifolium pratense* subsp. *kotulae*, zo západokarpatských subendemitov (KZs) *Bromus monocladus*, *Festuca tatrae*, *Hieracium virgicaulle* (Chrtek jr. 2007 in litt.), *Knautia kitaibelii*, *Primula auricula* subsp. *hungarica*, *Sesleria tatrae* a *Thymus pulcherrimus* subsp. *sudeticus*. Zvláštnu pozornosť si zasluhujú endemy obmedzené svojím výskytom výhradne na Západné Karpaty či dokonca len na ich centrálnu pohoria. Zo západokarpatských paleoendemitov (KZP), pochádzajúcich z obdobia staršieho ako štvrtohory, rastie na niektorých dolomitových vrcholoch len *Dianthus nitidus* subsp. *nitidus*. Početnejšie sú zastúpené mladšie západokarpatské endemy (KZ), pochádzajúce z niektorého interglaciálu, najčastejšie až z postglaciálneho obdobia: *Arabidopsis halleri* subsp. *tatrica*, *Carduus lobulatus*, *Crocus discolor*, *Dianthus praecox* subsp. *praecox*, *Gentianella fatrae*, *Hiera-*

Obr. 3. Areál maku tatranského veľkofatranského (*Papaver tatricum* subsp. *fatraemagnae*) je obmedzený na niekoľko previsových dutín v masíve Tlstej.

Foto: Zdeno Vlach; archív Botanickej záhrady UK Blatnica.

cium rohacsense, *Koeleria tristis*, *Pulsatilla slavica*, *Pulsatilla subslavica*, *Soldanella carpatica*, *Taraxacum erythrocarpum*, *Taraxacum ranunculus*, *Thlaspi caerulescens* subsp. *tatrense*. K endemitom centrálnych pohorí (KZC) podľa súčasných poznatkov patria *Alchemilla boleslai*, *Alchemilla crassa*, *Alchemilla subconnivens*, *Erysimum wahlenbergii*, *Hieracium crassipedipilum*, *Poa carpatica* subsp. *supramontana*, *Sorbus haljamovae* a *Sorbus zuzanae*. Nesporne najcennejšie sú endemické taxóny, ktorých areál je obmedzený prevažne alebo výlučne na územie Veľkej Fatry. Donedávna jediným bol cyklámen fatranský (*Cyclamen fatrense*), viazaný na vápencové bučiny v južnej časti pohoria, odkiaľ presahuje do prilahlej časti Nízkych Tatier (FVs). V priebehu (prevažne) uplynulého desaťročia bolo z Veľkej Fatry opísaných niekoľko ďalších endemitov (FV), predstavujúcich jedinečný zdroj informácií o evolúcii rastlinstva tohto fytochoriónu i celých Západných Karpát: *Alchemilla reversantha*, *Papaver tatricum* subsp. *fatraemagnae* (obr. 3), *Poa margilicola*, *Sorbus atrimontis*, *Sorbus diversicolor*, *Sorbus montisalpae* a *Sorbus pekarovae*.

Bleduľa jarná karpatská (*Leucocjum vernum* subsp. *carpaticum*) (Ks) bola na jedinej známej lokalite vysadená; údaje o výskyte *Daphne arbuscula* (MUP), *Sorbus margittaiana* (FK), *Leucanthemopsis alpina* subsp. *tatrae* (T), *Arenaria tenella* (T?), *Dianthus lumnitzeri* (PKs), *Delphinium oxysepalum*, *Saxifraga wahlenbergii* (KZP), *Campanula tatrae* (KZ), *Aconitum firmum*, *Antennaria carpatica* subsp. *carpatica*, *Centaurea melanocalathia*, *Luzula alpinopilosa* subsp. *obscura*, *Salix kitaibeliana*, *Scorzonerooides pseudotaraxaci*, *Soldanella hungarica*, *Trisetum fuscum* (K) a *Symphytum cordatum* (Ks) sú problematické príp. mylné.

V porovnaní s endemitmi je zatiaľ menej prebádaná, pravdepodobne aj vzhľadom na náročnosť danej problematiky, otázka výskytu reliktov, t. j. druhov s reliktným areálom (bližšie napr. HENDRYCH 1984: 65), častejšie však druhov prežívajúcich po zmene makroklimy v ojedinelých vhodných útočistiach (refúgiách) izolovaných od súvislého areálu, s podmienkami blízkymi pôvodným. Pri posudzovaní reliktnosti výskytu je potrebné zohľadniť viacero faktorov, napr. veľkosť arely, ekologickú rôznorodosť vnútri arely, možnosť výsadku (penetrant); u preglaciálnych reliktov tiež možnosti prežitia druhu počas ľadových dôb (bližšie WALTER & STRAKA 1970: 371–372; HENDRYCH 1980: 9, 1984: 72, 110–117). Problematikou výskytu reliktov (aj) na území Slovenska sa zaoberal Soó (1933, 1939), neskôr napr. HENDRYCH (1980). Spomedzi druhov, vyskytujúcich sa vo Veľkej Fatre, možno za treťohorné relikty, predstavujúce zvyšok stredoeurópskej terciérnej horskej kveteny, s vysokou pravdepodobnosťou pokladať *Androsace lactea*, *Campanula carpatica*, *Campanula cochleariifolia*, *Dianthus nitidus*, *Festuca pseudolaxa* a *Ranunculus alpestris* (HENDRYCH 1980:

49, 1984: 110). Niektorí autori, napr. Soó (1933: 17), FUTÁK (1971: 41), PAWŁOWSKA (1977: 204) prisudzujú terciérny vek aj druhu *Leucanthemum rotundifolium*, ďalší (KOVANDA 1976b: 93, HENDRYCH 1980: 49, FERÁKOVÁ & MAGLOCKÝ 2000: 119) pokladali za relikty treťohornej kveteny aj ometlinu smutnú (*Koeleria tristis*). Glaciálne relikty k nám prenikli zo severu ako súčasť arktickej až subarktickej tundry, niektoré až na sklonku poslednej ľadovej doby a udržali sa na stanovištiach, kam ani v neskorších obdobiach nemohol preniknúť zapojený les príp. iná rastlinná formácia, ktorá by reliktné elementy vytlačila (skalné útesy, skalnaté žľaby, strmé skalnaté svahy, rašeliniská, slatiny). Ako príklady glaciálnych reliktov, vyskytujúcich sa v našom území, sa uvádzajú druhy *Bartsia alpina*, *Bistorta vivipara* (HENDRYCH 1980: 49), *Carex rupestris* (HOLUB & GRULICH 1999: 81); údaje o výskyte *Dryas octopetala* sú mylné, údaj o výskyte *Juncus trifidus* napriek existencii všeobecne lokalizovanej položky nanajvyš pochybný. Špecifický fenomén predstavuje sústava rozsiahlych vhlbených výstupov slienitých vápencov (nivačných depresí) v záveterných polohách hlavného hrebeňa (Križna – Ploská) s ekosystémami snehových polí a lavínisk (bližšie JENÍK 161: 346, TOPERCER et al. 2004: 49–52), ktoré v priebehu postglaciálu umožnili uchovanie arkticko-alpínskych a arkticko-altajsko-alpínskych prvkov (*Astragalus alpinus*,

Obr. 4. Reliktné boriny (*Pulsatillo slavicae*-Pinion) sú charakteristickým prírodným fenoménom bralnej časti Veľkej Fatry. Foto: Peter Kučera.

Astragalus penduliflorus, *Hedysarum hedysaroides*, *Saxifraga aizoides*). Viaceré severské mokrad'ové druhy pretrvali ako neskoroglaciálne relikty na vznikajúcich rašelinných príp. slatinných biotopoch. Podrobnejšie sa nimi zaoberal Soó (1939, 1955), ktorý ako reliktný hodnotil výskyt *Carex dioica*, *Eriophorum vaginatum*, *Rhododendron tomentosum*, *Salix phylicifolia*, *Trichophorum pumilum*, *Vaccinium oxycoccus*. Na slatinných pôdach v Selenci sa zachovalo reliktné spoločenstvo s druhmi *Sesleria uliginosa* a *Primula farinosa* (LOŽEK 1986: 80). Zo sklonku glaciálu (až staršieho holocénu) pochádzajú tiež porasty kalcifilných borín a smrekovcových borín, dodnes zachované na dolomitoch v bralnej časti pohoria (obr. 4); reliktné sú aj porasty kosodreviny na dolomitových bralách Kopy, obklopené porastami bučín (LOŽEK 1980: 80, 82). Postglaciálne relikty sú zastúpené najmä reliktnami z teplého a suchého boreálneho obdobia, s klímou blízkou podmienkam v subpontickom a pontickom regióne; preto sú tieto relikty často označované ako „xerothermné“ (cf. Soó 1933: 18, WALTER & STRAKA 1970: 385 a i.) resp. „pontické“ (WALTER & STRAKA l. c.). Bolo to obdobie priaznivé pre šírenie stepných prvkov (napr. *Linum flavum*, *Stipa pulcherrima*), ktoré boli neskôr, v období maximálneho rozvoja lesa (atlantik), zatlačené do príhodných refúgií. V podmienkach Veľkej Fatry takéto útočiská popri strmých skalnatých stráňach predstavujú dná previsových dutín, v ktorých pretrvali viaceré submediteránne a pontické druhy,

Obr. 5. Pochybok huňatý (*Androsace villosa*) má na skalných stenách Tlstej jediný izolovaný výskyt v Západných Karpatoch.
Foto: Dušan Slivka; archív SNM.

napr. *Arabis auriculata*, *Stipa pennata*, *Tragopogon dubius* (bližšie BERNÁTOVÁ 1991). Niektoré ďalšie, pokladané za archeofyty (napr. *Fumaria schleicheri*), sa mohli do previsov dostať aj neskôr, v niektorom období sekundárneho zostepnenia, spolu s druhmi *Bromus sterilis*, *Lithospermum arvense* a i. K vzácnym xerothermným reliktom patrí tiež ďalší submediteránny (ponticko-mediteránny) druh *Cotinus coggygria*, ktorý má na chránenej južnej strane nad Gaderskou dolinou najďalej na sever vysunutú lokalitu v rámci celého areálu.

Dlhodobá izolácia a špecifické podmienky refúgií viedli v niektorých prípadoch, najmä u málopočetných populácií, ku vzniku stenoendemitov (pozrite tiež vyššie). Na exponovaných výstupoch slienitých vápencov na juhovýchodných svahoch Borišova z prežívajúcej populácie arktického druhu *Poa glauca* Vahl vznikol úzko endemický druh *Poa margilicola*. Len na dná severne orientovaných previsov v masíve Tlstej je svojím výskytom obmedzený endemický mak *Papaver tatricum* subsp. *fatraemagnae*, ktorý sa spolu s nominátnym poddruhom pravdepodobne vyvinul z alpského predchodcu (*Papaver alpinum* L.), zasahujúceho počas ľadových dôb do Západných Karpát (cf. HENDRYCH 1980: 49).

Súhrnne možno konštatovať, že neobyčajne pestrý reliéf a rôznorodý podklad v kombinácii s ďalšími faktormi prostredia umožnili vysokú rozmanitosť stanovišť, a tým aj uchovanie reliktov rôzneho veku a pôvodu.

Charakteristická pre územie Veľkej Fatry je pomerne početná skupina exklávných prvkov, ktoré tu podľa súčasných poznatkov majú jediný výskyt v Západných Karpatoch (^{kz}) resp. v celom karpatskom oblúku (^k): *Alchemilla propinqua*^k, *Androsace villosa*^{kz} (obr. 5), *Carex juncella*^{kz}, *Cochlearia pyrenaica*^{kz}, *Festuca alpina* subsp. *alpina*^k, *Pilosella guthnickiana*^{kz}, v špecifických mikroklimatických a edafických podmienkach previsových dutín tiež *Arabis nova*^k, *Papaver dubium* subsp. *dubium*^{kz} (v rámci Slovenska ešte na Záhorskej nížine) a *Sisymbrium austriacum* subsp. *austriacum*^k. Rozsahom aj počtom lokalít značne väčšia je západo-karpatská arela guľôčky srdcovitolistej (*Globularia cordifolia*), obmedzená na vápencovú časť pohoria, najmä jeho bralnú časť. Niektoré z nich tu dosahujú zároveň absolútne limity svojho horizontálneho rozšírenia (*Arabis nova*, *Papaver dubium* subsp. *dubium*, *Sisymbrium austriacum* subsp. *austriacum*).

Pomerne početne sú vo flóre Veľkej Fatry zastúpené aj hraničné prvky; z nich najväčšiu skupinu tvoria taxóny, ktorých lokality ležia na severnom okraji ich prirodzeného rozšírenia. Spadajú sem predovšetkým submediteránne a pontické resp. ponticko-mediteránne prvky ako napr. *Allium flavum*, *Allium rotundum* (v Poľsku len adventívne), *Bromus japonicus*, *Chamaecytisus hirsutus* subsp. *leucotrichus*, *Cotinus*

coggygia, *Limodorum abortivum*, *Linum austriacum* (v Poľsku adventívne), *Prunus mahaleb* subsp. *simonkai*, *Quercus cerris*, *Quercus pubescens* (v Poľsku oba adventívne), *Sorbus graeca*; z taxónov so stredoeurópskym rozšírením k nim patrí *Sorbus aucuparia* subsp. *lanuginosa*. Západnú hranicu areálu tu dosahujú druhy *Crepis sibirica*, *Conioselinum tataricum* a niekoľko endemitov Západných Karpát a ich centrálnych pohorí: *Erysimum wahlenbergii* (KZC), *Hieracium crassipedipilum* (KZC), *Hieracium rohacense* (KZ), *Koeleria tristis* (KZ); z endemitov s väčším areálom *Alchemilla pseudincisa* (KZV). Naopak, najvýchodnejšiu lokalitu tu má západokarpatský endemit *Taraxacum erythrocarpum*.

Fytogeografickým špecifikom pohoria je vysoký počet taxónov, dosahujúcich vo Veľkej Fatre vertikálne maximum v rámci Slovenska (bližšie KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006). Vhodné podmienky pre existenciu im poskytujú záveterné turbulentné priestory v oblasti hlavného chrbta (lavínovými dráhami nezriedka spojené s údolnými polohami), výslnné skalnaté stráne niektorých vrchov (Tlstá, Lysec a i.) vypínajúcich sa nad Turčianskou kotlinou, južne orientované, exponované skalné previsy i ďalšie klimaticky priaznivé stanovišťa. Podľa doterajších poznatkov tu najvyšší známy výskyt na Slovensku dosahujú: *Acer platanoides* (E₃: 1 299 m), *Agrimonia eupatoria* (1 297 m), *Alliaria petiolata* (1 480 m), *Allium ochroleucum* (1 520 m), *Allium oleraceum* (1 500 m), *Alopecurus geniculatus* (1 320 m), *Anemone nemorosa* (1 544 m), *Anemone ranunculoides* (1 592 m), *Arabis auriculata* (800 m), *Arabis turrata* (1 250 m), *Aremonia agrimonoides* (ca 1 000 m), *Asperula cynanchica* (1 356 m), *Asperula tinctoria* (1 460 m), *Berberis vulgaris* (1 450 m), *Betonica officinalis* (1 480 m), *Bromus monocladus* (1 485 m), *Bromus tectorum* (1 280 m), *Buphthalmum salicifolium* (1 490 m), *Calamagrostis canescens* (1 320 m), *Camelina microcarpa* subsp. *sylvestris* (950 m), *Campanula patula* (1 440 m), *Campanula persicifolia* (ca 1 500 m), *Cardamine hirsuta* (1 350 m), *Carex humilis* (1 370 m), *Carpinus betulus* (ca 1 200 m), *Centarea pseudophrygia* (1 578 m), *Chenopodium hybridum* (780 m), *Circaea intermedia* (1 100 m), *Circaea lutetiana* (1 260 m), *Cirsium eriophorum* (1 581 m), *Cirsium pannonicum* (1 375 m), *Coronilla coronata* (ca 1 120 m), *Corydalis solida* (1 490 m), *Cotinus coggygia* (850 m), *Cuscuta epilinum* (1 250 m), *Cyclamen fatrense* (1 270 m), *Cynoglossum germanicum* (950 m), *Daucus carota* (1 380 m), *Descurainia sophia* (1 300 m), *Equisetum fluviatile* (1 483 m), *Erysimum wittmannii* (1 400 m), *Euphorbia dulcis* (1 050 m), *Euphorbia epithymoides* (1 499 m), *Euphorbia stricta* (ca 1 000 m), *Fagus sylvatica* (E₃: 1 460 m), *Festuca amethystina* (1 500 m), *Ficaria bulbifera* (1 297 m), *Fragaria moschata* (1 390 m), *Frangula alnus* (1 400 m), *Fraxinus ex-*

celsior (1 296 m), *Galeopsis angustifolia* (980 m), *Galium boreale* (1 466 m), *Galium verum* (1 590 m), *Gentianella amarella* subsp. *amarella* (1 250 m), *Geranium robertianum* (1 550 m), *Globularia bisnagarica* (1 350–1 400 m), *Hylotelephium maximum* (1 450 m), *Hypericum montanum* (1 390 m), *Hypochaeris maculata* (1 591 m), *Impatiens noli-tangere* (1 320 m), *Juncus inflexus* (1 320 m), *Knautia dipsacifolia* (1 590 m), *Koeleria tristis* (ca 1 400 m), *Lactuca perennis* (1 060 m), *Laserpitium archangelica* (1 475 m), *Lathraea squamaria* (1 405 m), *Linum flavum* (ca 1 000 m), *Lithospermum arvense* (1 320 m), *Medicago falcata* (1 540 m), *Melittis melissophyllum* (1 550 m), *Mentha longifolia* (1 421 m), *Microrrhinum minus* (1 250 m), *Molinia caerulea* (1 475 m), *Ophioglossum vulgatum* (1 290 m), *Ophrys insectifera* (1 225 m), *Orobanche lutea* (646 m), *Papaver dubium* subsp. *dubium* (940 m), *Pilosella cymosa* (1 550 m), *Pilosella macrantha* (1 370 m), *Podospermum laciniatum* (950 m), *Polygonatum odoratum* (1 550 m), *Potentilla acaulis* subsp. *arenaria* (1 414 m), *Potentilla palustris* (1 320 m), *Potentilla thuringiaca* (1 460 m), *Prunella grandiflora* (1 540 m), *Prunus spinosa* subsp. *spinosa* (1 150 m), *Pulmonaria mollis* (1 578 m), *Rosa pimpinellifolia* (1 260 m), *Salvia pratensis* (1 350 m), *Sanguisorba minor* (1 460 m), *Scilla kladnii* (1 585 m), *Scleranthus perennis* (1 250 m), *Scorzonera hispanica* (1 230 m), *Scorzonera humilis* (1 320 m), *Sorbus aria* (1 512 m), *Sorbus torminalis* (850 m), *Stachys sylvatica* (1 300 m), *Stipa pennata* (950 m), *Tephrosia aurantiaca* (1 375 m), *Tragopogon dubius* (780 m), *Trifolium alpestre* (1 410 m), *Trifolium rubens* (1 270 m), *Triglochin palustre* (1 483 m), *Ulmus glabra* (1 377 m), *Valeriana dioica* (1 466 m), *Valeriana simplicifolia* (1 425 m), *Veronica austriaca* (1 472 m), *Veronica sublobata* (1 050 m), *Veronica teucrium* (1 490 m), *Viburnum opulus* (ca 1 390 m), *Vicia striata* (ca 380 m), *Vinca minor* (ca 1 300 m), *Viola collina* (1 350 m) a *Viola hirta* (1 420 m). Z hľadiska zastúpenia geoelementov popri stredoeurópskom elemente najvyššie vystupujú druhy submediteránne (*Arabis auriculata*, *Arabis turrata*, *Aremonia agrimonoides*, *Berberis vulgaris*, *Coronilla coronata*, *Cynoglossum germanicum*, *Euphorbia epithymoides*, *Euphorbia stricta*, *Globularia bisnagarica*, *Lactuca perennis*, *Microrrhinum minus*, *Papaver dubium*, *Pilosella macrantha*, *Sanguisorba minor*, *Sorbus torminalis*, *Tragopogon dubius*, *Vicia striata*, *Vinca minor*) resp. ponticko-mediteránne (*Asperula cynanchica*, *Cotinus coggygia*, *Polygala major*); zriedkavejšie sú zastúpené druhy pontické (*Cirsium pannonicum*, *Linum flavum*, *Stipa pennata*), subpontické (*Asperula tinctoria*, *Campanula persicifolia*, *Medicago falcata*, *Prunus spinosa*) a juhosibírske (*Carex humilis*, *Hypochaeris maculata*, *Polygonatum odoratum*, *Viola hirta*), rovnako aj druhy subboreál-

ne (*Frangula alnus*, *Galium boreale*, *Viburnum opulus*) až boreálne (*Potentilla palustris*, *Triglochin palustre*). Prenikanie niektorých druhov bolo podporované činnosťou človeka, či už odlesňovaním vyšších polôh (sprevádzaným v priaznivých podmienkach následným zostepnením stanovišť) alebo vytváraním vhodných biotopov na zruderalizovaných pasienkoch, miestach odpočinku dobytká, navážkach zeminy, v okolí stavebných objektov a pod. Hraničný výskyt na synantropných stanovištiach dosahujú / dosahovali *Echium vulgare* (1 329 m), *Erysimum odoratum* (1 270 m), *Euphorbia helioscopia* (920 m), *Geranium pratense* (1 270 m), *Geranium pusillum* (1 280 m), *Iva xanthiifolia* (ca 620 m), *Melampyrum barbatum* (500 m), *Oenothera hoelscheri* (430 m), *Sambucus ebulus* (1 210 m), *Solanum nigrum* (ca 620 m) a *Veronica filiformis* (ca 1 300 m). Naopak, u viacerých druhov a poddruhov tracheofytov bol v území zistený najnižší známy výskyt na území Slovenska. Takými sú *Anthyllis vulneraria* subsp. *alpestris* (700 m), *Campanula serrata* (520 m), *Cardamine amara* subsp. *opicii* (ca 850 m), *Cochlearia pyrenaica* (ca 500 m), *Cotoneaster integerrimus* (ca 550 m), *Delphinium elatum* (ca 620 m), *Erysimum wahlenbergii* (620 m), *Poa carpatica* subsp. *supramontana* (1 375 m), *Ranunculus breyninus* (500 m), *Ranunculus platanifolius* (560–580 m), *Ranunculus pseudomontanus* (ca 650 m), *Rumex scutatus* (430 m), *Saxifraga rotundifolia* (ca 500 m) a *Selaginella selaginoides* (500 m).

Členitý reliéf spôsobuje, že často už na nepatrných vzdialenostiach sa výrazne menia klimatické aj edafické podmienky stanovišťa, vďaka čomu v bezprostrednej blízkosti možno pozorovať spoločný výskyt prvkov rôznych výškových stupňov i geoelementov, napr. *Amelanchier ovalis* a *Pinus mugo*, *Aremonia agrimonoides* a *Huperzia selago*, *Berberis vulgaris* a *Arctostaphylos uva-ursi*, *Carex humilis* a *Carex firma*, *Carex pilosa* a *Pinus mugo*, *Linum flavum* a *Gypsophila repens* či *Euphorbia epithymoides* a *Astragalus penduliflorus* (bližšie BERNÁTOVÁ & HAJDÚK 1981: 17, BERNÁTOVÁ 2004: 60).

Popri druhoch prirodzene vzácnych je potrebné zmieniť sa aj o taxónoch nápadne ustupujúcich v dôsledku výrazných zmien či priamej likvidácie ich stanovišť. Patria k nim predovšetkým taxóny viazané na mokradňové biotopy (prameniská, slatiny, vrchoviská, podmáčané lúky a pod.), ktoré tvoria významnú časť celoslovenského červeného zoznamu (FERÁKOVÁ et al. 2001). Z nich boli vo Veľkej Fatre zaznamenané:

Kriticky ohrozené taxóny (CR): *Anacamptis coriophora*, *Arabis nova*, *Centaureum littorale* subsp. *compressum*, *Chenopodium foliosum*, *Cochlearia pyrenaica* (obr. 6), *Dactylorhiza incarnata* subsp. *pulchella*, *Dactylorhiza maculata* subsp. *transsilvanica*, *Gagea minima*, *Papaver dubium* subsp. *dubium*, *Poa margilicola*, *Podospermum laciniatum*, *Pulmonaria*

angustifolia, *Rhododendron tomentosum*, *Sesleria uliginosa*, *Sorbus graeca*, *Vaccinium oxycoccus*.

Silne ohrozené taxóny (EN): *Androsace villosa*, *Aphanes arvensis*, *Arabis nemorensis*, *Asperula neilreichii*, *Astragalus penduliflorus*, *Betula pendula* var. *obscura*, *Carex buekii*, *Carex diandra*, *Carex dioica*, *Carex hordeistichos*, *Carex rupestris*, *Carex viridula*, *Chimaphila umbellata*, *Cotinus coggygria*, *Crataegus lindmanii*, *Crepis sibirica*, *Cyperus flavescens*, *Dactylorhiza fuchsii* subsp. *sooiana*, *Dactylorhiza incarnata* subsp. *incarnata*, *Dactylorhiza lapponica*, *Daphne cneorum*, *Drosera rotundifolia*, *Epipactis leptochila*, *Epipactis neglecta*, *Epipogium aphyllum*, *Equisetum variegatum*, *Euphrasia slovacica* subsp. *pseudomontana*, *Gentiana pneumonanthe*, *Gratiola officinalis*, *Gymnadenia densiflora*, *Hieracium inuloides*, *Limodorum abortivum*, *Limosella aquatica*, *Listera cordata*, *Malaxis monophyllos*, *Menyanthes trifoliata*, *Neotinea tridentata*, *Neotinea ustulata*, *OphioGLOSSUM vulgatum*, *Orchis pallens*, *Papaver taticum* subsp. *fatraemagnae*, *Pedicularis palustris*, *Pilosella guthnickiana*, *Pinguicula vulgaris*, *Plantago maritima*, *Platanthera chlorantha*, *Potentilla rupestris*, *Primula farinosa*, *Pseudorchis albida*, *Pulsatilla slavica*, *Pulsatilla subslavica*, *Rosa glauca*, *Sagina nodosa*, *Salix phylicifolia*, *Schoenus ferrugineus*, *Scilla drunensis*, *Scleranthus perennis*, *Scorzonera humilis*, *Scorzonera parviflora*, *Senecio erucifolius*, *Senecio umbrosus*, *Silene gallica*, *Sisymbrium austriacum* subsp. *austriacum*, *Stipa pulcherrima*, *Taraxacum erythrocarpum*, *Tephrosia aurantiaca*, *Thalictrum lucidum*, *Thalictrum simplex*, *Trichophorum pumilum*, *Triglochin maritima*, *Utricularia minor*.

Zraniteľné taxóny (VU): *Achillea ptarmica*, *Aconitum moldavicum*, *Adenophora liliifolia*, *Allium carinatum*, *Allium rotundum*, *Allium schoenoprasum* subsp. *alpinum*, *Anacamptis morio*, *Androsace elongata*, *Arctostaphylos uva-ursi*, *Aster alpinus* subsp. *glabratus*, *Astragalus alpinus*, *Astragalus australis*,

Obr. 6. Lyžičník pyrenejský (*Cochlearia pyrenaica*) rastie na Slovensku v súčasnosti s istotou len na dvoch penovcových prameniskách v širšom okolí Ružomberka. Foto: Daniel Dítě.

Berula erecta, *Blechnum spicant*, *Bromus racemosus*, *Bupthalmum salicifolium*, *Carex appropinquata*, *Carex cespitosa*, *Carex davalliana*, *Carex distans*, *Carex hostiana*, *Carex paniculata*, *Carex umbrosa*, *Catabrosa aquatica*, *Centaurium pulchellum*, *Cephalanthera damasonium*, *Cephalanthera longifolia*, *Cephalanthera rubra*, *Conioselinum tataricum*, *Corallorhiza trifida*, *Cotoneaster matrensis*, *Crepis alpestris*, *Crepis conyzifolia*, *Crepis praemorsa*, *Cyclamen fatrense*, *Cypripedium calceolus*, *Dactylorhiza fuchsii* subsp. *fuchsii*, *Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis* (obr. 7), *Dactylorhiza sambucina*, *Dactylorhiza viridis*, *Dianthus praecox* subsp. *praecox*, *Eleocharis quinqueflora*, *Eleocharis uniglumis*, *Epilobium nutans*, *Epipactis komoricensis*, *Epipactis microphylla*, *Epipactis muelleri*, *Epipactis palustris*, *Epipactis purpurata*, *Eriophorum vaginatum*, *Erysimum repandum*, *Erysimum wahlenbergii*, *Gentiana clusii*, *Gentianella fatrae*, *Geranium divaricatum*, *Gladiolus imbricatus*, *Goodyera repens*, *Gymnadenia conopsea*, *Gymnadenia odoratissima*, *Hackelia deflexa*, *Hedysarum hedysaroides*, *Hieracium jurassicum*, *Leontopodium alpinum*, *Lilium bulbiferum*, *Listera ovata*, *Matteuccia struthiopteris*, *Melampyrum barbatum*, *Misopates orontium*, *Molinia caerulea*, *Monotropa hypophaeaea*, *Myricaria germanica*, *Myriophyllum verticillatum*, *Nepeta pannonica*, *Ophrys insectifera*, *Orchis mascula* subsp. *signifera*, *Orchis militaris*, *Orchis purpurea*, *Orobanche alsatica*, *Orobanche elatior*, *Pedicularis hacquetii*, *Phelipanche purpurea*, *Pilosella aurantiaca*, *Pilosella caespitosa*, *Pinguicula alpina*, *Platanthera bifolia* subsp. *latiflora*, *Polygala amarella* subsp. *austriaca*, *Potamogeton trichoides*, *Potentilla palustris*, *Primula auricula* subsp. *hungarica*, *Pyrola chlorantha*, *Ranunculus aquatilis*, *Rhodiola rosea*, *Salix rosmarinifolia*, *Salvia austriaca*, *Saxifraga rotundifolia*, *Scorzonera purpurea*, *Senecio sarracenicus*, *Sorbus chamaemespilus*, *Sorbus pekarovae*, *Stellaria palustris*, *Stipa pennata*, *Taraxacum bavaricum*, *Taraxacum huterianum*, *Taraxacum mendax*, *Taraxacum paucilobum*, *Taraxacum ranunculus*, *Taraxacum skalinskanum*, *Taraxacum vindobonense*, *Tetragonolobus maritimus*, *Thelypteris palustris*, *Thlaspi caerulescens* subsp. *tatrense*, *Traunsteinera globosa*, *Triglochin palustre*, *Trollius altissimus*, *Utricularia vulgaris*, *Valeriana simplicifolia*, *Viola alpina*, *Woodsia ilvensis*.

Takmer ohrozené taxóny (LR:nt): *Adonis aestivalis*, *Alchemilla laxa*, *Alchemilla propinqua*, *Alchemilla reversantha*, *Amelanchier ovalis*, *Anemone sylvestris*, *Aquilegia vulgaris*, *Asplenium scolopendrium*, *Aster scepusiensis*, *Avenula praeusta*, *Callitriche palustris*, *Campanula bononiensis*, *Campanula glomerata* subsp. *elliptica*, *Carduus collinus*, *Carduus lobulatus*, *Carex canescens*, *Carex capillaris*, *Carex demissa*, *Carex disticha*, *Carex flava*, *Carex lepidocarpa*, *Cent*

aurium erythraea, *Colymbada alpestris*, *Convallaria majalis*, *Cornus australis*, *Crocus discolor*, *Dianthus nitidus* subsp. *nitidus*, *Draba nemorosa*, *Epipactis atrorubens*, *Epipactis helleborine*, *Equisetum pratense*, *Euphrasia slovacica* subsp. *slovaca*, *Euphrasia tatrae*, *Galanthus nivalis*, *Gentiana cruciata*, *Gentianella amarella* subsp. *amarella*, *Gentianella amarella* subsp. *lingulata*, *Gentianopsis ciliata*, *Geranium molle*, *Globularia cordifolia*, *Gypsophila repens*, *Helianthemum rupifragum*, *Hesperis matronalis* subsp. *nivea*, *Hieracium carpathicum*, *Hieracium crassipedilum*, *Hieracium pilosum*, *Hieracium rohacsense*, *Hieracium scorzonerifolium*, *Hieracium virgicuale*, *Juncus alpinoarticulatus*, *Juncus filiformis*, *Koeleria tristis*, *Lactuca perennis*, *Leucanthemum margaritae*, *Lilium martagon*, *Linum austriacum*, *Linum flavum*, *Lycopodium annotinum*, *Lycopodium clavatum*, *Melampyrum cristatum*, *Minuartia langii*, *Moneses uniflora*, *Orobanche lutea*, *Parnassia palustris*, *Pilosella cymosa*, *Pilosella macrantha*, *Pinus mugo*, *Pseudoly-simachion orchideum*, *Pyrola carpatica*, *Ranunculus alpestris*, *Ranunculus arvensis*, *Ranunculus pseudomontanus*, *Saussurea discolor*, *Saxifraga adscendens*,

Obr. 7. Vstavač májový (*Dactylorhiza majalis*) – ubúdajúci druh slatinných lúk a mokradi. Foto: Peter Kučera.

Saxifraga caesia, *Scorzonera hispanica*, *Scrophularia umbrosa*, *Silene dichotoma*, *Soldanella carpatica*, *Sorbus aria*, *Spiraea media*, *Streptopus amplexifolius*, *Thymelaea passerina*, *Trientalis europaea*, *Trifolium fragiferum*, *Trifolium pratense* subsp. *kotulae*, *Veronica scutellata*, *Vicia pisiformis*, *Viola lutea* subsp. *sudetica*, *Viola rupestris*, *Waldsteinia geoides*, *Xeranthemum annuum*.

Nedostatočne známe taxóny (DD): *Euphorbia waldsteinii*, *Hieracium chondrillifolium*, *Hieracium krizsnae*, *Myosotis decumbens*.

Tri taxóny – *Asplenium ceterach*, *Camelina alyssum* subsp. *alyssum* a *Cuscuta epilinum* – sú pokladané za vyhytnuté (EX) v rámci celého Slovenska, druh *Allium cirrhosum* za pravdepodobne vyhytnutý (EX?).

Andromeda polifolia a *Leucojum vernalis* subsp. *carpathicum* (EN) boli do územia prenesené zámerne, *Pinus cembra* (VU) sa pestuje ako lesnícka drevina. Údaje o výskyte *Hypochaeris glabra* (EX), *Nigritella nigra* (EX?), *Ajuga pyramidalis*, *Campanula macrostachya*, *Juncus acutiflorus*, *Lathyrus pannonicus*, *Orobanche artemisiae-campestris*, *Orobanche teucrii*, *Primula halleri*, *Rosa arvensis*, *Salix kitaibeliana*, *Senecio doria*, *Trichophorum cespitosum* (CR), *Bromus secalinus*, *Carex rhizina*, *Daphne arbuscula*, *Epipactis leutei* (cf. VLČKO et al. 2003 : 49), *Eriophorum gracile*, *Lychnis coronaria*, *Lysimachia thysiflora*, *Medicago prostrata*, *Muscari neglectum*, *Orobanche gracilis*, *Orobanche picridis*, *Phelipanche arenaria*, *Prunus tenella*, *Ranunculus fluitans*, *Salix herbacea*, *Saxifraga wahlenbergii*, *Senecio erucifolius* subsp. *tenuifolius*, *Taraxacum serotinum* (EN), *Aconitum anthora*, *Androsace obtusifolia*, *Arenaria tenella*, *Astragalus norvegicus*, *Avenula pratensis*, *Carex fuliginosa*, *Carex lasiocarpa*, *Cytisus procumbens*, *Delphinium oxysepalum*, *Dianthus lumnitzeri*, *Dianthus superbus* subsp. *alpestris*, *Diphasiastrum alpinum*, *Draba lasiocarpa* subsp. *lasiocarpa*, *Dryas octopetala*, *Helianthemum canum*, *Juncus atratus*, *Leucanthemopsis alpina* subsp. *tatrae*,

Obr. 8. Horec Clusiov (*Gentiana clusii*) pre svoj dekoratívny vzhľad je častou obeťou zberateľov, je preto chránený vyhláškou o druhovej ochrane rastlín. Foto: Daniel Dítě.

Minuartia gerardii, *Saxifraga androsacea*, *Saxifraga hieraciifolia*, *Saxifraga oppositifolia*, *Sorbus margitaiana*, *Taraxacum limosum*, *Tephrosieris capitata*, *Tephrosieris integrifolia*, *Thalictrum flavum*, *Vaccinium uliginosum*, *Veronica jacquinii*, *Veronica urticifolia* (VU), *Aconitum firmum*, *Antennaria carpatica* (subsp. *carpatica*), *Calamintha menthifolia*, *Cerastium sylvaticum*, *Clematis recta*, *Cystopteris sudetica*, *Gentiana punctata*, *Hieracium nigrescens*, *Inula oculus-christii*, *Jasione montana*, *Knautia drymeia*, *Lactuca quercina*, *Laserpitium prutenicum*, *Marrubium peregrinum*, *Primula minima*, *Pulicaria dysenterica*, *Seseli hippomarathrum*, *Silene acaulis*, *Silene acaulis* subsp. *longiscapa* (LR:nt) a *Soldanella hungarica* subsp. *major* (DD) vo Veľkej Fatre sú problematické alebo mylné.

Ohrozenosť a vzácnosť pôvodných druhov slovenskej flóry sa vo väčšine prípadov premietla aj do ich legislatívnej ochrany (príloha č. 5 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.). Spomedzi druhov a poddruhov cievnatých rastlín, zaznamenaných vo Veľkej Fatre na prirodzených stanovištiach, k nim patria: *Achillea ptarmica*, *Aconitum moldavicum*, *Adenophora liliifolia*, *Allium schoenoprasum* subsp. *alpinum*, *Amelanchier ovalis*, *Anacamptis coriophora*, *Anacamptis morio*, *Androsace villosa*, *Arabis nemorensis*, *Arabis nova*, *Arctostaphylos uva-ursi*, *Aremonia agrimonoides*, *Arum alpinum*, *Asperula neilreichii*, *Asplenium scolopendrium*, *Astragalus alpinus*, *Astragalus australis*, *Astragalus penduliflorus*, *Blechnum spicant*, *Campanula serrata*, *Carex appropinquata*, *Carex diandra*, *Carex dioica*, *Carex rupestris*, *Carex umbrosa*, *Carex viridula*, *Catabrosa aquatica*, *Centaurium littorale* subsp. *compressum*, *Centaurium pulchellum*, *Cephalanthera damasonium*, *Cephalanthera longifolia*, *Cephalanthera rubra*, *Chenopodium foliosum*, *Chimaphila umbellata*, *Clematis alpina*, *Cochlearia pyrenaica*, *Conioselinum tataricum*, *Corallorhiza trifida*, *Cotinus coggygria*, *Crataegus lindmanii*, *Crepis alpestris*, *Crepis sibirica*, *Cyclamen fatrense*, *Cyperus flavescens*, *Cypripedium calceolus*, *Dactylorhiza fuchsii* (subsp. *fuchsii*, subsp. *sooiana*), *Dactylorhiza incarnata* (subsp. *incarnata*, subsp. *pulchella*), *Dactylorhiza lapponica*, *Dactylorhiza maculata* subsp. *transsilvanica*, *Dactylorhiza majalis*, *Dactylorhiza sambucina*, *Dactylorhiza viridis*, *Daphne cneorum*, *Delphinium elatum*, *Dianthus nitidus* subsp. *nitidus*, *Dianthus praecox* subsp. *praecox*, *Drosera rotundifolia*, *Eleocharis quinqueflora*, *Epipactis atrorubens*, *Epipactis komoricensis*, *Epipactis leptochila*, *Epipactis microphylla*, *Epipactis muelleri*, *Epipactis neglecta*, *Epipactis palustris*, *Epipactis purpurata*, *Epipogium aphyllum*, *Equisetum variegatum*, *Eriophorum vaginatum*, *Erysimum wahlenbergii*, *Euphorbia villosa*, *Euphrasia slovacica* subsp. *pseudomontana*, *Festuca alpina* subsp. *alpina*, *Gagea minima*, *Gentiana clusii* (obr. 8), *Gentiana pneumonanthe*, *Gladiolus imbricatus*, *Globularia cordifolia*, *Goodye-*

ra repens, *Gratiola officinalis*, *Gymnadenia conopsea*, *Gymnadenia densiflora*, *Gymnadenia odoratissima*, *Hedysarum hedysaroides*, *Hieracium pilosum*, *Koeleria tristis*, *Leontopodium alpinum*, *Lilium bulbiferum*, *Limodorum abortivum*, *Listera cordata*, *Lycopodium annotinum*, *Lycopodium clavatum*, *Malaxis monophyllos*, *Matteuccia struthiopteris*, *Menyanthes trifoliata*, *Myriophyllum verticillatum*, *Neotinea tridentata*, *Neotinea ustulata*, *Ophioglossum vulgatum*, *Ophrys insectifera*, *Orchis mascula* subsp. *signifera*, *Orchis militaris*, *Orchis pallens*, *Orchis purpurea*, *Orobanche alsatica*, *Papaver dubium* subsp. *dubium*, *Papaver taticum* subsp. *fatraemagnae*, *Pedicularis hacquetii*, *Pedicularis palustris*, *Phelipanche purpurea*, *Pilosella guthnickiana*, *Pinguicula alpina*, *Pinguicula vulgaris*, *Plantago maritima*, *Platanthera chlorantha*, *Poa carpatica* subsp. *supramontana*, *Poa margilicola*, *Podospermum laciniatum*, *Potentilla palustris*, *Potentilla rupestris*, *Primula auricula* subsp. *hungarica*, *Primula farinosa*, *Pseudorchis albida*, *Pulmonaria angustifolia*, *Pulsatilla slavica*, *Pulsatilla subslavica*, *Pyrola carpatica*, *Pyrola chlorantha*, *Ranunculus alpestris*, *Ranunculus aquatilis*, *Ranunculus circinatus*, *Ranunculus trichophyllus*, *Rhododendron tomentosum*, *Rosa glauca*, *Salix alpina*, *Salix hastata*, *Salix phylicifolia*, *Salix rosmarinifolia*, *Saussurea discolor*, *Schoenus ferrugineus*, *Scleranthus perennis*, *Scorzonera parviflora*, *Scorzonera purpurea*, *Senecio sarracenicus*, *Senecio umbrosus*, *Sesleria uliginosa*, *Sisymbrium austriacum*, *Soldanella carpatica*, *Sorbus atrimontis*, *Sorbus chamaemespilus*, *Sorbus diversicolor*, *Sorbus montisalpae*, *Sorbus pekarovae*, *Stipa pulcherrima*, *Taraxacum erythrocarpum*, *Taraxacum* sect. *Palustria* (*Taraxacum bavaricum*, *Taraxacum huterianum*, *Taraxacum mendax*, *Taraxacum paucilobum*, *Taraxacum ranunculus*, *Taraxacum skalinskanum*, *Taraxacum vindobonense*), *Taxus baccata*, *Traunsteinera globosa*, *Trichophorum pumilum*, *Triglochin maritima*, *Trollius altissimus*, *Utricularia vulgaris*, *Vaccinium oxycoccus*, *Veronica scutellata*, *Viola alpina*, *Waldsteinia geoides*.

Viaceré ohrozené a endemické taxóny cievnatých rastlín sú chránené aj medzinárodnými dohovormi – Dohovorom o ochrane voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť (tzv. Bernský dohovor) a Smernicou Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (tzv. Habitats Directive čiže Smernica o biotopoch) (bližšie KADLEČÍK & BALÁŽ 1997, KRÁLIKOVÁ & GOJDIČOVÁ 2004). V sledovanom území k nim patria druhy *Adenophora liliifolia* (Habitat II, IV), *Campanula serrata* (Habitat II, IV), *Cyclamen fatrense* (Habitat II, IV) (obr. 9), *Cypripedium calceolus* (Bern I, Habitat II, IV), *Dianthus nitidus* (Bern I, Habitat II, IV), *Galanthus nivalis* (Habitat V), *Lycopodium annotinum* (Habitat V), *Lycopodium clavatum* (Habitat V), *Pul-*

satilla slavica (Bern I, Habitat II, IV) a *Pulsatilla subslavica* (Habitat II, IV). *Cyclamen fatrense*, *Galanthus nivalis* a všetky druhy čeľade Orchidaceae (vo Veľkej Fatre druhy rodov *Anacamptis*, *Cephalanthera*, *Cypripedium*, *Dactylorhiza*, *Epipactis*, *Epipogium*, *Goodyera*, *Gymnadenia*, *Limodorum*, *Listera*, *Malaxis*, *Neotinea*, *Ophrys*, *Orchis*, *Platanthera*, *Pseudorchis* a *Traunsteinera*) boli zaradené do prílohy II Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (tzv. Washingtonský dohovor, známy pod skratkou CITES).

Jedným z významných ukazovateľov ohrozenosti taxónov v národnom (až medzinárodnom) meradle je ich zaradenie do 5. zväzku Červenej knihy vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov SR a ČR (Vyššie rastliny). Zo 400 vybraných druhov a poddruhov 334 bolo zaznamenaných (aj) na Slovensku (MAGLOCKÝ 2001: 73), z toho vo Veľkej Fatre 29: *Anacamptis coriophora*, *Androsace villosa*, *Arabis nova*, *Asplenium ceterach*, *Astragalus penduliflorus*, *Carex dioica*, *Carex rupestris*, *Centaurium littorale* subsp. *compressum*, *Chimaphila umbellata*, *Conioselinum tataricum*, *Cotinus coggygria*, *Crepis sibirica*, *Cyclamen fatrense*, *Cyperus flavescens*, *Daphne cneorum*, *Epipogium aphyllum*, *Erysimum wahlenbergii*, *Limodorum abortivum*, *Papaver taticum* (subsp. *fatraemagnae*), *Poa margilicola*, *Pyrola media*, *Schoenus ferrugineus*, *Scorzonera parviflora*, *Sesleria uliginosa*, *Sisymbrium austriacum* (obr. 10), *Sorbus pekarovae*, *Taraxacum erythrocarpum*, *Tephrosieris aurantiaca*, *Triglochin maritima*.

Z vedeckého aj historického hľadiska sú dôležité tiež údaje o taxónoch, opísaných z územia Veľkej Fatory (majú tu „locus classicus“): *Alchemilla contractilis*, *Alchemilla crassa*, *Alchemilla reversantha*, *Alchemilla subconnivens* var. *cryptica*, *Alchemilla subconnivens* var. *mansueta*, *Carduus lobulatus*, *Carduus* × *fatrae*, *Carduus* × *textorisianus*, *Carduus* × *turocensis*,

Obr. 9. Cyklámen fatranský (*Cyclamen fatrense*) je pre svoje obmedzené rozšírenie (subendemit Veľkej Fatory) a ohrozenosť chránený medzinárodnými dohovormi ako druh európskeho významu. Foto: Peter Turis.

Cyclamen fatrense, *Gentianella fatrae*, *Hieracium bupleuroides* subsp. *pseudotatrae*, *Hieracium fatrae*, *Hieracium krizsnae*, *Hieracium tephrosoma* subsp. *zolyomense*, *Papaver tatricum* subsp. *fatraemagnae*, *Poa margilicola*, *Sorbus atrimontis*, *Sorbus diversicolor*, *Sorbus montisalpaie*, *Sorbus pekarovae*, *Sorbus zuzanae* (bližšie ŠIPOŠOVÁ et al. 2004, UHLÍŘOVÁ 2004).

Početne významnú skupinu tvoria aj alochtónne (v území nepôvodné) taxóny, k súčasnému rozšíreniu ktorých výraznou mierou (či už priamo alebo nepriamo) prispel svojou činnosťou človek. Hodnotenie (ohraničenie) tejto skupiny naráža na viacero problémov. Najväčším je rozlíšenie archeofytov (taxónov zavlečených od začiatku neolitu do konca 15. storočia, najmä plne naturalizovaných v prirodzených spoločenstvách) a apofytov, t. j. synantropných druhov miestneho pôvodu (cf. HALADA 1997: 132, PÝŠEK et al. 2002: 121). Výrazne sa to prejavuje pri štúdiu pôvodu xerotermej flóry a vegetácie (RYBNÍČEK & RYBNÍČKOVÁ 1977). Odlesnenie rozsiahlych klimaticky aj pôdne priaznivých oblastí počas ich neolitického osídľovania umožnilo / podporilo spontánnu prirodzenú migráciu tzv. lesostepných prvkov od juhovýchodu, na druhej strane diaspóry mnohých ďalších sucho- a / alebo teplomilných druhov sa do strednej Európy dostali z mediteránnej oblasti, Blízkeho východu a stredoázijských

Obr. 10. Hľavník rakúsky pravý (*Sisymbrium austriacum* subsp. *austriacum*) – stredoeurópsky oreofyt, ktorý sa východne od Álp prirodzene vyskytuje len v Bralnej Fatre, na silne konzervatívnych stanovištiach pod prevismi skalných stien; bol preto zaradený do 5. zväzku Červenej knihy SR a ČR.

Foto: Zdeno Vlach; archív BZ UK Blatnica.

stepí s poľnohospodárskymi kultúrami, rozvíjajúcim sa obchodom, neskôr aj s inváziami nomádskych národov (stelivo, seno pre kone, prenos diaspór s dobytkom a pod.). Z panónskych nížin údoliami väčších riek spolu s človekom prenikali do vnútrokarpatských kotlín a napokon do priľahlých pohorí. V súvislosti so šírením xerotermyfytov cez Panónsku panvu môže dôjsť k nejednoznačnému / rozpornému hodnoteniu (ne)pôvodnosti niektorých taxónov (apofyt vs. antropofyt) z celoslovenského a regionálneho hľadiska (panónske druhy pravdepodobne pôvodné v nížinách, ale adventívne v karpatskej oblasti); do zoznamu sme preto zahrnuli len druhy pokladané za nepôvodné na celom území Slovenska. Popri staršej panónskej ceste sa pri šírení adventívnych druhov z východnej a jv. Európy prinajmenšom od 19. storočia (výraznejšie po r. 1946) uplatňovala aj tzv. východná cesta (bližšie JEHLÍK 1998: 96–97).

Podľa doterajších poznatkov v území registrujeme (vrátane starších, nepotvrdených údajov) výskyt 167 alochtónnych (zavlečených a introdukovaných) taxónov, z toho 88 archeofytov. Viaceré časom zdomácneli natoľko, že ich vnímame ako prirodzenú súčasť tunajších spoločenstiev; prevažne ide o „postinvázne“ taxóny (cf. PÝŠEK et al. 2002: 106), ktoré už v súčasnej dobe nerozširujú svoj sekundárny areál. Väčšiu hrozbu pre biologickú rôznorodosť pôvodných alebo len málo narušených fytoocenóz predstavujú invázne neofyty, ktoré na okupovaných stanovištiach postupne vytlačujú pôvodné druhy, pričom podstatne menia štruktúru spoločenstva príj. vytvárajú spoločenstvo nové (bližšie GOJDIČOVÁ et al. 2002: 66): *Aster lanceolatus*, *Aster novi-belgii*, *Bidens frondosa*, *Bunias orientalis*, *Conyza canadensis*, *Echinocystis lobata*, *Elodea canadensis*, *Erigeron annuus*, *Fallopia japonica*, *Fallopia ×bohemica*, *Galinsoga parviflora*, *Galinsoga quadriradiata*, *Helianthus tuberosus*, *Heracleum mantegazzianum*, *Impatiens glandulifera*, *Impatiens parviflora*, *Iva xanthiifolia*, *Lycium barbarum*, *Solidago canadensis*, *Solidago gigantea*, *Veronica filiformis*. Väčšina z nich doteraz prenikla len na okraje územia (niektoré už aj hlbšie do údolí), pričom zatiaľ výraznejšie neovplyvnili zloženie pôvodnej vegetácie. Pri ich šírení najvýznamnejšiu migračnú cestu predstavuje údolie Váhu, ktorým (popri brehoch, ceste i železničnej trati) sa masovo šíri najmä *Fallopia japonica* (už niekoľko desaťročí tu tvorí rozsiahle husté porasty), menej výrazne *Bunias orientalis*, *Elodea canadensis*, *Impatiens glandulifera*, *Impatiens parviflora*, *Solidago canadensis*, *Solidago gigantea*, ojedinele *Heracleum mantegazzianum*. Významný biokoridor predstavujú aj brehy Starohorského potoka, ústiaceho do potoka Bystrica a údolie potoka Revúca na opačnej strane pohoria, spolu so súbežnou hradskou Banská Bystrica – Staré Hory – Ružomberok (*Bunias orientalis*, *Impatiens glandulifera*, *Solidago canadensis*), tiež okolie

hradskej v údolí potoka Bystrica (*Bunias orientalis*). Druhy *Aster lanceolatus*, *Conyza canadensis*, *Erigeron annuus*, *Galinsoga parviflora*, *Galinsoga quadriradiata* sa šíria najmä pozdĺž (údolných) komunikácií. Na brehoch potokov rastie sporadicky *Bidens frondosa*, početnejšie *Fallopia ×bohemica*, oba zatiaľ len v blízkosti obcí. Hlbšie do údolí prenikli *Bunias orientalis*, *Heracleum mantegazzianum* (vzácne), *Impatiens parviflora*, *Solidago canadensis*. Výskyt druhu *Iva xanthifolia* je zatiaľ skôr náhodný; zaznamenaný bol v okolí krmelcov (Konský dol, Necpalská dolina), kam sa jeho diaspóry dostali s krmivom pre lesnú zver. Druhy *Echinocystis lobata* a *Lycium barbarum* boli zistené len ojedinele na okraji územia, podobne *Veronica filiformis* (starší údaj z hlavného chrbta sa nepodarilo overiť).

S pasením a košarovaním hospodárskych zvierat, odlesňovaním (a následným „zostepnením“) územia, výstavbou rôznych objektov, popri komunikáciách (vrátane historických obchodných ciest) a turistických trasách z okolitých kotlín a okrajov územia prenikli rôzne hlboko do údolí, miestami až na vrcholy kopcov a do oblasti hlavného chrbta (hole) ďalšie synantropné druhy. Údoliami sa šíria napr. *Aethusa cynapium*, *Allium moly*, *Anagallis arvensis*, *Apera spica-venti*, *Armoracia rusticana*, *Ballota nigra*, *Conium maculatum*, *Datura stramonium*, *Echinochloa crus-galli*, *Epi-*

lobium ciliatum, *Erigeron annuus*, *Euphorbia peplus*, *Galeopsis angustifolia*, *Geranium dissectum*, *Lactuca serriola*, *Lamium album*, *Lamium amplexicaule*, *Lamium purpureum*, *Lathyrus tuberosus*, *Lunaria annua*, *Malva neglecta*, *Malva pusilla*, *Malva sylvestris*, *Melilotus officinalis*, *Myosotis arvensis*, *Neslia paniculata*, *Onobrychis viciifolia*, *Ranunculus arvensis*, *Sherardia arvensis*, *Sisymbrium officinale*, *Solanum nigrum*, *Sonchus oleraceus*, *Thlaspi arvense*, *Urtica urens*, *Valeriana locusta*, *Viola arvensis*, *Viola odorata*, *Viola tricolor* subsp. *tricolor*. V hrebeňových polohách vhodné stanovišťa pre ich uchytenie sa poskytuje najbližšie okolie horských chát a ďalších stavebných objektov, okolie salašov a pastierskych kolíb (miesta odpočinku dobytky), priehony a zruderalizované pasienky, turistické chodníky a pod. Popri miestnych apofytoch, ktoré sa sem rozšírili z okrajov lesných porastov a prirodzených svetlín, bol na týchto biotopoch zaznamenaný (miestami len efemérny) výskyt *Anthemis arvensis*, *Capsella bursa-pastoris*, *Carduus acanthoides*, *Chenopodium bonus-henricus*, *Euphorbia helioscopia*, *Fallopia convolvulus*, *Juncus tenuis*, *Lepidium campestre*, *Matricaria discoidea*, *Medicago sativa*, *Melilotus albus*, *Papaver rhoeas*, *Raphanus raphanistrum*, *Senecio vulgaris*, *Sinapis arvensis*, *Tripleurospermum inodorum*, *Veronica persica* (bližšie napr. SCHIDLAY 1956, KLIMENT 1992_R, ŠTRBA 2004b).

Obr. 11. V Západných Karpatoch nepôvodná jelša zelená (*Alnus viridis*) bola vo vyšších polohách pohoria zámerne vysádzaná v rámci protilavinového zalesňovania. Foto: Monika Janišová.

Zámerné vysádzané boli / sú viaceré (vo Veľkej Fatre) nepôvodné dreviny: na okraji územia a v údoliach *Abies grandis*, *Acer rubrum*, *Aesculus hippocastanum*, *Fraxinus ornus*, *Negundo aceroides* (inv.), *Picea omorica*, *Pinus banksiana*, *Pinus nigra*, *Populus balsamifera*, *Populus ×canadensis*, *Pseudotsuga menziesii*, *Quercus rubra*, *Robinia pseudoacacia* (inv.), vo vyšších polohách *Alnus viridis* (obr. 11), *Picea pungens*, *Pinus cembra*, *Pinus peuce* (HOLUBČÍK 1968, VOLOŠČUK 1981a, BOHUŠ 1982d, BOHUŠ & PISKUN 1986), z ktorých niektoré (*Aesculus hippocastanum*, *Alnus viridis*, *Negundo aceroides*, *Robinia pseudoacacia*) postupne splaneli.

Zoznam zistených rastlín, ich rámcové rozšírenie a cenologická väzba

Abies alba Mill. – jedľa biela

Syn.: *Abies pectinata* DC.; *Pinus picea* L.

V porastoch vápencových, jedľových aj javorových bučín, zmiešaných smrekovo-bukovo-jedľových, sutinových a smrekových lesov (diagn. druh radu *Fagetalia*) v podhorskom až vyššom horskom stupni. Na jz. svahu Malej Smrekovice sme zistili výskyt asi storočnej, 12 m vysokej jedle vo výške 1 449 m, neďaleko nej rástla ďalšia, ca 10 m vysoká jedľa vo výške 1 452 m (DB, PK, JO 19. 10. 2005). V smrečine pod vrcholom kóty 1 479,2 v masíve Smrekovice (1 530,2 m) rastie mladý jedinec (E_1) vo výške 1 473 m (JKI, PK 5. 9. 2003), na vrchole Smrekovice až v 1 529 m (PK 13. 9. 2006).

Topercer (sec. BOHUŠ 1986_R: 10, 1989: 132) zaznamenal jedľu na Skalnej Alpe v nadmorskej výške 1 445 m. V kosodrevine na jz. svahu rastie ca 10 cm hrubý, 4 m vysoký jedinec vo výške 1 447 m (JKI 13. 9. 2006).

Lit.: 1, 10, 12, 26, 27, 46, 50, 54, 55, 66, 75, 99, 102, 104, 109–113, 117, 119, 122, 124–126, 154, 155, 162, 198, 209, 223, 227, 228, 230, 231, 241, 251, 268, 293, 295, 309, 311, 320, 364, 457, 458, 480, 518–520, 522, 524, 526, 534, 538, 564, 586, 587, 600, 636, 639, 640, 643, 645–647, 663, 664, 732, 734, 763, 766–771, 773, 788, 807, 811, 817, 829, 846–848, 856, 864, 865, 873, 887, 901, 906, 910, 930, 949, 965, 968, 970–977, 1012, 1018, 1043, 1048, 1050, 1058, 1059, 1075–1077, 1100, 1102, 1103, 1109, 1110, 1113, 1118–1121, 1125, 1163, 1166, 1169, 1170, 1174–1177, 1179, 1180, 1182–1185, 1187–1189, 1195, 1202, 1207, 1211, 1212, 1217, 1220, 1222, 1232, 1240, 1241, 1247, 1252, 1256, 1272–1274, 1284, 1285, 1288, 1292, 1297, 1300–1303, 1311, 1315–1320, 1323, 1327, 1329–1331, 1333, 1335, 1354, 1359, 1362, 1395, 1398, 1402.

⊕ *Abies grandis* (Douglas ex D. Don) Lindl. – jedľa obrovská

Vysádzaná kvôli zvýšeniu produkcie dreva v lesných hospodárskych celkoch (LHC) Kantor, Ľubochňa a Biely Potok (BOHUŠ 1982d: 17).

Lit.: 107, 122.

Acer campestre L. – javor poľný

Roztrúsene v porastoch krovín, vápencových bučín i na lesných svetlinách od okrajov územia do horského stupňa; v borine na jz. svahu Tlstej po ca 1 000 m (MANICA 1973_R: 54).

V území boli rozlíšené dva poddruhy: *Acer campestre* subsp. *campestre* – javor poľný pravý (syn.: *A. campestre* var. *campestre*, *A. campestre* var. *hebecarpum* DC.) s chlpatými plodmi a *Acer campestre* subsp. *leiocarpum* (Opiz) Pax – javor poľný hladkoplodý [syn.: *A. campestre* var. *leiocarpum* (Opiz) Wallr.] s lysými plodmi. Zaznamenané boli aj jedince s korkovitými listami na konároch, hodnotené ako *A. campestre* f. *suberosa* Dumort.

Lit.: 12, 13, 17, 21, 26, 35, 55, 99, 231, 311, 457, 461, 565, 598, 636, 640, 643, 647, 731, 756, 1036, 1062, 1097, 1112, 1121, 1125, 1169, 1182, 1208, 1217, 1222, 1252, 1272, 1274, 1303, 1327, 1331, 1359, 1361, 1395.

Acer platanoides L. – javor mliečny

Vtrúsene v kvetnatých a javorových bučinách aj v zmiešaných smrekovo-bukových lesoch v podhorskom až vyššom horskom stupni. V bučine na jv. svahu Čierneho kameňa rastie strom vo výške 1 299 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 98); KLIKA (1927a: 16) uviedol výskyt krovitého jedinca z vápencovej javorovej bučiny (*Cortuso-Fagetum*) na záp. svahu Rakytova v 1 400 m.

Lit.: 12, 26, 31, 55, 99, 122, 231, 241, 309, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 598, 640, 643, 646, 647, 766, 770, 847, 848, 887, 903, 906, 949, 973, 974, 1050, 1059, 1061, 1062, 1109, 1118, 1123–1125, 1163, 1169, 1174, 1175, 1179, 1182, 1195, 1202, 1207, 1211, 1217, 1220, 1252, 1274, 1288, 1303, 1315, 1323, 1327, 1331, 1359, 1361, 1395.

Acer pseudoplatanus L. – javor horský

V celom území vo vápencových, kvetnatých aj javorových bučinách, sutinových lesoch (diagn. druh zv. *Tilio-Acerion*), smrekovcových borinách, javorových smrečinách po 1 417 m (Čierny kameň, sz. svahy, smrečina; PK 17. 7. 2006), ojedinele (v krovitej forme) aj v porastoch kosodreviny, horských vrbinách a sutinách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia po 1 460 m; v smrečine na sz. svahu Borišova mladé jedince (E_1) po 1 480 m (P. KUČERA 2002_R: 60), v sutinách na jv. svahu Suchého vrchu ojedinelé zákrpky po 1 474 m (JKI 21. 8. 2003).

Lit.: 10, 12, 13, 16, 18, 19, 22, 23, 26, 31, 35, 37, 46, 54, 55, 75, 79, 99, 102, 104, 110, 111, 113, 117, 122, 136, 154, 155, 162, 223–228, 231, 240, 241, 293, 301, 309, 311, 364, 457, 458, 460–462, 480, 501, 504, 516, 519, 520, 522, 523, 532, 534, 538, 549, 553, 556, 557, 561, 564, 565, 567, 587, 592, 598, 600, 640, 641, 643, 645–647, 654–656, 658–660, 662–664, 734, 736, 763, 766, 770, 796, 817, 818, 828, 847, 848, 853, 856, 857, 861, 863, 864, 887, 898, 903, 905, 906, 910, 921, 930, 949, 964, 965, 968, 972–976, 987, 1007, 1012, 1013, 1043, 1050, 1059, 1061, 1062, 1075–1080, 1099, 1102, 1109, 1110, 1112, 1113, 1116, 1118–1121, 1125, 1163, 1166, 1169, 1171, 1172, 1174–1177, 1179, 1180, 1182, 1184–1189, 1195, 1202, 1206–1208, 1210–1212, 1214, 1217, 1218, 1220, 1222, 1232, 1235, 1238–1240, 1247, 1252–1257, 1261, 1272–1274, 1284, 1285, 1287, 1288, 1295, 1296, 1300–1303, 1305, 1307, 1311, 1315–1320, 1323, 1324, 1326, 1327, 1329–1333, 1335, 1354, 1359, 1362, 1365, 1395, 1397, 1398, 1401, 1402.

⊕ *Acer rubrum* L. – javor červený

Okolie Blatnického zámku, krajom hlbokkej cesty popri Žingorovom sade (MR 8. 7. 1984).

Achillea collina (Becker ex Rchb. f.) Heimerl

– myší chvost kopcový [*Achillea millefolium* agg.]

Teplomilný druh radu *Festucetalia valesiaca*, zaznamenaný na výslnných skalnatých hrebienkoch v okra-

jových častiach územia: Podlavice, j. stráň powyše obce, 447 m. – Jakub, lúka pod cintorinom, 390 m. – Hornojelenská dolina, osada Prašnica, jv. svah nad chatami, 772–802 m. – Čremošné, vrch Hriadky, j. svah. – Mošovce, pahorky medzi kameňolomom a samotou Mazan. – Blatnica, skala nad Parkom národov; Záhorie, okraj lúky pod lesom; Konský dol, 750 m, reliktná borina. – Turčianske Jaseno, Hradište, úpätie jz. svahu, 642 m, tiež na hrebene nad Jasenskou dolinou, nad chatami. – Sklabinský Podzámok, vjv. svahy hradného vrchu. – Turčianska Štiavnička, pahorky Teplica a Mikulášková. – Krpeľany, úpätie vrchu Sokol. Starší údaj (WAGNER 1901: 34), doložený neskôr aj položkou (Textorisová VII. 1915 SLO), je z ruín Blatnického hradu. Lit.: 676, 921, 1075, 1169, 1182, 1249.

***Achillea distans* Waldst. et Kit. ex Willd. – myší chvost oddialený**

Syn.: *Achillea tanacetifolia* var. *stricta* W. D. J. Koch, *A. stricta* (W. D. J. Koch) Greml, *A. distans* subsp. *stricta* (W. D. J. Koch) Janch.

Rastie na vápencovo-dolomitových stráňach, v porastoch reliktných borín, teplomilných sutinových lesov a vápencových bučín v Bralnej Fatre (Drienok, Ostrá, Haľamova kopa, Tlstá, Bágľov kopec, Plešovica, Pekárová, Kozia skala, Dedošová) aj na ďalších lokalitách v okrajových častiach územia (Lysec, Necpalská dolina, Mikulášková, Katova skala, Kľak, Vysoký grúň, Majerova skala, Prašnica, Šturec).

Údaje zo subalpínskych lúk hlavného chrbta (Križna, Ploská, Čierny kameň) sa s najväčšou pravdepodobnosťou vzťahujú na *Achillea millefolium* subsp. *sudetica*.

Lit.: 13, 22, 23, 26, 35, 36, 55, 75, 208, 228, 308, 320, 462, 526, 528, 556, 587, 640, 643, 712, 791, 906, 1059, 1075, 1076, 1080, 1112, 1113, 1169, 1171, 1172, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1249, 1252, 1334, 1350, 1351, 1395.

***Achillea millefolium* L. – myší chvost obyčajný**

[*Achillea millefolium* agg.]

Syn.: *Achillea magna* auct.

Na podhorských, údolných aj horských lúkach a pasienkoch, ako aj v nelesných hôľných spoločenstvách od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Achillea millefolium subsp. *millefolium* – myší chvost obyčajný pravý rastie najmä v submontánnom a montánnom stupni.

Achillea millefolium subsp. *sudetica* (Opiz) Oborny – myší chvost obyčajný alpský [syn.: *A. sudetica* Opiz; *A. millefolium* subsp. *alpestris* (Wimm. et Grab.) Greml] je rozšírený v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (diag. taxón radu *Calamagrostietalia villosae*), v horských vrbinách, na svetlinách v kosodrevine, výstupoch slienitých vápencov, zriedkavejšie v porastoch vápencových smrečín a javorových bučín.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 31, 34, 35, 37, 39, 46, 48, 49, 52–55, 72, 75, 79, 125, 136, 151, 152, 292, 293, 303, 309, 452, 457–459, 461, 502, 519, 529, 532, 542–544, 547–550, 552, 553, 555–557, 561, 562, 566, 568, 585–587, 640, 643, 647, 676, 707, 736, 764, 767, 795, 796, 807, 811, 847, 897, 902, 906, 925, 972, 1003, 1027, 1050, 1059, 1062, 1075, 1099, 1110, 1112, 1123, 1169–1171, 1175–1180, 1182, 1184, 1194, 1202, 1209–1211, 1214, 1217, 1225, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1246, 1249, 1252, 1254, 1274, 1334, 1370, 1376, 1395, 1402.

***Achillea nobilis* L. – myší chvost žltkastý**

Syn.: *Achillea neilreichii* A. Kern.

Banská Bystrica, lúky nad nemocnicou F. D. Roose-

welta (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 112); Laskomerská dolina (MR 12. 7. 1978); Laskomer, jv. svah pod vrcholom, 625 m (PT, JK1 16. 6. 2007). – Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok na j. svahu (MAGIC 1983: 73).

Staršie údaje sú z Harmaneckej (PETROGALLI 1887: 64, FUTÁK 1943: 30) a Žarnovickkej doliny (MARGITTAI 1915: 78). Lit.: 50, 241, 676, 712, 850, 1062, 1249.

***Achillea ptarmica* L. – myší chvost bertrámový**

Kordíky, sev. okraj obce, 820–850 m (Kochjarová in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 13).

Z okolia obce uviedol druh už TMÁK (1886: 7).

Starší údaj je z lokality: Gaderská dolina, vých. svah oproti Blatnickému zámku (FÁBRY 1880: 51). V tom čase snád pestovaná rastlina; neskôr jej výskyt nebol nepotvrdený ani pri podrobných prieskumoch.

Lit.: 12, 223, 558, 1037, 1123, 1249.

***Acinos alpinus* (L.) Moench – dušovka alpská**

Syn.: *Thymus alpinus* L.; *Calamintha alpina* (L.) Lam.; *Satureja alpina* (L.) Scheele; *S. alpina* subsp. *eualpina* Domin, nom. inval.

Na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach a skalách i na slienitých vápencoch v mačínových spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae*-*Caricinion humilis* (diag. druh), zriedkavejšie zv. *Bromo panonici*-*Festucion pallentis*, *Seslerion tatrae* a v porastoch reliktných borín od okrajov územia po 1 545 m (BERNÁTOVÁ & KLIMENT 1990: 727).

Lit.: 12–16, 26, 27, 35–37, 46, 48, 54, 55, 68, 73, 75, 79, 137, 156, 178, 190, 215, 240, 241, 290, 293, 308, 309, 399, 409, 428, 457, 458, 492, 494, 505, 522, 528, 532, 556, 557, 559–561, 578, 585, 587, 640, 643, 647, 708, 734, 736, 796, 847, 849, 902, 904, 906, 915, 921, 939, 965, 968, 1059, 1062, 1075, 1112, 1113, 1119, 1124, 1164, 1169–1173, 1175–1180, 1195, 1201, 1208–1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1252, 1256, 1270, 1272, 1304, 1332, 1370, 1388, 1395, 1402.

***Acinos arvensis* (Lam.) Dandy – dušovka roľná**

Syn.: *Calamintha acinos* (L.) Clairv.; *Satureja acinos* (L.) Scheele

Sporadicky na výslnných, kamenistých stráňach v okrajových častiach územia, po 1 075 m (Lysec, jz. svah): Riečka, lúky medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Podlavice, zsz. od obce. – Banská Bystrica, Laskomer, jv. svahy; Laskomerská dolina. – Harmanec-jaskyňa, železničná stanica. – Čremošné, Hriadky; hrebienok medzi kótami 771,2 a 807,5. – Mošovce, Drienok, krovinaté j. stráne. – Blatnica, skaly pri pamätníku; Blatnická dolina; Pekárová, j. svah. – Lysec, jz. svah. – Necpaly, ústie Necpalskej doliny. – Sklabinský hrad. – Katova skala. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Nad Baštou, Mikulášková. – Ružomberok, Vlkolínske lúky.

Údaje KLIKU (KLIKA 1926b: 63, 75, 81) zo supramontánneho stupňa: Tlstá, štrbiny skál pod vrcholom, 1 400 m; Čierny kameň, 1 350 m, kosodrevina; Ploská, 1 400 m, *Seslerietum*, sa pravdepodobne vzťahujú na predchádzajúci druh.

Lit.: 12, 26, 55, 75, 76, 79, 519, 559, 585, 587, 640, 676, 796, 847, 850, 921, 974, 1062, 1080, 1169, 1172, 1180, 1182, 1234, 1395, 1402.

***Aconitum lycoctonum* L. – prilbica žltá**

Syn.: *Aconitum vulparia* Rchb., *A. lycoctonum* subsp. *vulparia* (Rchb.) Nyman

Roztrúsene v sutinových lesoch, vápencových, kvet-

natých aj javorových bučinách, smrečinách, horských vrbinách, v roklinách aj na sutinách od okrajov územia do supramontánneho stupňa; na jv. svahu Suchého vrchu po 1 477 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 108), na j. svahu Borišova po 1 450 m (BERNÁTOVÁ et al. 2003: 821).

Lit.: 12, 13, 26, 31, 34, 46, 52, 55, 73, 75, 125, 137, 154, 155, 172, 198, 207, 208, 215, 223, 225, 240, 241, 293, 309, 457, 461, 520, 522, 534, 538, 553, 561, 562, 564, 565, 569, 572, 640, 647, 690, 702, 708, 736, 788, 827, 848, 849, 904, 906, 910, 920, 921, 949, 965, 1036, 1050, 1059, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1169, 1174, 1175, 1178–1180, 1184, 1202, 1207, 1210–1212, 1217, 1232, 1234, 1249, 1254, 1256, 1288, 1361, 1362, 1395, 1402.

***Aconitum moldavicum* Hacq. – prílbica moldavská**

Syn.: *Aconitum moldavicum* subsp. *carpathicum* (DC.) Dostál
Zriedkavo v bučinách na humóznej a skeletnatej pôde, najmä v južnej a jv. časti územia: Riečka, Laskomerská dolina, Ostrý vrch, Horný Jelenec, Majerova skala, Rybô, Biely potok, Šturec, Zelená dolina.
Starší doklad (Mikeš 1936 PRC sec. KMEŤOVÁ 1982: 84) je z Gaderskej doliny.

LENGYEL (1915: 9) uviedol prílbicu moldavskú aj z Čierneho kameňa, kde sme jej výskyt nepotvrdili, HENDRYCH (1972b: 182) z Ľubochnianskej doliny.

KMEŤOVÁ (l. c.) uviedla z Veľkej Fatry aj nasledovné údaje: Tlstá (Hazslínszky 1872: 154). – Ľubochnianska dolina (Fritze & Ilse 1870: 514). Prvý údaj, ktorý prevzal napr. KLINDA (1985: 106), sa vzťahuje na vrch Tlstá pri Kysaku, pri druhom ide o nesprávny výklad pôvodného údajá. FRITZE & ILSE (1870: 523) uviedli (aj to z vrcholu Kľaku) len druhy *Aconitum lycoctonum* a *A. napellus*; o *Aconitum moldavicum* sa nezmienili.

Na tento druh sa vzťahuje aj údaj o výskyte *Aconitum hosteanum* Schur [syn.: *A. moldavicum* subsp. *hosteanum* (Schur) Graebn.] vo Veľkej Fatre (RANDUŠKA & KRIŽO 1983: 15), ktorý vznikol nesprávnym stotožnením tohto východo- až juhokarpatského taxónu s prílbicou moldavskou.

Lit.: 2, 12, 21, 50, 106, 108, 162, 172, 203, 207, 208, 248, 250, 293, 338, 457, 554, 565, 572, 588, 647, 678, 888, 906, 920, 1062, 1171, 1173, 1211, 1274, 1362, 1395.

***Aconitum variegatum* L. – prílbica pestrá**

Syn.: *Aconitum cammarum* Jacq. non L., nom. illeg.

Vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a prípočných deväťsilových lemov, v bučinách, smrečinách, v porastoch kosodreviny, horských vrbin aj kvetnatých vysokosteblových nív, v skalných roklinách, na sutinách od údolných polôh po vyšší horský stupeň; na sev. svahu Suchého vrchu po 1 540 m (JKI 21. 8. 2003).

Značne premenlivý druh, v území zastúpený tromi nižšími taxónmi, v súčasnosti hodnotenými v úrovni variet: *Aconitum variegatum* var. *variegatum* – prílbica pestrá pravá (syn.: *A. variegatum* subsp. *variegatum*), *Aconitum variegatum* var. *gracile* (Rchb.) Oborny – prílbica pestrá štíhla [syn.: *A. gracile* Rchb., *A. variegatum* subsp. *gracile* (Rchb.) Gáyer], *Aconitum variegatum* var. *rostratum* (Bernh. ex DC.) Opiz – prílbica pestrá zobáčikátá (syn.: *A. rostratum* Bernh. ex DC.).

Výskyt na Suchom vrchu sa blíži výškovému maximu (1 400–1 550 m), uvedenému vo Flóre Slovenska (KMEŤOVÁ 1982: 87).

Lit.: 12, 13, 20, 23, 26, 31, 35, 46, 52, 54, 55, 73, 75, 137, 155, 172, 198, 241, 270, 309, 460, 461, 489, 505, 526, 550, 553, 554, 558, 562, 565, 567–569, 572, 587, 640, 647, 690, 711, 847, 891, 904, 906, 921, 1099, 1113, 1123, 1124, 1166, 1170–1172, 1174–1178, 1180, 1189, 1207, 1210, 1217, 1232, 1234, 1239, 1249, 1254, 1354, 1395, 1402.

***Actaea spicata* L. – samorastlík klasnatý**

Na vlhkých tienistých miestach v spoločenstvách vá-

penčových jedľových, kvetnatých aj javorových bučin (diagn. druh zv. *Fagion*), lipových javorín, smrekovo-bukovo-jedľových lesoch, zriedkavejšie vápencových smrečín v submontánnom až supramontánnom stupni, po ca 1 410 m.

Lit.: 12, 13, 16, 26, 37, 46, 54, 55, 68, 75, 196, 198, 224, 225, 228, 241, 293, 309, 458, 461, 501, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 553, 564, 567, 598, 643, 647, 676, 708, 731, 734, 849, 898, 906, 910, 921, 949, 965, 973, 974, 1012, 1036, 1050, 1059, 1097, 1110, 1112, 1113, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1211, 1212, 1217, 1232, 1234, 1240, 1241, 1252, 1254, 1274, 1288, 1327, 1395.

***Adenophora liliifolia* (L.) Ledeb. ex A. DC.**

– zvonovec ľaliolistý

Syn.: *Adenophora suaveolens* C. A. Mey.

Ohrozený, výrazne ustupujúci druh, novšie zistený len v niekoľkých málopočetných populáciách v Bralnej Fatre: Ostrá, záp. svah a vrchol; Tlstá, Ľubená dolina; Kozia skala, Piesky (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 149). – dolinkou Veľký Rakytov na hrebeň medzi Malým a Veľkým Rakytovom (ONDREJOVÁ 1993_R: 2).

Na výrazný pokles početnosti populácií možno usudzovať aj z nasledovných údajov: „Prvýkrát som ju zbierala na lúkach v Mohošove nad Dolinou 5. 9. 1897. Tu tak hojne je rozrastená, že ovzdušie presýtené bolo jej príjemnou vôňou.“ (TEXTORISOVÁ 1913: 11).

„V našom chotári hojne, a neviem pochopiť že mimo mňa nikto ju nepozoroval. Je najviac pravým bokom Doliny, nižšie i vyššie, v Mohošove záfaha. Keď je to zakvitnuté, je okolie samá vôňa. I pod Kozlom v Gäderi som ju už našla, bude tedy i gäderskými horami.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 86).

Lit.: 16, 21, 26, 50, 55, 73, 154, 155, 172, 240, 251, 253, 267, 565, 714, 1034, 1035, 1174, 1232, 1249, 1290, 1299, 1362, 1402.

***Adenostyles alliariae* (Gouan) A. Kern. – mačucha cesnačkovitá**

Syn.: *Adenostyles albida* Cass., *A. albifrons* Rchb.; *Cacalia alpina* β *stipulata* Wahlenb.

V porastoch javorových, zriedkavejšie kvetnatých bučín, vysokobylinných smrečín (*Chrysanthemo rotundifolii-Piceion*), vápencovej kosodreviny, horských vrbin (*Salicion silesiaca*) aj vysokobylinných spoločenstiev nad hornou hranicou lesa (*Adenostylien alliariae*) od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa; v poraste smlzu chlpkatého na sv. svahu vrchu Malá Pustalovčia po 1 505 m (JKI 24. 8. 2001).

Viaceri autori (WAGNER 1901: 33, LENGYEL 1915: 39, JÁVORKA 1925: 1098) uviedli z Veľkej Fatry *Aconitum kernerii* Simonk.; LENGYEL (l. c.) s poznámkou: „Weicht von *A. albifrons* Rchb. kaum ab.“

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 112, 137, 154–156, 190, 193, 194, 223–225, 228, 240, 293, 329, 488, 504, 519, 520, 522, 526, 534, 538, 549, 553, 564, 587, 640, 641, 647, 667, 669, 705, 706, 709, 733, 736, 772, 788, 849, 865, 891, 905, 906, 910, 911, 914, 921, 949, 964, 1012, 1013, 1037, 1043, 1079, 1099, 1110, 1116, 1118–1120, 1123, 1124, 1164–1166, 1170, 1174–1177, 1180, 1184, 1187, 1189, 1195, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1234, 1241, 1247, 1249, 1254–1257, 1326, 1332, 1354, 1395, 1401.

+∅ *Adonis aestivalis* L. – hlaváčik letný

Banská Bystrica, Cmarovo, okraje polí (MÁRKUS 1867a: 9).

Najbližšie k územiu bol aktuálne zistený na okraji opusteného poľa vsv. od obce Malachov, ca 500 m (TURIS 2002: 220); Textorisová (5. 6. 1889 SLO) ho zbierala na Dieli pri Blatnici.

Lit.: 264, 734.

***Adoxa moschatellina* L. – pižmovka mošusová**

Roztratené v sutinových lesoch, kvetnatých aj javorových bučinách, krovinách od okrajov pohoria po vyšší horský stupeň; na sev. svahu Ploskej v 1 460 m (DB, JKl, PK 18. 5. 2007), na záp. svahu pod vrcholom Šipruňa v 1 458 m (JKl, PK 20. 7. 2007).

Lit.: 12, 26, 31, 55, 293, 640, 647, 849, 906, 1112, 1170, 1176, 1177, 1179, 1202, 1217, 1232, 1234, 1249, 1253, 1395.

***Aegopodium podagraria* L. – kozia noha hostcová**

Vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväsilových lemov, v kvetnatých a javorových bučinách (diagn. druh radu *Fagetalia*), zriedkavejšie v porastoch javorových smrečín, vysokobylinných fytoocenóz aj na narušených stanovištiach od údolí do subalpínskeho stupňa; na vsv. svahu Krížnej po 1 570 m (JKl 17. 7. 2003).

Lit.: 11, 12, 26, 27, 35, 46, 54, 55, 68, 75, 224, 228, 293, 457, 458, 460, 461, 499, 501, 519, 520, 522, 524, 534, 535, 538, 543, 545, 548, 553, 564, 567, 586, 587, 598, 599, 640, 647, 690, 796, 849, 906, 910, 921, 949, 1050, 1059, 1112, 1113, 1118, 1125, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1195, 1202, 1207–1212, 1214, 1217, 1225, 1232, 1234, 1238, 1274, 1395.

***Aesculus hippocastanum* L. – pagaštan kónský**

Vysádzaný v okrajových častiach územia: Tajov, pri ceste vých. od obce (JKl 26. 6. 2007). – Mošovce, Rybníky (JT, KO 27. 9. 2001). – Blatnická dolina (BOHUŠ 1982d: 17). – Blatnica, pri budove lesnej správy (JKl 19. 9. 2006). – Sklabinský hrad, okolie (BERNÁTOVÁ 1974_R: 22). Splanený krovitý exemplár pri hradskej zjz. od obce Sklabinský Podzámok (JKl 15. 9. 2006).
Lit.: 26, 107, 1169.

***Aethusa cynapium* L. – tetucha kozí pysk**

Vtrúsene v brehových porastoch horských potokov, napr.: Harmanec, dolina Cenovo; Bystrická dolina. – Belianska dolina. – Jasenská dolina. – Sklabinský Podzámok, Podzámocká dolina. – Ľubochnianska dolina, údolie Turecké; Vyšný tajch. – Ružomberok, dolina Bystré.

Zriedkavejšie sú konkrétne údaje o rozšírení poddruhov:

***Aethusa cynapium* subsp. *cynapium* – tetucha kozí pysk**
pravá: Staré Hory, Japeň (Futák sec. HLAVAČEK et al. 1984e: 271). – Sklabinský hrad, okraj lesa (JKl 29. 6. 2003).

***Aethusa cynapium* subsp. *cynapioides* (M. Bieb.) Nyman – tetucha kozí pysk krátkoobalná:** Dolný Harmanec, lesné svetliny na zjz. svahu Zadného Japeňa (BENČAĽOVÁ & UHÁZY 1998: 14). – Kráľovany, ľavý breh Váhu pod Kopou (JKo, JKl 7. 9. 2006).
Lit.: 12, 26, 352, 461, 640, 652, 1217.

***Agrimonia eupatoria* L. – repík lekárske**

Na xerofilných až mezofilných (pod)horských lúkach, lesných okrajoch (diagn. druh zv. *Trifolion medii*) a svetlinách; na j. svahu kóty Líška (1 445,0 m) v masíve Krížnej po 1 297 m (JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 98).

Lit.: 12, 26, 55, 126, 457, 519, 556, 585–587, 598, 640, 643, 647, 736, 796, 906, 921, 1062, 1169, 1182, 1211, 1214, 1217, 1235, 1238, 1252, 1274, 1361, 1395.

***Agrostis canina* L. – psinček psi**

Rojkovské rašelinisko, slatinné lúky (BOŠÁČKOVÁ

1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16).

Lit.: 151, 152, 303, 548, 1194, 1246, 1395.

***Agrostis capillaris* L. – psinček tenučký**

Syn.: *Agrostis tenuis* Sibth., *A. vulgaris* With.

Na podhorských aj horských lúkach a pasienkoch, v trávnatých hôľných spoločenstvách, na lesných svetlinách, rúbaniskách, miestach odpočinku dobytky, zriedkavo v porastoch smrečín od okrajov územia po ca 1 585 m.

Lit.: 12, 26, 35, 37, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 75, 109, 154, 155, 227, 292, 293, 457–460, 519, 532, 542, 543, 546, 547, 549, 550, 552, 553, 555, 561, 566, 568, 585–587, 640, 647, 795, 796, 897, 901, 902, 906, 1003, 1027, 1153, 1170, 1173, 1175–1178, 1180, 1209–1211, 1214, 1217, 1226, 1235, 1253, 1261, 1272, 1274, 1370, 1395.

***Agrostis gigantea* Roth – psinček obrovský**

Druh s nedostatočne známym rozšírením (donesáva pokladaný za poddruh *Agrostis stolonifera*), doteraz zistený na nasledovných lokalitách: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 123). – Turecká, úpatie svahu pri ceste, 629 m (EU 12. 7. 2006); kosené lúky na hornom okraji obce, 665–679 m (MJn 12. 7. 2006). – Žarnovická dolina, 2 km sv. od horárne, 660 m. – Ľubochnianska dolina, Nižný tajch, 720 m (oba JAROLÍMEK et al. 2002b: 38). – Ružomberok, ľavý breh Váhu ca 1 km záp. od mesta (IJ 27. 8. 1997). – Stredná Revúca, pasienok nad obcou, 700 m. – Vyšná Revúca, lúky a pasienky nad obcou, 770–865 m (oba MJn 8. 8. 2006).
Lit.: 457, 461.

***Agrostis stolonifera* L. – psinček poplázový**

Syn.: *Agrostis alba* auct. non L.

Vtrúsene na údolných (vrátane slatinných), podhorských aj horských lúkach, v brehových porastoch horských potokov aj v trávnatých hôľných spoločenstvách od okrajov územia po ca 1 540 m.

Lit.: 12, 26, 46, 52, 55, 75, 151, 152, 293, 457, 460, 461, 499, 530, 532, 535, 543, 548, 549, 552, 553, 555, 566, 640, 643, 647, 906, 921, 1003, 1094, 1099, 1123, 1124, 1173, 1175, 1178–1180, 1200, 1209–1211, 1232, 1246, 1252, 1254, 1395.

***Ajuga genevensis* L. – zbehovec ženevský**

Na suchších lúkach, pasienkoch, okrajoch ciest, v krovinách, bučinách, ojedinele v smrečínach od okrajov územia do montánneho stupňa; v poraste as. *Cortuso-Piceetum* na sv. svahu Skalnej Alpy po 1 350 m (FAJMONOVÁ 1986a: 48).

Lit.: 26, 55, 75, 226, 309, 457, 519, 520, 522, 532, 538, 556, 587, 640, 647, 676, 734, 827, 910, 1036, 1050, 1059, 1062, 1097, 1169, 1175, 1179, 1182, 1361, 1395.

***Ajuga reptans* L. – zbehovec plazivý**

Na lúkach, v krovinách, v listnatých, zmiešaných aj ihličnatých lesoch, na rúbaniskách, lesných svetlinách aj v brehových porastoch horských potokov, zriedkavejšie v kvetnatých porastoch horských vysokosteblových nív od okrajov územia do supramontánneho stupňa; na jv. svahu Krížnej po 1 540 m (KLIMENT 1995a: 110).

Lit.: 12, 26, 31, 35, 37, 39, 46, 48, 54, 55, 224, 228, 241, 457, 458, 460–462, 499, 519, 534, 538, 543, 548, 549, 553, 555, 561, 564,

566, 567, 585, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 796, 902, 906, 1059, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1125, 1166, 1169, 1172, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1201, 1202, 1207–1212, 1214, 1217, 1222, 1226, 1232, 1235, 1238, 1240, 1252, 1254, 1256, 1288, 1315, 1323, 1327, 1361, 1395.

***Alchemilla boleslai* Pawl. – alchemilka Boleslavova**
[ser. *Subglabrae*]

Zbieraná len na jedinej lokalite: Tanečnica, sz. svah, okraj lesa pri turistickom chodníku, 1 360 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 112, PLOCEK 1992: 344).

Lit.: 44, 46, 50, 554, 870, 872.

***Alchemilla contractilis* (Plocek) S. E. Fröhner**
– alchemilka kľbkatá [ser. *Alchemilla*]

Syn.: *Alchemilla monticola* var. *contractilis* Plocek

Zaznamenaná v spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae*, *Nardo-Agrostion tenuis* a *Polygono-Trisetion* na hlavnom hrebeni (Križna, Suchý vrch, Pustalovčia, Borišov, Čierny kameň, Rakytov, Tanečnica, Maďarovo), 1 330–1 550 m.

Endemický druh opísaný z Veľkej Fatry: Križna, 1 450–1 550 m (PLOCEK 1976: 96 ut *A. monticola* var. *contractilis* Plocek).

Lit.: 44, 46, 50, 54, 548, 554, 555, 561, 588, 639, 640, 866, 870, 872, 995, 1176, 1177, 1210, 1217.

***Alchemilla crassa* Plocek – alchemilka hrubá**
[ser. *Alchemilla*]

Rastie v hrebeňovej časti pohoria (Kráľova studňa, Križna, Rakytov, Tanečnica), 1 270–1 550 m, najčastejšie v porastoch as. *Geranio-Alchemilletum crinitae*. Endemický druh s ťažiskom výskytu vo Veľkej Fatre, odkiaľ bol opísaný: Križna, 1 450–1 550 m (PLOCEK 1976: 96 ut *A. monticola* var. *crassa* Plocek).

Lit.: 44, 46, 50, 548, 554, 866, 869, 872, 995, 1210.

***Alchemilla crinita* Buser – alchemilka vlasatá**
[ser. *Alchemilla*]

Na pasienkoch, v prameniskách, v porastoch mačianových spoločenstiev, v trávnatých aj širokolistých hôľnych fytoocenózach (diagn. druh pzv. *Alchemillo-Trisetion*), v ruderalných spoločenstvách v okolí pastierskych kolíb, v submontánnom až subalpínskom stupni.

Lit.: 12, 52, 54, 75, 542–544, 546, 548, 553, 555, 561, 587, 640, 872, 1173, 1176–1178, 1180, 1209–1211, 1217.

***Alchemilla cymatophyla* Juz. – alchemilka kučeravá**
[ser. *Alchemilla*]

V prameniskách, na vlhkých lúkach aj v porastoch ruderalných spoločenstiev v okolí pastierskych kolíb po 1 350 m.

Lit.: 12, 46, 52, 75, 544, 548, 640, 870–872, 1178, 1180, 1209, 1210.

***Alchemilla flabellata* Buser – alchemilka vejárovitá**
[ser. *Pubescentes*]

Zriedkavo na horských lúkach a pasienkoch: Kýšky, j. svah neďaleko koliby, 1 290 m, spol. *Cirsium eriophorum* (KLIMENT 1987_r, tab. 3; PLOCEK 1992: 273). – Málinô brdo, trávne porasty na jz. a vsv. svahu, 960–1 110 m (JKI 21. 7. 1988).

Lit.: 26, 44, 532, 872, 1009, 1209.

***Alchemilla glabra* Neygenf. – alchemilka holá**

[ser. *Subglabrae*]

Syn.: *Alchemilla vulgaris* subsp. *alpestris* F. W. Schmidt; *A. alpestris* (F. W. Schmidt) Opiz

Trávnaté nivy na humózných stanovištiach: Veľká Pustalovčia, vých. svah, 1 550 m (KLIMENT 1997: 143). – Ploská, j. svah v závere Necpalskej doliny (PLOCEK 1992: 342).

Staršie údaje sú z lokalít: Tanečnica [správne: Skalná Alpa], sz. svah, 1 420 m, *Festucetum carpaticae* (SILLINGER 1932: 5). – Ploská, záp. svah, 1 240 m, *Deschampsietum caespitosae* (KLIKA 1934c: 22).

Lit.: 44, 532, 552, 872, 914, 1201, 1210.

***Alchemilla glaucescens* Wallr. – alchemilka sivkastá**
[ser. *Pubescentes*]

Syn.: *Alchemilla hybrida* auct. non (L.) L., *A. hybrida* subsp. *pubescens* auct. non (Lam.) Gams, *A. pubescens* auct. non Lam.

Na lúkach a pasienkoch od okrajov územia po ca 1 450 m.

Lit.: 12, 54, 457, 561, 640, 872, 906, 1110.

***Alchemilla gorcensis* Pawl. – alchemilka gorcská**
[ser. *Venosae*]

Kráľova studňa, pri chate (Schidlay 1953 SAV sec. PLOCEK 1992: 369).

Pri prieskume lokality (AP, JKI 7. 8. 1988) sa výskyt nepodarilo overiť.

Lit.: 554, 870–872.

***Alchemilla laxa* Plocek – alchemilka chabá**
[ser. *Alchemilla*]

Veľmi vzácne v severnej časti pohoria (Rakytov, Tanečnica), v porastoch as. *Geranio-Alchemilletum crinitae*, ca 1 400–1 500 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 112, PLOCEK 1992: 308).

Lit.: 44, 46, 50, 554.

***Alchemilla micans* Buser – alchemilka jagavá**
[ser. *Alchemilla*]

Syn.: *Alchemilla gracilis* auct. non Opiz

V porastoch vysokobylinných nív, v trávnatých aj širokolistých hôľnych fytoocenózach (diagn. druh pzv. *Alchemillo-Trisetion*) v podhorskom až vyššom horskom stupni, po ca 1 520 m.

Lit.: 26, 46, 54, 55, 546, 548, 552, 553, 555, 587, 640, 872, 1209–1211, 1246.

***Alchemilla monticola* Opiz – alchemilka pasienková**
[ser. *Alchemilla*]

Syn.: *Alchemilla vulgaris* auct. non L., *A. vulgaris* subsp. *pastoralis* (Buser) Soó

Na pasienkoch, v porastoch ruderalných spoločenstiev, v trávnatých aj širokolistých hôľnych fytoocenózach (diagn. druh radu *Arrhenatheretalia* a zv. *Nardo-Agrostion tenuis*), tiež v porastoch kosodreviny v horskom až subalpínskom stupni.

Lit.: 12, 26, 46, 54, 75, 543, 544, 546–549, 552, 553, 555, 561, 872, 906, 1119, 1173, 1175, 1176, 1180, 1209–1211, 1222, 1256.

***Alchemilla obtusa* Buser – alchemilka tupá**
[ser. *Subglabrae*]

Zriedkavo v prameniskách, v nízkosteblových (*Phleoalpini-Nardetum*) aj širokolistých spoločenstvách (*Ge-*

ranio-Alchemilletum crinitae) vo vyššom horskom stupni v severnej časti pohoria, ca 1 350–1 460 m: Čierny kameň. – sedlo medzi vrchmi Čierny kameň a Minčol. – Rakytov, j. svah pod výsadbou kosodreviny. – Tanečnica, sz. svah pri turistickom chodníku. – Skalná Alpa.

Lit.: 44, 46, 75, 548, 555, 872, 1180, 1210.

***Alchemilla propinqua* H. Lindb. ex Juz.**

– **alchemilka príbuzná** [ser. *Alchemilla*]

Východoeurópsky druh, ktorého izolovaný výskyt na Slovensku bol doteraz zistený len na hlavnom chrbte Veľkej Fatry (Suchý vrch, 1 520 m; Ostredok, 1 490 m), v porastoch metlice trsnatej a smlzu chĺpkatého a na podhorských lúkach v doline Dedošová, ca 640–650 m. Na tunajšie hole a lúky pravdepodobne prenikol ako sprievodca pastviskovej kultúry (PLOCEK 1992: 277).

Lit.: 50, 54, 870–872, 1176, 1210, 1361.

***Alchemilla pseudincisa* Pawl. – alchemilka**

strapkatá [ser. *Subglabrae*]

Endemický druh, v území doteraz zistený len na jednej lokalite: Tanečnica, sz. svah pri turistickom chodníku, 1 360 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 113, PLOCEK 1992: 340).

Lit.: 44, 46, 50, 554, 870–872.

***Alchemilla reversantha* Plocek – alchemilka**

obrátená [ser. *Alchemilla*]

Syn.: *Alchemilla inversa* Plocek 1978 non Juz. 1954

Endemit Veľkej Fatry, doteraz známy len z klasickej lokality na sz. svahu Tanečnice, 1 360 m (PLOCEK 1978: 22 ut *Alchemilla inversa*, 1992: 314).

Nadmorská výška lokality bola upresnená na spoločnej exkurzii (AP, JKI 6. 8. 1988).

Lit.: 44, 46, 50, 554, 867, 870, 871, 995, 1175, 1361.

***Alchemilla straminea* Buser – alchemilka**

slamovožltá [ser. *Subglabrae*]

Horské lúky, prameniská, kvetnaté vysokobylinné nivy: sedlo medzi Kráľovou skalou a Ťavou, 1 170 m. – Krížna, záver doliny Veľká Ramžiná, 1 520 m. – Čierny kameň, sv. svah. – Tlstá hora, vrchol, 1 200 m. – Málinô brdo, sv. svah, 1 000–1 010 m.

Lit.: 44, 872.

***Alchemilla subconnivens* Pawl. – alchemilka**

jemnozubá [ser. *Subglabrae*]

Zbieraná v porastoch v rôznej miere ovplyvnených pasením: Kýšky, j. svah, 1 270 m, spol. s *Cirsium arvense*. – Maďarovo, ssz. svah pod vrcholom, 1 320 m, *Phleo alpini-Nardetum*.

Z prevažnej časti lokalít sú k dispozícii aj presnejšie určenia do úrovne variet:

Alchemilla subconnivens var. *cryptica* Plocek: opísaná a zatiaľ známa len z Veľkej Fatry, kde rastie roztrúsene v alchemilkových porastoch aj v spoločenstvách širokolistých bylín v hrebeňovej časti [Kráľova skala, Veľká Pustalovčia, Ostredok (typ), Čierny kameň, Rakytov, Málinô brdo], 1 060–1 500 m (PLOCEK 1985: 19, 1992: 334).

Alchemilla subconnivens var. *mansueta* Plocek: doposiaľ známa len z klasickej lokality na vrchu Krížna (PLOCEK 1985: 19).

Lit.: 44, 50, 548, 554, 588, 868, 870, 872, 995, 1209, 1210.

***Alchemilla subcrenata* Buser – alchemilka**

vrúbkovaná [ser. *Alchemilla*]

V horských prameniskách, na pasienkoch, vlhkých lúkach, ojedinele v porastoch ruderalných spoločenstiev v okolí pastierskych kolíb, v submontánnom až subalpínskom stupni, po 1 580 m.

Lit.: 46, 75, 543, 548, 587, 640, 872, 1169, 1180, 1209, 1210.

***Alchemilla vulgaris* L. – alchemilka obyčajná**

[ser. *Alchemilla*]

Syn.: *Alchemilla acutiloba* Opiz

Zriedkavo v porastoch horských pasienkov, širokolistých spoločenstiev (diagn. druh pzv. *Alchemillo-Trisetion*) aj ruderalných fytoocenóz v okolí pastierskych kolíb v podhorskom až vyššom horskom stupni, ca 825–1 420 m.

Alchemilla vulgaris agg. [*Alchemilla* sp. div.]: 49, 72, 75, 125, 152, 154, 155, 224, 225, 292, 293, 409, 457–461, 489, 494, 499, 516, 519, 520, 522, 532, 535, 538, 542–544, 546, 552, 553, 561, 566, 567, 577, 585–587, 640, 647, 734, 748, 897, 902, 906, 910, 921, 1003, 1012, 1027, 1036, 1037, 1043, 1050, 1062, 1099, 1153, 1164, 1170, 1175, 1177, 1180, 1182, 1184, 1214, 1217, 1218, 1225, 1226, 1232, 1238, 1239, 1247, 1256, 1261, 1272, 1274, 1326, 1370, 1395, 1401.

***Alchemilla walasii* Pawl. – alchemilka Walasova**

[ser. *Alchemilla*]

Čierny kameň, sev. svah (AP, DB 17. 8. 1981).

***Alchemilla xanthochlora* Rothm. – alchemilka**

žltozelená [ser. *Alchemilla*]

Pomerne zriedkavo na extenzívnych pasienkoch, horských lúkach, výstupoch slienitých vápencov, v porastoch horských vrbín, kosodreviny aj horských vysokosteblových nív od Krížnej po Málinô brdo, ca 1 040–1 525 m.

Lit.: 26, 39, 46, 52, 54, 75, 303, 547, 548, 552, 553, 736, 872, 1013, 1176, 1178, 1180, 1194, 1210, 1211, 1246, 1401.

***Alisma plantago-aquatica* L. – žabník skorocelový**

Rakša, mokrad' na dne ťažobného priestoru lomu (DB 25. 5. 2005). – Sklabinská dolina, svahové pramenisko nad cestou (DB, KŠ 14. 8. 2000). – Turčianska Štiavnica, park, rybníky (RH, JKO 26. 6. 2007). – Nolčovo, Nižná Lipová (1 161,6 m), mláka na chrbte asi 800 m zjz. od vrcholu, ca 920 m (JT 4. 10. 2001); Ráztocka a brehy Váhu (JT 1992). – Kraľovany, Kopa, sev. aj zsz. úpätie, 434–438 m (DB, PK 2. 7. a 9. 7. 2007). – Rojkovské rašelinisko, slatinné lúky (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16). – Lubochnianska dolina, Raková, podmáčaná priekopa pri ústí Kľackého potoka (MZ 27. 6. 2001); mokrad'ka poniže ústia Blatnej doliny (JT, MG 9. 7. 2007). – Liptovská Osada, alúvium Revúcej medzi ústím doliny Skalné a cestným mostom, ca 610 m (JKO, RH, JKI 13. 7. 2007).

LENGYEL (1915: 4, 13) ho zaznamenal na močaristých miestach poniže Starých Hôr.

Lit.: 26, 151, 152, 303, 1194, 1246, 1395.

***Alliaria petiolata* (M. Bieb.) Cavara et Grande**

– **cesnačka lekárska**

Syn.: *Alliaria officinalis* Andr. ex M. Bieb.; *Erysimum alliaria* L.

Nitrofilný druh, vyskytujúci sa v prirodzených i antropicky ovplyvnených listnatých lesoch a ich lemoch, v krovinách, na rúbaniskách a na iných vhodných stanovištiach, najmä v nižších polohách, zriedkavejšie v horských bučinách; v kosodrevine na vrchole Čierneho kameňa po 1 470–1 480 m (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 12).

Lit.: 12, 16, 22, 23, 26, 35, 46, 55, 75, 457, 461, 462, 501, 553, 562, 564, 640, 647, 708, 726, 849, 921, 1026, 1123, 1124, 1169, 1171, 1175, 1180, 1182, 1202, 1208, 1212, 1217, 1232, 1234, 1361, 1395.

Allium carinatum L. – cesnak člnkovitý

Na lúkach, extenzívnych pasienkoch, okrajoch lesov, v krovinách v podhorskom, vzácné horskom stupni: Staré Hory, údolie Bieleho potoka. – Turecká, kosené lúky na hornom okraji obce, 665 m. – Harmanecká dolina. – Čremošné, jv. svah kóty 807,5 sv. od obce, 800 m; vrch Urpín (725,3 m), pasienok. – Blatnica, údolie Selenec. – Vyšná Revúca, lúky a pasienky nad obcou, 770–865 m. Na svahoch Krížnej nad Tureckou po 950 m (KRAHULEC 1980: 301).

Z Krížnej uviedol cesnak člnkovitý už MÁRKUS (1866: 110). SCHIDLAY (1956: 223) pokladal tento údaj za pochybný.

Lit.: 26, 50, 207, 586, 587, 614–616, 647, 733, 879, 906, 946, 1037, 1210, 1242, 1395.

† **Allium cirrhosum Vand. – cesnak strapatý**

Syn.: *Allium pulchellum* G. Don

Jediný údaj o výskyte cesnaku strapatého vo Veľkej Fatre i na Slovensku publikoval LENGYEL (1915: 16): „Diese mediterrane Pflanze, die bisher aus der nordlichen Karpathen nicht bekannt war, fand ich auf den Felsen zwischen Alsószarvas und Sturecz.“. Nález, doložený aj herbárovou položkou: Comit. Zólyom: In saxosis ad pagum Podsturec (Lengyel VII. 1913 BP

sec. KRAHULEC 1994: 14, SOMOGYI 2000: 58), sa napriek hľadaniu nepodarilo potvrdiť.

Lit.: 50, 614, 616, 647, 945, 946, 1395.

Allium flavum L. – cesnak žltý

Podlavice, xerothermné trávniky zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 14). – Hubová, vápencové skaly (Greschik 1925 SLO sec. SOMOGYI 1999_R: 59).

▫ **Allium moly L. – cesnak zlatožltý**

Druh pôvodom zo Stredomoria, dočasne splanený pri údolnej ceste na úpätí brál pod kótou Salaš v Dedošovej doline (Runkovič VII. 1993 BRA), neskôr nepotvrdený (Somogyi 2004 in litt.).

Allium ochroleucum Waldst. et Kit. – cesnak bledožltý

V nízkosteblových spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricenion humilis* aj v porastoch reliktných borín (*Pulsatillo slavicae-Pinion*) na vápencovo-dolomitových stráňach Bralnej Fatry, príkrovových troskách (Smrekovica, „Ťava“; Majerova skala; Ostré brdo; Ostredok, Štrochy; Čierny kameň) aj v chránených polohách nivačných depresii (Krížna, Malá Pustalovčia) v hrebeňových častiach po vrch Kračkov; okrajom pohoria cez Vysoký grúň pri Lubochni po Sidorovo pri Ružomberku. Podľa herbárovej položky (Schidlaj 1953 SAV) najvyššie (1 520 m) na skalách pod salašom na hrebeni Krížna – Pustalovčia Alpa (KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 98).

Lit.: 12, 13, 17–19, 22, 23, 26, 35–37, 39, 49, 55, 66, 74, 76, 78, 79, 136, 137, 201, 202, 207, 208, 241, 251, 292, 293, 308, 320, 409, 457, 462, 489, 494, 506, 526, 528, 529, 557, 559–561, 615, 640, 643, 647, 689, 698, 766, 767, 811, 906, 921, 965, 968, 972–974, 1037, 1045, 1059, 1076, 1078, 1080, 1112, 1123, 1171–1174, 1177,

Obr. 12. Pažitka obyčajná alpinska (*Allium schoenoprasum* subsp. *alpinum*) rastie v pohorí len v horských prameniskách v oblasti Ploskej a Čierneho kameňa. Foto: Peter Kučera.

1179, 1210, 1211, 1217, 1232, 1242, 1249, 1252, 1272, 1361, 1388, 1395, 1402.

***Allium oleraceum* L. – cesnak planý**

Roztrúsené v trávnych porastoch od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v nivačnej depresii na jv. svahu vrchu Malá Pustalovčia po 1 480 m (KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 98), na j. svahu Krížnej po 1 450 m (SCHIDLAY 1953 SAV sec. SOMOGYI 1999_R: 68, KRAHULEC 1977: 152) až 1 500 m (KRAHULEC 1980: 300).

Lit.: 12, 26, 55, 210, 457, 458, 550, 556, 561, 568, 585–587, 614, 615, 640, 902, 1099, 1172, 1182, 1214, 1234, 1235, 1242, 1249, 1254, 1361.

***Allium rotundum* L. – cesnak guľovitý**

Druh obývajúcí xerothermné biotopy, medze, okraje polí (SOMOGYI 2002: 99); v území známy z jedinej lokality: Laskomerská dolina, nad Medeným Hámrom, strmý sev. svah nad domami, 400 m (JANIŠOVÁ 9. 7. 2004 MJn, rev. Somogyi).

***Allium schoenoprasum* subsp. *alpinum* (DC.)**

Čelak. – pažítka obyčajná alpinska

Syn.: *Allium sibiricum* auct. non L., *A. schoenoprasum* subsp. *sibiricum* auct. non (L.) Hartm., *A. schoenoprasum* var. *sibiricum* auct. non (L.) Willd.

Horský taxón mokrých stanovišť, vo Veľkej Fatre známy len z pramenísk na jv. a sz. svahu Čierneho kameňa, j., jv. až sv. svahu Ploskej a v sedle medzi oboma vrchmi, 1 292–1 482 m.

Lit.: 21, 42, 50, 52, 73, 75, 156, 182, 202, 207, 208, 251, 588, 615, 647, 690, 702, 711, 807, 811, 848, 888, 916, 939, 946, 972–974, 1163, 1171, 1173, 1174, 1178, 1180, 1210, 1226, 1234, 1242, 1249, 1260, 1395, 1402.

***Allium scorodoprasum* L. – cesnak orešec**

Na podhorských aj horských lúkach, okrajoch lesov, krovín a ciest: Podlavice, zsz. od obce. – Kordíky, Riečanské sedlo. – Riečka, okolie. – Tajov, sev. od obce. – Dolný Harmanec, Zadný Japeň, 890 m. – lúky medzi kótami Zadný Japeň a Japeň, 1 035 m. – Turecká, Salášky. – údolie Malá Ramžiná. – Majerova skala, okraj lesa. – Čremošnianske lúky. – Blatnická dolina. – Turčianske Jaseno, pri ceste do Jasenskej doliny. – Sklabinský Podzámok, Podzámocká dolina; Sklabinský hrad. – Štiavnická dolina. – Málinô brdo, 980 m. Na lúkach pod Krížnou po 1 250 m (KRAHULEC 1977: 152).

Starý doklad je z lokality Banská Bystrica, Seufzerallee (Márkus 10. 6. 1864 SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 179).

Lit.: 12, 26, 190, 457, 586, 587, 614, 647, 799, 849, 902, 906, 921, 1034, 1036, 1210, 1211, 1234, 1242, 1249, 1274, 1395.

***Allium senescens* subsp. *montanum* (Fr.) Holub**

– cesnak sivkastý horský

Syn.: *Allium montanum* F. W. Schmidt non Schrank, nom. illeg.; *A. montanum* subsp. *petraeum* (Lam.) Holub; *A. fallax* Schult. et Schult. f., nom. illeg.

Na výslnných skalnatých stráňach, v porastoch reliktných borín aj vápencových bučín v Bralnej Fatre, tiež na vápencovo-dolomitových vrcholoch aj slienitých vápencoch hlavného chrbta v submontánnom až subalpínskom stupni; na vrchole Veľkej Pustalovčej po 1 590 m.

Lit.: 13, 22, 23, 26, 33, 34, 37, 39, 52, 55, 66, 75, 78, 79, 241, 293,

308, 320, 519, 528, 550, 557, 559–561, 568, 615, 640, 643, 647, 676, 796, 847, 904, 906, 915, 1003, 1050, 1075, 1095, 1099, 1110, 1113, 1124, 1172, 1174, 1176–1178, 1180, 1184, 1195, 1217, 1222, 1232, 1234, 1242, 1249, 1252–1254, 1332, 1388, 1395.

***Allium ursinum* subsp. *ucrainicum* Kleopow ex Oxner – cesnak medvedí ukrajinský**

Hojne, miestami masovo v porastoch lužných jelšín, kvetnatých aj javorových bučín od údolí po vyšší horský stupeň, ca 400–1 400 m.

KLIKA (1926b: 63) ho uviedol z kosodreviny na sz. svahu Čierneho kameňa, 1 450 m; PISKUN (1971_R: 42) zo záp. svahu Rakytova, 1 450–1 520 m. Ani jeden z údajov sa nepodarilo overiť (najskôr zámena s *Allium victorialis*).

Lit.: 12, 13, 26, 31, 46, 55, 75, 136, 154, 155, 209, 215, 224, 225, 240, 293, 309, 460, 461, 519, 520, 522, 526, 534, 538, 564, 587, 640, 647, 667, 669, 736, 807, 811, 847–849, 891, 901, 904, 906, 910, 933, 973, 974, 1013, 1050, 1112, 1118, 1123, 1125, 1171, 1173, 1175, 1177, 1180, 1184, 1186, 1189, 1201, 1202, 1207, 1210–1212, 1217, 1232, 1234, 1241, 1242, 1256, 1249, 1326, 1354, 1368, 1395, 1401.

***Allium victorialis* L. – cesnak hadí**

Zriedkavo v porastoch javorových bučín, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín, omnoho častejšie v trávnatých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa (diagn. druh zv. *Calamagrostion arundinaceae*); v porastoch as. *Allio victorialis-Calamagrostietum villosae* na slienitých vápencoch zasahuje po najvyššie vrcholy hlavného chrbta (Veľká Pustalovčia, Ostredok), 1 592 m.

Lit.: 16, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 129, 136, 137, 154, 155, 202, 207, 208, 215, 224, 226, 241, 293, 316, 347, 505, 519, 532, 546–550, 552, 553, 555, 562, 564, 568, 577, 578, 615, 640, 647, 736, 748, 791, 807, 827, 847–849, 906, 921, 939, 1012, 1013, 1037, 1050, 1079, 1099, 1110, 1123, 1166, 1170, 1171, 1173–1177, 1179, 1180, 1184, 1189, 1195, 1210–1212, 1217, 1218, 1234, 1242, 1247, 1249, 1254, 1256, 1272, 1332, 1397, 1401, 1402.

***Allium vineale* L. – cesnak poľný**

V južnej a jz. časti územia: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 123). – Kordíky, pod cestou z obce do sedla pod Holým vrškom (JANIŠOVÁ 2001b: 126). – Banská Bystrica, Laskomer, jv. svah, 560 m (JKI, PT 16. 6. 2007). – Hornojelenská dolina, j. svah, 676 m (EU 11. 7. 2006); osada Prašnica, lúky nad chatami, 740–797 m (MJn, EU 11. 7. 2006). – Turčianske Jaseno, výslnný hrebienok záp. od kopca Hradište, 642 m (JKI 24. 6. 2007).

Údaje Schidlaya (SCHIDLAY 1956: 222) z vrcholu Japeňa, 1 150 m a z Krížnej, 1 450 m, sa podľa revidovaných herbárových dokladov vzťahujú na *Allium oleraceum* (SOMOGYI 1999_R: 68).

Lit.: 457, 458, 906, 1397.

***Alnus glutinosa* (L.) Gaertn. – jelša lepkavá**

Syn.: *Alnus rotundifolia* Mill.

Na brehoch potokov i na mokrých lúkach v podhorskom stupni; v dolinke Mohošov pri Blatnici po 734 m (CVACHOVÁ et al. 1980: 231).

Lit.: 26, 55, 99, 122, 231, 457, 519, 640, 645, 647, 654, 658, 676, 731, 756, 766, 848, 898, 921, 1050, 1097, 1112, 1169, 1174, 1179, 1182, 1220, 1332, 1408.

***Alnus incana* (L.) Moench – jelša sivá**

V horských údoliach na brehoch potokov aj v okolí lesných pramenísk od južného okraja územia (Kordí-

ky, vrch Ištvánka, pramenisko na sev. svahu, 980 m) po Ľubochniansku dolinu a údolie Bystré v sev. časti pohoria.

Lit.: 12, 26, 55, 106, 107, 112, 122, 240, 422, 461, 489, 499, 516, 519, 567, 639, 640, 643, 646, 647, 898, 901, 921, 1050, 1112, 1118, 1121, 1125, 1179, 1182, 1207, 1217, 1220, 1238, 1239, 1252, 1397.

⊕ ***Alnus viridis* (Chaix) DC. – jeľša zelená**

Syn.: *Alnus alnobetula* (Ehrh.) Hartig

Ker príp. nízky strom, vysádzaný v oblasti hlavného chrbta v rámci protilavínových a pôdoochranných opatrení namiesto pôvodne uvažovanej jarabiny (MIDRIAK 1976: 122, ŠEBEŇ 2003: 80), napr.: Malá Krížna, jv. svah (Veľké a Malé Koryto), ca 1 300–1 350 m. – Krížna, Rybô, 1 250–1 480 m. – Ostredok, sv. svah, po 1 585 m. – Borišov, j. svah. – Rakytov, pod výsadbami kosodreviny, 1 390–1 450 m. Vodou sa splavuje do nižších polôh, napr.: Rybô, Rovne, 1 080 m (JKI, JKo 23. 5. 2006).

Jeľša zelená na lokalitách dobre prosperuje, má však veľmi slabé protilavínové účinky (FODOROVÁ 1997_R: 22, 39).

Lit.: 107, 120–123, 763, 987, 1027, 1044, 1045, 1210, 1254, 1305, 1316, 1324, 1408.

***Alnus ×pubescens* Tausch (*A. glutinosa* × *A. incana*)**

Blatnická dolina, spodná časť (Vreštiak sec. MAGIC 2006c: 179). – Ľubochnianska dolina (Klika sec. BAUDYŠ 1926: 88, 1931: 364).

Lit.: 11, 1336, 1408.

***Alopecurus geniculatus* L. – psiarka kolienkatá**

Belianska dolina, mokrad' na lúke pri ceste (Horváthová 12. 7. 1970 BRA sec. KUČERA & ČERNUŠÁKOVÁ 2003b: 39). – sedlo medzi vrchmi Skalná Alpa a Smrekovica, pramienok nad cestou, 1 320 m (DB, JKI, PK 11. 7. 2005).

Starší údaj je z Harmaneckej doliny pri Hornom Harmanci (PETROGALLI 1887: 70).

Lit.: 640, 850, 1217, 1397.

***Alopecurus pratensis* L. – psiarka lúčna**

Na podhorských a údolných lúkach (diagn. druh tr. *Molinio-Arrhenatheretea*) v okrajových častiach územia.

Lit.: 12, 457, 458, 519, 586, 850, 921, 1003, 1050, 1124, 1169, 1182, 1239, 1274, 1397.

***Alyssum alyssoides* (L.) L. – tarica kališnatá**

Syn.: *Alyssum calycinum* L.

Podlavice (FUTÁK 1943: 79). – Žarnovická dolina, začiatok doliny, ca 600 m (MALOCH 1932: 124). – Mošovce, výslnná štrkovitá stráň nad samotou povyššie lomu, 570 m (JKI 6. 6. 2001). – Sklabinský Podzámok, výslnné skalky pri obci (DB 5. 6. 1989); výslnné stráne v okolí hradu (JKI 3. 6. 2005).

Lit.: 26, 241, 287, 707, 849.

***Alyssum montanum* L. subsp. *montanum* – tarica horská pravá**

Syn.: *Alyssum montanum* subsp. *eumontanum* (Baumg.) Thell., nom. inval.

Čremošné, j. svah hrebienka medzi kótami 771,2 a 807,5 (KOCHJAROVÁ 2000: 131).

Staršie údaje sú z okolia Harmanca (TMÁK 1884: 7) a zručanín Sklabinského hradu (WAGNER 1901: 15).

Lit.: 204, 207, 208, 586, 587, 1036, 1050, 1123, 1237, 1249.

+ ***Amaranthus powellii* S. Watson – láskavec zelenoklasý**

Syn.: *Amaranthus chlorostachys* auct. non Willd.

Teplomilný nitrofilný druh, vzácne zaznamenaný na západnom okraji územia: Sklabinský Podzámok, Štiavnická dolina, okraj hradskej (JKI 15. 9. 2006).

+ ***Amaranthus retroflexus* L. – láskavec ohnutý**

Podlavice, okraj cesty smerom k Tajovu. – Tajov, okraj cesty pred obcou (oba JKI 26. 6. 2007). – Blatnica, okraj cesty na hornom konci obce (JKI 19. 9. 2006). – Turčianska Štiavnička, okraj poľa nad obcou (JKI 16. 9. 2006). – okraj hradskej na hrebienku medzi obcami Podhradie a Konské (JKI 21. 9. 2006).

V Blatnici, na Somoreje záhumní, zbierala láskavec ohnutý už Textorisová (Textorisová 20. 9. 1899 SLO).

Lit.: 26, 1397.

***Amelanchier ovalis* Medik. – muchovník vajcovitý**

Syn.: *Amelanchier rotundifolia* Dum. Cours., *A. vulgaris* Moench; *Aronia rotundifolia* Pers., nom. illeg.; *Mespilus amelanchier* L.; *Pyrus amelanchier* L.

Na výslnných krovinatých vápencovo-dolomitových stráňach a skalách, často v podrade reliktných kalcifilných a smrekovcových borín (diagn. druh) príp. reliktných dubín od okolia Riečky a Podlavíc cez Bralnú Fatru, Sklabinskú dolinu, Sokol pri Krpeľanoch a Vysoký grúň pri Ľubochni po Sidorovo pri Ružomberku. Najhojnejšie sa vyskytuje v Bralnej Fatre, kde rastie na početných lokalitách od úpätia po vrcholovú časť Tlstej, 1 310 m (KLIKA 1932: 167).

Zaujímavý je výskyt v reliktných porastoch vápencovej kosodreviny na vrchole Strapatej skaly, 1 192 m (BERNÁTOVÁ & HAJDÚK 1981: 17), na sev., vých. a zjz. svahu Haľamovej kopy, ca 1 000–1 203 m (DB 12. 8. 1999, 2. 9. 2004), na vrcholovej plošine Džbánu (1 256 m) neďaleko Haľamovej kopy, 1 244 m (DB 16. 8. 2004) aj na ssv. svahu údolia Padva, 1 127 m (DB 2. 9. 2004).

Lit.: 12, 13, 16–18, 21, 23, 26, 31, 50, 55, 66, 68, 73, 76, 79, 99, 130, 136, 137, 154, 155, 172, 178, 223, 231, 241, 251, 291, 309, 316, 320, 329, 457, 479, 481, 488, 519, 522, 528, 538, 565, 589, 639, 640, 643, 647, 677, 678, 696, 708, 766, 802, 811, 827, 834, 847, 888, 891, 892, 904, 965, 968, 973, 974, 984, 1026, 1050, 1059, 1075, 1076, 1078–1080, 1097, 1110, 1112, 1113, 1123, 1124, 1171–1174, 1179, 1184, 1191, 1195, 1202, 1217, 1222, 1232, 1234, 1249, 1252, 1265, 1272, 1274, 1281, 1332, 1355, 1361, 1362, 1383, 1397, 1402.

⊖ ***Anacamptis coriophora* (L.) R. M. Bateman,**

A. M. Pridgeon et M. W. Chase – vstavač ploštičný

Syn.: *Orchis coriophora* L.

Ľubochna, Kľak (Krzisich sec. Soó 1928: 141, BORSOS 1962: 43).

Soó (1928) spracoval rozšírenie jednotlivých druhov na základe revidovaných herbárových položiek. Samotný KRZISICH (1861: 116) uviedol z okolia Ľubochny len druh *Neottinea ustulata* (ut *Orchis ustulata* L.), ktorý sa tam vyskytuje podnes.

***Anacamptis morio* (L.) R. M. Bateman,**

A. M. Pridgeon et M. W. Chase – vstavač obyčajný

Syn.: *Orchis morio* L.

Na lúkach a v krovinách v okrajových častiach pohoria: Lysec, lúčka nad Belianskou dolinou. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská a Bašta; Štiavnická dolina, pri minerálnom prameni. – Lubochnianska dolina, pod Krátkym a povyššie lesnej škôlky ca 8 km v doline. – Černovské lúky, Zrazy. – Čutkova dolina, nad priehradou. – Ružomberok, Kľačno a Stará Černová. – Jazierce, PP Tufová terasa. – Nižné Matejkovo, nad chatami. – Vyšné Matejkovo, v ústí doliny. – Liptovská Osada, dolina Skalné.

Staršie údaje sú z lokalít: Harmanecká dolina povyššie Harmanca (PETROGALLI 1887: 73). – Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka (PETROGALLI 1887: 77). – Čremošné, lúky na vrchu Urpín (PETRIKOVICH 1913: 46, 1913_R: 65).

Lit.: 26, 27, 50, 130, 188, 586, 587, 639, 640, 849, 850, 1169, 1182, 1234, 1355, 1397, 1402.

**Anagallis arvensis* L. – drčnička roľná

Burina, zriedkavo sa vyskytujúca pri okrajoch ciest, na obnažených plochách, poliach, skládkach odpadu a pod. v okrajových častiach územia, napr.: Riečka, okolie. – Podlavice, zsz. od obce. – Blatnica, Plešoviča; pri ceste na hornom konci obce. – Sklabinský Podzámok, zjz. od obce. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina; pod pahorkami Teplica, Sviňacia a Mikulášková. – Podhradská dolina, ústie. – Krpeľany, pri hradskej do Nolčova. V previse Slniečnych skál nad Blatnickou dolinou po 750 m (BERNÁTOVÁ 1991: 41).

Lit.: 12, 23, 26, 457, 921, 1169, 1171, 1182, 1397.

Anchusa officinalis L. – smohla lekárska

Dosiaľ zaznamenaná len na niekoľkých lokalitách v okrajových častiach územia: Turčianske Jaseno, pri ceste do Jasenskej doliny, 557 m (JKI 24. 6. 2007). – Turčianska Štiavnička, okolo cesty k Sklabinskému Podzámku (BIRKOVÁ 1974_R: 26). – Nolčovo, úpätie pahorka pred obcou, okraj cesty (Kliment 11. 7. 2003 BBZ). – Ružomberok, Jazierske travertíny (REMOVČIKOVÁ 1989_R: 5, 11).

Textorisová (6. 7. 1924 SLO) ju zbierala na nádvorí Sklabinského hradu.

Lit.: 26, 1182, 1238.

**Andromeda polifolia* L. – andromédka sivolistá

Rojkovské rašelinisko, vzácne (Topercer sec. ŠKOVIROVÁ 1988_R: 1; TOPERCER & ŠKOLEK 1990: 9).

Nepôvodný výskyt; jedince sem boli prenesené okolo r. 1984 zo Suchej Hory (D. Dítě).

Lit.: 303, 1046, 1194, 1246, 1304.

∅ *Androsace elongata* L. – pochybok dlhostopkatý

Staré Hory a Turecká (TMÁK 1884: 24).

Lit.: 647, 1036, 1397.

Androsace lactea L. – pochybok biely

Pospolite na vápencovo-dolomitových skalách (diag. druh zv. *Caricion firmae*) a sutinách, skalnatých svetlinách v kosodrevine aj v previsoch skalných stien v horskom a vyššom horskom stupni, vzácne v údoliach (Tlstá, Ľubená dolina, 750 m; BERNÁTOVÁ 1976a: 191; Konský dol, 720 m; DB 4. 10. 1985), prevažne na severne orientovaných stanovištiach. Okrem počet-

ných lokalít v Bralnej Fatre rastie aj na príkrovových troskách na hrebeni pohoria (Suchý vrch, Ostré brdo, Kľak, Kopa), po 1 540 m (SCHIDLAY 1956: 193).

Lit.: 13, 16, 21, 26, 55, 154, 155, 182, 202, 208, 251, 253, 293, 462, 488, 523, 644, 811, 889, 896, 901, 904, 906, 915, 939, 968, 972–974, 1003, 1014, 1035, 1061, 1078, 1112, 1114, 1171, 1172, 1174, 1176, 1179, 1249, 1254, 1272, 1332, 1334, 1354, 1397, 1402.

Androsace villosa L. – pochybok huňatý

Jediný známy výskyt v pohorí a zároveň v celých Západných Karpatoch sa viaže na kolmé, južne orientované, vápencovo-dolomitové steny vo vrcholových častiach Tlstej, ca 1 050–1 370 m (BERNÁTOVÁ 1983: 903). Obmedzený je prevažne na porasty subas. *Globalario cordifoliae-Caricetum humilis caricetosum firmae*, v rámci ktorej tvorí samostatný variant (BERNÁTOVÁ & UHLÍŘOVÁ 1994: 7). Ojedinele vstupuje aj do porastov s prevahou *Carex rupestris* (BERNÁTOVÁ & UHLÍŘOVÁ 1986: 76) a fytocenóz na dnách previsových dutín (BERNÁTOVÁ 1991: 29).

Na tento druh sa vzťahujú aj údaje o výskyte pochybka nízkeho (*Androsace chamaejasme* Wulf.) na vrcholových skalách Tlstej (BERNÁTOVÁ 1976b: 285, 1977: 293, 1979a: 173; BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 150, 182; BERNÁTOVÁ & HAJDÚK 1981: 17; BERNÁTOVÁ & ŠKOVIROVÁ 1981b: 198; VALACHOVIČ & KVARTEKOVÁ 1994_R) resp. vo Veľkej Fatre (BERNÁTOVÁ & ĎURÍK 1977_R; BOSÁČKOVÁ 1980: 28, 1987: 28; ČIHAŘ & KOVANDA 1983: 130; DOSTÁL 1989: 751; DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 805). VOLOŠČUK (1980a: 15) mylne uviedol výskyt *Androsace chamaejasme* z dubín pri Mažarnej.

Lit.: 14–16, 18, 21, 23, 26, 28, 31, 40, 42, 44, 45, 50, 55, 73, 76, 78, 79, 154, 155, 182, 207, 208, 310, 551, 558, 560, 580, 588, 616, 696, 921, 1003, 1009, 1112, 1114, 1171–1174, 1178, 1210, 1260, 1315, 1332, 1334, 1361, 1380, 1385, 1389, 1402.

Anemone narcissiflora L. – veternica narcisokvetá

Syn.: *Anemone narcissiflora* subsp. *europaea* Pawl.; *Anemonastrum narcissiflorum* (L.) Holub

Druh s ťažiskom výskytu v kvetnatých, floristicky pestrých hôľných spoločenstvách *Anemone-Avenellatum flexuosae* a *Anemone-Laserpitietum latifolii*, dosiaľ početne rozšírený na horských lúkach a holiach v južnej až strednej časti pohoria, od Úplazu cez Malú Krížnu, Krížnu, Ostredok a Ploskú po Čierny kameň, ca 1 040–1 590 m.

„Kráľovná hôľných kvetov! Keď je rozkvitnutá cele, všetky hôľné lúky sa belejú akoby boli sňahom posypané.“ (HORVÁTHOVÁ 1967_R: 13).

Lit.: 12, 16, 21, 26, 40, 45, 48, 49, 52, 54, 55, 73, 75, 109, 123, 125, 127, 154–156, 169, 172, 208, 215, 237, 239, 241, 253, 260, 293, 316, 365, 502, 505, 519, 529, 532, 546–550, 552, 555, 561, 562, 565, 568, 577–579, 588, 647, 665, 690, 705, 706, 733, 736, 748, 764, 771, 791, 807, 816, 827, 847–849, 874, 875, 888, 897, 901, 906, 921, 939, 973, 974, 1000, 1003, 1036, 1044, 1045, 1050, 1097, 1099, 1100, 1102, 1123, 1153, 1163, 1170, 1171, 1173, 1174, 1176, 1178, 1180, 1201, 1210, 1211, 1234, 1249, 1254, 1272, 1299, 1315, 1316, 1326, 1332, 1349, 1354, 1362, 1380, 1397, 1402.

Anemone nemorosa L. – veternica hájna

V celom území na vlhkých lúkach, v krovinách, listnatých, zmiešaných aj ihličnatých lesoch v podhorskom a horskom stupni, ojedinele v trávnatých hôľných porastoch nad hornou hranicou lesa; v poraste metlice trsnatej na miernom sev. svahu Krížnej po 1 544 m (JKI & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 98).

Lit.: 26, 27, 55, 125, 457, 458, 519, 520, 522, 532, 534, 538, 587, 640, 645, 647, 731, 736, 848, 849, 902, 910, 1050, 1059, 1169, 1175, 1182, 1195, 1201, 1202, 1217, 1234, 1238, 1361, 1397.

***Anemone ranunculoides* L. – veternica**

iskerníkovitá

Syn.: *Anemone ranunculoides* var. *subalpina* Maloch; *Anemonoides ranunculoides* (L.) Holub

V bukových, javorovo-bukových aj smrekových lesoch, na trávnatých svetlinách v porastoch kosodreviny, v horských vrbinách aj v trávnatých porastoch nad hornou hranicou lesa (Križna, Ostredok, Borišov); ojedinele zasahuje až na vrchol Ostredka, 1 592 m (MALOCH 1932: 122; JKI & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 98).

Podľa Skalického (SKALICKÝ 1985: 107) var. *subalpina* Maloch, opísaná z horských lúk Ostredka (MALOCH 1932: 122) zdá sa byť identická s *Anemone ranunculoides* subsp. *wockeana* (Asch. et Graebn.) Holub.

Lit.: 13, 26, 27, 31, 46, 54, 55, 68, 75, 125, 162, 190, 194, 293, 457, 458, 519, 520, 522, 534, 538, 587, 640, 647, 707, 708, 848, 849, 902, 906, 919, 949, 1050, 1079, 1202, 1112, 1120, 1124, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1201, 1211, 1217, 1234, 1238, 1254, 1361, 1397.

***Anemone sylvestris* L. – veternica lesná**

Na trávnatých a krovinatých stráňach v kolinnom až submontánnom stupni (po 670 m) v južnej a západnej časti územia, v okolí obcí Riečka, Kostiviarska, Čremošné, Háj, Rakša, Mošovce, Blatnica, Necpaly, Belá, Sklabiňa a Turčianska Štiavnička.

Obr. 13. Veternica narcisokvetá (*Anemone narcissiflora*) bývala masovou ozdobou jarného aspektu hôľných porastov južnej časti pohoria; v poslednom období je na mnohých miestach ztláčaná sukcesiou vysokých tráv. Foto: Dušan Slivka; archív SNM.

Lit.: 26, 50, 154, 155, 172, 241, 260, 457, 565, 586, 587, 640, 706, 734, 748, 849, 1036, 1097, 1169, 1174, 1234, 1249, 1384, 1402.

***Angelica sylvestris* L. – angelika lesná**

Syn.: *Angelica montana* Brot.

Najčastejšie zaznamenaná v porastoch lužných jelšín a prípotočných deväťsilových lemoch, ojedinele v spoločenstvách smrekovo-bukovo-jedľových lesov a javorových bučín; v kosodrevine na j. svahu Skalnej Alpy po 1 460 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 113).

Lit.: 26, 35, 46, 55, 75, 198, 224, 303, 309, 457, 460, 461, 499, 501, 538, 567, 598, 640, 647, 796, 921, 1003, 1112, 1113, 1125, 1175, 1177, 1180, 1182, 1194, 1202, 1217, 1239, 1246, 1249, 1254, 1397.

***Antennaria dioica* (L.) Gaertn. – plešivec**

dvojdomý

Syn.: *Gnaphalium dioicum* L.

Na nízkosteblových pasienkoch, lúkach a lesných svetlinách, najmä na plytkých, štrkovitých pôdach od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Na tento druh sa vzťahujú aj ojedinelé údaje o výskyte plešivca karpatského [*Antennaria carpatica* (Wahlenb.) Bluff et Fingerh.] vo Veľkej Fatre: Blatnica, za Ostrou (INTRIBUS 1980: 188); Veľká Fatra, v subalpínskych polohách (GREBENŠČIKOV et al. 1956: 142).

Lit.: 12, 26, 37, 46, 49, 54, 55, 72, 75, 151, 152, 292, 293, 303, 452, 457, 519, 528, 532, 546, 555, 558, 561, 577, 587, 640, 643, 647, 734, 736, 791, 795, 796, 848, 849, 897, 906, 910, 921, 968, 1075, 1169, 1170, 1175–1177, 1179, 1180, 1194, 1195, 1201, 1210, 1211, 1217, 1234, 1238, 1246, 1252, 1397.

+ *Anthemis arvensis* L. – ruman roľný

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 123). – Blatnica, pod Blatnickým zámkom v Závoze (MR 4. 6. 1968). – Turčianska Štiavnička, na poliach neďaleko Mikuláškovej (BIRKOVÁ 1974_R: 26); pasienky pri sv. okraji obce, 461 m (JKI 21. 9. 2006).

Staršie údaje sú z lokalít: Staré Hory, Vyšná Revúca, Liptovská Osada; pri domoch, popri cestách (LENGYEL 1915: 39).

SCHIDLAY (1956: 218) uviedol výskyt zavlečenej rastliny z okraja cesty na sev. svahu Malej Križnej, ca 1 400 m.

Lit.: 26, 55, 457, 906, 1182, 1397.

***Anthericum ramosum* L. – jagavka konáristá**

Na výslnných trávnatých a krovinatých vápencovo-dolomitových stráňach, tiež v porastoch reliktných borín a vápencových bučín od južného okraja územia cez Bralnú Fatru, Lysec, pahorky v okolí Sklabine, Turčianskej Štiavničky, Sokol pri Krpeľanoch a Vysoký grúň pri Ľubochni po širšie okolie Ružomberka; na jv. svahu hrebeňa sv. od vrchola kopca Minčol (1 397,5 m) po 1 356 m (DB 17. 7. 2006). Najväčšie vertikálne rozpätie (500–1 370 m) dosahuje v Bralnej Fatre, kde je rozšírená od okraja pohoria po Drienok, Haľamovu kopu, Tlstú a Koziu skalú, prevažne v porastoch pzv. *Pulsatillo slavicae*-*Caricinion humilis*.

Na *Anthericum ramosum*, menovite na f. *simplex* (cf. FUTÁK 1959: 945; SKALICKÝ 1959: 136, 147) sa vzťahujú aj údaje o výskyte jagavky ľaliovitej (*Anthericum liliago* L.) na lokalitách Drienok, Ostrá, Tlstá, Gaderská dolina, Pekárová a Skalná v Bralnej Fatre (FABRY 1880: 52; KLIKA 1926b: 74, 75; HORVÁTHOVÁ 1967_R: 19).

Lit.: 12, 13, 17–19, 21–23, 26, 27, 36, 37, 55, 66, 76, 78, 79, 125, 154, 155, 228, 241, 243, 251, 308, 309, 320, 457, 458, 462, 519, 522, 526, 528, 538, 556–561, 586, 587, 640, 643, 647, 676, 796,

807, 847–850, 902, 904, 910, 918, 921, 968, 973, 974, 1000, 1003, 1036, 1050, 1059, 1062, 1075, 1076, 1080, 1095, 1112, 1113, 1124, 1169, 1171–1174, 1177, 1179, 1182, 1184, 1195, 1201, 1202, 1210, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1249, 1252, 1253, 1270, 1321, 1354, 1388, 1389, 1397, 1402.

***Anthoxanthum alpinum* Á. Löve et D. Löve**
– tomka alpínska

Syn.: *Anthoxanthum odoratum* var. *alpinum* Uechtr.

Vtrúsene (miestami početne) v trávnych spoločenstvách v horskom až subalpínskom stupni (najmä v spoločenstvách zv. *Nardo-Agrostion tenuis*), ca 1 200–1 585 m.

Lit.: 13, 26, 49, 54, 180, 546, 547, 549, 552, 555, 561, 587, 640, 708, 791, 921, 1170, 1177, 1210, 1217.

***Anthoxanthum odoratum* L. – tomka voňavá**

Na podhorských aj horských lúkach a pasienkoch (diagn. druh tr. *Molinio-Arrhenatheretea*), tiež v trávnych spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do supramontánneho stupňa, 1 470 m.

Lit.: 12, 26, 31, 37, 52, 152, 303, 457, 458, 520, 585–587, 640, 795, 796, 902, 921, 1003, 1062, 1169, 1179, 1182, 1194, 1209, 1210, 1214, 1232, 1235, 1246, 1261, 1274.

Anthoxanthum odoratum agg.: 55, 72, 75, 293, 532, 579, 647, 850, 897, 906, 1050, 1099, 1176, 1178, 1180, 1254, 1397.

+^o***Anthriscus caucalis* M. Bieb. – trebuľka ježcová**
Harmanec (Trapl 1923 PRC sec. HLAVÁČEK et al. 1984b: 216).

***Anthriscus nitida* (Wahlenb.) Hazsl. – trebuľka lesklá**

V javorových, zriedkavejšie kvetnatých bučinách, v brehových porastoch horských potokov, sekundárne na vlhkých, silne nitrifikovaných stanovištiach v okolí pastierskych kolíb i na rúbaniskách od údolí do supramontánneho stupňa; v presvetlenej smrečine na jv. svahu Smrekova po 1 398 m (PK 6. 8. 2004).

Lit.: 12, 13, 26, 35, 46, 55, 240, 344, 349, 459–461, 543, 545, 566, 567, 592, 640, 647, 690, 849, 906, 921, 1112, 1119, 1125, 1173, 1175, 1177, 1179, 1195, 1202, 1209–1211, 1217, 1249, 1256, 1397.

***Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm. – trebuľka lesná**

Na čerstvých, vlhkých pôdach bohatých na dusík a živiny, na lúkach, okrajoch lesov, popri cestách a potokoch aj na ruderalných stanovištiach, od okrajov územia do horského stupňa; v smrečine na sev. svahu Ostrého brda po ca 1 350 m (SCHIDLAY 1956: 193).

Lit.: 12, 26, 27, 31, 54, 55, 293, 303, 349, 457, 458, 460, 461, 501, 598, 599, 640, 647, 731, 748, 906, 921, 1026, 1071, 1125, 1169, 1176, 1179, 1182, 1194, 1202, 1217, 1361, 1397.

***Anthyllis vulneraria* L. – bôľhoj lekársky**

Rastie na podhorských aj horských lúkach a pasienkoch, výslnných skalnatých stráňach, skalách, sutinách, výstupoch slienitých vápencov, v porastoch reliktných borín, kosodreviny od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, 1 590 m, najčastejšie v otvorených mačoiných spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae*.

Veľmi variabilný druh, v rámci ktorého bolo opísaných viacero nižších taxónov spojených početnými prechodmi, autormi jednotlivých údajov navyše uvádzaných v rôznom vzájomnom vzťahu.

Najmä staršie literárne údaje, nedoložené herbárovými položkami, preto nie sú vždy celkom spoľahlivé. V území boli zistené všetky štyri v súčasnosti akceptované poddruhy:

***Anthyllis vulneraria* subsp. *vulneraria* – bôľhoj lekársky pravý** [syn.: *Anthyllis vulneraria* subsp. *kernerii* (Sagorski) Domin];

***Anthyllis vulneraria* subsp. *alpestris* (Kit. ex Schult.) Asch. et Graebn. – bôľhoj lekársky alpínsky** [syn.: *A. alpestris* (Kit. ex Schult.) Hegetschw.; *A. calcicola* Schur], najčastejší poddruh, dosahujúci vo Veľkej Fatre vertikálne minimum na území Slovenska (JASIČOVÁ 1988b: 343);

***Anthyllis vulneraria* subsp. *carpatica* (Pant.) Nyman – bôľhoj lekársky karpatský** [syn.: *A. vulneraria* subsp. *affinis* (Brittinger ex A. Kern.) Domin; *A. vulneraria* var. *affinis* (Brittinger ex A. Kern.) Wohlf.; *A. vulneraria* subsp. *vulgaris* (W. D. J. Koch) Corb.];

***Anthyllis vulneraria* subsp. *polyphylla* (Ser.) Nyman – bôľhoj lekársky mnoholistý** (incl. *A. vulneraria* var. *leiotricha* Borbás).

Lit.: 12–16, 19, 23, 26, 34–37, 39, 46, 49, 52–55, 75, 78, 79, 151, 152, 182, 207, 208, 215, 293, 303, 320, 409, 452, 457, 458, 462, 475, 489, 494, 519, 526, 528, 532, 538, 547, 549, 550, 557, 559–561, 568, 569, 579, 585, 587, 640, 643, 644, 647, 731, 734, 736, 748, 765, 795, 796, 848, 849, 902, 906, 910, 915, 921, 939, 1050, 1062, 1075, 1076, 1080, 1110, 1112, 1119, 1123, 1153, 1169–1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1194, 1195, 1201, 1203, 1210, 1211, 1214, 1217, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1249, 1252, 1254, 1256, 1272, 1274, 1361, 1388, 1389, 1397.

+***Apera spica-venti* (L.) P. Beauv. – metlička obyčajná**

Syn.: *Agrostis spica-venti* L.

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 123). – Podlavice, okraj cesty smerom k Tajovu (PT, JK1 16. 6. 2007). – Tajov, okraj hradskej vých. od obce (JK1 26. 6. 2007). – Sklabinský Podzámok, okraj hradskej zjz. od obce (JK1 6. 9. 2006).

Starší údaj je z okolia Lubochne (WAHLENBERG 1814: 18).

Lit.: 457, 921, 1124.

+***Alchemilla arvensis* L. – drobnobyľ roľná**

Syn.: *Alchemilla arvensis* (L.) Scop.

Čremošné, strniská v okolí obce (MARGITAI 1927: 222).
Lit.: 389, 714.

***Aquilegia vulgaris* L. – orlíček obyčajný**

Syn.: *Aquilegia nigricans* Baumg., *A. vulgaris* var. *nigricans* (Baumg.) Schur, *A. longisepala* Zimmeter, *A. vulgaris* subsp. *longisepala* (Zimmeter) Domin

Roztrúsene v bučinách (najmä vápencových), na lesných svetlinách, skalnatých svahoch, trávnych stráňach v kolínnom až montánnom stupni, ca 450–1 400 m.

Viaceri autori, napr. BORBÁS (1898a: 21, 1898b: 49, 1905: 146), PAX (1908: 153), LENGVEL (1915: 21), HAYEK (1916: 388), TEXTORISOVÁ (1930_R: 37), KLIKA (1934c: 15), ONDŘÍČEK (1950b: 14), DVORÁK & KREJČÍ (1953: 112), BERNÁTOVÁ (1974: 24, 2004: 61), BIRKOVÁ (1974_R: 27), DOSTÁL (1989: 283), REMOVČIKOVÁ (1990_R: 1), DOSTÁL & ČERVENKA (1991: 287) priradili populácie z územia Veľkej Fatry k *Aquilegia vulgaris* subsp. *longisepala* (*A. longisepala*), WAGNER (1901: 12) k *Aquilegia nigricans*, SOÓ & ENDRÓDY-KOVÁCS (1966: 307) k *Aquilegia vulgaris* var. *nigricans*. Všetky zmienené taxóny sú v súčasnosti hodnotené na úrovni poddruhu ako ***Aquilegia vulgaris* subsp. *nigricans* (Baumg.) Domin – orlíček obyčajný čiernasty**.

Na *Aquilegia vulgaris* sa vzťahujú aj ojedinelé údaje o výskyte orlíčka Ullepitschovho (*Aquilegia ullepitschii* Pax) z porastov as. *Fagetum carpaticum cortusae* na záp. svahu vrchu Tanečnica [správne: Skalná Alpa], 1 300 m (KLIKA 1936b: 403; cf. KLIKA 1949: 23). Ide o problematický taxón, opísaný podľa Ullepitschovej položky z vrchu Trzy Korony na poľskej strane Pienin, neskôr nepotvrdený.

Lit.: 12, 23, 26, 27, 31, 37, 46, 55, 125, 126, 130, 136, 137, 143, 154, 155, 162, 172, 194, 207, 208, 215, 228, 241, 258, 293, 309, 316, 457, 458, 462, 519, 520, 522, 535, 538, 554, 565, 586, 587, 639, 640, 643, 647, 731, 736, 748, 796, 816, 827, 847, 902, 906, 921, 949, 959, 1036, 1050, 1059, 1062, 1097, 1112, 1113, 1119, 1123, 1163, 1169, 1171, 1174, 1175, 1179, 1182, 1184, 1191, 1195, 1201, 1202, 1207, 1211, 1217, 1232, 1234, 1235, 1239, 1249, 1252, 1256, 1274, 1288, 1362, 1397, 1398, 1402.

***Arabidopsis arenosa* subsp. *borbasii* (Zapat.) O' Kane et Al-Shehbaz – arábkovka piesočná Borbásova**

Syn.: *Cardaminopsis arenosa* subsp. *borbasii* (Zapat.) Pawł., *C. borbasii* subsp. *carpatica* Měsíček ined., *C. carpatica* Měsíček ined., *C. arenosa* auct., *Arabis arenosa* auct., *A. arenosa* var. *multiceps* Neillr.; *Sisymbrium arenosum* auct.

V porastoch vápencových a javorových bučín, sutinových lesov, reliktných borín, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín, v reliktných fytoocenózach previsových dutín, na karbonátových sutinách aj v otvorených mačínových spoločenstvách od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na vrchole Rakytova po 1 567 m (JKI 13. 9. 2006).

Z územia je známy len diploidný cytotyp ($2n = 16$), pokladaný za endemit slovenskej časti Západných Karpát (Měsíček 1970: 232; Měsíček & Goliašová 2002: 403, 404).

Na arábkovku piesočnú Borbásovu sa s najväčšou pravdepodobnosťou vzťahuje aj údaj o výskyte *Arabidopsis lyrata* subsp. *petraea* (L.) O' Kane et Al-Shehbaz [syn.: *Arabis hispida* Mygind.; *A. petraea* (L.) Lam.; *Cardaminopsis hispida* (Mygind.) Hayek; *C. petraea* (L.) Hiitonen] z lokality Harmanec, na skalách a kamenistých stráňach (Tmák 1884: 7). Podľa aktuálnych poznatkov (Al-Shehbaz & O' Kane 2002) tento taxón na Slovensku nerastie. Údaj spochybnil už Futák (1943: 79) poznamenajúc: „Treba znovu zistiť.“

Lit.: 12, 13, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 31, 33, 34, 36, 37, 39, 46, 49, 52–55, 66, 71, 72, 74, 75, 79, 207, 208, 224–226, 228, 240, 241, 293, 308, 309, 457, 458, 461, 462, 492, 499, 503, 519, 522, 528, 532, 538, 549, 550, 552–554, 557, 561, 562, 564, 568, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 690, 696, 701, 707, 734, 760, 761, 796, 849, 906, 910, 921, 1013, 1014, 1026, 1059, 1062, 1075, 1078, 1080, 1095, 1081, 1099, 1110, 1112, 1119, 1169–1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1195, 1197, 1201, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1225, 1226, 1232, 1234, 1239, 1252–1254, 1256, 1315, 1397, 1401.

Arabidopsis *petraea: 241, 558, 1036.

***Arabidopsis halleri* subsp. *tatrica* (Pawł.) Kolník – arábkovka Hallerova tatranská**

Syn.: *Cardaminopsis halleri* subsp. *tatrica* (Pawł.) Dostál ex Měsíček Blatnická dolina. – Gaderská dolina, 800 m (oba Hajdúk 1978 BRA sec. Kolník & Marhold 2006: 49).

Výskyt na kosených lúkach na j. svahoch nad osadou Rybô v závere Hornojelenskej doliny, 750 m (Ružičková 2002: 498) sme pri overovaní údajov (JKo, JKI 23. 5. 2006) nepotvrdili; našli sme len *Arabidopsis* *borbasii. Napriek dlhotrvajúcemu výskumu širšieho územia Gaderskej a Blatnickej doliny nebol tento endemický taxón inými autormi zistený ani na vyššie uvedených lokalitách. Lit.: 902, 1282.

***Arabidopsis thaliana* (L.) Heynh. – arábkovka Thalova**

Vzácné v južnej časti územia: Riečka, okolie (Janíšová 2001a: 123). – Turecká, svahová horská lúka, 662 m (EU 11. 7. 2006).

Lit.: 457, 1397.

***Arabis alpina* L. – arábka alpínska**

Na vlhkých, kamenistých pôdach, vápencových su-

tinách (diagn. druh zv. *Arabidion alpinae*), v tienistých skalnatých žľaboch, na brehoch horských bystrín, v porastoch lipových javorín, javorových bučín aj kosodreviny od údolí do supramontánneho stupňa; v poraste kosodreviny na j. svahu Čierneho kameňa po 1 460 m (Šoltésová 1972_R, 1974, tab. 3, z. 14).

Lit.: 13, 21, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 73, 75, 130, 137, 156, 224, 241, 293, 309, 452, 461, 519, 528, 569, 647, 690, 696, 703, 708, 736, 748, 904, 906, 911, 914, 921, 939, 964, 1013, 1025, 1036, 1081, 1123, 1164, 1170, 1174–1176, 1180, 1218, 1226, 1232, 1234, 1249, 1253, 1254, 1272, 1401.

***Arabis auriculata* Lam. – arábka uškátá**

Syn.: *Arabis recta* Vill.

Početná populácia (niekoľko sto jedincov) rastie pri vonkajšom okraji previsov v skalných stenách nad Žihľavou na sz. svahu Tlstej, 800 m, v porastoch as. *Taraxaco laevigati*-*Sisymbrietum austriaci* (Bernátová 1987: 90, 1991: 31).

Bernátová (1994_R: 4) uviedla ako najvyšší výskyt 950 m.

Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 64, 74, 462, 1026, 1171–1173, 1260, 1361.

***Arabis glabra* (L.) Bernh. – strmobyľ holá**

Syn.: *Turritis glabra* L.

Zriedkavo na kamenistých krovinatých stráňach, okrajoch lesov, lesných svetlinách, okrajoch lesných ciest v submontánnom stupni, ca 500–815 m: Riečka, okolie. – Dolný Harmanec, v údolí sev. od obce. – Blatnica, zámocký vrch; Selenc. – Turčianske Jaseno, trávnatý hrebeň nad Jasenskou dolinou. – Sklabinský Podzámok, Kľacká dolina, horná časť. – Ľubochňianska dolina, poníže chaty Bršková; Čiernavy. – Liptovská Osada, dolina Skalné.

Lit.: 12, 309, 457, 461, 849, 1050, 1234, 1397.

***Arabis hirsuta* (L.) Scop. – arábka chlpatá**

[*Arabis hirsuta* agg.]

Syn.: *Arabis hirsuta* subsp. *sessilifolia* Gaudin

Na trávnatých, skalnatých aj krovinatých stráňach od okrajov pohoria do supramontánneho stupňa; v poraste as. *Diantho nitidi*-*Caricetum tatorum* na jz. svahu Ostredka po 1 500 m (JKI 13. 8. 1987).

Lit.: 12, 13, 19, 22, 23, 26, 34, 39, 46, 48, 49, 53, 79, 308, 457, 458, 519, 550, 553, 560, 561, 568, 585, 640, 906, 921, 1025, 1036, 1045, 1075, 1080, 1099, 1110, 1112, 1169–1172, 1175, 1179, 1210, 1211, 1214, 1232, 1234, 1249, 1254, 1274.

Arabis hirsuta agg.: 31, 37, 52, 54, 55, 75, 215, 223, 293, 461, 462, 557, 559, 587, 588, 640, 647, 708, 734, 847, 902, 1050, 1123, 1176, 1178, 1180, 1182, 1184, 1201, 1397.

∅ *Arabis nemorensis* (Wolf ex Hoffm.) Rchb.

– arábka slatinná [*Arabis hirsuta* agg.]

Syn.: *Arabis gerardii* (Besser) W. D. J. Koch, *A. hirsuta* subsp. *planisiliqua* (Pers.) Thell.

Staré Hory, Majerova skala (Futák 1947 SLO). Pravdepodobne výškové maximum na Slovensku (Štěpánek et al. 2002: 444).

Staršie literárne údaje sú lokalít: Háj, Strážna hora (Petrikovich 1913: 46, 1913_R: 7). – Blatnica, od Rakytova na Smrekov (Petrikovich 1912a: 33); blatnické hory (Petrikovich 1913_R: 7). – Kľak, hôľne lúky (Petrikovich 1913: 42, 1913_R: 7).

Lit.: 847, 849, 1025, 1026, 1234, 1361, 1402.

***Arabis nova* Vill. – arábka nová**

Populácia na nepatrnej rozlohe vo dvoch previsoch na j. úpätí vrcholového brala Kráľovej koruny (1 157 m) nad dolinou Dedošová, 1 100 m, predstavuje jedinú známu, izolovanú lokalitu v Západných Karpatoch (BERNÁTOVÁ & ŠKOVIROVÁ 1988: 475), zároveň najsevernejší výskyt v celom areáli (HOLUB & BERNÁTOVÁ 1999: 37). Najbližšie náleziská tohto stredo- až juhoeurópskeho oreofyta, rozšíreného od pohoria Sierra Nevada cez Pyreneje a Alpy po severnú časť Balkánskeho polostrova, sú v rakúskych Alpách (ŠTĚPÁNEK et al. 2002: 439).

Lit.: 19, 23, 26, 40, 44, 45, 50, 64, 70, 74, 382, 551, 588, 616, 683, 696, 798, 1009, 1025, 1026, 1171, 1173, 1260, 1332, 1361, 1380, 1402.

***Arabis sagittata* (Bertol.) DC. – arábka šípovitá**

[*Arabis hirsuta* agg.]

Syn.: *Arabis hirsuta* subsp. *sagittata* (Bertol.) Rchb.

Na suchých, skalnatých a krovinatých stráňach, popri cestách, vo vyšších polohách napr.: Veľká Skalná. – Krížna (oba ŠTĚPÁNEK et al. 2002: 449); záver Suchej doliny, 1 475 m (DB 3. 8. 1984). – Kráľova studňa, nad chatou, 1 270–1 360 m (SCHIDLAY 1956: 175). – Lysec, j. svah nad okrajom lesa, 1 180 m (KLIMENT 2002: 204), 1 230 m (BERNÁTOVÁ et al. 2002: 104).

ŠTĚPÁNEK et al. (l. c.) uviedli ako výškové maximum vrch Radzim, 850 m.

Lit.: 35, 519, 556, 640, 849, 906, 1025, 1036, 1059, 1234, 1249.

***Arabis soyeri* subsp. *subcoriacea* (Gren.) Breistr.**

– arábka dúškolistá lesklá

Syn.: *Arabis bellidifolia* Crantz, *A. jacquinii* Beck, *A. soyeri* subsp. *jacquinii* (Beck) Jovet

V prameniskách (diagn. taxón zv. *Cratoneurion commutati*) a na brehoch horských bystrín od údolí po vyššie polohy horského stupňa: Hornojelenská dolina. – Dolný Harmanec, údolia Rakytovo a Zalámaná. – Žarnovická dolina. – Blatnica, Blatnická, Rakytovská, Skalná, Dedošová a Vrátna dolina, Seleneč, Padva, údolie medzi Kráľovou skalou a Ťavou. – Belianska dolina, Lučečné. – Kráľovany, vrch Kopa. V pramenisku na záp. svahu Ploskej v 1 330 m.

Lit.: 12, 21, 26, 37, 40, 50, 55, 202, 207, 208, 241, 454, 461, 639, 640, 644, 904, 906, 1003, 1025, 1123, 1171–1173, 1179, 1195, 1226, 1232, 1249, 1272, 1402.

***Arabis turríta* L. – arábka previsnutá**

Rastie na skeletnatých, humózných, na živiny bohatých pôdach, vo vápencových bučinách, sutinových lesoch aj v reliktných fytoocenózach pod skalnými prevismi v podhorskom a horskom stupni; na dne skalného previsu na j. svahu Tlstej (BERNÁTOVÁ 1991: 26), tiež na lesnej svetline na vrchole Majerovej skaly (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 98) po 1 250 m.

Lit.: 12, 16, 19, 22, 23, 26, 55, 190, 241, 462, 647, 906, 921, 1025, 1050, 1080, 1112, 1123, 1171, 1172, 1211, 1249, 1332, 1361, 1397.

***Arctium lappa* L. – lopúch väčší**

Syn.: *Lappa major* Gaertn.

Roztrúsene v brehových porastoch horských potokov, popri cestách, na rúbaniskách, v okolí rekreačných objek-

tov od okrajov územia do horského stupňa; pri horskom hoteli Kráľova studňa po 1 280 m (JKI 9. 8. 2003).

Lit.: 12, 26, 35, 457, 460–462, 519, 640, 647, 1034, 1182, 1239, 1397.

***Arctium minus* (Hill) Bernh. – lopúch menší**

Syn.: *Lappa minor* Hill

Roztrúsene popri údolných cestách, na brehoch potokov v nižších polohách územia.

Lit.: 26, 55, 640, 1034, 1217, 1225.

***Arctium nemorosum* Lej. – lopúch hájny**

Vtrúsene v brehových porastoch horských potokov: Harmanec, dolina Cenovo. – Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka. – Gaderská dolina, pod vyústením Sokolova. – Belianska dolina, záver. – Sklabinský Podzámok, Podzámocká dolina; mokraď zjz. od obce; Štiavnická dolina. – Podhradská dolina. – Ľubochnianska dolina, horná časť. – dolina Nižné Matejkovo; tiež na lesnej svetline na zjz. svahu Zadného Japeňa.

Lit.: 12, 26, 460, 461, 598, 640, 1177, 1217.

***Arctium tomentosum* Mill. – lopúch plstnatý**

V brehových porastoch horských potokov, na ruderálnych stanovištiach v okolí chát, pastierskych kolíb od okrajov územia a údolí do horského stupňa; na narušených stanovištiach v okolí Kráľovej skaly po 1 330 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 108).

Obr. 14. Medvedica lekárska (*Arctostaphylos uva-ursi*) – boreálny druh skalnatých stanovišť. Foto: Daniel Dítě.

Lit.: 12, 26, 55, 293, 459–461, 543–545, 566, 567, 640, 647, 906, 921, 1071, 1112, 1182, 1209, 1210, 1217, 1232, 1361, 1397.

***Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng. – medvedica lekárska**

Syn.: *Arctostaphylos officinalis* Wimm. et Grab.; *Arbutus uva-ursi* L. Drobný, poliehavý, vždyzelený ker, vzácne sa vyskytujúci v spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* (dominanta as. *Seslerio albicantis-Arctostaphyletum*), v porastoch skalnatých smrečín, smrekovcových borín príp. kosodreviny na vápencovo-dolomitových stráňach a skalách v horskom stupni Bralnej Fatry (Žarnovická dolina, skalné veže; Drienok; Malý Rakytov; Džbán; Suchý Jasienok; Ostrá; Tlstá; Kozia skala; Selenec; Skalná dolina; Skalná; Strapatá skala; Prostredný grúň; Padva; Horárová; Smrekov; Smrekovica, „Ťava“), odkiaľ zasahuje na príkrvové trosky v hrebeňovej časti pohoria (Kráľova skala; Ostredok, Štrochy; Suchý vrch; skalné útvary na hrebienku medzi vrchmi Suchý a Biela skala), ca 640–1 550 m.

PETROGALLI (1887: 76) ju uviedol z údolia Čierneho potoka pri Hornom Harmanci, BLATTNÝ & ŠĽASTNÝ (1959: 246) z okolia Sklabinského Podzámku, 640 m.

Lit.: 13, 16, 21, 26, 31, 37, 50, 54, 55, 72, 73, 78, 99, 130, 136, 137, 154, 155, 158, 172, 202, 207, 208, 231, 241, 293, 309, 466, 519, 528, 539, 565, 748, 766, 767, 821, 847, 850, 888, 906, 915, 1000, 1028, 1029, 1050, 1075, 1076, 1078, 1079, 1110, 1112, 1123, 1170, 1174, 1176, 1179, 1184, 1205, 1232, 1234, 1249, 1334, 1354, 1361, 1381, 1386, 1392, 1397, 1402.

***Aremonia agrimonoides* (L.) DC. – repiček repíkovitý**

Syn.: *Agrimonia agrimonoides* L.

V porastoch vápencových bučín, zriedkavejšie reliktných dubín i na okrajoch lesa na západnom okraji pohoria: Rakša, údolie Hrádky. – Blatnica, Gaderská dolina; Dedošová, j. svah; Kráľova koruna, jz. svah. – Folkušová, úpätie vrchu Pekárová. – Necpalská dolina, okraj kultúrnych smrečín v spodnej časti doliny. – Belianska dolina. – Lysec, j. svah nad pasienkami Jedľovské. – Jasenská dolina, dolná časť. – Sklabinská dolina. – Sklabinský Podzámok, vrchy Lučenec a Prieložnica. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Bašta, Nad Baštou, Teplica, Sviňacia. – Podhradie, j. od obce. Na vrchu Lučenec (1 041,4 m) po ca 1 000 m (PETRIKOVICH 1913: 44), v bučine na sz. svahu doliny Martinová (bočné údolie Belianskej doliny) po 940 m (P. KUČERA 2002_R: 43).

Lit.: 26, 42, 50, 67, 202, 207, 208, 244, 249, 316, 329, 589, 639, 640, 827, 849, 899, 1026, 1148, 1169, 1172, 1217, 1234, 1249, 1361.

***Arenaria serpyllifolia* L. – piesočnica dúškolistá**

Syn.: *Arenaria serpyllifolia* subsp. *euserpyllifolia* Briq., nom. inval.; *A. serpyllifolia* var. *serpyllifolia*, *A. serpyllifolia* subsp. *glutinosa* (Mert. et W. D. J. Koch) Arcang.

Na trávnatých, skalnatých stráňach, podhorských a horských lúkach, pasienkoch aj v reliktných fytoceenózach previsových dutín od okrajov územia do supramontánneho stupňa, na karbonátovom aj slienitom podklade; na zošľapovaných stanovištiach pod vrcholom Borišova po 1 500 m (IJ 17. 9. 1985).

Lit.: 12, 22, 23, 26, 37, 55, 64, 75, 79, 293, 452, 457, 458, 559, 560, 587, 640, 647, 676, 736, 796, 906, 921, 958, 1112, 1169, 1171, 1172, 1179, 1180.

+*Armoracia rusticana* P. Gaertn., B. Mey. et Scherb. – chren dedinský

Syn.: *Armoracia lapathifolia* Gilib., nom. inval.

Na okrajoch (údolných) ciest, zriedka aj v brehových porastoch potokov, napr.: Podlavice, okolie hradskej smerom k Tajovu. – Blatnica, ústie Gaderskej doliny. – Sklabinská dolina, pri potoku. – Sklabinský Podzámok, v obci. – Turčianska Štiavnička, okraj obce; pri ceste údolím ku Sklabinskému Podzámku. – Nolčovo, breh potoka v obci. – Konské, pri ceste v obci; j. od obce. – Podhradie, v obci. – pri ceste Ružomberok – hotel Hrabovo.

Lit.: 26, 647, 796, 1182, 1397.

***Arrhenatherum elatius* (L.) P. Beauv. ex J. Presl et C. Presl – ovsík obyčajný**

Syn.: *Arrhenatherum avenaceum* (Scop.) P. Beauv.; *Avena elatior* L.

Na podhorských a údolných lúkach (diagn. druh radu *Arrhenatheretalia*), odkiaľ vystupuje až do vyšších polôh horského stupňa; v porastoch *Calamagrostis arundinacea* na j. svahu Borišova po 1 370 m (JKI 21. 8. 1999), na skalnatom jv. svahu Smrekovice pri Kráľovej studni po 1 330 m (JKI 16. 7. 2003).

Lit.: 12, 26, 27, 55, 68, 457, 458, 460, 461, 519, 556, 585–587, 640, 643, 647, 676, 734, 796, 902, 906, 921, 1003, 1048, 1050, 1062, 1169, 1182, 1211, 1214, 1217, 1232, 1235, 1252, 1274, 1397.

⊖*Artemisia absinthium* L. – palina pravá

Sklabinský Podzámok, na rumoch zámockých múrov a dolu na pažiti, azda pozostatky z čias, keď ešte zámok bol obydlený, niekedy tam pestovaného druhu (PETRIKOVICH 1913: 41); na rumiskách Sklabinského zámku, na sutinách a dolu na pažiti (PETRIKOVICH 1913_R: 8).

Novší údaj PAULECHA (PAULECH 1980: 50) z alúvia na začiatku Gaderskej doliny je mylný. Najbližšie k územiu rastie v Iliašskej doline pri Banskej Bystrici (TURIS & TURISOVÁ 2004: 135).

Lit.: 558, 647, 849, 1234, 1397.

***Artemisia campestris* L. – palina poľná**

Banská Bystrica, Ostrý vrch, Uňadovo (BURKOVSKÝ 1985: 17).

Lit.: 162, 1397.

+⊖*Artemisia scoparia* Waldst. et Kit. – palina metlovitá

Na ceste oproti Podlaviciam (MÁRKUS 1865a: 384).

***Artemisia vulgaris* L. – palina obyčajná**

Na zruderalizovaných pasienkoch, rumoviskách, okrajoch (údolných) ciest, v okolí rekreačných objektov od okrajov územia do horského stupňa; pri horskom hoteli Kráľova studňa po 1 280 m (JKI 9. 8. 2003).

Lit.: 12, 26, 55, 173, 457, 458, 647, 676, 731, 796, 921, 1050, 1182, 1226, 1238, 1397.

***Arum alpinum* Schott et Kotschy – áron alpský**

Syn.: *Arum maculatum* auct. non L.

Banská Bystrica, Laskomer, lesné remízky a sutinový

les na j. až jz. svahu, ca 505–600 m (JKl, JKo 19. 5. 2004); pásy krovín na jz. až vých. svahu, ca 580–600 m (JKo, JKl 25. 4. 2006). – Dolný Harmanec, Bystrická dolina, v lese pod skalnými stenami (DB, JO 11. 4. 1991). – Staré Hory, dolina Veľká Vápenná, v lese (PT 26. 4. 2006). – Ľubochnianska dolina, údolie Turecké, v poraste deväťsilu hybridného, 614 m (JAROLÍMEK et al. 2002b: 38).

Z vrchu Laskomer a z tónistých okrajov lesov pri Harmanci uviedol áron alpínsky už TMAK (1884: 27).

Lit.: 50, 241, 461, 1036, 1397.

***Aruncus vulgaris* Raf. – udatník lesný**

Syn.: *Aruncus sylvestris* Kostel., nom. nud.; *A. dioicus* auct. non (Walter) Fernald; *Spiraea aruncus* L.

Roztrúsene v porastoch vápencových, jedľových aj javorových bučín, lipových javorín, smrekovo-bukovo-jedľových, zriedkavejšie smrekových lesov, na rúbaniskách, úpätiach skalných stien, brehoch horských potokov od okrajov pohoria po 1 380 m.

Lit.: 12, 26, 46, 54, 55, 75, 76, 144, 154, 155, 190, 196, 215, 224, 225, 240, 241, 293, 309, 329, 343, 399, 460, 461, 503, 516, 519, 520, 522, 553, 562, 564, 592, 619, 640, 647, 696, 705, 706, 736, 796, 832, 850, 904, 906, 921, 930, 1012, 1036, 1050, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1124, 1174–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1201, 1202, 1207, 1208, 1211, 1212, 1217, 1232, 1234, 1247, 1254, 1256, 1361, 1395, 1397.

***Asarum europaeum* L. – kopytník európsky**

V porastoch lužných jelšín, vápencových, kvetnatých a javorových bučín (diagn. druh radu *Fagetalia*), horských vrbín, prípotočných, zriedkavejšie horských vysokobylinných nív od okrajov územia do supramontánneho stupňa: Križna, záver doliny Veľká Ramžiná, 1 480 m. – Veľká Pustalovčia, jz. svah, 1 475 m. – Boríšov, jv. svah, 1 460 m. – Rakytov, j. svah, 1 460 m.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 27, 31, 35, 46, 54, 55, 68, 75, 162, 168, 194, 224, 225, 228, 240, 241, 293, 309, 457, 458, 460–462, 499, 501, 503, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 548–550, 553, 556, 561, 564, 567, 568, 585–587, 598, 637, 640, 643, 647, 676, 734, 773, 796, 906, 910, 915, 949, 965, 973, 974, 1050, 1059, 1061, 1079, 1099, 1112, 1113, 1118, 1125, 1169, 1171, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1189, 1195, 1201, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1214, 1217, 1232, 1238–1240, 1252, 1254, 1256, 1274, 1287, 1288, 1292, 1315, 1317, 1320, 1323, 1327, 1331, 1360, 1397.

***Asparagus officinalis* L. – asparágus lekársky, špargľa**

Banská Bystrica, Laskomer, okraj cesty k vysielacu, ca 440 m, ojedinele (PT, JKl 16. 6. 2007).

Najbližšie k územiu rastie v trávnatých porastoch na sídlisku Fončorda v Banskej Bystrici (TURISOVÁ 2001: 111).

***Asperula cynanchica* L. – marinka psia**

Druh výslnných vápencových strání, vyskytujúci sa na vhodných stanovištiach od okolia Riečky a Podlavíc po širšie okolie Ružomberka. V poraste as. *Seslerio-Festucetum tatrae* v žľabe na jv. svahu vrchu Minčol (1 397,5 m) rastie ešte vo výške 1 356 m (DB sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 99), v nízkosteblových mačínových porastoch na jv. svahu vrchu Maďarovo v sev. časti pohoria po 1 330 m (KLIMENT et al. 2005: 43).

Lit.: 12, 13, 26, 55, 68, 79, 154, 155, 308, 320, 457, 481, 519, 528, 538, 557, 559–561, 586, 587, 598, 643, 647, 736, 796, 807, 847, 849, 910, 921, 973, 974, 1062, 1075, 1169, 1172, 1174, 1179, 1210, 1252, 1361, 1388, 1397, 1402.

***Asperula neilreichii* Beck – marinka Neilreichova**

Syn.: *Asperula cynanchica* subsp. *neilreichii* (Beck) Dostál

Vzáčne na vrcholových skalách Drienka, Tlstej a Ľamovej kopy, ca 1 220–1 370 m (BERNÁTOVÁ 1979a: 171).

Výskyt na Ostrej (Margittai sec. KLIKA 1931b: 381) sa nepodarilo potvrdiť (ZAHRADNÍKOVÁ 1985: 13).

Údaj Kliku (KLIKA 1926b: 81 ut *Galium neilreichii*) zo sv. svahu Plešovice, 530 m, je nesprávny; pravdepodobne ide o zámenu s *Asperula cynanchica* (ZAHRADNÍKOVÁ 1973: 126, 1985: 13). Nesprávne sú aj údaje z okolia Ružomberka: Jazierske travertíny (REMOVČIKOVÁ 1989_R: 8, 11), Bukovinka (REMOVČIKOVÁ 1990_R: 1); najskôr zámena s *A. cynanchica*.

Pri údajoch z Ploskej (ZAHRADNÍKOVÁ 1973: 126, 1985: 13, JALOVČIAROVÁ 1989: 58) ide o nesprávnu interpretáciu pôvodného údaja (PETRIKOVICH 1912a: 35): „na hôľnej lúke Ploch a na Tlstej, na skalách bohato“, ktorý sa vzťahuje na vrcholové lúky Tlstej.

JALOVČIAROVÁ (l. c.) vo výpočte lokalít uviedla aj vrch Plavá.

Lit.: 13–16, 18, 21, 23, 26, 28, 42, 50, 55, 73, 76, 78, 79, 154, 155, 202, 207, 208, 251, 454, 488, 519, 526, 558, 560, 561, 588, 589, 690, 696, 697, 847, 921, 968, 1000, 1003, 1031, 1050, 1052, 1075, 1081, 1112, 1123, 1140, 1145, 1171, 1172, 1174, 1179, 1210, 1238, 1239, 1249, 1334, 1389, 1397, 1402.

***Asperula tinctoria* L. – marinka farbiarska**

Na výslnných kamenistých vápencovo-dolomitových stránach v mačínových spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* a v porastoch reliktných borín (*Pulsatillo slavicae-Pinion*) od okrajov územia do supramontánneho stupňa. V otvorených porastoch as. *Diantho nitidi-Caricetum tatorum* na trávnatých hrebienkoch v chránených polohách nivačných depresii na jv. svahu vrchu Malá Pustalovčia po 1 460 m (JKl & DB sec. KLIMENT et al. 1993: 53).

Lit.: 12, 13, 16, 17, 19, 22, 23, 26, 31, 35, 36, 44, 48, 55, 73, 79, 136, 154, 155, 308, 457, 462, 528, 556, 557, 559–561, 563, 585, 587, 588, 640, 647, 766, 796, 827, 847, 865, 891, 898, 904, 906, 921, 1004, 1026, 1044, 1045, 1050, 1059, 1075, 1080, 1112, 1113, 1123, 1124, 1145, 1171, 1172, 1174, 1179, 1210, 1214, 1222, 1234, 1249, 1252, 1334, 1361, 1388, 1397, 1402.

† *Asplenium ceterach* L. – ceterak lekársky

Syn.: *Ceterach officinarum* Willd. (s. l.); *C. officinarum* DC., nom. illeg.

Harmanecká dolina, bez bližšej lokalizácie (Trúchly 1889 alebo 1888 BRA sec. SCHIDLAY 1966: 162).

K herbárovej položke (fragment listu) je priložená scheda (bez mena zberateľa a dátumu zberu) s údajom: „*Ceterach officinarum* Willd. – Bystrica, Harmanec“ a s preškrtnutou poznámkou „r. [riečka] Bystrica“. Z porovnaní rukopisu na iných položkách z územia vyplýva, že zberateľom bol A. Trúchly. V priloženej poznámke na to upozornil J. Futák (18. 1. 1962), ktorý zber lokalizoval (hoci s istými pochybnosťami) do Harmaneckej doliny: „Lokalita je podľa všetkej pravdepodobnosti B. Bystrica, Harmanecká dolina. Len ekologicky sa mi toto miesto zdá divné“. K tomu dodal: „Kolektor je iste A. Trúchly – cfr. položka *Equisetum [arvense]* z Harmanca pri riečke Bystrici. Písmo sa celkom zhoduje a tu je podpísaný A. T.“ (J. Uhlířová).

V r. 1886 flóru Harmaneckej doliny až po údolie Čierneho potoka preskúmal Petrogalli, ktorý tu tento druh nezaznamenal. Keďže ceterak sa pestuje pre ozdobu ako skalnička, je možné, že Trúchly zbieral pestovanú rastlinu priamo v obci (snáď aj preto si vzal do

herbára len úlomok listu a nie celú rastlinu). V tejto súvislosti stojí za povšimnutie prehodnotenie statusu druhu v Rakúsku, kde je v súčasnosti pokladaný za neofyt (Fischer & Niklfeld sec. WALTER et al. 2002: 48); ako efemerofyt je hodnotený aj v Poľsku (ZAJĄC et al. 1998: 110).

Keďže ide o mladý list s nezrelými výtrusnicami, nemožno s určitosťou stanoviť, či herbárový doklad reprezentuje *Asplenium ceterach* subsp. *ceterach* (syn.: *C. officinarum* s. str.) alebo *A. ceterach* subsp. *bivalens* (D. E. Mey.) Greuter et Burdet [syn.: *C. javorkeanum* (Vida) Soó] (Mráz 2006 in litt.).

Lit.: 50, 100, 181, 207, 208, 558, 565, 748, 858, 907, 1011, 1042.

***Asplenium ruta-muraria* L. – slezinník rutovitý**

V štrbinách karbonátových skál, v porastoch reliktných borín a na sutinách rastie v pohorí od najnižších polôh až po skalnaté vrcholy na hrebeni (Štrochy, Biela skala, Suchý vrch, Čierny kameň a i.), po ca 1 540 m (SCHIDLAY 1956: 169).

Lit.: 12–15, 17, 18, 26, 34, 36, 37, 46, 52, 54, 55, 66, 75, 79, 223, 241, 293, 503, 519, 522, 528, 557, 559–562, 569, 640, 643, 647, 676, 735, 796, 906, 907, 921, 964, 1037, 1050, 1075, 1076, 1080, 1110, 1112, 1123, 1169, 1170, 1172, 1175, 1176, 1178–1180, 1184, 1195, 1201, 1202, 1208, 1211, 1217, 1232, 1234, 1238, 1239, 1252, 1253, 1388, 1397.

***Asplenium scolopendrium* L. – jelení jazyk celistvolistý**

Syn.: *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newman; *Scolopendrium officinarum* Sw., *S. vulgare* Sm.

Na chladných, vlhkých, zatienených stanovištiach na karbonátových skalách a sutinách a v porastoch roklinových sutinových lesov (diagn. druh zv. *Tilio-Acerion*) v záveroch a horných častiach horských dolín; pod vrcholom Čierneho kameňa po 1 450 m (SCHIDLAY 1966: 126).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 50, 55, 73, 76, 154, 155, 172, 196, 241, 519, 520, 522, 523, 526, 529, 534, 538, 565, 601, 639, 640, 647, 735, 736, 747, 748, 766, 767, 771, 773, 804, 811, 848, 850, 901, 904, 907, 915, 972–974, 981, 1037, 1050, 1110, 1118, 1121, 1123, 1174, 1177, 1184, 1217, 1234, 1310, 1354, 1355, 1361, 1390, 1394, 1397, 1402.

***Asplenium septentrionale* (L.) Hoffm. – slezinník severný**

Čremošné, Hriadky, andezitové skaly pod vrcholom (MAGIC 1983: 73), 737–747 m (Kochjarová 12. 6. 2007 BBZ).

PETROGALLI (1887: 71) ho uviedol zo skál pri prameni v doline Tüfna, HÁBEROVÁ (1998: 18) z vrchu Sokolie (872,6 m) pri Riečke.

Lit.: 44, 50, 76, 676, 850, 907, 1274.

***Asplenium trichomanes* L. – slezinník červený**

V štrbinách skál (diagn. druh tr. *Asplenietea trichomanis*) a na sutinách od okrajov územia po vápencovo-dolomitové vrcholy hlavného chrbta, ca 1 540 m (SCHIDLAY 1956: 168).

DOSTÁL (1989: 76) uviedol z okolia Lubochne poddruh *Asplenium trichomanes* subsp. *quadrivalens* D. A. Mey.

V súčasnosti najvyšší výskyt druhu sme zistili na jvv. svahu Suchého vrchu, 1 474 m (JKI 2. 8. 2004); pod vrcholom Šipruňa rastie vo výške 1 438 m (JKI 28. 8. 2003).

Lit.: 12, 13, 22, 23, 26, 46, 52, 54, 55, 66, 71, 75, 76, 207, 223, 240, 241, 293, 462, 503, 562, 569, 619, 640, 643, 647, 676, 735, 748, 796, 850, 906, 907, 921, 1037, 1050, 1059, 1062, 1075, 1080, 1112, 1119, 1123, 1166, 1169, 1171, 1172, 1175–1180, 1208, 1211, 1217, 1232, 1252, 1253, 1256, 1274, 1394, 1397.

***Asplenium viride* Huds. – slezinník zelený**

V štrbinách zatienených, vlhkých vápencových a dolomitových skál (diagn. druh zv. *Cystopteridion*), v porastoch sutinových lesov, vápencových smrečín, smrekovcových borín, kosodreviny aj horských vrbín od okrajov územia po rozhranie supramontánneho a subalpínskeho stupňa, ca 1 550 m.

Najskôr na tento druh sa vzťahuje údaj o výskyte submediteránneho druhu *Asplenium fontanum* (L.) Bernh. (syn.: *Polypodium fontanum* L.) na vlhkých skalách na okraji lesov v okolí Starých Hôr (SCHWARZMANN s. a. r.: 63).

Lit.: 12, 13, 23, 26, 37, 38, 46, 49, 52, 54, 55, 75, 156, 196, 215, 226, 228, 240, 241, 293, 309, 399, 461, 462, 503, 519–522, 538, 553, 561, 562, 564, 569, 592, 619, 629, 640, 643, 647, 735, 736, 796, 807, 847–850, 901, 906, 907, 910, 939, 964, 1003, 1013, 1014, 1037, 1050, 1059, 1061, 1062, 1075, 1076, 1078, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1169–1173, 1175–1180, 1184, 1195, 1201, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1226, 1232, 1234, 1239, 1252, 1254, 1256, 1272, 1274, 1332, 1395, 1397, 1401.

***Aster alpinus* subsp. *glabratus* (Herbich) Dostál – astra alpínska lysá**

Syn.: *Aster serpentimontanus* subsp. *glabratus* (Herbich) Májovský, *A. serpentimontanus* auct. non Tamamsch.

Na výslunných vápencovo-dolomitových skalnatých stráňach a skalách Bralnej Fatry (Drienok, Suchý Jasienok, Ostrá, Tlstá, Skalná dolina, Skalná, Kozia skala, Pekárová), tiež na travertínovej kope pri Neepaloch, v spoločenstvách zv. *Astero alpini-Seslerion calcariae* a *Pulsatillo slavicae-Pinion*.

Lit.: 13, 17, 18, 21, 23, 26, 28, 36, 50, 55, 73, 78, 79, 113, 125, 126, 154, 155, 172, 202, 207, 215, 452, 519, 528, 554, 557, 559–561, 565, 629, 643, 684, 709, 766, 767, 771, 847, 888, 895, 901, 921, 939, 968, 973, 974, 1000, 1003, 1004, 1014, 1050, 1075, 1076, 1100, 1103, 1112, 1123, 1163, 1170–1172, 1174, 1176, 1234, 1249, 1252, 1334, 1354, 1362, 1380, 1386, 1397, 1402.

[†]*Aster lanceolatus* Willd. – astra kopijovitá

[*Aster novi-belgii* agg.]

Invázny druh zistený, podobne ako nasledujúci, zatiaľ len na okrajoch územia: Tajov, okraj hradskej vých. od obce. – Blatnica, jednotlivo na brehu rybníka v ústí Gaderskej doliny. – Belá, porast na brehu potoka pri ústí Jasenskej doliny; Jasenská dolina, porasty v spodnej časti, 523–526 m. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, menšie súvislé porasty pri hradskej oproti parku, tiež ca 250 m povyše horárne, 470 m. – Kónské, porasty na okraji hradskej ssv. od obce, 442 m, aj priamo v obci, ca 450 m. – Sklabinský Podzámok, na navozenej zemine povyše obce, cestou k hájovni Maršalovo (všetko JKI 2006–2007). – Čremošné, na antropogénnych stanovištiach v okolí záhrad, tiež na brehu potoka (HŠ 2001).

Lit.: 26.

[†]*Aster novi-belgii* L. – astra novobelgická

[*Aster novi-belgii* agg.]

Kónské, porast pri hradskej v obci, ca 450 m (JKI 21. 9. 2006). – koryto Váhu od sútoku s Oravou po Krpeliansku priehradu, ojedinele až v porastoch, 430 m (IJ 27. 8. 1997, VCh 30. 9. 1999).

***Aster scepusiensis* Kanitz – astra kopcová**

Syn.: *Aster amelloides* Besser, nom. illeg.; *A. tinctorius* Wallr., *A. amellus* auct. non L.

Druh výslnných stráni, okrem už publikovaných náležísk (Čremošianske lúky; Blatnica: Kónský dol, Plešovica, Pekárová) nájdený aj na ďalších lokalitách na južnom a západnom okraji územia: Jakub, lúka pod cintorinom, 390 m (MJn 14. 7. 2006); stráň za záhradkami pod lesom, 410 m (MJn 6. 7. 2006). – Mošovce, pahorky vjv. od obce (JKl 26. 8. 1982). – Blatnica, Ostrá, bralnatá oblasť Rovnej (MR IX. 1966). – Nepcally, Chlm (URVÁLKOVÁ 1974_R, z. 27); boriny nad Nosákovou (DB 23. 5. 2002). – Sklabinský Podzámok, zjz. od obce, vjv. stráň nad hradskou, 554–560 m (JKl 6. 9. 2006).

Staršie údaje sú z lokalít: Kostiviarska, pri obci (MÁRKUS 1865a: 310). – medzi krovinami v údolí Laskomer (SCHWARZMANN s. a._R: 53); Medený hámor (Junker sec. DOBOŠOVÁ 1987: 180). Lit.: 13, 26, 50, 55, 190, 241, 586, 587, 643, 731, 1034, 1075, 1112, 1113, 1171, 1174, 1249, 1252.

***Astragalus alpinus* L. – kozinec alpínsky**

Zriedkavo na obnaženom neokómovom podklade v hornej časti nivačných depresii na východnej strane hlavného chrbta (Križna, Malá Pustalovčia, Ostredok), v porastoch as. *Astragalo australis-Seslerietum tatrae*, 1 350–1 545 m.

Aktuálne poznatky o rozšírení a fytoecenologickej väzbe druhu uviedli BERNÁTOVÁ & KLIMENT (1990).

Lit.: 21, 26, 39, 40, 48, 50, 76, 115, 154, 155, 159, 251, 253, 444, 588, 695, 696, 879, 888, 901, 906, 921, 939, 1044, 1045, 1171, 1174, 1210, 1260, 1272, 1362.

***Astragalus australis* (L.) Lam. – kozinec južný**

Syn.: *Phaca australis* L.

Na trávnatých, štrkovitých svahoch, skalách a sutinách, no najmä výstupoch slienitých vápencov (*Astragalo australis-Seslerietum tatrae*), prevažne na východných svahoch hlavného chrbta od Križnej po Ploskú, vrátane bočných hrebeňov (Majerova skala) a záverov dolín, ca 1 230–1 560 m (súhrnne: CHRŤKOVÁ 1988a: 121–122, BERNÁTOVÁ & KLIMENT 1990: 726). Izolovane na karbonátovej sutine (slienité vápence) pri turistickom chodníku na j. svahu pod vrcholom Minčola, 1 270–1 345 m (DG, PS, JF 17. 7. 2003).

Lit.: 13, 21, 26, 39, 40, 48, 50–52, 54, 55, 72, 73, 75, 76, 179, 207, 239, 251, 269, 444, 561, 647, 653, 695, 696, 714, 736, 748, 879, 906, 921, 939, 1037, 1044, 1045, 1099, 1153, 1170, 1174, 1176, 1178, 1180, 1210, 1211, 1254, 1272, 1370, 1397, 1402.

***Astragalus cicer* L. – kozinec cícerovitý**

Roztratene na južnom a západnom okraji pohoria: Podlavice, krovinatá jz. stráň, 447 m (PT, JKl 16. 6. 2007). – Turčianske Jaseno, výslnný hrebienok záp. od kopca Hradište, 642 m; veľmi početne na hrebieni nad Jasenskou dolinou, od rázcestia do doliny smerom k obci, 622–630 m (JKl 24. 6. 2007). – Sklabinský Podzámok, zjz. stráň pod hradom, 570–595 m (JKl 15. 9. 2006, 12. 6. 2007). – Podhradie, pasienky na ssz. úpätí vrchu Vrchdiel, 509 m (JKl 16. 9. 2006). – Krpeľany, úpätie svahov od priehrady k Nolčovu, okraj vr-

bín, 410 m (Kliment 11. 7. 2003 BBZ); pri turistickom chodníku nad obcou, 445 m (JKo 8. 7. 2007).

***Astragalus glycyphyllos* L. – kozinec sladkolistý**

Vo svetlých lesoch a na ich okrajoch, na krovinatých stráňach a rúbaniskách v kolínnom a submontánnom, zriedkavo montánnom stupni, po ca 1 250 m.

Lit.: 12, 26, 55, 457, 458, 519, 520, 522, 586, 587, 619, 640, 643, 647, 676, 731, 906, 921, 949, 1059, 1062, 1169, 1182, 1211, 1214, 1217, 1252, 1397.

***Astragalus penduliflorus* Lam. – kozinec previsnutý**

Popri prvej, dlhší čas jedinej známej lokalite na strmom jv. svahu vrchu Malá Pustalovčia (GREBENŠČIKOV 1954: 371) bol kozinec previsnutý postupne zistený aj na ďalších náleziskách na vrchoch Križna (jv. svah pod vrcholom; hrebeň k Majerovej skale; Štrossy nad záverom doliny Rybô; Šturecký hrebeň; skalnatý vých. svah kóty 1 446 v závere Križnej dolinky), Veľká Pustalovčia (Folkušovský úšust nad záverom Dedošovej doliny; hrebienok pod sedlom medzi kótami Veľká Pustalovčia a Ostredok) a Ostredok (záver dolinky Do strapca). Rastie tu na skalnatých hrebienkoch medzi eróznymi ryhami i na výstupoch slienitých vápencov v chránených polohách nivačných depresii, v porastoch as. *Diantho nitidi-Caricetum tatorum* a *Astragalo australis-Seslerietum tatrae* v nadmorskej výške 1 230–1 545 m.

Lit.: 21, 26, 35, 39, 40, 44, 48–50, 73, 76, 115, 206–208, 251, 253, 254, 292, 293, 377, 444, 551, 561, 580, 588, 695, 696, 766, 767, 879, 888, 906, 921, 939, 1000, 1044, 1045, 1171, 1173, 1174, 1210, 1260, 1272, 1362, 1380, 1402.

***Astrantia major* L. – jarmanka väčšia**

Syn.: *Astrantia major* subsp. *eumajor* Grnt., nom. inval.; *A. major* β [var.] *involuta* W. D. J. Koch

V porastoch vápencových jedľobučín a javorových bučín, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín aj kvetnatých fytoecenóz nad hornou hranicou lesa, od okrajov územia a údolí do subalpínskeho stupňa, na jz. svahu Ostredka po 1 588 m (JKl 2. 8. 2004).

FREYN (1872: 346) uviedol z Križnej výskyt var. *involuta*, ktorá je v súčasnosti hodnotená ako osobitný poddruh *Astrantia major* subsp. *carinthiaca* (Hoppe) Arcang.

Lit.: 12, 26, 31, 35, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 125, 136, 144, 193, 198, 215, 223–226, 228, 239, 240, 293, 309, 320, 452, 457, 458, 460, 461, 499, 501, 503, 504, 519, 520, 522, 534, 538, 546, 548–550, 552, 553, 556, 561, 562, 564, 567, 568, 585–587, 640, 643, 647, 706, 708, 736, 748, 796, 847–849, 902, 906, 910, 911, 914, 921, 949, 964, 965, 1003, 1012, 1013, 1037, 1050, 1059, 1061, 1079, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1125, 1164, 1166, 1169, 1170, 1175, 1176, 1178–1180, 1182, 1184, 1187, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1214, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1247, 1252, 1254–1256, 1274, 1397, 1401.

***Athyrium distentifolium* Tausch ex Opiz**

– papradka alpínska

Syn.: *Athyrium alpestre* (Hoppe) Moore non Clairv., nom. illeg.; *Polypodium alpestre* Hoppe

Rastie len vo vyšších polohách, častejšie na kryštaliniku v severnej časti pohoria (na vrchole Smrekovice

po 1 530 m), v smrečinách a na ich okrajoch. Na karbonátovom podklade (Majerova skala, Smrekovica pri Kráľovej studni, Biela skala, Borišov, Čierny kameň, Rakytov, Tanečnica, Skalná Alpa) v porastoch smrečín, kosodreviny a vysokobylinných nív od 1 080 m, prevažne na severných svahoch príp. v inverzných polohách (Padva).

Lit.: 26, 46, 52, 55, 63, 75, 113, 208, 215, 224, 225, 504, 526, 534, 538, 553, 566, 640, 641, 735, 901, 906, 907, 915, 921, 939, 1012, 1013, 1037, 1043, 1116, 1118–1120, 1164, 1165, 1173–1175, 1178, 1180, 1187, 1210, 1211, 1217, 1218, 1222, 1247, 1255, 1256, 1326, 1394, 1397, 1401.

***Athyrium filix-femina* (L.) Roth – papradka samičia**

Syn.: *Aspidium filix-femina* (L.) Sw.; *Asplenium filix-femina* (L.) Bernh.

V kvetnatých aj javorových bučinách, vápencových jedľobučinách, lipových javorinách, smrekovo-bukovo-jedľových lesoch, smrečinách, porastoch kosodreviny, horských vrbinách, v skalnatých žľaboch v podhorskom až vyššom horskom stupni; v mladšej smrečine na ssz. svahu Rakytova po 1 480 m (JKI 5. 9. 1987).

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 63, 75, 136, 137, 154, 155, 168, 194, 196, 198, 224, 225, 227, 293, 309, 461, 462, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 538, 553, 564, 566, 592, 640, 643, 645, 647, 735, 906, 910, 921, 930, 949, 1012, 1013, 1037, 1050, 1059, 1078, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1125, 1164, 1165, 1175–1177, 1179, 1180, 1184, 1186, 1189, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1232, 1234, 1240, 1247, 1252, 1254, 1256, 1257, 1274, 1326, 1395, 1397.

***Atriplex patula* L. – loboda konárístá**

Zriedkavo zaznamenaná pri okrajoch ciest: Blatnica, horný koniec obce (JKI 19. 9. 2006), v porastoch ruderálnych spoločenstiev v okolí pastierskych kolíb: Belianska dolina, ústie dolinky Horná Svinná (KLIMENT 1987_R, tab. 4). – Turecká, pasienky nad chatovou osadou Salášky, 1 005 m (KLIMENT 1989: 453), tiež na dnách previsových dutín: úpätie vrchu Dedošová, 650 m (BERNÁTOVÁ 1991: 35).

Lit.: 26, 55, 462, 543, 640, 647, 1173, 1209, 1210, 1397.

***Atropa bella-donna* L. – Ľuľkovec zlomocný**

Rastie na rúbaniskách (diagn. druh *Atropion*), lesných čistínach, okrajoch lesov a lesných ciest, zriedkavo na dnách previsových dutín v podhorskom a horskom stupni, od okolia Podlavíc a Riečky cez Bralnú Fatru, Beliansku dolinu, okolie Turčianskeho Jasena a Kľackú dolinu pod Kľakom (tu po 1 050 m; JKI 2. 7. 2003), okolie Turčianskej Štiavničky a Podhradia po Vreckovo pri Ružomberku.

Lit.: 12, 23, 26, 55, 125, 277, 640, 647, 796, 848, 1036, 1059, 1169, 1171, 1182, 1202, 1217, 1234, 1397.

***Aurinia saxatilis* (L.) Desv. – tarica skalná**

Syn.: *Alyssum saxatile* L.

Na suchých kamenistých miestach a múroch hradných zrúcanín: Sklabinský hrad, skalné sutiny (BERNÁTOVÁ 1974_R: 26). – Štiavnická dolina, skalnaté svahy neďaleko Sklabinského Podzámku (BIRKOVÁ 1974_R: 29).

Starší údaj je zo skál pri Harmanci (SCHWARZMANN s. a._R: 42).

Lit.: 286, 329, 558, 1169, 1182, 1241, 1402.

***Avena sativa* L. – ovos siaty**

Dolný Harmanec, údolie sev. od obce, 500–550 m (Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 17).

***Avenella flexuosa* (L.) Parl. – metluška krivolaká**

Syn.: *Aira flexuosa* L.; *Deschampsia flexuosa* (L.) Trin.

Rastie na horských lúkach a pasienkoch, častejšie v trávnatých hôľnych fytoocenózach po najvyššie vrcholy hlavného chrbta, 1 590 m.

Lit.: 13, 26, 46, 52, 54, 55, 75, 198, 293, 503, 519, 520, 522, 526, 532, 534, 538, 546, 547, 549, 550, 552, 555, 561, 564, 568, 569, 578, 579, 598, 640, 791, 795, 865, 897, 901, 906, 921, 1013, 1027, 1036, 1050, 1079, 1099, 1110, 1118, 1164, 1175–1178, 1180, 1184, 1210, 1212, 1217, 1222, 1225, 1226, 1249, 1254, 1272, 1326, 1349, 1397, 1401.

***Avenula planiculmis* (Schrad.) Sauer et Chmelitschek – ovsica dvojrezná**

Syn.: *Avena planiculmis* Schrad.; *Avenastrum planiculme* (Schrad.) Opiz; *Avenochloa planiculmis* (Schrad.) Holub; *Helictotrichon planiculme* (Schrad.) Pilg.; *Avena latifolia* Kit. ex Kanitz

V trávnatých spoločenstvách zv. *Nardo-Agrostion tenuis* a radu *Calamagrostietalia villosae*, zriedkavejšie v horských vrbinách nad (súčasnou) hornou hranicou lesa, ca 1 050–1 585 m.

Na bočných hrebeňoch Krížnej (Úplaz, Líška, Šturecký hrebeň) sa v posledných rokoch v dôsledku sekundárnej sukcesie rýchlo šíri na úkor konkurenčne menej zdatných, prevažne nízkosteblových tráv (*Avenella flexuosa*, *Luzula luzuloides* subsp. *rubella* a i.).

URVÁLKOVÁ (1974_R: 61) ho uviedla z okolia obcí Rakša a Mošovce. Tieto údaje, podobne ako údaj z lúk v okolí obce Riečka (HABEROVÁ 1998: 17), sa môžu vzťahovať na nasledujúci druh.

Lit.: 12, 21, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 76, 154–156, 206, 208, 209, 240, 292, 293, 368, 457, 502, 506, 526, 528, 529, 532, 546–550, 552, 554, 555, 561, 568, 587, 640, 643, 647, 649, 733, 795, 796, 807, 811, 891, 897, 901, 904, 906, 915, 949, 972, 1003, 1012, 1037, 1045, 1099, 1113, 1123, 1124, 1153, 1170, 1171, 1173–1178, 1180, 1210, 1217, 1252, 1254, 1272, 1274, 1397.

***Avenula praeusta* (Rchb.) Holub – ovsica stepná**

Riečka, horské lúky medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplán in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 17).

Lit.: 12, 457, 1397.

***Avenula pubescens* (Huds.) Dumort. – ovsica páperistá**

Syn.: *Avena pubescens* Huds.; *Avenastrum pubescens* (Huds.) Opiz; *Avenochloa pubescens* (Huds.) Holub

Na suchých údolných, podhorských až horských lúkach, trávnatých stráňach, lesných svetlinách od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; na jvv. svahu Borišova po ca 1 400 m (KLIMENT 1995b: 62).

Lit.: 12, 26, 55, 457, 458, 550, 585–587, 640, 902, 921, 1169, 1182, 1210, 1214, 1217, 1235, 1249.

***Ballota nigra* L. – balota čierna**

Na narušených stanovištiach, napr.: Podlavice, zsz. od obce. – Blatnica, skaly pri pamätníku; horný koniec obce, okraj cesty. – Jasenská dolina, okraj cesty. – Sklabinský Podzámok, Sklabinský hrad; Podzámocká dolina. – Nolčovo, okraj hradskej povyše obce. – Staré Hory, pri domoch.

Lit.: 12, 26, 55, 647, 921, 1397.

Barbarea vulgaris R. Br. – barborka obyčajná

Priekopy, okraje lesov, vlhké lúky, brehové porasty potokov, napr.: Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (BENČAĽOVÁ & UJÁZY 1998: 17). – Laskomerská dolina, horná časť (JKo, JK1 19. 5. 2004). – Dolný Harmanec, Bystrická dolina (MZ 22. 6. 2001). – Blatnica, Rakytovská dolina (BERNÁTOVÁ et al. 1993_R: 3); Gaderská dolina, Dubiny (MR 4. 6. 1968); záver údolia Selenec (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 161). – Staré Hory, okraj lesa nad obcou (JKo, JK1 23. 5. 2006).

Lit.: 12, 26, 55, 457, 647, 734, 1179, 1397.

Bartsia alpina L. – bartsia alpínska

Len vo vyšších polohách na strmých skalnatých, prevažne severne orientovaných svahoch, skalách a sutiňách Bralnej Fatry (Drienok; Ostrá; Tlstá; Skalná; Strapatá skala; Smrekov; Smrekovica, „Ťava“) a príkrovových trosiek v oblasti hlavného chrbta (Kráľova studňa, Ostré brdo, Suchý vrch, Čierny kameň, Skalná Alpa) po 1 550 m, prevažne v spoločenstvách radu *Seslerietalia coeruleae* a v porastoch smrekovcových borín. V poraste *Carex firma* pri skalnom previse so *Sisymbrium austriacum* (Ostrá, zvrásnené vápence nad Korským dolom) rastie v ca 850 m (DB, JO 10. 6. 1991).

Lit.: 16, 26, 46, 52, 54, 55, 75, 79, 129, 207, 208, 282, 293, 519, 557, 561, 564, 647, 709, 816, 906, 939, 964, 968, 1014, 1075, 1076, 1078, 1114, 1123, 1170–1172, 1174–1176, 1178, 1180, 1210, 1212, 1249, 1272, 1334, 1397, 1402.

Bellidiastrum michelii Cass. – stokráska horská

Syn.: *Doronicum bellidiastrum* L.; *Aster bellidiastrum* (L.) Scop.

V mačinových spoločenstvách tr. *Elyno-Seslerietea* (diagn. druh), na zatienených vlhkých karbonátových stenách (často v inverzných polohách), v porastoch reliktných, najmä smrekovcových borín, vápencových smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesov aj vápencovej kosodreviny od údolí do subalpínskeho stupňa; na sv. svahu vrchu Žiar (651,1 m) medzi Riečkou a Tajovom v 600 m (MJn 21. 5. 2002), na skalnatom jvv. svahu Ostredka po 1 570 m (JK1 2. 8. 2004).

Lit.: 12, 13, 16, 23, 26, 31, 35–37, 39, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 71, 75, 126, 130, 136, 154–156, 178, 190, 208, 209, 215, 226, 239–241, 290, 293, 309, 320, 457, 462, 503, 519, 520, 522, 528, 534, 538, 561, 598, 629, 640, 643, 647, 663, 708, 731, 734, 736, 748, 765–767, 796, 811, 847–849, 888, 901, 906, 910, 911, 914, 921, 939, 949, 972–974, 1003, 1014, 1036, 1048, 1050, 1059, 1075–1079, 1097, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1170–1173, 1175–1177, 1179, 1180, 1184, 1191, 1195, 1201, 1202, 1207, 1210, 1211, 1217, 1222, 1226, 1232, 1234, 1235, 1241, 1252, 1254, 1256, 1274, 1354, 1370, 1388, 1397, 1402.

Bellis perennis L. – sedmokráska obyčajná

Rozšírená na podhorských, údolných aj horských nízkosteblových pasienkoch, lúkach, lesných svetlinách, v okolí pramenísk, popri cestách, na miestach odpočinku dobytky od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na vrchole Rakytova po 1 567 m (MR 22. 6. 1968). Lit.: 12, 26, 27, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 293, 457–459, 519, 532, 544, 561, 566, 587, 598, 640, 645, 647, 796, 906, 921, 1050, 1169, 1170, 1175, 1176, 1178–1180, 1182, 1209, 1210, 1217, 1222, 1232, 1238, 1239, 1274, 1397.

Berberis vulgaris L. – dráč obyčajný

Na výslunných krovinatých vápencových stráňach aj v porastoch reliktných borín rastie roztrúsene v celom území od Laskomerskej doliny po okolie Lubochne (Vysoký grúň) a Liptovských Revúc. Viacero lokalít bolo zistených najmä v Bralnej Fatre, kde na j. svahu Tlstej zasahuje do 1 280 m (BERNÁTOVÁ 1987: 89). Na južne orientovanej skalnej stene Čierneho kameňa bol nájdený vo výške 1 450 m (DB & JO sec. KLIMENT et al. 1993: 53).

Na zaujímavý výskyt dráča na severne orientovaných skalných stenách Čierneho kameňa, medzi kosodrevinou, upozornili už BOJNANSKÝ et al. (1953: 38), ale bez udania nadmorskej výšky.

Lit.: 13, 19, 22, 23, 26, 31, 40, 44, 45, 50, 55, 68, 75, 76, 79, 99, 129, 130, 136, 162, 223, 231, 309, 457, 462, 464, 465, 522, 563, 587, 639, 640, 643, 731, 748, 847, 848, 891, 904, 921, 944, 965, 1026, 1036, 1048, 1050, 1059, 1062, 1075, 1080, 1097, 1112, 1113, 1124, 1171, 1172, 1177, 1179, 1180, 1182, 1201, 1204, 1211, 1217, 1222, 1234, 1239, 1241, 1252, 1272, 1274, 1321, 1334, 1361, 1397.

Berteroa incana (L.) DC. – šedivka sivá

Syn.: *Farsetia incana* (L.) R. Br.

Zriedkavo na skalnatých stráňach: Turčianska Štiavnička, Vrchdiel (Medovič 1977 BRA sec. E. MICHALKOVÁ 2002b: 500).

Starší údaj (MÁRKUS 1865a: 306) je z lokality Banská Bystrica, Kostiviarska.

Lit.: 731, 783.

Berula erecta (Huds.) Coville – berla vpríamená

Rakša, dolina Hrádky; ústie doliny Mača (DB 2003).

Betonica officinalis L. – betonika lekárska

Na podhorských aj horských lúkach, okrajoch lesov, lesných čistinkách sa vyskytuje od okrajov územia do supramontánneho stupňa. V chránenej polohe nad horným okrajom lavínového žľabu na j. svahu vrchu Veľká Pustalovčia vystupuje po 1 480 m (DB & JK1 sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 99).

Lit.: 12, 26, 35, 44–46, 53, 55, 68, 152, 233, 303, 457, 458, 519, 548, 550, 556, 561, 563, 568, 585–588, 598, 640, 676, 850, 902, 906, 1026, 1036, 1045, 1062, 1099, 1113, 1169, 1172, 1175, 1182, 1194, 1210, 1214, 1217, 1239, 1254, 1361.

Betula pendula Roth – breza previsnutá

Syn.: *Betula verrucosa* Ehrh., *B. alba* auct. non L.

Svetlomilná drevina, v území zastúpená dvomi varietami, niektorými autormi hodnotenými ako osobitné druhy:

Betula pendula var. pendula – breza previsnutá pravá: pionierska drevina, vyskytujúca sa vtrúsene v lesných porastoch, remízkach, na rúbaniskách od okrajov územia do horského stupňa, ca 1 050 m. SCHIDLAY (1956: 187) uviedol, bez udania nadmorskej výšky, výskyt jediného malého stromu z lúčky na Majerovej skale.

Betula pendula var. obscura (Kotula ex Fiek) Oľšavská – breza previsnutá tmavokôra (syn.: *B. obscura* Kotula ex Fiek): zriedkavo v porastoch brezy previsnutej pravej: Folkušová, 420 m. – Rojkovské rašelinisko, 450 m (PAGAN 1985_R: 8, 38; SKOKANOVÁ 2003_R: 30; OĽŠAVSKÁ 2006: 151).

Na var. *obscura* sa vzťahujú aj staršie údaje o výskyte *Betula pubescens* na Rojkovskom rašelinisku (BOSÁČKOVÁ 1967: 127, KLINDA 1985: 101, TOPERCER & ŠKOLEK 1990: 12).

Lit.: 10, 12, 26, 55, 99, 122, 126, 162, 309, 457, 458, 480, 528, 586, 587, 598, 638, 640, 643, 646, 647, 766, 820, 906, 974, 1062, 1075, 1076, 1109, 1112, 1169, 1174, 1179, 1182, 1184, 1202, 1208,

1211, 1232, 1238, 1239, 1252, 1320, 1325, 1327, 1328, 1331, 1333, 1395, 1412.

*Betula pubescens Ehrh. subsp. *pubescens* – breza plstnatá pravá

Blatnica, pri budove starej školy, vysadená (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8, OLŠAVSKÁ 2006: 158).

Lit.: 50, 152, 303, 540, 874, 875, 921, 1003, 1046, 1194, 1246, 1362, 1412.

***Bidens cernua* L. – dvojzub ovisnutý**

Podhradská dolina, v mokrinke vedľa cesty (MR 12. 9. 1979). – Kopa, staré zavodnené rameno Váhu na zsz. úpätí (DB, PK 22. 8. 2007).

Staré údaje sú z lokalít: Staré Hory (TMÁK 1884: 17). – Ľubochňanska dolina, cestou k hájovni Salatin (FRITZE & ILSE 1870: 518).

Lit.: 240, 1036, 1397.

[†]*Bidens frondosa* L. – dvojzub listnatý

Podlavice, v údolí zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UHÁZY 1998: 17). – Podhradie, spodná časť údolia medzi vrchmi Máleník a Vrchdiel, 485 m (JKI 16. 9. 2006).

***Bidens tripartita* L. – dvojzub trojdielny**

Sklabinská dolina, svahové pramenisko nad cestou (DB, KŠ 14. 8. 2000). – Podhradie, spodná časť údolia medzi vrchmi Máleník a Vrchdiel (JKI 16. 9. 2006); priekopa v obci (JKI 21. 9. 2006). – Kónské, v priekope pri ceste (JKI 21. 9. 2006). – Kopa, staré zavodnené rameno Váhu na zsz. úpätí (DB, PK 22. 8. 2007). – Rojkovské rašelinisko (ŠKOVIROVÁ 1988_r: 1).

Starší údaj je z vlhkých miest v Starohorskej doline (LENGYEL 1915: 39).

Lit.: 647, 1246, 1397.

***Biscutella laevigata* subsp. *austriaca* (Jord.) Mach.-Laur. – dvojštitok hladkoplodý rakúsky**

Syn.: *Biscutella laevigata* subsp. *hungarica* Soó ex Soó, *B. austriaca* subsp. *hungarica* (Soó ex Soó) Peniašteková

Rastie na vápencových a dolomitových kamenistých stráňach, skalách, sutinách aj v porastoch reliktných borín od južného okraja územia (Podlavice, Riečka) cez početné lokality v Bralnej Fatre, Krížnu a Suchý vrch po Vysoký grúň pri Ľubochni a Sidorovo pri Ružomberku v kolínnom až supramontánnom stupni, po 1 455 m (PENIAŠTEKOVÁ 2002b: 638).

Lit.: 12, 13, 17, 23, 26, 46, 54, 55, 79, 178, 223, 241, 290, 293, 308, 309, 316, 320, 457, 462, 479, 481, 505, 519, 528, 557, 560, 561, 640, 643, 644, 708, 765, 796, 827, 830, 831, 841, 847, 849, 888, 906, 939, 973, 974, 1001, 1050, 1062, 1113, 1123, 1170–1172, 1174–1177, 1179, 1210, 1217, 1222, 1232, 1234, 1236, 1249, 1252, 1388, 1397, 1402.

***Bistorta major* Gray – stavikrv hadí koreň**

Syn.: *Polygonum bistorta* L.

Na kryštaliniku v severnej časti pohoria: Podsuchá, mokrad v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 102). – kóta 1 367,5 medzi rekreačným zariadením Smrekovica a Skalnou Alpou, mokrade na jz. svahu, 1 330–1 350 m (DB, JKI, PK 4. 7. 2005). – Malá Smrekovica, podmáčané lúky a psicové porasty na jz. až vých. svahu, 1 430–1 470 m

(KLIMENT 1992_r: 95; DB, JKI, PK 4. 7. 2005). Zriedkavo na jz. okraji územia, na rozhraní s Turčianskou kotlinou: mokré lúky na pravom brehu potoka Žarnovica, powyše motorestu Štúrec (JKI 14. 6. 2006).

Starší údaj je z mokrých lúk v údolí Revúcej (LENGYEL 1915: 19).

Lit.: 125, 647, 1210, 1261, 1397.

***Bistorta vivipara* (L.) Gray – stavikrv živorodý**

Syn.: *Polygonum viviparum* L.

Na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach, skalách, sutinách, svetlinách v kosodrevine, výstupoch slienitých vápencov, prevažne v nízkosteblových spoločenstvách v horskom a vyššom horskom stupni, ca 925–1 550 m: Smrekov, Kráľova skala, Majerova skala, Ostré brdo, Biela skala, Suchý vrch, Ploská, Čierny kameň, Nižná Tanečnica, Tanečnica, Skalná Alpa, Málinô brdo.

Lit.: 16, 21, 26, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 72, 73, 75, 129, 293, 347, 519, 528, 532, 561, 647, 847, 849, 906, 910, 921, 939, 964, 1050, 1123, 1170, 1174–1176, 1178, 1180, 1210, 1234, 1249, 1254, 1272, 1397.

***Blechnum spicant* (L.) Roth – rebrovka rôznoľistá**

Doteraz jediný výskyt bol zistený na kryštaliniku v severnej časti pohoria, v starom smrekovom poraste v závere doliny Vyšné Matejkovo (kóta 1 367,5 južne od rekreačného zariadenia Smrekovica), 1 350 m (BERNÁTOVÁ & MEDOVIČ 1983: 918).

Výskyt na lokalite sa pri aktuálnom overovaní (DB, PK 6. 9. 2006) nepodarilo potvrdiť.

Lit.: 21, 44, 50, 63, 565, 588, 1171, 1173, 1210.

***Blasmus compressus* (L.) Panz ex Link – škripinka stlačená**

Syn.: *Scirpus compressus* (L.) Pers. non Moench, nom. illeg.

V údolných slatinách a prameniskách, nezriedka aj na brehoch potôčikov a v prameniskách v záveroch dolín a na hrebeňoch nad súčasťou hornou hranicou lesa, od okrajov územia po vyšší horský stupeň; v mokradiach na jv. svahu Ploskej po 1 483 m (JKI 13. 8. 2003), pri prameni medzi Ostredkom a Suchým vrchom po 1 495 m (DB, JKI 23. 7. 2007).

Lit.: 13, 26, 50, 52, 55, 75, 152, 215, 293, 303, 457, 530, 640, 647, 731, 736, 906, 1036, 1094, 1123, 1178, 1180, 1182, 1194, 1200, 1226, 1239, 1261, 1307, 1397.

***Botrychium lunaria* (L.) Sw. – vrtička mesiačikovitá**

Sporadicky na (pod)horských lúkach a pasienkoch, v trávnatých hôľnych spoločenstvách aj v porastoch horských vrbín od okrajov pohoria po najvyššie vrcholy, 1 590 m.

Na Veľkej Pustalovčej boli zbierané jedince s hlboko zastrihovanými lístkami (Bernátová 2. 8. 2004 BBZ), hodnotené ako f. *incisa* Milde. Lit.: 12, 16, 26, 36, 37, 39, 46, 54, 55, 75, 136, 215, 247, 293, 308, 457, 519, 532, 552, 555, 561, 577, 585, 587, 640, 644, 647, 736, 795, 796, 848, 849, 906, 921, 1037, 1050, 1112, 1170, 1172, 1175–1177, 1179, 1180, 1201, 1210, 1214, 1217, 1234, 1249, 1254, 1334, 1397, 1402.

***Brachypodium pinnatum* (L.) P. Beauv. – mrvica peristá**

Na podhorských aj horských lúkach a krovinatých stráňach, v porastoch vápencových bučín, horských

vrbín aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou po 1 540 m (KLIMENT 1995a: 110), na j. svahu Suchého vrchu po 1 535 m (DB 22. 7. 1983).

Lit.: 12, 19, 22, 23, 26, 35, 36, 46, 48, 49, 53–55, 68, 75, 76, 79, 168, 308, 309, 320, 457, 462, 519, 522, 526, 528, 532, 549, 550, 556, 557, 559–561, 568, 585–587, 598, 640, 643, 676, 795, 796, 898, 901, 902, 921, 944, 965, 1044, 1045, 1050, 1059, 1075, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1166, 1169, 1171, 1172, 1175, 1176, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1210, 1211, 1214, 1217, 1232, 1235, 1239, 1249, 1252, 1254, 1270, 1361, 1397.

***Brachypodium sylvaticum* (Huds.) P. Beauv.**

– mrvica lesná

V porastoch dubovo-hrabových lesov, vápencových bučín, lužných jelšín, prítocných deväťsilových lemov, zriedkavo v trávnatých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa; v chránených polohách na východných svahoch hlavného chrbta (Krížna, Malá Pustalovčia) po 1 460 m (KLIMENT 1995a: 110, BERNÁTOVÁ et al. 1995: 73).

Lit.: 12, 13, 23, 26, 31, 35, 46, 49, 54, 55, 68, 154, 155, 190, 293, 309, 457, 458, 460–462, 499, 519, 549, 561, 586, 587, 598, 640, 643, 676, 906, 921, 1059, 1080, 1094, 1112, 1113, 1118, 1125, 1171, 1172, 1175–1177, 1179, 1208, 1210, 1217, 1225, 1232, 1252, 1256, 1317, 1395, 1397.

***Brassica napus* L. convar. *napus* – repka olejka**

Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, pri okraji cesty poniže horárne (JKI 11. 7. 2003).

***Briza media* L. – traslica prostredná**

Na podhorských aj horských lúkach, tiež v trávnatých hôľnych spoločenstvách po najvyššie polohy pohoria, 1 590 m.

Lit.: 12, 26, 31, 34, 35, 37, 39, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 68, 75, 151, 152, 292, 293, 320, 452, 457, 458, 460, 461, 519, 528, 530, 532, 546–550, 552, 553, 555, 556, 561, 568, 578, 579, 585–587, 640, 643, 647, 791, 795, 796, 897, 902, 906, 921, 1048, 1050, 1062, 1099, 1169, 1175–1180, 1182, 1194, 1200, 1210, 1211, 1214, 1217, 1226, 1232, 1235, 1238, 1239, 1246, 1252, 1254, 1370, 1397.

***Bromus benekenii* (Lange) Trimen – stoklas**

Benekenov

Syn.: *Bromus ramosus* subsp. *benekenii* (Lange) Schinz et Thell., *B. asper* Murray; *Bromopsis benekenii* (Lange) Holub; *Zerna benekenii* (Lange) Lindm.

V porastoch kvetnatých a javorových bučín, vápencových jedľobučín, zriedkavejšie lipových javorín aj na rúbaniskách od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa, 1 340 m.

Lit.: 12, 26, 31, 46, 55, 75, 224, 228, 240, 309, 395, 458, 461, 534, 538, 564, 567, 598, 640, 647, 676, 690, 703, 847, 906, 910, 921, 1034, 1050, 1059, 1110, 1113, 1169, 1175, 1177, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1211, 1212, 1217, 1232, 1234, 1249, 1397.

***Bromus erectus* Huds. – stoklas vzpriamený**

Syn.: *Bromopsis erecta* (Huds.) Fourr.

Rastie na xerothermných stráňach, podhorských lúkach a lesných svetlinách v kolínnom a submontánnom (vzácné montánnom) stupni; zaznamenaný bol v južnej a západnej časti územia, v okolí obcí Podlavice, Riečka, Kordíky, Jakub, Dolný Harmanec, Turecká,

Jelenec, Čremošné, Blatnica, Turčianska Štiavnička a Hubová.

SCHIDLAY (1956: 230) ho našiel pri ceste nad chatou Kráľova studňa, 1 310 m.

Lit.: 12, 13, 26, 309, 457, 458, 519, 526, 528, 586, 587, 643, 731, 902, 906, 921, 1048, 1050, 1062, 1112, 1171, 1182, 1235, 1249, 1252, 1274, 1397.

***Bromus hordeaceus* L. – stoklas mäkký**

Syn.: *Bromus mollis* L.

Na podhorských aj údolných lúkach (často dosievateľný), napr.: Riečka, okolie. – Blatnica, Gaderská dolina. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Bašta, Nad Baštou. – Liptovské Revúce, údolie Veľká Turecká. – Staré Hory.

Lit.: 26, 55, 457, 640, 647, 731, 1003, 1169, 1182, 1397.

***Bromus inermis* Leyss. subsp. *inermis* – stoklas bezost'ový pravý**

Mošovce, lesná cesta vedúca okrajom lesa vých. od obce (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8). – Turčianske Jaseno, jv. svah hrebeňa nad Jasenskou dolinou (nad chatami), ca 625 m (JKI 24. 6. 2007). – Sklabiňa, okraj krovín pri poľnej ceste na jz. úpätí kopca Brvenné, 650 m (JKI 25. 6. 2007).

Lit.: 26, 921.

***Bromus japonicus* Thunb. – stoklas japonský**

Podlavice, xerothermné stráne zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 18).

***Bromus monocladus* Domin – stoklas**

jednosteblový

Syn.: *Bromopsis monoclada* (Domin) Holub; *Zerna monoclada* (Domin) Holub

Na výslunných vápencovo-dolomitových stráňach, najmä v spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricenion humilis* (diag. druh); v Bralnej Fatre od okrajov pohoria po vrchol Tlstej. Najvyššie známe náleziská sú na j. svahu Borišova, 1 450 m (BERNÁTOVÁ et al. 1996a: 381), v nivačnej depresii medzi Veľkou Pustalovčou a Ostrým brdom, 1 446 m (BERNÁTOVÁ & P. KUČERA 2005: 213) a na hrebienkoch medzi lavínovými dráhami pod hrebeňom vrchu Malá Pustalovčia, 1 485 m (DB & JKl sec. KLIMENT et al. 1993: 53). Lit.: 12, 13, 16, 17, 21–23, 26, 35, 39, 40, 44, 45, 48–50, 53, 55, 57, 68, 73, 76, 78, 79, 179, 244, 248, 250, 251, 255, 320, 366, 457, 458, 551, 554, 557, 560, 561, 563, 586–588, 902, 906, 921, 1000, 1004, 1026, 1044, 1045, 1075, 1112, 1114, 1171–1174, 1179, 1210, 1222, 1235, 1334, 1361, 1384, 1389, 1402.

***Bromus racemosus* L. – stoklas strapcovitý**

Horská lúka na vrchole Sokolova pri Kordíkoch (FUTÁK 1943: 71).

***Bromus ramosus* Huds. – stoklas konárity**

Gaderská dolina, dolná časť (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 161). – Blatnická dolina (MR 9. 5. 1977).

Lit.: 26, 55.

***Bromus sterilis* L. – stoklas jalový**

Hromadne na dnách previsových dutín, len na dvoch lokalitách: Harmanec, nad Bystrickou dolinou. – Tlštá, sz. svah, skalné steny nad Žihľavnou, 800 m, Tara-

xaco laevigati-Sisymbrium austriaci (BERNÁTOVÁ 1987: 92, 1991: 33, 36 ut *Avena sterilis* L.).
Avena sterilis je druh pôvodný v južnej Európe; k nám vzácné zavliekaný.
Lit.: 26, 50.

+*Bromus tectorum* L. – stoklas strechový

Syn.: *Anisantha tectorum* (L.) Nevski

Osídľuje najteplejšie výslnné polohy v plytkých, južne orientovaných skalných previsoch vrchov Tlstá a Ostrá pri Blatnici (BERNÁTOVÁ 1987: 90, 1991: 26, 31) a na lokalite Červenô pri Mošovciach (DB, JO 30. 5. 1991). Ťažisko výskytu má v porastoch subas. *Arenario serpyllifoliae-Descurainietum sophiae anisanthetosum tectorum*, kde v previse na bralnom vrchole Tlstej zasahuje po 1 280 m (BERNÁTOVÁ 1991: 26). Zriedkavejšie bol zistený na sekundárnych stanovištiach: Harmanec-jaskyňa, železničná stanica, 630 m (JKo 9. 6. 2006).

Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 74, 462, 1171, 1332, 1361.

+*Bryonia alba* L. – posed biely

Archeofyt vzácné zaznamenaný v okrajových častiach územia: Podlavice (Manica 1981 ined.). – Blatnica, nad farskou záhradou (Textorisová 3. 7. 1912 SLO); na plote záhradky na Veľkej strane (MR 20. 9. 1974). – Necpaly, pri budove lesnej správy (IJ, JKI 25. 5. 1990).

Staré údaje sú z lokalít: Kostiviarska a Jakub, na plotoch (TMÁK 1884: 14).

Lit.: 1036, 1397.

+*Bunias orientalis* L. – roripovník východný

Invázny druh (cudzia expanzívna burina), pôvodom z jz. Ázie, ktorý v okolí samoty Mazan, na rozhraní Veľkej Fatry a Turčianskej kotliny, zaznačila Textorisová už 8. 6. 1919. Na západnom okraji pohoria, pri potoku nad obcou Sklabinský Podzámok, ho prvýkrát zbierala Bernátová (2. 6. 1989 BBZ). Neskôr bol nájdený aj v južnej časti Veľkej Fatry (Uľanka, pravý breh Bystrice; Harmanec, okraj cesty v obci), tiež v údoliach Váhu a Revúcej pri sz. a severnom okraji pohoria. Z ruderalných spoločenstiev preniká do brehových deväťsilových porastov, v ktorých sa šíri pomerne hlboko do údolí (Sklabinský Podzámok, Kľacá dolina, poniže chaty Struháreň; JKI 2. 7. 2003).

Lit.: 44, 584, 588, 1068, 1069, 1071, 1249.

***Bupthalmum salicifolium* L. – volské oko vrbolisté**

Veľmi početne rastie na výslnných trávnatých a skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach (diagn. druh pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricion humilis*), v reliktných borinách a dubinách aj v presvetlených vápencových bučinách od okrajov územia do supramontánneho stupňa; na j. svahu Borišova po 1 490 m (BERNÁTOVÁ et al. 1996a: 381).

Lit.: 12, 13, 16, 17, 21–23, 26, 27, 34, 36, 40, 45, 53, 55, 58, 59, 66, 68, 73, 76, 79, 136, 154, 155, 172, 178, 190, 202, 207, 208, 240, 241, 251, 253, 290, 308, 309, 320, 329, 457, 458, 462, 526, 528, 532, 538, 550, 556, 557, 559–561, 565, 585–588, 639, 640, 643, 647, 648, 690, 699, 707, 731, 736, 766, 767, 796, 827, 847, 848,

891, 902, 904, 906, 910, 915, 921, 965, 967, 982, 1045, 1050, 1059, 1075, 1080, 1110, 1112, 1113, 1123, 1124, 1169–1174, 1176, 1179, 1182, 1184, 1191, 1210, 1211, 1214, 1217, 1234, 1238, 1239, 1252, 1253, 1270, 1354, 1361, 1362, 1376, 1383, 1386, 1388, 1389, 1392, 1397, 1398, 1402.

***Bupleurum falcatum* L. subsp. *falcatum* – prerastlík kosákovitý pravý**

Rastie na výslnných vápencovo-dolomitových skalnatých, trávnatých aj krovinatých stráňach, v porastoch reliktných borín, dubín aj na dnách previsových dutín od južného okraja územia cez viaceré lokality v komplexe Ostrej a Tlstej, v Necpalskej, Belianskej a Sklabinskej doline, Katovu skalu a Sokol pri Krpeľanoch po vápence v okolí Ružomberka. Na skalnatom jv. svahu Smrekovice pri Kráľovej studni bol zistený ešte vo výške 1 380 m (SCHIDLAY 1956: 191), na j. svahu Tlstej v 1 370 m (BERNÁTOVÁ 1977: 293).

Lit.: 12–15, 18, 21–23, 26, 28, 55, 79, 136, 190, 228, 240, 241, 457, 462, 519, 538, 561, 598, 640, 643, 647, 731, 796, 848, 898, 906, 910, 921, 1017, 1062, 1075, 1112, 1123, 1169, 1171, 1172, 1179, 1195, 1202, 1217, 1234, 1249, 1252, 1334, 1361, 1397.

***Bupleurum longifolium* L. – prerastlík dlholistý**

Morfologicky variabilný druh, vyskytujúci sa na vápencoch, dolomitoch aj slienitých vápencoch v podhorskom až vyššom horskom stupni pohoria.

Floristicko-fytcenologický výskum potvrdil v území výskyt oboch ekologicky i chorologicky diferencovaných poddruhov:

***Bupleurum longifolium* subsp. *longifolium* – prerastlík dlholistý pravý**, vyskytujúci sa na vápencoch a dolomitoch v nižších polohách, bol zbieraný len v masíve Tlstej pri Blatnici, napr. v Konškom dole (ŠOURKOVÁ 1970: 412, 1984: 292).

***Bupleurum longifolium* subsp. *vapincense* (Vill.) Todor – prerastlík dlholistý fialový** (syn.: *B. coloratum* Schur); oveľa častejší poddruh, rastúci v spoločenstvách vysokosteblových niv (*Calamagrostietalia villosae*), horských vrbín (*Salicion silesiacae*) a pri hornom okraji javorových bučín v horskom a vyššom horskom stupni pohoria (Smrekovica pri Kráľovej studni, Krížna, Majerova skala, Veľká Pustalovčia, Ploská, Borišová, Kľak, Kračkov, Rakytov, Dvorisko, Skalná Alpa), ca 1 050–1 460 m.

Lit.: 13, 21, 26, 31, 48, 50, 52, 55, 75, 132, 136, 207, 224, 239, 240, 338, 520, 549, 550, 553, 562, 568, 696, 748, 849, 891, 904, 906, 973, 974, 1015–1017, 1037, 1081, 1099, 1123, 1124, 1174–1176, 1178, 1180, 1210, 1234, 1249, 1254, 1272, 1397, 1402.

***Calamagrostis arundinacea* (L.) Roth – smlz trst'ovitý**

Syn.: *Calamagrostis pyramidalis* Host

Možno ho nájsť na rúbaniskách, lesných svetlinách, v porastoch javorových bučín, smrečín, kosodreviny, horských vrbín aj v trávnatých fytcenózach nad hornou hranicou lesa od submontánneho stupňa po najvyššie polohy územia, 1 585 m. Ťažisko výskytu má v chránených polohách skalnatých lavínových žľabov vo vyššom horskom stupni (diagn. druh zv. *Calamagrostion arundinaceae*), kde v priebehu postglaciálu vznikli osobitné, floristicky mimoriadne bohaté spoločenstvá so špecifickou kombináciou (sub)termofilných a subalpínskych prvkov.

V dôsledku sekundárnej sukcesie po ukončení príp. výraznom obmedzení tradičných spôsobov hospodárenia v posledných desaťročiach sa rýchlo šíri na úkor iných, najmä nízkosteblových spoločenstiev.

Lit.: 12, 20, 26, 34, 35, 37, 46, 48, 49, 52–55, 75, 136, 137, 168, 198, 227, 228, 293, 499, 503, 519, 520, 538, 546–550, 552, 553, 555, 556, 561, 562, 568, 587, 598, 640, 676, 791, 906, 910, 949, 964, 1027, 1045, 1099, 1110, 1118, 1119, 1153, 1169, 1175, 1176, 1178–1180, 1182, 1184, 1202, 1210, 1211, 1217, 1222, 1240, 1254, 1256, 1272, 1323, 1326, 1397.

***Calamagrostis canescens* (Weber) Roth – smlz sivý**
Syn.: *Calamagrostis lanceolata* subsp. *riparia* Čelak.

Vzácné na kryštaliniku v severnej časti pohoria: Podsuchá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 96, 102).

Z brehových porastov vo Veľkej Fatre uverejnil výskyt druhu (bez presnejšej lokalizácie) TRAPL (1924: 50 ut *Calamagrostis riparia*). CVACHOVÁ et al. (1980: 227) ho uviedli mylne z porastov as. *Sempervireto-Carduetum glaucae* (t. j. *Diantho nitidi-Caricetum tatro-rum*) na j. až vých. svahu Ostrej, 1 200–1 260 m.

Lit.: 175, 1050, 1261.

***Calamagrostis epigejos* (L.) Roth – smlz kroviskový**

V okrajových častiach neobhospodarovaných lúk a na rúbaniskách (diagn. druh tr. *Epilobietea angustifolii*) v podhorskom až vyššom horskom stupni tvorí často samostatné spoločenstvá; vstupuje aj do fytoocenóz previsových dutín.

Lit.: 12, 23, 26, 55, 189, 457, 458, 462, 586, 587, 640, 643, 647, 906, 921, 1050, 1059, 1171, 1211, 1232, 1249, 1252, 1326, 1339, 1397.

***Calamagrostis pseudophragmites* (Haller f.) Koeler – smlz pobrežný**

Syn.: *Calamagrostis littorea* DC.

Necpalská dolina, brehy potoka, 600 m (ČERNOCH 1960: 818). – Kral'ovany, ľavý breh Váhu poníže obce, 435 m (KOPECKÝ 1969, tab. 3). – Ľubochňianska dolina, Nižný tajch; ústie Blatnej; Čierňavy (MZ 26. 6. 2001); Raková (MZ 27. 6. 2001).

Z brehov potoka Ľubochňianka v Ľubochňianskej doliny tento druh prvýkrát uviedli FRITZE & ILSE (1870: 517).

Lit.: 179, 240, 461, 599, 1397.

***Calamagrostis varia* (Schrad.) Host – smlz pestrý**

Často s vysokou pokryvnosťou sa vyskytuje v podras-te vápencových, príp. javorových bučín, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesov, reliktných kalcifilných a smrekovcových borín, vápencovej kosodreviny a horských vrbín; na vypuklých zasutených hrebienkoch, ale aj v skalnatých žľaboch vytvára samostatné vysokosteblové spoločenstvá (diagn. druh zv. *Calamagrostion variae*). Rozšírený je od okrajov územia po 1 550 m.

Lit.: 12, 13, 17, 19, 22, 23, 26, 35, 37, 39, 46, 49, 51, 52, 54, 55, 66, 68, 71, 75, 79, 112, 154, 155, 168, 193, 196, 224, 226, 228, 240, 292, 293, 295, 308, 309, 320, 452, 457, 458, 460–462, 503, 504, 522, 526, 528, 534, 538, 548–550, 556, 557, 561, 562, 564, 586, 587, 592, 598, 640, 641, 643, 647, 764, 773, 898, 901, 906, 910, 911, 914, 915, 921, 944, 1012–1014, 1043, 1059, 1061, 1075–1080, 1094, 1099, 1110, 1112–1114, 1118, 1119, 1164, 1166, 1171–1180, 1184, 1186, 1187, 1189, 1195, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1226, 1232, 1238–1240, 1247, 1252–1257, 1270, 1285, 1287, 1288, 1292, 1315, 1318–1321, 1323, 1326, 1331, 1370, 1388, 1395, 1397, 1398, 1401.

***Calamagrostis villosa* (Chaix ex Vill.) J. F. Gmel. – smlz chĺpkatý**

Syn.: *Calamagrostis hallerana* (Gaud.) P. Beauv.

V smrečinách (zriedkavejšie bučinách), v porastoch

kosodreviny, v horských vrbínach, na zatrávnených vrcholoch aj v záveroch lavínových žľabov (diagn. druh radu *Calamagrostietalia villosae*) v (pod)horskom až subalpínskom stupni, po 1 590 m.

Lit.: 12, 26, 37, 46, 54, 55, 63, 75, 110, 190, 194, 226, 293, 318, 457, 504, 519, 520, 526, 534, 538, 549, 552, 553, 640, 641, 731, 873, 906, 911, 1012, 1013, 1027, 1036, 1043, 1045, 1079, 1099, 1110, 1118–1120, 1123, 1153, 1163–1165, 1173, 1175–1178, 1180, 1184, 1186, 1187, 1202, 1209, 1210, 1217, 1218, 1247, 1249, 1254–1256, 1261, 1272, 1326, 1354, 1397, 1401.

***Callitriche palustris* L. – hviezdoš močiarny**

Syn.: *Callitriche verna* L.

Ľubochňianska dolina, v mokradi (OR 16. 5. 1985). – Kral'ovany, Kopa, niva Váhu pri sev. úpätí, 438 m (DB, PK 2. 7. 2007).

Staršie údaje o výskyte druhu: Liptovská Osada, v mokradi južne od obce (LENGYEL 1915: 28). – Veľká Fatra, priamo vo vode potokov (TRAPL 1924: 52); vo vode potôčikov a studničiek (KLIKA 1926b: 80).

Blížšie neurčenú populáciu rodu sme našli v mokradi na úpätí Smrekovice (1 530,2 m), 1 330 m (DB, JKl, PK 4. 7. 2005).

Lit.: 647, 1050, 1139, 1141.

***Caltha palustris* L. – záružlie močiarnie**

V brehových porastoch horských potokov, v mokradiach a prameniskách (diagn. druh tr. *Montio-Car-daminetea*) od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v mokradi na jv. svahu Ploskej po 1 483 m (JKl 13. 8. 2003), pri prameni medzi Ostredkom a Suchým vrchom po 1 495 m (DB, JKl 23. 7. 2007).

Podľa dostupných prameňov sa údaje z Veľkej Fatry vzťahujú na *Caltha palustris* subsp. *laeta* (Schott, Nyman et Kotschy) Hegi – záružlie močiarnie horské (syn.: *C. laeta* Schott, Nyman et Kotschy; *C. alpestris* Schott, Nyman et Kotschy).

Lit.: 12, 26, 27, 35, 37, 46, 52, 55, 75, 125, 136, 151, 152, 293, 303, 309, 457, 460, 461, 499, 519, 520, 538, 566, 567, 587, 640, 647, 696, 848, 906, 921, 1003, 1048, 1056, 1112, 1118, 1125, 1169, 1174, 1175, 1177–1180, 1182, 1194, 1207, 1210, 1211, 1214, 1217, 1226, 1232, 1235, 1238, 1246, 1261, 1274, 1397.

***Calystegia sepium* (L.) R. Br. – povoja plotná**

Na plotoch, sutinách, okrajoch ciest; často v brehových porastoch väčších tokov, napr.: Tajov, na plote v obci. – Podlavice, na plote v obci. – Ostrá, sutiny s *Vincetoxicum hirundinaria* nad Blatnickou dolinou. – Sklabinský Podzámok, Štiavnická dolina, okraj cesty. – Kral'ovany, ľavý breh Váhu pod Kopou. – ľavý breh Váhu oproti Stankovanom. – Ružomberok, ľavý breh Váhu ca 1 km záp. od mesta.

Lit.: 26, 1050, 1123, 1249, 1397.

+† *Camelina alyssum* (Mill.) Thell. subsp. *alyssum* – ľaničník taricolistý pravý

Archeofyt, o výskyte ktorého vo Veľkej Fatre, tiež na celom Slovensku, existujú len staršie doklady a údaje (cf. SMEJKAL 1971: 324, ELIÁŠ jun. 2002: 585): Vyšná Revúca (Kupčok 1896 BP). – Ľubochňa (Domin 1919).

***Camelina microcarpa* subsp. *sylvestris* (Wallr.)**

Hiitonen – ľaničník maloplodý lesný

Na vrchu Ostrá pri Blatnici v reliktných spoločenstvách previsových dutín: Slnečné skaly, J, 780 m; Juriašova dolina, J, 950 m (BERNÁTOVÁ 1987: 90, 93,

1991: 24, 43). Zriedkavo ako poľná burina: Turčianska Štiavnička, na poliach pod pahorkami Sviňacia a Mikulášková (BIRKOVÁ 1974_R: 32).
Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 64, 74, 220, 1026, 1171, 1182, 1346, 1361, 1397.

***Campanula bononiensis* L. – zvonček bolonský**

Zriedkavo na výslnných stráňach: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 123). – Mošovce, hrebeň od kameňolomu k osade Mazan (JKI sec. E. MICHALKOVÁ 2006: 173). – Blatnická dolina, pri ceste na úpätí Slnecných skál (Bernátová 20. 9. 2006 BBZ).

FÁBRY (1880: 51) ho uviedol z okolia Blatnického hradu, TEXTORISOVÁ (1913: 10) z neďalekých Dubín, KLIKA (1931b: 381) z údolia Korský dol pri Blatnici a z vrchu Kopa pri Ľubochni, PETROGALLI (1887: 77) z údolia Čierneho potoka pri Hornom Harmanci. Posledne zmieneny údaj pokladal FUTÁK (1943: 95) za veľmi nepravdepodobný.

Lit.: 26, 50, 223, 241, 457, 526, 748, 850, 1123, 1249, 1291, 1397.

***Campanula carpatica* Jacq. – zvonček karpatský**

Horný Jelenec, mohutné vápencové steny za obcou (LENGYEL 1915: 7). – Šturec (Bothár sec. MÁRKUS 1866: 111; LENGYEL 1915: 8; Krist 1937 BRNM, Futák & Zahradníková s. d. SAV). – Vyšná Revúca, pri skalnej bráne nad obcou (LENGYEL 1915: 8). – Liptovské Revúce, údolie Revúcej (LENGYEL 1915: 38, Margittai 1919 BRA, PRC). – Ľubochnianska dolina (Májovský 1957 SLO).

Nepodarilo sa nám overiť údaje z Bralnej Fatry: Blatnica, za Ostrou (INTRIBUS 1980: 189); ŠPR Padva (VOLOŠČUK 1975: 114, BOHUŠ 1979_R). – ŠPR Veľká Skalná, Kavková; Malé Krahulčie (ONDREJOVÁ 1993_R: 3) ani zo Skalnej Alpy (CVACHOVÁ 1975: 105), ktoré naďalej pokladáme za problematické.

Za poskytnutie informácií o herbárových položkách ďakujeme K. Goliašovej.

Lit.: 45, 154, 155, 168, 452, 554, 558, 635, 647, 733, 1093, 1110, 1166, 1175, 1195, 1232, 1397.

***Campanula cervicaria* L. – zvonček hrdlohoj**

Staré Hory (Zigmundík 1914 BRA).

J. DVOŘÁK & KREJČÍ (1953: 114) uviedli výskyt druhu z trávnatých lúk na hrebeni a úbočiach Úplazu. KLIMENT & BERNÁTOVÁ (1996: 53) hodnotili ich údaj ako medzi problematický; vzhľadom na doklad z okolia neďalekej obce Staré Hory (Goliašová 2006 ined.) ho však nemožno vylúčiť.

Lit.: 215, 558, 1397.

***Campanula cochleariifolia* Lam. – zvonček maličký**

Syn.: *Campanula pusilla* Haenke, *C. caespitosa* auct. non Vill.

Na vápencoch, dolomitoch aj slienitých vápencoch, najmä na skalách (diagn. druh zv. *Potentillion caulescentis*), v porastoch reliktných borín, skalnatých smrečín, kosodreviny aj spoločenstiev previsových dutín od okrajov pohoria po 1 550 m.

HRUBY (1930: 265, 267, 268) hodnotil rastliny z Veľkej Fatry (Čierny kameň, údolie Bieleho potoka, Drienok), spolu s ostatnými z územia Západných Karpát, ako osobitný poddruh *Campanula cochleariifolia* subsp. *reflexa* (Schur) Hruby. Podľa Kovandu (KOVANDA 1970b: 204) kombinácia znakov, ktorú uviedol SCHUR (1866: 441, 442) pri opise juhokarpatského druhu *Campanula reflexa* (Mjii Fägäraş), je v Západných Karpatoch extrémne vzácna a nikdy necharakterizuje celú populáciu.

Lit.: 11, 12, 15–19, 21–23, 26, 28, 36–38, 46, 49, 52, 54, 55, 71, 73, 75, 78, 79, 129, 136, 137, 154, 155, 172, 182, 207, 208, 240, 241,

293, 309, 320, 409, 418, 419, 462, 489, 494, 519, 528, 557, 560, 561, 564, 565, 603, 604, 606, 640, 643, 647, 690, 700, 707, 731, 736, 766, 767, 770, 794, 796, 895, 898, 906, 939, 963, 964, 968, 1004, 1013, 1014, 1037, 1050, 1059, 1075–1078, 1080, 1110, 1113, 1119, 1123, 1125, 1170–1180, 1184, 1210–1212, 1217, 1218, 1226, 1232, 1249, 1252, 1253, 1256, 1272, 1299, 1334, 1354, 1383, 1388, 1389, 1397, 1401, 1402.

***Campanula glomerata* L. – zvonček kľbkatý**

V území je zastúpený tromi poddruhmi:

***Campanula glomerata* subsp. *glomerata* – zvonček kľbkatý pravý** sa vyskytuje roztrúsene prevažne v nižších polohách územia, napr.: Riečka, lesné lemy a lúky sev. od obce: Dedkovo; Ostrý vrch, Ravasky. – Kordiky, údolie záp. od Holého vršku. – Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka. – Čremošné, jz. úpätie kóty 771,2 m. – Blatnica, záver Rakytovskej doliny; Gaderská dolina; Kozia skala, Piesky; Drienok, vrchol. – Sklabinský Podzámok, Katova skala; Sklabinský hrad. – Turčianska Štiavnička, pahorok Mikulášková. – Krpeľany, pri priehrade. – Ľubochnia, Vysoký grúň; Ľubochnianska dolina, kúpele. – Vlkolíncec, úpätie vrchu Sidorovo.

***Campanula glomerata* subsp. *elliptica* (Kit. ex Schult.)**

O. Schwarz – zvonček kľbkatý veľkokvetý (syn.: *C. elliptica* Kit. ex Schult., *C. glomerata* var. *fatrae* Borbás, *C. glomerata* var. *speciosa* Rchb.) rastie vo vrcholových častiach Tlstej, najmä však v hrebeňovej časti pohoria v spoločenstvách radu *Calamagrostietalia villosae* (diagn. taxón), zv. *Astero-Seslerion calcariae*, *Seslerion tatrae*, pzv. *Alchemillo-Trisetenion*, v porastoch medzernatých smrečín, kosodreviny a horských vrbin, po 1 590 m.

***Campanula glomerata* subsp. *farinosa* (Rochel ex Besser)**

Kirchl. – zvonček kľbkatý plstnatý: Sklabinský Podzámok (Bernátová 10. 8. 1971 BBZ). – Krpeľany, Sokol, strmý svah nad priehradou (DB, PK 9. 7. 2007).

Staršie doklady sú z lokalít: Mošovce, pod Červeným (Textorisová 2. 8. 1925 SLO). – Blatnica, Dubiny (Textorisová VIII. 1926 SLO).
Lit.: 12, 13, 16, 21, 26, 31, 34–39, 46, 48–50, 52–55, 68, 75, 136, 154, 155, 293, 368, 409, 457, 458, 489, 494, 519, 528, 532, 538, 546–550, 552–556, 558, 561, 562, 568, 577, 585–588, 612, 639, 640, 643, 647, 696, 733, 736, 796, 847–849, 901, 902, 906, 910, 911, 914, 921, 939, 995, 1044, 1045, 1050, 1075, 1081, 1099, 1112, 1119, 1163, 1169, 1170, 1175, 1176, 1178–1180, 1182, 1195, 1210, 1211, 1214, 1217, 1234, 1249, 1252, 1254, 1256, 1334, 1354, 1370, 1388, 1397, 1402.

***Campanula latifolia* L. – zvonček širokolistý**

Vtrúsene v brehových porastoch horských potokov: Harmanecká dolina. – Blatnica, Gaderská, Dedošová a Vrátna dolina, Seleneč. – Necpalská dolina. – Ľubochnianska dolina vrátane bočných údolí (Salatín, Turecko, Blatná a i.). – Ružomberok, Čutkova dolina. – Liptovská Osada, dolina Skalné. Rastie aj v lesoch a na horských lúkach: Dolný Harmanec, Zadný Japeň. – Staré Hory, Majerova skala. – Ostré brdo. – Ľubochnia, vrchy Kopa a Kľak. – Ružomberok, Magura. MÁRKUS (1865: 384) uviedol výskyt druhu zo sedla Malý Štúrec, neskôr (1866: 111) z Majerovej skaly, pričom ani v jednom prípade nespomenul podobný zvonček príhľavolistý (*Campanula trachelium*).
Lit.: 12, 21, 26, 50, 55, 178, 198, 240, 241, 293, 457, 461, 519, 520, 647, 731, 733, 906, 1050, 1112, 1123, 1171, 1211, 1249, 1397.

***Campanula patula* L. – zvonček konáristý**

Roztrúsene na podhorských, údolných aj horských lúkach (diagn. druh radu *Arrhenatheretalia*), zriedkavejšie v bukových smrečínach, smrekovcových borinách aj v horských vrbinách od okrajov územia po vyšší horský stupeň; v poraste krovitých vrb na vých. svahu Čierneho kameňa po 1 440 m (VESELÁ 1992_R, tab. 2, z. 67).

Lit.: 12, 26, 27, 55, 457, 458, 519, 585–587, 598, 640, 647, 736, 795, 796, 850, 902, 1003, 1050, 1110, 1169, 1182, 1184, 1195, 1210, 1222, 1238, 1239, 1254, 1274, 1361, 1397.

***Campanula persicifolia* L. – zvonček broskyňolistý**
Syn.: *Campanula speciosa* Gilib., nom. inval.

Najčastejšie sa vyskytuje v spoločenstvách vápencových bučín, zriedkavejšie na trávnatých krovinatých stráňach príp. v porastoch hrabových dúbav v podhorskom a horskom, vzácnne vyššom horskom stupni: Borišov, porast *Deschampsia cespitosa*, ca 1 500 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 108). – Kľak, zjz. svah, 1 380 m (JKI 2. 7. 2003). – Malý Šiprúň (1 444 m), jv. svah pod vrcholom, 1 440 m (JKI, PK 20. 7. 2007).

Lit.: 12, 26, 31, 55, 223, 228, 320, 409, 457, 458, 489, 494, 519, 520, 528, 538, 585–587, 612, 640, 643, 647, 676, 696, 731, 736, 796, 847, 848, 850, 921, 1003, 1036, 1050, 1059, 1076, 1080, 1110, 1112, 1113, 1172, 1179, 1182, 1184, 1195, 1202, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1252, 1253, 1274, 1361, 1397.

***Campanula rapunculoides* L. – zvonček repkovitý**

V porastoch dubovo-hrabových, bukových (najmä vápencových) aj sutinových lesov, reliktných borín, na sutinách aj v reliktných spoločenstvách zv. *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae* na dnách previsových dutín, od okrajov územia do supramontánneho stupňa; na hrebeni Ostredka k Ostrému brdu po ca 1 400 m (SCHIDLAY 1956: 205).

Lit.: 12, 19, 22, 23, 26, 31, 46, 54, 55, 66, 74, 79, 228, 309, 457, 458, 461, 462, 519, 538, 553, 562, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 736, 796, 902, 906, 910, 921, 1059, 1075, 1076, 1080, 1092, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1164, 1166, 1169, 1171–1173, 1175–1177, 1179, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1211, 1217, 1222, 1232, 1235, 1239, 1252–1254, 1256, 1274, 1315, 1321, 1397.

***Campanula rotundifolia* agg. – zvonček okrúhlostý (s. l.)**

Podlavice, stráne zsz. od obce. – Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučívno (oba Kaplan in BENČATOVÁ & UJHÁZY 1998: 18). – Kordíky, vršok Sokolovo (FUTÁK 1943: 63); lesná lúka jz. od sedla pod Holým vrškom (JANIŠOVÁ 2001b: 126). – dolina Mátanová, bučina (FUTÁK 1943: 49).

Zvonček okrúhlostý je na Slovensku vzácnny. Najbližšie k územiu sa vyskytuje na Lubietovskom Vepri, v Lúčanskej a Krivánskej Fatre, Chočských vrchoch a v záp. časti Nizkých Tatier. V širšom okolí Banskej Bystrice podľa revidovaných herbárových dokladov rastie *Campanula moravica* (Spitzn.) Kovanda – zvonček moravský, na ktorý by sa mohli vzťahovať uvedené údaje (Mráz 2006 in litt.).

Údaj zo zatienenej skalnej steny Majerovej skaly (KLIMENT et al. 1994: 17, KLIMENT & BERNÁTOVÁ 1996: 54) sa podľa revízie herbárovej položky (Bernátová & Obuch 7. 8. 1991 BRA, rev. Mráz) vzťahuje na *Campanula cochlearifolia*, podobne údaj z Belianskej doliny (s. coll. 20. 7. 1911 BRA, rev. Kovanda; cf. PETRIKOVICH 1912b: 132). S najväčšou pravdepodobnosťou na tento druh sa vzťahujú aj údaje z Gaderskej doliny (FÁBRY 1880: 52), Selenca (PETRIKOVICH 1912b: 129), Plešovice (KLIKA 1926b: 81) a Tlštej (KLIKA 1926b: 74, 81).

„Blatnický chotár tohto zvonca nemá, a ani ho mať nemôže, vzdor tomu že Petr. s Vraným ho tu rozpomínali. A ponevác *Campanula cochlearifolia*, ktorého je tu všade plno, u nich nie je uvedená, vidno že to zamenili, na základe nejakého staršieho autora.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 86).

Lit.: 12, 31, 50, 223, 241, 293, 457, 458, 519, 558, 562, 643, 647, 733, 848, 906, 1012, 1036, 1059, 1123, 1211, 1217, 1234, 1238, 1249, 1252, 1397.

***Campanula serrata* (Kit.) Hendrych – zvonček hrubokoreňový**

Syn.: *Campanula hornungiana* Schur, *C. linifolia* Kit., *C. napuligera* Schur, *C. pseudolanceolata* Pant., *C. rhomboidea* β Wahlenb.

Optimum výskytu má v trávnatých a krovitých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa, v spoločenstvách zväzov *Calamagrostion arundinaceae*, *Nardo-Agrostion tenuis* a *Salicion silesiacae*, kde je rozšírený po najvyššie polohy pohoria, ca 1 585 m; rastie tiež na podhorských, údolných a horských lúkach, zriedkavejšie v porastoch vápencových a javorových bučín, vápencových smrečín a kosodreviny. Najnižšie pri okraji lesa na dne Blatnickej doliny, 520 m (JKo 9. 8. 2006).

Medzi ďalšie nízko položené lokality v pohorí (zároveň aj na Slovensku) patria: Lubochnianska dolina, pri horárni Salatín (Domin 27. 7. 1919 PRC), Ružomberok, Jazierce (Hodoval 7. 7. 1974 BRA) a nad Lubochnianskou pilou (Klika 20. 7. 1933 PR). Prvá lokalita leží v nadmorskej výške 525 m, druhá ca 500–550 m, tretia ca 450 m. Keďže zberatelia neuviedli na schedách nadmorskú výšku nálezísk, uvedené hodnoty sú len orientačné.

Na *Campanula serrata* sa vzťahujú aj údaje o výskyte druhov *Campanula hostii* Baumg. (LENGYEL 1915: 7), *C. kladniana* Schur (KLIKA 1934c: 3, 10, 16, 21, 23; KMONÍČEK 1935: 42; DOSTÁL 1949: 1430), *C. lanceolata* Lapeyr. (FRITZE & ILSE 1870: 519, 521, 523; HAZSLINSZKY 1872: 260; TMÁK 1884: 19), *C. rhomboidalis* L. (MÁRKUS 1866: 110, 111) a *C. scheuchzeri* Vill. (PETRIKOVICH 1912b: 129, 133, 1913_R: 15; KLIKA 1926b: 81, 1927a: 18).

O tento druh ide aj pri údajoch o výskyte zvončeka veľkoklasého (*Campanula macrostachya* Waldst. et Kit. ex Willd.) na lokalitách: Riečka (Darola 3. 7. 1966 SMBB sec. MARTINCOVÁ 1989: 19). – Križna (Bohúňová 15. 7. 1956 SMBB sec. MARTINCOVÁ l. c.). V oboch prípadoch ide o chybný prepis údajov z herbárových sched. Zberatelia určili položky ako *Campanula napuligera* (Turisová 2007 in litt.).

FUTÁK (1943: 95) nesprávne stotožnil *Campanula serrata* s *C. kladniana* subsp. *polymorpha* Witasek, čiže *C. tatrae*.

Lit.: 12, 13, 20, 21, 26, 34, 35, 37–39, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 73, 75, 76, 79, 106, 108, 129, 136, 137, 207, 208, 223, 224, 226, 240, 241, 292, 293, 308, 309, 318, 320, 329, 338, 409, 418, 419, 457, 458, 460, 461, 489, 494, 519, 520, 526, 528, 543, 546–550, 552, 553, 555, 558, 561, 562, 564, 568, 569, 577, 585–588, 603, 604, 640, 647, 690, 700, 733, 736, 794–796, 807, 848, 849, 891, 897, 902, 904, 906, 911, 914, 1012, 1013, 1036, 1050, 1075, 1078–1080, 1099, 1112–1114, 1119, 1123, 1124, 1170–1180, 1184, 1209–1212, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1247, 1249, 1253, 1254, 1256, 1290, 1326, 1332, 1334, 1355, 1370, 1397, 1402.

***Campanula trachelium* L. – zvonček prhl'avolistý**

Roztrúsene v spoločenstvách vápencových, kvetnatých aj javorových bučín a sutinových lesov, v brehových porastoch horských potokov, zriedkavo pri zvl'nenom hornom okraji medzernatých smrečín aj v horských vrbinách od údolí po vyššie polohy horského stupňa; v lemových porastoch pod vrcholom Kľaku po 1 391 m (JKI 13. 6. 2006), v bučine na jv. svahu Smrekovce pri Kráľovej studni po 1 390 m (SCHIDLAY 1956: 205).

Lit.: 12, 26, 31, 35, 46, 55, 71, 75, 198, 223–225, 228, 309, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 522, 534, 538, 553, 562, 586, 587, 598, 640, 647, 711, 736, 785, 796, 848, 850, 901, 906, 921, 949, 1050, 1059, 1061,

1075, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1166, 1172, 1175, 1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1210, 1211, 1217, 1222, 1225, 1232, 1239, 1240, 1253, 1254, 1256, 1288, 1395, 1397.

Campanula cervicaria* × *C. glomerata

Lubochnianska dolina, nad kúpeľami (Májovský 1964 SLO).

Za upozornenie na položku ďakujeme K. Goliašovej.

***Cannabis sativa* L. – konopa siata**

Laskomerská dolina (MÁRKUS 1865a: 309).

***Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik. – pastierska kapsička obyčajná**

Archeofyt rozšírený na zruderalizovaných pasienkoch a miestach odpočinku dobytky v okolí pastierskych kolíb (subdominantna as. *Capsello bursae pastoris-Poetum annuae*) od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; pod vrcholom Krížnej po 1 565 m (JKl 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 23, 26, 55, 293, 457–459, 462, 532, 544, 566, 585, 587, 640, 647, 796, 906, 921, 1027, 1169–1171, 1176, 1182, 1209–1211, 1225, 1238, 1239, 1397.

***Cardamine amara* L. – žerušnica horká**

Mokrad'ový druh, v území zastúpený obomi výškovo viac-menej vikariantnými poddruhmi:

Cardamine amara* subsp. *amara – žerušnica horká pravá sa najčastejšie vyskytuje vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväťsilových porastov v horských údoliach, na mokrých lúkach a pod. od okolia Harmanca po vrch Kopa a Lubochniansku dolinu, prevažne v nižších polohách; v pramenisku na na jiz. svahu Malej Smrekovice po 1 387 m (JKo, JKl 23. 6. 2006), na sz. svahu Čierneho kameňa po 1 367 m (DB 19. 7. 2006), na zsz. úpätí Smrekovice po 1 355 m (DB, JKl, PK 4. 7. 2005).

***Cardamine amara* subsp. *opicii* (J. Presl et C. Presl) Čelak.** – žerušnica horká Opízova, rastúca prevažne v horských prameniskách a na brehoch potokov, bola donedávna známa len z niekoľkých lokalít: Kordíky, pramenisko na sev. svahu vrchu Ištvánka, 980 m (BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 19). – Kordické sedlo. – Biela voda. – Vyšná Revúca. – Lubochnianska dolina, povyššie horárne Raková, ca 850–900 m (všetko MARHOLD 1991_R: 58, 1994a: 35; MARHOLD & KOCHJAROVÁ 2002: 358). Sústredenejší výskyt sme zistili v prameniskách na Smrekovici (1 530,2 m), 1 310–1 450 m (DB, JKl, PK 4. 7. a 8. 7. 2005).

Lit.: 12, 26, 35, 37, 55, 75, 135, 190, 208, 303, 460, 461, 499, 519, 566, 640, 647, 690, 696, 700, 708, 717, 719, 720, 722, 729, 731, 748, 849, 1036, 1123, 1125, 1164, 1172, 1177–1180, 1182, 1194, 1202, 1217, 1224, 1226, 1232, 1234, 1261, 1361, 1397.

***Cardamine bulbifera* (L.) Crantz – zubačka cibul'konosná**

Syn.: *Dentaria bulbifera* L.

V porastoch podhorských, kvetnatých aj javorových bučín (diagn. druh zv. *Fagion*), zriedkavejšie v sutinových, smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesoch a v porastoch kosodreviny od okrajov územia po 1 460 m.

Lit.: 12, 23, 26, 27, 31, 35, 37, 46, 54, 55, 75, 130, 154, 155, 162, 168, 194, 215, 224, 225, 228, 240, 241, 293, 309, 316, 457, 458, 461, 501, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 553, 564, 587, 592, 619, 640, 643, 647, 734, 773, 796, 827, 847, 849, 891, 898, 901, 904, 906, 910, 911, 914, 915, 921, 930, 949, 1036, 1050, 1059, 1061, 1110, 1112, 1118, 1119, 1121, 1123, 1124, 1169, 1171, 1174–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1185, 1189, 1195, 1201, 1202, 1207, 1208, 1211, 1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1240, 1241, 1249, 1252, 1256, 1274, 1287, 1288, 1292, 1315, 1317, 1320, 1323, 1327, 1331, 1332, 1354, 1395, 1397.

***Cardamine enneaphyllos* (L.) Crantz – zubačka deväťlistá**

Syn.: *Dentaria enneaphyllos* L.

Tvorí jarný aspekt vápencových jedľobučín, kvetnatých aj javorových bučín, lipových javorín, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesov a porastov vápencovej kosodreviny, od údolí po 1 470 m.

Lit.: 12, 13, 16, 19, 23, 26, 27, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 112, 130, 136, 168, 193, 194, 224–226, 228, 240, 293, 309, 316, 347, 461, 462, 519, 520, 522, 524, 526, 534, 538, 553, 564, 592, 640, 643, 647, 664, 706, 729, 773, 796, 827, 847–849, 864, 898, 906, 910, 915, 949, 1013, 1036, 1050, 1079, 1097, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1121, 1123, 1124, 1166, 1169, 1171, 1175–1177, 1179, 1180, 1183–1186, 1195, 1202, 1207, 1208, 1211, 1212, 1217, 1232, 1234, 1240, 1252, 1253, 1256, 1257, 1288, 1326, 1354, 1383, 1395, 1397, 1401.

***Cardamine flexuosa* With. – žerušnica krivolaká**

Syn.: *Cardamine sylvatica* Link, *C. hirsuta* subsp. *sylvatica* (Link) Čelak.

V podhorských jelšínach, bučinách, prameniskách od okrajov územia a údolí do horského stupňa, 1 350 m.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 46, 55, 75, 136, 215, 239, 241, 462, 519, 520, 522, 524, 538, 566, 640, 723, 724, 729, 848, 906, 949, 1036, 1037, 1164, 1171, 1175, 1177, 1180, 1202, 1209, 1217, 1224, 1234, 1240.

***Cardamine glanduligera* O. Schwarz – zubačka žliazkatá**

Syn.: *Cardamine glandulosa* (Waldst. et Kit. ex Willd.) Čelak; *Dentaria glandulosa* Waldst. et Kit. ex Willd.

V bukových, jedľovo-bukových a smrekových lesoch aj v brehových porastoch horských potokov v severnej a sv. časti územia (Nolčovo, Veľká dolina; Kopa; Lubochnianska dolina a bočné údolia; Hubová, lesy jz. od obce; Čierny kameň; Skalná Alpa; Málinô brdo; úpätie pohoria od Ružomberka k Podsucej), vzácné v južnej časti pohoria na rozhraní s Kremnickými vrchmi (údolie potoka Žarnovica a jeho prítokov), od údolí po ca 1 300 m.

Starší údaj z Majerovej skaly (LENGYEL 1915: 23) sa nepodarilo potvrdiť. V súčasnosti tu rastú len druhy *Cardamine bulbifera* a *C. enneaphyllos* (JKo, JKl 23. 5. 2006), ktoré však autor z lokality neuvedol.

Údaje z Bralnej Fatry sa podľa aktuálnych poznatkov vzťahujú na *Cardamine x paxiana*.

Lit.: 2, 21, 50, 55, 73, 76, 144, 154, 155, 192, 215, 225, 329, 338, 520, 522, 534, 538, 554, 588, 640, 647, 714, 729, 773, 906, 921, 1113, 1114, 1121, 1153, 1171, 1173, 1174, 1179, 1201, 1202, 1208, 1211, 1217, 1232, 1239, 1332, 1334, 1383, 1397, 1402.

***Cardamine hirsuta* L. – žerušnica chlpatá**

V území zistená na jednej lokalite: Borišov, skalné sutiny pod výstupmi slienitých vápencov, 1 350 m (DB & JO sec. BERNÁTOVÁ et al. 1996b: 62).

Lit.: 42, 44, 68, 588, 729, 1026, 1361, 1367.

***Cardamine impatiens* L. – žerušnica nedotklivá**

Rastie v deväťsilových porastoch na brehoch a náplavoch horských potokov, v bučinách aj v sutinových lesoch, odkiaľ sporadicky preniká do porastov vysokosteblových nív aj mezofilných ruderalných spoločenstiev v okolí pastierskych kolíb; pri kolibe v závere doliny Veľké Studienky po 1 360 m.

Známe údaje o rozšírení zhrnul MARHOLD (1991_R: 93, 1997: 21).

Lit.: 12, 23, 26, 35, 46, 54, 55, 68, 75, 198, 224, 225, 240, 293, 457, 459–461, 499, 519, 520, 543, 553, 567, 598, 640, 647, 723, 725, 847, 849, 906, 910, 949, 1110, 1171, 1175–1177, 1180, 1184, 1202, 1208–1211, 1217, 1224, 1232, 1234, 1249, 1253, 1397.

***Cardamine matthioli* Moretti – žerušnica trsnatá**

[*Cardamine pratensis* agg.]

Syn.: *Cardamine hayneana* (Rechb.) Schur

Na mierne vlhkých ale aj suchších lúkach; v území vzácné: Laskomerská dolina (Futák 1971 SLO sec. MARHOLD 1983_R: 75, 1986: 101, MARHOLD & KOCHJAROVÁ 2002: 345). – Majerova skala (Darola 1966 SMBB sec. MARHOLD & KOCHJAROVÁ 2002: 347).

Prvá lokalita je v uvedených prácach priradená k ftg. podokresu Kremnické vrchy.

Lit.: 715, 729, 1223, 1397.

***Cardamine pratensis* L. – žerušnica lúčna**

[*Cardamine pratensis* agg.]

Zaznamenaná na početných lokalitách v horských údoliach, na (pod)horských lúkach aj v trávnatých hôľných spoločnosťach a v horských vrbinách na hlavnom hrebeni od Krížnej cez Ploskú, Čierny kameň po Smrekovicu; na Ostredku po 1 590 m (JKI & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 108).

Lit.: 26, 27, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 152, 190, 303, 309, 457, 458, 460, 461, 519, 524, 546–548, 552, 553, 555, 561, 564, 566, 587, 640, 647, 715, 721, 729, 731, 736, 906, 921, 961, 1099, 1112, 1119, 1170, 1175–1180, 1182, 1194, 1201, 1209, 1210, 1212, 1214, 1217, 1222–1224, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1246, 1254, 1256, 1261, 1361, 1397.

***Cardamine trifolia* L. – žerušnica trojlistá**

Raková pri Ľubochni, bukovo-smrekový les, ca 800 m (Klika 1927 PRC sec. J. ŠMARD 1938: 249). – Ľubochnianska dolina, polesie Vyšný tajch, odd. 38i₃, miestny názov Vyšný Rakytov, 910 m, Z, mierne zvlnený svah, vápenec, *Abieti-Fagetum typicum* (HOZÁK 1967_R, z. 7).

Výskyt na prvej lokalite sa napriek cieľnému hľadaniu nepodarilo potvrdiť (MARHOLD 1987: 3, 1995b: 423; MARHOLD & KOCHJAROVÁ 2002: 376); druhá lokalita nie je uvedená ani vo Flóre Slovenska.

Lit.: 50, 202, 207, 208, 329, 520, 538, 716, 723, 729, 811, 900, 972, 1005, 1171, 1202, 1249.

***Cardamine* ×*paxiana* O. E. Schulz**

(*C. enneaphylos* × *C. glandulifera*)

Syn.: *Dentaria* ×*paxiana* (O. E. Schulz) Jáv.

V listnatých lesoch v podhorskom a horskom stupni: Blatnická dolina, ústie Praženej. – Tlstá, sz. svah nad záverom Ľubenej doliny. – Belianska dolina, roklina Balov. – Nolčovo, Veľká dolina. – Kopa, ssv. svah nad priehradou, bučina (súhrnne: MARHOLD & KOCHJAROVÁ 2002: 380). – Ľubochnianska dolina, povýše Ľubochnie (JKo 29. 4. 2003); údolie Salatín (DB, JKI 19. 4. 2003).

Lit.: 26, 50, 563, 591, 592, 639, 640, 729, 1177, 1217.

+*Cardaria draba* (L.) Desv. – vesnovka obyčajná

Syn.: *Lepidium draba* L.

Laskomerská dolina (MÁRKUS 1865a: 189). – Podlaviče, okraje polí (Junker 7. 6. 1883 SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 182).

Lit.: 190, 731, 1397.

+*Carduus acanthoides* L. – bodliak trnitý

Na intenzívne využívaných až zruderalizovaných pasienkoch v podhorskom a horskom stupni, na sv. svahu vrchu Málinô brdo po 1 165 m (JKI 28. 8. 2003). V okolí salašov a kolíb tvorí miestami samostatné porasty: Lysec, Jedľovské (Bačovská), 825 m. – Borišov, Košarisko, 1 110 m. – sedlo Vtáčnik medzi vrchmi Šiprúň a Málinô brdo, 1 130 m. – Málinô brdo, 900 m.

Lit.: 12, 26, 55, 73, 420, 457, 459, 586, 587, 640, 647, 1173, 1209, 1210, 1217, 1397.

***Carduus collinus* Waldst. et Kit. – bodliak kopcový**

Sklabinská dolina, výslnné stráne (DB 14. 8. 2000). Staršie údaje sú z lokalít: Šturec, okraje bučín pod sedlom (LENGYEL 1915: 8). – údolie Biely potok (LENGYEL 1915: 41). – Krížna (Pax sec. TATÁR 1939: 51). – Čierny kameň (Lengyel sec. TATÁR l. c.). Väčšina údajov je vzhľadom na ekologickú valenciu (druh výslnných skalnatých a krovinatých strání v nížinnom až podhorskom stupni) prinajmenšom problematická.

Lit.: 154, 155, 647, 1032, 1174, 1397.

***Carduus crispus* L. – bodliak kučeravý**

Pomerne zriedkavo v jelšínach, okolí lesných ciest, na rúbaniskách v podhorskom a horskom stupni, ca 500–1 080 m.

Lit.: 12, 26, 55, 75, 190, 240, 457, 564, 640, 647, 712, 1034, 1180, 1212, 1217, 1249, 1397.

***Carduus glaucinus* Holub – bodliak sivý**

Syn.: *Carduus glaucus* Baumg. non Cav., nom. illeg.; *C. crassifolius* subsp. *glaucus* (Nyman) Kazmi, *C. defloratus* auct. non L.

Na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach, v porastoch reliktných kalcifilných borín, vápencových, zriedkavejšie javorových bučín, smrečín aj vysokosteblových spoločenstiev nad hornou hranicou lesa, od okrajov po najvyššie polohy územia, na Ostredku po 1 580 m.

Lit.: 12, 17–19, 23, 26, 31, 36, 37, 39, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 75, 79, 129, 136, 137, 154–156, 162, 178, 190, 209, 215, 224, 226, 228, 240, 241, 293, 308, 309, 320, 452, 457, 458, 462, 479, 481, 519, 520, 522, 526–528, 532, 538, 554, 557, 559–561, 564, 640, 643, 647, 714, 731, 796, 847–849, 891, 901, 902, 904, 906, 910, 915, 939, 965, 968, 1013, 1037, 1059, 1075, 1079, 1080, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1124, 1170–1172, 1175–1180, 1184, 1189, 1195, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238–1240, 1249, 1252, 1254, 1256, 1270, 1274, 1287, 1292, 1315, 1354, 1360, 1370, 1388, 1397, 1401.

***Carduus lobulatus* Borbás – bodliak laločnatolistý**

Nedostatočne známy západokarpatský endemit, opísaný z vrchu Tlstá pri Blatnici a z okolia Ľubochnie (Borbás in DEGEN 1902: 319), v nasledujúcich rokoch zaznamenaný na viacerých ďalších lokalitách, najmä v údoliach (Žarnovická, Rakšianska, Nedožorská, Blatnická, Gaderská, Ľubochnianska a Suchá dolina), zriedkavejšie vyššie (Drienok; pod sedlom Šturec). Novšie údaje o jeho výskyte sú viac-menej sporadické: Harmanec, skalnatá stráň nad cestou z Panskej koliby na Kráľovu studňu (FK 24. 7. 1999). – údolie Žarnovice pri kóte 746,3 (Ružička 8. 7. 1959). – Rakšianska dolina, smerom k vrcholu Drienku (Futák 20. 9. 1966). – Ostrá, pri chodníku na Rovnej (MR 27. 9. 1980). – Gaderská dolina (ČERNOCH 1956: 83).

Lit.: 26, 50, 73, 178, 185, 201, 202, 207, 208, 488, 512, 554, 647, 712, 714, 807, 813, 949, 995, 1034, 1195, 1202, 1249, 1397.

☉ ***Carduus nutans* L. – bodliak ovisnutý**

Blatnica, Záhorie (Textorisová 30. 6. 1912 SLO).

Lokalita leží na rozhraní Veľkej Fatry a Turčianskej kotliny.

***Carduus personata* (L.) Jacq. – bodliak lopúchovitý**

V brehových porastoch horských potokov, na okrajoch javorových bučín pri hornej hranici lesa, sekundárne aj na rúbaniskách a miestach odpočinku dobytky v okolí pastierskych kolíb (diagn. druh zv. *Petasition officinalis* a *Carduo-Urticion dioicae*) od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v kosodrevine na vrchole Čierneho kameňa po 1 475 m.

Lit.: 12, 26, 35, 37, 46, 55, 75, 178, 198, 215, 224, 240, 309, 459–461, 499, 519, 532, 538, 543, 545, 553, 562, 564, 566, 567, 640, 647, 708, 731, 736, 848, 849, 906, 921, 1036, 1050, 1123, 1173, 1175, 1180, 1182, 1209–1212, 1217, 1234, 1249, 1254, 1397.

***Carduus ×beckianus* Soó**

(*C. acanthoides* × *C. glaucinus*)

Syn.: *Carduus ×schulzeanus* Rehman

Gaderská dolina (HULJÁK 1926: 96).

***Carduus ×fatrae* Margittai**

(*C. crispus* × *C. lobulatus*)

Žarnovická dolina, na rúbanisku v hornej časti (MARGITTAI 1915: 80, 1927: 225). – Mošovce, Červenô, hrebeňom (Textorisová 4. 8. 1918, 8. 8. 1926 SLO). – Gaderská dolina, Piesky, nad cestou (Textorisová 21. 7. 1912 SLO). – Blatnica, Prostredný grúň (Textorisová 3. 7. 1911 SLO). – Blatnická dolina, pri chate v Jasienku (MR 10. 9. 1967).

Lit.: 208, 512, 712, 714, 995, 1249, 1397.

***Carduus ×leptocephalus* Peterm.**

(*C. acanthoides* × *C. crispus*)

Žarnovická dolina (MARGITTAI 1915: 80). – Mošovce, Červenô (Textorisová 14. 8. 1918 SLO). – Gaderská dolina (Textorisová 7. 8. 1912 SLO).

Lit.: 712, 1249.

***Carduus ×nyaradyanus* Degen**

(*C. glaucinus* × *C. lobulatus*)

Rakšianska a Nedožorská dolina (MARGITTAI 1915: 79). – Mošovce, Červenô (TEXTORISOVÁ 1930_R: 92). – Blatnica, Gaderská dolina, horná časť (HULJÁK 1926: 96); Prostredný grúň (Textorisová 3. 7. 1911 SLO). – Podhradská dolina, na lúčke (MR 25. 7. 1979).

Lit.: 202, 207, 208, 420, 712, 1249, 1397.

***Carduus ×textorisianus* Margittai**

(*C. acanthoides* × *C. lobulatus*)

Blatnica, Veľký Mohošov, povyše pramienka (Textorisová 1. 8. 1927); Gäder (Textorisová VIII. 1910 SLO) (sec. TEXTORISOVÁ 1930_R: 92, RUNKOVIČOVÁ & RUNKOVIČ 1994: 93). – Blatnica, Lômä (Textorisová 5. 8. 1927 SLO).

Lit.: 26, 50, 73, 269, 995, 1045, 1249, 1299.

***Carduus ×turocensis* Margittai**

(*C. crispus* × *C. glaucinus*)

Na okrajoch lesov v horných častiach Žarnovickej, Rakšianskej a Nedožorskej doliny (MARGITTAI 1915: 79). – Gaderská dolina (Textorisová 5. 8. 1917 SLO, HULJÁK 1926: 96, ČERNOCH 1960: 817). – Tlstá (HULJÁK l. c.); nad Korským dolom (MR 28. 10. 1968). – Podhradská dolina, na lúčke (MR 12. 7. 1979).

Lit.: 26, 179, 207, 208, 367, 420, 712, 995, 1045, 1249, 1397.

***Carduus ×weisensis* Hayek**

(*C. glaucinus* × *C. personata*)

Žarnovická dolina, ca 800 m (Margittai 1913 PRC sec. ČERNOCH 1956: 83). – Gaderská dolina, v priekope pri ceste, ca 600 m (ČERNOCH l. c.).

Lit.: 178, 208.

***Carex acuta* L. – ostrica štíhla**

Syn.: *Carex gracilis* Curtis

Pomerne zriedkavo na mokradiach v horských údoliach: Blatnica, Blatnická dolina; Gaderská dolina; Seleneč; Dedošová, pri hájovni Škap. – Belianska dolina, pri ceste; dolinka Žiarna, 700 m. – Jasenská dolina, poniže chaty Lysec. – Turčianska Štiavnička, Podlazy. – Kraľovany, Kopa, sev. úpätie. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Trlenská dolina. – Vyšné Matejkovo, pri Vyšnej dolinke.

KLIKA (1926b: 83) ju uviedol z prameniska pod Ploskou, 1 170 m.

Lit.: 26, 55, 151, 152, 303, 519, 540, 640, 744, 747, 1046, 1056, 1194, 1217, 1226, 1234, 1246, 1397.

***Carex acutiformis* Ehrh. – ostrica ostrá**

Zriedkavo na slatinných lúkach v údoliach: Dolná Štubňa, pravý breh potoka Žarnovica, povyše motorestu (DB, JKI 15. 6. 2006). – Blatnica, Blatnická, Gaderská a Dedošová dolina, Seleneč (MEDOVIČ 1982: 231). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina (BIRKOVÁ 1974_R: 34). – Rojkovské rašelinisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133; DB, JKI, PK 24. 5. 2007).

Lit.: 26, 50, 55, 151, 152, 303, 744, 747, 1182, 1194, 1246, 1397.

***Carex alba* Scop. – ostrica biela**

V porastoch vápencových bučín a jedľobučín (diagn. druh pzv. *Cephalanthero-Fagenion*), lipových javorín, smrekovo-bukovo-jedľových lesov, smrekovcových borín aj na skalnatých hrebienkoch medzi porastami bučín od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa: Ostré brdo, v poraste as. *Seslerio-Festucetum tatrae* na vrchole, 1 380 m (DB & JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 108). – Čierny kameň, skalnatý hrebienok na jv. svahu, 1 320 m (JKI 14. 8. 2003).

Lit.: 12, 13, 19, 23, 26, 37, 46, 55, 66, 73, 75, 76, 112, 136, 154, 155, 162, 194, 228, 241, 295, 309, 316, 320, 452, 457, 458, 462, 519, 520, 522, 523, 526, 528, 534, 538, 598, 628, 640, 643, 644, 647, 744, 747, 773, 796, 827, 846–849, 864, 891, 898, 901, 906, 910, 915, 921, 944, 949, 965, 1050, 1059, 1075, 1076, 1080, 1110, 1112, 1113, 1118, 1123, 1164, 1166, 1169, 1171, 1172, 1174, 1175, 1177, 1179, 1180, 1184, 1185, 1187, 1189, 1195, 1202, 1208, 1211, 1217, 1222, 1225, 1232, 1234, 1235, 1240, 1249, 1252, 1256, 1274, 1285, 1287, 1288, 1292, 1315, 1318–1323, 1326, 1327, 1331, 1332, 1361, 1395, 1397, 1398, 1402.

☉ ***Carex appropinquata* Schum. – ostrica odchylná**

Syn.: *Vignea appropinquata* (Schum.) Soják; *Carex paradoxa* Willd. non J. F. Gmel., nom. illeg.

Rakša, Nedozor (Textorisová 1. 7. 1918 SLO).

V súčasnosti zaniknutá lokalita (tzv. Nedozorské trasovisko) sa nachádzala na rozhraní Veľkej Fatry a Turčianskej kotliny, pred ústím doliny Nedozor [Dolinka].

ŠKOVIROVÁ (1988_R: 4) uviedla ostricu odchylnú z Rojkovského rašeliniska, kde sme jej výskyt nepotvrdili. Nezmiňujú sa o nej ani ďalší autori, ktorí sa venovali podrobnému prieskumu lokality.

Carex approximata Bell. ex All. – ostrica hruboklásková

Syn.: *Carex ericetorum* subsp. *approximata* (Bell. ex All.) K. Richt., *C. ericetorum* auct. non Pollich

Horský druh, vyskytujúci sa na niekoľkých reliktných lokalitách v horskom stupni Bralnej Fatry, na strmých členitých, j. až jz. svahoch vrcholov Tlstá, Ostrá, Haľamova kopa, Džbán, Skalná, tiež v údoliach Skalná a Konský dol, ca 1 000–1 344 m. Optimum výskytu má na výslnných konvexných hrebienkoch, na dolomitovom štrku zmiešanom s minerálnou pôdou; rastie však aj na strmých stenách a teraskách dolomitových veží. Tvorí tu dominantu as. *Seslerio variae-Caricetum approximatae*; zriedkavejšie vstupuje aj do ďalších spoločenstiev pvz. *Pulsatillo slavicae-Caricion humilis* (diagn. druh).

Súhrnné informácie o rozšírení a cenologickej väzbe podávajú práce BERNÁTOVÁ & KLIMENT (1982, 2000).

Klikov údaj (KLIKA 1934c: 20) o výskyte *Carex ericetorum* v poraste as. *Sphagno-Nardetum* na poľane medzi Smrekovicou a Močidlami, 1 390–1 486 m, je nesporne mylný.

Lit.: 21, 26, 31, 36, 41, 44, 50, 55, 60, 73, 76, 78, 79, 299, 532, 557, 560, 561, 588, 690, 747, 1003, 1075, 1076, 1079, 1087, 1179, 1210, 1402.

Carex brachystachys Schrank – ostrica krátkoklasá

Syn.: *Carex tenuis* Host

Svojím výskytom sa viaže na zatienené, vlhké karbonátové steny (diagn. druh zv. *Cystopteridion*) v horskom a vyššom horskom stupni, príp. v inverzných polohách (napr. Vrátna dolina, Čertova brána v údolí Selenec). Okrem početných lokalít v Bralnej Fatre rastie aj na viacerých vápencovo-dolomitových vrcholoch v hrebeňovej časti pohoria (Kráľova skala, Majerova skala, Ostré brdo, Suchý vrch, Biela skala, Čierny kameň, Zvonica, Tanečnica, Klak), na vápencových stienkach v závere Belianskej doliny, tiež na vrchole Kopy.

Lit.: 13, 16, 21, 23, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 71–73, 75, 76, 129, 136, 209, 293, 462, 640, 644, 647, 711, 733, 747, 807, 811, 874, 875, 895, 906, 911, 972–974, 1003, 1014, 1035, 1078, 1112, 1123, 1170–1180, 1210, 1211, 1217, 1226, 1232, 1272, 1334, 1349, 1397, 1402.

Carex brizoides L. – ostrica traslicovitá

Lubochnianska dolina, v poraste jelšín (*Cardamino amarae-Alnetum incanae*) pri malom ľavostrannom prítoku Lubochnianky ca 150 m od brehu, povyše lesnej škôlky, 520 m (WATZKA 1999: 158, tab. 1, z. 8).

Carex buekii Wimm. – ostrica Buekova

Zriedkavo na štrkových náplavoch horských potokov: Gaderská dolina pri ústí Ľubenej, 570 m. – Selenec, povyše úžiny, 680 m (oba GRULICH & ŘEPKA 1986: 79). Rozsiahle porasty sme zaznamenali na ľavom brehu

Váhu pri Kraľovancoch, pod Kopou, 430 m (JKo, JKl 7. 9. 2006), nezriedka aj v lemoch ľavého brehu Váhu v úseku Krpelany – Nolčovo – Turany (JT 1992), v úseku Ľubochňa – Rojkov (JT 17. 7. 2007) a na bahnitých nánosoch Krpelianskej priehrady na úpätí Sokola (JT 19. 7. 2007).

Lit.: 26, 50, 299.

Carex canescens L. – ostrica sivastá

Syn.: *Carex curta* Gooden.

Rojkovské rašelinisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133; DB, JKl, PK 24. 5. 2007). Častejšie na kryštaliniku v severnej časti pohoria: Podsuchá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 320 m. – kóta 1 367,5, mokrad' na jz. svahu, 1 333 m. – Smrekovica (1 530,2 m), smrečina na vsv. svahu, 1 528 m; mokrad' na zsz. svahu, 1 355 m; sedlo za kótou 1 479,2, *Homogyno alpinae-Nardetum*, 1 458 m. – Malá Smrekovica, porast *Juncus filiformis* na hornom okraji lúk, 1 470 m; smrečina na jz. svahu, 1 483 m.

Starší údaj (MARGITTAI 1915: 74) je z mokradí pri Nedozore [dnes súčasť Rakše].

Lit.: 151, 152, 303, 1194, 1210, 1261.

Carex capillaris L. – ostrica vláskovitá

Štrbiny vápencových skál na Kráľovej studni, 1 450 m (J. Dvořák 23. 6. 1961 PR).

Diagnostický druh spoločenstiev silne vyfukovaných hrebienkov a hrán (zv. *Oxytropido-Elynion*). Jeho výskyt na skalných útvaroch v okolí Kráľovej studne sa v súčasnosti nepodarilo potvrdiť, našli sme tu len *Carex brachystachys*.

Za upozornenie na položku ďakujeme P. Turisovi.

Carex caryophyllea Latourr. – ostrica jarná

Syn.: *Carex praecox* Jacq. non Schreb., nom. illeg.; *C. verna* Chaix non Lam., nom. illeg.

Na výslnných vápencových a dolomitových stráňach od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v kosodrevine na vrchole Skalnej Alpy po 1 460 m (JKl 24. 5. 1985).

Lit.: 26, 37, 46, 55, 293, 457, 458, 556, 561, 585–587, 640, 643, 647, 734, 744, 747, 848, 906, 1001, 1034, 1062, 1170, 1175–1177, 1182, 1211, 1214, 1217, 1235, 1249, 1252, 1397.

Carex cespitosa L. – ostrica trsnatá

Zaznamenaná vzácne na rozhraní Veľkej Fatry a Turčianskej kotliny: Mošovce, Krieslo (DB 25. 6. 2003). – Podhradská dolina, ústie (DB 3. 8. 2004).

HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ (1995: 16) ju uviedli z Rojkovského rašeliniska, kde ju iní autori nezistili a napriek podrobnému hľadaniu sme ju nezaznamenali ani pri aktuálnom prieskume lokality (DB, JKl, PK 24. 5. 2007).

Lit.: 303, 1194, 1304.

Carex contigua Hoppe – ostrica zblížená

[*Carex muricata* agg.]

Syn.: *Carex spicata* Huds.

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 123). – Turecká, úpätie svahu pri ceste, 629 m (EU 12. 7. 2006); kosené lúky na hornom okraji obce, 665 m (MJn 12. 7. 2006). – Hornojelenská dolina, nivná lúka, 600 m (EU 11. 7. 2006). – Blatnica, Bágľov kopec, vých. svah nad Selencom (BERNÁTOVÁ 1976a: 197); Pekárová,

úpätie (MR 8. 7. 1984). – Turčianska Štiavnička, pahorky Bôrová a Sviňacia (MEDOVIČ 1976b: 178, 183). – Stredná Revúca, pasienok nad obcou, 700 m (MJN 8. 8. 2006).

BERNÁTOVÁ (1976a: 197) uviedla z územia výskyt var. *nemorosa* Medovič.

Lit.: 13, 457, 744, 747, 1249.

Carex davalliana Sm. – ostrica Davallová

Syn.: *Vignea davalliana* (Sm.) Rchb.

Dost' hojne na slatinných lúkach (diagn. druh zv. *Caricion davallianae*) a v prameniskách v údoliach od okolia obcí Riečka a Harmanec po Ľubochniansku dolinu (Frankove lúky), Rojkovské rašelinisko, širšie okolie Ružomberka (dolina Bystré, Trlenská dolina, Vlkoľinec, Bukovinka) a Liptovskej Osady (alúvium Revúcej záp. od obce); rastie tiež v prameniskách na j. až jv. svahu Ploskej (tu po 1 482 m; DB 27. 7. 2006) a Čierneho kameňa, 1 326–1 340 m (DB, PK 7. 8. a 9. 8. 2006).

Lit.: 12, 13, 26, 27, 50, 52, 55, 75, 151, 152, 154, 155, 189, 269, 303, 457, 519, 530, 540, 587, 639, 640, 647, 666, 744, 745, 747, 767, 901, 921, 989, 1001, 1003, 1046, 1048, 1050, 1056, 1114, 1173, 1174, 1178–1180, 1182, 1194, 1200, 1214, 1226, 1232, 1234, 1235, 1239, 1246, 1304, 1332, 1354, 1378, 1397, 1402.

Carex demissa Hornem. – ostrica sklonená

[*Carex flava* agg.]

Syn.: *Carex tumidicarpa* Andersson

Blatnica: Blatnická a Rakytovská dolina, Seleneč (MEDOVIČ 1982: 245). – Rakša, mokraď na dne kameňolomu (BERNÁTOVÁ et al. 2006b: 66). – Turčianska Štiavnička, vlhké lúky vpravo od cesty smerom ku Sklabinskému Podzámku (BIRKOVÁ 1974_R: 34, MEDOVIČ 1976b: 181). – Podhradie, mokraď v ústí Podhradskej doliny (DB 5. 8. 2004). – Rojkovské rašelinisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16). – Ružomberok, Jazierce; Bukovinka (oba DG, JF 16. 7. 2003).

Lit.: 50, 151, 152, 303, 744, 747, 1182, 1194, 1246, 1339.

Carex diandra Schrank – ostrica obľastá

Syn.: *Vignea diandra* (Schrank) Soják; *Carex teretiuscula* Gooden.

Rojkovské rašelinisko, slatinné lúky (BOSÁČKOVÁ 1967: 130, 133), početne (DB, JKI, PK 24. 5. 2007).

Staršie údaje / doklady sú z lokalít: Horný Gäder, na mokradi v rúbanisku (Textorisová 1. 7. 1900 SLO, 1930_R: 19). – Ľubochna, pri obci (WAHLENBERG 1814: 294).

Lit.: 26, 50, 152, 303, 540, 747, 1046, 1124, 1194, 1246, 1249, 1304.

Carex digitata L. – ostrica prstnatá

Vo vápencových bukových, jedľovo-bukových a jedľovo-bukovo-smrekových lesoch, v porastoch reliktných borín, vápencovej kosodreviny aj v štrbinách skalných stien od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v poraste *Salix alpina* na ssz. svahu Suchého vrchu po 1 550 m (BERNÁTOVÁ et al. 1995: 73).

Lit.: 12, 13, 26, 34, 36, 37, 46, 49, 52–55, 66, 75, 79, 112, 226, 228, 293, 309, 457, 458, 503, 519, 520, 522, 534, 538, 557, 561, 598, 640, 643, 647, 744, 747, 849, 906, 921, 944, 949, 1001, 1036, 1050, 1059, 1062, 1075, 1076, 1080, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1169, 1170, 1172–1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1210, 1211, 1217, 1222, 1225, 1232, 1234, 1252, 1256, 1274, 1327, 1397.

Carex dioica L. – ostrica dvojdomá

Vzáčne na slatinných lúkach (diagn. druh radu *Caricetalia davallianae*): Blatnica, údolie Seleneč (BERNÁTOVÁ 1976a: 197). – Rojkovské rašelinisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16). – Trlenská dolina, Uhliar, mokraď na začiatku doliny (Removčíková 14. 5. 1992 RUM).

Staršie údaje / doklady sú zo slatinných lúk v údolí potoka Rakša (Textorisová VII. 1918 SLO, KLIKA 1926b: 80), všeobecný údaj z vlhkých údolných lúk vo Veľkej Fatre (TRAPL 1924: 51).

Lit.: 13, 26, 50, 55, 152, 297, 299, 303, 519, 743, 747, 901, 1050, 1172, 1174, 1194, 1226, 1304.

Carex distans L. – ostrica vzdialená

Diagn. druh zv. *Caricion davallianae*, pozorovaný len na niekoľkých lokalitách: Riečka, mokrade v okolí obce (JANIŠOVÁ 2001a: 126). – Podlavice, mokraď s *Eriophorum latifolium* na úpätí jv. svahu za obcou smerom k Tajovu, 436 m (PT, JKI 16. 6. 2007). – Turčianska Štiavnička, pri potôčiku, ktorý vyteká z minerálneho prameňa (MEDOVIČ 1976b: 181). – Podhradská dolina, mokraď na začiatku doliny (JMd 23. 6. 1981, DB 26. 5. 2005).

Starší údaj je z okolia Ľubochny (WAHLENBERG 1814: 297).

Lit.: 50, 457, 744, 904, 1124, 1397.

Carex disticha Huds. – ostrica dvojradová

Podhradská dolina, ústie, vzáčne (Bernátová 13. 6. 2006 BBZ).

Carex echinata Murray – ostrica ježatá

Syn.: *Vignea echinata* (Murray) Pourr.; *Carex stellulata* Gooden.

Na slatinných lúkach (diagn. druh radu *Caricetalia fuscae*), v údolných mokradiach a prameniskách od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa; v pramenisku na záp. svahu Ploskej po 1 464 m (DB 25. 7. 2006), v mokradi na jz. svahu Malej Smrekovice po 1 451 m (DB, PK 24. 7. 2006).

Lit.: 52, 63, 75, 151, 152, 303, 647, 747, 906, 1178, 1180, 1194, 1210, 1249, 1261, 1397.

Carex elata All. – ostrica vysoká

Blatnica, údolie Seleneč; Dedošová dolina, Škap (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 162). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, mokré lúky oproti minerálnemu prameňu (BIRKOVÁ 1974_R: 99).

Lit.: 26, 50, 55, 747, 1182.

Carex elongata L. – ostrica predĺžená

Zriedkavo na mokrinách a slatinných lúkach medzi obcou Dolný Harmanec a spodnou časťou údolia Rakytovo, ca 550–650 m (Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 20). – Ľubochnianska dolina, slatina na dne poníže ústia Rebrovej doliny, ca 590 m, 50–100 trsov (JT, MG 9. 7. 2007).

MARGITTAI (1915: 74) ju zaznamenal v mokradi pri ústí údolia Nedožoz.

Carex firma Host – ostrica pevná

Tvorí menšie porasty na skalách, zriedkavejšie na skalnatých, prevažne severne orientovaných svahoch, na exponovaných stanovištiach v Bralnej Fatre (Drie-

nok, Tlstá, Ostrá, Suchý Jasienok, Haľamova kopa, Smrekov, Padva, Skalná dolina, Skalná, Strapatá skala, Horárová, Kozia skala, Plavá, Ťava) i na príkrovových troskách na hlavnom chrbte a jeho bočných rászochách (Kráľova skala, Ostré brdo, Suchý vrch, Čierny kameň, Skalná Alpa, Kopa), v podhorskom až subalpínskom stupni, ca 500–1 550 m.

Lit.: 14–16, 18, 21, 26, 28, 31, 36, 46, 49, 52, 54, 55, 60, 72, 75, 78, 79, 113, 137, 154–156, 251, 293, 309, 519, 523, 526, 528, 557, 560, 561, 563, 588, 644, 647, 667, 747, 766, 767, 770, 771, 807, 811, 874, 875, 895, 898, 906, 911, 915, 921, 964, 968, 972–974, 1003, 1014, 1035, 1075, 1076, 1078, 1079, 1102, 1110, 1114, 1170–1172, 1174–1176, 1178–1180, 1184, 1210, 1232, 1249, 1272, 1332, 1334, 1361, 1397, 1402.

Carex flacca Schreb. – ostrica sivá

Syn.: *Carex glauca* Scop.

Ekologicky plastický druh, vyskytujúci sa na slatinových aj suchších lúkach, okrajoch lesov, v okolí pramenísk, v porastoch vápencových bučín, kosodreviny, horských vrbín aj kvetnatých vysokosteblových nív od okrajov územia po rozhranie supramontánneho a subalpínskeho stupňa.

V území sú viac-menej rovnocenne zastúpené oba u nás rozlišované poddruhy: *Carex flacca* subsp. *flacca* – ostrica sivá pravá (syn.: *C. diversicolor* auct. non Crantz) a *Carex flacca* subsp. *praetutiana* (Parlat.) Holub – ostrica sivá kyjovitá [syn.: *C. claviformis* Hoppe, *C. flacca* subsp. *claviformis* (Hoppe) Degen], ktorá v závere doliny Veľká Ramziná pri Krížnej vystupuje po 1 554 m (JKI 6. 8. 2004).

Lit.: 12, 13, 26, 31, 37, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 75, 189, 228, 240, 251, 293, 303, 308, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 526, 530, 549, 550, 553, 561, 568, 586, 587, 640, 643, 647, 741, 744, 747, 796, 847, 849, 906, 921, 1050, 1059, 1062, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1169, 1170, 1175–1180, 1182, 1184, 1194, 1195, 1200, 1202, 1210, 1211, 1214, 1217, 1226, 1232, 1234, 1235, 1239, 1246, 1252, 1254, 1256, 1276, 1397.

Carex flava L. – ostrica žltá [Carex flava agg.]

Syn.: *Carex flava* subsp. *flava*; *C. flava* subsp. *euflava* Asch. et Graebn., nom. inval.

Na údolných slatinových lúkach a v mokradiach, ale aj v prameniskách v horskom a vyššom horskom stupni (Kráľova studňa, Malá Pustalovčia, Suchý vrch, Ploská, Čierny kameň, Maďarovo a i.), po ca 1 500 m.

Lit.: 12, 26, 52, 55, 75, 151, 152, 215, 268, 303, 457, 461, 519, 587, 639, 640, 711, 747, 906, 921, 1062, 1169, 1176, 1178–1180, 1182, 1194, 1226, 1232, 1239, 1246, 1249, 1261, 1397, 1402.

Carex flava agg.: 13, 643, 644, 647, 742, 849, 1046, 1050, 1094, 1214, 1234, 1252, 1402.

Carex hirta L. – ostrica srstnatá

Rastie na podmäčianých lúkach, v prameniskách a mokradiach od okrajov územia a údolí po vyššie polohy horského stupňa; v mokradi na Kráľovej studni po 1 360 m (JKI 16. 7. 2003), v pramenisku na j. svahu Čierneho kameňa po 1 350 m (JKI 13. 8. 2003).

Lit.: 26, 55, 75, 303, 457, 458, 461, 499, 587, 644, 709, 731, 744, 747, 748, 921, 1062, 1094, 1179, 1180, 1182, 1194, 1225, 1226, 1232, 1249, 1397.

Carex hordeistichos Vill. – ostrica jačmeňovitá

Blatnica, Sebeslavce (JMd 26. 9. 1976, ŠKOVIROVÁ 1987: 214); Gaderská dolina (DB 12. 7. 2006); Dešovská dolina, Drobkov, pri potoku pod cestou (DB

12. 7. 2006); Veterné (JMd 1979). – Belianska dolina, pri potoku na začiatku doliny (J. DVOŘÁK & KREJČÍ 1953: 115). – Jasenská dolina, dolná časť, mokrade pri potoku (JMd 1979). – Sklabinský Podzámok, Podzámokská dolina (JKI 2. 7. 2003). – údolie Revúcej jz. od Liptovskej Osady, ca 150 m powyše mosta cez riečku (PT 12. 6. 2007).

Staršie údaje sú z lokalít: Laskomerská dolina (MÁRKUS 1865a: 189, FUTÁK 1943: 70). – Blatnica, Žingorov sad a Zámocký vrch, na zošľapovaných miestach (TEXTORISOVÁ 1930_R: 22).

Lit.: 26, 50, 215, 639, 640, 731, 746–748, 1037, 1249, 1355, 1339, 1384, 1397.

Carex hostiana DC. – ostrica Hostova

Syn.: *Carex hornschurchiana* Hoppe

Slatinné lúky (diagn. druh zv. *Caricion davallianae*), okolie prameňov: Riečka, záp. od obce. – Podlavice, úpätie jv. svahu powyše obce. – Žarnovická dolina. – Čremošné, vých. od obce. – Rakša, údolie Hrádky. – Mošovce, Rybníky. – Blatnica, doliny Blatnická, Rakytovská, Mohošov, Selenec. – Jasenská dolina. – Turčianska Štiavnička, Podlazy. – Podhradská dolina. – Rojkovské rašelinisko. – Hubová, jv. od obce. – Ružomberok, Bukovinka.

Lit.: 26, 50, 55, 152, 189, 303, 587, 744, 748, 921, 1194, 1214, 1226, 1226, 1235, 1246, 1249.

Carex humilis Leyss. – ostrica nízka

Rastie na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach od okolia Podlavíc a Riečky západným okrajom územia po širšie okolie Ružomberka, tiež v okolí Starých Hôr. Centrum rozšírenia má v širšom okolí obcí Mošovce a Blatnica, v mačtinových spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricion humilis* (dominanta as. *Globulario cordifoliae-Caricetum humilis* a *Pulsatillo slavicae-Caricetum humilis*) a v porastoch reliktných borín (*Carici humilis-Pinetum*), kde sa vyskytuje od okrajových pahorkov po vrcholové časti Drienka, Mohošova, Džbánu (1 256 m), Ostrej, Tlstej, Pekárovej, Kozej skaly a Strapatej skaly; na skalných stenách pod vrcholom Tlstej po 1 370 m (BERNÁTOVÁ & HAJDÚK 1981: 17).

KLIKA (1932: 167) ju uviedol z mierne sklonenej plochy na vrchole Tlstej, 1 400 m.

Lit.: 12, 13, 17–19, 21–23, 26, 28, 31, 36, 40, 42, 45, 55, 60, 66, 68, 73, 76, 78, 79, 112, 154, 155, 168, 241, 251, 269, 308, 309, 320, 457, 462, 519, 526, 528, 559–561, 586–588, 635, 640, 643, 655, 663, 684, 711, 744, 747, 766, 796, 898, 901, 915, 921, 965, 968, 969, 1000, 1001, 1003, 1004, 1034, 1075, 1076, 1078–1080, 1110, 1112–1114, 1169, 1171–1174, 1177, 1179, 1184, 1195, 1201, 1202, 1210, 1232, 1234, 1238, 1239, 1249, 1252, 1321, 1332, 1334, 1354, 1361, 1388, 1397, 1402.

Carex juncella (Fr.) Th. Fries – ostrica výbežkatá

Syn.: *Carex nigra* subsp. *juncella* (Fr.) Lemke

Podsúchá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 315–1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 96, 101).

Vzhľadom na nejednotné, rozporné hodnotenie variability stredo-európskych populácií v porovnaní s jednotnými škandinávskymi si aj populácia vo Veľkej Fatre vyžaduje ďalšie štúdium. Veľkofatranské individua sú zelené, husto trsnaté s krátkymi výbežkami, 45–70 cm vysoké; listy vzpriamené, 2,0 mm široké, spodné listové pošvy červenohnedé, slabo vláknito rozpadavé. Samičie klásky sú štíhle,

dolné často stopkaté (stopka do 15 mm). Pamechúriky s ± zreteľnou žilnatinou, 2,0–2,5 mm dlhé, v porovnaní s *Carex nigra* s. str. v priemere nepatne štíhlejšie. Vo Veľkej Fatre je populácia viazaná na ekologicky ohraničený biotop, predstavujúci ukážku boreálneho typu vegetácie (D. Bernátová).

© ***Carex leersiana* Rauschert – ostrica Leersova**

[*Carex muricata* agg.]

Syn.: *Carex questphalica* (Boenn. ex Rchb.) Boenn. ex O. Lang

V lesoch: Majerova skala (LENGYEL 1915: 15).

Lit.: 647, 1397.

***Carex lepidocarpa* Tausch – ostrica sklonená**

[*Carex flava* agg.]

Syn.: *Carex flava* subsp. *lepidocarpa* (Tausch) Godr.

V prameniskách a mokradiach od okrajov územia a údolí (Riečka, okolie; Dolný Harmanec, údolie sev. od obce; Čremošné, prameň vých. od obce; Mošovce, Rybníky; Blatnica, údolia Selenec a Padva, dolinka Mohošov, Rakytovská a Dedošová dolina; Necpalská dolina; Jasenská dolina; Turčianska Štiavnička, vlhká lúka za parkom; Podhradská dolina; Rojkov; Ľubochňianska dolina) po vyššie polohy horského stupňa: Ploská, pramenisko na jv. svahu, 1 446 m. – Čierny kameň, slatina v sedle sv. od vrchola, 1 260 m.

Lit.: 12, 26, 55, 152, 189, 457, 530, 587, 640, 744, 747, 921, 1056, 1174, 1179, 1200, 1210, 1217, 1226, 1246, 1249, 1261, 1382, 1402.

***Carex leporina* L. – ostrica zajačia**

Na psicových pasienkoch (*Homogyno alpinae-Nardetum*) i na okrajoch lesných ciest, početnejšie v severnej časti pohoria (Smrekovica, Malá Smrekovica, Šiprúň, Maďarovo), v južnej časti (Smrekov, masív Krížnej, Ostredok, Suchý vrch) skôr rozptýlene, ca 1 290–1 550 m, vzácné v podhorí.

Lit.: 12, 26, 55, 293, 457, 458, 532, 640, 647, 747, 906, 1123, 1173, 1177, 1210, 1249, 1397.

***Carex michelii* Host – ostrica Micheliho**

Riečka, lúky medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 20). – Tajov, stráne sev. od obce, 540 m (MJn 21. 5. 2004). – Banská Bystrica, Laskomerská dolina, 410 m (MJn 9. 7. 2004); Laskomer, pod vrcholom (JKI, JKo 19. 5. 2004); Jakub, lúka pod cintorínom, 390 m (MJn 14. 7. 2006). – Hornojelenská dolina, osada Prašnica, lúky, 800 m (HR 14. 7. 1988).

Na vrchu Cmarovo [Laskomer] zbieral druh už MÁRKUS (29. 4. 1862 SMBB, 1865a: 188).

Lit.: 457, 731, 1235, 1397.

***Carex montana* L. – ostrica horská**

Rastie na podhorských aj horských nízkosteblových lúkach a pasienkoch, v mačinových a lemových spoločenstvách, na svetlinách v porastoch bučín, reliktných borín, smrečín a kosodreviny od okrajov územia do supramontánneho stupňa; na trávnom záp. hrebeni vrchu Malá Pustalovčia po 1 492 m (JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 35, 36, 46, 54, 55, 75, 457, 458, 519, 526, 532, 556, 561, 564, 585–587, 598, 640, 734, 744, 747, 748, 849, 944, 1037, 1059, 1113, 1119, 1175–1177, 1179, 1180, 1212, 1214, 1217, 1234, 1235, 1249, 1256, 1323, 1397.

***Carex muricata* L. – ostrica mätkoostnatá**

[*Carex muricata* agg.]

Syn.: *Carex pairae* auct. non F. W. Schultz, *C. muricata* subsp. *pairae* auct. non (F. W. Schultz) Čelak.

Od okrajov územia svahmi údolí roztrúsene po vyššie polohy horského stupňa (Tlstá; Bágľov kopec; Kozia skala; Majerova skala; Krížna, Šturecký hrebeň; Ostredok, záp. svah; Čierny kameň, j. svah; Kľak, vrchol a i.); na jv. svahoch Smrekovice pri Kráľovej studni po 1 408 m (JKI 16. 7. 2003).

Lit.: 12, 23, 26, 31, 55, 190, 457, 538, 744, 747, 906, 921, 1034, 1171, 1211, 1225, 1232, 1235, 1249.

***Carex nigra* (L.) Reichard – ostrica čierna**

Syn.: *Carex goodenowii* J. Gay, *C. vulgaris* Fr., *C. fusca* auct. non All.

Roztrúsene na slatinných lúkach (diagn. druh tr. *Scheuchzeria-Caricetea fuscae*), v prameniskách aj v podmäčianých psicových porastoch od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa, ca 440–1 505 m (Ostredok, sz. svah; DB, PK 10. 7. 2006).

Lit.: 12, 26, 52, 55, 75, 151, 152, 293, 303, 457, 530, 587, 647, 744, 747, 906, 921, 1046, 1050, 1178–1180, 1194, 1200, 1210, 1214, 1226, 1234, 1239, 1246, 1261, 1397.

***Carex ornithopoda* Willd. – ostrica vtáčia nôžka**

V skalných štrbinách, sutinách, mačinových spoločenstvách, na skalnatých svetlinách v porastoch kosodreviny od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa; v kosodrevine na vrchole Čierneho kameňa po 1 475 m (BERNÁTOVÁ, KLIMENT & ŠKOVIROVÁ 1982b: 143).

Lit.: 13, 26, 37, 46, 52, 55, 75, 215, 241, 309, 320, 457, 461, 532, 561, 640, 643, 647, 690, 744, 747, 748, 802, 906, 921, 1036, 1037, 1048, 1170, 1175–1180, 1189, 1201, 1211, 1217, 1222, 1232, 1235, 1249, 1252, 1274, 1397.

***Carex otrubae* Podp. – ostrica Otrubova**

Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, alúvium potoka powyše parku, 468 m (RH, JKo 26. 6. 2007).

***Carex pallescens* L. – ostrica bledá**

Roztrúsene na lúkach a pasienkoch (najmä v porastoch psice tuhej) od okrajov územia a údolí po 1 590 m, na karbonátovom, slienitom aj žulovom podklade.

Lit.: 12, 26, 37, 55, 75, 293, 303, 457, 458, 532, 548, 555, 586, 587, 640, 647, 744, 747, 906, 921, 1169, 1180, 1182, 1194, 1210, 1235, 1249, 1397.

***Carex panicea* L. – ostrica prosová**

Na vlhkých až mokrých údolných a lesných lúkach, brehoch potôčikov od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v mokradiach na jz. svahu Malej Smrekovice po 1 451 m (DB, PK 24. 7. 2006).

Lit.: 12, 26, 55, 151, 152, 189, 240, 457, 458, 460, 461, 530, 587, 647, 744, 747, 906, 921, 1056, 1094, 1179, 1214, 1226, 1232, 1235, 1246, 1249, 1261, 1397.

***Carex paniculata* L. – ostrica metlinatá**

Syn.: *Vigna paniculata* (L.) Rchb.

Na údolných slatinných lúkach, v zazemnených ramienkach a iných nivných mokradiach, zriedkavejšie v horských prameniskách, napr.: Čierny kameň, prameniská na sz. a j. svahu, 1 345–1 355 m. – prame-

nisko medzi kótou 1 369,2 a vrchom Šiprúň, 1 360 m. – Malá Smrekovica, mokrade na jz. svahu, 1 450 m. V pramenisku na j. svahu Ploskej po 1 482 m (DB 27. 7. 2006), na záp. svahu po 1 464 m (DB 25. 7. 2006). Vzácné na sekundárnych stanovištiach: Krpelianska priehrada, ľavobrežný bahňitý nános na úpätí Sokola (JT 19. 7. 2007).

Lit.: 12, 26, 52, 55, 75, 151, 152, 303, 457, 461, 519, 540, 647, 690, 744, 747, 800, 849, 921, 1046, 1050, 1056, 1062, 1125, 1178–1180, 1182, 1194, 1200, 1214, 1226, 1234, 1235, 1239, 1246, 1249, 1304, 1397, 1402.

☉ *Carex pendula* Huds. – ostrica previsnutá

Belianska dolina, ostricové porasty pri potoku na konci doliny (J. DVOŘÁK & KREJČÍ 1953: 115).

Lit.: 215, 640.

Carex pilosa Scop. – ostrica chlpatá

V porastoch javorových bučín alebo nad ich okrajom po obvode záverov dolín na j. (jjz.) svahoch vrchov Ostredok, Kozia skala, Kráľova studňa, Smrekov a Haľamova kopa, 1 140–1 370 m (BERNÁTOVÁ & HAJDÚK 1981: 21). – Mošovce, Boriny, zmiešaný porast smreka, jedle, borovice a smrekovca, dolomit, 600 m (VOLOŠČUK & VNUK 1973: 587). – Turčianska Štiavnička, Majelník (JMd 12. 6. 1980).

Podľa autoriek BERNÁTOVÁ & ŠKOVIOVÁ (1981b: 196) na Ostredku do 1 480 m.

PISKUN (1971_R: 46) uviedol hojný výskyt ostrice chlpatéj zo smrekovo-bukových porastov na vých. svahu Skalnej Alpy, po 1 375 m. Pri prieskume lokality (JKI 13. 9. 2006) sme v širšom okolí uvedenej výškovej hranice našli len *Carex sylvatica*.

Lit.: 26, 31, 40, 44, 45, 50, 55, 73, 309, 311, 747, 1026, 1050, 1121, 1172, 1326, 1361, 1402.

Carex pilulifera L. – ostrica guľkoplodá

Sporadicky na pasienkoch v hrebeňovej časti pohoria od Kráľovej studne po Málinô brdo a Kútňikov kopec, resp. Ploskú a Javorinu (1 337,9 m); v masíve Krížnej po 1 525 m (MRÁZ 2001: 354), na sz. svahu Ostredka po 1 535 m (DB 12. 7. 2006). Zriedkavejšie v nižších polohách: Kordíky, údolie záp. od Holého vŕšku; Jasenská dolina; Turčianska Štiavnička, Bôrova a i.

Lit.: 293, 458, 532, 640, 791, 1177, 1210, 1217, 1326.

☉ *Carex praecox* Schreb. – ostrica včasná

Syn.: *Carex schreberi* Schrank

Laskomer (Márkus 4. 5. 1862 SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 182). – na lúkach pri Harmanci (SCHWARZMANN s. a._R: 58).

Carex remota L. – ostrica oddialená

Na brehoch potokov, podmáčaných lesných cestách, v mokradiach, najmä v horských údoliach, napr.: Staré Hory, Polkanová. – Harmanec, dolina Cenovo. – Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka. – Dolný Harmanec, údolie povyše obce. – Čremošné, Hriadky. – Blatnica, Rakytovská, Gaderská a Dedošová dolina. – Belianska dolina. – Jasenská dolina. – Sklabinský Podzámok, Kľacká dolina (po 898 m). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Podhradská dolina, ústie. – Nolčovo, Veľká dolina. – Kral'ovany, Kopa,

sev. úpätie. – Lubochnianska dolina. – Ružomberok, Žľabiny. – Podsuchá, údolie Vyšné Matejkovo.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 639, 640, 647, 711, 744, 747, 748, 796, 1034, 1050, 1125, 1179, 1182, 1217, 1226, 1232, 1249, 1397.

Carex rostrata Stokes ex With – ostrica zobáčikată

Slatinné lúky v údoliach a na okraji pohoria, napr.: Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Žarnovická dolina. – Rakša, dolina Nedožor. – Mošovce, Krieslo. – Blatnica, Blatnická a Rakytovská dolina, Selenec, Dedošová. – Belá-Dulice. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Lubochnianska dolina, poniže ústia Čierňav a Kračkova. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Vlkolíne; Bukovinka; Podsuchá, záver doliny Vyšné Matejkovo. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce. V mokradi na jjz. svahu vrchu Malá Smrekovica po 1 450 m (JKI 10. 8. 1989).

Starší údaj je z močaristých lúk pri Starých Horách (LENGYEL 1915: 15).

Lit.: 12, 26, 55, 151, 152, 303, 460, 461, 540, 744, 747, 921, 1046, 1056, 1179, 1194, 1210, 1214, 1226, 1246, 1249, 1261, 1397.

Carex rupestris All. – ostrica skalná

Vysokohorský druh, v území obmedzený na niekoľko reliktných lokalít v supramontánnom stupni, ca 1 310–1 540 m. Rastie na skalných teraskách silne vystavených vetru, v zime bez alebo len s obmedzenou snehovou pokrývkou. Prvýkrát bol zaznamenaný na skalách Suchého vrchu (SUZA 1931a: 196), neskôr aj na ďalších vápencovo-dolomitových vrchoch: Smrekov, Tlstá (BERNÁTOVÁ & UHLÍROVÁ 1986: 75), Čierny kameň (KLIMENT et al. 1993: 53).

HOLUB (1981b: 28) uviedol, že populácia na Suchom vrchu je napaďnutá snežou v takej miere, že sa netvorí žiadne nažky.

Lokality druhu vo Veľkej Fatre patria medzi najnižšie položené na Slovensku (MEDOVIČ 1982: 243).

Lit.: 16, 21, 26, 28, 38, 40, 42, 44, 45, 49, 50, 54, 55, 69, 72, 73, 76, 78, 202, 205–208, 269, 293, 300, 370, 386, 563, 588, 591, 696, 747, 749, 767, 811, 906, 921, 963, 968, 972, 1000, 1003, 1114, 1170–1172, 1174, 1176, 1210, 1315, 1322, 1349, 1397, 1402.

Carex sempervirens subsp. *laxiflora* (Schur) Jáv.

– ostrica vždzelená riedkoklasá

Syn.: *Carex sempervirens* subsp. *tatorum* (Zapał.) Pawł., *C. tatorum* (Zapał.) Racib., *C. sempervirens* f. *angustata* B. Kotula

Na vápencovo-dolomitových stráňach a skalách i na slienitých vápencoch v otvorených mačtinových spoločenstvách tr. *Elyno-Seslerietea* (diagn. taxón) v horskom a subalpínskom stupni, od 830 m (Lubochnianska dolina) po 1 590 m.

Kalcikolné populácie ostrice vždzelenéj (*Carex sempervirens* Vill.), osídľujúce vápencové a dolomitové strany v horskom a subalpínskom stupni centrálnych pohorí Západných Karpát, sa od tunajších silicikolných populácií (*C. sempervirens* subsp. *silicicola* Holub ined.) odlišujú aj morfológicky – šírkou a farbou listov, farbou pliev (DOSTÁL 1989: 1304). Opísané boli pod menom *C. sempervirens* var. *tatorum* Zapał.; neskôr boli hodnotené v rôznej hierarchickej úrovni, od druhu až po formu. Slovenskí aj poľskí fytoogeografi (Futák, Pawłowski, Pawłowska a i.) zaradili *Carex* *tatorum medzi endemické taxóny Západných Karpát. Soó (1930: 246) stotožnil západokarpatské kalcikolné populácie s obdobnými populáciami z rumunských Karpát, označovanými menom *Carex sempervirens* subsp. *laxiflora* (Schur) Jáv. (syn.: *C. sempervirens* c. [var.] *laxiflora* Schur); tento taxón hodnotil ako karpatský ende-

mit. Stotožnenie západ- a východo- až juhokarpatských populácií akceptovali aj MARHOLD et al. (2007a: 156).

Lit.: 12–16, 21, 26, 31, 34, 35, 37–40, 45, 46, 48, 49, 51–55, 72, 73, 75, 76, 79, 137, 154, 155, 202, 207, 208, 215, 226, 239, 251, 292, 293, 347, 502, 504, 519, 523, 525–528, 532, 546, 547, 549–555, 557, 558, 561, 568, 569, 579, 588, 640, 641, 643, 647, 747, 748, 764, 765, 796, 811, 874, 875, 879, 897, 901, 906, 910, 911, 914, 915, 939, 964, 968, 972–974, 1000, 1003, 1004, 1027, 1034, 1037, 1043, 1061, 1079, 1099, 1110, 1114, 1119, 1153, 1170–1176, 1178–1180, 1184, 1187, 1195, 1210, 1211, 1249, 1252, 1254–1256, 1272, 1326, 1332, 1334, 1354, 1397, 1402.

Carex sylvatica Huds. – ostrica lesná

V podhorských jelšínach, kvetnatých aj javorových bučinách, vápencových smrečinách, v brehových porastoch horských potokov aj na okrajoch pramenísk; vzácne v trávnatých hôľných spoločenstvách, napr.: hrebeň medzi Suchým a Bielou skalou, 1 507 m (JKI & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 109). – pod sedlom medzi vrchmi Ostredok a Suchý vrch, 1 495 m (JKI 23. 7. 2007). – Ploská, sv. svah nad sedlom, 1 452 m (JKI 14. 8. 2003). – Borišov, porast *Deschampsia cespitosa*, ca 1 500 m (JKI 21. 8. 1999).

Lit.: 12, 13, 26, 31, 37, 46, 55, 75, 224, 241, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 535, 538, 544, 553, 564, 567, 587, 598, 640, 647, 690, 702, 744, 747, 796, 906, 910, 921, 949, 1112, 1113, 1119, 1125, 1166, 1169, 1170, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1202, 1209–1212, 1217, 1222, 1225, 1226, 1232, 1240, 1249, 1256, 1274, 1288, 1361, 1395, 1397.

Carex tomentosa L. – ostrica plstnatá

V mokradiach, vzácnejšie na suchších lúkach a lesných svetlinách v podhorí, od okolia obcí Kordíky a Riečka po Ľubochniansku dolinu a širšie okolie Ružomberka (Vlkolínec); vo vyšších polohách napr. v mokradiach na jv. až vých. svahu Čierneho kameňa.

Lit.: 12, 26, 55, 190, 329, 457, 458, 587, 634, 731, 744, 747, 748, 891, 904, 921, 1034, 1037, 1124, 1182, 1226, 1235.

☉Carex umbrosa Host – ostrica tŕňomilná

Syn.: *Carex polyrrhiza* Wallr.

Laskomerská dolina (MÁRKUS 1865a: 189).

Najbližšie k územiu bola zaznamenaná v NPR Rakšianske rašelinisko pri západnom úpätí pohoria (ŠKOVIROVÁ 1989_R).

Lit.: 50, 241, 731, 748, 805, 1037, 1397.

Carex vesicaria L. – ostrica pľuzgierkatá

Ľubochnianska dolina, údolie Blatná, zvyšky mokradí na mieste bývalého jazera, ca 790 m (RH, JKI, JKo 30. 8. 2006). – Podsuchá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 315 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 96, 101).

Staršie údaje (TMÁK 1884: 30, TRAPL 1923a: 77) sú z Laskomerskej doliny.

HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ (1995: 17) uviedli výskyt druhu aj z Rojkovského rašeliniska, kde sme jeho výskyt nepotvrdili; o výskyte ostrice pľuzgierkatej na lokalite sa nezmenili ani autori dotvedajších prác, venovaných tejto lokalite.

Lit.: 303, 1036, 1048, 1194, 1361, 1397.

Carex viridula Michx. – ostrica neskorá

[*Carex flava* agg.]

Syn.: *Carex oederi* Retz., *C. flava* subsp. *oederi* (Retz.) Syme

Rakša, mokrad' na dne ťažobného priestoru lomu (Bernátová 25. 5. 2005 BBZ). – Podhradie, pramenisko v ústí Podhradskej doliny, 505 m (Bernátová 15. 5.

2006 BBZ). – Rojkovské rašelinisko, pri výveroch, ca 20 jedincov (DB, PK 10. 7. 2007).

Druh je v území oveľa zriedkavejší, ako sa pôvodne uvádzalo; aspoň časť známych údajov (Blatnická, Rakytovská, Selenecká, Skalná, Dedošová, Belianska a Štiavnická dolina, záver doliny Rybô) sa pravdepodobne vzťahuje na iné taxóny *Carex flava* agg.

Lit.: 50, 151, 152, 215, 303, 519, 639, 640, 742, 747, 1056, 1179, 1194, 1226, 1304, 1355, 1397.

Carex vulpina L. – ostrica lišacia

Sebeslavce, údolná vlhčina pod svahom Pekárovej (MEDOVIČ 1982: 245). – Blatnica, „Brvienková dolinka“ [bočná dolinka v údolí Seleneč], lúčka pri sútoku potôčikov, ca 750 m (MR 23. 7. 1979). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina (MEDOVIČ 1976b: 178).

Starší údaj je z močaristých stanovišť v údolí Revúcej (LENGYEL 1915: 15).

Lit.: 50, 647, 744, 747, 1249, 1397.

Carex xalsatica Zahn (C. demissa × C. flava)

Blatnica, záver Rakytovskej doliny (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 163, BERNÁTOVÁ et al. 1993_R: 3).

Carex xboeninghausenia Weihe

(*C. paniculata* × *C. remota*)

V Gäderi. Nikdy viac som ho nenašla (TEXTORISOVÁ 1930_R: 22).

Carex xfigertii Asch. et Graebn.

(*C. davalliana* × *C. dioica*)

Mokrad' pri vyústení Nedožorskej doliny (MARGITAI 1915: 74, 76).

Carex xfontis-sancti Podp. (C. flacca × C. panicea)

Turčianska Štiavnička, vlhké lúky za parkom smerom ku Sklabinskému Podzámku (MEDOVIČ 1976b: 185).

Lit.: 744, 747.

Carex xinvoluta (Bab.) Syme

(*C. rostrata* × *C. vesicaria*)

Syn.: *Carex xpannewitziana* Figert

Podsuhá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 96, 101).

Nový kríženec pre územie Slovenska. Na lokalite tvorí menšie homogénne porasty.

Carex xleutzii Kneuck. (C. hostiana × C. lepidocarpa)

Rakša, údolie Hrádky (DB 25. 6. 2003). – Rojkov, slatina pri záp. okraji obce, 440 m (ŠKOVIROVÁ 1988_R: 1, TRÁVNÍČEK 1996a: 72).

Lit.: 26, 1053, 1246.

Carex xxanthocarpa Degland (C. flava × C. hostiana)

Rojkovské rašelinisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16).

Starší doklad (Textorisová VII. 1923 SLO) je z Blatnickej doliny.

Lit.: 151, 152, 303, 1194, 1249.

Carex canescens × C. nigra

Podsuhá, okraj mokrade v závere doliny Vyšné Matejkovo, ca 1 320 m, spolu s rodičmi (Bernátová 24. 7. 2006 BBZ).

Carex demissa × C. hostiana

Rojkovské rašelinisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133).

Lit.: 151, 152, 303, 1194.

Carex demissa* × *C. viridula

Rojkovské rašelinisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133).
Lit.: 151, 152, 303, 1194.

***Carlina acaulis* L. – krasovlas bezbyľový**

Na podhorských aj horských lúkach, skalnatých svahoch, sutinách, v porastoch reliktných borín, kosodreviny, horských vrbín, v trávnatých hôľnych spoločenstvách i na výstupoch slienitých vápencov, od okrajov po najvyššie polohy územia (Ostredok, 1 590 m).

Z viacerých lokalít, napr.: Smrekov, j. svah, 1 420–1 435 m. – Smrekovica, „Ľava“, vých. svah, 1 370 m. – Úplaz, strmý vých. svah, 1 280 m (všetko SCHIDLAY 1956: 222). – Krížna, hôľne lúky (MARGITTAI 1927: 224). – Belianska dolina, okolo skál na sušinách (PETRIKOVICH 1912b: 132, 1913_R: 19), sa uvádza výskyt *Carlina acaulis* subsp. *caulescens* (Lam.) Schübl. et G. Martens (syn.: *C. caulescens* Lam.). Podľa Dostála (DOSTÁL 1989: 1061) sa údaje zo Slovenska vzťahujú na *Carlina acaulis* subsp. *acaulis* f. *elongata* Meusel et Werner. Krasovlas vyvýšený v rámci bývalého Československa rastie s istotou len v Českom stredohorí (PROCHÁZKA 1999b: 84).

Lit.: 12, 13, 17, 23, 26, 31, 34–37, 39, 46, 48, 49, 51–55, 75, 79, 129, 240, 292, 293, 309, 320, 452, 457, 458, 519, 522, 528, 532, 538, 546–550, 552, 553, 555–557, 559–561, 568, 569, 585–587, 598, 640, 643, 647, 714, 791, 795, 796, 848, 891, 897, 902, 904, 906, 910, 921, 1036, 1059, 1062, 1075, 1099, 1112, 1113, 1119, 1124, 1163, 1169–1172, 1175–1180, 1182, 1195, 1201, 1210, 1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1241, 1249, 1252, 1254, 1256, 1370, 1388, 1397.

***Carlina biebersteinii* Bernh. ex Hornem. – krasovlas dlholistý**

Syn.: *Carlina longifolia* Rchb. non Vies., nom. illeg.; *C. vulgaris* subsp. *longifolia* (Rchb.) Hayek

Sporadicky na vápencovo-dolomitových stráňach Bralnej Fatry, tiež na skalnatých vrcholoch i na slienitých vápencoch v oblasti hlavného chrbta (Smrekovica pri Kráľovej studni, Kýšky, Ostredok, Ploská, Skalná Alpa), najmä v nízkosteblových pasienkoch,

mačinových spoločenstvách, porastoch reliktných borín, na svetlinách v kosodrevine od údolí po vyšší horský stupeň; na j. svahu Ostredka po 1 480 m (JKI 7. 8. 1986).

***Carlina biebersteinii* subsp. *biebersteinii* – krasovlas dlholistý pravý** [syn.: *C. stricta* (Rouy) Fritsch; *C. vulgaris* subsp. *stricta* (Rouy) Domin]: častejší poddruh, na ktorý sa vzťahuje väčšina známych údajov.

***Carlina biebersteinii* subsp. *brevibracteata* (Andrae) K. Werner – krasovlas dlholistý krátkolisteňový** [syn.: *C. brevibracteata* (Andrae) Simonk.]: Podlavice, zsz. od obce. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo (oba BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 21). – Tlstá (MARGITTAI 1913: 249, KLIKA 1931b: 381). – Rakšianska dolina (MARGITTAI l. c.). – Zelená dolina (LENGYEL 1915: 40).
Lit.: 12, 13, 26, 46, 55, 66, 79, 526, 528, 555, 559–561, 640, 647, 711, 712, 1075, 1172, 1175, 1177, 1179, 1208, 1210, 1217, 1249, 1270, 1388, 1397.

***Carlina vulgaris* L. – krasovlas obyčajný**

Druh suchých trávno-skalnatých strání, v nižšie uvedených prameňoch uvádzaný z lokalít: Riečka, okolie. – Podlavice, pod kótou 621. – Źarnovická dolina, Veľká Skalná. – Belianska dolina, borovicový porast na začiatku doliny. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovsenská, Sviňacia, Mikulášková. – Ružomberok, Jazierske travertíny.

Lit.: 26, 190, 293, 457, 640, 643, 906, 1062, 1169, 1182, 1217, 1222, 1232, 1234, 1238, 1252, 1397.

***Carpinus betulus* L. – hrab obyčajný**

Roztrúsene v okrajových častiach územia (Podlavice, Riečka, Jakub, Dolný Harmanec, Staré Hory, Turecká, Čremošné, Mošovce až Krpel'any, zsz. úpätie Kopy, Lubochňa a i.), prevažne vo výške 400–650 m, odkiaľ zriedkavo zasahuje do horského stupňa; na j. svahu hrebeňa Úplaz po ca 1 200 m (SCHIDLAY 1956: 187).

Obr. 15. *Carex* × *involuta* – vzácny kríženec (*C. rostrata* × *C. vesicaria*), na Slovensku doteraz známy len z chladnej horskej mokrade v severnej časti Veľkej Fatry. Foto: Ján Topercer.

Lit.: 12, 26, 50, 76, 99, 111, 122, 154, 155, 231, 241, 457, 480, 519, 524, 639, 640, 643, 647, 676, 731, 756, 898, 901, 903, 906, 965, 968, 973, 974, 1048, 1058, 1062, 1097, 1121, 1123–1125, 1169, 1207, 1217, 1235, 1252, 1253, 1274, 1320, 1327, 1331, 1359, 1361, 1397, 1409.

***Carum carvi* L. – rasca lúčna**

Na podhorských, údolných aj horských lúčach, tiež na pasienkoch (najmä zv. *Poion alpinae*) nad hornou hranicou lesa. Popri priehonoch dobytky a turistických chodníkoch vystupuje až do subalpínskeho stupňa, na sev. svahu Krížnej po 1 570 m.

Lit.: 12, 26, 37, 46, 55, 75, 137, 293, 457–459, 519, 532, 543, 544, 566, 585–587, 640, 647, 902, 906, 921, 1050, 1169, 1175, 1177, 1180, 1182, 1209–1211, 1214, 1217, 1232, 1235, 1274, 1397.

***Catabrosa aquatica* (L.) P. Beauv. – odemka vodná**

Vzácné v údolných mokradiach: Blatnická a Gaderská dolina (VÁCHOVÁ & MÁJOVSKÝ 1978: 381, BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 163).

Starší údaj (MARGITTAI 1915: 74, 75) je z mokrade pri Nedožore (Rakša). Najbližšie k územiu rastie v súčasnosti v mokradi Hlisna studňa [Čerňakovo] pri Mošovciach (DB 25. 6. 2002).

Lit.: 26, 50, 55, 690, 712, 1086, 1089, 1397.

***Centaurea jacea* L. – nevädza lúčna**

Syn.: *Centaurea jacea* subsp. *genuina* ((Wimm. et Grab.) Dostál, nom. inval.; *Jacea pratensis* Lam.

Na podhorských aj údolných lúčach, v brehových porastoch potokov, napr.: Riečka, okolie. – Banská Bystrica, Laskomerská dolina. – Blatnica, Blatnická a Rakytovská dolina. – Lysec, pasienky Jedľovské. – Rojkovské rašelinisko. – Ľubochnianska dolina, Čierňavy. – Ružomberok, Haliny; Sidorovo, j. až jv. svah; Málinô brdo, pasienky; Vlkolínske lúky; Krkavá skala. – Liptovská Osada, dolina Skalné. – Liptovské Revúce, Suchá dolina.

HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ (1995: 18) svoj pôvodný údaj o výskyte *Jacea pratensis* na Rojkovskom rašelinisku (FAJMONOVÁ & HÁBEROVÁ 1988_R: 6) nahradili údajom o výskyte *Jacea nemoralis* (Jordan) Dostál [syn.: *Centaurea nigra* subsp. *pratensis* (Thuill.) Dostál].

Lit.: 27, 409, 457, 460, 489, 494, 640, 647, 676, 795, 796, 906, 921, 1048, 1179, 1194, 1274.

***Centaurea oxylepis* (Wimm. et Grab.) Hayek – nevädza ostroperá**

Syn.: *Centaurea jacea* subsp. *oxylepis* (Wimm. et Grab.) Hayek; *Jacea macroptilon* subsp. *oxylepis* (Wimm. et Grab.) Dostál

Na krovinatých, suchých stráňach a lesných svetlinách od okolia obcí Podlavice, Riečka a Harmanec cez Žarnovickú dolinu, Drienok, okolie Blatnice, Sklabinský hrad a pahorky v okolí Turčianskej Štiavničky po Kútňanov kopec pri Ľubochni a sedlo Šturec.

Lit.: 12, 26, 55, 457, 519, 554, 712, 714, 879, 1169, 1182, 1249, 1313, 1360, 1397.

***Centaurea phrygia* L. – nevädza frygická**

Syn.: *Centaurea austriaca* Willd., *C. phrygia* subsp. *austriaca* (Willd.) Gugler; *Jacea phrygia* (L.) Soják subsp. *phrygia*

Na údolných, podhorských aj horských lúčach, prevažne v okrajových častiach územia. SCHIDLAY (1956: 221) ho uviedol aj z lúk na j. svahu Krížnej, ca 1 270–1 400 m.

K poddruhu *Centaurea phrygia* subsp. *phrygia* možno podľa aktuálnych poznatkov (Marhold et al. 2007b) priradiť aj údaje o výsky-

te nevädze čiernohlavej [*Centaurea melanocalathia* Borbás; syn.: *Jacea phrygia* subsp. *melanocalathia* (Borbás) Soják]: Blatnica, veľmi zriedka pod Kališťami v Konskom dole (TEXTORISOVÁ 1930_R: 94); Ostrá (Jávorka sec. KISS 1939: 45). – Ľubochnňa (Schube sec. KISS l. c.); Ľubochnianska dolina (MARGITTAI 1915: 80).

Lit.: 12, 26, 55, 136, 189, 190, 240, 457, 458, 532, 586, 587, 640, 643, 647, 712, 850, 906, 1003, 1059, 1099, 1210, 1217, 1235, 1238, 1239, 1252, 1254.

Centaurea melanocalathia: 512, 554, 558, 647, 712, 1249, 1397.

***Centaurea pseudophrygia* C. A. Mey. – nevädza vyvýšená**

Syn.: *Centaurea phrygia* subsp. *pseudophrygia* (C. A. Mey.) Gugler, *C. elatior* (Gaudin) Hayek; *Jacea phrygia* subsp. *elatior* (Gaudin) Dostál, *Jacea pseudophrygia* auct. non (C. A. Mey.) Holub

Ťažisko výskytu má v kvetnatých spoločenstvách vysokosteblových nív v oblasti hlavného chrbta, od ca 1 160 po 1 578 m (Veľká Pustalovčia, j. svah; JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 102), zriedkavejšie rastie na podhorských lúčach a v brehových porastoch horských potokov v submontánnom stupni.

Lit.: 26, 48, 53, 55, 136, 137, 190, 196, 198, 202, 293, 519, 532, 538, 544, 546–550, 552, 555, 568, 640, 902, 906, 1123, 1169, 1182, 1209–1211, 1217, 1249, 1360, 1361, 1370, 1397.

***Centaurea stenolepis* A. Kern. – nevädza úzkoperá**

Syn.: *Centaurea phrygia* subsp. *stenolepis* (A. Kern.) Gugler; *Jacea stenolepis* (A. Kern.) Soják

Na podhorských a údolných lúčach, napr.: Blatnica, údolie Selenec (BERNÁTOVÁ 1976a: 198). – Belianska dolina, 590–760 m (P. KUČERA 2002_R: 81). – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Bašta, Nad Baštou (BERNÁTOVÁ 1974_R: 30); Štiavnická dolina (BIRKOVÁ 1974_R: 37).

Lit.: 13, 26, 640, 1169, 1182, 1217.

***Centaurea stoebe* L. – nevädza metlinatá**

Syn.: *Acosta rhenana* (Boreau) Soják; *Centaurea paniculata* auct. non L.

Druh, viazaný na teplomilné spoločenstvá zväzu *Festucion valesiacae*, bol vzácné pozorovaný len na južnom a západnom okraji územia: Podlavice, kóta 621 (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 113). – Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 123). – Laskomer, jv. svah (JKl, PT 16. 6. 2007). – Harmanec-jaskyňa, v koľajisku pred budovou železničnej stanice (JKo 18. 5. 2006). – Čremošné, j. svah hrebienka medzi kótami 771,2 a 807,5 (KOCHJAROVÁ 2000: 131). – Mošovce, pahorky vých. od obce (JKl 6. 6. 2001). – Hubová, nízkosteblová lúka vých. od obce, 480 m (JKo 21. 6. 2006).

Lit.: 12, 457, 586, 587, 714, 1036, 1062.

***Centaureum erythraea* Rafn – zemežľč menšia**

Syn.: *Centaureum umbellatum* auct. non Gilib.; *Erythraea centaureum* auct. non Pers.

Podlavice, stráne zsz. od obce. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce (oba BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 21). – Pekárová, j. svah (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 163). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, pri prvej horárni (BIRKOVÁ 1974_R: 37); pasienky na úpätí vrchu Máleník (JKl 16. 9. 2006).

Staršie údaje (WAHLENBERG 1814: 77, SAGORSKI & SCHNEIDER 1891: 402) sú z lúk v Ľubochnianskej doline.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 329, 850, 904, 1124, 1182, 1239, 1249, 1402.

***Centaureum littorale* subsp. *compressum* (Hayne)**

Kirschner – zemežľč pobrežná slatinná

Syn.: *Centaureum littorale* subsp. *uliginosum* (Waldst. et Kit.) Rothm. ex Melderis

Kriticky ohrozený taxón, zaznamenaný len na jedinej lokalite na rozhraní Veľkej Fatry a Turčianskej kotliny: Rakša, okraj mokradí v ťažobnom priestore lomu (Bernátová & Obuch 18. 8. 2005 BBZ).

ŠKOVIROVÁ (1988_R: 1) ho uviedla z Rojkovského rašeliniska.

***Centaureum pulchellum* (Sw.) Druce – zemežľč spanilá**

Blatnická dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 163). – Jasenská dolina (MR 17. 8. 1974). – Sklabinská dolina, svahové pramenisko nad cestou (DB, KŠ 14. 8. 2000). – Turčianska Štiavnička, smerom ku Sklabinskému Podzámku (ŠKOVIROVÁ 1987: 214). – Podhradie, mokrad' v ústí Podhradskej doliny (DB 5. 8. 2004). – Kopa, breh starého ramena Váhu pri zsz. úpätí, 434 m (DB, PK 9. 7. 2007). – Rojkovské rašelinisko (ŠKOVIROVÁ 1988_R: 1, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16). – Ružomberok, Kalvária; Bukovinka (oba DD 1994).

Lit.: 26, 50, 55, 303, 1194, 1246, 1249, 1397, 1402.

***Cephalanthera damasonium* (Mill.) Druce – vtáčia prilba biela**

Syn.: *Cephalanthera alba* (Crantz) Simonk., *C. grandiflora* Gray, *C. pallens* (Sw.) Rich.

Vo vápencových bučinách a na ich okrajoch, na krovinných stráňach, zriedkavejšie v sekundárnych smrečínach, smrekovcových borinách, od okolia Podlavíc a Riečky po Ľubochniansku dolinu a okolie Ružomberka (častejšie v Bralnej Fatre), po 1 060 m.

Lit.: 12, 13, 26, 27, 50, 55, 125, 146, 154, 155, 164, 188, 241, 316, 322, 457, 477, 479, 481, 484, 519, 639, 640, 647, 796, 827, 901, 921, 1048, 1059, 1110, 1113, 1169, 1182, 1184, 1191, 1206, 1217, 1249, 1355, 1397, 1402.

***Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch – vtáčia prilba mečolistá**

Syn.: *Cephalanthera ensifolia* (Sw.) Rich.; *Serapias ensifolia* Murr.

Na vápencoch v porastoch vápencových, kvetnatých aj javorových bučín, borín aj na trávnatých, skalnatých stráňach od okrajov územia a údolí do horského stupňa; v javorovej bučine na sz. svahu Tlstej po ca 1 200 m (KLIKA 1926b: 47, 1927a: 19).

Lit.: 12, 26, 27, 50, 55, 130, 146, 154, 155, 164, 188, 457, 458, 477, 479, 481, 484, 519, 520, 639, 640, 643, 690, 736, 876, 921, 983, 1059, 1062, 1083, 1106, 1113, 1169, 1179, 1182, 1191, 1206, 1217, 1232, 1234, 1238, 1241, 1252, 1274, 1355, 1395, 1402.

***Cephalanthera rubra* (L.) Rich. – vtáčia prilba červená**

Syn.: *Serapias rubra* L.

V porastoch vápencových bučín, na ich okrajoch a svetlinách, zriedkavejšie v sekundárnych borinách v kolinnom až montánnom stupni, najmä v Bralnej Fatre, ale aj inde na vápencovom podklade od južného okraja územia po okolie Ľubochne, Ružomberka a Liptovskej Osady. Na jv. svahu hrebeňa sv. od vr-

chola kopca Minčol (1 397,5 m) po ca 1 310 m (DB 17. 7. 2006).

Lit.: 12, 13, 26, 27, 50, 55, 112, 125, 146, 154, 155, 164, 178, 188, 194, 309, 316, 322, 457, 458, 479, 481, 484, 519, 520, 639, 640, 643, 647, 736, 796, 827, 847, 876, 921, 947, 949, 1048, 1050, 1113, 1169, 1172, 1182, 1206, 1217, 1222, 1232, 1234, 1241, 1252, 1270, 1292, 1334, 1355, 1397, 1402.

***Cerastium arvense* L. subsp. *arvense* – rožec roľný pravý**

Na suchých lúkach a pasienkoch v okrajových častiach územia, po ca 700 m, napr.: Kordíky, údolie záp. od Holého vršku. – Dolný Harmanec, lúčka pri lyžiarskom vleku nad obcou. – Hornojelenská dolina, nivná lúka. – Rakša, údolie Hrádky. – Blatnica, j. úpätie Plešovice. – Necpalská dolina, lúky pod Morávkovou. – Sklabinský Podzámok, výslunná j. stráň pod hradom. – pahorky medzi obcami Turčianska Štiavnička a Sklabinský Podzámok. – Ružomberok, Jazierske travertíny.

Lit.: 26, 458, 849, 1059, 1169, 1182, 1234, 1238.

***Cerastium brachypetalum* Desp. ex Pers. – rožec krátkolupienkový**

Ružomberok, Bukovinka (REMOVČIKOVÁ 1990_R: 2).

***Cerastium fontanum* Baumg. – rožec prameniskový**

[*Cerastium fontanum* agg.]

Syn.: *Cerastium caespitosum* subsp. *fontanum* (Baumg.) Schinz et R. Keller, *C. vulgatum* subsp. *fontanum* (Baumg.) Dostál, *C. macrocarpum* Schur

Križna (LENGYEL 1915: 21, BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1981: 164, Hallonová sec. MARTINCOVÁ 1989: 27). – Malá Križna, sev. svah, 1 390–1 430 m (VESELÁ 1995: 39). – Malá Pustalovčia, vých. svah (SCHIDLAY 1956: 178). – Ploská, nivačná depresia („kotol“) na sv. svahu (Bernátová 19. 8. 1980 BBZ, rev. E. Michalková).

Lit.: 55, 137, 251, 293, 526, 532, 640, 647, 736, 906, 1099, 1112, 1254, 1334, 1362, 1397.

***Cerastium glomeratum* Thuill. – rožec kľbkatý**

Syn.: *Cerastium viscosum* auct. non L.

Blatnica, Drobkova dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 164); Dedošová dolina, povyššie Veterného (MR 3. 8. 1972).

Lit.: 26, 55.

***Cerastium holosteoides* Fr. – rožec obyčajný**

[*Cerastium fontanum* agg.]

Syn.: *Cerastium caespitosum* Asch., *C. vulgatum* subsp. *caespitosum* (Asch.) Dostál, *C. fontanum* subsp. *triviale* (Link) J alas, *C. vulgare* Hartm., *C. vulgare* subsp. *triviale* (Link) Murb.

Vtrúsene na podhorských a horských lúkach a pasienkoch aj na miestach odpočinku dobytky od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Lit.: 12, 23, 26, 37, 39, 46, 49, 52, 54, 55, 72, 75, 240, 293, 457–462, 532, 544, 547, 548, 552, 555, 561, 566, 585–587, 640, 791, 795, 796, 849, 897, 902, 906, 921, 1112, 1119, 1171, 1175–1178, 1180, 1209, 1210, 1214, 1217, 1232, 1249, 1253, 1256, 1334, 1336, 1338, 1397.

***Cerastium lucorum* (Schur) Möschl – rožec veľkoplodý**

[*Cerastium fontanum* agg.]

Syn.: *Cerastium fontanum* subsp. *lucorum* (Schur) Soó, *C. macrocarpum* auct. non Schur

Na mokrých miestach v podhorských jelšínach a lesných mokradiach: Harmanec, dolina Cenovo, 450–650 m. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo, 550–620 m. – Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka, 600 m (všetko BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 21). – Blatnická dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 164). – Ľubochnianska dolina (WATZKA 1999: 158).
Lit.: 12, 26, 55, 136, 652, 1125.

***Cerastium pumilum* Curtis – rožec nízky**

Syn.: *Cerastium obscurum* Chaub.

Blatnica, úpätie Plešovce (Textorisová 24. 5. 1929 SLO, 1930_R: 34); jz. svah, 530 m (MR 21. 5. 1969).
Lit.: 26, 1249.

transitus ***Cerastium holosteoides* – *C. fontanum***

Blatnica, doliny Gaderská, Selenec, Dedošová, Pražná; hrebeň medzi Krížnou a Kráľovou studňou; hole sev. od Ostredka (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 164).
Lit.: 26, 55, 1179.

^o***Cerasus vulgaris* Mill. – višňa obyčajná**

Syn.: *Prunus cerasus* L.

Ojedinele splnená: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 123).

Starší údaj je z lokality Cmarovo, vých. svah, Seufzerallee (MÁRKUS 1865a: 189).

***Ceratophyllum demersum* L. – rožkatec ponorený**

Nolčovo, Ráztoka, ľavostranné podsvahové mŕtve rameno (JT 17. 7. 1999).

Staršie údaje: údolie Rakše, 570 m (KLIKA 1926b: 80). – Veľká Fatra, vo vodách potokov (TRAPL 1924: 52).

Lit.: 519, 1050, 1249.

***Cerintho minor* L. – voskovka menšia**

Na okrajoch lesov, lesných svetlinách, rúbaniskách, pozdĺž údolných ciest, najmä v okrajových častiach územia, napr.: Tajov, medzi okrajom hradskej a lesa vých. od obce. – Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Harmanec, dolina Cenovo. – Staré Hory, údolie Valentová. – Majerova skala. – Čremošné. – Mošovce, výslnné stráne vých. od obce. – Blatnica, Rakytovská dolina; Selenec. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Hubová, pri obci; údolie Bystré. – Ružomberok, Biely Potok. – Vlkolínske lúky.

Lit.: 12, 26, 55, 82, 457, 619, 647, 731, 736, 748, 796, 906, 921, 1050, 1097, 1179, 1182, 1211, 1397.

***Chaerophyllum aromaticum* L. – krkoška voňavá**

Vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväťsilových prípotočných lemoch, v porastoch javorových, vzácné kvetnatých bučín, nitrofilných ruderálnych fytoocenóz (diagn. druh *zv. Aegopodion podagrariae*), zriedkavejšie na podhorských a horských pasienkoch a lúkach od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v závere doliny Veľká Ramžiná v masíve Krížnej po 1 460 m.

Lit.: 12, 26, 31, 35, 46, 55, 75, 190, 224, 225, 240, 309, 348, 457, 460, 461, 501, 519, 520, 522, 534, 538, 543, 545, 548, 549, 566, 585–587, 598, 640, 647, 712, 731, 906, 910, 921, 949, 1071, 1110, 1119, 1123, 1125, 1166, 1169, 1175, 1177, 1179, 1180, 1182, 1208–1211, 1214, 1217, 1235, 1249, 1254, 1256, 1334, 1397.

***Chaerophyllum bulbosum* L. – krkoška hľuznatá**

Podlavice, okolie lesnej cesty zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 22). – Turčianske Jaseno, hrebeň nad Jasenskou dolinou (záp. od kopca Hradište), zjz. svah pod vrcholom, porast *Sambucus ebulus*, 632 m (JKI 25. 6. 2007).

Starší doklad (Borbás 1898 BP sec. HLAVAČEK et al. 1984a: 204) je z okolia Ľubochne.

***Chaerophyllum hirsutum* L. – krkoška chlpatá**

Syn.: *Chaerophyllum cicutaria* Vill., *Ch. hirsutum* subsp. *cicutaria* (Vill.) Briq.

Hygrofilný druh, vyskytujúci sa vo vegetačných komplexoch deväťsilových porastov a podhorských jelšín, v porastoch javorových bučín, sutinových lesov, smrečín, kosodreviny, v horských vrbinách, mezofilných spoločenstvách širokolistých bylín aj na vlhkých zatienených sutinách od údolí do supramontánneho stupňa; na hrebene medzi kótou 1 557 a vrcholom Krížnej po 1 550 m (JKI 17. 7. 2003).

Podľa súčasných poznatkov sa na *Ch. hirsutum* s istotou vzťahuje údaj o výskyte krkošky zlatoplodej (*Chaerophyllum aureum* L.) v Blatnickej doline (VÁCHOVÁ & FERÁKOVÁ 1978: 383). Položka z tejto lokality (Feráková 24. 5. 1977 SLO) bola určená ako *Ch. hirsutum* subsp. *cicutaria* Vill.; v zmienenej práci bol však druh chybné uvedený ako *Ch. aureum*. Po revízii položky bol v Karyotaxonomickom prehľade flóry Slovenska (MÁJOVSKÝ, MURÍN et al. 1987: 211) publikovaný pod správnym menom *Ch. hirsutum* (Feráková sec. MARHOLD et al. 2007a: 187). S najväčšou pravdepodobnosťou na *Ch. hirsutum* sa vzťahuje aj údaj o výskyte *Ch. aureum* v poraste vrby sivej v Gaderskej doline (JURKO 1961: 334).

Lit.: 12, 13, 26, 27, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 136, 193, 223–226, 293, 329, 348, 457, 460, 461, 499, 519, 520, 522, 534, 535, 538, 542, 543, 545, 548, 549, 553, 555, 564, 566, 567, 587, 640, 647, 690, 906, 911, 914, 921, 1003, 1012, 1013, 1050, 1099, 1112, 1119, 1125, 1164, 1169, 1175–1180, 1182, 1184, 1209–1212, 1217, 1218, 1225, 1226, 1232, 1234, 1246, 1253, 1254, 1256, 1274, 1397, 1401.

Chaerophyllum aureum: 348, 499, 558, 690, 1088.

^o***Chaerophyllum temulum* L. – krkoška mámivá**

Staré Hory, v lesoch poniže obce (LENGYEL 1915: 30).
Lit.: 348, 647, 1397.

***Chamaecytisus hirsutus* (L.) Link – zanovät' trojkvetá**

Syn.: *Chamaecytisus triflorus* (Lam.) Skalická

Zriedkavo na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach v južnej a jz. časti územia: Riečka, okolie (HÁBEROVÁ 1998: 18). – Necpaly, boriny nad Nosákovou (DB 23. 5. 2002).

Do úrovne poddruhov bola rozlíšená na nasledovných lokalitách:

***Chamaecytisus hirsutus* subsp. *leucotrichus* (Schur) Á. Löve et D. Löve**, nom. inval. – **zanovät' trojkvetá bielochlpatá** [syn.: *Ch. triflorus* subsp. *leucotrichus* (Schur) Holub]: Drienok, j. úpätie nad potokom Rakša, 700 m (KLIKA 1925 PRC, 1926b: 75; sec. HOLUB & BERTOVÁ 1988b: 38). – Blatnica, Pekárová, úpätie skalných stien (BERNÁTOVÁ & UHLÍROVÁ 1994: 7), vých. úbočie, ca 750–800 m (MR 6. 6. 1974), Dubiny (MR 15. 5. 1968); Dedošová, jv. svah (MR 2. 8. 1986).

***Chamaecytisus hirsutus* subsp. *ciliatus* (Wahlenb.) Klásková – zanovät' trojkvetá brvitá** [syn.: *Ch. triflorus* subsp. *ciliatus* (Wahlenb.) Holub]: hrebeň Laskomer – Ravasky, jz. svah, 650 m (JKo, JKI 19. 5. 2004). – Blatnica, Dubiny (Textorisová 4. 6. a 4. 7. 1922 SLO); Gaderská dolina, pri prvej horámi (MALOCH 1925 PRC, 1937: 113); úbočie Pekárovej (MR 15. 7. 1973); vápencová skala oproti Konskému dolu (BERNÁTOVÁ 1976a: 198).

HOLUB & KMEŤOVÁ (1988b: 41) priradili k subsp. *ciliatus* aj Margittaiov údaj (MARGITTAI 1913: 241) o výskyte *Cytisus serotinus* Kit. ex DC. zo skál Sokol nad Blatnickou dolinou.
Lit.: 13, 26, 50, 55, 79, 207, 208, 384, 457, 519, 558, 708, 711, 748, 1075, 1172, 1249, 1274.

***Chamerion angustifolium* (L.) Holub – vrbka úzkolistá**

Syn.: *Epilobium angustifolium* L.; *Chamaenerion angustifolium* (L.) Scop.

Na lesných svetlinách, krovinatých stráňach, okrajoch lesov, svetlinách v kosodrevine, skalných sutinách, v porastoch horských vrbín, predovšetkým však na rúbaniskách (diagn. druh tr. *Epilobietalia angustifolii*) od okrajov územia do supramontánneho stupňa. Medzi najvyššie zistené lokality patria: Suchý vrch, porast *Vaccinium myrtillus* na j. svahu, 1 520 m (DB 11. 9. 1985). – Malá Pustalovčia, pri vodojeme, 1 495 m (JKI 8. 8. 2003). – Smrekovica (1 530,2 m), smrečina na vých. svahu, 1 492 m (JKI, PK 5. 9. 2003).

Lit.: 11, 12, 26, 46, 54, 75, 227, 240, 293, 457, 458, 461, 462, 520, 522, 538, 564, 566, 619, 640, 647, 676, 764, 796, 848, 906, 1012, 1027, 1059, 1099, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1202, 1210–1212, 1217, 1225, 1239, 1247, 1254, 1336, 1397.

***Chamerion dodonaei* (Vill.) Holub – vrbka štrkovisková**

Druh s dvojakým charakterom výskytu: prirodzeným (riečne štrkoviská) a druhotným (kamenné násypy, kameňolomy): Krpeľany, Sokol, opustený lom na úpätí, 440 m (JKI 11. 7. 2003) a úšust na ľavom brehu priehrady (JT 19. 7. 2007). – Ľubochnianska dolina (Futák 1957 SAV sec. HOLUB & KMEŤOVÁ 1988a: 439); zistená až po Nižný Rakytov, 920 m (JT, MG 9. 7. 2007).

***Chelidonium majus* L. – lastovičník väčší**

Vtrúsene v bučinách, sutinových lesoch, brehových porastoch horských potokov, na dnách previsových dutín, rumoch opustených budov a starých hradov, okrajoch lesných ciest v podhorskom a horskom stupni; v skalných previsoch na j. svahoch medzi kótami Dedošová a Salaš po 900 m (BERNÁTOVÁ 1986: 59, 1991: 35).

Lit.: 12, 19, 22, 23, 26, 55, 457, 461, 462, 520, 647, 734, 921, 1169, 1171, 1173, 1182, 1274, 1397.

***Chenopodium album* L. – mrlík biely**

Na zruderizovaných, silne nitrifikovaných stanovištiach v okolí salašov a kolíb, okrajoch ciest, ale aj v reliktných fytoceνόzach na dnách previsových dutín v podhorskom a horskom stupni, po 1 130 m.

Lit.: 12, 22, 23, 26, 55, 457, 462, 544, 640, 647, 1171, 1173, 1182, 1209, 1210, 1217, 1397.

**Chenopodium bonus-henricus* L. – mrlík dobrý

Optimálne podmienky nachádza na miestach odpadku dobytky v okolí pastierskych kolíb; rastie aj na zruderizovaných pasienkoch, postúpaniskách a sutinách od údolí do supramontánneho stupňa: v sutinách pod výstupmi slienitých vápencov na jv. svahu Suchého vrchu po 1 516 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTO-

vÁ 2006: 109), v postúpanisku na vrchole Borišova v 1 509 m (JKI, IJ 22. 5. 1990).

Lit.: 12, 26, 54, 55, 75, 293, 459–461, 543–545, 640, 647, 690, 701, 847, 906, 921, 1027, 1170, 1176, 1177, 1180, 1209, 1210, 1217, 1232, 1361, 1397.

**Chenopodium foliosum* Asch. – mrlík mnoholistý

Syn.: *Blitum virgatum* L.

Jediný prirodzený, izolovaný výskyt v Západných Karpatoch sa viaže na porasty as. *Hackelio deflexae-Chenopodietum foliosi*, osídľujúcej mierne zatienené previsy v skalných stenách medzi kótami Dedošová, Plavá a Salaš, 850–1 100 m; na úpätí vrchu Dedošová zostupuje do 650 m (BERNÁTOVÁ 1986a: 58, 1987: 90, 1991: 34; BERNÁTOVÁ & SCHWARZOVÁ 1988: 35).

Pravdepodobne najstarší herbárový doklad tohto druhu zbieral Dohnány (1940 SLO ut *Blitum virgatum*) na najnižšej zo známych lokalít: Gäder, pod bralom u dreveného domku, hore ďaleko v doline (SCHWARZOVÁ 2002: 210).

Lit.: 19, 21–23, 26, 40, 44, 45, 50, 55, 64, 70, 74, 207, 208, 462, 551, 588, 696, 908, 909, 1009, 1171, 1173, 1260, 1332, 1334, 1361, 1402.

***Chenopodium glaucum* L. – mrlík sivý**

Belianska dolina, pri kolibe v ústí dolinky Horná Svinná, 600 m (KLIMENT 1987_R, tab. 4).

Lit.: 26, 640, 1209, 1397.

***Chenopodium hybridum* L. – mrlík hybridný**

Vzácné v reliktných spoločenstvách zv. *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae* na dnách previsových dutín v Bralnej Fatre: Ostrá, Rovná dolina, J, 780 m. – Tlstá, skalné steny nad Žihľavou, SZ, 775 m. – Dedošová, úpätie, J, 650 m (BERNÁTOVÁ 1991: 29, 33, 35, 43).

Jeden z mála prirodzených výskytov, vysunutý ďaleko na sever; zároveň najvyššia známa lokalita (780 m) na Slovensku. V skalných previsoch bol mrlík hybridný zaznamenaný aj v Demänovskej doline v Nízkych Tatrách (BERNÁTOVÁ & OBUCH 1991, tab. 1, z. 3) a na vrchu Sokol nad Valaskou Dubovou v Chočských vrchoch (BERNÁTOVÁ & OBUCH 1995, tab. 1, z. 2).

Textorisová (2. 8. 1889 SLO) ho zbierala priamo v obci Blatnica.
Lit.: 23, 26, 462, 1171, 1173.

***Chenopodium polyspermum* L. – mrlík mnohoplodý**

Čremošné, ruderálne stanovištia v obci (Šípošová 2006 in litt.). – Blatnica, horný koniec obce (JKI 21. 9. 2006). – Belianska dolina, pri kolibe v ústí dolinky Horná Svinná, 600 m (JKI 24. 8. 1986). – Sklabinský Podzámok, okraj hradskej jz. od obce (JKI 6. 9. 2006); Štiavnická dolina, okraj skládky ca 600 m ssz. od obce, 498 m (JKI 15. 9. 2006). – Krpeľany, skládka odpadu pri hradskej do Nolčova, 424 m (JKI 21. 9. 2006).

Lit.: 26, 1210, 1397.

***Chenopodium rubrum* L. – mrlík červený**

Belianska dolina, v ústí dolinky Horná Svinná (KLIMENT 1987_R, tab. 4). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, v priekope pri druhej horárni (BIRKOVÁ 1974_R: 38).

Lit.: 26, 640, 1182, 1209, 1210, 1397.

***Chimaphila umbellata* (L.) W. P. C. Barton – zimofub okolikáť**

Vzácný výskyt je v súčasnosti známy len z troch lokalít: Banská Bystrica-Podlavice, Dúbrava (717,6 m),

v blízkosti CHA Podlavické výmole (JASÍK 1999: 3); jiv. svah, pri lesnom chodníku v poraste borovice čiernej, 518 m (PT, JKI 27. 4. 2007). – Blatnica, Plešovi-
ca, okraj lesa na úpäti, ca 500 m (BERNÁTOVÁ 1979a: 171). – Ľubochňa, Vysoký grúň, 570 m (KLIKA 1929b: 129, 1949: 12; Dítě sec. KOCHJAROVÁ & BERNÁTOVÁ 1995: 28).

Herbárový doklad (Darola 2. 7. 1966 SMBB sec. MARTINCOVÁ 1989: 29) je z vrchu Laskomer pri Banskej Bystrici.
Lit.: 16, 26, 50, 55, 76, 251, 479, 481, 523, 538, 588, 591, 631, 696, 736, 878, 910, 1112, 1171, 1195, 1332, 1362, 1397, 1402.

♂ *Chondrilla juncea* L. – chondrila prútnatá

Podlavice, skalnaté stráne (TMÁK 1884: 19).

Údaj na základe položky z herbára Biskupského seminára v Banskej Bystrici (cf. FUTÁK 1943: 99).

Najbližšie k územiu rastie v Banskej Bystrici na sídlisku Fončorda, na stanovištiach narušených výstavbou (Turis 2005 in litt.).

Chrysosplenium alternifolium L. – slezinovka striedavolistá

Vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväťsi-
lových lemoch, v lesných prameniskách (*Caricion re-
motae*), v javorovo-bukových aj horských sutinových
lesoch, zriedkavo v porastoch kosodreviny, horských
vrbín a mezofilných ruderalných spoločenstiev od
údolí po ca 1 450 m.

Lit.: 12, 26, 27, 37, 46, 54, 55, 75, 194, 224, 225, 457, 460, 461,
499, 519, 520, 522, 524, 538, 545, 558, 562, 564, 566, 567, 592,
640, 647, 664, 707, 708, 736, 796, 848, 906, 910, 921, 949, 1036,
1050, 1097, 1110, 1112, 1169, 1170, 1173–1177, 1180, 1182, 1184,
1201, 1202, 1209–1212, 1217, 1232, 1238, 1240, 1241, 1253, 1254,
1397.

Cichorium intybus L. subsp. *intybus* – čakanka obyčajná pravá

Na podhorských a údolných lúkach a pasienkoch,
okrajoch ciest a pod., po ca 950 m (Málinô brdo).

Lit.: 26, 55, 457, 458, 586, 587, 640, 647, 796, 1169, 1182, 1217,
1238, 1274, 1397.

Cimicifuga europaea Schipcz. – ploštičník európsky Čierny kameň, záp. svah, *Cortuso-Fagetum typicum*, 1 200 m (FAJMONOVÁ 1982a: 265). – ŠPR Borišov, *Fa- go-Piceetum* (BOHUŠ & MOSKÁLOVÁ 1991_R).

Najzápadnejší výskyt na území Slovenska; rastie však na Morave.

Lit.: 44, 50, 224, 554, 640, 1174, 1189, 1217.

Circaea alpina L. – čarovník alpínsky

Na humózných a živiny bohatých pôdach v tónistých
listnatých lesoch, najmä v porastoch lužných jelšín
(*Alnenion glutinoso-incanae*) a javorových bučín
(*Acerenion pseudoplatani*) v podhorskom a horskom
stupni. V území sa vyskytuje pomerne zriedkavo; bo-
hatú populáciu sme zistili v okolí penovcového pra-
meniska v dolinke Lučečné v závere Belianskej do-
liny (DB 26. 7. 2006). V bučine na vsv. svahu Borišova
zasahuje po 1 270 m (SCHIDLAY 1956: 191).

Len o niečo nižšie, v bučine na sz. svahu Drienka, 1 260 m, ho na-
šiel KLIKA (1926b: 47).

Lit.: 12, 26, 46, 50, 55, 68, 241, 519, 522, 639, 640, 647, 748, 848,
850, 906, 910, 1036, 1112, 1124, 1125, 1146, 1164, 1175, 1177,
1184, 1217, 1234, 1249, 1397.

Circaea intermedia Ehrh. – čarovník prostredný

Sporadicky na okrajoch lesov, rúbaniskách aj pozdĺž
potokov v podhorskom a horskom stupni, napr.: Har-
manec, dolina Cenovo. – Horný Harmanec, údolie
Čierneho potoka. – Dolný Harmanec, dolina Rakyto-
vo. – Gaderská dolina. – Ľubochňianska dolina, Nižný
tajch. – Podsuhá, Nižné Matejkovo. V závere Kornie-
tovej doliny po 1 050 m (SEIFERT 1950: 346), pri lesnej
ceste na úbočí Kľaku po ca 1 100 m (MR 14. 7. 1972).
Posledne zmienená lokalita je na hranici výškového maxima (ca
1 100 m) v SR (cf. ZAHRADNÍKOVÁ 1988: 407).

Taxon s rozporným hodnotením, pokladaný za hybridogénny
druh ale aj za kríženca – *Circaea* × *intermedia*.

Lit.: 12, 26, 50, 566, 652, 910, 1146, 1249.

Circaea lutetiana L. – čarovník obyčajný

Na humózných, vlhkých pôdach v listnatých lesoch
radu *Fagetalia* (vrátane porastov podhorských jel-
šín), zriedkavejšie v smrečinách od okrajov územia
do horského stupňa; v bučine na sz. svahu Drienka po
1 260 m (KLIKA 1926b: 47), na sev. svahu Tlstej po
1 250 m (KLIKA 1927a: 19).

Lit.: 12, 26, 46, 50, 55, 68, 75, 240, 519, 522, 534, 538, 640, 647,
736, 848, 906, 910, 949, 1012, 1026, 1050, 1112, 1123, 1146, 1169,
1175, 1177, 1180, 1182, 1189, 1202, 1217, 1234, 1247, 1249, 1360,
1361, 1397.

Cirsium acaule Scop. – pichliač bezbyľový

Mošovce, Vlčanová, enklávy v porastoch borievky
a borovice, 517 m (DB 24. 8. 2006). – Blatnica, Plešo-
vica; Tlstá, Ľubená dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980:
164). – Folkušová, pasienky na úpäti Pekárovej (MR
18. 10. 1966; DB, JO 12. 9. 1991). – pasienok medzi
Belianskou a Jasenskou dolinou (MR 8. 10. 1977).

Lit.: 26, 50, 55, 202, 207, 208, 514, 544, 1034, 1112, 1249, 1397.

Cirsium arvense (L.) Scop. – pichliač roľný

Vo forme porastov na miestach odpočinku dobytky
v horskom stupni, ca 820–1 240 m, jednotlivo na pa-
sienkoch a rúbaniskách od okrajov územia do subal-
pínskeho stupňa; na vsv. svahu Křížnej po 1 570 m.

Lit.: 12, 19, 22, 23, 26, 46, 54, 55, 293, 457–459, 461, 462, 543,
548, 563, 598, 640, 647, 676, 712, 796, 906, 921, 1027, 1059, 1171,
1172, 1177, 1179, 1182, 1209, 1210, 1226, 1232, 1258, 1397.

Cirsium canum (L.) All. – pichliač sivý

Na vlhkých až mokrých lúkach aj v trávnatých prie-
kopách v údoliach a na úpäti pohoria: mokré lúky na
pravom brehu potoka Žarnovica, povyššie motorestu
Šturec. – Folkušová, popri hradskej. – Jasenská do-
lina, podmáčané lúky v spodnej časti. – Turčianske
Jaseno, okraj cesty do Jasenskej doliny. – Sklabinský
Podzámok, mokrad' nad obcou. – Turčianska Štiav-
nička, mokré lúky v Štiavnickej doline. – Kónské,
v priekopách pri hradskej j. a ssv. od obce, tiež v obci.
– Ľubochňianska dolina.

Starší údaj je z lokality: Dolný Harmanec, vlhká lúka na ľavej strane
vodného náhonu k píle (PETROGALLI 1887: 65).

Lit.: 26, 198, 519, 850, 1003, 1182, 1397.

Cirsium eriophorum (L.) Scop. subsp. *erriophorum* – pichliač bielohlavý pravý

Syn.: *Cirsium eriophorum* subsp. *vulgare* Petr.

Zriedkavo na podhorských a údolných lúkach a pasienkoch, v okolí lesných ciest a pod. Omnoho častejšie je v pasienkových a ďalších trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, kde zasahuje až do subalpínskeho stupňa; na vrchole Veľkej Pustalovej po 1 580 m, na Ostredku po 1 581 m (JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 99). V okolí pastierskych kolíb, ca 1 100–1 260 m, tvorí miestami samostatné porasty.

Spolu s *Cirsium eriophorum* sa v minulosti uvádzal z pohoria aj výskyt *Cirsium decussatum* Janka [syn.: *C. eriophorum* subsp. *decussatum* (Janka) Petr.]: „*Cirsium eriophorum* (L.) Scop. Auf Waldblößen und Weiden: Óhegy, Sturecz (Márkus!), Zelenótal, Kiski, Csernikamen, Oszada. Sporadisch auch *C. decussatum* Janka.“ (LENGYEL 1915: 41). Všeobecný údaj z Veľkej Fatry, ktorý WAGNER (1901: 35) neskôr lokalizoval na vrch Tlstá, pochádza od Borbása (BORBÁS 1898a: 21). Výskyt tohto druhu v pohorí spochybnil už SCHIDLAY (1956: 220).

Lit.: 12, 26, 31, 35, 37, 39, 46, 48, 49, 53–55, 68, 75, 178, 292, 293, 457, 459, 532, 542–544, 546, 548–550, 552, 555, 556, 558, 561, 566, 568, 585, 587, 640, 647, 708, 731, 733, 796, 848, 897, 906, 1003, 1027, 1036, 1050, 1080, 1099, 1119, 1123, 1175–1177, 1180, 1210, 1211, 1214, 1217, 1234, 1254, 1256, 1361, 1397.

Cirsium decussatum: 136, 558, 1123, 1249.

***Cirsium erisithales* (Jacq.) Scop. – pichliač lepkavý**

Syn.: *Cnicus erisithales* L.

V spoločenstvách podhorských lúk, vápencových a javorových bučín, vápencových smrečín, vysokobylinných nív, kosodreviny aj horských vrbín od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na vých. svahu Ostredka po 1 578 m (JKl 2. 8. 2004).

Lit.: 12, 17, 23, 26, 31, 34, 37, 39, 46, 49, 52–55, 75, 178, 198, 215, 223–226, 228, 240, 241, 293, 309, 329, 338, 457, 458, 460, 461, 479, 501, 504, 519, 520, 522, 528, 532, 534, 538, 546, 548, 550, 552, 553, 561, 564, 567, 568, 587, 598, 611, 640, 643, 647, 708, 733, 736, 796, 847, 849, 850, 891, 902, 904, 906, 911, 914, 921, 949, 964, 965, 1013, 1036, 1048, 1050, 1059, 1061, 1062, 1077, 1079, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1124, 1164, 1166, 1170–1172, 1175–1180, 1184, 1187, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1225, 1226, 1232, 1234, 1235, 1252–1256, 1323, 1395, 1397, 1401.

***Cirsium heterophyllum* (L.) Hill – pichliač rôznolistý**

Turčianska Štiavnička, pahorok Sviňacia, okraj lesa (BERNÁTOVÁ 1974_R: 31); Štiavnická dolina, mokré lúky v okolí minerálneho prameňa (BIRKOVÁ 1974_R: 39).

Staršie údaje sú z lokalít: Banská Bystrica, Ostrý vrch, na lúkach (TMÁK 1886: 7). – na lúkach Krížnej, vzácné (LENGYEL 1915: 41).

Lit.: 906, 1037, 1169, 1182, 1397.

***Cirsium oleraceum* (L.) Scop. – pichliač zelinový**

Najčastejšie sa vyskytuje v porastoch lužných jelšín, prípotočných deväťsilových lemov a podmáčaných lúk na dnách širších, viac otvorených údolí v podhorskom stupni. V horských prameniskách ojedinele vystupuje po vyššie polohy horského stupňa; na j. svahu Čierneho kameňa po 1 351 m (JKl 13. 8. 2003).

Lit.: 12, 13, 26, 27, 35, 55, 75, 154, 155, 198, 223, 293, 457, 458, 460, 461, 499, 519, 538, 564, 567, 640, 647, 676, 731, 906, 1003, 1050, 1062, 1071, 1110, 1112, 1113, 1125, 1169, 1179, 1180, 1182, 1184, 1212, 1232, 1234, 1238, 1274, 1288, 1361, 1397.

***Cirsium palustre* (L.) Scop. – pichliač močiarny**

Na údolných aj podhorských lúkach, v mokradiach,

brehových porastoch horských potokov, v okolí lesných ciest od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v mokradiach na jz. svahu Malej Smrekovice po 1 451 m (DB, PK 24. 7. 2006).

Lit.: 12, 26, 35, 44, 45, 55, 75, 152, 198, 227, 293, 303, 457, 458, 460–462, 519, 535, 538, 542, 566, 587, 647, 676, 696, 874, 875, 915, 921, 968, 1050, 1112, 1179, 1180, 1182, 1194, 1209, 1210, 1226, 1234, 1238, 1246, 1260, 1261, 1397.

***Cirsium pannonicum* (L. f.) Link – pichliač panónsky**

Syn.: *Carduus pannonicus* L. f.

Okrem lokalít v okrajových častiach územia bol zaznamenaný aj na výslnných svahoch niektorých vrchov (Drienok, 1 270 m; Sidorovo); na j. svahu Lysca rastie ešte v 1 375 m (JKl sec. KLIMENT et al. 1993: 54).

Lit.: 12, 26, 35, 42, 50, 79, 207, 208, 223, 457, 556, 563, 585–588, 640, 647, 708, 712, 733, 734, 827, 850, 902, 1026, 1034, 1036, 1050, 1123, 1169, 1171, 1172, 1182, 1210, 1214, 1241, 1249, 1270, 1361, 1397, 1402.

***Cirsium rivulare* (Jacq.) All. – pichliač potočný**

Syn.: *Carduus rivularis* Jacq.

Na vlhkých údolných lúkach, zriedkavejšie v brehových porastoch potokov a horských prameniskách od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v pramenisku na jv. svahu Ploskej po 1 464 m (DB 25. 7. 2006).

Lit.: 12, 13, 26, 55, 151, 152, 155, 189, 240, 241, 303, 457, 458, 460, 461, 535, 538, 647, 901, 921, 1003, 1048, 1050, 1056, 1062, 1124, 1125, 1179, 1182, 1194, 1201, 1214, 1234, 1239, 1246, 1397.

***Cirsium vulgare* (Savi) Ten. – pichliač obyčajný**

Syn.: *Cirsium lanceolatum* (L.) Scop. non Hill., nom. illeg.

Na lesných okrajoch, rúbaniskách, v mokradiach, na pasienkoch, miestach odpočinku dobytky od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v pramenisku na sv. svahu Ploskej po 1 450 m.

Lit.: 12, 26, 55, 75, 457, 459, 461, 586, 587, 640, 647, 796, 921, 1059, 1062, 1112, 1180, 1182, 1184, 1209, 1210, 1249, 1397.

***Cirsium ×candolleianum* Nägeli**

(*C. erisithales* × *C. oleraceum*)

Žarnovická dolina. – Rakša, dolina Nedoroz. – Blatnická dolina. – Tlstá, les na sev. svahu, 700 m. – Gaderská dolina. – Necpalská dolina, okraje lesa, 900 m.

Lit.: 55, 178, 179, 207, 208, 712, 714, 1034, 1249.

***Cirsium ×celakovskyanum* Knaf**

(*C. arvense* × *C. palustre*)

Blatnica, dolinka Mohošov (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 164).

Lit.: 26, 55.

***Cirsium ×erucagineum* DC.**

(*C. oleraceum* × *C. rivulare*)

Riečka, okolie. – Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka. – Žarnovická dolina. – Rakša, dolina Nedoroz. – Blatnica, Blatnická a Gaderská dolina. – Jasenská dolina, dolná časť. – Eubochnianska dolina, dolná časť. V pramenisku na j. svahu Ploskej v 1 331 m (DB 27. 7. 2006).

Lit.: 12, 26, 55, 240, 457, 711, 714, 1034, 1249.

***Cirsium ×hybridum* DC. (*C. oleraceum* × *C. palustre*)**

Syn.: *Cirsium ×lacteum* Schleich.

Žarnovická dolina, zriedkavo v hornej časti (MARGITTAI 1915: 80). – Blatnica, Dedošová dolina (Textorisová 21. 8. 1912 SLO, 1913: 11).

Lit.: 712, 1034, 1249.

***Cirsium ×kornhuberi* Heimerl**

(*C. pannonicum* × *C. rivulare*)

Blatnica, Záhorie (TEXTORISOVÁ 1930_R: 93).

Lokalita leží na rozhraní s Turčianskou kotlinou.

***Cirsium ×linkianum* M. Loehr**

(*C. erisithales* × *C. pannonicum*)

Riečka, Dedkovo, jv. svah, 880 m (MJn 13. 6. 2002).

– Drienok (MARGITTAI 1927: 225). – Mošovce, Červenô (Textorisová 1. 8. 1926 SLO, 1930_R: 93). – Hubová, svahové lúčky v údolí Lánového potoka, spolu s rodičmi (JKo 21. 6. 2006); údolie Bystrého potoka (JKo 28. 6. 2007).

Lit.: 26, 714, 1249.

***Cirsium ×ochroleucum* All.**

(*C. erisithales* × *C. palustre*)

Syn.: *Cirsium ×huteri* Hausm.

Kordíky, okolie lesnej cesty sev. od obce (Kochjarová in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 23). – Mošovská dolinka pod Drienkom (Textorisová 12. 6. 1921 SLO). – Blatnická dolina (TEXTORISOVÁ 1930_R: 93). – Nepalská dolina, 900 m (ČERNOCH 1960: 817). – Podhradská dolina, 750 m (JKI 2. 7. 2003). – Podsuchá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, ca 1 320 m (DB 21. 8. 2007). – Liptovské Revúce, Zelená dolina, opustená lesná cesta, ca 940 m (JKI 2. 8. 2006).

Lit.: 12, 179, 1249.

***Cirsium ×praealpinum* Beck**

(*C. erisithales* × *C. rivulare*)

Harmanec, dolina Cenovo (Kliment & Kochjarová in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 23). – Žarnovická dolina (MARGITTAI 1927: 225). – Blatnica, Gaderská dolina pod Kozou skalou (Textorisová 1913: 11, 2. 7. 1930 SLO); Blatnická dolina, Pražená (DB 28. 7. 1982). – Hubová, lúky v doline Bystré (JKo 13. 6. 2006); okraj lúk záp. od obce (JKo 21. 6. 2006); okraj krovin v údolí Lánového potoka (JKo 21. 6. 2006). – Ploská, pramenisko na j. svahu, 1 331 m (DB 27. 7. 2006).

Lit.: 26, 714, 1034, 1249.

***Cirsium ×subalpinum* Gaudin**

(*C. palustre* × *C. rivulare*)

Horný Jelenec, pramenisko nad osadou Prašnica, 802 m (JKo 14. 6. 2006). – Rakšianska a Nedožorská dolina (MARGITTAI 1927: 225). – Blatnica, Gaderská dolina (TEXTORISOVÁ 1930_R: 93); Blatnická dolina a dolinka Mohošov (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 164). – Podhradská dolina, 750 m (JKI 2. 7. 2003).

Lit.: 26, 55, 714, 1249.

***Cirsium ×suspiciosum* Beck**

(*C. palustre* × *C. pannonicum*)

Syn.: *Cirsium ×hemipterum* Borbás, nom. nud.

Drienok (MARGITTAI 1927: 225).

***Cirsium ×tataricum* (Jacq.) All.**

(*C. canum* × *C. oleraceum*)

Blatnica, Gaderská dolina (Textorisová 28. 8. 1912 SLO, 1913: 11). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, povyš horárne (JKI 21. 9. 2006). – Ľubochnianska dolina, pri dolnej priehrade (DOMIN 1937: 118).

Lit.: 26, 198, 1034, 1249.

***Cirsium ×wimmeri* Čelak. (*C. canum* × *C. palustre*)**

Syn.: *Cirsium ×haynaldii* Borbás, *C. ×silesiacum* Schultz

Rakšianska dolina, pri potoku na začiatku doliny. – Ľubochnianska dolina, zriedka (oba MARGITTAI 1915: 80). – Blatnická dolina, spodná časť (Hadinec 13. 9. 2001 PRC). – Gäder (Textorisová 21. 7. 1912 SLO).

Lit.: 712, 1249.

Cirsium canum* × *C. erisithales

Mošovce, na vrchu Borín (Textorisová 24. 8. 1915 SLO), Červenô (TEXTORISOVÁ 1930_R: 93). – Ľubochnianska dolina, pri dolnej priehrade (DOMIN 1937: 118).

***Clematis alpina* (L.) Mill. – plamienok alpínsky**

Syn.: *Atragene alpina* L.

Vo vápencových jedľobučinách (*Clematido alpinae-Fagetum*), lipových javorinách, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesoch, v smrekovcových borinách aj v spoločenstvách skalných previsov Bralnej Fatry od údolných (inverzných) polôh po vrcholové časti Bágľovho kopca.

Lit.: 13, 19, 21, 23, 26, 46, 55, 71, 73, 130, 154, 155, 172, 215, 223, 228, 241, 265, 309, 460–462, 520, 562, 565, 592, 639, 640, 643, 647, 705, 706, 708, 710, 748, 816, 847, 849, 850, 906, 1036, 1059, 1075–1078, 1080, 1097, 1110, 1113, 1123, 1124, 1171, 1172, 1174, 1175, 1177, 1179, 1184, 1198, 1201, 1208, 1211, 1217, 1232, 1234, 1238, 1241, 1249, 1252, 1253, 1354, 1355, 1397, 1398.

***Clematis vitalba* L. – plamienok plotný**

V krovinách, na lúkach a medziach v okrajových častiach územia aj v údoliach v podhorskom stupni.

Lit.: 12, 13, 35, 55, 130, 207, 208, 265, 457, 461, 519, 640, 731, 732, 756, 849, 1026, 1036, 1048, 1050, 1062, 1169, 1182, 1201, 1234, 1249, 1274, 1359, 1361, 1397.

***Clinopodium vulgare* L. – marulka obyčajná**

Syn.: *Calamintha clinopodium* Spenn., *C. vulgaris* (L.) Halácsy; *Satureja vulgaris* (L.) Fritsch

Na výslunných, krovinatých stráňach, okrajoch lesov, lesných svetlinách, rúbaniskách, zriedkavejšie na brehoch potokov, prevažne v kolínnom a submontánnom stupni. V chránených polohách nivačných depresii vystupuje až do supramontánneho stupňa, na jv. svahu vrchu Malá Pustalovčia po 1 470 m (JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 13, 17, 20, 26, 31, 35, 46, 53, 55, 68, 75, 198, 240, 292, 457, 460–462, 499, 519, 538, 543, 549, 550, 553, 556, 568, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 736, 796, 906, 911, 914, 921, 1059, 1099, 1113, 1169, 1175, 1179, 1180, 1182, 1209–1211, 1217, 1222, 1225, 1232, 1238, 1239, 1252–1254, 1360, 1397.

***Cochlearia pyrenaica* DC. – lyžičník pyrenejský**

Syn.: *Cochlearia tatrae* auct. non Borbás p. p.

Vzácný diploidný ($2n = 12$), na Slovensku iba nedávno rozpoznávaný taxón, v súčasnosti s istotou známy len z prameniskových spoločenstiev na živých travertínoch (*Cochlearia pyrenaicae-Cratoneuretum commutati*) v širšom okolí Ružomberka, ca 500–670 m: Biely Potok, Jazierce. – Podsuhá, Bukovinka (VALACHOVIČ & KOCHJAROVÁ 2000: 482–486).

Na tento druh sa vzťahujú údaje o výskyte endemického lyžičníka tatranského (*Cochlearia tatrae* Borbás) vo Veľkej Fatre (NOVÁK 1929: 28; FUTÁK 1971: 42, 1972b: 423, 1972c: 465, 1981: 46; UNAR 1974: 151–152; BERNÁTOVÁ & ŠKOVIROVÁ 1981b: 192; HENDRYCH 1981a: 108, 1981b: 124; SOJÁK 1983c: 16; KLINDA 1985: 103; BERNÁTOVÁ 1986c: 97; MIHÁL et al. 1988: 9; DOSTÁL 1989: 329; REMOVČIKOVÁ 1989_R: 7, 10, 12, 1990_R: 2; BERNÁTOVÁ & KLIMENT 1991, 1995: 41; KLIMENT 1996: 227; BERNÁTOVÁ et al. 1998: 9; SABO et al. 2002: 21).

Lit.: 44, 588, 595, 1094, 1361.

Cochlearia tatrae: 21, 40, 45, 50, 73, 207, 208, 248, 250, 251, 255, 331, 332, 551, 554, 595, 765, 810, 939, 1085, 1171, 1174, 1238, 1239, 1362, 1380.

***Colchicum autumnale* L. – jesienka obyčajná**

Na podhorských a horských lúkach a pasienkoch aj v trávnatých hôľných spoločenstvách od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa, ca 1 450 m.

Lit.: 12, 26, 46, 55, 137, 293, 303, 457, 458, 519, 532, 544, 548, 561, 585–587, 640, 645, 647, 796, 902, 906, 921, 1027, 1050, 1062, 1169, 1175, 1182, 1194, 1209–1211, 1214, 1217, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1274, 1397.

***Colymbada alpestris* (Hegetschw.) Rauschert**

– nevädza alpínska

Syn.: *Centaurea alpestris* Hegetschw., *C. scabiosa* subsp. *alpestris* (Hegetschw.) Nyman, *C. scabiosa* var. *alpina* Gaud. non *C. alpina* L.; *C. kotschyana* W. D. J. Koch non Heuff.

Na vápencovo-dolomitových stráňach a skalách v najvyšších polohách Bralnej Fatry (Ostrá, Tlštá, Bágľov kopec) v mačínových spoločenstvách radu *Seslerietalia coeruleae* (diagn. druh) aj v porastoch reliktných borín, zriedkavejšie na výstupoch slienitých vápencov (Veľká Pustalovčia, Ostredok) a skalnatých vrcholoch (Skalná Alpa) v oblasti hlavného chrbta; na jv. svahu Veľkej Pustalovčej po 1 530 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 109).

LENGYEL (1915: 9) ju uviedol z Čierneho kameňa.

WAGNER (1910: 88) uverejnil z vrchu Tlštá pri Blatnici výskyt *Centaurea × tatrae* Borbás (*C. alpestris* × *C. scabiosa*), JÁVORKA (1910: 163) z vápencových skál Ostrého vrchu [Ostrá] pri Blatnici, 1 200 m, výskyt *Centaurea alpina* Gaud. β. *tatrae* (Borbás) Jáv. Na Ostrej ju zbierala aj Textorisová (VII. 1921 SLO), tiež pod Drienkom od Mošoviec (17. 7. 1921 SLO) a na Horných Pieskoch v Gaderi (27. 7. 1921 SLO).

Lit.: 13, 22, 23, 26, 35, 36, 39, 46, 55, 79, 136, 207, 208, 320, 452, 485, 559–561, 587, 640, 647, 712, 714, 796, 847–849, 906, 939, 1075, 1112, 1123, 1171, 1172, 1175, 1179, 1210, 1232, 1234, 1249, 1313, 1334, 1361, 1388, 1397.

***Colymbada scabiosa* (L.) Holub – nevädza**

hlaváčovitá

Syn.: *Centaurea scabiosa* L. subsp. *scabiosa*, *C. coriacea* Waldst. et Kit. ex Willd.; *Cyanus scabiosa* (L.) J. Presl et C. Presl

Výslnné stráne na južnom a západnom okraji územia, po ca 800 m: Podlavice, stráne zsz. od obce. – Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Kordíky, sedlo pod Holým vŕškom. – Banská Bystrica, Laskomer, jv.

svah. – Jakub, lúka pod cintorinom; stráň za záhradkami, pod lesom. – Čremošné, Čremošnianske lúky. – Rakša, terasa pri vápnitom močiarí, nad cestou. – Blatnica, Plešovica; Dolné Piesky; Záhorie, okraj lúky pod lesom. – Turčianske Jaseno, výslnný hrebienok z. od kopca Hradište. – Sklabinský Podzámok, Sklabinský hrad; Katova skala. – Turčianska Štiavnička, pahorok Mikulášková; pasienky na úpätí vrchu Máleník. – Krpeľany, Sokol. – Hubová, lúky nad obcou. – Ružomberok, Doggerské skaly.

Údaj z jv. svahu Drienka, 1 250 m (KLIKA 1926b: 75) sa vzťahuje na *Colymbada alpestris*.

Lit.: 12, 17, 27, 55, 190, 309, 457, 458, 528, 586, 587, 640, 643, 647, 731, 902, 921, 1062, 1112, 1169, 1182, 1217, 1222, 1235, 1252, 1274, 1397.

***Conioselinum tataricum* Hoffm. – šabrina pošvatá**

Syn.: *Conioselinum vaginatum* (Spreng.) Thell.

Ťažisko výskytu v území má na zatienených skalných stienkach v horských lesoch (Japeň, Veľká Pustalovčia, Majerova skala, Ostré brdo), 1 130–1 220 m a v skalných roklinách nad potokmi (záver Belianskej doliny, 750–890 m) v porastoch as. *Cystopteridetum fragilis*; zriedkavejšie rastie na výstupoch slienitých vápencov (Križna; Veľká Pustalovčia, Folkušovský úšust; Rakytov, „Vráta“), 1 340–1 400 m.

Prvé údaje o výskyte šabrinu pošvatej vo Veľkej Fatre, a to z hrebene vrchu Japeň, ca 1 130 m a vrchu Ostré brdo, ca 1 370 m, publikoval SCHIDLAY (1956: 192). Dlhoročný výskum tunajšej flóry a vegetácie priniesol postupne ďalšie poznatky o jej rozšírení v území, ktoré spolu s výsledkami štúdia herbárových položiek zhrnuli BERNÁTOVÁ et al. (1994); súhrnné informácie o cenologickej väzbe uverejnili KLIMENT et al. (1994). Najnovšie sa podarilo overiť aj dlhší čas nepotvrdený výskyt na Ostrom brde (DB 23. 7. 2007).

Lit.: 12, 16, 20, 21, 26, 40, 44, 47, 55, 76, 207, 208, 251, 293, 353, 378, 553, 562, 563, 588, 591, 639, 640, 696, 704, 906, 1092, 1099, 1171, 1174, 1177, 1210, 1211, 1217, 1254, 1272, 1332, 1402.

***Conium maculatum L. – bolehlav škvrnitý**

Žarnovická dolina (KLIKA 1925: 61). – Dedošová dolina, Škap, okolie horárne, ca 750 m (MR VIII. 1983). – Necpalská dolina, porast pri senníku v ústí Plavej doliny (JH, FK 14. 9. 2001).

V Gaderskej doline, povyše hornej horárne, ho zbierala už Textorisová (3. 8. 1900 SLO).

Lit.: 1360, 1397.

****Consolida regalis* Gray subsp. *regalis* – ostrôžka**

poľná pravá

Turčianska Štiavnička, na poliach pod pahorkom Mikulášková (BIRKOVÁ 1974_R: 40). – Turčianske Jaseno, okraj poľa a lúk nad obcou smerom ku kóte Hradište, 605 m (JKI 24. 6. 2007); okraj poľa na hrebene sv. od kopca Hradište, 668 m (JKI 25. 6. 2007).

Posledný údaj sa blíži publikovanému výškovému maximu: okr. 26b, Šarpanec, ca 700 m (Domin sec. BERTOVIÁ 1982: 66).

Lit.: 26, 921, 1182.

***Convallaria majalis* L. – konvalinka voňavá**

V bučinách (najmä vápencových), vápencových smrečinách, reliktných borinách, v horských vrbinách, na skalnatých svetlinách v kosodrevine aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov

územia do supramontánneho stupňa; v poraste as. *Anemone narcissiflorae-Laserpitietum latifolii* v závere doliny Veľká Ramziná pod Krížnou po 1 550 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 109).

Lit.: 12, 13, 26, 34, 37, 53, 55, 66, 75, 79, 125, 129, 130, 228, 241, 308, 309, 320, 457, 458, 520, 522, 538, 549, 550, 553, 561, 562, 568, 639, 640, 643, 647, 796, 817, 847, 849, 906, 944, 949, 1012, 1013, 1036, 1048, 1050, 1059, 1061, 1075–1077, 1097, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1169, 1170, 1172, 1176, 1177, 1179, 1180, 1184, 1191, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210, 1211, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1235, 1239, 1247, 1252, 1254, 1256, 1274, 1288, 1292, 1315, 1321, 1361, 1388, 1397, 1401.

***Convolvulus arvensis* L. – pupenec roľný**

Na podhorských a údolných lúkach, pasienkoch, okrajoch ciest, napr.: Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Tajov, sev. od obce. – Uľanka, Ravasky. – Čremošné, Hriadky; lúky sv. od obce; na poliach. – Mošovce, Vlčanová. – Blatnická dolina. – Sklabinský hrad. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina; pahorky Teplica a Mikulášková; úpätie vrchu Máleník. – Ružomberok, Hrabovo; Jazierske travertíny; Vlkolínec; Bukovinka.

Lit.: 12, 26, 55, 457, 586, 587, 676, 796, 1169, 1182, 1238, 1239, 1397.

[†]*Conyza canadensis* (L.) Cronq. – turanec kanadský

Invázny neofyt, šíriaci sa najmä pozdĺž komunikácií, napr.: Podlavice, okolie lesnej cesty ssz. od obce. – Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce. – Mošovce, pri lome vých. od obce. – Blatnica, horný koniec obce, okraj cesty. – Sklabinský Podzámok, okraj hradskej zjz. od obce. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, okraj hradskej. – Kónské, okraj hradskej ssv. od obce. – Krpeľany, pri hradskej do Nolčova.

Lit.: 12, 457, 1397.

×*Conyzigeron huelsenii* (Vatke) Rauschert

(*Conyza canadensis* × *Erigeron acris*)

Blatnica, Horný Gäder [dolina Dedošová], Mokrá, na rúbanisku (TEXTORISOVÁ 1930_R: 88).

***Corallorhiza trifida* Châtel – koralica lesná**

Syn.: *Corallorhiza innata* R. Br.

Sporadicky v málopočetných populáciách v tónistých bukových, jedľovo-bukových, jedľových a bukovo-smrekových lesoch a na ich okrajoch v podhorskom a horskom stupni, ca 500–1 260 m.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 164, 188, 190, 215, 309, 322, 477, 479, 481, 484, 519, 520, 522, 639, 640, 827, 847, 849, 906, 949, 1113, 1169, 1177, 1179, 1182, 1191, 1206, 1217, 1232, 1234, 1249, 1274, 1355, 1402.

***Cornus australis* C. A. Mey. – svíb južný**

Syn.: *Swida australis* (C. A. Mey.) Pojark.

Riečka, okolie (HÁBEROVÁ 1998: 17). – Necpalská dolina, Nosáková, 700 m, *Carici albae-Fagetum* (PT & VCh 17. 8. 2001).

Lit.: 1059, 1274.

***Cornus hungarica* Kárpáti – svíb červenkastý**

Syn.: *Swida hungarica* (Kárpáti) Soják

Rakšianska dolina, rúbanisko, 680 m; Suché vrchy,

660 m, *Carici albae-Fagetum* (oba PT, VCh 8. 8. 2002). – Blatnická dolina (Pavúk 1964 SLO sec. HO-LUB 1981a: 110, 1984: 403). – Belianska dolina, Šindelná, 660 m, *Carici albae-Fagetum* (PT, VCh 17. 8. 2001). – Necpalská dolina, Tokáreň, rúbanisko, 650 m (PT, VCh 16. 9. 2002).

Lit.: 369, 373, 1059.

***Cornus mas* L. – drieň obyčajný**

Na výslunných, krovinatých stráňach aj vo svetlých podhorských lesoch v južnej a západnej časti územia: Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce. – Banská Bystrica, Laskomer; Laskomerská dolina; nad osadou Nový Svet. – Rakšianska dolina. – Gaderská dolina. – Tlstá, Vápenná. – Blatnický hrad. – Pekárová. – Kozia skala, Piesky. – Necpalská dolina. – Belianska dolina. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Bašta, Nad Baštou, Teplica, Sviňacia a Mikulášková. – Krpeľany, Sokol. – Ľubochna, Kľak. – Ružomberok, Kalvária. – Turecká-Salašky.

Lit.: 12, 17, 21, 26, 55, 73, 99, 126, 130, 154, 155, 162, 171, 172, 190, 309, 311, 371, 373, 457, 479, 519, 565, 640, 684, 731, 753, 756, 766, 848, 944, 973, 974, 1048, 1050, 1169, 1171, 1172, 1174, 1182, 1207, 1217, 1238, 1249, 1334, 1359, 1397, 1402.

***Cornus sanguinea* L. (s. l.) – svíb krvavý**

Syn.: *Swida sanguinea* (L.) Opiz

V brehových porastoch horských potokov aj vo svetlých podhorských lesoch od okolia Podlavíc a Riečky po Ľubochniansku dolinu a širšie okolie Ružomberka; na jz. svahu Tlstej po 1 000 m (MANICA 1973_R: 54).

Lit.: 12, 26, 55, 99, 130, 151, 152, 231, 241, 303, 373, 457, 479, 501, 519, 520, 522, 534, 538, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 731, 751, 756, 766, 848, 1036, 1050, 1059, 1062, 1112, 1113, 1125, 1169, 1174, 1182, 1194, 1195, 1208, 1217, 1222, 1238–1240, 1246, 1252, 1321, 1397.

***Coronilla coronata* L. – ranostaj venčený**

Syn.: *Coronilla montana* Jacq.

Na skalnatých, trávnatých aj krovinatých stráňach, v porastoch reliktných borín aj na dnách previsových dutín v kolínnom až montánnom stupni; v reliktnej borine na jz. svahu Kráľovej koruny po ca 1 120 m (UH-LÍROVÁ 1992: 30). Okrem početných nálezísk v Bralnej Fatre rastie aj na ďalších lokalitách v západnej až severnej časti pohoria, cez Beliansku, Necpalskú a Sklabinskú dolinu, Sokol pri Krpeľanoch po Vysoký grúň pri Ľubochni a Sidorovo pri Ružomberku, tiež na Majerovej skale nad obcou Staré Hory.

Lit.: 13, 16, 17, 19, 22, 23, 26, 31, 50, 55, 66, 76, 79, 137, 178, 207, 208, 223, 251, 329, 449, 462, 506, 528, 639, 640, 653, 707, 708, 736, 827, 848, 921, 1075, 1084, 1112, 1113, 1123, 1171, 1172, 1179, 1217, 1249, 1334, 1361, 1397, 1402.

***Coronilla vaginalis* Lam. – ranostaj pošvatý**

Na výslunných vápencovo-dolomitových stráňach aj na slienitých vápencoch od okrajov územia do supramontánneho stupňa, najčastejšie v spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricinion humilis* a v porastoch reliktných borín (*Pulsatillo slavicae-Pinion*). Vo vrcholových častiach Suchého vrchu po 1 520 m (BERNÁTOVÁ et al. 1993: 109).

Lit.: 12, 13, 15–18, 26, 28, 35–37, 39, 54, 55, 73, 79, 136, 207, 209, 292, 293, 308, 309, 320, 329, 449, 519, 526, 557, 559–561, 588, 643, 796, 906, 915, 921, 1026, 1044, 1045, 1050, 1075, 1084, 1112, 1113, 1123, 1171, 1172, 1174, 1176, 1179, 1210, 1211, 1232, 1249, 1252, 1253, 1272, 1321, 1361, 1388, 1389, 1402.

***Cortusa matthioli* L. – kortúza Matthioliho**

V spoločenstvách vápencových javorových bučín a smrečín (*Cortuso-Fagetum*, *Cortuso-Piceetum*), smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín, horských vysokobylinných nív, v brehových porastoch horských potokov, prameniskách i pod severne orientovanými skalnými prevismi od údolí do supramontánneho stupňa, ca 500–1 524 m (Suchý vrch, jv. svah; JKI 21. 8. 2007).

DOMIN (1929: 73) z bučiny na kopci Čierny [Čierňavský?] vrch, ca 1 200 m, SUZA (1931b: 20) z Čierneho kameňa uviedli výskyt var. *sibirica* (Andrz. ex Besser) Sagorski et Gus. Schneid.; MALOCH (1937: 115) z Gaderskej doliny výskyt f. *tatrense* Podp.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 71, 73, 75, 112, 115, 126, 129, 130, 137, 144, 154–156, 168, 172, 192, 193, 215, 224–226, 228, 237, 239–241, 268, 293, 309, 337, 399, 400, 461, 462, 504, 518–520, 522, 526, 533, 534, 538, 553, 561, 562, 564, 565, 567, 592, 640, 641, 644, 647, 664, 669, 678, 705, 706, 708, 736, 748, 766, 773, 788, 816, 847, 849, 850, 874, 875, 891, 896, 898, 901, 904–906, 910, 911, 914, 921, 939, 949, 964, 973, 974, 1000, 1003, 1012, 1013, 1036, 1043, 1048, 1061, 1078, 1079, 1097, 1099, 1110, 1112, 1118, 1119, 1121, 1123, 1124, 1164, 1166, 1170–1172, 1174–1177, 1179, 1180, 1184, 1186, 1187, 1189, 1195, 1201, 1202, 1207, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1226, 1232, 1241, 1247, 1254–1257, 1272, 1322, 1326, 1333, 1354, 1362, 1386, 1397, 1401, 1402.

***Corydalis cava* (L.) Schweigg. et Körte**

– chochlačka dutá

Syn.: *Pistolochia cava* (L.) Bernh.

V brehových porastoch horských potokov, v bučinách, smrečinách aj pod skupinkami krovitých stromov nad hornou hranicou lesa od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; na hrebeni Kýšok po 1 340 m (JKI 7. 5. 2003).

Lit.: 26, 31, 37, 46, 55, 75, 125, 309, 457, 519, 520, 522, 534, 538, 640, 647, 708, 827, 848, 849, 910, 949, 1050, 1118, 1119, 1123, 1124, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1202, 1210, 1217, 1249, 1256, 1354, 1397.

***Corydalis solida* (L.) Clairv. – chochlačka plná**

Syn.: *Corydalis digitata* (Schränk) Pers.

Zriedkavo v krovinách, bučinách, smrečinách aj v porastoch kosodreviny od okrajov územia a údolí po vyšší horský stupeň (sedlo medzi Haľamovou kopou a Smrekovom, Smrekovica pri Kráľovej studni, Suchý vrch, Kýšky, Čierny kameň a i.); na okraji sutín na j. svahu Suchého vrchu po 1 490 m (DB & JO sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 100).

Lit.: 26, 54, 55, 75, 316, 519, 647, 827, 848, 906, 1050, 1097, 1169, 1176, 1179, 1180, 1182, 1232, 1249, 1361, 1397.

***Corylus avellana* L. – lieska obyčajná**

Ker mimoriadne prispôsobivý extrémnym podmienkam stanovišťa. Osídľuje okraje lesov, rúbaniská, krovinaté stráne od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v poraste vrč na j. svahu západného hrebeňa Veľkej Pustalovčej po 1 402 m (DB, PK 8. 6. 2007).

V Gaderskej doline pod Blatnickým hradom sme našli jedinec vysoký 9 m, s obvodom kmeňa pri zemi 145 cm, vo výške 1,3 m nad zemou 94 cm (DB 29. 7. 1983).

Lit.: 12, 19, 23, 26, 35, 55, 99, 126, 231, 241, 309, 313, 457, 458, 461, 462, 501, 516, 519, 520, 522, 528, 534, 538, 565, 586, 587, 598, 619, 640, 643, 645–647, 658, 676, 736, 754–756, 766, 796, 848, 910, 921, 944, 965, 974, 1027, 1048, 1050, 1059, 1062, 1080, 1099, 1112, 1113, 1125, 1169, 1171, 1172, 1182, 1195, 1201, 1202, 1207, 1208, 1211, 1217, 1220, 1238–1240, 1246, 1252–1254, 1272, 1274, 1330, 1333, 1411.

***Cota tinctoria* (L.) Gay – ruman farbiarsky**

Syn.: *Anthemis tinctoria* L.

Krpeľany (Textorisová 15. 7. 1902 SLO, 1930_R: 89), okolie obce (MR 12. 7. 1979).

Lokalita leží na rozhraní s Turčianskou kotlinou.

WAHLENBERG (1814: 277) uviedol výskyt druhu z prevažne skalnatých pahorkov pri Lubochni.

Lit.: 1124, 1249, 1397.

***Cotinus coggygria* Scop. – škumpa vlasatá**

Reliktný výskyt na výslnných južných skalnatých svahoch medzi vrchmi Pekárová a Kozia skala (Dolné Piesky) v nadmorskej výške 800–850 m (BERNÁTOVÁ 1979b: 339) predstavuje jednu zo štyroch pôvodných lokalít na Slovensku.

RANUŠKA & KRÍŽO (1983: 110) spochybnili pôvodnosť výskytu.

Lit.: 17, 21, 26, 31, 40, 44, 45, 50, 55, 73, 76, 79, 154, 155, 172, 207, 208, 227, 304, 311, 551, 565, 588, 670, 678, 680, 684, 731, 821, 888, 1000, 1026, 1075, 1080, 1114, 1142, 1171–1174, 1260, 1332, 1334, 1361, 1369, 1402.

***Cotoneaster integerrimus* Medic. – skalník**

obyčajný

Syn.: *Cotoneaster vulgaris* Lindl.

V porastoch reliktných borín, v skalných štrbinách, v smrečinách aj horských vrbinách od okolia obce Kordíky cez Bralnú Fatru (Drienok, Ostrá, Tlstá, Pekárová, Kozia skala, Skalná dolina, Smrekovica) po Katovu skalu, tiež na príkrovových troskách a slienitých vápencoch hlavného chrbta (Kráľova skala, Krížna, Majerova skala, Veľká Pustalovčia, Biela skala, Suchý vrch, Ploská, Borišov, Čierny kameň), od ca 550 m (Málinô brdo) po 1 540 m (Suchý vrch).

Lit.: 6, 8, 13, 26, 37, 39, 54, 55, 66, 68, 75, 76, 79, 99, 130, 137, 223, 241, 293, 458, 491, 506, 523, 562, 640, 647, 676, 748, 811, 821, 847, 849, 906, 1013, 1050, 1059, 1075, 1076, 1099, 1110, 1112, 1113, 1123, 1169, 1170, 1174, 1176, 1180, 1184, 1188, 1208, 1210, 1211, 1217, 1218, 1232, 1234, 1254, 1272, 1332, 1336, 1359, 1361, 1388, 1397, 1401.

***Cotoneaster matrensis* Domokos – skalník matranský**

Syn.: *Cotoneaster alauenicus* Golitsin

Roztrúsene až ojedinele v Bralnej Fatre (Harmanecká jaskyňa, Drienok, Ostrá, Haľamova kopa, Tlstá, Bágľov kopec, Blatnický hrad, Pekárová, Kozia skala) i na ďalších vápencovo-dolomitových vrcholoch aj slienitých vápencoch v okrajových častiach pohoria ako aj na hlavnom chrbte: Majerova skala, Biela skala, Morávková, Katova skala, Borišov, Minčol, Rakytov, Málinô brdo (BARANEC et al. 1997: 160, 161).

Výskyt na výstupoch slienitých vápencov na j. svahu Borišova, 1 380–1 450 m (BERNÁTOVÁ et al. 2003: 818) resp. 1 470 m (TALAPKA 1999_R: 49 ut *C. alauenicus*), značne prevyšuje výškové maximum (1 100 m), uvedené vo Flóre Slovenska (BARANEC 1992a: 460). BA-

RANEC & ELIÁŠ ml. (2004: 103) publikovali zber *Cotoneaster alau-nicus* (Štrba 2001 NI) z Krakovej hole (Nízke Tatry), 1 650 m.
Lit.: 6, 8, 26, 34, 50, 53, 58, 61, 66, 79, 550, 561, 568, 639, 640, 684, 1080, 1099, 1172, 1177, 1217, 1254, 1332, 1402.

***Cotoneaster melanocarpus* (Bunge) Fisch.**

et C. E. Mey. – skalník čiernoplodý

Syn.: *Cotoneaster niger* (Ehrh.) Fr.

Vo Veľkej Fatre je doteraz známy len z dvoch lokalít v závere Belianskej doliny: z výstupov slienitých vá-pencov v dolinke Došná, 850 m a mohutného vápen-cového brala nad ústím dolinky Suchá do Belianskej doliny, 1 050 m (BERNÁTOVÁ, OBUCH & KLIMENT 1992: 358).

Lit.: 8, 44, 50, 66, 79, 639, 640, 1026, 1195, 1272, 1332, 1355, 1361, 1402.

***Cotoneaster tomentosus* Lindl. – skalník plstnatý**

Syn.: *Cotoneaster nebrodensis* auct. non (Guss.) C. Koch; *Mespilus coccinea* Waldst. et Kit.

V málopočetných populáciách sa vyskytuje na výsl-ných vápen-covo-dolomitových stráňach a skalách, často v podraсте reliktných borín, od okolia obcí Rieč-ka a Kordíky cez početné lokality v Bralnej Fatre, Morávkovu, Suchú, Katovu skalu, vrchy Sokol a Ko-pa pri Krpeľanoch po Vysoký grúň pri Ľubochni a kó-ty Vreckovo a Haliny pri Ružomberku. V kosodrevine na vrchole Čierneho kameňa rastie vo výške 1 475 m (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 26).

Lit.: 6, 8, 12, 13, 16–19, 22, 23, 26, 34, 37, 55, 66, 74–76, 79, 99, 137, 209, 231, 240, 241, 293, 320, 457, 458, 462, 491, 523, 528, 534, 538, 628, 640, 643, 647, 796, 816, 849, 904, 906, 968, 1050, 1059, 1075, 1076, 1078, 1079, 1113, 1123, 1171, 1172, 1174, 1177, 1179, 1180, 1195, 1202, 1211, 1217, 1222, 1232, 1234, 1252, 1288, 1298, 1321, 1330, 1332, 1333, 1397, 1402.

Cotoneaster integerrimus* × *C. matrensis

Biela skala (BARANEC et al. 1997: 160).

***Crataegus calciphila* Hrabětová – hloh vápnomilný**
Blatnica (BARANEC et al. 2002: 98).

***Crataegus dunensis* Cinovskis – hloh daugavský**
Blatnica. – Necpaly (BARANEC et al. 2002: 98, 99).

***Crataegus fallacina* Klokov – hloh premenlivý**
Necpaly. – Ružomberok, Hrabovo (BARANEC et al. 2002: 99, 100). – Liptovské Revúce, j. od obce (BARANEC 1986: 94, 1992b: 481).

***Crataegus kyrtostyla* Fingerh. – hloh ohnutý**
Blatnica (BARANEC et al. 2002: 98).

***Crataegus laevigata* (Poir.) DC. – hloh obyčajný**
Na krovinatých stráňach, okrajoch lesov aj v lesnom podraсте v podhorskom a horskom stupni.
Lit.: 9, 12, 26, 68, 137, 457, 458, 501, 519, 522, 640, 643, 645, 647, 676, 848, 849, 906, 1050, 1059, 1169, 1182, 1208, 1211, 1217, 1246, 1252, 1272, 1274, 1359, 1397.

***Crataegus lindmanii* Hrabětová – hloh Lindmanov**
Zriedkavo v krovinných spoločenstvách na okrajoch lesov: Blatnica, úpätie vrchu Plešovica nad kostolom (Baranec 1994 in litt.). – Necpaly (BARANEC et al. 2002: 99).
Lit.: 9, 50.

***Crataegus macrocarpa* Hegetschw. – hloh veľkoplodý**
Syn.: *Crataegus calycina* Petern.

Blatnica, Plešovica, jz. svah, 660 m (VOLOŠČUK 1980a: 11). – Šturec, 1 060 m (JURKO 1962: 219). – Liptovská Osada (BARANEC 1986: 81, 1992b: 473).
Lit.: 5, 7, 55, 500, 1112.

***Crataegus monogyna* Jacq. – hloh jednosmenný**

V podhorských lužných lesoch, mezofilných listna-tých lesoch, v krovinných popri cestách, na úhoroch, pasienkoch, odlesnených svahoch od okrajov územia do horského stupňa; na okraji bučiny na Štureckom hrebene Krížnej po 1 240 m (SCHIDLAY 1956: 184).

BLATTNÝ & ŠĎASTNÝ (1959: 231) uviedli ako najvyšší známy výskyt lokalitu na vrchu Javorina, 1 305 m.

Lit.: 5, 9, 26, 55, 75, 99, 137, 457, 501, 585–587, 598, 640, 643, 647, 676, 766, 796, 906, 1036, 1059, 1080, 1112, 1169, 1172, 1174, 1180, 1182, 1211, 1222, 1239, 1252, 1272, 1274.

***Crataegus palmstruchii* Lindm. – hloh Palmstruchov**

Blatnica. – Ružomberok, Hrabovo (BARANEC et al. 2002: 98, 100).

***Crataegus plagiosepala* Pojark. – hloh kosokališný**
Blatnica (BARANEC et al. 2002: 98).

***Crataegus rhipidophylla* Gand. – hloh krivokališný**

Syn.: *Crataegus curvisepala* Lindm., nom. illeg.

Roztrúsené v krovinných spoločenstvách na okrajoch pohoria, napr.: Harmanec (BARANEC 1986: 92, 1992b: 479). – Belianska dolina (P. KUČERA 2002_R: 34, 41, 47, 54, 70). – Necpaly, ústie doliny sv. od obce (BARANEC 1982_R: 39, 1983: 861, 1986: 92). – Liptovské Revúce, j. od obce (BARANEC 1986: 92, 1992b: 479). – Ružom-berok, Hrabovo (BARANEC et al. 2002: 100). Vystupuje však aj do vyšších polôh: Šturec, okraj bukového lesa, 1 240 m (GOSTYŇSKA-JAKUSZEWSKA & HRABĚTOVÁ-UHROVÁ 1983: 14).

Posledne zmienená lokalita značne prevyšuje vertikálne maximum (ca 1 000 m), uvedené vo Flóre Slovenska (BARANEC 1992b: 479).

Lit.: 4, 5, 7, 9, 208, 291, 690, 1167.

***Crataegus* × *media* Bechst.**

(*C. laevigata* × *C. monogyna*)

Syn.: *Crataegus* × *intermixta* auct. non (Wenz.) Beck

Blatnica (BARANEC et al. 2002: 98).

***Crataegus* × *pseudoxyacantha* Cinovskis**

(*C. laevigata* × *C. rhipidophylla*)

Syn.: *Crataegus* × *uhrovae* Soó

Blatnica (BARANEC et al. 2002: 98). – Necpaly, ústie doliny sv. od obce (BARANEC 1982_R: 46, 1986: 86). – Liptovská Osada, záp. od obce (BARANEC 1986: 86). – Ružomberok, Hrabovo (BARANEC et al. 2002: 100).
Lit.: 5, 9, 1167.

Crataegus fallacina* × *C. lindmanii

Necpaly (BARANEC et al. 2002: 99).

Crataegus fallacina* × *C. monogyna

Blatnica. – Necpaly. – Ružomberok, Hrabovo (BARANEC et al. 2002: 99, 100).

***Crepis alpestris* (Jacq.) Tausch – škarda alpská**

Syn.: *Hieracium alpestre* Jacq.

Na trávnatých, skalnatých stráňach Bralnej Fatry (Blatnická dolina, Ostrá, Mohošov grúň, Suchý Jasienok, Haľamova kopa, Tlstá, Gaderská dolina, Konský dol, Selenec, Dedošová dolina, Prostredný grúň, Pekárová, Kozia skala, Dedošová, Salaš, Kráľova koruna, Škap), ca 600–1 350 m, tiež v porastoch reliktných borín (diagn. druh *zv. Pulsatillo slavicae-Pinion*), dubín a vápencových bučín. Zbieraná bola tiež na vrchu Vysoký grúň pri Ľubochni, v okolí Ružomberka (Jazierce, Trlenská dolina), na vrchu Dedkovo pri Riečke, 890 m; najnovšie na strmých svahoch Sokola nad Krpelienskou priehradou, 453 m (DB, PK 9. 7. 2007) a na jz. svahoch nad prameňom Kráľova studňa, ca 1 300 m (JKo 2. 8. 2007).

Lit.: 21, 26, 50, 55, 178, 179, 202, 207, 208, 411, 488, 647, 690, 696, 711, 802, 814, 906, 1034, 1044, 1045, 1061, 1075, 1081, 1171, 1172, 1179, 1231, 1249, 1334, 1397.

***Crepis biennis* L. – škarda dvojročná**

Rastie na mezofilných lúkach (*Arrhenatherion*, *Polygono-Trisetion*), medziach, popri cestách, v riedkych krovinách, na okrajoch lesov, svetlinách, rúbaniskách aj na ruderalných stanovištiach. Ťažisko výskytu má v okrajových častiach územia, odkiaľ sa údoliami šíri do vyšších polôh (Majerova skala, Krížna, Kýšky, Čierny kameň, Málinô brdo a i.); na Krížnej po 1 400 m (V. Nábělek VII. 1935 SAV sec. ONDREJOVÁ 1989_R: 75).

Lit.: 12, 26, 27, 55, 75, 457, 461, 543, 585–587, 598, 647, 696, 902, 906, 921, 1050, 1059, 1061, 1062, 1169, 1182, 1209–1211, 1214, 1231, 1234, 1361, 1397.

***Crepis capillaris* (L.) Wallr. – škarda vláskovitá**

Syn.: *Crepis virens* L.

Štúrec, 800 m (B. LÁNYI 1912: 340). – Ľubochnianska dolina, údolná lúčka v Salatínskom údolí, JZ, 700 m (KLIKA 1926b: 77). – Blatnica, Záhorie (TEXTORISOVÁ 1930_R: 97).

Lit.: 26, 519, 644, 1249.

***Crepis conyzifolia* (Gouan) Dalla Torre – škarda veľkoubořová**

Syn.: *Hieracium conyzifolium* Gouan; *Crepis conyzifolia* subsp. *grandiflora* (All.) Domin, *C. grandiflora* (All.) Tausch

V spoločenstvách vysokosteblových nív a kvetnatých psíkových pasienkov v horskom až subalpínskom stupni; na Ostredku a Veľkej Pustalovčej po 1 580 m (JKI 9. 8. 2003).

Z územia je doložený len výskyt nominálneho poddruhu (ONDREJOVÁ 1989_R: 93, TURISOVÁ 2002: 79). JÁVORKA (1925: 1204) uviedol z Veľkej Fatry (v rámci *C. conyzifolia*) aj výskyt *Crepis confusa* Wolf. [syn.: *C. conyzifolia* subsp. *confusa* (Wolf.) Domin].

Lit.: 13, 26, 35, 49, 55, 75, 156, 293, 488, 526, 528, 546, 547, 549, 552, 555, 561, 639, 640, 647, 795, 796, 848, 849, 906, 1037, 1061, 1123, 1180, 1210, 1231, 1234, 1249, 1397.

***Crepis jacquinii* Tausch – škarda Jacquinoва**

Syn.: *Hieracium chondrilloides* L.; *Crepis chondrilloides* (L.) Rchb. non Jacq., nom. illeg.

Rastie v štrbinách karbonátových skál (diagn. druh zväzu *Potentillion caulescentis*), na sutinách, skalnatých svahoch, v porastoch smrekovcových borín, vá-

pencovej kosodreviny aj na dnách previsových dutín v podhorskom až vyššom horskom stupni, po 1 543 m. Okrem početných lokalít v Bralnej Fatre sa vyskytuje aj na príkrovových troskách v oblasti hlavného chrbta (Majerova skala, Štrochy, Ostré brdo, Biela skala, Suchý vrch, Čierny kameň, Tanečnica, Skalná Alpa), tiež na vápencovo-dolomitových vrcholoch (Haliny, Veľká skala) a skalných útvaroch (Krkavá skala) v okolí Ružomberka.

Súhrnné informácie o rozšírení druhu uverejnila ONDREJOVÁ (1989_R: 105, 1991: 253).

BORBÁS (1898a: 22) uviedol z Veľkej Fatry výskyt *Crepis carpathica* (Hausskn.) Borbás (syn.: *C. jacquinii* var. *carpathica* Hausskn.) s viacúborovou stonkou, v celej dĺžke pokrytou gracovito perovitodielnymi listami (bližšie KLIMENT 1999: 116).

Údaje o výskyte *Crepis chondrilloides* Jacq. v štrbinách vápencových skál na Smrekove a Kráľovej studni (WAGNER 1901: 38) sú mylné; tento druh rastie len vo východnej časti Balkánskeho polostrova (Bosna a Hercegovina, Čierna hora, Chorvátsko, Slovinsko) a v Taliansku (<http://ww2.bgbm.org/EuroPlusMed/PTaxonDetail.asp?NameId=120065&PTRefk=7000000>). S najväčšou pravdepodobnosťou sa vzťahujú na škardu Jacquinovu (pozrite synonymiku), ktorú autor v prehľade neuviedol.

Lit.: 13, 16–18, 23, 26, 31, 36–38, 46, 49, 52, 54, 55, 71, 75, 78, 79, 129, 136, 154–156, 207, 208, 215, 293, 309, 452, 454, 462, 519, 527, 528, 554, 557, 561, 643, 647, 796, 814, 847–849, 901, 906, 921, 964, 1014, 1050, 1061, 1170, 1075, 1076, 1078, 1112, 1123, 1171–1173, 1175, 1176, 1178–1180, 1184, 1210, 1211, 1231, 1232, 1234, 1252, 1272, 1322, 1332, 1334, 1354, 1397.

***Crepis mollis* (Jacq.) Asch. – škarda mäkká**

Syn.: *Hieracium molle* Jacq.

Rastie na slienitých vápencoch aj vápencovo-dolomitových troskách hronika na hlavnom chrbte aj bočných rázsochách od Smrekova po Skalnú Alpu, resp. Maguru a Tlstý diel, najmä v kvetnatých spoločenstvách vysokosteblových nív (diagn. druh *zv. Festucion carpaticeae* a pzv. *Alchemillo-Trisetenion*) aj v horských vrbinách, po 1 584 m (Ostredok, jv. svah; JKI 2. 8. 2004), tiež v okolí obce Kordíky (Holý vršok), v údolí Cenovo pri Harmanci, ca 660 m, a na vrchole Bágľovho kopca pri Blatnici.

Crepis mollis subsp. *mollis* – škarda mäkká pravá [syn.: *C. mollis* subsp. *croatica* (Waldst. et Kit.) Dostál]: častejší poddruh, naň sa vzťahuje väčšina údajov.

Crepis mollis subsp. *hieracioides* (Waldst. et Kit.) Domin – škarda mäkká jastrabníkovitá [syn.: *C. hieracioides* Waldst. et Kit.; *C. succisifolia* (All.) Tausch; *C. mollis* subsp. *succisifolia* (All.) Dostál] sa uvádza len z niekoľkých lokalít: Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka, 600 m (Kochjarová in BENČAĽOVÁ & UJHÁZY 1998: 24). – Čierny kameň. – Kľak (oba ONDREJOVÁ 1989_R: 121, TURISOVÁ 2002: 80).

Lit.: 12, 13, 37, 39, 46, 49, 52, 54, 55, 75, 136, 240, 458, 519, 546–550, 552, 553, 561, 568, 587, 640, 647, 696, 711, 847–849, 891, 902, 904, 906, 1050, 1061, 1099, 1123, 1124, 1170, 1175, 1176, 1178, 1180, 1210, 1211, 1231, 1234, 1235, 1249, 1254, 1370, 1397.

***Crepis paludosa* (L.) Moench – škarda močiarna**

V mokradiach, prameniskách, na slatinných aj rašelinných lúkach, vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväťsilových prípotočných lemův, v porastoch javorovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesov, kosodreviny, horských vrbin aj vysokobylinných nív od okrajov územia do

supramontánneho stupňa: Malá Pustalovčia, jv. svah, 1 490 m (JKI 17. 7. 2003). – Ploská, j. svah, 1 482 m (DB 27. 7. 2006).

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 144, 194, 224–226, 293, 303, 457, 460, 461, 499, 519, 520, 522, 530, 534, 538, 553, 564, 566, 587, 592, 640, 647, 696, 731, 807, 811, 906, 910, 911, 914, 921, 1003, 1012, 1013, 1050, 1061, 1062, 1079, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1125, 1164, 1165, 1175–1180, 1184, 1189, 1194, 1195, 1200, 1202, 1210–1212, 1214, 1217, 1226, 1231, 1232, 1234, 1235, 1246, 1247, 1249, 1253, 1254, 1256, 1261, 1274, 1397, 1401.

***Crepis praemorsa* (L.) Tausch – škarda odhryznutá**

Syn.: *Hieracium praemorsum* L.

Na suchších lúkach, pasienkoch, v riedkych krovinách aj v nízkosteblových mačínových spoločenstvách od okolia obcí Kordíky a Riečka západným okrajom pohoria (Čremošnianske lúky; Drienok; Blatnická dolina; Mohošov grúň; Tlstá; Kozia skala, Piesky; Lysec; Sklabinský Podzámok, lúky pod lyžiarskym vlekom; Katova skala; Turčianska Štiavnička, Mikulášková; Ľubochnianske sedlo; Ľubochňa, Vysoký vrch; Kútňikov kopec; Hubová, lúky nad obcou) po Málinô brdo pri Ružomberku, v chránených polohách nivačných depresii (Veľká a Malá Pustalovčia) po 1 465 m (DB & JKI sec. KLIMENT et al. 1993: 54); zaznamenaná bola aj nad sev. sedlom Rakytova (DB 7. 7. 1995).

Lit.: 13, 26, 50, 55, 241, 309, 457, 458, 519, 561, 563, 585–588, 634, 639, 640, 731, 734, 904, 1026, 1045, 1061, 1123, 1124, 1169, 1182, 1210, 1214, 1235, 1249, 1334, 1361, 1397.

Obr. 16. Šafran spišský (*Crocus discolor*) – jeden z prvých poslov jari na podhorských a horských lúkach. Foto: Daniel Dítě.

***Crepis sibirica* L. – škarda sibírska**

Ľubochňa, Grúň (986,7 m), 860–890 m, riedky bukový les, ca 20 jedincov (TURISOVÁ 1997: 116, 2002: 82).

Údaje zo subalpínskych lúk Krížnej (LENGYEL 1915: 6, 42) a lúky Franková pri Ľubochni (Klika 12. 8. 1933 PR ut *C. conyzifolia*; sec. TURISOVÁ 2002: 82) sa nepodarilo potvrdiť.

Herbárovou položkou je doložený výskyt aj z Ploskej: Ad confines comit. Zólyom, Turóc et Liptó, montes Fatra magna: in m. Ploska (Lengyel VII. 1913 BP; no. 324551). Za poskytnutie údajov ďakujeme I. Turisovej.

Lit.: 44, 50, 136, 137, 172, 202, 207, 208, 269, 379, 488, 565, 588, 647, 906, 1060, 1061, 1123, 1153, 1249, 1386, 1397.

***Crepis tectorum* L. – škarda strechová**

Harmanecká dolina povyše Dolného Harmanca, okraj trávnateho porastu po pravej strane cesty (PETROGALLI 1887: 66). – Háj, bývalé kosné lúky na úpätí travertínového pahorka (Bernátová 2. 6. 1992 BBZ). – Blatnica, Záhorie (Textorisová 20. 6. 1910, 25. 6. 1918 SLO).

Lokalitty pri obciach Háj a Blatnica ležia na rozhraní s Turčianskou kotlinou.

Lit.: 850, 1397.

***Crocus discolor* G. Reuss – šafran spišský**

Syn.: *Crocus scepusiensis* (Rehman et Wol.) Borbás; *C. heuffelianus* auct. non Herbert; *C. vernus* auct. non (L.) Hill.; *C. banaticus* auct. non Gay

Na podhorských aj horských lúkach, ale najmä v trávnatých hĺňnych porastoch nad hornou hranicou lesa od okrajov územia a údolí po vrchol Ostredka, 1 592 m.

Lit.: 12, 13, 16, 21, 26, 46, 54, 55, 73, 75, 125, 154, 155, 157, 172, 207, 208, 239, 241, 291, 293, 338, 457, 458, 561, 565, 578, 587, 626, 639, 640, 647, 665, 683, 690, 691, 705, 706, 748, 807, 815, 816, 848, 849, 902, 906, 939, 1027, 1036, 1037, 1050, 1097, 1100, 1119, 1163, 1170, 1174–1177, 1180, 1182, 1184, 1191, 1201, 1234, 1235, 1239, 1249, 1256, 1349, 1397.

***Cruciata glabra* (L.) Ehrend. – krížavka jarná**

Syn.: *Valantia glabra* L.; *Galium glabrum* (L.) Röhl., *G. vernum* Scop.

Na podhorských aj horských lúkach a pasienkoch, krovinatých stráňach, v mezofilných lemoch, porastoch vápencových bučín, kosodreviny, horských vrbinách aj v trávnatých hĺňnych spoločenstvách od okrajov územia po vrchol Ostredka, 1 592 m.

Lit.: 12, 26, 35, 37, 46, 48, 52, 54, 55, 68, 75, 175, 198, 215, 228, 293, 303, 308, 457–461, 519, 522, 532, 534, 538, 543, 546–550, 552, 553, 555, 556, 561, 562, 568, 577, 585–587, 598, 640, 643, 647, 676, 707, 731, 734, 748, 795, 796, 849, 897, 902, 906, 921, 1000, 1026, 1059, 1062, 1080, 1099, 1113, 1123, 1124, 1129, 1145, 1169, 1170, 1175–1180, 1182, 1194, 1195, 1202, 1208–1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1246, 1252, 1254, 1274, 1326, 1361, 1397.

***Cruciata laevipes* Opiz – krížavka chlpatá**

Syn.: *Galium cruciata* (L.) Scop.

Mošovce, lesná cesta vedúca okrajom lesa vých. od obce (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8). – Blatnická dolina, Kačarová. – Gaderská dolina, úpätie Pekárovej (oba URVÁLKOVÁ 1974_R). – lúky, pasienky a lesné svetliny na pahorkoch medzi obcami Turčianska Štiavnička a Sklabinský Podzámok (BERNÁTOVÁ 1974_R: 34, BIRKOVÁ 1974_R: 43). – Ľubochnianska dolina, Výšný tajch (MZ 26. 6. 2001).

Staršie údaje: Harmanecká dolina, medzi obcami Harmanec a Dolný Harmanec (PETROGALLI 1887: 64). – Blatnica, dolina Dedošová (MALOCH 1937: 114).
Lit.: 643, 708, 850, 921, 1182, 1252, 1397.

***Cucubalus baccifer* L. – nadutica bobuľnatá**

Blatnica – Sebeslavce, pri hradскеj (ŠKOVIROVÁ 1987: 221). – Turčianska Štiavnička, pahorok Teplica, krovinaté svahy lesnej cesty (BERNÁTOVÁ 1974_R: 34); Vrchdiel, kroviny na úpäti (Kliment 11. 7. 2003 BBZ). – Nolčovo, dolina Ráztoky, krovinatá húština pri potoku (MR 12. 7. 1979).

Na lokalite Sebeslavce, nad kostolom ju zbierala už Textorisová (VIII. 1920 SLO, 1930_R: 35).

Staršie údaje: Tajov, okolie (FUTÁK 1943: 75). – Laskomerská dolina (MÁRKUS 1865a: 309). – Dolný Harmanec, kroviny po pravej strane vodného náhonu (PETROGALLI 1887: 65).

Lit.: 26, 241, 731, 850, 924, 1169, 1249, 1397.

+†*Cuscuta epilinum* Weihe ex Boenn. – kukučina

Ľanová

Drienok, úbočie vrcholu, 1 250 m (Klika 1924 PRC sec. CHRTEK 1986: 192).

Lit.: 26, 50, 425, 426, 1026, 1361, 1397.

+*Cuscuta epithymum* (L.) L. – kukučina dúšková

Na lúkach, pasienkoch a trávnatých stráňach: Riečka, okolie. – Jakub, stráň za záhradkami, pod lesom. – Blatnica, Blatnická dolina; Mohošov; Ostrá, Kačarová; Haľamova kopa; Plešovica; Kozia skala, Piesky. – Turčianska Štiavnička, pahorky Bašta, Nad Baštou, Mikulášková. – Ružomberok, Vlkolínske lúky; Krkavá skala.

Lit.: 13, 26, 55, 457, 796, 921, 1169, 1182, 1397.

***Cuscuta europaea* L. – kukučina európska**

V brehových porastoch horských potokov, vo vlhkých krovinách aj v mezofilných ruderalných spoločenstvách v okolí salašov a kolíb od údolí po vyššie polohy horského stupňa: v balvanitej sutine na vých. svahu Rakytova po 1 398 m (na *Urtica dioica*), pri kolibe pod Smrekovicou (záver doliny Veľké Studienky) po 1 360 m.

Lit.: 26, 133, 459, 543, 545, 640, 906, 1209, 1210, 1397.

***Cyanus montanus* subsp. *mollis* (Waldst. et Kit.)**

Soják – nevädza horská mäkká

Syn.: *Centaurea mollis* Waldst. et Kit., *C. montana* subsp. *mollis* (Waldst. et Kit.) Gugler; *Cyanus mollis* (Waldst. et Kit.) J. Presl et C. Presl

V porastoch vápencových aj javorových bučín, lipových javorín, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín, najmä však v kvetnatých vysokosteblových spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (diagn. druh radu *Calamagrostietalia villosae*) v (sub)montánnom až subalpínskom stupni, po 1 574 m (Križna; JKl 17. 7. 2003); najväčší rozvoj dosahuje v porastoch as. *Anemone narcissiflorae-La-serpittietum latifolii*.

Lit.: 2, 12, 13, 21, 26, 27, 34, 37, 46, 55, 75, 76, 136, 137, 154–156, 190, 193, 209, 215, 224, 226, 228, 240, 241, 293, 308, 338, 452, 489, 519, 520, 522, 528, 534, 546, 547, 549, 550, 552–554, 561, 562, 564, 568, 587, 588, 640, 647, 690, 702, 703, 708, 714, 733,

796, 807, 847–850, 891, 906, 910, 911, 914, 968, 1013, 1036, 1050, 1059, 1099, 1110, 1112–1114, 1119, 1123, 1124, 1169, 1171–1175, 1177, 1180, 1184, 1189, 1191, 1195, 1202, 1210–1212, 1217, 1232, 1234, 1241, 1249, 1254, 1256, 1272, 1332, 1334, 1388, 1397, 1401, 1402.

***Cyanus triumfettii* (All.) Dostál ex Á. Löve et D. Löve – nevädza Triumfettova**

Syn.: *Centaurea triumfettii* All., *C. variegata* Lam.

Na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach v kolínnom až montánnom stupni (1 260 m) od okolia Podlavič cez viaceré lokality v Bralnej Fatre (Drienok, Ostrá, Tlstá, Plešovica, Pekárová, Salaš nad Dedošovou dolinou) a j. stráne Lysca po j. svah Sidorova pri Ružomberku, prevažne v spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* a *Pulsatillo slavicae-Pinion*.

Podľa dostupných herbárových dokladov sa v území vyskytuje len *Cyanus triumfettii* subsp. *axillaris* (J. Presl et C. Presl) Štěpánek – nevädza Triumfettova konáristá [syn.: *Centaurea triumfettii* subsp. *axillaris* (J. Presl et C. Presl) Dostál; *C. axillaris* Willd., nom. illeg.].

Lit.: 12, 13, 17, 19, 22, 23, 26, 36, 50, 55, 79, 178, 215, 223, 240, 309, 462, 557, 559, 561, 587, 588, 643, 647, 707, 708, 714, 816, 827, 906, 1075, 1080, 1112, 1123, 1171, 1172, 1249, 1252, 1270, 1388, 1397.

***Cyclamen fatrense* Halda et Soják – cyklámen fatranský**

Syn.: *Cyclamen europaeum* subsp. *orbiculatum* var. *immaculatum* Hrabětová, *C. purpurascens* subsp. *immaculatum* (Hrabětová) Halda et Soják, *C. purpurascens* var. *immaculatum* (Hrabětová) Futák, nom. inval.; *C. europaeum* auct. non L., *C. purpurascens* auct. non Mill.

Vzácný endemický druh (subendemit Veľkej Fatry), vyskytujúci sa vo vápencových bučinách, horských bučinách so smrekom, reliktných borinách, sutinových lesoch príp. v sekundárnych smrečinách na vápencovom a dolomitovom podklade, 500–1 270 m (vrchol Drienka), od doliny Bielej vody a údolia Čierneho potoka pri Hornom Harmanci po Beliansku dolinu (izolovane v Podhradskej doline pod Kľakom), tiež v širšom okolí sedla Veľký Šturec, medzi Hornojelen-skou a Suchou dolinou.

Odlíšnosť fatranských populácií cyklámenu si všimli už skôr viacerí autori: „Jeho list je na spodku, ako pri každej odrode, fialkovo-červený, vrch však celkom zelený, bez zvláštnych belavých pruhov alebo škvrn.“ (PETRIKOVICH 1912b: 132). „Všude tam roste ... a místy tiež hojně slovenská varieta bramboříku [*Cyclamen*] s listy nepestrými, čistě zelenými.“ (NAUMANN 1928: 130). „Pozoroval jsem tu sta jedinců, avšak vesměs s čepelí listovou tmavozeleně jednobarvnou, bez typicky bělavě stříbrných škvřn, ...“ (SUZA 1931c: 153).

Lit.: 12, 13, 21, 26, 29, 31, 40, 42, 44, 45, 50, 55, 73, 76, 113, 119, 125, 130, 154, 155, 169, 172, 190, 195, 202, 207–209, 230, 237, 241, 248–251, 253–255, 269, 312, 313, 316, 329, 331, 332, 336, 365, 375, 406, 407, 417, 483, 485, 488, 513, 519, 520, 522, 534, 551, 554, 565, 588, 639, 640, 643, 644, 647, 648, 665, 678, 690, 703, 711, 733, 736, 748, 759, 766, 767, 771, 788, 811, 816, 827, 848, 850, 874, 875, 879, 888–890, 965, 968, 972–974, 995, 1000, 1004, 1009, 1026, 1037, 1050, 1059, 1100–1102, 1114, 1118, 1121, 1123, 1163, 1171–1174, 1195, 1217, 1222, 1234, 1241, 1249, 1252, 1260, 1272, 1290, 1299, 1315, 1317, 1323, 1332, 1334, 1347, 1349, 1354, 1355, 1361, 1362, 1366, 1380, 1386, 1391, 1397, 1398, 1402.

+*Cymbalaria muralis* L. – cimbalok múrový

Harmanec, oporný múr nad hradskou, v štrbinách, 454 m (Kochjarová 4. 10. 2007 BBZ).

***Cynoglossum germanicum* Jacq. – psí jazyk
nemecký**

Druh svetlých listnatých lesov a ich okrajov, ktorý má v podhorskom stupni najjužnejšej časti územia najďalej na východ vysunuté lokality: Riečka, bučina medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplan in BENČAĽOVÁ & UJHÁZY 1998: 24). – Harmanec, Nová Kotolnica, 950 m (Staněk 1955 BRNM sec. HOLUB & KMEĽOVÁ 1993: 166).
Lit.: 12, 390, 1361.

***Cynoglossum officinale* L. – psí jazyk lekársky**

V území roztrúsene na výslnných stráňach, suchých pasienkoch, popri cestách, na antropicky narušených stanovištiach, najčastejšie však na dnách previsových dutín Bralnej Fatry v spoločenstvách zv. *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae*. V južne orientovaných previsoch skalných stien pod vrcholom Tlstej po 1 280 m (BERNÁTOVÁ 1991: 27).
Lit.: 13, 16, 19, 22, 23, 26, 55, 79, 462, 647, 734, 796, 921, 1080, 1112, 1171, 1172, 1249, 1361, 1397, 1402.

***Cynosurus cristatus* L. – hrebienka obyčajná**

Vtrúsene, miestami hojnejšie v nízkosteblových pasienkoch (diagn. druh zv. *Cynosurion cristati*), zriedkavo v ruderalných porastoch v okolí pastierskych kolíb v podhorskom a horskom stupni, od okrajov územia po 1 270 m.
Lit.: 12, 26, 55, 293, 457, 458, 519, 532, 585–587, 640, 647, 796, 849, 906, 921, 1003, 1050, 1169, 1182, 1209, 1210, 1214, 1217, 1234, 1397.

***Cyperus flavescens* L. – šachor žltkastý**

Podhradská dolina, penovcové pramenisko v ústí doliny (J. Bruinsma VIII. 2003, Bernátová 5. 8. 2004 BBZ).
SCHWARZMANN (s. a._R: 6) a MÁRKUS (1865a: 384) uviedli výskyt z brehov potoka v Laskomerskej doline, TMÁK (1884: 29) z vlhkej lúky v jej ľavej vetve.

***Cyperus fuscus* L. – šachor hnedý**

Sklabinská dolina, svahové pramenisko nad cestou (jz. od kóty 723,7), 560–580 m (ŠKOVIROVÁ 2003: 254). – Podhradská dolina, penovcové pramenisko v ústí doliny, 505 m (Bernátová 3. 8. 2004 BBZ).
Starší údaj je z Laskomerskej doliny (MÁRKUS 1865a: 384).
Lit.: 731, 1002, 1037.

***Cypripedium calceolus* L. – črievičník papučkový**

Roztrúsene, miestami v početnejších populáciách v bučinách, sutinových lesoch a na ich okrajoch, zriedkavejšie na krovinatých stráňach, v spoločenstvách skalných previsov a v porastoch kosodreviny (Kopa) v kolínnom až montánnom stupni, ca 430–1 220 m.
„Nuž, Gäder veru má tejto krásavice; miesty sú jej celé hniezda.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 26).
Lit.: 12, 26, 27, 46, 50, 55, 73, 125, 130, 137, 145, 154, 155, 162, 164, 172, 188, 196, 228, 240, 241, 316, 320, 457, 477, 479, 481, 484, 519, 520, 522, 538, 565, 634, 644, 706, 712, 714, 736, 748, 766, 767, 771, 816, 827, 847, 891, 901, 904, 947, 949, 973, 974, 1036, 1047, 1050, 1062, 1097, 1106, 1113, 1118, 1121, 1123, 1124, 1130, 1163, 1169, 1174, 1175, 1179, 1182, 1184, 1191, 1195, 1202,

1206, 1232, 1234, 1240, 1241, 1249, 1269, 1290, 1299, 1333, 1354, 1362, 1383, 1386, 1395, 1397, 1398, 1402.

***Cystopteris fragilis* (L.) Bernh. – pľuzgiernik krehký**
Syn.: *Polypodium fragile* L.

Incl.: *Cystopteris dickieana* R. Sim.

Na skalnatých stanovištiach, skalách a sutinách, najmä v tónistých lesoch a v porastoch kosodreviny, tiež na zatienených, machom porastených vlhkých skalných stenách (diagn. druh zv. *Cystopteridion*) v podhorskom až vyššom horskom stupni; na skalnatom vrchole Suchého vrchu po 1 550 m.
Lit.: 12, 13, 16, 22, 23, 26, 37, 38, 46, 49, 52, 54, 55, 71, 75, 196, 241, 293, 309, 400, 462, 503, 519, 553, 561, 562, 564, 640, 643, 647, 676, 735, 748, 796, 817, 847, 849, 850, 874, 875, 896, 906, 921, 973, 974, 1014, 1099, 1110, 1119, 1170, 1171, 1175–1180, 1184, 1201, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1232, 1234, 1241, 1252–1254, 1256, 1272, 1354, 1395, 1397.

***Cystopteris montana* (Lam.) Desv. – pľuzgiernik
horský**

Syn.: *Aspidium montanum* (Lam.) Sw.

Rastie na skalnatých stanovištiach v javorových bučinách, vápencových smrečinách, v porastoch sutinových lesov, kosodreviny aj na zatienených vlhkých sutinách (diagn. druh zv. *Arabidion alpinae*) v Bralnej Fatre i na bralnatých vrcholoch v hrebeňových častiach pohoria (Majerova skala, Biela skala, Suchý vrch, Čierny kameň, Rakytov, Skalná Alpa, Kopa) od okrajov územia (Kopa, 610–650 m) a údolí po ca 1 460 m.
Lit.: 13, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 132, 136, 178, 179, 202, 207, 208, 226, 293, 317, 318, 522, 534, 538, 558, 564, 640, 904, 906, 907, 910, 1078, 1123, 1124, 1175–1180, 1201, 1211, 1212, 1217, 1226, 1249, 1253, 1394, 1402.

transitus ***Cystopteris fragilis* – *C. alpina***

Blatnica, Konský dol, zvrásnené vápence na sv. svahu Ostrej, v štrbinách ± kolmých až previsnutých skalných stien (Bernátová 10. 8. 1999 BBZ).
Prechodné typy sa vyskytujú na lokalite spoločne s *Cystopteris fragilis*, bez účasti druhu *C. alpina* (Lam.) Desv., ktorý vo Veľkej Fatre nerastie. Individuá majú koncové úkrojky zubov vykrojené, žilnatina však vybieha do zubov a nie do vykrojenia. Čepele listov sú veľmi jemné, tenké, s úzkymi úkrojkami (D. Bernátová).

***Cytisus nigricans* L. – zanováť černejúca**

Syn.: *Lembotropis nigricans* (L.) Griseb.

Na suchších výslnných, krovinatých stráňach, zriedkavejšie v porastoch reliktných borín a dubín i na dnách previsových dutín najmä v južnej časti územia, od okolia obcí Riečka, Podlavice a vrchu Laskomer cez viaceré lokality v Bralnej Fatre po Beliansku dolinu, na Drienku po 1 200 m; najvyššie pri chate Kráľova studňa, ca 1 300 m (BRIŽICKÝ 1941_R: 32).
Lit.: 17, 22, 23, 26, 55, 223, 383, 457, 462, 522, 619, 640, 643, 676, 788, 847, 921, 1036, 1075, 1076, 1112, 1171, 1179, 1190, 1217, 1234, 1252, 1334, 1402.

***Dactylis glomerata* L. – reznáčka laločnatá**

Na podhorských, údolných aj horských lúkach, v brehových porastoch horských potokov, v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa aj na miestach

odpočinku dobytku od okrajov územia po 1 565 m (Križna, jz. svah; Jkl 17. 7. 2003).

***Dactylis glomerata* subsp. *glomerata* – reznáčka laločnatá pravá:** častejší poddruh, rozšírený najmä v nižších častiach územia.

***Dactylis glomerata* subsp. *slovenica* Domin – reznáčka laločnatá slovenská:** zaznamenaná v chránených hrebeňových polohách, najmä v spoločenstvách zv. *Calamagrostion arundinaceae*.

Lit.: 12, 26, 27, 31, 35, 37, 46, 48, 49, 52, 55, 68, 75, 152, 224, 225, 293, 303, 457–461, 519, 522, 532, 538, 543–545, 548–550, 553, 554, 556, 561, 564, 566–568, 585–587, 598, 599, 640, 643, 647, 734, 764, 796, 902, 906, 921, 1003, 1048, 1050, 1062, 1071, 1099, 1112, 1113, 1119, 1169, 1175, 1176, 1178–1180, 1182, 1194, 1202, 1208–1212, 1214, 1225, 1232, 1235, 1238, 1239, 1249, 1252, 1254, 1256, 1274, 1370, 1397.

***Dactylis polygama* Horv. – reznáčka hájna**

Syn.: *Dactylis aschersoniana* Graebn.

Druh s nedostatočne známym rozšírením v území, zriedkavo zaznamenaný v porastoch lužných jelšín, bučín a (sekundárnych) smrečín v submontánnom stupni, po 750 m: Blatnica, pod Tlstou (KLIKA 1926b: 47). – Belianska dolina (P. KUČERA 2002_R: 35). – Ľubochňianska dolina (KLIKA 1926b: 59, 1927a: 22, 1929a: 259; JURKO 1961: 329; WATZKA 1999: 158).

Lit.: 519, 520, 522, 640, 1125, 1195, 1217.

***Dactylis ×intercedens* Domin**

(*D. glomerata* × *D. polygama*)

Na okraji bučiny a lúky na Majerovej skale, ca 1 200 m (SCHIDLAY 1956: 229).

***Dactylorhiza fuchsii* (Druce) Soó – vstavač Fuchsov**

Syn.: *Orchis maculata* auct. non L.

Pomerne častý zástupca vstavačovitých rastlín, vyskytujúci sa na údolných aj svahových lúkach a okrajoch lesov v submontánnom až supramontánnom stupni, po 1 450 m.

***Dactylorhiza fuchsii* subsp. *fuchsii* – vstavač Fuchsov pravý** rastie na suchších, vlhkých aj slatinných lúkach v údoliach (napr. Žarnovická dolina, Gaderská dolina, Selenec, Padva, Necpalská dolina), tiež na trávnatých enklávach v lese a lesných okrajoch, zriedkavejšie na slatinných lúkach vo vyšších polohách (Čierny kameň, Skalná Alpa, Malá Smrekovica).

***Dactylorhiza fuchsii* subsp. *sooiana* (Borsos) Borsos – vstavač Fuchsov Soóov** bol doteraz nájdený len na jednej lokalite: Kútňikov kopec, lesné okraje pri obci Hubová, 470–520 m (DÍTĚ 1998: 34, DÍTĚ & JASÍK 2002: 20).

Lit.: 12, 26, 46, 150, 164, 187, 188, 322, 457, 477, 484, 554, 736, 921, 1106, 1175, 1191, 1206, 1261, 1402.

***Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó – vstavač strmolistý**

Syn.: *Orchis incarnata* L.

V území veľmi zriedkavý taxón, zastúpený dvomi poddruhmi:

***Dactylorhiza incarnata* subsp. *incarnata* – vstavač strmolistý pravý:** Belá, Jasenská dolina, alúvium potoka Vôdky, medzi obcou a rekreačným strediskom Kašová (VLČKO et al. 1997: 18). – Lip-tovská Osada, alúvium Revúcej ca 0,6 km záp. od obce (DG, JF 16. 7. 2003).

***Dactylorhiza incarnata* subsp. *pulchella* (Druce) Soó – vstavač strmolistý neskorý:** Dolný Harmanec, Harmanecká dolina (JASÍK 1992_R: 26, DÍTĚ & JASÍK 2002: 20).

Staršie údaje o výskyte *Dactylorhiza incarnata* sú z okrajov lesov na Cmarove, Ostrom vrchu (TMAK 1884: 27) a na vrchu Lučeneč pri Sklabini (PETRIKOVICH 1913: 44, 1913_R: 64).

Lit.: 50, 147, 241, 748, 849, 1036, 1107, 1124, 1234, 1249.

***Dactylorhiza lapponica* (Laest. ex Hartm.) Soó**

– vstavač laponský [*Dactylorhiza majalis* agg.]

V nízkobylinných spoločenstvách popri horských bystrinách, v prameniskách a slatinách s vysokým obsahom vápnika: Horný Harmanec, dolina Zalámaná. – Ľubochňa, Brestočná dolina. – Ružomberok, Kalvária; Jazierce (všetko DÍTĚ & JASÍK 2002: 20). – Ľubochňianska dolina (DÍTĚ 1998: 34). – Žarnovická dolina (DB 5. 6. 2003). – Rakšianska dolina, ca 570 m (BERNÁTOVÁ et al. 2004: 219). – Blatnická dolina (DB 4. 6. 2003). – Podhradská dolina (Burjaniv 2006 in litt.). – Ploská, pramenisko na jv. svahu, 1 360 m (DB, PK 28. 6. 2007).

Lit.: 26, 77, 187, 188, 1106.

***Dactylorhiza maculata* (L.) Soó – vstavač škvrnitý**

Syn.: *Orchis maculata* L.

Turčianska Štiavnička, Bašta, na lúkach (BERNÁTOVÁ 1974_R: 35); Štiavnická dolina, mokré lúky neďaleko minerálneho prameňa (BIRKOVÁ 1974_R: 44). – Blatnica, dolinka Veľký Rakytov (BERNÁTOVÁ et al. 1993_R: 4). – Blatnická dolina, travinno-bylinné porasty v dolnej časti, 520–560 m (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8). – Malá Smrekovica, mokrade na jz. svahu, 1 443 m (DB, PK 24. 7. 2006).

Z taxonomicky problematického komplexu (prevažná časť starších údajov sa vzťahuje na *Dactylorhiza fuchsii*) je v území doložený poddruh ***Dactylorhiza maculata* subsp. *transsilvanica* (Schur) Soó – vstavač škvrnitý sedmohradský:** Podsúchá, mokrad v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 315 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 96); kóta 1 367,5, nelesná enkláva v podmáčajnej smrečine, 1 329 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 98).

Údaj o výskyte *Orchis maculata* subsp. *transsilvanica* v poraste as. *Carici albae-Fagetum* v Ľubochňianskej doline (HOZÁK 1967_R, z. 16) je mylný.

Lit.: 46, 55, 178, 215, 228, 309, 647, 714, 796, 827, 847, 850, 906, 974, 1169, 1175, 1179, 1182, 1195, 1234, 1397, 1402.

Obr. 17. Vstavač škvrnitý sedmohradský (*Dactylorhiza maculata* subsp. *transsilvanica*) patrí medzi kriticky ohrozené rastliny v rámci celého Slovenska. Foto: Ján Topercer.

***Dactylorhiza majalis* (Rchb.) P. F. Hunt et Summerh. – vstavač májový**

Syn.: *Orchis majalis* Rchb.; *O. latifolia* L., nom. ambig.

Slatinné lúky a mokrade na úpätiach a v horských údoliach, zriedkavejšie vo vyšších polohách, napr.: Kráľova studňa, pri odbočke turistického chodníka (zelená), 1 360 m. – Turecká, Líška, jz. svah. – Ploská, pramenisko na vých. svahu, 1 443 m. – Čierny kameň, prameniská na vých. a jv. svahu. – Podsuchá, mokrad v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 320 m. – Malá Smrekovica, mokrad na jz. svahu, 1 450 m.

Lit.: 12, 26, 27, 50, 52, 54, 55, 75, 147, 151, 152, 175, 188, 215, 223, 303, 322, 457, 458, 479, 484, 519, 587, 731, 849, 921, 947, 974, 1003, 1036, 1050, 1176, 1178–1180, 1182, 1191, 1194, 1201, 1206, 1214, 1226, 1234, 1235, 1238, 1239, 1246, 1261, 1304, 1354, 1384, 1402.

***Dactylorhiza sambucina* (L.) Soó – vstavač bazový**

Syn.: *Orchis sambucina* L.

Roztrúsene na podhorských, údolných aj lesných lúčkach ako aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia po ca 1 550 m (Suchý vrch).

Lit.: 26, 27, 50, 54, 55, 147, 188, 190, 241, 293, 457, 458, 484, 532, 587, 639, 640, 645, 647, 734, 736, 748, 849, 850, 906, 921, 1036, 1044, 1045, 1050, 1169, 1170, 1176, 1177, 1179, 1182, 1191, 1206, 1210, 1211, 1217, 1249, 1274, 1355, 1397, 1402.

***Dactylorhiza viridis* (L.) R. M. Bateman, A. M.**

Pridgeon et M. W. Chase – vemenníček zelený

Syn.: *Satyrion viride* L.; *Coeloglossum viride* (L.) Hartm.; *Orchis viridis* (L.) Willd.; *Platanthera viridis* (L.) Lindl.

Na (pod)horských lúčkach a pasienkoch aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, zriedkavejšie v bučinách, smrečinách a porastoch kosodreviny, od okrajov územia a údolí po 1 550 m, prevažne vo vyšších polohách.

Soó (1930: 265), neskôr PROCHÁZKA & VELÍSEK (1983: 149) uviedli z Veľkej Fatry výskyt *Coeloglossum viride* var. *vallantii* (Ten.) Thell. Lit.: 12, 13, 16, 26, 31, 37, 46, 49, 50, 54, 55, 75, 164, 188, 215, 224, 316, 409, 457, 458, 484, 494, 505, 519, 532, 553, 561, 564, 639, 640, 647, 736, 827, 847–849, 876, 884, 906, 921, 947, 949, 1050,

Obr. 18. Lykovec voňavý (*Daphne cneorum*) dostal pomenovanie podľa intenzívne voňajúcich ružových kvietkov. Vo Veľkej Fatre rastie vzácné na skalnatých a trávnatých stráňach.

Foto: Daniel Dítě.

1099, 1112, 1175–1177, 1180, 1206, 1207, 1210, 1212, 1217, 1232, 1234, 1241, 1249, 1334, 1397, 1402.

***Dactylorhiza ×aschersoniana* (Hausskn.) Borsos et Soó (*D. incarnata* × *D. majalis*)**

Čremošné, podmáčaná lúka, 680 m (Šípošová 2002 in litt.). – Belá, Jasenská dolina, alúvium potoka Vôdky medzi obcou a lyžiarskymi vlekmí (RH 18. 6. 1995).

***Dactylorhiza ×braunii* (Halácsy) Borsos et Soó (*D. fuchsii* × *D. majalis*)**

Hubová, Kútňikov kopec, okraj lesa nad záp. okrajom obce, 470–520 m (DD 27. 6. 1996).

***Dactylorhiza ×rupertii* (M. Schultze) Borsos et Soó (*D. majalis* × *D. sambucina*)**

Lubochňianska dolina, lúka za druhou lesnou škôlkou, 540 m (DD 25. 5. 1996).

Lit.: 26.

***Danthonia decumbens* (L.) DC. – trojzub položený**

Syn.: *Sieglingia decumbens* (L.) Bernh.

Vtrúsene na lúčkach a pasienkoch, najmä v spoločenstvách zv. *Cynosurion cristati* a *Nardo-Agrostion tenuis* od okrajov územia do supramontánneho stupňa; na vých. svahu Ploskej po 1 420 m (JKI 17. 9. 1987).

Lit.: 175, 457, 458, 532, 555, 640, 711, 796, 1210.

***Daphne cneorum* L. – lykovec voňavý**

Na trávnatých svahoch i na skalách v Bralnej Fatre (Drienok; Ostrá; Suchý Jasienok; Kozia skala, Piesky), na vrchu Sokol pri Krpeľanoch a na vrchu Vysoký grúň pri Lubochni; na vrchole Drienka po 1 268 m.

Na tento druh sa vzťahujú aj údaje o výskyte *Daphne arbuscula* Čelak. pri Blatnici (WAGNER 1901: 49) a *Daphne striata* Tratt. v Gaderskej doline, na skalnatých svahoch pod Kozou skalou (BOLDIS 1897: 45). TEXTORISOVÁ (1930_r: 63) o týchto omyloch napísala: „Prvý raz našla som ju nad Chlapovou v Gäderi. U mňa videl ju Wagner, a publikoval neskôr vo svojej práci o turčianskej flóre pod menom *Daphne arbuscula* Čelak. To narobilo trochu šumu v príslušných kruhoch, ale dokázalo sa mu, že sa pomyľil, vec to nie cele neobyčajná i vo vedeckom svete. Ja rozosiela som ju bezvýnimečne pod menom *D. cneorum*. Asi tam kde ja, našiel ju i Boldis, a uverejnil prečo prečo nie pod menom *Daphne striata*. Tedy samé omyly!“

Lit.: 13, 21, 26, 36, 50, 55, 73, 76, 79, 99, 113, 126, 130, 154, 155, 172, 198, 202, 207, 208, 231, 237, 244, 251, 267, 269, 316, 453, 519, 526, 538, 558, 565, 588, 625, 643, 679, 711, 748, 766, 767, 807, 808, 811, 816, 827, 888, 973, 974, 1066, 1123, 1130, 1174, 1195, 1202, 1249, 1252, 1281, 1299, 1332, 1334, 1354, 1362, 1383, 1397, 1402.

***Daphne mezereum* L. – lykovec jedovatý**

Vo vápencových, kvetnatých aj javorových bučinách, lipových javorinách, zmiešaných smrekovo-bukovo-jedľových lesoch, smrečinách, porastoch smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín, zriedkavo na sutinách a v trávnatých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa, od okrajov územia do supramontánneho stupňa. V kosodrevine na vrchole Čierneho kameňa po 1 475 m, na záp. svahu Rakytova po 1 469 m (na sev. svahu ešte v 1 467 m), na vých. svahu Ploskej po 1 465 m, na jv. svahu Suchého vrchu po 1 462 m, na jz. svahu Skalnej Alpy po 1 460 m, na sz. oriento-

vaných skalných stienkach pod vrcholom Tanečnice po 1 457 m.

Lit.: 12, 13, 17, 19, 23, 26, 27, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 66, 75, 99, 125, 126, 129, 136, 137, 154, 155, 162, 193, 224–226, 228, 231, 240, 241, 293, 309, 320, 458, 460–462, 499, 501, 503, 516, 519, 520, 522, 534, 538, 546, 553, 564, 567, 569, 598, 619, 625, 640, 643, 645, 647, 664, 736, 766, 796, 827, 848, 850, 873, 901, 906, 910, 911, 921, 944, 949, 964, 968, 972, 973, 1000, 1004, 1012, 1013, 1050, 1059, 1061, 1062, 1075–1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1125, 1164, 1166, 1169, 1171, 1172, 1174–1180, 1184, 1195, 1201, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1238–1241, 1247, 1252, 1254, 1256, 1287, 1288, 1292, 1315, 1317, 1330, 1333, 1359, 1395, 1397, 1401.

+*Datura stramonium* L. var. *stramonium* – durman obyčajný pravý

Pôvodný v Amerike, zdomácnený na zboreniskách, úhoroch a pustých miestach, na hlbokých, vlhkých pôdach s dostatkom živín; v území zriedkavý: Nepal-ská dolina, pri senníku v ústí Plavej doliny (JH, FK 14. 9. 2006). – Nolčovo, nové náplavy jemnozeme na brehoch Váhu (JT 16. 10. 2005; predtým tu nebol zistený). – Ľubochnianska dolina, záver údolia Turecké, v poraste *Petasites hybridus*, 614 m (IJ 27. 6. 2001).

Starší údaj (LENGYEL 1915: 35) je z okolia domov v obci Staré Hory.

TURIS (2003: 256) našiel durman obyčajný pri poľovníckej chate v doline Veľký Hričkov na sev. svahu masívu Zvolena, viacerými autormi priradeného k Veľkej Fatre.

V súčasnosti ho zavliekajú najmä poľovníci s krmivom pre zver a šíri sa i vodnými tokmi (J. Topercer).

Lit.: 647, 1397.

***Daucus carota* L. – mrkva obyčajná**

Na podhorských a údolných lúkach, pasienkoch, zriedka v brehových porastoch horských potokov, v okolí pramenísk a v ruderalných spoločenstvách v okolí pastierskych kolíb od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v poraste *Sesleria albicans* na j. svahu Rakytova, pri skalnom útvaru „Vráta“ po 1 380 m (DB sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 100). Lit.: 12, 26, 27, 55, 75, 457, 458, 460, 461, 519, 586, 587, 640, 647, 676, 796, 921, 1169, 1180, 1182, 1209, 1210, 1217, 1226, 1246, 1274, 1361, 1397.

***Delphinium elatum* L. – stračia nôžka vysoká**

Syn.: *Delphinium intermedium* Sol.; *D. elatum* subsp. *intermedium* (Sol.) J. Fleisch. et Em. Lindem.; *D. alpinum* Waldst. et Kit.

Roztrúsené v brehových porastoch horských potokov (Dedošová dolina, Vrátna, Belianska dolina), vo vyšších polohách v porastoch javorových bučín, vysokobylinných smrečín, kosodreviny, horských vrbní aj vysokobylinných nív (Smrekov, Smrekovica, Ťava, Kráľova skala, Krížna, Majerova skala, Veľká Pustalovčica, Ostré brdo, Biela skala, Suchý vrch, Ploská, Čierny kameň, Minčol, Skalná Alpa, Šiprúň, Kľak); v kosodrevine na sz. svahu Čierneho kameňa po 1 450 m (KLIKA 1926b: 63), pri hornom okraji riedkej vysokobylinnej smrečiny pod vrcholom Malého Šiprúňa po 1 440 m (PK, JKI 20. 7. 2007).

Starší údaj je z okolia Banskej Bystrice: v lese cestou z Cmarova na Ostrý vrch (MÁRKUS 1867a: 11).

BORBÁS (1904a: 25) opísal z porastov kosodreviny na vrchole Čierneho kameňa *Delphinium elatum* χ *orthotomum* Borbás.

FUTÁK (1982d: 73) ako najnižší na Slovensku uviedol výskyt v Dedošovej doline, 650 m. Zaliberová (19. 6. 2001) zaznamenala druh v brehových porastoch v hornej časti Gaderskej doliny, ca 600–620 m.

Lit.: 21, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 129, 137, 141, 154–156, 172, 207, 208, 224, 226, 259, 293, 461, 488, 519, 553, 558, 562, 564, 565, 569, 639, 640, 647, 714, 734, 748, 848, 895, 901, 906, 939, 949, 1012, 1037, 1079, 1123, 1153, 1174–1178, 1180, 1184, 1207, 1210–1212, 1217, 1234, 1247, 1249, 1254, 1272, 1355, 1361, 1386, 1397, 1402.

***Deschampsia cespitosa* (L.) P. Beauv. – metlica trsnatá**

Syn.: *Aira cespitosa* L.; *A. andraei* Auersw.

Na podhorských, údolných aj horských lúkach a pasienkoch, v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, zriedkavejšie v podraze javorových bučín, smrečín, kosodreviny a horských vrbní od okrajov územia po vrchol Ostredka, 1 592 m. Na plochých, mierne sklonených chrbátoch a v širokých sedlách hlavného chrbta (Križna – Suchý vrch, Ploská) vytvára charakteristické monodominantné porasty, prerušované len ostrovmi smlzu chlpkatého.

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 136, 137, 152, 224–226, 293, 303, 457–461, 499, 502, 519, 520, 526, 532, 538, 542–544, 546–549, 552, 553, 555, 561, 564, 566, 567, 579, 586, 587, 598, 640, 647, 731, 733, 791, 795, 796, 848, 873, 897, 906, 911, 914, 921, 1003, 1027, 1037, 1043, 1045, 1050, 1094, 1099, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1125, 1163, 1170, 1173, 1175–1180, 1194, 1202, 1209–1212, 1217, 1222, 1226, 1232, 1234, 1239, 1249, 1254, 1256, 1261, 1272, 1326, 1370, 1397.

+*Descurainia sophia* (L.) Webb ex Prantl – úhorník liečivý

Syn.: *Sisymbrium sophia* L.

Osídľuje výhrevné stanovištia s priamou insoláciou pod prevismi na strmých j. svahoch vrchov Tlštá, Ostrá a Plavá, 750–1 300 m (diagn. druh as. *Arenario serpyllifoliae-Descurainietum sophiae*). Rastie tu na suchom, jemnom vápencovom sintri, obohatenom trusom jelenej a kamzičej zveri (BERNÁTOVÁ 1987: 93, 1991: 24–26).

Najvyššie (1 300 m) bol nájdený v skalných previsoch pod vrcholom Tlštej (Bernátová 1984 BRA sec. GOLIAŠOVÁ 2002b: 155). Na Tlštej (pod Klepcom na košarovanej pôde) ho našla aj Textorisová (IX. 1901 SLO); v nepublikovanom rukopise (TEXTORISOVÁ 1930_g: 42) o svojom náleze napísala: „Ale za ovciami bolo vyšlo až pod Klepec blízko ku Plochu na Tlštej.“

Lit.: 22, 23, 26, 55, 285, 921, 1026, 1171, 1249, 1334, 1361.

◊*Dianthus armeria* L. – klinček zväzkovitý

Zriedkavo na stráňach v Laskomerskej doline (TMÁK 1884: 9).

Lit.: 1036, 1397.

***Dianthus carthusianorum* L. – klinček kartuziánsky**

Na podhorských aj horských lúkach a pasienkoch, v mačínových spoločenstvách vápencovo-dolomitových stráňí, v porastoch reliktných borín, horských vrbní aj v trávnatých hôľných fytoocenózach od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Dianthus carthusianorum subsp. *latifolius* (Griseb. et Schenk) Hegi – klinček kartuziánsky širokolistý [syn.: *D. montivagus* Do-

min, *D. carthusianorum* subsp. *montivagus* (Domin) Dostál; non *D. latifolius* Willd.]: častejší poddruh, na ktorý sa vzťahuje väčšina údajov.

***Dianthus carthusianorum* subsp. *subalpinus* (Rehman) Májovský et Králik – klinček kartuziánsky horský:** poddruh s nedostatočne známym rozšírením, s ťažiskom výskytu vo vyšších polohách územia (KRÁLIK 1970_R: 15).

LENGVEL (1915: 20) priradil jedince z ním uvádzaných lokalít (Majerova skala, Krížna, Čierny kameň, Zelená dolina, údolie Biely potok) k variete *Dianthus carthusianorum* var. *saxigenus* Schur, ktorá podľa Dostála (DOSTÁL 1989: 189) na naše územie nezasaňuje.

Lit.: 12, 13, 26, 35, 36, 39, 48, 49, 52, 54, 55, 75, 79, 154, 155, 215, 241, 292, 293, 320, 452, 457, 458, 519, 526, 528, 546–550, 552, 553, 555, 556, 559–561, 568, 585–587, 640, 643, 647, 676, 731, 736, 795, 796, 847, 897, 902, 906, 910, 921, 1050, 1062, 1075, 1099, 1112, 1169, 1170, 1172, 1175, 1176, 1178–1180, 1182, 1201, 1210, 1211, 1214, 1215, 1217, 1232, 1234, 1235, 1239, 1249, 1252, 1254, 1274, 1334, 1397.

***Dianthus deltoides* L. – klinček slzičkový**

Zriedkavo na podhorských až horských lúkach a pasienkoch: Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Kordíky, sev. okraj obce (oba BENČAĽOVÁ & UJHÁZY 1998: 25). – Čremošné, lúky vých. od obce (KOCHJAROVÁ 2002: 48). – Blatnica, údolím od vodojemu v Praženej pod Malé Krahulčie (ONDREJOVÁ 1993_R: 4). – Ostré brdo, pasienky na j. svahu, 1 280 m (SCHIDLAY 1956: 179).

Údaj z psicových porastov na jz. svahu Krížnej, 1 540 m (KLIKA 1926b: 72) sa nepodarilo potvrdiť; našli sme tu len *Dianthus carthusianorum*.

Lit.: 26, 457, 519, 587, 850, 906, 1232, 1234, 1397.

Obr. 19. Klinček včasný (*Dianthus praecox*), endemický druh západokarpatských pohorí, rastúci na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach a skalách. Foto: Peter Kučera.

***Dianthus nitidus* Waldst. et Kit. – klinček lesklý**

Vo Veľkej Fatre sa jeho výskyt sústreďuje najmä na vápencovo-dolomitové stráne a vrcholy Bralnej Fatry (údolie Rakša, Drienok, Tlstá, Bágľov kopec, Suchý Jasienok, Haľamova kopa, Mohošov, Skalná dolina, Strapatá skala, údolia Seleneč a Padva, Horárová, Kozia skala) a v okolí Starých Hôr (Horný Jelenec); na hlavnom hrebeni rastie len na niektorých vápencovo-dolomitových vrcholoch (Smrekov; Smrekovica, Ťava; Kráľova skala; Čierňavský vrch; Čierny kameň; Tanečnica, sz. hrebienok; Skalná Alpa), izolovane na vrchu Kopa pri Kralovanoch. Rastie tu v mačinových spoločenstvách tr. *Elyno-Seslerietea* (diagn. druh), v porastoch smrekovcových borín a kosodreviny, ca 500–1 460 m.

Druh je na Slovensku zastúpený západokarpatským endemickým poddruhom *Dianthus nitidus* subsp. *nitidus* (paleoendemit), s ťažiskom rozšírenia v horskom až subalpínskom stupni centrálnych pohorí Západných Karpát.

MUCINA (1981: 35) ho uviedol aj z hrebeňa Málnô brdo – kóta 1 030 pri Ružomberku, kde sme pri overovaní našli len *Dianthus praecox*.

Lit.: 13, 16, 21, 26, 36, 40, 45, 46, 50, 54, 55, 60, 73, 76, 78, 97, 131, 136, 154, 155, 172, 191, 201, 207, 215, 240, 241, 250, 255, 293, 309, 331, 332, 488, 512, 519, 528, 551, 554, 558, 561, 563, 565, 571, 588, 643, 644, 736, 765–767, 771, 796, 807, 811, 816, 847, 874, 875, 891, 906, 911, 915, 925, 932, 939, 968, 972–974, 989, 1000, 1103, 1004, 1014, 1037, 1075, 1076, 1078, 1100, 1101, 1113, 1114, 1119, 1123, 1124, 1127, 1153, 1170–1175, 1179, 1184, 1210, 1234, 1249, 1252, 1256, 1272, 1290, 1304, 1315, 1321, 1332, 1334, 1362, 1386, 1397, 1402.

***Dianthus praecox* Kit. subsp. *praecox* – klinček včasný pravý**

Syn.: *Dianthus plumarius* subsp. *praecox* (Kit.) Domin; *D. plumarius* var. *praecox* (Kit.) Novák; *D. tatrae* Borbás; *D. hungaricus* auct. non Pers.; *D. virgineus* auct. non L.

Na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach a skalách v spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* (diagn. taxón), tiež v reliktných fytocenózach na dnách previsových dutín (*Erysimo witmannii-Hackelion deflexae*) a v porastoch reliktných borín od okrajov pohoria do supramontánneho stupňa. Okrem početných lokalít v Bralnej Fatre (Mošovce, pahorky vých. od obce; Plešovica; Ostrá; Suchý Jasienok; Blatnická dolina; Tlstá; Bágľov kopec; Gaderská dolina; Pekárová; Dedošová; Plavá; Kráľova koruna; Smrekov) rastie aj na vyvýšeninách medzi obcami Sklabinský Podzámok a Turčianska Štiavnička (Katova skala, Mikulášková), v okolí obcí Krpeľany (Sokol, Kopa), Lubochňa (Vysoký grúň) a Ružomberok (Sidorovo), ako aj na príkrovových troskách na hlavnom chrbte pohoria: Kráľova skala, Majerova skala.

Údaj o výskyte na Skalnej Alpe (CVACHOVÁ 1975: 105) je mylný; rastie tu len *Dianthus nitidus*.

Na *Dianthus praecox* sa vzťahuje aj údaj o výskyte *Dianthus virgineus* na skalách na úpätí vrchu Šturec (SCHWARZMANN s. a._R: 29).

MALOCH (1937: 113, 115) uviedol z Gaderskej doliny výskyt *Dianthus lumnitzeri* f. *eosinus* Gayer. Podľa Kmeťovej (KMEŤOVÁ 1985: 68–69) ide o ekomorfozy (variabilitu na úrovni jedincov) v populáciách subsp. *praecox* aj subsp. *lumnitzeri*, vyskytujúce sa od Malých Karpát cez Považský Inovec a Strážovskú hornatinu až

po južné okraje Fatry, ktoré nie je vhodné taxonomicky klasifikovať. *Dianthus praecox* subsp. *lumnitzeri* do Veľkej Fatry nezasahuje. Lit.: 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21–23, 26, 27, 36, 40, 45, 46, 50, 55, 73, 74, 76, 78, 79, 97, 136, 137, 154, 155, 163, 168, 172, 178, 215, 223, 309, 347, 452, 462, 519, 528, 551, 554, 557–561, 565, 573, 588, 629, 643, 647, 663, 665, 705, 706, 708, 714, 731, 736, 766, 767, 771, 796, 809, 811, 847, 874, 875, 895, 901, 906, 915, 921, 939, 972–974, 1000, 1003, 1004, 1036, 1037, 1050, 1075, 1080, 1100, 1112, 1114, 1123, 1153, 1166, 1169–1175, 1184, 1195, 1201, 1210, 1211, 1213, 1232, 1234, 1241, 1249, 1252, 1272, 1321, 1334, 1354, 1362, 1380, 1383, 1384, 1386, 1397, 1402.

***Digitalis grandiflora* Mill. – náprstník veľkokvetý**
Syn.: *Digitalis ambigua* Murray, *D. ochroleuca* Jacq.

Na podhorských aj horských lúkach, krovinatých stráňach, lesných svetlinách, rúbaniskách, sutinách, v porastoch reliktných borín, vápencových, zriedkavejšie javorových bučín, horských vrbín (*Salicion silesiaca*) aj kvetnatých vysokosteblových nív (*Calamagrostion arundinaceae*, *Calamagrostion varia*) nad hornou hranicou lesa, kde v chránených polohách vystupuje do 1 560 m.

Lit.: 12, 13, 20–23, 26, 31, 35, 37, 46, 48, 52–55, 68, 75, 79, 125, 126, 129, 154, 155, 190, 198, 224, 225, 228, 240, 280, 281, 293, 309, 457, 458, 460–462, 519, 520, 522, 524, 528, 534, 538, 549, 550, 553, 556, 557, 561, 564, 568, 585, 587, 598, 637, 640, 643, 647, 676, 708, 731, 733, 736, 748, 788, 796, 847, 848, 850, 901, 906, 921, 949, 1013, 1044, 1045, 1050, 1059, 1075, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1123, 1170–1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1214, 1217, 1232, 1234, 1240, 1252–1254, 1274, 1370, 1388, 1397.

***Diplotaxis muralis* (L.) DC. – dvojradvka múrová**

Staré Hory, pri domoch (LENGYEL 1915: 5, 22).
Lit.: 221, 647, 1397.

***Dipsacus fullonum* L. – štetka lesná**
Syn.: *Dipsacus sylvestris* Huds.

Roztratené po obvode územia, najmä v údoliach, napr.: Blatnická dolina. – Gaderská dolina. – Belianska dolina. – Sklabiňa, pri poľnej ceste na jz. svahu kopca Brvenné. – Turčianska Štiavnička, pahorok Teplica; Štiavnická dolina; úpätie vrchu Máleník. – Podhradie, údolie medzi vrchmi Máleník a Vrchdiel. – Nolčovo, pri potoku v obci; dolina Ráztky. – Hubová – Ľubochna, ľavý breh Váhu. – Ružomberok, Hrabovo; Bukovinka. – Starohorská dolina.

Lit.: 26, 55, 190, 640, 647, 796, 848, 850, 921, 1169, 1182, 1239, 1249, 1397.

***Dipsacus laciniatus* L. – štetka laločnatá**

Podlavice, úpätie j. svahov povýše obce (JKI, PT 16. 6. 2007). – Turčianske Jaseno, pri ceste do Jasenskej doliny (JKI 24. 6. 2007). – Turčianska Štiavnička, pasienky na úpätí vrchu Máleník. – Kónské, pri hradskej ssv. od obce, 445 m (oba JKI 21. 9. 2006). – Krpeľany, úpätie svahov od priehrady k Nolčovu (JKI 11. 7. 2003).

Staršie údaje sú z lokalít: Harmanecká dolina (PETROGALLI 1887: 64). – Gaderská dolina, pod zámockým vrchom (TEXTORISOVÁ 1913: 11, 1930_R: 84).
Lit.: 850, 1034, 1249.

***Dipsacus pilosus* L. – štetka chlpatá**

Syn.: *Virga pilosa* (L.) Hill

Jasenská dolina, záver údolia pri potoku Vödky, v porastoch as. *Chrysosplenio-Petasitetum hybridi*, 755–760 m (BERNÁTOVÁ et al. 2002: 105, JAROLÍMEK et al. 2002b: 38).

FRITZE & ILSE (1870: 519) ju našli v pravom ramene údolia Turecké v Ľubochnianskej doline.

Lit.: 35, 44, 50, 461, 1355, 1397.

***Dipsacus ×pseudosylvestris* Schur**

(*D. fullonum* × *D. laciniatus*)

Blatnica, Gaderská dolina (TEXTORISOVÁ 1930_R: 84).

***Doronicum austriacum* Jacq. – kamzičník rakúsky**

V porastoch javorových bučín, smrečín, kosodreviny, horských vrbín aj horských vysokobylinných nív (diagn. druh zv. *Adenostylin alliariae*) v (pod)horskou až vyššou horskou stupni; na trávinatej svetline v mladej riedkej smrečine na ssz. svahu Rakytova po 1 480 m (JKI 5. 9. 1987).

Na kamzičník rakúsky sa vzťahujú aj údaje o výskyte *Doronicum pardalianches* L. [správne *D. pardalianches* auct. non L.] nad sútokom Bystrice a Harmanca (PETROGALLI 1887: 67) a *Doronicum scorpioides* Willd. [správne *D. scorpioides* Wimm. et Grab.] na Krížnej (FÁBRY 1880: 51).

Lit.: 13, 16, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 110, 129, 136, 137, 154, 155, 223–225, 240, 241, 293, 461, 519, 520, 522, 538, 553, 558, 564, 587, 640, 647, 771, 849, 850, 865, 898, 905, 906, 910, 911, 914, 939, 949, 1012, 1079, 1099, 1110, 1116, 1119, 1123, 1124, 1164, 1166, 1169, 1174–1177, 1179, 1180, 1182–1184, 1186, 1189, 1201, 1202, 1211, 1212, 1217, 1234, 1247, 1249, 1254, 1256, 1272, 1326, 1332, 1354, 1362, 1397.

***Dorycnium herbaceum* Vill. – d'atelinovec bylinný**

Podlavice, xerothermné porasty zsz. od obce. – Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce (oba Kaplan in BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 26). – Banská Bystrica, Laskomer, jv. svah pod vrcholom, 580–620 m (PT, JKI 16. 6. 2007); Laskomerská dolina (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 116).

Z Laskomerskej doliny uviedol výskyt druhu už TMÁK (1884: 12); FUTÁK (1943: 84) ho zbieral na Ostrom vrchu.

Lit.: 12, 50, 175, 241, 1036, 1048, 1050, 1343.

Podľa Chrtkovej (CHRTKOVÁ 1988j: 345) v rastlinnom materiáli *Dorycnium pentaphyllum* Scop. z územia Slovenska nemožno vzhľadom na značnú premenlivosť znakov v populácii i na tom istom jedinci spoľahlivo rozlíšiť nižšie taxóny. Preto uvádza len variety: var. *patenti-pilosum* Ledeb. (syn.: *D. herbaceum* Vill.) a var. *pentaphyllum* [syn.: *D. germanicum* (Gremli) Rikli].

CVACHOVÁ et al. (1980: 227) uviedli výskyt *Dorycnium pentaphyllum* Scop. z okolia chodníka na jv. svahu Mohošovho grúňa, 1 000 m; JASÍK (1999: 3) z južných svahoch vrchu Dúbrava pri Podlaviciach. DOBOŠOVÁ (1987: 185) publikovala starší zber (Junker 6. 9. 1883 SMBB) z hrebeňa medzi Laskomerom a Riečkou pod menom *D. germanicum*.

Dorycnium pentaphyllum agg.: 175, 479, 481, 1062.

***Draba aizoides* L. subsp. *aizoides* – chudôbka vždyzelená pravá**

Rastie roztrúsene na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach a skalách v spoločenstvách skalných štrbín (diagn. taxón zv. *Potentillion caulescentis*), v otvorených trávnatých porastoch zväzu *Astero-Seslerion calcariae*, v spoločenstvách skalných previsov

(*Erysimo witmannii-Hackelion deflexae*) aj reliktných borín (*Pulsatillo slavicae-Pinion*), v submontánnom až supramontánnom stupni, po 1 550 m. Okrem početných lokalít v Bralnej Fatre sa vyskytuje aj na slienitých vápencoch a príkrovových troskách v hrebeňovej časti pohoria, od Kráľovej studne po Čierny kameň a Kľak.

Na tento poddruh sa vzťahujú aj údaje o výskyte chudôbky drsnoplodej pravej (*Draba lasiocarpa* Rochel subsp. *lasiocarpa*; syn.: *D. aizoon* Wahlenb.) z vápencových skál Tlstej (BORBÁS 1898a: 22), resp. z Veľkej Fatry (PAX 1908: 156; DOSTÁL 1948: 282, 1989: 334; DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 334). Svoj omyl si uvedomil už BORBÁS, ktorý naň upozornil Wagnera: „Laut der schriftlichen Mittheilung des Herrn BORBÁS ist die von Tlszta erwähnte lasiocarpa auf aizoides zu verbessern.“ (WAGNER 1901: 15).

Lit.: 13, 16, 23, 26, 37, 52, 54, 55, 75, 79, 129, 136, 202, 207, 208, 215, 251, 293, 462, 519, 528, 554, 557, 558, 561, 765, 827, 839, 843, 847, 849, 906, 921, 963, 964, 1004, 1050, 1075, 1076, 1091, 1112, 1123, 1170–1172, 1176, 1178–1180, 1201, 1232, 1234, 1237, 1249, 1334, 1354, 1397.

Draba nemorosa L. – chudôbka hájna

Blatnická dolina, pod Strednou (Textorisová 1888, 1900 BRA sec. PENIAŠTEKOVÁ & KLIMENT 2002: 536); okolo Vlčieho bravu (TEXTORISOVÁ 1930_R: 44).

Napriek cieľnému hľadaniu sa výskyt v Blatnickej doline nepodarilo overiť. Najbližšie k územiu rastie na Kuracom vršku pri Mošovciach.

Lit.: 26, 843, 1249, 1397.

Drosera rotundifolia L. – rosička okrúhlostá

Rojkovské rašelinisko, vrchoviskové spoločenstvá (VALENTA 1949: 5; DB, JKI, PK 24. 5. 2007).

Na rozhraní s Turčianskou kotlinou, východne od obce Rakša (NPR Rakšianske rašelinisko) a pri Mošovciach (Hlísna studňa) rastie kriticky ohrozený druh *Drosera anglica* L. – rosička anglická.

Lit.: 50, 73, 151, 152, 154, 155, 172, 303, 345, 422, 540, 565, 624, 874, 875, 1003, 1046, 1056, 1096, 1174, 1194, 1246, 1304, 1362, 1397.

Dryopteris carthusiana (Vill.) H. P. Fuchs

– paprad' ostnatá [*Dryopteris carthusiana* agg.]

Syn.: *Dryopteris spinulosa* (O. F. Müll.) Watt, *D. austriaca* subsp. *spinulosa* (O. F. Müll.) Schinz et Thell.; *Aspidium spinulosum* (O. F. Müll.) Sw.; *Nephrodium spinulosum* (O. F. Müll.) Strempele

Obr. 20. Rosička okrúhlostá (*Drosera rotundifolia*) na jedinej známej lokalite v území ustupuje aj napriek druhovej a územnej ochrane. Foto: Daniel Dítě.

Uvádzaná z porastov kvetnatých aj javorových bučín, smrečín, kosodreviny, zriedkavejšie z porastov lužných jelšín od údolí do supramontánneho stupňa.

Lit.: 12, 26, 37, 46, 54, 55, 63, 75, 196, 241, 293, 503, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 538, 553, 564, 640, 647, 788, 906, 910, 949, 974, 1034, 1079, 1100–1102, 1113, 1119, 1125, 1175–1177, 1180, 1210–1212, 1217, 1249, 1256, 1395, 1397.

Dryopteris dilatata (Hoffm.) A. Gray – paprad'

rozložená [*Dryopteris carthusiana* agg.]

Syn.: *Dryopteris austriaca* subsp. *dilatata* (Hoffm.) Schinz et Thell., *D. spinulosa* subsp. *dilatata* (Hoffm.) C. Chr.; *Aspidium dilatatum* (Hoffm.) Sm.; *Nephrodium austriacum* auct. non (Jacq.) Fritsch

Rastie na čerstvých humózných pôdach v porastoch kvetnatých a javorových bučín, smrečín, kosodreviny, horských vrbín, zriedkavejšie v spoločenstvách lužných jelšín, vysokobylinných nív a vo vlhkých skalnatých žľaboch v submontánnom až supramontánnom stupni, ca 520–1 528 m (Smrekovica, vrcholový hrebeň; PK 13. 9. 2006).

Lit.: 12, 13, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 63, 75, 136, 137, 198, 224, 226, 227, 293, 309, 461, 504, 519, 522, 534, 538, 564, 566, 592, 640, 641, 735, 906, 910, 921, 1012, 1013, 1034, 1037, 1079, 1099, 1110, 1112, 1118–1120, 1125, 1164, 1165, 1175–1180, 1184, 1187, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1232, 1247, 1249, 1254–1256, 1401.

Dryopteris expansa (C. Presl) Fraser-Jenk.

et Jermy – paprad' horská

[*Dryopteris carthusiana* agg.]

Syn.: *Dryopteris assimilis* S. Walker, *D. spinulosa* subsp. *assimilis* (S. Walker) Schidlay

Druh s nedostatočne známym rozšírením, postupne zaznamenaný v porastoch javorových bučín, lipových javorín, horských smrečín, ojedinele vápencových jedľovo-bukových a smrekovo-bukovo-jedľových lesov v dolinke Vrátna, na vrchoch Tlstá (Ľubená a Tmavá dolina), Smrekov a Biela skala, ca 650–1 370 m (EF 1993–1996), v smrečinách na svahoch Jarabinej, Borišova, Čierneho kameňa, Malej Smrekovice a Smrekovice (PK 2006, 2007); na hrebeni Smrekovice (1 530,2 m) ešte v 1 530 m (PK 13. 9. 2006).

Paprad' horskú v území prvýkrát zbieral Schidlay (1931 SAV, 1966: 218) na Čiernom kameni.

Lit.: 52, 75, 207, 208, 907, 1178, 1180.

Dryopteris filix-mas (L.) Schott – paprad' samčia

Syn.: *Polypodium filix-mas* L.; *Aspidium filix-mas* (L.) Sw.; *Nephrodium filix-mas* (L.) Rich.; *Polypodium heleopteris* Borkh.

V bukových, javorovo-bukových aj sutinových lesoch, v smrečinách, porastoch kosodreviny, horských vrbín aj vysokosteblových nív v blízkosti horného okraja lesa, v skalnatých žľaboch, na sutinách aj rúbanskách od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v balvanitých sutinách na jv. svahu Suchého vrchu po 1 496 m (JKI 9. 8. 2003).

Lit.: 11, 12, 20, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 68, 75, 129, 136, 137, 154, 155, 168, 194, 196, 215, 224–228, 241, 293, 309, 458, 460–462, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 553, 564, 566, 567, 592, 598, 640, 643, 647, 676, 734, 735, 796, 850, 901, 906, 910, 949, 1012, 1013, 1048, 1050, 1059, 1077, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1125, 1164, 1166, 1169, 1175–1180, 1182, 1184, 1189, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1232, 1240, 1247, 1252, 1254, 1256, 1257, 1274, 1288, 1315, 1317, 1323, 1395, 1397, 1401.

**Echinochloa crus-galli* (L.) P. Beauv. – ježatka kuria noha

Na okrajoch ciest a ďalších narušených stanovištiach, napr.: Sklabinský Podzámok, pri hradskej zjz. od obce; Štiavnická dolina, okraje hradskej a skládka odpadu poniže obce. – Turčianska Štiavnička, okraj poľa nad obcou. – Podhradie, údolie medzi vrchmi Máleník a Vrehdiel, bývalá skládka dreva; okraje hradskej v obci. – Konské, okraj hradskej j. od obce, 485–515 m.

+*Echinocystis lobata* (F. Michx.) Torr. et A. Gray – ježatec laločnatý

Neofyt pôvodom zo Severnej Ameriky, splanený zaznamenaný v obci Liptovská Osada, na rozhraní s ftg. okresom Nízke Tatry (HŠ 2002). V roku 2005 bol prvýkrát zistený aj na nových náplavoch jemnozeme na brehoch Váhu pri Nolčove (JT 16. 10. 2005).

Lit.: 26.

***Echinops ritro* L. – ježibaba belasá**

Mošovce, pri lesnej ceste vedúcej okrajom lesa vých. od obce, 500–520 m (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8).

Okrasná trvalka, miestami splanieva.

***Echinops sphaerocephalus* L. – ježibaba guľatohlavá**

Blatnica, splanená pri brehu Gaderského potoka na hornom okraji obce (Kliment 19. 9. 2006 BBZ).

***Echium vulgare* L. – hadinec obyčajný**

Na výslunných stráňach, údolných lúkach, okrajoch a násypoch ciest, dnách previsových dutín od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; na cestnom násype na záp. úpätí Smrekovnice, nad záverom doliny Vyšné Matejkovo po 1 329 m (DB, JKI & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 100).

Lit.: 12, 13, 22, 23, 26, 55, 457, 458, 462, 640, 647, 676, 736, 796, 906, 921, 1026, 1062, 1080, 1169, 1171, 1172, 1177, 1182, 1217, 1226, 1238, 1239, 1253, 1361, 1397.

***Eleocharis acicularis* (L.) Roem. et Schult. – bahnička ihlovitá**

Kopa, staré rameno Váhu pri zsz. úpätí, okraj stojatej vody, 434 m (Bernátová & P. Kučera 9. 7. 2007 BBZ).

***Eleocharis palustris* (L.) Roem. et Schult.**

– bahnička močiarna [*Eleocharis palustris* agg.]

Syn.: *Scirpus palustris* L.

Pomerne zriedkavo v prameniskách, slatinách a na mokrých lúkach v údoliach a na úpätí pohoria: Rakša, údolie potoka Hrádky. – Blatnica, Blatnická dolina nad Suchým Jasienkom; dolinka Mohošov; údolie Selenec. – Podhradská dolina. – Kral'ovany, Kopa, zsz. až sev. úpätie; niva Váhu. – Lubochnianska dolina, povyše ústia Vyšnej Štefanovej. – Ružomberok, PP Bukovinka. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej povyše cestného mosta. Ojedinele vo vyšších polohách: Čierny kameň, pramenisko na vých. svahu.

Staršie údaje sú z lokalít: Podlavice (SCHWARZMANN s. a. r.: 6). – pri potoku medzi Uľankou a Starými Horami (LENGYEL 1915: 4).

Lit.: 13, 50, 75, 151, 647, 847, 1050, 1174, 1180, 1226, 1234, 1239, 1241, 1246, 1397.

***Eleocharis quinqueflora* (Hartmann) O. Schwarz – bahnička málokvetá [*Eleocharis palustris* agg.]**

Syn.: *Eleocharis pauciflora* (Lightf.) Link; *Scirpus pauciflorus* Lightf., *S. baeothryon* Ehrh.

Slatinné lúky a prameniská v údoliach a na okrajoch územia (Žarnovická dolina; Rakša, údolie Hrádky; Mošovce, Rybníky; Blatnica, doliny Blatnická, Rakytovská, Selenec a Mohošov, ca 540–710 m; Podhradská dolina; Lubochnianska dolina, povyše ústia Vyšnej Štefanovej; Rojkovské rašelinisko, 440 m; Ružomberok, Bukovinka; Liptovské Revúce, údolie Veľká Turecká). Zriedkavejšie zaznamenaná vo vyšších polohách (Čierny kameň, prameniská na jv., sv. a zsz. svahu, 1 260–1 375 m; mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 320 m); najvyššie v mokradiach na jz. svahu vrchu Malá Smrekovica, 1 437 m (DB, PK 24. 7. 2006), jv. svahu Ploskej, 1 483 m (Kliment 13. 8. 2003 BBZ) a pri prameni medzi Ostredkom a Suchým vrchom, 1 495 m (DB 23. 7. 2007).

Lit.: 13, 26, 50, 52, 55, 75, 152, 175, 189, 303, 519, 530, 711, 891, 904, 1124, 1174, 1178–1180, 1194, 1200, 1226, 1246, 1261, 1304, 1312, 1397.

***Eleocharis uniglumis* (Link) Schult. – bahnička jednoplevá [*Eleocharis palustris* agg.]**

Syn.: *Eleocharis palustris* subsp. *uniglumis* (Link) C. Hartm.

Zriedkavo na slatinných lúkach a v prameniskách: Rakša, údolie Hrádky (DB 27. 5. 2003). – Blatnica, Blatnická dolina, od Suchého Jasienku k Rakytovskej doline; Rakytovská dolina (oba BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 166); Sebeslavce (DB 7. 7. 1981). – Sklabinská dolina, jz. od kóty 723,9, svahové pramenisko nad cestou, 560–580 m (ŠKOVIROVÁ 2003: 255). – Podhradie, pramenisko v ústí Podhradskej doliny, 505 m (DB 3. 8. 2004). – Rojkovské rašelinisko (HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16; DB, JKI, PK 24. 5. 2007). Vzácné vo vyšších polohách: Čierny kameň, prameniská na j. až jv. svahu, 1 298–1 376 m (DB 9. 8. a 16. 8. 2006).

Starší údaj (MARGITAI 1913: 238) je z Gaderskej doliny.

Lit.: 26, 50, 55, 152, 303, 711, 1002, 1179, 1194.

+*Elodea canadensis* L. C. Rich. ex Michx.

– vodomor kanadský

Turčianska Štiavnička, park, rybníky, 455 m (RH, JKO 26. 6. 2007). – Krpeľany – Nolčovo, koryto Váhu (JT 17. 7. 1999). – Krpeľany, dolná časť Krpelianskej priehrady, masovo od r. 2006 (JT 24. 11. 2006) a ďalej sa rozrastá. – Kopa, staré rameno Váhu pri zsz. úpätí, v stojatej vode, 434 m (JT 18. 6. 2006).

Zaznamenaný bol aj na vsv. okraji ramena Váhu pri Nolčove, 418 m, na rozhraní s Tučianskou kotlinou (JKO, RH 19. 9. 2007).

***Elytrigia repens* (L.) Desv. – pýr plazivý**

Syn.: *Triticum repens* L.; *Agropyron repens* (L.) P. Beauv.

Na pasienkoch aj v brehových porastoch horských potokov od okrajov územia a údolí po vyšší horský stupeň; v poraste as. *Geranio-Alchemilletum crinitae* na záp. svahu Rakytova po 1 470 m (KLIMENT 1994b: 143).

Lit.: 12, 22, 23, 26, 55, 293, 457, 461, 519, 548, 598, 599, 640, 676, 796, 906, 921, 1171, 1209, 1210, 1226, 1397.

***Empetrum nigrum* subsp. *hermaphroditum* (Hagerup) Böcher – šucha čierna obojohlavná**

Syn.: *Empetrum hermaphroditum* Hagerup

Na vápencovo-dolomitových skalách, v porastoch kosodreviny a smrekovcových borín v Bralnej Fatre (Haľamova kopa, Smrekov, Padva, Horárová) a na príkrovových troskách na hlavnom hrebeni aj bočných rázsochách (Ostré brdo, Suchý vrch, Čierny kameň, Skalná Alpa), ca 1 100–1 550 m.

Na tento poddruh sa vzťahujú aj údaje o výskyte šuchy čiernej pravej (*Empetrum nigrum* L. subsp. *nigrum*; syn.: *E. nigrum* L.) z lokalít Suchý vrch a Čierny kameň (BOTHÁR 1866: 278; NEILREICH 1870: 88; BORBÁS 1898b: 48; PAX 1908: 153; LENGVEL 1915: 28; HAYEK 1916: 388; KLIKA 1926b: 63; SUZA 1936: 115, 117, 118; POKORNÝ 1953: 107; MIHÁLIK 1967: 32; HLAVAČEK 1985: 190). BOLDIS (1897: 47) ju uviedol z Gaderskej doliny.

Lit.: 21, 26, 46, 50, 52, 54, 55, 72, 73, 75, 99, 130, 137, 154–156, 222, 293, 316, 347, 452, 468, 519, 526, 558, 564, 647, 765–767, 821, 827, 873, 901, 906, 921, 968, 1003, 1075, 1076, 1079, 1121, 1170, 1174–1176, 1178–1180, 1184, 1210, 1212, 1272, 1332, 1354, 1362, 1397, 1402.

***Epilobium alpestre* (Jacq.) Krock. – vrbovka alpská**

Syn.: *Epilobium trigonum* Schrank

V bučinách, smrečinách, kosodrevine, v porastoch horských (zriedkavejšie prípotočných) vysokobylinných nív, sekundárne aj na vlhkých zruderizovaných stanovištiach v okolí salašov od záverov horských údolí do subalpínskeho stupňa, 1 565 m (Křížna, jžz. svah; JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 13, 16, 26, 37, 46, 52, 55, 75, 224, 225, 240, 388, 461, 519, 520, 538, 543, 545, 549, 553, 564, 567, 640, 711, 847–849, 906, 911, 914, 1013, 1034, 1050, 1099, 1175, 1177, 1178, 1180, 1209–1212, 1217, 1218, 1234, 1249, 1254, 1401.

***Epilobium alsinifolium* Vill. – vrbovka kuričkolistá**

V prameniskách nad hornou hranicou lesa od Kráľovej studne cez Křížnu a Ploskú po Borišov a Čierny kameň, tiež v mokradiach pod vrcholom Malej Smrekovice v severnej časti pohoria; zriedkavejšie pri nižšie lokalizovaných prameňoch (Tlstá, Ľubená; Jasenská dolina) alebo na brehoch horských potokov. Medzi najvyššie známe lokality v pohorí patria: Malá Pustalovčia, pramenisko na jv. svahu, 1 469 m (DB 22. 8. 2006). – Ploská, mokrad' nad sedlom k Čierne mu kameňu, 1 456 m (JKI 13. 8. 2003). – Malá Smrekovica, mokrad' na jžz. svahu, 1 450 m (JT, JKI 26. 7. 1994).

BOTHÁR (1866: 278) uviedol z lokality Čierny kameň, na lúkach Mogury výskyt *Epilobium alpinum*. Tento údaj sa môže vzťahovať jednak na vrbovku drchničkolistú (*E. anagallidifolium* Lam.), ktorej výskyt na lokalite pokladali za neistý už HOLUB & KMEŤOVÁ (1988b: 475), vzhľadom na spoločné synonymum (*E. alpinum* auct. non L.; cf. MARHOLD et al. 2007b) však aj na *E. alsinifolium*.

Lit.: 26, 50, 52, 55, 75, 215, 388, 558, 906, 1044, 1045, 1178, 1180, 1226, 1249.

E. anagallidifolium: 75, 156, 388, 558, 647, 806, 1180, 1397.

***Epilobium ciliatum* Raf. – vrbovka žliazkatá**

Syn.: *Epilobium adenocaulon* Hausskn.

Zavlečený druh, o rozšírení ktorého v území sú za-

tiaľ nedostatočné údaje: Kordíky, sev. okraj obce, 820–850 m. – Harmanec, údolie sev. od obce, ca 500–550 m (oba BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 26). – Blatnická dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 166). – Ľubochnianska dolina, Nižný tajch (Kláštorský 1946 PR sec. HOLUB & KMEŤOVÁ 1988b: 478).

Kláštorského zber je najstarší z územia Slovenska a patrí medzi najstaršie v strednej Európe vôbec (HOLUB & KMEŤOVÁ 1988b: 477).
Lit.: 26, 55, 388.

***Epilobium collinum* C. C. Gmel. – vrbovka kopcová**

V krovinách, smrečinách, v porastoch horských vrbín a vysokosteblových nív (Veľká Pustalovčia, Biela skala, Ploská) od okrajov územia po 1 490 m.

Lit.: 26, 458, 553, 562, 640, 647, 1099, 1169, 1210, 1217, 1254, 1397.

***Epilobium hirsutum* L. – vrbovka chlpatá**

Zriedkavo zaznamenaná v brehových porastoch horských potokov a na vlhkých údolných lúkach, napr.: Kordíky, lúky medzi obcou a sedlom pod Holým vrškom. – Riečka, okolie. – Blatnica, Gaderská dolina; Sebeslavce. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Podhradie, údolie medzi vrchmi Máleník a Vrchdiel. – Nolčovo, Veľká dolina, ústie. – Kraľovany, ľavý breh Váhu pod Kopou. – Ľubochnianska dolina, údolie Blatná. – dolina Čutkovského potoka.

Lit.: 26, 55, 457, 458, 461, 1003, 1050, 1123, 1182, 1226, 1397.

***Epilobium lamyi* F. W. Schultz – vrbovka Lamyho**

V rúbaniskách, napr. v Záhorí, ba posledne až v Norkovej (TEXTORISOVÁ 1930_R: 64).

Lit.: 1050, 1249.

***Epilobium lanceolatum* Sebast. et Mauri – vrbovka kopijovitá**

Staré Hory, vlhké okraje lesov poniže obce (LENGVEL 1915: 30).

Lit.: 647, 1397.

***Epilobium montanum* L. – vrbovka horská**

Vo vápencových, kvetnatých aj javorových bučinách, zriedkavejšie lipových javorinách, tiež v zmiešaných smrekovo-bukovo-jedľových a v smrekových lesoch, v porastoch kosodreviny, horských vrbín, na lesných svetlinách, rúbaniskách (diagn. druh tr. *Epilobietea angustifolia*), miestach odpočinku dobytky, sutinách, v porastoch horských aj prípotočných vysokobylinných nív od okrajov územia po 1 495 m (Malá Křížna, ssz. svah; JKI 16. 7. 2003).

Lit.: 12, 13, 23, 26, 31, 35, 37, 46, 54, 55, 68, 75, 196, 223–225, 227, 228, 293, 309, 452, 457, 459, 461, 462, 503, 519, 520, 522, 528, 534, 538, 543, 545, 548, 549, 553, 562, 564, 566, 567, 598, 640, 647, 736, 796, 906, 910, 921, 949, 1012, 1013, 1050, 1059, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1164, 1169–1171, 1175, 1176, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208–1212, 1217, 1218, 1232, 1240, 1247, 1249, 1253, 1256, 1323, 1395, 1397, 1401.

***Epilobium nutans* F. W. Schmidt – vrbovka ovisnutá**

Vzácné na kryštaliniku v severnej časti pohoria: Podsuchá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 315 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 102); Smrekovica

(1 530,2 m), mokrad' na zsz. svahu, 1 355 m (Bernátová 4. 7. 2005 BBZ).

***Epilobium obscurum* Schreb. – vrbovka tmavá**

Blatnická dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 166).
– Rakytovská dolina (BERNÁTOVÁ et al. 1993_R: 4).
Lit.: 26, 55, 1179.

***Epilobium palustre* L. – vrbovka močiarna**

Na močaristých lúkach, v slatinách, rašeliniskách, prameniskách a na brehoch potokov roztrúsené od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v mokradi na zsz. svahu Smrekovice (1 530,2 m) po 1 355 m.
Lit.: 303, 388, 587, 647, 731, 906, 1037, 1094, 1123, 1194, 1261, 1397.

***Epilobium parviflorum* Schreb. – vrbovka malokvetá**

Na brehoch potokov, v mokradiach aj na vlhkých pasienkoch, najmä v horských údoliach od južného okraja územia po Rojkovské rašelinisko, Ľubochniansku dolinu a širšie okolie Ružomberka (Bukovinka, Vyšné Matejkovo).
Lit.: 26, 55, 388, 457, 499, 647, 736, 1026, 1036, 1112, 1179, 1182, 1235, 1239, 1361, 1397.

***Epilobium roseum* Schreb. – vrbovka ružová**

Kordíky, sev. od obce, 820–850 m. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce, 500–550 m (oba BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 26); dolina Racvalová, prameniská, 845 m a 560 m (RH, JKO, JKl 20. 6. 2006). – Blatnica, Dolné Veterné (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 166). – Necpalská dolina, povyššie hájovne (JH, FK 14. 9. 2001). – Ľubochnianska dolina, údolie Čierňavy, ca 900 m (IJ 10. 9. 1987).

Textorisová ju zbierala na lokalitách: Blatnická dolina, pri stupách (19. 7. 1917 SLO); Gaderská dolina, pred Dedošovou (13. 7. 1924 SLO).

Lit.: 26, 55, 1397.

***Epilobium ×facchinii* Hausm. ex Focke**

(*E. alsinifolium* × *E. montanum*)

Syn.: *E. salicifolium* Facch.

Liptovské Revúce, Zelená dolina (Scheffer 1931 SLO sec. HOLUB & KMEŤOVÁ 1988b: 481).

***Epilobium ×limosum* Schur**

(*E. montanum* × *E. parviflorum*)

Blatnica, Horný Gader (Textorisová 1924 PRC, 1930_R: 64; HOLUB & KMEŤOVÁ 1988b: 484).

***Epilobium ×persicinum* Rchb.**

(*E. parviflorum* × *E. roseum*)

Syn.: *Epilobium ×knařii* Čelak.

Gaderská dolina, pred Sokolovom (Textorisová 24. 8. 1916 SLO; 1916 PRC sec. HOLUB & KMEŤOVÁ 1988b: 484); hojne v Gaderi, v Doline (TEXTORISOVÁ 1930_R: 64).

***Epilobium ×pseudotrigonum* Borbás**

(*E. alpestre* × *E. montanum*)

Syn.: *Epilobium ×feynii* Čelak.

Liptovské Revúce, Suchá dolina (Scheffer 1931 SLO sec. HOLUB & KMEŤOVÁ 1988b: 480).

***Epipactis atrorubens* (Hoffm.) Besser – kruštík tmavočervený**

Syn.: *Epipactis rubiginosa* (Crantz) W. D. J. Koch; *Helleborine rubiginosa* (Crantz) Soó; *E. atropurpurea* auct. non Raf.; *H. atropurpurea* auct. non (Raf.) Schinz et Thell.

Vo svetlých lesoch a na ich okrajoch, v porastoch reliktných borín, v krovinách, na svetlinách v kosodrevine aj na suchších lúkach na vápencovom podklade od okrajov územia po 1 410 m.

Lit.: 12, 13, 26, 27, 36, 37, 46, 54, 55, 75, 79, 130, 154, 155, 164, 175, 188, 190, 241, 308, 309, 320, 322, 457, 458, 477, 479, 481, 484, 519, 520, 522, 534, 538, 557, 561, 598, 639, 640, 643, 647, 736, 796, 827, 847, 848, 898, 901, 906, 921, 947, 949, 1050, 1059, 1062, 1075, 1076, 1106, 1113, 1169, 1172, 1175, 1176, 1179, 1180, 1182, 1191, 1206, 1211, 1217, 1222, 1232, 1234, 1238, 1249, 1252, 1270, 1274, 1327, 1355, 1388, 1397, 1402.

***Epipactis helleborine* (L.) Crantz – kruštík širokolistý**

Syn.: *Epipactis latifolia* (L.) All.; *Helleborine latifolia* (L.) Druce

Vo vápencových, jedľových aj javorových bučinách, reliktných borinách, krovinách, na lesných svetlinách od okrajov územia do horského stupňa, 1 240 m.

Lit.: 12, 13, 16, 26, 27, 55, 130, 155, 188, 241, 293, 322, 458, 477, 479, 481, 484, 519, 520, 522, 534, 639, 640, 647, 736, 796, 848, 849, 906, 921, 947, 949, 1050, 1059, 1061, 1062, 1075, 1077, 1080, 1110, 1112, 1113, 1123, 1169, 1179, 1182, 1184, 1191, 1201, 1206, 1211, 1217, 1232, 1234, 1239, 1240, 1249, 1355, 1388, 1397, 1402.

***Epipactis komoricensis* Mered'a – kruštík komorický**

Vzácné v lesoch a na ich okrajoch: Žarnovica, okraj lesa sz. od osady, nad turistickým chodníkom, 650 m (PMs, PMm 17. 7. 2002). – Belá-Dulice, Babia hora, j. svah jž. od vrcholu, 550 m (PMs, PMm 18. 7. 2002). – Kopa, nad dolinou Korbeľka (DÍTĚ & JASÍK 2002: 21). – Ružomberok, Tlstá hora, pri červeno značenom turistickom chodníku, 910 m (DÍTĚ 2006: 273). – Vyšná Revúca, Zelená dolina, ca 100 m povyššie obce, 760 m (PMs, PMm 25. 7. 2005).

Lit.: 26, 188, 1269.

***Epipactis leptochila* (Godfery) Godfery – kruštík úzkopyskový**

Vo svetlejších až tónistých listnatých lesoch na vápencovom podklade: Podlavice, Žiar (717,6 m), zalesnená dolinka na jž. svahu, 500–580 m (Jasík 1994 in litt.). – Harmanec, okraj lesa nad pravým brehom Košiarkeho potoka, ca 200 m nad ústím Čerešňovej doliny, 510 m (JASÍK 1992_R: 30). – Horný Harmanec, kóta 1 054,6 ca 1 km záp. od sedla Malý Šturec, 850 m (PMs, PMm 17. 7. 2002). – Blatnica, Plešovica (DB 21. 7. 1991). – Belianska dolina (P. KUČERA 2002_R: 85); Žiarec, j. svah, 550–600 m (PMs, PMm 18. 7. 2002). – Krpeľany, Sokol, strmý svah nad priehradou, 443–461 m, početná populácia (DB, PK 9. 7. 2007). – Ružomberok, Tlstá hora, pri červeno značenom turistickom chodníku, 910 m (DÍTĚ 2006: 273).

Lit.: 26, 50, 639, 640, 1106, 1206, 1217, 1269, 1355.

***Epipactis microphylla* (Ehrh.) Sw. – kruštík drobnolistý**

Roztrúsene v porastoch bučín v podhorskom, ojedinele až v horskom stupni, napr.: Riečka, vrchy Čmeľová, Sokolie. – Kordíky, jz. od sedla pod Holým vrškom. – pri lesnej ceste z Podlavíc na Dedkovo. – Podlavice, vrch Dúbrava; kóta 621. – Banská Bystrica, Laskomer. – Belianska dolina, medzi prvou a druhou horárňou. – Sklabinský Podzámok, od hájovne Maršalová na Katovu skalú. – Podhradie, Hlavná dolina. – Nolčovo, Veľká dolina. – Ľubochňa, Kopa, jv. svah; dolina Korbeľka. – Perušín, jz. svah nad Ľubochňanskou dolinou. Na spodnom okraji bučiny v strmom žľabe (záver doliny Veľká Turecká) na jv. svahu vrchu Minčol (1 397,5 m) po 1 000 m (DB 17. 7. 2006).

FUTÁK (1943: 49, 73) ho zbieral v Mátanovej a Harmaneckej doline. Lit.: 12, 50, 187, 188, 241, 458, 477, 479, 481, 484, 563, 639, 640, 736, 1062, 1206, 1217, 1237, 1355, 1383.

***Epipactis muelleri* Godfery – kruštík rožkatý**

Svetlé lesy, lesné okraje, kroviny, vzácne lúky v podhorskom a horskom stupni: Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Podlavice, vrch Dúbrava; kóta 621. – Turecká, cestou na Salašky. – Horný Harmanec, dno údolia nad obcou. – údolie potoka Biela voda. – Žarnovická dolina. – Drienok, vrcholová časť. – Blatnica, v lese pri náučnom chodníku z Gaderskej doliny na Blatnický hrad. – Belá-Dulice, Babia hora. – Podhradská dolina. – Ľubochňanske sedlo. – Ľubochňa, Kopa, jv. svah; dolina Korbeľka. – Ružomberok, Černovské lúky.

Lit.: 12, 50, 55, 164, 188, 477, 479, 481, 484, 921, 1062, 1191, 1206, 1232.

***Epipactis neglecta* (Kümpel) Kümpel – kruštík prehladaný**

Syn.: *Epipactis leptochila* subsp. *neglecta* Kümpel

Harmanec, údolie Košarskeho potoka (JASÍK 1992_R: 28, 2006 in litt.). – Ľubochňa, Kopa, svahy doliny Korbeľka, neďaleko turistického chodníka do Ľubochne (DD 1997).

***Epipactis palustris* (L.) Crantz – kruštík močiarny**

Vlhké lúky, slatiny, okraje rašelinísk, prameniská a lesné mokrade v podhorskom, vzácne horskom stupni: Riečka, mokrade v okolí obce. – Tajov, Sokolie, mokrad' na jv. svahu. – Dolný Harmanec, slatina v doline Rakytovo. – Mošovce, okrajové lesné pramenisko vých. od obce. – Blatnická dolina, slatina so *Sesleria uliginosa*. – Nécalská dolina. – Podhradská dolina, ústie. – Nolčovo, Veľká dolina. – Rojkovské rašelinisko. – Hubová, prameniská jv. a vých. od obce. – Ružomberok, Baničné; Hrabovo; Trlenská dolina; Vlkolínske lúky; Bukovinka; Nižné Matejkovo, nad chatami. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce; dolina Skalné. – Turecká, Salašky.

Na Rojkovskom rašelinisku zbieral kruštík močiarny už Vraný (1911 BRA sec. ŠACHL 1985a: 162). Starší údaj je zo slatiných lúk v údolí potoka Rakša (KLIKA 1926b: 80).

Lit.: 12, 50, 151, 152, 154, 155, 188, 303, 457, 484, 530, 736, 850,

874, 875, 921, 983, 1003, 1056, 1191, 1194, 1200, 1226, 1239, 1246, 1304, 1339.

***Epipactis purpurata* Sm. – kruštík modrofialový**

Syn.: *Epipactis sessilifolia* Peterm.

V území vzácny druh tónistých listnatých lesov, známy len z niekoľkých lokalít: Mošovce, Červenô. – Gaderská dolina, Dubiny (DB sec. KLIMENT et al. 1993: 54). – Belianska dolina, v lese vpravo od dolinky Kohútia jama (P. KUČERA 2002_R: 86); j. svah Žiarca medzi ústím Sebeňovej a Martinovej doliny, 550–600 m (PMs, PMm 18. 7. 2002). – Krpeľany, ca 2 km vých. od železničnej stanice, 500–600 m (PMs, PMm 30. 7. 1999).

Starší údaj (PETRIKOVICH 1912b: 129) je z údolia Selenec.

Lit.: 26, 50, 215, 563, 639, 640, 1172, 1217, 1355.

***Epipactis* × *schmalhauseni* Richt.**

(*E. atrorubens* × *E. helleborine*)

Grúň pri Ľubochni, jv. svah, borina (Klika sec. SEIFERT 1950: 347).

***Epipogium aphyllum* (F. W. Schmidt) Sw.**

– sklenobyľ bezlistá

Syn.: *Epipogon aphyllus* (F. W. Schmidt) Čelak.

Výrazne ustupujúci druh, novšie zaznamenaný len na niekoľkých lokalitách, v málopočetných populáciách: Jelenec (1 117 m) nad Blatnickou dolinou (DB 1. 8. 1990). – Blatnická dolina, okraj lesa pod Malým Rakytovom (BERNÁTOVÁ 1976a: 203). – Selenec, dolinka Malá Skalná (DB 16. 8. 1985). – Padva, jedľovo-bukový les na sv. svahu, 1 005 m (JANEK 2006_R: 35). – Belianska dolina, Šindelňa (IR 6. 8. 1990).

Ústup druhu si všimla už TEXTORISOVÁ (1930_R: 28), ktorá k tomu poznamenala: „Táto zvláštna príživná orchidea bola v horách medzi oboma gaderskými dolinami, na Hubnej, Hlbokých, Mokrych atď. tak hojná, že som vykrikla úžasom, prídúc prvý raz na to! Dnes tam o hore takmer nedá sa hovoriť, a tak koniec i Epipogiu. Predsa však dolu nižšie i Lômä ho malo na svojom úpätí, ba i na Záhorí bolo, a bolo by, keby už i tam nerúbali. Snáď je ešte dakde utiahnuté.“

Staršie údaje sú z lokalít: Harmanec, v tmavom bukovom lese (KRIST 1938: 26). – Sklabinský Podzámok, 640 m, S, *Piceeto-Fagetum* (KLIKA 1927a: 23).

Lit.: 13, 16, 21, 26, 50, 55, 73, 241, 519, 520, 565, 628, 881, 947, 1034, 1172, 1179, 1206, 1249, 1395, 1402.

***Equisetum arvense* L. – praslička roľná**

Vtrúsene, miestami hojnejšie na lúkach, pasienkoch, v prameniskách, mokradiach, na sutinách, okrajoch ciest, narušených stanovištiach od okrajov územia do supramontánneho stupňa; na jv. svahu vrchu Malá Pustalovčia po 1 495 m (JKI 8. 8. 2003), na vých. svahu Ploskej po 1 466 m (DB 25. 7. 2006).

Lit.: 12, 26, 35, 55, 152, 303, 457, 458, 460, 461, 538, 567, 587, 640, 647, 735, 921, 1037, 1062, 1094, 1125, 1177, 1182, 1194, 1210, 1217, 1232, 1235, 1238, 1397.

***Equisetum fluviatile* L. – praslička riečna**

Syn.: *Equisetum heleocharis* Ehrh., *E. limosum* L.

Slatinné lúky, prameniská, staré ramená tokov, prevažne nižšie položené, napr.: Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Žarnovická dolina, pri potoku nad hájovňou. – Blatnica, Blatnická dolina; Dolné Veter-

né. – Kopa, zvyšok ramena Váhu pri sz. úpätí. – Lubochnianska dolina, údolie Blatná. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Trlenská dolina. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce; Suchá dolina. Zriedkavejšie vo vyšších polohách: Malá Pustalovčia, pramenisko na jv. svahu, 1 480 m. – Ploská, mokrad' na jv. svahu, 1 483 m (oba JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 100), pramenisko na záp. svahu, 1 466 m (DB 25. 7. 2006).

Lit.: 12, 26, 52, 55, 75, 152, 241, 246, 303, 530, 849, 921, 1001, 1050, 1178, 1180, 1194, 1200, 1214, 1234, 1246, 1249, 1261, 1361, 1397.

***Equisetum hyemale* L. – praslička zimná**

Syn.: *Hippochaete hyemalis* (L.) Bruhin

Na brehoch potokov a vo vlhkých údolných lesoch, napr.: Bystrická, Žarnovická, Rakšianska, Blatnická, Mohošov, Rakytovská, Gaderská, Necpalská, Lubochnianska, Revúcka a Zelená dolina (FUTÁK 1966b: 56), Suchá dolina (PT 9. 5. 2006), tiež pri potôčiku poniže chaty na Kráľovej studni, ca 1 050 m (SCHIDLAY 1956: 167).

DOSTÁL (1951: 23) zaradil Traplov údaj z údolia Bystrice pod Krížnou do Nizkych Tatier.

Lit.: 26, 55, 175, 179, 203, 241, 246, 647, 847, 849, 906, 1056, 1125, 1226, 1232, 1234, 1249, 1394, 1397.

***Equisetum palustre* L. – praslička močiarna**

Na slatiných lúkach, v prameniskách a na brehoch potokov od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa: Malá Pustalovčia, pramenisko v žľabe na jv. svahu, 1 469 m (DB 22. 8. 2006). – pramenisko na vých. svahu pod sedlom medzi vrchmi Ostredok a Suchý vrch, 1 495 m (DB 23. 7. 2007). – Ploská, pramenisko na j. svahu, 1 482 m (DB 27. 7. 2006).

Lit.: 26, 27, 37, 52, 55, 75, 151, 152, 154, 155, 175, 189, 293, 303, 457, 460, 461, 499, 519, 535, 548, 566, 587, 647, 736, 796, 906, 921, 1003, 1050, 1056, 1062, 1094, 1112, 1118, 1125, 1178–1180, 1182, 1194, 1210, 1214, 1225, 1226, 1235, 1238, 1239, 1246, 1254, 1274, 1397.

***Equisetum pratense* Ehrh. – praslička lúčna**

Blatnica, Selenec, lesná lúka v závere doliny, ca 750 m (BERNÁTOVÁ 1977: 294); Gaderská dolina, porast deväťsilu hybridného poniže horárne pod Blatnickým hradom, 526 m (JAROLÍMEK et al. 2002b: 38).

Výskyt tohto v území veľmi zriedkavého druhu bol sprvu doložený len položkou (1870 SLO) z Laskomerskej doliny (FUTÁK 1966b: 72).

Lit.: 15, 26, 44, 50, 246, 461, 1114, 1171, 1239.

***Equisetum ramosissimum* Desf. – praslička konárístá**

Syn.: *Hippochaete ramosissima* (Desf.) Börner

Pravdepodobne sekundárny výskyt (šírenie pozdĺž železničných tratí a ciest) je doložený zo severného okraja územia: Hubová, pri ceste pri obci, ca 450 m (Schidlay 1930 SAV sec. FUTÁK 1966b: 62). – údolie Váhu pri Lubochni (NOVÁK 1971: 49).

***Equisetum sylvaticum* L. – praslička lesná**

Vlhkomilný až bažinný druh, vyskytujúci sa v brehových porastoch potokov, v údolných aj svahových mokradiach, na mokrých lúkach, v podhorských a horských lesoch od južného okraja územia (Kordíky,

cestou do sedla pod Holým vrškom; pramenisko pod kótou Ištvánka) po Lubochniansku dolinu, Rojkovské rašelinisko a širšie okolie Ružomberka. Častejšie na kryštaliniku v severnej časti pohoria, tu po 1 445 m.

Starší údaj je z údolia Biely potok (LENGVEL 1915: 7, 12).

Lit.: 12, 246, 303, 458, 461, 640, 647, 1112, 1125, 1169, 1174, 1182, 1194, 1207, 1217, 1234, 1261, 1397.

***Equisetum telmateia* Ehrh. – praslička najväčšia**

Syn.: *Equisetum maximum* auct. non Lam.

V prameniskách, bažinách, jelšínach, pobrežných krovinách od údolí po vyššie polohy horského stupňa, napr.: Tajov, vých. od obce (JKI 26. 6. 2007). – Harmanec, dolina Cenovo. – Dolný Harmanec, mokrad' v údolí sev. od obce (oba BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 27). – Sebeslavce – Folkušová (DB). – Konské, mokrad' pri hradskej ssv. od obce (DB 28. 5. 2002). – Krpeľany, vých. od obce (JKo 9. 7. 2007). – Lubochnianska dolina, porast lužných jelšín (WATZKA 1999: 158). – Čierny kameň, pramenisko na vých. svahu (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 33).

LENGVEL (1915: 12) ju našiel medzi Dolným Šturcom [Podšturec] a Šturcom.

Lit.: 12, 26, 75, 241, 246, 619, 647, 748, 850, 1050, 1125, 1180, 1394, 1397.

***Equisetum variegatum* Schleich. – praslička pestrá**

Syn.: *Hippochaete variegata* (Schleich.) Bruhin

Vápnité slatiny, mokrade, brehy potokov: Harmanec, Blatnická, Rakytovská, Gaderská, Selenecká, Necpalská, Podhradská a Lubochnianska dolina; Kopa, sev. úpätie; Rojkovské rašelinisko.

Lit.: 26, 50, 55, 151, 152, 175, 241, 246, 303, 523, 644, 812, 1003, 1034, 1174, 1194, 1226, 1246, 1249, 1339, 1394, 1397.

***Equisetum ×moorei* Newman**

(*E. hyemale* × *E. ramosissimum*)

Ustálený kríženec, potvrdený na jedinej známej lokalite v území: Necpalská dolina (Blattny 1949 BRA sec. FUTÁK 1966b: 80); bohatý porast na drobnej štrkovej vyvýšenine pri ceste (južný okraj) na dne údolia sz. od hájovne Smrekov (Hadinec & Krahulec 14. 9. 2001 PRC).

Najvyšší známy výskyt na Slovensku (Holub in NOVÁK 1971: 45).

Lit.: 50, 207, 208, 246, 416, 812.

***Erigeron acris* L. – turica ostrá [*Erigeron acris* agg.]**

Syn.: *Erigeron acer* subsp. *typicus* Beck

Na skalnatých príp. štrkovitých miestach, na skalách i na výstupoch slienitých vápencov od okrajov územia a údolí (napr. Blatnica, Tmavá, Rovná a Ľubená dolina; Krpeľany, Sokol) po hlavný chrbát pohoria, ca 1 500 m (SCHIDLAY 1956: 217).

Lit.: 26, 54, 223, 292, 293, 519, 532, 619, 647, 850, 921, 1176, 1397.

[†]*Erigeron annuus* (L.) Pers. – hviezdник ročný

Syn.: *Stenactis annua* (L.) Nees

Druh pôvodný v Severnej Amerike, introdukovaný do Európy ako okrasná bylina; neskôr splanel a začal sa spontánne šíriť. V území zatiaľ zaznamenaný len v okrajových častiach: Podlavice, pri lesnej ceste zsz.

od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 48). – Harmanec-jaskyňa, železničná stanica, 634 m (JKo 9. 6. 2006). – Blatnická dolina, v húštine neďaleko Vlčieho brala (MR 17. 7. 1972). – Jasenská dolina, stredná časť (MR 17. 7. 1977).

FUTÁK (1941: 96) ho zbieral pri ceste neďaleko Hámra v Laskomerskej doline.
Lit.: 12, 26, 241.

***Erigeron macrophyllus* Herbich – turica veľkolistá**
[*Erigeron acris* agg.]

Syn.: *Erigeron podolicus* auct. non Besser

Pôvodne viazaná na primárne bezlesie; vstupuje však aj do antropicky ovplyvnených porastov (železničné násypy, zárezy ciest). Výskyt je doložený z južného a jz. okraja územia: Dolný Harmanec, údolie sev. od obce. – Harmanec-jaskyňa, pri železničnej stanici. – Čremošné, stráň pri železničnej stanici. – Blatnica, údolie Seleneec (všetko ŠIDA 1996_R, append. 4, 2000: 25).
Lit.: 12, 988, 1244, 1249.

***Erigeron serotinus* Weihe – turica neskorá**
[*Erigeron acris* agg.]

Viazaná na teplejšie stanovištia s plytkou, skeletnatou pôdou, z územia doložená z jedinej lokality: Blatnica, Plešovičia, svah od Gadera (Medovič 1977 BRA, LIT sec. ŠIDA 2000: 15).

***Erigeron speciosus* (Lindl.) DC. – turica ozdobná**
Druh pôvodom zo Severnej Ameriky, pestovaný, vzácne splnieva: Blatnica, od starej školy k ústiu Gaderskej a Blatnickej doliny (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8).

***Eriophorum angustifolium* Honck. – páperník úzkolistý**

Syn.: *Eriophorum polystachion* L. (p. p.)

V prameniskách a mokradiach od okrajov územia a údolí po vyšší horský stupeň; na jv. svahu Ploskej po 1 483 m (JKI 13. 8. 2003), na jz. svahu Malej Smrekovice po 1 445 m (DB, JKI, PK 4. 7. 2005).
Lit.: 26, 52, 75, 152, 303, 457, 519, 647, 850, 921, 1003, 1046, 1048, 1050, 1174, 1178, 1180, 1194, 1226, 1246, 1261, 1397.

***Eriophorum latifolium* Hoppe – páperník širokolistý**
Mokrú lúku v údoliach: Riečka, okolie. – Podlavice, jv. svah nad obcou. – Laskomerská dolina. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Žarnovická dolina. – Čremošné, prameň vých. od obce. – Mošovce, Rybníky. – Blatnica, Blatnická a Rakytovská dolina, Mošov, Seleneec. – Jasenská dolina, záver. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina; Podlazy. – Podhradská dolina. – Rojkovské rašelinisko. – Ľubochnianska dolina, Frankove lúky. – Trlenská dolina. – Liptovské Revúce, Zelená dolina. – Staré Hory, údolie potoka Šturec. Zriedkavejšie v prameniskách vo vyšších polohách: roklina medzi Kráľovou skalou a Ťavou, 1 220 m (DB 19. 8. 1982). – Ploská, j. svah, 1 482 m (DB 27. 7. 2006); záp. svah, 1 466 m (DB 25. 7. 2006). – Čierny kameň, sev. svah, 1 295 m (JKI 14. 8. 2003). – Malá Smrekovičia, jz. svah, 1 443 m (DB, PK 24. 7. 2006).

Staršie údaje sú z lokalít: údolie Biely potok (LENGYEL 1915: 7, 15) – údolie Revúcej (LENGYEL 1915: 9).

Lit.: 12, 13, 26, 55, 151, 152, 154, 155, 175, 189, 303, 457, 519, 530, 587, 647, 848, 874, 875, 921, 1003, 1050, 1056, 1062, 1112, 1173, 1174, 1179, 1182, 1194, 1200, 1201, 1214, 1226, 1232, 1234, 1235, 1239, 1246, 1397.

***Eriophorum vaginatum* L. – páperník pošvatý**

Rojkovské rašelinisko, *Sphagno-Eriophoretum vaginati* (VALENTA 1949: 5; DB, JKI, PK 24. 5. 2007). – Podsúchá, kóta 1 367,5, enkláva v podmáčaných smrečinách, 1 329 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 98).

Populácia v Rojkove je napriek územnej ochrane výrazne ohrozená vysychaním biotopu. Údaj z Podhradskej doliny (BURJANINOVÁ 1997_R: 7) je mylný.

Lit.: 21, 50, 73, 151, 152, 540, 1003, 1046, 1056, 1096, 1174, 1194, 1246, 1261, 1304, 1397.

***Erodium cicutarium* (L.) L' Hér. – bocianik rozpukovitý**

Harmanec, pri budove železničnej stanice Harmanec-jaskyňa (JKo 9. 6. 2006). – Blatnica, Ostrá, j. svah, skalný previs nad záverom doliny Rovná, 750 m (BERNÁTOVÁ 1987: 91, 1991: 29). – Turčianska Štiavnička, polia pod pahorkom Mikulášková (BIRKOVÁ 1974: 48); v doline smerom ku Sklabinskému Podzámku (DB 2. 5. 1972).

Textorisová (5. 7. 1900 SLO) ho zbierala v Blatnici, za Siakleje humnom.

Lit.: 22, 23, 26, 44, 64, 1026, 1171, 1182, 1397.

***Erodium malacoides* (L.) L' Hér. – bocianik slezolistý**

Skalnatá stráň pri Dolnom Harmanci (TMÁK 1884: 11). Zavlečený druh, pôvodom zo Stredomoria.

***Erophila verna* (L.) Chevall – jarmilka jarná**

Syn.: *Draba verna* L.

Ojedinele až pospolite sa vyskytuje v nezapojených porastoch na suchých, výslnných biotopoch, ale aj na antropogénnych stanovištiach, napr.: lúky nad Čremošným a Žarnovickou dolinou, 600–800 m (MR V. 1979). – Blatnica, skaly pri pamätníku; Blatnická dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 167). – Belianska dolina, ústie dolinky powyše Horného Borišova (DB 15. 5. 2000). – Ploská, úpätie sev. svahov pri turistickom chodníku, ca 1 320 m (DB, PK, JKI 18. 5. 2007).

Lit.: 26, 55, 640, 1397.

***Erucastrum gallicum* (Willd.) O. E. Schultz – red'kevník galský**

Ľubochnianska dolina (Schidlay 1935 BRA sec. FERÁKOVÁ 2002: 722).

***Erysimum cheiranthoides* L. – horčičník cheirantovitý**

Podhradie, v priekope pri ceste na úpäti vrchu Koniské (Šípošová 2002 SAV sec. E. MICHÁLKOVÁ 2002c: 256).

Starší údaj je z výslnných pahorkov pri Harmanci (SCHWARZMANN s. a. 43).

Lit.: 784, 921, 1241.

***Erysimum hieraciifolium* L. – horčičník**

jastrabníkolistý

Syn.: *Erysimum strictum* P. Gaertn., B. Mey. et Scherb.

Ruderálny druh, rastúci vzácné okolo ciest a potokov. Položkami je doložený z Gaderskej doliny a okolia horárne Škap v Dedošovej doline (E. MICHALKOVÁ 2002a: 216, 2002c: 256), odkiaľ ho uviedli už FÁBRY (1880: 52) a MALOCH (1937: 115).

Lit.: 223, 708, 782, 784, 1123, 1249.

***Erysimum odoratum* Ehrh. – horčičník voňavý**

Syn.: *Erysimum erysimoides* L., *E. pannonicum* Crantz

Druh výslnných vápencových strání a teplomilných lemov, zbieraný na viacerých miestach v južnej a západnej časti územia: Podlavice, kóta 621. – Riečka, sev. od obce. – Dolný Harmanec, v údolí sev. od obce a na zjz. svahu Zadného Japeňa. – Dolný Jelenec, Jelená jaskyňa. – Majerova skala. – Blatnica, Blatnická a Gaderská dolina; Blatnický hrad. – Krpeľany, Sokol. – Ľubochňa, j. od obce.

Zavlečený exemplár bol nájdený pri chate Kráľova studňa, 1 270 m (SCHIDLAY 1956: 176).

Lit.: 12, 26, 223, 241, 457, 647, 711, 748, 782, 784, 906, 1062, 1123, 1249, 1361, 1396, 1397.

***Erysimum repandum* L. – horčičník rozložitý**

Blatnica, pod Plešovicou (Textorisová 8. 5. 1912 SLO, 1930_R: 45); Diel, Záhorie, Sokolče (DB 2005). – Krpeľany, Sokol, opustený lom na jz. úpätí, 449 m (Kliment 21. 9. 2006 BBZ).

Lit.: 26, 1249, 1397.

***Erysimum wahlenbergii* (Asch. et Engl.) Borbás**

– horčičník Wahlenbergov

Syn.: *Erysimum hieraciifolium* subsp. *wahlenbergii* (Asch. et Engl.) Jáv. ex Kiss, *E. hungaricum* auct. non Zapal.

Výskyt tohto endemického taxónu vo Veľkej Fatre sa viaže na dva základné typy stanovišť: na štrkové náplavy horských potokov, odkiaľ preniká aj do priľahlých brehových porastov (Dedošová dolina; Jasenská dolina; Necpalská dolina, Dolný Borišov; Vyšná Revúca, Suchá dolina) a na spoločenstvá vysokosteblových nív (*Digitali ambiguae-Calamagrostietum arundinaceae*) v horskom stupni (Veľká Pustalovčia, 1 320 m).

Najstarší, v súčasnosti nepotvrdený údaj o výskyte *Erysimum wahlenbergii* v území publikoval BORBÁS (1898a: 21) z Tlstej. Májovský (sec. SCHIDLAY 1956: 176) ho uviedol z Krížnej. Neskôr bol výskyt v pohorí spochybnovaný (FUTÁK 1972b: 423); pochybnosti vyvrátila až BERNÁTOVÁ (1986b: 937) publikovaním nálezů z Veľkej Pustalovej. Informácie o ďalších nálezoch druhu v území a jeho fytoecologickej väzbe uverejnili BERNÁTOVÁ et al. (1996b: 62, 63; 2002: 103, 104), KLIMENT (1998: 161), súhrnne E. MICHALKOVÁ (2002a: 218). Najnovší nález je zo žľabu pod skalnými stenami Ostrého brda (DB 23. 7. 2007).

Vo Veľkej Fatre dosahuje horčičník Wahlenbergov západnú a južnú hranicu rozšírenia (E. MICHALKOVÁ 2002a: 221); na piesčito-štrkovitých náplavoch v strednej časti Jasenskej doliny tiež najnižší doteraz známy výskyt (620 m) na území Slovenska (BERNÁTOVÁ et al. 2002: 103).

Lit.: 20, 26, 35, 42, 44, 45, 50, 68, 202, 205, 207, 208, 250, 332, 381, 461, 512, 551, 553, 554, 588, 696, 765–767, 782, 784, 906, 1081, 1123, 1153, 1171–1173, 1210, 1249, 1260, 1272, 1355, 1361, 1402.

***Erysimum witmannii* Zaw. – horčičník Witmannov**

Rastie na vápencovo-dolomitových stráňach, sutiňach, skalách a v previsoch skalných stien, v spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricinion humilis*, zväzov *Pulsatillo slavicae-Pinion* a *Erysimum witmannii-Hackelion deflexae*; hojnejšie v Bralnej Fatre, tiež na skalných terasách Majerovej skaly, na vrcholovom brale Katovej skaly pri Sklabinskom Podzámku, na vrchu Kopa pri Ľubochni aj na skalnatom j. svahu pod vrcholom Sidorova pri Ružomberku (E. MICHALKOVÁ 2002c: 255). Na hrebni medzi Krížnou a Majerovou skalou bol zbieraný vo výške 1 400 m (V. Nábělek 1936 SAV sec. E. MICHALKOVÁ 2002a: 222; 2005 in litt.).

Lokalita na Majerovej skale predstavuje najjužnejší výskyt tohto karpatského endemita na Slovensku (E. MICHALKOVÁ 2002c: 255). Lit.: 2, 12, 13, 15, 19, 21–23, 26, 27, 36, 45, 55, 73, 74, 76, 79, 136, 154, 155, 175, 178, 207, 208, 215, 240, 242, 251, 461, 462, 486, 519, 522, 527, 528, 554, 557, 559, 560, 588, 597, 643, 647, 707, 708, 712, 736, 748, 765–767, 782, 784, 787, 796, 847, 874, 875, 904, 906, 921, 939, 1004, 1026, 1041, 1050, 1075, 1080, 1103, 1112, 1123, 1153, 1169, 1171–1174, 1179, 1210, 1211, 1232, 1234, 1249, 1252, 1253, 1272, 1321, 1334, 1354, 1361, 1362, 1380, 1388, 1396, 1397, 1402.

***Euonymus europaeus* L. – bršlen európsky**

Druh v území zriedkavý, zaznamenaný len na niekoľkých lokalitách: Tajov, okraj lesa vých. od obce. – Podlavice, Dúbrava, krovinaté jjv. úpätie. – Riečka, okolie. – Gaderská dolina, ústie Vápennej. – Turčianska Štiavnička, v krovinách okolo lesnej cesty pod pahorkom Teplica. – Sklabinský Podzámok, Podzámoká dolina. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Černová, v krovinách trnky na okrajoch medzí; Jazierske travertíny. – Podsúchá, v lieštinách na náplavovom kuželi Matejkovského potoka.

Lit.: 26, 55, 130, 303, 457, 501, 598, 708, 748, 1118, 1182, 1238, 1272, 1397.

***Euonymus verrucosus* Scop. – bršlen bradavičnatý**

Turčianska Štiavnička, v krovinách pod pahorkom Sviňacia (BIRKOVÁ 1974_R: 48). – Rojkovské rašelinisko, okraj kanála smerom ku Kráľovanom (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, FAJMONOVÁ & HÁBEROVÁ 1988_R: 5).

Staršie údaje sú z Gaderskej doliny (BOLDIS 1897: 46) a údolia pod Šturcom (SCHWARZMANN s. a._R: 18).

Lit.: 130, 151, 152, 1182, 1194, 1241, 1246, 1397.

***Eupatorium cannabinum* L. – konopáč obyčajný**

Najčastejšie vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a prípotočných deväťsilových lemov a na rúbaniskách (diagn. druh zv. *Atropion*), vtrúsene aj v porastoch vápencových bučín, na lesných svetlinách od okrajov územia do horského stupňa; pod vrcholom Majerovej skaly po 1 215 m (JKI 10. 8. 2003).

Lit.: 12, 23, 26, 31, 35, 55, 154, 155, 175, 190, 227, 303, 309, 457, 458, 460–462, 499, 516, 519, 528, 538, 567, 598, 640, 643, 647, 676, 731, 736, 796, 848, 901, 906, 921, 965, 1027, 1050, 1059, 1062, 1071, 1080, 1094, 1112, 1118, 1123–1125, 1169, 1171, 1172, 1177, 1179, 1182, 1194, 1207, 1211, 1214, 1217, 1222, 1225, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1249, 1252, 1253, 1332, 1339, 1397.

***Euphorbia amygdaloides* L. – mliečnik mandľolistý**

Syn.: *Tithymalus amygdaloides* (L.) Hill

Na čerstvo vlhkých pôdach prevažne v spoločenstvách vápencových, kvetnatých aj javorových bučín (diagn. druh radu *Fagetalia*), zriedkavo až ojedinele v porastoch smrečín, kosodreviny, horských vrbín, na sutinách, hôľných pasienkoch aj v spoločenstvách vysokobylinných nív od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou po 1 550 m (JKI 10. 9. 1989).

Lit.: 12, 13, 20, 23, 26, 27, 31, 35, 39, 46, 49, 52–55, 75, 162, 175, 224–226, 228, 240, 241, 292, 293, 309, 320, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 522, 524, 528, 532, 534, 538, 546, 548–550, 552, 553, 561, 564, 568, 569, 587, 592, 598, 619, 640, 643, 647, 676, 734, 736, 748, 796, 849, 906, 910, 911, 914, 921, 949, 964, 965, 1013, 1045, 1050, 1059, 1061, 1078, 1079, 1095, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1166, 1169–1171, 1175–1180, 1182, 1184, 1189, 1195, 1201, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1252–1254, 1256, 1288, 1292, 1315, 1317, 1323, 1360, 1388, 1395, 1397, 1401.

***Euphorbia cyparissias* L. – mliečnik chvojkový**

Syn.: *Tithymalus cyparissias* (L.) Scop.

Na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach, v porastoch reliktných borín aj v spoločenstvách previsových dutín od okrajov územia do horského stupňa; na skalnatých svahoch Malej Pustalovčej po ca 1 400 m (SCHIDLAY 1956: 189).

Lit.: 12, 17, 22, 23, 26, 36, 55, 74, 79, 175, 308, 320, 457, 458, 462, 519, 528, 532, 538, 557, 559–561, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 731, 796, 902, 906, 910, 965, 1050, 1059, 1062, 1075, 1076, 1080, 1112, 1113, 1169, 1171, 1172, 1177, 1179, 1182, 1195, 1202, 1210, 1211, 1217, 1222, 1232, 1235, 1238, 1239, 1252, 1253, 1388.

***Euphorbia dulcis* L. – mliečnik sladký**

Syn.: *Tithymalus dulcis* (L.) Scop.

ŠPR Padva (BOHUŠ 1979_R), jedľová bučina, 1 050 m (VOLOŠČUK 1975: 114).

Lit.: 1110, 1184, 1361.

***Euphorbia epithymoides* L. – mliečnik mnohofarebný**

Syn.: *Tithymalus epithymoides* (L.) Klotzsch et Garcke, *T. polychromus* (A. Kern.) Prokh.; *Euphorbia polychroma* A. Kern.

Ťažisko výskytu má na teplých, výslnných svahoch, prevažne v kolínnom až submontánnom stupni; na výslnných hrebienkoch na jv. svahoch vrchu Malá Pustalovčia vystupuje do 1 499 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 104).

Lit.: 12, 13, 26, 39, 40, 44, 45, 48, 50, 54, 55, 316, 430, 457, 519, 561, 563, 588, 640, 696, 708, 736, 811, 827, 848, 849, 865, 906, 1026, 1044, 1050, 1059, 1075, 1080, 1081, 1112, 1113, 1172, 1174, 1176, 1210, 1211, 1217, 1222, 1232, 1234, 1354, 1361, 1388.

***Euphorbia esula* L. – mliečnik obyčajný**

Syn.: *Tithymalus esula* (L.) Scop.

Zriedkavo na suchých lúkach, výslnných stráňach a okrajoch ciest v južnej a západnej časti územia, v kolínnom a submontánnom stupni: Riečka, lúky medzi vrchmi Čmeľová a Lučívno, 900 m. – Podlavičce, sev. od dediny, lúčka nad cestou z Rooseweltavej nemocnice do lomu. – Mošovce, výslnná stráň nad rázcestím za Kuracím vŕškom. – Belianska dolina, Havranovo. – Turčianske Jaseno, Hradište, vrchol,

685 m; hrebeň záp. od vrchola, nad chatami, 625 m. – Krpeľany, úpätie vrchu Sokol, 430 m; úpätie svahov od priehrady k Nolčovu, 410 m. – Kraľovany, lúky na úpätí Kopy, 440 m.

Lit.: 12, 26, 430, 457, 640, 652, 902, 1217, 1235, 1397.

***Euphorbia exigua* L. – mliečnik drobný**

Syn.: *Tithymalus exiguus* (L.) Lam.

Druh segetálnych spoločenstiev, občas zavliekaný do horského stupňa: Drienok (Májovský 1948 SLO sec. CHRTEK & KŘISA 1982: 458).

Starší údaj (MÁRKUS 1865a: 384) je z Laskomerskej doliny; Textorisová (17. 8. 1887 SLO) ho zbierala na Dieli pri Blatnici.

Lit.: 430, 731, 1397.

***Euphorbia helioscopia* L. – mliečnik kolovratec**

Syn.: *Tithymalus helioscopia* (L.) Scop.

Rastie na synantropných stanovištiach v podhorskom a horskom stupni, napr.: Riečka, okolie. – Čremošné, na poliach a v záhradách. – Turčianska Štiavnička, polia pod pahorkom Mikulášková; okraj poľa nad obcou. – Podhradie, okraj poľa jz. od obce. – Krpeľany, skládka odpadu pri hradskej do Nolčova. Na lokalite Marčekovo na jv. svahoch vrchu Čierny kameň bol zaznamenaný vo výške 920 m (JKI sec. KLIMENT et al. 1993: 56).

Lit.: 26, 44, 430, 457, 563, 588, 640, 647, 921, 1026, 1182, 1209, 1210, 1217, 1361, 1397.

***Euphorbia peplus* L. – mliečnik okrúhlostý**

Syn.: *Tithymalus peplus* (L.) P. Gaertn.

Podlavičce, v škáre chodníka v obci (Kliment 26. 6. 2007 BBZ). – Blatnica, horný koniec obce, okraj cesty (Kliment 19. 9. 2006 BBZ). – Sklabinský Podzámok, Štiavnická dolina, okraj lesnej cesty, 485 m (JKI 15. 9. 2006).

V Blatnici, popri plotoch, ho zbierala už Textorisová (28. 9. 1912 SLO).

***Euphorbia platyphyllos* L. – mliečnik širokolistý**

Syn.: *Tithymalus platyphyllos* (L.) Raf.

Podhradie, na výslnnom pustom mieste v obci (MR 14. 7. 1972).

Starší údaj je z lokality: Staré Hory, Majerova skala, pri lesnej ceste (LENGYEL 1915: 28).

Lit.: 647, 906, 1211, 1397.

***Euphorbia stricta* L. – mliečnik tuhý**

Syn.: *Tithymalus strictus* (L.) Klotzsch et Garcke, *T. serrulatus* (Thuill.) Holub

Druh vlhkých aj suchších stanovišť, novšie uvádzaný len z niekoľkých lokalít: Kordíky, lesná svetlina s prameniskom pod kótou Ištvánka, 980 m (Kochjarová in BENČAĽOVÁ & UJHÁZY 1998: 50). – dolina Cenovo, jelšina pri ceste z Kordíkov do Harmanca (Janišová 8. 7. 2002 MJn). – Jasenská dolina, mokraď v strednej časti doliny (MR 17. 7. 1977).

Staršie údaje / doklady sú z lokalít: Krížna, ca 1 000 m (MÁRKUS 1866: 111; TMÁK 1886: 10; Trapl 1923 PRC sec. CHRTEK & KŘISA 1971: 567, 1982: 436). – Šturec (Trapl 1922 PRC sec. CHRTEK & KŘISA l. c.). – Lubochnianska dolina, cestou k hájovni Salatín (FRITZE & ILSE 1870: 518).

Lit.: 12, 207, 208, 240, 429, 430, 652, 733, 906, 1026, 1037, 1361.

⊗ ***Euphorbia villosa* Waldst. et Kit. – mliečnik huňatý**
Syn.: *Tithymalus villosus* (Waldst. et Kit.) Pacher; *Euphorbia pro-cera* M. Bieb.

Harmanec, na vlhkých miestach (TMAK 1886: 10).

***Euphorbia waldsteinii* (Soják) Radcl.-Sm.**

– mliečnik prútnatý

Syn.: *Tithymalus waldsteinii* Soják, *T. tommasinianus* (Bertol.) Soják, *T. virgultosus* (Klokov) Holub

Okrem publikovaných lokalít (Riečka, okolie obce; Kordíky, údolie záp. od Holého vršku; Dolný Harmanec, svetlina na zjz. svahu Zadného Japeňa; Čremošné, hrebienok medzi kótami 771,2 a 807,5) bol mliečnik prútnatý zistený aj na ďalších náleziskách v južnej časti územia: Podlavice, jv. stráň powyše obce, 450 m (JKI, PT 16. 6. 2007). – Jakub, lúka pod cintorínom, 390 m (MJn 14. 7. 2006); stráň za záhradkami, pod lesom, 410 m (MJn 6. 7. 2006). – Uľanka, hrebeň Ravasky (MJn 23. 8. 1999, 15. 6. 2004).

Lit.: 12, 44, 50, 98, 430, 457, 458, 586, 587, 1235, 1274.

***Euphrasia nemorosa* (Pers.) Wallr. – očianka hájna** Vo Veľkej Fatre zriedkavý druh, zastúpený dvomi poddruhmi:

⊗ ***Euphrasia nemorosa* subsp. *nemorosa* – očianka hájna pravá** [syn.: *E. glabrescens* (Wettst.) Wiinst., *E. curta* subsp. *glabrescens* (Wettst.) Smejkal] bola doteraz zistená len na jedinej lokalite v okrajovej časti pohoria: Šturec (Dohnány 1941 SLO sec. KRÁLIK 1997: 353).

***Euphrasia nemorosa* subsp. *coerulea* (Hoppe et Fürnr.) Wettst. – očianka hájna belasá** [syn.: *E. coerulea* Hoppe et Fürnr., *E. uechtritzi* Junger et Engler] rastie vzácné na úpätí vrchu Smrekovica pri Kráľovej studni, 1 280 m (Kliment 16. 7. 2003 BBZ, det. Králik). Staršie údaje / doklady sú z lokalít: horské lúky na vrchoch Kľak a Krížna (WAGNER 1901: 45). – Krížna (Textorisová 27. 7. 1902 SLO). – Šturec (Dohnány 1940 SLO sec. KRÁLIK 1997: 352).

Lit.: 558, 561, 621, 906, 1123, 1249.

***Euphrasia officinalis* L. – očianka lekárska**

V území zastúpená tromi poddruhmi, pokladanými aj za samostatné druhy:

***Euphrasia officinalis* subsp. *kernerii* (Wettst.) Eb. Fisch. – očianka lekárska Kernerova** (syn.: *E. kernerii* Wettst.) rastie v trávnatých spoločenstvách (*Calamagrostion arundinaceae*, *Seslerietalia coeruleae* a i.) aj v porastoch reliktných borín na vápencovom a dolomitovom podklade v Bralnej Fatre (Blatnická, Dedošová a Skalná dolina, dolinka Mohošov, Tlstá, Ostrá, Mohošov grúň, Haľamova kopa, Drienok) i v hrebeňových častiach pohoria (Krížna, Liška, Majerova skala, Malá Pustalovčia, Biela skala, Lysec, Kľak); v závere doliny Veľká Ramžina pod Krížnou po 1 510 m.

***Euphrasia officinalis* subsp. *picta* (Wimm.) Čelak. – očianka lekárska pestrá** (syn.: *E. picta* Wimm.) bola zaznamenaná na horských, zriedkavejšie údolných lúkach a pasienkoch na vápencoch, dolomitoch, slienitých vápencoch, vzácné aj na žulovom podklade v okrajových (Drienok; Blatnická a Rakytovská dolina; Tlstá; Nepaly, Chlm; Podsuchá, Nižné Matejkovo) aj hrebeňových častiach pohoria (Úplaz, Krížna, Ostré brdo, Čierny kameň, Kľak a i.), ca 500–1 550 m.

Euphrasia officinalis* subsp. *rostkoviana* (Hayne) Towns – očianka lekárska Rostkovova** (syn.: *E. rostkoviana* Hayne) je rozšírená na lúkach, pasienkoch, trávnatých stráňach aj okrajoch lesov od okrajov po najvyššie polohy územia. **Var. *rostkoviana [syn.: *E. rostkoviana* subsp. *rostkoviana*, *E. rostkoviana* subsp. *grandiflora* (Wallr.) Dostál] rastie najčastejšie na podhorských, údolných aj horských lúkach a pasienkoch; vo vyšších polohách bola zbieraná na lokalitách Úplaz; Malá Krížna; Suchý vrch; Ploská; Borišov,

Košariská; Kútnikov kopec; Dvorisko; Málinô brdo; Lysec; Kľak. **Var. *montana* (Jord.) Hartl** [syn.: *E. rostkoviana* subsp. *montana* (Jord.) Wettst.] je doložená položkami z vrchov Ostrá, Mohošov grúň, Tlstá, Krížna a Ostré brdo (KRÁLIK 1997: 370, 371); Mucina (7. 7. 1985) ju zaznačil na vrchole Majerovej skaly. Lit.: 12, 26, 35, 50, 55, 75, 136, 151, 152, 175, 179, 202, 207, 208, 293, 303, 308, 457, 460, 461, 519, 530, 549, 553, 555, 561, 586, 587, 621, 640, 643, 647, 676, 796, 906, 926, 1026, 1075, 1113, 1123, 1169, 1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1194, 1200, 1210, 1211, 1217, 1225, 1232, 1234, 1238, 1239, 1249, 1252, 1274, 1361, 1370, 1388, 1393, 1397.

***Euphrasia salisburgensis* Funck ex Hoppe**

– očianka soľnohradská

V území hojný druh s ťažiskom výskytu v horskom a vyššom horskom stupni. Rastie na vápencoch, dolomitoch aj slienitých vápencoch, najmä v nízkosteblových spoločenstvách radu *Seslerietalia coeruleae* (diagn. druh) a v porastoch reliktných borín od okrajov územia a údolí po 1 550 m.

Lit.: 12, 13, 15, 17, 18, 23, 26, 33, 34, 36, 37, 39, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 72, 75, 78, 79, 156, 175, 207, 208, 293, 320, 462, 519, 526, 528, 549, 557, 559–562, 621, 640, 647, 736, 796, 849, 906, 926, 939, 1075, 1076, 1099, 1119, 1170–1172, 1174–1180, 1210, 1211, 1217, 1232, 1249, 1254, 1256, 1339, 1388, 1397.

***Euphrasia slovacica* (Yeo) Holub – očianka**

slovenská [*Euphrasia stricta* agg.]

Syn.: *Euphrasia tenuis* (Brenn.) Wettst., *E. vernalis* auct. non List, *E. vernalis* subsp. *brevipila* auct. non (Burnat et Gremli ex Gremli) O. Schwarz

Endemický druh Karpát vyskytujúci sa na lúkach, pasienkoch a trávnatých stráňach, v území zastúpený obomi u nás rozpoznávanými poddruhmi:

⊗ ***Euphrasia slovacica* subsp. *slovaca* – očianka slovenská pravá:** Čremošné, pri pile (s. coll. 1938 sec. SMEJKAL 1964: 184, KRÁLIK 1997: 347).

***Euphrasia slovacica* subsp. *pseudomontana* (Klášt.) Dostál – očianka slovenská podhorská:** Krížna, jz. svah pod vrcholom, 1 561 m (Kliment 8. 8. 2003 BBZ, det. Králik). – Podsuchá, mokraď v závere doliny Výšné Matejkovo, 1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 96).

Staršie doklady: Turiec, na vrchu Kľak pri Lubochni (Degen 17. 7. 1904 BP). – Liptov, Stankovany, rašelinisko pod Kopou, 455 m (Hulják 26. 6. 1909 BP) (oba sec. GYÖRFFY-GREISIGER 1936: 4, 5 ut *E. tenuis*; SMEJKAL 1964: 184–185; KRÁLIK 1997: 349). Lit.: 50, 207, 208, 302, 621, 926.

Euphrasia stricta* J. F. Lehm. subsp. *stricta

– očianka tuhá pravá [*Euphrasia stricta* agg.]

Syn.: *Euphrasia ericetorum* Jord.

Na suchších lúkach, pasienkoch a trávnatých presvetlených miestach v lese od údolí (Mhošov, Seleneč, Belianska dolina, Lubochnianska dolina a i.) po vyššie polohy horského stupňa; na lesnej svetline na jz. svahu Skalnej Alpy po 1 350 m.

Lit.: 26, 46, 55, 519, 640, 647, 906, 926, 1123, 1175, 1209, 1217, 1249.

***Euphrasia tatrae* Wettst. – očianka tatranská**

Vzácné vo vrcholových častiach Tlstej v porastoch as. *Diantho nitidi-Caricetum tatorum*, 1 350–1 370 m (BERNÁTOVÁ 24. 7. 1985 BBZ, det. Smejkal; KLIMENT et al. 1993: 54, 2005: 42).

Staršia položka (Klika 1925 sec. SMEJKAL 1964: 198) je z Čierneho kameňa.

Lit.: 26, 44, 50, 207, 208, 248, 551, 554, 561, 563, 621, 926, 928, 1171–1173, 1210, 1332, 1380.

Fagus sylvatica L. – buk lesný

Vytvára súvislé, spravidla zmiešané porasty s jedľou a smrekom od okrajov územia po 1 390 m; v prevažnej časti pohoria tvorí v súčasnosti hornú hranicu lesa. V smrekovom poraste na sv. svahu Borišova rastie nízky buk so šablovitým kmeňom (priemer kmeňa pri prvom rozkonárení 28 cm) vo výške 1 460 m, ca 7,5 m vysoký strom vo výške 1 449 m (PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 100). V kosodrevine na jz. svahu Skalnej Alpy niekoľko jedincov krovitého vzrastu s plazivými kmeňmi vo výške 1 453 m (JKI 13. 9. 2006; cf. SILLINGER 1930: 134, BERNÁTOVÁ et al. 1989: 106), na vrchole Smrekova v 1 440 m (SCHIDLAY 1956: 187). V smrečine na jv. svahu kóty 1 479,2 v masíve Smrekovice sme zaznamenali niekoľko mladých, do 20 cm vysokých jedincov vo výške 1 466 m (DB, JKI, PK 11. 7. 2005).

Podľa Kliku (KLIKA 1927a: 7) je buk hojne zastúpený v smrekovom lese na Rakytove vo výške 1 400 m. PLESNÍK (1978: 17) uviedol rozšírenie buka po 1 450 m.

Lit.: 1, 10–12, 23, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 63, 68, 75, 76, 99, 102, 104, 110–113, 115–117, 119, 120, 122–126, 129, 136, 137, 154, 155, 162, 168, 194, 209, 224, 225, 227, 228, 230, 231, 239–241, 251, 268, 290, 293, 295, 309, 313, 316, 320, 364, 452, 457, 458, 462, 477, 479, 480, 501, 503, 504, 516–520, 522, 523, 526, 534, 538, 551, 553, 564, 565, 567, 586–588, 592, 598, 600, 635, 639–641, 643, 645–647, 656–664, 667, 669, 676, 684, 706, 733, 734, 736, 748, 764, 766–771, 773, 788, 796, 807, 811, 817, 818, 827–829, 847, 848, 850, 852, 853, 855–857, 859–862, 864, 865, 873–875, 887, 898, 901, 903, 905, 906, 910, 911, 930, 939, 944, 949, 962, 965, 968, 970–977, 985, 987, 1000, 1006, 1007, 1012, 1013, 1018, 1027, 1043, 1048, 1050, 1058, 1059, 1061, 1062, 1075–1077, 1079, 1080, 1100, 1101, 1103, 1109, 1110, 1112, 1113, 1116, 1119, 1121, 1124, 1163, 1164, 1166, 1169, 1171–1177, 1179, 1180, 1183–1189, 1191, 1195, 1202, 1206–1208, 1210–1212, 1217, 1220, 1222, 1232, 1234, 1235, 1240, 1242, 1247, 1252, 1255–1257, 1262, 1270, 1272–1274, 1283–1288, 1292, 1293, 1295, 1297, 1300–1303, 1305, 1307, 1311, 1315–1320, 1323–1327, 1329–1333, 1335, 1354, 1359, 1361, 1362, 1365, 1368, 1395, 1397, 1398, 1401, 1402, 1406.

Falcaria vulgaris Bernh. – kosáčik obyčajný

Zriedkavo na južnom a jz. okraji územia: Banská Bystrica, lúky sev. od Nemocnice F. D. Roosewelta (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 117); Laskomer, jv. svah, 440 m (PT, JKI 16. 6. 2007). – Rakša, terasa nad cestou, pri vápnitom močiaru (DB 25. 6. 2003). – Blatnica, Diel (DB 2007).

Lit.: 26, 1062, 1397.

+Fallopia convolvulus (L.) Á. Löve – pohánkovec ovijavý

Syn.: *Polygonum convolvulus* L.

Zriedka na narušených stanovištiach a na dnách skalných previsov, napr.: Riečka, okolie. – Rakšianska dolina, rúbanisko, 680 m. – Turčianske Jaseno, hrebeň nad Jasenskou dolinou (záp. od kopca Hradište), porast *Sambucus ebulus* na jz. svahu pod vrcholom, 632 m. – Blatnica, Havranovo a Korský dol, 740–750 m; Pekárová. Vo vyšších polohách na lokalitách: Kráľova koruna, 1 120 m (BERNÁTOVÁ & ŠKOVIROVÁ 1988:

477). – Ploská, pri kolibe na záp. svahu, 1 280 m (KLIMENT 1987^R, tab. 7).

Starší údaj je z lokality: Cmarovo, vých. svah, Seufzerallee (MÁRKUS 1865a: 308).

Lit.: 23, 26, 64, 74, 457, 462, 731, 1059, 1171, 1172, 1209, 1210.

Fallopia dumetorum (L.) Holub – pohánkovec kroviskový

Majerova skala, okraj lesnej cesty, 813 m (JKI 10. 8. 2003). – Korské, okraj hradskej ssv. od obce, 442 m (JKI 21. 9. 2006).

Lit.: 1397.

+¹Fallopia japonica (Houtt.) Ronse Decr.

– pohánkovec japonský, krídlatka japonská

Syn.: *Reynoutria japonica* Houtt.; *Pleuropterus cuspidatus* (Siebold et Zucc.) H. Gross

Invázny neofyt pôvodom z východnej Ázie, masovo sa šíriaci pozdĺž vodných tokov (*Senecionion fluviatilis*) a komunikácií, napr.: Kordíky, sev. okraj obce, 820–850 m. – Banská Bystrica, Laskomer, pri domoch. – Dolný Harmanec, breh potoka v obci; údolie Cenovo. – Blatnica, horný koniec obce, brehy Gaderského a Blatnického potoka. – Necpalská dolina, spodná časť. – Jasenská dolina, spodná časť. – Turčianska Štiavnička, okrajom obce. – Kraľovany, ľavý breh Váhu pod Kopou. – Ľavý breh Váhu medzi obcami Kraľovany a Rojkov (miestami masovo), tiež medzi obcami Rojkov a Ľubochňa. – Rojkov, v obci neďaleko PR Rojkovské rašelinisko. – Ľubochňa, ústie Ľubochňanskej doliny; úpätie svahov v okolí obce. – Hubová, breh Váhu; dolina Bystré, stredná časť, na svahu nad cestou aj v brehovom poraste potoka. – Podsuchá, Vyšné Matejkovo, dolná časť údolia.

V okrajových častiach územia bol pestovaný už začiatkom 20. stor., o čom svedčí doklad z cintorína v Blatnici (Textorisová VII. 1927 SLO).

Lit.: 12, 44, 174, 236, 690, 701.

+¹Fallopia ×bohemica (Chrtek et Chrtková)

J. P. Bailey (*F. japonica* × *F. sachalinensis*)

– pohánkovec český, krídlatka česká

Pestovaný ako okrasná a medonosná rastlina, veľmi často splnieva pozdĺž vodných tokov. V území zatiaľ nájdený len v okolí obce Čremošné, na niekoľkých miestach pri potoku medzi okrajom obce a dolným salašom (HŠ 22. 9. 2001).

Festuca alpina Suter subsp. alpina – kostrava alpínska pravá

Kýšky (1 340,3 m), sev. svah pri turistickom chodníku, 1 335 m (P. ŠMARDA & K. KOČI 2005: 383, 384). – medzi Suchým vrchom a Ploskou (Bernátová 7. 7. 1976 BBZ, det. P. Šmarda). – Čierny kameň, skalky s *Carex firma* na j. úpätí vrcholu, ca 1 420–1 425 m (P. Šmarda 2006 in litt.).

Jediné známe náleziská v Karpatoch; najbližšia lokalita je na vrchu Schneeberg vo Východných Alpách (P. ŠMARDA & K. KOČI 2005: 384).

Lit.: 1009, 1361.

***Festuca altissima* All. – kostrava lesná**

Syn.: *Festuca sylvatica* (Pollich) Vill. non Huds., nom. illeg.

V porastoch kvetnatých a javorových bučín v horskom stupni, s ťažiskom výskytu medzi 1 100–1 250 m, zriedkavo v údolných (inverzných) polohách od okolia Horného Harmanca (údolie Čierneho potoka) po Ľubochniansku dolinu, Skalnú Alpu, Kopu a Vysoký grúň pri Ľubochni.

Lit.: 12, 13, 26, 46, 54, 55, 75, 194, 224, 225, 240, 293, 519, 520, 522, 534, 538, 564, 640, 712, 906, 910, 921, 949, 1034, 1037, 1175, 1176, 1180, 1189, 1195, 1211, 1212, 1217, 1249, 1395.

***Festuca amethystina* L. – kostrava ametystová**

Na výslunných vápencovo-dolomitových stráňach Bralnej Fatry (Mošovce, Červenô; Drienok; Blatnica, vrchy Ostrá, Mohošov grúň, Tlstá, Pekárová, Kozia skala, Dedošová, Plavá, Kráľova koruna) aj na výstupoch slienitých vápencov v oblasti hlavného chrbta (Veľká Pustalovčia, Borišov) v spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* a *Calamagrostion arundinaceae*, tiež na strmých svahoch Sokola nad Krpelianskou priehradou, 452 m (DB, PK 9. 7. 2007). Na j. svahu Borišova rastie po 1 500 m (BERNÁTOVÁ et al. 1996a: 381).

KRAJINA (1930a: 214) priradil ním revidované položky z Veľkej Fatry (Drienok, Tlstá, Gaderská dolina, okolie Ľubochnie) k var. *cechoslovenica* Krajina [syn.: *Festuca amethystina* subsp. *ritschlii* (Hack.) Lemke ex Markr.-Dann.]; rovnako hodnotil rastliny z vrcholovej časti Tlstej aj KLIKA (1931b: 382), rastliny z Kráľovej koruny Uhríková (in UHRÍKOVÁ & BERNÁTOVÁ 2000: 32). P. ŠMARDA & K. KOČI (2003: 91) pričlenili zbery z Tlstej k *F. amethystina* subsp. *amethystina*. Podľa súčasných poznatkov (P. Šmarda & Grulich ined.) rastie na Slovensku len nominálny poddruh.

Wahlenbergov údaj (WAHLENBERG 1814: 27) o výskyte *Festuca amethystina* Host na vrchole Salatína nad Ľubochnianskou dolinou SAGORSKI & SCHNEIDER (1891: 552) nesprávne stotožnili s *Festuca ovina* var. *vaginata*, k čomu už BORBÁS (1891: 248) poznamenal: „*Festuca vaginata* W. et K., bei Ľubochna (20) schwerlich“. [literatúra 20 = Sagorski & Schneider (1891)]

Lit.: 13, 17, 21, 26, 34, 45, 50, 53, 55, 58, 59, 68, 76, 202, 207, 208, 251, 308, 309, 526, 550, 561, 568, 588, 617, 643, 696, 904, 1008, 1010, 1075, 1081, 1124, 1179, 1249, 1252, 1270, 1321, 1334, 1342, 1361, 1397.

***Festuca arundinacea* Schreb. – kostrava trst'ovitá**

Dolný Harmanec, Bystrická dolina (MZ 22. 6. 2001). – Žarnovická dolina, 660 m (MZ 21. 6. 2001). – Belianska dolina, medzi Šindelňou a Havranovom (MZ 20. 6. 2001). – Turčianska Štiavnička, pahorok Mikulášková (BERNÁTOVÁ 1974_R: 38); Štiavnická dolina (BIRKOVÁ 1974_R: 49). – Ľubochnianska dolina, Nižný tajch, 720 m; Vyšný tajch, 748 m (MZ 26. 6. 2001).

TEXTORISOVÁ (1913: 8) ju uviedla z rúbane na Záhorí pri Blatnici.

Lit.: 1169, 1182, 1217, 1249.

***Festuca filiformis* Pourr. – kostrava vláskovitá**

Rojkovské rašelinisko, v poraste as. *Eriophoro vaginati-Betuletum pubescentis* (FAJMONOVÁ & HÁBEROVÁ 1988_R: 5; HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 17, 29; Bernátová, Kliment & P. Kučera 24. 5. 2007 BBZ).

***Festuca gigantea* (L.) Vill. – kostrava obrovská**

Vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväťsilových porastov na brehoch horských potokov,

zriedkavejšie v bučinách, ojedinele v smrečinách; sekundárne v mezofilných ruderalných spoločenstvách na miestach odpočinku dobytky a na rúbaniskách, od údolí po vyššie polohy horského stupňa. Najvyššie bola zaznamenaná v riedkej smrečine na Ostrom brde, ca 1 360 m (SCHIDLAY 1956: 227).

Lit.: 12, 13, 26, 35, 55, 75, 175, 198, 293, 460, 461, 499, 519, 522, 538, 542, 543, 545, 564, 566, 640, 647, 906, 921, 1034, 1059, 1113, 1125, 1180, 1209, 1210, 1212, 1217, 1225, 1232, 1249, 1397.

***Festuca heteromalla* Pourr. – kostrava**

mnohokvetá [*Festuca rubra* agg.]

Syn.: *Festuca diffusa* Dumort.; *F. rubra* subsp. *multiflora* V. Jirásek Blatnická dolina, dolinka Mohošov (Bernátová 20. 7. 1976 BBZ, rev. P. Šmarda; BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 167).

Lit.: 26, 50, 55.

***Festuca heterophylla* Lam. – kostrava rôznolistá**

Zadný Japeň, les na zjz. svahu, 960–1 050 m (Kochjarová & Hrouda in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 28). – Smrekovica pri Kráľovej studni, riedky les na jv. svahu, 1 350 m (SCHIDLAY 1956: 228). – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Bašta a Mikulášková (BERNÁTOVÁ 1974_R: 38, BIRKOVÁ 1974_R: 49). – Ružomberok, Bukovinka (VALACHOVIČ & KOCHJAROVÁ 2000: 485).

TEXTORISOVÁ (1913: 8) ju uviedla z Gaderskej a Dedošovej doliny.

Lit.: 12, 640, 714, 906, 1034, 1094, 1169, 1182, 1217.

***Festuca nigrescens* Lam. – kostrava černastá**

[*Festuca rubra* agg.]

Syn.: *Festuca rubra* subsp. *commutata* auct. non Gaudin

Ľubená dolina, medzi prameňom a vrcholom Tlstej (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 167). – Padva (BERNÁTOVÁ 1976a: 203).

Lit.: 13, 26, 50, 55, 1210, 1334.

***Festuca ovina* L. (s. l.) – kostrava ovčia**

Na trávnatých svahoch a pasienkoch v okrajových častiach pohoria, vzácne vo vyšších polohách: na pasienkoch na záp. výbežku Pustalovčej, na psicových pasienkoch Smrekovice a Úplazu i na skalách Majerovej skaly, ca 1 200–1 350 m (SCHIDLAY 1956: 228), tiež na sv. hrebene Ploskej, 1 380 m (JKI 17. 9. 1987) a jv. svahu Borišova, 1 370 m (IJ 17. 9. 1985).

LENGYEL (1915: 14) ju popri Ploskej uviedol aj z horských lúk na Šturci a Čiernom kameni.

Festuca ovina (s. str.) má ťažisko výskytu v nižších polohách, na nevápenatých substrátoch. Na horských holiach a skalách ju strieda *Festuca supina* Schur – kostrava nízka, ku ktorej bývajú priradované aj niektoré populácie z vyšších polôh Veľkej Fatry. Oba druhy sú si dosť podobné a na základe jednotlivých položiek (bez populačných súvislostí a znalosti situácie v teréne) dosť ťažko odlišiteľné (P. Šmarda 2007 in litt.). Konkrétne údaje o jej výskyte sú zatiaľ z lokalít: Frčkov, výstupy slienitých vápencov na j. svahu (Bernátová 31. 7. 1974 BBZ, rev. P. Šmarda, cf. BERNÁTOVÁ 1976a: 203). – skalný útvar „Kopenčie“ na hrebene medzi Suchým vrchom a Bielou skalou, 1 430 m (Bernátová 10. 7. 2006 BBZ).

Lit.: 13, 26, 55, 207, 208, 293, 519, 558, 647, 714, 906, 1048, 1113, 1169, 1182, 1211, 1239, 1397.

***Festuca pallens* Host – kostrava tvrdá**

Syn.: *Festuca duriuscula* var. *pallens* (Host) Krajina, *F. glauca* auct.

non Lam., *F. glauca* subsp. *pallens* (Host) Schwarz, *F. duriuscula* auct. non L.

Rastie na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach, skalách a sutinách v okolí Podlavíc (kóta 621), v Bralnej Fatre (Dolný Harmanec, dolina Rakytovo; Mošovce, pahorky vých. od obce, Drienok; Blatnica, vrchy Plešovica, Pekárová, Kozia skala, Tlstá, Ostrá, Mohošov grúň, Suchý Jasienok, Haľamova kopa), na Katovej skale, vrchu Sokol pri Krpeľanoch, na Majerovej a Bielej skale (tu po 1 380 m), prevažne v spoločenských zv. *Astero-Seslerion calcariae* a v porastoch reliktných kalcifilných borín (*Pulsatillo slavicae-Pinion*).

LENGYEL (1915: 9, 14) ju uviedol aj z Čierneho kameňa; HOZÁK (1967, z. 34, 36) z porastov bučín (*Abieti-Fagetum*) v Eubochnianskej doline.

Lit.: 12, 13, 15, 17–19, 22, 23, 26, 28, 36, 37, 55, 78, 79, 112, 154, 155, 168, 175, 241, 269, 308, 320, 462, 519, 522, 528, 557, 560, 561, 588, 640, 643, 647, 714, 807, 816, 847–849, 904, 906, 915, 921, 951, 965, 968, 973, 974, 1003, 1010, 1034, 1062, 1075, 1080, 1110, 1112, 1113, 1118, 1171–1174, 1179, 1184, 1195, 1201, 1202, 1210, 1211, 1217, 1222, 1232, 1234, 1238, 1239, 1249, 1252, 1253, 1321, 1332, 1334, 1388, 1389, 1397.

***Festuca pratensis* Huds. – kostrava lúčna**

Syn.: *Festuca elatior* subsp. *pratensis* (Huds.) Hack.

Na podhorských, údolných a horských lúkach, miestach odpočinku dobytká aj v trávnatých spoločenských nad hornou hranicou lesa; ojedinele až na vrchole Križnej, 1 574 m a Rakytova, 1 567 m (oba JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 109).

Lit.: 12, 26, 35, 52, 54, 55, 75, 152, 175, 293, 303, 457–461, 519, 532, 543, 544, 548, 549, 561, 585–587, 640, 647, 795, 796, 902, 906, 921, 1003, 1036, 1048, 1050, 1062, 1153, 1169, 1176, 1178–1180, 1182, 1194, 1209, 1210, 1214, 1234, 1235, 1239, 1249, 1272, 1274, 1361, 1397.

***Festuca pseudodalmatica* Krajina ex Domin**

– kostrava andezitová

Čremošné, Hriadky, na andezitových skalách (MAGIC 1983: 73–75).

Lit.: 76, 676.

***Festuca pseudolaxa* Schur – kostrava karpatská**

Syn.: *Festuca carpatica* auct. non F. Dietr.

Zaznamenaná na vápencovo-dolomitových vrcholoch, zriedkavejšie na slienitých vápencoch v oblasti hlavného chrbta (Smrekovica, „Ťava“; Suchý vrch; Ploská; Čierny kameň; Rakytov; Skalná Alpa; Kopa; Kľak) v strmých skalnatých žľaboch (diagn. druh zv. *Festucion carpaticae*), na svetlinách v kosodrevine, v porastoch horských vrbín aj vápencových smrečín, ca (730) 1 000–1 525 m.

Pre karpatské populácie tohto druhu bolo doteraz používané meno *Festuca carpatica* F. Dietr. Podľa autorov MÜLLER & CATALÁN (2006: 142) Dietrich neopisal nový druh, ale utvoril nové meno pre *Festuca nutans* Host non Moench, nec. Spreng. Druh *F. nutans* Host bol opísaný z rakúskych Álp a je synonymom pre *Festuca pulchella* Schrad. Najstarším platne publikovaným menom pre karpatské populácie je *Festuca pseudolaxa* Schur.

Staršie údaje sú z vrchov Tlstá, Ostrá (KLIKA 1931b: 380, 382, 1931c: 252, 1932: 163) a Mohošov (KLIKA 1932: 148).

Lit.: 2, 16, 21, 26, 39, 46, 50–52, 54, 55, 72, 73, 75, 76, 115, 154, 155, 193, 202, 207, 208, 226, 251, 269, 526, 527, 529, 551, 554, 564,

579, 588, 617, 640, 766, 767, 772, 811, 879, 906, 911, 913, 914, 964, 968, 972, 1014, 1079, 1099, 1114, 1153, 1170, 1171, 1173–1176, 1178, 1180, 1210, 1212, 1217, 1254, 1272, 1332, 1349, 1397.

***Festuca pseudovina* Hack. ex Wiesb. – kostrava paovčia**

Dolný Harmanec, údolie sev. od obce, ca 500–550 m (Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 28).

MARGITAI (1927: 220 ut *Festuca ovina* var. *pseudovina* Hack.) ju uviedol z Ostrej.

***Festuca rubra* L. – kostrava červená**

[*Festuca rubra* agg.]

V spoločenských lúk a pasienkov (diagn. druh tr. *Molinio-Arrhenatheretea*) od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Popri kostrave červenej pravej – *Festuca rubra* subsp. *rubra* bola v území zbieraná aj kostrava červená sitinovitá – *Festuca rubra* subsp. *juncea* (Hack.) K. Richt.: vhlbené výstupy slienitých vápencov na vjv. svahu hrebeňa medzi Veľkou Pustalovčou a Ostrým brdom (Bernátová & P. Kučera 4. 8. 2004 BBZ, det. P. Šmarda).

Lit.: 12, 23, 26, 31, 39, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 75, 151, 152, 292, 303, 457–459, 528, 532, 538, 546–550, 552, 555, 556, 561, 562, 568, 579, 585–587, 640, 647, 897, 902, 906, 921, 1003, 1094, 1099, 1153, 1169, 1171, 1175–1178, 1180, 1182, 1194, 1209–1211, 1214, 1217, 1235, 1239, 1249, 1254, 1261, 1272, 1397.

***Festuca rupicola* Heuff. – kostrava žliabkatá**

Na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach, prevažne v nižších polohách územia: Podlavice, zsz. od obce. – Riečka, hrebeň Dedkovo. – Jakub, lúka pod cintorinom; stráň za záhradkami, pod lesom. – Čremošné, jv. od obce. – Blatnica, Plešovica. – Hubová, lúky nad obcou. – Vyšná Revúca, lúky nad obcou. Na vhodných stanovištiach vystupuje do horského stupňa (Japeň, vrcholové lúky; Drienok, v poraste *Carex humilis* na vrchole; Lysec, j. svah, 1 150–1 230 m); najvyššie bola zbieraná na lokalitách: Veľká Pustalovčia, výstupy slienitých vápencov na j. svahu (Bernátová 29. 6. 1976 BBZ). – Borišov, vrcholová časť (Bernátová 26. 6. 1977 BBZ, oba det. P. Šmarda).

Lit.: 12, 26, 35, 79, 457, 556, 559, 560, 587, 640, 902, 921, 1235, 1397.

***Festuca tatrae* (Czakó) Degen – kostrava tatranská**

Syn.: *Festuca amethystina* var. *tatrae* Czakó

Na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach, skalách, sutinách i na výstupoch slienitých vápencov v horskom a vyššom horskom stupni (na Suchom vrchu po 1 550 m), v spoločenských zv. *Astero-Seslerion calcariae* (diagn. druh), v porastoch reliktných borín, vápencových bučín, kosodreviny, horských vrbín, v chránených hrebeňových polohách aj v porastoch zv. *Calamagrostion arundinaceae*. Početné lokality boli zaznamenané najmä v Bralnej Fatre.

Lit.: 12, 18, 21, 23, 26, 31, 35–37, 39, 40, 45, 46, 49, 52, 54, 55, 60, 71, 73, 75, 76, 78, 79, 136, 137, 154, 155, 175, 208, 251, 292, 293, 308, 309, 320, 332, 462, 512, 522, 523, 526–528, 534, 538, 549–551, 553, 554, 557, 559–562, 568, 569, 588, 617, 643, 647, 714, 736, 764, 766, 767, 898, 906, 915, 921, 964, 972–974, 1000, 1003, 1004, 1013, 1014, 1045, 1075, 1076, 1078, 1079, 1099, 1113, 1114, 1123, 1153, 1170–1176, 1178–1180, 1184, 1210, 1211, 1218, 1249, 1252, 1254, 1272, 1321, 1332, 1334, 1388, 1397, 1401, 1402.

***Festuca valesiaca* Schleich. ex Gaudin – kostrava valeská**

Na skalách pri Dolnom Harmanci (FUTÁK 1943: 31, 70).

***Festuca versicolor* Tausch – kostrava pestrá**

Syn.: *Festuca varia* auct. non Pers., nec Haenke

Na vápencovo-dolomitových skalách, okrajoch skalných stien, zriedkavejšie na skalnatých svetlinách v kosodrevine v horskom a vyššom horskom stupni, ca 1 100–1 540 m: Smrekov. – Smrekovica pri Kráľovej studni, tiež skalný útvar „Ťava“ (najväčší výskyt vo Veľkej Fatre). – medzi Ťavou a Veľkými Studienkami. – Ostré brdo. – Suchý vrch. – Čierny kameň. – Skalná Alpa. – Kľak. – Kopa. V Bralnej Fatre na hrebene medzi vrchmi Tlstá a Ostrá (P. ŠMARDÁ et al. 2005: 36; cf. KLIKA 1931b: 382, 1931c: 252, 1932: 160).

Na Slovensku rastie len nominálny poddruh *Festuca versicolor* subsp. *versicolor*, ktorý je subendemitom Karpát.

Lit.: 2, 16, 21, 26, 38, 46, 50, 52, 54, 55, 72, 73, 75, 76, 113, 154, 155, 175, 202, 207, 208, 293, 526–528, 554, 558, 564, 579, 588, 618, 772, 891, 906, 911, 915, 963, 964, 968, 1003, 1008, 1010, 1013, 1014, 1123, 1124, 1170–1176, 1178, 1180, 1184, 1210, 1212, 1218, 1249, 1332, 1334, 1349, 1397, 1401.

× *Festulolium loliaceum* (Huds.) P. Fourn.

(*Festuca pratensis* × *Lolium perenne*)

Syn.: *Festuca loliacea* Huds.; *Lolium* × *festucaceum* Link

Krížna, medzi rodičmi, kde ju zbieral Márkus (HAZSLIN-SZKY 1872: 408).

Podľa autora sa na tento taxón vzťahuje Márkusov údaj (MÁRKUS 1866: 110) o výskyte *Festuca spectabilis* Jan ex Bertol. na Krížnej, ktorý za veľmi nepravdepodobný pokladal už NEILREICH (1870: 8). Areál *F. spectabilis* je obmedzený na jv. Európu (Albánsko, Bulharsko, Grécko, bývalá Juhoslávia, Taliansko).

Festuca spectabilis: 558, 733, 806, 1037.

***Ficaria bulbifera* Holub – blyskáč cibul'katý**

Syn.: *Ranunculus ficaria* L. subsp. *ficaria*

Na vlhkých, zatienených stanovištiach, prevažne v okrajových častiach pohoria, zriedkavejšie vo vyšších polohách, napr.: Vrátna dolina, miesta odpočinku dobytká nad kolibou, 1 250 m (JKI 7. 5. 2003). – Borišov, bučina pod chatou, 1 285–1 297 m (JKI & JKo sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 101). – v sedle medzi vrchmi Borišov a Ploská, ca 1 300 m (MR sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ l. c.).

Lit.: 26, 31, 55, 190, 311, 457, 458, 587, 640, 1169, 1177, 1182, 1201, 1210, 1217, 1227, 1361, 1397.

☉ *Filago arvensis* L. – bielolist roľný

Pri ceste medzi Tajovom a Podlavicami (KRAJNÍK 1950: 131).

***Filipendula ulmaria* (L.) Maxim. – túžobník brestový**

Syn.: *Spiraea ulmaria* L.; *Ulmara palustris* Moench

Na alúviách potokov, vlhkých lúkach, v prameniskách, slatinách, pobrežných vrbinách aj vo svetlých lužných lesoch, vo vyšších polohách aj v porastoch vysokobylinných nív, kosodreviny, horských vrbin a na vlhkých sutinách, od okrajov územia do supramontánneho, ojedinele až subalpínskeho stupňa; na j. vrchole Ostredka po 1 590 m (JKI 9. 8. 2003).

Lit.: 12, 26, 52, 54, 55, 75, 151, 152, 175, 190, 198, 293, 303, 309, 457, 458, 460, 461, 499, 519, 535, 538, 548, 553, 566, 567, 587, 599, 640, 647, 731, 748, 850, 906, 921, 1003, 1050, 1056, 1062, 1094, 1099, 1112, 1125, 1176–1178, 1180, 1182, 1194, 1201, 1207, 1210, 1214, 1217, 1225, 1232, 1234, 1238, 1239, 1246, 1254, 1261, 1274, 1360, 1397.

***Filipendula vulgaris* Moench – túžobník obyčajný**

Výslnné skalnaté svahy na južnom okraji územia: Riečka, vrch Lučivno, 900 m; hrebeň Dedkovo, 900 m. – Kordíky, Riečanské sedlo, 800 m (všetko RUŽIČKOVÁ 2002: 467). – Kordíky, sedlo pod Holým víškom (Kaplan in BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 28). – Podlavice, lúka, 535 m (PISARČIKOVÁ 2003_R: 36). – Kostiviarska, vrch Laskomer; Laskomerská dolina (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 116). – Uľanka, Ravasky, 665 m (MJn 15. 6. 2004). – Jakub, údolie za cintorínom (EU 10. 9. 2004).

Lit.: 12, 457, 458, 902, 1062, 1235, 1397.

***Fragaria moschata* (Duchesne) Weston – jahoda vyššia, drúzgavica**

Syn.: *Fragaria elatior* Ehrh.

V kriaččinách, na rúbaniskách a okrajoch lesov od okrajov územia a údolí po vyššie polohy horského stupňa: Smrekovica pri Kráľovej studni, pri hornom okraji bučiny na jv. svahu, 1 390 m (SCHIDLAY 1956: 182; JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 101); Kľak, vých. svah pod vrcholom, 1 385 m (JKI 13. 6. 2006).

Lit.: 26, 31, 37, 55, 457, 458, 519, 520, 524, 538, 556, 585–587, 640, 708, 906, 910, 965, 1123, 1169, 1179, 1195, 1202, 1214, 1217, 1274, 1361, 1397.

***Fragaria vesca* L. – jahoda obyčajná**

V porastoch hrabových dúbav, vápencových, kvetnatých aj javorových bučín, lipových javorín, smrekovo-bukovo-jedľových, zriedkavejšie smrekových lesov, kosodreviny, horských vrbin aj kvetnatých vysokobylinných nív, na výslnných svahoch, pasienkoch, rúbaniskách aj sutinách od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na zjz. svahu Krížnej po 1 570 m (JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 16, 20, 23, 26, 31, 35, 37, 39, 46, 48, 49, 52–55, 66, 68, 75, 79, 175, 225–228, 292, 293, 308, 309, 457, 458, 460–462, 499, 501, 503, 519, 520, 522, 534, 538, 542, 546, 548–550, 553, 556, 561, 562, 564, 566–568, 585–587, 592, 598, 640, 643, 647, 676, 796, 902, 906, 944, 949, 1012, 1050, 1059, 1061, 1062, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1166, 1169–1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1207–1212, 1214, 1217, 1222, 1232, 1239, 1240, 1247, 1252–1254, 1256, 1274, 1288, 1292, 1315, 1323, 1395, 1397.

***Fragaria viridis* (Duchesne) Veston – jahoda zelená, trávnicca**

Syn.: *Fragaria collina* Ehrh.

Na výslnných stráňach prevažne v južnej časti územia. K niekoľkým publikovaným lokalitám (Riečka, okolie; Kordíky, údolie záp. od Holého víšku; Podlavice, xerothermné stráne zsz. od obce) pribudli počas aktuálneho výskumu ďalšie: Banská Bystrica, Laskomer (JKo, JKI 19. 5. 2004). – Turecká, kosené lúky na hornom okraji obce, 626–665 m (MJn 12. 7. 2006). – Horný Jelenec, Prašnica, výslnný jv. hrebienok nad osadou, 772–797 m (MJn, EU 11. 7. 2006). – Har-

manec-jaskyňa, železničná stanica, 630 m (JKo 9. 6. 2006). – Čremošné, Hriadky, skalnatá stráň, 738 m (JKo 12. 6. 2007). – Rakša, terasa pri vápnitom močiari (DB 25. 6. 2003). – Krpeľany, vých. od obce (JKo 9. 7. 2007). – Ružomberok, Černovské lúky, 586 m (JKo 28. 6. 2007); Trlenská dolina, 572 m (JKo 23. 7. 2006).

PETRIKOVICH (1913: 41, 1913_R: 36) ju uviedol zo Sklabinského hradu, LENGVEL (1915: 25) z Vyšnej Revúcej.

Údaj z bučiny na sev. svahu Kopy, 650 m (KLIKA 1929a: 262) je pravdepodobne mylný.

Lit.: 457, 458, 522, 640, 647, 849, 1208, 1235.

***Frangula alnus* Mill. – krušina jelšová**

Syn.: *Rhamnus frangula* L.

Roztratené popri potokoch, okrajoch lesov, v krovinnách, porastoch reliktných borín od okrajov územia po vyšší horský stupeň; v smrečine j. od rekreačnej oblasti Smrekovica po 1 400 m (MANICA 1973_R: 62).

Lit.: 12, 26, 55, 89, 130, 136, 137, 151, 152, 303, 457, 501, 516, 538, 598, 640, 643, 647, 708, 910, 1003, 1046, 1056, 1059, 1075, 1113, 1125, 1194, 1208, 1217, 1222, 1235, 1238, 1239, 1246, 1252, 1321, 1361, 1397.

***Fraxinus excelsior* L. – jaseň štíhly**

Vtrúsene v porastoch lužných jelšín, bučín a sutinových lesov od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; na j. svahu kóty Líška (48°51'49,9" s. š., 19°05'29,9" v. d.) po 1 296 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 101).

Osamelý nízky strom (ca 5,5 m) má v prsnej výške hrúbku 14,5 cm, pri zemi až 25 cm. Doterajší údaj o výškovom maxime (ca 1 250 m) na j. svahu Majerovej skaly (SCHIDLAY 1956: 195; cf. BLATTNÝ & ŠTASTNÝ 1959: 215, BERTOVÁ 1984b: 71) bol pomocou prístroja GPS Garmin E-trex Summit upresnený na 1 263 m; 48°51'44,0" s. š., 19°06'26,2" v. d. (JKI 10. 8. 2003).

Lit.: 12, 26, 35, 55, 85, 99, 104, 113, 122, 126, 154, 155, 162, 228, 309, 422, 457, 458, 480, 501, 519, 522, 534, 538, 565, 586, 587, 598, 600, 640, 643, 646, 647, 658, 734, 766, 770, 864, 903, 906, 930, 921, 968, 971, 973, 974, 1026, 1050, 1059, 1062, 1097, 1100, 1109, 1110, 1112, 1113, 1118, 1121, 1125, 1163, 1169, 1174, 1179, 1184, 1185, 1195, 1202, 1207, 1208, 1211, 1217, 1220, 1222, 1232, 1235, 1252, 1272, 1273, 1284, 1285, 1287, 1288, 1300–1303, 1315, 1317–1320, 1323, 1324, 1326, 1327, 1329–1331, 1333, 1335, 1354, 1359, 1361, 1362, 1395, 1397.

***Fraxinus ornus L. – jaseň mannový**

Zriedkavo vysádzaný v najjužnejšej časti územia: Podlavice, zsz. od obce. – Riečka, sev. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 29).

Lit.: 12, 479.

+*Fumaria officinalis* L. – zemedym lekársky

Čremošné, na lúkach (MR 20. 7. 1978). – Blatnica, skaly pri pamätníku (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 168). – Turčianska Štiavnička, Teplica, na poli blízko domu (BERNÁTOVÁ 1974_R: 39); polia pod pahorkami Sviňacia a Mikulášková (BIRKOVÁ 1974_R: 51).

JANIŠOVÁ (2001a: 124) uviedla z okolia obce Riečka *Fumaria officinalis* subsp. *wirtgenii* (W. D. J. Koch) Arcang. – zemedym lekársky Wirtgenov.

Staršie údaje / doklady o výskyte druhu sú z Laskomerskej doliny (MÁRKUS 1865a: 189) a okolia Podlavíc (Junker 2. 6. 1883 SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 186).

Lit.: 26, 55, 457, 731, 748, 1169, 1182, 1397.

+*Fumaria schleicheri* Soy.-Will. – zemedym Schleicherov

Vzácné sa vyskytuje pod prevismi skalných stien nad Žarnovickou a Bystrickou dolinou, v masíve Ostrej (zvrásnené vápence nad Konským dolom) a Tlstej (skalné steny nad Žihľavou, Sokolovo), vo vrcholovom brale Kráľovej koruny (1 157 m), v spoločnosťach zv. *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae*, 800–1 120 m.

Lit.: 19, 22, 23, 26, 50, 74, 462, 739, 1171, 1361, 1402.

+*Fumaria vaillantii* Loisel. subsp. *vaillantii* – zemedym Vaillantov pravý

V minulosti bol zriedkavo zaznamenaný na západnom okraji územia, na styku s Turčianskou kotlinou: Sklabinský hrad (PETRIKOVICH 1913_R: 37). – Blatnica, Diel (Textorisová 2. 7. 1902 SLO, PRC; 1930_R: 41).

***Gagea lutea* (L.) Ker Gawl. – krivec žltý**

Roztrúsene na brehoch horských potokov a v porastoch bučín, odkiaľ presahuje do trávnatých fytoocenóz v blízkosti hornej hranice lesa; v sutine na j. svahu Borišova po 1 430 m (Kliment 7. 5. 2003 BBZ).

Lit.: 26, 27, 46, 55, 75, 125, 640, 848, 906, 1175, 1177, 1180, 1182, 1210, 1217, 1234, 1249, 1397.

***Gagea minima* (L.) Ker Gawl. – krivec najmenší**

V súčasnosti známy z niekoľkých lokalít vo vyšších polohách pohoria: Borišov, pri turistickom chodníku z Necpalskej doliny (DB, KK 25. 5. 1980); lúky na sev. svahu (Košariská), 1 120 m (JKI, JKO 10. 5. 1990); pasienky na jz. svahu, 1 260 m (JKI, JKO 7. 5. 2003). – Ploská, pasienky na úpäti od Borišova, 1 320 m (JKo 7. 5. 2003).

Staršie údaje: Čierny kameň, v kosodrevine (PAX 1908: 153). – Krpeľany, v starom zarastenom úvoze na Fatre pod Pátrovou (PETRIKOVICH 1913: 45, 1913_R: 37).

Lit.: 50, 202, 207, 208, 316, 639, 640, 647, 827, 849, 1177, 1217, 1234, 1249, 1355, 1397.

+*Gagea villosa* (M. Bieb.) Duby – krivec páperistý

Syn.: *Gagea arvensis* (Pers.) Dumort.

Podlavice, úpätie južného svahu nad cestou (oproti areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva) smerom k Tajovu, 437 m, pri hornom okraji starej krovinatej medze (IT, PT 9. 4. 2007).

Potrvenie starého zberu: za Podlavicami, okraj tajovskej cesty, medzi krikmi, vľavo (Junker SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 186).

Lit.: 190, 1397.

***Galanthus nivalis* L. – snežienka jarná**

Podľa aktuálnych poznatkov rastie pri lesných okrajoch v záveroch dolín (napr. Malé Studienky, Vrátna, Belianska dolina), v porastoch (javorových) bučín, smrečín a kosodreviny príp. v okolí krovitých skupín stromov na hlavnom chrbte (Suchý vrch, Kýšky, Ploská, Šoproň, Borišov, Čierny kameň, Skalná Alpa) aj jeho bočných rázsochách (Lysec), v horskom a vyššom horskom stupni. Na hrebeni medzi Suchým a Bielou skalou po 1 450 m (JKI 7. 5. 2003), v trávnatom žľabe na vých. svahu Ploskej v 1 480 m (JKI, DB, PK 18. 5. 2007).

V poznání rozšírenia snežienky i ďalších jarných druhov do značnej miery stále platia slová I. Textorisovej (TEXTORISOVÁ 1930_R: 26): „Okolo Blatnice nevidela som sňaženky až nad Vrátnou vyššie zpo-
menutou, ale bude ona i na druhých vrchoch, len že sa človek v tú dobu ešte málo po vzdialenejších horách rozchodí! A keď odkvitne, kto že by ju upozoroval.“

Lit.: 16, 26, 27, 46, 50, 55, 75, 125, 130, 237, 316, 519, 587, 639, 640, 647, 816, 817, 827, 848, 849, 911, 914, 1013, 1050, 1170, 1175–1177, 1180, 1202, 1234, 1249, 1354, 1397, 1401.

***Galeobdolon luteum* Huds. – hluchavka žltá**

Syn.: *Lamiastrum galeobdolon* (L.) Ehrend. et Polatschek; *Lamium galeobdolon* (L.) L., *L. galeobdolon* subsp. *galeobdolon*

Rastie v listnatých aj zmiešaných lesoch a v krovinách na čerstvých aj suchších pôdach od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v smrečine na sz. svahu Čierneho kameňa po 1 287 m (JKI 14. 8. 2003).

Až donedávna väčšina autorov nerozlišovala *Galeobdolon luteum* (s. str.) a *G. montanum*, preto sú údaje o rozšírení hluchavky žltej v území nedostatočné.

Lit.: 26, 640, 921, 953, 1253, 1274, 1315.

Galeobdolon luteum s. l.: 27, 31, 46, 54, 55, 75, 112, 168, 190, 196, 226–228, 241, 293, 309, 460, 461, 503, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 538, 553, 562, 564, 566, 567, 592, 647, 676, 731, 849, 906, 910, 911, 1050, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1125, 1164, 1166, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1201, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1240, 1256, 1326, 1395, 1401.

***Galeobdolon montanum* (Pers.) Rchb. – hluchavka horská**

Syn.: *Lamiastrum montanum* (Pers.) Ehrend.

Na výživných, humusových, vlhkých pôdach v bučinách, sutinových lesoch, smrečinách, kosodrevine, horských vrbinách aj v brehových porastoch potokov od údolí po vyšší horský stupeň, 1 470 m.

Lit.: 12, 26, 37, 55, 224, 225, 391, 569, 640, 1059, 1217, 1254.

****Galeopsis angustifolia* (Ehrh.) Hoffm.**

– konopnica úzkolistá [*Galeopsis ladanum* agg.]

Syn.: *Galeopsis ladanum* subsp. *angustifolia* Ehrh.; *Dalanum angustifolium* (Ehrh.) Dostál

Teplomilný terofyt výslných strání a vápencových sutín (diagn. druh as. *Chaenorhino-Galeopsietum angustifoliae*). Okrem už publikovaných nálezísk (Blatnická dolina; Plešovica; Krpeľany, okolie; Vlkolíne, vápencové sutiny, 850 m) bol zaznamenaný aj na ďalších lokalitách: Čremošné, Hriadky (JKI 26. 8. 1982).

– Rakšianska dolina, kamenisté stránie, ca 500 m (MR 1. 8. 1972). – Blatnica, vrch Ostrá, Juriášová, ca 900 m (MR 1. 9. 1970), Rovná dolina, 770 m (DB 18. 4. 1984). V sutine pod vrcholovými bralami vrchu Pekárová pri Blatnici po 980 m (DB sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 100).

Lit.: 26, 50, 835, 842, 1171, 1172, 1233, 1250, 1253, 1361.

***Galeopsis bifida* Boenn. – konopnica dvojúkrojková**

V presvetlených lesoch, na rúbaniskách, brehoch potokov, sutinách a pod.; o jej aktuálnom výskyte v území je málo údajov: Rakša, Suchá dolina. – Blatnica, Kanský dol, 570 m; Dedošová dolina povyššie Drobkova, 890 m; Malé Studienky, 1 045 m.

Lit.: 35, 288, 461, 528, 842, 1193.

****Galeopsis ladanum* L. – konopnica širokolistá [*Galeopsis ladanum* agg.]**

Syn.: *Galeopsis latifolia* Hoffm.; *Dalanum ladanum* (L.) Dostál
Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce (Kaplan in BENCÁTOVÁ & UJHÁZY 1998: 25). – Ružomberok, Krkavá skala (DB 8. 7. 2003).

KLIKA (1927a: 27, 1929a: 261) uviedol výskyt druhu z papradinovej bukovej smrečiny na sev. svahu doliny Dolné Čierňavy (bočné údolie Lubochnianskej doliny), 610 m, neskôr (KLIKA 1934c: 26) z porastu as. *Rumicetum alpini* v údolí Matejkovo pod Smrekovicou, 1 050 m. Vzhľadom na ekologické nároky druhu je najmä druhý údaj problematický.

Ružička (sec. THOMKOVÁ 1972_R: 61, PENIAŠTEKOVÁ 1974_R: 22, 1993: 232) ho zaznamenal na sev. svahu vrchu Malý Lysec, 1 050 m.

Lit.: 520, 522, 532, 835, 842, 1233, 1250, 1397.

***Galeopsis pernhofferi* Wettst. – konopnica Pernhofferova**

Pravdepodobne hybridogénny druh (*G. speciosa* × *G. bifida*), v území doteraz zistený len na jedinej lokalite: Blatnica, vrch Ostrá, Juriášova dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 168).

Lit.: 26, 44, 55, 207, 208, 1114, 1334.

***Galeopsis pubescens* Besser – konopnica páperistá**

Syn.: *Galeopsis versicolor* Spenn.

Nitrofilný druh rastúci v krovinách, bučinách, na rúbaniskách a okrajoch lesov, na náplavoch horských bystrín, prevažne v údoliach, od okolia obce Kordíky po Lubochniansku dolinu a Hrabovo pri Ružomberku; vo vyšších polohách napr. na hrebeni vrchu Japeň, ca 1 000 m.

Lit.: 12, 26, 55, 457, 458, 460, 461, 499, 520, 566, 647, 652, 733, 736, 842, 1036, 1112, 1179, 1193, 1397.

***Galeopsis speciosa* Mill. – konopnica úhl'adná**

Syn.: *Galeopsis grandiflora* (L.) Borbás non Roth, nom. illeg.; *G. grandiflora* Domin et Podp., nom. superfl.

V porastoch lužných jelšín, prípotočných nív, kvetnatých bučín, krovín, rúbanísk (diagn. druh tr. *Epilobietea angustifoliae*), popri cestách od údolí do horského stupňa; v papradkovej smrečine na sz. svahu Borišova po 1 400 m (P. KUČERA 2002_R: 62).

Lit.: 12, 26, 27, 55, 68, 75, 227, 240, 288, 457, 462, 519, 534, 538, 564, 566, 598, 640, 647, 736, 842, 906, 949, 1026, 1125, 1169, 1177, 1180, 1182, 1192, 1211, 1212, 1217, 1233, 1238, 1240, 1250, 1361, 1397.

***Galeopsis tetrahit* L. – konopnica napuchnutá**

Terofyt, v území najčastejšie zaznamenaný na miestach odpočinku dobytky v okolí salašov a kolíb v záveroch dolín (Dedošová, Vrátna, Necpalská, Malá Ramžiná) a v hrebeňovej časti pohoria (Smrekovica pri Kráľovej studni, Veľká Pustalovčia, Ploská, Šoproň, Borišov, Čierny kameň), od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v poraste as. *Homogynno alpinae-Nardetum* v masíve Malej Smrekovice po 1 430 m (JKI 4. 8. 1988).

Lit.: 26, 55, 227, 288, 458, 459, 460, 461, 542, 543, 545, 566, 640, 647, 842, 1050, 1169, 1182, 1193, 1209, 1210, 1217, 1253, 1334, 1397.

***Galeopsis* × *acuminata* Rchb. (*G. pubescens* × *G. tetrahit*)**

Blatnica, hojne v Mohošove (TEXTORISOVÁ 1930_R: 75).
Lit.: 26, 1249.

^{†1}***Galinsoga parviflora* Cav. – žltica maloúborová**
Invázy neofyt (poľná burina); v území sa šíri, podobne ako nasledujúci druh, najmä pozdĺž komunikácií, napr.: Podlavice, okraje cesty v obci aj za obcou smerom do Tajova. – Čremošné, na poliach a v záhradách. – Blatnica, skaly pri pamätníku; horný koniec obce, pod Plešovicou. – Sklabinský Podzámok, okraj hradskej zjz. od obce. – údolie medzi obcami Sklabinský Podzámok a Turčianska Štiavnička, okraje hradskej. – Nolčovo, okraj hradskej pri pahorku vsv. od obce. – Krpeľany, Sokol, opustený lom na úpätí. – Ružomberok, Vlkolínec.
Lit.: 26, 55, 647, 796, 1182, 1397.

^{†1}***Galinsoga urticifolia* (Humb., Bonpl. et Kunth) Benth. – žltica prhľavolistá**
Dolný Harmanec, údolie sev. od obce, 500–550 m. – Čremošné, na poliach a v záhradách. – Blatnica, horný koniec obce, okraj cesty. – Sklabinský Podzámok, Štiavnická dolina, okraj hradskej. – Podhradie, okraje hradskej v obci. – Krpeľany, Sokol, v opustenom lome na úpätí.
Lit.: 12.

***Galium album* Mill. – lipkavec biely**
[*Galium mollugo* agg.]
Syn.: *Galium erectum* Huds., *G. mollugo* subsp. *erectum* (Huds.) Syme, *G. album* subsp. *suberectum* auct. non (Klokov) E. Michalková
Roztrúsené na podhorských, údolných aj horských lúčkach, v porastoch reliktných borín, vápencových bučín aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, pod vrcholom Krížnej po 1 570 m (JKI 17. 7. 2003).
Lit.: 12, 22, 23, 26, 46, 55, 66, 74, 79, 136, 457, 458, 462, 526, 528, 538, 543, 547, 548, 552, 556, 561, 562, 585–587, 598, 640, 774, 776, 777, 796, 898, 910, 921, 1059, 1062, 1075, 1080, 1095, 1113, 1119, 1171, 1172, 1175, 1177, 1179, 1209–1211, 1214, 1217, 1232, 1235, 1243, 1253, 1254, 1256, 1397.

***Galium anisophyllum* Vill. – lipkavec nerovnakolistý** [*Galium pumilum* agg.]
Syn.: *Galium silvestre* subsp. *anisophyllum* (L.) R. Schust., *G. asperum* auct. non Schreb., *G. pumilum* auct. non Murray, *G. sudeticum* auct. non Tausch
Na vápencoch, dolomitoch aj slienitých vápencoch v mačinových spoločenstvách tr. *Elyno-Seslerietea* (diag. druh), v porastoch reliktných borín, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín aj trávnatých hôľných fytoocenóz od okrajov územia po 1 590 m.
Druh sa v území vyskytuje vo dvoch cytotypoch. Diploidné populácie (2n = 22) sú hodnotené ako osobitný endemický druh [KZ] *Galium fatrense* Ehrend. et Šipošová, nom. inval., viazaný prednostne na spoločenstvá radu *Seslerietalia coerulae* a zv. *Pulsatillo slavicae-Pinion*. Známe sú najmä z Bralnej Fatry a ďalších vápencovo-dolomitových stanovišť (prísný kalcifyt) na západnom okraji pohoria až po širšie okolie Ružomberka. Tetraploidy (2n = 44), vyskytujúce sa aj na slienitých vápencoch hlavného chrbta, boli predbežne označené menom *Galium bellatulum* Klokov (Šipošová 1987: 143, 153).
Lit.: 12, 13, 15, 17, 19, 23, 26, 31, 34–39, 46, 48, 49, 51–55, 66, 68, 71, 72, 75, 76, 78, 79, 136, 182, 207, 292, 293, 308, 309, 320, 462, 502, 519, 522, 526, 528, 532, 547–550, 552–555, 557–561, 564, 568, 569, 577, 585, 587, 640, 643, 708, 731, 764, 795, 797,

847, 849, 897, 906, 992, 1000, 1003, 1012, 1014, 1037, 1050, 1059, 1061, 1075, 1076, 1078, 1080, 1099, 1112–1114, 1119, 1145, 1170–1180, 1209–1212, 1214, 1217, 1218, 1222, 1223, 1232, 1234, 1245, 1247, 1249, 1252–1254, 1256, 1334, 1370, 1384, 1388, 1395, 1397, 1401, 1402.

***Galium aparine* L. – lipkavec obyčajný**
[*Galium aparine* agg.]
Rastie na vlhkých, najmä na dusík bohatých pôdach v brehových porastoch potokov, riek, na rúbaniskách aj v nitrofilných ruderalných spoločenstvách od okrajov územia do horského stupňa, ca 1 210 m.
Lit.: 12, 23, 26, 55, 240, 457, 458, 460–462, 499, 599, 640, 731, 796, 921, 1037, 1071, 1177, 1179, 1239, 1397.

***Galium austriacum* Jacq. – lipkavec rakúsky**
[*Galium pumilum* agg.]
Zistený len na niekoľkých lokalitách v južnej časti územia: Riečka, okolie (HÁBEROVÁ 1998: 18). – Kordíky, lesná lúka jz. a údolie záp. od Holého vršku (JANIŠOVÁ 2001b: 127). – Staré Hory, Japeň (ŠIPOŠOVÁ 1986_R: 111, 1987: 149). – Hornojelenská dolina, záver nad osadou Rybô (RUŽIČKOVÁ 2002: 499).
Údaje z vrchov Tlstá (KLIKA 1925: 60, 1926b: 81), Kľak (WAGNER 1901: 31), Krížna (WAGNER I. c., LENGUEL 1915: 37, BAUDYS 1926: 92), Ploská a Čierny kameň (LENGUEL I. c.) sa s najväčšou pravdepodobnosťou vzťahujú na *Galium anisophyllum*.
Lit.: 457, 458, 647, 708, 902, 992, 1123, 1145, 1235, 1245, 1249, 1274, 1360, 1397.

***Galium boreale* L. – lipkavec severný**
Syn.: *Galium rubioides* auct. non L.
Na presvetlených lesných lúčkach, v porastoch reliktných borín a pod. na vápencovom a dolomitovom podklade. Najviac lokalít bolo zaznamenaných v Bralnej Fatre (Drienok, Tlstá, Ostrá, Suchý Jasienok, Pekárová, Kozia skala, Dedošová, Plavá, Kráľova koruna, Prostredný grúň); zistený bol tiež v okolí Necpál (boriny nad Nosákovou), Krpelian (Sokol), Lubochne (Grúň), Ružomberka (Vreckovo, Sidorovo, Haliny) a na Rojkovskom rašelinisku. Najvyššie (1 466 m) sme ho zaznamenali na skalnatom jv. hrebienku Ploskej, v poraste s prevahou *Vaccinium vitis-idaea* (DB sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 101), najnižšie (ca 400 m) v ústí Laskomerskej doliny nad Medeným Hámrom, na kosenej lúčke nad domami (MJN 9. 7. 2004).
WAGNER (1901: 32) ho uviedol z krovín na Kľaku.
Na *Galium boreale* sa vzťahuje aj údaj o výskyte *G. rubioides* v krovínach pri Podlaviciach (SCHWARZMANN s. d._R: 12).
Lit.: 11, 15, 17, 19, 23, 55, 76, 79, 303, 308, 309, 462, 519, 522, 643, 796, 847, 921, 1026, 1075, 1076, 1110, 1112, 1123, 1145, 1171–1173, 1179, 1184, 1194, 1234, 1249, 1252, 1334, 1336, 1361, 1388, 1397, 1402.

***Galium glaucum* L. – lipkavec sivý**
Syn.: *Asperula glauca* (L.) Besser, *A. galioides* M. Bieb. p. p.
Na výslunných vápencovo-dolomitových trávnatých stráňach aj v spoločenstvách reliktných borín v podhorskom stupni: Riečka, sev. od obce. – Čremošnianске lúky. – Drienok, krovinatá j. stráň, 700–800 m. – Blatnica, Blatnická dolina; Tlstá, jz. úbočie, skalný ostroh pod kótou Norková, 730–750 m; Pekárová. –

Belianska dolina, pri Havranove, 780–790 m. – Lysec, krovinatá jz. stráň, 1 075 m. – Krpeľany, Sokol.

Staršie údaje sú z lokalít: Banská Bystrica, Ostrý vrch, vrchol (MÁRKUS 1867a: 11); Cmarovo (TMÁK 1884: 16). – Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka (PETROGALLI 1887: 77). – Tlstá, jv. svah, 1 100 m (KLIKA 1926b: 74), 1310 m (KLIKA 1932: 168). – Ostrá, j. svah, 1 150 m (KLIKA 1932: 170). – Ružomberok, Sidorovo, strmý j. svah (SILLINGER 1933: 178).

JANEK (2006_r: 35, 38) ho uviedol z presvetleného smrekovo-bukového lesa (štádium rozpadu) na sv. svahu údolia Padva, 1 007 m, kde je jeho výskyt málo pravdepodobný.

Lit.: 12, 26, 50, 241, 457, 519, 526, 528, 585, 587, 639, 640, 643, 734, 748, 850, 915, 1036, 1075, 1145, 1172, 1201, 1214, 1217, 1249, 1252, 1270, 1360, 1395, 1397.

***Galium mollugo* L. – lipkavec mäkký**

[*Galium mollugo* agg.]

V brehových porastoch horských potokov, na podhorských aj horských lúkach od okrajov územia do horského stupňa.

Lit.: 27, 31, 35, 52, 457, 460, 461, 499, 501, 538, 640, 775, 921, 1071, 1094, 1169, 1178, 1179, 1243, 1397.

Galium mollugo agg.: 75, 223, 308, 309, 452, 458, 519, 643, 647, 676, 902, 1180, 1184, 1195, 1208, 1235, 1238, 1239, 1252.

***Galium odoratum* (L.) Scop. – lipkavec voňavý, marinka voňavá**

Syn.: *Asperula odorata* L.

Viac-menej pravidelne sa vyskytuje v porastoch podhorských jelšín, kvetnatých, jedľových a javorových bučín (diagn. druh zv. *Fagion*), zriedkavejšie vo vápencových smrečinách, porastoch kosodreviny a horských vrúb od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v kosodrevine na Čiernom kameni po 1 475 m.

Lit.: 12, 26, 27, 31, 46, 54, 55, 68, 75, 110, 112, 125, 154, 155, 168, 175, 194, 198, 223–226, 228, 293, 309, 457, 458, 460, 461, 462, 519, 520, 522, 524, 526, 534, 538, 542, 564, 566, 567, 592, 598, 619, 640, 643, 647, 676, 707, 734, 773, 795, 796, 807, 847, 849, 898, 901, 906, 910, 915, 930, 949, 973, 974, 1018, 1012, 1050, 1059, 1097, 1099, 1110, 1112, 1118, 1119, 1121, 1125, 1164, 1166, 1169, 1174–1177, 1180, 1182–1184, 1187, 1189, 1195, 1202, 1207–1212, 1217, 1232, 1234, 1240, 1247, 1249, 1252, 1254, 1256, 1288, 1315, 1317, 1320, 1323, 1326, 1327, 1331, 1332, 1354, 1360, 1383, 1397.

***Galium palustre* L. – lipkavec močiarny**

Na vlhkých až mokrych lúkach na úpätí pohoria a v údoliach (Staré Hory, povyše obce; Turecká; Harmanec, údolia Racvalová a Cenovo; Blatnica, údolie Seleneč; Belá-Dulice; Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina; Podhradská dolina; Nolčovo, dolina Ráztoky; niva Váhu pod Kopou; Lubochnianska dolina; Rojkovské rašelinisko; Liptovské Revúce, Zelená dolina a i.), zriedkavejšie vo vyšších polohách: Podsuhá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 315–1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 101). – Malá Smrekovica, mokrad' na j. svahu, 1 366 m (DB, PK 6. 9. 2006). – Smrekovica (1 530,2 m), mokrad' na zsz. svahu, 1 355 m (DB, JKL, PK 4. 7. 2005).

Lit.: 12, 26, 151, 152, 303, 519, 921, 1125, 1182, 1194, 1225, 1226, 1246, 1261.

***Galium rivale* (Sibth. et Sm.) Griseb. – lipkavec potočný**

Syn.: *Asperula rivalis* Sibth. et Sm.

V mokradiach a na brehoch potokov v podhorskom stupni, napr.: Riečka, mokrade v okolí obce. – Dolný Harmanec, mokrade v údolí sev. od obce. – Blatnica, Rakytovská dolina, údolie Seleneč. – Necpalská dolina. – Jasenská dolina. – Sklabinský Podzámok, Štiavnická dolina. – Kral'ovany, ľavý breh Váhu pod Kopou. – Rojkovské rašelinisko. – Hubová – Lubochňa, brehy Váhu.

Lit.: 12, 26, 35, 55, 303, 457, 736, 1194, 1246.

***Galium rotundifolium* L. – lipkavec okrúhlohlístý**

V údolí Laskomer (SCHWARZMANN s. a._r: 13). – Štubnianske Teplice, Dolinka, 550 m, S, bučina s *Carex alba* (KLIKA 1929a: 273). – Blatnická dolina (Domin 1920 sec. ZAHRADNÍKOVÁ 1985: 25).

ZAHRADNÍKOVÁ (1985: 25) uviedla ako ďalšiu lokalitu Staré Hory, Šturec (LENGYEL 1915: 36). V skutočnosti ide o osadu Bírótelep [Richtárová] vo fig. okrese Nízke Tatry.

Lit.: 552, 1145, 1241.

***Galium schultesii* Vest – lipkavec Schultesov**

Vo vápencových bukových, jedľovo-bukových, javorovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesoch, v porastoch smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrúb aj kvetnatých vysokobylinných nív od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v kosodrevine na jz. svahu Skalnej Alpy po 1 460 m, v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou po 1 470 m.

Na tento druh sa vzťahujú aj údaje o výskyte *Galium sylvaticum* L. vo Veľkej Fatre (TMÁK 1884: 16; KLIKA 1925: 60, 61; 1926b: 45, 57, 63, 1927a: 11, 14, 21, 26, 29; BAUDYŠ 1926: 92; DOMIN 1931a: 30; BIRKOVÁ 1974_r: 52; VOLOŠČUK 1975: 115; BOHUŠ 1979_r; SKOKANOVÁ et al. 2002: 8).

Lit.: 12, 20, 23, 26, 31, 35, 37, 46, 54, 55, 66, 75, 136, 193, 194, 196, 198, 224–226, 228, 241, 293, 306, 309, 457, 458, 461, 462, 499, 501, 503, 519, 520, 522, 526, 528, 534, 538, 548, 549, 550, 553, 558, 562, 568, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 906, 911, 914, 921, 949, 965, 1012, 1050, 1059, 1075–1077, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1169, 1171, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1210, 1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1240, 1247, 1249, 1252, 1254, 1256, 1288, 1321, 1360, 1397.

***Galium spurium* subsp. *vaillantii* (DC.) Gaudin – lipkavec pochybný chľapatoplodý**

[*Galium aparine* agg.]

Vo Veľkej Fatre rastie len v porastoch zv. *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae* na dnách previsových dutín v masíve Tlstej (Havranovo, Žihľavná, Sokolovo, Malá Ľubená) a Ostrej (Konský dol), 750–1 050 m (BERNÁTOVÁ 1987: 91, 1991: 31, 42, 44) a v skalnom komplexe poniže Vlčieho brala v Blatnickej doline (DB, JO 27. 5. 1991).

Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 64, 74, 462, 696, 1081, 1082, 1171, 1173, 1402.

***Galium uliginosum* L. – lipkavec slatinný**

Na slatinných lúkach, v prameniskách, zriedkavejšie na brehoch potokov po obvode územia a v údoliach, napr.: Staré Hory, brehový porast jv. od obce. – Žarnovická dolina, slatiny na ľavom brehu Teplice. – Čremošné, pramenisko vých. od obce. – Mošovce, Rybníky. – Blatnica, slatinné lúky v údolí Seleneč.

– Rojkovské rašelinisko. – Liptovské Revúce, Zelená dolina.

Lit.: 26, 55, 151, 152, 175, 189, 303, 461, 587, 921, 1194, 1214, 1246.

***Galium verum* L. – lipkavec syridlový**

[*Galium verum* agg.]

Roztrúsene na údolných a podhorských (až horských) lúkach a krovinatých stráňach, zriedkavejšie v trávnatých porastoch nad hornou hranicou lesa od okrajov po najvyššie polohy územia (Ostredok, 1 590 m; JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 101).

Lit.: 12, 13, 26, 55, 75, 151, 152, 190, 303, 457, 460, 519, 520, 586, 587, 640, 643, 736, 796, 902, 921, 957, 1062, 1112, 1169, 1179, 1180, 1182, 1194, 1234, 1235, 1239, 1252, 1361.

***Galium wirtgenii* F. W. Schultz – lipkavec**

Wirtgenov [*Galium verum* agg.]

Syn.: *Galium verum* subsp. *wirtgenii* (F. W. Schulz) Oborny

V porovnaní s predchádzajúcim druhom je poruke oveľa menej údajov: Blatnica, Rakytovská dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 168). – Ružomberok, Biely Potok (Blattny sec. Soó & BORSOS 1968: 375).

Lit.: 55, 957.

Galium album* × *G. verum

Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 30). – Blatnica, od starej školy k ústiu Gaderskej a Blatnickej doliny (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8).

Lit.: 26, 457, 921.

Obr. 21. Horec jarný (*Gentiana verna*) rastie na údolných aj horských lúkach v severnej časti pohoria; údaje z Bralnej Fatry sa nepodarilo overiť. Foto: Daniel Dítě.

***Genista pilosa* L. – kručinka chlpatá**

Na výslunných kamenistých stráňach, okrajoch lesov, v porastoch reliktných borín aj dubín od okolia obcí Riečka a Kordíky cez početné lokality v Bralnej Fatre (Žarnovická, Blatnická a Gaderská dolina, Konský dol, Drienok, Ostrá, Tlstá, Pekárová, Kozia skala, Štrochy) a Necpalskú dolinu až po okolie Ľubochnie.

Na tento druh sa vzťahujú aj údaje o výskyte zanoväte položennej [*Cytisus procumbens* (Waldst. et Kit. ex Willd.) Spreng.; syn.: *Coro-thamnus procumbens* (Waldst. et Kit. ex Willd.) C. Presl; *Genista procumbens* Waldst. et Kit. ex Willd.] na Ostrom vrchu pri Banskej Bystrici (TMAK 1886: 4), krovinatých j. stráňach Drienka, sv. svahu Plešovice pri Blatnici a na krovinatých jz. stráňach Kútників kopca pri Ľubochni (KLIKA 1926b: 50, 51, 75, 80). Výskyt *C. procumbens* na Slovensku je obmedzený len na územie Slovenského krasu.

Lit.: 12, 13, 17, 18, 22, 23, 26, 37, 55, 79, 175, 241, 309, 385, 457, 458, 522, 526, 528, 557, 559–561, 586, 587, 640, 643, 647, 676, 708, 734, 736, 847–849, 921, 960, 965, 1050, 1059, 1075, 1076, 1112, 1113, 1123, 1171, 1172, 1174, 1179, 1210, 1222, 1232, 1234, 1235, 1249, 1252, 1397, 1402.

***Genista tinctoria* L. – kručinka farbiarska**

Zriedkavo v okrajových častiach územia: Podlavice, stráne ssz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 30); kóta 621 (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 116); pri ceste do Tajova (JKI 26. 6. 2007). – Riečka, okolie (HÁBEROVÁ 1998: 18); lúky za záhradami na ssz. okraji obce (MJn 15. 7. 1999). – Hornojelen-ská dolina, kosná lúka na j. svahu, 676 m (EU 11. 7. 2006). – Staré Hory, skalnatý svah za hotelom pod Šturcom, 620 m (LM 19. 7. 1986; cf. LENGYEL 1915: 6). – Belianska dolina, lúka nad Havranovom, 750 m (P. KUČERA 2002_R: 71).

Lit.: 12, 26, 50, 385, 457, 519, 640, 647, 1037, 1062, 1217, 1274, 1397.

***Gentiana asclepiadea* L. – horec luskáčovitý**

Syn.: *Dasystephana asclepiadea* (L.) Borkh.

V porastoch javorových, zriedkavejšie vápencových a kvetnatých bučín, smrečín, kosodreviny, horských vrúb aj trávnatých hôľnych spoločenstiev od údolí (zriedka) po najvyššie polohy pohoria, ca 600–1 580 m.

Lit.: 12, 13, 16, 20, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 73, 75, 96, 125, 129, 136, 137, 154, 155, 168, 172, 193, 198, 209, 224–226, 241, 293, 309, 399, 460–462, 501, 519, 520, 522, 532, 534, 538, 548–550, 552, 553, 562, 564, 565, 568, 587, 640, 643, 647, 708, 736, 791, 796, 816, 847–850, 906, 910, 911, 914, 921, 949, 965, 1012, 1013, 1027, 1037, 1050, 1059, 1066, 1079, 1099, 1102, 1110, 1113, 1119, 1120, 1164–1166, 1173–1177, 1179, 1180, 1184, 1189, 1202, 1210–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1238, 1247, 1252, 1254, 1256, 1288, 1315, 1323, 1326, 1333, 1362, 1364, 1386, 1397, 1401, 1402.

***Gentiana clusii* Perr. et Songeon – horec Clusiov**

Syn.: *Ciminalis clusii* (Perr. et Songeon) Holub; *Ericoila clusii* (Perr. et Songeon) Á. Löve et D. Löve; *Gentiana rochelii* A. Kern., *G. acaulis* auct. non L.

Na kamenistých stráňach a skalách Bralnej Fatry i na ďalších vápencovo-dolomitových vrcholoch pohoria (Majerova skala, Kráľova skala, Štrochy, Ostré brdo, Biela skala, Čierny kameň, Skalná Alpa, Kopa), v spoločenstvách tr. *Elyno-Seslerietea*, zv. *Potentillion caulescentis* aj v porastoch reliktných borín

(*Pulsatillo slavicae-Pinion*) v podhorském až vyššom horskom stupni; na bralnatom vrchole Suchého vrchu po 1 550 m.

„Keď dávno kedysi od tamtej strany Doliny vystúpila som na Mohošovec, a uzrela ho pred sebou, všetok touto nádherou zakvitnutý, nech nieto tam sprievodčieho, padnem dojatím na kolená; takto bolo treba krotiť svoj enthusiasmus!“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 72).

KRIST (1934b: 92) priradil rastliny z Bralnej Fatry (okolie Blatnice) ku *Gentiana clusii* f. *rochelii* (A. Kern.) Krist; neskôr (KRIST 1936: 95) takto hodnotil aj zbery z vrchov Smrekovica, Suchý vrch a Čierny kameň.

Lit.: 13, 16–18, 21, 23, 26, 28, 31, 36–38, 46, 49, 50, 52, 54, 55, 73, 75, 78, 96, 125, 126, 129, 130, 154, 155, 156, 172, 175, 202, 207, 208, 215, 290, 293, 309, 320, 462, 505, 519, 521, 527, 528, 540, 554, 557–561, 565, 627, 629, 643, 647, 663, 665, 736, 748, 788, 807, 816, 847, 849, 865, 879, 888, 891, 901, 904, 906, 915, 921, 939, 963, 964, 973, 974, 1000, 1001, 1003, 1004, 1014, 1035, 1036, 1050, 1067, 1075, 1076, 1078, 1079, 1097, 1103, 1110, 1112, 1113, 1123, 1124, 1153, 1163, 1171–1176, 1178–1180, 1184, 1201, 1210, 1211, 1232, 1234, 1249, 1252, 1272, 1299, 1326, 1354, 1362, 1364, 1380, 1383, 1389, 1397, 1402.

***Gentiana cruciata* L. – horec krížatý**

Roztrúsene na podhorských lúkach, trávnatých stráňach a lesných svetlinách od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; na ssz. svahu Lysca po 1 360 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 106), pri turistickom chodníku zo sedla pod Čiernym kameňom na vrchol Ploskej po 1 430 m (PS 16. 7. 2003).

Lit.: 12, 13, 26, 55, 96, 154, 155, 194, 215, 240, 241, 457, 458, 519, 520, 528, 556, 587, 639, 640, 643, 647, 736, 816, 847–850, 901, 902, 906, 921, 1001, 1050, 1112, 1169, 1177, 1179, 1182, 1201, 1211, 1217, 1234, 1238, 1252, 1334, 1361, 1364, 1384, 1397, 1402.

☉*Gentiana pneumonanthe* L. – horec pľúcny

Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka, okraj lesa powyše skalnej brány (PETROGALLI 1887: 77).

Lokalita leží na rozhraní s fgt. podokresom Kremnické vrchy.

***Gentiana verna* L. – horec jarný**

Syn.: *Calathiana verna* (L.) Holub

Na vápencovo-dolomitových stráňach aj na slienitých vápencoch v nízkosteblových trávnatých spoločenstvách (diagn. druh zv. *Seslerion tatrae*), tiež na kosných lúkach v údoliach (Podhradská, Nolčovská a Ľubochnianska dolina, Bystré, Čutkovo) aj vo vyšších polohách (Pustalovčia, Kľak, Kliačik, Príslop, Ľubochnianske sedlo, Nižná Lipová, Kútnikov kopec, sedlo medzi Malým Smrekovcom a Kútnym vrchom, Švošovská hoľa, Tlstá hora), po ca 1 500 m.

Údaje z Bralnej Fatry (Drienok, Tlstá, Ostrá, Gaderská dolina) ani zo Skalnej Alpy (bližšie BERTOVÁ & HOLUB 1984: 117) sa novšie nepodarilo overiť.

Lit.: 21, 26, 46, 50, 73, 96, 125, 126, 154, 155, 172, 175, 202, 208, 293, 347, 528, 532, 565, 711, 849, 891, 906, 939, 973, 974, 1001, 1045, 1123, 1124, 1163, 1174, 1175, 1191, 1210, 1234, 1249, 1354, 1362, 1364, 1383, 1386, 1392.

***Gentianella amarella* (L.) Börner – horček horký**

Syn.: *Gentiana pyramidalis* Kit., *G. amarella* var. *axillaris* (F. W. Schmidt) Krist

Popri cestách, chodníkoch, na trávnatých okrajoch lesa, údolných (Žarnovická, Blatnická, Rakytovská, Ľubená, Selenecká, Belianska, Necpalská, Štiavnická a Podhradská dolina) aj horských lúkach; vo vyšších polo-

hách pod vrcholom Drienka, Tlstej, na Kráľovej skale a pri turistickom chodníku na sz. svahu Čierneho kameňa (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 37).

***Gentianella amarella* subsp. *amarella* – horček horký pravý:** hojnejší poddruh, ktorého výskyt pod vrcholom Drienka, 1 250 m (Suza 1930 BRNU), uviedli BERTOVÁ & HOLUB (1984: 142) ako najvyšší na Slovensku.

***Gentianella amarella* subsp. *lingulata* (C. Agardh) Holub – horček horký jazýčkatý** [syn.: *Gentiana amarella* var. *lingulata* (C. Agardh) Braun-Blanq.] je doložený len z dvoch lokalít: Žarnovická dolina (F. Dvořák 1974 BRNU sec. BERTOVÁ & HOLUB 1984: 144). – Ľubochnianska dolina, Salatín (Domin 1919 PRC sec. BERTOVÁ & HOLUB l. c.). KRIST (1936: 101 ut var. *lingulata*) takto hodnotil Klikov zber z Čierneho kameňa.

Starší údaj o výskyte druhu je z vrchu Sokolovo pri Kordíkoch (FUTÁK 1943: 94).

Lit.: 13, 26, 50, 55, 75, 96, 175, 190, 202, 208, 241, 639, 640, 848, 1026, 1169, 1177, 1180, 1182, 1184, 1217, 1232, 1234, 1238, 1361, 1364, 1402.

***Gentianella fatrae* (Borbás) Holub – horček fatranský**

Syn.: *Gentiana fatrae* Borbás, *G. austriaca* subsp. *fatrae* (Borbás) Jáv., *G. polymorpha* Wettst. var. *fatrae* (Borbás) Dostál, *G. praecox* var. *carpatica* f. *fatrae* (Borbás) Krist, *G. austriaca* auct. non A. Kern. et Jos. Kern.; *Gentianella austriaca* auct. non (A. Kern. et Jos. Kern.) Holub

Obr. 22. Horček fatranský (*Gentianella fatrae*) zdobí nízkosteblové trávnaté porasty koncom leta. Foto: Monika Janišová.

Na lesných aj horských nízkosteblových lúkach, v porastoch mačínových spoločenstiev, reliktných borín, vápencových bučín, na skalnatých svahoch, v skalných previsoch aj v porastoch kosodreviny od okrajov územia po 1 590 m, výlučne na karbonátoch.

Druh opísal BORBÁS (1893a: 69, 70) z okolia Blatnice.

Lit.: 12, 13, 15, 18, 23, 26, 33–37, 39, 46, 48–50, 52–55, 72, 75, 79, 96, 132, 136, 137, 175, 202, 372, 462, 488, 519, 549, 554, 555, 557, 559–561, 588, 627, 639, 640, 711, 736, 748, 807, 811, 906, 949, 972, 973, 995, 1045, 1075, 1076, 1078, 1079, 1113, 1119, 1123, 1171, 1172, 1175–1180, 1210, 1211, 1217, 1249, 1254, 1256, 1326, 1364, 1384, 1397, 1402.

***Gentianella lutescens* (Velen.) Holub – horček žltkastý**

Roztrúsené na nízkosteblových lúkach, pasienkoch a trávnatých stráňach od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa. Herbárovou položkou (F. Nábělek 1935 BRA) je doložený ako najvyšší výskyt z Čierneho kameňa, ca 1 400 m (BERTOVÁ & HOLUB 1984: 135); SCHIDLAY (1956: 195) ho uviedol z vých. svahu Pustalovčej, 1 500 m.

BERTOVÁ & HOLUB (1984: 135, 136) na základe revidovaných herbárových dokladov uviedli z Veľkej Fatry len výskyt *Gentianella lutescens* subsp. *lutescens* (syn.: *Gentiana obtusifolia* auct. non Willd., *G. praecox* auct. non A. Kern. & Jos. Kern.). Početné údaje o výskyte horčeka žltkastého karpatského [*Gentianella lutescens* subsp. *carpatica* (Wettst.) Holub; syn.: *Gentiana carpatica* Wettst. non Kit., *G. polymorpha* var. *carpatica* (Wettst.) Krist, *G. carpatica* Borbás, *G. germanica* auct. non Willd.] prevažne z vyšších polôh pohoria (KLIKA 1926b: 69, 71, 75, 77, 1934c: 3, 17; SCHIDLAY 1956: 196) nie sú doložené herbárovými položkami.

Lit.: 12, 26, 50, 75, 96, 125, 240, 241, 293, 308, 320, 399, 452, 457, 519, 532, 561, 578, 640, 647, 714, 733, 736, 795, 807, 848, 902, 906, 949, 1036, 1050, 1177, 1180, 1217, 1234, 1249, 1361, 1364, 1370.

transitus ***Gentianella fatrae* – *G. lutescens* subsp. *lutescens***

Ploská, pri chodníku do sedla k Čiernemu kameňu (DB, PK 2006).

Veľká Fatra (BERTOVÁ & HOLUB 1984: 132).

***Gentianopsis ciliata* (L.) Ma – horček brvitý**

Syn.: *Gentiana ciliata* L.; *Gentianella ciliata* (L.) Borkh.

Roztratené na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach, horských lúkach, pasienkoch, v mačínových spoločenstvách, v porastoch smrekovcových borín, vápencových smrečín a kosodreviny aj na trávnatých lesných svetlinách v horskom až subalpínskom stupni, po ca 1 580 m.

Lit.: 16, 26, 33, 34, 39, 46, 54, 55, 75, 96, 125, 241, 293, 561, 619, 639, 640, 647, 736, 816, 848, 906, 973, 974, 1061, 1110, 1123, 1169, 1170, 1175–1177, 1180, 1182, 1210, 1217, 1234, 1238, 1241, 1249, 1254, 1364, 1370, 1384, 1397.

***Geranium columbinum* L. – pakost holubí**

Na suchých pasienkoch a v trávnatých porastoch na plytkých skeletnatých pôdach v okrajových častiach územia: Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce (oba BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 30). – Blatnická dolina (MR 19. 8. 1980). – Turčianske Jaseno, trávnatý hrebeň nad Jasenskou dolinou, smerom k Belej; jv. svah kóty 706,5

(JKI 25. 6. 2007). – Sklabinský Podzámok, na hradnom múre (JKI 12. 6. 2007). – Vyšná Revúca, Suchá dolina, 730 m (HR 29. 6. 1980).

Staršie údaje sú z okolia Podlavíc (TMÁK 1884: 11), Starohorskej doliny (LENGYEL 1915: 27) a okolia Krpelian (TEXTORIŠOVÁ 1930_R: 58). Lit.: 647, 891, 1036, 1123, 1124, 1249, 1397.

+*Geranium dissectum* L. – pakost strihaný

Archeofyt, osídľujúci zvyčajne okraje ciest, krovin a polí, po 702 m (Turčianske Jaseno, kóta 706,5, j. svah pod vrcholom, JKI 25. 6. 2007), napr.: Banská Bystrica, Laskomer, jv. svah, 570 m. – Mošovce, lesná cesta vedúca okrajom lesa vých. od obce, 500–520 m. – Blatnica, horný koniec obce, okraj cesty, 500 m. – Jasenská dolina, okraj cesty. – Turčianske Jaseno, hrebienok nad Jasenskou dolinou. – Sklabinský Podzámok, výslnné skalky pri obci. – Turčianska Štiavnička, okraj poľa nad obcou. – Ružomberok, Jazierske travertíny.

Textorišová (11. 6. 1902, 3. 8. 1902) ho našla na úpätí vrchu Plešovic pri Blatnici.

Lit.: 26, 921, 1238, 1249.

***Geranium divaricatum* Ehrh. – pakost rozčapený**

Doteraz len na jedinej lokalite (Tlstá, sz. svah, skalné steny nad Žihľavou, 800 m) na hranici výškového maxima druhu, v poraste as. *Taraxaco laevigati-Sisymbrietum austriaci* (BERNÁTOVÁ 1987: 91, 1991: 33).

Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 64, 70, 74, 462, 1171, 1173, 1361.

***Geranium molle* L. – pakost mäkký**

Podlavice, pri ceste (SCHWARZMANN s. a._R: 44); okraj hradskej smerom k Tajovu, 415 m (Kliment 26. 6. 2007 BBZ).

JANIŠOVÁ (2001b: 127) ho zistila v okolí turistickej chaty Tajov, na rozhraní s fíg. podokresom Kremnické vrchy.

***Geranium palustre* L. – pakost močiarny**

Pomerne zriedkavo na alúviách potokov a v mokradiach, napr.: Harmanec, dolina Cenovo. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce. – Žarnovická dolina. – Čremošné, lúky vých. od obce. – Rakša, údolie Hrádky. – Blatnica, Gaderská a Dedošová dolina, Seleneč. – Necpalská dolina, ústie Plavej doliny. – Belianska dolina. – Jasenská dolina. – Sklabinský Podzámok, Štiavnická a Kľacká dolina; mokrade zjz. od obce. – Kónské, pri potoku v obci. – Ľubochnianska dolina. – Ružomberok, Vyšné Matejkovo. – Liptovské Revúce, alúvium Revúcej; Teplá a Zelená dolina.

Lit.: 12, 21, 23, 26, 27, 55, 175, 460–462, 566, 586, 587, 640, 647, 736, 848, 849, 1003, 1050, 1177, 1182, 1217, 1226, 1232, 1384, 1397, 1402.

***Geranium phaeum* L. – pakost hnedočervený**

V bučínach, smrečínach, porastoch kosodreviny, na poľanách, lesných svetlinách, brehoch potokov aj v mezofilných ruderálnych spoločenstvách (diagn. druh zv. *Carduo-Urticion dioicae*) od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v kosodrevine na sz. svahu Čierneho kameňa po 1 450 m (KLIKA 1926b: 63).

Lit.: 12, 26, 27, 31, 35, 46, 54, 55, 68, 75, 136, 198, 224, 225, 240, 293, 457, 459–461, 471, 499, 519, 520, 522, 532, 534, 535, 538,

542–545, 564, 566, 567, 592, 599, 640, 647, 708, 796, 847, 849, 891, 906, 910, 949, 1013, 1071, 1112, 1123–1125, 1169, 1175, 1176, 1180, 1182, 1207–1212, 1217, 1225, 1234, 1249, 1397, 1401.

***Geranium pratense* L. – pakost lúčny**

Syn.: *Geranium batrachoides* Láng non Cav., nom. illeg.

Na podhorských aj údolných lúkach a v pobrežných krovinách; na zruderizovaných pasienkoch sporadicky zasahuje až horského stupňa: Kýšky, j. svah, 1 270 m (JKI sec. KLIMENT et al. 1993: 54). – Čierny kameň, j.v. svah, 1 250 m (KLIMENT 1991a: 67). – Zvonica (1 366 m), chodník na j. svahu, 1 250–1 270 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 115).

Z Čierneho kameňa, bez udania nadmorskej výšky, uviedol pakost lúčny už BORBÁS (1898a: 22, 1898b: 48).

Lit.: 12, 26, 27, 44, 55, 135–137, 223, 457, 461, 519, 544, 563, 585, 587, 588, 598, 640, 647, 796, 906, 921, 1003, 1026, 1050, 1071, 1123, 1169, 1175, 1182, 1209, 1210, 1214, 1217, 1234, 1238, 1249, 1274, 1361, 1397.

***Geranium pusillum* Burmf. f. – pakost nízký**

V trávnatých porastoch v okolí obcí, častejšie na miestach odpočinku dobytky v okolí salašov a kolíb v podhorskom a horskom stupni; v poraste as. *Capsello-Poetum annuae* pri kolibe na záp. svahu Ploskej po 1 280 m (JKI sec. KLIMENT et al. 1993: 54).

Lit.: 12, 26, 44, 458, 459, 563, 588, 640, 921, 1209, 1210, 1249, 1361, 1397.

⁺*Geranium pyrenaicum* Burmf. f. – pakost pyrenejský

Druh pôvodný v západnej a južnej Európe; v území vzácne len v najjužnejšej časti: Kordíky, pod cestou do sedla a v údolí záp. od Holého vršku (JANIŠOVÁ 2001b: 127). – Podlavice, úpätie j.v. svahu oproti areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva (PT, IT 25. 7. 2007).

***Geranium robertianum* L. – pakost smradľavý**

Na vlhších humózných pôdach v dubovo-hrabových, bukových, sutinových aj smrekových lesoch, v krovinách, brehových porastoch horských potokov, v skalných previsoch i na sutinách od okrajov územia po vyšší horský stupeň; popri turistických chodníkoch vystupuje až do 1 550 m (Suchý vrch; BERNÁTOVÁ et al. 1993: 110).

Lit.: 12, 13, 19, 23, 26, 31, 35, 37, 46, 52, 54, 55, 68, 71, 74, 75, 175, 194, 198, 224, 225, 241, 293, 309, 457, 458, 460–462, 499, 501, 503, 504, 519, 520, 522, 524, 528, 532, 534, 538, 553, 562, 564, 566, 567, 569, 587, 592, 598, 640, 643, 647, 676, 796, 847, 848, 906, 910, 921, 949, 1013, 1059, 1061, 1080, 1110, 1112, 1118, 1119, 1125, 1169, 1171, 1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1187, 1189, 1202, 1207–1212, 1217, 1218, 1225, 1232, 1234, 1238, 1240, 1252, 1253, 1255, 1256, 1315, 1323, 1361, 1395, 1397, 1401.

***Geranium sanguineum* L. – pakost krvavý**

Rastie na výslunných trávnatých a krovinatých stráňach, najmä v spoločenstvách teplomilných lemšov (diagn. druh zv. *Geranion sanguinei*), porastoch reliktných dubín a pod. v podhorskom až horskom stupni; pod vrcholom Drienka (SUZA 1936: 114), tiež na j. svahu Lysca (JKI 2. 8. 1999) po 1 250 m.

Lit.: 12, 13, 17, 21, 23, 26, 27, 55, 76, 79, 154, 155, 175, 215, 251, 308, 457, 471, 526, 528, 538, 559, 587, 640, 643, 676, 731, 796,

847, 910, 915, 968, 1062, 1075, 1080, 1112, 1113, 1169, 1171, 1172, 1174, 1222, 1232, 1252, 1270, 1321, 1332, 1334, 1336, 1388, 1397, 1402.

***Geranium sylvaticum* L. – pakost lesný**

Vyskytuje sa na vlhších štrkovitých pôdach v javorových bučinách, smrečinách, porastoch kosodreviny, v horských vrbinách aj na horských kvetnatých lúkach, zriedkavo v brehových porastoch horských potokov od údolí do subalpínskeho stupňa, ca 610–1 584 m. V letných mesiacoch zďaleka indikuje porasty as. *Geranio-Alchemilletum crinitae*, lokalizované v záveroch dolín a svahových priehlbňach nad hornou hranicou lesa.

LENGYEL (1915: 27) uviedol z vyšších polôh územia (Križna, Kýšky) výskyt *Geranium sylvaticum* var. *alpestre* Schur (syn.: *G. alpestre* Schur).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 31, 35, 37, 46, 52–55, 68, 75, 193, 198, 209, 215, 224–226, 239, 293, 457–461, 471, 519, 520, 522, 528, 532, 534, 538, 543, 546–550, 552, 553, 555, 562, 564, 566, 568, 569, 587, 619, 640, 647, 731, 748, 795, 796, 827, 847, 849, 902, 906, 911, 914, 921, 1003, 1012, 1013, 1079, 1099, 1118, 1119, 1170, 1175–1180, 1189, 1195, 1202, 1209–1212, 1217, 1218, 1232, 1234, 1235, 1247, 1253, 1254, 1256, 1401.

***Geum aleppicum* Jacq. – kuklík alepský**

Pravdepodobne prehliadaný druh, z územia známy len z dvoch lokalít: Kráľova studňa (Schidlay 1953 SAV sec. CHRTEK & ŠOURKOVÁ 1992c: 129). – Suchý vrch, skalnatý sev. svah (DB, PK 10. 7. 2006).

Lit.: 26, 50, 434.

***Geum rivale* L. – kuklík potočný**

Na vlhkých lúkach, okolo pramenísk a potokov, v horských nivách (*Calthion*, *Petasition officinalis*, *Alchemillo-Trisetenion*), tiež v porastoch javorových bučín, smrečín, kosodreviny a horských vrbin v submontánom až subalpínskom stupni, po 1 575 m (Križna, j.v. svah; JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 26, 27, 31, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 75, 130, 175, 193, 198, 215, 224–226, 241, 290, 293, 347, 434, 457, 458, 460, 461, 499, 519, 520, 522, 538, 548, 553, 558, 561, 564, 566, 567, 587, 619, 640, 647, 736, 847–850, 906, 911, 914, 964, 1003, 1012, 1013, 1050, 1079, 1099, 1112, 1119, 1125, 1169, 1170, 1175–1180, 1182, 1184, 1201, 1207, 1208, 1210–1212, 1214, 1217, 1218, 1226, 1232, 1234, 1241, 1254, 1256, 1261, 1332, 1397, 1401.

***Geum urbanum* L. – kuklík mestský**

Vo svetlejších bukových lesoch a na ich okrajoch, v brehových porastoch horských potokov, pozdĺž komunikácií a na antropozoogénne narušených stanovištiach od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v krovitej bučine na j. svahu Smrekovice pri Kráľovej studni po 1 385 m (JKI 20. 7. 2004).

Lit.: 11, 12, 26, 31, 55, 175, 190, 457–462, 519, 520, 522, 532, 538, 542–545, 561, 562, 566, 567, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 734, 906, 910, 921, 1119, 1173, 1175, 1179, 1182, 1208–1210, 1217, 1232, 1252, 1254, 1256.

***Gladiolus imbricatus* L. – mečík strechovitý**

V území zriedkavo na podhorských (vzácné horských) lúkach: Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Kordíky, údolie záp. od Holého vršku. – Ostrý vrch, Ravasky. – Čremošné, okraje lúk na hrebenku medzi

kótami 771,2 a 807,5. – Lysec, na lúkach. – Ružomberok, Černovské lúky; Trlenská dolina, močaristé lúky pod Vlkolíncom. – alúvium Revúcej pod PP Bukovinka. – Podsuchá, poniže autobusovej zastávky. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce; Skalné, lúka v hornej časti doliny. – Liptovské Revúce, údolie Veľká Turecká, nad obcou; Čierny kameň, lúky a pasienky na vých. svahu.

TEXTORISOVÁ (1930_R: 26) ho uviedla z Lehoty nad Belou.

Lit.: 12, 21, 44, 50, 75, 154–156, 172, 457, 458, 565, 586, 587, 647, 1050, 1157, 1174, 1180, 1239, 1249, 1397.

***Glechoma hederacea* L. – zádušník brečtanovitý**

Syn.: *Glechoma hederacea* subsp. *glabriuscula* (Neilr.) Gams

Na vlhkých až mokrych, humózných, dusíkatých pôdach na brehoch potokov v porastoch lužných jelšín, vrbín aj vysokobylinných lemov (najmä s devätsilom hybridným), na mokrych lúkach, okrajoch ciest, miestach odpočinku dobytky od údolí po vyššie polohy horského stupňa: Kráľova studňa, bučina na sz. svahu, 1 280 m (SCHIDLAY 1956: 197). – pri ceste k hotelu Kráľova studňa, 1 272 m (JKL 16. 7. 2003). – Kľak, smrečina na sz. svahu, 1 300 m (KLIKA 1926b: 57).

Lit.: 11, 26, 35, 55, 75, 175, 194, 241, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 522, 542, 566, 567, 587, 633, 640, 647, 676, 731, 906, 910, 1026, 1059, 1112, 1169, 1179, 1180, 1182, 1189, 1201, 1207, 1209, 1210, 1217, 1232, 1238, 1239, 1274, 1361, 1397.

***Glechoma hirsuta* Waldst. et Kit. – zádušník**

chlpatý

Syn.: *Glechoma hederacea* subsp. *hirsuta* (Waldst. et Kit.) F. Herm.

Roztrúsené v porastoch lužných jelšín, listnatých aj zmiešaných lesov, na ich okrajoch i na krovinatých stráňach od okrajov pohoria po vyššie polohy horského stupňa; vo vápencovej bučine na j. a jz. svahu Bielej skaly po ca 1 300 m (SCHIDLAY 1956: 197).

Lit.: 12, 241, 293, 460, 526, 538, 562, 598, 633, 640, 796, 906, 1125, 1174, 1217, 1397.

***Globularia bisnagarica* L. – guľôčka bodkovaná**

Syn.: *Globularia elongata* Hegetschw., *G. punctata* Lapeyr., *G. willkommii* Nyman, *G. vulgaris* auct. non L.

Obr. 23. Guľôčka srdcovitolistá (*Globularia cordifolia*) – stredoeurópsky horský druh, ktorý má v rámci Západných Karpát jedinú izolovanú arelu vo Veľkej Fatre. Foto: Daniel Dítě.

Na výslnných krovinatých a trávnatých, často skalnatých stráňach v okrajových častiach pohoria: Podlavice, zsz. od obce. – Riečka, skalnatá stráň v jv. časti obce; lúky za záhradami nad kostolom; Bulíková; Pod Dúbravou; Dedkovo. – Jakub, stráň za záhradkami, pod lesom; Laskomer, jjz. stráň; hrebeň medzi Laskomerom a Ravaskami. – Hornojelenská dolina, osada Prašnica, výslnný hrebienok nad chatami. – Harmar-nec-jaskyňa, svah pod železničnou stanicou. – Mošovce, Vlčanová; Červenô. – Blatnica, Ostrá; Tlstá, Mažiarna; Mohošov grúň; Plešovica; Pekárová.

SCHIDLAY (1956: 201) ju uviedol z vápencových skál v okolí Kráľovej studne, ca 1 350 až 1 400 m; výskyt je doložený aj herbárovou položkou (Grebensčikov 1953 SAV). Na Kráľovej skale aj ďalších vhodných stanovištiach v okolí Kráľovej studne sme v súčasnosti našli len *Globularia cordifolia*.

Lit.: 12, 16, 26, 55, 202, 207, 208, 241, 290, 329, 457, 519, 558, 734, 789, 827, 888, 906, 921, 994, 1026, 1036, 1048, 1062, 1097, 1110, 1112, 1113, 1123, 1172, 1184, 1235, 1237, 1241, 1334, 1361, 1397.

***Globularia cordifolia* L. – guľôčka srdcovitolistá**

Syn.: *Globularia bellidifolia* Borbás non Ten., nom. illeg.

Rastie na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach, skalách a sutinách, zriedkavejšie na dnách previsových dutín v kolinnom až supramontánnom stupni Bralnej Fatry, na príkrovových troskách (Kráľova skala, Biela skala, Štrochy, Suchý vrch, Čierny kameň) v oblasti hlavného chrbta, tiež na Katovej skale pri Sklabinskom Podzámku, v Sklabinskej doline, na vrchoch Kopa a Sokol pri Krpelanoch, v spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricetum humilis* (diagn. druh as. *Globularia cordifoliae-Caricetum humilis*) a zv. *Pulsatillo slavicae-Pinion*, 420–1 550 m. Vzácne bola nájdená aj na výstupoch slienitých vápencov (nivačná depresia medzi Veľkou Pustalovčou a Ostrým brdom), 1 498 m (BERNÁTOVÁ & P. KUČERA 2005: 213).

Lit.: 13, 15–18, 21–23, 26, 28, 36–38, 40, 44, 45, 49, 50, 52, 54, 55, 57, 73, 75, 76, 78, 79, 129, 130, 136, 154, 155, 175, 178, 191, 201, 202, 205–209, 215, 241, 251, 253, 293, 308, 318, 320, 329, 409, 488, 490, 494, 526, 528, 557–561, 643, 647, 665, 667, 684, 690, 700, 703, 708, 736, 766, 767, 770, 811, 847, 850, 879, 888, 895, 898, 906, 921, 925, 963, 964, 968, 972–974, 994, 1000, 1003, 1026, 1036, 1050, 1075, 1076, 1078, 1080, 1097, 1112, 1123, 1170–1174, 1176, 1178–1180, 1184, 1201, 1210, 1232, 1234, 1241, 1249, 1252, 1260, 1262, 1272, 1321, 1332, 1354, 1361, 1362, 1383, 1384, 1389, 1397, 1402.

***Glyceria declinata* Bréb. – steblovka sklonená**

Veľká Pustalovčia, pri potoku na úpätí (BERNÁTOVÁ 1976a: 204).

***Glyceria fluitans* (L.) R. Br. – steblovka splývavá**

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Laskomerská dolina (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 117). – Blatnica, Dedošová dolina (MR 3. 8. 1972); Rakytovská dolina (ONDREJOVÁ 1993_R: 5). – Turčianska Štiavnička, park, okraj rybníka (RH, JKO 26. 6. 2007). – Ľubochnianska dolina, Nižný tajch (MZ 26. 6. 2001); medzi hájovňami Bršková a Raková; Čierňavy (MZ 27. 6. 2001).

Lit.: 26, 457, 1062, 1232, 1397.

***Glyceria maxima* (Hartm.) Holmb. – steblovka vodná**

Syn.: *Glyceria aquatica* (L.) Wahlb.

Turčianska Štiavnička, vlhčina na Podlazoch (MEDOVIČ 1990_R: 8).

Autor uviedol výskyt steblovky vodnej aj z ďalších lokalít: Jasenská dolina, Jazovčie, pramenisko (MEDOVIČ 1990_R: 5). – Veľká Fatra, prameniská na hlavnom hrebeni (MEDOVIČ 1990_R: 4). Vzhľadom na biológiu druhu je najmä druhý údaj problematický; pravdepodobne ide o zámenu s inými druhmi.

Lit.: 1226, 1397.

***Glyceria nemoralis* (Uechtr.) Uechtr. et Körn.**

– steblovka hájna

Na brehoch potôčkov, v prameniskách, údolných, svahových aj lesných mokradiach v submontánnom až supramontánnom stupni, po 1 450 m.

Lit.: 12, 26, 55, 293, 393, 457, 458, 647, 690, 700, 906, 1179, 1226, 1261, 1276, 1397.

***Glyceria notata* Chevall. – steblovka riasnatá**

Syn.: *Glyceria plicata* (Fr.) Fr.

V prameniskách, svahových mokradiach, porastoch jelšín, prevažne v údoliach (Riečka, okolie; Harmanec, údolie Cenovo; Dolný Harmanec, svetlina na zjz. svahu Zadného Japeňa; Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka; Blatnica, Blatnická, Gaderská a Dedošová dolina, Seleneč; Ľubochnianska dolina; Liptovské Revúce, Zelená a Suchá dolina); zriedkavejšie v prameniskách na hrebeni pohoria (Kráľova studňa, Ostredok, Ploská, Čierny kameň, Malá Smrekovica), po 1 480 m.

Lit.: 12, 26, 55, 75, 293, 457, 647, 736, 921, 1125, 1180, 1397.

***Gnaphalium norvegicum* Gunnerus – plesnivček nórsky**

Syn.: *Omalotheca norvegica* (Gunnerus) Sch. Bip. et F. W. Schultz
Roztratené v trávnatých fytoocenózach v montánnom až subalpínskom stupni, od 900 m (záver Dedošovej doliny) po 1 560 m, napr.: Majerova skala. – Malá Krížna. – Krížna. – Malá Pustalovčia. – Ostredok. – Suchý vrch. – Javorina. – Ploská – Čierny kameň. – Tanečnica, sz. svah. – Smrekovica (1 530,2 m), záp. svah.

MARGITAI (1927: 224) ho uviedol zo Smrekovice pri Kráľovej studni.
Lit.: 26, 46, 55, 410, 647, 714, 906, 1397.

***Gnaphalium supinum* L. – plesnivček nízky**

Syn.: *Omalotheca supina* (L.) DC.

Druh s ťažiskom výskytu v Západných, Vysokých, Belianskych a Nízkych Tatrách; vo Veľkej Fatre aktuálne zistený na jedinej lokalite: Ostredok, pri okraji eróznej ryhy na sz. svahu nad Drobkovom (Bernátová & P. Kučera 10. 7. 2006 BBZ).

HRČKA (2003: 53) publikoval zber zo záp. svahu Ploskej (Horváthová 27. 7. 1969 BRA), kde sme druh v súčasnosti nezaznamenali.

***Gnaphalium sylvaticum* L. – plesnivček lesný**

Syn.: *Omalotheca sylvatica* (L.) Sch. Bip. et F. W. Schultz

Vtrúsene na podhorských a horských lúkach a pasienkoch, okrajoch chodníkov, lesných svetlinách, rúbanskách (diagn. druh tr. *Epilobietea angustifolii*) aj v trávnatých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa od okrajov územia po 1 590 m.

Lit.: 12, 26, 46, 54, 55, 75, 227, 292, 293, 410, 457, 519, 520, 546, 552, 555, 561, 564, 640, 848, 897, 906, 921, 1050, 1169, 1170, 1175–1177, 1180, 1182, 1201, 1209–1212, 1217, 1234.

⊗ *Gnaphalium uliginosum* L. – plesnivček barinný

Syn.: *Filaginella uliginosa* (L.) Opiz

Gäder, pod Plešovicou (Textorisová 18. 9. 1900 SLO).

Lit.: 26, 1397.

***Goodyera repens* (L.) R. Br. – smrečinec plazivý**

Syn.: *Epipactis repens* (L.) Crantz

V bučinách, smrekovcových borinách, smrečinách (aj sekundárnych), vzácne v reliktných kosodrevinových porastoch v podhorských a horských stupni od okolia Podlavíc cez Bralnú Fatru (Rakšianska, Blatnická, Rakytovská, Gaderská, Ľubená a Selenečská dolina, Malý Rakytov, Plešovica, Prostredný grúň, Strapatá skala, Kráľova koruna a i.), Necpalskú dolinu, Ovseniská pri Turčianskej Štiavničke, údolie Salatín a Vysoký grúň pri Ľubochni po Veľkú skalú a Sidorovo pri Ružomberku a sedlo Šturec.

Lit.: 12, 13, 16, 26, 46, 50, 55, 164, 188, 241, 477, 479, 481, 484, 519, 538, 628, 643, 711, 748, 807, 910, 921, 947, 1036, 1059, 1062, 1075–1078, 1113, 1164, 1166, 1169, 1175, 1179, 1195, 1202, 1206, 1222, 1249, 1252, 1397, 1402.

⊗ *Gratiola officinalis* L. – graciola lekárska

Sv. Jakub a Harmanec (FUTÁK 1943: 91).

Údaje publikované na základe položiek z herbára Biskupského seminára v Banskej Bystrici.

Lit.: 50, 241, 1151.

***Gymnadenia conopsea* (L.) R. Br. – päťprstnica obyčajná**

Syn.: *Orchis conopsea* L.; *Gymnadenia conopsea* subsp. *montana* Bisse

Na podhorských a horských lúkach aj v trávnatých spoločnosťach nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, 1 590 m.

Rastliny s hustejším súkvetím, väčšími kvetmi a neskorším termínom kvitnutia boli odlišované ako osobitný poddruh *G. conopsea* subsp. *montana*. Novšie taxonomické štúdie toto rozlíšenie nepotvrdili (J. Kučera 2007 ined.).

Lit.: 12, 16, 26, 27, 37, 39, 46, 50, 53–55, 75, 164, 175, 178, 188, 207, 208, 215, 223, 303, 309, 316, 320, 322, 457, 458, 460, 461, 477, 479, 484, 519, 520, 522, 528, 532, 538, 546, 547, 550, 552, 553, 561, 568, 569, 577, 578, 585–587, 639, 640, 647, 728, 734, 736, 748, 791, 816, 827, 847–850, 877, 884, 902, 906, 921, 947, 1036, 1050, 1062, 1099, 1119, 1169, 1171, 1175, 1176, 1179, 1180, 1182, 1191, 1194, 1206, 1210, 1211, 1214, 1222, 1232, 1234, 1238, 1239, 1241, 1246, 1249, 1254, 1256, 1304, 1354, 1355, 1377, 1397, 1402.

***Gymnadenia densiflora* (Wahlenb.) A. Dietr.**

– päťprstnica hustokvetá

Syn.: *Gymnadenia conopsea* subsp. *densiflora* (Wahlenb.) K. Richt., *G. conopsea* var. *densiflora* (Wahlenb.) Hartman

Na slatinných lúkach, v slatinách a prameniskách, najmä v údoliach: Tajov, Sokolie, mokrad' na jiv. svahu. – Banská Bystrica, Laskomerská dolina; dolinka Šípovo. – Dolný Harmanec, Harmanecká dolina a dolina Rakytovo. – Staré Hory, údolie potoka Šturec. – Žarnovická dolina. – Blatnica, Blatnická a Gaderská dolina, Seleneč. – Podhradská dolina. – Nolčovo, Veľká dolina. – PR Rojkovské rašelinisko. – Ľubochnianska

dolina. – Hubová, úpätie Kútnikovo kopca. – Čutkova dolina. – Ružomberok, Kalvária a Baničné; Trlenská dolina, pod Vlkolíncom; Bukovinka. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce; dolina Skalné. – Vyšná Revúca, alúvium Revúcej.
Lit.: 12, 26, 50, 55, 175, 188, 484, 714, 728, 736, 1106, 1398.

***Gymnadenia odoratissima* (L.) Rich. – päťprstnica voňavá**

Syn.: *Orchis odoratissima* L.

Na údoľných, svahových aj horských lúkach, v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (diagn. druh zv. *Calamagrostion variaie*), svetlinách v kosodrevine v podhorskom až vyššom horskom stupni, po ca 1 440 m, na karbonátovom podklade.

Lit.: 12, 26, 36, 46, 55, 164, 178, 188, 198, 293, 308, 316, 320, 322, 457, 484, 561, 643, 647, 736, 795, 796, 827, 906, 947, 1050, 1075, 1076, 1106, 1113, 1123, 1175, 1179, 1191, 1210, 1232, 1249, 1252, 1274, 1321, 1397, 1402.

***Gymnadenia ×intermedia* Peterm.**

(*G. conopsea* × *G. odoratissima*)

Veľká Fatra (PROCHÁZKA 1980: 251, PROCHÁZKA & VEJLÍSEK 1983: 159, POTUČEK 1990: 132); horské lúky, nie vzácné (PAX 1908: 153).

***Gymnocarpium dryopteris* (L.) Newman – peračina dúbpravová**

Syn.: *Polypodium dryopteris* L.; *Phegopteris dryopteris* (L.) Fée; *Nephrodium dryopteris* (L.) Michx.; *Dryopteris pulchella* Hayek, *D. linneana* C. Chr.

Vo vápencových jedľobučinách, javorových bučinách, smrekovo-bukovo-jedľových lesoch, smrečinách, porastoch kosodreviny aj na zatienených skalách od údolí do supramontánneho stupňa, 1 540 m.

Lit.: 12, 13, 26, 37, 46, 54, 55, 75, 194, 196, 224, 225, 228, 241, 290, 293, 309, 503, 505, 519, 520, 534, 538, 564, 592, 640, 647, 849, 906, 910, 949, 1012, 1037, 1050, 1112, 1123, 1164–1166, 1174–1176, 1179, 1180, 1195, 1202, 1212, 1217, 1222, 1247, 1249, 1254, 1395, 1397, 1401.

***Gymnocarpium robertianum* (Hoffm.) Newman – peračina Robertova**

Syn.: *Polypodium robertianum* Hoffm.; *Dryopteris robertiana* (Hoffm.) C. Chr.; *Nephrodium robertianum* (Hoffm.) Prantl; *Phegopteris robertiana* (Hoffm.) A. Braun

Na skalnatých svahoch vo vápencových jedľobučinách, lipových javorinách, smrekovo-bukovo-jedľových lesoch, smrečinách, smrekovcových borinách, v porastoch kosodreviny, skalnatých žľaboch, na otvorených karbonátových skalách, sutinách aj na výstupoch slienitých vápencov v submontánnom až supramontánnom stupni, po 1 460 m.

Lit.: 12, 16, 23, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 71, 75, 196, 215, 240, 241, 309, 458, 461, 462, 519, 526, 528, 553, 562, 569, 640, 643, 647, 735, 736, 796, 906, 907, 921, 965, 1012, 1013, 1037, 1050, 1059, 1061, 1076–1079, 1110, 1112, 1113, 1119, 1170, 1171, 1175–1180, 1184, 1189, 1201, 1208, 1211, 1217, 1218, 1232, 1247, 1249, 1252–1254, 1256, 1270, 1272, 1395, 1397, 1401.

***Gypsophila repens* L. – gypsomilka plazivá**

Na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach a skalách Bralnej Fatry (bralnatý masív Tlstej, vrcho-

lové bralá Pekárovej a Kozej skaly, skalné steny medzi Dedošovou a Plavou, Salaš) v mačínových spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* aj v previsoch skalných stien, ca 900–1 310 m, tiež na vápencoch v okolí Ružomberka (Žľabiny, Vreckovo).

Lit.: 13, 16, 18, 21–23, 26, 28, 31, 50, 55, 61, 73, 78, 79, 175, 191, 201, 242, 251, 253, 519, 557, 560, 561, 684, 710, 711, 767, 796, 807, 811, 921, 939, 972–974, 1003, 1075, 1080, 1112, 1171, 1172, 1174, 1249, 1334, 1389, 1397, 1402.

***Hackelia deflexa* (Wahlenb.) Opiz – hakélia zohnutá**

Syn.: *Lappula deflexa* (Wahlenb.) Garcke

Diagn. druh reliktných spoločenstiev previsových dutín zv. *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae* s ťažiskom výskytu v Bralnej Fatre (kóta 1 005 nad Bystrickou dolinou, Tlstá, Ostrá, Prostredný grúň, Dedošová, Plavá, Salaš, Kráľova koruna, Uhliská), 650–1 280 m, mimo nej na Majerovej skale a na vrchu Kopa nad Kraľovanmi.

Súhrnné informácie o rozšírení a cenologickej väzbe prinášajú práce BERNÁTOVÁ (1986a, 1991) a KRÁLÍK & ŠÍPOŠOVÁ (1993).

Lit.: 16, 19, 22, 23, 26, 55, 65, 70, 71, 74, 136, 139, 462, 581, 622, 639, 640, 696, 896, 1081, 1123, 1171, 1173, 1174, 1177, 1211, 1217, 1249, 1332, 1334, 1402.

***Hacquetia epipactis* (Scop.) DC. – hviezdnoteč čemerícový**

Syn.: *Astrantia epipactis* Scop.

Roztrúsené v porastoch vápencových, kvetnatých aj javorových bučin až po ich rozhranie so smrečinami, na (pod)horských lúkach a v kvetnatých hôľných spoločenstvách od okrajov územia a údolí (ca 450 m) do supramontánneho stupňa: Smrekovica pri Kráľovej studni, trávnaté enklávy na vrchole, 1 410 m (JKL, PK 28. 5. 2005). – Suchý vrch, skalný masív na sz. úbočí, ca 1 450–1 480 m (BERNÁTOVÁ et al. 1993: 110).

HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ (1985: 348) vo výpočte lokalít z Veľkej Fatry uviedli aj údaj: „ad pag. Sklabiňa (Ptačovský 1929, in Věda Přír. 10: 91)“. Podľa porovnania s pôvodnou prácou ide o údolie za Slatinou v okolí Timoradze (Strážovské vrchy).

Lit.: 12, 26, 31, 46, 54, 55, 130, 136, 154, 155, 162, 190, 290, 309, 329, 339, 457, 501, 505, 519, 520, 522, 534, 538, 587, 619, 640, 647, 706, 731, 734, 740, 766, 847–849, 891, 904, 906, 910, 921, 965, 1036, 1048, 1050, 1059, 1097, 1110, 1112, 1113, 1118, 1123, 1124, 1169, 1174–1177, 1179, 1182, 1184, 1189, 1195, 1201, 1202, 1217, 1232, 1234, 1241, 1320, 1327, 1331, 1354, 1397.

***Hedera helix* L. – brečtan popínavý**

V bučinách od okrajov územia a údolí do horského stupňa.

Okrem jedincov plaziacich sa po zemi príp. ovijajúcich kmene stromov boli v Bralnej Fatre (Dedošová, Plavá, Prostredný grúň, Ostrá) a na Katovej skale pri Sklabinskom Podzámku nájdené aj brečtany prichytávajúce sa na mohutných, južne orientovaných zvislých skalných stenách, dosahujúce dĺžku (výšku) 19 m, šírku do 8,5 m, hrúbku kmeňa 12 cm a vek 90–200 rokov (HAJDUK et al. 1982: 452, 455; BERNÁTOVÁ 1986c: 95); na skalných stenách v závere Belianskej doliny s hrúbkou kmeňa až 20 cm (DB 20. 9. 1990).

Lit.: 12, 19, 21–23, 26, 40, 45, 55, 73, 112, 130, 162, 240, 295, 311, 458, 462, 501, 522, 534, 538, 570, 640, 647, 708, 734, 748, 848, 849, 949, 973, 974, 1050, 1062, 1110, 1112, 1113, 1169, 1171, 1177, 1179, 1182, 1184, 1195, 1208, 1217, 1234, 1274, 1288, 1315, 1320, 1327, 1330, 1331, 1333, 1359, 1362, 1397, 1402.

***Hedysarum hedysaroides* (L.) Schinz et Thell.**

– sekernica tmavá

Jediný známy výskyt v pohorí bol zistený v porastoch as. *Astragalo australis-Seslerietum tatrae* na výstupoch slienitých vápencov v hornej časti rozsiahlej nivačnej depresie Ploskej nad záverom Ľubochňianskej doliny, 1 350–1 410 m (BERNÁTOVÁ, KLIMENT & ŠKOVIROVÁ 1982a: 527; BERNÁTOVÁ & KLIMENT 1990: 726). Lit.: 21, 39, 40, 42, 44, 50–52, 75, 76, 207, 451, 588, 939, 1000, 1044, 1045, 1171, 1173, 1178, 1180, 1210, 1260, 1402.

***Helianthemum grandiflorum* (Scop.) DC.**

– deväťorník veľkokvetý

Syn.: *Helianthemum chamaecistus* Mill., *H. vulgare* Gaertn., *H. nummularium* auct. non (L.) Mill.

V mačinových spoločenstvách vápencovo-dolomitových strání (diagn. druh tr. *Elyno-Seslerietea*), v porastoch reliktných borín, horských vrbín, kosodreviny, na výstupoch slienitých vápencov, v skalnatých žľaboch od okrajov územia po 1 550 m.

V území boli rozlíšené všetky na Slovensku sa vyskytujúce poddruhy:

***Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum* (Pers. ex Wahlenb.) Holub – deväťorník veľkokvetý tmavý** [syn.: *H. obscurum* Pers., nom. illeg.; *H. hirsutum* (Thuill.) Mérat, nom. illeg.; *H. ovatum* (Viv.) Dunal, *H. nummularium* subsp. *ovatum* (Viv.) Schinz et Thell., *H. ovatum* var. *psilophyllum* Domin]: najbežnejší poddruh rozšírený prevažne v nižších polohách; miestami však zasahuje až po vyššie polohy horského stupňa.

***Helianthemum grandiflorum* subsp. *grandiflorum* – deväťorník veľkokvetý pravý** [syn.: *H. nummularium* subsp. *grandiflorum* (Scop.) Schinz et Thell., *H. hirsutum* var. *grandiflorum* (Scop.) Oborny, *H. grandiflorum* var. *typicum* Domin]: zaznamenaný vo vyšších polohách Bralnej Fatry (Drienok, Ostrá, Mohošov grúň, Tlstá, Kozia skala, Plavá, Smrekov), ca 1 060–1 370 m aj na vápencovo-dolomitových bralách hlavného chrbta a jeho bočných rásach (Kráľova studňa, Majerova skala, Suchý vrch, Čierny kameň, Kľak, Málinô brdo).

***Helianthemum grandiflorum* subsp. *glabrum* (W. D. J. Koch) Holub – deväťorník veľkokvetý holý** [syn.: *H. glabrum* (W. D. J. Koch) A. Kern., *H. grandiflorum* var. *glabrum* (W. D. J. Koch) Domin] je doložený len z niekoľkých lokalít: Mohošov, 1 100 m (Klika 1927 PRC sec. DOMIN 1932: 46). – Kráľova studňa, na skalách (Schidlaj 1953 SAV, rev. Peniašteková). – Majerova skala. – Krížna (obe Trúchly 1889 BRA, rev. Peniašteková). Lit.: 12, 13, 17, 26, 33, 34, 36, 37, 39, 46, 48, 49, 52–55, 75, 78, 79, 175, 182, 208, 292, 293, 308, 320, 457, 458, 519, 522, 528, 532, 538, 549, 550, 553, 557, 559–562, 568, 585–587, 640, 643, 647, 708, 731, 734, 736, 795, 796, 847–849, 902, 906, 910, 921, 939, 964, 1013, 1050, 1062, 1075, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1169, 1170, 1172, 1175–1180, 1184, 1208, 1210, 1211, 1214, 1217, 1218, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1249, 1252, 1254, 1256, 1270, 1274, 1388, 1397, 1401.

transitus ***Helianthemum grandiflorum* subsp.**

grandiflorum* – *H. grandiflorum* subsp. *obscurum

Tlstá, vrchol (Bernátová s. d. BBZ, rev. Kubát). – skaly nad Kráľovou studňou (Rošetzká 1953 SAV). – Suchý vrch, skalnaté miesta na vých. svahu (SCHIDLAY 1953 SAV, 1956: 176). – Čierny kameň, vrcholové skaly (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 39). Lit.: 26, 55, 75, 1180.

***Helianthemum rupifragum* A. Kern. – deväťorník skalný**

Syn.: *Helianthemum italicum* subsp. *rupifragum* (A. Kern.) Berger; *Rhodax rupifragus* (A. Kern.) Holub, *Rh. italicus* subsp. *rupifragus* (A. Kern.) Á. Löve et D. Löve

Na výslunných strmých skalnatých svahoch, skalných terasách aj dolomitových sutinách v spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricion humilis* (diagn. druh), zriedkavejšie v porastoch reliktných borín. Výskyt druhu sa koncentruje na vápencovo-dolomitové vrcholy Bralnej Fatry (Drienok, Ostrá, Suchý Jasienok, Tlstá, Pekárová, Kozia skala, Plavá, Nad Uhliskami, Kráľova koruna); izolovaný výskyt je doložený z lokalít: Krpel'any, Sokol. – Ľubochňa, Rakytov pri Dolnom tajchu.

Rozšírenie druhu na Slovensku, vrátane Veľkej Fatry, súborne spracovali ŠUSTEKOVÁ (1997_R), GOLIAŠOVÁ & ŠUSTEKOVÁ (1999).

Údaje z vrchov Čierny kameň (KLIKA 1931b: 382) a Skalná Alpa (VOLOŠČUK 1989: 152) sú mylné.

Na deväťorník skalný sa vzťahujú aj údaje o výskyte *Helianthemum canum* (L.) Baumg. [syn.: *Cistus canus* L.; *Rhodax canus* (L.) Fuss; *Helianthemum vineale* (Willd.) Spreng.] na skalách nad Harmancom (SCHWARZMANN s. a._R: 35), na vrchoch Ostrá (URVÁLKOVÁ 1974_R: 54, INTRIBUS 1980: 189) a Tlstá (PETRIKOVICH 1913_R: 44). Lit.: 13, 15, 16, 18, 21, 26, 28, 36, 50, 55, 75, 76, 78, 79, 136, 154, 155, 201, 202, 207, 208, 289, 452, 526, 528, 554, 557–561, 643, 684, 714, 811, 921, 968, 969, 972–974, 1075, 1119, 1123, 1171, 1172, 1174, 1180, 1210, 1234, 1241, 1249, 1252, 1270, 1334, 1354, 1397, 1402.

[†]*Helianthus tuberosus* L. – slnečnica hľuznatá, topinambur

Invázny neofyt pôvodom z Ameriky, zaznamenaný zatiaľ len na okraji územia: Nolčovo, úpätie pahorka povyše obce, pri vyústení lesnej cesty na hradsú (JKI 21. 9. 2006).

[§]***Hemerocallis fulva* (L.) L. – ľaliovka červenkastá** Jasenská dolina, poníže rekreačného strediska Kašová, 537 m; prežíva tu pri zvyškoch múrov porastených krovínami (JKI 24. 6. 2007).

[†]*Heracleum mantegazzianum* Sommier et Levier – boľševník obrovský

Parkovisko na ľavej strane Váhu medzi obcami Hrboltová a Hubová, oproti geologickej lokalite „Skladaná skala“, jeden jedinec (JKo 15. 6. 2005). – Liptovská Osada, údolie Skalné, v brehovom poraste pri potoku, 785 m, jeden jedinec (JKo, RH, JKI 13. 7. 2007).

Nežiaducim spôsobom sa začína šíriť aj v niektorých dolinách Veľkej Fatry a Nízkyh Tatier. Zdrojom jeho šírenia sú pravdepodobne kúpele Korytnica (LHOTSKÁ et al. 1987: 361).

Invázny, trvale zdomácnený druh (neofyt), miestami zámerne vysádzaný v parkoch, kúpeľných objektoch, záhradkách a pod. Obsahuje fotosenzibilné látky, ktoré môžu za slnečného počasia spôsobiť ťažké popáleniny kože. Na Slovensku bol prvýkrát pozorovaný na brehu potoka Korytnica medzi obcou Donovaly a odbočkou do kúpeľov Korytnica (DAROLA 1965: 555 ut *H. speciosum* Weinm.).

***Heracleum sphondylium* L. – boľševník borščový** Roztrúsene vo vápencových, kvetnatých aj javorových bučinách, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesoch, v brehovom poraste horských potokov, na podhorských aj horských lúkach a pasienkoch, v ruderalných spoločenstvách na miestach odpočinku dobytky, v porastoch kosodreviny, horských vrbín aj

v trávnatých hôľných fytoocenózach od okrajov až po najvyššie polohy územia, 1 580 m.

Herbárovými položkami (HLAVAČEK et al. 1984i: 354–356) sú z územia doložené tri zo štyroch rozoznávaných poddruhov:

***Heracleum sphondylium* subsp. *sphondylium* – boľševník borščový pravý** [syn.: *H. sphondylium* subsp. *australe* (Hartmann) Ahlfv.];

***Heracleum sphondylium* subsp. *glabrum* (Huth) Holub – boľševník borščový žltokvetý** [syn.: *H. flavescens* Willd., *H. sphondylium* subsp. *flavescens* (Willd.) Soó, nom. inval.];

***Heracleum sphondylium* subsp. *trachycarpum* (Soják) Holub – boľševník borščový štetinatoplodý** (syn.: *H. trachycarpum* Soják): podľa súčasných poznatkov najčastejší poddruh v území, s ťažiskom výskytu vo vysokobylinných spoločenstvách tr. *Mulgedio-Aconitetea*.

Lit.: 12, 23, 26, 27, 31, 35, 37, 46, 51, 52, 54, 55, 71, 75, 175, 224, 226, 228, 240, 293, 303, 309, 356, 457–462, 499, 501, 504, 519, 520, 522, 532, 534, 543, 545, 546, 548, 550, 552, 553, 561, 564, 566–569, 586, 587, 598, 599, 640, 641, 643, 647, 676, 796, 849, 902, 906, 911, 914, 949, 1059, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1125, 1164, 1166, 1169–1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1187, 1194, 1195, 1202, 1209–1212, 1214, 1217, 1222, 1225, 1232, 1235, 1246, 1249, 1252–1256, 1274, 1315, 1370, 1397, 1401.

***Herniaria glabra* L. – prietŕzník holý**

Gaderská dolina (TEXTORISOVÁ 1930_R: 35).

Lit.: 26, 1249.

***Hesperis matronalis* L. – večernica voňavá**

V území boli zaznamenané oba na Slovensku sa vyskytujúce poddruhy:

***Hesperis matronalis* subsp. *matronalis* – večernica voňavá pravá**: Gaderská dolina (Textorisová sec. F. DVORÁK 1968: 30). Pravdepodobne dočasne splnená; v súčasnosti sme jej výskyt nepotvrdili. Turis (31. 5. 2007) ju zaznamenal na nive Starohorského potoka medzi Polkanovou a Starými Horami, 450 m, na rozhraní s ftg. okresom Nízke Tatry.

***Hesperis matronalis* subsp. *nivea* (Baumg.) Kulcz. – večernica voňavá snežná** (syn.: *H. nivea* Baumg., *H. inodora* auct. non L.) rastie sporadicky v brehových deväťsilových porastoch v horských dolinách (Bystrická, Ramžiná, Rakytovo, Túfna, Žarnovická, Rakytovská, Gaderská, Konský dol, Selenec, Skalná, Padva, Dedošová, Bellianska, Jasenská, Lubochnianska, Suchá), tiež v porastoch javorovo-bukových lesov a kvetnatých vysokosteblových nív vo vyšších polohách horského stupňa od Krásneho kopca cez Smrekovicu, Majerovu a Bielu skalu, Ostré brdo a Čierny kameň po Rakytovo, Zvonicu a Dvorisko, ako aj na vrchoch Tlstá, Kopa a Kľak; v poraste as. *Festucetum carpaticeae* na sz. svahu Skalnej Alpy po 1 420 m (SILLINGER 1930: 133, 1932: 7).

ZAHRADNÍKOVÁ et al. (2002: 242) na základe nesprávneho výkladu Petrikovichovho údajov o výskyte *Hesperis matronalis* na vrchole Kľaku (PETRIKOVICH 1913a: 43; cf. FRITZE & ILSE 1870: 523) uviedli ako výškové maximum subsp. *matronalis* lokalitu Lubochná, vrch Kľak, 1 395 m. Rastie tu len subsp. *nivea*.

BORBÁS (1903: 20) uviedol z vápencových skál údolí pri Blatnici *Hesperis nivea* var. vel subsp. *leiosoma* Borbás; F. DVORÁK (1966: 838, 1968: 35) hodnotil tento taxón len na úrovni formy ako *Hesperis matronalis* subsp. *nivea* f. *leiosoma* (Borbás) F. Dvořák.

ZAHRADNÍKOVÁ et al. (2002: 244) uviedli *Hesperis matronalis* subsp. *nivea* ako synonymum poddruhu *H. matronalis* subsp. *candida* (Kit. ex Schulzer, Kanitz et Knapp) Thell. (syn.: *H. candida* Kit. ex Schulzer, Kanitz et Knapp), ku ktorému priradili svoje údaje aj LENGYEL (1915: 6, 23), MARGITAI (1915: 77) a FUTÁK (1943: 79). P. W. BALL (in Fl. Eur. 1, ed. 2: 337, 1993) naproti tomu rozlišoval *Hesperis nivea* Baumg. a *H. matronalis* subsp. *candida* (*H. candida* Kit., *H. nivea* auct. gall. non Baumg.) ako osobitné taxóny.

Na subsp. *nivea* sa vzťahujú aj staršie údaje o výskyte *Hesperis inodora* L. vo Veľkej Fatre (WAHLENBERG 1814: 203, REUSS 1853: 32, SAGORSKI & SCHNEIDER 1891: 59, WAGNER 1901a: 14, PETRIKOVICH 1912a: 33, MALOCH 1937: 115), ktoré ZAHRADNÍKOVÁ et al.

(2002: 238) zaradili pod *Hesperis sylvestris* Crantz (syn.: *H. inodora* L.).

Lit.: 2, 12, 13, 21, 26, 35, 37, 46, 55, 73, 75, 136, 140, 175, 178, 198, 202, 207, 208, 211–213, 215, 224, 240, 241, 309, 460, 461, 522, 553, 554, 558, 588, 640, 647, 690, 703, 708, 712, 736, 766, 767, 847, 849, 891, 904, 906, 910, 911, 914, 921, 1026, 1036, 1112, 1123, 1124, 1153, 1154, 1172–1175, 1180, 1210, 1211, 1225, 1232, 1234, 1249, 1272, 1339, 1361, 1397, 1402.

***Hieracium alpinum* (s. l.) – jastrabník alpínsky**

Ostredok, pod vrcholom na svahu zvažujúcom sa do sedla k Suchému vrchu, 1 570 m. – Ploská, vrchol (oba KLIMENT et al. 1993: 54).

Prvý údaj sa vzťahuje na *Hieracium crassipedipilum*, druhý na *H. halleri* (cf. CHRTEK jr. 1996, 1997; CHRTEK jr. & MARHOLD 1998).

SCHIDLAY (1956: 214) uviedol výskyt *Hieracium alpinum* L. z ovsi-covo-psicových miestami aj alchemilkovo-psicových pasienkov na hlavnom hrebeni, ca 1 300–1 560 m; ZAHN (1939: 148) z Krížnej.

Údaje: Blatnica, za Ostrou (INTRIBUS 1980: 189) a Tlstá, na samom vrchu (PETRIKOVICH 1912a: 36, 1913_R: 45) sa vzťahujú na *Hieracium villosum*, príp. na *Crepis alpestris* (syn.: *H. alpinum* auct. non L.).

„*Hieracium alpinum* L. určil Petr. s Vraným na Tlstej. Uvádzam to, ač je mi nápadné, že nezbadali *Hier. villosum*, ktorý je tam všade hojne.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 100).

Lit.: 50, 208, 293, 408, 452, 558, 563, 847, 879, 897, 906, 939, 1036, 1050, 1138, 1176, 1210, 1234, 1249, 1272, 1397, 1402.

***Hieracium atratum* Fr. (*H. alpinum* ≤ *H. murorum*)**

– jastrabník čierny

Krížna, pasienok na sev. svahu Štureckého hrebeňa, ca 1 500 m (SCHIDLAY 1956: 214). – Suchý vrch, skala pod vrcholom od severu (Bernátová 10. 7. 2006 BBZ, det. Chrtek jr.).

Veľká Fatra [DOSTÁL 1989: 1153, DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1193 ut *H. atrellum* (Zahn) Juxip].

Podľa Dostála (DOSTÁL l. c.) je *H. atratum* zastúpený dvomi mikro-species, z ktorých u nás rastie len *H. atrellum*.

***Hieracium bifidum* Kit. ex Hornem. – jastrabník dvojúkrojkový**

V porastoch reliktných borín, vápencových bučín, na skalnatých pasienkoch, v spoločenstvách previsových dutín i na výstupoch slienitých vápencov od submontánneho po subalpínsky stupeň; na vých. svahu Ostredka po 1 570 m (SCHIDLAY 1956: 212).

Uvádzané poddruhy¹: *Hieracium bifidum* subsp. *bifidum* (ZAHN 1911: 145, LENGYEL 1915: 43, SCHIDLAY 1956: 212), *H. b.* subsp. *aureoluteum* Degen et Zahn (ZAHN 1911: 145, 1935: 638; LENGYEL 1915: 43), *H. b.* subsp. *basicuneatum* Zahn (ZAHN 1911: 145), *H. b.* subsp. *brachygonium* Zahn (LENGYEL & ZAHN 1930: 20), *H. b.* subsp. *caesiiflorum* (Almq. ex Nortl.) Zahn (ZAHN 1911: 146, 1927: 347; LENGYEL 1915: 43), *H. b.* subsp. *canitosum* Dahlst. (ZAHN 1927: 348, 1935: 612; LENGYEL & ZAHN 1934: 117), *H. b.* subsp. *kesmarkiense* Lengyel et Zahn (ZAHN 1927: 350, 1935: 633; LENGYEL & ZAHN 1930: 20, 1934: 117), *H. b.* subsp. *pseudocanitosiforme* Lengyel et Zahn (LENGYEL & ZAHN 1934: 118, ZAHN 1935: 635), *H. b.* subsp. *sokolense* Lengyel et Zahn (LENGYEL & ZAHN 1930: 21, ZAHN 1935: 647), *H. b.* subsp. *stenolepis* (Lindeb.) Zahn (ČERNŇOCH 1956: 82, SCHIDLAY 1956: 212), *H. b.* subsp. *subsinoosifrons* (Almq.) Zahn (ZAHN 1935: 620).

¹ U rodov *Hieracium* a *Pilosella*, vzhľadom na veľké množstvo uvádzaných infrašpecifických taxónov a ich problematickú taxonomickú hodnotu, uvádzame v území zachytenú variabilitu len do úrovne poddruhov.

Lit.: 17, 19, 22, 23, 26, 31, 33, 34, 37, 39, 46, 48, 49, 51–55, 66, 71, 74, 75, 79, 178, 320, 408, 440, 462, 488, 532, 546, 548, 549,

552, 553, 555, 557, 561, 564, 587, 640, 643, 647, 650, 651, 676, 906, 921, 1075–1077, 1080, 1110, 1112, 1113, 1119, 1133–1135, 1137, 1169–1172, 1175–1180, 1184, 1210–1212, 1217, 1232, 1244, 1256, 1397.

***Hieracium bupleuroides* C. C. Gmel. – jastrabník prerastlíkovitý**

Syn.: *Hieracium glabrum* Kit., *H. pubescens* Kit., *H. glaucum* auct. non All.: Wahlenb., *H. porrifolium* auct. non L.: Wahlenb.; *H. saxatile* auct. non Jacq.

Na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach, skalách a v porastoch reliktných borín (diagn. druh radu *Potentilletalia caulescentis* a zv. *Pulsatillo slavi-cae-Pinion*) i na slienitých vápencoch po 1 540 m.

Uvádzané poddruhy: *Hieracium bupleuroides* subsp. *bupleuroides* (ZAHN 1911: 141, 1927: 302; SCHIDLAY 1956: 211), *H. b.* subsp. *bupleurifolium* (Tausch) Zahn (ZAHN 1939: 283), *H. b.* subsp. *inulifolium* Prantl (ZAHN 1927: 302), *H. b.* subsp. *pseudotatrae* Lengyel et Zahn (ZAHN 1927: 303, 1935: 11), *H. b.* subsp. *schenkii* (Griseb.) Nägeli et Peter (ZAHN 1909: 288, 1911: 141, 1921: 45, 1927: 303, 1935: 14, 15; ČERNOCH 1956: 82), *H. b.* subsp. *tatrae* (Griseb.) Nägeli et Peter (syn.: *H. tatrae* Griseb.; bližšie pri tomto druhu), *H. b.* subsp. *wahlenbergii* Nägeli et Peter (ZAHN 1911: 141, 1921: 46, 1935: 16).

Vychádzajúc z údajov Jávorku (JÁVORKA 1925: 1214) možno k tomuto druhu priradiť aj údaje o výskyte *Hieracium arpadinum* Borbás (BORBÁS 1898a: 21, 22; WAGNER 1901: 40) v okolí Blatnice (Tlštá).

Hieracium bupleuroides subsp. *pseudotatrae* opisal ZAHN (1927: 302, 303) na základe Lengyelovej položky zo sedla Šturec.

Lit.: 12, 13, 16, 19, 22, 23, 26, 37, 39, 46, 52, 55, 75, 79, 132, 136, 156, 178, 223, 240, 241, 293, 308, 408, 409, 462, 490, 494, 506, 528, 550, 554, 557, 559–561, 640, 643, 647, 736, 796, 847, 848, 891, 904, 906, 915, 921, 995, 1036, 1050, 1073, 1075, 1076, 1080, 1112, 1113, 1123, 1124, 1132–1135, 1137, 1138, 1171, 1172, 1175–1180, 1211, 1217, 1232, 1234, 1238, 1249, 1252, 1253, 1272, 1388, 1397, 1402.

Hieracium caesium* (Fr.) Fr. (*H. bifidum

≥ *H. lachenalii*) – jastrabník sivý

Žarnovická dolina, Skalná (DB 21. 5. 1975). – Blatnica, Skalná dolina (DB 2001). – Necpaly, Nosáková dolina (DB 6. 5. 2002). – Kráľova skala, úpätie (DB 16. 7. 1983). – Ploská, vých. svah (DB 4. 8. 1978). – Čierny kameň, pri chodníku na záp. svahu (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 41).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium caesium* subsp. *caesium* (LENGYEL & ZAHN 1930: 22, ZAHN 1935: 676), *H. c.* subsp. *calcigenum* Rehmman (ZAHN 1911: 151), *H. c.* subsp. *czakoanum* Lengyel et Zahn (ZAHN 1935: 680), *H. c.* subsp. *galbanum* Dahlst. (ZAHN 1921: 440, 1935: 680), *H. c.* subsp. *lugiorum* Zahn (ZAHN 1927: 359, 1935: 689; LENGYEL & ZAHN 1930: 22), *H. c.* subsp. *magnaetatrae* Zahn (ZAHN 1911: 152), *H. c.* subsp. *oxycaesium* Zahn (ČERNOCH 1956: 82), *H. c.* subsp. *ravusculum* Dahlst. (LENGYEL & ZAHN 1934: 118).

Staršie údaje sú z lokalít: Kľak (FRITZE & ILSE 1870: 523). – Krížna (LENGYEL & ZAHN 1930: 22, 23; ZAHN 1935: 676). – Ploská (ZAHN 1911: 151). – Kozia skala (ZAHN 1911: 151). – Ostrá (ZAHN 1911: 152). – Zarniky grúň pri Ľubochni (ZAHN 1935: 680).

ZAHN (1927: 363) včlenil subsp. *calcigenum* ako poddruh k *Hieracium triviale* Norrl.

Lit.: 26, 75, 178, 240, 643, 650, 651, 1133–1135, 1137, 1180.

Hieracium carpathicum* Besser (*H. caesium

≥ *H. prenanthoides*) – jastrabník karpatský

Krížna (ZAHN 1939: 375); pri stúpaní na vrchol od Kráľovej studne, ca 1 500 m (Mráz 2006 in litt.).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium carpathicum* subsp. *eu-carpathi-*

cum Zahn (ZAHN 1939: 375), *H. c.* subsp. *gemelliforme* Lengyel et Zahn (ZAHN 1927: 379, 1939: 377).

Staršie údaje sú z lokalít: Pustalovčia (ZAHN 1939: 375). – údolie Biely potok pod sedlom Šturec (ZAHN 1927: 379, 1939: 377).

Údolie Biely potok je klasickou lokalitou subsp. *gemelliforme*.

Lit.: 208, 293, 440, 554, 906, 1138.

Hieracium chondrillifolium* Fr. (*H. villosum

– *H. bifidum* – *H. glaucum*) – jastrabník

chondrilolistý

Ploská, nivačná depresia na vých. svahu (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 41).

Lit.: 75, 1180.

***Hieracium crassipedilum* (Pawl. et Zahn) Chrtek f.**

(*H. alpinum* > *H. prenanthoides*) [*H. fritzei* agg.]

Vzáčne v trávnych porastoch na hlavnom chrbte: Ostredok, sz. svah nad sedlom k Suchému vrchu (BERNÁTOVÁ 21. 7. 1982 BBZ sec. CHRTEK jr. & MARHOLD 1998: 209); sz. svah, tri populácie v porastoch s prevahou *Avenella flexuosa*, 1 505–1 535 m (Bernátová & P. Kučera 10. 7. 2006 BBZ).

Lit.: 26, 44, 439, 554, 1045.

Hieracium dentatum* Hoppe (*H. villosum

≥ *H. bifidum*) – jastrabník zúbkatý

Krížna (PAX 1895: 44), jv. svah hrebeňa smerujúceho k Majerovej skale, ca 1 500 m (SCHIDLAY 1956: 213).

– Suchý vrch, severne orientované skalné steny (BERNÁTOVÁ 10. 7. 2006 BBZ). – Čierny kameň, vrcholová časť (Bernátová 29. 7. 1980 BBZ, oba det. Chrtek jr.).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium dentatum* subsp. *rozsudcense* Zahn (ZAHN 1911: 150, LENGYEL 1915: 43), *H. d.* subsp. *sarmaticum* Zahn (ZAHN 1927: 304, 1935: 125), *H. d.* subsp. *subexpallens* Zahn (ZAHN 1927: 304, 1935: 141; SCHIDLAY 1956: 213; DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1190).

Na Čiernom kameni ho zbierali už ZAHN (1911: 150, 1935: 141) a LENGYEL (1915: 43).

Lit.: 75, 208, 408, 647, 825, 906, 1123, 1133, 1135, 1137, 1180, 1244, 1397.

Hieracium diaphanoides* Lindeb. (*H. lachenalii

– *H. murorum*) – jastrabník tenkolistý

Krížna (ZAHN 1921: 350, 1935: 491; LENGYEL & ZAHN 1930: 18).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium diaphanoides* subsp. *diaphanoides* (ZAHN 1921: 350, 1935: 491); *H. d.* subsp. *subpinnatifidum* Bornm. et Zahn (LENGYEL & ZAHN 1930: 18, ZAHN 1935: 495).

Lit.: 650, 906, 1134, 1137.

***Hieracium dollineri* Sch. Bip. ex F. W. Schultz**

(*H. glaucum* – *H. bifidum*) – jastrabník málolistý

Blatnica, roztrúsene v okolí (TEXTORISOVÁ 1930_R: 99, ZAHN 1935: 53); Gaderská dolina, 700 m (Margittai sec. ZAHN 1935: 54). – Pekárová (Bernátová 22. 6. 1993 BBZ, det. Chrtek jr.).

Textorisová ho zbierala v Konom dole (1910, 1912, 1914, 1929 SLO), v Blatnickej doline (12. 6. 1921 SLO), v Dubinách (4. 7. 1914) a na Plešovicí (2. 7. 1929 SLO).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium dollineri* subsp. *fucatum* Zahn (ZAHN 1935: 53), *H. d.* subsp. *eripodum* Zahn (ZAHN 1935: 54).

Veľmi vzácny druh, ktorý sa podľa súčasných poznatkov vyskytuje len vo vápencových obvodoch Álp, mimo nich vzáčne v Chorvátsku a na izolovanej arele vo Veľkej Fatre (Chrtek jr. 2007 in litt.).

Lit.: 208, 488, 1249.

⊗ *Hieracium epimedium* Fr. (*H. jurassicum*

> *H. bifidum*) – **jastrabník sivastý**

Křížna, 1 500 m (ZAHN 1939: 371).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium epimedium* subsp. *moravicum* (Freyn) Zahn (ZAHN l. c.).

Hieracium fatrae Pax (*H. jurassicum* < *H. bifidum*)

– **jastrabník fatranský**

Syn.: *Hieracium carpathicum* var. *fatrae* (Pax) Zahn, *H. epimedium* subsp. *fatrae* (Pax) Zahn

Na pasienku pod Kráľovou skalou, ca 1 350 m a na pasienku na vých. svahu hrebeňa vedúceho z Křížnej na Ostré brdo, ca 1 400 m (SCHIDLAY 1956: 213).

Klasickou lokalitou tohto jastrabníka s nízkou taxonomickou hodnotou (v rámci variability *H. carpathicum*) sú trávnaté porasty na vrchole Křížnej, 1 550 m (PAX 1895: 43). BORBÁS (1898a: 22) ho uviedol z Tlstej, ZAHN (1921: 806) aj z vrchu Pustalovčia, 1 500–1 600 m. Lit.: 50, 73, 269, 316, 408, 488, 513, 520, 554, 647, 807, 825–827, 906, 968, 1050, 1123, 1134, 1153, 1249, 1397.

Hieracium halleri Vill. – **jastrabník Hallerov**

[skupina *H. alpinum*]

Pôvodne bol nájdený na vrchole Ploskej, 1 532 m (Bernátová 29. 5. 1981 BBZ sec. CHRTEK jr. 1996: 127, 1997: 96), kde aktuálne nebol potvrdený. V súčasnosti rastie veľmi vzácné (3 jedince) na sz. svahu vjv. hrebeňa Ploskej, 1 384 m (DB, PK 25. 7. 2006).

Lit.: 44, 437, 438, 1045, 1260.

⊗ *Hieracium inuloides* Tausch (*H. laevigatum*

– *H. prenanthoides*) – **jastrabník omanovitý**

Křížna, krovinaté, skalnaté lúky (PAX 1895: 44; ZAHN 1922: 897, 1939: 486).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium inuloides* subsp. *inuloides* (ZAHN 1922: 897, 1939: 486).

Lit.: 207, 316, 408, 647, 825, 827, 906, 1123, 1134, 1138, 1249, 1397.

⊗ *Hieracium jurassicum* Griseb. (*H. prenanthoides*

≥ *H. murorum*) – **jastrabník jurský**

Syn.: *Hieracium juranum* Fr. non Rapin, nom. illeg.

Ploská (JÁVORKA 1925: 1265).

Lit.: 488, 1397.

Hieracium krizsnae Lengyel et Zahn (*H. villosum*

– *H. caesium*) – **jastrabník krížniansky**

Křížna pri obci Staré Hory (ZAHN 1927: 305, DOSTÁL 1989: 1148).

Druh bol opísaný na základe Lengyelovho zberu z vrchu Křížna (ZAHN 1927: 304, 305); až doteraz je známy len z tejto klasickej lokality (Mráz 2006 in litt.).

Lit.: 26, 50, 202, 207, 208, 906, 995, 1045, 1135.

Hieracium lachenalii Suter – **jastrabník**

Lachenalov

Syn.: *Hieracium vulgatum* Fr. (p. p.), *H. acuminatum* auct. non Jord.

V smrečinách, smrekovo-bukovo-jedľových lesoch, vápencových bučinách aj v trávnatých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa od údolí do subalpínskeho stupňa; na vrchole Ostredka po 1 590 m (Kliment 9. 8. 2003 BBZ, rev. Mráz).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium lachenalii* subsp. *anfractum* (Fr.) Zahn (LENGYEL & ZAHN 1930: 19, 1934: 115; ZAHN 1935: 578), *H. l.*

subsp. *aviicolum* (Jord.) Zahn (ZAHN 1935: 595), *H. l.* subsp. *bathylepium* Zahn (ZAHN 1927: 342, 1935: 561), *H. l.* subsp. *plurisinuatum* Zahn (ZAHN 1935: 590), *H. l.* subsp. *praeciliatum* Zahn (ZAHN 1921: 350, 1935: 545), *H. l.* subsp. *subspatiforme* Bornm. et Zahn (ZAHN 1927: 345); *H. vulgatum* subsp. *caprififormis* Zahn (ZAHN 1927: 342, LENGYEL & ZAHN 1930: 19).

Poddruh *Hieracium lachenalii* subsp. *praeciliatum* opisal ZAHN (1921: 370) podľa Margittaiových položiek z vrchu Suchý a Ľubochnianskej doliny, poddruh *H. vulgatum* subsp. *caprififormis* podľa Lengyelovej položky z Křížnej (ZAHN 1927: 341, 342).

Lit.: 11, 26, 34, 53, 54, 228, 293, 519, 520, 522, 534, 538, 546–550, 552, 555, 561, 568, 587, 598, 640, 643, 647, 650, 651, 676, 791, 902, 906, 1036, 1059, 1080, 1110, 1113, 1134, 1135, 1137, 1166, 1172, 1175, 1176, 1184, 1195, 1202, 1210, 1211, 1222, 1247, 1336, 1397.

⊗ *Hieracium laevicaule* Jord. (*H. bifidum*

≤ *H. lachenalii*)

Křížna (ZAHN 1935: 702). – Čierny kameň (LENGYEL & ZAHN 1934: 118). – Blatnica, Ostrá (ZAHN 1935: 713).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium laevicaule* subsp. *magnaetatrae* Zahn (ZAHN 1921: 396, 1935: 713); *H. l.* subsp. *calcigenum* (Rehmann) Zahn (LENGYEL & ZAHN 1934: 118, ZAHN 1935: 702).

ZAHN (1911: 151) priradil subsp. *calcigenum* ku *Hieracium caesium*, neskôr (ZAHN 1927: 302) ku *Hieracium triviale* Norrl. Lit.: 651, 906, 1134, 1137.

Hieracium laevigatum Willd. (*H. lachenalii*

≥ *H. umbellatum*) – **jastrabník hladký**

Syn.: *Hieracium wahlenbergii* Pax p. p.

Ploská, jv. svah (Bernátová 25. 7. a 27. 7. 2006 BBZ, det. Chrtek jr.).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium laevigatum* subsp. *laevigatum* (ZAHN 1911: 162), *H. l.* subsp. *perangustum* Dahlst. (ZAHN 1927: 384), *H. l.* subsp. *pictaviense* Sauzè et Maill. (ZAHN 1927: 385), *H. l.* subsp. *purpuricaule* Zahn (ZAHN 1922: 891, 1927: 385).

Staršie údaje sú z lokalít: Gaderská dolina, Kozia skala, 800–850 m (ZAHN 1911: 162). – údolie Biely potok. – Podštúrec (oba LENGYEL 1915: 7, 44). – sedlo Štúrec, nad Vyšnou Revúcou (LENGYEL 1915: 44, ZAHN 1927: 385). – Čierny kameň (ZAHN 1927: 384). – Rakytov (Klika sec. BAUDYŠ 1931: 374). – Ľubochnianska dolina (ZAHN 1922: 891).

Textorisová ho zbierala na viacerých miestach v Gaderskej doline (1917, 1918, 1920 SLO), v Dubinách nad sebeslavským kostolom (22. 7. 1926 SLO) a na Tlstej (3. 8. 1924 SLO).

Lit.: 75, 408, 647, 1133, 1134, 1135, 1180, 1249, 1397.

Hieracium murorum L. – **jastrabník lesný**

Syn.: *Hieracium sylvaticum* (L.) Grufberg

V porastoch hrabových dúbav, vápencových, kvetnatých aj javorových bučin, smrekovo-bukovo-jedľových, zriedkavejšie smrekových lesov, kosodreviny a trávnatých hôľnych fytoocenóz od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, na záp. svahu Ostredka po 1 580 m (Kliment 21. 8. 2003 BBZ, rev. Mráz).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium murorum* subsp. *murorum* (SCHIDLAY 1956: 211), *H. m.* subsp. *atropaniculatum* Zahn (ZAHN 1911: 142, 1921: 292, 1927: 314, 1935: 366), *H. m.* subsp. *bifidiforme* Zahn [syn.: *H. m.* subsp. *lacerisetum* Zahn] (ZAHN 1911: 142, LENGYEL 1915: 43, JÁVORKA 1925: 1258), *H. m.* subsp. *calvifrons* Zahn (ZAHN 1927: 316), *H. m.* subsp. *exotericum* Jord. (ZAHN 1911: 143, LENGYEL 1915: 43), *H. m.* subsp. *gentile* Jord. (ZAHN 1908: 116, 1911: 144, 1935: 441; LENGYEL 1915: 43), *H. m.* subsp. *oblongiforme* (LENGYEL & ZAHN 1934: 112), *H. m.* subsp. *oblongum* Jord. (ČERNOCH 1956: 82), *H. m.* subsp. *pachydermum* Zahn (ZAHN 1935: 474), *H. m.* subsp. *persinuatum* Zahn (ZAHN 1935: 471), *H. m.* subsp. *praetenerescens* Zahn (ZAHN 1927: 328, 1935: 471), *H. m.*

subsp. *pseudodiaphanoides* Gerstl. et Zahn (LENGYEL & ZAHN 1930: 16, 1934: 112; ZAHN 1935: 403), *H. m.* subsp. *semisilvaticum* Zahn (ZAHN 1908: 116, 1911: 144, 1927: 331, 1935: 475; LENGYEL 1915: 43), *H. m.* subsp. *silvularum* (Jord.) Zahn (ZAHN 1935: 449), *H. m.* subsp. *subbifidiforme* Zahn (LENGYEL & ZAHN 1930: 17), *H. m.* subsp. *subpinnatifidum* Bornm. et Zahn (ZAHN 1927: 338).

Podruh *Hieracium murorum* subsp. *subpinnatifidum* bol opísaný na základe Lengyelovho zberu z vrchu Krížna (ZAHN 1927: 338). Lit.: 12, 26, 31, 36, 37, 46, 54, 55, 71, 75, 162, 175, 178, 223–228, 241, 293, 309, 457, 461, 488, 503, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 547, 549, 550, 552, 553, 562, 564, 568, 569, 587, 598, 640, 647, 650, 651, 676, 731, 796, 847, 906, 910, 921, 949, 1012, 1013, 1050, 1059, 1061, 1062, 1076, 1078, 1080, 1110, 1112, 1113, 1119, 1131, 1133–1135, 1137, 1164, 1166, 1169, 1172, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1234, 1247, 1249, 1253, 1256, 1274, 1288, 1315, 1323, 1327, 1334, 1395, 1397, 1401.

***Hieracium pilosum* Schleich. ex Froel. – jastrabník chlpatý**

Syn.: *Hieracium morisianum* Rehb. f.

Zaznamenaný na niekoľkých lokalitách v supramontánnom stupni pohoria, v porastoch as. *Diantho nitidi-Caricetum tatorum* a *Seslerio calcariae-Festucetum tatrae*, tiež v porastoch s prevahou *Salix alpina* resp. *Carex rupestris* (BERNÁTOVÁ et al. 1995: 72–74): Malá Pustalovčia, nad reťazou erózných rýh, 1 460 m. – Suchý vrch, ssz. svah vrcholu, 1 540–1 550 m; jz. od vrcholu. – Čierny kameň, na hrebene južného vrcholu.

„Na hoľach okolo Studienok vo forme, ktorá niektorým pripomína *Hieracium Morisianum* Rehb.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 100 ut *H. villosum*).

Lit.: 26, 44, 49, 50, 54, 440, 551, 561, 594, 921, 1249.

***Hieracium prenanthoides* Vill. – jastrabník srnovníkovitý**

Syn.: *Hieracium lanceolatum* Vill., *H. prenanthoides* subsp. *lanceolatum* (Vill.) Zahn

Ťažisko výskytu v území má v kvetnatých spoločenstvách vysokosteblových nív (diagn. druh zv. *Calamagrostion arundinaceae*) na hlavnom hrebene, kde je rozšírený od montánneho po subalpínsky stupeň, ca 1 010–1 590 m. Vyskytuje sa aj vo vyšších polohách Bralnej Fatry (Tlstá, Suchý Jasienok).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium prenanthoides* subsp. *bupleurifolium* Tausch (ZAHN 1911: 156, 1927: 377; SCHIDLAY 1956: 214); *H. p.* subsp. *lanceolatum* (Vill.) Zahn (MÁJOVSKÝ et al. 1974a: 9).

Lit.: 12, 21, 26, 46, 48, 54, 55, 75, 137, 193, 293, 318, 408, 440, 546, 547, 549, 552, 558, 561, 647, 690, 700, 825, 906, 1119, 1123, 1133, 1135, 1175, 1176, 1178, 1180, 1210, 1211, 1249, 1251, 1256, 1397.

***Hieracium psammogenes* (Zahn) Zahn – jastrabník pieskomilný**

Syn.: *Hieracium bifidum* subsp. *psammogenes* Zahn, *H. ammobium* P. D. Sell et C. West

Krížna, 1 575 m (ZAHN 1911: 150; Nyárady sec. LENGYEL 1915: 43).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium psammogenes* subsp. *psammogenes* (ZAHN 1911: 150).

***Hieracium racemosum* Waldst. et Kit. ex Willd. – jastrabník strapcovitý**

V lesoch aj na lesných svetlinách: Mošovce, pahorky vých. od obce. – Blatnica, Blatnická a Gaderská do-

lina; Ostrá, Kačarová; Plešovica; Pekárová, j. svah. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovsenskú a Bašta. – Ružomberok, Dielce, sekundárna smrečina na jv. svahu.

Lit.: 26, 55, 598, 1112, 1169, 1182.

***Hieracium ramosum* Waldst. et Kit. ex Willd.**

(*H. caesium* – *H. laevigatum*) – jastrabník konárstý
Na krovinatých lúkach: Gader. – Kľak, údolie Vôdky (oba WAGNER 1901: 40). – Blatnica (ZAHN 1935: 761); Tlstá, 1 300–1 350 m (ZAHN 1911: 162); Záhorie (TEXTORISOVÁ 1930_R: 100).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium ramosum* subsp. *ramosum* (ZAHN 1911: 162, 1935: 761).

Textorisová (22. 8. 1926 SLO) ho zbierala v lese na sev. svahu blatnického hradného vrchu.

Lit.: 136, 554, 1123, 1133, 1137, 1249, 1397.

***Hieracium rohacsense* Kit. (*H. alpinum* < *H. bifidum*) – jastrabník roháčsky**

Syn.: *Hieracium rohacsense* subsp. *glandulosodontiforme* (Rech. f. et Zahn) Zahn; *H. revucanum* Nyár. et Zahn, nom. inval.

Trávne porasty na j. až jz. svahoch masívu Krížnej: na hrebene medzi Krížnou a Malou Krížnou, 1 500–1 525 m; Malá Krížna, j. svah, 1 400 m, 1 420 m a 1 467 m; na hrebene medzi Krížnou a Líškou (1 445,0 m), 1 470–1 500 m (MRÁZ 2001a: 351, 354). ČERNOCH (1960: 816) ho uviedol z horských lúk na Krížnej, 1 500 m, SCHIDLAY (1956: 214) z pasienkov na Štureckom hrebene Krížnej, ca 1 350 m.

Podľa výsledkov revízie patria k *Hieracium rohacsense* aj rastliny z vrcholu Krížnej, ktoré ZAHN (1939: 400, 401) opísal pod menom *Hieracium revucanum* Nyár. et Zahn (MRÁZ 2002: 114).

Lit.: 26, 44, 179, 202, 208, 791, 792, 906, 995, 1138.

***Hieracium sabaudum* L. – jastrabník savojský**

Syn.: *Hieracium boreale* Fr.

Dolný Harmanec, údolie sev. od obce (Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 31). – Čremošné, Hriadky, dubovo-hrabový les pod vrcholovými skalami (MAGIC 1983: 72, 74). – Blatnica, vápencové bučiny nad ústím Blatnickej a Gaderskej doliny, 600 m (VOLOŠČUK 1980b: 270); Gaderská dolina, pod hradom (MR IX. 1988). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina (BIRKOVÁ 1974_R: 57).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium sabaudum* subsp. *vagum* (Jord.) Zahn (ZAHN 1939: 553).

Lit.: 26, 676, 1113, 1138, 1182, 1249.

***Hieracium scorzonerifolium* Vill. (*H. villosum* ≥ *H. bupleuroides*) – jastrabník hadomorolistý**

Ploská, v porastoch horských vrbín, 1 350 m. – Čierny kameň, v sutine na jv. svahu pod kosodrevinou i na vrcholových bralách, 1 380–1 470 m (oba BERNÁTOVÁ, KLIMENT & ŠKOVIROVÁ 1982b: 138, 140, 145).

ZAHN (1935: 109, 112) ho uviedol z Rozsutca, ktorý nedopatrením zaradil do Veľkej Fatry.

Lit.: 52, 75, 1178, 1180.

Hieracium stygium* R. Uechtr. (*H. alpinum

– *H. lachenalii* – *H. prenanthoides*) – jastrabník

pochmúrny [*H. chlorocephalum* agg.]

Syn.: *Hieracium chlorocephalum* subsp. *stygium* (R. Uechtr.) Zahn

Křížna, pasienok pri ceste pod vrcholom, ca 1 560 m (SCHIDLAY 1956: 214); j. svah pod kótou 1 498; údolie Malá Ramžiná, 1 420 a 1 467 m (všetko MRÁZ 2001a: 354). – Ostredok, sev. svah (Bernátová 21. 7. 1982 BBZ); jv. svah (Bernátová 2. 8. 2004 BBZ, oba det. Chrtek jr.).

Staršie údaje sú z lokalít: Čierny kameň (BORBÁS 1898a: 22, 1898b: 48). – Ploská (LENGYEL 1915: 43); jv. svah, 1 500 m, *Nardetum* (KLIKA 1926b: 71). Z Křížnej uviedol jastrabník pochmúrny už ZAHN (1921: 836, 1939: 397, ut *H. chlorocephalum* subsp. *stygium*). Lit.: 136, 137, 408, 519, 554, 647, 791, 906, 1134, 1138, 1249, 1397.

⊗ ***Hieracium tatrae* Griseb. – jastrabník tatranský**

Syn.: *Hieracium bupleuroides* subsp. *tatrae* (Griseb.) Nägeli et Peter

Blatnica (BORBÁS 1893a: 69), Tlstá (BORBÁS 1898a: 22; ZAHN 1921: 45, 1935: 11). – Čierny kameň (ZAHN 1911: 141, 1921: 45, 1935: 11; Nyárády sec. LENGYEL 1915: 43).

LENGYEL (l. c.) uviedol *Hieracium bupleuroides* subsp. *tatrae* aj z ďalších lokalít (Rybô; údolie Biely potok; Kýšky; údolie Revúcej; medzi obcami Dolný Jelenec a Vyšná Revúca; Liptovská Osada) s poznámkou, že početné jedince vykazujú prechod k *H. bupleuroides*, pričom v rámci druhu uviedol len tento poddruh. Lit.: 132, 136, 647, 1123, 1133, 1134, 1137.

⊗ ***Hieracium tephrosoma* (Nägeli et Peter) Zahn**

(*H. alpinum* – *H. bifidum* – *H. lachenalii*)

Staré Hory, Křížna (LENGYEL & ZAHN 1930: 28, ZAHN 1939: 205).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium tephrosoma* subsp. *zolyomense* Lengyel et Zahn (LENGYEL & ZAHN l. c.). Lit.: 650, 995, 1138.

***Hieracium umbellatum* L. – jastrabník okolikátý**

Blatnica, Piesky nad Gaderskou dolinou (Bernátová 30. 9. 1991 BBZ); Mohošov grúň, j. svah (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 169). – Kráľova studňa, pri turistickom chodníku pod Kráľovou skalou, 1 290–1 300 m (KLIMENT 1992_R, tab. II.22). – Krpel'any, úpätie vrchu Sokol, 445 m (JKI 11. 7. 2003).

Na Pieskoch ho zbierala už Textorisová (VIII. 1922 SLO). Starší údaj (TMAK 1884: 19) je z okolia Harmanca. Lit.: 26, 55, 1036, 1210, 1397.

Hieracium valdepilosum* Vill. (*H. villosum

– *H. prenanthoides*) – jastrabník dlhostopkatý

Biela skala nad dolinou Vrátna (Bernátová 12. 7. 2006 BBZ, det. Chrtek jr.)

Údaj o výskyte *Hieracium valdepilosum* v závere doliny Malá Ramžiná pod kótou 1 497,5 (masív Křížnej), 1 340 m (MRÁZ 2003: 350) sa podľa revízie herbárovej položky vzťahuje na *Hieracium dentatum* group (CHRTEK jr. et al. 2004: 139).

***Hieracium villosum* Jacq. – jastrabník huňatý**

Na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach (diagn. druh radu *Seslerietalia coeruleae*) a skalách aj v smrekovcových borinách Bralnej Fatry, na príkrovových troskách aj na výstupoch slienitých vápencov na hlavnom hrebeni a jeho bočných rázsochách od Kráľovej skaly po Ploskú a Čierny kameň; na vrchole Suchého vrchu po 1 550 m.

Uvádzané poddruhy: *Hieracium villosum* subsp. *villosum* (ZAHN 1927: 304, 1935: 91; SCHIDLAY 1956: 211), *H. v.* subsp. *undulifol-*

ium Nägeli et Peter (ZAHN 1911: 142, 1935: 93; LENGYEL 1915: 43; LENGYEL & ZAHN 1934: 109).

Podľa Lengyela (LENGYEL 1915: 43) sem patrí aj Bothárov údaj o výskyte *Hieracium alpinum* na Křížnej.

Lit.: 12, 13, 16, 21, 26, 37, 38, 48–50, 52, 54, 55, 73, 75, 78, 136, 137, 154–156, 175, 179, 215, 293, 316, 408, 440, 519, 549, 561, 562, 647, 736, 825, 827, 850, 895, 906, 915, 964, 1013, 1044, 1045, 1075, 1076, 1123, 1133, 1135, 1137, 1170, 1174, 1176, 1178–1180, 1210, 1211, 1218, 1234, 1249, 1254, 1334, 1397, 1401, 1402.

⊗ ***Hieracium virgicaulle* Nägeli et Peter**

(*H. bupleuroides* – *H. umbellatum*) – jastrabník průtovitý

V sedle Šturec na hranici Zvolenskej a Liptovskej župy (ZAHN 1927: 303, 1935: 78). – pri Ľubochni (ZAHN 1935: 78, 79; DOSTÁL 1949: 1474). – vrch Kopa pri Kraľovanoch (ZAHN 1921: 79, 1935: 79).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium virgicaulle* subsp. *felinum* Sagorski et Gus. Schneid. (ZAHN 1927: 303, 1935: 78); *H. v.* subsp. *lubochnae* Zahn (ZAHN 1935: 78); *H. v.* subsp. *nudatum* (Rochel) Nägeli et Peter (ZAHN 1921: 79, 1935: 79); *H. v.* subsp. *subnudatum* Zahn (ZAHN 1935: 79).

ZAHN (1935: 78) priradil k *H. virgicaulle* subsp. *nudatum* aj Sagorského zber z vápencových skál vrchu Kopa pri Kraľovanoch, ktorý SAGORSKI & SCHNEIDER (1891: 317) publikovali pod menom *Hieracium leiocephalum* Bartl. ex Griseb.

***Hippocrepis comosa* L. – podkovka chochlatá**

Na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach a skalách aj v porastoch reliktných borín od južného okraja územia (okolie obcí Riečka a Kordíky) cez početné lokality v Bralnej Fatre, j. svah Lysca, Kato-vu skalú a Sokol pri Krpel'anoch po Vysoký grúň pri Ľubochni a Jazierske travertíny pri Ružomberku; vo vrcholových častiach Tlstej po 1 370 m (BERNÁTOVÁ 1977: 293).

Klikov údaj zo skalnatého sv. svahu Ploskej, 1 350 m (KLIKA 1926b: 73) sa pravdepodobne vzťahuje na *Hedysarum hedysaroides*.

Lit.: 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21–23, 26–28, 55, 75, 78, 79, 162, 178, 190, 241, 316, 450, 457, 458, 462, 519, 556, 559–561, 585, 587, 619, 640, 643, 647, 696, 708, 731, 827, 849, 915, 921, 973, 974, 1036, 1050, 1062, 1075, 1123, 1169, 1171, 1172, 1177, 1179, 1180, 1182, 1210, 1214, 1217, 1234, 1235, 1238, 1239, 1249, 1252, 1274, 1275, 1334, 1388, 1397, 1402.

***Holcus lanatus* L. – medúnok vlnatý**

Na vlhkých až mokrych lúkach, napr.: Riečka, okolie. – Žarnovická dolina, mokré lúky pri horárni. – Turčianska Štiavnička, pahorok Mikulášková, okraj lesa; Štiavnická dolina, mokré lúky oproti minerálnemu prameňu a pri druhej horárni. – Podhradská dolina, ústie. – Ľubochnianska dolina, alúvium Ľubochnianky. – Ružomberok, Bukovinka. Pri ceste v bučine pod chatou Kráľova studňa po ca 1 200 m (SCHIDLAY 1956: 231). Lit.: 457, 906, 1169, 1182, 1239, 1274.

***Holcus mollis* L. – medúnok mäkký**

Kordíky, údolie záp. od Holého vŕšku (JANIŠOVÁ 2001b: 127). – Mošovce, mokrad' vých. od obce (SKOKANOVÁ et al. 2002: 9). – Ľubochnianska dolina, Nižný tajch (MZ 26. 6. 2001).

Lit.: 458, 921, 1397.

***Homogyne alpina* (L.) Cass. – podbelica alpínska**

Syn.: *Tussilago alpina* L.

V javorovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesoch, v porastoch smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa v (sub)montánom až subalpínskom stupni, ca 620–1 590 m.

Lit.: 13, 26, 31, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 63, 75, 110, 112, 113, 154, 155, 168, 175, 193, 209, 224–226, 228, 240, 241, 293, 460, 461, 504, 519, 520, 522, 532, 534, 538, 546–549, 552, 553, 561, 564, 587, 592, 640, 643, 647, 708, 791, 827, 847, 849, 865, 891, 897, 901, 905, 906, 910, 911, 914, 921, 1012, 1013, 1027, 1043, 1050, 1075, 1076, 1079, 1099, 1110, 1116, 1118–1120, 1124, 1164–1166, 1170, 1173–1178, 1180, 1184, 1186, 1187, 1195, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1247, 1252, 1255, 1256, 1261, 1272, 1326, 1332, 1360, 1397, 1401.

***Hordelymus europaeus* (L.) Harz – jačmienka európska**

Syn.: *Elymus europaeus* L.; *Cuviera europaea* (L.) Koeler; *Hordeum europaeum* (L.) All.

Najčastejšie v porastoch kvetnatých a javorových bučín, zriedkavejšie lipových javorín v podhorskom a horskom stupni; v javorovej bučine na sv. svahu Skalnej Alpy po 1 372 m (JK1 13. 9. 2006).

Lit.: 12, 13, 26, 31, 46, 55, 75, 190, 224, 240, 241, 459–461, 534, 538, 553, 564, 567, 640, 647, 714, 796, 848, 891, 904, 906, 1050, 1112, 1113, 1119, 1120, 1124, 1175, 1180, 1189, 1209–1212, 1217, 1222, 1234, 1249, 1256, 1315, 1334, 1395, 1397.

***Humulus lupulus* L. – chmeľ obyčajný**

V pobrežných húštinách, vo vlhkých krovinách, na okrajoch hlbokých priekop, napr.: Podlavice, pri pľote bývalého poľnohospodárskeho družstva. – Žarnovická dolina, údolie Roškoveho potoka. – Gaderská dolina, pod hradom. – Sklabinský Podzámok, Kľacká a Štiavnická dolina. – Turčianska Štiavnička, pahorok Teplica. – Podhradie, pri potoku v údolí medzi vrchmi Máleník a Vrchdiel. – Kónské, pri ceste v obci. – Krpeľany, úpätie svahov od priehrady k Nolčovu. – Krafovany, ľavý breh Váhu pod Kopou. – Stankovany, ľavý breh Váhu. – Podsuchá, Vyšné Matejkovo.

Lit.: 26, 645, 1050, 1169, 1182, 1232, 1397.

***Hyperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank et Mart. – chvostník jedľovitý**

Syn.: *Lycopodium selago* L.

Roztrúsene na skalách a skalnatých, prevažne vlhkých stanovištiach v bukových javorinách, smrečinách, smrekovcových borinách aj v porastoch kosodreviny od údolí do supramontánneho stupňa; na skalnatom vrchole Suchého vrchu po 1 548 m.

Lit.: 16, 26, 46, 49, 50, 52, 54, 55, 63, 72, 73, 75, 154, 155, 172, 215, 245, 293, 540, 565, 592, 639, 640, 647, 766, 767, 827, 849, 906, 921, 1003, 1045, 1075, 1076, 1078, 1079, 1110, 1166, 1170, 1174–1180, 1184, 1211, 1217, 1232, 1249, 1272, 1361, 1395, 1397, 1402.

***Hylotelephium argutum* (Haw.) Holub**

– rozchodník karpatský

Syn.: *Sedum argutum* (Haw.) Sweet, *S. fabaria* W. D. J. Koch, *S. vulgare* auct. non Link

V území zriedkavý druh, známy len z niekoľkých lokalít: Ploská, vápencové skaly nad sedlom k Čiernemu kameňu, 1 355 m (DB 16. 8. 2006). – Čierny kameň, jv. svah (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT

1982a: 62). – Lubochnianska dolina (Májovský 1957 SLO sec. GRULICH 1982: 5, BERTOVÁ 1985d: 228). – Podsuchá, Nižné Matejkovo, čiastočne tieneny žulový balvan nad ľavým brehom potoka, 805 m (JKo, JK1 7. 9. 2006).

VESELÁ (1992_R, tab. 2, z. 4, 1995: 40) uviedla výskyt z krovitých vrbín na vjv. svahu Borišova, 1 380 m (zámena s *Rhodiola rosea*?). Výskyt na Krížnej (Váchová sec. MÁJOVSKÝ & UHRÍKOVÁ 1985: 27) sa nám nepodarilo potvrdiť; lokalita pravdepodobne zanikla rozrastaním výsadbí kosodreviny. Údaj z Laskomerskej doliny (MÁRKUS 1865a: 309 ut *Sedum fabaria* Koch) sa pravdepodobne vzťahuje na *Hylotelephium maximum*.

Lit.: 21, 50, 52, 75, 93, 207, 296, 554, 588, 690, 692, 731, 1037, 1078, 1099, 1171, 1180, 1210, 1397.

***Hylotelephium maximum* (L.) Holub – rozchodník najväčší**

Syn.: *Sedum maximum* (L.) Hoffm.

Pomerne zriedkavo na skalách, skalných sutinách, skalnatých južných svahoch a na dnách previsových dutín v submontánnom stupni, ca 500–850 m, napr.: Kordíky, Sokolie. – Podlavice, okraj lesa pri ceste do Tajova. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce. – Žarnovická dolina. – Čremošné, Hriadky. – Blatnica, vrchy Ostrá, Tlstá, Pekárová, Dedošová. – Belianska dolina, údolie Došná. – Krpeľany, Sokol. – Ružomberok, Vlkolínec; Jazierske travertíny; Vlčia skala; Doggerské skaly. Na strmom j. svahu Borišova rastie vo výške 1 450 m (BERNÁTOVÁ et al. 1996a: 381).

Lit.: 12, 23, 26, 34, 53, 55, 66, 68, 93, 241, 462, 588, 640, 647, 676, 711, 848, 850, 1034, 1080, 1112, 1171, 1172, 1208, 1217, 1234, 1238, 1241, 1249, 1253, 1361, 1397.

***Hyoscyamus niger L. – blen čierny**

Sklabinský Podzámok, na zruderalizovanom stanovišti pred vstupom do hradu, ca 620 m (JK1 12. 6. 2007). Veľká Fatra, v dolinách (BOJMÍR 1955: 24).

Staršie údaje sú z lokalít: Banská Bystrica, pod Cmarovom (MÁRKUS 1865a: 306). – Staré Hory, pri domoch (LENGYEL 1915: 35).

Lit.: 125, 647, 731, 1397.

***Hypericum hirsutum* L. – ľubovník chlpatý**

Vo svetlých listnatých lesoch, na rúbaniskách, v krovinách, v porastoch prípotočných aj horských nív od okrajov pohoria po vyššie polohy horského stupňa; v poraste as. *Digitali ambiguae-Calamagrostietum arundinaceae* pod vrcholom Kľaku po 1 390 m (JK1 sec. KLIMENT et al. 1993: 54), na Rakytove po ca 1 400 m (DB, PK 5. 9. 2006).

Lit.: 12, 13, 26, 35, 44, 46, 55, 68, 75, 98, 228, 240, 241, 457, 460, 461, 499, 519, 520, 522, 534, 538, 553, 563, 587, 588, 598, 640, 643, 647, 736, 891, 904, 906, 921, 1026, 1036, 1059, 1112, 1119, 1123, 1124, 1160, 1175, 1177, 1180, 1195, 1202, 1208, 1210, 1211, 1217, 1240, 1252, 1256, 1360, 1361, 1397.

***Hypericum maculatum* Crantz – ľubovník škvrnitý**

Syn.: *Hypericum quadrangulum* auct. non L.

Na údolných, podhorských a horských lúkach a pasienkoch, na sutinách, rúbaniskách, v bučinách, smrečinách, v porastoch kosodreviny, horských vrbín aj v trávnatých hôľnych spoločenstvách od okrajov po najvyššie polohy územia, ca 1 590 m.

Lit.: 12, 13, 20, 26, 31, 35, 37, 39, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 75, 98, 198, 292, 293, 404, 457, 458, 460–462, 519, 526, 532, 542, 543, 546–550, 552, 553, 555, 561, 562, 564, 566–569, 585–587, 598, 640, 708, 736, 791, 795, 796, 849, 897, 902, 906, 911, 914, 949, 964, 1012, 1013, 1027, 1036, 1079, 1099, 1112, 1113, 1119, 1160, 1164, 1170, 1175–1180, 1195, 1209–1212, 1214, 1217, 1218, 1222, 1225, 1232, 1235, 1247, 1253, 1254, 1256, 1326, 1397, 1401.

***Hypericum montanum* L. – Pubovník horský**

Vo svetlých listnatých lesoch, na rúbaniskách, krovinatých stráňach aj vo vlhkých húštinách, v údoliach aj na svahoch vyvýšenín na južnom a západnom okraji územia od okolia obcí Riečka a Harmanec po Ľubochniansku dolinu a vrch Sidorovo pri Ružomberku. Pri hornom okraji krovitej bučiny na skalnatom vjv. svahu Smrekovice pri Kráľovej studni po 1 390 m (SCHIDLAY 1956: 190).

Lit.: 12, 26, 55, 293, 457, 519, 520, 522, 534, 538, 906, 1160, 1169, 1274, 1326, 1334, 1361.

***Hypericum perforatum* L. – Pubovník bodkovaný**

V celom území na výslnných stráňach, suchých lúčkach a pasienkoch, okrajoch lesov aj rúbaniskách od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v poraste as. *Diantho nitidi-Caricetum tatrorum* na j. svahu Tlstej po 1 350 m (KLIMENT et al. 2005: 43).

Lit.: 12, 13, 26, 55, 228, 457, 458, 461, 556, 561, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 796, 902, 906, 921, 965, 1059, 1062, 1080, 1112, 1160, 1169, 1172, 1182, 1195, 1202, 1211, 1217, 1235, 1238, 1239, 1252, 1274, 1334, 1361, 1397.

***Hypericum tetrapterum* Fr. – Pubovník štvorkridlý**

Syn.: *Hypericum acutum* Moench, nom. illeg.

Na mokrých lúčkach a brehoch potokov, napr.: Riečka, okolie. – Harmanec, údolie Cenovo. – Mošovce, Krieslo. – Blatnica, Blatnická a Rakytovská dolina. – Jasenská dolina, spodná časť. – Sklabinská dolina. – Podhradská dolina, ústie. – Nolčovo, ústie Veľkej doliny. – Ľubochnianska dolina. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce.

Údaje Kliku (KLIKA 1926b: 69, 70, 73, 77) z hrebeňových polôh pohoria (*Vaccinietum myrtilli*, *Nardetum*, *Seslerio-Sempervirentum*, *Deschampsietum flexuosae*, ca 1 300–1 500 m), pravdepodobne aj Lengyelov údaj z Kýšok (LENGYEL 1915: 29) sa vzťahujú na *Hypericum maculatum*.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 75, 457, 519, 647, 690, 703, 906, 921, 1160, 1179, 1180, 1397.

***Hypochoeris maculata* L. – prasatník škvrnitý**

Syn.: *Achyrophorus maculatus* (L.) Scop.; *Trommsdorffia maculata* (L.) Bernh.

Na podhorských a horských lúčkach od okolia obcí Riečka a Kordíky po Vysoký grúň pri Ľubochni, Málinô brdo a Sidorovo pri Ružomberku; na vrchole Ostredka po 1 591 m (JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 105).

Populácie z vyšších polôh pohoria, najmä chránených stanovišť hlavného chrbta [Japeň, Úplaz, Majerova skala, Krížna (locus classicus; PAX 1895: 45), Veľká Pustalovčia, Suchý vrch, Borišov, Čierny kameň], ca 1 150–1 591 m, bývajú hodnotené ako osobitný taxón v úrovni druhu až formy [*Hypochoeris carpatica* Pax, *H. maculata* subsp. *carpatica* (Pax) Soó, *H. maculata* f. *carpatica* (Pax) Domin; *Achyrophorus maculatus* f. *carpaticus* (Pax) Skalický;

Trommsdorffia maculata var. *carpatica* (Pax) Dostál, *T. maculata* f. *carpatica* (Pax) Domin], pokladaný za endemit Veľkej Fatry (PAX 1908: 152, HAYEK 1916: 388, TRAPL 1924: 47, KLÁŠTERSKÝ 1930: 566, SUZA 1936: 124), Západných Karpát (KISS 1939: 256) resp. Karpát (NOVÁČKÝ 1943a: 384; NOVÁK 1954: 374; SCHIDLAY 1956: 215; SVATOŇ 1968: 46, 1971a: 108, 1971b: 53).

Lit.: 12, 13, 21, 26, 31, 39, 49, 52, 54, 55, 73, 75, 154, 155, 190, 199, 200–202, 207, 208, 235, 269, 293, 316, 457, 458, 488, 512, 513, 520, 532, 547, 549, 550, 552, 554, 561, 568, 577, 586, 587, 640, 643, 647, 690, 701, 711, 714, 731, 748, 766, 767, 791, 807, 811, 825–827, 901, 902, 906, 917, 921, 949, 968, 972–974, 1003, 1050, 1052, 1123, 1153, 1169, 1176–1178, 1180, 1182, 1210, 1211, 1217, 1249, 1252, 1265, 1272, 1332, 1349, 1361, 1397.

***Hypochoeris radicata* L. – prasatník**

krátkokoreňový

Riečka, Lučivno, hrebeňové kosné lúky, 900 m (RUŽIČKOVÁ 2002: 503); Bulíková, pasienky a zarastajúci okraj lesa (MJn 26. 6. a 28. 6. 1998). – Kordíky, okolie obce (JANIŠOVÁ 2001a: 127). – Banská Bystrica, Laskomer, jv. svah, 572 m (PT, JKl 16. 6. 2007); Jakub, lúky za záhradkárskou osadou (MJn 2004). – Staré Hory, skalnatý svah za hotelom pod Šturcom, 620 m (LM 19. 7. 1986). – „Studienky“ sev. od Malej Krížnej, alchemilkový pasienok na jz. svahu, ca 1 250 m (SCHIDLAY 1956: 216). – Necpalská dolina, lúky pod Morávkovou, 700 m (HR 28. 6. 1994). – Podsuchá, lúky na jv. svahoch nad osadou, 710 m (HR 26. 6. 1980).

Starší údaj je z Harmaneckej doliny, povyše Dolného Harmanca (PETROGALLI 1887: 66).

Lit.: 293, 457, 647, 748, 850, 902, 906, 1036, 1397.

***Hypochoeris uniflora* Vill. – prasatník**

jednoúborový

Syn.: *Achyrophorus uniflorus* (Vill.) Bluff et Fingerh.; *Trommsdorffia uniflora* (Vill.) Soják

V kvetnatých hôľných spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (diagn. druh tr. *Nardetea strictae*) od Kráľovej studne a Úplazu cez Krížnu a Veľkú Pustalovčiu po Ostredok, po 1 590 m, tiež na vých. svahu vrchu Málinô brdo, 980–1 000 m, v okolí obce Riečka a zsz. od Podlavíc.

Lit.: 12, 13, 26, 55, 125, 154, 155, 175, 207, 208, 235, 293, 457, 519, 547, 549, 552, 561, 577, 578, 647, 711, 791, 796, 807, 825, 906, 939, 941, 1003, 1123, 1210, 1249, 1272, 1274, 1397.

⁺*Impatiens glandulifera* Royle – netýkavka

žliazkatá

Invázny neofyt pochádzajúci z Himalájí, šíriaci sa popri vodných tokoch (*Senecionion fluviatilis*) resp. splanený z výsadiieb: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Jakub, pravý breh potoka Bystrica (JKl 1. 9. 2006). – Staré Hory, breh potoka poniže obce, tiež poniže osady Polkanová (JKl 7. 9. 2006). – Harmanec, ústie doliny Cenovo (JKo 25. 8. 2006). – Nolčovo, breh Váhu pri lávke cez rieku (JKo, RH 19. 9. 2007). – Kraľovany, ľavý breh Váhu pod Kopou (VCh 30. 9. 1999). – Rojkov. – Hubová, poloruderálny breh v obci. – Hrboltová, ľavý breh Váhu oproti obci (všetko HEJNÝ et al. 1971: 47).

Lit.: 26, 44, 174, 319, 457.

***Impatiens noli-tangere* L. – netýkavka nedotklivá**

V deväťsilových porastoch na brehoch a náplavoch horských potokov, v podraсте lužných jelšín, kvetnatých, zriedkavejšie javorových bučín a lipových javorín a v okolí lesných pramenísk (*Caricion remotae*) od údolí do supramontánneho stupňa; v poraste as. *Cortuso-Fagetum* na jz. svahu Kráľovej studne po 1 320 m (EF sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 101). Lit.: 12, 26, 35, 46, 55, 75, 168, 175, 194, 224, 225, 240, 329, 460, 461, 499, 519, 520, 522, 524, 526, 534, 538, 564, 566, 567, 640, 647, 848, 891, 910, 949, 1112, 1118, 1123–1125, 1169, 1173, 1175, 1177, 1182, 1189, 1202, 1207, 1212, 1217, 1225, 1234, 1240, 1249, 1360, 1361, 1397.

[†]*Impatiens parviflora* DC. – netýkavka malokvetá

Invázny neofyt pôvodom z južnej Sibíri a Mongolska, v území zaznamenaný prvýkrát v Štiavnickej doline povýše Turčianskej Štiavničky (BIRKOVÁ 1974_R: 58). Neskôr bol zistený aj na ďalších lokalitách (prevažne v horských údoliach) od okolia Podlavíc a Harmanca cez Žarnovickú, Gaderskú, Dedošovú (tu až po hájovňu Škap, 764 m; JKI 15. 8. 2003) a Podhradskú dolinu, brehy Váhu pri Nolčove a pod Kopou po Ľubochňiansku dolinu, Rojkov, Sidorovo a Jazierce pri Ružomberku.

Lit.: 12, 75, 173, 461, 598, 1125, 1180, 1182.

***Inula britannica* L. – oman britský**

Riečka, lúky medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 32). – Dedošová dolina, Studienky, 1 150 m (GREBENŠČIKOV et al. 1956: 102). – Belianska dolina, pri ceste (P. KUČERA 2002_R: 80); údolie Došná, 850 m (BERNÁTOVÁ, OBUCH & KLIMENT 1992: 359).

Staršie údaje (TMÁK 1884: 17, TRAPL 1923a: 77) sú Laskomerskej doliny.

Lit.: 50, 66, 293, 457, 639, 640, 848, 1036, 1048, 1123, 1217, 1234, 1249, 1397, 1402.

***Inula conyzae* (Griess.) Meikle – oman hnidákový**

Syn.: *Inula conyza* DC.; *Conyza squarrosa* L.

Podlavice, zsz. od obce. – Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce. – Kordíky, lesná lúka jz. od sedla pod Holým vŕškom. – Čremošné, vrch Hriadky, skalnatý hrebienok. – Mošovce, pahorky vjv. od obce; Drienok. – Blatnica, Ostrá, Rovná dolina; Plešovica; Pekárová, j. svah; Gaderská dolina, úpätie Tlstej. – Belianska dolina, borovicový porast na začiatku doliny; údolie Došná. – Sklabinský hrad. – Turčianska Štiavnička, pahorky Teplica a Sviňacia. – Krpeľany, úpätie vrchu Sokol. V riedkej borine na jz. svahu Tlstej po 1 000 m (MANICA 1973_R: 55). Lit.: 12, 23, 26, 55, 66, 290, 329, 457, 458, 619, 640, 643, 647, 676, 707, 847, 848, 1034, 1037, 1050, 1112, 1169, 1217, 1222, 1234, 1249, 1252, 1397, 1402.

***Inula ensifolia* L. – oman mečolistý**

Na výslnných stráňach, vrátane porastov reliktných borín a vápencových bučín, v kolínnom až montánnom stupni od okolia Podlavíc (kóta 621) a Riečky cez viaceré lokality v Bralnej Fatre, Beliansku (vápencové bralo nad Suchou, 1 050 m) a Sklabinskú

dolinu, Sklabinský hrad a Sokol pri Krpeľanoch po Kútnikov kopec pri Ľubochni a j. svah Sidorova pri Ružomberku.

SUZA (1943: 43) uviedol výskyt spod vrchola Drienka, 1 250 m.

Lit.: 12, 13, 21–23, 26, 36, 55, 66, 76, 79, 154, 155, 241, 309, 412, 457, 462, 519, 559, 560, 586, 587, 598, 640, 643, 684, 709, 901, 968, 969, 1000, 1062, 1075, 1080, 1112, 1113, 1123, 1171, 1172, 1174, 1177, 1179, 1210, 1217, 1232, 1237–1239, 1249, 1252, 1332, 1334, 1354, 1388, 1397, 1402.

[†]*Inula helenium* L. – oman pravý

Staré Hory, pravobrežná niva Starohorského potoka povýše obce, nevyužívaná lúka pri opustenom dome, 485 m (JKo, RH, JKI 14. 6. 2006).

***Inula hirta* L. – oman srstnatý**

Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok (MAGIC 1983: 73). – Blatnica, Rakytovská dolina, Kavková (ONDREJOVÁ 1993_R: 5). – Lysec, krovinatá j. stráň nad okrajom lesa, 1 150 m (KLIMENT 2002: 203). – Nolčovo, Fatrou na Kopu, JZ, 950 m (HR 1. 7. 1994).

Staršie údaje sú z Ostrého vrchu pri Banskej Bystrici (TMÁK 1884: 17), Gaderskej doliny (FÁBRY 1880: 52, TEXTORISOVÁ 1930_R: 88) a výslnných úbočí v Belianskej doline (PETRIKOVICH 1913_R: 48).

Lit.: 50, 76, 223, 556, 587, 640, 676, 1036, 1232, 1234, 1249.

***Inula salicina* L. subsp. *salicina* – oman vrboľistý pravý**

Roztrúsene po okrajoch územia: Riečka, lúky medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Kordíky, sedlo pod Holým vŕškom. – Podlavice, povýše obce. – Banská Bystrica, Laskomer. – Jakub, lúka pod cintorínom; stráň za záhradkami, pod lesom. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Mošovce, Krieslo. – Blatnica, vrch Ostrá, Kačarová a skalné terasy nad Rovnou; Tlstá, Mažiarna; Kozia skala, Piesky; Dedošová, j. svah. – Belianska dolina, Dolný Malcov, sev. svah údolia. – Podhradská dolina, ústie. – Krpeľany, úpätie vrchu Sokol. – Ľubochňa, Grúň. – Hubová, údolie Bystrého potoka. – Ružomberok, úpätie Sidorova. Pod vrcholom Kozej skaly (HROUDA 1974: 52), tiež na j. svahu Malého Lysca nad Ľubochňianskou dolinou (Ružička 27. 8. 1960) po 1 050 m.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 309, 413, 457, 598, 1249.

***Inula* × *stricta* Tausch (*I. ensifolia* × *I. salicina*)**

Zriedkavo na vápencovo-dolomitových stráňach: Banská Bystrica, Laskomer (JKo, JKI 19. 5. 2004). – Blatnica, Ostrá, skalné terasy nad Rovnou, 925 m (DB 21. 9. 1993); Pekárová, j. svah, 930 m (BERNÁTOVÁ 1994_R: 3).

Lit.: 26, 50, 684, 1080, 1172.

[‡]*Ipomoea purpurea* (L.) Roth – povojník purpurový

Ozdobná ovíjavá rastlina pôvodom zo subtropickej Ameriky, zaznamenaná na stĺpe miestneho rozhlasu v obci Nolčovo; pravdepodobne splanená (JKI 21. 9. 2006).

***Iris pseudacorus* L. – kosatec žltý**

Turčianska Štiavnička, park, mokrade pred prvým rybníkom (BIRKOVÁ 1974_R: 59). – Rojkovské rašeli-

nisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 18).
Lit.: 151, 152, 303, 1050, 1182, 1194.

***Isopyrum thalictroides* L. – veterník žltuškovitý**

V podhorských jelšínach, bučinách, smrečinách, v porastoch kosodreviny, horských vrbín i na skalnatých svahoch a pasienkoch od údolných polôh po 1 560 m (SCHIDLAY 1956: 172).

Lit.: 12, 26, 27, 31, 37, 46, 54, 55, 68, 75, 193, 194, 209, 293, 316, 457, 519, 520, 522, 534, 538, 587, 640, 643, 647, 706, 736, 773, 796, 827, 848, 849, 906, 910, 911, 914, 915, 921, 949, 1050, 1079, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1166, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1201, 1202, 1211, 1217, 1232, 1234, 1249, 1252, 1254, 1256, 1354, 1397.

[†]*Iva xanthiifolia* Nutt. – iva voškovníkovitá

Invázny druh (cudzía expanzívna burina) pochádzajúci zo Severnej Ameriky, ktorého výskyt v území je zatiaľ skôr efemérny: Blatnica, Konský dol, zavlečený s krmivom pre zver, tri jedince (IT 8. 8. 2002). – Necpalská dolina, ústie Plavej doliny, pri senníku, na dvoch miestach, ca 620 m (JH, FK 14. 9. 2001).

Podľa písomného oznámenia Ing. V. Chilovej zo Správy NP Veľká Fatra boli jedince v Konskom dole zlikvidované 16. 8. 2002; v ďalších rokoch sa už druh na lokalite neobjavil.

ŠTRBA & GOGOLÁKOVÁ (2007: 101) ako najvyšší na Slovensku uviedli výskyt pri štátnej ceste v Kremnici (fig. podokres Kremnické vrchy), 575 m.

***Jovibarba globifera* (L.) J. Parn – skalnica guľkovitá**

Syn.: *Jovibarba hirta* auct. non (L.) Opiz; *Sempervivum hirtum* auct. non L., *S. hirtum* subsp. *preissianum* auct. non (Domin) Dostál, *S. soboliferum* auct. non Sims

Na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach, sutinách, výstupoch slienitých vápencov, v porastoch reliktných borín, kosodreviny aj horských vrbín od okrajov územia po 1 560 m.

Podľa súčasných poznatkov (LETZ 1998_R: 133, 137) patria populácie v území k dvom poddruhom:

***Jovibarba globifera* subsp. *glabrescens* (Sabr.) Holub – skalnica guľkovitá lysavejúca** [syn.: *J. hirta* subsp. *glabrescens* (Sabr.) Holub; *Sempervivum preissianum* auct. non Domin] bola zbieraná len na okrajoch územia.

***Jovibarba globifera* subsp. *preissiana* (Domin) Holub – skalnica guľkovitá tatranská** rastie vo vyšších polohách pohoria, vrátane hlavného chrbta.

Na tento druh sa vzťahujú aj údaje o výskyte *Sempervivum montanum* L. na skalných bralách vrchu Sokolie [Sokolovo; 872,6 m] pri Riečke (HÁBEROVÁ 1998: 18) [FUTÁK (1943: 63) uviedol odtiaľ *S. preissianum*] a z vrchu Ostrá pri Blatnici (INTRIBUS 1980: 189).

Lit.: 12, 17, 19, 21–23, 26, 35–39, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 66, 74, 75, 78, 79, 125, 129, 136, 175, 240, 241, 293, 308, 320, 452, 457, 462, 519, 527, 554, 557, 558, 561, 562, 569, 587, 640, 643, 647, 676, 731, 796, 847–849, 891, 906, 915, 968, 1013, 1037, 1050, 1062, 1075, 1076, 1080, 1095, 1099, 1110, 1112, 1123, 1124, 1169–1175, 1177–1180, 1184, 1195, 1210, 1211, 1217–1219, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1249, 1252–1254, 1272, 1354, 1370, 1383, 1388, 1397, 1401, 1402.

[□]*Juglans regia* L. – orech vlašský

Introdukovaná drevina, zaznamenaná na viacerých lokalitách v okrajových častiach územia: Podlaviče, cesta ponad dedinu od Rooseweltovej nemocnice (MJn 10. 10. 2003). – Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a:

124). – Blatnická dolina. – Necpaly, Chlm (oba URVÁLKOVÁ 1974_R: 60). – Sklabinský hrad, okraj lesa (LISICKÁ 1999: 13); jz. úpätie, 557 m (JKl 6. 9. 2006). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, okraj lesa poniže horárne (JKl 21. 9. 2006). – Krpel'any, úpätie vrchu Sokol (JKl 11. 7. 2003).
Lit.: 457, 643, 658, 861, 1220, 1252.

***Juncus alpinoarticulatus* Chaix ex Vill. – sitina alpínska**

Syn.: *Juncus alpinus* Vill., nom. illeg.; *J. fuscoater* Schreb. ex Schweigg. et Körte

Na slatinných lúkach v údoliach (Dolný Harmanec, dolina Rakytovo; Rakšianska dolina; Blatnica, Blatnická dolina, dolinky Mohošov a Pražená, údolie Selenec; Jasenská dolina; Necpalská dolina) i na okrajoch pohoria (Rojkovské rašelinisko), častejšie v prameniskách vo vyšších polohách (Kráľova studňa, Krížna, Malá Pustalovčia, Ostredok, Suchý vrch, Ploská, Čierny kameň, Maďarovo, Malá Smrekovica), na karbonátoch i na kryštaliniku, po ca 1 500 m.

Lit.: 12, 26, 50, 52, 55, 75, 175, 202, 205, 530, 647, 762, 1050, 1173, 1178–1180, 1200, 1225, 1226, 1230, 1246, 1261, 1339, 1397.

***Juncus articulatus* L. – sitina článkovaná**

V prameniskách, mokradiach, na brehoch potôčkov od okrajov územia a údolí po vyššie polohy horského stupňa (Kráľova studňa, Malá Krížna, Krížna, Ostredok, Ploská, Čierny kameň a i.); v mokradi na jv. svahu Ploskej po 1 483 m (Kliment 13. 8. 2003 BBZ), pri prameni medzi Ostredkom a Suchým vrchom po 1 495 m (DB 23. 7. 2007).

Lit.: 12, 26, 52, 55, 75, 151, 152, 175, 189, 293, 303, 457, 458, 530, 647, 906, 921, 1062, 1174, 1178–1180, 1194, 1200, 1210, 1226, 1232, 1239, 1246, 1397.

***Juncus bufonius* L. – sitina ropušia**

V horských údoliach, po ca 1 000 m: Blatnická dolina. – Gaderská dolina. – Belianska dolina, alúvium potoka. – Necpalská dolina, záver. – Podhradie, údolie medzi vrchmi Máleník a Vrchdiel; Podhradská dolina, ústie. – Staré Hory. – Podsúchá, Nižné Matejkovo. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej powyše cestného mosta.

Lit.: 26, 55, 647, 921, 1397.

***Juncus compressus* Jacq. – sitina stlačená**

Riečka, okolie. – Kordíky, lúky sev. od obce, 820–850 m. – Harmanec, údolie sev. od obce, ca 500–550 m. – Mošovce, mokrad' vých. od obce. – Blatnica, Blatnická a Rakytovská dolina; Selenec. – Necpalská dolina, powyše hájovne. V mokradi v závere doliny Vyšné Matejkovo, v poraste as. *Caricetum goodenowii* rastie vo výške 1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006: 102).

Staršie údaje / doklady sú z lokalít: Laskomerská dolina, Pavá vetva (TMÁK 1884: 29). – údolie Biely potok (LENGYEL 1915: 7, 16). – slatinné lúky v údolí potoka Rakša (KLIKA 1926b: 80). – Gaderská dolina (Textorisová 2. 8. 1899 SLO). – Kráľova studňa, ca 1 200 m (MARGITAI 1927: 221).

Lit.: 12, 26, 50, 55, 457, 519, 647, 714, 906, 921, 1036, 1050, 1361, 1397.

***Juncus conglomeratus* L. – sitina kľbkatá**

Kordíky, lesná lúka jz. od sedla pod Holým vrškom. – dolinkou z Rakytovskej doliny do sedla medzi Veľký a Malý Rakytov. – Jasenská dolina, lúky Ostredok, 1 060 m. – Konské, mokrade pri hradskej j. aj ssv. od obce. – Eubochnianska dolina, Dolné Čierňavy, nad potokom. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce. V mokradi v závere doliny Vyšné Matejkovo po 1 320 m (Bernátová 21. 8. 2007 BBZ).

Údaj z doliny Vyšné Matejkovo sa blíži známemu vertikálnemu maximu: Vysoké Tatry, pri Štrbskom plese, 1 350 m (MÍČIETA 1980_R: 100).

Staršie údaje: Horný Harmanec, okraje hlbších mlák (PETROGALLI 1887: 63). – mokrade v Starohorskej doline (LENGYEL 1915: 15). Lit.: 458, 535, 647, 850, 1230, 1249, 1397.

***Juncus effusus* L. – sitina rozložitá**

V mokradiach, prameniskách, na brehoch potokov od okolia obcí Riečka a Kordíky po Eubochniansku dolinu, Rojkovské rašelinisko a širšie okolie Ružomberka, prevažne v nižších polohách; na kryštaliniku v severnej časti pohoria po 1 355 m.

Lit.: 12, 293, 457, 458, 499, 647, 796, 1050, 1125, 1169, 1182, 1226, 1238, 1246, 1249, 1397.

***Juncus filiformis* L. – sitina niťolistá**

Zriedkavo v údoliach (napr. Jasenská dolina, Jazovčie), častejšie na podmáčaných stanovištiach v severnej časti pohoria (Smrekovica, Malá Smrekovica), ca 1 300–1 530 m.

Lit.: 50, 1210, 1226, 1230, 1261.

***Juncus inflexus* L. – sitina sivá**

Syn.: *Juncus glaucus* Sibth.

V údolných a svahových mokradiach, na brehoch potokov v horskom stupni; v závere doliny Vyšné Matejkovo po 1 320 m (DB, JKI & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 102).

Lit.: 12, 13, 26, 55, 175, 303, 457, 458, 460, 461, 519, 587, 640, 647, 921, 1050, 1062, 1094, 1179, 1194, 1217, 1232, 1235, 1239, 1246, 1361, 1397.

***Juncus tenuis Willd. – sitina tenká**

V medzikoľajiskách a pri okrajoch lesných ciest, na lesných svetlinách, napr.: Laskomerská dolina. – Harmanec, dolina Cenovo. – Dolný Harmanec, zjz. svahy Zadného Japeňa. – Gaderská dolina. – Necpalská dolina, pri horárni. – Sklabinský Podzámok, Štiavnická a Kľacká dolina, po 835 m. – Podsuchá, jz. svah kóty 1 367,5 (južne od rekreačného zariadenia Smrekovica), okraj cesty, 1 355 m (JKI 13. 9. 2006).

Lit.: 12, 26, 241, 1062.

***Juniperus communis* L. – borievka obyčajná**

Syn.: *Juniperus communis* var. *communis*; *J. communis* subsp. *eucommunis* Briq., nom. inval.

Na krovinatých stráňach a pasienkoch od okrajov územia po vyšší horský stupeň (Suchý vrch, j. svah, 1 470 m).

SCHIDLAY (1956: 171) a JASIČOVÁ (1966: 302) rozlišovali v rámci *Juniperus communis* aj var. *intermedia* (Schur) Sanio ako prechodné formy medzi *J. communis* a *J. sibirica*. Tento taxón, hodnotený tiež ako kríženec *J. communis* × *J. nana* Wettst., v novšej taxono-

mickej literatúre nie je akceptovaný. Jedince z vrcholových polôh Veľkej Fatry sú habituálne bližšie k *Juniperus sibirica*.

MALOCH (1932: 105) uviedol výskyt *Juniperus communis* var. *subalpina* Maloch priamo z vrchola Ostredka, 1 591 m. Lit.: 12, 26, 37, 54, 55, 75, 99, 241, 457, 463, 519, 522, 555, 586, 587, 598, 640, 643, 645, 647, 707, 796, 848, 873, 906, 921, 1050, 1062, 1075, 1076, 1112, 1169, 1176, 1177, 1180, 1184, 1188, 1195, 1208, 1210, 1217, 1232, 1238, 1252, 1274, 1321, 1359, 1388, 1394, 1397.

***Juniperus sibirica* Lodd. – borievka alpínska**

Syn.: *Juniperus communis* subsp. *alpina* Čelak., *J. nana* Willd., *J. communis* subsp. *nana* (Willd.) Syme

Zriedkavo v supramontánnom stupni pohoria, 1 340–1 550 m: Kráľova studňa, Suchý vrch, Ostredok, Ostré brdo, Rakytov, Tanečnica, Šipruň.

Výskyt na Malej Križnej (SCHIDLAY 1956: 171, JASIČOVÁ 1966: 304) zanikol výsadbou kosodreviny.

Lit.: 26, 50, 99, 207, 231, 293, 463, 821, 906, 1326, 1394.

***Kernera saxatilis* (L.) Sweet – vápnička skalná**

Syn.: *Cochlearia saxatilis* L.; *Kernera myagroides* Medik., *K. saxatilis* subsp. *auriculata* (Lam.) Coste; *Myagrum saxatile* L.

V štrbinách vápencových a dolomitových skál, v porastoch reliktných borín (diagn. druh zväzov *Potentillion caulescentis* a *Pulsatillo slavicae-Pinion*), vápencových bučín, v spoločenstvách previsových dutín, zriedkavejšie na sutinách a v otvorených mačinových fytoocenózach od okrajov pohoria po 1 550 m.

Lit.: 13, 15–19, 21, 23, 26, 28, 36, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 66, 71, 73, 75, 79, 129, 136, 175, 178, 215, 240, 241, 293, 308, 309, 320, 394, 462, 519, 521, 527, 528, 538, 557, 559–561, 640, 643, 647, 690, 730, 796, 807, 847, 849, 886, 891, 904, 906, 910, 921, 963, 964, 1014, 1036, 1050, 1075, 1076, 1080, 1110, 1112, 1113, 1123, 1124, 1170–1180, 1184, 1201, 1210, 1217, 1232, 1234, 1238, 1249, 1252, 1253, 1388, 1397, 1402.

***Knautia arvensis* (L.) Coult. – chrastavec roľný**

Na podhorských a horských lúkach, pasienkoch aj slienitých odkryvoch nad hornou hranicou lesa, zriedkavo v javorových bučinách od okrajov územia a údolí po 1 520 m.

Lit.: 12, 26, 27, 55, 75, 178, 224, 303, 308, 309, 452, 457, 458, 522, 587, 598, 640, 643, 647, 648, 712, 714, 902, 906, 921, 1003, 1050, 1059, 1099, 1112, 1119, 1169, 1180, 1182, 1194, 1235, 1239, 1249, 1254, 1256, 1370, 1397.

***Knautia dipsacifolia* (Schränk) Kreutzer – chrastavec lesný**

Syn.: *Knautia maxima* (Opiz) Ortmann, *K. sylvatica* auct. non (L.) Duby

Incl.: *Knautia turocensis* (Borbás) Szabó; syn.: *K. sylvatica* var. *turocensis* Borbás; *K. lancifolia* c) *turocensis* Borbás; *K. dipsacifolia* subsp. *turocensis* (Borbás) Jáv. ex Kiss

Na podhorských, údolných aj horských lúkach, v porastoch vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín a vysokobylinných nív (diagn. druh zv. *Calamagrostion arundinaceae*) od okrajov po najvyššie polohy územia; na Veľkej Pustalovčej a Ostredku po 1 590 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 102).

Taxón *Knautia sylvatica* var. *turocensis* opísal BORBÁS (1898b: 48) z južnej strany vrcholového brala Čierneho kameňa, neskôr bol uvádzaný aj z ďalších lokalít v hrebeňovej časti pohoria (Majerova skala, Križna, Pustalovčica, Ploská, Kľak) aj v Bralnej Fatre (Tlstá, Drienok) (cf. LENGYEL 1915: 38; MARGITAI 1913: 237, 245, 1927: 224; SCHIDLAY 1956: 204). Viacerí autori, napr. HAYEK

(1916: 388), TRAPL (1924: 47), KLÁŠTERSKÝ (1930: 566), SUZA (1936: 124) pokladali *Knautia turocensis* za endemit Veľkej Fatry, iní (KISS 1939: 253; SCHIDLAY 1956: 203; HENDRYCH 1981a: 105, 1981b: 123) za endemit, obmedzený výskytom na slovenskú časť Západných Karpát.

Lit.: 12, 13, 26, 31, 34, 35, 37, 39, 46, 48, 51–55, 75, 136, 137, 142, 175, 179, 228, 240, 241, 269, 292, 293, 309, 316, 320, 331, 457, 461, 494, 512, 513, 519, 520, 522, 528, 544, 546–550, 552–555, 561, 562, 564, 568, 587, 640, 643, 647, 648, 711, 714, 736, 748, 807, 811, 827, 847, 902, 906, 911, 914, 949, 964, 968, 972, 978–980, 1013, 1023, 1024, 1026, 1036, 1050, 1059, 1062–1065, 1099, 1110, 1113, 1119, 1123, 1164, 1166, 1169, 1170, 1175, 1176, 1178–1180, 1184, 1195, 1202, 1208–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1249, 1252, 1254, 1256, 1361, 1397, 1401.

***Knautia kitaibelii* (Schult.) Borbás – chrastavec Kitaibelov**

Syn.: *Knautia arvensis* var. *kitaibelii* (Schult.) Szabó; *K. arvensis* subsp. *kitaibelii* (Schult.) Dostál, nom. illeg.; *K. carpathica* (Fisch. ex Rechb.) Heuff., *K. arvensis* var. *carpathica* (Fisch. ex Rechb.) G. Reuss, *K. arvensis* var. *kitaibelii* f. *carpathica* (Fisch.) Borbás
Rastie na podhorských i horských lúkach, okrajoch krovín, v mačinových spoločenstvách skalnatých strání, v porastoch reliktných borín (diagn. druh zväzov *Bromion erecti* a *Pulsatillo slavicae-Pinion*) aj v kvetnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia po 1 545 m.

Lit.: 12, 13, 17, 21–23, 26, 34, 35, 39, 46, 48, 49, 55, 73, 76, 79, 142, 154, 155, 178, 190, 207, 251, 457, 458, 526–528, 532, 556, 557, 559–561, 585–588, 640, 647, 690, 711, 736, 795, 796, 847, 902, 906, 915, 921, 978, 979, 1023, 1024, 1026, 1044, 1045, 1075, 1076, 1080, 1112, 1114, 1169, 1171–1175, 1179, 1182, 1208, 1210, 1211, 1214, 1217, 1234, 1235, 1249, 1252, 1253, 1334, 1361, 1362, 1388, 1397, 1402.

***Knautia ×hungarica* Borbás**

(*K. dipsacifolia* × *K. kitaibelii*)

Križenec hojne rozšírený najmä v južnej časti pohoria; vyskytuje sa od Žarnovickej doliny po vrchy Kľak a Dvorisko (ŠTĚPÁNEK 1985: 176).

Opísaný ako hybrid *K. kitaibelii* × *K. turocensis* z vrchu Tlstá pri Blatnici, kde rástol zriedkavo spolu s rodičmi (cf. BORBÁS 1904b: 64).

Lit.: 46, 75, 201, 269, 512, 711, 714, 748, 807, 811, 906, 972, 979, 1023, 1024, 1175, 1180, 1211, 1249, 1397.

***Knautia ×posoniensis* Degen**

(*K. arvensis* × *K. kitaibelii*)

Podlavice, zsz. od obce. – Riečka, sev. až ssz. od obce (oba Kaplan in BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 33). – Ľubochnianska dolina (Margittai 1912 BRA, PR sec. ŠTĚPÁNEK 1985: 175).

Lit.: 26, 457, 1024.

***Knautia ×sambucifolia* (Godet) Briq.**

(*K. arvensis* × *K. dipsacifolia*)

Syn.: *Knautia ×vadasi* Lengyel [*K. arvensis* f. *pratensis* (Schmidt) Szabó × *K. sylvatica* f. *praesignis* Beck]; *K. ×pterotoma* (Borbás) Szabó (*K. arvensis* × *K. turocensis*); *K. sylvatica* var. *pterotoma* Borbás

Dolina Rakša (Margittai 1925 PRC sec. ŠTĚPÁNEK 1985: 175). – Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124).

Uvádza sa z mnohých lokalít vo Veľkej Fatre (cf. SCHIDLAY 1956: 205); podľa ŠtĚpánka (ŠTĚPÁNEK 1985: 175) ide zväčša ide o zámenu s *Knautia ×hungarica*.

Lit.: 26, 50, 75, 137, 142, 179, 201, 208, 269, 512, 647, 648, 711,

748, 807, 811, 906, 972, 978, 979, 1024, 1123, 1180, 1211, 1249, 1397.

***Koeleria macrantha* (Ledeb.) Schult. – ometlina štíhla**

Syn.: *Koeleria gracilis* Pers., nom. illeg.

Na výslnných skalnatých stráňach v okrajových častiach územia: Harmanecká dolina (FUTÁK 1943: 31, 71). – Rakša, údolie Hrádky (DB 22. 5. 2003). – Mošovce, skalnaté miesta v podhorí (MR 13. 6. 1976); Vlčanová (DB 11. 6. 1984). – Blatnica, Plešovica (DB 3. 6. 1990). – Sklabinský Podzámok, kóta 645,8 ssz. od hradu (JKI 6. 9. 2006).

Údaje z jv. svahu Tlstej, 1 100 m (KLIKA 1926b: 74), vrcholovej časti Tlstej, 1 300 m (HEJTMÁNEK 1953: 285) a j. svahu Ostrej, 1 050–1 150 m (CVACHOVÁ et al. 1980: 227) sa vzťahujú na *Koeleria tristis*.

Lit.: 26, 175, 241, 320, 519, 558, 586, 587, 1237.

***Koeleria pyramidata* (Lam.) P. Beauv. – ometlina ihlanovitá**

Syn.: *Koeleria cristata* var. *pyramidata* (Lam.) Pers., *K. montana* (Hausm.) Dalla Torre

Riečka, okolie, suchšia lúka (JANIŠOVÁ 2001a: 124).

Údaje z vrchov Drienok, Veľký Rakytov, Ostrá (MARGITTAI 1915: 75, 1927: 220) a Tlstá (KLIKA 1932: 168) sa vzťahujú na *Koeleria tristis*.

Lit.: 457, 488, 526, 528, 586, 587, 712, 714.

***Koeleria tristis* Domin – ometlina smutná**

V spoločenstvách pzv. *Pulsatillo slavicae-Caricenion humilis* (diagn. druh), zriedkavejšie v porastoch reliktných borín (*Pulsatillo slavicae-Pinion*) na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach a vrcholových skalách Bralnej Fatry (Plešovica, Pekárová, Kozia skala, Tlstá, Ostrá, Suchý Jasienok, Mohošov grúň, Haľamo-va kopa, Drienok, Smrekov), ca 500–1 400 m; mimo nej na sz. úpätí vrchu Sokol pri Krpeľanoch a na vrchu Grúň pri Ľubochni.

Najvyššie (ca 1 400 m) bola zaznamenaná vo vrcholových častiach masívu Tlstej (Margittai BRNU sec. SOJÁK & CHRTEK 1963: 921) a v trávnatých enklávach (*Seslerio-Semperviretum*) v porastoch kosodreviny na vrchu Smrekovica [správne: Smrekov] nad Blatnickou dolinou (HOLUB 1964: 55).

Pravdepodobne na tento (v čase publikovania údajá ešte neopísaný) druh sa vzťahuje údaj (s otáznikom) o výskyte *Koeleria eriostachya* Panč. na Plešovici (TEXTORISOVÁ 1913: 8).

Lit.: 13, 16, 17, 21, 26, 36, 50, 55, 73, 76, 78, 79, 207, 208, 248, 250, 251, 253, 255, 331, 332, 368, 376, 551, 554, 557, 559–561, 588, 643, 824, 874, 875, 921, 939, 940, 1000, 1003, 1004, 1053, 1075, 1112, 1114, 1171–1174, 1179, 1184, 1210, 1252, 1272, 1321, 1332, 1334, 1339, 1353, 1361, 1375, 1389, 1400, 1402.

Koeleria eriostachya: 558, 1034.

***Laburnum anagyroides* Medik. – štedrec ovisnutý**

Laskomerská dolina, okraj lesika pod chatami, splanený z kultúry (JKo, JKI 19. 5. 2004). – vo väčšom množstve vysadený v Blatnickej doline (JO).

Lit.: 26, 921.

***Lactuca alpina* (L.) A. Gray – mliečivec alpský**

Syn.: *Sonchus alpinus* L.; *Cicerbita alpina* (L.) Wallr.; *Mulgedium alpinum* (L.) Less

Rastie v porastoch javorových bučín, vysokobylinných smrečín, kosodreviny, horských vrbní aj vysoko-

bylinných nív (diagn. druh zv. *Chrysanthemo rotundifolii-Piceion*) v horskom a vyššom horskom stupni; v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou po 1 480 m.

Lit.: 12, 13, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 110, 112, 154, 155, 168, 190, 193, 215, 223–225, 228, 240, 293, 309, 329, 461, 519, 520, 522, 534, 549, 553, 564, 566, 640, 647, 667, 733, 736, 788, 816, 847–850, 865, 891, 905, 906, 910, 949, 1012, 1013, 1037, 1050, 1079, 1099, 1110, 1116, 1118–1120, 1123, 1124, 1164, 1166, 1174–1177, 1180, 1183, 1184, 1186, 1187, 1189, 1202, 1210–1212, 1217, 1232, 1234, 1247, 1249, 1254, 1256, 1257, 1272, 1326, 1332, 1397, 1401.

***Lactuca muralis* (L.) Gaertn. – mliečka múrová**

Syn.: *Prenanthes muralis* L.; *Cicerbita muralis* (L.) Wallr.; *Mycelis muralis* (L.) Dumort.

Vtrúsene v porastoch vápencových, kvetnatých aj javorových bučín, lipových javorín aj lužných jelšín, zmiešaných smrekovo-bukovo-jedľových lesov, zriedkavejšie vápencových smrečín, tiež na dnách previsových dutín a v sutinách od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v sutinách na jv. svahu Suchého vrchu po 1 495 m (JKL sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 110).

Lit.: 11, 12, 19, 22, 26, 31, 35, 37, 46, 54, 55, 68, 71, 74, 75, 175, 196, 223–226, 228, 241, 293, 309, 457, 458, 460–462, 499, 503, 519, 520, 522, 524, 528, 534, 538, 553, 562, 564, 567, 569, 598, 640, 643, 647, 731, 736, 796, 847, 906, 910, 921, 949, 1012, 1013, 1059, 1061, 1062, 1078, 1080, 1110, 1112, 1113, 1119, 1125, 1166, 1169, 1171, 1172, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1225, 1226, 1232, 1234, 1238, 1240, 1252, 1253, 1256, 1274, 1288, 1292, 1315, 1317, 1320, 1323, 1327, 1331, 1361, 1395, 1397, 1401.

***Lactuca perennis* L. – šalát trváci**

Blatnica, Gaderská dolina; Pekárová (1 066,9 m), vrcholové bralá a strmý svah pod skalnými stenami, 980–1 060 m (BERNÁTOVÁ & UHLÍŘOVÁ 1994: 7, UHLÍŘOVÁ et al. 1999: 23). – Rakša, vrch Malina, výslunná vápencová sutina (Maloch 1922 BRNU, 1923 PRC sec. SLAVÍK 1966: 59).

Na skalách Pekárovej ho zaznačila už Horváthová (4. 6. 1968).

Lit.: 21, 26, 31, 40, 45, 50, 55, 76, 79, 178, 223, 559, 684, 923, 1026, 1080, 1123, 1171, 1172, 1249, 1260, 1332, 1361, 1402.

***Lactuca sativa* L. – šalát siaty**

Čremošné, na poliach a v záhradách ako burina (Šípošová 2006 in litt.).

***Lactuca serriola* L. – šalát kompasový**

Syn.: *Lactuca scariola* L.

Prevažne na narušených stanovištiach, napr.: Podlaviče, smerom k Tajovu; Laskomer, jv. svah, okraj cesty, 445 m. – Blatnica, okraj cesty na hornom konci obce; Ostrá, vápencové terasy nad Rovnou, 925 m; Pekárová, j. svah. – Turčianske Jaseno, hrebeň nad Jasenskou dolinou, okraj krovín. – Sklabinský Podzámok, okraj cesty smerom k Turčianskej Štiavničke. – Podhradie, pri poľnej ceste j. od obce. Najvyššie na skalnej hrane na vrchole Drienka (DB 9. 9. 1993).

Lit.: 26, 1172.

***Lamium album* L. – hluchavka biela**

Blatnica, horný koniec obce (MR 15. 5. 1982); Záho-

rie, okraj lesa (SKOKANOVÁ et al. 2002: 9); Gaderská dolina, pri horárni pod hradom (DB 2005).

Starší údaj je z lokality: Starohorská dolina, pri potoku (LENGYEL 1915: 34).

Lit.: 26, 921, 1397.

***Lamium amplexicaule* L. – hluchavka objímavá**

Belá, Jasenská dolina, povyššie obce pri napájadlách (DB 29. 4. 2002).

Starší doklad je z lokality Blatnica, pod Plešovicou (Textorisová 24. 5. 1912 SLO).

Lit.: 26.

***Lamium maculatum* L. – hluchavka škvrnitá**

Na náplavoch horských bystrín aj na sekundárnych, dusíkom ovplyvnených stanovištiach, v kvetnatých aj javorových bučinách, sutinových lesoch, krovinách, zriedkavejšie v smrečinách a v porastoch vysokobylinných nív; v balvanitej sutine na jv. svahu Suchého vrchu po 1 461 m (JKL 2. 8. 2004).

Lit.: 12, 23, 26, 35, 46, 54, 55, 68, 75, 175, 194, 224, 225, 241, 458–462, 499, 501, 519, 520, 522, 528, 534, 538, 543, 545, 553, 564, 566, 567, 598, 640, 647, 849, 910, 949, 1050, 1118, 1119, 1173–1177, 1180, 1182, 1189, 1209–1212, 1217, 1234, 1253, 1256, 1397.

***Lamium purpureum* L. – hluchavka purpurová**

Na poliach, rumoviskách, okrajoch ciest, brehoch potokov, napr.: Kordíky, v obci. – Blatnica, Rakytovská dolina. – Sklabinský Podzámok, Sklabinský hrad; Podzámocká dolina. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Lubochnianska dolina, Nižný tajch. – Starohorská dolina.

Lit.: 458, 499, 519, 647, 1050, 1179, 1182, 1397.

***Lapsana communis* L. subsp. *communis* – lýrovka obyčajná pravá**

Vtrúsene v brehových porastoch horských potokov, bučinách, na okrajoch ciest, miestach odpočinku dobytky od okrajov územia do horského stupňa; pri okraji lesa na j. svahu Borišova po 1 210 m (KLIMENT 1989: 453).

Lit.: 12, 23, 26, 46, 55, 68, 75, 457, 458, 460–462, 519, 520, 538, 543, 564, 566, 567, 598, 640, 647, 796, 906, 921, 1112, 1119, 1166, 1175, 1177, 1180, 1182, 1202, 1209, 1211, 1212, 1217, 1232, 1256, 1360, 1397.

***Larix decidua* Mill. – smrekovec opadavý**

Syn.: *Larix europaea* DC.

Význačný druh porastov reliktných, najmä smrekovcových borín (*Carici humilis-Pinetum laricetosum*, *Astero bellidiastrum-Pinetum*), osídľujúci extrémne stanovištia na hranách a terasách vápencových brál a vrcholoch dolomitových veží (Tlstá, Prostredný grúň, Padva, Skalná dolina, Malá Skalná, Vrátna dolina a i.), 520–1 260 m. BLATTNÝ & ŠTASTNÝ (1959: 129) uviedli výskyt 4 m vysokého jedinca z vrchola Bielej skaly (1 384,6 m), VOLOŠČUK (1975: 111) nízky strom z porastu kosodreviny na sz. svahu Smrekova, 1 415 m.

Na mnohých miestach, najmä v okrajových častiach územia, ale aj vo vyšších polohách (napr. záver doliny Dolné Veterné; Malá Krížna; Krížna, Rybô; Ploská; Borišov), bol vysadený. Pôvodné populácie smrekovca na reliktných stanovištiach možno priradiť

ku karpatskému subendemickému poddruhu *Larix decidua* subsp. *polonica* (Racib.) Domin (syn.: *L. polonica* Racib.).

Podrobnejšie údaje o rozšírení a cenologickej väzbe smrekovca v území publikovala UHLÍŘOVÁ (1992, 1993).

Lit.: 1, 12, 17, 26, 27, 55, 66, 99, 102, 112, 119, 122, 126, 151, 152, 154, 155, 168, 230, 231, 303, 309, 320, 364, 397, 452, 453, 477, 479, 480, 518, 526, 538, 554, 565, 598, 640, 643, 645–647, 663, 664, 676, 763, 765–767, 770, 771, 788, 796, 847, 848, 887, 903, 906, 968, 973, 974, 985, 987, 1018, 1033, 1056, 1059, 1075–1077, 1102, 1109, 1110, 1112, 1113, 1118, 1121, 1163, 1169, 1174, 1177, 1179, 1184, 1194, 1195, 1202, 1206, 1217, 1220, 1232, 1234, 1238, 1252, 1272, 1274, 1284, 1301–1303, 1305, 1311, 1316, 1320, 1324, 1326, 1327, 1329–1331, 1333, 1368, 1388, 1394, 1395, 1398, 1402.

***Laserpitium archangelica* Wulfen – lazerník archangelikový**

Syn.: *Laserpitium chironium* Scop. non L., nom. illeg.

Komponent prirodzených nitrátofilných lemových spoločenstiev na brehoch horských potokov (napr. Gaderská dolina, Selenec, Dedošová, Vrátna, Belianska, Lubochnianska a Hornojelenská dolina); vo vyšších polohách rastie vo fytoocenózach vysokosteblových nív (Tlstá, Biela skala, Kľak), zriedkavejšie v porastoch smrečín, vápencovej kosodreviny (Čierny kameň) alebo krovitých horských vrbín (Ploská, Majerova skala); na vrchole Čierneho kameňa po 1 475 m (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 45).

V údolí Salatín (bočné údolie Lubochnianskej doliny) zbieral tento druh Rochel 22. 8. 1810 a určil ho ako *Laserpitium chironium* Scop. Položka je súčasťou Kitaibelovho herbára (cf. JÁVORKA 1929: 201); vďaka tomu ju pod správnym menom uviedol už KANITZ (1863b: 465).

Na *Laserpitium archangelica* sa vzťahujú aj údaje o výskyte archangeliky lekárskej (*Archangelica officinalis* Hoffm.; syn.: *Angelica archangelica* L.) v Gaderskej doline (FÁBRY 1880: 52), Belianskej doline (PETRIKOVICH 1912b: 132, 1913_R: 6), na Čiernom kameni (VESELÁ 1992_R, tab. 2, z. 67), resp. vo Veľkej Fatre (JÁVORKA 1924: 786, TRAPL 1924: 50, MIHÁL et al. 1988: 237), z ktorých časť do Flóry Slovenska prevzali HLAVÁČEK et al. (1984g: 334).

Lit.: 16, 26, 37, 50, 52, 55, 75, 156, 198, 202, 207, 208, 223, 240, 251, 316, 329, 347, 354, 357, 458, 460, 461, 488, 490, 506, 553, 554, 558, 564, 567, 639, 640, 647, 711, 712, 736, 765, 805, 807, 811, 827, 848, 891, 904, 972–974, 1026, 1050, 1123, 1124, 1174, 1177, 1178, 1180, 1210–1212, 1217, 1234, 1249, 1254, 1361, 1362, 1397, 1402.

***Laserpitium latifolium* L. – lazerník širokolistý**

Na podhorských aj horských lúkach, v porastoch vápencových aj javorových bučín, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín, vo vegetačných komplexoch mačínových spoločenstiev a reliktných borín, na skalnatých stráňach, sutinách, najmä však v kvetnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (*Calamagrostion arundinaceae*, *Calamagrostion variae*) v submontánnom až supramontánnom stupni, ca 600–1 550 m, na karbonátovom podklade.

Lit.: 12, 13, 17, 19–23, 26, 27, 31, 34–37, 46, 48, 52–55, 66, 74, 75, 79, 109, 123, 154, 155, 175, 215, 224, 226, 228, 239–241, 293, 308, 309, 320, 357, 452, 457, 461, 462, 501, 519, 520, 522, 528, 538, 547, 549, 550, 553, 556, 557, 561, 562, 565, 568, 577, 585–588, 598, 640, 643, 647, 676, 707, 708, 764, 796, 848, 849, 901, 906, 911, 921, 1000, 1003, 1044, 1045, 1050, 1059, 1061, 1075–1077, 1079, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1153, 1163, 1169–1173, 1175–1180, 1184, 1189, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210, 1211, 1214, 1217, 1218, 1232, 1234, 1249, 1252–1254, 1256, 1272, 1315, 1316, 1326, 1332, 1337, 1370, 1388, 1397, 1401, 1402.

***Lathraea squamaria* L. – zubovník šupinatý**

Roztrúsene v jelšínach, bučinách a smrečínach od okrajov územia do supramontánného stupňa; v smrečine na sz. svahu vrchu Tanečnica po 1 405 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 116).

BERNÁTOVÁ & KUBÁT (1980: 170) uviedli zo smrečín v údolí Padva výskyt taxonomicky problematického poddruhu *Lathraea squamaria* subsp. *tatrica* Hadač.

Lit.: 26, 46, 54, 55, 75, 190, 458, 519, 554, 592, 619, 640, 647, 781, 786, 849, 1026, 1113, 1119, 1124, 1169, 1175–1177, 1180, 1182, 1202, 1217, 1232, 1234, 1238, 1256, 1361.

***Lathyrus latifolius* L. – hrachor širokolistý**

Na výslunných stráňach a okrajoch lesov v južnej časti územia: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Kordíky, lúky a okraje lesíkov medzi obcou a sedlom pod Holým vŕškom (Kliment & Kochjarová in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 34). – Laskomer, jv. svah, 440 m (JKI, PT 16. 6. 2007). – Uľanka, Ravasky, extenzívny pasienok, 610 m (MJn 15. 6. 2004). – Jakub, lúky pod cintorínom, 390 m (MJn 13. 7. 2006); stráň za záhradkami, pod lesom, 410 m (MJn 6. 7. 2006). – Dolný Harmanec, okolie (MJn 15. 6. 1999).

Lit.: 241, 457, 1036, 1050.

***Lathyrus niger* (L.) Bernh. – hrachor čierny**

Syn.: *Orobus niger* L.

Zriedkavo v listnatých lesoch a krovinách na južnom a jz. okraji územia: Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučívno (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 34). – Laskomerská dolina, okraj lesa (JKI, JKO 19. 5. 2004). – Kostiviarska, Laskomer, jv. svah, okraj lesa (PT, JKI 16. 6. 2007); hrebeň Laskomer – Ravasky (MJn 15. 6. 2004). – Čremošné, Hriadky, dubovo-hrabový les (MAGIC 1983: 75); lieštiny vých. od obce (JKI 13. 6. 2001). – Blatnica, Plešovica (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 170); Gaderská dolina, Dubiny (DB 18. 8. 1987).

Starší údaj je z lokality: Mošovce, Červenô (TEXTORISOVÁ 1930_R: 58). Z Laskomerskej doliny uviedol druh už TRAPL (1923a: 77).

Lit.: 12, 26, 50, 55, 457, 676, 1036, 1048, 1097, 1172, 1249, 1334.

***Lathyrus pratensis* L. – hrachor lúčny**

Na podhorských aj horských lúkach, v okolí prameňísk, v trávnatých hôľnych spoločenstvách aj v krovitých horských vrbínach od okrajov územia a údolí po 1 570 m.

Lit.: 12, 26, 31, 35, 48, 52–55, 75, 136, 152, 292, 293, 303, 457, 458, 461, 519, 532, 538, 546, 548–550, 553, 556, 561, 568, 585–587, 619, 640, 647, 736, 796, 902, 906, 921, 1050, 1099, 1169, 1177–1180, 1182, 1194, 1209–1211, 1214, 1217, 1226, 1234, 1235, 1246, 1253, 1254, 1397.

***Lathyrus sylvestris* L. – hrachor lesný**

Syn.: *Lathyrus platyphyllus* Retz.

Na krovinatých stráňach, okrajoch lesov, len na niekoľkých lokalitách: Banská Bystrica, Laskomer (JKI, JKO 19. 5. 2004). – Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučívno. – Harmanec, údolie sev. od obce (oba BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 34); Japeň, rúbanisko na jz. svahu, 700 m (IJ 5. 7. 1985). – Čremošné, Hriadky (MAGIC 1983: 72). – Sebeslavce, pasienky pod blat-

nickým hradom (JH, FK 12. 9. 2001). – Lubochňa, Vysoký grúň (Futák & Jasičová 1963 SAV sec. CHRŤKOVÁ 1988c: 223).

Na Laskomeri zbieral druh už Rosenauer (VII. 1869 SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 188); z Dubína pri Sebeslavciach ho uviedla TEXTORISOVÁ (1913: 10, 1930_R: 58).

Lit.: 12, 190, 446, 457, 676, 850, 1034, 1249, 1397.

***Lathyrus tuberosus* L. – hrachor hľuznatý**

Na poliach, úhoroch, suchých stráňach, okrajoch ciest, napr.: Blatnica, Sebeslavce, lúčka pri kostole. – Sklabinský Podzámok, lúky pod hradom. – Turčianska Štiavnička, v priekope pod pahorkom Sviňacia. – Podhradie, pasienky na úpätí vrchu Vrchdiel. – Krpeľany, úpätie svahov od priehrady k Nolčovu. – pri ceste Ružomberok – hotel Hrabovo.

Lit.: 796, 921, 1169, 1182, 1397.

***Lathyrus vernus* (L.) Bernh. – hrachor jarný**

Syn.: *Orobus vernus* L.

Vo vápencových aj javorových bučinách, lipových javorinách, horských vrbinách, zriedkavejšie v porastoch kosodreviny, na sutinách a v nelesných spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia po 1 550 m.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 27, 31, 37, 39, 46, 52, 54, 55, 66, 75, 125, 137, 162, 224, 228, 293, 309, 311, 457, 458, 462, 519, 520, 522, 528, 532, 534, 538, 549, 553, 562, 569, 640, 643, 645, 647, 676, 708, 766, 847, 849, 906, 911, 949, 1050, 1059, 1061, 1079, 1080, 1097, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1169, 1171, 1175–1180, 1182, 1184, 1195, 1201, 1202, 1208, 1210, 1211, 1217, 1232, 1234, 1235, 1252–1254, 1256, 1292, 1327, 1383, 1397.

***Lavatera thuringiaca* L. – slezovec durínsky**

Na výslnných krovinatých stráňach, okrajoch lesov, v prícestných priekopách, len v okrajových častiach územia: Sebeslavce, pri kostole (TEXTORISOVÁ 1930_R: 61, MR VI. 1968). – Sklabinský Podzámok, úpätie jz. stráne pod hradom (JKI 3. 6. 2005). – Nolčovo, pri mostíku cez Váh (JKI 21. 9. 2006). – Krpeľany, okraj hradskej do Nolčova (JKI 11. 7. 2003).

Staršie údaje sú z lokalít: Cmarovo (TMÁK 1884: 10). – Podlavice (FUTÁK 1943: 87). – Belianska dolina, svah hory na začiatku doliny (PETRIKOVICH 1912b: 131, 1913_R: 52).

HLAVAČEK (1982: 391) zaradil údaj z Cmarova do fíg. okresu Nízke Tatry.

Lit.: 346, 640, 848, 1036, 1217, 1234, 1249.

***Lemma minor* L. – žaburinka menšia**

Dolný Harmanec, mokraď v údolí sev. od obce, ca 500 m (BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 34); dolina Rakytovo, 520 m (HRIVNÁK et al. 2005: 125); údolie Zalámaná, mokraď pri vodojeme (JKo 18. 5. 2006). – Žarnovická dolina, drobné jazierka poniže ústia Rožkového potoka, ca 700 m (RH, JKo, JKI 7. 6. 2007). – Rakša, mokraď na dne ťažobného priestoru lomu (DB 25. 5. 2005). – Gaderská dolina, staré rameno potoka pod hradom (DB 28. 5. 2006). – Turčianska Štiavnička, park, rybníky (RH, JKo 26. 6. 2007). – Nolčovo, koryto Váhu (JT 17. 7. 1999). – Kraľovany, Kopa, sev. úpätie, 438 m (DB, PK 2. 7. 2007). – Lubochňanska dolina, slatina na dne údo-

lia poniže ústia Rebrovej doliny, ca 590 m (JT, MG 9. 7. 2007).

Starší údaj je z lokality: Staré Hory, vodné priekopy poniže obce (LENGYEL 1915: 15).

Lit.: 12, 647, 1276, 1397.

***Leontodon hispidus* L. – púpavec srstnatý**

Na podhorských aj horských lúkach a pasienkoch aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, zriedkavejšie na skalnatých stráňach, výstupoch slienitých vápencov, v porastoch vápencových bučín, smrečín a kosodreviny od okrajov po najvyššie polohy územia, ca 1 560 m.

Pravidelne, často spoločne na lokalite sa vyskytujú oba najčastejšie rozlišované poddruhy: ***Leontodon hispidus* subsp. *hispidus* – púpavec srstnatý pravý** a ***L. hispidus* subsp. *hastilis* (L.) Pawłowska – púpavec srstnatý gracovitistý** [syn.: *L. hastilis* L.; *L. danubialis* Jacq.; *L. hispidus* subsp. *danubialis* (Jacq.) Simonk.].

BORBÁS (1898a: 22) uviedol z Veľkej Fatry *L. hispidus* var. *opimus* (W. D. J. Koch) Bisch. – púpavec srstnatý lesklý, ktorý podľa Dostála (DOSTÁL 1989: 1103) rastie len v horských oblastiach Moravy (Králický Sněžník, Hrubý Jeseník, Moravskoslezské Beskydy). Lit.: 12, 13, 17, 26, 31, 35–37, 39, 46, 49, 51, 52, 54, 55, 75, 79, 136, 152, 175, 189, 293, 303, 320, 457, 458, 460, 461, 519, 532, 546–550, 552, 553, 555–557, 561, 585–587, 640, 643, 647, 731, 795, 796, 850, 902, 906, 921, 1037, 1059, 1075, 1080, 1094, 1110, 1112, 1113, 1119, 1169, 1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1194, 1195, 1209–1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1249, 1252, 1254, 1256, 1261, 1266, 1397.

***Leontodon incanus* (L.) Schrank – púpavec sivý**

Rastie na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach od okolia obcí Podlavice, Kordíky a Riečka cez početné lokality v Bralnej Fatre a vrch Sokol pri Krpeľanoch po vápence v okolí Ružomberka, tiež na troskách hronika (Majerova skala, Štrochy, Suchý vrch, Skalná Alpa) po 1 470 m, v mačínových spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae*, ako aj v porastoch reliktných borín a vápencových bučín.

Lit.: 12, 13, 17, 23, 26, 36, 37, 46, 54, 73, 79, 154, 155, 178, 215, 240, 308, 309, 316, 320, 329, 457, 458, 504, 519, 526, 528, 538, 557, 559–561, 641, 643, 647, 707, 734, 748, 796, 827, 847, 910, 915, 921, 965, 1050, 1075, 1080, 1095, 1112, 1113, 1119, 1166, 1169, 1171–1176, 1179, 1184, 1187, 1195, 1210, 1211, 1222, 1234, 1235, 1239, 1252, 1253, 1255, 1256, 1270, 1336, 1339, 1388, 1389, 1397.

***Leontopodium alpinum* Cass. – plesnivec alpínsky**

Syn.: *Gnaphalium leontopodium* L.

V štrbinách vápencovo-dolomitových skál (diagn. druh zv. *Potentillion caulescentis*) Bralnej Fatry (Ostrá a Tlstá – vzácne, Seleneč, Skalná dolina, Skalná, Strapatá skala, Horárová, Drobkov, Ťava) i prikrivových troskách na hlavnom hrebeni (Kráľova skala, Suchý vrch, Čierny kameň), izolovane na záp. hrebeni Tanečnice (1 459,5 m) v severnej časti pohoria; na Suchom vrchu po 1 550 m.

Lit.: 13, 16, 18, 21–23, 26, 38, 40, 45, 46, 49, 50, 52, 54, 55, 60, 71–73, 75, 76, 78, 113, 115, 125, 129, 130, 137, 154–156, 172, 175, 182, 202, 207–209, 269, 293, 316, 320, 453, 462, 488, 528, 561, 565, 629, 647, 663, 665, 667, 747, 748, 765–767, 770, 771, 804, 806, 808, 811, 816, 817, 827, 847–849, 865, 874, 875, 879, 888, 895, 898, 901, 906, 911, 921, 925, 939, 963, 968, 972–974, 1000, 1001, 1003, 1035, 1050, 1075, 1076, 1079, 1102–1104, 1113, 1114, 1123, 1153, 1163, 1170–1172, 1174–1176, 1178, 1180, 1184, 1201,

1210, 1234, 1249, 1260, 1272, 1299, 1315, 1322, 1334, 1354, 1362, 1368, 1380, 1386, 1397, 1402.

**Lepidium campestre* (L.) R. Br. – žerucha poľná
Roztrúsené až hojne na prirodzených i antropicky ovplyvnených stanovištiach v kolínnom až submontánnom stupni, napr.: Podlavice, zsz. od obce. – Laskomer, jv. svah, 440–625 m. – Blatnický hrad, pod zrúcaninami. – Turčianska Štiavnička, v priekopách a na svahoch okolo cesty do Sklabinského Podzámku. – pri ceste Ružomberok – hotel Hrabovo. – pasienky v rekreačnom stredisku Málinô brdo.

Lit.: 12, 731, 1182, 1201, 1397.

***Leucanthemum ircutianum* DC. – králik včasný, margaréta včasná**

V lúčnych porastoch v okrajových častiach územia, napr.: Podlavice, zsz. od obce. – Kordíky, sedlo pod Holým vŕškom. – Riečka, sev. od obce. – Harmanec, dolina Cenovo. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce (všetko BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 34). – Čremošné, kosné lúky pri vysielaci (KOCHJAROVÁ 1997c: 55). – Gaderská dolina (FRANČÁKOVÁ 1970_R: 54). – Rojkovské rašelinisko (HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 18).

Lit.: 207, 208, 303, 457, 585, 586, 736, 1194, 1196.

***Leucanthemum margaritae* (Jáv.) Zelený – králik panónsky, margaréta panónska**

Syn.: *Leucanthemum adustum* subsp. *margaritae* (Jáv.) Holub; *L. maximum* subsp. *pannonicum* Zelený, nom. prov.; *L. adustum*

Obr. 24. Plesnivec alpínsky (*Leontopodium alpinum*) sa ako vyhladávaná trofej „turistov-zberateľov“ zachoval najmä na menej dostupných skalnatých stanovištiach. Foto: Daniel Dítě.

auct. non (W. D. J. Koch) Gremlí, *L. maximum* auct. non (Ramond) DC., *L. montanum* auct. non *Chrysanthemum montanum* L.

Rastie na podhorských aj horských lúkach, v porastoch reliktných borín, horských vŕb aj v trávnatých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa od okrajov územia po 1 591 m.

Pravdepodobne na tento druh sa vzťahujú údaje o výskyte *Chrysanthemum atratum* (W. D. J. Koch) Fritsch (syn.: *Ch. montanum* α *atratum* W. D. J. Koch) na lúkach Drienka a Ploskej (MARGITTAI 1915: 78).

ZELENÝ (1982a: 65) predpokladal, že pôvodne súvislý areál sa rozpadol v dôsledku nepriaznivých klimatických podmienok počas glaciálov. Druh sa udržal najmä na výhrevných substrátoch (edafický relikt). Reliktový charakter mu bráni v šírení do ľudskom výrazne pozmenených fytoocenóz, takže podnes preživa len vo viacej-menej pôvodných spoločenstvách.

Lit.: 12, 23, 26, 33–37, 39, 46, 48, 49, 51–55, 75, 79, 154, 155, 209, 292, 293, 457, 462, 502, 532, 543, 546–550, 552, 553, 555, 556, 561, 568, 585, 587, 639, 640, 645, 690, 712, 736, 764, 791, 897, 906, 1003, 1013, 1044, 1045, 1059, 1075, 1099, 1112, 1119, 1158, 1159, 1171, 1172, 1175–1180, 1196, 1209–1211, 1217, 1218, 1254, 1256, 1334, 1401.

Leucanthemum vulgare agg.: 11, 27, 31, 55, 126, 151, 152, 175, 223, 228, 293, 320, 457, 458, 519, 520, 528, 538, 557, 558, 587, 640, 643, 647, 731, 795, 902, 910, 921, 1003, 1013, 1050, 1062, 1080, 1110, 1112, 1113, 1164, 1166, 1169, 1170, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1214, 1217, 1222, 1232, 1235, 1239, 1246, 1249, 1252, 1253, 1274, 1388, 1397, 1401.

***Leucanthemum rotundifolium* (Waldst. et Kit. ex Willd.) DC. – králik okrúhlostý**

Syn.: *Chrysanthemum rotundifolium* Waldst. et Kit. ex Willd.; *Leucanthemum waldsteinii* (Sch. Bip.) Pouzar, nom. illeg.

Zriedkavo v brehových porastoch horských potokov v záveroch údolí: Bystrická dolina, 910 m (IJ 22. 6. 2001). – Žarnovická dolina (ONDREJOVÁ 1993_R: 5; IJ 21. 6. 2001). – Ružomberok, Čutkova dolina, 798 m (IJ 27. 6. 2001). – Ľubochnianska dolina, 900 m; údolie Salatín, 714 m. – Liptovská Osada, dolina Skalné, 1 006 m; Teplá dolina, 812 m. – Liptovské Revúce, Zelená dolina, 858 m (všetko JAROLÍMEK et al. 2002b: 36, 41).

Staršie, nepotvrdené údaje sú z Čierneho kameňa (BOJŇANSKÝ et al. 1953: 38; LAKATOSOVÁ 1971_R, tab. 7; ŠOLTÉSOVÁ 1972_R, 1974, tab. 2). Lit.: 75, 129, 202, 207, 208, 461, 554, 558, 1013, 1180, 1195, 1218, 1232, 1401.

*Leucjum vernum subsp. *carpaticum* (Spring)

O. Schwarz – bleduľa jarná karpatská

Staré Hory, v jelšine ca 150–200 m jz. od budovy lesnej správy, 460 m (JASÍK 2006: 277).

Podľa informácie Ing. Miroslava Sanigu, CSc. bola na lokalite vysadená koncom 70. rokov 20. storočia.

***Libanotis pyrenaica* (L.) Bourg. – rebrica horská**

Syn.: *Libanotis montana* Crantz, *L. montana* var. *daucifolia* Scop., *L. pyrenaica* subsp. *bipinnata* (Čelak.) Holub; *Seseli libanotis* (L.) W. D. J. Koch

Zaznamenaná na vápencovo-dolomitových stráňach, skalách, sutinách i na slienitých vápencoch v porastoch vápencových bučín, reliktných borín, horských vrbín, najmä však v otvorených mačínových spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* v submontánnom až supramontánnom stupni, ca 600–1 550 m.

Lit.: 13, 15, 18, 19, 23, 26, 33, 34, 38, 52–55, 58, 59, 75, 78, 79, 136, 137, 178, 240, 308, 462, 526, 528, 550, 557, 561, 568, 640, 643,

647, 712, 796, 847, 906, 921, 1075, 1080, 1095, 1099, 1112, 1113, 1123, 1170–1172, 1176, 1178–1180, 1208, 1210, 1217, 1234, 1249, 1252–1254, 1334, 1388, 1397.

***Ligusticum mutellina* (L.) Crantz – kôprovniček bezobalový**

Syn.: *Meum mutellina* (L.) Gaertn.; *Mutellina purpurea* (Poir.) Reduron, Charpin et Pimenov

Roztrúsené na pasienkoch nad hornou hranicou lesa (najmä v spoločstvách zv. *Nardo-Agrostion tenuis*), tiež v porastoch horských vrúbín v supramontánnom až subalpínskom stupni, ca 1 290–1 590 m.

Lit.: 13, 26, 46, 52, 54, 55, 75, 136, 137, 215, 224, 293, 519, 532, 552, 555, 561, 640, 647, 736, 848, 849, 906, 921, 1050, 1099, 1119, 1175–1178, 1180, 1210, 1217, 1222, 1234, 1249, 1254, 1256, 1261, 1397.

***Ligustrum vulgare* L. – vtáčí zob obyčajný**

V okrajových častiach územia v pahorkatinnom až podhorskom stupni na výslnných skalnatých svahoch, zriedkavejšie v teplomilných sutinových lesoch, vápencových bučinách, údolných jelšínach, brehových porastoch potokov; v poraste as. *Cynancho-Tilietum platyphylli* na strmom j. svahu Pekárovej po 950 m (UHLÍŘOVÁ et al. 1999: 24).

Lit.: 12, 26, 55, 86, 99, 130, 223, 311, 457, 479, 501, 519, 565, 586, 587, 598, 640, 643, 676, 731, 848, 944, 1036, 1050, 1059, 1062, 1080, 1112, 1118, 1121, 1169, 1171, 1172, 1182, 1206, 1217, 1238, 1241, 1252, 1321, 1359, 1361, 1397.

***Lilium bulbiferum* L. subsp. *bulbiferum* – Palia cibul'konosná pravá**

Syn.: *Lilium bulbiferum* subsp. *eubulbiferum* Holub, nom. inval.

Roztrúsené na podhorských a horských lúkach (*Arrhenatherion elatioris*) v okrajových častiach územia: Tajov, lúky sev. od obce. – Riečka, okolie obce; pod Dúbravou; vrch Lučivno a hrebeň Dedkovo. – Kordíky, údolie záp. a lesná lúka jz. od sedla pod Holým vrškom. – Banská Bystrica, Laskomer. – Uľanka, Ravasky, lúky zsz. od Ostrého vrchu. – Harmanec, dolina Cenovo. – Dolný Harmanec, lúky v okolí obce; Zadný Japeň, lúky na zjz. svahu; krovité stráne nad železničnou stanicou. – Turecká, kosné lúky nad obcou. – Majerova skala, 1 060–1 260 m. – Liška, j. a jz. svah. – Ružomberok, Sidorovo, nad Orlovskou lúčkou. – Vyšná Revúca, lúky nad obcou, pri chodníku do sedla Ploskej.

Lit.: 12, 21, 50, 73, 154, 155, 172, 202, 207, 208, 241, 293, 329, 411, 457, 458, 565, 647–649, 748, 850, 902, 906, 1034, 1050, 1171, 1174, 1206, 1210, 1211, 1235, 1249, 1274, 1299, 1354, 1386, 1397.

***Lilium martagon* L. – Palia zlatohlavá**

V porastoch vápencových, kvetnatých aj javorových bučín, lipových javorín, smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesov, reliktných borín, kosodreviny, horských vrúbín, na lúkach, pasienkoch, krovinatých stráňach aj v trávnatých spoločstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia a údolí do subalpínskeho stupňa; na záp. svahu Ostredka po 1 567 m (JKI 2. 8. 2004).

Lit.: 12, 13, 16, 17, 20, 23, 26, 27, 31, 34, 37, 46, 48, 52–55, 73, 75, 125, 126, 129, 154, 155, 162, 168, 172, 175, 193, 215, 223–226,

228, 240, 293, 309, 320, 457, 501, 519, 520, 522, 528, 534, 538, 546, 547, 549, 550, 552, 553, 556, 561, 562, 565, 568, 577, 586, 587, 598, 639, 640, 643, 645, 678, 706, 766, 767, 796, 816, 827, 847, 849, 901, 906, 910, 911, 914, 921, 949, 973, 974, 1000, 1003, 1013, 1036, 1059, 1061, 1075, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1166, 1169–1172, 1174–1180, 1182, 1184, 1191, 1195, 1201, 1202, 1207, 1210, 1211, 1217, 1222, 1232, 1234, 1252, 1254, 1256, 1274, 1288, 1321, 1327, 1333, 1354, 1362, 1397, 1398, 1401, 1402.

***Limodorum abortivum* (L.) Sw. – modruška pošvatá**

Teplomilný druh, vyskytujúci sa zväčša v najjužnejšej časti územia, na presvetlených okrajoch lesa v okolí obce Riečka: Žiar (717,6 m), jz. svah, 500–580 m (Jasík 1994 in litt.); Čmeľová (843 m), jz. svah, 700 m (MJs 25. 6. 1991) (cf. JASÍK 1995: 18, 1996: 20; JASÍK & KOSTÚR 2004: 81).

Z Veľkej Fatry (bez bližšej lokalizácie) uviedol výskyt tohto druhu už HENDRYCH (1972b: 183). Na uvedených lokalitách dosahuje modruška pošvatá severnú hranicu areálu (JASÍK & KOSTÚR 2004: 85).

Lit.: 50, 329, 411, 477, 479, 484, 1206.

***Limosella aquatica* L. – blatnička vodná**

Kopa, staré zavodnené rameno Váhu pri zsz. úpätí, 434 m, ca 100 jedincov (DB, PK 22. 8. 2007).

***Linaria genistifolia* (L.) Mill. – pyštek kručinkolistý**

Svetlomilný a teplomilný druh krovinatej lesostepi, zaznamenaný len na južnom okraji územia: Čremošné, Hriadky, na svetlejších nezatienených miestach (MAGIC 1983: 72).

Lit.: 676, 1402.

***Linaria vulgaris* Mill. – pyštek obyčajný**

Riečka, okolie lesnej cesty vjv. od obce. – Kordíky, pasienky medzi obcou a sedlom pod Holým vrškom. – Čremošnianske lúky. – Blatnica, Ostrá; horný koniec obce, okraj cesty. – Podhradská dolina, okraj cesty. – Majerova skala, spásané porasty na j. svahu, 1 130–1 220 m. – Krpeľany, okraj hradskej do Noločova. – Lubochnianska dolina. – Ružomberok, pri hoteli Hrabovo.

Lit.: 23, 26, 55, 227, 457, 458, 586, 587, 647, 796, 1171, 1182, 1238, 1239, 1253, 1397.

***Linum austriacum* L. – Pan rakúsky**

Vzácné na rozhraní Turčianskej kotliny a Veľkej Fatry: Rakša, terasy nad vápňitým močiarom (DB 25. 6. 2003).

Z okolia Rakše uviedol výskyt druhu už MARGITTAI (1927: 222).

***Linum catharticum* L. – Pan prečisťujúci**

Syn.: *Cathartolinum catharticum* (L.) Small

Na vlhkých aj suchých lúkach, pasienkoch, lesných svetlinách, sutinách, dnách previsových dutín, výstupoch slienitých vápencov aj v okolí pramenísk od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na vých. svahu Ostredka po 1 575 m (JKI 2. 8. 2004).

Lit.: 13, 19, 23, 26, 34–37, 39, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 75, 78, 79, 151, 152, 175, 293, 303, 308, 457, 458, 462, 519, 528, 532, 549, 550, 556, 557, 559, 561, 568, 569, 585–587, 640, 643, 647, 764, 795, 796, 902, 906, 910, 921, 1062, 1075, 1094, 1099, 1112, 1119,

1170–1172, 1175–1180, 1182, 1194, 1210, 1211, 1214, 1217, 1226, 1232, 1235, 1252, 1254, 1256, 1370, 1388, 1397.

***Linum extraaxillare* Kit. – Pan konárstý**

Syn.: *Linum perenne* subsp. *extraaxillare* (Kit.) Nyman, *L. perenne* β [var.] *carpathicum* Uechtr., *L. alpinum* auct. non Jacq.

Na (pod)horských lúkach, v porastoch horských vrbín, no najmä v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (diagn. druh radu *Calamagrostietalia villosae*) od okolia obce Riečka cez Zadný Japeň, Úplaz, Malú Krížnu, Krížnu, Majerovu skalu, Malú a Veľkú Pustalovčiu, Ostredok, Bielu skalu a Suchý vrch po sedlo medzi Ploskou a Čiernym kameňom, v (sub)montánnom až subalpínskom stupni, po 1 590 m.

Staršie údaje / doklady sú z lokalít Ostrý vrch (Nábělek 1935 SAV), Gaderská dolina (1928 BRA) a Tlstá (Májovský 1948 SLO, HORVÁTHOVÁ 1967_R: 13).

Lit.: 12, 13, 16, 21, 26, 37–39, 48, 49, 54, 55, 72, 75, 125, 156, 182, 202, 207, 208, 215, 237, 239, 266, 293, 316, 457, 532, 546, 547, 549, 550, 552–555, 561, 562, 568, 577, 578, 588, 647, 696, 733, 736, 748, 765–767, 791, 807, 811, 827, 848, 849, 888, 906, 921, 939, 972–974, 1000, 1003, 1037, 1044, 1045, 1050, 1081, 1099,

Obr. 25. Bradáčik srdcovitolistý (*Listera cordata*), v území veľmi vzácny druh machnatých, podmäčianých smrečín a kosodreviny.
Foto: Dušan Slivka; archív SNM.

1123, 1153, 1170, 1174, 1176, 1180, 1195, 1210, 1211, 1234, 1241, 1249, 1254, 1272, 1274, 1397.

***Linum flavum* L. – Pan žltý**

Na výslunných vápencovo-dolomitových stráňach: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Blatnica, Pekárová, pod vrcholom, 870–950 m (BERNÁTOVÁ & HAJDÚK 1981: 17); Drienok, Večeradná, skalnato-trávnatý hrebeň nad Blatnickou dolinou (MR 9. 7. 1972). – Necpaly, Chlm, jz. svah, 610 m; Pod Červeným grúňom, 530–580 m (oba URVÁLKOVÁ 1974_R: 60). – Ružomberok, kroviny pri Krkavej skale (MUCI-NA 1981: 37); Doggerské skaly (JKI 14. 6. 1983).

MARGITTAI (1913: 242) ho zistil na Tlstej, ca 800 m, neskôr (MARGITTAI 1927: 222) na tiahľom sz. hrebeni pod vrcholom Drienka, ca 1 000 m. Staršia položka (Blatny 1913 BP sec. FUTÁK 1982k: 518) je z vrchu Sidorovo pri Ružomberku.

Lit.: 13, 21, 26, 31, 40, 45, 50, 55, 76, 79, 154, 155, 266, 457, 643, 711, 714, 788, 796, 811, 968, 1000, 1026, 1080, 1171, 1172, 1174, 1249, 1252, 1315, 1332, 1354, 1361, 1397, 1402.

***Linum tenuifolium* L. – Pan tenkolistý**

Teplomilný druh, v súčasnosti zistený / potvrdený len na niekoľkých lokalitách na západnom okraji pohoria: Čremošné, j. svah hrebienka medzi kótami 771,2 a 807,5 (KOCHJAROVÁ 2000: 132). – Mošovce, trávno-krovinatá stráž vých. od obce, 570 m (JKI sec. BERNÁTOVÁ et al. 1996b: 65). – Blatnica, Plešovica (BERNÁTOVÁ 1976a: 206).

Z okolia Mošoviec uviedol druh už WAGNER (1901: 19), z Plešovice Textorisová (1885 BRA). Staršie údaje sú zo skalnatých stanovišť pri Kostiviarskej (VAREČKA 1857: 19), stráni Laskomerskej doliny a vých. svahu Cmarova (TMÁK 1884: 10).

Lit.: 13, 21, 26, 40, 44, 45, 50, 55, 68, 76, 241, 266, 586, 587, 643, 748, 1000, 1004, 1036, 1058, 1097, 1112, 1123, 1174, 1201, 1237, 1249, 1252, 1354, 1397.

MARTINCOVÁ (1989: 59) v súpise fondov Stredoslovenského múzea uviedla aj položku *Linum usitatissimum* L. (Bohúňová 1. 9. 1956 SMBB) z lokality Lubochna, Čierny kameň. Presná lokalizácia zberu podľa herbárovej schedy je: Vyšná Revúca, pole pri ceste na Čierny kameň (J. Galvánek 2007 in litt.).

***Listera cordata* (L.) R. Br. – bradáčik srdcovitolistý**

Vzácný a ohrozený druh tienistých rašelinných smrečín a kosodreviny, z územia doteraz známy len z dvoch lokalít v Bralnej Fatre: Tlstá, inverzná smrečina nad ústím Hubnej do Selenca, 750 m (UHLÍŘOVÁ & BERNÁTOVÁ 1986: 496). – Strapatá skala (1 195 m), reliktná kosodrevina na dne vlhkého žľabu, tesne pod vrcholom (UHLÍŘOVÁ & BERNÁTOVÁ 1998: 5).

Lit.: 21, 26, 44, 50, 588, 1077, 1078, 1079, 1106, 1171, 1172, 1173, 1194, 1260, 1306, 1402.

***Listera ovata* (L.) R. Br. – bradáčik vajcovitolistý**

Vo vápencových, kvetnatých aj javorových bučinách, smrečinách, v porastoch krovín, na lesných svetlinách, lúkach, alúviách potokov, v okolí lesných pramenísk aj v trávnatých porastoch v blízkosti kosodreviny od okrajov územia po 1 440 m.

Lit.: 12, 13, 16, 26, 27, 37, 46, 55, 75, 136, 188, 198, 224, 303, 309, 322, 457, 458, 460, 461, 477, 479, 481, 484, 519, 520, 534, 538, 561, 585–587, 639, 640, 647, 690, 702, 736, 795, 796, 827, 847, 849, 906, 921, 947, 949, 1036, 1050, 1062, 1097, 1110, 1112, 1113,

1125, 1169, 1175, 1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1191, 1201, 1202, 1206, 1207, 1210, 1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1246, 1256, 1355, 1395, 1397, 1402.

**Lithospermum arvense* L. – kameňka roľná

Syn.: *Aegonychon arvense* (L.) Gray; *Buglossoides arvensis* (L.) I. M. Johnst.

Zaznamenaná na suchých, výhrevných stanovištiach pod prevismi s južnou orientáciou na strmých j. svahoch vrchov Tlstá a Ostrá, v porastoch subas. *Arenario serpyllifoliae-Descurainietum sophiae anisanthetosum tectorum* (dif. druh), 775–1 280 m (BERNÁTOVÁ 1987: 90, 1991: 26).

BERNÁTOVÁ et al. (1996b: 63) ju uviedli z Tlstej z výšky 1 320 m. Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 64, 74, 462, 736, 921, 1026, 1171, 1361, 1397.

***Lithospermum officinale* L. – kameňka lekárska**

Popri lesných cestách, na lesných svetlinách, rúbaniskách, zriedkavejšie v brehových porastoch horských potokov od južného okraja územia (okolie obce Korďiky) cez početné lokality v Bralnej Fatre (tu najmä v reliktných spoločenstvách na dnách previsových dutín) a Štiavnickú dolinu pri Sklabinskom Podzámku po Biely Potok pri Ružomberku a Zelenú dolinu pri Vyšnej Revúcej; v skalnom previse jz. od kóty Plavá po 1 050 m (BERNÁTOVÁ 1991: 40).

Lit.: 12, 19, 22, 23, 26, 55, 74, 80, 239, 461, 647, 708, 736, 850, 891, 906, 921, 1036, 1059, 1123, 1171, 1173, 1174, 1179, 1182, 1211, 1249, 1334, 1397, 1402.

***Lithospermum purpurocaeruleum* L. – kameňka modropurpurová**

Syn.: *Aegonychon purpurocaeruleum* (L.) Holub; *Margarospermum purpurocaeruleum* (L.) Opiz

Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 35). – Banská Bystrica, Laskomerská dolina, poniže chát (JKo, JKI 19. 5. 2004). – Laskomer (FUTÁK 1943: 90), pri hornom okraji sutinového lesika na vých. svahu, 560 m; kroviny na jz. stráni, 590 m (oba JKI, PT 16. 6. 2007).

Staršie údaje sú z lokalít: Banská Bystrica, Jakub (LENGYEL 1915: 33). – Majerova skala (LENGYEL 1915: 33).

Údaje z údolia Kónský dol pri Blatnici (KLIKA 1926b: 48, DOMIN 1931a: 30) sa vzťahujú na *Lithospermum officinale*. Lit.: 44, 50, 81, 194, 241, 457, 519, 647, 906, 1211, 1237, 1397.

**Lolium multiflorum* Lam. – mätonoh mnohokvetý

Blatnica, Záhorie, okraj lúky pod lesom (SKOKANOVÁ et al. 2002: 9). – Jasenská dolina, na lúke (MR 12. 9. 1988).

***Lolium perenne* L. – mätonoh trváci**

Vtrúsene v nízkosteblových pasienkoch aj v ruderalných spoločenstvách na miestach odpočinku dobytky v podhorskom a horskom stupni; na zjz. svahu Ploskej po 1 280 m (KLIMENT 1987_R, tab. 7), pri chate Kráľova studňa po 1 275 m (JKI 16. 7. 2003).

Lit.: 12, 26, 55, 303, 457, 458, 544, 586, 587, 640, 647, 796, 1194, 1209, 1210, 1226, 1238, 1397.

***Lonicera nigra* L. – zemolez čierny**

V zmiešaných listnatých, smrekovo-bukovo-jedľo-

vých aj smrekových lesoch, v porastoch smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín aj na skalnatých svahoch nad hornou hranicou lesa, v podhorskom až vyššom horskom stupni; v poraste čučoriedky na j. svahu Suchého vrchu po 1 520 m (DB 11. 9. 1985).

Lit.: 13, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 99, 137, 154, 155, 198, 209, 224, 226, 228, 231, 240, 293, 309, 488, 501, 503, 516, 517, 519, 520, 522, 534, 538, 562, 564, 598, 640, 647, 757, 766, 849, 850, 873, 906, 910, 921, 949, 964, 1012, 1013, 1050, 1059, 1075–1079, 1110, 1112, 1119, 1123, 1125, 1169, 1170, 1174–1180, 1182, 1195, 1202, 1207, 1208, 1211, 1212, 1217, 1218, 1232, 1234, 1240, 1247, 1254, 1256, 1272, 1332, 1397, 1401.

***Lonicera xylosteum* L. – zemolez obyčajný**

Na okrajoch lesov, v bučinách, smrečinách, od okrajov územia a údolí po vyššie polohy horského stupňa: Čierny kameň, vápencová smrečina na jv. svahu, 1 360 m (KLIMENT et al. 1982: 163). – Kľak, vrchol, 1 395 m (FEKETE & BLATTNY 1914: 283, BLATTNÝ & ŠĽASTNÝ 1959: 244).

Lit.: 12, 26, 55, 99, 130, 154, 155, 228, 231, 240, 501, 503, 519, 520, 522, 534, 538, 564, 592, 598, 619, 640, 643, 647, 676, 690, 700, 708, 748, 757, 849, 901, 906, 921, 949, 1050, 1059, 1097, 1112, 1113, 1125, 1169, 1179, 1182, 1195, 1202, 1207, 1208, 1211, 1212, 1217, 1234, 1238, 1239, 1241, 1252, 1272, 1274, 1321, 1330, 1333, 1336, 1397.

***Lonicera ×helvetica* Brügger**

(*L. nigra* × *L. xylosteum*)

Syn.: *Lonicera ×pseudoxylosteum* Maloch

Čremošné, medzi kameňmi na krovinatom okraji lesa nad obcou, ca 800 m (MALOCH 1932: 117).

Lit.: 90, 707.

***Lotus corniculatus* L. – padenec rožkatý**

Na podhorských, údolných aj horských lúkach a pasienkoch, v trávnatých hôľných spoločenstvách, na svetlinách v kosodrevine aj v porastoch horských vrbín od okrajov územia po najvyššie vrcholy, 1 590 m. CHRŤKOVÁ-ŽERTOVÁ (1973b: 77), SOJÁK (1983c: 194), DOSTÁL (1989: 573), DOSTÁL & ČERVENKA (1991: 547) uviedli z vyšších polôh pohoria výskyt var. *alpicola* Beck.

Lit.: 11, 12, 22, 23, 26, 31, 33–37, 39, 46, 48, 49, 52–55, 68, 75, 79, 151, 152, 175, 207, 208, 292, 293, 303, 308, 320, 443, 452, 457–459, 504, 519, 528, 532, 543, 546–550, 552, 555–557, 561, 562, 568, 569, 579, 585–587, 598, 640, 641, 643, 647, 676, 734, 764, 795, 796, 897, 902, 906, 921, 939, 1013, 1048, 1050, 1062, 1075, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1153, 1170, 1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1187, 1194, 1208–1211, 1214, 1217, 1222, 1226, 1232, 1235, 1238, 1239, 1246, 1252–1256, 1274, 1326, 1370, 1388, 1397.

[□]*Lunaria annua* L. – mesačnica ročná

Podhradská dolina, pri ceste, 600 m (MR 11. 5. 1975).

Starší údaj (SCHWARZMANN s. a._R: 42) je zo skál pri Harmanci.

***Lunaria rediviva* L. – mesačnica trváca**

V listnatých, najmä sutinových lesoch zv. *Tilio-Acerion* (diagn. druh as. *Lunario-Aceretum pseudoplatani*), zriedkavejšie na brehoch horských potokov či v porastoch kosodreviny, na vhodných stanovištiach ojedinele aj nad hornou hranicou lesa, od úpätia po ca 1 500 m (SCHIDLAY 1956: 174).

Lit.: 12, 13, 23, 26, 46, 55, 154, 155, 194, 215, 240, 241, 293, 309, 461, 519, 520, 522, 526, 534, 538, 562, 580, 640, 647, 664, 696,

706, 708, 736, 847–849, 891, 901, 906, 910, 921, 930, 949, 1036, 1050, 1072, 1097, 1110, 1118, 1119, 1123–1125, 1171, 1174, 1175, 1177, 1184, 1185, 1202, 1208, 1211, 1217, 1232, 1234, 1249, 1254, 1256, 1274, 1326, 1354, 1361, 1397.

***Lupinus polyphyllus* Lindl. – lupina mnoholistá**
(„vlčí bôb“)

Pestuje sa ako okrasná rastlina, vysádza sa aj ako krmivo pre zver. Zatiaľ sme ho zaznamenali len v okrajových častiach územia: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Hornojelenská dolina, osada Prašnica (JKI 14. 6. 2006). – Jasenská dolina, početne na vlhkej lúke poniže rekreačného zariadenia Kašová (JKI 24. 6. 2007). – Podsuchá, Nižné Matejkovo, masovo na lúke v okolí rekreačných chat (JKI 23. 6. 2006).

Lit.: 44, 457.

***Luzula campestris* (L.) DC. – chlpaňa poľná**

[*Luzula campestris* agg.]

Syn.: *Juncus campestris* L.; *Luzula campestris* subsp. *vulgaris* (Gaudin) Asch. et Graebn.

Na podhorských lúkach aj v trávnatých hôľnych spoločenstvách od okrajov územia po 1 590 m.

Lit.: 12, 26, 46, 52, 54, 55, 75, 293, 457, 458, 547, 549, 552, 555, 561, 585, 587, 640, 647, 897, 906, 1175–1180, 1182, 1210, 1214, 1217, 1235, 1239, 1241, 1246, 1274, 1397.

***Luzula luzulina* (Vill.) Racib. – chlpaňa žltkastá**

Syn.: *Luzula flavescens* (Host) Gaudin

Vtrúsene v horských bučinách, smrečinách aj na pasienkoch nad hornou hranicou lesa, vzácne v nižších polohách, ca 500–1 470 m.

Lit.: 26, 75, 226, 329, 457, 535, 562, 564, 640, 714, 906, 1173, 1175, 1177, 1178, 1180, 1210, 1212, 1217, 1222.

***Luzula luzuloides* (Lam.) Dandy et Wilmott – chlpaňa hájna**

Syn.: *Luzula albida* (Hoffm.) DC.; *L. nemorosa* (Pollich) E. Mey. non Hornem., nom. illeg.

Rastie na podhorských, údolných aj horských lúkach, v porastoch (kyslých) bučín, smrečín, kosodreviny, horských vrbín aj v trávnatých hôľnych spoločenstvách od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Luzula luzuloides subsp. *luzuloides* – chlpaňa hájna pravá rastie prevažne na podhorských a údolných lúkach.

Luzula luzuloides subsp. *rubella* (Mert. et W. D. J. Koch)

Holub – chlpaňa hájna medenočervená [syn.: *L. cuprina* Rochel ex Asch. et Graebn., *L. luzuloides* subsp. *cuprina* (Rochel ex Asch. et Graebn.) Chrtek et Křísa] má ťažisko výskytu v spoločenstvách radov *Calamagrostietalia villosae* a *Nardetalia strictae* (diag. taxón).

Lit.: 12, 20, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 168, 190, 198, 227, 293, 457, 458, 499, 503, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 538, 546–550, 552, 553, 555, 561, 562, 568, 585, 587, 598, 640, 647, 676, 736, 791, 795, 796, 850, 897, 906, 910, 921, 949, 1012, 1013, 1027, 1099, 1118, 1119, 1121, 1174–1177, 1180, 1182, 1184, 1202, 1208, 1210, 1211, 1214, 1217, 1232, 1235, 1240, 1247, 1254, 1256, 1326, 1397, 1401.

***Luzula multiflora* (Ehrh.) Lej. – chlpaňa mnohokvetá** [*Luzula campestris* agg.]

Syn.: *Luzula campestris* subsp. *multiflora* (Ehrh.) Čelak.

Na podhorských lúkach, lesných svetlinách, no najmä v psicových pasienkoch nad hornou hranicou lesa od

okolí obcí Kordíky a Riečka po Kútnikov kopec pri Lubochni a Málinô brdo pri Ružomberku, po ca 1 540 m.

Lit.: 12, 26, 54, 55, 151, 152, 293, 303, 457, 458, 519, 522, 532, 549, 555, 561, 640, 647, 676, 733, 791, 906, 921, 1173, 1176, 1177, 1182, 1194, 1210, 1217, 1222, 1249, 1397.

***Luzula pallescens* Sw. – chlpaňa bledastá**

[*Luzula campestris* agg.]

Syn.: *Luzula pallidula* Kirschner

Rojkovské rašelinisko (BOSAČKOVÁ 1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 18).

Lit.: 151, 152, 303, 1194.

***Luzula pilosa* (L.) Willd. – chlpaňa chlpatá**

Roztrúsene na lúkach, trávnatých stráňach, v porastoch bučín aj sekundárnych smrečín od okrajov pohoria a údolí do horského stupňa; v lese na j. svahu Dvoriska po 1 180 m.

Lit.: 13, 26, 46, 55, 457, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 538, 640, 647, 850, 1059, 1112, 1113, 1170, 1175, 1176, 1182, 1202, 1217, 1397.

***Luzula sudetica* (Willd.) Schult. – chlpaňa sudetská** [*Luzula campestris* agg.]

Na ovsicovo-psicových pasienkoch, zriedkavejšie v porastoch smlzu chlpatého na hlavnom chrbte (Kráľova studňa – Krížna – Suchý vrch – Ploská – Borišov) a jeho západných výbežkoch, ca 1 230–1 560 m; tiež v mokradi v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 314–1 320 m.

Lit.: 26, 54, 55, 193, 194, 208, 293, 519, 526, 528, 640, 647, 906, 1170, 1176, 1210, 1217, 1397.

***Luzula sylvatica* (Huds.) Gaudin – chlpaňa lesná**

Syn.: *Juncus sylvaticus* Huds.; *Luzula maxima* DC.

V javorovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesoch, porastoch kosodreviny, horských vrbín aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa v submontánnom až subalpínskom stupni; na vrchole Ostredka po 1 590 m.

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 63, 75, 110, 113, 137, 209, 215, 223–226, 228, 293, 309, 461, 499, 504, 519, 520, 522, 532, 534, 538, 546, 548, 549, 552, 553, 555, 561, 564, 566, 587, 592, 640, 641, 647, 712, 731, 807, 811, 847, 849, 865, 906, 910, 911, 914, 949, 964, 1012, 1013, 1027, 1036, 1037, 1043, 1079, 1099, 1110, 1116, 1118–1120, 1164–1166, 1173, 1175–1180, 1184, 1186, 1187, 1195, 1202, 1207, 1210–1212, 1217, 1218, 1232, 1240, 1247, 1254–1257, 1261, 1326, 1397, 1401.

***Lychnis flos-cuculi* L. – kukučka lúčna**

Na vlhkých až podmáčaných podhorských a údolných lúkach (diag. druh radu *Molinietalia*) v okrajových častiach pohoria.

Lit.: 26, 55, 152, 198, 303, 457, 458, 461, 519, 587, 1050, 1182, 1194, 1214, 1226, 1232, 1238, 1239, 1246, 1397.

***Lycium barbarum* L. – kustovnica cudzia**

Podlavice, vzácne pri plote bývalého poľnohospodárskeho družstva, 415 m (Kliment 26. 6. 2007 BBZ).

Starší údaj je z lokality: Banská Bystrica, pod Cmarovom (MÁRKUS 1865a: 306).

***Lycopodium annotinum* L. – plavúň pučivý**

Na niekoľkých lokalitách v Bralnej Fatre (Haľamova kopa; Tlstá, údolia Konský dol, Sokolovo a Ľubená;

Skalná dolina; Padva; Strapatá skala), v Belianskej doline (Žiarna, 602 m), na Kope, častejšie v oblasti hlavného chrbta (Suchý vrch, Ploská, Šoproň, Čierny kameň, Tanečnica, Skalná Alpa), najmä na vápencovo-dolomitových skalách, balvanoch (aj žulových: Vyšné Matejkovo), miestami na práchnivejúcich pňoch v lese; na ssv. svahu Suchého vrchu po 1 542 m (JKI 21. 8. 2003).

Lit.: 16, 26, 46, 50, 52, 54, 55, 73, 75, 154, 155, 172, 245, 565, 639, 640, 1034, 1078, 1079, 1099, 1164, 1170, 1174–1178, 1180, 1217, 1232, 1249, 1254, 1355, 1394, 1402.

***Lycopodium clavatum* L. – plavúň obyčajný**

Zriedkavo na hôľných pasienkoch v masíve Krížnej, ca 1 200–1 550 m (SCHIDLAY 1956: 166). – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská a Mikulášková, lesné svetliny (BERNÁTOVÁ 1974_R: 47). – Rojkovské rašelinisko (HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 18). – Ostredok, trávnatý hrebeň k Ostrému brdu, v poraste *Avenella flexuosa* (DB 23. 7. 2007). – Malá Smrekovica, psicový porast pri hornom okraji lúk, 1 469 m (DB, PK 6. 9. 2006).

Staršie údaje / doklady sú z lokalít: údolie Biely potok, v lese (LENGYEL 1915: 12). – Belá, Lysec, idúc hore chrbtom (Textorisová 29. 6. 1902 SLO).

Lit.: 50, 245, 303, 422, 565, 647, 766, 767, 906, 1130, 1169, 1194, 1397, 1402.

***Lycopsis arvensis* L. – prhlica roľná**

Pri Krpeľanoch (TEXTORISOVÁ 1913: 10).

BERTA & BERTOVIÁ (1993d: 109) zaradili tento údaj do fíg. podokresu Veľká Fatra; vzhľadom na biológiu druhu však patrí skôr do Turčianskej kotliny. Ďalšia lokalita na rozhraní pohoria a kotliny je v obci Háj (Šipošová 1994 in litt.).

Lit.: 83, 458, 1034, 1397.

***Lycopus europaeus* L. – karbinec európsky**

V mokradiach a na slatiných lúkach, zriedkavejšie v brehových porastoch potokov v podhorskom stupni od okolia obcí Riečka a Harmanec po Rojkovské rašelinisko, Ľubochniansku dolinu a širšie okolie Ružomberka.

Lit.: 12, 26, 151, 152, 303, 457, 640, 647, 904, 1112, 1124, 1125, 1194, 1217, 1238, 1246, 1397.

***Lysimachia nemorum* L. – čerkáč hájny**

Blatnica, nad spojnicou dolín Priepastná a Pražená (JT sec. BERNÁTOVÁ et al. 1993_R: 5).

Staršie údaje sú z Belianskej doliny (BOLDIS 1897: 43), tiež z porastov spoločenstiev *Piceetum-Fagetum carpaticum typicum* na sz. svahoch Žarnovickkej doliny, 550 m (KLIKA 1927a: 22) a *Fagetum carpaticum cortusae* na záp. svahu Rakytova, 1 400 m (KLIKA 1927a: 19).

WAGNER (1901: 47), odvolávajúc sa na Boldisa, nesprávne uviedol výskyt tohto druhu z Gaderskej doliny.

Údaje Boldisa, Wagnera a Kliku prevzal HENDRYCH (1966: 149).

Lit.: 26, 325, 520, 640, 939, 1179, 1235, 1249.

***Lysimachia nummularia* L. – čerkáč peniažtekový**

Na údolných aj slatiných lúkach, v pobrežných vrbinách a jelšínach aj v brehových porastoch horských potokov od okolia Riečky po Rojkovské rašelinisko, Ľubochniansku dolinu a širšie okolie Ružomberka;

zriedkavo vyššie: Japeň, svetlina na záp. svahu, 890 m (JKI 3. 7. 1986).

Lit.: 12, 151, 152, 303, 457, 458, 460, 461, 499, 535, 538, 598, 640, 647, 736, 850, 1056, 1062, 1071, 1112, 1125, 1182, 1194, 1217, 1397.

***Lysimachia punctata* L. – čerkáč bodkovaný**

Stanovišťom druhu sú prameniská, brehy potokov, kroviny a okraje lesov; pestuje sa aj ako okrasná trvalka a splaňuje: Banská Bystrica, Laskomer, pri okraji cesty na vyvezenom odpade zo záhradky, 512 m (JKI, PT 16. 6. 2007). – Staré Hory, v okolí obce (Zigmundík sec. HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ 1989a: 306).

Veľká Fatra; autochtónny výskyt? (HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ 1979: 320).

***Lysimachia vulgaris* L. – čerkáč obyčajný**

Na mokrých lúkach, v prameniskách a na brehoch potokov od okolia obcí Riečka a Kordíky po Rojkovské rašelinisko, Ľubochniansku dolinu a širšie okolie Ružomberka.

Lit.: 151, 152, 303, 457, 458, 796, 1036, 1050, 1056, 1062, 1125, 1182, 1194, 1239, 1246, 1397.

***Lythrum salicaria* L. – vrbica vrbolistá**

Na mokrých lúkach, v slatinách, pobrežných vrbinách v okrajových častiach územia od okolia obcí Riečka a Kordíky po Rojkovské rašelinisko a Ľubochniansku dolinu.

Lit.: 12, 26, 151, 152, 189, 303, 457, 458, 499, 519, 530, 587, 640, 647, 736, 921, 1003, 1036, 1050, 1062, 1182, 1194, 1200, 1217, 1226, 1246, 1397.

***Maianthemum bifolium* (L.) F. W. Schmidt**

– tňovka dvojlistá

Syn.: *Smilacina bifolia* (L.) Desf.

V porastoch vápencových jedľobučín, javorových bučín, smrečín, smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbin, zriedkavo v trávnatých hôľných fytoocenózach od okrajov územia po 1 550 m (kóta 1 557 pri Krížnej; Suchý vrch).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 27, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 63, 75, 125, 154, 155, 162, 168, 194, 223–226, 228, 293, 309, 399, 452, 457, 458, 519, 520, 522, 524, 534, 553, 562, 564, 640, 643, 647, 736, 796, 847, 850, 906, 910, 921, 949, 1013, 1018, 1036, 1046, 1050, 1059, 1075–1077, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1125, 1169, 1170, 1174–1180, 1182, 1184, 1201, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1246, 1249, 1252, 1254, 1256, 1274, 1321, 1323, 1395, 1397, 1401.

***Malaxis monophyllos* (L.) Sw. – trčníčok jednolistý**

Syn.: *Achroanthes monophyllos* (L.) Greene; *Microstylis monophyllos* (L.) Lindl.

Zriedkavo na vlhkých lesných lúkach a okrajoch lesov: Blatnica, Tlstá, údolia Malá Hubná, Ľubená, Sokolovo, Konský dol (BERNÁTOVÁ 1976a: 206, 1976b: 285); Selenec, Čertova brána (MR VII. 1990); Padva, začiatok údolia (DB 28. 7. 1991). – Ružomberok, Sidorovo, viac mikrolokalít; okolie PP Krkavá skala (DÍTĚ & JASÍK 2002: 23).

„Túto zriedkavosť zbadala som prvý raz nad Vôdkou vpravo Koňského dolu, jediný exemplár asi pred 40 rokmi, potom márne som ju vyzerala. O tridsať rokov neskoršie práve niže tej istej Vôdky padly mi oči náhodou na dva jej exempláre v Koňskom dole. Zdá

sa, že drží sa na lúkach na Žiarnej, ale veľmi ťažko je ju vyzreť, s jej beznáročne zeleným kvietkom.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 29).

Starší údaj (B. LÁNYI 1912: 338) je z vrchu Kopa pri Kľačovanoch, 600 m.

Lit.: 13, 14, 16, 21, 26, 50, 55, 73, 188, 334, 420, 644, 947, 983, 1051, 1128, 1172, 1174, 1249, 1402.

***Malus domestica* Borkh. – jablň domáca**

Syn.: *Malus pumila* Mill.; *Pyrus malus* L.

Riečka, viac lokalít v okolí obce (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Kordíky, j. a jv. od obce (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Dolný Harmanec, pri železničnej zastávke (J. GALVÁNEK 2004: 22). – Podsuchá, Nižné Matejkovo, 590 m (LISICKÁ 1999: 13, 15).

Lit.: 268, 457, 458, 658, 1036, 1050, 1220.

***Malus sylvestris* Mill. – jablň planá, plánka**

Roztrúsene v okrajových častiach pohoria, napr.: Banská Bystrica, Nový Svet, vápencové bralá nad osadou. – Čremošné, Hriadky. – Staré Hory, Rybô. – sedlo Šturec. – Ružomberok, Vreckovo. – Ľubochňa. – dolina

Obr. 26. Trčičiek jednolistý (*Malaxis monophyllos*), nenápadná, výrazne ustupujúca drobná orchidea vlhkých lesných lúk.

Foto: Daniel Dítě.

Kantor. – Lysec, záp. svah, 1 050 m. – Belianska dolina. – Blatnica, Gaderská dolina; Pekárová, sutinový les na j. svahu, 980 m. – Sklabinský hrad. – Bôrová, sz. stráň. – Turčianska Štiavnička, úpätie vrchu Máleník.

Lit.: 26, 55, 137, 640, 645, 647, 718, 1080, 1172, 1207, 1217, 1359, 1397.

***Malva moschata* L. – slez pižmový**

Pestovaný druh pôvodom z južnej Európy, splnievajúci na suchých lúkach a v krovinách: Riečka, okolie (Darola 3. 7. 1966 SMBB sec. MARTINCOVÁ 1989: 62; JANIŠOVÁ 2001a: 124); medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 36). – Podhradie, pasienky v okolí obce (GR 9. 10. 1988). – Hubová, úpätie Kútňikovho kopca (MR 29. 9. 1975).

Lit.: 26, 457, 736, 921.

***Malva neglecta* Wallr. – slez nebadaný**

Podlavice, okraj cesty smerom k Tajovu, 415 m (JKI 26. 6. 2007). – Sklabinský Podzámok, Štiavnická dolina, pri vyústení lesnej cesty, 485 m (JKI 15. 9. 2006).

Lit.: 1397.

***Malva pusilla* Sm. – slez nizučký**

Sklabinský Podzámok, okraj hradskej v obci (JKI 15. 6. 2006); Štiavnická dolina, skládka odpadu ca 750 m ssz. od obce, 498 m (JKI 21. 9. 2006). – Podhradie, pri autobusovej zastávke v strede obce (JKI 16. 9. 2006).

Lit.: 26, 1397.

***Malva sylvestris* L. – slez lesný**

Laskomerská dolina (MR 12. 7. 1978). – Blatnica, ľavý breh Blatnického potoka na hornom konci obce, 500 m (Kliment 19. 9. 2006 BBZ). – Necpaly, ako burina v záhrade (MR 11. 10. 1966). – Sklabinský Podzámok, skládka odpadu v údolí ca 750 m ssz. od obce, 498 m (JKI 15. 9. 2006); zruderalizovaná plocha pred vstupom do hradu, ca 620 m (JKI 12. 6. 2007).

Z Laskomerskej doliny uviedol slez lesný už MÁRKUS (1865a: 306); z okolia Blatnice (kroviny pri obci) WAGNER (1901: 19), ktorý ho na rovnakom stanovišti zaznačil aj pri Turčianskej Štiavničke.

Lit.: 346, 731, 1123.

***Matricaria discoidea* DC. – rumanček diskovitý**

Syn.: *Chamomilla suaveolens* (Pursh) Rydb.

V medzikoľajiskách údolných ciest, na poliach, zošľapovaných stanovištiach aj v ruderalných spoločenstvách v okolí pastierskych kolíb od okrajov územia do horského, ojedinele až subalpínskeho stupňa: Krížna, pod vrcholom, 1 565 m (JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 26, 55, 459, 544, 640, 796, 1182, 1209, 1210, 1225.

***Matricaria recutita* L. – rumanček kamilkový, harmanček**

Syn.: *Matricaria chamomilla* L.

Blatnica, Záhorie, okraj lúky pod lesom (SKOKANOVÁ 2002: 9). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, na poliach (BIRKOVÁ 1974_R: 67). – Vyšná Revúca, horný koniec obce smerom do Zelenej doliny (JKo, JKI 2. 8. 2006).

LENGYEL (1915: 40) ho pozoroval pri domoch v obci Staré Hory.
Lit.: 921, 1182, 1397.

☉ ***Matteuccia struthiopteris* (L.) Tod. – perovník**

pštroší

Syn.: *Struthiopteris filicastrum* All., *S. germanica* Willd.

Ľubochňa, od obce k hájovni Salatín, úpätie pravej údolnej steny, pri okraji lúky (FRITZE & ILSE 1870: 518).

Napriek dlhodobému overovaniu sa tento údaj nepodarilo potvrdiť. Lokalita pravdepodobne zanikla pri výstavbe lesnej železnice (1904), príp. neskôr, pri budovaní penetrovanej údolnej cesty v 60. rokoch 20. storočia.

Lit.: 50, 172, 240, 337, 681, 907, 1122, 1356, 1394.

***Medicago falcata* L. – lucerna kosákovitá**

Syn.: *Medicago falcata* subsp. *adenocarpa* Soják

Početne na podhorských, údolných aj horských lúkach a pasienkoch, medziach, okrajoch ciest, zriedkavejšie v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do supramontánneho stupňa: j. svah Smrekovice pri Kráľovej studni, 1 330 m (JKI 16. 7. 2003). – pasienok na Pustalovčej, ca 1 540 m (SCHIDLAY 1956: 184). – Ostredok, pod výstupmi slienitých vápencov na j. svahu, ca 1 450 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 102).

Lit.: 12, 26, 55, 207, 208, 292, 457, 458, 585–587, 619, 640, 643, 676, 766, 796, 849, 902, 906, 921, 1045, 1112, 1169, 1182, 1211, 1214, 1217, 1235, 1239, 1252, 1361, 1397.

***Medicago lupulina* L. – lucerna d'atelinová**

Na podhorských, údolných aj horských lúkach, (zrunderalizovaných) pasienkoch, okrajoch ciest od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa, najmä v oblasti hlavného chrbta (Pustalovčia, Ostré brdo, Kýšky, Ploská, Čierny kameň); v kotline Pustalovčej po 1 380–1 400 m (SCHIDLAY 1956: 184).

Lit.: 12, 23, 26, 55, 68, 152, 303, 457–459, 519, 530, 544, 585–587, 619, 640, 643, 647, 676, 796, 902, 906, 921, 1050, 1169, 1182, 1194, 1200, 1209–1211, 1214, 1225, 1235, 1238, 1239, 1252, 1397.

☉ ***Medicago minima* (L.) Schreb. – lucerna najmenšia**

Cmarovo. – Harmanec (oba TMAK 1884: 11). – Blatnica, sv. stráne nad Blatnickou dolinou, 530 m, borina (KLIKA 1926b: 61).

Údaj z vrchu Ploská, 1 500 m, *Nardetum* (KLIKA 1926b: 72) nezodpovedá ekologickej valencii druhu (zámena s *Medicago lupulina*?).
Lit.: 50, 241, 519, 1036.

☉ ***Medicago sativa* L. – lucerna siata**

Podlavice, za obcou smerom k Tajovu. – Riečka, okolie. – Kordíky, pod cestou do sedla pod Holým vrškom. – Uľanka, Ravasky, extenzívny pasienok. – Turčianske Jaseno, okraj cesty do Jasenskej doliny. – Sklabiňa, lúky na záp. svahu kopca Brvenné. – Sklabinský Podzámok, horný okraj obce. – Turčianska Štiavnička, okolo polí pod pahorkami Sviňacia a Mikulášková; Štiavnická dolina, okraj cesty. – Podhradie, v obci. – Krpeľany, okraj hradskej smerom k Nolčovu. – pri ceste Ružomberok – hotel Hrabovo. – údolie Revúcej pri ústí Teplej doliny. – Čierny kameň, Marčekovo, pri kolibe.

Lit.: 26, 457, 458, 796, 1182, 1210.

+ ***Medicago varia* Martyn (*M. falcata* × *M. sativa*)**

– lucerna menlivá

Podlavice, za obcou smerom k Tajovu (JKI 26. 6. 2007). – Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Jakub, lúka pod cintorínom, 390 m (MJn 14. 7. 2006).
Lit.: 26, 457, 921.

***Melampyrum arvense* L. – čermeľ roľný**

Len v okrajových častiach územia: Banská Bystrica, Laskomer, jv. svah, 440 m (JKI, PT 16. 6. 2007). – Turčianske Jaseno, jz. svah hrebeňa nad Jasenskou dolinou, 571 m (JKI 25. 6. 2007). – Turčianska Štiavnička, Nad Baštou, na bývalých roliach (BERNÁTOVÁ 1974_R: 48). – Podhradie, krovinaté medze vých. od obce, 500–550 m (MR 8. 5. 1978).

Z Cmarova [Laskomer] uviedol druh už MÁRKUS (1865a: 306). Starší údaj je z Harmaneckej doliny (PETROGALLI 1887: 64).

Lit.: 731, 850, 921, 993, 1169, 1234, 1397.

☉ ***Melampyrum barbatum* Waldst. et Kit. ex Willd.**

– čermeľ bradatý

Blatnica, pod Plešovicou na obrábanej zemi v siatine. Len raz som ho zistila (TEXTORISOVÁ 1913: 10).

Lokalita sa nachádza na rozhraní s Turčianskou kotlinou.

Lit.: 993, 1026, 1034, 1361.

☉ ***Melampyrum cristatum* L. – čermeľ hrebenitý**

Blatnica, hrebeň Plešovice (Textorisová 12. 7. 1900 SLO, 1913: 10, 1930_R: 80).

Lit.: 26, 50, 993, 1034, 1249.

***Melampyrum herbichii* Wol. – čermeľ Herbichov**

MANICA (1973_R) uviedol výskyt zo smrečín i ďalších lesných spoločenstiev s účasťou smreka na dolomitoch, vápencoch a slienitých vápencoch v podhorskom a horskom stupni: Blatnica, Gaderská dolina, riedka smrečina v bočnej dolinke na úpätí Tlstej, 600 m; Tlstá, riedka borina s bukom na skalnatom jz. svahu, 1 000 m (p. 54). – hrebeň vých. od sedla Malý Šturec, 920 m, stará bučina so smrekom (p. 53). – Staré Hory, dolinka nad hradskou do sedla Veľký Šturec, 740 m, riedka smrečina s borovicou a bukom (p. 60). – riedka smrečina j. od rekreačnej oblasti Smrekovica, 1 400 m (p. 62).

Lit.: 207, 554, 1222.

***Melampyrum nemorosum* L. – čermeľ hájny**

V mezofilných lemoch krovin aj listnatých lesov a na lesných svetlinách v podhorskom, zriedkavejšie horskom stupni, napr.: Riečka, okolie obce; medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Podlavice, povýše obce. – Banská Bystrica, Laskomer. – Žarnovická dolina. – Čremošné, Čremošnianske lúky. – Blatnica, Ostrá; Blatnická a Gaderská dolina. – Belianska dolina. – Jasenská dolina. – Sklabinský hrad. – Turčianska Štiavnička, pahorok Mikulášková. – Ružomberok, dolina Bystré; hrebeň Sidorovo – kóta 802; Jazierske travertíny; Vlčia skala; Krková skala; Bukovinka; Podsuchá. Okrem var. *nemorosum* (syn.: *M. nemorosum* subsp. *silesiacum* Ronniger) je z územia doložený aj zriedkavý výskyt var. *praecox* ŠTECH (syn.: *M. nemorosum* subsp. *zingeri* Ganesh): Čremošné. – Smrekovica (ŠTECH & ŠIPOŠOVÁ 1997: 321, ŠTECH 2000: 368).

Lit.: 12, 23, 26, 55, 223, 457, 519, 586, 587, 598, 640, 736, 796, 965, 1021, 1022, 1169, 1171, 1182, 1208, 1217, 1238, 1239, 1397.

***Melampyrum pratense* L. – čermeľ lúčny**

Syn.: *Melampyrum vulgatum* Pers.

V porastoch reliktných kalcifilných a smrekovcových borín na skalných hrebienkoch po oboch stranách Blatnickej doliny, v Padve a v Skalnej doline, 750–1 000 m (UHLÍŘOVÁ 1992: 32, 1993: 32), tiež v reliktnej kosodrevine pod vrcholom Strapatej skaly, 1 185–1 195 m (UHLÍŘOVÁ & BERNÁTOVÁ 1998: 6) a na sz. svahu Smrekova (DB 5. 8. 2003); v smrečine na Smrekovici (1 530,2 m) po 1 464 m (DB, JK1, PK 11. 7. 2005).

Lit.: 26, 554, 921, 949, 1075, 1076, 1078, 1397.

***Melampyrum sylvaticum* L. – čermeľ lesný**

V porastoch vápencových bučín, jedľobučín, jedľovo-bukovo-smrekových aj smrekových lesov, smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín, na lesných svetlinách, poľanách, ojedinele aj pasienkoch od okrajov pohoria po vyšší horský stupeň, ca 450–1 465 m.

Lit.: 12, 17, 26, 31, 37, 46, 52, 55, 75, 112, 136, 175, 226, 228, 240, 293, 309, 320, 519, 520, 522, 534, 553, 554, 640, 643, 647, 736, 796, 847–849, 906, 921, 949, 993, 1013, 1036, 1059, 1075–1077, 1079, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1166, 1169, 1170, 1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1185, 1195, 1202, 1210, 1211, 1217, 1222, 1232, 1234, 1252, 1254, 1287, 1292, 1321, 1388, 1397, 1401.

***Melica ciliata* L. – mednička brvitá**

Na výslunných skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach, v porastoch reliktných borín, teplomilných sutinových lesov aj v spoločenstvách skalných previsov v južnej a západnej časti územia od okolia Podlavíc a Riečky cez viaceré lokality v Bralnej Fatre (Harmanec, nad jaskyňou Izbica; Blatnická dolina; Ostrá; Tlstá; Plešovica; Pekárová; Kozia skala; Kráľova koruna) a Beliansku dolinu po úpätie vrchu Sokol pri Krpeľanoch; v previsoch skalných stien na j. svahu Tlstej po 1 280 m (BERNÁTOVÁ 1991: 27).

Lit.: 13, 19, 22, 23, 26, 55, 66, 74, 79, 395, 462, 559, 640, 684, 807, 847, 849, 973, 974, 1050, 1062, 1075, 1080, 1112, 1123, 1171, 1172, 1174, 1217, 1234, 1237, 1253, 1274, 1360, 1397, 1402.

***Melica nutans* L. – mednička ovisnutá**

Syn.: *Melica montana* Huds.

V porastoch vápencových bučín a jedľobučín, zriedkavejšie javorových bučín, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesov, horských vrbín, na svetlinách v kosodrevine, v skalnatých žľaboch aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v poraste s *Carex sempervirens* subsp. *laxiflora* na j. úpätí skalných stien Suchého vrchu po ca 1 500 m (DB 11. 7. 1979).

Lit.: 12, 23, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 66, 75, 154, 155, 223, 224, 228, 309, 452, 457, 458, 462, 501, 519, 520, 522, 534, 550, 553, 562, 568, 598, 640, 643, 647, 676, 734, 796, 906, 911, 915, 921, 949, 965, 1050, 1059, 1062, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1123, 1169–1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1210, 1211, 1217, 1222, 1232, 1239, 1240, 1252–1254, 1320, 1327, 1331, 1395, 1397.

***Melica transsilvanica* Schur – mednička sedmohradská**

Len na južnom okraji územia: Podlavice, výslunné stráne zsz. od obce. – Riečka, sev. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 36). – Čremošné, Hriadky, výslunná andezitová stráň (MAGIC 1983: 72).

Staršie údaje sú z vrchov Sokolovo pri Kordíkoch (FUTÁK 1943: 63) a Laskomer, z Harmaneckej doliny (FUTÁK 1943: 31, 71) a krovinatých j. strání Drienka, 700–800 m (KLIKA 1926b: 51).

Lit.: 76, 241, 457, 519, 676, 1237, 1249.

***Melica uniflora* Retz. – mednička jednokvetá**

V území zriedkavý druh, zaznamenaný len na niekoľkých lokalitách: Podlavice, okolie lesnej cesty zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 36). – Harmanecká dolina, Lastovičia, 800 m (MAJER 1980: 271). – Turecká, bučina na vých. svahu Majerovej skaly, 835 m (JK1 10. 8. 2003). – Blatnica, Uhliská nad Dedošovou dolinou, 1 150 m (DB & JO sec. KLIMENT et al. 1993: 55).

MUCINA (1981: 39) uviedol výskyt *Melica uniflora* z viacerých lokalít v okolí Ružomberka: Žľabiny; Vreckovo; Haliny; Sidorovo, záp. svah; Málinô brdo, les na záp. a sz. svahu. Pri overovaní údajov sme na lokalitách Málinô brdo, Haliny, Vreckovo a Sidorovo našli len *Melica nutans*. Keďže však mednička jednokvetá rastie v bučine na úpätí neďalekého vrchu Brankov na západnom okraji Nízkych Tatier (Bernátová, Kliment & Obuch 21. 8. 1990 BBZ), jej výskyt v sv. časti Veľkej Fatry je pravdepodobný.

Lit.: 26, 50, 563, 640, 796, 901, 1315, 1323, 1355, 1397.

***Melilotus albus* Medik. – komonica biela**

Na pasienkoch, výslunných stráňach, antropicky narušených stanovištiach, popri (údolných) cestách, najmä v nižších polohách v blízkosti sídel od okolia Podlavíc po širšie okolie Ružomberka.

Lit.: 12, 458, 647, 676, 796, 921, 1036, 1182, 1226, 1239, 1397.

***Melilotus officinalis* (L.) Pall. – komonica lekárska**

V celom území roztrúsene na podhorských lúkach, trávnatých stráňach, pasienkoch, okrajoch ciest, v priekopách, ojedinele na dnách previsových dutín, po 770 m.

KLIKA (1926b: 74) ju uviedol z jv. svahu Tlstej, 1 100 m.

Lit.: 12, 23, 26, 55, 457, 458, 519, 647, 676, 796, 921, 1169, 1171, 1182, 1232, 1238, 1274, 1397.

***Melittis melissophyllum* L. – medunka**

medvokolistá

Syn.: *Melittis melissophyllum* subsp. *carpatica* (Klokov) P. W. Ball, *M. grandiflora* Sm.

Rastie na krovinatých stráňach, vo vápencových bučinách, menej v javorovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesoch; tiež v porastoch kvetnatých vysokosteblových nív a vrbín nad hornou hranicou lesa, od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v poraste as. *Anemone narcissiflorae*-*Laserpitium latifolii* v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou po 1 550 m (JK1 sec. KLIMENT et al. 1993: 55).

Lit.: 12, 13, 17, 26, 31, 34, 35, 40, 44–46, 53, 55, 66, 68, 75, 224, 226, 228, 240, 308, 309, 452, 457, 458, 519, 520, 522, 528, 534, 549, 550, 554, 556, 563, 568, 587, 588, 598, 619, 640, 643, 647, 705, 706, 734, 796, 827, 847, 850, 921, 949, 954, 1026, 1044, 1045,

1050, 1059, 1080, 1097, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1124, 1169, 1175, 1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1191, 1195, 1202, 1208, 1210, 1217, 1232, 1234, 1240, 1252, 1254, 1256, 1361, 1395, 1397, 1402.

***Mentha aquatica* L. – mäta vodná**

Na slatinách, vlhkých lúkach aj v brehových porastoch potokov, novšie zaznamenaná len na niekoľkých lokalitách: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124); Hodíková (MJn 23. 6. 1999); Bulíková (MJn 26. 6. 1999). – Tajov, Sokolie, mokrade na j. úpätí neďaleko rekreačných chatiek (MJn 25. 6. 1999). – Blatnica, Rakytovská dolina (BERNÁTOVÁ et al. 1993_R: 6). – Podhradie, ústie Podhradskej doliny (DB 3. 8. 2004). – Rojkovské rašelinisko (HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 18). – Vlkolíne, pramenisko j. od obce (HR 24. 6. 1980). – Liptovská Osada, záver Teplej doliny, 812 m (JAROLÍMEK et al. 2002b: 38).

Staršie údaje sú z Harmaneckej doliny (PETROGALLI 1887: 73), údolia potoka Rakša (KLIKA 1926b: 80) a Ľubochnianskej doliny (KLIKA 1926b: 82).

Lit.: 151, 152, 303, 457, 461, 519, 850, 1179, 1194, 1235, 1397.

***Mentha arvensis* L. – mäta roľná**

Pri vlhkých lesných cestách, na pasienkoch, vo svahových mokradiach, v mezofilných ruderalných spoločenstvách, napr.: Riečka, okolie. – Dolný Harmanec, zjz. svah Zadného Japeňa. – Blatnica, Blatnická a Rakytovská dolina; Konský dol. – Belianska dolina, pri kolibe v ústí dolinky Horná Svinná. – Borišov, Košarisko, pri kolibe, 1 100 m. – Turčianska Štiavnička, pahorky Sviňacia a Nad Baštou. – Podhradská dolina. – Rojkovské rašelinisko. – Ľubochnianska dolina, viac lokalít. – dolina Bystré, stredná časť. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce, povyššie cestného mosta.

Lit.: 12, 26, 55, 175, 190, 457, 640, 647, 1036, 1112, 1169, 1182, 1226, 1246, 1334, 1397.

***Mentha longifolia* (L.) L. – mäta dlholistá**

Syn.: *Mentha sylvestris* L.

Na brehoch a náplavoch horských potokov, v prameniskách, na vlhkých lúkach aj v porastoch mezofilných ruderalných spoločenstiev od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v pramenisku na vých. svahu Malej Smrekovice po 1 421 m (DB, JKL & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 102).

Lit.: 12, 26, 35, 55, 75, 154, 155, 175, 293, 295, 303, 457–461, 499, 543, 545, 566, 567, 587, 640, 647, 796, 901, 906, 921, 1036, 1050, 1062, 1094, 1125, 1179, 1180, 1182, 1194, 1201, 1209–1211, 1214, 1217, 1225, 1226, 1232, 1235, 1238, 1239, 1246, 1274, 1332, 1361.

***Mentha spicata* L. – mäta klasnatá**

Syn.: *Mentha crispa* auct. non L.

Horný Harmanec, mokrá lúka na brehu malého potôčika povyššie osady (PETROGALLI 1887: 73).

***Mentha ×verticillata* L. (*M. aquatica* × *M. arvensis*) – mäta praslenatá**

Podhradská dolina, mokrad v ústí doliny (DB 3. 8. 2004).

***Menyanthes trifoliata* L. – vachta trojlístá**

Výrazne ustupujúci druh slatinných lúk, novšie zistený

/ potvrdený len na niekoľkých lokalitách v okrajových častiach územia: Rakša, údolie potoka Rakša [Mača].

– Turčianska Štiavnička, Podlazy. – Kónské. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Baničné; Trlenská dolina; Nižné Matejkovo. – mokré lúky medzi osadou Podsúchá a obcou Liptovská Osada. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej jz. od obce.

Lit.: 21, 50, 73, 151, 152, 154, 155, 303, 422, 519, 540, 565, 904, 1003, 1046, 1056, 1144, 1174, 1194, 1226, 1246, 1304, 1312, 1362.

***Mercurialis perennis* L. – bažanka trváca**

Syn.: *Mercurialis paxii* auct. non (Graebn.) Rauschert

Rastie na čerstvo vlhkých, prevzdušených, humózných pôdach v spoločenstvách vápencových, kvetnatých aj javorových bučín, lipových javorín, lužných jelšín (diagn. druh tr. *Quercus-Fagetes* a zv. *Tilio-Acerion*), zmiešaných smrekovo-bukovo-jedľových lesov, vápencových smrečín, kosodreviny aj horských vrbín, zriedkavo v kvetnatých porastoch smlzov; v závere doliny Veľká Ramžiná pri Krížnej po 1 556 m (JKL sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 110).

Na tento druh sa vzťahujú údaje o výskyte *Mercurialis paxii* (Graebn.) Rauschert (MÁJOVSKÝ et al. 1978: 8, 29; BERNÁTOVÁ 1979b: 341; MUCINA 1981: 29, 39; FAJMONOVÁ 1982a: 262, 1986a: 46; DOSTÁL 1989: 637; DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 609) z Veľkej Fatry (cf. MÁJOVSKÝ & UHRÍKOVÁ 1990b: 45). Bažanka Paxova je druh dubových a dubovo-hrabových lesov, na Slovensku známy len z panónskej oblasti (CHRTEK & KRÍSA 1982: 413). Opísaná ako hybrid *Mercurialis ×paxii* Graebn. (*M. perennis* × *M. ovata*); areál druhého rodiča na Slovensko nezasahuje.

Lit.: 12, 17, 19, 23, 26, 27, 31, 35, 37, 46, 54, 55, 71, 74, 75, 79, 112, 136, 154, 155, 162, 168, 175, 193, 207, 208, 224–226, 228, 240, 241, 293, 295, 308, 309, 320, 457, 458, 460–462, 501, 503, 504, 520, 522, 524, 526, 528, 534, 549, 550, 553, 557, 561, 562, 568, 592, 598, 619, 640, 641, 643, 647, 664, 690, 694, 703, 796, 847–849, 898, 901, 905, 906, 910, 911, 921, 930, 944, 949, 965, 973, 974, 1013, 1036, 1043, 1050, 1059, 1061, 1075, 1076, 1079, 1080, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1121, 1125, 1166, 1169–1172, 1174, 1176, 1177, 1179, 1180, 1182–1187, 1189, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210, 1211, 1217, 1222, 1225, 1232, 1234, 1235, 1240, 1252, 1253, 1255–1257, 1274, 1285, 1288, 1292, 1315, 1317–1321, 1323, 1326, 1327, 1331, 1361, 1395, 1397, 1401.

***Microrrhinum minus* (L.) Fourr. – papuľka menšia**

Syn.: *Chaenorrhinum minus* (L.) Lange; *Linaria minor* (L.) Desf.

Na kamenistých vápencovo-dolomitových stráňach, sutinách (diagn. druh zv. *Stipion calamagrostis*), v skalných previsoch, zriedkavejšie na ruderalných stanovištiach v kolínnom až montánnom stupni: Podlavice, zsz. od obce. – Riečka, sev. od obce. – Blatnica, skaly pri pamätníku; Blatnická a Gaderská dolina; Ostrá, Slniečné skaly a Rovná dolina, 750–780 m; Tlstá, Sokolovo, 850 m a bralnatá vrcholová časť, 1 250 m; Plešovica, j. svah; Pekárová; Kozia skala, sutiny pod vrcholom. – Belianska dolina, Havranovo. – Sklabinský Podzámok, na hradných múroch. – skládka opadu pri hradskej z Krpelian do Nolčova.

Najvyšší výskyt (1 250 m) zaznamenala BERNÁTOVÁ (1991: 27) v previse na j. svahu Tlstej, v poraste as. *Arenario serpyllifoliae-Descurainietum sophiae*.

Lit.: 12, 13, 22, 23, 26, 44, 55, 457, 847, 921, 1026, 1152, 1171, 1172, 1174, 1234, 1361.

***Milium effusum* L. – pšeno rozložené**

Na karbonátovom podklade v kvetnatých aj javorových bučinách, smrečinách, v porastoch kosodreviny, horských vrbín, vysokobylinných nív (*Adenostylion alliariae*), sporadicky aj v brehových porastoch horských potokov a v mezofilných ruderalných spoločenstvách na miestach odpočinku dobytky, od údolí po ca 1 500 m.

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 55, 75, 136, 193, 198, 224–226, 293, 309, 461, 499, 519, 520, 522, 524, 534, 543, 545, 553, 564, 566, 640, 647, 906, 910, 911, 921, 949, 1012, 1013, 1050, 1099, 1110, 1175, 1177, 1179, 1180, 1202, 1209–1212, 1217, 1218, 1247, 1254, 1256, 1397, 1401.

***Minuartia langii* (G. Reuss) Holub – kurička vápencová**

Syn.: *Minuartia kitaibelii* (Nyman) Pawl., *M. laricifolia* subsp. *kitaibelii* (Nyman) Mattf., *M. striata* auct. non (L.) Mattf.; *Alsine laricifolia* Wahlenb.; *Arenaria rostrata* Kit. ex Willd. non (Pers.) Schleich., nom. illeg.

Na výslunných vápencovo-dolomitových stráňach a skalách v mačínových spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* (diagn. druh) a v porastoch reliktných borín v podhorskom až vyššom horskom stupni, ca 440–1 550 m.

Na tento druh sa vzťahujú údaje o výskyte *Minuartia striata* (L.) Mattf. subsp. *striata* v Harmaneckej doline (FUTÁK 1943: 31, 63, 74). Lit.: 12, 13, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 28, 36, 37, 39, 49, 52, 54, 55, 72, 75, 76, 78, 79, 136, 137, 154–156, 175, 178, 207, 208, 215, 223, 240, 241, 293, 317, 320, 462, 506, 519, 527, 528, 554, 557–561, 643, 647, 667, 698, 748, 765, 766, 796, 847–849, 879, 886, 891, 904, 906, 915, 921, 938, 939, 963, 964, 1003, 1013, 1036, 1050, 1075, 1076, 1110, 1112, 1114, 1123, 1124, 1170–1174, 1176, 1178–1180, 1184, 1195, 1210, 1211, 1218, 1232, 1234, 1241, 1249, 1252, 1272, 1332, 1334, 1383, 1388, 1397, 1401, 1402.

****Misopates orontium* (L.) Raf. – papulienka poľná**

Teplomilný archeofyt (pôvodom z mediteránu), zaznamenaný len v najjužnejšej časti územia: Riečka, veľmi vzácné (dva jedince) na okraji polička pri obci (JANIŠOVÁ 2001a: 124).

V r. 2007 už druh na lokalite nebol nájdený (M. Janišová).

***Moehringia muscosa* L. – meringia machovitá**

Na zatienených vlhkých vápencovo-dolomitových skalách (diagn. druh zv. *Cystopteridion*) a sutinách v porastoch vápencových jedľovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových a sutinových lesov a kosodreviny od okrajov územia a údolí po 1 550 m.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 37, 46, 54, 55, 75, 136, 178, 240, 241, 293, 309, 399, 462, 503, 519, 562, 640, 644, 647, 690, 702, 708, 731, 748, 847–849, 891, 904, 906, 921, 1036, 1050, 1112, 1119, 1123, 1124, 1171, 1175–1177, 1180, 1208, 1211, 1217, 1232, 1234, 1241, 1249, 1253, 1256, 1272, 1360, 1397, 1398.

***Moehringia trinervia* (L.) Clairv. – meringia trojžilová**

Roztrúsene v brehových porastoch horských potokov, v listnatých lesoch a na ich okrajoch, ojedinele na dnách previsových dutín v podhorskom a horskom stupni od okolia obcí Kordíky a Riečka po Ľubochňanskú dolinu a širšie okolie Ružomberka.

Lit.: 12, 23, 26, 35, 55, 457, 458, 460–462, 562, 640, 647, 731, 796, 906, 921, 1171, 1182, 1211, 1217, 1397.

***Molinia arundinacea* Schrank – bezkolonec trst'ovitý**

Riečka, viac lokalít v okolí obce (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Mošovce, Boriny (MR 7. 6. 1972). – Blatnica, Haľamova kopa, v žľabe na jjz. svahu nad okrajom lesa (BERNÁTOVÁ et al. 1993_R: 6); Drienok; Ostrá; Kozia skala, Piesky; Dedošová (všetko BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 172). – Belianska dolina, Luččné (DB 26. 7. 2006). – Malý Lysec, sev. svah, 1 050 m (Ružička 27. 8. 1960). – Krpeľany, Košaris-ko (JT 24. 11. 2006); Kopa – Sokol, strmé svahy nad priehradou (DB, PK 10. 7. 2007). – Rojkovské rašelinisko (HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 18). – Minčol (1 397,5 m), jv. svah, ca 20 m pod hrebeňom (DB 17. 7. 2006).

Na Sokole (783,0 m) v ostatných rokoch sukcesne zarastá nízkoštrblové enklávy s *Carex alba* a *Sesleria caerulea* (J. Topercer). Lit.: 17, 26, 268, 303, 457, 1112, 1113, 1179, 1194, 1235, 1246, 1249.

***Molinia caerulea* (L.) Moench – bezkolonec belasý**

Slatinné lúky v údoliach a na okrajoch pohoria, ca 440–720 m: Rakša, údolie potoka Hrádky. – Mošovce, Rybníky, slatina pod prameniskom potoka Rybník. – Blatnica, Blatnická a Rakytovská dolina, dolinka Mohošov, Selenec. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Jazierce; Bukovinka. Rastie tiež v lavínových žľaboch na jv. svahu vrchu Malá Pustalovčiča, 1 469–1 475 m (DB 22. 8. 2006) a v mokradiach na jv. aj záp. svahu Ploskej, tu po 1 466 m (DB 25. 7. 2006).

Starší údaj (TMÁK 1886: 12) je z Laskomerskej doliny.

Lit.: 13, 26, 50, 55, 151, 152, 175, 189, 303, 519, 530, 540, 1003, 1034, 1037, 1046, 1056, 1094, 1179, 1194, 1200, 1226, 1239, 1246, 1304.

***Moneses uniflora* (L.) A. Gray – jednokvietok veľkokvetý**

Syn.: *Pyrola uniflora* L.; *Moneses grandiflora* Salisb.

Roztrúsene v porastoch vápencových a javorových bučín, jedľobučín, smrečín, kosodreviny aj na skalnatých svetlinách v Bralnej Fatre i na hrebene pohoria (Kráľova studňa, Suchý vrch, Čierny kameň, Rakytov, Skalná Alpa) v submontánnom až supramontánnom stupni, po 1 460 m.

Lit.: 13, 26, 46, 54, 55, 75, 215, 519, 520, 522, 564, 592, 631, 639, 640, 643, 736, 796, 847, 906, 921, 949, 1036, 1050, 1059, 1077, 1078, 1110, 1113, 1123, 1169, 1175, 1176, 1179, 1180, 1184, 1195, 1207, 1212, 1217, 1232, 1234, 1249, 1252, 1334, 1354, 1397.

***Monotropa hypophegea* Wallr. – hniliak holý**

Syn.: *Monotropa hypopitys* subsp. *hypophegea* (Wallr.) Holmboe, *M. hypopitys* var. *glabra* Roth

Riečka, okolie (HÁBEROVÁ 1998: 19). – Banská Bystrica, Laskomer (Darola 2. 7. 1966 SMBB sec. MARTINCOVÁ 1989: 65). – Rakša, dolina Mača, 970 m; Rakšianska dolina, 650 m, *Carici albae-Fagetum*. – Nečpalská dolina, Priavna, 660 m. – Belianska dolina, Šindelná, 660 m (všetko PT, VCH 16. a 17. 8. 2001).

Staršie údaje / doklady sú z lokalít: Blatnická dolina (Klika 1924 PRC sec. KRISA 1982b: 337). – Kopa, 1 100 m, SV, hrebeňová bučina (KLIKA 1929a: 258). – Ľubochňa (Blattny sec. Soó & BORSOS

1964: 161); záver údolia Tureckô (bočné údolie Lubochnianskej doliny), cestou na Kliačik (FRITZE & ILSE 1870: 521).
Lit.: 50, 522, 632, 736, 955, 1059, 1274.

***Monotropa hypopitys* L. – hniliak smrekový**

Syn.: *Monotropa multiflora* (Scop.) Fritsch

Kordíky, lesná lúka jz. od sedla pod Holým vrškom; Ištvánka, bučina na sv. svahu. – Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce. – Dolný Harmanec. – Rakša, Dolinka, jz. svah kóty 620,8. – Mošovce, Drienok. – Blatnica, Tlstá, údolia Konský dol a Vápenná; Ostrá, Kačarová; Plešovica; Blatnická dolina; Rakytovská dolina; Selenec; Padva. – Belianska dolina. – Hubová. – Ružomberok, Žľabiny; Vreckovo; Sidorovo.

Lit.: 12, 26, 55, 240, 241, 309, 458, 520, 632, 640, 643, 707, 711, 796, 847, 848, 921, 949, 955, 973, 974, 1123, 1179, 1217, 1234, 1249, 1395, 1397.

***Muscari comosum* (L.) Mill. – modrica chochlatá**

Syn.: *Leopoldia comosa* (L.) Parl.

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Podlavice, výslunná jiv. stráň nad obcou, 435–460 m (JKL, PT 16. 6. 2007). – Kostiviarska, Laskomer (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 117), jv. svah, 520–590 m (JKL, PT 16. 6. 2007); Laskomerská dolina, 410 m (MJn 9. 7. 2004). – Dolný Harmanec, Zadný Japeň, zjz. svah (Kochjarová & Hrouda in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 34).

Starší údaj (MARGITAI 1913: 238) je z okolia Mošoviec.

Lit.: 12, 457, 619, 652, 1062, 1397.

***Myosotis arvensis* (L.) Hill. – nezábudka roľná**

Syn.: *Myosotis intermedia* Link

Na trávnatých svahoch, okrajoch lesov, polí, ciest, napr.: Riečka, okolie. – Kordíky, údolie záp. od Holého vršku. – Uľanka, údolie pod Ravaskami. – Harmanec, dolina Cenovo. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce. – Blatnica, Gaderská a Lubená dolina, Selenec. – Turčianske Jaseno, okraj poľa sv. od kopca Hradište, 670 m. – Turčianska Štiavnička, pahorky Nad Baštou, Sviňacia a Mikulášková. – Podhradská dolina, horná časť, 830 m. – Liptovské Revúce, údolie Veľká Turecká.

Lit.: 12, 26, 55, 457, 458, 731, 847, 921, 1169, 1182.

***Myosotis brevisetacea* (R. Schust.) Holub – nezábudka štetinkatá [*Myosotis palustris* agg.]**

Syn.: *Myosotis nemorosa* subsp. *brevisetacea* R. Schust.

Rastie vo vlhkých listnatých aj ihličnatých lesoch a na ich okrajoch, v mokrinách okolo lesných ciest, svahových prameniskách, okolo lesných potôčkov v kolínnom až montánnom stupni. Herbárovými položkami je doložená z lokalít: Blatnica, Dedošová dolina, Drobkov. – Kantorská dolina. – Necpalská dolina, pod Ploskou. – údolie pod Šturcom. – Lubochná, lúky pod Čiernym kameňom. – Šipruň, svahové pramenisko, 1 100 m (KRÁLIK 1984_R: 146, 1993: 148).

***Myosotis decumbens* Host – nezábudka poliehavá**

[*Myosotis sylvatica* agg.]

Syn.: *Myosotis decumbens* subsp. *kernerii* auct. non (Dalla Torre et Samth.) Grau

V území zriedkavá, položkami doložená len z niekoľkých lokalít: Kráľova studňa (Zahradníková 1955

SAV). – Ostré brdo (Grebenščikov 1953 SAV) (oba sec. KRÁLIK 1993: 126). – Kráľova koruna, jz. svahy hrebienka (Bernátová 3. 6. 1977 BBZ, det. Králik). – Padva (Bernátová 27. 5. 1977 BBZ, det. Králik). – Kantorská dolina (Bernátová & Birková 29. 5. 1973 BBZ, det. Králik).

***Myosotis nemorosa* Besser – nezábudka hájna**

[*Myosotis palustris* agg.]

Syn.: *Myosotis nemorosa* Besser subsp. *nemorosa*, *M. laxiflora* var. *scabra* (Simonk.) R. Schust., *M. palustris* subsp. *strigulosa* (Rchb.) Arcang.

Zaznamenaná na vlhkých až mokrých lúkach, v okolí pramenísk, horských mokradí, v brehových porastoch horských potokov od údolí do supramontánneho stupňa; v poraste as. *Geranio-Alchemilletum crinitae* na jz. svahu Rakytova po 1 490 m (KLIMENT 1994b: 143).

Na Kľaku bola zbieraná aj var. *hercynica* R. Schust. (Klika 1933 PRC sec. KRÁLIK 1984_R: 141, 1993: 145).

Lit.: 548, 620, 1216.

Vo Flóre Slovenska V/1 (KRÁLIK 1993) bolo publikované členenie *Myosotis nemorosa* na dva poddruhy: subsp. *nemorosa* a subsp. *brevisetacea*, ktoré sú v súčasnosti hodnotené ako osobitné druhy (cf. ŠTĚPÁNKOVÁ 2002, MARHOLD et al. 2007a: 399, 400). Väčšina údajov v nižšie uvedených prameňoch bola uverejnená pod menom *M. nemorosa* (bez rozlíšenia poddruhov), možno však predpokladať, že časť z nich (najmä z vyšších polôh pohoria) sa vzťahuje na *M. nemorosa* s. str.

Myosotis nemorosa (s. l.): 12, 13, 26, 35, 37, 55, 458, 548, 566, 640, 1112, 1210, 1217, 1246, 1261, 1274.

***Myosotis palustris* (L.) L. – nezábudka močiarna**

[*Myosotis palustris* agg.]

Syn.: *Myosotis palustris* subsp. *radicans* (Opiz) R. Schust.

Na vlhkých až mierne vlhkých údolných lúkach, štrkových náplavoch aj bahnistých brehoch potokov. V území je zastúpená dvomi poddruhmi, hodnotenými aj ako osobitné druhy (cf. KRÁLIK 1993):

***Myosotis palustris* subsp. *palustris* – nezábudka močiarna pravá** je položkami doložená zo záveru Blatnickej doliny (údolie k Veľkému Rakytovu) a z Lubochnianskej doliny (KRÁLIK 1984_R: 100, 106, 1993: 133, 135). Výskyt v Lubochnianskej doline (vlhké lúky pri potoku medzi Kornietovou dolinou a Nižným tajchom, 750 m; Dostál 1946 PR sec. KRÁLIK 1984_R: 100, 1993: 133) patrí medzi najvyššie položené náleziská poddruhu na Slovensku (KRÁLIK 1993: 133).

***Myosotis palustris* subsp. *laxiflora* (Rchb.) Schübl et G. Martens – nezábudka močiarna málokvetá** [syn.: *M. laxiflora* Rchb.] rastie na brehoch potokov, v okolí pramenísk, na mokrých až močaristých lúkach, na miestach so stálym dostatkom vlhky, napr.: Harmanec, údolie Cenovo. – Dolný Harmanec, dolina Rakytova. – Blatnica, Gaderská a Rakytovská dolina. – Belianska dolina, ústie dolinky Horná Svinná. – Kraľovany, ľavý breh Váhu poniže obce. – Lubochnianska dolina. – Rojkov, mokré lúky pri obci.

Lit.: 12, 26, 55, 599, 620, 640, 953, 1026, 1125, 1216, 1246.

Myosotis palustris agg.: 37, 46, 52, 75, 152, 175, 193, 303, 457, 458, 460, 461, 499, 519, 587, 647, 850, 906, 911, 1003, 1050, 1071, 1164, 1166, 1173–1175, 1178, 1180, 1182, 1194, 1201, 1209, 1211, 1214, 1225, 1226, 1238, 1239, 1261, 1397.

***Myosotis sparsiflora* Mikan ex Pohl – nezábudka riedkokvetá**

Druh vlhkých listnatých lesov, krovín a brehových porastov, uvádzaný z nasledovných lokalít: Banská Bystrica, Ostrý vrch, v lese (MÁRKUS 1867a: 11).

– Turecká, pri obci (FREYN 1872: 349). – Lubochňa, Kľak, S, 650 m; Dolné Čierňavy, SV, 800 m; Kornietová dolina, J, 850 m, *Piceetum-Fagetum carpaticum filicetosum* (KLIKA 1927a: 26, 1929a: 261); Rakytov pri Hornom tajchu, SZ, 840 m, *Abieto-Fageto-Calamagrostidetum variaie* (KLIKA 1949: 12).

Najbližšie k územiu bola recentne nájdená v parku pri mestskom úrade v Turčianskych Tepliciach (Šipošová 1994 in litt.).
Lit.: 239, 520, 522, 620, 734, 1037, 1397.

⊗ ***Myosotis stricta* Link ex Roem. et Schult.**

– nezábudka drobnokvetá

Syn.: *Myosotis micranta* auct. non Pall. ex Lehm.

Tajov, na vrchu Žiar (KRAJNÍK 1950: 130).

Lit.: 619, 1397.

***Myosotis sylvatica* Ehrh. ex Hoffm. – nezábudka**

lesná [*Myosotis sylvatica* agg.]

Syn.: *Myosotis montana* Besser

V kvetnatých aj javorových bučinách, lipových javorinách, smrečinách, porastoch kosodreviny, horských vrúb, na vlhkých lúkach, lesných svetlinách, v brehových porastoch horských potokov aj v porastoch vysokobylinných nív od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa; v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou po 1 550 m (JKI 10. 9. 1989).

Lit.: 12, 13, 23, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 125, 136, 175, 224–226, 293, 457, 460, 461, 519, 520, 522, 524, 534, 542, 543, 545, 548, 549, 553, 564, 566, 567, 587, 620, 640, 647, 676, 690, 796, 849, 906, 910, 921, 949, 1012, 1050, 1080, 1099, 1110, 1112, 1119, 1123, 1169, 1171, 1172, 1175–1177, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1209, 1210, 1212, 1217, 1232, 1240, 1247, 1249, 1253, 1254, 1256, 1397.

***Myosoton aquaticum* (L.) Moench – mäkkul'a vodná**

Syn.: *Cerastium aquaticum* L.; *Malachium aquaticum* (L.) Fr.; *Stellaria aquatica* (L.) Scop.

Na brehoch potokov a v mokradiach v podhorskom stupni, napr.: Harmanec, dolina Cenovo. – Kordíky, medzi obcou a sedlom pod Holým vrškom. – Blatnica, Gaderská dolina. – Sklabinský Podzámok, zjz. od obce; Štiavnická dolina. – Konské, pri hradskej ssv. od obce. – Nolčovo, pri hradskej vsv. od obce. V doline Skalné pri Liptovskej Osade po 846 m (JAROLÍMEK et al. 2002b: 38).

Lit.: 12, 75, 223, 458, 461, 499, 647, 906, 1123, 1180, 1182, 1240, 1241, 1397.

⊗ ***Myricaria germanica* (L.) Desv. – myrikovka nemecká**

Syn.: *Tamarix germanica* L.

Rástla na štrkových náplavoch horských bystrín (diagn. druh radu *Epilobietalia fleischeri*): na brehoch Blatnice (ROCHEL 1821: 89). – Gaderská dolina, dolná časť (FÁBRY 1874 BRA, 1880: 51; Textorisová 1887 SLO, 1888 BRA; BOLDIS 1897: 44). – Necpalská dolina, spolu so *Salix incana*. – Belianska dolina, sporadicky (oba PETRIKOVICH 1912b: 129, 1913_R: 62). – Lubochňianska dolina, Krátke (Valenta 1940 BRA); niekoľko krov v strednej časti (medzi Salatínom a Dolnými Čierňavami) a v hornej časti nad Vyšným tajchom (KLIKA 1933: 278, 1949: 27).

V Gaderskej doline zbierala myrikovku Textorisová ešte v r. 1900 (BRA), neskôr jej výskyt nepotvrdila: „S Blatnicou je to smutnejšie. Kde v doline už od rokov robí sa okolo dreva, tam *Myricaria* nemá možnosti jestvovania.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 61).

Lit.: 50, 136, 223, 519, 529, 623, 639, 640, 748, 848, 892, 1050, 1123, 1217, 1234, 1249, 1397.

***Myriophyllum spicatum* L. – stolístok klasnatý**

Turčianska Štiavnička, park, rybník, 460 m (RH, JKo 26. 6. 2007). – Nolčovo, Ráztoka, ľavostranné podsvahové mŕtve rameno, hojne (JT 17. 7. 1999). – Krpeľany – Nolčovo, v koryte Váhu (JT 1992; JT 17. 7. 1999). – Kraľovany, v koryte Váhu pri ústí Oravy (JT 17. 7. 2007).

***Myriophyllum verticillatum* L. – stolístok praslenný**

Kopa, staré zavodnené rameno Váhu pri zsz. úpätí, 434 m (DB, PK 22. 8. 2007).

Ďalšia k územiu veľmi blízka lokalita je pri obci Nolčovo, v ramene Váhu pri lávke cez rieku, 418 m (JKo, RH 19. 9. 2007).

***Nardus stricta* L. – psica tuhá**

Na podhorských lúkach a pasienkoch aj v nízkosteblových porastoch nad hornou hranicou lesa (*Nardo-Agrostion tenuis*) od okrajov územia po 1 580 m.

Lit.: 12, 26, 46, 52, 54, 55, 63, 75, 109, 154, 155, 175, 209, 293, 303, 457, 458, 519, 526, 531, 532, 544, 546, 547, 555, 561, 579, 585–587, 603, 640, 647, 766, 791, 795, 796, 849, 897, 901, 906, 921, 939, 968, 1003, 1027, 1050, 1153, 1170, 1173, 1175–1178, 1180, 1182, 1194, 1209, 1210, 1214, 1217, 1222, 1234, 1235, 1261, 1272, 1397.

⊗ ***Negundo aceroides* Moench – javor jaseňolistý**

Syn.: *Acer negundo* L.

Neofyt pôvodný v Severnej Amerike, na Slovensku pestovaný od r. 1794, lesnícky využívaný od r. 1841 (BENČAĽ 1982: 81, 88). Nájdený neďaleko parku v Turčianskej Štiavničke na pahorkoch Teplica a Sviňacia (BERNÁTOVÁ 1974_R: 21, BIRKOVÁ 1974_R: 22).

***Neotinea tridentata* (Scop.) R. M. Bateman, A. M.**

Pridgeon et M. W. Chase – vstavač trojzubý

Syn.: *Orchis tridentata* Scop.

Druh suchších, výslnných lúk, krovín a okrajov lesov, v území zaznamenaný na jedinej lokalite: Jakub, lúka pri okraji lesa oproti študijnej ploche Jakub, 440 m, VSV, roztrúsene, len 5 jedincov (JASÍK 1992_R: 32, JASÍK & KOSTŮR 2004: 81).

Z lokality Banská Bystrica, Jakub uviedla druh už Hallonová (sec. MARTINCOVÁ 1989: 67).

Lit.: 50, 484, 588, 736, 1206.

***Neotinea ustulata* (L.) R. M. Bateman, A. M.**

Pridgeon et M. W. Chase – vstavač počerný

Syn.: *Orchis ustulata* L.

Na suchších aj vlhších lúkach, pasienkoch, krovinatých stráňach a okrajoch lesov v severnej až sv. časti pohoria, po vyššie polohy horského stupňa: Rojkov, lúky a kroviny nad obcou. – Lubochňianska dolina, pod Krátkym. – Hubová, lúky Žiar; Kútnikov kopec. – Černovské lúky, Zrazy. – Ružomberok, Stará Černová. – Biely Potok, viac lokalít. – Vlkolínec. – okolie PP Krkavá skala. – Liptovská Osada, vyvýšenina nad

cintorinom (všetko DÍTĚ & JASÍK 2002: 25); alúvium Revúcej jz. od obce, ca 200 m powyše mosta cez riečku (PT 12. 7. 2007). – Vyšná Revúca, Pilná dolina, j. svah za poslednými domami, 740 m (MJn 8. 8. 2006); Minčol, jv. svah hrebeňa sv. od vrchola, 1 356 m (DB 17. 7. 2006). Vzácne v jz. časti pohoria: Belianska dolina, Šindelná (IR 6. 8. 1990). Horváthová (28. 7. 1970) ho ako veľkú vzácnosť zaznačila na vrchole Drienka.

Starší údaj je z Ostrého vrchu pri Banskej Bystrici (TMÁK 1887: 27).

Aktuálne zistené populácie sú priradované k poddruhu *Neotinea ustulata* subsp. *aestivalis* Jacquet et Scappat [syn.: *Orchis ustulata* subsp. *aestivalis* (Kümpel) Kümpel et Mrkvicka].

Lit.: 26, 50, 148, 188, 241, 329, 634, 748, 796, 891, 1036, 1123, 1124, 1206, 1249.

***Neottia nidus-avis* (L.) Rich. – hniezdovka hlístová**

Syn.: *Ophrys nidus-avis* L.; *Epipactis nidus-avis* (L.) Crantz

Roztrúsene vo vápencových bukových, jedľovo-bukovo a smrekovo-bukovo-jedľových lesoch aj v sekundárnych smrečinách od okrajov územia a údolí do horského stupňa; na záp. svahu Tanečnice po 1 260 m (JT sec. BERNÁTOVÁ et al. 1989: 117).

Lit.: 12, 26, 46, 55, 130, 188, 190, 228, 293, 322, 457, 458, 477, 479, 484, 519, 520, 522, 639, 640, 643, 647, 734, 796, 827, 849, 850, 906, 910, 921, 947, 949, 956, 1050, 1059, 1062, 1110, 1112, 1113, 1123, 1124, 1175, 1179, 1184, 1191, 1195, 1202, 1206, 1207, 1217, 1222, 1232, 1234, 1252, 1274, 1288, 1355, 1395, 1397, 1402.

+*Nepeta cataria* L. – kocúrník obyčajný

V súčasnosti sa v území takmer výlučne vyskytuje v spoločenstvách zv. *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae*, osídľujúcich dná previsových dutín v skalných stenách komplexu Tlstej a Ostrej, 750–800 m (BERNÁTOVÁ 1987: 93, 1991: 28, 32, 39, 43); mimo nich na Plešovici.

FRIITZE & ILSE (1870: 518) ho pozorovali cestou z Lubochnie k hájovni Salatín; TMÁK (1884: 23) v okolí Kostiviarskej.

Lit.: 19, 22, 23, 26, 74, 240, 462, 575, 581, 696, 1036, 1171, 1249.

***Nepeta pannonica* L. – kocúrník panónsky**

Turčianske Jaseno, početne (ca 250 jedincov) na výslnnom hrebienku záp. od kopca Hradište, JV, 643–647 m; Hradište, jz. svah, 648 m; okraj cesty do Jansenskej doliny (všetko JKI 24. 6. 2007). – Sklabinský Podzámok, Sklabinský hrad, výslnná jjv. stráň, po 642 m (Kliment 29. 6. 2003 BBZ); údolím od obce k hájovni Maršalovo (JKI 2. 7. 2003); cestou na Katoivu skalu (KŠ 1980).

Starší, nepotvrdený údaj (WAGNER 1901: 46) je z vrchu Kľak. Medzi obcami Sklabiňa a Sklabinský Podzámok ho zbierala aj Textorisová (6. 7. 1924 SLO); výskyt z okolia Sklabinského Podzámku publikovala ŠKOVIROVÁ (1987: 215).

Lit.: 50, 575, 1026, 1249, 1361, 1384.

+*Neslia paniculata* (L.) Desv. – repinka metľinatá

Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, v priekopách a pri poli za druhou horárňou (BIRKOVÁ 1974_R: 71).

Lit.: 26, 1182.

⊙*Nonea pulla* (L.) DC. – ostreň počerný

Veľká Fatra (TRAPL 1924: 46).

***Odontites vulgaris* Moench – zdravienok neskorý**

Syn.: *Odontites rubra* Pers. ex Besser

Na medziach, údolných lúkach, okrajoch lesov a lesných ciest, napr.: Harmanec, dolina Cenovo. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce. – Rakša, na dne lomu. – Blatnica, Blatnická, Rakytovská a Gaderská dolina, Seleneč, Drobkov. – Folkušová, sz. od obce. – Belá, Belianska dolina. – Necpaly, Necpalská dolina, záver. – Turčianska Štiavnička, pahorky Sviňacia a Mikulášková; pasienky na úpätí vrchu Máleník. – Podhradská dolina. – Podsuhá, Nižné Matejkovo.

Lit.: 12, 26, 55, 647, 696, 779, 921, 1113, 1182, 1238, 1239, 1339, 1397.

***Oenothera biennis* L. – pupalka dvojročná**

V území vzácne v málopočetných populáciách: Banská Bystrica, pri ceste do Podlavíc, pod Roosewellovou nemocnicou, 395 m (JKI 26. 6. 2007). – Krpeľany, Sokol, v malom opustenom lome na úpätí, ca 430 m (JKI 11. 7. 2003).

TEXTORISOVÁ (22. 8. 1926 SLO, 1930_R: 65) ju zaznamenala na svahu Dubín nad Sebeslavcami.

+*Oenothera hoelscheri* Renner ex Rostaňski

– pupalka Hoelscherova

Zriedkavý, prechodne zavlečený druh, osídľujúci okraje cestných komunikácií, v území doložený len z jednej lokality: Kralovany, vých. od obce, pri ceste Ružomberok – Žilina, 250 m za cestným mostom cez Váh, 430 m (JEHLÍK & ROSTAŇSKI 1979: 393).

Lit.: 495, 496, 1026, 1361.

+*Onobrychis viciifolia* Scop. – vičeneč vikolistý

Syn.: *Onobrychis sativa* Lam.

Na lúkach, trávnatých stráňach, popri cestách, po ca 900 m, napr.: Riečka, viac lokalít v okolí obce. – Banská Bystrica, Laskomerská dolina; Laskomer. – Čremošné, lúky vých. od obce. – Rakša, terasa pri vápnitom močiarí, nad cestou. – Blatnica, Plešovica, záp. svah. – Sklabinský Podzámok, jv. až jz. stráne pod hradom. – Turčianska Štiavnička, pahorky Bašta, Nad Baštou, Sviňacia a Mikulášková. – Krpeľany, úpätie svahov nad obcou. – Hubová, lúky nad obcou; údolie Bystré. – Ružomberok, Vlkolíneč; Podsuhá. – Nižná Revúca, údolie Revúcej.

Lit.: 190, 457, 587, 1169, 1182, 1235, 1397.

***Ononis arvensis* L. – ihlica roľná**

Syn.: *Ononis hircina* Jacq.

Zriedkavo na suchších aj vlhkých lúkach a okrajoch ciest, napr.: Laskomerská dolina. – Čremošné, lúky vých. od obce. – Blatnická dolina. – Turčianske Jaseno, výslnný hrebienok z. od kopca Hradište. – Sklabinský Podzámok, v obci; úpätie jjv. stráne pod hradom. – Turčianska Štiavnička, úpätie vrchu Máleník. – Krpeľany, úpätie svahov od priehrady k Nolčovu. – Rojkovské rašelinisko. – Lubochna, okolie. – Hubová, lúky nad obcou. – Ružomberok, Vlkolínske lúky; Hrabovo; Jazierske travertíny; Bukovinka. – Vyšná Revúca, lúky nad obcou.

Lit.: 26, 55, 303, 447, 587, 796, 921, 1037, 1194, 1238, 1239, 1246.

***Ononis spinosa* L. – ihlica trnitá**

Na lúkach, pasienkoch, krovinatých stráňach a okrajoch lesov, napr.: Riečka, sev. od obce. – Podlavice, zsz. od obce. – Laskomerská dolina. – Jakub, lúka pod cintorinom. – Čremošné, Hriadky, j. svah; lúky vých. od obce. – Mošovce, nad samotou powyše lomu. – Blatnica, Blatnická a Gaderská dolina; Plešovica. – Belianska dolina. – Sklabinská dolina. – Sklabinský Podzámok, vjv. stráň pod hradom. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Sviňacia a Mikulášková. – Krpel'any, Sokol. – Rojkovské rašelinisko. Na horskej lúke na vrchu Lysec po ca 800 m (MR sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 110).

Lit.: 12, 26, 55, 151, 152, 303, 457, 586, 587, 619, 640, 643, 676, 921, 1062, 1169, 1182, 1194, 1217, 1226, 1252, 1361.

***Ophioglossum vulgatum* L. – hadivka obyčajná**

V území vzácny druh vlhkých až mokrých lúk a pasienkov, novšie zistený len na niekoľkých lokalitách: Riečka (Darola 22. 5. 1966 SMBB sec. MARTINCOVÁ 1989: 67). – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo, opustená lúka, ca 650 m (JASÍK 2003: 247). – Blatnica, ústie Padvy do Selenca (BERNÁTOVÁ 1994_R: 7, DB 2. 9. 2004); Necpalská dolinka nad horárňou Dedošová (DB 26. 6. 1984). – Kráľova studňa, pasienok nad chatou, 1 290 m (Součková 1953 SAV; SCHIDLAY 1956: 167). B. LÁNYI (1912: 338) uviedol výskyt druhu zo sedla Štrec, 800 m, KLIKA (1926b: 77) z údolnej lúčky v Salatínskom údolí, 700 m.

Obr. 27. Vstavač bledý (*Orchis pallens*) rastie roztrúsene až po vyššie polohy pohoria; rozkvitá zavčasu na jar. Foto: Daniel Dítě.

Lit.: 21, 26, 50, 247, 457, 483, 519, 644, 647, 736, 906, 1026, 1074, 1172, 1361, 1394, 1397.

***Ophrys insectifera* L. – trčník muchovitý**

Syn.: *Ophrys muscifera* Huds.

Roztrúsene, nezriedka v početných populáciách na trávnatých a krovinatých stráňach od okrajov územia do horského stupňa; na lokalite Haľamova kopa, Krahulčie po 1 225 m (ONDREJOVÁ 1993_R: 6).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 31, 50, 55, 76, 130, 188, 215, 241, 457, 477, 481, 484, 519, 586, 628, 690, 702, 712, 736, 737, 827, 849, 921, 952, 1050, 1062, 1174, 1179, 1191, 1206, 1232, 1234, 1239, 1249, 1274, 1361, 1402.

***Orchis mascula* subsp. *signifera* (Vest) Soó**

– vstavač mužský poznačený

Syn.: *Orchis speciosa* Host

Na údolných, svahových aj horských lúkach, krovinatých stráňach, okrajoch lesov aj v trávnatých porastoch nad hornou hranicou lesa, ca 400–1 570 m.

Lit.: 16, 26, 27, 39, 46, 49, 50, 54, 55, 149, 188, 215, 223, 239, 457, 458, 484, 519, 520, 522, 561, 577, 585–587, 639, 640, 647, 748, 849, 850, 906, 974, 1050, 1123, 1169, 1170, 1174–1177, 1206, 1210, 1211, 1214, 1217, 1234, 1238, 1239, 1249, 1355, 1384, 1397, 1402.

***Orchis militaris* L. – vstavač vojenský**

Roztrúsene na suchších, zriedkavo vlhších lúkach, krovinatých stráňach a lesných svetlinách po obvode územia v kolínnom a submontánnom stupni, na vápencovom podklade.

Podrobný výpočet lokalít (najmä v severnej časti územia) uviedli DÍTĚ & JASÍK (2002: 24).

Lit.: 26, 50, 130, 149, 188, 241, 484, 736, 850, 1048, 1206, 1239, 1249.

***Orchis pallens* L. – vstavač bledý**

Roztrúsene na vápencovom podklade na vlhších lúkach, okrajoch krovín a lesov v kolínnom až supramontánnom stupni; na trávnom vých. svahu Suchého vrchu po 1 415 m (JT sec. KLIMENT et al. 1993: 55).

Lit.: 12, 13, 26, 27, 50, 55, 130, 149, 188, 241, 457, 458, 477, 479, 481, 484, 563, 586, 587, 647, 748, 805, 849, 1036, 1050, 1097, 1123, 1169, 1182, 1206, 1234, 1384, 1397, 1402.

***Orchis purpurea* Huds. – vstavač purpurový**

Podhradská dolina, vzácne v poraste buka a borovice na skalnatom sz. svahu, 725 m (BURJANINOVÁ 1997_R: 6).

Druh rástol veľmi vzácne v blízkosti poľovničieho chodníka; v posledných rokoch sa výskyt nepodarilo potvrdiť (Burjaniv 2006 in litt.).

***Orchis* × *lorenziana* nothomorpha *kisslingii* (Beck)**

Potůček (*O. mascula* subsp. *signifera* × *O. pallens*)

Turecká, Líška (1 445,0 m), jz. svah (Vlčko sec. JASÍK 1995: 18); kosné lúky v blízkosti domov na konci obce, pri žltom značenom turistickom chodníku do doliny Ramžiná, spolu s rodičmi (JV, JKO 6. 5. 2004).

Lit.: 50, 477.

***Origanum vulgare* L. subsp. *vulgare* – pamajorán obyčajný pravý**

Na výslnných trávnatých, krovinatých stráňach, okrajoch lesov (diagn. druh radu *Origanetalia vulgaris*) aj rúbaniskách v kolínnom až montánnom stupni; v chrá-

nených polohách nad hornou hranicou lesa (Križna, Veľká Pustalovčia, Ploská, Borišov) v kvetnatých spoločenstvách vysokosteblových nív a v medzernatých porastoch horských vrbín po ca 1 500 m.

Lit.: 12, 20, 26, 31, 34, 37, 53, 55, 68, 75, 76, 129, 198, 228, 240, 457, 461, 499, 519, 543, 549, 550, 553, 556–568, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 736, 796, 850, 906, 911, 965, 1036, 1050, 1080, 1099, 1112, 1113, 1169, 1172, 1175, 1177, 1179, 1180, 1182, 1202, 1209, 1210, 1217, 1222, 1225, 1232, 1234, 1252–1254, 1274, 1315, 1397.

***Orobanche alsatica* Kirschl. – zárafa alsacká**

Bohatá populácia (ca 500 jedincov), parazitujúca na *Libanotis pyrenaica*, bola nájdená na jedinej lokalite: Borišov, j. svah pod výstupmi slienitých vápencov, 1 380–1 450 m (BERNÁTOVÁ et al. 1996a: 381).

Populácia je ohrozovaná pastvou (preháňaním) hovädzieho dobytká.

Lit.: 34, 42, 44, 50, 53, 58, 59, 68, 550, 561, 594, 1026, 1156, 1217, 1361.

***Orobanche caryophyllacea* Sm. – zárafa obyčajná**

Syn.: *Orobanche vulgaris* Poir.

Na druhoch rodu *Galium* v podhorí (Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce; Staré Hory, Rybô; Rakšianska dolina, rúbanisko; Mošovce, okraj lesa pri samote Mazan; Blatnica, Ostrá; Nolčovo, okraj lesnej cesty v závere Veľkej doliny) i v horskom stupni (Kraľovany, vrchol Kopy; Ružomberok, Vreckovo); staršie doklady sú z vrchov Malinie pri Mošovciach, Tlstá, Majerova skala a Križna (ZÁZVORKA 1997: 506).

Lit.: 12, 26, 50, 136, 647, 736, 796, 921, 1059, 1156, 1234.

***Orobanche elatior* Sutton – zárafa väčšia**

Syn.: *Orobanche major* auct. non L.

Vzácné v okrajových častiach územia: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Blatnica, medzi Dielom a Záhorím (MR 22. 9. 1970).

Lokalita pri Blatnici leží na rozhraní s Turčianskou kotlinou.

Lit.: 26, 50, 457.

***Orobanche flava* Mart. ex F. W. Schultz – zárafa deväťsilová**

Na druhoch rodu *Petasites*, najmä na brehoch a náplavoch horských potokov, po ca 1 050 m.

Lit.: 12, 13, 26, 35, 37, 55, 75, 136, 175, 178, 198, 215, 240, 241, 309, 458, 460, 461, 519, 564, 567, 640, 708, 788, 848, 921, 1034, 1050, 1125, 1156, 1169, 1177, 1179, 1180, 1182, 1217, 1232, 1234, 1249.

***Orobanche lutea* Baumg. – zárafa žltá**

Turčianske Jaseno, trávnatý hrebeň nad Jasenskou dolinou, pri chatách, 609 m (JKI 24. 6. 2007). – Sklabinský Podzámok, výslnné stráne v okolí hradu, 552–646 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 103).

Starší, nepotvrdený údaj je spod Blatnického zámku (TEXTORISOVÁ 1930_R: 81).

Lit.: 50, 1123, 1249, 1339, 1361.

***Orobanche reticulata* Wallr. – zárafa sieťnatá**

Syn.: *Orobanche pallidiflora* Wimm. et Grab.

Bazifilný a vápnomilný druh, rastúci na rôznych stanovištiach v širokej škále spoločenstiev od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa. Zistený bol na viacerých lokalitách v Bralnej Fatre (Harmanecká

jaskyňa, Drienok, Ostrá, Tlstá, Kožia skala, Rakytovská a Gaderská dolina, Seleneč, Necpalská dolina) i na hlavnom chrbte (Križna, Majerova skala, Čierny kameň); na vrchu Minčol v ca 1 340 m (DB 17. 7. 2006).

Lit.: 26, 50, 55, 179, 207, 208, 420, 519, 564, 968, 1034, 1155, 1156, 1180, 1211, 1232, 1249, 1259, 1334, 1397.

***Orphantha lutea* (L.) A. Kern. ex Wettst. – zúbkokvet žltý**

Syn.: *Euphrasia lutea* L.; *Odontites lutea* (L.) Clairv.

Rastie v xerothermných trávnatých spoločenstvách, vo Veľkej Fatre len na vrchu Plešovica pri Blatnici (Textorisová 26. 7. 1906 SLO, 1913: 10; Bernátová & Uhlířová 1990 SLO sec. E. MICHALKOVÁ 1995: 71).

Lit.: 21, 26, 40, 43, 45, 50, 55, 76, 778, 780, 974, 1034, 1171, 1237, 1249, 1397.

***Orthilia secunda* (L.) House – hruštica jednostranná**

Syn.: *Pyrola secunda* L.; *Ramischia secunda* (L.) Gareke

Roztratené v porastoch vápencových bučín, smrečín, smrekovcových borín a kosodreviny od okrajov územia (okolie Podlavíc a Riečky) cez Bralnú Fatru po príkrovové trosky na hrebeni pohoria (Skalná Alpa) a Lubochniansku dolinu.

Lit.: 12, 26, 46, 54, 55, 75, 223, 240, 241, 519, 520, 522, 631, 640, 643, 647, 736, 921, 965, 1000, 1059, 1062, 1075–1078, 1110, 1112, 1113, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1184, 1195, 1201, 1202, 1217, 1222, 1232, 1241, 1247, 1252, 1254, 1288, 1397.

***Oxalis acetosella* L. – kyslička obyčajná**

V porastoch vápencových jedľobučín, kvetnatých aj javorových bučín, sutinových, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesov, kosodreviny, horských vrbín, v brehových porastoch horských potokov, ojedinele aj horských vysokosteblových nív od okrajov územia po 1 530 m.

Lit.: 12, 16, 23, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 63, 75, 112, 154, 155, 168, 175, 194, 196, 224–228, 241, 293, 309, 460–462, 470, 501, 503, 504, 519, 520, 522, 524, 526, 532, 534, 538, 553, 562, 564, 566, 567, 592, 598, 640, 643, 647, 731, 734, 796, 807, 848, 849, 906, 910, 921, 949, 973, 974, 1012, 1013, 1018, 1043, 1050, 1059, 1076, 1097, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118–1121, 1125, 1164–1166, 1169, 1171, 1173–1177, 1179, 1180, 1182–1185, 1187, 1189, 1195, 1202, 1205, 1207–1211, 1217, 1218, 1222, 1232, 1238–1241, 1247, 1252–1256, 1288, 1315, 1317, 1320, 1323, 1326, 1327, 1331, 1395, 1397, 1401.

***Papaver dubium* L. subsp. *dubium* – mak pochybný pravý**

V území zaznamenaný na dnách južne (jjz.) orientovaných previsových dutín, tienených lesom alebo vlastnou klenbou previsu, v porastoch as. *Poo nemoralis-Hackelietum deflexae*: Salaš (1 029 m) nad Dešovou dolinou, 940 m. – Ostrá, Slniečné skaly nad Blatnickou dolinou, 750 m (oba BERNÁTOVÁ 1987: 91, 1991: 38).

Údaj o výskyte *Papaver dubium* na obrábaných poliach pri horámi v údolí medzi obcami Turčianska Štiavnička a Sklabinský Podzámok (BIRKOVÁ 1974_R: 73) je mylný; rastie tu len *P. rhoeas*.

Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 56, 64, 70, 74, 997, 1026, 1171, 1173, 1182, 1361, 1402.

*Papaver rhoeas L. – mak vlčí

Syn.: *Papaver strigosum* (Boenn.) Schur

Len v okrajových častiach územia, napr.: Podlavi-
ce, okraj cesty za obcou smerom k Tajovu. – Lasko-
mer, okraj cesty k vysieľacu. – okraj hradskej medzi
Banskou Bystricou a Uľankou (Kostiviarska, Jakub,
Uľanka). – Harmanec, okraj cesty v obci, ojedinele.
– Blatnica, Záhorie, pasienok; Gaderská dolina; Ple-
šovicica, záp. svah; Pekárová. – Turčianske Jaseno, viac
lokalít jz. až sz. od obce. – Jasenská dolina, pri ceste.
– Sklabinský Podzámok, popri ceste z obce k hájovni
Maršalovo. – Rojkov, políčka na úpätí pohoria. – me-
dzi obcami Rojkov a Lubochňa. – Černovské lúky,
úpätie, okraj cesty.

SCHIDLAY (1956: 174) ho uviedol z pasienkov nad chatou Kráľova
studňa, ca 1 270 m.

Lit.: 26, 55, 906, 1172, 1397.

°*Papaver somniferum* L. – mak siaty

Laskomerská dolina (MÁRKUS 1865a: 306). – Čremoš-
né, spontánny výskyt (ŠÍPOŠOVÁ & KUBÁT 2002: 29).
Stará kultúrna rastlina (pôvodom pravdepodobne z Turecka a Vý-
chodnej Indie), u nás pestovaná a miestami splaňujúca. Textorisová
(22. 7. 1900) ho zbierala v Blatnici, za Vlčkej humnom.

***Papaver tatricum* subsp. *fatraemagnae* Bernátová**

– mak tatranský veľkofatranský

Syn.: *Papaver alpinum* subsp. *tatricum* A. Nyár. (p. p.), *P. alpinum*
auct. non L., *P. burseri* auct. non Crantz

Výskyt tohto novoopísaného endemického poddru-
hu (BERNÁTOVÁ 2002b: 765) sa viaže na refugiálne
biotopy na dnách previsových dutín mohutných, na
sever (až SZ) orientovaných skalných stien s holo-
cénnou sintrovou výplňou v podhorskom až horskom
stupni Bralnej Fatry (Bágl'ov kopec, Tlstá, Ostrá),
770–1 250 m. Tvorí tu dominantu porastov as. *Cor-
tuso matthioli-Papaveretum tatrici* (BERNÁTOVÁ 1991:
43–45, 2002a: 53). Najnižšia lokalita bola nájdená
v Konskom dole, 650 m (BERNÁTOVÁ & ŠKOVIROVÁ
1980: 761).

Autorkou prvého publikovaného údaja o výskyte maku tatranského
vo Veľkej Fatre je HORVÁTHOVÁ (1967: 867, ut *Papaver alpinum*),
ktorá ho našla vo vápencových polojaskynkách (previsoch) na úbo-
čí Tlstej 6. 7. 1963. V inej práci (HORVÁTHOVÁ 1967_r: 22) o tunajšej
populácii napísala: „Všetko nasvedčuje tomu, že tento *Papaver alpi-
num* L. z Veľkej Fatry, mal by byť ssp. *tatricum* Nyár. podľa Dostála
s istou špecializáciou na Fatru, a teda by mohol byť – *fatrense*! To
rozhodne budúcnosť.“ Podľa dostupných prameňov (HOUEK 1981:
25) však D. Huták už v r. 1961 zistil hojný výskyt *Papaver alpinum*
subsp. *tatricum* jv. od Blatnického hradu asi 2 km za horárňou pri
ceste údolím popri potoku na pravej strane údolia pod previsom asi
20 m vysokých skál. Tento údaj sa nám nepodarilo overiť.

Lit.: 13, 16, 19, 21–26, 40, 42, 44, 45, 50, 55, 56, 71, 73, 74, 76,
78, 175, 207, 208, 248, 250, 251, 255, 267, 311, 331, 332, 400, 405,
454, 462, 551, 554, 588, 665, 668, 690, 703, 747, 765, 874, 875,
896, 934, 939, 973, 974, 995, 1000, 1004, 1093, 1101, 1104, 1114,
1171–1174, 1201, 1260, 1332, 1334, 1354, 1361, 1362, 1369, 1371,
1380, 1387, 1402.

***Parietaria officinalis* L. – múrovník lekársky**

Syn.: *Parietaria erecta* Mert. et W. D. J. Koch

Dolný Harmanec, dolina Rakytovo, 550–620 m
(Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY
1998: 38).

Zo stráni Bystrickej doliny pri Dolnom Harmanci ho uviedli TMAK
(1884: 26) a PETROGALLI (1887: 65).

Lit.: 12, 850, 1036, 1404.

***Paris quadrifolia* L. – vranie oko štvorlisté**

V spoločenstvách vápencových jedľových a javo-
rových-bučín, lipových javorín aj lužných jelšín,
v zmiešaných smrekovo-bukovo-jedľových lesoch,
zriedkavejšie vo vápencových smrečinách, trávnatých
skalnatých žľaboch, porastoch kosodreviny a hor-
ských vrbín v submontánnom až supramontánnom
stupni; na jv. svahu Suchého vrchu po 1 522 m (JKL
21. 8. 2003).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 37, 46, 54, 55, 75, 125, 126, 194, 196, 223–225,
228, 241, 293, 309, 458, 460, 461, 499, 501, 519, 520, 522, 524,
534, 538, 553, 567, 592, 640, 643, 647, 734, 736, 796, 847, 849,
901, 906, 910, 911, 949, 973, 974, 1012, 1013, 1050, 1059, 1079,
1099, 1110, 1112, 1113, 1125, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182,
1184, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210, 1211, 1217, 1218, 1222, 1232,
1234, 1240, 1241, 1252–1254, 1288, 1315, 1317, 1354, 1395, 1397,
1401.

***Parnassia palustris* L. – bielokvet močiarny**

Druh so širokou ekologickou valenciou, osídľujúci
prameniská, horské lúky, skalnaté stanovišťa aj po-
rasty kosodreviny od okrajov územia a údolí po ca
1 550 m.

Lit.: 13, 26, 27, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 126, 137, 151, 152, 154,
155, 175, 189, 190, 241, 293, 303, 457, 519, 530, 548, 561, 619,
640, 647, 731, 736, 848, 901, 906, 921, 939, 974, 1036, 1050, 1094,
1099, 1119, 1164, 1166, 1170, 1173–1180, 1182, 1194, 1200, 1201,
1205, 1210, 1217, 1226, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1241, 1246,
1247, 1254, 1256, 1261, 1339, 1397, 1402.

***Pastinaca sativa* L. – paštrnák siaty**

Na podhorských a údolných lúkach, okrajoch ciest
a pod. v nižších polohách územia.

Lit.: 12, 26, 55, 457, 519, 647, 796, 921, 1182, 1239, 1397.

***Pedicularis hacquetii* Graf – všivec Hacquetov**

Syn.: *Pedicularis exaltata* var. *carpatica* Andrae, *P. carpatica* (An-
drae) Simonk., *P. exaltata* auct. non Bess., *P. foliosa* auct. non L.,
P. sumana auct. non Spreng.

Aktuálne zaznamenaný v porastoch as. *Anemone nar-
cissiflorae-Avenelletum flexuosae* na hrebni Úplaz,
1 270–1 320 m (KLIMENT 1994a: 67), *Anemone narcis-
siflorae-Laserpitium latifolii* v závere doliny Veľká
Ramžiná pod Krížnou, 1 480 m (KLIMENT 1995a: 109)
a *Geranio sylvatici-Salicetum silesiacae* v nivačnej
depressii na sv. svahu Ploskej, 1 400–1 410 m (VESELÁ
1995: 40).

Na Úplaze zbieral všivec Hacquetov už Roubal (1920 PR sec. Ho-
lub & KMEŤOVÁ 1997: 399), na Krížnej Textorisová (5. 7. 1890
SLO).

HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ (1989b: 411), HOLUB & KMEŤOVÁ
(l. c.) uviedli herbárové doklady aj z Majerovej skaly (Trúchly
1889 PR, Trapl 1923 PRC, Kmoniček 1935 PRC) a Kľaku (Klika
1924 PRC). Výskyt na Kľaku publikovali už WAHLENBERG (1814:
189) a FRITZE & ILSE (1870: 523). WAGNER (1901: 45) lokalizoval
náleziisko bližšie: „Nur an grasigen felsigen Stellen des Klak-Gip-
fels u. zw. an der westlichen Seite. Selten.“ Napriek viacnásobnému
hľadaniu sa nám údaj nepodarilo potvrdiť. KLINDA (1985: 106) uvie-
dol všivec Hacquetov z územia ŠPR (v súčasnosti NPR) Tlstá, kde
sme jeho výskyt nezistili.

Lit.: 21, 26, 50, 73, 240, 251, 253, 293, 341, 392, 409, 519, 547,

549, 554, 577, 588, 711, 805, 807, 811, 879, 886, 888, 891, 904, 906, 914, 972–974, 1099, 1123, 1124, 1210, 1211, 1249, 1254, 1299, 1397.

***Pedicularis palustris* L. – všivec močiarny**

Na vlhkých lúkach, v slatinách a prameniskách, v súčasnosti veľmi vzácné: Rakša, dolina Nedoroz (DB 5. 6. 2003). – Rojkovské rašelinisko, slatinné lúky (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16). Staršie údaje / doklady sú aj z lokalít: Horný Harmanec, oplotená lúka s prameňom povýše osady (PETROGALLI 1887: 73). – slatinné lúky (*Caricetum davallianae*) v údolí Rakše, 550–600 m (KLIKA 1926b: 79). – Gaderská dolina (FÁBRY 1880: 52). – Lubochňanská dolina, Čierňavy (Červenka 1926 PRC sec. HOLUB & KMEŤOVÁ 1997: 414). – pod Brdom pri Ružomberku, mokré lúčky v údolí neďaleko salašov, 800 m (KLIKA 1934a: 5). Lit.: 50, 151, 152, 223, 303, 392, 519, 530, 850, 1003, 1050, 1194, 1200, 1304, 1397.

***Persicaria amphibia* (L.) Delarbre – stavikrv obojživelný**

Kraľovany, Kopa, sev. úpätie, 438 m (DB, PK 2. 7. 2007).

***Persicaria dubia* (Stein) Fourr. – stavikrv riedkokvetý**

Syn.: *Persicaria mitis* (Schrank) Assenov non Delarbre, nom. illeg. Sklabinský Podzámok, Štiavnická dolina (JKI 15. 9. 2006). – Kónské, v priekope pri ceste ssv. od obce. – Nolčovo, v priekope pri ceste (oba JKI 21. 9. 2006). Lit.: 1397.

***Persicaria hydropiper* (L.) Delarbre – stavikrv pieprový**

Syn.: *Polygonum hydropiper* L. Starohorská dolina, vlhké miesta pri potoku (LENGYEL 1915: 20). – Kónské, v priekope pri ceste ssv. od obce, 439 m (JKI 21. 9. 2006). – Kraľovany, sútok Oravy a Váhu, 430 m, pravý breh tesne pri vode (IJ 27. 8. 1997). Lit.: 647, 1397.

***Persicaria lapathifolia* (L.) Gray – stavikrv štiavolistý**

Kordíky, j. a jv. od obce; pod cestou do sedla pod Holým vŕškom (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce, ca 500–550 m (Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 39). – Kónské, v priekope pri hradskej ssv. od obce (JKI 21. 9. 2006).

Konkrétne údaje z územia sú o výskyte dvoch poddruhov:

***Persicaria lapathifolia* subsp. *lapathifolia* – stavikrv štiavolistý pravý:** Podlavice, priekopa v obci (JKI 26. 6. 2007). – Podhradie, priekopa v obci. – Kónské, v priekope pri hradskej j. od obce (oba JKI 21. 9. 2006).

***Persicaria lapathifolia* subsp. *pallida* (With.) Á. Löve – stavikrv štiavolistý sivý:** Turčianska Štiavnička, okraj poľa nad obcou (JKI 16. 9. 2006).

Lit.: 12, 458, 647, 1397.

***Persicaria maculosa* Gray – stavikrv broskyňolistý**

Syn.: *Polygonum persicaria* L.

Kordíky, j. a jv. od obce; lesná lúka jz. od sedla pod Holým vŕškom (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Blatnica, Rakytovská dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 174).

– Belianska dolina, ústie dolinky Horná Svinná (KLIMENT 1987_R, tab. 4).

Lit.: 26, 55, 458, 640, 647, 1179, 1209, 1397.

***Petasites albus* (L.) P. Gaertn. – deväťsil biely**

V kvetnatých a javorových bučinách, lipových javorinách, vápencových jedľovo-bukových, jedľovo-bukovo-smrekových a smrekových lesoch, zriedkavejšie v porastoch kosodreviny, brehových porastoch horských potokov a v okolí pramenísk od údolí po vyššie polohy horského stupňa; v poraste horských vrúb na sv. svahu Ploskej po 1 425 m (JKI, DB, PK 18. 5. 2007).

SILLINGER (1930: 134) uviedol, bez udania nadmorskej výšky, výskyt *Petasites albus* z kosodreviny na sz. svahu Skalnej Alpy.

Lit.: 12, 26, 27, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 110, 112, 136, 154, 155, 168, 194, 224, 225, 240, 293, 309, 329, 458, 461, 519, 520, 522, 524, 526, 534, 538, 543, 564, 566, 592, 640, 643, 647, 669, 708, 714, 764, 848, 901, 906, 910, 911, 914, 921, 939, 949, 1034, 1050, 1059, 1077, 1078, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1125, 1166, 1169, 1173–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1186, 1187, 1189, 1201, 1202, 1207, 1209, 1212, 1217, 1222, 1225, 1226, 1232, 1234, 1238, 1240, 1249, 1252, 1256, 1257, 1287, 1288, 1315, 1323, 1332, 1370, 1395, 1397.

Obr. 28. Všivec močiarny (*Pedicularis palustris*) sa zachoval v území už len na dvoch lokalitách na okraji pohoria.

Foto: Daniel Dítě.

***Petasites hybridus* (L.) P. Gaertn., B. Mey. et Scherb. – deväťsil lekársky**

Syn.: *Petasites officinalis* Moench

Porasty deväťsila lekárskeho sa vyskytujú vo všetkých väčších dolinách Veľkej Fatry, najčastejšie v dolnej a strednej časti údolí, ca 420–800 (1 050 m), ojedinele po 1 250 m (Vyšné Matejkovo; JKI, PK 5. 9. 2003). Mimoriadne hojné a druhovo bohaté sú najmä v dlhých dolinách v západnej časti pohoria a v Ľubochnianskej doline. Často vytvárajú vegetačné komplexy s porastami lužných jelšín a mokrých lúk.

Lit.: 12, 26, 27, 35, 55, 175, 178, 198, 215, 223, 329, 457, 460, 461, 499, 516, 566, 567, 599, 640, 647, 708, 796, 848, 906, 921, 1003, 1034, 1050, 1071, 1112, 1114, 1118, 1125, 1169, 1173, 1174, 1177, 1179, 1182, 1207, 1217, 1232, 1239, 1274, 1332, 1397.

***Petasites kablíkianus* Tausch ex Bercht. – deväťsil Kablíkovej**

Syn.: *Petasites glabratus* (Maly) Borbás

Najčastejšie rastie na brehoch horských potokov (diagn. druh zv. *Petasition officinalis*), zriedkavejšie v okolí horských pramenísk v podhorskom a horskom stupni, ca 520–1 285 m (Čierny kameň, sev. svah); optimálny vývoj dosahuje v horných častiach úzkych, hlboko zarezaných lesných údolí.

Lit.: 12, 21, 26, 35, 37, 55, 73, 75, 76, 136, 144, 154, 155, 175, 207, 460, 461, 538, 567, 640, 714, 879, 906, 921, 1003, 1038–1040, 1114, 1171–1174, 1177, 1179, 1180, 1217, 1334, 1402.

***Petrorhagia prolifera* (L.) P. W. Ball et Heywood – tunika prerastená**

Syn.: *Dianthus prolifera* L.; *Kohlrauschia prolifera* (L.) Kunth

Pahorky pri Podlaviciach (SCHWARZMANN s. a. r.: 29).

V súčasnosti najbližšie k územia rastie v Iľiašskej doline pri Banskej Bystrici (TURIS & TURISOVÁ 2004: 124).

***Peucedanum cervaria* (L.) Cusson – smldník jelení**
Osídľuje teplé, svetlé a suché stanovištia (suchšie lúky, subxerofilné lemy, porasty borín) v kolínnom až montánnom stupni: Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce. – Jakub, stráň za záhradkami, pod lesom. – Čremošné, lúky vých. od obce. – Mošovce, Červenô. – Blatnica, vrchy Ostrá, Mohošov grúň, Tlstá, Plešovicová, Pekárová. – Necpaly, Pod Červeným grúňom; Necpalská dolina, oproti Kozej skale. – Sklabinský Podzámok, Sklabinská dolina; Katova skala. – Krpeľany, Sokol. – Ľubochna, Zarniky; Ľubochnianska dolina. V borine na jz. svahu Tlstej po ca 1 000 m (MANICA 1973_R: 55).

Lit.: 12, 17, 21, 26, 55, 79, 355, 457, 587, 643, 1075, 1112, 1113, 1171, 1172, 1195, 1202, 1222, 1235, 1249, 1252, 1334, 1397.

***Peucedanum oreoselinum* (L.) Moench – smldník olšovnikovitý**

Laskomerská dolina, ľavá vetva (TMÁK 1884: 15).

Lit.: 355, 1036.

***Phalaris arundinacea* L. – chrastnica trst'ovitá**

Syn.: *Baldingera arundinacea* (L.) Dumort.; *Phalaroides arundinacea* (L.) Rauschert

Zriedkavo v brehových porastoch horských potokov a v mokradiach od údolí do horského stupňa, ca 970 m,

napr.: Blatnica, Rakytovská dolina. – Sklabinský Podzámok, Kľacká a Štiavnická dolina. – Podhradie, údolie medzi vrchmi Máleník a Vrchdiel. – Nolčovo, Ráztocka. – Krpeľany, pri ceste do Nolčova. – Kľačany, ľavý breh Váhu poniže obce. – Ľubochnianska dolina, vrátane bočných údolí. – Hubová – Ľubochna – Rojkov, ľavý breh Váhu. – Rojkovské rašelinisko. – Liptovské Revúce, údolie Revúcej; Suchá a Zelená dolina. – Staré Hory, powyše obce.

Lit.: 461, 599, 1179, 1225, 1246.

***Phegopteris connectilis* (F. Michx.) Watt**

– sladičovec bučinový

Syn.: *Phegopteris polypodioides* Fée; *Aspidium phegopteris* (L.) Baumg.; *Dryopteris phegopteris* (L.) C. Chr.; *Nephrodium phegopteris* (L.) Prantl; *Thelypteris phegopteris* (L.) Sloss.

Roztrúsene v bukových, javorovo-bukových, smrekovo-bukových a smrekových lesoch aj na rúbaniskách v podhorskom až vyššom horskom stupni; v smrečine na sz. svahu Čierneho kameňa po 1 420 m (PK 17. 7. 2006).

Lit.: 12, 13, 26, 37, 55, 75, 227, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 640, 647, 901, 949, 1175, 1217, 1232, 1240, 1249, 1254, 1397.

***Phelipanche purpurea* (Jacq.) Soják – záraza purpurová**

Syn.: *Orobanche caerulea* Vill.

Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka, suchá lúka na lesnatom predhorí Flochovej (PETROGALLI 1887: 77). – Šturec (KITAIBEL sec. KANITZ 1863a: 101).

Prvá lokalita sa nachádza na rozhraní s fťg. podokresom Kremnické vrchy.

SAGORSKI & SCHNEIDER (1891: 425) interpretovali Kitaibelov údaj ako *Orobanche arenaria* Borkh.

Lit.: 50, 207, 208, 241, 290, 318, 505, 647, 748, 850, 904, 1036, 1037, 1397.

***Phleum bertolonii* DC. – timotejka uzlovitá**

[*Phleum pratense* agg.]

Syn.: *Phleum hubbardii* D. Kováts, *Ph. pratense* var. *nodosum* (L.) Schreb.

Na údolných a podhorských lúkach, napr.: Harmanec, údolie Cenovo. – Čremošné, lúky vých. od obce. – Blatnica, Rakytovská dolina; Gaderská dolina; Konkský dol. – údolie Biely potok. – Zelená dolina.

Lit.: 26, 55, 587, 647, 1179, 1249, 1397.

***Phleum hirsutum* Honck. – timotejka chlpatá**

Syn.: *Phleum michelii* All.; *Phalaris alpina* Turra

V trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (diagn. druh radu *Calamagrostietalia villosae*) aj v porastoch horských vrbín, 980–1 590 m, ojedinele nižšie (napr. Riečka, okolie).

Lit.: 26, 37, 48, 49, 52–55, 75, 202, 207, 208, 240, 292, 293, 457, 502, 519, 527, 546–550, 552, 553, 555, 561, 568, 640, 647, 733, 805, 806, 897, 906, 964, 1003, 1037, 1050, 1081, 1099, 1123, 1124, 1153, 1176–1178, 1180, 1209–1211, 1217, 1249, 1254, 1326, 1334, 1397.

***Phleum phleoides* (L.) H. Karst. – timotejka tuhá**

Syn.: *Phleum boehmeri* Wibel, nom. illeg.

Riečka, Dedkovo, kosené lúky, 900 m (RUŽIČKOVÁ 2002: 503). – Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok na j. svahu (MAGIC 1983: 73); výslnná stráň pri rázces-

tí jv. od obce (JKI 13. 6. 2001). – Blatnica, Plešovica (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 173). – Sklabinský Podzámok, Katova skala (DB 30. 5. 1996); kóta 645,8 ssv. od hradu (JKI 6. 9. 2006).

Staršie údaje (TEXTORISOVÁ 1913: 8, 1930_R: 11) sú z úpätia blatnického hradného vrchu.

Lit.: 26, 55, 241, 676, 902, 1034, 1249, 1397.

***Phleum pratense* L. – timotejka lúčna**

[*Phleum pratense* agg.]

Syn.: *Phleum pratense* subsp. *typicum* Podp.

Na podhorských aj horských lúčach od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; na sz. svahu Borišova po 1 480 m (P. KUČERA 2002_R: 61), v masíve Krížnej po 1 535 m (MRÁZ 2001: 354).

Lit.: 12, 26, 55, 175, 457, 458, 460, 461, 519, 586, 587, 640, 696, 791, 795, 796, 902, 906, 1034, 1062, 1169, 1182, 1217.

***Phleum rhaeticum* (Humphries) Rauschert – timotejka alpska**

Syn.: *Phleum alpinum* auct. non L.

V trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, zriedkavejšie v nižších polohách od údolí po 1 585 m.

Lit.: 26, 31, 46, 52, 54, 55, 75, 293, 519, 532, 547, 548, 552, 555, 579, 640, 791, 847–849, 886, 891, 897, 906, 1003, 1036, 1050, 1153, 1173, 1175–1178, 1180, 1210, 1217, 1232, 1234, 1249, 1261, 1272, 1397.

***Phlox subulata* L. – flox šidloľstý**

Druh pôvodný v Severnej Amerike, pestovaný ako okrasná trvalka, ojedinele splnieva. Turis (PT 16. 5. 2006) zaznamenal splnený kvitnúcí polykormón v záreze štátnej cesty Staré Hory – Donovaly pri Hornom Jelenci, ca 560 m.

***Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud. – trst' obyčajná**

Syn.: *Phragmites communis* Trin.

V mokradiach v okrajových častiach územia, napr.: Riečka, okolie. – Staré Hory, mokré lúky powyše obce. – Sklabinský Podzámok, mokrade zjz. od obce. – Turčianska Štiavnička, okolie hradskej do Sklabinského Podzámku. – Krpeľany, Sokol, bahňitý nános na ssz. úpätí. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Bukovinka.

Lit.: 268, 303, 457, 1050, 1118, 1182, 1194, 1239, 1397, 1402.

***Physalis alkekengi* L. – machovka židovská čerešňa**

V presvetlených lesoch, krovinách a na ich okrajoch: Zadný Japeň, lesná svetlina na zjz. svahu (Kochjarová & Hrouda in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 39). – Majerova skala, okraj lesnej cesty, 645 m (JKI 10. 8. 2003). – Turčianska Štiavnička, Ovseniská (DB 14. 10. 1993).

SCHWARZMANN (s. a._R: 17) uviedol výskyt z lesov v údolí Laskomer, TMAK (1886: 9) a PETROGALLI (1887: 65) z údolia Bystrice pri Dolnom Harmanci, Futák (sec. SCHIDLAY 1956: 198) z Majerovej skaly, PAX (1908: 153) z horských lúk Veľkej Fatry, bez presnejšej lokalizácie.

Podľa Hendrycha (HENDRYCH 1989: 36) ide o druh pôvodne sa vyskytujúci v okolí Čierneho mora, oddávna pestovaný a postupne

naturalizovaný nielen v sekundárnych, ale aj v prirodzených spoločenstvách (jelšiny, dubové a bukové lesy a pod.).

Lit.: 12, 50, 278, 335, 652, 827, 850, 1037, 1211, 1241.

***Phyteuma orbiculare* L. – zvonovník hlavatý**

Syn.: *Phyteuma orbiculare* subsp. *flexuosum* R. Schulz

Na skalnatých vápencovo-dolomitových strážach aj na výstupoch slienitých vápencov v mačinových spoločenstvách, porastoch reliktných borín (diagn. druh tr. *Elyno-Seslerietea* a zv. *Pulsatillo slavicae-Pinion*), vápencových bučín, horských vrbín aj v kvetnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, 1 590 m.

Lit.: 12, 13, 16–18, 20, 23, 26, 31, 33–39, 46, 49, 51–55, 74, 75, 79, 129, 175, 190, 198, 207, 215, 223, 239, 241, 293, 308, 309, 320, 452, 457, 458, 462, 519, 522, 528, 532, 547, 549, 550, 552, 553, 557, 559–561, 564, 568, 577, 587, 610, 640, 643, 647, 708, 734, 736, 748, 764, 796, 847–849, 901, 902, 906, 939, 1003, 1013, 1036, 1050, 1059, 1075, 1076, 1078–1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1166, 1169–1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1189, 1191, 1195, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1241, 1252, 1254, 1256, 1274, 1304, 1332, 1354, 1370, 1388, 1397, 1401.

***Phyteuma spicatum* L. – zvonovník klasnatý**

Syn.: *Phyteuma spicatum* subsp. *ochroleucum* Döll

Na karbonátovom podklade v porastoch vápencových, kvetnatých a javorových bučín, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín aj v kvetnatých fytoce-nózach nad hornou hranicou lesa, vzácne na podhorských lúčach, ca 440–1 570 m.

Lit.: 12, 13, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 136, 154, 155, 224–226, 228, 241, 293, 309, 457, 458, 501, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 538, 548, 552, 553, 564, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 701, 708, 733, 736, 795, 796, 827, 847–850, 902, 906, 910, 911, 914, 949, 1012, 1013, 1036, 1050, 1059, 1079, 1097, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1164–1166, 1169, 1170, 1175–1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1207, 1210–1212, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1240, 1252, 1254, 1256, 1274, 1336, 1354, 1397, 1401.

***Picea abies* (L.) H. Karst. – smrek obyčajný**

Syn.: *Picea excelsa* Link, nom. illeg.; *Pinus abies* L.; *Abies excelsa* Mill.

V území rozšírený od okrajov pohoria (ca 480–500 m) po najvyššie polohy. V severnej časti Veľkej Fatry tvorí súvislé porasty po vrchol Smrekovice (1 530,2 m), v južnej časti, najmä na severných (sv., sz.) svahoch po 1 430 (1 480) m. Vtrúsene sa vyskytuje aj v porastoch smrekovcových borín, bučín a kosodreviny. Na sz. svahu Rakytova zasahuje mladá, krovitá smrečina po 1 560 m; na zjz. svahu Ostredka rastie ca 2 m vysoký jedinec vo výške 1 575 m, zákrpok na jz. svahu ešte v 1 588 m.

V súčasnosti prevažnú časť celkovej rozlohy v území zaberajú nepôvodné smrekové monokultúry, najmä v údoliach (bližšie BOHUŠ & PISKUN 1986: 219) a po okrajoch pohoria, ale aj v oblasti hornej hranice lesa, kde miestami kolonizuje opúšťané hŕňne pasienky.

Lit.: 1, 10, 12, 16, 17, 23, 26, 27, 35, 37, 40, 46, 48, 49, 52, 54, 75, 76, 79, 99, 102, 104, 109–113, 116, 117, 119–126, 129, 136, 137, 151, 152, 154, 155, 162, 168, 175, 194, 196, 198, 223–228, 230, 231, 240, 241, 251, 268, 290, 293, 295, 303, 308, 309, 311, 313, 320, 321, 364, 397, 452, 457, 458, 460–462, 477, 479, 480, 499, 501, 503, 504, 516, 518–522, 524, 526, 528, 534, 538, 544, 557, 561, 562, 564, 565, 567, 585–588, 592, 598, 600, 635, 638–641, 643, 645–647, 656, 658–661, 663, 664, 667, 669, 676, 705–708,

732, 733, 763, 766–771, 773, 788, 795, 796, 807, 811, 817, 846–848, 850, 852, 856, 860, 862–865, 873–875, 887, 898, 901, 903, 905, 906, 910, 911, 915, 930, 939, 944, 949, 962, 964, 965, 968, 971–977, 985–987, 1007, 1012, 1013, 1018, 1027, 1033, 1043, 1048, 1050, 1056, 1059, 1062, 1075–1080, 1094, 1099–1103, 1109, 1110, 1112, 1113, 1116, 1118–1121, 1125, 1163–1166, 1169–1172, 1174–1180, 1182–1189, 1191, 1194, 1195, 1202, 1206–1212, 1214, 1217, 1218, 1220, 1222, 1232, 1235, 1238–1242, 1246, 1247, 1252–1257, 1261, 1270, 1272–1274, 1284, 1285, 1287, 1288, 1292, 1296, 1300–1302, 1305, 1311, 1315–1320, 1323–1327, 1329–1335, 1339, 1354, 1359, 1362, 1368, 1388, 1395, 1398, 1401, 1402.

☉ ***Picea omorica* (Pančič) Purk. – smrek balkánsky, omorika**

Balkánsky endemit, na Slovensku zavedený do kultúry v r. 1881; vysadený v Belianskej doline na lokalitách Horný a Dolný Malcov (BOHUŠ & PISKUN 1986: 220).

☉ ***Picea pungens* Engelm. – smrek pichľavý**

Pochádza zo Skalitých hôr v Severnej Amerike, na Slovensku vysádzaný od začiatku 20. stor. (BENČAĽ 1982: 90). V území napr. na lokalitách: Smrekoviča pri Kráľovej studni, trávnatý jv. svah. – Borišov, j. svah.

Lit.: 120, 121, 1045.

***Picris hieracioides* L. – horčík jastrabníkovitý**

Rastie pomerne zriedkavo v kvetnatých spoločenstvách zv. *Calamagrostion arundinaceae*, tiež v porastoch horských vrúb (*Salicion silesiaca*) v supramontánnom stupni pohoria (Úplaz, 1 300 m; Krížna, záver doliny Veľká Ramžiná, 1 350–1 500 m; Maje-rova skala, j. svah, 1 200 m; Veľká Pustalovčia, zjz. svah, 1 325 m; Ploská, nivačná depresia na sv. svahu, 1 370 m); vyskytuje sa aj na podhorských a údolných lúkach, pasienkoch, lesných svetlinách a rúbaniskách. Horské populácie a populácie z nižších (okrajových) polôh pohoria sú zvyčajne hodnotené ako osobitné infrašpecifické taxóny; v súčasnosti sú predmetom taxonomického štúdia. Horské populácie bývajú zvyčajne pričleňované k poddruhu *Picris hieracioides* subsp. *villarsii* (Jord.) Nyman – horčík jastrabníkovitý mliečovitý. Pod menom *Picris tatrae* Borbás ho Borbás (sec. WAGNER 1901: 37) uviedol z Tlstej, TEXTORISOVÁ (1913: 12, 1930_R: 95) z Horného Gadera [Dedošová dolina].

Lit.: 12, 26, 50, 52, 55, 75, 136, 549, 553, 554, 586, 587, 640, 647, 711, 731, 848, 906, 1034, 1045, 1059, 1099, 1123, 1177, 1178, 1180, 1210, 1217, 1234, 1249, 1397.

☉ ***Pilosella atramentaria* (Nägeli et Peter) Soják (*P. aurantiaca* – *P. piloselloides*) – chlpánik tmavý**

Syn.: *Hieracium atramentarium* (Nägeli et Peter) Zahn

Staré Hory, Krížna (ZAHN 1927: 293).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium atramentarium* subsp. *chryp-tochristum* Zahn (ZAHN 1927: 293).

Lit.: 906, 1135.

***Pilosella aurantiaca* (L.) F. W. Schultz et Sch. Bip. – chlpánik oranžový**

Syn.: *Hieracium aurantiacum* L.

V trávnatých hôľných spoločenstvách od Kráľovej studne a Úplazu cez Malú Krížnu, Krížnu, Pustalovčiu, Ostredok a Ploskú po Čierny kameň, tiež vo vrcholových častiach Tlstej, Kľaku a na Málinom brde pri Ružomberku, v horskom až subalpínskom stupni, po 1 560 m.

Uvádzané poddruhy: *Hieracium aurantiacum* subsp. *aurantiacum* (ZAHN 1911: 125, SCHIDLAY 1956: 209), *H. a.* subsp. *auropurpureum* Nägeli et Peter (ZAHN 1911: 125, 1930: 138; SCHIDLAY l. c.; SKŘIVÁNEK 1963: 351), *H. a.* subsp. *hinterhubneri* (Sch. Bip.) Zahn (ZAHN 1927: 289, LENGYEL & ZAHN 1930: 5); *P. aurantiaca* subsp. *carpathicola* (Nägeli et Peter) Soják (DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1209).

Lit.: 11–13, 16, 21, 26, 40, 45, 50, 52, 55, 73, 75, 154–156, 208, 293, 318, 408, 519, 547, 549, 552, 554, 577, 578, 650, 733, 796, 807, 847–849, 891, 906, 922, 1000, 1003, 1013, 1036, 1050, 1123, 1133, 1136, 1153, 1174, 1178, 1180, 1210, 1234, 1249, 1272, 1334, 1397, 1401, 1402.

***Pilosella bauhini* (Schult.) Arv.-Touv. – chlpánik Bauhinov**

Syn.: *Hieracium bauhini* Schult.

Roztrúsene v nízkosteblových mačínových spoločenstvách a pasienkoch, zriedkavejšie v porastoch reliktných borín a vápencových bučín od okrajov územia po ca 1 550 m (SCHIDLAY 1956: 210).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium bauhini* subsp. *heothinum* Nägeli et Peter (ZAHN 1927: 294, 1930: 297), *H. b.* subsp. *magyaricum* Zahn (SCHIDLAY 1956: 210, SKŘIVÁNEK 1963: 353), *H. b.* subsp. *obscuribracteum* Nägeli et Peter (ZAHN 1927: 295, 1930: 335).

Lit.: 12, 23, 26, 46, 55, 75, 79, 175, 408, 457, 458, 462, 559–561, 585–587, 643, 647, 893, 902, 906, 922, 1062, 1075, 1112, 1113, 1135, 1136, 1169, 1171, 1172, 1175, 1179, 1180, 1182, 1210, 1211, 1214, 1232, 1235, 1239, 1252, 1334, 1388, 1397.

☉ ***Pilosella brachiata* (Bertol. ex Lam. et DC.) F. W. Schultz et Sch. Bip. (*P. officinarum* > *P. bauhini*)**

Syn.: *Hieracium brachiatum* Bertol. ex Lam. et DC.

Čierny kameň (ZAHN 1911: 138, 1930: 387; LENGYEL 1915: 43).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium brachiatum* subsp. *pieniakense* (Rehmann) Nägeli et Peter (ZAHN 1927: 295), *H. b.* subsp. *pseudobrachiatum* (Čelak.) Nägeli et Peter (ZAHN 1911: 138, 1930: 387; LENGYEL 1915: 43).

Lit.: 75, 647, 1133, 1135, 1136, 1180, 1249, 1397.

***Pilosella caespitosa* (Dumort.) P. D. Sell et C. West – chlpánik lúčny**

Syn.: *Hieracium pratense* Tausch

Zriedkavo na kosienkoch aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, napr.: Zadný Japeň, vrcholové lúky. – Hornojelenská dolina, Rybô, kosené lúky, 750 m. – Malá Pustalovčia, trávnaté hrebienky medzi výstupmi slienitých vápencov, 1 485 m. – Ploská, porast smlzu chlpkatého nad horným okrajom nivačnej depresie. – Málinô brdo, pasienky na sev. svahu, 1 010 m.

Uvádzané poddruhy: *Hieracium pratense* subsp. *eupratense* Zahn, nom. inval. (LENGYEL & ZAHN 1934: 100).

Starší údaj (TMÁK 1884: 19) je zo stráni Laskomerskej doliny.

Lit.: 12, 50, 558, 561, 651, 696, 902, 1036, 1082.

***Pilosella cymosa* (L.) F. W. Schultz et Sch. Bip. – chlpánik vrcholikatý**

Syn.: *Hieracium cymosum* L.; incl. *H. sabinum* Seb. et Mauri

Sporadicky v submontánnom až supramontánnom stupni, na lúkach, pasienkoch aj v kvetnatých hôľných spoločenstvách, napr.: Riečka, okolie. – Čremošné, Čremošnianske lúky. – Úplaz, 1 290–1 320 m. – Maje-rova skala, vrcholová lúčka. – Krížna, záver doliny Veľká Ramžiná, 1 420–1 550 m. – Malá Pustalovčia. – Lysec, jjv. svah pod vrcholom, 1 350 m.

Uvádzané poddruhy: *Hieracium cymosum* subsp. *cymigerum* (Rchb. f.) Nägeli et Peter (ZAHN 1927: 290), *H. c.* subsp. *vaillantii* (Tausch) Zahn (DOSTÁL 1949: 1468, SKRIVÁNEK 1963: 352).

Textorisová ho zbierala na lúke pod Blatnickým zámkom (VI. 1921, 29. 6. 1929 SLO) a na Lysci (29. 6. 1902 SLO).

Na tento druh sa vzťahuje aj údaj (nesprávne určenie) o výskyte krkonošského endemita *Hieracium corconticum* (K. Knaf) Čelak. na lúkach Krížnej, smerom na Tureckú (Bohúňová 27. 6. 1954 SMBB; cf. MARTINOVÁ 1989: 51).

Lit.: 12, 26, 50, 55, 202, 293, 408, 457, 577, 586, 587, 639, 640, 647, 696, 733, 806, 849, 906, 922, 1037, 1123, 1135, 1210, 1211, 1234, 1249, 1397.

***Pilosella flagellaris* (Willd.) P. D. Sell et C. West**

(*P. caespitosa* – *P. officinarum*) – **chlpánik výbežkatý**

Syn.: *Hieracium flagellare* Willd.

Kľak, vrcholová časť (Kliment 26. 6. 1994 BBZ). – Ploská, vrcholová časť (Bernátová 13. 7. 2006 BBZ, oba det. Chrtek jr.).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium flagellare* subsp. *besnikense* Lengyel et Zahn (LENGYEL & ZAHN 1934: 101).

Starší údaj (LENGYEL 1915: 43) je z údolia Biely potok.

Nejasná je lokalita Veľká Fatra: Trohanka (LENGYEL & ZAHN 1934: 101). Rovnomenné sedlo sa nachádza pod kótou Tri studne (969 m) v masive Kojšovskej hole vo východnej časti Slovenského rudohoria; s najväčšou pravdepodobnosťou ide o túto lokalitu.

Lit.: 207, 208, 647, 651, 1249, 1397.

***Pilosella floribunda* (Wimm. et Grab.) Arv.-Touv.**

(*P. caespitosa* > *P. lactucella*) – **chlpánik**

malóúborový

Syn.: *Hieracium floribundum* Wimm. et Grab.

Kráľova studňa, lúka pri turistickom chodníku 150 m sz. od chaty, 1 270 m (ROTREKLOVÁ et al. 2002: 35).

Starší údaj (WAGNER 1901: 39) je z lúk na úpätí Drienka.

Lit.: 894, 1123, 1249.

***Pilosella fuscoatra* (Nägeli et Peter) Soják**

(*P. aurantiaca* – *P. caespitosa*) – **chlpánik**

tmavohnedý

Ploská, vrcholová časť (Bernátová 13. 7. 2006 BBZ, det. Chrtek jr.).

***Pilosella glomerata* (Froel.) Arv.-Touv.**

(*P. caespitosa* – *P. cymosa*) – **chlpánik klbkatý**

Syn.: *Hieracium glomeratum* Froel.; *H. ambiguum* Ehrh., nom. inval.

Malá Pustalovčia, jv. svah pri vodovodnej nádrži (Bernátová 18. 7. 1985 BBZ, det. Chrtek jr.).

Starší údaj je z lokality: Blatnica, popod zámoký vrch (TEXTORISOVÁ 1930_R: 99).

***Pilosella guthnickiana* (Hegetschw.) Soják**

(*P. aurantiaca* – *P. cymosa*) – **chlpánik Guthnickov**

Syn.: *Hieracium guthnickianum* Hegetschw., *H. rubellum* (W. D. J. Koch) Zahn

Viac lokalít v masive Krížnej: na lúkach Úplazu ca 1 300 m; Majerova skala (oba SCHIDLAY 1956: 209); Líška, trávne porasty pri bývalej vrcholovej stanici lyžiarskeho vleku, 1 450 m (ROTREKLOVÁ et al. 2002: 36); záver doliny Veľká Ramžiná, 1 550 m (Kliment 20. 7. 2004 BBZ, det. Mráz). – Ploská, vrcholová časť (Bernátová 13. 7. 2006, det. Chrtek jr.).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium guthnickianum* subsp. *adenocymosum* Nyár. et Zahn (ZAHN 1911: 131, 1927: 291, 1930: 248; LENGYEL 1915: 43; TEXTORISOVÁ 1930_R: 98; SCHIDLAY 1956: 209), *H. g.* subsp. *rubricymegerum* Nägeli et Peter (ZAHN 1930: 247).

Poddruh *Hieracium rubellum* subsp. *adenocymosum* opísal ZAHN (1911: 131) na základe Nyárádyho zberov z vrchov Krížna a Čierny kameň (cf. LENGYEL 1915: 43).

Na Krížnej zbierali chlpánik Guthnickov aj Futák a Májovský (sec. SCHIDLAY 1956: 210); ZAHN (1930: 248) na základe Margittaiovej položky uviedol výskyt z Pustalovčej.

Veľká Fatra predstavuje v súčasnosti jedinú oblasť výskytu *Pilosella guthnickiana* na Slovensku (Mráz 2006 in litt.).

Lit.: 44, 75, 207, 208, 408, 647, 894, 906, 1133, 1135, 1136, 1180, 1211, 1249, 1397.

***Pilosella lactucella* (Wallr.) P. D. Sell et C. West**

– **chlpánik myší**

Syn.: *Hieracium lactucella* Wallr., *H. auricula* auct. non L.

Sporadicky na hôľných pasienkoch od Kráľovej studne cez Malú Krížnu, Krížnu, Veľkú Pustalovčiu, Ostredok, Suchý vrch po Borišov, Čierny kameň až Šipruň, ca 1 260–1 560 m, tiež vo vrcholovej časti Haľamovej kopy.

Uvádzané poddruhy: *Hieracium auricula* subsp. *acutisquamum* Nägeli et Peter (SCHIDLAY 1956: 209), *H. a.* subsp. *amaureilema* Nägeli et Peter (SCHIDLAY 1956: 209), *H. a.* subsp. *melaneilema* Nägeli et Peter (ZAHN 1911: 124, 1927: 287).

Starší údaj (TMÁK 1884: 19) je z Cmarova pri Banskej Bystrici.

Lit.: 26, 50, 54, 55, 72, 75, 293, 408, 555, 647, 696, 906, 1036, 1081, 1123, 1133, 1135, 1169, 1176, 1180, 1210, 1249, 1397.

***Pilosella macrantha* (Ten.) F. W. Schultz et Sch.**

Bip. – chlpánik veľkouborový

Syn.: *Hieracium hoppeanum* auct. non Schult., *H. hoppeanum* subsp. *macranthum* (Ten.) Zahn

V spoločenstvách zv. *Astero-Seslerion calcariae* na výslnných skalnatých stráňach vrchov Drienok, Ostrá, Tlstá, Pekárová a Plešovica (HOLUB 1986: 22, UHLÍŘOVÁ et al. 1999: 17, KLIMENT et al. 2005: 42), v Blatnickej doline (HORVÁTHOVÁ 1967_R: 11), tiež na lokalitách Vlčanová (DB 11. 6. 1984) a Za hájom (JKI 21. 6. 1994) v okolí Mošoviec. Vo vrcholových častiach Tlstej po 1 370 m (BERNÁTOVÁ & UHLÍŘOVÁ 1994: 1).

Z vrchov Drienok a Ostrá publikoval výskyt druhu (na základe položiek Margittaia i vlastných) ZAHN (1930: 17).

Lit.: 21, 26, 44, 45, 50, 78, 79, 202, 374, 559–561, 1026, 1080, 1136, 1171, 1172, 1201, 1260, 1361, 1397, 1402.

***Pilosella officinarum* F. W. Schultz et Sch. Bip.**

– **chlpánik obyčajný**

Syn.: *Hieracium pilosella* L.

Na pasienkoch, v porastoch reliktných borín, od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, na Krížnej po 1 560 m (JKI 17. 7. 2003).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium pilosella* subsp. *inalpestre* Nägeli et Peter (ZAHN 1927: 285), *H. p.* subsp. *lanceolatooides* Oborny (LENGYEL & ZAHN 1934: 98), *H. p.* subsp. *subvirescens* (Nägeli et Peter) Zahn (ZAHN 1927: 286), *H. p.* subsp. *subvirescenticeps* Zahn (LENGYEL & ZAHN 1934: 99), *H. p.* subsp. *vulgare* (Tausch) Nägeli et Peter (SCHIDLAY 1956: 209).

Lit.: 11, 12, 26, 46, 52, 54, 55, 75, 175, 292, 293, 320, 408, 452, 457, 458, 519, 522, 532, 547, 549, 550, 555, 561, 568, 587, 640, 643, 647, 651, 676, 897, 906, 910, 990, 1050, 1075, 1113, 1135, 1169, 1170, 1175–1177, 1180, 1182, 1184, 1208–1211, 1217, 1232, 1235, 1238, 1239, 1249, 1252, 1258, 1292.

***Pilosella piloselloides* (Vill.) Soják – chlpánik**

úzkolistý

Syn.: *Hieracium florentinum* All., *H. praealtum* Vill. ex Gochnat

Harmanec, údolie sev. od obce, 500–550 m (Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 40). Uvádzané poddruhy: *Hieracium praealtum* subsp. *praealtum* (ZAHN 1930: 297).

Staršie údaje sú z lokalít: Cmarovo (TMÁK 1884: 19). – údolie Bieleho potok (LENGYEL 1915: 43). – Blatnica v Turci (ZAHN 1930: 297).

Textorisová ho zbierala v Konskom dole (6. 7. 1929 SLO) a na lúke pod Blatnickým zámkom (29. 6. 1929 SLO).

Lit.: 12, 207, 208, 647, 748.

***Pilosella schultesii* (F. W. Schultz) F. W. Schultz et Sch. Bip. (*P. lactucella* – *P. officinarum*)**
– chlpánik Schultesov

Syn.: *Hieracium schultesii* F. W. Schultz

Kráľova studňa, lúka pri turistickom chodníku 150 m sz. od chaty, 1 270 m (ROTREKLOVÁ et al. 2002: 40).

– horské lúky na Pustalovčej (SKŘIVÁNEK 1963: 350).

Uvádzané poddruhy: *Hieracium schultesii* subsp. *schultesii* (SKŘIVÁNEK l. c.).

Lit.: 894, 922, 1249.

***Pimpinella major* (L.) Huds. – bedrovník väčší**

Syn.: *Pimpinella magna* L.

Rastie vo vápencových aj javorových bučinách, vápencových smrečinách, v porastoch reliktných borín, kosodreviny, horských vrúbín, na podhorských aj horských lúkach a v spoločenstvách horských vysokosteblových nív od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, 1 590 m.

Obr. 29. Tučnica alpínska (*Pinguicula alpina*) osídľuje vlhké vápencové skaly, prameniská a ďalšie vhodné stanovišťa v podhorskom až vyššom horskom stupni. Foto: Daniel Dítě.

***Pimpinella major* subsp. *major* – bedrovník väčší pravý** rastie prevažne na podhorských lúkach.

***Pimpinella major* subsp. *rhodochlamys* Soják – bedrovník väčší červený** [syn.: *P. magna* β [var.] *rosea* W. D. J. Koch; *P. rubra* auct. non Hoppe; *P. major* subsp. *rubra* auct. non (Hoppe) O. Schwarz; *P. major* var. *rubra* auct. non (Hoppe) Fiori et Paol.] je rozšírený hlavne vo vyšších polohách pohoria (diagnostický taxón radu *Calamagrostietalia villosae* a pzv. *Alchemillo-Trisetion*).

Lit.: 12, 13, 17, 20, 23, 26, 27, 31, 34, 35, 37, 39, 46, 48, 52–55, 66, 75, 79, 98, 136, 175, 190, 207, 208, 215, 224, 226, 239, 293, 309, 320, 350, 409, 457–459, 461, 462, 491, 504, 519, 520, 522, 543, 546–550, 552, 553, 555, 557, 561, 562, 564, 568, 577, 578, 585–587, 598, 640–643, 647, 733, 736, 795, 796, 848, 849, 902, 906, 911, 914, 921, 965, 1003, 1013, 1036, 1050, 1059, 1062, 1075, 1076, 1079, 1080, 1099, 1110, 1112, 1119, 1169, 1171, 1172, 1175–1180, 1184, 1187, 1208–1212, 1214, 1217, 1232, 1234, 1238, 1252, 1254, 1255, 1256, 1397.

***Pimpinella saxifraga* L. – bedrovník lomikameňový**

Syn.: *Pimpinella saxifraga* subsp. *alpestris* auct. non (Spreng.) Simonk.

Roztrúsené na podhorských až horských lúkach a pasienkoch aj v mačínových spoločenstvách od okrajov územia do supramontánneho stupňa, ca 1 450 m.

***Pimpinella saxifraga* subsp. *saxifraga* – bedrovník lomikameňový pravý**: nominálny poddruh, na ktorý sa vzťahujú vyššie uvedené údaje.

***Pimpinella saxifraga* subsp. *nigra* (Mill.) Gaudin – bedrovník lomikameňový čierny** (syn.: *P. nigra* Mill.) uviedli BERNÁTOVÁ & KUBÁT (1980: 173) z Kráľovej studne.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 46, 55, 136, 175, 228, 293, 350, 452, 457, 519, 522, 528, 532, 534, 538, 555, 585–587, 598, 640, 643, 647, 676, 902, 906, 1059, 1075, 1110, 1112, 1113, 1123, 1169, 1171, 1175, 1177, 1179, 1182, 1184, 1195, 1201, 1202, 1211, 1214, 1217, 1232, 1235, 1238, 1239, 1246, 1249, 1252, 1253, 1334, 1397.

***Pinguicula alpina* L. – tučnica alpínska**

Na mokvavých vápencových skalách, v prameniskách, na svetlinách v kosodrevine, zriedkavo v previsoch skalných stien v údoliach (napr. Rakytovská, Dedošová, Vrátna a Hornojelenská dolina, Selenec, Padva, Necpalská dolina) i na skalnatých vrcholoch Bralnej Fatry aj v oblasti hlavného chrbta (Drienok, Ostrá, Tlstá, Kozia skala, Skalná, Strapatá skala, Kameň, Smrekovica, Ostré brdo, Suchý vrch, Čierny kameň, Tanečnica, Skalná Alpa), ca 500–1 550 m.

Lit.: 13, 16, 23, 26, 31, 37, 46, 50, 52, 54, 55, 71, 75, 78, 117, 126, 130, 154–156, 175, 207, 208, 215, 237, 293, 309, 462, 519, 521, 526, 561, 629, 644, 647, 706, 766, 767, 805, 807, 816, 847, 849, 901, 906, 939, 968, 973, 974, 996, 1014, 1075, 1076, 1078, 1163, 1170–1176, 1178–1180, 1187, 1188, 1210, 1234, 1249, 1272, 1354, 1397, 1402.

***Pinguicula vulgaris* L. – tučnica obyčajná**

Ustupujúci druh pramenísk, slatín a podmáčaných brehov potokov, rastúci prevažne v horských údoliach (doliny Laskomerská, Rakytovo, Zalámaná, Žarnovická, Blatnická, Rakytovská, Pražená, Mohošov, Ľubená, Skalná, Selenec, Necpalská, Štiavnická, Bystré, Trlenská, Veľká Turecká) alebo na okrajoch územia (Riečka, okolie. – Čremošné, vých. od obce. – Kráľovany, Kopa. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Jazierce; Bukovinka. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej jz. od obce), zriedkavejšie v hrebeňových

častiach pohoria: prameniská v sedle medzi Kráľovou studňou a Ťavou, na vých. a sz. svahu Čierneho kameňa, mokrade na jz. až záp. svahu Malej Smrekovice, 1 440–1 450 m; v pramenisku na jv. svahu Ploskej po 1 466 m (DB 25. 7. 2006).

Starší údaj je z Gaderskej doliny (MALOCH 1937: 115).

Premenlivosť a šírka fenotypovej variability, ktorá sa formovala v Západných Karpatoch, je zložitejšia a rozsiahlejšia, ako uvádzajú literárne pramene. Nateraz ostáva bez konkrétneho taxonomického hodnotenia. Veľkofatranské populácie charakterizuje ustálenosť variability až ôsmich farebných typov kvetu, často s masovým výskytom na lokalite. Jednotlivé farebné typy koruny sa na lokalitách vyskytujú vždy v inom kvantitatívnom zastúpení a v rozličnej kombinácii. Spoločný vývoj celej šírky farebnej variability kvetu od čisto bielej cez dvojfarebnú po fialovo-modrú korunu v rámci jednej lokality je vzácnou výnimkou. Zaujímavé sú aj miesta výskytu s jednotným typom zafarbenia kvetu. Morfológická premenlivosť bez ohľadu na farbu kvetu sa prejavuje aj v ďalších vlastnostiach (D. Bernátová):

- v celkovom vzraste
  - v dĺžke koruny (1,4–2,8 cm)
  - v pomere dĺžky ostrohy ku zvyšku koruny ($\pm \frac{1}{2}$ – $\frac{1}{2}$: 1)
  - v tvare ukončenia koruny: ostroha s ukončením tupo špicatým, tupo končistým alebo tupo dvojžarezovým
  - v tvare kalicha: horné kališné zuby tupo široko trojuholníkovité alebo zaokrúhlene obdĺžnikovité až utaté
  - v dĺžke kalicha (5,5–8 mm) a kališných zubov
  - v tvare tobolky: tobolka podlhovasto vajcovitá ale aj široko hruškovito-vajcovitá až guľovitá
  - v postavení korunných lalokov (súbežné až oddialené).
- Lit.: 13, 26, 50, 52, 55, 75, 130, 151, 152, 154, 155, 189, 215, 223, 237, 241, 268, 290, 303, 457, 488, 505, 519, 530, 587, 643, 644, 690, 702, 707, 708, 736, 847, 850, 921, 973, 974, 996, 1036, 1050, 1056, 1094, 1097, 1112, 1173, 1174, 1178–1180, 1182, 1191, 1194, 1200, 1214, 1226, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1246, 1252, 1304, 1354, 1395, 1397, 1402.

©*Pinus banksiana* Lamb. – borovica Banksova

Pôvodná v Severnej Amerike; vysadená v lesoch v okolí Blatnice (JASIČOVÁ 1966: 293) a Turčianskych Teplíc (HOLUBČÍK 1968: 68).

*Pinus cembra L. – borovica limba, limba

Drevina na Slovensku pôvodná len v Tatrách; vo Veľkej Fatre vysádzaná pri „rekonštrukcii“ hornej hranice lesa s cieľom zvýšiť protilavínovú funkciu plôch zalesnených kosodrevinou: Úplaz. – Malá Krížna. – Krížna, Rybô. – Suchý vrch, vrcholová časť. – Borišov, jiv. svah pod vrcholom. – Čierny kameň, skalnatý j. svah. – Rakytov, vých. svah pod vrcholom; záver Teplej doliny.

Na skalnatých terasách Čierneho kameňa bola limba vysadená v r. 1919, pri príležitosti 1. výročia vzniku Československej republiky (BOHUŠ 1983a: 100, JAMNICKÝ 1985: 92).

Nevhodnosť limby pre zalesňovanie hrebeňových polôh Veľkej Fatry sa prejavuje usychaním vrcholovej časti kmeňa a jej deformovaním v dôsledku vysokej snehovej pokrývky (BOHUŠ 1987b: 75); výsadby sú silne atakované zverou (BOHUŠ 1982d: 16, FODOROVÁ 1997_R: 21).

Lit.: 1, 54, 75, 99, 107, 109, 110, 114, 115, 120–123, 160, 456, 463, 565, 763, 821, 906, 939, 987, 1027–1029, 1033, 1115, 1174, 1180, 1188, 1210, 1305, 1316, 1324, 1326.

Pinus mugo Turra – borovica horská, kosodrevina

Syn.: *Pinus mugo* subsp. *mughus* (Scop.) Domin, *P. montana* Mill., *P. pumilio* Haenke, *P. mugo* subsp. *pumilio* (Haenke) Franco

Pôvodné porasty tvorí na niektorých vápencovo-dolomitových vrcholoch Bralnej Fatry aj hlavného chrbta (vrátane bočných rászoch): Drienok, Haľamova kopa, Padva, Skalná, Strapatá skala, Smrekov, Ťava, Kozia skala, Biela skala, Suchý vrch, Ostré brdo, Kýšky (ojedinele na strmých sz. orientovaných skalných stenách), Čierny kameň, Tanečnica (záp. hrebeň), Skalná Alpa, Kopa, 770–1 550 m. Sekundárne, často rozsiahle porasty nachádzame najmä v záveroch dolín na jv. strane hlavného chrbta (od Úplazu cez Malú Krížnu až po Suchý vrch), na záp. hrebene Ostredka, vo vrcholových častiach Suchého vrchu, Borišova a Rakytova, kde bola vysádzaná v rámci protilavínových opatrení alebo „rekonštrukcie“ hornej hranice lesa.

Súhrnné údaje o známom rozšírení publikovali UHLÍŘOVÁ & BERNÁTOVÁ (2004: 69–70).

Podľa údajov Piskuna (PISKUN 1971_R: 110) bola s negatívnym výsledkom vysadená aj na j. svahu Ostrej.

Lit.: 13, 16, 21, 26, 31, 36, 40, 45, 46, 49, 52, 54, 55, 60, 72, 73, 75, 76, 99, 110–113, 115–117, 120–124, 129, 137, 154–156, 160, 165–169, 172, 175, 208, 226, 241, 251, 292, 293, 316, 452, 463, 488, 504, 519–523, 526, 528, 529, 534, 538, 546, 548–550, 552, 558, 561, 563–565, 588, 635, 639–641, 646, 647, 660, 663–665, 667, 669, 677, 748, 763, 766, 767, 770, 771, 773, 807, 811, 817, 821, 827, 849, 852, 865, 873–875, 879, 887, 895, 898, 901, 906, 911, 913, 939, 949, 962, 964, 968, 972–974, 977, 985–987, 1000, 1004, 1013, 1014, 1027–1029, 1033, 1043, 1044, 1050, 1078, 1079, 1101, 1102, 1109, 1110, 1114, 1118, 1121, 1123, 1124, 1163, 1164, 1166, 1170–1176, 1178–1180, 1184, 1186–1189, 1202, 1210, 1212, 1217, 1218, 1220, 1232, 1249, 1254–1257, 1272, 1305, 1316, 1324, 1326, 1332, 1353, 1354, 1362, 1368, 1394, 1395, 1397, 1401, 1402.

©*Pinus nigra* J. F. Arnold – borovica čierna

Drevina pôvodná v južnej Európe a v Malej Ázii, masovejšie využívaná od začiatku 19. storočia; nezriedka spontánne zmladzuje (BENČAĽ 1982: 89). V území vysádzaná v rámci zalesňovania tzv. spustnutých a erodovaných plôch, napr.: Podlavice, kóta 621. – Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno; vrchy Žiar, Dúbrava. – Jakub, Pavelcovo. – Rakša, Suché vrchy. – Mošovce, pahorky vých. od obce. – Blatnica, Tlstá, nad Mažarou; Plešovica; Blatnická dolina. – Necpaly, Pod Červeným grúňom. – Belianska dolina. – Sklabinský hrad. – Turčianska Štiavnička, nad Baštou. – Krpeľany, Sokol. – Ružomberok, Sidorovo.

Pri zalesňovaní tzv. Podlavických výmoľov začiatkom 20. storočia bolo podľa dostupných údajov použitých 138 000 sadenic borovice čiernej (TÁBOR & A. M. SVOBODA 1999: 148). Zmladzuje tu len výnimočne; obnova prebieha takmer výlučne novým zalesňovaním (Turis 2007 in litt.). Už začiatkom 20. stor. bola vysádzaná aj na turčianskej strane Veľkej Fatry, čoho dokladom je zber zo zámočského vrchu pri Blatnici (Textorisová 14. 7. 1912 SLO).

Lit.: 12, 26, 55, 99, 107, 109, 112, 122, 190, 397, 477, 479, 519, 640, 643, 854, 857, 1033, 1059, 1062, 1112, 1115, 1117, 1169, 1172, 1206, 1217, 1252, 1274, 1320, 1327, 1331, 1402.

©*Pinus peuce* Grisebach – borovica balkánska

Blatnica, Ostrá, j. svah, 1 230 m (PISKUN 1964: 327). Borovica balkánska (prenesená z Bulharska) bola na lokalite pokusne vysadená v r. 1962. Po dobrej ujatosti sadenic a dobrom prezimovaní došlo k prudkému zhoršeniu, pravdepodobne v dôsledku poškodenia neskorými mrazmi (PISKUN 1964: 328, 1971_R: 117). Vplyvom mrazu a ohryzu zverou postupne vyhynula (ŠEBEŇ 2003a: 15). Lit.: 396, 398, 452, 852, 985, 1033, 1326.

***Pinus strobus* L. – borovica hladká, vejmutovka**

Nenáročný parkový strom pôvodom zo Severnej Ameriky; miestami spontánne zmladzuje. V okolí Turčianskej Štiavničky bol nájdený aj mimo areálu parku, na pahorkoch Teplica a Sviňacia (BERNÁTOVÁ 1974_R: 52).

Lit.: 107, 109, 463, 1033, 1117, 1169.

***Pinus sylvestris* L. – borovica lesná, sosna**

Význačná dominanta reliktných kalcifilných a smrekovcových borín na zráznych skalnatých svahoch, terasách vápencových brál či vrcholoch dolomitových veží v submontánnom a montánnom stupni, ca 550–1 350 m; na záp. hrebeni Ostredka (Štrochy, 1 386,0 m) rastie ešte vo výške 1 376 m (PK 2. 8. 2004). V okrajových častiach pohoria nie sú zriedkavosťou borovicové monokultúry, ktoré vznikli v rámci zalesňovania tzv. neplodných a spustnutých plôch.

Lit.: 1, 16, 17, 21, 26, 27, 31, 40, 45, 54, 55, 73, 76, 99, 104, 111–113, 122, 126, 137, 154, 155, 166, 189, 209, 223, 228, 231, 241, 251, 253, 290, 303, 308, 309, 320, 364, 397, 422, 452, 457, 458, 463, 477, 479–481, 518–520, 522, 526, 528, 534, 538, 551, 563, 565, 586–588, 598, 635, 638–640, 643, 645–647, 655, 656, 658, 663–666, 676, 684, 732, 766, 767, 769, 771, 788, 796, 807, 811, 847, 848, 852, 864, 865, 874, 875, 891, 895, 901, 903, 910, 939, 944, 965, 968, 973–975, 985, 1000, 1004, 1018, 1027, 1033, 1059, 1062, 1075–1077, 1080, 1100, 1101, 1103, 1109, 1110, 1112, 1113, 1118, 1121, 1163, 1169, 1171, 1172, 1174, 1179, 1184, 1185, 1191, 1194, 1195, 1202, 1206, 1208, 1217, 1220, 1222, 1232, 1235, 1238, 1239, 1241, 1252, 1253, 1270, 1272, 1274, 1284, 1287, 1288, 1292, 1320, 1321, 1323, 1326, 1327, 1329–1335, 1339, 1354, 1362, 1368, 1394, 1395, 1397, 1398, 1402.

***Plantago lanceolata* L. – skorocel kopijovitý**

Rastie na výslnných polostepných stráňach, pasienkoch, lúkach, medziach, okrajoch ciest, miestach odpočinku dobytky, v porastoch horských vrbín aj kosodreviny od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v poraste as. *Diantho nitidi-Caricetum tatorum* na j. svahu Ostredka po 1 480 m (JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 107).

Lit.: 12, 26, 35, 46, 55, 75, 152, 292, 293, 303, 457–459, 519, 532, 544, 561, 585–587, 640, 643, 647, 676, 731, 734, 796, 902, 906, 1050, 1169, 1175, 1179, 1180, 1182, 1194, 1209–1211, 1214, 1232, 1235, 1238, 1239, 1252, 1361, 1397.

***Plantago major* L. – skorocel väčší**

Pionierska rastlina, vyskytujúca sa na zošľapávaných plochách, pasienkoch, miestach odpočinku dobytky, rúbaniskách, okrajoch ciest, v okolí pramenísk od okrajov územia a údolí po najvyššie polohy pohoria; popri turistických chodníkoch sa rozšírila až na vrchol Krížnej, 1 574 m a Ostredka, 1 592 m (oba JKl 18. 7. 2003).

Lit.: 12, 26, 46, 54, 55, 75, 293, 457–459, 532, 542–544, 566, 640, 647, 796, 906, 1027, 1062, 1169, 1175–1177, 1180, 1182, 1209–1211, 1217, 1225, 1232, 1361, 1397.

***Plantago maritima* L. – skorocel prímorský**

Obligátny halofyt, doložený jedinou položkou (Domin 1919 PRC) z okolia Ľubochny (HENDRYCH & KRÍSA 1960: 37, KMEŤOVÁ 1997: 577).

***Plantago media* L. – skorocel prostredný**

Na výslnných stráňach, lúkach, pasienkoch, v krovinách, na okrajoch lesov, lesných svetlinách aj v mačionových spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na jvv. svahu Krížnej po 1 570 m (JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 107).

Lit.: 12, 23, 26, 35, 37, 39, 46, 49, 52, 54, 55, 68, 72, 75, 79, 152, 175, 293, 303, 452, 457–459, 462, 519, 522, 532, 544, 546, 547, 549, 556, 559–561, 585–587, 640, 643, 647, 676, 734, 795, 796, 897, 902, 906, 910, 921, 1050, 1062, 1075, 1112, 1113, 1169, 1170, 1172, 1175–1180, 1182, 1194, 1208–1211, 1214, 1217, 1235, 1238, 1239, 1252, 1274, 1361, 1397.

***Platanthera bifolia* (L.) Rich. – vemenník dvojlistý**

Vo svetlých lesoch, reliktných borinách, krovinách, na lúkach, lesných svetlinách, v trávnatých žľaboch, zriedka v nízkosteblových spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, od okolia obcí Riečka a Kordíky po vrchy Kopa a Vysoký grúň pri Ľubochni a širšie okolie Ružomberka; na jv. svahu Rakytova po 1 500 m.

Populácie z územia Slovenska podľa súčasných poznatkov patria k poddruhu *Platanthera bifolia* subsp. *latiflora* (Drejer) Loejtnant (cf. PROCHÁZKA & VELISEK 1983: 142, POTÚČEK 1990: 85, VLČKO et al. 2003: 87).

Lit.: 12, 13, 17, 26, 27, 36, 46, 50, 54, 55, 73, 125, 126, 154, 155, 162, 172, 188, 223, 228, 308, 316, 322, 457, 458, 461, 477, 479, 481, 484, 519, 520, 522, 538, 561, 565, 639, 640, 643, 647, 690, 708, 736, 766, 767, 796, 803, 827, 847, 849, 850, 884, 906, 910, 921, 947, 949, 1048, 1050, 1059, 1062, 1075, 1076, 1106, 1110, 1112, 1113, 1169, 1170, 1174–1177, 1179, 1182, 1184, 1191, 1195, 1201, 1202, 1206, 1207, 1210, 1211, 1217, 1222, 1232, 1234, 1238, 1249, 1252, 1274, 1304, 1355, 1395, 1397, 1398, 1402.

***Platanthera chlorantha* (Custer) Rchb. – vemenník zelenkastý**

V listnatých lesoch, krovinách, na lesných okrajoch a lúkach od okolia Podlavíc a Riečky cez viaceré lokality v Bralnej Fatre (sedlo medzi vrchmi Malý Rakytov a Drienok, Blatnická dolina, Suchý Jasienok, Mohošov grúň, Ostrá, Plešovica), Kútnikov kopec a Malý Smrekovec pri Hubovej po Vlkolínske lúky pri Ružomberku.

Lit.: 13, 26, 50, 55, 79, 188, 320, 477, 479, 481, 484, 921, 1206.

***Platanthera ×hybrida* Brügger**

(*P. bifolia* × *P. chlorantha*)

Hubová, Kútnikov kopec, okraj lesa nad záp. okrajom obce, 470–520 m (DD 27. 6. 1996). – Ružomberok, Kalvária, okraj lesa na úpätí Sidorova, 610–650 m (DD 11. 6. 1996).

***Pleurospermum austriacum* (L.) Hoffm.**

– krkoškovec rakúsky

Na karbonátovom aj slienitom podklade v spoločenstvách smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesov, kosodreviny, horských vrbín, kvetnatých vysokosteblových nív (diagn. druh radu *Calamagrostietalia villosae*) aj v brehových porastoch horských potokov v podhorskom až vyššom horskom stupni, ca 400–1 500 m.

Lit.: 12, 16, 26, 55, 75, 144, 175, 228, 239, 240, 293, 307, 309, 316, 501, 519, 528, 549, 553, 562, 640, 647, 748, 827, 847–849, 906, 1037, 1050, 1059, 1061, 1099, 1110, 1177, 1179, 1180, 1184, 1195, 1202, 1210, 1211, 1217, 1234, 1249, 1252, 1254, 1272, 1397.

***Poa alpina* L. – lipnica alpska**

V porastoch nízkosteblových pasienkov (diagn. druh *zv. Poion alpinae*), mačínových fytoocenóz, na postúpaniskách, svetlinách a skalnatých okrajoch bučín, v porastoch vápencových smrečín, kosodreviny, na skalách, sutinách aj výstupoch slienitých vápencov v horskom a subalpínskom stupni, po 1 592 m.

Lit.: 12, 13, 16, 26, 31, 33–35, 37–39, 46, 49, 51–55, 72, 75, 123, 154, 155, 175, 226, 293, 459, 532, 544, 549, 552, 555, 558, 561, 566, 569, 577, 579, 585–587, 640, 647, 707, 733, 736, 764, 791, 849, 850, 897, 901, 906, 910, 921, 1099, 1119, 1153, 1170, 1174–1180, 1209–1211, 1214, 1217, 1222, 1234, 1249, 1254, 1256, 1272, 1279, 1402.

***Poa angustifolia* L. – lipnica úzkolistá**

[*Poa pratensis* agg.]

Syn.: *Poa pratensis* subsp. *angustifolia* (L.) Gaudin

Na lúkach, lesných svetlinách aj v náhradných spoločenstvách po bučínach od okrajov územia a údolí po vyššie polohy horského stupňa; v Bralnej Fatre až na vrchole Tlstej.

Lit.: 26, 55, 293, 457, 461, 585–587, 598, 640, 643, 647, 676, 714, 921, 1061, 1169, 1179, 1182, 1214, 1217, 1235, 1249, 1252, 1274, 1334, 1397.

***Poa annua* L. – lipnica ročná**

Na zošľapovaných stanovištiach (okraje ciest a turistických chodníkov, medzikolajiská lesných ciest, okolie odpočívadiel, horských chát) od okrajov územia a údolí do subalpínskeho stupňa: na vrchole Rakytova po 1 567 m (JKl 13. 9. 2006), pod vrcholom Krížnej po 1 565 m (JKl 17. 7. 2003). Vysokú pokrývnosť dosahuje aj na vegetácie zbavených plochách v porastoch as. *Capsello-Poetum annuae*.

Lit.: 12, 23, 26, 46, 54, 55, 75, 293, 457, 459, 519, 532, 542, 544, 566, 587, 640, 647, 734, 796, 906, 921, 1027, 1171, 1173, 1175, 1177, 1180, 1209–1211, 1217, 1225, 1226, 1232, 1238, 1249, 1397.

***Poa carpatica* subsp. *supramontana* Bernátová et al. – lipnica karpatská vysokohorská**

Vzácne na vápencových bralách a skalných stienkach v supramontánnom stupni severnej časti pohoria: Tanečnica, jv. orientované skalné stienky, 1 420–1 430 m. – Rakytov, skalný útvar „Vráta“ na j. svahu, 1 375–1 390 m (oba BERNÁTOVÁ et al. 2006c: 5); slienité vápence nad sev. sedlom, JV, 1 479–1 486 m (DB, PK 5. 9. 2006). Na vých. svahu pod sev. sedlom Rakytova ojedinele aj na balvanitých sutinách (JKl 13. 9. 2006).

***Poa chaixii* Vill. – lipnica širokolistá**

Syn.: *Poa sudetica* Haenke

Najčastejšie rastie v trávnych spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, zriedkavo v porastoch javorových bučín, horských vrbín a nelesných fytoocenóz nižších polôh, ca 600–1 580 m.

Lit.: 12, 26, 37, 54, 55, 224, 239, 293, 461, 519, 534, 538, 542, 547–550, 552, 553, 555, 568, 587, 640, 647, 748, 791, 805, 891,

906, 921, 1036, 1050, 1099, 1123, 1124, 1176, 1177, 1184, 1189, 1195, 1202, 1209, 1210, 1217, 1249, 1254, 1279, 1326, 1397.

***Poa compressa* L. subsp. *compressa* – lipnica stlačená pravá**

Na výslnných skalnatých stráňach, častejšie v reliktných fytoocenózach na dnách previsových dutín v podhorskom a horskom stupni, vzácnejšie na dne údolí; v skalnom previse pod vrcholom Tlstej po 1 280 m (BERNÁTOVÁ 1991: 27).

Lit.: 12, 19, 22, 23, 26, 46, 55, 74, 457, 458, 462, 647, 676, 921, 1171, 1175, 1332, 1397.

***Poa humilis* Ehrh. ex Hoffm. – lipnica modrastá**

[*Poa pratensis* agg.]

Na lúkach, pasienkoch, okrajoch lesov; v území doteraz zistená len na dvoch lokalitách: Podlavice, okolie lesnej cesty zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 40). – Kordíky, lesná cesta od obce ku kóte Ištvánka (Kochjarová in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY l. c.).

***Poa margilicola* Bernátová et Májovský – lipnica slieňomilná [*Poa glauca* agg.]**

Syn.: *Poa glauca* auct. non Vahl

Úzko endemický druh (stenoendemit), obmedzený výskytom na kolmé až previsnuté výstupy slienitých vápencov na strmých j., jjv. až vých. svahoch Borišova, 1 370–1 460 m, kde vytvára osobité spoločenstvo (BERNÁTOVÁ & MÁJOVSKÝ 1997: 28–29; BERNÁTOVÁ et al. 2003: 818–819).

UHRÍKOVÁ & DÚBRÁVCOVÁ (1997: 2) ako lokalitu nesprávne uviedli vrch Malá Pustalovčia.

Lit.: 33, 34, 42, 44, 50, 53, 58, 59, 62, 68, 554, 561, 588, 683, 696, 995, 1082, 1260, 1332, 1347, 1361, 1380, 1387.

***Poa nemoralis* L. – lipnica hájna**

V porastoch dubovo-hrabových lesov, kvetnatých aj javorových bučín, medzernatých vápencových smrečín, horských vrbín aj vysokosteblových fytoocenóz nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do supramontánného stupňa, ca 1 550 m.

Rastiliny skalnatých stanovišť, osídľujúce výstupy slienitých vápencov, sa podľa Schidlaya (SCHIDLAY 1956: 228) blížia var. *firmula* Gaudin.

Lit.: 12, 13, 19, 20, 22, 23, 26, 31, 34, 35, 37, 46, 48, 52–55, 66, 68, 71, 74, 75, 175, 194, 225, 293, 309, 457, 458, 460–462, 503, 519, 520, 522, 534, 538, 549, 550, 552, 553, 561, 562, 564, 568, 569, 598, 640, 647, 676, 714, 847, 906, 921, 949, 1009, 1050, 1080, 1099, 1110, 1112, 1119, 1125, 1169, 1171, 1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1194, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1232, 1234, 1240, 1249, 1253, 1254, 1256, 1326, 1397.

***Poa palustris* L. – lipnica močiarna**

Na mokrých lúkach v údoliach a na okrajoch pohoria, napr.: Harmanec, dolina Cenovo. – Žarnovická dolina. – Čremošné, lúky vých. od obce. – Mošovce, Krieslo. – Blatnica, Blatnická, Rakytovská a Gaderská dolina. – Belianska dolina, poniže Havranova; údolie Martínová. – Jasenská dolina. – Lubochnianska dolina, Raková. – Ružomberok, Jazierske travertíny; Vlkolínec; Bukovinka. Zriedkavejšie vo vyšších polohách: Smrekovica (1 530,2 m), mokrad pod lyžiarskym vlekom, ca 1 300 m (MV 17. 7. 1998).

Lit.: 12, 26, 55, 587, 640, 1003, 1050, 1094, 1179, 1217, 1239.

***Poa pratensis* L. – lipnica lúčna**

Na údoľných, svahových aj horských lúčach, v trávna-
tých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa aj v ruderá-
lných spoločenstvách na miestach odpočinku dobyt-
ka od okrajov územia po 1 565 m (Križna, jz. svah;
JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 23, 26, 55, 68, 75, 293, 457–461, 532, 535, 538, 542–544,
585–587, 640, 643, 647, 791, 902, 906, 921, 1048, 1050, 1177, 1180,
1209, 1210, 1214, 1217, 1232, 1235, 1238, 1239, 1246, 1397.

***Poa remota* Forselles – lipnica oddialená**

Biotopom druhu sú jelšiny, vlhké lesy a prameniská;
v území bol zaznamenaný na nasledovných lokalitách:
Staré Hory, lúky medzi Zadným Japeňom a Japeňom
(Kochjarová & Hrouda in BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998:
41). – Gaderská dolina, medzi ústím Ľubenej a Dedo-
šovej doliny (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 174).

Starší doklad je z lokality: Dedošová dolina, medzi Vrátnou a Drob-
kovom (Textorisová 22. 7. 1923 SLO ut *Poa hybrida* var. *remota*).

Pravdepodobne na *Poa remota* sa vzťahuje aj Textorisovej údaj
o výskyte *Poa hybrida* Gaudin (TEXTORISOVÁ 1930_R: 14) v údolí Se-
lenec: „Ide od Padvy nadol vedľa potoka celým údolím až ta, kde
sa Gäder rozdeľuje.“

Lit.: 26, 50, 55.

***Poa stiriaca* Fritsch et Hayek – lipnica štajerská**

[*Poa pratensis* agg.]

Syn.: *Poa fertilis* var. *capillifolia* Kalchbr., *P. capillifolia* (Kalchbr.)
Degen

V porastoch vápencových bukových, jedľovo-buko-
vých aj smrekovo-bukovo-jedľových, zriedkavejšie
sutinových lesov, vápencových smrečín a smrekovco-
vých borín v podhorskom až vyššom horskom stupni;
v smrečine na sz. svahu Čierneho kameňa po 1 400 m
(HOZÁK 1967_R, z. 64).

Lit.: 12, 13, 16, 19, 23, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 74, 228, 309, 320,
462, 498, 640, 921, 1059, 1076, 1077, 1080, 1110, 1112, 1113,
1170–1172, 1174–1176, 1179, 1184, 1195, 1202, 1211, 1217, 1240,
1279, 1395, 1397.

***Poa trivialis* L. – lipnica pospolitá**

V ruderálnych spoločenstvách v okolí salašov a kolíb,
v okolí pramenísk, od okrajov územia a údolí do hor-
ského stupňa, ca 1 350 m.

Lit.: 12, 26, 35, 46, 55, 75, 175, 303, 457, 459–461, 519, 532, 538,
542–544, 566, 640, 647, 902, 906, 921, 1003, 1050, 1071, 1125,
1173, 1175, 1180, 1209, 1210, 1217, 1226, 1246, 1261, 1397.

***Podospermum laciniatum* (L.) DC. – hadí koreň strapatý**

Štyri jedince tohto obzvlášť zriedkavého druhu boli
nájdené v poraste as. *Podospermum laciniati-Stipetum*
joannis pod prevismi v hornej časti Slnecných skál
nad Blatnickou dolinou, 780 m (BERNÁTOVÁ 1987: 93,
1991: 25, 2004: 59).

Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 64, 70, 74, 1026, 1171, 1173, 1260,
1361, 1402.

***Polemonium caeruleum* L. – vojnovka belasá**

Vzácné pozdĺž lesných bystrín a na mokrých lúčach:
Ľubochnianska dolina (Futák 1963 sec. GOLIAŠOVÁ
1988: 530).

Šipošová (1994 in litt.) našla niekoľko jedincov na okraji NPR Rak-

šianske rašelinisko, na rozhraní Veľkej Fatry a Turčianskej kotliny.
Lit.: 50, 136, 251, 253, 275.

***Polygala amara* L. – horčinka horká**

Na skalnatých, trávnatých vápencovo-dolomitových
stráňach, v porastoch mačínových spoločenstiev, re-
liktných borín aj vápencových bučín od okrajov úze-
mia do subalpínskeho stupňa, 1 570 m.

®*Polygala amara* subsp. *amara* – horčinka horká pravá: herbá-
rovou položkou je doložený výskyt z vrchu Kopa pri Kraľovanoch
(Pax WA sec. PAWLOWSKI 1958: 57; cf. HOSTIČKA 1982: 560).

Polygala amara subsp. *brachyptera* (Chodat) Hayek – hor-
činka horká krátkokrídla (syn.: *P. subamara* Fritsch): bežne roz-
šírený poddruh, diagn. taxón tr. *Elymo-Seslerietea* a zv. *Pulsatillo*
slavicae-Pinion.

Lit.: 12, 13, 17, 23, 26, 31, 34, 36, 37, 39, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 75,
78, 79, 175, 190, 215, 223, 228, 290, 293, 309, 316, 402, 454, 457,
458, 462, 519, 522, 528, 550, 555–557, 559–561, 568, 569, 578,
585, 587, 640, 643, 647, 707, 708, 734, 736, 795, 796, 823, 827,
847–849, 906, 911, 914, 921, 937, 939, 1001, 1059, 1075, 1076,
1079, 1080, 1099, 1112, 1113, 1123, 1169–1172, 1175–1180, 1182,
1195, 1201, 1202, 1210, 1211, 1214, 1217, 1222, 1225, 1226, 1232,
1234, 1235, 1238, 1239, 1252, 1339, 1362, 1397.

***Polygala amarella* subsp. *austriaca* (Crantz) Dostál – horčinka horkastá rakúska**

Syn.: *Polygala austriaca* Crantz

Zaznamenaná na vlhkých až mokrých lúčach a v pra-
meniskách; konkrétne údaje sú z lokalít: Dolný Har-
manec, údolie sev. od obce. – Žarnovická dolina. – Ra-
kša, údolie Nedoroz; mokrad' na dne lomu. – Blat-
nica, dolinka Mohošov; Rakytovská dolina; Selenec;
Dedošová dolina, Drobkov. – Necná dolina, dolná
časť. – Jasenská dolina, horná časť.

Lit.: 12, 26, 55, 175, 207, 208, 402, 530, 644, 652, 712, 714, 849,
1001, 1174, 1179, 1200, 1234, 1249, 1339.

***Polygala comosa* Schkuhr – horčinka chochlatá**

Na výslunných stráňach, lúčach a pasienkoch v okra-
jových častiach územia, napr.: Kordíky, sedlo pod
Holým vrškom. – Riečka, okolie obce; medzi vrch-
mi Čmeľová a Lučivno. – Kostiviarska, Laskomer;
hrebeň Ravasky. – Čremošné, lúky vých. od obce.
– Blatnica, Plešovica; Blatnický hrad; Gaderská doli-
na; Blatnická dolina. – Necná dolina, dolná časť.
– Kraľovany, Kopa, lúky na sev. úpätí. – Ružomber-
rok, lúka v doline Šimúnovo. – medzi sedlom Šturec
a Vyšnou Revúcou.

Lit.: 12, 26, 55, 457, 458, 587, 647, 921, 1397.

***Polygala major* Jacq. – horčinka väčšia**

Rastie na výslunných vápencovo-dolomitových strá-
ňach v južnej a západnej časti územia, od okolia obcí
Riečka, Podlavice a Kostiviarska po širšie okolie Ru-
žomberka, v podhorskom a horskom stupni; v poraste
as. *Dianthus nitidi-Caricetum tatrorum* na j. svahu Tls-
tej po 1 370 m (KLIMENT et al. 2005: 44).

Lit.: 27, 154, 155, 241, 402, 457, 561, 585–587, 734, 736, 748,
796, 849, 850, 921, 974, 1048, 1050, 1062, 1097, 1174, 1182, 1201,
1214, 1234, 1235, 1238, 1241, 1361, 1397, 1402.

***Polygala multicaulis* Tausch – horčinka ostrokrídla**

Syn.: *Polygala oxyptera* Rchb., *P. vulgaris* subsp. *oxyptera* (Rchb.)
Lange

O jej rozšírení v území je málo údajov: lesná lúčka pod Lubochnianskym Klakom, 750 m (KLIKA 1926b: 78). – Ploská, svahové pramenisko na jv. svahu, 1 337 m (DB, PK 27. 7. 2006).

***Polygala vulgaris* L. – horčinka obyčajná**

Syn.: *Polygala vulgaris* subsp. *vulgaris*

Vyskytuje sa na podhorských aj slatinných lúkach, pasienkoch a krovinatých stráňach, zriedkavejšie vyššie: Zadný Japeň, 1 060 m. – Málinô brdo, jz. svah, 1 120 m.

Lit.: 12, 50, 152, 303, 402, 457, 519, 520, 532, 587, 640, 647, 731, 734, 795, 796, 849, 902, 921, 974, 1062, 1169, 1182, 1194, 1234, 1239, 1249.

***Polygonatum latifolium* Desf. – kokorík širokolistý**

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124).

MALOCH (1932: 108) ho uviedol z Harmaneckého vrchu [sedlo Malý Šturec], 900 m; HENDRYCH & CHRTEK (1964: 42) hodnotili tento údaj ako pochybný.

Lit.: 457, 707.

***Polygonatum multiflorum* (L.) All. – kokorík mnohokvetý**

Roztrúsene vo vápencových bukových, jedľovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových, smrekových aj sutinových lesoch a v porastoch horských vrbín od okrajov územia do supramontánneho stupňa, na vých. svahu Čierneho kameňa po 1 440 m (VESELÁ 1992_R, tab. 2, z. 67).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 54, 55, 125, 130, 228, 457, 501, 520, 522, 524, 587, 598, 640, 647, 849, 930, 949, 1048, 1050, 1059, 1099, 1110, 1113, 1123, 1169, 1176, 1177, 1179, 1182, 1184, 1202, 1207, 1208, 1217, 1232, 1234, 1254, 1288, 1315, 1323, 1397.

***Polygonatum odoratum* (Mill.) Druce – kokorík voňavý**

Syn.: *Polygonatum officinale* All., *P. vulgare* Desf.; *Convallaria polygonatum* L.

V mačinových spoločenstvách vápencovo-dolomitových strání, v porastoch reliktných borín, vápencových aj javorových bučín, horských vrbín, na trávnatých svetlinách v kosodrevine aj v kvetnatých spoločenstvách vysokosteblových nív od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v závere doliny Veľká Ramžiná v masíve Krížnej po 1 550 m (KLIMENT 1995a: 110).

Lit.: 12, 13, 17, 22, 23, 26, 36, 37, 55, 66, 75, 79, 175, 190, 223, 308, 309, 457, 458, 462, 519, 520, 522, 526, 528, 549, 556, 557, 561, 587, 588, 640, 643, 647, 676, 731, 796, 865, 902, 906, 965, 1036, 1048, 1050, 1059, 1075, 1076, 1080, 1097, 1112, 1113, 1169, 1171, 1172, 1177, 1179, 1180, 1195, 1202, 1210, 1211, 1217, 1232, 1235, 1239, 1252, 1274, 1321, 1334, 1361, 1370, 1397.

***Polygonatum verticillatum* (L.) All. – kokorík praslenný**

Syn.: *Convallaria verticillata* L.

Roztrúsene vo vápencových, kvetnatých a javorových bučinách, vysokobylinných smrečinách, v porastoch kosodreviny, horských vrbín, na sutinách aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov po najvyššie polohy územia, ca 450–1 590 m.

Lit.: 12, 13, 26, 31, 37, 38, 46, 52, 54, 55, 75, 130, 137, 175, 193, 224–228, 240, 241, 293, 309, 452, 457, 458, 461, 501, 504, 519,

520, 522, 534, 538, 546, 549, 552, 553, 561, 562, 564, 567, 569, 598, 640, 643, 647, 796, 847, 849, 865, 906, 910, 911, 921, 949, 964, 1012, 1013, 1050, 1059, 1076, 1077, 1079, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1164, 1166, 1169, 1170, 1175–1180, 1182–1184, 1187, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1240, 1241, 1247, 1249, 1252, 1254–1256, 1287, 1288, 1292, 1315, 1317, 1323, 1395, 1397, 1401.

***Polygonum arenastrum* Boreau – stavikrv pobrežný** [*Polygonum aviculare* agg.]

Na zošľapovaných stanovištiach v okolí salašov a kolíb (často v porastoch as. *Capsello-Poetum annuae*) v horskom stupni, po 1 290 m.

Lit.: 26, 55, 459, 544, 1210.

***Polygonum aviculare* L. – stavikrv vtáči**

[*Polygonum aviculare* agg.]

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Kordíky, v obci; j. a jv. od obce (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce (BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 41).

Lit.: 12, 457.

Polygonum aviculare agg.: 12, 458, 543, 640, 647, 906, 1027, 1169, 1182, 1209, 1397.

***Polypodium vulgare* L. – sladič obyčajný**

Na zatienených vápencovo-dolomitových skalách v porastoch sutinových lesov, javorových bučín, vápencových smrečín v Bralnej Fatre (Veľký Rakytov; Rakytovská dolina; vrcholové časti Ostrej a Mohošovho grúňa; Konský dol; Dedošová a Vrátna dolina; Necpaly, Chlm) i na bralnatých vrcholoch v hrebeňových polohách (Majerova skala, Biela skala, Suchý vrch, Čierny kameň, Tanečnica) od okrajov územia a údolí po vyššie polohy horského stupňa; na výstupoch lavicovitých vápencov na jz. svahu vrchu Veľká Pustalovčia (DB, JO, JT 30. 6. 1993), tiež v balvanitej smrečine (*Cortuso-Piceetum*) na vých. svahu Suchého vrchu (JKI 20. 9. 1988) po 1 320 m.

Lit.: 12, 13, 26, 37, 46, 54, 55, 75, 241, 503, 562, 619, 640, 643, 647, 676, 708, 748, 796, 847, 850, 906, 1037, 1050, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1195, 1202, 1208, 1211, 1217, 1232, 1234, 1252, 1274, 1334, 1397.

***Polystichum aculeatum* (L.) Rothm. – papraďovec laločnatý**

Syn.: *Polystichum lobatum* (Huds.) Bastard; *Aspidium lobatum* (Huds.) Sw., *A. aculeatum* (L.) Sw.; *Dryopteris lobata* (Huds.) Schinz. et Thell.

Roztratene v porastoch vápencových jedľobučin, kvetnatých aj javorových bučín, lipových javorín (diagn. druh *z. Tilio-Acerion*), smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesov i na skalných sutinách od údolí po 1 400 m.

Lit.: 12, 13, 26, 46, 52, 54, 55, 75, 129, 136, 137, 196, 215, 224, 225, 240, 293, 309, 458, 493, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 558, 564, 567, 640, 647, 735, 736, 748, 788, 796, 847, 848–850, 901, 904, 906, 910, 921, 949, 973, 974, 1037, 1048, 1050, 1110, 1118, 1123, 1164, 1166, 1170, 1175–1180, 1184, 1201, 1202, 1211, 1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1394, 1395, 1397.

***Polystichum braunii* (Spenn.) Fée – papraďovec Braunov**

Na strmom záp. svahu Majerovej skaly vo vlhkej bu-

čine na skalnatom mieste (karbonáty) na čiernom humuse (Sch.) 2 exempláre, niekoľko m pod *Cystopteris montana*, ca 1 210 m (SCHIDLAY 1956: 168).

Výskyt na Majerovej skale, doložený herbárovou položkou (Schidlaj 1953 SAV sec. SCHIDLAY 1966: 200), sa nepodarilo potvrdiť.

HADJÚK (1980b: 313) ho uviedol z riedkych trávnatých smrečín na sv. až vých. svahoch údolia Selenec, 743–875 m, SKOKANOVÁ et al. (2002: 9) zo zatienených skál nad jaskyňou Mažarná v masíve Tlstej, 860–1 000 m; obaja autori bez herbárových dokladov. Lit.: 50, 207, 208, 309, 773, 906, 907, 921, 1211, 1394.

***Polystichum lonchitis* (L.) Roth – paprad'ovec kopijovitý**

Syn.: *Polypodium lonchitis* L.; *Aspidium lonchitis* (L.) Sw.; *Dryopteris lonchitis* (L.) Kuntze

V porastoch vápencových javorových bučín, smrečín, kosodreviny, horských vrúbín, v skalnatých žľaboch, na sutinách, vzácné v porastoch horských vysokosteblových nív na karbonátovom aj slienitom podklade od okrajov územia a údolí po 1 550 m.

Lit.: 13, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 129, 156, 194, 215, 224–226, 240, 290, 293, 309, 503, 505, 519, 520, 522, 538, 553, 564, 569, 592, 640, 647, 736, 796, 847, 849, 901, 906, 907, 921, 939, 949, 964, 973, 974, 1012, 1013, 1050, 1099, 1119, 1170, 1175–1180, 1184, 1195, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1232, 1234, 1240, 1247, 1254, 1256, 1394, 1397, 1401.

***Polystichum xillyricum* (Borbás) Hahne**

(*P. aculeatum* × *P. lonchitis*)

Blatnica, Selenec, v tmavom lese, ca 750–800 m (MR 26. 8. 1989).

⊕ *Populus balsamifera* L. – topoľ balzamový

Druh pôvodný v Severnej Amerike, v území zriedkavo vysádzaný: Belianska dolina, *Alnetum incanae*, pri potoku v dolnej časti (*P. KUČERA* 2002_R: 33, 66).

Lit.: 640, 1217.

***Populus nigra L. – topoľ čierny**

Syn.: *Populus pyramidalis* Rozier

Pri ceste Liptovská Osada – Nižná Revúca (SUZA 1936: 123). – Krpeľany, pri hradskej do Nolčova, 423 m (JKI 21. 9. 2006).

Lit.: 640, 968, 1220, 1397.

***Populus tremula* L. – topoľ osika, osika**

Pionierska drevina, vyskytujúca sa vtrúsene v listnatých lesoch a na ich okrajoch, na rúbaniskách, v mladinách, na sutinách od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v horskej vrbine na j. svahu Veľkej Pustalovčej po 1 360 m (VESELÁ 1995: 40).

Posledne zmienaná lokalita presahuje výškové maximum (1 281 m), uvedené vo Flóre Slovenska (KOBILÍŽEK 2006: 295). RADWAŇSKA-PARYSKA (1975: 37) uviedla výskyt osiky vo Velickej doline (Vysoké Tatry) vo výške 1 500 m.

Lit.: 12, 26, 55, 66, 99, 122, 152, 168, 227, 303, 457, 458, 460, 480, 519, 598, 640, 643, 645–647, 676, 770, 848, 906, 965, 968, 1099, 1109, 1112, 1169, 1174, 1177, 1194, 1202, 1208, 1211, 1217, 1220, 1232, 1239, 1246, 1252, 1254, 1320, 1325, 1327, 1331, 1336, 1361, 1397.

⊕ *Populus xcanadensis* Moench

(*P. deltoides* × *P. nigra*) – topoľ kanadský

Na Slovensku pestovaný od konca 18. storočia (BEN-

ČAĽ 1982: 88). Vysádzaný v okrajových častiach územia: Gaderská dolina, ústie (BOHUŠ 1982d: 17). – Štiavnická dolina medzi obcami Sklabinský Podzámok a Turčianska Štiavnička (JKI 16. 9. 2006).

***Potamogeton berchtoldii* Fieber – červenavec Berchtoldov [*Potamogeton pusillus* agg.]**

Lubochnianska dolina, údolie Blatná, v stojatej vode pri okraji silne zazemneného jazera, v poraste as. *Equisetum limosi*, ca 790 m (Hrivnák, Kochjarová & Kliment 30. 8. 2006 RH, det. Kaplan).

***Potamogeton crispus* L. – červenavec kučeravý**

Krpeľany – Nolčovo, v koryte Váhu, častý (JT 17. 7. 1999).

⊕ *Potamogeton natans* L. – červenavec plávajúci

Harmanecká dolina, v 3–4 hlbších mlákach používaných predtým na chov pstruhov a dnes už zanechaných (PETROGALLI 1887: 63).

***Potamogeton pectinatus* L. – červenavec hrebenatý**

Nolčovo, v koryte Váhu (JT 17. 7. 1999).

⊕ *Potamogeton trichoides* Cham. et Schldtl.

– červenavec vláskovitý

Veľká Fatra, priamo vo vode potokov (TRAPL 1924: 52).

***Potentilla acaulis* subsp. *arenaria* (Borkh.) Soják**

– nátržník bezbyľový piesočný

Syn.: *Potentilla arenaria* Borkh., *P. subarenosa* Borbás

Na výslunných, suchých, skalnatých stráňach po okrajoch územia (Šturec; Vyšná Revúca; Podsuhá, Bukovinka; Vlkolíne; Biely Potok, Jazierce; Ružomberok, Sidorovo; Hubová; Lubochňa, Vysoký grúň; Čremošné). Zriedkavo rastie aj na slienitých vápencoch na hrebeni pohoria: jv. až jz. svah hrebienka medzi Smrekovicou a Kráľovou skalou, 1 270–1 320 m (SCHIDLAY 1956: 182). – Skalná Alpa, vých. svah pri turistickom chodníku, 1 380 m (JKI sec. KLIMENT et al. 1993: 55); j. svah pod kosodrevinou, 1 414 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 103).

Lit.: 44, 276, 293, 538, 561, 563, 587, 588, 647, 906, 910, 1001, 1208, 1210, 1238, 1239, 1270, 1361, 1397.

***Potentilla alba* L. – nátržník biely**

Málopočetná populácia bola nájdená na južnej, trávna-to-krovinatej stráni vých. od obce Mošovce, ca 550 m (JKI sec. BERNÁTOVÁ et al. 1996b: 65).

O výskyte tohto druhu v území existoval dovtedy len starší údaj z Harmaneckej doliny (FUTÁK 1943: 82), publikovaný na základe položky v herbári Biskupského seminára.

Lit.: 44, 50, 68, 241.

***Potentilla anserina* L. – nátržník husí**

Ako burina popri cestách, turistických chodníkoch, na vlhkých lúkach a pasienkoch, v mokradiach, v zošľapovaných spoločenstvách na okrajoch územia, v údoliach i vo vyšších polohách; pri turistickom chodníku na ssv. svahu Skalnej Alpy po 1 410 m (JKI 13. 9. 2006).

Lit.: 12, 26, 55, 152, 303, 457–459, 563, 588, 640, 647, 714, 796,

906, 1026, 1169, 1179, 1182, 1194, 1209–1211, 1226, 1246, 1361, 1397.

Potentilla argentea L. – nátržník strieborný

Kostiviarska, Laskomer (Janišová 5. 6. 2004 MJn). – Podlavice, lúky na jv. úpätí vrchu Dúbrava (Janišová 23. 5. 2004 MJn). – Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok, *Festucetum pseudodalmaticae* (MAGIC 1983: 74).

Z vrchu Cmarovo [Laskomer] uviedol druh už MÄRKUS (1867a: 9).

GOLIAŠOVÁ (1992: 163) lokalizovala do Veľkej Fatry zber z Mariánskeho kopca (Novácký 1936 BRA). Vo fíg. podokrese 21c sa kóta s týmto názvom nenachádza; rovnomená lokalita je však známa z okolia obce Smolník v Slovenskom rudohorí.

Lit.: 50, 76, 276, 676, 734, 1397.

Potentilla aurea L. – nátržník zlatý

Optimum výskytu má v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, v porastoch psice tuhej (diagn. druh tr. *Nardetea strictae*), metlice trsnatej, smlzu chĺpkatého a trst'ovitého, kde je rozšírený po najvyššie vrcholy hlavného chrbta. Zriedkavejšie rastie v porastoch smrečín, kosodreviny, horských vrbín, pri lesných cestách, chodníkoch, miestami aj na údolných a podhorských lúkach.

Lit.: 13, 26, 31, 37, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 72, 75, 154, 155, 215, 239–241, 274, 276, 293, 347, 452, 458, 519, 520, 522, 532, 546–549, 552, 553, 555, 561, 566, 577, 578, 585, 587, 640, 647, 690, 701, 708, 736, 748, 765, 791, 805, 807, 847–849, 897, 906, 921, 939, 942, 1012, 1050, 1123, 1124, 1170, 1173, 1175–1180, 1209–1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1247, 1249, 1254, 1261, 1272, 1397.

Potentilla collina agg. – nátržník kopcový

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Kordíky, okolie obce (JANIŠOVÁ 2001b: 128).

Potentilla crantzii (Crantz) Fritsch – nátržník Crantzov

Syn.: *Potentilla salisburgensis* Haenke

Druh subalpínskych a alpínskych lúk a mačinových spoločenstiev, vyskytujúci sa veľmi vzácné (na ploche asi 2 m²) na okraji skalných sutín pod vrcholom Suchého vrchu, 1 490 m (BERNÁTOVÁ & KLIMENT 1988: 480).

O výskyte nátržníka Crantzovho existoval dlho len starý literárny údaj (FREYN 1872: 345, ut *Potentilla salisburgensis*): „Häufig in Felsenschutt und auf Triften der Velka križna.“, ktorý sa nepodarilo potvrdiť. Podľa Schidlaya (SCHIDLAY 1956: 182) asi zámena s *Potentilla thuringiaca*.

Lit.: 26, 38, 44, 50, 54, 67, 239, 276, 588, 647, 906, 1176, 1210, 1260, 1397.

Potentilla erecta (L.) Raesch. – nátržník vzpriamený

Syn.: *Potentilla tormentilla* (Stokes) Neck.

Na vlhkých až mokrých lúkach a pasienkoch i na brehoch horských potokov v porastoch pobrežných vrbín, lužných jelšín aj deväťsilových lemov od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa, 1 451 m.

Lit.: 12, 13, 26, 46, 55, 68, 151, 152, 175, 189, 293, 303, 309, 457, 458, 460, 461, 499, 519, 520, 528, 530, 532, 555, 561, 585–598, 640, 643, 647, 690, 703, 708, 795, 796, 850, 902, 921, 965, 1027, 1046, 1094, 1113, 1169, 1175, 1179, 1182, 1194, 1200, 1208–1210, 1214, 1226, 1232, 1235, 1238, 1239, 1246, 1252, 1261, 1397.

Potentilla heptaphylla L. – nátržník sedmolistý

Syn.: *Potentilla heptaphylla* subsp. *rubens* (Crantz) Hegi, *P. rubens* (Crantz) Zimmeter, *P. opaca* L.

Na výslunných vápencovo-dolomitových stráňach v porastoch nízkosteblových spoločenstiev, teplomilných lemov, reliktných borín aj vápencových bučín od južného okraja územia cez Bralnú Fatru, j. svahy Lysca a Borišova po Sokol pri Krpeľanoch; na zjz. svahu Smrekova po 1 410 m (KLIMENT et al. 2005: 42).

Lit.: 12, 23, 26, 55, 79, 175, 276, 308, 309, 457, 458, 519, 522, 528, 556, 559–561, 585–588, 640, 643, 676, 848, 849, 902, 921, 1059, 1075, 1094, 1112, 1113, 1171, 1172, 1177, 1179, 1210, 1214, 1217, 1222, 1234, 1235, 1249, 1252, 1397.

Potentilla inclinata Vill. – nátržník sklonený

Syn.: *Potentilla adscendens* Waldst. et Kit.

Podlavice, lúčka nad cestou od nemocnice do lomu na jv. úpätí vrchu Dúbrava (Janišová 28. 6. 1998 MJn). – Blatnická dolina, úbočie Rovnej, svah hneď za mostom, na bridličnatom odkryve, vzácné (MR VIII. 1962).

Staré údaje sú z okolia obcí Staré Hory a Jelenec (TMÁK 1886: 4).

⊗ Potentilla neglecta Baumg. – nátržník nebadaný

[*Potentilla argentea* agg.]

Syn.: *Potentilla impolita* Wahlenb.

Staré Hory a Jelenec (TMÁK 1886: 4).

Obr. 30. Nátržnica močiarna (*Potentilla palustris*; syn. *Comarum palustre*) rastie v jedinej horskej mokradi v severnej časti pohoria. Foto: Daniel Dítě.

© **Potentilla norvegica L. – nátržník nórsky**

Ako burina pri cestách, priekopách a plotoch; dosiaľ je známy len starší údaj z Ľubochnie (Domin 1919 sec. GOLIAŠOVÁ 1992: 194).

Potentilla palustris (L.) Scop. – nátržnica močiarna

Syn.: *Comarum palustre* L.

V území zistená na jedinej lokalite: Podsuchá, mokrad v závere doliny Vyšné Matejkovo, pod sedlom medzi vrchmi Smrekovica a Skalná Alpa, 1 315–1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 96, 101).

V závere doliny Vyšné Matejkovo druh prvýkrát zaznamenala V. Chilová 5. 8. 1997 pri mapovaní mokradí; podľa nepublikovaného zápisu as. *Caricetum goodenowii* o rok neskôr (19. 7. 1998) aj M. Valachovič. Údaj z PP Bukovinka pri Ružomberku (REMOVČIKOVÁ 1990_R: 2, 9) je mylný.

Lit.: 1239, 1261, 1339, 1361.

Potentilla pusilla Host – nátržník maličký

Syn.: *Potentilla filiformis* auct. non Vill.

Druh výslnných, teplých a suchých stanovišť, doložený z vrchu Vysoký grúň pri Ľubochni (Scheffer 1940 SLO, Futák & Jasičová 1963 SAV sec. GOLIAŠOVÁ 1992: 217).

Lit.: 50, 276.

Potentilla recta L. – nátržník priamy

Vzácné v južnej časti územia: Banská Bystrica, Laskomer (MÁRKUS 1865a: 307), jv. svah, 520 m a 625 m

Obr. 31. Prvosienka holá uhorská (*Primula auricula* subsp. *hungarica*), typická jarná ozdoba vápencovo-dolomitových skál.
Foto: Peter Kučera.

(PT, JKI 16. 6. 2007). – Harmanec, dolina Cenovo (Kliment & Kochjarová in BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 42).

Problematické údaje sú z lokalít: Blatnica, spojnica dolín Dedošová a Seleneč, J, 776 m (HAJDUK 1980b: 317); Seleneč, vápencové bučiny, 700 m a 735 m (VOLOŠČUK 1980b: 276). – Kopa, vápencová bučina na sv. svahu, 800 m (KLIKA 1929a: 274).

Lit.: 12, 190, 309, 522, 731, 921, 1113, 1239, 1397.

Potentilla reptans L. – nátržník plazivý

Na vlhkých, podmáčaných alebo periodicky zaplavovaných stanovištiach od okrajov územia a údolí do horského stupňa; na čistine na Štureckom hrebene Krížnej po 1 220 m (SCHIDLAY 1956: 182).

Lit.: 26, 55, 457, 458, 461, 587, 640, 647, 676, 847, 906, 921, 1036, 1182, 1217, 1361, 1397.

Potentilla rupestris L. – nátržník skalný

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124).

Lit.: 44, 457, 805.

Potentilla tabernaemontani Asch. – nátržník jarný

Syn.: *Potentilla neumanniana* auct. non Rechb., *P. verna* auct. non L.

V území pomerne zriedkavý druh suchých, výslnných stanovišť: Riečka, medzi vrchmi Lučivno a Dedkovo. – Mošovce, Vlčanová. – Drienok. – Rakytovská dolina. – Tlstá, Mažarná. – Kráľova studňa. – Sklabiňa, vrch Lučenec. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Krpeľany, Sokol. – Ružomberok, Sidorovo; Krkavá skala. Na Kráľovej studni po 1 200 m (Scheffer 1931 SLO sec. GOLIAŠOVÁ 1992: 215).

Lit.: 276, 457, 974, 1026, 1062, 1169, 1179, 1182, 1235, 1361, 1388, 1402.

Potentilla thuringiaca Bernh. ex Link – nátržník durínsky

Syn.: *Potentilla chrysantha* subsp. *thuringiaca* (Bernh. ex Link) Asch. et Graebn., *P. parviflora* subsp. *thuringiaca* (Bernh. ex Link) Hyl.

Na skalnatých svahoch, (pod)horských lúkach, pasienkoch, v porastoch horských vrbín aj kvetnatých vysokobylinných nív (diagn. druh zv. *Calamagrostion arundinaceae*) v podhorskom až vyššom horskom stupni od okolia Riečky a Ostrého vrchu cez Harmaneckú dolinu, Japeň, Smrekov, Smrekovicu, Úplaz, Majerovu skalú, Šturec, Krížnu a Veľkú Pustalovčiu po Ploskú, Borišov a Čierny kameň. Na vrcholových skalách Čierneho kameňa pozorovaný ešte vo výške 1 460 m (BERNÁTOVÁ et al. 1996a: 381).

Ďalšie výškovo pozoruhodné lokality boli zaznamenané v kosodrevine na jz. svahu Smrekova, 1 440 m a strmom j. svahu Borišova, 1 450 m.

Lit.: 12, 21, 26, 44, 50, 52–55, 68, 75, 276, 293, 457, 549, 561, 562, 568, 588, 640, 647, 711, 714, 906, 1026, 1099, 1178, 1180, 1182, 1210, 1211, 1249, 1254, 1361, 1397.

Prenanthes purpurea L. – srnovník purpurový

Vo vápencových, kvetnatých aj javorových bučinách, smrekovo-bukovo-jedľových lesoch, vysokobylinných smrečinách, zriedkavejšie v porastoch smrekovcových borín, kosodreviny a horských vrbín od okrajov územia po vyšší horský stupeň; v kosodrevine na

vrchole Skalnej Alpy po 1 460 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 117), v krovitej vrbine na vsv. svahu Ploskej po 1 428 m (JKI 25. 5. 2007).

Lit.: 12, 23, 26, 27, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 112, 136, 137, 154, 155, 215, 224–228, 240, 241, 293, 295, 309, 320, 457, 458, 461, 462, 501, 504, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 553, 564, 567, 640, 643, 647, 796, 816, 848, 849, 898, 901, 906, 910, 921, 930, 949, 965, 1012, 1013, 1050, 1059, 1061, 1062, 1076–1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1166, 1169, 1171, 1172, 1175–1177, 1179, 1180, 1182–1185, 1187, 1189, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1225, 1232, 1234, 1238, 1240, 1247, 1252, 1254–1256, 1287, 1288, 1292, 1315, 1317, 1320, 1323, 1326, 1327, 1331, 1360, 1395, 1397, 1401.

***Primula auricula* subsp. *hungarica* (Borbás) Soó – prvosienka holá uhorská**

Syn.: *Primula auricula* var. *hungarica* Borbás, *P. auricula* subsp. *tatriaca* L. B. Zhang

V štrbinách a na teraskách karbonátových skál aj v porastoch reliktných borín (diagn. taxón zväzov *Potentillion caulescentis* a *Pulsatillo slavicae-Pinion*) v Bralnej Fatre (tu aj v previsoch skalných stien), tiež na skalnatých vrcholoch a výstupoch slienitých vápencov v hrebeňových častiach pohoria od Kráľovej skaly po Skalnú Alpu, Kľak, na Katovej skale a v širšom okolí Ružomberka od údolí (vzácné) do supramontánneho stupňa, na skalnatom vrchole Suchého vrchu po 1 550 m.

ZHANG (in ZHANG & KADEREIT 2004: 12, 13) priradil rastliny z vápencov Veľkej Fatry, Západných, Belianskych a Nizkých Tatier k novému poddruhu *Primula auricula* subsp. *tatriaca* L. B. Zhang. Lit.: 12, 13, 16–19, 23, 26, 28, 33, 34, 36, 37, 46, 49, 52–55, 58, 59, 73, 75, 78, 79, 125–127, 129, 130, 137, 154–156, 172, 175, 215, 240, 241, 293, 320, 452, 462, 519, 528, 550, 557, 559–561, 565, 568, 629, 639, 640, 643, 647, 663–665, 684, 736, 766, 767, 770, 771, 788, 796, 847–849, 865, 874, 875, 891, 895, 898, 901, 904, 906, 915, 921, 963, 968, 973, 974, 1000, 1001, 1003, 1036, 1050, 1075, 1076, 1078, 1080, 1097, 1102, 1103, 1110, 1112, 1123, 1124, 1153, 1163, 1170–1172, 1174–1180, 1184, 1191, 1195, 1210, 1211, 1217, 1232, 1234, 1241, 1249, 1252, 1272, 1314, 1332, 1333, 1354, 1355, 1362, 1383, 1386, 1388, 1397, 1402.

***Primula elatior* (L.) L. – prvosienka vyššia**

V brehových porastoch horských potokov, v spoločenstvách vápencových jedľobučín, kvetnatých a javorových bučín, lipových javorín, smrekovo-bukovo-jedľových lesov, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín aj v trávnatých fytocenózach nad hornou hranicou lesa od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Viaceri autori priradili populácie z vyšších polôh pohoria k *Primula carpatica* Fuss (KLIKA 1927a: 31, 1929a: 257, 260, 261, 265, 266, 1932: 166, 1934c: 3, 17, 21, 2, 25, 1936a: 388, 395, 401, 405, 1949: 21, 24, 26, 27, 28; SUZA 1931b: 20; SEIFERT 1950: 345; GREBENŠČIKOV et al. 1956: 41, 59, 95, 116, 117, 119; FAJMONOVÁ 1982b: 78), *Primula elatior* subsp. *carpatica* (Fuss) Nyman (FAJMONOVÁ 1986a: 46), resp. *P. elatior* subsp. *carpatica* (Griseb. et Schenk) W. W. Sm. et Forrét (SCHIDLAY 1956: 193; ŠOLTÉS 1971_R, tab. 3, 1976, tab. 2, 3); DOSTÁL (1989: 748), DOSTÁL & ČERVENKA (1992: 803) k *P. elatior* subsp. *tatrensis* (Domin) Soó.

Lit.: 3, 12, 13, 23, 26, 27, 31, 35, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 68, 72, 75, 125, 130, 136, 137, 175, 193, 194, 207, 208, 225, 226, 228, 293, 303, 309, 457, 458, 460, 461, 499, 504, 519, 520, 543, 547–550, 552–555, 561, 564, 567, 568, 585–587, 592, 598, 640, 641, 643, 647, 708, 736, 796, 827, 847–849, 851, 902, 906, 910, 911, 914,

921, 949, 964, 1003, 1012, 1013, 1043, 1050, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1125, 1164, 1166, 1169–1171, 1175–1180, 1182, 1184, 1187, 1194, 1195, 1201, 1202, 1207–1212, 1214, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1240, 1241, 1247, 1252, 1254–1256, 1334, 1395, 1397, 1401.

***Primula farinosa* L. – prvosienka pomúčená**

Prameniská, slatiny, vlhké lúky, náplavy horských potokov: Riečka, mokrade v okolí obce. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Hornojelenská dolina, nad osadou Rybô. – Žarnovická dolina. – Rakšianska dolina (Hrádky). – Mošovce, Rybníky, pod prameniskom potoka Rybník. – Blatnica, Blatnická, Rakytovská, Lubená, Skalná a Dedošová dolina, Selenec, Mohošov, Konský dol. – Necpalská dolina. – Kraľovany, Kopa, záp. úpätie. – Rojkovské rašelinisko. – Hubová, jv. od obce. – Ružomberok, údolie Bystré; Vlkolíne; Trlenská dolina; PP Bukovinka. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej jz. od obce.

V súčasnosti nepotvrdené údaje sú z Laskomerskej (Vařečka sec. TMAK 1884: 24) a Gaderskej doliny (BOLDIS 1897: 22, 38; MALOCH 1928: 133, 1937: 115; DVOŘÁK & KREJČÍ 1953: 113; ČERNOCH 1956: 82).

Na zámene s prvosienkou pomúčenou sú založené údaje o výskyte prvosienky dlhokvetej (*Primula halleri* J. F. Gmel.) vo Veľkej Fatre (DOSTÁL 1949: 1098, SOJÁK 1974: 172); tento na Slovensku kriticky ohrozený druh rastie veľmi vzácné len v Belianskych Tatrách.

Lit.: 3, 12, 13, 26, 50, 55, 73, 130, 136, 151, 152, 154, 155, 172, 175, 178, 189, 190, 202, 207, 208, 215, 241, 290, 303, 422, 457, 460, 461, 519, 530, 540, 554, 558, 565, 647, 652, 663, 666, 706, 708, 731, 748, 765–767, 827, 847, 851, 874, 875, 901, 921, 936, 939, 973, 974, 991, 1003, 1036, 1056, 1094, 1097, 1101, 1102, 1112, 1172–1174, 1179, 1194, 1200, 1201, 1214, 1226, 1232, 1234, 1237, 1239, 1246, 1304, 1333, 1334, 1354, 1362, 1368, 1386, 1397, 1402.

***Primula veris* L. – prvosienka jarná**

Syn.: *Primula officinalis* (L.) Hill

Na trávnatých, krovinatých stráňach a okrajoch lesov prevažne v kolínnom a submontánnom stupni. Miestami zasahuje aj vyššie, na j. svahu Lysca po 1 240 m (PK 7. 5. 2005).

Lit.: 3, 12, 26, 27, 55, 130, 457, 458, 519, 556, 585–587, 640, 647, 676, 731, 734, 736, 748, 848, 849, 851, 902, 906, 1036, 1048, 1050, 1062, 1097, 1113, 1123, 1169, 1179, 1182, 1201, 1202, 1211, 1214, 1217, 1222, 1234, 1235, 1238, 1239, 1249, 1274, 1315, 1397.

***Primula vulgaris* Huds. – prvosienka bezbyľová**

Syn.: *Primula acaulis* (L.) L.

Na lúkach, v lesných lemoch, svetlých lesoch, zriedkavejšie na pasienkoch v kolínnom a submontánnom, ojedinele montánnom stupni (po 1 090 m), najmä v južnej časti pohoria (okolie obcí Riečka a Kordíky, Laskomerská dolina), na početných lokalitách v Bralnej Fatre od okolia Dolného Harmanca cez Čremošné, Rakšu a Mošovce po širšie okolie Blatnice; na sever po Beliansku dolinu a Katovu skalú pri Sklabinskom Podzámku (HENDRYCH 1996: 139).

Údaj z porastu as. *Aceri-Piceetum* na záp. svahu Skalnej Alpy, 1 350 m (VOLOŠČUK 1986_R: 12, 1989: 153) je pravdepodobne mylný. Lit.: 3, 12, 13, 23, 26, 50, 55, 130, 175, 190, 207, 208, 241, 329, 336, 457, 458, 488, 519, 520, 522, 534, 538, 586, 587, 640, 643, 647, 847, 848, 851, 891, 902, 968, 1048, 1050, 1059, 1062, 1119, 1123, 1124, 1171, 1195, 1201, 1217, 1234, 1235, 1237, 1249, 1252, 1256, 1274, 1288, 1384, 1397.

***Primula ×brevistyla* DC. (*P. veris* × *P. vulgaris*)**

Medzi rodičmi na spoločných lokalitách v submontánnom stupni, napr.: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124); Pod Dúbravou, lúky v údolí potoka, 620–650 m; Lučivno (959 m), lúky na hrebeni jv. od vrchola, 860–910 m; Do hája, pasienok, 550 m (všetko PISARČIKOVÁ 2003_R: 51). – Banská Bystrica, Laskomerská dolina (TRAPL 1923a: 76; JKo, JKl 25. 4. 2006); Laskomer, vých. svah, v krovinách (JKo, JKl 25. 4. 2006). – Čremošné, nad obcou (MR 11. 5. 1974); Čremošnianske lúky (BALÁŽOVÁ 1981: 112, KOCHJAROVÁ 2000: 132). – Sebeslavce, nad kostolom (TEXTORISOVÁ 1930_R: 70). Lit.: 3, 457, 586, 587, 647, 851, 1048, 1235, 1249, 1397.

***Primula ×digenea* A. Kern. (*P. elatior* × *P. vulgaris*)**

Syn.: *Primula ×pseudacaulis* Schur

Kordíky, Mindárovo, údolie záp. od Holého vršku (JANIŠOVÁ 2001b: 128), 730–770 m (PISARČIKOVÁ 2001: 183, 2003_R: 50); Lučivno, lúky na hrebeni jv. od vrchola, 950–970 m (PISARČIKOVÁ l. c.). – Laskomerská dolina, nad prvou vodárňou (JKo, JKl 25. 4. 2006). – Čremošnianske lúky (MR 11. 7. 1974, BALÁŽOVÁ 1981: 112, KOCHJAROVÁ 2000: 132). – Blatnica, nad Sebeslavcami; Gaderská dolina; Kanský dol; Dedošová dolina (TEXTORISOVÁ 1930_R: 70, BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 174).

Starší údaj je zo Žarnovickej doliny (MARGITAI 1927: 223).

Na svahoch Tlstej nad záverom Kanského dolu vystupuje až k hornej hranici bučín (D. Bernátová).

Lit.: 3, 13, 26, 55, 458, 586, 587, 714, 851, 1235, 1249.

***Primula ×media* Peterm. (*P. elatior* × *P. veris*)**

Žarnovická dolina (PETRIKOVICH 1913: 46). – Čremošnianske lúky (MR 16. 5. 1974). – Blatnica, nad sebeslavským kostolíkom (Textorisová 1928 SLO), Žingorov sad (MR 30. 4. 1984). – Hubová, lúky nad elektrovdom jz. od obce (JKo 11. 5. 2006).

Lit.: 26, 849.

***Prunella grandiflora* (L.) Scholler – čiernohlávk veľkokvetý**

Na lúkach a pasienkoch roztrúsené od okrajov územia do supramontánneho stupňa: Malá Krížna, ssz. svah, okraj porastu kosodreviny, 1 495 m. – Malá Pustalovčia, výslnný hrebienok na jv. svahu, 1 492 m (oba JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 103).

KLIKA (1926b: 72) ho uviedol z porastu psice tuhej na jz. svahu Krížnej, 1 540 m.

Lit.: 12, 13, 17, 26, 27, 55, 79, 175, 223, 308, 309, 320, 457, 519, 528, 549, 556, 559–561, 587, 640, 643, 647, 736, 795, 796, 906, 921, 1026, 1045, 1075, 1113, 1150, 1169, 1172, 1179, 1210, 1211, 1238, 1252, 1253, 1361, 1384, 1388, 1397, 1402.

***Prunella laciniata* (L.) L. – čiernohlávk zastrihovaný**

Syn.: *Prunella alba* Pall. ex M. Bieb.

V trávnych spoločnosťach na výslnných, suchých stráňach; dosiaľ nájdený len na južnom až jz. okraji územia: Riečka, okolie obce (JANIŠOVÁ 2001a: 124); lúky medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Podlavice, zsz. od obce (oba BENČAĽOVÁ & UHÁZY 1998: 42).

– Kostiviarska, Laskomer (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 119). – Čremošné, hrebienok medzi kótami 771,2 a 807,5 (KOCHJAROVÁ 2000: 131). – Mošovce, porast *Carex humilis* vjv. od obce, 540–560 m (SKOKANOVÁ et al. 2002: 9).

Staršie údaje sú z lokalít: údolie Laskomer (TMÁK 1884: 23). – lesná lúčka pri Dolnej Štubni, ca 600 m (MALOCH 1932: 120). – Blatnica, Blatnická dolina, porasty borín na sz. stráňach, 530 m (KLIKA 1926b: 61); Kanský dol (PETRIKOVICH 1912a: 34).

Údaj z PR Skalná Alpa (lit. no. 1166) je mylný.

Lit.: 12, 44, 50, 457, 519, 586, 587, 707, 731, 847, 921, 1036, 1048, 1062, 1150, 1166, 1175, 1249, 1361.

***Prunella vulgaris* L. – čiernohlávk obyčajný**

Rastie na sviežich až vlhkých lúkach, pasienkoch, miestach odpočinku dobytky, okrajoch listnatých aj ihličnatých lesov, na svetlinách v kosodrevine, v okolí pramenísk od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na sev. svahu Krížnej po 1 570 m (JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 110), na záp. svahu Rakytova po 1 555 m (JKl 13. 9. 2006).

Lit.: 26, 35, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 75, 151, 152, 175, 223, 293, 303, 457–461, 519, 520, 522, 530, 532, 538, 544, 549, 553, 555, 561, 585–587, 598, 640, 647, 736, 902, 906, 921, 1027, 1050, 1062, 1113, 1119, 1164, 1169, 1175, 1177–1180, 1182, 1194, 1200, 1209–1211, 1214, 1217, 1225, 1226, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1246, 1256, 1261, 1361, 1370, 1397.

***Prunella ×intermedia* Link**

(*P. laciniata* × *P. vulgaris*)

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Laskomerská dolina, spodná časť, 410 m (MJn 9. 7. 2004).

***Prunus avium* L. – čerešňa vtáčia**

Syn.: *Cerasus avium* (L.) Moench

Vtrúsené na okrajoch lesov a remízok v podhorskom až horskom stupni, po 910 m.

PETRIKOVICH (1912a: 33) ju uviedol (bez udania nadmorskej výšky) zo starej smrečiny na Smrekove, neskôr (1913_R: 77) zo Smrekovice. Lit.: 26, 457, 458, 586, 587, 640, 645, 647, 847, 848, 906, 1050, 1062, 1217, 1284, 1303, 1320, 1327, 1331, 1359, 1397.

***Prunus domestica* L. – slivka domáca**

Riečka, viac lokalít v okolí obce (JANIŠOVÁ 2001a: 124).

***Prunus mahaleb* L. – mahalebka obyčajná**

Syn.: *Cerasus mahaleb* (L.) Mill.

Banská Bystrica, vápencové bralá nad osadou Nový Svet, ca 600 m (KLEINERT 1980: 56).

Pôvodné populácie mahalebky patria k **subsp. *simonkai*** Péntzes (cf. MARHOLD & WÓJCIK 1992: 525).

***Prunus padus* L. subsp. *padus* – čremcha strapcovitá pravá**

Syn.: *Padus avium* Mill.

V brehových porastoch potokov, napr. v Laskomerskej, Gaderskej, Belianskej, Necpalskej, Podzámockej, Štiavnickej a Ľubochnianskej doline, zriedkavejšie na okrajoch lesa v podhorí i popri Váhu.

Lit.: 26, 55, 499, 519, 640, 710, 921, 1036, 1050, 1059, 1062, 1097, 1118, 1125, 1169, 1182, 1217, 1238, 1249, 1397.

***Prunus spinosa* L. – trnka obyčajná**

Rastie pospolite na výslnných skalnatých svahoch, krovinatých úbočiach (diagn. druh zv. *Prunio spinosa*).

sae), okrajoch lesov, lesných svetlinách, vyvýšených brehoch potokov od okrajov územia do horského stupňa; na krovinatej j. stráni Lysca nad okrajom lesa po 1 150 m (KLIMENT 2002: 205).

Prunus spinosa subsp. *spinosa* – trnka obyčajná pravá je v území častejšia; vzťahuje sa na ňu vyššie uvedená charakteristika.

Prunus spinosa subsp. *dasyphylla* (Schur) Domin – trnka obyčajná chlpatá: vzácnejší poddruh s centrom rozšírenia v panónskej oblasti, doložený z Gaderskej doliny (Deyl 1951 PR sec. BERTOŤOVÁ 1992a: 503).

Lit.: 12, 26, 55, 95, 99, 125, 126, 231, 457, 458, 501, 519, 556, 565, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 766, 848, 921, 1050, 1059, 1169, 1174, 1182, 1208, 1217, 1235, 1238, 1239, 1246, 1252, 1272, 1274, 1361, 1397.

Pseudolysimachion orchideum (Crantz) Wraber – veronika vstavačovitá

Banská Bystrica, Laskomer, roztratené na jv. svahu, 440–620 m (PT, JKI 16. 6. 2007). – Jakub, lúka záp. od obce, pri chodníku k Laskomeru, 390–410 m (MJN 14. 7. 2006).

Starší doklad (Nábělek 1936 BRA, 1942 SAV sec. TRÁVNÍČEK 1997: 281) je z Ostrého vrchu pri Banskej Bystrici.

Pseudolysimachion spicatum (L.) Opiz subsp. *spicatum* – veronika klasnatá pravá

Syn.: *Veronica spicata* L.

Výslnné kamenisté stráne na južnom a jz. okraji územia: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Podlavice, zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 42). – Mošovce, pahorky vjv. od obce, 540–560 m (JKI 26. 8. 1982, SKOKANOVÁ et al. 2002: 9). – Blatnica, Plešovica, J, 580 m (URVÁLKOVÁ 1974_R, z. 11); Pekárová, úpätie skalných stien; Kónský dol (UHLÍŘOVÁ 1992: 38, BERNÁTOVÁ & UHLÍŘOVÁ 1994: 10). – Turčianske Jaseno, výslnný hrebienok záp. od kopca Hradište, JV, 642 m; výslnné jv. stráne hrebeňa nad Jasenskou dolinou, smerom k Belej, ca 625 m (oba JKI 24. 6. 2007).

PETROGALLI (1887: 64) ho uviedol z Harmaneckej doliny medzi Harmancom a Dolným Harmancom.

Lit.: 26, 55, 79, 190, 457, 559, 560, 643, 748, 850, 921, 1055, 1062, 1075, 1112, 1123, 1171, 1172, 1235, 1252, 1397.

Pseudorchis albida (L.) Á. Löve et D. Löve – bieloprst belavý

Syn.: *Gymnadenia albida* (L.) Rich.; *Leucorchis albida* (L.) E. Mey.

Sporadicky na podhorských, údolných aj horských lúčkach, okrajoch lesov aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, od okrajov po najvyššie polohy územia (Veľká Pustalovčica, vrchol; DB, JT 22. 7. 1992).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 46, 50, 54, 55, 164, 188, 293, 479, 482, 484, 519, 647, 690, 702, 736, 849, 906, 921, 947, 1050, 1123, 1170, 1174–1176, 1179, 1249, 1304, 1397.

⊗ *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco – duglaska tisolistá

Syn.: *Pseudotsuga taxifolia* (Poir.) Britton

Pôvodná v západnej časti Severnej Ameriky, na Slovensku lesnícky využívaná od 2. polovice 19. storočia (BENČAĎ 1982: 90); ľahko spontánne zmladzuje. Vysá-

dzaná kvôli zvýšeniu produkcie dreva v lesných hospodárskych celkoch Kantor, Ľubochňa a Biely Potok (BOHUŠ 1982d: 17).

Lit.: 26, 107, 109, 122, 1115, 1117.

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn – papradie orľičie

Syn.: *Pteris aquilina* L.

Vtrúsene v porastoch vápencových bučín a borín, na okrajoch lesov, porastov krovín a lesných ciest od okrajov územia do horského stupňa; na rúbani na vých. svahu Smrekovice (1 530,2 m) po 1 240 m (JKI, PK 5. 9. 2003).

Na krpeliaskom Sokole a pravdepodobne i pod Pekárovou v ostatných rokoch badať mierne zvýšenie početnosti (J. Topercer).

Lit.: 12, 26, 55, 68, 228, 598, 640, 643, 647, 732, 735, 736, 796, 965, 1037, 1059, 1062, 1112, 1113, 1195, 1202, 1217, 1232, 1252, 1397.

⊗ *Puccinellia distans* (Jacq.) Parl – steblovec odstávajúci

Syn.: *Glyceria distans* (L.) Wahlenb.

Cmarovo, Seufzeralleé (Márkus sec. TMÁK 1886: 12).

⊗ *Pulmonaria angustifolia* L. – pľúcnik úzkolistý

V lesoch a krovinách: Cmarovo, Kostiviarska (VAŘEČKA 1857: 10).

Teplomilný druh svetlých dubín a xerothermnych trávnatých spoločenstiev, na Slovensku v súčasnosti veľmi vzácny (cf. MÁJOVSKÝ & HEGEDŮŠOVÁ 1993a: 59). Lokalita pravdepodobne zanikla rozšírením kameňolomu.

Lit.: 1036, 1097, 1397.

Pulmonaria mollis Wulfen ex Hornem. – pľúcnik mäkký

Syn.: *Pulmonaria montana* subsp. *mollis* (Wulfen ex Hornem.) Gams

Rastie na výslnných krovinatých stráňach, okrajoch bučín, v porastoch horských vrúb, vysokosteblových spoločenstiev i na výstupoch slienitých vápencov v (sub)montánnom až subalpínskom stupni; v trávnatých porastoch na j. svahu Veľkej Pustalovčej po 1 578 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 103).

Lit.: 16, 26, 31, 39, 53, 55, 68, 251, 311, 550, 563, 588, 598, 640, 687, 848, 1099, 1125, 1179, 1210, 1217, 1234, 1238, 1254, 1361, 1383.

Pulmonaria obscura Dumort. – pľúcnik tmavý

Syn.: *Pulmonaria officinalis* subsp. *obscura* (Dumort.) Murb.

Na čerstvých, humózných, živinami zásobených pôdach v kvetnatých aj javorových bučinách a lipových javorinách (diagn. druh radu *Fagetalia*), zriedkavejšie v porastoch smrečín, kosodreviny, horských vrúb a vysokosteblových nív od údolí po 1 475 m (Čierny kameň, kosodrevina); na náplavoch horských bystrín v úzkych zalesnených údoliach vstupuje aj do porastov as. *Agropyro caninae-Petasitetum kablíkiani*. Lit.: 12, 26, 31, 35, 37, 46, 54, 55, 75, 215, 224–226, 228, 457, 458, 460, 461, 553, 562, 564, 566, 567, 586, 587, 640, 676, 921, 1013, 1059, 1079, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1166, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1214, 1217, 1218, 1222, 1232, 1249, 1254, 1256, 1274, 1401.

Pulmonaria officinalis L. – pľúcnik lekársky

Syn.: *Pulmonaria officinalis* subsp. *maculosa* (Hayne) Gams

Rakša, záver doliny pod Drienkom, ca 900 m (BERNÁ-

TOVÁ et al. 2004: 219). – Sebeslavce, okraj bučiny nad kostolom (DB 23. 4. 2006). – Ľubochnianska dolina, údolie Salatín (DB 28. 4. 2006).

Keďže v minulosti sa oba druhy nerozlišovali, staré údaje o výskyte *Pulmonaria officinalis* sme nebrali do úvahy. Niektoré údaje z vlastného pohoria sa môžu vzťahovať na netypické jedince *Pulmonaria obscura* so zelenkasto (nie výrazne bielo) škvrnitými listami (bližšie MÁJOVSKÝ & HEGEDÚŠOVÁ 1993a: 66, 68, 70).

Lit.: 26, 77, 687, 1059, 1169, 1182.

Pulmonaria officinalis s. l.: 13, 55, 125, 309, 519, 520, 522, 528, 534, 535, 538, 598, 647, 848, 906, 910, 911, 949, 1050, 1184, 1207, 1234, 1240, 1253, 1354, 1397.

***Pulsatilla slavica* G. Reuss – poniklec slovenský**

Syn.: *Pulsatilla halleri* subsp. *slavica* (G. Reuss) Zamels; *P. vulgaris* subsp. *slavica* (G. Reuss) Dostál, nom. inval.; *Anemone pulsatilla* auct. non L., *A. styriaca* auct. non (Pritz.) Hayek

Na vápencovo-dolomitových stráňach Bralnej Fatry (Horný Jelenec; Mošovce, Drienok; Blatnica, vrchy Haľamova kopa, Plešovica, Pekárová, Kozia skala, Kráľova koruna, Prostredný grúň, Malá Skalná, Veľká Skalná, Ostrá, Tlstá) i ďalších vyvýšení na západnom okraji pohoria po Vysoký grúň pri Ľubochni a Haliny pri Ružomberku v otvorených mačtinových spoločenstvách a v porastoch reliktných borín (diagn. druh pzv. *Pulsatilla slavicae*-*Caricinion humilis* a zv. *Pulsatilla slavicae*-*Pinion*).

Kiss (1939: 245) citovala Lengyelov zber z Čierneho kameňa; v posledných desaťročiach sme tam poniklec slovenský nezistili.

Lit.: 13, 16–18, 21–23, 26–28, 36, 39, 40, 45, 50, 55, 73, 76, 78, 79, 113, 125, 136, 137, 154, 155, 170, 172, 175, 207, 228, 237, 241, 262, 273, 308, 309, 320, 365, 512, 519, 526–528, 538, 551, 554, 557, 559–561, 563, 565, 588, 635, 643, 647, 665, 736, 765–767, 771, 796, 816, 847, 848, 910, 915, 968, 973, 974, 1000, 1001, 1003, 1004, 1036, 1048, 1050, 1075, 1076, 1100, 1110, 1112–1114, 1123, 1169, 1171–1174, 1179, 1184, 1191, 1195, 1199, 1201, 1202, 1210, 1222, 1232, 1234, 1249, 1252, 1270, 1281, 1290, 1304, 1321, 1332, 1334, 1354, 1355, 1362, 1371, 1373, 1379, 1380, 1383, 1397, 1402.

***Pulsatilla subslavica* Futák ex Goliašová – poniklec prostredný**

Syn.: *Pulsatilla slavica* subsp. *subslavica* (Futák ex Goliašová) Dostál; *Anemone pulsatilla* auct. non L.

Na suchých trávnatých miestach v južnej a jz. časti územia, v kolínnom a submontánnom stupni: Podlaviče, Dúbrava. – Horný Jelenec. – Čremošné. – Rakšianska dolina. – Mošovce, Červenô; Drienok. – Blatnica, Blatnická a Gaderská dolina, Selenec, Kanský dol. – Turčianska Štiavnička, pahorky Sviňacia, Mikulášková.

BOLDIS (1897: 41) uviedol zo skál v Gaderskej a Necpalskej doline *Anemone pulsatilla* L. Keďže v oboch dolinách rastie *P. slavica* aj *P. subslavica*, ťažko povedať, ktorý druh mal na mysli. KLINDA (1985: 106) uviedol poniklec prostredný z Čierneho kameňa, kde sme jeho výskyt nezistili.

Lit.: 21, 26, 40, 45, 50, 54, 170, 207, 208, 262, 272, 273, 479, 481, 554, 558, 565, 588, 635, 639, 640, 1097, 1171, 1173, 1176, 1199, 1217, 1281, 1290, 1332, 1355, 1362.

transitus *Pulsatilla subslavica* – *P. slavica*

Blatnica, Plešovica (GOLIAŠOVÁ 1980: 163, 1985: 94, 141).

Veľká Fatra, okrem severnej časti v okolí Ľubochnie (GOLIAŠOVÁ 1985: 156, 160).

Lit.: 271, 273, 1199.

***Pyrola carpatica* Holub et Křísa – hruštička karpatská**

Karpatský endemit, na Slovensku doteraz známy len z Krivánskej Fatry, Nízkych a Belianskych Tatier (KŘÍSA 1982a: 324). Izolovanú početnú populáciu (na ploche ca 100 m²) nie celkom typických individuí sme zistili v rozsiahlej nivačnej depresii na sv. úbočí vrchu Ploská, 1 414 m, v poraste s prevahou *Carex sempervirens* subsp. *laxiflora* a *Sesleria tatrae* (Bernátová, P. Kučera & Topercer 25. 9. 2006 BBZ).

Obr. 32. Poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*) rozkvitá zavčasu na jar na výslnných stráňach Bralnej Fatry a ďalších vyvýšení až po širšie okolie Ružomberka. Foto: Daniel Dítě.

***Pyrola chlorantha* Sw. – hruštička zelená**

Syn.: *Pyrola virens* Körte

Riečka, jv. od obce. – Banská Bystrica, Laskomer. – Podlavice, zsz. od obce. – Háj, vých. od obce. – Mošovce, pahorky vých. od obce. – Blatnica, Kačarová; Plešovic; Pekárová; sedlo medzi vrchmi Mohošov a Suchý Jasienok; Kráľova koruna, j. svah. – Necpalská dolina. – Borišov, bučiny pri zostupe do Belianskej doliny. – Ľubochňa. – Ružomberok, Vreckovo; Sidorovo.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 215, 631, 639, 640, 643, 736, 796, 1034, 1112, 1217, 1249, 1252.

***Pyrola media* Sw. – hruštička stredná**

Prevažne v porastoch reliktných a smrekovcových borín, inverzných (menej často sekundárnych) smrečín, zriedkavejšie v reliktných kosodrevinových porastoch: Malý Šturec. – Blatnica, sedlo medzi vrchmi Malý Rakytov a Drienok; hrebeň medzi dolinkami Veľký a Malý Rakytov; Haľamova kopa, Priepastná; Skalná dolina; Strapatá skala; Selenec; Tlstá, Havranovo. – Ružomberok, Dielce; Nižné Matejkovo.

Lit.: 26, 50, 55, 202, 309, 485, 488, 598, 631, 880, 1050, 1075–1078, 1179, 1249, 1397.

***Pyrola minor* L. – hruštička menšia**

Banská Bystrica, Laskomer. – Podlavice, zsz. od obce. – Kordíky, Ištvánka, lesná svetlina na sev. svahu pod vrcholom. – Blatnica, dolinka Pražená. – Smrekov, vrcholová časť. – Ploská, porasty horských vrbín (*Salicion silesiacae*), 1 350 m. – Čierny kameň, bučina na vých. svahu. – Kľak, vrchol. – Šturec. – Málinô brdo, hole na sev. a sz. svahu.

Staršie údaje (FÁBRY 1880: 52, TEXTORISOVÁ 1930_R: 69) sú z Gaderskej doliny.

Lit.: 12, 26, 52, 55, 75, 223, 481, 631, 652, 736, 795, 796, 1123, 1178–1180, 1241, 1249.

***Pyrola rotundifolia* L. – hruštička okrúhlostá**

Zriedkavo v bučinách i na presvetlených lesných okrajoch, napr.: Blatnica, Gaderská dolina; j. úpätie Pekárovej, 620 m; záver doliny Selenec; Padva, 870 m. – Necpalská dolina. – Ľubochňianska dolina, *Carici albae-Fagetum*, 690 m, 820 m. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Žľabiny. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce. V krovitej vrbine na sev. svahu Rakytova po 1 390 m (MJn sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 107).

Posledne zmieneny výskyt prevyšuje výškové maximum (ca 1 300 m) uvedené vo Flóre Slovenska (KŘÍSA 1982: 322). BĚLOHLÁVKOVÁ (1980) ju uviedla z viacerých lokalít v Krivánskej Fatre v rozpätí nadmorských výšok 1 400–1 600 m.

Starší údaj (TMÁK 1886: 8) je z lesov v okolí Harmanca.

Údaj z porastu as. *Calamagrostio arundinaceae-Salicetum silesiacae* na sv. svahu Ploskej, 1 390 m (VESELÁ 1995: 40) sa môže vzťahovať na *Pyrola carpatica*.

Lit.: 26, 55, 151, 152, 303, 309, 631, 643, 647, 796, 1018, 1037, 1099, 1194, 1195, 1202, 1222, 1246, 1252, 1361, 1397.

***Pyrus communis* L. – hruška obyčajná**

Syn.: *Pyrus domestica* Medik.

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 124). – Kordíky, v obci (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Uľanka, hrebeň Ra-

vasky. – Dolný Harmanec, okolie obce (MJn 15. 6. 1999). – Sklabinský Podzámok, Štiavnická dolina (JKI 16. 9. 2006).

KLIKA (1929a: 269, 270) ju uviedol zo sv. úpätia vrchu Grúň pri Ľubochni, 530 m a z boriny medzi obcou Háj a údolím Dolinka, 520 m.

Lit.: 231, 457, 458, 522, 1050.

***Pyrus pyraeaster* (L.) Burgsd. – hruška planá**

Roztrúsené na výslunných, krovinatých stráňach a na okrajoch svetlých lesov, napr.: Riečka, jv. od obce. – Šturec, údolie nad Revúcou. – Turčianska Štiavnička, pahorok Mikulášková. – Čremošňianske lúky, okraj lesa. – Belianska dolina, Krušová, 700 m. – Krpeľany, Sokol.

Starší doklad (Textorisová VII. 1909 SLO) je z Plešovice.

Lit.: 26, 50, 137, 457, 640, 647, 833, 1169, 1217, 1397.

***Quercus cerris* L. – dub cerový, cer**

Dolný Harmanec (MAGIC 2001: 166, 2006b: 117).

Lit.: 677, 1397, 1407.

***Quercus dalechampii* Ten. – dub žltkastý**

[*Quercus petraea* agg.]

Čremošné, Hriadky, dubovo-hrabový les (MAGIC 1983: 73, 74). – Mošovce, krovinatá stráň nad samotou po vyše lomu (JKI 6. 6. 2001). – Belianska dolina, hrebeň sv. od Fiškálovej, 795 m (P. KUČERA 2002_R: 66).

Lit.: 26, 50, 639, 640, 676, 1217, 1402.

***Quercus petraea* (Matt.) Liebl. – dub zimný**

[*Quercus petraea* agg.]

Syn.: *Quercus sessiliflora* Salisb., *Q. sessilis* Ehrh.

Podlavice, kóta 621 (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 119). – Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 43). – Kordíky, údolie záp. a lesná lúka jz. od Holého vršku (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Harmanec, pri jaskyni Izbica (MAGIC 2006b: 120). – Blatnica, Pekárová, 600–780 m (BERNÁTOVÁ 1994_R: 1); Gaderská dolina (MAGIC I. c.).

Údaje o výskyte *Quercus petraea* agg. sú známe aj z ďalších lokalít, napr.: Riečka, okolie obce. – Kordíky, Sokolovo. – Kostiviarska, Laskomer. – Jakub, Pavelcovo. – Čremošné, 653–758 m. – Drienok, jv. svah, 930 m. – Ostrá, pri chodníku asi 300 m od sedla medzi Blatnickou dolinou a Korským dolom, ca 1 000 m; terasy nad Rovnou, 925 m. – Tlstá, Mažiarna, 830–860 m. – Dedošová, terasy na j. svahu, 880–950 m. – Katova skala. – pahorky medzi obcami Turčianska Štiavnička a Sklabinský Podzámok. – Krpeľany, Sokol, svahy nad priehradou. – Kopa, sv. úpätie pri Kraľovanoch.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 99, 109, 113, 122, 231, 241, 309, 457, 458, 518, 565, 643, 646, 658, 684, 968, 1000, 1004, 1018, 1036, 1062, 1080, 1109, 1112, 1114, 1121, 1169, 1172, 1174, 1188, 1235, 1249, 1252, 1274, 1320, 1327, 1331, 1332, 1334, 1359, 1397, 1402, 1407.

***Quercus polycarpa* Schur – dub mnohoplodý**

[*Quercus petraea* agg.]

Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok (MAGIC 1983: 73).

Lit.: 50, 676, 1402.

***Quercus pubescens* Willd. – dub plstnatý**

[*Quercus pubescens* agg.]

Laskomer, pri vysielaci (MAGIC 2001: 164).

Lit.: 677, 1407.

***Quercus robur* L. – dub letný**

Syn.: *Quercus pedunculata* Ehrh., nom. inval.

Podlavice, jvv. svah powyše obce, ca 450 m (PT, JKI 16. 6. 2007). – Čremošné, Hriadky, dubovo-hrabový les (MAGIC 1983: 72); kosné lúky pri vysielaci, ca 750 m (KOCHJAROVÁ 1997c: 55); hrebienok medzi kótami 771,2 a 807,5 (KOCHJAROVÁ 2000: 130). – Blatnica, vrch Ostrá, Kačarová; Pekárová, sutinový les na j. svahu, 950 m (BERNÁTOVÁ 1994_R: 1; UHLÍROVÁ et al. 1999: 21); Dedošová, terasy na j. svahu (HAJDÚK 1980b: 316).

Starší údaj (VAŘEČKA 1857: 14) je z Cmarova pri Kostiviarskej.

Výskyt na Pekárovej sa blíži uvádzanému výškovému maximu druhu (985 m) na úpätí Vysokých Tatier (cf. MAGIC 2006b: 130).
Lit.: 26, 50, 309, 585, 586, 587, 676, 892, 1036, 1080, 1097, 1124, 1172, 1397, 1402.

***Quercus rubra* L. – dub červený**

Pôvodný v Severnej Amerike, kde rastie na brehoch riek; na Slovensku pestovaný od r. 1803, lesnícky od r. 1900 (BENČAĎ 1982: 81, 89). Vysadený do brehových porastov potoka v Nolčovskej doline (BOHUŠ 1982d: 17).
Lit.: 107, 109, 122.

***Quercus virgiliana* Ten. – dub jadranský**

[*Quercus pubescens* agg.]

Jakub, Pavelcovo (MAGIC 2001: 165).

***Ranunculus acris* L. – iskerník prudký**

Na podhorských aj horských lúkach (diagn. druh tr. *Molinio-Arrhenatheretea*), lesných svetlinách, v porastoch hôľných fytoocenóz aj v ruderalných spoločenstvách na miestach odpočinku dobytky od okrajov územia po 1 540 m.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 27, 35, 46, 52, 54, 55, 151, 152, 175, 293, 303, 457–461, 519, 520, 522, 543, 544, 549, 552, 561, 564, 566, 585–587, 598, 640, 643, 645, 647, 734, 902, 906, 1003, 1050, 1056, 1062, 1169–1171, 1175–1179, 1182, 1194, 1208–1212, 1214, 1217, 1222, 1225, 1226, 1232, 1235, 1238, 1239, 1246, 1252, 1274, 1397.

***Ranunculus alpestris* L. – iskerník alpínsky**

Syn.: *Ranunculus alpestris* subsp. *eualpestris* Dostál, nom. inval.

Osídľuje vlhké skaly a sutiny v horskom a vyššom horskom stupni príp. v inverzných polohách (Ostrá; Tlstá, Lubená; Padva; Strapatá skala; Skalná; Smrekov; Smrekovica, „Ťava“; Biela skala; Ostré brdo; Čierny kameň; Tanečnica; Skalná Alpa; Kľak; Kopa; Čierňavský vrch). Najvyššie zaznamenaný na vrcholových bralách Čierneho kameňa a Skalnej Alpy, najnižšie v Ľubenej doline, 750 m (BERNÁTOVÁ 1976a: 191); na Kope zostupuje do 820 m (DB, PK 10. 7. 2007).

Lit.: 13, 16, 21, 26, 31, 46, 50, 52, 55, 60, 71, 73, 75, 78, 113, 115, 117, 129, 154–156, 175, 207, 208, 251, 253, 263, 293, 526, 561, 569, 607, 629, 647, 765–767, 770, 806, 895, 898, 901, 906, 939, 964, 968, 1003, 1014, 1035, 1050, 1078, 1114, 1163, 1171, 1172, 1174, 1175, 1178, 1180, 1184, 1187, 1188, 1249, 1332, 1362, 1397, 1402.

***Ranunculus aquatilis* L. – močiarka vodná**

Syn.: *Batrachium aquatile* (L.) Dumort.

Hubová, v koryte Váhu, ojedinele (JT 17. 7. 2007).

Doteraz o jej výskyte existovali len staršie, všeobecné údaje: Veľká Fatra, priamo vo vode potokov (TRAPL 1924: 52); vo vode potôčikov a studničiek (KLIKA 1926b: 80).

Lit.: 519, 1050.

***Ranunculus arvensis* L. – iskerník roľný**

Turčianska Štiavnička, polia pod pahorkom Mikulášková (BIRKOVÁ 1974_R: 80).

Staršie údaje sú z lokalít: Staré Hory, pri domoch a popri ceste (LENGYEL 1915: 6, 22). – Podlavice, okolie (TMÁK 1884: 6).

Lit.: 647, 1036, 1182, 1397.

***Ranunculus auricomus* agg. – iskerník zlatožltý**

Na podhorských lúkach, v porastoch lužných jelšín, kvetnatých a javorových bučín, horských vrúbín a horských vysokosteblových spoločenstiev od okrajov územia po 1 550 m (BERNÁTOVÁ et al. 1993: 113).

V rámci agregátu bolo v území rozlíšených niekoľko užšie chápaných taxónov rôznej úrovne:

skupina *Ranunculus cassubicus*

Čremošnianske lúky (MR 6. 5. 1979). – Blatnica, Gaderská dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 175); Kónský dol, ca 600 m (MR 14. 5. 1969). – Frčkov, Folkušovský úšust (MLÁDENKOVÁ 2005_R: 21). – Lysec, j. svah, 1 225 m, v poraste *Brachypodium pinnatum* (JKI 7. 7. 2001). – Kraľovany, Kopa, na vrchole pod skalami, 1 047 m (DB 28. 5. 1983; DB, PK 2. 7. 2007).

Skupina zahŕňa nasledovné druhy:

***Ranunculus carpaticola* Soó**

Čremošné, pri lesnom chodníku nad obcou, smerom k lyžiarskym vlekom. – Gaderská dolina, spodná časť, pri potoku (oba MLÁDENKOVÁ 2005_R: 21, 49). – Turčianska Štiavnička, pahorok Teplica, v krovinách (BERNÁTOVÁ 1974_R: 56); Štiavnická dolina, v krovinách okolo Kantorského potoka (BIRKOVÁ 1974_R: 81); Révayovský park (MLÁDENKOVÁ 2005_R: 21, 49; PAUN et al. 2006: 902).

***Ranunculus slovacus* Soó – iskerník slovenský**

Staré Hory, Turecká (MÁJOVSKÝ et al. 1978: 34).

skupina *Ranunculus fallax*

Lubochňa, lúka v parku (MLÁDENKOVÁ 2005_R: 63).

Karyotaxonomickým štúdiom boli v území rozlíšené aj ďalšie, zatiaľ neplatne opísané druhy:

***Ranunculus fatrae* Májovský, nom. nud.**

Blatnica, Gaderská dolina; Frčkov (MURÍN & MÁJOVSKÝ 1987: 11; MÁJOVSKÝ, MURÍN et al. 1987: 38); Padva, pri ústí do Selenca (JMJ 9. 6. 1994).

***Ranunculus liptovensis* Májovský nom. nud.**

Ružomberok, Jazierce (MÁJOVSKÝ, MURÍN et al. 1987: 38).

***Ranunculus ricottii-bodicensis* Májovský, nom. nud.**

Ružomberok, Jazierce (MÁJOVSKÝ et al. 1978: 34).

Lit.: 13, 26, 27, 50, 53–55, 75, 207, 241, 457, 458, 519, 520, 534, 538, 550, 553, 568, 585–587, 640, 690, 703, 731, 803, 849, 910, 949, 1036, 1050, 1099, 1112, 1166, 1169, 1174–1176, 1180, 1182, 1201, 1210, 1214, 1217, 1234, 1235, 1249, 1254, 1274, 1372, 1397, 1399.

***Ranunculus breyninus* Crantz – iskerník veľphorský**

Syn.: *Ranunculus hornschurchii* Hoppe, *R. oreophilus* M. Bieb.

Na trávnatých kamenistých stráňach (najmä v spoločenstvách radu *Seslerietalia coerulae*), v previsoch skalných stien aj v porastoch vápencových bučín a reliktných borín v Bralnej Fatre, tiež na na vápencovo-dolomitových vrcholoch na hrebene pohoria: Ostrá. – Kónský dol. – Tlstá. – Smrekovica, „Ťava“. – Kraľova skala. – Japeň. – Majerova skala. – Biela skala. – Lysec. – Čierny kameň.

Ako výškové minimum na Slovensku uviedol FUTÁK (1982h: 162) Blatnickú dolinu, ca 510 m. Kochjarová (9. 8. 2006) ho v tej istej

doline zaznamenala v poraste s prevahou *Brachypodium pinnatum* pri okraji lesa, 500 m.

Lit.: 12–16, 18, 21, 23, 26, 28, 37, 50, 55, 71, 78, 79, 175, 207, 208, 215, 251, 253, 263, 309, 462, 526, 528, 532, 557, 560, 561, 587, 640, 652, 690, 703, 765, 921, 1013, 1035, 1075, 1112, 1113, 1168, 1171, 1172, 1201, 1210, 1211, 1218, 1334, 1361, 1362, 1383, 1397, 1401, 1402.

***Ranunculus bulbosus* L. – iskerník hľuznatý**

Na suchých lúkach, pasienkoch, medziach, popri cestách v okrajových častiach územia, po 880 m.

Lit.: 26, 55, 457, 586, 587, 647, 731, 734, 847, 849, 1001, 1110, 1169, 1182, 1201, 1234, 1235, 1397.

***Ranunculus circinatus* Sibth. – močiarka okrúhla**

Syn.: *Batrachium circinatum* (Sibth.) Spach

Turčianska Štiavnička, park, rybník, 460 m (RH, JKO 26. 6. 2007). – Krpelany – Nolčovo, v koryte Váhu, zriedka (JT 28. 6. 2001). – Hubová, v koryte Váhu, ojedinele (JT 17. 7. 2007).

***Ranunculus flammula* L. – iskerník plamenný**

Mokradľový, v území veľmi zriedkavý druh, novšie zaznamenaný len na troch lokalitách: Rojkovské rašelinisko, slatinné lúky (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, HABEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 19). – Podsuchá, kóta 1 367,5 južne od rekreačného zariadenia Smrekovica, mokrade na jz. svahu, 1 330–1 333 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 98, 99). – Liptovská Osada, alúvium Revúcej powyše cestného mosta, ca 610 m (RH, JKO, JKI 13. 7. 2007).

Lit.: 151, 152, 303, 647, 974, 1194, 1246, 1261, 1361, 1397.

***Ranunculus lanuginosus* L. – iskerník chľpatý**

Rastie na vlhkých, tienistých stanovištiach vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a prítlačných lemov zväzu *Petasition officinalis*, v kvetnatých aj javorových, zriedkavejšie vápencových bučinách, lipových javorinách, smrečinách, porastoch kosodreviny, zriedkavo na skalnatých svahoch nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou po 1 460 m (JKI 15. 8. 1990).

Lit.: 12, 13, 26, 31, 35, 37, 46, 54, 55, 75, 136, 175, 194, 224–226, 228, 240, 263, 293, 309, 457, 460, 461, 499, 501, 519, 520, 522, 534, 538, 543, 545, 564, 567, 640, 647, 700, 736, 849, 906, 910, 949, 1013, 1036, 1043, 1059, 1061, 1110, 1112, 1119, 1123–1125, 1164, 1166, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1195, 1201, 1202, 1207–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1240, 1256, 1397, 1401.

***Ranunculus nemorosus* DC. – iskerník hájny**

Syn.: *Ranunculus aureus* Schleich. ex Rehb.

Na podhorských lúkach, v javorových bučinách, smrečinách, porastoch reliktných borín, kosodreviny, horských vrbín aj v trávnatých hôľných spoločenstvách od okrajov územia po vrchol Ostredka, 1 592 m.

Lit.: 12, 13, 16, 21, 26, 31, 35–37, 46, 48, 49, 52–55, 68, 75, 175, 190, 224, 226, 263, 293, 457, 519, 522, 538, 543, 544, 546–550, 552, 553, 555, 561, 568, 585, 586, 587, 588, 640, 643, 647, 690, 702, 703, 707, 711, 791, 849, 897, 902, 906, 911, 921, 1059, 1099, 1112, 1119, 1170, 1171, 1173, 1175–1180, 1209–1211, 1214, 1217, 1234, 1249, 1252, 1254, 1256, 1397, 1402.

***Ranunculus platanifolius* L. – iskerník platanolistý**

Syn.: *Ranunculus aconitifolius* subsp. *platanifolius* (L.) Rikli, *R. aconitifolius* auct. non L.

V porastoch javorových, zriedkavejšie kvetnatých a vápencových bučín, vápencových jedľovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesov, lipových javorín, kosodreviny, horských vrbín aj kvetnatých horských nív od údolí do supramontánneho stupňa. V strednej časti Blatnickej doliny rastie už vo výške 560–580 m (SKOKANOVÁ et al. 2002: 9); v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou vystupuje po 1 545 m (JKI 20. 7. 2004).

Nepublikované výskyty blízke vertikálnemu minimu: Gaderská dolina, poníže ústia Ľubenej, ca 590 m (MZ 18. 6. 2001). – Harmanec, Bystrická dolina, 605 m (MZ 22. 6. 2001).

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 75, 129, 156, 193, 196, 209, 215, 223–226, 239–241, 263, 293, 309, 461, 501, 519, 520, 522, 526, 534, 538, 549, 553, 562, 564, 566, 569, 640, 647, 706, 708, 733, 736, 748, 796, 805, 849, 865, 891, 906, 921, 949, 965, 1012, 1036, 1050, 1079, 1097, 1099, 1110, 1113, 1119, 1123, 1124, 1175–1177, 1179, 1180, 1184, 1189, 1202, 1207, 1210–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1247, 1254, 1256, 1334, 1361, 1397, 1401.

***Ranunculus polyanthemos* L. – iskerník mnohokvetý**

Na lúkach a trávnatých stráňach po obvode územia, napr.: Riečka, okolie. – Kordíky, údolie záp. a lesná lúka jz. od Holého vršku. – Turecká, kosné lúky nad obcou; Majerova skala. – Čremošné, pasienky vsv. od obce. – Blatnica, Záhorie, okraj lúky pri lese; Blatnická dolina. – Kral'ovany, Kopa, lúky na ssv. úpätí. – Hubová, lúky nad obcou. – Ružomberok, Jazierske travertíny. – Nižná Revúca, j. od obce. Na záp. až j. stráňach Lysca po 1 180 m (KLIMENT 2002: 204, KOCHJAROVÁ 2002: 53).

Lit.: 26, 457, 458, 532, 556, 569, 587, 640, 643, 647, 795, 796, 906, 921, 1211, 1214, 1235, 1238, 1252, 1397.

***Ranunculus pseudomontanus* Schur – iskerník horský**

Syn.: *Ranunculus montanus* auct. non Willd.

Na početných lokalitách v trávnych spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, v porastoch smrečín, kosodreviny, na sutinách, po 1 590 m. V nižších polohách zriedkavo; na lokalite Podštúrec zaznamenaný už vo výške ca 650 m (FUTÁK 1982h: 160).

Lit.: 12, 13, 16, 21, 26, 31, 33–35, 37, 39, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 72, 75, 76, 175, 207, 208, 239, 250, 253, 263, 293, 457, 519, 532, 547, 549, 550, 554, 555, 561, 568, 577, 578, 588, 639, 640, 647, 707, 748, 791, 807, 847, 848, 897, 906, 939, 1045, 1050, 1099, 1110, 1112, 1114, 1119, 1123, 1168, 1170, 1171, 1173–1180, 1184, 1195, 1201, 1210, 1211, 1214, 1217, 1234, 1249, 1256, 1326, 1334, 1361, 1362, 1397, 1402.

***Ranunculus repens* L. – iskerník plazivý**

Najčastejšie vo vegetačných komplexoch lužných jelšín (*Alnion incanae*) a deväťsilových lemov na brehoch horských potokov, vo vlhkých, narušovaných trávnych porastoch (*Potentillo-Polygonetalia*) a v mezofilných ruderalných spoločenstvách v okolí pastierskych kolíb, zriedkavejšie v bučinách a smrečinách od okrajov územia do supramontánneho stupňa, na hrebene pod vrcholom Krížnej po 1 550 m (JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 13, 23, 26, 27, 35, 46, 52, 54, 55, 68, 75, 151, 152, 175, 223, 224, 293, 303, 457–462, 499, 519, 520, 522, 532, 538, 542–545,

566, 567, 587, 598, 599, 640, 643, 647, 906, 921, 949, 1003, 1027, 1050, 1062, 1071, 1112, 1119, 1125, 1169, 1173, 1175–1180, 1182, 1194, 1207, 1209–1211, 1217, 1222, 1225, 1226, 1232, 1246, 1252, 1253, 1256, 1274, 1276, 1397.

***Ranunculus sceleratus* L. – iskerník jedovatý**

Na vlhkých bahnitých miestach: Rakša, pri poľnej ceste okrajom lesa medzi kameňolomom a NPR Rakšianske rašelinisko, 550 m (DB 15. 6. 2006). – Kopa, okraj zavodnenej depresie na zsz. úpätí (DB, PK 2. 7. 2007). – Ružomberok, PP Bukovinka, úpätie, pri ceste k chate (DB 23. 6. 2006).

Starší, nepotvrdený údaj (PETROGALLI 1887: 63) je z Harmaneckej doliny.

Lit.: 850, 1397.

***Ranunculus trichophyllus* Chaix – močiarka nit'ovitolistá**

Syn.: *Ranunculus divaricatus* Schrank; *Batrachium trichophyllum* (Chaix) Bosch, *B. divaricatum* (Schrank) Wimm.

Krpeľany – Nolčovo, v koryte Váhu, ojedinele (JT 17. 7. 1999). – Kopa, staré zavodnené rameno Váhu pri zsz. úpätí, 434 m (DB, PK 22. 8. 2007). – Ľubochňanska dolina, údolie Blatná, v stojatej vode (okraj mlák) silne zazemneného jazera, ca 790 m (Hrivnák, Kochjarová & Kliment 30. 8. 2006 RH). – Ružomberok, Jazierske travertíny, 595 m (HRIVNÁK et al. 2005: 125).

Staršie údaje: Krpeľany, popri jarku Tepličke (PETRIKOVICH 1913: 44, 1913_R: 11). – Veľká Fatra, priamo vo vode potokov (TRAPL 1924: 52); vo vode potôčikov a studničiek (KLIKA 1926b: 80).

Lit.: 519, 849, 1050.

***Raphanus raphanistrum* L. – ohnica obyčajná**

Burinový druh, osídľujúci narušené stanovišťa najmä v nižších polohách: Kordíky, údolie záp. od Holého vršku (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Blatnická dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 175). – Krpeľany, pri hradskej do Nolčova, 420 m (JKI 21. 9. 2006).

Ojedinelý, zavlečený výskyt bol zaznamenaný nad chatou Kráľova studňa, ca 1 290 m a pri hrebeňovej ceste v sedle medzi Malou Krížnou a Krížnou, ca 1 495 m (oba SCHIDLAY 1956: 174).

Lit.: 26, 55, 458, 906, 1361.

***Reseda lutea* L. – rezeda žltá**

Svetlomilná a teplomilná bylina, osídľujúca štrkovité a piesočnaté stanovišťa s nezapojenou vegetáciou: Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce. – Podlavice, zsz. od obce. – Banská Bystrica, Laskomer, okraj cesty. – Harmanec, pri železničnej stanici Harmanec-jaskyňa. – Blatnica, Blatnická dolina, skalný komplex povýše Vlčieho brala; vrch Ostrá, Kačarová a Slnecné skaly; Plešovica; Kráľova studňa. – Necpalská dolina, povýše prvej horárne. – Turčianske Jaseno, hrebeň nad Jasenskou dolinou (nad chatami), záp. svah. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, na násype pred prvou horárňou. – Krpeľany, Sokol, opustený lom na úpätí; úpätie svahov od priehrady k Nolčovu.

Výskyt na Kráľovej studni (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 175) pravdepodobne prevyšuje výškové maximum (990 m), uvedené vo Flóre Slovenska (MRÁZOVÁ 2002: 754).

Lit.: 12, 22, 23, 26, 55, 457, 647, 731, 1171, 1182, 1397.

***Reseda luteola* L. – rezeda farbiarska**

Ružomberok, Bukovinka (REMOVČIKOVÁ 1990_R: 6).

***Rhamnus catharticus* L. – rešetliak prečist'ujúci**

Riečka, okolie. – Banská Bystrica, nad osadou Nový Svet. – Horný Harmanec, nad Bystrickou dolinou. – Čremošné, Hriadky. – Blatnica, vrch Ostrá, Kačarová; Plešovica; Pekárová, j. svah; Dedošová, j. svah. – Necpalská dolina, dolná časť. – Majerova skala. – Sklabinský hrad. – Krpeľany, Sokol. – Ľubochňa, Grúň. – Ružomberok, Černová; Jazierce. V skalnom previse na j. svahu vrchu Dedošová rastie vo výške 925 m (BERNÁTOVÁ 1986a: 59, 1991: 35).

Lit.: 19, 23, 26, 50, 55, 89, 457, 462, 522, 643, 676, 758, 766, 906, 921, 1059, 1112, 1171, 1172, 1174, 1211, 1239, 1252, 1272, 1359, 1397.

***Rhinanthus alectorolophus* Pollich – štrkáč kohútikový**

Hubová, lúky jv. od obce, 660 m (JKo 26. 7. 2006).

Staršie doklady sú z lokalít: Blatnica (Hulják sec. Soó 1929: 212). – Ľubochňa (s. coll. s. d. PR sec. GOLIAŠOVÁ 1997c: 426).

Takmer všetky druhy rodu sa vyznačujú nepravou sezónnou variabilitou (pseudosezónny polymorfizmus). V závislosti od stanovišťa sa objavujú sezónne ekotypy (jarný, letný, neskorý, údolný, horský, vysokohorský, roľný), zvyčajne hodnotené v úrovni osobitných poddruhov (GOLIAŠOVÁ 1997c: 422). V rámci roľného, letného ekotypu boli rozlíšené dva poddruhy: subsp. *buccalis* (Wallr.) Schinz et Thell. pri Blatnici a subsp. *arvensis* (Semler) Schinz et Thell. v okolí Ľubochne (GOLIAŠOVÁ 1997c: 427).

***Rhinanthus minor* L. – štrkáč menší**

Syn.: *Alectorolophus minor* (L.) Wimm. et Grab.; *Rhinanthus minor* subsp. *crista-galli* auct. non (L.) Malý

Na podhorských, údolných aj horských lúkach, pasienkoch a na alúviách potokov od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa. Najvyšší známy výskyt v pohorí (ca 1 350 m) zistili GREBENŠČIKOV et al. (1956: 119) na svetline vápencovej smrečiny na sev. svahu Ostrého brda; v extenzívnych pasienkoch na úpätí vrchu Smrekovica pri Kráľovej studni vystupuje po 1 330 m (JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 26, 44, 55, 151, 152, 175, 283, 293, 303, 457, 458, 519, 530, 532, 585–587, 640, 736, 795, 796, 902, 906, 921, 1026, 1050, 1169, 1182, 1194, 1200, 1214, 1217, 1235, 1238, 1239, 1246, 1361, 1388, 1397.

***Rhinanthus pulcher* Günther et Schummel ex Opiz – štrkáč alpínsky**

Syn.: *Rhinanthus alpinus* Baumg. non (L.) Lam., nom. illeg.; *Alectorolophus alpinus* (Baumg.) Sterneck, *A. pulcher* (Günther et Schummel. ex Opiz) Wimm.

Horský druh, vyskytujúci sa na horských, zriedkavejšie údolných lúkach (Gaderská a Dedošová dolina, Seleneč) aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od Malej Krížnej cez Ostredok, Ploskú, Čierny kameň a Rakytov po Málinô brdo a Sidorovo pri Ružomberku, tiež na vrchoch Kl'ak, Kopa a Vysoký grúň, po 1 590 m (GOLIAŠOVÁ 1997c: 435).

Podobne ako ďalšie druhy sa v území vyskytuje vo viacerých ekotypoch, hodnotených v úrovni poddruhov: subsp. *pulcher*, subsp. *erectus* (Sterneck) O. Schwarz, subsp. *elatus* (Sterneck) Soó a subsp. *carpathicus* (Soó) Rauschert (bližšie GOLIAŠOVÁ 1997c: 435).

Lit.: 37, 52, 75, 240, 283, 519, 528, 532, 647, 807, 849, 906, 948, 1050, 1123, 1178, 1180, 1234, 1249, 1397.

Rhinanthus serotinus (Schönh.) Oborny – štrkáč neskorý

Syn.: *Alectorolophus major* Rehb.; *Rhinanthus major* Ehrh. non L., nom. illeg., *Rh. angustifolius* auct. non C. C. Gmel.

Roztrúsené na podhorských aj horských lúkach i v trávnatých hôľnych spoločenstvách, od okolia Riečky a Podlavíc cez Japeň, Majerovu skalú, Krížnu, Bralnú Fatru a Lysec po širšie okolie Ružomberka.

Herbárovými položkami (GOLIAŠOVÁ 1997c: 444) je doložený výskyt niekoľkých morfológicky vyhranených ekotypov, hodnotených ako osobitné poddruhy: subsp. *serotinus*, subsp. *aestivalis* (N. W. Zinger) Dostál, subsp. *grandiflorus* (Wallr.) Janch., subsp. *polycladus* (Chabert) Dostál, príp. prechodných typov (subsp. *serotinus* – subsp. *aestivalis*).

Lit.: 12, 26, 36, 55, 283, 320, 457, 519, 532, 553, 561, 587, 647, 796, 902, 906, 921, 948, 1210, 1211, 1232, 1253, 1254, 1397.

Rhinanthus ×magocsyanus Soó

(*Rh. pulcher* × *Rh. serotinus*)

Syn.: *Rhinanthus ×scepusiensis* Soó

Pri Ľubochni (Soó 1930: 269).

Rhodiola rosea L. – rozchodnica ružová

Vzácné na konvexných výstupoch slienitých vápencov v horskom a vyššom horskom stupni: Veľká Pustalovčia, jv. svah, (1 210) 1 350–1 425 m (BERNÁTOVÁ 1976a: 209; DB, JO, JT 30. 6. 1993; KLIMENT et al. 1994: 16). – skalný útvar „Kopenčie“ na hrebene Biela skala – Suchý vrch (DB 10. 7. 2006). – Borišov, 1 380–1 460 m (BERNÁTOVÁ et al. 1995: 24; 2003, tab. 1). – Rakytov, „Vráta“, južne až jz. orientované skalné steny, 1 375–1 390 m (DB 3. 9. 1985; DB, JKI, JT 27. 7. 1994).

Uvedené výškové rozšírenie je výsledkom viacročného prieskumu; uvádzame len dátumy, kedy bolo zistených najviac údajov.

Lit.: 13, 21, 26, 33, 34, 50, 53, 55, 58, 59, 73, 76, 94, 562, 588, 591, 696, 1099, 1210, 1254, 1260, 1332, 1402.

Rhododendron tomentosum Harmaja – rojovník močiarny

Syn.: *Ledum palustre* L.

Rojkovské rašelinisko (HULJÁK 1926: 96, CHILOVÁ 2000: 64).

Ako druh nezvestný od r. 1940 (VALENTA 1949: 5) bol rojovník močiarny zaradený medzi vyhynuté a nepotvrdené taxóny Veľkej Fatry (BERNÁTOVÁ, KLIMENT et al. 1995: 45). V r. 1996 ho po predchádzajúcich manažmentových opatreniach znovu zaznamenal Ing. J. Bohuš zo Správy NP Veľká Fatra; mimoriadne vzácny výskyt (jediný jedinec) sa však v posledných rokoch nedarí overiť.

Lit.: 44, 50, 73, 99, 159, 172, 420, 422, 466, 540, 565, 765, 821, 949, 1046, 1096, 1174, 1205, 1381.

Ribes alpinum L. – ríbezľa alpínska

V bučinách, smrečinách, porastoch kosodreviny, horských vrbín aj v skalnatých žľaboch v podhorskom až vyššom horskom stupni, po 1 475 m.

Lit.: 12, 13, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 99, 136, 137, 231, 241, 293, 473, 519, 520, 522, 529, 534, 538, 553, 562, 564, 592, 598, 640, 647, 676, 766, 767, 847, 849, 906, 949, 1012, 1050, 1063, 1099, 1118, 1119, 1171, 1174–1180, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1232, 1234, 1238, 1241, 1247, 1249, 1254, 1256, 1332, 1397.

Ribes nigrum L. – ríbezľa čierna

Dolný Harmanec, údolie sev. od obce, ca 550 m

(Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 44).

Lit.: 473, 640, 805, 1217, 1397.

Ribes petraeum Wulfen – ríbezľa skalná

Roztratené v porastoch vápencových javorových bučín, smrečín, kosodreviny a vysokobylinných nív v severnej časti pohoria: Čierny kameň, záp., sz. až sev. svahy, 1 200–1 475 m. – Minčol, záp. svah pod vrcholom, 1 390 m. – Rakytov, záp. svah; j. svah pri skalnom útvere „Vráta“. – Tanečnica, sz. svah pod chodníkom, 1 376 m. – Skalná Alpa, 1 350 m. – Malý Šipruň, záp. až sz. svahy, 1 340–1 440 m. V južnej časti pohoria v smrečine na ssz. svahu v závere Vrátej doliny, 1 317 m.

KLIKA (1936a: 414, 416, 1949: 31, 33) priradil nájdené jedince k var. *carpathicum* (Kit.) Jancz.

FEKETE & BLATTNY (1914: 280), tiež BLATTNY & ŠTASTNÝ (1959: 220) uviedli ako najnižší výskyt Rakytov, 1 088 m; SOJÁK (1983: 160) výškové rozpätie 1 080–1 520 m.

Údaje z Tlstej a Kráľovej studne (WAGNER 1901: 27) sa podľa SCHIDLAYA (SCHIDLAY 1956: 181) pravdepodobne vzťahujú na *Ribes alpinum*. Problematické sú aj údaje z okolia Uľanky (LENGYEL 1915: 4) a z vápencových brál nad osadou Nový Svet, ca 600 m (KLEINERT 1980: 56).

Lit.: 21, 50, 52, 75, 99, 202, 207, 208, 224, 231, 316, 473, 488, 529, 534, 564, 588, 647, 765, 827, 906, 939, 1050, 1079, 1118, 1123, 1171, 1178, 1180, 1210, 1212, 1249, 1254, 1326, 1359, 1397.

Ribes uva-crispa L. – egreš obyčajný

Syn.: *Ribes grossularia* L., *R. glanduloso-setosum* W. D. J. Koch; *Grossularia uva-crispa* (L.) Mill.

Roztrúsené v porastoch hrabových dúbav, kvetnatých bučín, lipových javorín, horských vrbín aj v skalnatých žľaboch od úpätia po vyššie polohy horského stupňa; na jz. svahu Rakytova („Vráta“) po 1 380 m (JKI 13. 9. 2006), na jv. svahu Veľkej Pustalovčej po 1 365 m (VESELÁ 1995: 40).

Lit.: 26, 46, 55, 75, 99, 194, 231, 241, 293, 460, 461, 499, 501, 503, 519, 520, 562, 564, 598, 640, 647, 676, 708, 710, 712, 731, 891, 906, 1050, 1099, 1123–1125, 1169, 1175, 1177, 1180, 1182, 1202, 1207, 1208, 1211, 1212, 1217, 1238, 1239, 1249, 1254, 1272, 1274, 1359, 1397.

[Ⓢ]Robinia pseudoacacia L. – agát biely

Druh pestovaný na Slovensku od r. 1720 (BENČAĎ 1982: 81), vysadený na viacerých lokalitách v okrajových častiach územia, napr.: Podlavice, okolie lesnej cesty ssz. od obce; kóta 621; popri ceste do Tajova. – Kostiviarska, Laskomer. – Horný Jelenec. – Harmanec, okraje lesa nad hradskej poníže obce. – Blatnica, pri budove lesnej správy. – Sklabinský Podzámok, v obci, tiež v krovinách na úpätí j. stráne pod hradom. – Turčianska Štiavnička, v lese nad minerálnym prameňom. – Konské, pri ceste v obci. Zmladený napr. pri potoku v ústí Gaderskej doliny a pri minerálnom prameni v Štiavnickej doline.

Lit.: 12, 26, 397, 736, 1062, 1169, 1182.

Roegneria canina (L.) Nevski – pýr psí

Syn.: *Agropyron caninum* (L.) P. Beauv.; *Elymus caninus* (L.) L.; *Triticum caninum* (L.) Schreb.

Rastie vo vegetačných komplexoch lužných jelšín

a prípotočných deväťsilových lemov, v pobrežných vrbínach, zriedkavejšie v porastoch javorových bučín, horských vrbín, vysokosteblových fytoocenóz v okolí zvlnenej hornej hranice medzernatého lesa aj v mezofilných ruderalných spoločenstvách na miestach odpočinku dobytká od údolí po vyššie polohy horského stupňa, 1 425 m (Križna, j. svah hrebeňa k Majerovej skale, JKI 10. 8. 2003; Veľká Pustalovčia, záp. svah, DB, JKI 2. 8. 2004).

Lit.: 12, 13, 23, 26, 35, 46, 55, 68, 190, 198, 293, 395, 460, 461, 499, 538, 543, 545, 553, 562, 567, 599, 640, 647, 690, 703, 891, 921, 1050, 1071, 1099, 1124, 1125, 1171, 1175, 1209, 1210, 1211, 1217, 1232, 1249, 1254, 1397.

Rorippa palustris (L.) Besser – rorippa močiarna

Kraľovany, Kopa, sev. úpätie, 438 m (DB, PK 2. 7. 2007). – Ľubochnianska dolina, údolie Blatná, silne zazemnené jazero, ca 790 m (JKI, JKO, RH 30. 8. 2006).

Prvé údaje z fíg. okresu Fatra (cf. Tomšovic 2002: 296).

Rorippa sylvestris (L.) Besser – rorippa lesná

Riečka, okolie. – Podlavice, zsz. od obce. – Dolný Harmanec, zjz. svah Zadného Japeňa. – Sklabinský Podzámok, v priekope v obci. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Ružomberok, Žľabiny. – pri ceste Ružomberok – hotel Hrabovo.

Lit.: 12, 457, 647, 736, 796, 1050, 1182, 1397.

⊗ Rosa agrestis Savi – ruža poľná

Belianska dolina, výslnné miesta (MARGITTAI 1919: 85). Svahy Veľkej Fatry (Margittai 1915 PRC sec. VĚTVIČKA 1992: 84).

Lit.: 713, 1105.

Rosa canina L. – ruža šípová

Syn.: *Rosa corymbifera* Borkh., *R. dumetorum* Thuill.

Na trávnatých stráňach, okrajoch lesa, lesných svetlinách, v okolí lesných ciest, prevažne v okrajových častiach územia a v údoliach.

Lit.: 12, 19, 23, 26, 55, 66, 228, 457, 458, 462, 501, 556, 585–587, 598, 640, 645, 647, 676, 711, 713, 848, 1050, 1059, 1075, 1080, 1112, 1169, 1171, 1182, 1184, 1195, 1202, 1217, 1238, 1239, 1246, 1249, 1274, 1359, 1397.

Rosa dumalis Bechst. – ruža hájna

Syn.: *Rosa afzeliana* Fr., nom. illeg.; *R. coriifolia* Fr.; *R. subcanina* (H. Christ) Vuk.; *R. vosagiaca* Déségl., nom. illeg.; *R. coriifolia* subsp. *vosagiaca* (Déségl.) R. Keller

Svetlé lesy, lesné plášte, druhotne otvorené priestranstvá, pasienky, od okrajov územia do montánneho stupňa, napr.: Banská Bystrica, Podlavice. – Čremošné, lúky povyš obce. – Blatnica, Ostrá, Kačarová; Tlstá; Rakytov. – Necpaly, Hradište; krovinaté miesta pri obci. – Lysec, pri turistickom chodníku (modrá). – Podhradie, vých. od obce. – Šturec, 1 060 m. – Vlkolínec, v lieštinách. – Čierny kameň, pri zostupe do Strednej Revúcej, ca 1 200 m.

Lit.: 26, 500, 501, 647, 713, 736, 906, 1123, 1211, 1249, 1397.

Rosa gallica L. – ruža galská

Belá, pasienky pri obci, ca 400 m. – Necpaly, trávnaté miesta pri obci, ca 400 m (oba MARGITTAI 1919: 83).

Veľká Fatra, úbočia od Turčianskej kotliny (KLÁŠTERSKÝ & BROWICZ 1964: 189).

Lit.: 515, 640, 713.

Rosa glauca Pourr. – ruža sivá

Syn.: *Rosa ilseana* Crép.; *R. rubrifolia* Vill., nom. illeg.

Tlstá, ca 900 m (MARGITTAI 1919: 83). – Belianska dolina. – Rakša, Suché vrchy, ca 700 m (oba MARGITTAI 1919: 91). – Majerova skala. – údolie Biely potok. – medzi Podšturcom a Šturcom (všetko LENGYEL 1915: 26). – Ružomberok, Černová, v krovinách trnky, 520 m (JURKO 1962: 217, 1964: 34).

VĚTVIČKA (1992: 61) zaradil Margittaiov údaj z Tlstej medzi neoverené literárne údaje; o ostatných nálezoch sa nezmielil.

Lit.: 136, 500, 501, 647, 713, 1105, 1249, 1397.

Rosa inodora Fr. – ruža nevoňavá

Syn.: *Rosa agrestis* var. *inodora* (Fr.) R. Keller, *R. elliptica* Tausch

Na výslnných vápencových stráňach aj v lesných plášťoch: Blatnica, Plešovica (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 175); Gaderská dolina (VĚTVIČKA 1977 PR, 1992: 74). – Ľubochna (Nyárady 1910 PR sec. VĚTVIČKA l. c.), Kopa (SAGORSKI & SCHNEIDER 1891: 147).

Lit.: 26, 55, 904, 1105, 1123.

⊗ Rosa micrantha Borrer ex Sm. – ruža drobnokvetá

Laskomer, popri prachároch na vedľajšej ceste, odiaľ odvádzajú zbytočnú vodu (Rosenauer VI. 1889 SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 194).

Rosa pendulina L. – ruža ovisnutá

Syn.: *Rosa alpina* L.

Na vlhkých, zatienených miestach pozdĺž horských potokov, v javorových bučinách, lipových javorinách, jedľovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových aj smrekových lesoch, v porastoch smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín aj horských vysokosteblových spoločenstiev od okrajov územia do supra-montánneho stupňa, ca 450–1 530 m.

Lit.: 12, 13, 16, 26, 31, 34, 37, 46, 52–55, 66, 75, 136, 137, 156, 190, 209, 215, 224–226, 240, 241, 293, 308, 309, 320, 457, 461, 500, 501, 516, 517, 519, 520, 522, 534, 538, 550, 553, 562, 564, 567, 568, 592, 643, 647, 664, 711, 713, 733, 796, 807, 847–849, 906, 910, 930, 949, 964, 965, 1012, 1013, 1036, 1050, 1059, 1075–1079, 1099, 1105, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1169, 1170, 1174–1180, 1184, 1188, 1207, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1241, 1247, 1249, 1252–1254, 1256, 1272, 1288, 1299, 1332, 1334, 1370, 1395, 1397, 1401.

Rosa pimpinellifolia L. – ruža bedrovníková

Syn.: *Rosa spinosissima* var. *pimpinellifolia* (L.) H. Braun.

Rastie na výslnných skalnatých, južne orientovaných svahoch, sutinách, v porastoch reliktných borín a dubín aj v spoločenstvách previsových dutín, prevažne v submontánnom stupni: Riečka, okolie. – Banská Bystrica, Ostrý vrch; nad osadou Nový Svet. – Rakša, Suché vrchy. – Mošovce, Červenô; Drienok, vrcholové skaly. – Blatnica, Ostrá, viac lokalít; Blatnická dolina, komplex skál poníže Vlčieho brala; Tlstá, viac lokalít; Pekárová, vrchol. Pod vrcholom Drienka ešte vo výške 1 260 m (MARGITTAI 1919: 93).

Lit.: 16, 21, 22, 23, 26, 45, 50, 55, 76, 79, 457, 462, 684, 711, 713,

731, 748, 921, 969, 1026, 1050, 1075, 1097, 1105, 1112, 1171, 1172, 1174, 1249, 1299, 1359, 1361, 1397, 1402.

⊗ *Rosa rubiginosa* L. – ruža hrdzavá

Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka, trávnatá stráň povýše skalnej brány (PETROGALLI 1887: 77).

Rosa sherardii Davies – ruža Sherardova

Krížna (Nábělek 1927 SAV sec. VĚTVIČKA 1992: 68).
Novší, neistý údaj (*Rosa* cf. *sherardii*) je z údolia sev. od obce Dolný Harmanec, ca 500–550 m (Kochjarová & Danihelka in BENČA-TOVÁ & UJHÁZY 1998: 44).

Rosa tomentosa Sm. – ruža plstnatá

Roztrúsené v lesných plášťoch, na medziach a pasienkoch: Čremošné. – Čierny kameň. – Lubochňianska dolina. – Lubochňa (všetko VĚTVIČKA 1992: 70). – Žarnovická dolina, ca 500 m (MARGITTAI 1919: 84); krovinatý svah pri ceste (MR 6. 8. 1980). – Rakša, Suchá dolina (MARGITTAI 1913: 240, 1919: 84). – Belianska dolina, výslnné miesta. – Necpaly, Hradište, ca 700 m (oba MARGITTAI l. c.). – Jasenská dolina, Dolné Vôdky, pri ceste (MR 17. 7. 1977).
Lit.: 711, 713, 850, 1105, 1123, 1249, 1397.

Rosa ×reversa Waldst. et Kit.

(*R. pendulina* × *R. pimpinellifolia*)

Rakša, Suché vrchy, ca 800 m (MARGITTAI 1919: 94). – Červené nad Mošovci (TEXTORISOVÁ 1930_R: 54).

TEXTORISOVÁ (l. c.) o svojom náleze napísala: „Dr. Degen domnieva sa poznávať medzi mojimi hybridmi i slávnu *R. reversa* W. et K.; no akokoľvek sa tá vec má, celej sláve bude onedlho koniec, bo mladá hora tam sa veľmi pobrala do vzrastu, a tóni i tiesni moje drahé ruže nemilosrdne od všetkých strán. Zánik je blízky.“

Pravdepodobne ustálený hybrid medzi zmienými druhmi. VĚTVIČKA (1992: 55) sa o údajoch z Veľkej Fatry nezmienil.
Lit.: 713, 1249, 1299.

Rubus subgen. *Rubus* [*Rubus fruticosus* agg.]

– černica [ostružina krovitá]

V okolí údolných aj lesných ciest, na rúbaniskách, pasienkoch, medziach v podhorskom stupni.

Súborné označenie pre najpočetnejšiu a najviac rozšírenú skupinu (drobných) druhov rodu *Rubus*, zatriedovaných do viacerých sekcií.
Lit.: 26, 125, 640, 643, 848, 1059, 1124, 1169, 1182, 1202, 1252.

Rubus caesius L. – černica sivobelasá, ožina

[sect. *Caesii*]

Na brehoch horských potokov v podhorskom a horskom stupni; v závere údolia Dolné Veterné po 1 100 m.

Lit.: 26, 309, 461, 501, 564, 599, 731, 1179, 1212, 1238, 1397.

⊗ *Rubus canescens* DC. – černica plstnatá

[sect. *Rubus*]

Syn.: *Rubus tomentosus* auct. non Borkh.

Horný Harmanec, údolie Čierneho potoka (PETROGALLI 1887: 76).

⊗ *Rubus corylifolius* Sm. (s. l.) – černica lieskolistá

[sect. *Corylifolii*]

Medzi krovinami: Blatnica (WAGNER 1901: 24). – rúbaniská v Belianskej a Necpalskej doline (PETRIKOVICH 1912b: 129).

Zahŕňa skupinu apomiktických druhov prevažne s malými areálmi, tvoriacich osobitnú sekciu (cf. WISSKIRCEN & HAEUPLER 1998: 421).
Lit.: 640, 1123, 1217, 1249.

Rubus hirtus Waldst. et Kit. (agg.) – černica srstnatá [sect. *Rubus*]

Roztratené v bučinách, smrečinách, v porastoch kosodreviny aj na rúbaniskách v podhorskom až vyššom horskom stupni; v porastoch smrečín na Smrekovici (1 530,2 m) po 1 495 m (JKI, PK 5. 9. 2003).

Lit.: 75, 154, 155, 227, 564, 640, 647, 1112, 1118, 1174, 1180, 1202, 1207, 1212, 1323, 1332, 1397.

Rubus idaeus L. – malina obyčajná

Rastie v porastoch lužných jelšín a deväťsilových lemov, v dubovo-hrabových, bukových, menej smrekových lesoch, na rúbaniskách (diagn. druh tr. *Epilobietea angustifolii*), v porastoch kosodreviny a horských vrbín, zriedkavejšie v trávnatých hôľnych spoločenstvách od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; v sedle medzi vrcholmi Ostredka po 1 582 m (JKI 21. 8. 2003).

Lit.: 12, 20, 23, 26, 31, 37, 46, 54, 55, 68, 75, 125, 198, 224, 225, 227, 228, 293, 309, 457, 458, 460–462, 499, 503, 504, 516, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 538, 542–544, 550, 553, 562, 564, 566–568, 587, 598, 640, 641, 647, 676, 711, 791, 817, 848, 850, 906, 910, 921, 949, 1012, 1013, 1027, 1059, 1075, 1078–1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1120, 1125, 1165, 1166, 1169, 1171–1173, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1187, 1195, 1202, 1207–1212, 1217, 1218, 1222, 1225, 1232, 1240, 1241, 1247, 1253–1256, 1288, 1315, 1323, 1326, 1395, 1397, 1401.

Rubus saxatilis L. – ostružina skalná

V porastoch vápencových jedľovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových aj javorovo-bukových lesov, vápencových smrečín, smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín, na rúbaniskách, v trávnatých spoločenstvách chránených polôh aj v skalnatých žľaboch nad hornou hranicou lesa, 445–1 585 m.

Lit.: 12, 13, 17, 26, 31, 34, 35, 37, 38, 46, 48, 52–55, 75, 137, 175, 193, 224, 226, 228, 241, 293, 309, 320, 519, 520, 524, 534, 538, 550, 553, 557, 561, 564, 568, 643, 647, 708, 733, 805, 806, 847–849, 873, 891, 904, 906, 949, 964, 965, 1012, 1013, 1050, 1059, 1075–1080, 1099, 1110, 1113, 1119, 1123, 1124, 1166, 1172, 1175, 1176, 1178–1180, 1184, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1218, 1222, 1232, 1234, 1241, 1247, 1249, 1252–1254, 1256, 1272, 1287, 1292, 1370, 1395, 1397, 1401.

Rumex acetosa L. – štiav lúčny

Syn.: *Acetosa pratensis* Mill.

Vtrúsené na podhorských, údolných aj horských lúčkach (diagn. druh tr. *Molinio-Arrhenatheretea*), zriedkavo v brehových porastoch horských potokov od údolí do horského stupňa, ca 1 350 m.

Lit.: 12, 175, 293, 303, 457, 458, 460, 461, 585–587, 640, 647, 676, 731, 795, 902, 906, 921, 1050, 1062, 1169, 1182, 1194, 1211, 1214, 1225, 1226, 1235, 1238, 1239, 1397.

Rumex acetosella L. – štiav menší

Syn.: *Acetosella vulgaris* Fourr.

Najčastejšie na kyslých, chudobných piesočnatých pôdach psicových pasienkov (*Homogyno alpinae-Nardetum*) v hrebeňovej časti pohoria (tu prevažne na kryštalíniku), zriedkavejšie v nižších polohách, ca 440–1 470 m.

Lit.: 293, 303, 457–459, 519, 532, 598, 647, 731, 906, 921, 1050, 1173, 1194, 1209, 1210, 1232, 1397.

***Rumex alpestris* Jacq. – štiav áronolistý**

Syn.: *Rumex arifolius* All.; *Acetosa arifolia* (All.) Schur, *A. alpestris* auct. non (Jacq.) Á. Löve

Rozšírený od podhorských lúk v okrajových častiach územia cez spoločenstvá javorových bučín a smrečín až po porasty vápencovej kosodreviny, horských vrbín a trávnaté fytoocenózy nad hornou hranicou lesa, ca 1 565 m (Rakytov, sev. svah); v okolí pastierskych kolíb je pravidelným komponentom mezofilných širokolistých ruderalných fytoocenóz.

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 75, 136, 137, 193, 194, 215, 224, 225, 240, 241, 293, 458–461, 492, 499, 519, 520, 522, 532, 534, 538, 542–550, 552, 553, 555, 561, 564, 566, 568, 587, 640, 647, 690, 702, 708, 791, 847, 865, 906, 911, 914, 949, 1012, 1013, 1050, 1079, 1099, 1110, 1118–1120, 1164, 1165, 1173, 1175, 1178, 1180, 1184, 1189, 1209–1212, 1217, 1234, 1235, 1247, 1254, 1256, 1326, 1397, 1401.

***Rumex alpinus* L. – štiav alpský**

V severnej časti pohoria, prevažne na kryštaliniku, tvorí dominantu dvoch samostatných, stanovištné aj vývojovo odlišných spoločenstiev. V údoliach Nižné a Vyšné Matejkovo, ca 950–1 350 m, osídľuje náplavy horských potokov príp. svahové mokrade (*Aconito firmi-Rumicetum alpini*), zatiaľ čo v okolí pastierskych kolíb (záver doliny Nižné Matejkovo; Šiprúň, Polčíkovo; Rakytov; Dvorisko; Perušín), ca 1 100–1 320 m, vytvára sekundárne, floristicky chudobné porasty (*Rumicetum alpini*), do ktorých postupne prenikajú druhy okolitých spoločenstiev (KLIMENT & JAROLÍMEK 1995, tab. 1, 2). V Ľubochnianskej doline bol nájdený vo výške 710 m; na vých. svahu Malej Smrekovice vystupuje ostrovčekovito do 1 455 m.

Problematický starší údaj je z hole Kýšky (LENGYEL 1915: 19).

Lit.: 12, 46, 154, 155, 293, 458, 459, 461, 532, 542, 566, 647, 849, 901, 906, 921, 1027, 1118, 1123, 1173, 1202, 1209, 1210, 1249, 1397.

***Rumex aquaticus* L. – štiav vodný**

Staré Hory, mokrá lúka powyše obce, 485 m (RH, JKo, JKl 14. 6. 2006). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, alúvium potoka powyše rybníkov (RH, JKo 26. 6. 2007). – Ľubochnianska dolina, medzi hájovňami Bršková a Raková (MZ 26. 6. 2001); Čierňavy (MZ 27. 6. 2001); údolie Blatná, zazemnené jazero, *Phalaridetum*, 790 m (RH, JKo, JKl 30. 8. 2006).

Starší údaj (PETROGALLI 1887: 63) je z Harmaneckej doliny.

Lit.: 850, 1397.

***Rumex conglomeratus* Murray – štiav kľbkatý**

Gaderská dolina, v poraste vřby sivej (JURKO 1961: 334). – Ľubochnianska dolina, v poraste jelše sivej neďaleko hájovne Salatín (JURKO 1961: 330).

TEXTORISOVÁ (10. 8. 1902 SLO, 1913: 9) ho uviedla z Blatnickej doliny.

Lit.: 499, 1034, 1397.

***Rumex crispus* L. – štiav kučeravý**

Na podhorských a údolných lúkach a pasienkoch, miestach odpočinku dobytká od okolia obcí Riečka

a Kordíky po Krpeľany, Málinô brdo a Smrekovicu pri Ružomberku; v trávinatej enkláve na j. svahu Malej Smrekovice po 1 430 m (JKl 10. 8. 1989).

Lit.: 12, 26, 55, 457, 458, 647, 1209, 1210, 1397.

***Rumex hydrolapathum* Huds. – štiav konský**

Ľubochnianska dolina, za Čierňavami, 620 m (KLIKA 1926b: 82). – Starohorská dolina, pri potoku (LENGYEL 1915: 19). – Sklabinský Podzámok, mokrad' zjz. od obce (JKl 15. 9. 2006).

Lit.: 519, 647, 1397.

***Rumex obtusifolius* L. – štiav tupolistý**

Tvorí monodominantné porasty na miestach odpočinku dobytká v okolí pastierskych kolíb v oblasti hlavného chrbta (Ploská, Borišov, Šoproň, Javorina, Dvorisko, Perušín, sedlo Vtáčnik) i v záveroch niektorých dolín (Dedošová, Vrátna, Malá Ramžina a i.), ca 1 060–1 275 m; sporadicky sa vyskytuje aj v brehových porastoch horských potokov a na pasienkoch od okrajov územia a údolí po vyšší horský stupeň; pri turistickom chodníku na Malej Smrekovici po 1 470 m (JKl 4. 8. 1988). V území sme zaznamenali výskyt troch vnútrodrohových taxónov, v súčasnosti hodnotených v úrovni variet:

Rumex obtusifolius* var. *obtusifolius – štiav tupolistý pravý rastie prevažne v podhorskom stupni.

***Rumex obtusifolius* var. *subalpinus* Schur** – štiav tupolistý subalpinský [syn.: *R. obtusifolius* subsp. *subalpinus* (Schur) Rech. fil.] má ťažisko výskytu vo vyšších polohách pohoria.

***Rumex obtusifolius* var. *transiens* (Simonk.) Kubát** – štiav tupolistý prechodný rastie spolu s predošlým na miestach odpočinku dobytká.

Lit.: 12, 26, 46, 55, 109, 115, 154, 155, 293, 309, 457–461, 519, 538, 542–545, 566, 599, 640, 647, 711, 901, 906, 921, 1027, 1050, 1112, 1169, 1173, 1175, 1177, 1182, 1209–1211, 1217, 1225, 1253, 1397.

***Rumex sanguineus* L. – štiav krvavý**

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125). – Kordíky, j. a jv. od obce (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Ľubochnianska dolina, v poraste lužných jelšín (WATZKA 1999: 158). Starší údaj (TMÁK 1886: 9) je z okolia Kostiviarskej.

Lit.: 457, 458, 647, 1037, 1125, 1397.

***Rumex scutatus* L. – štiav štítnatý**

Syn.: *Acetosa scutata* (L.) Mill.

Diagn. druh karbonátových sutín (*Thlaspietalia rotundifolia*), vo Veľkej Fatre zistený na viacerých troskách hronika na hlavnom hrebeni (Smrekov, Suchý vrch, Čierny kameň, Skalná Alpa), najčastejšie v porastoch alebo pod porastami kosodreviny, ca 1 320–1 420 m, mimo hrebeňa pod skalnými stenami vrcholu Tlstej, v rokline na sv. svahu Haľamovej kopy, ca 950 m, v kosodrevine na vrcholových bralách Kopy, 1 053 m; v nižších polohách na dne údolia Selenec a na štrkovitých úsypoch na úpätí vrchu Sokol pri Krpeľanoch, 425–430 m.

Lit.: 21, 26, 44, 46, 50, 52, 54, 75, 78, 223, 293, 563, 906, 939, 1175, 1176, 1178, 1180, 1210, 1249, 1253, 1402.

***Sagina nodosa* (L.) Fenzl – machovička uzlatá**

Blatnica, Blatnická a Rakytovská dolina, Selenec (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 176). – Rojkovské rašeli-

nisko, slatinné lúky (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 19). – Smrekovica (I 530,2 m), lokalita „Močidlo“ v závere doliny Vyšné Matejkovo (DB, JK1, PK 17. 8. 2005).

Lit.: 26, 55, 136, 151, 152, 303, 847, 1053, 1123, 1174, 1194, 1232, 1234, 1246, 1249, 1397.

***Sagina procumbens* L. – machovička položená**

Údolné aj horské slatinné lúky a mokrade: Blatnica, Rakytovská dolina a údolie Mohošov (CVACHOVÁ et al. 1980: 230). – hrebeň medzi Kráľovou studňou a Krížnou (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 176). – Ploská, mokrad' na jv. svahu, I 337 m (DB 27. 7. 2006).

Lit.: 26, 55, 175, 1123, 1397.

***Sagina saginoides* (L.) H. Karst. – machovička skalná**

Syn.: *Sagina linnaei* C. Presl

Na skale nad Kráľovou studňou, ca I 350 m. – Ostredok, pri prameni na vých. svahu, ca I 480 m (oba SCHIDLAY 1956: 178). – Suchý vrch, vých. svah a vrchol, I 550 m (BERNÁTOVÁ et al. 1993: 113). – Čierny kameň, vých. svah nad salašom (BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 60).

Lit.: 26, 54, 75, 293, 906, 1176, 1180, 1249.

***Salix alba* L. – vrba biela**

Roztrúsene na brehoch potokov a v mokradiach, napr.: Tajov, údolie vých. od obce. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce. – Gaderská dolina. – Belianska dolina. – dolina Kantor. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Podhradská dolina. – Krpeľany, úpätie svahov od priehrady k Nolčovu. – Lubochňa, breh Váhu. – Lubochnianska dolina. – Rojkovské rašelinisko. – Liptovské Revúce, Zelená dolina.

Lit.: 12, 26, 519, 640, 645, 647, 848, 901, 1050, 1114, 1182, 1217, 1226, 1246, 1338, 1360, 1397.

***Salix alpina* Scop. – vrba alpínska**

Syn.: *Salix jacquiniana* Willd.; *S. myrsinites* subsp. *alpina* (Scop.) Schidlaj, nom. inval.

V súčasnosti známa len z niekoľkých mikrolokálít v masíve Suchého vrchu: sz. výbežky skalných útesov, I 500–I 546 m; jv. svah, I 540–I 550 m; skalný útvar „Kopenčie“ na sz. hrebni k Bielej skale, I 450 m (BERNÁTOVÁ 1979a: 172, BERNÁTOVÁ et al. 1993: 113, KOBLÍZEK 2006: 272).

Výskyt na Smrekove (WAGNER 1901: 51) sa nepodarilo potvrdiť (BERNÁTOVÁ et al. 1993: 100). CHMELAŘ & KOBLÍZEK (1985: 101) ako jedinú lokalitu v pohorí nesprávne uviedli vrch Ostrý.

Lit.: 16, 21, 26, 38, 49, 50, 54, 55, 72, 73, 76, 99, 207, 208, 423, 906, 1000, 1123, 1170–1172, 1174, 1176, 1210, 1249, 1322, 1402, 1405.

***Salix aurita* L. – vrba ušatá**

Zaznamenaná na viacerých lokalitách na brehoch potokov, v porastoch horských vrbin, kosodreviny aj v okolí pramenísk od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa, ca 440–I 450 m.

Lit.: 26, 75, 99, 129, 519, 520, 640, 766, 901, 1174, 1180, 1217, 1220, 1249, 1261.

***Salix caprea* L. – vrba rakyta, rakyta**

Na okrajoch lesov, rúbaniskách, pasienkoch, brehoch

potokov, v porastoch kosodreviny, horských vrbin od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na vsv. svahu Ostredka po I 580 m (JK1, PK 23. 7. 2007).

BORBÁS (1898a: 22) opísal z Tlstej var. *percurveata* Borbás.

Lit.: 12, 26, 54, 55, 126, 136, 137, 168, 175, 227, 293, 309, 457, 458, 460, 461, 499, 501, 503, 504, 516, 519, 520, 522, 534, 566, 598, 636, 640, 641, 643, 646, 647, 676, 766, 848, 901, 906, 910, 921, 968, 970, 995, 1003, 1013, 1043, 1050, 1059, 1077, 1109, 1112, 1123, 1169, 1174–1176, 1179, 1182, 1184, 1188, 1202, 1207, 1208, 1217, 1220, 1222, 1232, 1246, 1249, 1252–1254, 1397, 1401.

***Salix cinerea* L. – vrba popolavá**

Na podmáčaných údolných lúkach, v pobrežných jelšínach a vrbinách v podhorskom stupni, napr.: Riečka, okolie. – Uľanka, pri potoku. – Horný Harmanec, dolina Zalámaná. – Blatnica, Blatnická dolina; dolinka Mohošov; Gaderská dolina. – Jasenská dolina. – Sklabinský Podzámok, mokrade zjz. od obce; Štiavnická dolina. – Krpeľany, úpäť svahov smerom k Nolčovu. – Rojkovské rašelinisko. – Lubochnianska dolina. – Hubová, jv. od obce. – Ružomberok, údolie Bystré; Bukovinka. – údolie Revúcej. V dolinke Mohošov pri Blatnici po 730 m (VOLOŠČUK 1980a: 28).

PISKUN (1971_R: 42) uviedol výskyt zo záp. svahu Rakytova, I 450–I 520 m.

Lit.: 151, 152, 303, 457, 499, 647, 1112, 1125, 1194, 1239, 1326, 1397.

***Salix elaeagnos* Scop. – vrba sivá**

Syn.: *Salix incana* Schrank

Blatnica, Blatnická, Rakytovská a Gaderská dolina, dolinka Mohošov. – Nespalská dolina. – Belianska dolina. – Jasenská dolina. – Kľacká dolina, po 945 m. – Podhradská dolina. – Krpeľany, poníže priehrady. – Sokol, úšust na ľavom brehu priehrady. – Lubochnianska dolina. – Liptovské Revúce, Suchá dolina.

Lit.: 26, 55, 136, 137, 175, 240, 409, 492, 519, 538, 640, 647, 708, 736, 847–849, 857, 968, 1050, 1112, 1123, 1179, 1220, 1232, 1234, 1235, 1249, 1365, 1397, 1405.

***Salix fragilis* L. – vrba krehká**

V brehových porastoch potokov aj v mokradiach v údoliach i na okrajoch územia od okolia Riečky po Lubochniansku dolinu a Rojkovské rašelinisko.

Lit.: 12, 26, 55, 223, 303, 457, 499, 647, 848, 906, 1050, 1062, 1123, 1125, 1194, 1217, 1225, 1246, 1249, 1296, 1397.

***Salix hastata* L. – vrba oštepovitolistá**

Veľká Fatra (KOBLÍZEK 2006: 256).

Konkrétne lokality autor neuviedol.

***Salix pentandra* L. – vrba päťtyčinková**

Svetlomilná drevina (strom príp. ker), vyskytujúca sa roztrúsene na rašelinných a slatinných lúkach a v jelšínach: Čremošné (Chmelař 1959 BRNL sec. KOBLÍZEK 2006: 228). – Žarnovická dolina, slatinné lúky poníže ústia Rožkového potoka (RH, JKO, JK1 7. 6. 2007). – Belianska dolina, v porastoch jelšín (P. KUČERA 2002_R: 33, 66). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina (BIRKOVÁ 1974_R: 84). – Lubochnianska dolina, pri ústí údolia Vyšná Lipová (JT 30. 11. 2006); mokrá lúka pri ústí doliny Vyšná Štefanová (JK1, JKO, RH 30. 8. 2006). – Rojkovské rašelinisko (ŠKOVIROVÁ

1988_R: 4). – Ružomberok, Bukovinka (REMOVČIKOVÁ 1990_R: 6).
Lit.: 640, 647, 1182, 1217, 1239, 1246, 1397, 1405.

***Salix phylicifolia* L. – vrba bobkolistá**

Podsuhá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 320 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 96).

Lokalita predstavuje druhé najnižšie známe nálezisko druhu na Slovensku, zároveň jediný izolovaný výskyt mimo Tatier a Nízkych Tatier.

Lit.: 1261, 1361, 1405.

***Salix purpurea* L. – vrba purpurová**

Na štrkových náplavoch horských bystrín, okrajoch mokradí, násypoch komunikácií, rúbaniskách a iných vhodných stanovištiach od okolia obcí Riečka, Podlavice a Dolný Harmanec po Rojkovské rašelinisko, Ľubochniansku dolinu a dolinu Bystré na severe územia; v údolí Veľký Rakytov [Veľká Rakytová] pri Liptovských Revúciach po 958 m (BLATTNÝ & ŠŤASTNÝ 1959: 193).

Lit.: 11, 12, 26, 55, 99, 177, 231, 303, 457, 461, 499, 516, 519, 538, 640, 647, 676, 766, 848, 921, 1048, 1050, 1112, 1125, 1174, 1179, 1194, 1217, 1226, 1238, 1397.

***Salix rosmarinifolia* L. – vrba rozmarínolistá**

Syn.: *Salix repens* subsp. *rosmarinifolia* (L.) C. Hartm.

Vzácné na slatiných lúkach v okrajových častiach územia: Riečka, mokrade v okolí obce (JANIŠOVÁ 2001a: 126). – Čremošné, podmáčaná lúka, 680 m (ŠÍPOŠOVÁ 2005 SAV sec. KOBLÍZEK 2006: 254). – Mošovce, slatina pod prameniskom potoka Rybník, 522 m (DÍTĚ & PUKAJOVÁ 2003: 104). – Rojkovské rašelinisko (Futák 1959 SAV sec. KOBLÍZEK l. c.; DB, JKl, PK 24. 5. 2007). – Ružomberok, údolie Bystré, 490 m (JKo 2. 6. 2006).

Starší údaj (TMÁK 1886: 10) je z ľavej vetvy Laskomerskej doliny.

Lit.: 26, 50, 55, 151, 152, 189, 303, 457, 1037, 1056, 1194, 1235, 1246, 1304, 1405.

***Salix silesiaca* Willd. ex Schkuhr – vrba sliezska**

Vtrúsená v porastoch reliktných borín, vápencových smrečín, kosodreviny aj trávnatých hôľnych fytoceenóz od údolí do subalpínskeho stupňa; na záp. svahu Ostredka po 1 584 m (JKl 21. 8. 2003). Na výstupoch slienitých vápencov v supramontánnom stupni tvorí samostatné spoločenstvá (diagn. druh zv. *Salicion silesiaca*).

Lit.: 11–13, 16, 26, 33, 34, 37, 39, 46, 49, 52, 54, 55, 58, 75, 99, 136, 137, 154, 155, 175, 226, 231, 240, 293, 309, 316, 461, 519, 520, 532, 538, 549, 550, 552, 553, 558, 561–564, 568, 640, 647, 666, 708, 763, 766, 827, 848, 849, 873, 906, 921, 949, 986, 987, 1012, 1013, 1043, 1044, 1050, 1075, 1076, 1078, 1079, 1099, 1112, 1119, 1170, 1174–1178, 1180, 1188, 1195, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1226, 1232, 1234, 1247, 1249, 1256, 1272, 1316, 1326, 1332, 1338, 1401, 1402.

***Salix triandra* L. – vrba trojtyčinková**

V pobrežných húštinách horských potokov i riek, napr.: Gaderská dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 176). – Necpalská dolina (MR 19. 5. 1973). – Belianska dolina (KLEINERT 1989_R: 3; P. KUČERA 2002_R: 33, 67). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina (BIRKOVÁ 1974_R: 84). – Ľubochnianska dolina, pri horárni Blatná (KLEINERT 1983: 108); Nižný tajch;

Čierňavy (MZ 26. 6. 2001); Raková (MZ 27. 6. 2001). – Hubová – Ľubochna – Rojkov, brehy Váhu (JT 17. 7. 2007). – Ružomberok, Jazierske travertíny (REMOVČIKOVÁ 1989_R: 4, 9, 15).

LENGYEL (1915: 4) uviedol výskyt z brehov potoka pri Uľanke. V Ľubochnianskej doline ju zbieral už Klika (sec. BAUDYŠ 1926: 87).

Lit.: 11, 55, 516, 640, 647, 921, 1112, 1182, 1207, 1217, 1238, 1397.

***Salix viminalis* L. – vrba košíkarska**

Na brehoch potokov v nižších úsekoch dolín, napr.: Gaderská dolina, spodná časť. – Belianska dolina, vtrúsené popri potoku. – Sklabinská dolina, spodná časť. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Hubová – Ľubochna, brehy Váhu. – Liptovské Revúce, Zelená dolina, 862 m. – Ružomberok, Jazierske travertíny.

Lit.: 26, 99, 231, 640, 708, 1182, 1217, 1238, 1397.

***Salix ×andrae* Wol. (*S. elaeagnos* × *S. silesiaca*)**

Gaderská dolina (Chmelař 1962, 1967 BRNL sec. KOBLÍZEK 2006: 290).

***Salix ×bifida* Wulfen (*S. elaeagnos* × *S. purpurea*)**

Sklabinská dolina (JKl 3. 6. 2005). – Ľubochnianska dolina, ľavý breh Ľubochnianky, 480 m (KLIKA 1949: 28).

***Salix ×capreola* Jos. Kerner ex Andersson**

(*S. aurita* × *S. caprea*)

Necpaly, Pod Červeným grúňom (836,1 m), ssv. až vých. svah, 600–700 m (URVÁLKOVÁ 1974_R: 54).

Lit.: 643, 1252.

***Salix ×chlorophana* Andersson**

(*S. hastata* × *S. silesiaca*)

Syn.: *Salix ×sudetorum* Pokorný

Křížna (Schidlay 1953 SAV sec. KOBLÍZEK 2006: 288).

– Ploská (Chmelař s. d. BRNL sec. KOBLÍZEK l. c.).

Lit.: 207, 208, 1254, 1405.

***Salix ×oleifolia* Vill. (*S. caprea* × *S. elaeagnos*)**

Syn.: *Salix ×flüggeana* Willd.

Gaderská dolina, pred Dubinami (Textorisová 1902 SLO, 1930_R: 30); pri prvej horárni (Chmelař 1961 BRNL sec. KOBLÍZEK 2006: 289).

***Salix ×reuteri* Moritz**

(*S. daphnoides* × *S. elaeagnos*)

Gaderská dolina (Gregor 1960 BRNL sec. KOBLÍZEK 2006: 290).

***Salix ×rubens* Schrank (*S. alba* × *S. fragilis*)**

Hubová – Ľubochna – Rojkov, brehy Váhu (JT 17. 7. 2007).

***Salix ×subaurita* Andersson (*S. aurita* × *S. silesiaca*)**

Křížna (Grebensčikov 1953 SAV sec. KOBLÍZEK 2006: 283). – Suchý vrch (Letz 1997 SAV sec. KOBLÍZEK l. c.).

***Salix ×subcaprea* Andersson (*S. caprea* × *S. silesiaca*)**

Prevažne v krovitých vrbinách v horskom a vyššom horskom stupni v oblasti hlavného chrbta: Malá Křížna, Křížna, Majerova skala, Ploská, Čierny kameň,

Rakytov (VESELÁ 1992_R: 26), Suchý vrch (Janišová 22. 6. 1991 MJn), Minčol (Janišová 16. 7. 1991 MJn; oba zbery det. Chmelař), ca 1 250–1 440 m, zriedkavejšie v údoliach: Gaderská dolina povyše Ľubenej (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 176). Z Čierneho kameňa ju uviedol už BORBÁS (1898b: 48). Textorisová (18. 6. 1931 SLO) ju zbierala v Konskom dole. Lit.: 26, 55, 137, 1405.

***Salix ×subcinerea* Andersson** (*S. cinerea* × *S. silesiaca*)
Gaderská dolina, spodná časť (MALOCH 1937: 113).
Lit.: 208, 708.

***Salix ×atrae* Wol.** (*S. alpina* × *S. silesiaca*)
Kráľova skala (Schidlay 1953 SAV sec. KOBLÍŽEK 2006: 288).

◊ ***Salvia austriaca* Jacq.** – šalvia rakúska
Horské lúky pri Laskomeri (SCHWARZMANN s. a._R: 5). – skaly pri Tajove (FUTÁK 1943 : 93). Najbližšie k územiu bola nájdená pri Radvani (Manica sec. KMEŤOVÁ 1993d: 404) a v okolí Malachova (UHLIAROVÁ 2001: 157).

***Salvia glutinosa* L.** – šalvia lepkavá
Rastie na vlhších, polotienistých stanovištiach v listnatých lesoch, krovinách a ich lemoch, v brehových porastoch horských potokov, na rúbaniskách, popri cestách od okrajov územia do horského stupňa; v poraste as. *Cortuso-Fagetum* na j. svahu sedla medzi vrchmi Minčol a Rakytov po 1 300 m (FAJMONOVÁ 1982a: 265).
Lit.: 12, 26, 46, 55, 68, 75, 198, 224, 228, 240, 293, 309, 329, 457, 458, 460–462, 499, 503, 519, 520, 522, 534, 538, 562, 598, 640, 643, 647, 736, 796, 849, 906, 910, 949, 1036, 1050, 1059, 1061, 1112, 1118, 1124, 1125, 1169, 1175, 1177, 1180, 1182, 1189, 1195, 1202, 1208, 1211, 1217, 1222, 1232, 1234, 1238–1240, 1249, 1252, 1315, 1323, 1397.

***Salvia nemorosa* L.** – šalvia hájna
Syn.: *Salvia sylvestris* auct. non L.
V sekundárnych vápencových smrečinách a v krovinách liesky v podhorskom stupni v okolí Ružomberka: Dieľce, jiv. svah. – Jazierce, záp. úpätie kóty 740,6 (KONTRIŠ et al. 2002: 62).
Starší údaj (TMÁK 1884: 23) je z okolia Podlavíc.
Lit.: 241, 598, 1036, 1397.

***Salvia pratensis* L.** – šalvia lúčna
Osídľuje výhrevné kamenisté, trávnaté a krovinaté stráne v podhorí, zriedkavejšie vo vyšších polohách; na j. svahu Lysca po 1 350 m (KOCHJAROVÁ 2002: 53).
Lit.: 12, 26, 35, 55, 457, 458, 522, 556, 585–587, 640, 643, 647, 731, 734, 796, 827, 849, 902, 1003, 1048, 1050, 1062, 1169, 1182, 1195, 1202, 1214, 1217, 1235, 1239, 1249, 1252, 1274, 1361, 1397.

***Salvia verticillata* L.** – šalvia praslénatá
Rastie na suchších, výslnných stráňach, kosených lúkach, najmä na antropicky ovplyvnených stanovištiach v okrajových častiach pohoria v kolinnom a submontánnom stupni, zriedkavo vyššie: Majerova skala, lúčka pod vrcholom, 1 040 m (JK1 10. 8. 2003).
Lit.: 12, 23, 26, 55, 79, 190, 223, 457, 458, 519, 559, 560, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 736, 748, 796, 807, 849, 902, 906, 921, 973, 974, 1048, 1050, 1062, 1095, 1113, 1169, 1171, 1172, 1177, 1182, 1211, 1217, 1235, 1239, 1252, 1253, 1397.

***Sambucus ebulus* L.** – baza chabzda
Na rúbaniskách, okrajoch lesov, popri lesných cestách, na čerstvo vlhkých, humózných pôdach bohatých na živiny, najmä dusík v kolinnom a submontánnom stupni. V porastoch mezofilných ruderalných spoločenstiev ojedinele zasahuje aj do vyšších polôh, na j. svahu Borišova po 1 210 m (KLIMENT 1989: 453).
Lit.: 12, 26, 55, 90, 130, 194, 240, 293, 457, 458, 520, 543, 586, 587, 640, 647, 648, 850, 1036, 1179, 1182, 1209, 1217, 1240, 1361, 1397.

***Sambucus nigra* L.** – baza čierna
V porastoch lužných jelšín, (sekundárnych) podhorských aj horských smrečín, na okrajoch lesov, lesných ciest a chodníkov od okrajov územia do horského stupňa; pri poľovníckej chate na úpätí hrebeňa Smrekovice (záver údolia Vyšné Matejkovo) po 1 330 m (JK1 & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 110).
Lit.: 12, 26, 55, 99, 130, 231, 499, 520, 598, 640, 646, 647, 708, 756, 906, 921, 1050, 1059, 1118, 1123–1125, 1169, 1174, 1182, 1202, 1207, 1208, 1211, 1217, 1232, 1238, 1239, 1246, 1361, 1397.

***Sambucus racemosa* L.** – baza červená
Roztrúsene na brehoch potokov, okrajoch lesov a rúbaniskách (diagn. druh zv. *Sambuco-Salicion capreae*) v podhorskom a horskom stupni. Medzi najvyššie položené lokality v pohorí patria: Suchý vrch, vsv. svah, 1 340 m (PK 13. 8. 2003). – Ploská, 1 321 m (FEKETE & BLATTNY 1914: 282, BLATTNY & ŠŤASTNÝ 1959: 242). – Čierny kameň, smrečina na jv. svahu, 1 391 m (PK 21. 7. 2006).
Lit.: 12, 23, 26, 55, 130, 136, 154, 155, 198, 227, 231, 461, 462, 520, 522, 640, 646, 647, 733, 734, 766, 796, 848, 850, 901, 906, 1036, 1050, 1112, 1118, 1169, 1171, 1174, 1177, 1202, 1211, 1217, 1241, 1272, 1397.

***Sanguisorba minor* Scop.** – krvavec menší
Syn.: *Poterium sanguisorba* L.
Svetlomilný druh výslnných skalnatých strání, lesných okrajov a svetlín; sporadicky vstupuje aj do porastov reliktných borín a spoločenstiev previsových dutín. Ťažisko výskytu má v nižších polohách v okrajových častiach územia. Na výslnných svahoch Bralnej Fatry vystupuje až do horského stupňa, na skalnatej čistine v kosodrevine na vrchole Skalnej Alpy po 1 460 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 117).
Lit.: 12, 13, 19, 23, 26, 46, 55, 79, 308, 309, 432, 457, 458, 462, 532, 556, 559–561, 585–587, 640, 643, 647, 676, 734, 796, 847, 848, 902, 906, 921, 1062, 1075, 1113, 1169, 1171, 1172, 1175, 1177, 1179, 1182, 1208, 1210, 1211, 1214, 1217, 1234, 1235, 1252, 1253, 1274, 1361, 1388, 1397.

***Sanguisorba officinalis* L.** – krvavec lekársky
Na vlhkých lúkach s kolísajúcou hladinou podzemnej vody, v okolí pramenísk, napr.: Žarnovická dolina. – Blatnica, údolia Mohošov a Seleneč. – Staré Hory, Rybô. – Ružomberok, Podsuhá.
Lit.: 26, 55, 598, 736, 1232, 1234, 1397.

***Sanicula europaea* L.** – žindava európska
Roztratene v porastoch vápencových, kvetnatých aj javorových bučín, zriedkavejšie smrekovo-bukových a smrekovo-bukovo-jedľových lesov od okrajov

územia po vyššie polohy horského stupňa; v bučine so smrekom pod vrcholom Bielej skaly po 1 370 m (SCHIDLAY 1956: 191).

Lit.: 12, 13, 26, 27, 31, 46, 55, 75, 98, 168, 175, 190, 224, 225, 228, 240, 293, 309, 457, 458, 460, 461, 504, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 564, 567, 598, 640, 647, 736, 773, 796, 849, 906, 910, 915, 921, 949, 973, 974, 1036, 1043, 1059, 1110, 1112, 1113, 1119, 1166, 1169, 1175, 1177, 1179, 1182, 1184, 1187, 1189, 1195, 1201, 1202, 1207, 1208, 1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1240, 1241, 1255, 1256, 1288, 1315, 1317, 1320, 1323, 1327, 1331, 1395, 1397.

***Saponaria officinalis* L. – mydlica lekárska**

Prícestné priekopy, medze, okolie obcí; len v okrajových častiach územia: Podlavice, okolie (KRAJNÍK 1950: 131); v obci aj za obcou smerom k Tajovu. – Tajov, okraje cesty pred obcou (oba JKI 26. 6. 2007). – Konské, okraj hradskej ssv. od obce (JKI 21. 9. 2006). – Nolčovo, okraj hradskej pri pahorku powyše obce (JKI 11. 7. 2003). – Liptovská Osada, okraj hradskej smerom k obci Liptovské Revúce (JKI 13. 7. 2007).

Staršie údaje / doklady sú z lokality: Cmarovo, vých. svah, Seufzer-allee (MÁRKUS 1865a: 308, Junker s. 8. 1882 SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 195).

Lit.: 26, 731, 1397.

***Saussurea discolor* (Willd.) DC. – nevädzovka rôznofarebná**

Syn.: *Serratula discolor* Willd.; *Saussurea lapathifolia* (L.) Beck

Väčšina známych lokalít sa nachádza na vápencovo-dolomitových troskách hronika na hlavnom hrebeni (Ťava, Kráľova skala, Ostré brdo, Suchý vrch, Biela skala, Čierny kameň), ca 1 280–1 530 m; izolovaný výskyt má na vrcholových skalách Kopy nad Kralovanmi, ca 1 100 m (KLIMENT et al. 1993: 56).

VALACHOVIČ & KVARTKOVÁ (1994_R) ho uviedli z vrcholu Tlstej.

Lit.: 16, 21, 26, 37, 38, 40, 45, 50, 52, 54, 55, 72, 73, 75, 76, 129, 136, 137, 154–156, 158, 191, 202, 207, 208, 215, 242, 251, 253, 293, 318, 488, 519, 561, 563, 629, 647, 696, 711, 806, 807, 811, 874, 875, 879, 895, 901, 906, 911, 963, 964, 966, 968, 972–974, 1000, 1003, 1050, 1079, 1081, 1102, 1170, 1174, 1176, 1178, 1201, 1210, 1249, 1254, 1260, 1272, 1322, 1332, 1334, 1362, 1397, 1402.

***Saxifraga adscendens* L. – lomikameň vystupujúci**

Syn.: *Saxifraga petraea* auct. non L.

Na vápencových skalách, sutinách a plytkých pôdach v horskom a vyššom horskom stupni, častejšie v Bralnej Fatre (Ostrá, Tlstá, Bágľov kopec, Pekárová, Kozia skala), vzácné aj na ďalších lokalitách: Kráľova skala, Suchý vrch, Šiprúň, Tanečnica.

Viaceri autori (PAX 1908: 153, PETRIKOVICH 1912a: 33, LENGYEL 1915: 24, HAYEK 1916: 388) ho uviedli z Krížnej.

Lit.: 13, 16, 21, 26, 46, 54, 55, 72, 78, 154, 155, 207, 208, 240, 293, 316, 476, 519, 647, 805, 827, 847, 891, 904, 906, 1123, 1124, 1170, 1172, 1174–1176, 1201, 1210, 1234, 1249, 1272, 1397, 1402.

***Saxifraga aizoides* L. – lomikameň vřdzyzelený**

Potvrdený na oboch známych lokalitách: Malá Pustalovčia, vřhbené výstupy slienitých vápencov na jv. svahu, 1 450–1 480 m. – Ploská, nivačná depresia na sv. svahu, 1 310–1 414 m. Na prvej lokalite rastie v prameniskovom spoločenstve zv. *Cratoneurion commutati*, zložením blízkom as. *Philonotido calcarae-Saxifragetum aizoidis*, na druhej je významným

komponentom (diagn. druh) as. *Astragalo australis-Seslerietum tatrae* (zv. *Seslerion tatrae*). Mimo nich vzácné v menšom žľabe na sev. svahu Ploskej, 1 420 m (JKI 25. 8. 1999).

Na Ploskej ho prvýkrát zbieral KLIKA (1933 PR, 1933: 278), na Pustalovčej SCHIDLAY (1953 SAV, 1956: 180). Údaj z Krížnej (SCHWARZMANN s. a. R: 28) sa pravdepodobne vzťahuje na prvú lokalitu.

Lit.: 21, 26, 39, 40, 42, 50–52, 73, 75, 76, 182, 191, 201, 202, 207, 208, 476, 529, 605, 765, 807, 811, 906, 939, 972–974, 1000, 1044, 1045, 1078, 1171, 1210, 1254, 1272, 1397, 1402.

***Saxifraga caesia* L. – lomikameň sivý**

Vřznačný alpínsky prvok (diagn. druh zv. *Caricion firmae*), vo Veľkej Fatre v súčasnosti známy len z dvoch lokalít: Skalná Alpa, strmý sev. až sz. svah, 1 430–1 460 m. – Smrekov, sev. svah nad Padvou, 1 200–1 250 m (oba ŠOMŠÁK et al. 1981: 82).

Zo Skalnej Alpy [ut Tanečnica] ho uviedol už SILLINGER (1930b: 133, 1933: 227). Výskyt na vrcholových skalách Kopy (KLIKA 1932a: 155) sa nepodarilo potvrdiť ani pri podrobnom prieskume v rokoch 1983, 1984.

Lit.: 16, 21, 26, 44, 46, 50, 52, 55, 73, 76, 207, 208, 476, 526, 659, 807, 911, 915, 939, 968, 1171, 1172, 1174, 1175, 1178, 1260, 1349, 1397, 1402.

***Saxifraga paniculata* Mill. – lomikameň vřdzyživý**

Syn.: *Saxifraga aizoon* Jacq., *S. cotyledon* auct. non L.

Rastie vo výslnných alebo len slabo zatienených skalných štrbinách, na sutinách, výstupoch slienitých vápencov aj na skalnatých stráňach v otvorených porastoch zv. *Astero-Seslerion calcariae* a *Pulsatillo slavi-cae-Pinion* v podhorskom až subalpínskom stupni; na jv. svahu Ostredka po 1 575 m (JKI 2. 8. 2004).

Lit.: 12, 13, 16, 18, 26, 31, 34, 35, 37, 39, 46, 48, 49, 51–55, 58, 59, 66, 75, 76, 79, 125, 129, 136, 154, 155, 175, 190, 215, 223, 240, 241, 291, 293, 476, 519, 521, 527, 549, 550, 557, 559–562, 564, 568, 569, 587, 629, 640, 643, 647, 663, 664, 708, 736, 764, 766, 767, 807, 847–849, 901, 904, 906, 921, 964, 968, 973, 974, 1001, 1003, 1004, 1013, 1014, 1030, 1036, 1044, 1045, 1050, 1075, 1080, 1097, 1099, 1112, 1123, 1124, 1166, 1170–1178, 1210–1212, 1217, 1218, 1232, 1234, 1252, 1254, 1260, 1272, 1334, 1354, 1370, 1397, 1401, 1402.

***Saxifraga rotundifolia* L. – lomikameň okrúhlostý**

Syn.: *Saxifraga rotundifolia* subsp. *eurotundifolia* Engl. et Irmsch., nom. inval.

V súčasnosti známy len z porastov vysokobylinných vápencových smrečín (*Cortuso-Piceetum adenostyletosum*), osídľujúcich mierne preliačené zsz. až jz. svahy Malého Šiprúňa (1 444 m), kóty 1 369,2 (sev. od neho) aj jv. ležiacej vyvýšeniny nad záverom doliny Čiernavy, ca (?) 1 300–1 442 m; na jv. a vsv. svahoch Malého Šiprúňa presahuje aj nad závery dolín Nižné Matejkovo resp. Čutkovo (PK, JKI 20. 7. 2007).

Na Malom Šiprúni ho ako prvý zbieral Sillinger (6. 8. 1929 PRC, 1930: 134), neskôr Horváthová (MR 22. 6. 1968).

Staršie údaje: Kopa pri Kralovanoch, úpätie, 600 m (B. LÁNYI 1912: 339); ca 500 m (JASIČOVÁ & FUTÁK 1985: 253); presvetlený les na sev. svahu, 610–650 m (KLIKA 1929a: 258); porast kosodreviny na sev. a sz. svahu (KLIKA 1928, 1932 PR, 1929b: 138). – veľmi hojne v lesoch pokrývajúcej pokračovanie Kopy, Sokol (922, 781, 636 m), zvažujúcich sa k Váhu (KLIKA 1931b: 378, 1931c: 253). – Ľubochnianska dolina, pri Salatíne (Domin 27. 7. 1919 PRC sec. JASIČOVÁ & FUTÁK l. c.). Údaje z masívu Kopy a Sokola sa napriek

podrobnému hľadaniu (DB, PK 2. 7., 9. 7. a 11. 7. 2007, JT 19. 7. 2007) nepodarilo potvrdiť.

FRITZE & ILSE (1870: 523) uviedli výskyt (sterilné jedince) z vrcholu Kľaku, PETRIKOVICH (1913_R: 85) z Kozej skaly. Lit.: 21, 50, 154, 155, 202, 207, 208, 240, 252, 254, 476, 522, 523, 527, 558, 644, 767, 773, 811, 886, 891, 911, 915, 939, 972, 1234, 1310, 1349, 1361, 1397.

***Saxifraga tridactylites* L. – lomikameň trojprstý**

Na skalnatých vápencových stráňach a skalách aj v previsoch skalných stien v submontánnom stupni, len na niekoľkých lokalitách na západnom okraji Bralnej Fatry: Blatnica, skala nad Parkom národov; Blatnická dolina po Suchý Jasienok (oba BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 176); Pekárová, vápencová skala na úpätí (MR 16. 5. 1970); Tlstá, sz. svah, skalné steny nad Žihľavňou, 800 m (BERNÁTOVÁ 1987: 92, 1991: 33).

Starší doklad (Klika 1925 PRC sec. JASIČOVÁ & FUTÁK 1985: 259) je z Rakšianskej doliny.

Lit.: 21, 22, 23, 26, 50, 55, 462, 476, 581, 696, 1026, 1171, 1234, 1361, 1397.

***Scabiosa lucida* Vill. subsp. *lucida* – hlaváč lesklý pravý**

Syn.: *Scabiosa columbaria* subsp. *lucida* (Vill.) Čelak.

Na vápencovo-dolomitových stráňach, skalách a sutiňach, výstupoch slienitých vápencov (diagn. druh tr. *Elyno-Seslerietea*), v porastoch reliktných borín, vápencovej kosodreviny, horských vrbín aj nízkosteblových pasienkov nad hornou hranicou lesa od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Lit.: 12, 13, 21, 23, 26, 27, 33–37, 39, 46, 48, 49, 52–55, 72, 75, 79, 137, 207, 208, 223, 226, 240, 241, 293, 309, 320, 458, 462, 503, 519, 532, 547–550, 553, 555, 557, 559–562, 568, 569, 640, 643, 647, 733, 736, 765, 795, 796, 816, 847–850, 906, 915, 921, 939, 964, 1013, 1014, 1037, 1050, 1059, 1075, 1076, 1079, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1169–1171, 1173, 1175–1180, 1184, 1210, 1211, 1217, 1218, 1232, 1234, 1249, 1252–1254, 1256, 1272, 1388, 1397, 1401.

***Scabiosa ochroleuca* L. – hlaváč žltkastý**

Stanovišťom druhu sú výslnné vápencovo-dolomitové, zriedkavejšie andezitové stráne (Hriadky): Podlavice, kóta 621. – Riečka, okolie. – Kostiviarska, Laskomer. – Jakub, lúka pod cintorínom. – Čremošné, Hriadky, j. svah; jz. úpätie kóty 771,2. – Žarnovická dolina, Veľká Skalná. – Mošovce, pahorky vých. od obce. – Blatnica, Ostrá, Kačarová; Plešovica; Pekárová, j. svah. – Lysec, j. svah. – Belianska dolina. – Necpalská dolina. – Katova skala. – Sklabinský hrad. – Turčianska Štiavnička, pahorky Mikulášková a Sviňacia; úpätie vrchu Málénik. – Krpeľany, úpätie vrchu Sokol. – Ružomberok, Sidorovo; Jazierske travertíny; Vlčia skala; Doggerské skaly; Bukovinka.

Lit.: 12, 13, 26, 55, 76, 79, 154, 175, 457, 559, 560, 586, 587, 598, 619, 640, 643, 676, 731, 807, 848, 849, 973, 974, 1062, 1075, 1112, 1113, 1169, 1171–1174, 1182, 1195, 1201, 1208, 1217, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1252, 1332, 1354, 1388, 1402.

***Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla – škripinec jazerný**

Syn.: *Scirpus lacustris* L.

Krpeľany, ľavý breh priehradnej nádrže vo vyústení meandra pri úpätí vrchu Sokol (JT 17. 10. 2004).

Starší údaj (KLIKA 1926b: 82) je z Lubochnianskej doliny, za Čiernavami, 620 m.

Lit.: 519, 1397.

***Schoenus ferrugineus* L. – šašina hrdzavá**

Mošovce, Rybníky, slatina pod prameniskom potoka Rybník, 552 m (DÍTĚ & PUKAJOVÁ 2003: 101).

MARGITTAI (1913: 238, 1915: 74) uviedol výskyt šašiny hrdzavej z močaristých lúk medzi obcami Rakša a Háj; JÁVORKA (1924: 128), DOSTÁL (1950: 1829), DOSTÁL & ČERVENKA (1992: 1286) z okolia Rakše; KLIKA (1934a: 5) z okolia Mošoviec, 500 m. Tieto údaje patria skôr do fíg. okresu Turčianska kotlina.

Lit.: 50, 189, 202, 207, 208, 422, 488, 588, 1397.

***Scilla drunensis* s. l. (montánnny typ) – scila severná**

Křížna, Líška, j. svah (VLČKO et al. 2004: 92); pod Majerovou skalou (JKo 23. 5. 2006). – Ostredok, 1 360 m; záp. svah nad hájovňou Drobkov (KOCHJAROVÁ 2005: 323).

***Scilla kladnii* Schur – scila Kladného**

Vo vlhkých montánnnych bučinách, smrečinách, sutiňových lesoch, no najmä v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa, zriedkavejšie na údolných lúkach od Smrekova a Smrekovice cez Kráľovu studňu, Křížnu, Veľkú Pustalovčiu, Ostredok, Suchý vrch, Ploskú, Borišov, Šoproň, Čierny kameň, Rakytov po širšie okolie Ružomberka (KOCHJAROVÁ et al. 2004: 56). Na záp. svahu Ostredka po 1 585 m (JKI & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 104).

Obr. 33. Medzi prvých poslov jari patrí aj scila Kladného (*Scilla kladnii*). Foto: Daniel Dítě.

Na tento druh sa vzťahuje aj údaj o výskyte *Scilla siberica* Haw. (syn.: *S. cernua* Red.) na svahoch Krížnej v závere Dedošovej doliny (MALOCH 1928: 133).

Lit.: 26, 50, 554, 590, 593, 596, 639, 640, 1054, 1361.

Scilla bifolia agg.: 16, 46, 54, 55, 75, 202, 207, 208, 251, 293, 706, 848, 849, 906, 1097, 1108, 1123, 1163, 1170, 1174–1177, 1180, 1201, 1217, 1234, 1239, 1249, 1254, 1272, 1362, 1397, 1402.

***Scirpus sylvaticus* L. – škripina lesná**

V údolných mokradiach, na mokrých lúkach a v brehových porastoch potokov od okolia Riečky po Ľubochniansku dolinu a Rojkovské rašelinisko.

Lit.: 12, 26, 55, 152, 198, 303, 457, 458, 499, 640, 647, 1003, 1050, 1056, 1062, 1125, 1169, 1182, 1194, 1217, 1226, 1239, 1246.

***Scleranthus annuus* L. – sklerant ročný**

Vzácné v južnej časti územia: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125). – Čremošné, Hriadky, skalnatá plošina na jz. svahu pod vrcholom, 747 m (Kochjarová 12. 6. 2007 BBZ).

Lit.: 26, 457.

***Scleranthus perennis* L. – sklerant trváci**

Borišov, erodovaná plocha na strmom jz. svahu, 1 250 m (DB, PK, JT 25. 9. 2006).

***Scorzonera hispanica* L. – hadí mor španielsky**

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125); lúky na hrebenei Dedkovo – Čmeľová, 790 m aj jz. svahy, 630 m. – Uľanka, Ravasky, lúky zsz. od Ostrého vrchu aj na hrebenei smerom ku kóte Laskomer, 650–750 m (oba HRIVNÁK et al. 2005: 138). – Lysec, krovinatá j. stráň nad okrajom lesa, 1 230 m (BERNÁTOVÁ et al. 2002: 104).

Staršie údaje sú z lokalít: Harmanec, na lúkach (TMÁK 1886: 7). – Čremošné, Urpín (PETRIKOVICH 1913: 46). – na výšinách Práčovej a Chlapovej v Gaderi (TEXTORISOVÁ 1913: 12, 1930_R: 95).

Na Ostrom vrchu ho zbieral už Junker (s. a. SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 195) a FUTÁK (1943: 99), z Uľanky ho uviedol TMÁK (1886: 7).

Lit.: 26, 35, 44, 50, 241, 411, 457, 458, 587, 639, 640, 849, 1034, 1037, 1235, 1249.

***Scorzonera humilis* L. – hadí mor nízky**

Kordíky, údolie záp. od Holého vršku (JANIŠOVÁ 2001b: 128). – Blatnica, Ostrá, vrcholová časť; vrch Tlstá, Sokolovo a terasy nad Mažiarnou; Kozia skala, Piesky; chrbát sev. od Krížnej (všetko BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 176); Dedošová, reliktná dubina na j. svahu (DB 1. 6. 1984); Ostrá, medzi Rovnou a Jasienkom (MR 29. 5. 1972). Pod vrcholom Tlstej po 1 320 m (DB 2. 6. 1994).

Staršie údaje sú z lokalít: na lúkach pri Jakube (LENGYEL 1915: 42). – Banská Bystrica, Ostrý vrch (TMÁK 1884: 19). – Čremošné, lúky na vrchu Urpín (PETRIKOVICH 1913: 46, 47, 1913_R: 87).

Lit.: 13, 16, 26, 50, 55, 154, 155, 241, 458, 586, 647, 807, 849, 973, 974, 1036, 1174, 1234, 1249, 1397.

☉*Scorzonera parviflora* Jacq. – hadí mor maloúborový

Zriedka na podlavických lúkach (TMÁK 1884: 19).

***Scorzonera purpurea* L. – hadí mor purpurový**

Blatnica, Diel, v poraste borievky (Textorisová 7. 6. 1913 SLO, 1930_R: 95); borovicový lesík v areáli ATC (Kliment 21. 6. 1994 BBZ).

Lokalita leží na rozhraní s Turčianskou kotlinou.

Lit.: 26, 1249.

***Scorzoneroides autumnalis* (L.) Moench – púpavec jesenný**

Syn.: *Leontodon autumnalis* L.

Roztrúsene na pasienkoch aj v porastoch ruderálnych spoločenstiev v okolí pastierskych kolíb v submontánom až subalpínskom stupni; pri turistickom chodníku na sev. svahu Ostredka po 1 573 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 110).

***Scorzoneroides autumnalis* subsp. *autumnalis* – púpavec jesenný pravý:** najbežnejší poddruh, na ktorý sa vzťahujú vyššie uvedené údaje.

***Scorzoneroides autumnalis* subsp. *borealis* (Ball) Greuter – púpavec jesenný lúčny** [syn.: *S. autumnalis* subsp. *pratensis* (Link) W. D. J. Koch] je zatiaľ známy len z trávnatých porastov pod sedlom medzi Bielou skalou a skalným útvarom „Kopenčie“ (Bernátová 12. 7. 2006 BBZ).

Lit.: 12, 26, 52, 54, 55, 75, 175, 293, 457–459, 519, 640, 647, 906, 1059, 1169, 1170, 1176, 1178–1180, 1182, 1209, 1210, 1232, 1238, 1239, 1274, 1361, 1397.

***Scrophularia nodosa* L. – krtičník hľuznatý**

V údolných jelšínach, kvetnatých bučinách, smrečínach, vysokobylinných brehových porastoch, na lesných svetlinách, rúbaniskách aj v mezofilných ruderálnych spoločenstvách od okrajov územia a údolí do horského stupňa, 1 300 m.

Lit.: 12, 26, 35, 55, 175, 227, 228, 431, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 534, 538, 567, 598, 599, 640, 647, 796, 906, 921, 1050, 1059, 1112, 1169, 1182, 1202, 1211, 1217, 1225, 1232, 1240, 1360, 1397.

***Scrophularia scopolii* Hoppe – krtičník žliazkatý**

Syn.: *Scrophularia glandulosa* Waldst. et Kit.

V bučinách, smrečínach, porastoch kosodreviny, horských vrbní a vysokosteblových nív, na rúbaniskách, sutinách, v brehových porastoch horských potokov aj v mezofilných ruderálnych spoločenstvách v okolí pastierskych kolíb od údolí do supramontánneho stupňa; na záp. svahu vrchu Veľká Pustalovčia po 1 475 m (DB, JK1 2. 8. 2004); na vhlbených výstupoch slienitých vápencov na jv. svahu Suchého vrchu v 1 474 m (JK1 21. 8. 2003).

Lit.: 13, 20, 26, 31, 35, 46, 52, 54, 55, 68, 75, 136, 178, 215, 224, 225, 239, 293, 329, 338, 431, 459, 461, 519, 520, 522, 534, 538, 543, 545, 553, 564, 566, 567, 640, 647, 708, 748, 906, 910, 949, 1036, 1050, 1099, 1169, 1175, 1178, 1180, 1182, 1202, 1209–1212, 1254, 1397, 1402.

***Scrophularia umbrosa* Dumort. – krtičník krídlatý**

Syn.: *Scrophularia alata* Gilib., nom. inval.; *S. aquatica* auct. non L.

Zriedkavo v údolných aj svahových mokradiach: Harmanec, údolie Košiarkeho potoka. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce; údolie Rakytovo, dolná časť. – Staré Hory, mokré lúky na pravom brehu Starohorského potoka. – Žarnovická dolina. – Dolná Štubňa, pravý breh potoka Žarnovica, povyššie motorestu. – Mošovce, Krieslo. – Blatnica, Blatnická, Rakytovská a Gaderská dolina. – Necpalská dolina. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina; pahorky Teplica, Sviňacia a Mikulášková. – Nolčovo, dolina Ráztoky. – Krafovany, Kopa.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 241, 431, 714, 904, 921, 1034, 1036, 1050, 1169, 1179, 1182, 1234, 1397, 1402.

***Scutellaria galericulata* L. – šiřak vrúbkovaný**

Dolná Štubňa, pravý breh potoka Žarnovica, povyš motorestu, 506 m (DB, JKI 15. 6. 2006). – Rojkovské rařelinisko, slatinné lúky (BOSÁČKOVÁ 1967: 133, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 19). – Hubová, breh Váhu (JT 17. 7. 2007).

Staršie údaje sú z lokalít: mokrá lúka s prameňom povyš Horného Harmanca (PETROGALLI 1887: 73). – mokré lúky v Starohorskej doline (LENGYEL 1915: 33).

Medzi druhy nepotvrdené na území fig. podokresu Veľká Fatra bol nedopatrením zaradený druh *Scutellaria hastifolia* L. (BERNÁTOVÁ, KLIMENT et al. 1995: 46). Lokalita na Suchom vrchu pri Banskej Bystrici (FUTÁK 1943: 93) leží už mimo záujmového územia.

Lit.: 50, 152, 303, 647, 850, 1050, 1194, 1246, 1397.

***Securigera varia* (L.) Lassen – ranostaj pestrý**

Syn.: *Coronilla varia* L., *C. varia* subsp. *typica* (Beck) Dostál

Na podhorských aj horských lúkach, pasienkoch, výslnných strážach, okrajoch lesov, v porastoch reliktných borín od okrajov územia po nelesné spoločenstvá nad súčasťou hornou hranicou lesa; na južnom svahu Malej Krížnej po 1 350 m (SCHIDLAY 1956: 186).

Lit.: 12, 13, 19, 22, 23, 26, 31, 55, 74–76, 79, 228, 309, 457, 458, 462, 519, 556, 557, 559, 585–587, 640, 643, 647, 676, 736, 796, 847, 902, 906, 921, 1050, 1059, 1062, 1075, 1080, 1169, 1172, 1179, 1180, 1182, 1195, 1202, 1208, 1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1235, 1238, 1239, 1252, 1253, 1397.

***Sedum acre* L. subsp. *acre* – rozchodník prudký pravý**

Pomerne zriedkavo sa vyskytuje na vápencovo-dolomitových strážach, skalách a drobnej sutine, najmä v okrajových častiach pohoria; na j. svahu Ostrého brda po 1 350 m (SCHIDLAY 1956: 180).

Lit.: 13, 26, 55, 92, 293, 481, 586, 587, 643, 676, 796, 847, 849, 906, 1050, 1169, 1171, 1172, 1182, 1211, 1232, 1234, 1238, 1239, 1252, 1397, 1402.

***Sedum album* L. – rozchodník biely**

Na skalnatých vápencovo-dolomitových strážach, v spoločenstvách previsových dutín aj v porastoch reliktných borín od okolia obcí Kordíky a Riečka cez početné lokality v Bralnej Fatre, vápencové pahorky v okolí obcí Sklabinský Podzámok a Turčianska Štiavnička a Sokol pri Krpeľanoch po Haliny, Sidorovo a Doggerské skaly pri Ružomberku; na vrcholových terasách Majerovej skaly po 1 250 m.

FRIITZE & ILSE (1870: 523) ho uviedli z vrcholu Křaku, kde sme jeho výskyt nepotvrдили.

Lit.: 12, 13, 22, 23, 26, 55, 66, 79, 92, 125, 136, 190, 223, 240, 241, 329, 458, 462, 560, 640, 643, 647, 684, 708, 731, 736, 796, 827, 848, 904, 906, 921, 968, 1036, 1050, 1075, 1080, 1095, 1112, 1123, 1169, 1171, 1172, 1177, 1182, 1201, 1208, 1210, 1211, 1217, 1232, 1234, 1238, 1252, 1253, 1274, 1388, 1397, 1402.

***Sedum sexangulare* L. – rozchodník šestřradový**

Syn.: *Sedum boloniense* Loisel.

Roztratene po obvode územia, napr.: Riečka, okolie obce. – Kordíky, lúky v sedle pod Holým vřřkom. – Kostiviarska, Laskomer. – Harmanec, údolie Cenovo.

– Čremořné, Hriadky; Čremořnianske lúky. – Blatnica, Pleřovica; Kačarová; Kozia skala; Tlstá, Mažiarna; Dedořová dolina. – Sklabinský Podzámok, kóta 645,8 ssz. od hradu. – Krpeľany, Sokol, úpätie. – Ružomberok, Doggerské skaly. – medzi obcami Dolný Jelenec a Vyřná Revúca. – Staré Hory, osada Prařnica.
Lit.: 12, 26, 55, 76, 457, 458, 519, 587, 647, 676, 731, 847, 1050, 1062, 1112, 1169, 1172, 1182, 1234, 1235, 1334, 1397.

***Sedum spurium* M. Bieb. – rozchodník pochybný**
Alochtónny druh (pôvodný na Kaukaze), zaznamenaný v koľajisku pred budovou železničnej stanice Harmanec-jaskyňa; pravdepodobne splanený z blízkych ozdobných záhonov (JKo 18. 5. 2006).

***Selaginella selaginoides* (L.) Mart. – plávunka brvitá**

Syn.: *Selaginella ciliata* (Lam.) Opiz., *S. spinulosa* A. Braun

Rastie roztrúsene na lúkach, pasienkoch, vlhkých skalách aj v horských mačinových spoločenstvách od úpätia (Kopa, údolie potoka Teplica, ca 500 m; B. LÁNYI 1912: 339) po najvyššie polohy pohoria; ojedinele až na vrchole Ostredka.

Lit.: 13, 16, 26, 46, 49, 52, 54, 55, 72, 75, 136, 156, 207, 208, 215, 245, 293, 519, 521, 561, 644, 647, 735, 766, 767, 807, 847, 906, 921, 939, 1003, 1014, 1037, 1050, 1078, 1123, 1170–1172, 1175, 1176, 1178, 1180, 1210, 1211, 1234, 1249, 1272, 1354, 1361, 1394, 1397.

***Selinum carvifolia* (L.) L. – olřovník rascolistý**

Čremořné, hrebienok medzi kótami 771,2 a 807,5 (KOCHJAROVÁ 2000: 131). – Rakša, údolie Hrádky (DB 27. 5. 2003). – Mořovce, Krieslo (DB 25. 6. 2003).
Lit.: 586, 587.

***Sempervivum tectorum* L. – skalnica strechová**

Blatnica, Pleřovica, skalnatý sv. svah, 530 m (KLIKA 1926b: 81).

Druh pôvodný vo vysokých pohoriach Európy, okrem Karpát; u nás oddávna pestovaný na skalkách a v záhradkách, ale aj na strechách domov (odtiaľ meno). Na lokalite pravdepodobne prechodne splanený.

***Senecio erraticus* Bertol. – starček bludný**

Syn.: *Senecio barbareaefolius* Wimm. et Grab., *S. erraticus* subsp. *barbareaefolius* (Wimm. et Grab.) Beger

Belianska dolina, popri ceste, hned' za dedinou (PETRIKOVICH 1912b: 132, 1913_R: 88).

Lit.: 640, 848, 1217, 1234, 1397.

***Senecio erucifolius* L. – starček erukolistý**

Na trávnatých a krovinatých strážach v podhorskom, zriedkavo horskom stupni, napr.: Lysec, na pasienku. – Sklabinský Podzámok, Katova skala; Štiavnička dolina poníž obce. – Turčianska Štiavnička, pahorky Sviňacia a Mikulášková; trávnaté stráne okolo druhej horárne; pasienky na úpäti vrchu Máleník. – Ploská, nivačná depresia na vých. svahu. – Ružomberok, Jazierske travertíny.

Úzkolisté populácie starčeka erukolistého bývajú hodnotené ako osobitný poddruh *Senecio erucifolius* subsp. *tenuifolius* (Jacq.) Schübl et G. Martens (syn.: *S. tenuifolius* Jacq.). Za samostatný ponticko-panónsky druh, vyskytujúci sa len v panónskej oblasti Slovenska, približne po tzv. Moeszovu líniu, pokladá *Senecio te-*

nifolius aj MÁJOVSKÝ (2000: 106). Staršie údaje o výskyte tohto taxónu v okolí Ľubochne (WAHLENBERG 1814: 266, KRZISCH 1861: 116) sa podľa neho vzťahujú na *Senecio jacobaea*.

Lit.: 26, 75, 202, 329, 634, 640, 891, 904, 1123, 1124, 1169, 1180, 1182, 1238, 1249.

***Senecio germanicus* Wallr. – starček nemecký**

Syn.: *Senecio nemorensis* subsp. *jacquinianus* (Rchb.) Čelak., *S. nemorensis* auct. (s. str.)

V porastoch kvetnatých a javorových bučín, vysoko-bylinných smrečín, vzáčne kosodreviny od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa, ca 420–1 420 m.

Lit.: 12, 26, 46, 54, 55, 75, 224–227, 240, 293, 359, 362, 363, 520, 538, 553, 564, 640, 647, 676, 906, 910, 921, 1012, 1013, 1059, 1112, 1119, 1164–1166, 1173, 1175–1177, 1180, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1247, 1256, 1352, 1397, 1401.

Senecio nemorensis agg.: 154, 155, 198, 309, 522, 548, 566, 587, 640, 731, 805, 848, 850, 921, 944, 949, 1034, 1036, 1050, 1092, 1174, 1175, 1183, 1189, 1207, 1217, 1234, 1240, 1241, 1249, 1253, 1326.

***Senecio hercynicus* Herborg – starček hercýnsky**

V porastoch javorových, zriedkavejšie kvetnatých a vápencových bučín, vysokobylinných smrečín, kosodreviny, horských vrbín, prípotočných lemov aj vysokosteblových spoločenstiev nad hornou hranicou lesa v podhorskom až subalpínskom stupni, na trávnatých svahoch Ostredka po 1 563 m (JKI 9. 8. 2003), na sz. svahu Rakytova po 1 560 m (JKI 13. 9. 2006).

Lit.: 12, 26, 461, 640, 1059, 1099, 1217, 1254.

***Senecio jacobea* L. – starček Jakubov**

Riečka, pod Dúbravou; Bulíková; medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Kordíky, j. až jv. od obce. – Podlaviče, stráne zsz. od obce. – Banská Bystrica, Laskomer, jz. svah. – Jakub, lúka pod cintorínom. – Čremošné, Hriady. – Čremošnianske lúky. – Mošovce, lesná cesta okrajom lesa vých. od obce. – Blatnica, Plešovica, záp. stráň; Blatnická a Dedošová dolina. – Folkušová, Havrania skala. – Necpaly, Chlm; Necpalská dolina povyššie ústia Plavej doliny. – Turčianska Štiavnička, úpätie vrchu Vrchdiel. – Podhradská dolina. – Hubová, lúky jv. od obce. – Ružomberok, Málinô brdo; Vlkolínske lúky. Na j. svahu Borišova ešte vo výške 1 350–1 370 m (JKI 21. 8. 1999).

Lit.: 12, 26, 55, 457, 585–587, 643, 647, 676, 696, 796, 921, 1081, 1214, 1252, 1397.

***Senecio ovatus* (P. Gaertn., B. Mey. et Scherb.)**

Willd. – starček vajcovitolistý

Syn.: *Senecio fuchsii* C. C. Gmel., *S. nemorensis* subsp. *fuchsii* (C. C. Gmel.) Čelak., *S. sarracenicus* β *foliis subovatis* Wahlenb.

Vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväťsilových lemov, v porastoch vápencových, kvetnatých aj javorových bučín, lipových javorín, zmiešaných smrekovo-bukovo-jedľových lesov, vysokobylinných smrečín, kosodreviny, horských vrbín i na rúbaniskách (diagn. druh tr. *Epilobietea angustifolii*) od okrajov územia po 1 440 m.

Lit.: 20, 23, 26, 31, 37, 46, 52, 54, 55, 71, 75, 79, 136, 175, 193, 194, 224, 225, 227, 228, 240, 241, 293, 329, 457–462, 499, 501, 503, 504, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 538, 542, 543, 545, 546,

548–550, 553, 562, 564, 566–568, 598, 640, 643, 647, 676, 796, 891, 906, 910, 921, 949, 1027, 1043, 1059, 1061, 1076, 1078–1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118–1120, 1124, 1125, 1166, 1169, 1171, 1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1187, 1189, 1195, 1202, 1208–1212, 1217, 1222, 1225, 1226, 1232, 1252–1256, 1288, 1292, 1294, 1315, 1323, 1327, 1395, 1397.

***Senecio sarracenicus* L. – starček poriečny**

Syn.: *Senecio fluviatilis* Wallr.

Niekoľko lokalít na ľavom brehu Váhu: Kraľovany, pri úpätí Kopy (JKo, JKI 30. 8. 2006). – Rojkov, v obci a poniže (JT 17. 7. 2007). – Ľubochňa, v obci; poniže obce smerom k Rojkovu (JKo, JKI 23. 8. 2006). – Hubová (JT 17. 7. 2007). – Ružomberok, ca 1 km poniže mesta (IJ 27. 8. 1997).

***Senecio subalpinus* W. D. J. Koch – starček subalpínsky**

Miestami hojne sa vyskytuje v bylinnom podraze javorových bučín, vysokobylinných smrečín, kosodreviny, horských vrbín, v kvetnatých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa (diagn. druh tr. *Mulgedio-Aconitetea*), v porastoch ruderálnych spoločenstiev na miestach odpočinku dobytky, v okolí pramenísk od údolí (tam zriedka) do subalpínskeho stupňa, ca 550–1 560 m.

Na tento druh sa s najväčšou pravdepodobnosťou vzťahujú údaje o výskyte *Senecio alpinus* (L.) Scop. (syn.: *S. cordatus* W. D. J. Koch) na lokalitách: Horný Harmanec, dolina Rakytovo (TMAK 1884: 18). – Kozia skala (PETRIKOVICH 1913b: 89).

Lit.: 12, 13, 16, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 75, 136, 154–156, 224–226, 240, 241, 293, 459, 519, 520, 532, 542, 544, 546, 548, 549, 552, 553, 555, 564, 566, 587, 640, 647, 731, 736, 765, 796, 848, 849, 906, 921, 964, 1012, 1013, 1036, 1099, 1110, 1112, 1119, 1120, 1123, 1164–1166, 1175–1178, 1180, 1184, 1189, 1209, 1210, 1212, 1217, 1218, 1234, 1247, 1254, 1256, 1261, 1334, 1354, 1397, 1401.

***Senecio umbrosus* Waldst. et Kit. – starček tŕňomilný**

Syn.: *Senecio doria* subsp. *umbrosus* (Waldst. et Kit.) Soó

Na krovinatých vápencovo-dolomitových stráňach, v porastoch vápencových bučín a na ich okrajoch aj v spoločenstvách previsových dutín od Harmaneckej doliny cez Bralnú Fatru (tu najhojnejšie) po okolie Ľubochne, Ružomberka a Liptovskej Osady (Teplá dolina) od údolí do horského stupňa; v previsoch na j. svahu Tlstej po 1 250 m (BERNÁTOVÁ 1991: 26).

Na tento druh sa vzťahujú aj údaje o výskyte *Senecio doria* L. (BIRKOVÁ 1974_R: 87; URVÁLKOVÁ 1974_R: 60; KURZOVÁ-URVÁLKOVÁ 1979: 148; CVACHOVÁ et al. 1980: 217; HAJDÚK 1980b: 313, 316; VALACHOVIC 1992_R: 35; JASÍK 1999: 3) resp. *S. biebersteinii* Lindm. vo Veľkej Fatre (B. LÁNYI 1912: 399, LENGYEL 1915: 40).

Lit.: 13, 16, 19, 21–23, 26, 40, 45, 55, 73, 76, 136, 137, 154, 155, 228, 240, 241, 251, 253, 298, 316, 329, 462, 481, 506, 554, 598, 628, 634, 639, 640, 643, 644, 647, 690, 698, 703, 705, 706, 796, 805, 848, 891, 915, 967, 1059, 1112, 1113, 1123, 1124, 1171, 1173, 1174, 1182, 1195, 1202, 1217, 1232, 1234, 1239, 1249, 1252, 1253, 1332, 1334, 1355, 1362, 1397.

***Senecio viscosus* L. – starček lepkavý**

Vzáčne v reliktných fytoocenózach na dnách previsových dutín: Ostrá, Rovná dolina, 775 m; Tlstá, viac lokalít (Havranovo, Sokolovo a j. svah vrcholu), 750–1 280 m; Salaš nad Dedošovou dolinou, 1 000 m (BER-

NÁTOVÁ 1987: 91, 1991: 27, 32, 39). – Necpaly, Havrania skala (DB, JO 25. 6. 1993), tiež na okrajoch lesných ciest: Majerova skala, 810 m (JK1 10. 8. 2003). Starší údaj (TMÁK 1884: 18) je zo stráni Laskomerskej doliny. Lit.: 22, 23, 71, 462, 647, 1036, 1171, 1397.

*Senecio vulgaris L. – starček obyčajný

Zriedkavo v porastoch ruderálnych spoločenstiev na miestach odpočinku dobytky (Kýšky, Ploská, Borišov), 1 160–1 275 m (KLIMENT 1991a: 67, JAROLÍMEK & KLIMENT 1994: 25), tiež na poliach a v záhradách v okrajových častiach územia: Čremošné (Šipošová 2006 in litt.).

Lit.: 26, 459, 544, 647, 1202, 1209, 1210, 1397.

***Senecio × decipiens* Herborg**

(*S. hercynicus* × *S. ovatus*)

Belianska dolina, poníže ústia dolinky Balov, 795 m (P. KUČERA 2002_R: 49).

Lit.: 640, 1217.

***Senecio × futakii* Hodálová**

(*S. germanicus* × *S. ovatus*)

Pri ceste medzi obcami Harmanec a Dolný Harmanec, 420 m. – Rakša, Drienok. – Blatnica, Blatnická dolina, 550 m, 600 m; Gaderská dolina, 500 m; Konský dol; Dedošová dolina, 900 m; Kráľova skala, 1100 m. – Necpaly, pod Havraňou skalou. – Lubochňa, vrch Kopa. – Ružomberok, Málinô brdo, 850 m, 900 m (všetko HODÁLOVÁ & VALACHOVIČ 1994: 31); Brdo, 600 m (HODÁLOVÁ & KOCHJAROVÁ 2006: 39). – Belianska dolina, *Alnetum incanae*; pravá strana dolinky Šebeňová, 625 m (P. KUČERA 2002_R: 36, 81).

Lit.: 26, 362, 363, 640, 1217, 1352.

***Senecio × slovacus* Hodálová**

(*S. germanicus* × *S. hercynicus* × *S. ovatus*)

Pri ceste medzi obcami Harmanec a Dolný Harmanec, 420 m. – Ružomberok, Hrabovo, 550 m (oba HODÁLOVÁ 2002: 81).

⊗ *Serratula tinctoria* L. – kosienka farbiarska

Háj, Dolinka, 520 m, J. – Mošovce, Malina, 600 m, J (oba KLIKA 1929a: 270). – Blatnica, zriedkavo záp. svahom Dubín (Textorisová 4. 7. 1922 SLO, 1930_R: 94).

Lit.: 50, 522, 1249.

***Seseli annuum* L. – sezel ročný**

Zriedkavo na trávnatých kamenistých svahoch na západnom okraji územia: Blatnica, Plešovica (BERNÁTOVÁ 1994_R: 3). – Folkušová, pasienky Orešné na úpätí vrchu Pekárová (DB, JO 12. 9. 1991).

Lit.: 26, 50, 1123, 1172, 1249, 1397, 1402.

***Seseli osseum* Crantz – sezel sivý**

Syn.: *Seseli devenyense* Simonk., *S. osseum* subsp. *devenyense* (Simonk.) Thell., *S. elatum* subsp. *heterophyllum* (Janka) Holub, *S. glaucum* auct. non L.

Na výslunných vápencových a dolomitových stráňach a skalách, v nízkosteblových trávnatých spoločenstvách aj v porastoch reliktných borín (diagn. druh zv. *Pulsatillo slavicae-Pinion*) v okolí Banskej Bystrice,

v Bralnej Fatre, na Majerovej skale a na vrchu Sokol pri Krpeľanoch; na jv. svahu Smrekovice pri Kráľovej studni po 1 380 m (SCHIDLAY 1956: 192).

Lit.: 13, 17, 19, 21–23, 26, 55, 66, 79, 136, 168, 178, 223, 241, 293, 308, 311, 351, 462, 538, 557, 559–561, 640, 643, 647, 676, 766, 807, 847, 849, 865, 906, 910, 921, 973, 974, 1026, 1036, 1050, 1062, 1075, 1076, 1080, 1112, 1123, 1171, 1172, 1174, 1177, 1179, 1195, 1210, 1211, 1217, 1232, 1249, 1252, 1354, 1361, 1397, 1402.

***Sesleria caerulea* (L.) Ard. – ostrevka vápnomilná**

Syn.: *Sesleria albicans* Kit. ex Schult.; *S. calcaria* Opiz; *S. calcaria* subsp. *eucalcaria* Domin, nom. inval.; *S. varia* Wettst.

V porastoch kalcifilných mačinových spoločenstiev, reliktných borín (diagn. druh zv. *Astero-Seslerion calcariae* a *Pulsatillo slavicae-Pinion*) a kosodreviny, od okrajov územia po 1 590 m.

Lit.: 12, 13, 16–19, 22, 23, 26, 33–37, 46, 48, 49, 52–55, 60, 66, 71–73, 75, 78, 79, 112, 129, 137, 154, 155, 162, 168, 175, 186, 209, 215, 226, 228, 240, 241, 292, 293, 308, 309, 320, 452, 457–459, 462, 502, 504, 519, 522, 523, 525, 526, 532, 538, 546–550, 552, 553, 555, 557, 559–562, 568, 569, 578, 585, 587, 598, 640, 641, 643, 647, 664, 708, 714, 736, 764, 770, 773, 791, 796, 811, 847–849, 897, 898, 901, 906, 910, 915, 921, 944, 965, 968, 972–975, 1001, 1003, 1013, 1014, 1043, 1048, 1050, 1059, 1061, 1062, 1075, 1076, 1078–1080, 1094, 1097, 1110, 1112–1114, 1118, 1119, 1153, 1166, 1169–1180, 1184–1187, 1189, 1195, 1201, 1202, 1209–1211, 1214, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1252–1257, 1268, 1272, 1288, 1321, 1326, 1354, 1370, 1388, 1395, 1397, 1401.

***Sesleria tatrae* (Degen) Deyl – ostrevka tatranská**

Syn.: *Sesleria sadleriana* subsp. *tatrae* (Degen) Deyl

Ťažisko výskytu má na obnaženom neokómovom podklade a vápencovo-dolomitových troskách hronika v hrebeňovej časti pohoria (Smrekov; Smrekovica, „Ťava“; Kráľova studňa; Malá Krížna – Suchý vrch; Ostré brdo; Ploská; Borišov; Čierny kameň), ca 1 250–1 591 m, v otvorených porastoch as. *Astragalo australis-Seslerietum tatrae*, v horských vrbinách, porastoch kosodreviny aj v trávnatých hôľnych spoločenstvách; zriedkavejšie rastie v nižších polohách (napr. Belianska dolina, roklina Balov).

Lit.: 16, 21, 26, 31, 34, 38, 39, 48–52, 54, 55, 58, 72, 73, 75, 76, 115, 182, 186, 202, 207, 208, 248, 250, 255, 292, 293, 454, 551, 554, 562, 588, 640, 673, 766, 767, 889, 906, 921, 1004, 1044, 1045, 1099, 1114, 1153, 1170, 1171, 1173, 1174, 1176–1178, 1180, 1210, 1217, 1221, 1254, 1257, 1268, 1272, 1332, 1334, 1402.

***Sesleria uliginosa* Opiz ex Bercht. et Seidl**

– ostrevka slatinná

Syn.: *Sesleria caerulea* auct. non (L.) Ard.

Kriticky ohrozený druh, vyskytujúci sa zriedkavo na slatinných lúkach v údoliach (Žarnovická, Nedožorská, Rakšianska, Blatnická, Rakytovská a Gaderská dolina, Mohošov, Selenec), ca 540–735 m, vzácne na okrajoch pohoria: Mošovce, Rybníky (DB 13. 5. 2006). – Belá-Dulice (DB, PK 2. 6. 2006).

Lit.: 13, 21, 26, 40, 50, 55, 73, 154, 155, 175, 202, 422, 523, 565, 613, 666, 673, 882, 901, 974, 1003, 1114, 1171–1174, 1179, 1214, 1226, 1260, 1268, 1304, 1368, 1378, 1402.

transitus ***Sesleria caerulea* – *S. tatrae***

Haľamova kopa. – údolie medzi Kráľovou skalou a skalným útvarom „Ťava“. – na skalách medzi Úplazom a Krížnou. – Krížna, trávnatý vrchol. – Pustalov-

čia, nivačná depresia na vých. svahu. – Suchý vrch (všetko LYSÁK 1996_R: 87).

Lit.: 26, 1221.

*Setaria pumila (Poir.) Roem. et Schult. – bar sivý
Smerom k Podlaviciam, okraje polí (Junker 4. 8. 1883
SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 196).

Autorka v poznámke uviedla: „nespr. urč. ako *S. viridis* P. B.“

*Setaria viridis (L.) P. Beauv. – bar zelený

Podlavice, okraj cesty pri areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva, 415 m (Kliment 26. 6. 2007 BBZ).

**Sherardia arvensis* L. – drapuľa roľná

Necpaly, úhor pod Nosákovou (MR X. 1966). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, na poliach (BIRKOVÁ 1974_R: 88).

*Silene dichotoma Ehrh. – silenka vidlicovitá

Na železničnom násype pri stanici Harmanec-jaskyňa (BOJŇANSKÝ 1951-1952: 114).

Lit.: 128, 1349.

Silene dioica (L.) Clairv. – knotovka červená

Syn.: *Lychnis diurna* Sibth.; *Melandrium diurnum* (Sibth.) Fr., *M. dioicum* (L.) Simonk., *M. rubrum* Garcke, *M. sylvestre* (Schkuhr) Röhl.

V porastoch javorových bučín, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín, horských aj prípotočných vysokobylinných nív (diagn. druh zv. *Adenostylion alliariae*) s ťažiskom výskytu v horskom stupni, od okrajov územia po 1 420 m.

Lit.: 26, 35, 37, 46, 54, 55, 63, 75, 175, 194, 198, 223–226, 293, 457, 460, 461, 499, 519, 520, 522, 534, 553, 562, 567, 640, 647, 708, 731, 849, 850, 902, 906, 911, 914, 949, 1003, 1036, 1050, 1079, 1099, 1110, 1112, 1119, 1164, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1207, 1210, 1211, 1217, 1222, 1225, 1232, 1234, 1249, 1254, 1256, 1288, 1360, 1397.

*Silene gallica L. – silenka francúzska

Popri ceste v harmanskej papierni (FUTÁK 1943: 75).

Lit.: 241, 458, 1397.

Silene latifolia subsp. *alba* (Mill.) Greuter

et Burdet – knotovka biela pravá

Syn.: *Melandrium album* (Mill.) Garcke; *Silene alba* (Mill.) E. H. E. Krause

Na trávnatých stráňach, pasienkoch, lesných svetlinách, okrajoch údolných aj lesných ciest, v krovinách, okolí rekreačných objektov od okrajov pohoria po nižšie polohy horského stupňa (pasienky v rekreačnom stredisku Málinô brdo).

Lit.: 12, 26, 598, 647, 796, 921, 1169, 1182, 1397.

Silene nemoralis Waldst. et Kit. – silenka hájna

Syn.: *Silene italica* subsp. *nemoralis* (Waldst. et Kit.) Nyman

Na trávnatých, skalnatých svahoch aj v spoločenstvách južne orientovaných previsových dutín od okolia Riečky cez Bralnú Fatru po Málinô brdo; na vrchole Malého Šipruňa (1 444 m) po 1 443 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 111).

Lit.: 22, 23, 26, 74, 190, 240, 457, 462, 640, 647, 891, 904, 1123, 1124, 1171, 1249, 1361, 1397.

Silene noctiflora L. – knotovka nočná

Syn.: *Melandrium noctiflorum* (L.) Fr.

Zriedkavo v južnej časti územia: Podlavice, zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 47).

– Dolný Harmanec, v údolí sev. od obce (Kochjarová & Danihelka in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY l. c.).

Staršie údaje / doklady sú z okolia Riečky (Trapl sec. FUTÁK 1943: 75) a z Blatnice (Textorisová VIII. 1916 SLO).

Lit.: 12, 241, 457, 652, 921.

Silene nutans L. subsp. *nutans* – silenka ovisnutá pravá

Na podhorských, údolných aj horských lúkach najmä po obvode územia; v Bralnej Fatre po vrchol Tlstej.

Lit.: 55, 316, 457, 458, 587, 643, 647, 676, 736, 827, 902, 921, 1112, 1169, 1239, 1249, 1252, 1334, 1397.

Silene pusilla Waldst. et Kit. – silenka maličká

Syn.: *Ixoca pusilla* (Waldst. et Kit.) Soják; *Silene alpestris* Baumg. non Jacq., nom. illeg.; *Heliosperma quadridentata* auct. non (Murray) Schinz et Thell., *H. quadrifidum* auct. non (L.) Rchb.

Smrekov, chladné sz. svahy nad dolinou Padva, 1 250–1 350 m, vlhké sutiny na úpätí vápencovo-dolomitových brál; na skalných stupňoch ojedinele vstupuje aj do porastov s *Carex firma* (UHLÍŘOVÁ & BERNÁTOVÁ 1998: 4). – Kraľovany, Kopa, pramenisko na sev. úpätí, ca 540 m (Klika 1935 PR sec. FIŠEROVÁ 1981: 132; KLIKA 1935: 286); 516–526 m (Kochjarová 23. 6. 2006 BBZ).

BOROS (1964: 551) uviedol výskyt z úpätia Kopy oproti kraľovianskej stanici, ca 400 m, ONDŘIČEK (1950b: 15) z Kľaku. Prvý údaj zrejme súvisí s nálezom Kliku, nadmorská výška však bude o niečo vyššia; druhý údaj sa nám nepodarilo overiť (pramenisko bolo využívané ako napájadlo dobytku).

Lit.: 26, 44, 50, 144, 208, 238, 533, 816, 939, 1078, 1260, 1397, 1402.

Silene vulgaris (Moench) Garcke – silenka nadutá

Syn.: *Silene inflata* Sm., *S. cucubalus* Wibel, *S. saponariaefolia* auct.

Rastie na lúkach, pasienkoch, sutinách, v bučinách, smrečinách, v porastoch kosodreviny a horských vrbínách od okrajov územia a údolí do subalpínskeho stupňa.

Silene vulgaris subsp. *vulgaris* – silenka nadutá pravá [syn.: *S. cucubalus* subsp. *vulgaris* (Moench) Beck] rastie na podhorských, zriedkavejšie horských lúkach, svetlinách v kosodrevine, v porastoch horských vrbín aj kvetnatých vysokosteblových nív zv. *Calamagrostion arundinaceae* od okrajov územia po 1 565 m (Križna, jz. svah).

Silene vulgaris subsp. *antelopum* (Vest) Hayek – silenka nadutá obrovská bola zriedkavo zaznamenaná v južnej časti územia: Podlavice, zsz. od obce. – Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce.

Silene vulgaris subsp. *glareosa* (Jord.) Marsden-Jones et Turill – silenka nadutá sutinová [syn.: *S. alpina* auct. non (Lam.) Hegetschw. et Heer.] osídľuje dolomitové sutiny a dná previsových dutín v Bralnej Fatre (Ostrá, Tlstá, Haľamova kopa, Plešoviča, Pekárová, Salaš), tiež v širšom okolí Ružomberka; na j. svahu Tlstej po 1 250 m.

Lit.: 22, 23, 26, 31, 34, 36, 37, 46, 48, 53–55, 75, 79, 175, 223, 293, 457, 458, 461, 462, 485, 519, 526, 549, 550, 553, 557, 562, 568, 587, 643, 647, 676, 708, 736, 796, 902, 906, 911, 921, 1050, 1059, 1062, 1071, 1095, 1099, 1112, 1119, 1169, 1171, 1172, 1175, 1176, 1179, 1180, 1182, 1210, 1211, 1222, 1232, 1235, 1239, 1252–1254, 1256, 1274, 1370, 1397.

***Silene ×hampeana* Meusel et Werner**

(*S. dioica* × *S. latifolia* subsp. *alba*)

Syn.: *Melandrium ×dubium* Hampe, *M. ×atrae* Borbás

Dedošová dolina, v poraste *Petasites hybridus* (ČERNOCH 1956: 83). – Čierny kameň (BORBÁS 1898b: 48).

***Sinapis arvensis L. – horčica roľná**

Incl.: *Sinapis arvensis* var. *schkuhriana* (Rchb.) Hagenb.

Osídľuje obnažený povrch pôd, bohatých na živiny. Zaznamenaná bola na viacerých lokalitách v údoliach a na svahoch pohoria v okolí obcí Blatnica, Belá, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička, Podhradie, Kónské, Ružomberok, Liptovské Revúce; najvyššie pri ceste v sedle medzi Malou Krížnou a Krížnou, 1 495 m (SCHIDLAY 1956: 174).

JÁVORKA (1936: 56) uviedol z Tlstej na základe položky v Kítaibelovom herbári (no. 17, ut *S. laevigata*) *Sinapis arvensis* var. *schkuhriana*, ktorej výskyt je v súčasnosti potvrdený len z niekoľkých lokalít na Potiskej nížine (ŠIPOŠOVÁ 2002: 514).

Lit.: 26, 55, 492, 640, 647, 492, 796, 906, 921, 1182, 1209, 1210, 1226, 1397.

Sisymbrium austriacum* Jacq. subsp. *austriacum

– hul'avník rakúsky pravý

Alpsko-západokarpatský poddruh, na Slovensku v súčasnosti známy len z Veľkej Fatry. Rastie tu pod vysokými, otvorenými, prevažne na západ orientovanými skalnými prevismi na veľmi strmých, členitých, záp., sz. a sev. svahoch Tlstej (Havranovo, Žihľavná, Veľká Vápenná, Sokolovo) a sz. svahu Ostrej (Kónský dol) od 725 po 950 m, kde pretrval pravdepodobne ako relikv z obdobia výraznejšieho odlesnenia Bralnej Fatry. Diagn. taxón as. *Taraxaco laevigati-Sisymbrietum atriaci*; ojedinele vstupuje aj do porastov as. *Cortuso matthioli-Papaveretum tatrici* (BERNÁTOVÁ 1987: 92, 1991: 31, 45; GOLIAŠOVÁ 2002a: 140).

Lit.: 19, 22, 23, 26, 30, 40, 42, 44, 45, 64, 70, 74, 207, 208, 284, 462, 551, 588, 690, 696, 1009, 1026, 1171–1173, 1260, 1332, 1361, 1380, 1402.

****Sisymbrium officinale* (L.) Scop. – hul'avník lekársky**

Archeofyt, okupujúci mierne zošľapované stanovišťa pri cestách, domoch, na smetiskách; v území nájdený len na niekoľkých lokalitách: Podlavice, okraj cesty smerom k Tajovu (JKI 26. 6. 2007). – Harmanec, údolie Cenovo (Kliment & Kochjarová in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 47). – Blatnica, okraj parkoviska na hornom okraji obce (SKOKANOVÁ et al. 2002: 10). – Vyšná Revúca, horný koniec obce, pri ústí Zelenej doliny (JKo, JKl 2. 8. 2006).

V Blatnici, za farou, ho zbierala už Textorisová (4. 7. 1900 SLO).

GOLIAŠOVÁ (2002a: 132) zaradila údaj z doliny Cenovo do fig. podokresu Kremnické vrchy.

Lit.: 26, 284, 921.

***Sisymbrium strictissimum* L. – hul'avník tuhý**

Vyskytuje sa v ruderalných aj poloruderalných lemových spoločenstvách vysokých bylín (diagn. druh zv. *Aegopodion podagrariae*), tiež v brehových porastoch potokov. Aktuálny výskum obohatil doteraz publiko-

vané údaje z Gaderskej, Necpalskej a Lubochnianskej doliny o niekoľko ďalších lokalít z údolí aj okrajov pohoria: Harmanec, v lese na sv. svahu Zadného Japeňa, ca 1 000–1 050 m (Kochjarová & Hrouda in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 47). – Sklabinský Podzámok, Podzámocká a Kantorská dolina (IJ 17. 9. 2002); Štiavnická dolina (JKl 15. 9. 2006). – Krpeľany, úpätie svahov od priehrady k Nolčovu (JKl 11. 7. 2003). Diploidné populácie (2n = 14), označované ako *Sisymbrium textorisianum* Bernátová nom. prov., osídľujú refugiálne stanovišťa pod skalnými prevismi na strmých, členitých svahoch vrchov Ostrá (Jurášová a Rovná dolina, Kónský dol) a Tlstá (Kónský dol, Malá Vápenná), 740–950 m a v Červenom pri Mošovciach, kde tvoria dominantu porastov asociácie *Arabido turritae-Sisymbrietum strictissimi*, rastú tiež na skalách Blatnického hradu (BERNÁTOVÁ 1991: 42, KOCHJAROVÁ & BERNÁTOVÁ 1995: 30). Neskôr v nich boli zistené aj tetraploidné jedince (Mráz 2006 in litt.); populácie si preto vyžadujú ďalšie štúdium.

„Pri Blatnici sú stanoviská inakšie. Najlepšie drží sa v zrúcaninách zámku, a potom i v najbližšom okolí, ale je i v Doline pod Ostrou, pod Drieňkom a i.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 42).

Lit.: 12, 19, 22, 23, 26, 44, 50, 55, 65, 71, 74, 284, 462, 591, 683, 696, 921, 1125, 1171, 1172, 1249, 1397, 1402.

***Sium latifolium L. – potočník širokolistý**

Pri potoku v Laskomeri (SCHWARZMANN s. a._R: 21).

***Solanum dulcamara* L. – Ľuľok sladkohorký**

Sporadicky v brehových porastoch horských potokov, krovinách, na okrajoch lesa, napr.: Blatnica, Blatnická dolina; Gaderská dolina; kroviny pri Sebeslavciach. – Belianska dolina. – Jasenská dolina, povýše chaty Lysec. – Turčianske Jaseno, Hradište, vrchol. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina; pahorok Ovseniská. – Krpeľany, úpätie svahov od priehrady k Nolčovu. – Hubová – Lubochná – Rojkov, brehy Váhu. – Lubochnianska dolina. – Ružomberok, Bukovinka. Lit.: 26, 35, 279, 461, 640, 921, 1050, 1112, 1125, 1169, 1182, 1217, 1225, 1239, 1397.

***Solanum nigrum L. – Ľuľok čierny**

Necpaly, sv. od obce (Ružička sec. GOLIAŠOVÁ 1993c: 440); Necpalská dolina, pri senníku v ústí Plavej doliny, ca 620 m (JH, FK 14. 9. 2001).

LENGVEL (1915: 35) ho zaznamenal pri domoch a popri cestách v obci Staré Hory.

ŠTRBA & GOGOLÁKOVÁ (2007: 101) ako najvyššiu im známu lokalitu uviedli výskyt v Kremnici (fig. podokres Kremnické vrchy), 560 m.

Lit.: 179, 647, 1397.

***Soldanella carpatica* Vierh. – soldanelka karpatská**

Syn.: *Soldanella alpina* auct. non L., *S. pusilla* auct. non Baumg.

Vyskytuje sa v širokej škále lesných aj nelesných spoločenstiev: v porastoch vápencových aj javorových bučín, smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesov, smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín aj v trávnatých hôľnych fytoocenózach, vzácne v nižších polohách, ca 490–1 590 m.

Na tento druh sa vzťahujú aj staršie údaje o výskyte *Soldanella alpina* L. (BOTHÁR 1866: 279; FRITZE & ILSE 1870: 520; SAGORSKI & SCHNEIDER 1891: 384; PETRIKOVICH 1912a: 33, 34, 36, 1913: 43, 45, 46, 1913_R: 91), resp. *Soldanella pusilla* Baumg. (REUSS 1853: 353; NEILREICH 1866: 199, s otáznikom).

MARGITTAI (1927: 226) nesprávne stotožnil Petrikovichove údaje o výskyte *Soldanella alpina* s druhom *S. hungarica* Simonk.

TMÁK (1884: 24), TRAPL (1923a: 77, 1923b: 36), FUTÁK (1943: 89), najnovšie TURISOVÁ & MARTINCOVÁ (2001: 120) uviedli výskyt *Soldanella hungarica* [syn.: *S. montana* subsp. *hungarica* (Simonk.) Lüdi; *S. major* (Neilr.) Vierh.; *S. major* subsp. *eumajor* Domin; *S. montana* auct. non Willd.] z Laskomerskej doliny pri Banskej Bystrici. Pri overovaní údajov (JKO, JKI 25. 4. 2006) sme tu našli len *Soldanella carpatica*. Na soldanelku karpatskú sa vzťahujú aj početné ďalšie údaje (VAREČKA 1857: 14; TMÁK 1884: 24; BOLDIS 1897: 40; WAGNER 1901: 48; LENGYEL 1915: 6, 8, 9, 32; KLIKA 1926b: 63, 1929a: 267, 1931b: 382, 1934c: 21, 1936a: 405, 1949: 23, 24, 27; FUTÁK 1943: 49; MARGITTAI 1927: 226; SILLINGER 1930: 133, 1932: 5; SUZA 1931b: 20; ONDŘÍČEK 1950b: 14; J. DVOŘÁK & KREJČÍ 1953: 113, 114; NOVÁK 1954: 373; SCHIDLAY 1956: 194; HOZÁK 1967_R; FAJMONOVÁ & ŠIMEKOVÁ 1971_R, 1973: 43; LAKATOSOVÁ 1971_R; PISKUN 1971_R: 51, 117, 120; ŠOLTÉS 1971_R, tab. 3, 1976, tab. 3; ŠOLTÉSOVÁ 1972_R, 1974; VOLOŠČUK & VNUK 1973: 588; CVACHOVÁ 1975: 105, 106, 1988: 139; VOLOŠČUK 1975: 116; MUCINA 1977: 772, 1981: 42; PLESNÍK 1978: 19; BOHUŠ 1979_R; BOSÁČKOVÁ 1980: 31, 1987: 30; HAJDÚK 1980b: 301, 307, 309, 311, 313, 315; KLIMENT & BOHUŠ 1986: 287; DOSTÁL 1989: 752; DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 806) o výskyte soldanelky uhorskej vo Veľkej Fatre (cf. HROUDA & KOCHJAROVÁ 1997: 43). Lit.: 12, 13, 21, 23, 26, 37, 40, 45, 46, 52, 54, 55, 72, 73, 75, 76, 112, 113, 115, 129, 130, 154–156, 168, 172, 175, 207, 208, 215, 223, 224, 226, 228, 237, 240, 241, 251, 291, 293, 309, 332, 460–462, 503, 504, 512, 519, 520, 522, 526, 532, 534, 538, 540, 546–549, 551–555, 558, 561, 564, 565, 578, 587, 588, 592, 609, 639–641, 643, 647, 678, 714, 736, 765–767, 805, 807, 811, 816, 847, 849, 865, 886, 888, 891, 897, 901, 904, 906, 910, 911, 914, 921, 939, 949, 964, 1000, 1001, 1003, 1012–1014, 1036, 1048–1050, 1059, 1075, 1076, 1078, 1079, 1097, 1099, 1100, 1103, 1110, 1113, 1114, 1118, 1119, 1121, 1123, 1124, 1153, 1162–1164, 1166, 1170–1180, 1184, 1187, 1191, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1226, 1232, 1234, 1247, 1252–1256, 1272, 1280, 1321, 1326, 1334, 1360, 1362, 1374, 1386, 1397, 1398, 1401, 1402.

[†]*Solidago canadensis* L. – zlatobyľ kanadská

Invázy neofyt, masovo sa šíriaci popri komunikáciách a vodných tokoch, napr.: Riečka, okolie obce. – Kordíky, v obci; j. až jv. od obce. – Podlavice, okraj cesty nad obcou. – Uľanka, Jakub, Kostiviarska, pravý breh potoka Bystrica. – okraje hradskej medzi obcami Horný Jelenec a Staré Hory. – pravý breh potoka medzi obcou Staré Hory a osadou Polkanová. – Harmanec, údolie Cenovo. – Rakša, okraj lesnej cesty v doline Mača, ojedinele. – Blatnica, horný koniec obce. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina. – Nolčovo, pri mostíku cez Váh; okraj hradskej ku Krpeľanskej priehrade. – Kraľovany, ľavý breh Váhu pod sútokom s Oravou. – Rojkov, pri obci. – Ľubochňa, okraj obce. – Ľubochňianska dolina, medzi údolím Čierňavy a hájovňou Raková. – Hubová, v okolí obce. – ľavý breh Váhu pod Černovskými lúkami.

[†]*Solidago gigantea* Aiton – zlatobyľ obrovská

Invázy neofyt, v porovnaní s predchádzajúcim druhom v území zatiaľ zriedkavejší: Kraľovany, porast na ľavom brehu Váhu ca 1 km vých. od obce, 435 m (IJ 27. 8. 1997). – Rojkov, medzi PR Rojkovské rašelinisko a okrajom obce, 435 m, skupiny trsov aj zapojené porasty na zamokrenom stanovišti (VCh 7. 9. 1999). – Ružomberok, ľavý breh Váhu ca 500 m záp. od mesta, 480 m (IJ 27. 8. 1997).

Solidago virgaurea L. – zlatobyľ obyčajná

V porastoch javorových, zriedkavejšie kvetnatých bučín, smrečín, smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín, na lesných svetlinách aj v trávnatých hôľnych spoločenstvách od okrajov územia po 1 585 m.

Solidago virgaurea subsp. *virgaurea* – zlatobyľ obyčajná pravá rastie v podhorskom a horskom, vzáčne vyššom horskom stupni, po ca 1 350 m.

Solidago virgaurea subsp. *minuta* (L.) Arcang. – zlatobyľ obyčajná alpínska [syn.: *S. alpestris* Waldst. et Kit. ex Willd., *S. virgaurea* subsp. *alpestris* (Waldst. et Kit. ex Willd.) Hayek]: jej výskyt je charakteristický pre nelesné fytoceózy nad hornou hranicou lesa, najmä spoločenstvá radov *Calamagrostietalia villosae* (diag. taxón) a *Nardetalia strictae*.

Lit.: 12, 26, 31, 34, 37, 46, 48, 53–55, 75, 224, 227, 228, 293, 309, 452, 457, 458, 519, 520, 522, 534, 538, 547, 549, 550, 552, 553, 555, 561, 562, 564, 568, 587, 598, 640, 647, 696, 736, 791, 816, 848, 891, 906, 949, 1036, 1059, 1075–1081, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1165, 1169, 1172, 1175–1177, 1179, 1180, 1184, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1222, 1234, 1238, 1239, 1253, 1254, 1256, 1272, 1334, 1388, 1397.

Sonchus arvensis L. – mlieč roľný

Pri okrajoch údolných aj lesných ciest, na okrajoch polí, ale aj na dnách skalných previsov v podhorskom a horskom stupni, napr.: Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce. – Blatnica, skalné previsy na j. až záp. svahoch kót Dedošová, Plavá a Prostredný grúň, 900–1 080 m; Dedošová dolina, pri ceste medzi Škapom a Drobkovom. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, v priekope pri ceste; okolo polí pod pahorkami Ovseniská, Sviňacia a Mikulášková. – Konské, priekopa pri ceste v obci. – Krpeľany, okraj hradskej smerom k Nolčovu.

Lit.: 12, 19, 23, 26, 74, 457, 462, 647, 1059, 1171, 1182, 1397.

[†]*Sonchus oleraceus* L. – mlieč zelinný

Syn.: *Sonchus laevis* Vill.

Okraje ciest a polí, navážky zeminy, napr.: Podlavice, v obci aj za obcou smerom k Tajovu. – Blatnica, horný koniec obce, okraj cesty; Dolné Veterné. – Sklabinský Podzámok, okraj hradskej. – Turčianska Štiavnička, pod pahorkami Ovseniská, Sviňacia a Mikulášková; okraj poľa nad obcou. – Konské, pri ceste v obci. – Krpeľany, skládka odpadu pri hradskej do Nolčova.

Starší údaj je z okolia domov v Starých Horách (LENGYEL 1915: 42).

Lit.: 26, 55, 647, 1182, 1397.

Sorbus aria (L.) Crantz – mukyňa obyčajná

Syn.: *Crataegus aria* L.; *Pyrus aria* (L.) Ehrh.; *Aria nivea* Host; *Sorbus meridionalis* (Guss.) Steinitz

Rastie prevažne na plytkých, skeletnatých pôdach vo vápencových, zriedkavejšie javorových bučinách, v porastoch reliktných borín, vzáčne aj vápencových smrečín a horských vrbín, tiež na výslnných krovinných stráňach v submontánnom až supramontánnom stupni; na výslnnom jv. svahu Suchého vrchu po 1 512 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 104).

Z územia boli uvedené viaceré nižšie taxóny, napr.: var. *typica* Asch. et Graebn. (KLIKA 1937: 205), var. *incisa* Rchb. (KLIKA l. c.), var. *cyclophylla* (Beck) C. K. Schneid. [syn.: *Sorbus aria* subsp. *cyclophylla* (Beck) Soó] (KLIKA l. c., Soó 1937: 224), var. *longifolia* Pers. (Soó l. c.), var. *carpatica* (Borbás) Soó (Soó 1937: 225).

Lit.: 12, 17, 19, 23, 26, 31, 36, 37, 46, 54, 55, 66, 75, 79, 99, 104, 117, 130, 137, 154, 155, 162, 168, 175, 178, 224, 226, 228, 231, 240, 241, 290, 293, 308, 309, 320, 329, 421, 457, 458, 461, 501, 503, 507, 519, 520, 522, 526, 534, 536, 538, 556, 562, 564, 567, 586, 587, 640, 643, 646, 647, 660, 676, 682, 684, 693, 696, 766, 770, 796, 849, 864, 873, 906, 930, 949, 950, 965, 968, 975, 977, 1012, 1036, 1043, 1050, 1059, 1061, 1062, 1075–1078, 1099, 1109, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1166, 1169–1171, 1174–1177, 1179, 1180, 1184, 1185, 1187, 1188, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1238–1241, 1247, 1249, 1252–1257, 1272, 1274, 1285, 1287, 1288, 1292, 1302, 1315–1321, 1323, 1326, 1327, 1329–1333, 1335, 1359, 1361, 1395, 1397.

***Sorbus atrimontis* Bernátová et Májovský – mukyňa čiernokamenská**

Hybridogénny druh (podrobnejšie v poznámke), opísaný z porastov vápencovej kosodreviny na Čiernom kameni a zaznamenaný aj na Haľamovej kope, Smrekove a Skalnej Alpe, spolu ca 50 jedincov (BERNÁTOVÁ & MÁJOVSKÝ 2003: 786), ojedinele v Padve (DB 12. 8. 1999) a na výstupoch slienitých vápencov v nivačnej depresii na sv. svahu Ploskej, 1 349 m (JT, DB 25. 9. 2006). Mimo územia Veľkej Fatry nie je známy.

Veľkofatranské ružovokvitnúce hybridogénne populácie možno z hľadiska ich pôvodu, morfológického prejavu i taxonomickej klasifikácie začleniť do dvoch skupín. Pri vzniku oboch skupín jedným z istých východiskových druhov bola mišpul'ka (*Sorbus chamaemespilus*). Prvá skupina zahŕňa populácie, ktoré vzišli z jednoduchej hybridizácie medzi druhmi z dvoch podrodov – subgen. *Chamaemespilus* a subgen. *Aria*. Charakterizuje ich celistvý list s nerozčleneným listovým okrajom. Vo Veľkej Fatre k nim patria endemické populácie, ktoré označujeme menami *Sorbus zuzanae* a *S. haljamovae*. Druhú skupinu predstavujú hybridogénne populácie so zložitejším pôvodom, ktoré vznikali z potomstva rodičovských druhov z troch podrodov: subgen. *Chamaemespilus*, subgen. *Sorbus* a subgen. *Aria*. Individuá tejto skupiny populácií majú plytko, ale zreteľne laločnato rozčlenený okraj listovej čepele a bohatšie súkvetia. Vznik populácií sa odvíjal od *Sorbus chamaemespilus* a niektorého z lokálnych produktov hybridizácie taxónov subgen. *Sorbus* a subgen. *Aria*. Výsledkom procesov sú úzko endemické druhy *Sorbus atrimontis*, *S. diversicolor* a *S. montisalpa* (D. Bernátová).
Lit.: 26, 42, 44, 60, 685, 995, 1079, 1260, 1361, 1387.

***Sorbus aucuparia* L. – jarabina vtáčia**

Svetlomilná drevina, rozšírená od okrajov územia a údolí až do supramontánneho stupňa; na Suchom vrchu sme zaznamenali plodné jedince ešte v 1 520 m.

***Sorbus aucuparia* subsp. *aucuparia* – jarabina vtáčia pravá** rastie na okrajoch a svetlinách listnatých lesov, na rúbaniskách, v porastoch lužných jelšín, reliktných (najmä smrekovcových) borín od okrajov pohoria do horského stupňa.

***Sorbus aucuparia* subsp. *glabrata* (Wimm. et Grab.) Cajan-der – jarabina horská holá** (syn.: *Pyrus aucuparia* var. *alpestris* Wimm.) je význačným prvkom pôvodných smrečín a porastov vápencovej kosodreviny príb. horských vrúb (zriedkavejšie vstupuje do porastov nízkych hrebeňových bučín) v supramontánnom stupni pohoria, po ca 1 550 m.

***Sorbus aucuparia* subsp. *lanuginosa* (Kit.) Düll – jarabina horská vlnatá** bola zaznamenaná v okolí Blatnice na lokalitách Plešovica; Pekárová; Horné Piesky medzi Pekárovou a Kozou skalou, vo vegetačnom komplexe reliktných borín a jarabín (DB 1992, 1993; BERNÁTOVÁ 1994_R: 3).

Lit.: 12, 17, 26, 31, 37, 46, 50, 52, 54, 55, 63, 66, 75, 79, 99, 111, 116, 117, 122, 129, 130, 136, 137, 154, 155, 162, 168, 224–228, 241, 293, 309, 320, 452, 457, 458, 461, 501, 503, 504, 507, 519, 520, 522, 524, 534, 538, 553, 561–564, 567, 592, 598, 640, 641, 643, 646, 647, 658, 659, 661, 676, 682, 685, 731, 734, 748, 763, 766, 770, 796, 847–850, 852, 853, 857, 865, 873, 887, 906, 910,

921, 944, 949, 968, 977, 985, 987, 1012–1014, 1043, 1050, 1059, 1075–1080, 1099, 1109, 1110, 1112, 1113, 1116, 1118–1120, 1125, 1163, 1164, 1166, 1169, 1170, 1172, 1174–1180, 1182, 1184, 1186–1189, 1195, 1202, 1207, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1220, 1222, 1232, 1238–1240, 1247, 1249, 1252, 1254–1257, 1272, 1273, 1288, 1303, 1305, 1311, 1315, 1316, 1320, 1321, 1326, 1327, 1329, 1330, 1332, 1333, 1354, 1362, 1395, 1397, 1401.

***Sorbus chamaemespilus* (L.) Crantz – mišpul'ka horská**

Syn.: *Mespilus chamaemespilus* L.; *Pyrus chamaemespilus* (L.) Ehrh.

Zriedkavo v reliktných porastoch vápencovej kosodreviny v horskom a vyššom horskom stupni, po 1 522 m (Suchý vrch, jv. svah): hrebeň medzi Priepastnou a Haľamovou kopou; Smrekov; Smrekovica, Ťava; Skalná; Skalná dolina; Padva; Strapatá skala; Suchý vrch; Ostré brdo; Čierny kameň; Kriačkov; Skalná Alpa; Kopa. Rastie aj na sev. skalných stenách Majerovej skaly, osamotený starý ker na trávnom záp. svahu kóty Líška, 1 260 m. Na svahoch Kopy postupuje do 700–800 m (Novacký sec. BLATTNÝ & ŠŤASTNÝ 1959: 229).

Kitabel (sec. KANITZ 1863a: 106) ju uviedol zo sedla Šturec.

U veľkofatranských populácií je len malá časť listov na rube úplne holých. Individuá na väčšine lokalít majú hrdzavé žliazky na lici žilnatiny a väčšina jedincov listové okraje na báze s riedkym ochlpením (D. Bernátová).

Lit.: 16, 21, 26, 46, 50, 52, 54, 55, 72, 73, 75, 76, 99, 113, 129, 136, 137, 154, 155, 172, 207, 208, 241, 293, 488, 505, 507, 526, 529, 534, 537, 538, 540, 558, 564, 565, 602, 647, 682, 685, 693, 696, 711, 748, 766, 767, 805, 807, 811, 821, 873–875, 888, 906, 921, 964, 972–974, 1000, 1034, 1037, 1043, 1050, 1052, 1078, 1079, 1112, 1114, 1119, 1123, 1170, 1172, 1174–1176, 1178–1180, 1184, 1188, 1211, 1212, 1247, 1249, 1254, 1256, 1272, 1362, 1397, 1402.

***Sorbus danubialis* (Jáv.) Prodan – mukyňa podunajská**

Tlstá, vápencovo-dolomitové skalné steny pod vrcholom, ca 1 300 m (Bernátová & Obuch 25. 5., 5. 7., 1. 9., 24. 9. 1993; 2. 6., 21. 6., 31. 8. 1994, 25. 7. 1995 BBZ).

Pod vrcholom Tlstej, v najstrmšej časti otvoreného skalného reliéfu v porastoch as. *Globulario cordifoliae-Caricetum humilis*, prežíva osobitná hybridogénna populácia (50 krovitých individuí) s neurčitou rodičovskou kombináciou. Morfológickými znakmi [široko klinovitá celokrajná báza tmavozelených listov s dĺžkou 6–7 (8) cm, karmínovočervené lesklé plody (do 1 cm dlhé) s riedkymi veľkými lenticelami, kališné zuby dlhšie ako hypanthium, za plodu vzpriamené, malvice s jedným vyvinutým semenom] patrí do príbuzenstva *Sorbus danubialis* (D. Bernátová).

***Sorbus diversicolor* Bernátová et Májovský – mukyňa pestrokvetá**

Úzko endemický druh, známy len z porastov kosodreviny na vrchoch Strapatá skala (1 195 m) a Skalná (1 297 m) v Bralnej Fatre, kde rastie spolu ca 500–600 jedincov (BERNÁTOVÁ & MÁJOVSKÝ 2003: 788).

Lit.: 26, 42, 44, 60, 995, 1078, 1079, 1260, 1361, 1387.

***Sorbus graeca* (Spach) Kotschy – mukyňa grécka**

Syn.: *Sorbus cretica* (Lindl.) Fritsch
Blatnica, Pekárová (Bernátová & Májovský 2. 10. 1992 BBZ); Strapatá skala nad Padvou, v kosodrevi-

ne na vrchole, jediný ker (Bernátová 6. 8. 1998 BBZ).
– Belá (KÁRPÁTI 1960: 170 ut *S. cretica* f. *cretica*).
Na Pekárovej vo f. *orbiculata* Zinserl.
Lit.: 507, 684.

***Sorbus haljamovae* Bernátová et Májovský**
– mukyňa hal'amovská

Endemický druh, opísaný z vápencovej kosodreviny na vrchole Salatína v Nízkych Tatrách. Obdobné stanovišťa osídľuje aj na vápencovo-dolomitových vrchoch Veľkej Fatry (Hal'amova kopa, Čierny kameň, Skalná Alpa) a na Poludňových skalách Veľkého Rozsutca v Krivánskej Fatre (BERNÁTOVÁ & MÁJOVSKÝ 2003: 784).

Morfologicky blízka druhu *Sorbus sudetica* Tausch.
Lit.: 26, 44, 60, 685, 1079.

***Sorbus montisalpa* Bernátová et Májovský**
– mukyňa skalnohôľna

Endemit Veľkej Fatry, opísaný z vrcholových porastov kosodreviny na Skalnej Alpe v severnej časti pohoria, rozpoznávaný aj na Smrekove a Čiernom kameni (BERNÁTOVÁ & MÁJOVSKÝ 2003: 788, 789).

Lit.: 26, 42, 44, 60, 685, 995, 1079, 1260, 1361, 1387.

***Sorbus pannonica* Kárpáti – mukyňa panónska**
Pekárová (Bernátová & Májovský 1992 BBZ).

***Sorbus pekarovae* Májovský et Bernátová**
– mukyňa pekárovská

Lokálny endemit, vyskytujúci sa len na skalnatých j. svahoch vrchu Pekárová nad Gaderskou dolinou, 820–1 060 m, na vápencovom podklade. Najvýraznejšie zastúpenie má v presvetlených sutinových lesoch (*Cynancho-Tilietum platyphyllis*); vstupuje tiež do porastov reliktných borín (*Carici humilis-Pinetum*), vápencových bučín (*Carici albae-Fagetum*), krovitých formácií s prevahou *Cotoneaster matrensis*, spoločenstiev vápencových sutín (*Vincetoxicetum officinalis*) aj otvorených mačínových porastov as. *Globulario cordifoliae-Caricetum humilis* (MÁJOVSKÝ & BERNÁTOVÁ 1996, UHLÍŘOVÁ et al. 1999).

Homogénna populácia zo skupiny *Sorbus austriaca*. Podobne ako *Sorbus hazslinszkyana* (Soó) Májovský vytvára aktuálny hybridný roj s taxónmi podrodu *Aria*: *Sorbus aria* s. str., *S. aria* f. *longifolia* (Pers.) Rehder, *S. aria* f. *cyclophylla* (Beck) Jáv., *S. aria* f. *obtusata* Kárpáti, *S. graeca* f. *orbiculata* Zinserl., *S. pannonica* Kárpáti, *S. subdanubialis* (Soó) Kárpáti, *S. thaiszii* (Soó) Kárpáti, ako aj s ďalšími (zatiaľ) nejasnými taxónmi či rodičovskými kombináciami. Jednotlivé členy hybridného roja by bolo možné opísať ako nové individuálne hybridy, podobne ako Kárpáti v prípade *S. hazslinszkyana*. Prikláňame sa k názoru, že predmetom taxonomickej diferenciácie by mali byť len stabilizované hybridogénne populácie (J. Májovský & D. Bernátová).

Obr. 34. Endemická mukyňa pekárovská (*Sorbus pekarovae*) rastie len na južných skalnatých stráňach vrchu Pekárová nad Gaderskou dolinou. Foto: Zdeno Vlach; archív BZ UK Blatnica.

Lit.: 26, 44, 45, 50, 61, 551, 554, 588, 683–686, 995, 1080, 1172, 1317, 1323, 1332, 1347, 1361, 1380, 1387.

***Sorbus subdanubialis* (Soó) Kárpáti**

(*S. aria* – *S. danubialis*) – **mukyňa dolnodunajská**

Pekárová, skalnatý vrchol (Bernátová & Májovský 23. 9. 1992 BBZ).

Sorbus thaiszii* (Soó) Kárpáti (*S. aria* f. *cyclophylla

– *S. graeca* f. *orbicularis*) – **mukyňa Thaiszova**

Pekárová (Bernátová & Májovský 4. 10. 1992 BBZ).

***Sorbus torminalis* (L.) Crantz – brekyňa obyčajná**

Syn.: *Pyrus torminalis* (L.) Ehrh.

Svetlomilný a teplomilný druh, zriedkavo zaznamenaný na južnom a západnom okraji územia, po 850 m (Harmanec, Hlboký jarok; MAJER 1980: 270): Podlavice, kóta 621. – Kordíky, Sokolovo. – Jakub, Pavelcovo. – Harmanecká dolina, Lastovičia, 800 m. – Blatnica, Ostrá, j. úpätie. – Belianska dolina, výslnný svah, 700 m. – Turčianska Štiavnička, Ovseniská. – Krpeľany, Sokol. – Ľubochňa, Kútnikov kopec, jz. stráň. – medzi sedlom Šturec a obcou Vyšná Revúca.

Lit.: 12, 26, 50, 67, 99, 241, 290, 329, 457, 519, 639, 640, 647, 682, 850, 1036, 1062, 1109, 1217, 1272, 1273, 1288, 1327, 1359, 1361, 1397.

***Sorbus zuzanae* Bernátová et Májovský – mukyňa Zuzkina**

Endemický druh, opísaný z okrajov porastov vápenčovej kosodreviny pod vrcholom Skalnej Alpy, zaznamenaný aj na ďalších lokalitách vo Veľkej Fatre (Smrekov, Čierny kameň), v Krivánskej Fatre a Nízkych Tatrách (BERNÁTOVÁ & MÁJOVSKÝ 2003: 786).

Lit.: 26, 44, 60, 685, 995, 1079, 1387.

***Sorbus ×semipinnata* (Roth) Hedl.**

(*S. aria* × *S. aucuparia*)

Syn.: *Sorbus ×pinnatifida* (Sm.) Düll

Blatnica, Plešovica (Bernátová & Obuch 24. 9. 1992, 31. 5. 1993 BBZ); Horné Piesky (TEXTORISOVÁ 1930_R: 48); Dolné Piesky (Bernátová & Obuch 31. 5. 1993 BBZ); medzi vrchmi Pekárová a Kozia skala (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 177). – Tanečnica, záp. hrebienok, skalné steny v lese na sev. svahu, 1 210–1 250 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 119). – Ľubochňa (PAX 1908: 83); Zarníky grúň (KÁRPÁTI 1960: 213).

Spontánny individuálny prvotný hybrid, vo Veľkej Fatre vzácny. Jedince z lokalít Plešovica a Dolné Piesky majú 1–4 páry jarmových lístkov (D. Bernátová).

Lit.: 26, 46, 55, 507, 682, 827, 1175, 1249, 1278, 1357, 1397.

***Sparganium emersum* Rehmman – ježohlav jednoduchý**

Syn.: *Sparganium simplex* Huds., nom. illeg.

Nolčovo, koryto Váhu powyše lávky (JT 1992).

Dosiaľ o jeho výskyte v území existoval len starší, všeobecný údaj: Veľká Fatra, priamo vo vode potokov (TRAPL 1924: 52).

***Sparganium erectum* L. – ježohlav vzpriamený**

Podhradie, mokrad v ústí Podhradskej doliny, vzáčne (DB 5. 8. 2004). – Nolčovo, Ráztoka (JT

17. 7. 1999). – Nolčovo, Nižná Lipová (1161,6 m), mláka na chrpte asi 800 m zjz. od vrcholu, ca 920 m (JT 4. 10. 2001).

Lit.: 26, 1397.

***Spiraea media* F. Schmidt – tavoľník prostredný**

Syn.: *Spiraea media* var. *oblongifolia* (Waldst. et Kit.) Dippel

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125). – Mošovce, nad obcou, reliktné boriny a vápencové bučiny na južne orientovaných dolomitových stráňach, ca 500 m (VOLOŠČUK & VNUK 1973: 586, 587). – Majerova skala, j. svah, 1 250 m (BERNÁTOVÁ, OBUCH & KLIMENT 1994: 91).

Staršie, nepotvrdené údaje / doklady sú z lokalít: Žarnovická dolina, okraj rúbaniska (DOMIN 1936: 255). – Blatnica, Dolina [Blatnická dolina], horská lúka (TEXTORISOVÁ 1913: 9); Ploskô Jedlia (Textorisová 1914 BRA, 1930_R: 47).

„Prvý raz objavila sa mi v Krahulčom (nad Dolinou) medzi dvoma bralami „v hrdle“, len jeden ker, už starý. A o niekoľko rokov našla som celé rúbanisko v Ploskom Jedlí (v Doline) ku spodu ňou zakvitnuté. Odtedy horu vysadili, a hora vzrastá a Spiraeu dodúša.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 47).

Lit.: 26, 50, 67, 197, 457, 1034, 1059, 1121, 1147, 1171, 1211, 1249, 1272.

***Stachys alpina* L. – čistec alpínsky**

V listnatých aj ihličnatých lesoch, na lesných svetlinách, rúbaniskách, v horských vrbinách, v porastoch vysokobylinných nív, zriedkavejšie v brehových porastoch horských potokov a v mezofilných ruderalných spoločenstvách na miestach odpočinku dobytky, od okrajov územia do supramontánneho stupňa; pod výstupmi slienitých vápencov na vých. svahu vrchu Veľká Pustalovčia po 1 495 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 111).

Lit.: 12, 13, 26, 35, 46, 48, 53, 55, 75, 136, 240, 457, 459–461, 519, 520, 522, 549, 550, 553, 568, 640, 647, 690, 701, 733, 796, 891, 906, 949, 965, 1036, 1050, 1099, 1124, 1169, 1175, 1177, 1180, 1195, 1202, 1209–1211, 1217, 1254, 1361, 1397.

***Stachys annua (L.) L. – čistec ročný**

Podlavice, okraj cesty pri objekte bývalého poľnohospodárskeho družstva (Kliment 26. 6. 2007 BBZ).

Staršie údaje sú z lokalít: Laskomerská dolina (MÁRKUS 1865a: 306). – Harmanec (Rosenauer VII. 1869 SMBB sec. DOBOŠOVÁ 1987: 196).

***Stachys germanica* L. – čistec nemecký**

Mediteránno-pontický, v obvode centrálnych Karpát veľmi zriedkavý druh; vo Veľkej Fatre zaznamenaný len na niekoľkých lokalitách na rozhraní pohoria s Turčianskou kotlinou: Jasenská dolina (Urbanová 1984 PM sec. FERÁKOVÁ 1993a: 279); výslnný trávnatý jvv. svah ca 50–100 m powyše križovatky s cestou do Turčianskeho Jasena, 551–555 m (Kliment 24. 6. 2007 BBZ). – Turčianske Jaseno, trávnatý hrebeň nad Jasenskou dolinou smerom k Belej (nad chatami), úpätie strmšieho krovinatého svahu pod vrcholom, JV–JJV, 618–633 m (JKI 24. 6. a 25. 6. 2007); početne (viac populácií) na j. až jz. svahu hrebeňa nad záverom doliny Biely potok (pri kóte 706,5 m), 670–705 m (JKI 25. 6. 2007).

Prvú z uvedených lokalít spresnila už Horváthová (15. 8. 1984 ut *Stachys lanata*): Jasenská dolina, popri ceste vedúcej do Horného

Jasena, na trávno-kvetnom svahu. TEXTORISOVÁ (1930_R: 76) ho zaznamenala pod Ravencom pri Krpeľanoch.
Lit.: 50, 232, 1034, 1249, 1397.

***Stachys palustris* L. – čistec močiarny**

V pobrežných krovinách a na vlhkých lúkach: Blatnica, údolie Seleneč (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 177). – Jasenská dolina, spodná časť (JKI 24. 6. 2007). – pri ceste Ružomberok – hotel Hrabovo (MUCINA 1981: 42). – Liptovské Revúce, údolie Veľká Turecká, nad obcou, ca 700 m (JKI, JKo, RH 13. 7. 2007).
Lit.: 26, 55, 232, 1050, 1397.

***Stachys recta* L. – čistec rovný**

Na výslunných skalnatých stráňach, zriedkavo v porastoch reliktných borín a vápencových bučín v okrajových častiach územia, po 750 m (Konský dol; UHLÍŘOVÁ 1992: 34): Riečka, okolie. – Kostiviarska, Laskomer. – Uľanka, Ravasky. – Čremošnianske lúky. – Háj. – Mošovce, Červenô. – Blatnica, Blatnická dolina; Ostrá, Kačarová; Konský dol; Plešovica; Pekárová. – Krpeľany, úpätie vrchu Sokol. – Ružomberok, Sidorovo.
Lit.: 26, 55, 76, 435, 436, 457, 586, 587, 640, 643, 847, 849, 1050, 1062, 1075, 1112, 1113, 1174, 1234, 1252.

***Stachys sylvatica* L. – čistec lesný**

Vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväťsilových lemov, v bučinách, sutinových lesoch aj v porastoch horských nív od okrajov územia do horského stupňa; v javorovej bučine na jv. úbočí hrebeňa medzi vrchmi Kračkov a Rakytov po 1 300 m (FAJMONOVÁ 1982: 265).

Medzi ďalšie výškovo pozoruhodné lokality patria: Drienok, bučina na sz. svahu, 1 260 m (KLIKA 1926b: 48). – Tanečnica, les na sev. svahu, ca 1 260 m (BERNÁTOVÁ et al. 1989: 119).
Lit.: 12, 26, 35, 46, 55, 68, 75, 136, 175, 198, 224, 232, 457, 458, 460, 461, 499, 519, 520, 534, 538, 543, 564, 567, 598, 640, 647, 676, 731, 736, 904, 906, 921, 1059, 1062, 1112, 1124, 1125, 1169, 1175, 1177, 1180, 1182, 1189, 1195, 1202, 1207, 1209–1212, 1217, 1225, 1232, 1327, 1361, 1397.

***Stachys ×ambigua* Sm. (*S. palustris* × *S. sylvatica*)**

Výskyt tohto kríženca zaznamenal BORBÁS (1898a: 22, 1902a: 152) na vlhkých lesných stanovištiach v okolí Ľubochne.
Lit.: 136, 138, 748, 1349.

***Staphylea pinnata* L. – klokoč perovitý**

Čremošné, v záhradnom plote z pôvodných krov (ŠÍPOŠOVÁ 1994 in litt.).
Lit.: 50.

***Stellaria alsine* Grimm – hviezdica slatinná**

Syn.: *Stellaria uliginosa* Murray

V mokradiach aj na brehoch horských potokov od okrajov pohoria a horských údolí do supramontánneho stupňa, na karbonátoch aj kryštaliniku: Riečka, okolie. – Kordíky, j. a jv. od obce. – Harmanec, údolie Racvalová. – Staré Hory, Polkanová. – Žarnovická dolina. – Gaderská dolina. – Podsuhá, Vyšné Matejkovo, ústie Vyšnej doliny, 950 m; mokrad' v závere údolia,

1 320 m. V mokradi na jz. svahu Malej Smrekovice po 1 450 m (JKI, JT 26. 7. 1994).
Lit.: 26, 457, 458, 566, 708, 1123, 1261.

***Stellaria graminea* L. – hviezdica trávovitá**

Vtrúsene na podhorských aj horských lúkach, v trávnatých hôľnych spoločenstvách aj na miestach odpočinku dobytká od okrajov územia po vrchol Ostredka, 1 592 m.
Lit.: 12, 26, 54, 55, 75, 293, 457–459, 462, 543, 547, 548, 552, 555, 586, 587, 640, 676, 795, 796, 897, 902, 906, 921, 1062, 1176, 1180, 1209, 1210, 1217, 1232, 1241, 1397.

***Stellaria holostea* L. – hviezdica veľkokvetá**

Riečka, v lese medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 49). – Blatnica, Sebeslavce, krovinaté húštiny, ca 550 m (MR 29. 6. 1968). – Belá, Hradište (890,7 m), okraj lesa (JKI 4. 8. 1999). – Turčianska Štiavnička, Podlazy (MEDOVIČ 1990_R: 8). – Ružomberok, Trlenská dolina, Uhliar, okraj lesa (Removčíková 14. 5. 1992 RUM).
Lit.: 12, 26, 640, 901, 1226, 1397.

***Stellaria media* (L.) Vill. – hviezdica prostredná**

Syn.: *Stellaria media* subsp. *eumedia* Briq., nom. inval.; *Alsina media* (L.) Dostál

Na pasienkoch, miestach odpočinku dobytká v okolí pastierskych kolíb i na iných narušených stanovištiach od okrajov územia do horského, vzácne subalpínskeho stupňa; pod vrcholom Krížnej po 1 565 m (JKI 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 26, 54, 55, 293, 309, 457–459, 519, 538, 543, 544, 566, 598, 640, 647, 676, 906, 921, 1027, 1050, 1182, 1209, 1210, 1211, 1217, 1226, 1232, 1397.

***Stellaria nemorum* L. – hviezdica hájna**

Syn.: *Stellaria nemorum* subsp. *montana* (Pierr.) Berher

Na vlhkých, zatienených stanovištiach s dostatkom jemnozeme a živín vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a deväťsilových prípotočných lemov, v porastoch javorových bučín, sutinových lesov, smrečín, kosodreviny, horských vrbín, v mezofilných ruderálnych spoločenstvách v okolí salašov a kolíb aj v trávnatých fytoocenózach nad hornou hranicou lesa od údolí do subalpínskeho stupňa; na trávnom záp. hrebene vrchu Veľká Pustalovčia po 1 574 m (JKI 2. 8. 2004).

Lit.: 12, 13, 26, 35, 37, 46, 54, 55, 75, 136, 224, 225, 293, 309, 459–461, 499, 504, 519, 520, 522, 534, 535, 538, 542, 543, 545, 548, 553, 562, 564, 566, 567, 592, 599, 640, 641, 690, 865, 906, 910, 921, 949, 1012, 1013, 1027, 1043, 1050, 1090, 1099, 1110, 1112, 1116, 1118–1120, 1125, 1164, 1165, 1173, 1175–1177, 1180, 1184, 1186, 1187, 1189, 1201, 1202, 1209–1212, 1217, 1218, 1247, 1225, 1232, 1253–1256, 1326, 1360, 1397, 1401.

***Stellaria palustris* Retz. – hviezdica močiarna**

Rojkovské rašelinisko (HULJÁK 1926: 95; ŠKOVIROVÁ 1988_R: 4), ca 20 jedincov (DB, JKI, PK 24. 5. 2007). Údaj zo Štiavnickej doliny (BIRKOVÁ 1974_R: 90) je mylný.
Lit.: 420, 1182, 1246, 1397.

***Stipa pennata* L. – kavyľ Ivanov**

Syn.: *Stipa joannis* Čelak.

Vo Veľkej Fatre zaznamenaný len pod prevismi v hor-

nej časti Slniečnych skál na j. úpätí Ostrej nad Blatnickou dolinou, 780 m, v poraste as. *Podospermo laciniati-Stipetum joannis* (BERNÁTOVÁ 1987: 93, 1991: 24).
Lit.: 19, 22, 23, 26, 40, 44, 45, 50, 74, 79, 565, 1026, 1026, 1171, 1173, 1260, 1315, 1332, 1361, 1402.

☉ *Stipa pulcherrima* K. Koch – kavyľ pôvabný
Sidorovo, strmý j. svah nad údolím Revúcej (SILLINGER 1931a: 136, 1933: 178).

Výskyt sa napriek viacnásobnému hľadaniu nepodarilo overiť; lokalita pravdepodobne zanikla plošnou výsadbou borovice.
Lit.: 50, 589, 912, 915, 1173, 1237, 1397.

***Streptopus amplexifolius* (L.) DC. – objímavka obyčajná**

Sporadicky v javorových bučinách, smrečinách a v porastoch vápencovej kosodreviny (Smrekov, svahy nad Padvou; Jarabíná; Biela skala; Čierny kameň; Kračkov; Malý Šipruň; Malá Smrekovica; Smrekovica), 1 260–1 480 m; v Belianskej doline (hrebeň sv. od Fiškálovej) zostupuje do 800 m (P. KUČERA 2002_R: 83).

FUTÁK (1943: 69) citoval položku z herbára Biskupského seminára, zbieranú v horách v Harmaneckej doline.

Lit.: 21, 26, 50, 52, 55, 75, 224, 241, 564, 639, 640, 748, 850, 910, 1078, 1079, 1180, 1212, 1217, 1355, 1397.

***Succisa pratensis* Moench – čertkus lúčny**

Syn.: *Scabiosa succisa* L.

Žarnovická dolina, slatiny na ľavom brehu potoka Teplica (KOCHJAROVÁ 1998_R: 141). – Mošovce, Rybníky, pod prameniskom potoka Rybník (DÍTĚ & PUKAJOVÁ 2003: 103). – Sebeslavce, vlhké lúky (HORVÁTHOVÁ 1967_R: 17). – Belianska dolina, dolinka Slavková (P. KUČERA 2002_R: 49). – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, vlhké lúky oproti minerálnemu prameňu (BIRKOVÁ 1974_R: 90). – Ružomberok, Bukovinka (REMOVČIKOVÁ 1990_R: 6, VALACHOVIČ & KOCHJAROVÁ 2000: 486).

Staršie údaje sú z lokalít: vlhké lúky pri Laskomeri (SCHWARZMANN s. a._R: 11). – Horný Harmanec, oplotená lúka hneď za dedinou (PETROGALLI 1887: 73).

Lit.: 189, 640, 850, 921, 1094, 1182, 1214, 1239, 1397.

***Swertia perennis* L. – kropenáč trváci**

Roztrúsene až vzácne na slatiných lúkach, zriedkavejšie v brehových porastoch potokov v Bralnej Fatre: doliny Žarnovická, Nedožor, Blatnická, Mohošov, Rakytovská, Gaderská, Seleneč, Skalná, Padva, Dedošová, Vrátna; tiež v pramenisku na úpätí Kopy.

Swertia perennis subsp. *perennis* – kropenáč trváci pravý [syn.: *S. perennis* subsp. *palustris* (All.) Dostál] rastie najmä v horských údoliach.

Swertia perennis subsp. *alpestris* (Fuss) Domin et Podp. – kropenáč trváci alpský sa uvádza z vyšších polôh Bralnej Fatry (cf. BERNÁTOVÁ 2004: 65), napr. z porastov kosodreviny na sev. svahu Haľamovej kopy nad Padvou (DB 2. 9. 2004), tiež z vrcholovej časti Kopy, 1 047–1 080 m (DB, PK 2. 7. 2007).

Lit.: 13, 37, 50, 55, 96, 175, 182, 207, 208, 241, 309, 461, 561, 567, 644, 709, 712, 714, 816, 848, 849, 1003, 1036, 1112, 1173, 1174, 1179, 1201, 1210, 1226, 1232, 1234, 1249, 1354, 1397, 1402.

***Symphytum officinale* L. – kostihoj lekársky**

Na mokrých podhorských a údolných lúkach, brehoch potokov, v priekopách i na lesných svetlinách v sub-

montánnom stupni; v poraste as. *Aconito firmi-Rumicetum alpini* v doline Vyšné Matejkovo po 985 m (KLIMENT & JAROLÍMEK 1995: 356).

Lit.: 12, 125, 457, 461, 501, 566, 688, 796, 921, 1003, 1050, 1179, 1182, 1274, 1360, 1397.

***Symphytum tuberosum* L. – kostihoj hľuznatý**

Syn.: *Symphytum nodosum* auct. non Schur

V celom pohorí roztrúsene na čerstvo vlhkých, na humus aj živiny bohatých pôdach v lužných jelšínach, jedľových aj javorových bučinách, lipových javorinách (diagn. druh radu *Fagetalia*), javorových smrečinách, zriedkavejšie v porastoch deväťsilových lemov či horských vysokobylinných nív od okrajov územia do supramontánneho stupňa; na jjv. svahu hrebeňa Krížnej v závere doliny Veľká Ramžiná po 1 553 m (JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 111).

Lit.: 12, 26, 35, 55, 75, 194, 224, 225, 240, 293, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 522, 534, 538, 553, 564, 587, 640, 676, 688, 690, 708, 734, 796, 801, 901, 906, 910, 1050, 1112, 1123, 1124, 1169, 1175, 1177, 1180, 1182, 1202, 1208, 1210, 1212, 1217, 1234, 1235, 1238, 1239, 1274, 1361, 1397.

☉ *Syringa vulgaris* L. – orgován obyčajný

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125). – Kordíky, v obci (JANIŠOVÁ 2001b: 129). – Dolný Harmanec,

Obr. 35. Kropenáč trváci (*Swertia perennis*) patrí medzi sprievodcov slatiných lúk a pramenísk v horských údoliach.
Foto: Daniel Dítě.

údolie sev. od obce (Kochjarová & Danihelka in BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 49). – Hornojelenská dolina, osada Prašnica (JKI 14. 6. 2006). – Blatnická dolina, Rovná, pri poľovníckom chodníku, ca 800 m (MR VIII. 1984). – Sklabinský Podzámok, v krovinách na úpätí jz. stráne pod hradom, 550 m (JKI 3. 6. 2005). – Ružomberok, Vlčia skala (KLIMENT 1983_R: 1). Lit.: 12, 26, 457, 921, 1208.

***Tanacetum clusii* (Fisch. ex Rchb.) Soják**
– rimbaba karpatská

Syn.: *Pyrethrum clusii* Fisch. ex Rchb.; *Chrysanthemum clusii* (Fisch. ex Rchb.) Hand.-Mazz., *Ch. corymbosum* subsp. *clusii* (Fisch. ex Rchb.) Jáv., *Ch. subcorymbosum* Schur

Vo vápencových a javorových bučinách, smrečinách, v porastoch horských vrbín aj kvetnatých vysokosteblových spoločenstiev nad hornou hranicou lesa (diagn. druh radu *Calamagrostietalia villosae*), sporadicky aj na podhorských krovinatých stráňach od okrajov územia a údolí do subalpínskeho stupňa, 1 580 m.

Lit.: 12, 21, 26, 35, 46, 48, 53–55, 75, 136, 224–226, 241, 292, 293, 457, 458, 526, 528, 532, 534, 538, 546–550, 552, 553, 555, 561, 564, 568, 577, 578, 585–587, 640, 647, 711, 736, 795, 796, 897, 906, 921, 1059, 1099, 1110, 1175–1177, 1179, 1180, 1184, 1195, 1210, 1211, 1214, 1217, 1218, 1232, 1235, 1249, 1254, 1326, 1360, 1397, 1402.

***Tanacetum corymbosum* (L.) Sch. Bip. – rimbaba chocholíkatá**

Syn.: *Chrysanthemum corymbosum* L.; *Pyrethrum corymbosum* (L.) Scop.

Na podhorských a horských lúkach a krovinatých stráňach; na j. stráni Lysca po 1 180 m (KLIMENT 2002: 203).

Lit.: 12, 26, 55, 190, 223, 240, 309, 457, 458, 522, 556, 586, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 731, 848–850, 921, 1059, 1061, 1062, 1080, 1112, 1113, 1123, 1169, 1172, 1182, 1202, 1207, 1208, 1211, 1217, 1222, 1232, 1288.

Tanacetum corymbosum s. l.: 13, 16, 31, 37, 46, 52, 75, 126, 228, 519, 520, 562, 791, 847, 902, 911, 949, 1003, 1036, 1050, 1119, 1166, 1175, 1178, 1180, 1184, 1212, 1222, 1234, 1252, 1256, 1326, 1397.

∞ ***Tanacetum parthenium* (L.) Sch. Bip. – rimbaba obyčajná**

Syn.: *Chrysanthemum parthenium* (L.) Bernh.; *Pyrethrum parthenium* (L.) Sm.

Dolný a Horný Harmanec (TMÁK 1884: 18). – Harmanecká dolina povyššie Dolného Harmanca, v zúženej časti s početnými pramienkami, v tráve (PETROGALLI 1887: 66). – Starohorská dolina (LENGYEL 1915: 40). Druh pôvodom z Prednej Ázie, u nás odpradávná pestovaný a často splanujúci v pobrežných húštinách.

Lit.: 647, 748, 850, 1036, 1397.

***Tanacetum vulgare* L. – vrtič obyčajný**

Syn.: *Chrysanthemum vulgare* (L.) Bernh.

Na narušených stanovištiach, okrajoch ciest po obvode územia od okolia Harmanca po Ľubochniansku dolinu. Popri údolných cestách sa šíri hlboko dovnútra pohoria, v okolí pastierskych kolíb a salašov stúpa aj do vyšších polôh (Lysec, Tlstá hora), ca 1 200 m.

Lit.: 26, 55, 587, 676, 736, 1027, 1179, 1182, 1225, 1226, 1238, 1239, 1246, 1397.

***Taraxacum erythrocarpum* Kirschner et Štěpánek**
– púpava západoslovenská [sect. *Erythrocarpa*]

Vzácný endemický druh, v území zatiaľ známy len z vápencových skál v Gaderskej doline (KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1997: 36), kde je pravdepodobne jeho najväčšia populácia, tvorená ca 100 jedincami (PROCHÁZKA, ŠTĚPÁNEK & KIRSCHNER 1999: 367).

Lit.: 26, 43, 44, 510, 883.

***Taraxacum* sect. *Erythrosperma* (H. Lindb.) Dahlst.**

Syn.: *Taraxacum erythrospermum* agg., *T. laevigatum* agg.

V spoločenstvách previsových dutín (diagn. taxón as. *Taraxaco laevigati-Sisymbrietum austriaci*) i na výslunných vápencovo-dolomitových stráňach a skalách v Bralnej Fatre aj na príkrovových troskách na hrebene v podhorskom až vyššom horskom stupni, po ca 1 430–1 450 m.

V rámci sekcie boli rozlíšené nasledovné druhy:

***Taraxacum arcuatum* (Tausch) Dumort.**

Sklabinský Podzámok, južné svahy hradného kopca asi 0,5 km záp. od stredy obce, ca 620 m (R. J. Vašut 7. 5. 2003 OL).

***Taraxacum erythrospermum* Andr. ex Besser – púpava purpurovoplodá**

Ostrá, zvrásnené vápence nad Konským dolom (Bernátová 21. 6. 1987 BBZ, det. Štěpánek).

***Taraxacum parnassicum* Dahlst. – púpava sliezka**

Bágl'ov kopec, vrchol, ca 1 410 m (Bernátová 6. 6. 1976 BBZ, det. Štěpánek). – Ostrá, dolina Juriašovo, ústie do Blatnickej doliny (Bernátová 11. 5. 1977 BBZ, det. Štěpánek).

***Taraxacum prunicolor* M. Schmid et al.**

Tlstá, Eubená dolina, skalné bralá v spodnej časti doliny (Bernátová 1. 7. 1977 BBZ, det. Štěpánek).

Lit.: 19, 22, 23, 26, 46, 54, 55, 74, 462, 561, 906, 1075, 1080, 1171, 1172, 1175, 1176, 1210, 1249.

***Taraxacum* sect. *Palustria* (H. Lindb.) Dahlst.**

Syn.: *Taraxacum palustre* auct.

Žarnovická dolina, močariská (PETRIKOVICH 1912b: 135, 1913: 46); v mokradiach pod Urpínom (PETRIKOVICH 1913_R: 94). – Blatnická dolina (TEXTORISOVÁ 1913: 12). – Podhradská dolina, ústie (DB 15. 6. 2006). – Ploská, pramenisková slatina, 1 441 m (DB, PK 20. 6. 2007).

V území boli rozpoznané nasledovné druhy sekcie:

***Taraxacum bavaricum* Soest – púpava bavorská**

Syn.: *T. calcem-amans* Hudziok

Žarnovická dolina (KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1992: 20, 1998: 96).

***Taraxacum huterianum* Soest – púpava Huterova**

Žarnovická dolina (KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1998: 191).

***Taraxacum mendax* Kirschner et Štěpánek**

Žarnovická dolina (KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1992: 19, 1998: 189).

***Taraxacum paucilobum* Hudziok – púpava vykrajovaná**

Žarnovická dolina. – medzi vrchmi Ploská a Čierny kameň (oba KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1998: 112).

***Taraxacum ranunculus* Kirschner et Štěpánek**

Žarnovická dolina (KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1998: 209).

***Taraxacum skalinskanum* Malecka et Soest – púpava Skalinskej**

Žarnovická dolina (KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1992: 19, 1998: 183).

***Taraxacum vindobonense* Soest – púpava viedenská**

Žarnovická dolina (KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1998: 125). – Kozia skala, j. svah, Piesky (Bernátová 23. 4. 1975 BBZ, det. Štěpánek). Lit.: 26, 44, 50, 73, 303, 509, 511, 554, 565, 848, 849, 1034, 1234, 1249.

Taraxacum sect. Ruderalia Kirschner, H. Øllg. et Štěpánek

Roztratené na pasienkoch, miestach odpočinku dobytká, popri turistických chodníkoch od okrajov územia po vrcholy Krížnej, Veľkej Pustalovčej a Ostredka.

Lit.: 12, 26, 457, 458, 462, 587, 640, 902, 1059.

Taraxacum officinale agg.: 23, 35, 37, 39, 46, 48, 52, 54, 55, 75, 79, 228, 293, 308, 309, 459–461, 501, 519, 520, 522, 532, 543, 544, 549, 555, 561, 562, 564, 598, 640, 645, 647, 676, 906, 1075, 1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1119, 1164, 1166, 1169, 1170, 1172, 1175–1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208–1212, 1225, 1232, 1238, 1239, 1246, 1254, 1256, 1397.

Taxus baccata L. – tis obyčajný

Rastie na strmých, neprístupných, prevažne na sever (SV, SZ) orientovaných vápencovo-dolomitových svahoch v porastoch vápencových a jedľových bučín a lipových javorín, zriedkavejšie bukových javorín, bukových smrečín, reliktných aj smrekovcových borín v podhorskom a horskom stupni (ca 540–1 350 m) od južného okraja územia (okolie obcí Riečka a Kordíky) po Kopu, Vysoký grúň, Lubochniansku dolinu, Perušín, údolie Teplého potoka a sedlo Šturec. Centrum rozšírenia má v Bralnej Fatre (od Harmaneckej a Žarnovickej doliny po údolie Padva), hojne sa vyskytuje aj v závere Belianskej doliny. Vo Veľkej Fatre na ploche ca 54 000 ha rastie okolo 200 000 jedincov (BOHUŠ 1984a, BOHUŠ & PRISKUN 1986: 219).

Súhrnné informácie o rozšírení, ekologickej a cenologickej valencii tisú vo Veľkej Fatre prináša publikácia „Tis vo Veľkej Fatre“ (BOHUŠ 1984a).

Lit.: 1, 10, 12, 13, 16, 21, 23, 26, 27, 31, 40, 45, 50, 55, 66, 73, 99, 101, 103–105, 109, 111, 113, 122, 125, 130, 134, 136, 153–155, 161–163, 168, 172, 184, 190, 209, 229, 231, 241, 290, 295, 309, 364, 403, 458, 463, 478, 480, 517, 522, 565, 588, 600, 628, 630, 637, 639, 640, 644, 646, 647, 665, 671, 674, 675, 678, 748, 750, 765–767, 770, 771, 773, 816, 817, 821, 848, 864, 874, 875, 885, 887, 888, 901, 903, 904, 906, 930, 971, 973–977, 1000, 1004, 1019, 1020, 1036, 1048–1050, 1057–1059, 1075, 1076, 1079, 1097, 1098, 1100–1103, 1109–1111, 1118, 1121, 1130, 1169, 1171, 1173, 1174, 1177, 1179, 1184, 1185, 1189, 1202, 1207, 1211, 1217, 1232, 1234, 1241, 1249, 1262–1264, 1271, 1273, 1274, 1283–1285, 1287, 1288, 1292, 1293, 1300–1303, 1311, 1315, 1317–1320, 1323, 1327, 1329–1331–1333, 1335, 1349, 1354, 1359, 1362, 1366, 1368, 1380, 1391, 1394, 1395, 1397, 1398, 1402.

Telekia speciosa (Schreb.) Baumg. – telekia ozdobná

Syn.: *Buphthalmum speciosum* Schreb.

V druhej polovici 19. storočia bola známa len z Lubochnianskej doliny a jej bočných údolí (FRITZE & ILSE 1870: 518, 519, 524), odkiaľ sa postupne rozšírila až po Laskomerskú dolinu na južnom okraji územia (TURISOVÁ & MARTINCOVÁ 2001: 120), tiež do údolí na západnej (Bystré, Podhradská, Kantorská, Vrátna, Belianska a Žarnovická dolina) aj východnej strane pohoria (Nižné a Vyšné Matejkovo, Skalné, Teplá a Starohorská dolina) (BOHUŠ 1987a: 54, 1995: 9). V údolných polohách sa najčastejšie vyskytuje vo vegetačných komplexoch lužných jelšín a prítlačných deväťsilových lemšov, vyššie na svahoch vstupuje do spoločenstiev rúbanísk (*Atropion*) a miestami v nich aj prevláda (JAROLÍMEK et al. 1997: 367). Podľa údajov

Hendrycha (HENDRYCH 1972b: 182) v porastoch bučín a smrečín vystupuje takmer do 1 200 m; v závere údolia Klackého potoka na sv. svahu Kláku (jedna z najstarších známych lokalít v pohorí) sme ju zaznamenali po 1 135 m (JKI 13. 6. 2006).

Výrazné rozširovanie telekie ozdobnej podporuje teóriu o jej zavlečení s dobytkom z Východných Karpát v období valaskej kolonizácie (cf. PAX 1908: 152, KLIKA 1926b: 82, DOSTÁL 1950: 1570, BOHUŠ 1987a: 54) príp. vysádzaní v okolí horární (ŠOMŠÁK et al. 1979: III/7); starší obyvatelia Lubochne poznajú telekiu pod názvom rumunský oman (BOHUŠ 1995: 9). Najmä v poslednom období sa šíri aj prostredníctvom jelenej zveri (BOHUŠ 1995: 10). HENDRYCH (1972b: 183) naproti tomu pokladal za pravdepodobnejšie, že telekia je na území Veľkej Fatry východokarpatským elementom, ktorý sa sem dostal prirodzenou migráciou; neskôr sa druhotne rozšíril vytvorením vhodných podmienok (budovanie komunikácií). Názor o pôvodnosti výskytu zastávali aj MARGITAI (1913: 250), HAYEK (1916: 388), DOMIN (1937: 117), FUTÁK (1972c: 465, 1972e: 15), HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ (1989a: 299).

Lit.: 21, 26, 40, 50, 55, 99, 106, 108, 114, 118, 136, 137, 144, 154, 155, 172, 198, 207, 231, 240, 251, 316, 329, 338, 340, 401, 460, 461, 462, 487, 488, 499, 519, 520, 522, 538, 565, 567, 640, 663–665, 678, 690, 699, 711, 766, 767, 771, 807, 811, 827, 874, 875, 1062, 1125, 1171, 1174, 1217, 1225, 1362, 1386, 1397.

Tephroseris aurantiaca (Hoppe ex Willd.) Griseb. et Schenk – starček pomarančový

Syn.: *Cineraria aurantiaca* Hoppe ex Willd.; *Senecio aurantiacus* (Hoppe ex Willd.) Less., *S. campestris* var. *aurantiacus* (Hoppe ex Willd.) DC.

Vzácné v mezofilných lučných porastoch a v trávnatých enklávach subxerofilných krovín, aktuálne registrovaný na troch lokalitách: Lysec, jz. až jjv. svah nad Belianskou dolinou, 1 075–1 350 m. – Čremošné, kosné lúky sv. až vých. od obce, ca 750 m (KOCHJAROVÁ 1997a: 91, 1997c: 55, 1998_R: 113, 119, 2000: 131, 2002: 53). – Biela skala, nad sedlom medzi vrcholom a skalným útvarom Kopenčie, 1 375 m (DB sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 104).

Posledne zmienená lokalita predstavuje najvyšší známy výskyt na území Slovenska. Doterajšie výškové maximum z vrcholu Tlstej, 1 370 m (Bernátová 6. 7. 1975 BBZ sec. KOCHJAROVÁ 1998_R: 112) sa novšie nepodarilo overiť.

Na tento druh sa vzťahujú údaje o výskyte *Tephroseris capitata* (Wahlenb.) Griseb. [syn.: *Cineraria capitata* Wahlenb.; *Senecio capitatus* (Wahlenb.) Steud.; *S. integrifolius* subsp. *capitatus* (Wahlenb.) Cufod.] na vrchoch Lysec a Tlsta (BERNÁTOVÁ 1979a: 173, BERNÁTOVÁ & ĎURÍK 1997_R, BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 177, TOPERCER et al. 1993_R, VALACHOVIČ & KVARTEKOVÁ 1994_R) resp. vo Veľkej Fatre (RANDUŠKA et al. 1983: 426).

Na zámene s netypickými exemplármi *Tephroseris aurantiaca* (ojedinelé žltokvitnúce jedince v populácii) sú založené údaje o výskyte druhu *T. integrifolia* (L.) Holub [syn.: *Senecio campestris* (Retz.) DC.] na vrchu Lysec (PETRIKOVICH 1912b: 131, 1913_R: 89) resp. vo Veľkej Fatre (BOSÁČKOVÁ 1980: 28, 1987: 28).

Lit.: 16, 26, 42, 44, 50, 55, 154, 155, 558, 582, 583, 585–588, 639, 640, 696, 848, 889, 1034, 1174, 1214, 1217, 1234, 1249, 1267, 1355, 1361, 1402.

Tephroseris crispa (Jacq.) Rchb. – starček potočný

Syn.: *Cineraria crispa* Jacq., *C. crispa* var. *rivularis* (Waldst. et Kit.) Sagorski et Gus. Schneid.; *Senecio rivularis* (Waldst. et Kit.) DC., *S. crispus* var. *rivularis* (Waldst. et Kit.) Neilr., *S. crispatus* DC.

Zriedkavo v údoliach: Riečka, lúka jz. od obce, 580 m (PISARČIKOVÁ 2003_R: 39). – Rakša, údolia potokov Hrádky a Dolinka vých. od obce. – Žarnovická dolina

(oba KOCHJAROVÁ 1995: 58, 1997a: 81, 92). – Lubochnianska dolina, mokraď poniže ústia Rakovej (JT, MG 9. 7. 2007).

V Žarnovíckej doline ho zbieral už Wagner (1891 BP, 1901: 35), v doline Rakša (Hrádky) Margittai (1914 BP sec. KOCHJAROVÁ 1995: 58), v Lubochnianskej doline Domin (1937: 118). Starší doklad je z doliny Zalámaná (Kmoniček 1932 PRC sec. KOCHJAROVÁ 1995: 58).

Lit.: 21, 50, 198, 582, 583, 696, 849, 1123, 1214, 1232, 1234, 1235, 1249, 1267, 1397.

***Tetragonolobus maritimus* (L.) Roth – paľadenec prímorský**

Blatnická dolina, na úpätí Rovnej a Ostrého vrchu, neďaleko táboriska v tráve, na dne doliny, 550 m (Horvátová 1. 6. 1966 BRA, 1967_R: 12).

Výskyt tohto ohrozeného druhu nebol potvrdený ani počas podrobného prírodovedného prieskumu širšieho územia Gaderskej a Blatnickej doliny (cf. BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980), ani v nasledujúcich rokoch; lokalita pravdepodobne zanikla pri výstavbe vodovodu.

***Teucrium botrys* L. – hrdobarka strapcovitá**

Podlavice, Žiar, j. svah nad obcou, vzácné vo svetlej borine (Janišová 20. 5. 1996 MJn).

Staré údaje sú z lokalít: Laskomerská dolina (MÁRKUS 1865a: 384). – Cmarovo, na úhoroch (TMÁK 1884: 24).

Najbližšie k uvedenému nálezisku rastie na dolomitovom štrku a sutine v Iliášskej doline pri Banskej Bystrici (TURIS 2002: 221). Z okolia Radvane ju uviedla aj KMEŤOVÁ (1993c: 200), ktorá údaj z Laskomera zaradila do ftg. podokresu Kremnické vrchy.

Lit.: 731, 806, 1036, 1363.

***Teucrium chamaedrys* L. – hrdobarka obyčajná**

Na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach v otvorených mačinových spoločenstvách, v porastoch reliktných borín, teplomilných sutinových lesov, vápencových bučín, ojedinele až medzernatých vápencových smrečín od okrajov územia do horského stupňa; na Tlstej po 1 370 m (BERNÁTOVÁ 1977: 293).

Lit.: 12, 13, 17, 22, 23, 26, 55, 76, 79, 228, 240, 241, 308, 309, 457, 458, 519, 520, 556, 557, 559, 560, 585–587, 598, 619, 640, 643, 647, 676, 731, 796, 848, 898, 902, 904, 1050, 1059, 1062, 1080, 1110, 1112, 1113, 1169, 1171–1174, 1179, 1182, 1184, 1195, 1202, 1210, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1235, 1238, 1239, 1241, 1252, 1270, 1332, 1336, 1388, 1389, 1397.

Teucrium montanum* L. subsp. *montanum

– hrdobarka horská pravá

Ťažisko výskytu v pohorí má na výslnných vápencovo-dolomitových stráňach a skalách v podhorskom a horskom stupni Bralnej Fatry, vo vegetačných komplexoch nízkosteblových kalcifilných spoločenstiev a reliktných borín; na vrchole Tlstej po 1 370 m (BERNÁTOVÁ & UHLÍŘOVÁ 1994: 5). Zaznamenaná bola aj v Necpalskej doline, na skalnatom hrebene Štrochy (záp. hrebeň Ostredka), v masíve Sokola pri Krpeľanoch, na vrchu Grúň pri Ľubochni a na viacerých kopcoch (Sidorovo, Haliny, kóta 1 010) v okolí Ružomberka.

Staršie údaje sú z Laskomerskej doliny a Ostrého vrchu pri Banskej Bystrici (FUTÁK 1943: 93). KLIKA (1926b: 81) uviedol výskyt zo skalných štrbín vo vrcholových častiach masívu Tlstej, 1 400 m.

Lit.: 13, 17, 19, 22, 23, 26, 37, 55, 73, 79, 136, 175, 223, 241, 251, 320, 462, 519, 557, 559–561, 643, 709, 738, 796, 847, 921, 968, 969, 1050, 1075, 1080, 1110, 1112, 1171, 1172, 1179, 1184, 1210, 1232, 1234, 1249, 1252, 1253, 1336, 1388, 1389, 1397, 1402.

***Thalictrum aquilegifolium* L. – žltuška orlíčkolistá**

Na vlhkých, humózných pôdach s dostatkom živín v spoločenstvách lužných jelšín, vápencových, jedľových a javorových bučín, smrekovo-bukovo-jedľových lesov, vysokobylinných smrečín, kosodreviny, horských vrbín, horských aj prípotočných vysokobylinných nív, miestami aj na zatienených, vlhkých skalných stenách a na sutinách od údolí do supramontánneho stupňa; v závere doliny Veľká Ramžiná v masíve Krížnej po 1 480 m.

Lit.: 12, 13, 23, 26, 35, 37, 46, 54, 55, 75, 136, 137, 156, 175, 190, 193, 194, 215, 224, 225, 240, 241, 293, 316, 460–462, 499, 501, 503, 519, 520, 522, 534, 538, 553, 562, 564, 566, 567, 569, 587, 640, 643, 647, 705, 706, 708, 736, 796, 819, 827, 906, 910, 911, 914, 921, 964, 1012, 1036, 1059, 1061, 1079, 1097, 1099, 1112, 1113, 1123, 1125, 1166, 1170, 1171, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1201, 1202, 1207, 1210–1212, 1217, 1232, 1247, 1252–1254, 1360, 1395, 1397, 1401.

***Thalictrum lucidum* L. – žltuška lesklá**

Syn.: *Thalictrum angustifolium* Jacq., nom. nud.

Riečka, viac lokalít v okolí obce (JANIŠOVÁ 2001a: 125); medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 49). – Kraľovany, Kopa, niva Váhu pri sev. až zsz. úpätí, 438 m (DB, PK 2. 7. 2007). – Hubová – Lubochňa, brehy Váhu, ojedinele (JT 17. 7. 2007).

Na brehu Váhu pri Ľubochni ju zaznamenal už WAHLENBERG (1814: 170). Staršie údaje / doklady sú z lokalít: Cmarovo, vých. svah, Seufzerallee (MÁRKUS 1865a: 189). – Harmanec, ca 650 m (Jurko 1952 SLO sec. OSVAČILOVÁ 1982: 246, 248). – Lubochnianska dolina (FRITZE & ILSE 1870: 515).

Lit.: 12, 44, 50, 240, 457, 731, 819, 904, 1124.

***Thalictrum minus* L. – žltuška menšia**

Syn.: *Thalictrum flexuosum* Bernh.

Roztrúsene na skalnatých vápencovo-dolomitových stráňach, dnách previsových dutín, v porastoch reliktných borín aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do supramontánneho stupňa. Okrem početných lokalít v Bralnej Fatre sa vyskytuje aj na príkrovových troskách a slienitých vápencoch na hrebene pohoria; v poraste as. *Ane-mono-Laserpitietum latifolii* na jv. svahu Krížnej po 1 520 m (KLIMENT 1995a: 110).

Podľa doterajších poznatkov rastú v území tri poddruhy:

***Thalictrum minus* subsp. *saxicola* Osvač. – žltuška menšia skalná** [syn.: *Th. collinum* Wallr. (p. p.), *Th. minus* subsp. *euminis* Dostál, nom. inval.]: najčastejší poddruh, doložený z mnohých lokalít najmä v Bralnej Fatre (OSVAČILOVÁ 1982: 233).

***Thalictrum minus* subsp. *elatum* (Jacq.) Stoj. et Stef. – žltuška menšia predĺžená**: Riečka, okolie lesnej cesty sev. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 49).

***Thalictrum minus* subsp. *pseudominus* (Borbás) Soó – žltuška menšia nepravá**: V mošovskom Červenom a ku Blatnici Záhorím. V Gádery len skrovne (TEXTORISOVÁ 1930_R: 40). – Mosóc, Cservenic (Textorisová sec. TATÁR 1939: 23). – Blatnica, vápencové bučiny nad spojnicou Blatnickej a Gaderskej doliny, 600 m (VOLOŠČUK 1980b: 270). – Ružomberok, Haliny, na skalnato-štrkovitej sutine, 1 050 m (MR 1. 7. 1987); Predné Haliny, J, 880 m (VALACHOVIČ 1992_R: 111, VALACHOVIČ & MAGLOCKÝ 1995: 102).

Údaje z okolia Mošoviec sa vzťahujú na subsp. *saxicola* (OSVAČILOVÁ 1982: 237).

Lit.: 12, 19, 21–23, 26, 37, 39, 46, 55, 79, 202, 223, 293, 308, 457, 462, 481, 519, 549, 554, 558, 561, 640, 643, 711, 712, 796, 819, 847,

906, 921, 1050, 1075, 1095, 1112, 1113, 1119, 1123, 1169, 1171, 1172, 1175, 1177, 1210, 1217, 1234, 1249, 1252, 1253, 1256, 1402.

⊗ *Thalictrum simplex* subsp. *galioides* (Pers.)

Korsh. – žltuška jednoduchá lipkavcovitá

Syn.: *Thalictrum galioides* Pers.

V Záhorí pri Blatnici v jedinej jamine chránenej dokola, vlastne z troch strán kopcami, a otvorenej k juhu (TEXTORISOVÁ 1930_R: 41).

Lokalita leží na rozhraní s Turčianskou kotlinou. Na základe aktuálnych poznatkov z Turčianskej kotliny (BERNÁTOVÁ et al. 2006b: 80) predpokladáme, že údaj sa vzťahuje na *Thalictrum simplex* subsp. *bauhinii* (Crantz) Tutin. V Turčianskej kotline s výnimkou populácií pri Háji a Vrútkach (subsp. *simplex*) sme našli len tento poddruh; subsp. *galioides* tu nerastie.

***Thelypteris palustris* Schott – papradník močiarny**

Podhradie, jelšina v ústí doliny, vzácne (DB 15. 5. 2006).

SCHIDLAY (1966: 114) uviedol nepublikovaný Ružičkov údaj (Ružička 1959 ined.) z okolia obce Tajov. Údaje z Ľubenej a Juriašovej doliny (BERNÁTOVÁ 1976a: 211) sa v súčasnosti nepodarilo overiť.

***Thesium alpinum* L. – ľanolistník alpínsky**

V otvorených mačínových porastoch tr. *Elyno-Seslerietea* (diagn. druh) i v ďalších spoločenstvách plytkých karbonátových pôd, ako aj v porastoch reliktných borín a vápencových bučín sa vyskytuje od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, ca 450–1 570 m; početné lokality boli zaznamenané najmä v Bralnej Fatre.

Horváthová (15. 7. 1971 SAV sec. BERTOVÁ 1984a: 52) zbierala na Suchom Jasienku *Thesium alpinum* var. *canescens* Cafilich.

Lit.: 12, 17, 18, 23, 26, 27, 34–37, 39, 46, 48, 49, 52–55, 75, 78, 79, 85, 156, 175, 240, 241, 293, 308, 309, 320, 326, 328, 457, 458, 519, 522, 532, 547, 549, 550, 553, 555, 557, 559–561, 568, 569, 585, 587, 643, 647, 690, 702, 733, 734, 736, 748, 795, 796, 807, 847–849, 891, 904, 906, 921, 1036, 1048, 1050, 1075, 1076, 1099, 1112, 1113, 1119, 1123, 1124, 1169–1172, 1175–1180, 1210, 1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1234, 1252, 1254, 1256, 1272, 1326, 1332, 1360, 1370, 1388, 1397, 1402.

***Thesium linophyllum* L. – ľanolistník prostredný**

Syn.: *Thesium intermedium* Schrad.

Len v okrajových častiach územia: Podlavice, xeroteromné stránne zsz. od obce. – Riečka, viac lokalít v okolí obce. – Kordíky, údolie záp. od Holého vršku. – Banská Bystrica, Laskomer; Jakub, stráň za záhradkami, pod lesom. – Uľanka, Ostrý vrch; Ravasky. – Turecká, subxerofilné lúky nad obcou. – Čremošné, hrebienok medzi kótami 771,2 a 807,5. – Rakša, ústie doliny Nedozor. – Mošovce, pahorky vjv. od obce. – Blatnica, vrchy Plešovica a Ostrá; Záhorie, okraj lúky pri lese. – Ružomberok, Bukovinka.

Údaj z jiv. svahu Haľamovej kopy, 1 200 m (CVACHOVÁ et al. 1980: 227) sa pravdepodobne vzťahuje na *Thesium alpinum*.

Lit.: 12, 85, 175, 241, 327, 328, 457, 458, 558, 586, 587, 731, 921, 1036, 1062, 1235, 1239, 1397.

⊗ ***Thladiantha dubia* Bunge – žudrovka pochybná**

Druh pôvodný vo východnej Ázii; vyžaduje si vlhšie, na živiny bohaté pôdy a výslnné stanovištia. U nás sa pestuje ako okrasná rastlina, zriedkavo a len prechodne splnieva v krovinách, na brehoch riek príp.

na rumoviskách. Výskyt v území je doložený zberom z obce Ľubochňa (Borbás 1898 BRA).

Za upozornenie na položku ďakujeme P. Eliášovi ml.

+ ***Thlaspi arvense* L. – peniažtek roľný**

Burina so širokou ekologickou amplitúdou, osídľujúca teplé, vysychavé až mierne vlhké stanovištia ruderálneho charakteru v kolínnom a submontánnom stupni: Riečka, okolie. – Turčianske Jaseno, okraj poľa na hrebene medzi kótami 695,6 a 706,5. – Sklabinský Podzámok, na navážkach zeminy v Štiavnickej a Podzámockej doline. – Turčianska Štiavnička, polia pod pahorkami Sviňacia a Mikulášková; okraj poľa nad obcou. – okraj hradskej na hrebienku medzi obcami Podhradie a Korské. – Ľubochňianska dolina, pri lesnej škôlke asi v tretine údolia.

Lit.: 457, 647, 1070, 1182, 1397.

***Thlaspi caerulescens* subsp. *tatrense* (Zapał.)**

Dvořáková – peniažtek modrastý tatranský

Syn.: *Thlaspi sylvestre* subsp. *tatrense* (Zapał.) Dvořáková, *Th. gaudinianum* Jord., *Th. alpestre* auct. non L.

Na vysychavých trávnatých a skalnatých stráňach aj na horských lúkach (*Arrhenatherion elatioris*, *Astero-Seslerion calcariae* a i.) v podhorskom a horskom stupni v južnej časti územia. Okrem už publikovaných nálezísk (Riečka, okolie; hrebeň Dedkovo, 900 m; vrch Lučivno, 900–910 m. – Kordíky, Holé sedlo, 740 m; údolie záp. od Holého vršku. – Zadný Japeň, vrcholová časť. – hrebienok medzi vrchmi Smrekovica a Kráľova skala, 1 370–1 375 m. – Turecká, údolie Malá Ramžiná, 1 350 m) bol novšie nájdený aj na ďalších lokalitách: Tajov, sev. od obce, 480 m (MJn 21. 5. 2004). – Krížna, Líška, j. svah, 1 173 m (Kliment 4. 8. 2004 BBZ). – sedlo medzi vrchmi Líška a Majerova skala, jiz. svah, 1 235–1 240 m (JKo, JKl 23. 5. 2006).

Lit.: 12, 26, 44, 50, 55, 207, 208, 216, 217, 241, 255, 361, 457, 458, 554, 790, 902, 906, 1036, 1181, 1274, 1397.

***Thlaspi perfoliatum* L. – peniažtek prerastenolistý**

Zriedkavo na výslnných, suchých, antropicky narušených stanovištiach v kolínnom a submontánnom stupni: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125). – Kordíky, medzi sv. okrajom obce a sedlom pod Holým vrškom (Kliment & Kochjarová in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 49). – Banská Bystrica, Laskomer (JKl, JKo 19. 5. 2004). – Čremošnianske lúky (KOCHJAROVÁ 2002: 49). – Blatnica, vých. stráň pod hradom (MR 15. 5. 1968). – Turčianska Štiavnička, Mikulášková (BERNÁTOVÁ 1974_R: 63); Štiavnická dolina (BIRKOVÁ 1974_R: 92).

Staršie údaje / doklady sú z lokalít: Sklabinský Podzámok, hrad, na štrkových miestach (PETRIKOVICH 1913: 41). – Nolčovo, začiatok Veľkej doliny (Petrikovich 1913 TM sec. ŠKOVIROVÁ 2000: 49).

Lit.: 12, 361, 587, 849, 1001, 1169, 1182, 1397.

⊗ ***Thymelaea passerina* (L.) Coss. et Germ.**

– **vrabcovník obyčajný**

Syn.: *Passerina annua* Wikstr.

Cmarovo, skalnatá j. stráň (TMAK 1884: 25).

Lit.: 1036, 1397.

***Thymus alpestris* Tausch ex A. Kern. – materina
dúška alpská**

Syn.: *Thymus sudeticus* Opiz ex Rchb., nom. inval.

Na hôľných pasienkoch s prevahou *Nardus stricta*, *Avenella flexuosa* aj v ďalších nízkosteblových spoločenstvách nad (súčasnou) hornou hranicou lesa po najvyššie vrcholy pohoria, 1 590 m.

Lit.: 12, 26, 34, 35, 39, 46, 48, 49, 53–55, 137, 177, 207, 208, 532, 546, 550, 552, 555, 561, 568, 640, 714, 795, 906, 921, 939, 1126, 1170, 1175, 1176, 1210, 1232.

***Thymus praecox* Opiz – materina dúška včasná**

Teplomilný druh výslnných skalnatých strání, v území známy len z niekoľkých lokalít: Riečka (JANIŠOVÁ 2001a: 125); Žiar (651,1 m), sz. úpätie, sedlo medzi obcou a ATC Tajov (Janišová 18. 8. 2004 MJn), Dedkovo (MJn 23. 8. 1999). – Blatnica, Pekárová, vých. svah, 960 m (MR 15. 5. 1968). – Ľubochňa, Vysoký grúň (Futák & Jasičová 1963 SAV sec. ČÁP 1993: 354).

KLIKA (1926b: 81) uviedol výskyt zo sv. svahov Plešovice, 530 m; MALOCH (1937: 113) z drobnej sutiny na začiatku Gaderskej doliny.
Lit.: 26, 55, 177, 457, 519, 708, 1235, 1397.

***Thymus pulcherrimus* subsp. *sudeticus* (Lyka)**

**P. A. Schmidt – materina dúška ozdobná
karpatská**

Syn.: *Thymus sudeticus* Opiz ex Borbás, nom. illeg.; *Th. carpathicus* Čelak.

Ťažisko výskytu má na výslnných skalnatých stránach Bralnej Fatry v komplexoch mačínových spoločenstiev a porastov reliktných borín (diagn. taxón zv. *Pulsatillo slavicae-Pinion* a tr. *Elyno-Seslerietea*); na príkrovových troskách v oblasti hlavného chrbta rastie aj v porastoch vápencovej kosodreviny, na skalnatom vrchole Suchého vrchu po 1 550 m.

WEBER (1958: 220) opísal z vrchu Grúň pri Ľubochni *Thymus carpathicus* var. *klikae*.

Lit.: 13, 17–19, 21, 23, 26, 33, 36, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 66, 72, 73, 75, 78, 79, 175, 177, 292, 293, 309, 320, 462, 502, 538, 549, 557, 559–562, 569, 588, 640, 643, 647, 672, 736, 807, 847, 897, 906, 910, 921, 1003, 1013, 1076, 1080, 1099, 1112, 1119, 1126, 1170–1180, 1184, 1195, 1208, 1210, 1211, 1217, 1218, 1234, 1252–1254, 1256, 1326, 1370, 1397, 1401, 1402.

***Thymus pulegioides* L. – materina dúška vajcovitá**

Syn.: *Thymus chamaedrys* Fr., *Th. ovatus* Mill., *Th. subcitratus* Schreb., *Th. serpyllum* auct. (p. p.) non L.

Na podhorských, údolných aj horských lúkach, v chránených polohách nad hornou hranicou lesa až do supramontánneho stupňa: v poraste as. *Anemone narcissiflorae-Laserpitietum latifolii* v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou po 1 540 m (KLIMENT 1995a: 110), na jz. svahu hrebeňa Krížnej vo výške 1 525 m (MRÁZ 2001: 354).

Lit.: 12, 26, 35, 37, 46, 55, 75, 457, 458, 519, 522, 532, 547–550, 555, 556, 561, 568, 585–587, 640, 647, 791, 847, 902, 906, 1050, 1062, 1099, 1112, 1175, 1177, 1179, 1180, 1184, 1194, 1210, 1211, 1214, 1217, 1222, 1232, 1235, 1238, 1239, 1249, 1254, 1274, 1336, 1361.

***Thymus ×pseudopalpestris* Ronniger ex Ferd. Weber**
(*Th. alpestris* × *Th. pulegioides*)

Rakytov (Sillinger 1927 PR sec. ČÁP 1993: 360).

***Thymus ×pseudocarpaticus* Pawl.**

(*Th. alpestris* × *Th. pulcherrimus*)

Tlstá (Klika 1931 PR sec. ČÁP 1993: 360).

***Tilia cordata* Mill. – lipa malolistá**

Syn.: *Tilia parvifolia* Ehrh., *T. ulmifolia* Scop.

Na skalnatých stanovištiach v sutinových lesoch, bučinách, reliktných borinách a dubinách v nižších polohách územia; v poraste as. *Abieti-Fagetum* v Ľubochnianskej doline po 920 m (HOZÁK 1967_R, z. 13).

Lit.: 12, 26, 55, 104, 309, 457, 469, 522, 640, 643, 647, 676, 766, 848, 1036, 1050, 1062, 1075, 1112, 1121, 1169, 1174, 1185, 1202, 1240, 1252, 1274, 1334, 1359, 1397.

***Tilia platyphyllos* Scop. – lipa veľkolistá**

Vtrúsene v porastoch vápencových a kvetnatých bučin od okrajov územia a údolí do horského stupňa; najvyššie pod skalnou sutinou na úpätí jv. stien Čierneho kameňa, ca 1 330–1 350 m (BERNÁTOVÁ et al. 1983: 915).

Popri nominátnom poddruhu boli v území rozlíšené:

***Tilia platyphyllos* subsp. *cordifolia* (Besser) C. K. Schneid.** – lipa veľkolistá srdcovitolistá: na ňu sa vzťahuje časť starších údajov (ut *T. cordifolia* Besser, *T. grandifolia* Ehrh.).

***Tilia platyphyllos* subsp. *pseudorubra* C. K. Schneid.** – lipa veľkolistá červenkastá: Kráľova koruna, úpätie skalných stien (BERNÁTOVÁ 30. 7. 1987 BBZ, rev. Kobližek).

Niektoré jedince v okrajových častiach územia dosahujú značné rozmery, napr. lipa pred horárňou Teplá s priemerom kmeňa 110 cm, či lipa v Ľubochni s priemerom 160 cm. Obe sú chránené (BOHUŠ 1986: 319, 321).

Lit.: 12, 19, 23, 26, 32, 55, 99, 113, 231, 457, 458, 497, 519, 520, 640, 643, 647, 766, 949, 1080, 1121, 1123, 1171, 1172, 1174, 1179, 1208, 1217, 1235, 1249, 1252, 1274, 1359, 1397.

***Tofieldia calyculata* (L.) Wahlenb. – kosatka
kalíškatá**

Syn.: *Anthericum calyculatum* L.; *Helonias borealis* Waldst. et Kit. ex Willd.

Druh so širokou ekologickou aj cenologickou amplitúdou, zaznamenaný na zatienených vápencovo-dolomitových skalách, v slatinách, mačínových spoločenstvách, skalnatých žľaboch, v smrekovcových borinách, vápencových smrečinách, od okrajov územia a údolí po 1 590 m.

Lit.: 12, 26, 37, 46, 49, 51, 52, 54, 55, 75, 136, 151, 152, 154–156, 175, 189, 190, 223, 226, 228, 240, 241, 293, 303, 399, 457, 461, 519, 526, 530, 561, 628, 640, 643, 647, 708, 731, 736, 766, 847, 850, 906, 921, 939, 1003, 1014, 1036, 1048, 1050, 1056, 1059, 1075, 1076, 1078, 1094, 1119, 1123, 1124, 1170–1176, 1178–1180, 1194, 1195, 1200–1202, 1210, 1217, 1226, 1232, 1234, 1239, 1241, 1246, 1249, 1252, 1254, 1256, 1354, 1397, 1402.

***Torilis japonica* (Houtt.) DC. – torica japonská**

Syn.: *Torilis anthriscus* (L.) C. C. Gmel.

Na okrajoch lesov, lesných svetlinách, popri lesných cestách, v krovinách aj v brehových porastoch potokov, napr.: Dolný Harmanec, v údolí sev. od obce a na zjz. svahu Zadného Japeňa. – Žarnovická dolina. – Mošovce, okraj lesa vých. od obce. – Blatnica, Záhorie, okraj lesa. – Necpalská dolina, Dolný Borišov. – Sklabiňa, jz. svah kopca Brvenné. – Turčianska Štiavnička, pahorok Teplica. – Ľubochnianska dolina, Raková. – Podsuhá, náplavový kuzeľ Matejkovského

potoka. – medzi sedlom Šturec a obcou Vyšná Revúca. – Majerova skala.

Lit.: 12, 26, 55, 358, 461, 598, 647, 906, 921, 1026, 1169, 1182, 1211, 1361, 1397.

***Tragopogon dubius* Scop. – kozia brada kyjačkovitá**

Druh v území v súčasnosti známy len z previsov v hornej časti Slnecných skál na j. úpätí Ostrej nad Blatnicou dolinou, 780 m, kde rastie v poraste as. *Podospermo laciniati-Stipetum joannis* (BERNÁTOVÁ 1987: 92, 1991: 24) a z previsových dutín Žihľavnej v masíve Tlstej (Bernátová & Obuch 1. 10. 1984 BBZ).

Textorisová (13. 6. 1932 SLO) našla jediný exemplár pri ceste v Záhorí nad Blatnicou. Ďalší nepublikovaný, novšie neoverený údaj (J. Michalko 7. 7. 1951) je z lokality: jz. svah Poľany pri Gombáši [Hubová], suché miesto s plytkou pôdou, 800 m [pravdepodobne sedlo Poľana (935 m) medzi vrchmi Kútников kopec a Veľký Smrekovec južne od obce].

Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 64, 74, 1171, 1332, 1361, 1402.

***Tragopogon orientalis* L. – kozia brada východná**

Roztrúsene na údolných, svahových aj horských lúčkach, lesných poľanách aj v trávnatých porastoch nad hornou hranicou lesa, zriedkavejšie v porastoch horských vrbín od okrajov územia po 1 570 m.

***Tragopogon orientalis* subsp. *orientalis* – kozia brada východná pravá:** v území najčastejšie zastúpený poddruh, na ktorý sa vzťahuje vyššie uvedená charakteristika.

***Tragopogon orientalis* subsp. *leiocarpus* (Saut.) Trnka – kozia brada východná hladkoplodá** je zatiaľ známa len z vrchu Perušín, ca 1 250 m (Červenka 1926 sec. F. DVORÁK et al. 1978: 310).

Na *Tragopogon orientalis* sa vzťahujú aj údaje niektorých autorov (PETRIKOVICH 1912a: 35, 1912b: 133, 1913_r: 95; TRAPL 1923a: 77; KLIKA 1926b: 74, 78; HÁBEROVÁ 1978: 16) o výskyte *Tragopogon pratensis* L. vo Veľkej Fatre.

Lit.: 12, 13, 26, 27, 35, 37, 39, 46, 49, 52–55, 75, 125, 136, 154, 155, 175, 214, 293, 452, 457, 458, 532, 546–550, 552, 555, 556, 558, 561, 568, 577, 578, 585–587, 640, 647, 736, 795, 847, 848, 902, 906, 921, 1003, 1048, 1050, 1062, 1099, 1119, 1123, 1169, 1170, 1175, 1176, 1178, 1180, 1182, 1210, 1211, 1214, 1217, 1232, 1234, 1235, 1239, 1249, 1254, 1256, 1274, 1332, 1397.

***Traunsteinera globosa* (L.) Rehb. f. – vstavač hlavatý**

Syn.: *Orchis globosa* L.

Roztrúsene na vlhkých lúčkach a pasienkoch od okrajov územia po trávnaté spoločenstvá nad hornou hranicou lesa, 1 580 m (Ostredok), prevažne vo vyšších polohách.

Lit.: 16, 26, 34, 39, 46, 49, 50, 53–55, 75, 164, 188, 190, 215, 239, 241, 293, 457, 458, 484, 519, 528, 532, 547, 549, 550, 561, 568, 577, 578, 586, 587, 639, 640, 647, 708, 733, 734, 736, 748, 847–849, 884, 891, 904, 906, 921, 947, 1036, 1050, 1097, 1099, 1123, 1124, 1163, 1170, 1175, 1176, 1180, 1182, 1206, 1210, 1217, 1234, 1254, 1274, 1354, 1355, 1397.

***Trichophorum pumilum* (Vahl) Schinz et Thell.**

– páperec nízky

Syn.: *Baeothryon pumilum* (Vahl) Á. Löve et D. Löve; *Trichophorum oliganthum* (C. A. Mey.) Fritsch

Rojkovské rašelinisko, ostricové lúky (KLIKA 1929b: 138, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16).

Staršie údaje (MARGITAI 1913a: 237, HAYEK 1916: 388, KLIKA 1929b: 138) sú z mokrade Nedozor pri Rakši, na rozhraní Veľkej Fatry a Turčianskej kotliny.

Lit.: 50, 151, 152, 303, 316, 422, 523, 540, 711, 901, 974, 1056, 1194, 1226, 1381, 1397.

***Trientalis europaea* L. – sedmokvietok európsky**

V území zriedkavo na kryštaliniku v severnej časti pohoria: Malá Smrekovica, smrečiny na j., jv., záp. a sz. svahu, 1 360–1 485 m (VOLOŠČUK & BENKO 1995: 266–268; DB, JKI, PK, JO 4. 7. 2005); psicové porasty na hornom okraji lúk, 1 473 m (DB 6. 9. 2006). – Smrekovica (1 530,2 m), hrebeňová smrečina, 1 529 m (PK 13. 9. 2006); kóta 1 479,2, smrečiny na jiv. svahu, 1 455–1 478 m (DB, JKI, PK 8. 7. 2005); sedlo za kótou 1 479,2, *Homogyno alpinae-Nardetum*, 1 455 m (Kliment & P. Kučera 5. 9. 2003 BBZ).

Pri posledne zmienenej lokalite ide pravdepodobne o potvrdenie staršieho Klikovho údaja (KLIKA 1934c: 20): poľana medzi Smrekovicou a Močidlami, 1 390–1 486 m, *Sphagneto-Nardetum*. Údaj z lokality Blatnica, za Ostrou (INTRIBUS 1980: 189) je mylný.

Lit.: 50, 452, 532, 558, 1120, 1174, 1210, 1326.

***Trifolium alpestre* L. – ďatelina podhorská**

Rastie na výslnných skalnatých, krovinatých stráňach a okrajoch lesov, prevažne v nižších polohách; v poraste as. *Anemone narcissiflorae-Laserpitietum latifolii* v závere doliny Veľká Ramžiná pod Krížnou sme ju zistili ešte vo výške 1 410 m (JKI sec. KLIMENT et al. 1993: 56).

Lit.: 12, 26, 44, 75, 293, 474, 519, 532, 549, 556, 563, 579, 585–587, 588, 640, 676, 906, 921, 1026, 1036, 1169, 1180, 1210, 1214, 1217, 1361.

Obr. 36. Páperec nízky (*Trichophorum pumilum*) je z územia známy len z mokrade pri Rojkove. Foto: Daniel Dítě.

***Trifolium arvense* L. – d'atelina roľná**

Teplomilný druh suchých, výslnných strání, zaznamenaný na jedinej lokalite: Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok na j. svahu (MAGIC 1983: 73), 747 m (Kochjarová 12. 6. 2007 BBZ).

Lit.: 676, 1397.

***Trifolium aureum* Pollich – d'atelina zlatožltá**

Syn.: *Chrysaspis aurea* (Pollich) Greene; *Trifolium strepens* Crantz, nom. illeg.

Na podhorských lúkach, napr.: Podlavice, úpätie svahu pri ceste do Tajova, povyše odbočky do Riečky. – Riečka, pod Dúbravou; Čmeľová. – Dolný Harmanec, okolie obce. – Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok na j. svahu; lúky vých. od obce. – Belá, Hradište (890,7 m), okraje lúk. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, trávnatá stráň pri druhej horárni. – Staré Hory, údolie Biely potok.

Lit.: 457, 587, 640, 647, 676, 1182, 1397.

***Trifolium campestre* Schreb. – d'atelina poľná**

Syn.: *Trifolium agrarium* auct. non L.

Na suchších aj vlhkých lúkach a pasienkoch; v území vzácne, napr.: Uľanka, Ravasky, lúky, 610–785 m (MJn 15. 6. 2004). – Necpaly, úhor neďaleko Nosákovskej dolinky (MR 19. 10. 1966). – Vlkošinec, lúky na j. svahu, 700 m (HR 24. 6. 1980).

Lit.: 1050.

***Trifolium dubium* Sibth. – d'atelina pochybná**

Na podhorských lúkach, lesných svetlinách, alúviách potokov, napr.: Dolný Harmanec, v údolí sev. od obce. – Zadný Japeň, lúky na zsz. svahu, 890 m. – Sklabinský

hrad. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Bašta, Nad Baštou, Teplica, Sviňacia a Mikulášková.
Lit.: 12, 27, 1169, 1182, 1397.

***Trifolium flexuosum* Jacq. – d'atelina ohnutá**

Syn.: *Trifolium medium* auct. non L.

Vtrúsene na podhorských, údolných a horských lúkach aj v porastoch mezofilných lemov od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa, ca 1 350 m.

Lit.: 12, 26, 55, 457, 458, 519, 586, 587, 795, 902, 906.

***Trifolium fragiferum* L. – d'atelina jahodovitá**

Cmarovo (TMÁK 1884: 12). – Ľubochnianska dolina, cestou k hájovni Salatín (FRITZE & ILSE 1870: 518).

Lit.: 240, 1036, 1397.

***Trifolium hybridum* L. – d'atelina hybridná**

Riečka, okolie. – Kordíky, j. až jv. od obce. – Blatnica, Dedošová dolina. – Jasenská dolina, okraj cesty. – Kantorská dolina, okraj cesty. – Štiavnická dolina, okraj cesty. – Podhradie, údolie medzi vrchmi Máleník a Vrchdiel; Podhradská dolina, okraj cesty. – Rojkovské rašelinisko. – Ľubochnianska dolina. – Málnô brdo, pri Májekovej chate.

Lit.: 303, 457, 458, 1123, 1169, 1182, 1194, 1234, 1397.

***Trifolium montanum* L. – d'atelina horská**

Syn.: *Amoria montana* (L.) Soják

Na suchších lúkach, krovinatých stráňach aj v mačkových spoločenstvách od okrajov územia do montánneho, ojedinele až supramontánneho stupňa: Malá Pustalovčica, trávnatý hrebienok na jjv. svahu, 1 485 m (KLIMENT et al. 2005: 44).

Obr. 37. Sedmokvietok európsky (*Trientalis europaea*) bol nájdený v smrečinách a podmáčaných psicových porastoch na kryštaliniku v severnej časti pohoria. Foto: Peter Kučera.

Lit.: 12, 26, 55, 151, 152, 303, 457, 458, 519, 532, 550, 556, 568, 579, 585–587, 640, 647, 676, 734, 736, 795, 850, 902, 906, 921, 1048, 1050, 1062, 1169, 1182, 1194, 1208, 1210, 1211, 1214, 1234, 1235, 1239, 1274, 1361, 1397.

***Trifolium ochroleucon* Huds. – ďatelina bledožltá**
Zriedkavo na krovinatých stráňach, okrajoch lesov: Banská Bystrica, Laskomer (TMÁK 1884: 12), jv. svah, roztratene, 440–580 m, jjz. svah, 595 m (PT, JKI 16. 6. 2007). – Žarnovická dolina (Hajný 1938 PRC sec. JASIČOVÁ 1988a: 331). – Blatnica, Drobkova dolina (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 178). – Hubová, údolie Bystrého potoka, 592 m (JKO 28. 6. 2007).

Údaje zo sev. svahu vrchu Málinô brdo (MUCINA 1977: 772, 1981: 43) sa s najväčšou pravdepodobnosťou vzťahujú na *Trifolium pannonicum*.

Lit.: 26, 55, 474, 1036.

***Trifolium pannonicum* Jacq. – ďatelina panónska**
Málinô brdo, vých. až vsv. svah, 1 050–1 080 m, *Anthoxantho-Agrostietum* (KLIMENT et al. 1993: 56).

JASIČOVÁ (1988a: 334), odvolávajúc sa na údaj Hendrycha (HENDRYCH 1968: 152), zaradila do Veľkej Fatry aj lokalitu Ostrý vrch pri Banskej Bystrici. Ostrý vrch (895,8 m) je situovaný sz. od Banskej Bystrice. HENDRYCH (l. c.) ho však uviedol medzi lokalitami z Pohronia: „in m. Ostrý vrch situ austr. a Banská Bystrica (Nábělek).“ S najväčšou pravdepodobnosťou ide o rovnomennú kótu 573,6 m, patriacu do Bystrickej vrchoviny (fig. podokres Poľana).

Lit.: 44, 50, 474, 563, 1210.

***Trifolium pratense* L. – ďatelina lúčna**

Na podhorských aj horských lúčach a pasienkoch (diagn. druh tr. *Molinio-Arrhenatheretea*) od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 580 m.

Popri nominátnom poddruhu (*Trifolium pratense* subsp. *pratense*), ktorého rozšírenie sa kryje s druhom, sa na hlavnom hrebni (Križna, Malá Pustalovčia, Veľká Pustalovčia), najmä v porastoch as. *As-tragalo australis-Seslerietum tatrae*, ca 1 340–1 500 m, sporadicky vyskytuje endemický poddruh *Trifolium pratense* subsp. *kotulae* (PAWL.) SOJÁK – ďatelina lúčna Kotulova [syn.: *T. pratense* subsp. *pratense* var. *frigidum* (Schur) M. Popov; *T. pratense* subsp. *nivale* auct. non (Sieber) Arcang.].

Lit.: 12, 13, 26, 35, 37, 39, 46, 48–50, 52, 54, 55, 75, 152, 175, 207, 208, 255, 292, 293, 303, 323, 457–461, 474, 519, 532, 538, 543, 544, 547–550, 552, 554, 555, 561, 568, 579, 585–587, 598, 629, 640, 643, 647, 714, 734, 795, 897, 901, 902, 906, 921, 931, 1003, 1044, 1045, 1050, 1062, 1119, 1169, 1170, 1175–1180, 1182, 1194, 1208–1211, 1214, 1217, 1232, 1235, 1238, 1239, 1252, 1254, 1256, 1274, 1397.

***Trifolium repens* L. – ďatelina plazivá**

Syn.: *Amoria repens* (L.) C. Presl

Na podhorských aj horských lúčach a pasienkoch (diagn. druh tr. *Molinio-Arrhenatheretea*), v ruderálnych spoločenstvách v okolí pastierskych kolíb, zriedkavejšie v trávnych fytoocenózach nad hornou hranicou lesa, od okrajov územia po najvyššie vrcholy hlavného chrbta, 1 590 m.

Lit.: 12, 26, 37, 46, 54, 55, 75, 293, 457–459, 519, 532, 543, 544, 546, 547, 549, 555, 561, 566, 585–587, 640, 647, 795, 902, 906, 921, 1027, 1050, 1169, 1175–1177, 1179, 1180, 1182, 1209–1211, 1214, 1217, 1225, 1232, 1235, 1238, 1239, 1261, 1397.

***Trifolium rubens* L. – ďatelina červenkastá**

Na skalnatých svahoch, v území zriedkavo: Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125). – Drienok, vrchol,

1 270 m (DB sec. KLIMENT et al. 1993: 56).

Staršie údaje resp. doklady sú z Ostrého vrchu pri Banskej Bystrici (TMÁK 1884: 12), lokality Červenô pri Mošovciach (Textorisová VII. 1914 SLO) a sedla Šturec (s. coll. 1868 SLO sec. JASIČOVÁ 1988a: 326).

„Krášli Dubiny, Plešovicu, a v tej samej čiare Červenô, tu najbohatšie.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 56).

HENDRYCH (1970: 63) nesprávne zaradil do Veľkej Fatry údaj o výskyte *Trifolium rubens* pri obci Horná Štubňa.

Lit.: 26, 44, 45, 50, 79, 457, 474, 563, 1026, 1036, 1249, 1361, 1402.

***Trifolium spadiceum* L. – ďatelina gaštanovohnedá**

Druh vlhkých až mokrých údolných aj horských lúk, o výskyte ktorého v území existujú prevažne staršie údaje / doklady: Harmanec. – Križna, pod vrcholom. – Ostredok. – Liptovské Revúce, nad obcou. – Ľubochnianska dolina, Čierňavy, Nižný tajch (bližšie HENDRYCH 1975: 29); novšie zistený na alúviu Ľubochnianky, 530 m (HR 8. 7. 1988).

Na hlavnom chrbte pohoria nebol zistený ani počas podrobných prírodovedných výskumov, počnúc 50. rokmi 20. storočia (cf. SCHIDLAY 1956: 184–185, BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 178).

Lit.: 50, 330, 474, 1397.

***Triglochin maritima* L. – barička prímorská**

Rojkovské rašelinisko (Valenta 1940 BRA sec. DÍTĚ & PUKAJOVÁ 2004: 92; HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16).

Lit.: 303, 1050, 1194, 1246, 1304, 1345.

***Triglochin palustris* L. – barička močiarna**

Zriedkavo na slatinných lúčach, v mokradiach a prameniskách od okrajov územia a údolí do supramontánneho stupňa: Riečka, mokrade v okolí obce. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Blatnica, doliny Mohošov, Rakytovská, Gaderská, Selenec. – Podhradská dolina. – Rojkovské rašelinisko. – Ružomberok, Trlenská dolina; Bukovinka. – Podsuchá, mokrad v závere doliny Vyšné Matejkovo. – Ploská, prameniská na jv. a sv. svahu. – Čierny kameň, prameniská na vých., jv. a sz. svahu. V mokradi na jv. svahu Ploskej po 1 483 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 104).

Lit.: 12, 13, 26, 50, 52, 55, 75, 151, 152, 175, 241, 303, 457, 519, 652, 748, 850, 921, 974, 1003, 1036, 1048, 1050, 1056, 1078–1180, 1194, 1226, 1239, 1246, 1249, 1304, 1361.

+*Tripleurospermum inodorum* (L.) Sch. Bip.

– parumanček nevoňavý

Syn.: *Matricaria inodora* L., nom. illeg.; *M. maritima* L.; *Tripleurospermum perforatum* (Mérat) M. Lainz

Na zruderalizovaných pasienkoch, popri údolných cestách i na miestach odpočinku dobytky od okrajov územia po nižšie polohy horského stupňa, 1 100 m (Perušín).

Lit.: 12, 26, 457, 458, 566, 640, 643, 647, 1177, 1209, 1210, 1217, 1397.

***Trisetum alpestre* (Host) P. Beauv. – trojštet alpský**

Syn.: *Avena alpestris* Host

Zaznamenaný v štrbinách a na teraskách vápencovo-dolomitových skál (diagn. druh zv. *Potentillion caulescentis*), na skalnatých stráňach, v porastoch re-

liktných borín, na výstupoch slienitých vápencov i na dnách previsových dutín v podhorskom až vyššom horskom stupni, ca 540–1 550 m.

Lit.: 13, 18, 19, 23, 26, 31, 36, 37, 46, 49, 52–55, 71, 75, 78, 79, 156, 240, 293, 309, 424, 462, 519, 523, 557, 560, 561, 643, 647, 805, 847, 886, 891, 904, 906, 921, 964, 1003, 1014, 1050, 1075, 1076, 1078, 1123, 1124, 1170–1172, 1175, 1176, 1178–1180, 1210, 1211, 1232, 1234, 1249, 1252, 1272, 1332, 1334, 1397.

***Trisetum flavescens* (L.) P. Beauv. – trojštět žltkastý**

Na podhorských, údolných aj horských lúkach (diagn. druh radu *Arrhenatheretalia*), prevažne v južnej časti územia od úpäti pohoria po ca 1 300 m; na jz. svahu Krížnej po 1 565 m (JKl 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 26, 27, 55, 457, 458, 461, 519, 585–587, 640, 902, 906, 921, 1003, 1050, 1169, 1179, 1182, 1214, 1232, 1235, 1249, 1397.

***Trollius altissimus* Crantz – žltohlav najvyšší**

Syn.: *Trollius europaeus* subsp. *globosus* (Lam.) Domin, *T. transsilvanicus* Schur, *T. europaeus* subsp. *transsilvanicus* (Schur) Simonk., *T. europaeus* auct. non L.

Na podhorských aj horských lúkach, na svetlinách v porastoch javorových bučín, smrečín, kosodreviny, horských vrúb, v okolí horských pramenísk aj v trávnatých hôľných spoločenstvách od okrajov územia a údolí do subalpínskeho stupňa, 1 580 m.

Lit.: 13, 21, 26, 37, 40, 45, 46, 48, 52, 54, 55, 73, 75, 125, 129, 136, 137, 154–156, 172, 175, 215, 223, 226, 237, 239, 241, 256, 268, 293, 458, 460, 461, 519, 520, 532, 538, 546–550, 552, 553, 555, 561, 564, 565, 568, 577, 586, 587, 639, 640, 647, 736, 748, 847–849, 906, 911, 921, 973, 974, 1003, 1013, 1036, 1050, 1078, 1079, 1097, 1099, 1102, 1123, 1163, 1171–1176, 1180, 1201, 1208, 1210, 1212, 1217, 1226, 1234, 1235, 1238, 1239, 1249, 1254, 1304, 1334, 1354, 1355, 1397, 1401, 1402.

***Tussilago farfara* L. – podbeľ liečivý**

Pri potokoch, prameniskách, okrajoch ciest, na lesných svetlinách, rúbaniskách, pasienkoch, priehonoch aj miestach odpočinku dobytky, sutinách, eróziou odkrytých plochách slienitých vápencov, najmä na narušených stanovištiach od okrajov územia do subalpínskeho stupňa: Ostredok, vých. svah, 1 572 m (JKl 2. 8. 2004). – Krížna, sev. svah, 1 570 m (JKl 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 13, 26, 27, 37, 39, 46, 51, 52, 54, 55, 68, 75, 175, 293, 303, 309, 457–461, 519, 520, 522, 543, 548, 564, 566, 598, 640, 647, 707, 731, 764, 906, 921, 1000, 1027, 1050, 1059, 1062, 1099, 1112, 1125, 1169, 1175–1180, 1182, 1194, 1201, 1209–1212, 1214, 1217, 1225, 1226, 1232, 1235, 1238, 1239, 1253, 1254, 1274, 1370, 1395, 1397.

***Typha angustifolia* L. – pálka úzkolistá**

Žarnovická dolina, mokrad' pri potoku (MR 6. 8. 1980). – Krpeľany, Sokol, ľavý breh priehradnej nádrže vo vyústení meandra (JT 17. 10. 2004).

Lit.: 1397.

***Typha latifolia* L. – pálka širokolistá**

Mokrade v okrajových častiach územia: Podlavice, údolie zsz. od obce. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce; údolie Rakytovo, 520 m. – Turčianska Štiavnička, okolie lesnej cesty smerom ku Sklabinskému Podzámku. – Podhradie, mokrade v ústí Podhradskej doliny. – Krpeľany – Nolčovo, breh Váhu. – Kral'ova-

ny, Kopa, sev. úpätie, 438 m. – Lubochnianska dolina, údolie Blatná, v stojatej vode pri okraji silne zazemného jazera, ca 790 m. – Rojkovské rašelinisko. – Lip-tovská Osada, alúvium Revúcej powyše cestného mosta, ca 610 m. – Staré Hory, Polkanová, powyše osady; mokré lúky powyše obce.

Lit.: 12, 1182, 1246, 1276, 1397.

***Ulmus glabra* Huds. – brest horský**

Syn.: *Ulmus montana* Stokes, *U. scabra* Mill.

Vtrúsene v bukových, najmä však sutinových lesoch (diagn. druh zv. *Tilio-Acerion*) na karbonátovom aj slienitom podklade od okrajov územia a údolí do horského stupňa; v nízkej bučine na jv. svahu Smrekovice pri Kral'ovej studni po 1 377 m (PK & JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 105).

Na uvedenej lokalite (48°52'41,9" s. š., 19°01'51,6" v. d.) sme vo výške 1 372 m zaznamenali nízky (ca 5,5–6 m) strom s priemerom kmeňa v prsnej výške 23 cm (obvod 76 cm), 5 m vyššie od neho tenší krovitý exemplár. Potvrdili sme tak starší údaj (SCHIDLAY 1956: 180) z nadmorskej výšky ca 1 380 m.

Lit.: 10, 12, 26, 55, 99, 104, 111, 117, 122, 154, 155, 231, 293, 294, 309, 461, 480, 516, 519, 520, 534, 538, 567, 640, 646, 647, 766, 770, 861, 903, 906, 921, 930, 971, 973, 1043, 1059, 1109, 1112, 1118, 1121, 1163, 1169, 1174, 1177, 1182, 1185, 1195, 1202, 1207, 1211, 1217, 1232, 1272–1274, 1284, 1285, 1288, 1300, 1303, 1311, 1315, 1318–1320, 1323, 1324, 1327, 1329, 1331, 1333, 1354, 1359, 1361, 1397, 1410.

***Ulmus laevis* Pall. – brest lužný, väz**

Syn.: *Ulmus effusa* Willd.

Čremošné (Šipošová 2006 SAV sec. MAGLOCKÝ & GOLIAŠOVÁ 2006: 48). – Lubochnianska dolina, za Čierňavami, 620 m (KLIKA 1926b: 82); v poraste lužných jelšín, 510 m (WATZKA 1999: 158).

***Ulmus minor* Mill. – brest hrabolistý**

Syn.: *Ulmus carpinifolia* Gled. non Borkh., nom. illeg.; *U. suberosa* Moench, *U. campestris* auct. non L.

Dolný Harmanec, Japeň, jz. svah, rúbaniská v bučine, 650–700 m (IJ 5. 7. 1985). – Belianska a Necpalská dolina (PETRIKOVICH 1912b: 129).

Staršie údaje sú z lesov v okolí obce Staré Hory (VAREČKA 1857: 10, TMÁK 1884: 26).

Lit.: 99, 231, 640, 766, 848, 1036, 1050, 1097, 1174.

***Urtica dioica* L. – prhľava dvojdomá**

V porastoch kvetnatých a javorových bučín, sutinových lesov, smrečín, kosodreviny, horských vrúb, ruderálnych spoločenstiev na miestach odpočinku dobytky (diagn. druh tr. *Galio-Urticetea*), pasienkov aj skalných sutín od okrajov územia do subalpínskeho stupňa; na vsv. svahu Krížnej po 1 570 m (JKl 17. 7. 2003).

Lit.: 12, 20, 23, 26, 31, 35, 37, 46, 52, 54, 55, 63, 75, 109, 115, 120, 121, 154, 155, 175, 194, 196, 224, 225, 293, 309, 457–462, 499, 501, 519, 520, 522, 524, 532, 534, 535, 538, 542–544, 548, 553, 562, 564, 566, 567, 569, 586, 587, 592, 598, 599, 640, 647, 664, 676, 708, 901, 906, 910, 921, 949, 1013, 1027, 1050, 1059, 1071, 1099, 1110, 1112, 1118, 1125, 1169, 1171, 1173, 1175–1180, 1182, 1184, 1189, 1202, 1207–1212, 1217, 1218, 1225, 1232, 1238, 1240, 1249, 1253, 1254, 1272, 1274, 1397, 1401.

***Urtica urens* L. – prhľava malá**

Zriedkavo na dnách previsových dutín nad údolím

Konský dol v masíve Tlstej a Ostrej, 750 m a 770 m (BERNÁTOVÁ 1991: 33, 43), tiež v komplexe skál poníže Vlčieho brala v Blatnickej doline (DB, JO 27. 5. 1991). Horváthová (16. 8. 1987) ju zaznačila v okolí chaty Škap v Dedošovej doline.

Lit.: 19, 23, 26, 64, 74, 462, 647, 1171, 1361, 1397, 1403.

***Utricularia minor* L. – bublinatka menšia**

Hydrofyt, rastúci v tmavých jazierkach na rašeliniskách, v posledných rokoch zaznamenaný len na troch lokalitách na západnom a sz. okraji územia: Rakša, Rakšianska dolina (Hrádky), ca 580 m (BERNÁTOVÁ et al. 2004: 219); mokrad' na dne ťažobného priestoru kameňolomu (DB 18. 8. 2005). – Rojkovské rašelinisko (ŠKOVIROVÁ 1988_R: 4, TOPERCER & ŠKOLEK 1990: 10).

Zo studničky v údolí potoka Rakša, 570 m, uviedol druh už KLIKA (1926b: 80); výskyt na dne lomu pri Rakši bol len dočasný.

Lit.: 50, 77, 303, 519, 998, 1046, 1194, 1246, 1249, 1304, 1312.

***Utricularia vulgaris* L. – bublinatka obyčajná**

Nolčovo, Ráztoka, ľavostranné podsvahové mŕtve rameno (JT 17. 7. 1999).

***Vaccinium myrtillus* L. – čuoriedka obyčajná**

V jedľovo- aj javorovo-bukových, smrekovo-bukovo-jedľových a smrekových lesoch, v porastoch smrekovcových borín, kosodreviny, horských vrbín, v trávnatých aj kríčkovitých hôľnych spoločenstvách od okrajov po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Lit.: 12, 13, 26, 37, 46, 52, 54, 55, 63, 75, 110, 112, 113, 120, 123, 125, 130, 136, 137, 151, 152, 154, 155, 168, 194, 198, 223, 225, 226, 228, 241, 293, 295, 303, 309, 320, 457, 458, 467, 502–504, 519, 520, 522, 532, 534, 538, 546–549, 552, 553, 555, 561, 563, 564, 587, 592, 598, 640, 641, 643, 647, 707, 733, 766, 791, 795, 796, 817, 847, 849, 865, 873, 897, 898, 901, 906, 910, 911, 949, 968, 1003, 1012, 1013, 1027, 1036, 1050, 1056, 1059, 1075, 1076, 1078, 1079, 1099, 1110, 1113, 1116, 1118–1120, 1163, 1164–1166, 1169, 1170, 1173–1180, 1184, 1186, 1187, 1194, 1195, 1202, 1205, 1208–1212, 1217, 1218, 1232, 1234, 1235, 1241, 1246, 1247, 1252, 1254–1257, 1262, 1272, 1274, 1287, 1288, 1292, 1315, 1317, 1321, 1323, 1326, 1395, 1397, 1401.

***Vaccinium oxycoccus* L. – kľukva močiarna**

Syn.: *Oxycoccus palustris* Pers., *O. quadripetalus* Gilib., nom. inval. Rojkovské rašelinisko, zárazy rašelinného charakteru (VALENTA 1949: 5, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 16). – kóta 1 367,5 medzi Skalnou Alpou a rekreačným zariadením Smrekovica, enkláva v smrekovom lese, 1 329 m (BERNÁTOVÁ et al. 2006a: 98).

Výskyt v Rojkove sa nám pri aktuálnom overovaní nepodarilo potvrdiť (DB, JKI, PK 24. 5. 2007).

Lit.: 21, 50, 73, 71, 151, 152, 303, 422, 467, 540, 874, 875, 1003, 1046, 1056, 1096, 1174, 1194, 1205, 1246, 1261, 1304.

***Vaccinium vitis-idaea* L. – brusnica obyčajná**

Syn.: *Rhodococcum vitis-idaea* (L.) Avrorin

V medzernatých hrebeňových smrečinách, smrekovcových borinách, porastoch kosodreviny, horských vrbín i na hôľnych pasienkoch, zriedkavo aj vo vápencových bučinách a v smrekovo-bukovo-jedľových lesoch od okrajov územia do subalpínskeho stupňa, 1 590 m.

Lit.: 26, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 75, 113, 130, 137, 151, 152, 223, 228, 241, 293, 303, 309, 320, 467, 504, 519, 520, 522, 532, 547, 548,

550, 552, 553, 555, 561, 563, 564, 568, 640, 641, 643, 647, 707, 733, 791, 795, 796, 817, 847, 849, 865, 873, 897, 906, 949, 968, 1003, 1013, 1036, 1046, 1050, 1056, 1059, 1075–1079, 1097, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1164, 1170, 1173, 1175–1180, 1184, 1187, 1194, 1195, 1202, 1205, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1226, 1232, 1234, 1246, 1252, 1254–1257, 1287, 1288, 1292, 1322, 1323, 1326, 1397, 1401.

***Valeriana dioica* L. – valeriana dvojdomá**

[*Valeriana dioica* agg.]

Zriedkavo na slatinných lúkach a v prameniskách v údoliach a okrajových častiach územia: Riečka, okolie. – Laskomerská dolina. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Žarnovická dolina. – Čremošné, vých. od obce. – Rakša, údolie Hrádky. – Blatnica, doliny Blatnická, Rakytovská, Gaderská, Selenec a Mohošov. – Turčianska Štiavnička, Podlazy. – Podhradská dolina. – Krpeľany, Košarisko. – Rojkovské rašelinisko. – Ľubochnianska dolina. – Ružomberok, Trlenská dolina; Bukovinka. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej záp. od obce. Ojedinele rastie aj vo vyšších polohách: Podsuhá, mokrad' v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1 320 m. – Čierny kameň, pramenisko na jv. svahu, 1 360 m. V pramenisku na jv. svahu Ploskej ešte vo výške 1 464 m (DB sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 105).

Obr. 38. Kľukva močiarna (*Vaccinium oxycoccus*) patrí medzi najzáčajnejšie, kriticky ohrozené druhy Veľkej Fatry.

Foto: Daniel Dítě.

Lit.: 12, 26, 50, 55, 75, 91, 151, 152, 175, 303, 457, 501, 519, 530, 587, 619, 847, 921, 1056, 1112, 1123, 1179, 1180, 1194, 1200, 1214, 1226, 1239, 1246, 1261, 1304, 1361, 1384, 1397.

***Valeriana excelsa* Poir. – valeriána výbežkatá**

[*Valeriana officinalis* agg.]

Rastie v brehových porastoch horských potokov, v javorových bučinách, smrečinách, porastoch kosodreviny, horských vrbín, vzácne aj horských vysokobylinných nív od údolí po 1 450 m.

Na území Veľkej Fatry prevládajú populácie s takmer holými byľami, s listami v strednej časti stonky s 3–4 párami segmentov, ktoré hodnotíme ako *Valeriana excelsa* subsp. *sambucifolia* (J. C. Mikan) Holub – valeriána výbežkatá bazolistá [syn.: *V. sambucifolia* J. C. Mikan, *V. officinalis* subsp. *sambucifolia* (J. C. Mikan) Čelak.]. Ďalšie štúdium vyžadujú typy so silne chlpatými stonkami v dolnej tretine, s početnými podzemnými i nadzemnými výbežkami a 5–6 párami segmentov u listov v strednej časti stonky, označované ako *V. excelsa* subsp. *procurrens* (Wallr.) Holub (D. Bernátová, P. Kučera).

Lit.: 21, 26, 35, 37, 46, 54, 55, 75, 91, 178, 193, 215, 224, 225, 293, 460, 461, 519, 520, 522, 534, 538, 553, 562, 564, 566, 567, 640, 647, 676, 736, 906, 910, 911, 914, 1079, 1099, 1112, 1119, 1123, 1166, 1169, 1175–1177, 1180, 1182, 1195, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1232, 1246, 1249, 1254, 1256, 1397, 1401, 1402.

***Valeriana officinalis* L. – valeriána lekárska**

[*Valeriana officinalis* agg.]

Syn.: *Valeriana officinalis* subsp. *euofficinalis* Briq., nom. inval.; *V. exaltata* J. C. Mikan

Na vlhkých aj mokrých lúkach, v slatinách, lesných mokradiach, pobrežných vrbínach, vegetačných komplexoch lužných jelšín a prítlačných deväťsilových lemov od okrajov územia do horského stupňa, ca 1 300 m.

Lit.: 12, 26, 55, 91, 175, 198, 223, 457, 458, 460, 461, 499, 598, 640, 647, 652, 676, 796, 906, 921, 1050, 1123, 1125, 1207, 1217, 1239, 1246, 1249, 1253, 1397, 1402.

***Valeriana simplicifolia* (Rchb.) Kabath – valeriána celistvolistá** [*Valeriana dioica* agg.]

Syn.: *Valeriana polygama* Sagorski et Gus. Schneid. non Bess. ex DC., nom. illeg.

Zriedkavo na slatinných lúkach a v mokradiach: Riečka, okolie. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Turecká, nad obcou. – Žarnovická dolina. – Rakša, údolia Nedožor a Hrádky. – Mošovce, Rybníky. – Kral'ovany, Kopa. – Rojkovské rašelinisko. – Eubochnianska dolina. – Hubová, mokrade jz. od obce. – Ružomberok, údolie Bystré; Trlenská dolina. – Liptovská Osada, alúvium Revúcej povýše cestného mosta. V mokradi na jz. svahu vrchu Malá Smrekovica po 1 425 m (DB, JKI & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 105).

Lit.: 12, 50, 91, 151, 152, 189, 198, 303, 422, 457, 712, 714, 736, 1125, 1194, 1214, 1246, 1249, 1361.

***Valeriana stolonifera* subsp. *angustifolia* Soó – valeriána kopcová úzkolistá**

[*Valeriana officinalis* agg.]

Syn.: *Valeriana collina* auct. non Wallr.

Ľubochná (Domin 1919 PRC sec. BERTOVÁ 1985b: 118); záver Kornietovej doliny, 1 050 m, *Abieti-Fagetum oxalidetosum* (Klika sec. SEIFERT 1950: 346).

***Valeriana tripteris* L. – valeriána trojená**

Syn.: *Valeriana tripteris* subsp. *austriaca* E. Walther

Vo vápencových a javorových bučinách, sutinových aj smrekovo-bukovo-jedľových lesoch, vápencových smrečinách, smrekovcových borinách, v porastoch kosodreviny, horských vrbín, ojedinele vo vysokobylinných spoločenstvách nad hornou hranicou lesa od okrajov územia do supramontánneho stupňa; v závere doliny Veľká Ramžiná pod Križnou po 1 550 m (JKI 10. 9. 1989).

Na tento druh sa vzťahujú aj (prevažne staršie) údaje o výskyte *Valeriana montana* L. na vrchoch Ostrá (INTRIBUS 1980: 190), Smrekov (PETRIKOVICH 1912a: 33, s otáznikom), Križna (FREYN 1872: 347) resp. vo Veľkej Fatre (PAX 1908: 152, PETRIKOVICH 1913: 46, HAYEK 1916: 388); pravdepodobne aj údaj o výskyte *Valeriana elongata* Jacq. v okolí Harmanca (MÁRKUS 1865a: 384).

Lit.: 12, 13, 17, 19, 23, 26, 31, 33, 34, 37, 46, 52, 54, 55, 66, 71, 75, 91, 193, 196, 202, 209, 215, 223–226, 228, 239, 240, 293, 309, 316, 452, 457, 458, 461, 462, 503, 504, 519, 520, 522, 534, 538, 550, 553, 558, 561, 562, 564, 568, 640, 643, 647, 707, 708, 731, 734, 748, 796, 806, 847–850, 886, 906, 910, 911, 914, 921, 949, 1037, 1012, 1013, 1036, 1037, 1059, 1061, 1062, 1075–1080, 1099, 1110, 1112, 1113, 1118, 1119, 1123, 1124, 1164, 1166, 1169, 1171, 1172, 1175–1180, 1184, 1187, 1195, 1201, 1202, 1208, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1226, 1232, 1234, 1247, 1249, 1252–1256, 1272, 1274, 1287, 1292, 1315, 1323, 1327, 1397, 1401, 1402.

***Valerianella dentata* (L.) Pollich – valeriánka zúbkatá**

Konské, v okolí obce, na pasienku pri potôčiku ojedinele (MR 13. 10. 1968).

***Valerianella locusta* (L.) Laterr. – valeriánka poľná**

Syn.: *Valerianella olitoria* (L.) Pollich

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125). – Blatnica, úpätie svahov pod Blatnickým hradom (TEXTORISOVÁ 1930_R: 84); trávnatý vých. svah pod hradom (MR 31. 5. 1985).

Starší údaj je z ruín Sklabinského hradu (PETRIKOVICH 1913_R: 99).

Lit.: 26, 44, 50, 457, 1234, 1249, 1397.

***Veratrum album* subsp. *lobelianum* (Bernh.)**

Arcang. – kýchavica biela Lobelova

Syn.: *Veratrum lobelianum* Bernh.

V porastoch vápencových jedľobučin, javorových bučin, smrekovo-bukovo-jedľových lesov, vysokobylinných smrečin aj v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (diagn. taxón tr. *Mulgedio-Aconitetea*), zriedka v údoliach, ca 550–1 590 m.

Lit.: 12, 26, 37, 46, 54, 55, 75, 129, 137, 154, 155, 193, 194, 215, 224–226, 240, 241, 293, 309, 461, 492, 519, 520, 522, 532, 534, 538, 547–549, 552, 553, 564, 577, 587, 592, 640, 647, 667, 705, 706, 708, 733, 816, 847–850, 886, 891, 906, 910, 911, 914, 921, 949, 1012, 1013, 1027, 1037, 1050, 1079, 1099, 1110, 1119, 1120, 1123, 1124, 1175–1177, 1179, 1180, 1184, 1195, 1202, 1210–1212, 1217, 1218, 1222, 1232, 1234, 1247, 1249, 1254, 1256, 1397, 1401.

***Verbascum chaixii* subsp. *austriacum* (Schott ex Roem. et Schult.) Hayek – divozel južný rakúsky**

Syn.: *Verbascum austriacum* Schott ex Roem. et Schult., *V. orientale* Mert. et W. D. J. Koch

Viac lokalít v pahorkatinnom až horskom stupni v okrajových častiach územia, v okolí obcí Riečka,

Podlavice, Dolný Harmanec, Čremošné, Mošovce, Blatnica, Belá, Turčianska Štiavnička, Podhradie, Krpeľany, Ľubochňa a Liptovské Revúce. Na trávinatej svetline na j. svahu vjv. od vrcholu Lysca rastie ešte vo výške 1 200–1 230 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 108).

Lit.: 12, 23, 26, 68, 457, 523, 586, 587, 598, 640, 676, 711, 836, 921, 1027, 1036, 1080, 1171, 1172, 1177, 1182, 1217, 1235, 1361.

***Verbascum densiflorum* Bertol. – divozel veľkokvetý**
Syn.: *Verbascum thapsiforme* auct. non Guss.

Zriedkavo v okrajových častiach územia, napr.: Turecká, Majerova skala, 810 m. – Mošovce, Červenô. – Blatnica, nad spojnicou Gaderskej a Blatnickej doliny. – Belianska dolina, ústie Suche; dolinka Žiarna. – Turčianske Jaseno, Hradište, vrchol. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská a Sviňacia. – Nolčovo, úpätie pahorka pred obcou.

Lit.: 125, 640, 647, 836, 1113, 1169, 1177, 1182, 1209, 1217, 1249, 1397.

☉ ***Verbascum lychnitis* L. – divozel kukučkový**

Staré Hory, na lúkach a okrajoch lesa powyše obce (LENGYEL 1915: 6).

Lit.: 647, 1397.

***Verbascum nigrum* L. – divozel čierny**

Syn.: *Verbascum thyrsoideum* Host

Na výslnných až polotiennych stanovištiach v údoliach, na lúkach a pasienkoch, okrajoch lesov, lesných svetlinách, rúbaniskách od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; na trávnom svahu Ostrého brda po 1 390 m (SCHIDLAY 1956: 198).

Lit.: 12, 55, 223, 240, 586, 587, 640, 647, 690, 701, 712, 796, 836, 848, 850, 906, 921, 1112, 1113, 1123, 1169, 1182, 1217, 1232, 1234, 1249, 1334, 1397.

***Verbascum phlomoides* L. – divozel sáporovitý**

Syn.: *Verbascum nemorosum* Schrad.

Ružomberok, Jazierske travertíny, ojedinele (REMOVČIKOVÁ 1989_R: 6, 16).

Staršie údaje sú z lokalít: Ľubochňianska dolina, cestou k hájovni Salatín (FRITZE & ILSE 1870: 518). – okraje lesov v údolí Revúcej (LENGYEL 1915: 35).

Lit.: 240, 647, 836, 1238, 1397.

***Verbascum thapsus* L. – divozel malokvetý**

Na výslnných stráňach, rúbaniskách, okrajoch lesov aj na dnách previsových dutín od okrajov územia po ca 1 300 m: Riečka, okolie. – Majerova skala. – Mošovce, Červenô. – Blatnica, Ostrá, Rovná dolina; Tlstá; Gaderská a Dedošová dolina; Kráľova koruna. – Jasenská dolina. – Ľubochňianska dolina. – Čierňavský vrch. – Ružomberok, vrch Žľabiny.

Lit.: 19, 22, 23, 26, 55, 136, 457, 462, 796, 836, 850, 1026, 1171, 1274, 1361.

***Verbascum ×ambiguum* Lej.**

(*V. densiflorum* × *V. nigrum*)

Mošovce, Drienok, sz. úpätie (MARGITAI 1927: 224). – Blatnica, zámocký vrch nad Sebeslavcami (Textorisová 26. 9. 1919 SLO); Gäder, pred Dubinami (Textorisová 22. 7. 1927 SLO).

Lit.: 714, 836, 1344.

***Verbascum ×carinthiacum* Fritsch**

(*V. chaixii* × *V. densiflorum*)

Mošovce, Drienok, sz. úpätie (MARGITAI 1927: 224). – Gäder, Dubiny (Textorisová 20. 7. 1915 SLO). – Sklabinský Podzámok, úpätie zjz. svahu pod hradom, 565 m (JKI 6. 9. 2006).

Pri Sklabinskom Podzámku sme našli jediná rastlinu habitu *Verbascum chaixii* subsp. *austriacum*, ale s tyčinkami bielo vlnatými, kvetmi ca 1,5 cm v priemere, s rebrami farby stonky.

Lit.: 714, 836, 1249, 1344.

***Verbascum ×juratzkae* Dichtl** (*V. chaixii* × *V. thapsus*)

Blatnica, Pekárová (Textorisová VII. 1914 SLO); Horný Gäder (Textorisová VIII. 1912 SLO); pri obci (TEXTORISOVÁ 1930_R: 78).

Lit.: 26, 1249.

***Verbascum ×semialbum* Chaub.**

(*V. nigrum* × *V. thapsus*)

Syn.: *Verbascum ×collinum* Schrad.

Rakša, dolina Nedožor (Margittai sec. BOROS 1948: 22). – Gaderská dolina, pred Pieskami (Textorisová 7. VII. 1916 SLO), dolná časť (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 179).

Lit.: 55, 1344.

***Verbascum ×subnigrum* Beck** (*V. chaixii* × *V. nigrum*)

Mošovce, Drienok, sz. úpätie (MARGITAI 1927: 224). – Blatnická dolina (Textorisová 28. 9. 1911 SLO). – Nolčovo, dolina Ráztoky, výslnný skalnatý svah nad potokom (MR 12. 7. 1979).

Lit.: 714, 836, 1344.

***Verbena officinalis* L. – železník lekársky**

Zriedkavo na západnom okraji územia: Sklabinská dolina (DB 14. 8. 2000). – Turčianska Štiavnička, pod pahorkami Ovseniská a Mikulášková (BIRKOVÁ 1974_R: 96).

BERTA & BERTOVÁ (1993e: 176) lokality z okolia Turčianskej Štiavničky zaradili do ftg. okresu Turčianska kotlina.

Lit.: 84, 1182, 1234, 1397.

***Veronica anagallis-aquatica* L. – veronika drchničkovitá**

Na mokrých lúkach aj brehoch potokov, v území zatiaľ nájdená len na niekoľkých lokalitách: Podlavice, údolie zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 52). – Gaderská dolina, pramenisko pod prvou horárňou, 525 m (MV 18. 8. 1996). – Necpaly, mokrá lúka pod Červeným grúňom (PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 156, 2002a: 75). – Podsuchá, dolina Sojkovo, 1 000 m (KLIMENT & JAROLÍMEK 1995: 356). – Kraľovany, Kopa, sev. a zsz. úpätie, 434–438 m (DB, PK 2. 7. a 9. 7. 2007).

Lit.: 12, 566, 652, 837, 840, 1397.

***Veronica aphylla* L. – veronika bezlistá**

Vysokohorský (altajsko-alpínsky) druh s ťažiskom výskytu v subalpínskom a alpínskom stupni (diag. druh zv. *Arabidion caeruleae*), postupne zistený na viacerých lokalitách vo vrcholových častiach pohoria, 1 320–1 450 m: Suchý vrch, Čierny kameň, Rakytov, Tanečnica, Skalná Alpa.

Prvýkrát z územia Veľkej Fatry, a to zo Suchého vrchu, publikovali výskyt druhu BERNÁTOVÁ & ŠKOVIROVÁ (1981a). Podľa zistenia Peniaštekovej (PENIAŠTEKOVÁ 2002a: 73) tu veroniku bezlistú zbierali už Kláštorský (1935 PR) a Klika (1939 PR), nálezy však nezverejnili. Neskôr bola nájdená aj na ďalších lokalitách, ktorých úplný prehľad uviedla PENIAŠTEKOVÁ (l. c.). Údaj Horváthovej zo sv. svahov Čierneho kameňa, 1402–1 481 m (MR 22. 6. 1968) sa nepodarilo potvrdiť.

Lit.: 16, 21, 26, 38, 44, 46, 50, 52, 54, 72, 73, 75, 76, 561, 563, 837, 840, 1000, 1171, 1175, 1176, 1178, 1180, 1210, 1260, 1402.

***Veronica arvensis* L. – veronika roľná**

Rastie na lúkach, pasienkoch, v okolí poľných a lesných ciest v okrajových častiach územia, zriedka v skalných previsoch (Mošovce, Červenô), odkiaľ preniká na zrunderalizované stanovišťa v okolí salašov v horskom stupni (Kýšky, Ploská, Čierny kameň, Nemecký kopec, Perušín, sedlo Vtáčnik), 900–1 290 m. Zriedkavo rastie aj v okolí turistických chodníkov: Ploská, záp. svah, 1 320 m (JKI 27. 8. 1999). – Suchý vrch, vých. svah, 1 380–1 400 m (BERNÁTOVÁ et al. 1993: 114).

Lit.: 12, 26, 54, 55, 457–459, 544, 566, 587, 840, 921, 1112, 1176, 1182, 1209, 1210.

***Veronica austriaca* L. – veronika zubatá**

Syn.: *Veronica dentata* W. F. Schmidt, *V. austriaca* subsp. *dentata* (F. W. Schmidt) Watzl

Na suchých trávnatých, krovinatých aj skalnatých vápencových a dolomitových stráňach v kolínnom až supramontánnom stupni od južného okraja územia (Laskomerská dolina) cez Bralnú Fatru, Sokol pri Krpeľanoch a Vysoký grúň pri Ľubochni po širšie okolie Ružomberka (Jazierce, Vlčia skala, Sidorovo). Medzi najvyššie lokality v pohorí patria: Tanečnica, trávne porasty na vrchole, 1 430–1 450 m (BERNÁTOVÁ et al. 1999: 119). – Malá Pustalovčia, vypuklý hrebienok v nivačnej depresii na jv. svahu, 1 460 m (JKI 17. 7. 2003); porast *Molinia caerulea* na ľavej strane žľabu, 1 472 m (DB sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 105).

Len o niečo nižšie ho zaznamenala Horváthová (22. 6. 1968): Šiprúň, na vrcholovej lúčke, 1 445–1 461 m; jej údaj sa nám napriek hľadaniu nepodarilo potvrdiť.

Na tento druh sa vzťahuje aj údaj o výskyte *Veronica austriaca* subsp. *jacquinii* (Baumg.) Watzl. na j. výbežku Plešovice (HORVÁTHOVÁ 1967_R: 12), ktorý neskôr prehodnotila aj samotná autorka; v súpise herbárových položiek ho uviedla pod menom *V. austriaca* subsp. *dentata*.

Lit.: 46, 55, 79, 136, 241, 508, 519, 560, 561, 690, 837, 840, 1000, 1045, 1075, 1080, 1112, 1123, 1172, 1174, 1201, 1208, 1210, 1249, 1334, 1361.

***Veronica beccabunga* L. – veronika potočná**

Roztrúsene v mokradiach, prameniskách, na alúviách potokov, v pobrežných húštinách i na sekundárnych stanovištiach (miesta odpočinku dobytky) v okrajových častiach územia ale aj v polohách nad súčasnou hornou hranicou lesa (Kráľova studňa, Ploská, Borišov, Čierny kameň, Smrekovica a i.); v pramenisku na sv. svahu Ploskej po 1 458 m (JKI 13. 8. 2003).

Lit.: 12, 26, 46, 52, 55, 75, 293, 457–459, 544, 566, 587, 640, 647, 840, 906, 921, 929, 1169, 1175, 1178–1180, 1182, 1201, 1209–1211, 1217, 1226, 1238, 1261, 1276, 1397.

***Veronica chamaedrys* L. – veronika obyčajná**

[*Veronica chamaedrys* agg.]

Na podhorských lúkach a pasienkoch, v mezofilných listnatých lesoch, porastoch krovín, rúbanísk, vo vyšších polohách v trávnatých hôľných fytoocenózach aj v nitrofilných spoločenstvách na miestach odpočinku dobytky; na sev. svahu Krížnej po 1 570 m (JKI 8. 8. 2003).

Lit.: 12, 26, 31, 35, 37, 39, 46, 48, 52, 54, 55, 68, 75, 227, 292, 293, 303, 457–462, 519, 532, 534, 538, 542–544, 546–550, 552, 553, 555, 561, 564, 566–568, 585–587, 598, 640, 647, 676, 707, 708, 734, 796, 840, 850, 897, 902, 906, 921, 1027, 1059, 1099, 1113, 1119, 1166, 1169, 1173, 1175–1180, 1182, 1194, 1195, 1202, 1209–1212, 1214, 1217, 1232, 1235, 1238, 1239, 1246, 1253, 1254, 1256, 1274, 1397.

⁺*Veronica filiformis* Sm. – veronika nitkovitá

Neofyt pôvodom z horských oblastí Kaukazu, ktorého jediný aktuálny, splnený výskyt bol zistený v obci Čremošné (záhradné trávniky a staré sady), ca 670 m (Šípošová 1994 SAV sec. PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 200, 2002a: 68).

Prvýkrát na území Slovenska vôbec bol tento druh zbieraný na horskej lúke na Kráľovej studni (pravdepodobne v okolí chaty), ca 1 300 m (Schidlay 1937 BRA sec. PENIAŠTEKOVÁ & ZLINSKÁ 1995: 14).

Lit.: 837, 838, 840, 845, 999, 1026, 1027, 1361.

***Veronica fruticans* Jacq. – veronika kričkovitá**

Syn.: *Veronica saxatilis* Scop.

Na skalách, sutinách, trávnatých kamenistých stráňach aj v porastoch kosodreviny v Bralnej Fatre ako aj na vápencovo-dolomitových vrcholoch a slienitých vápencoch hlavného chrbta, ca 800–1 575 m (PENIAŠTEKOVÁ 2002a: 67).

Lit.: 12, 13–16, 26, 33, 34, 36–39, 46, 49, 51–55, 72, 75, 76, 129, 136, 137, 207, 208, 215, 241, 251, 253, 293, 409, 459, 492, 494, 505, 506, 519, 550, 561, 647, 652, 837, 840, 879, 906, 921, 939, 963, 964, 1003, 1037, 1044, 1045, 1119, 1123, 1170, 1171, 1173–1176, 1178–1180, 1210, 1211, 1232, 1249, 1256, 1272, 1332, 1362, 1397, 1402.

***Veronica hederifolia* L. – veronika brečtanolistá**

[*Veronica hederifolia* agg.]

Beliarska dolina, ca 6,9 km sz. od Havranova, 510 m, štrkovito-kamenité naplaveniny, v poraste deväťsilu hybridného (JAROLÍMEK et al. 2002b: 38).

Staršie doklady / údaje sú z lokalít: Tlstá, dolina Sokolovo (Textorisová 1900 BRA sec. PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 221). – Vyšná Revúca, Zelená dolina (LENGYEL 1915: 35).

Lit.: 461, 640, 647, 837, 1397.

***Veronica montana* L. – veronika horská**

Tieňomilný až polotieňomilný lesný druh, vyskytujúci sa na prevzdušnených, humózných pôdach v listnatých lesoch radu *Fagetalia*, ojedinele v smrečinách v celom pohorí od údolných polôh do horského stupňa; v smrečine na sev. svahu záp. hrebeňa Ostredka (ku Štrochom) po 1 332 m (DB & PK sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 111).

FAJMONOVÁ (1982a: 265) ju zaznamenala v poraste as. *Cortuso-Fagetum* na sv. svahu Ploskej (záver Ľubochnianskej doliny) vo výške 1 290 m, Horváthová (17. 6. 1967) v lese na svahoch Kráľovho grúňa v závere Dedošovej doliny, ca 1 250–1 300 m.

Lit.: 12, 26, 46, 55, 75, 215, 224, 324, 522, 534, 538, 564, 640, 805, 837, 840, 891, 904, 906, 910, 921, 1036, 1112, 1124, 1170, 1175–1177, 1180, 1201, 1202, 1212, 1217, 1361, 1395.

***Veronica officinalis* L. – veronika lekárska**

V celom pohorí v listnatých, zmiešaných aj ihličnatých lesoch, na podhorských lúkach a pasienkoch, lesných svetlinách, rúbanskách aj v trávnatých hôľných spoločenstvách od okrajov územia po 1 570 m.

Lit.: 12, 26, 31, 37, 46, 48, 54, 55, 72, 75, 227, 293, 457, 459, 519, 520, 522, 532, 534, 538, 552, 555, 561, 564, 587, 640, 643, 647, 676, 796, 840, 897, 906, 921, 949, 1036, 1059, 1112, 1113, 1165, 1169, 1175–1177, 1180, 1195, 1202, 1209, 1210, 1212, 1217, 1222, 1252, 1397.

*Veronica persica Poir. – veronika perzská

Syn.: *Veronica byzantina* Britton, Sterns et Poggenb.

Neofyt pôvodom z jz. Ázie, rýchlo sa šíriaci na sekundárne stanovištia. Zaznamenaný bol napr. v okolí obcí Riečka, Kordíky, Dolný Harmanec, Staré Hory, Turčianske Jaseno; Turčianska Štiavnička, Hubová, Ružomberok; najvyššie v okolí salaša na j. svahu sedla Kýšky, 1 270 m (Kliment 1986 BRA sec. PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 203, 2002a: 68).

Lit.: 12, 44, 457, 458, 837, 840, 1026, 1182, 1209, 1210, 1361, 1397.

***Veronica prostrata* L. – veronika rozprestretá**

Svetlomilný, xerotermofilný druh, osídľujúce výslnné, trávnaté stráne v najjužnejšej časti územia: Podlavice, stráne zsz. od obce. – Riečka, medzi vrchmi Čmeľová a Lučivno (oba Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 52). – Laskomer, vých. svah pri vysielaci, 620 m (Kochjarová & Kliment 19. 5. 2004 BBZ).

Na pasienkoch vrchu Cmarovo [Laskomer] zaznamenal veroniku rozprestretú už MÁRKUS (1867a: 9); zo stráni Laskomerskej doliny ju neskôr uviedol FUTÁK (1943: 91). Starší údaj (MARGITTAI 1927: 224) je z vrchu Drienok, ca 900 m.

Údaj „Plešovica, vrch Pipiška (Kmeťová 1975 SAV)“ (PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 177) sa vzťahuje na pahorok Plešovica (318,4 m) jz. od mesta Tlmače (cf. PENIAŠTEKOVÁ 2002a: 70).

Lit.: 50, 241, 457, 714, 837, 840, 1397.

***Veronica scutellata* L. – veronika štítkovitá**

Na otvorených močaristých miestach; v území bola zaznamenaná len na Rojkovskom rašelinisku (Schidlay 1930 BRA sec. PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 145, 2002a: 73; HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 19).

Pri aktuálnom overovaní sa nám výskyt v Rojkove nepodarilo potvrdiť. Najbližšie k okraju pohoria rastie v pramenisku pod hradskou nad obcou Necpaly, smerom ku Folkušovej (Škovirová & Kliment 1986 sec. PENIAŠTEKOVÁ 2002a: 73).

Lit.: 151, 152, 303, 837, 840, 1194, 1246.

***Veronica serpyllifolia* L. – veronika dúškolistá**

O jej výskyte bolo publikovaných viac údajov z podhorských lúk, okrajov smrečín, pasienkov a miest odpočinku dobytky v hrebeňových častiach pohoria; na vých. svahu Ostredka z výšky 1 480 m (SCHIDLAY 1956: 199).

***Veronica serpyllifolia* subsp. *serpyllifolia* – veronika dúškolistá pravá:** jej rozšírenie sa kryje s druhom.

***Veronica serpyllifolia* subsp. *humifusa* (Dicks.) Syme – veronika dúškolistá peniažtekovitá** [syn.: *V. serpyllifolia* subsp. *nummularioides* (Lecoq et Lamotte) Dostál] bola zbieraná na lokalitách: Šturec (Dohnány 1939 SLO). – Liptovská Osada, dolina pod Smrekovicou (Manica 1963 ZV) (oba PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 254, 2002a: 66). – Tlstá, Lubená dolina (Bernátová 30. 5. 1976 BBZ, rev. Peniažteková).

Lit.: 26, 54, 55, 202, 207, 208, 293, 457, 459, 532, 587, 647, 837, 840, 849, 906, 921, 1012, 1176, 1234, 1247, 1397.

***Veronica sublobata* M. A. Fisch. – veronika**

laločnatá [*Veronica hederifolia* agg.]

Jarný terofyt zistený na viacerých lokalitách pod skalnými prevismi Tlstej (skalné steny nad Žihľavou, Havranovo) v porastoch as. *Taraxaco laevigati-Sisymbrietum austriaci*, 750–800 m, Ostrej (zvrásnené vápence nad Konským dolom), *Arabido turritae-Sisymbrietum strictissimi*, 770 m a Plavej (jz. od vrcholu), *Poo nemoralis-Hackelietum deflexae*, 1 050 m (BERNÁTOVÁ 1991: 32, 41, 43), v mošovskom Červenom (DB, JO 30. 5. 1991), v Gaderskej (PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 227, 2002a: 69) a Žarnovickej doline (DB, JO 8. 6. 1995).

Lit.: 19, 22, 23, 26, 44, 50, 64, 74, 462, 639, 640, 837, 840, 1171, 1217, 1361.

***Veronica teucrium* L. – veronika hrdobarkovitá**

Syn.: *Veronica pseudochamaedrys* Jacq.; *V. teucrium* subsp. *pseudochamaedrys* (Jacq.) Nymán; *V. latifolia* auct. non L.

Roztrúsené na výslnných trávnatých aj krovinatých stráňach v kolínnom až montánnom stupni od okolia Riečky (hrebeň Dedkovo) a vrchu Laskomer cez okolie obcí Čremošné, Mošovce, Blatnica (Blatnický hrad), vrchy Lysec, Osičné a Katova skala, pahorky v okolí Turčianskej Štiavničky, Sokol pri Krpeľanoch a Lubochniansku dolinu po Málinô brdo pri Ružomberku. V oblasti hlavného chrbta zaznamenaná na vých. svahu hrebeňa Úplaz, 1 265–1 320 m; najvyššie (1 490 m) v kvetnatých porastoch smlzu chĺpkatého v chránených polohách nivačných depresii Malej Pustalovčej (DB & JKL sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 105).

Herbárovou položkou je z tejto lokality doložený výskyt z výšky 1 482 m (Kliment 20. 7. 2004 BBZ, rev. Peniažteková).

Lit.: 26, 39, 48, 190, 223, 457, 508, 556, 561, 585–587, 619, 640, 647, 708, 795, 796, 837, 840, 902, 906, 921, 1026, 1044, 1045, 1123, 1169, 1182, 1210, 1214, 1234, 1239, 1249, 1361, 1397.

***Veronica vindobonensis* (M. A. Fisch.) M. A. Fisch.**

– veronika viedenská [*Veronica chamaedrys* agg.]

Subxerotermofilný druh výslnných krovinatých strání, zbieraný na viacerých lokalitách v západnej časti územia: Čremošnianske lúky. – Mošovce, Drienok. – Blatnica, Bágľov kopec. – Necpalská dolina. – Sklabinská dolina. – Rojkov (všetko PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 184, 185, 2002a: 72). – údolie medzi obcami Sklabinský Podzámok a Turčianska Štiavnička (Bernátová 6. 6. 1976 BBZ, rev. Peniažteková).

Na vrchole Bágľovho kopca (1 413,8 m) pri Blatnici bola zbieraná v ca 1 400 m (Bernátová 6. 6. 1976 BBZ, det. M. A. Fischer; cf. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 111).

Lit.: 26, 44, 50, 837, 840, 1361.

***Viburnum lantana* L. – kalina siripútka, siripútka**

V spoločenstvách vápencových aj kvetnatých bučín, reliktných borín a dubín i v krovinách na vápencovo-dolomitových stráňach, ale aj v porastoch lužných jelšín od okrajov územia a údolí do horského stupňa; na záp. svahu vrchu Magura (1 308,7 m) v severnej časti pohoria po 1 140 m (MERCEL 1975_R: 13, 34, 103).

Lit.: 11, 12, 26, 55, 66, 90, 99, 130, 136, 137, 228, 231, 240, 309, 455, 457, 458, 501, 519, 522, 534, 538, 598, 640, 643, 647, 676, 766, 796, 847–850, 921, 1050, 1059, 1062, 1075, 1076, 1097, 1112, 1113, 1121, 1123–1125, 1169, 1174, 1177, 1179, 1182, 1195, 1202, 1208, 1217, 1222, 1228, 1234, 1238, 1240, 1249, 1252, 1253, 1272, 1288, 1321, 1334, 1359, 1388, 1397, 1402.

***Viburnum opulus* L. – kalina obyčajná**

Na hlbokých, humózných pôdach v porastoch pobrežných vrbín aj lužných jelšín, bukových, jedľovo-bukových aj sutinových lesov, ale aj na kamenistých stráňach v porastoch reliktných borín od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v krovitej bučine na vjv. svahu Smrekovice pri Kráľovej studni po ca 1 390 m (GREBENŠČIKOV et al. 1956: 117, SCHIDLAY 1956: 202).

Lit.: 26, 55, 66, 99, 130, 231, 293, 309, 311, 457, 458, 501, 519, 520, 522, 565, 586, 587, 598, 619, 640, 643, 645, 752, 766, 906, 921, 949, 1050, 1059, 1075, 1097, 1112, 1113, 1118, 1125, 1169, 1174, 1177, 1179, 1207, 1208, 1211, 1217, 1228, 1232, 1235, 1238–1240, 1246, 1252, 1274, 1330, 1333, 1359, 1361, 1397.

+*Vicia angustifolia* L. – vika úzkolistá

[*Vicia sativa* agg.]

Podlavice, j. stráň powyše obce. – Laskomer, jv. svah, 440 m (oba JKl, PT 16. 6. 2007).

***Vicia cassubica* L. – vika kašubská**

Zaznamenaná len na niekoľkých lokalitách v západnej časti územia: Sklabinský hrad. – Turčianska Štiavnička, Štiavnická dolina, trávnaté stráne v okolí lesa (oba BIRKOVÁ 1974_R: 97); Ovseniská, okolo lesnej cesty (BERNÁTOVÁ 1974_R: 66).

BERNÁTOVÁ & HAJDÚK (1981: 19, z. 4, 7) ju uviedli z lokalít: Kozia skala, presvetlená bučina s ostricou chlpatou na ssz. svahu pod vrcholom, 1 160 m. – Ostredok, lavínový žľab na jz. svahu, 1 370 m.

Lit.: 31, 1169, 1182, 1397.

***Vicia cracca* L. – vika vtáččia [*Vicia cracca* agg.]**

Syn.: *Vicia cracca* subsp. *cracca*; *V. cracca* subsp. *vulgaris* Gaudin, nom. inval.

Na podhorských aj horských lúkach, pasienkoch, lesných svetlinách, v nízkosteblových mačínových spoločenstvách aj v kvetnatých vysokobylinných fytoocenózach nad hornou hranicou lesa; v chránených polohách pod vrcholom Krížnej po 1 570 m (JKl 8. 8. 2003).

Lit.: 12, 19, 22, 23, 26, 48, 52, 55, 74, 75, 152, 175, 223, 303, 308, 320, 457, 458, 460–462, 519, 532, 538, 548, 549, 553, 561, 562, 585–587, 640, 647, 676, 796, 902, 906, 910, 921, 1036, 1050, 1059, 1080, 1099, 1113, 1125, 1153, 1169, 1171, 1178–1180, 1182, 1194, 1195, 1209–1211, 1214, 1217, 1232, 1235, 1246, 1253, 1254, 1274, 1326, 1370, 1397.

***Vicia dumetorum* L. – vika krovisková**

Zadný Japeň, les a lesné svetliny na zjz. svahu (Kochjarová & Hroudová in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 52).

Starší údaj (KLIKA 1927a: 13) je z bučiny na j. svahoch Žarnovickej doliny, 610 m.

Lit.: 12, 520, 652, 949.

+*Vicia hirsuta* (L.) Gray – vika chlpatá

Banská Bystrica, Laskomer, jv. svah, 440 m (PT, JKl 16. 6. 2007). – Blatnica, Záhorie, lúka pri okraji lesa (SKOKANOVÁ et al. 2002: 10).

V okolí Blatnice ju zbierala už Textorisová (1. 7. 1914 SLO).

Lit.: 921, 1397.

***Vicia oreophila* Žertová – vika horská**

[*Vicia cracca* agg.]

Syn.: *Vicia cracca* subsp. *oreophila* (Žertová) Á. Löve et D. Löve, *V. cracca* var. *alpestris* Čelak.

V nízkosteblových mačínových spoločenstvách a v porastoch reliktných borín v Bralnej Fatre (napr. Blatnická a Gaderská dolina, Drienok, Ostrá, Tlstá, Plavá) aj v trávnatých hôľnych fytoocenózach (diagn. druh zv. *Calamagrostion arundinaceae*), ca 700–1 590 m.

Lit.: 16, 18, 26, 31, 34–36, 38, 39, 49, 53–55, 75, 79, 183, 207, 208, 292, 293, 441, 442, 445, 546–550, 561, 562, 568, 577, 579, 585, 587, 640, 690, 707, 736, 897, 1045, 1075, 1076, 1112, 1161, 1162, 1170, 1176, 1180, 1210, 1211, 1214, 1253, 1334, 1388, 1402.

°*Vicia pannonica* Crantz – vika panónska

[*Vicia pannonica* agg.]

Banská Bystrica, Cmarovo (MÁRKUS 1867a: 9).

Lit.: 734, 1397.

***Vicia pisiformis* L. – vika hrachovitá**

Čremošné, Hriadky, v dubovo-hrabovom lese aj na svetlejších nezatičených miestach (MAGIC 1983: 72). – Mošovce, pahorky vých. od obce (JKl 26. 8. 1982). – Ostrá, jz. svah nad Blatnickou dolinou (Rovná), vápencová sutina (MR 28. 10. 1968).

Staršie údaje / doklady sú z lokalít: Mošovce, Červenô (Textorisová 24. 8. 1915 SLO, 1930_R: 57). – Tlstá, Kónský dol (Klika 1925 PRC sec. CHRŤKOVÁ 1988b: 159); 600 m, J, *Fagetum* (KLIKA 1926b: 48); 750 m, S, *Piceetum-Fagetum* (KLIKA 1927a: 23).

Lit.: 445, 519, 520, 676, 1397.

***Vicia sepium* L. – vika plotná**

Na podhorských a údolných lúkach (diagn. druh radu *Arrhenatheretalia*), v krovínach, brehových porastoch, na rúbaniskách, okrajoch lesov, ale aj v horských vrbínach a v trávnatých spoločenstvách nad hornou hranicou lesa; na hrebeni pod vrcholom Krížnej po 1 550 m (JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 111).

Lit.: 12, 20, 26, 46, 54, 55, 75, 293, 457, 458, 460, 461, 543, 548–550, 552, 553, 568, 586, 587, 640, 647, 906, 921, 1050, 1059, 1071, 1099, 1124, 1169, 1175, 1176, 1179, 1180, 1182, 1209–1211, 1214, 1217, 1254, 1361, 1397.

°*Vicia striata* M. Bieb. – vika pruhovaná

[*Vicia pannonica* agg.]

Syn.: *Vicia pannonica* var. *purpurascens* (DC.) Ser.

Kostiviarska (MÁRKUS 1865a: 306).

Lit.: 445, 731, 806, 1026, 1037, 1397.

***Vicia sylvatica* L. – vika lesná**

Syn.: *Ervum sylvaticum* (L.) Peterm.

Najbohatší výskyt v území má na kvetnatých horských lúkach hlavného chrbta i na postranných hrebeňoch od Kráľovej studne, Japeňa a Majerovej skaly po Ploskú a Čierny kameň, kde je rozšírená až do 1 575 m (Ostredok, vých. svah; JKl sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 111). Pravidelne sa vyskytuje aj v porastoch horských vrbín, zriedkavejšie na svetlinách v kosodrevine, v porastoch vápencových bučín, na podhorských a údolných lúkach.

Lit.: 12, 13, 21, 26, 34, 35, 48, 49, 52–55, 75, 156, 198, 223, 293, 309, 445, 457, 461, 519, 534, 538, 548–550, 552, 553, 561, 562, 568, 587, 640, 647, 652, 733, 736, 764, 796, 891, 904, 906, 921, 1037, 1044, 1099, 1123, 1153, 1177, 1178, 1180, 1210, 1211, 1217, 1222, 1249, 1254, 1361, 1370, 1397.

***Vicia tenuifolia* Roth – vika tenkolistá**

[*Vicia cracca* agg.]

Syn.: *Vicia cracca* subsp. *tenuifolia* (Roth) Gaudin

Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125); medzi vrchmi Lučivno a Dedkovo (MJn 22. 5. 1999). – Tajov, lúky sev. od obce, 540 m (MJn 21. 5. 2004). – Uľanka, lúka v údolí pod Ravaskami, 645 m (MJn 15. 6. 2004). – Dolný Harmanec, lúky v okolí obce (MJn 15. 6. 1999). – Mošovce, pahorky vých. od obce. – Blatnická a Gaderská dolina. – Necpaly, Pod Červeným grúňom (všetko URVÁLKOVÁ 1974_R: 53).

Staršie údaje sú z Cmarova pri Banskej Bystrici (TMÁK 1884: 12) a z údolných lúk na jz. svahoch doliny Salatín (bočné údolie Lubochnianskej doliny), 700 m (KLIKA 1926b: 77).

Lit.: 457, 519, 643, 898, 1036, 1252.

+*Vicia tetrasperma* (L.) Schreb. – vika štvorsemenná Čremošné, Hriadyky, lesostep (MAGIC 1983: 76).

Lit.: 676, 1397.

+*Vicia villosa* Roth – vika huňatá

Ružomberok, Bukovinka (REMOVČIKOVÁ 1990_R: 7).

***Vinca minor* (L.) Scop. – zimozeleň menšia**

Zriedkavo v mezofilných, svetlých listnatých lesoch a na lesných svetlinách v okrajových častiach územia, napr.: Riečka, okolie. – Harmanecká dolina, Turecká cesta, 800 m. – Kordíky, Ištvánka, lesná svetlina na sev. svahu, 980 m. – Dolný Harmanec, doliny Rakytovo a Zalámaná. – Turecká, Kohútová. – Staré Hory, údolie Veľká Vápenná. – Liptovské Revúce, Suchá dolina. – Gaderská dolina, poniže horárne pod hradom. – Sklabinský Podzámok, les záp. od cintorína. – Turčianska Štiavnička, pahorok Teplica. – Ružomberok, Vlčia skala. V lese na hrebene od vrchu Krásny kopec ku Križnej v ca 1 300 m (MR sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 105).

Lit.: 12, 50, 87, 154, 155, 172, 457, 565, 652, 1169, 1174, 1182, 1208, 1288, 1333, 1361, 1397.

***Vincetoxicum hirundinaria* Medik. – luskáč lekársky**

Syn.: *Cynanchum vincetoxicum* (L.) Pers., *C. laxum* Bartl.; *Vincetoxicum officinale* Moench, *V. laxum* (Bartl.) K. Koch

Na výslnných skalnatých, krovinatých stráňach, sutinách, dnách previsových dutín, v porastoch reliktných borín, vápencových bučín, krovín a ich lemov v kolínnom až montánnom stupni, na vjv. svahu Kláku po 1 382 m (JKI sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 108). Bez presnejšieho udania nadmorskej výšky bol luskáč lekársky znamenáť aj v sutinách na vých. svahu Suchého vrchu, pri hornom okraji porastov smrečín (JKI 20. 9. 1988).

Lit.: 12, 13, 17, 19, 22, 23, 26–28, 31, 54, 55, 66, 68, 76, 79, 88, 175, 223, 241, 308, 309, 320, 457, 462, 520, 526, 557, 560, 598, 640, 643, 647, 676, 684, 708, 734, 796, 847, 848, 850, 898, 921, 949, 965, 1026, 1050, 1059, 1062, 1075, 1080, 1097, 1112, 1113, 1169, 1171–1173, 1176, 1177, 1179, 1182, 1195, 1201, 1208, 1210,

1217, 1222, 1232, 1234, 1238, 1239, 1252, 1253, 1274, 1361, 1388, 1397, 1402.

***Viola alpina* Jacq. – fialka alpská**

Vo Veľkej Fatre poznáme jedinú izolovanú, pôvodnú lokalitu v štrbinách extrémne exponovaných stien skalného útvaru „Ťava“ (sev. výbežok Smrekovice pri Kráľovej studni) nad dolinou Veľké Studienky, kde rastie početne v porastoch *Carex firma* (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 179; BERNÁTOVÁ, KLIMENT & ŠKOVIROVÁ 1982b: 142).

Z uvedenej lokality uviedol fialku alpsku už Domin (1935 ms.): „dostí hojne roztroušené na sev. sklonech mohutných skal Smrekovice a Jánošíkova skoku nad dolinou Dedošovou.“ SOJÁK & SKALICKÝ (1973c: 132), tiež SOJÁK (1983c: 238) napriek existencii herbárového dokladu (Kmoniček 1932 PRC) pochybovali o pôvodnosti výskytu; podľa autorov DOSTÁL (1989: 738) a DOSTÁL & ČERVENKA (1992: 793) údaj z Veľkej Fatry nie je potvrdený. Vzhľadom na celkový charakter stanovišta a druhové zloženie fytocenózy tieto pochybnosti nemajú opodstatnenie.

Lit.: 21, 26, 40, 44, 45, 50, 52, 55, 73, 76, 207, 208, 454, 558, 588, 939, 943, 1171–1173, 1178, 1210, 1260.

+*Viola arvensis* Murray – fialka roľná

Na poliach, lúkach, pasienkoch, skalnatých stráňach, miestach odpočinku dobytky v okolí salašov, ale aj v reliktných fytocenózach na dnách previsových dutín od okrajov územia do horského stupňa; v previse vrcholového brala Kráľovej koruny rastie vo výške 1 120 m (BERNÁTOVÁ & ŠKOVIROVÁ 1988: 477).

Lit.: 12, 23, 26, 55, 64, 74, 457, 640, 647, 676, 734, 736, 921, 1182, 1209, 1210, 1225, 1397.

Obr. 39. Fialka alpská (*Viola alpina*) rastie na jedinej neprístupnej lokalite pri Kráľovej studni. Foto: Dušan Slivka; archív SNM.

***Viola biflora* L. – fialka dvojkvetá**

Na vlhkých až mokrých, kamenistých pôdach v porastoch javorových, zriedkavejšie kvetnatých bučín, sutinových lesov, vápencových smrečín, kosodreviny, horských vrbín, pramenísk, zatienených vlhkých karbonátových stien aj trávnatých hôľnych spoločenstiev od údolí po najvyššie polohy územia, 1 590 m.

Lit.: 12, 23, 26, 31, 37, 46, 49, 52, 54, 55, 71, 75, 129, 130, 175, 193, 207, 208, 215, 224–226, 237, 241, 293, 309, 460–462, 505, 534, 538, 546, 548, 550, 552, 553, 561, 562, 564, 566–569, 587, 640, 647, 690, 701, 708, 736, 791, 805, 847, 849, 906, 911, 914, 921, 1003, 1012, 1036, 1078, 1097, 1099, 1110, 1112, 1119, 1123, 1164–1166, 1170, 1171, 1173–1180, 1184, 1195, 1201, 1202, 1210, 1212, 1217, 1222, 1226, 1232, 1234, 1241, 1247, 1254, 1256, 1261, 1289, 1334, 1397.

***Viola canina* L. – fialka psia**

Syn.: *Viola canina* subsp. *eucanina* Braun-Blanq., nom. inval.

Na nízkosteblových lúkach a pasienkoch, zriedkavejšie aj v iných trávnatých spoločenstvách v (sub)montánom až supramontánom stupni, ca (730) 1 200–1 500 m, prevažne na slienitých vápencoch.

Lit.: 12, 26, 54, 55, 293, 457, 458, 519, 522, 532, 546, 547, 549, 555, 561, 587, 640, 643, 897, 906, 1170, 1176, 1177, 1210, 1217, 1235, 1397.

***Viola collina* Besser – fialka kopcová**

Vtrúsene v trávnatých aj mačínových spoločenstvách, v porastoch reliktných borín, vápencových bučín od okrajov územia do horského stupňa (Drienok, Haľamova kopa, Tlstá, Kopa, Dvorisko, Tanečnica a i.); v porastoch asociácie *Diantho nitidi-Caricetum tatrosum* pod vrcholom Tlstej po 1 350 m (KLIMENT et al. 2005a: 42, tab. 1, z. 20, 22).

Lit.: 12, 17, 26, 31, 36, 46, 55, 66, 68, 79, 136, 309, 557, 559–561, 586, 587, 640, 848, 849, 1075, 1080, 1112, 1113, 1123, 1172, 1175, 1179, 1210, 1211, 1217, 1234, 1249, 1252.

***Viola hirta* L. – fialka srstnatá**

Roztrúsene na trávnatých a krovinatých vápencovo-dolomitových stráňach od okrajov územia po vyššie polohy horského stupňa; v poraste as. *Diantho nitidi-Caricetum tatrosum* na j.jv. svahu vrchu Malá Pustalovčia po 1 420 m (DB & JKL sec. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 2006: 105).

VESELÁ (1995: 40) ju uviedla z porastov horských vrbín na vých. svahu Borišova, 1 385 m a na vých. až vsv. svahu Ploskej, 1 390–1 400 m.

Lit.: 12, 125, 175, 308, 320, 457, 458, 556, 562, 585, 587, 640, 848, 902, 921, 1062, 1099, 1169, 1182, 1210, 1211, 1214, 1217, 1234, 1235, 1238, 1239, 1254, 1361, 1388, 1397.

***Viola lutea* subsp. *sudetica* (Willd.) Nyman – fialka žltá sudetská**

Syn.: *Viola sudetica* Willd., *V. grandiflora* auct. non L.

V trávnatých hôľnych spoločenstvách nad hornou hranicou lesa (*Nardo-Agrostion tenuis*, *Calamagrostietalia villosae*) na hlavnom chrbte pohoria od Kráľovej studne a bočných hrebeňov Krížnej po Ploskú a Čierne kameň, zriedkavo na kremencoch Perušina, ca 850–1 590 m.

Lit.: 13, 21, 26, 40, 45, 52, 54, 55, 75, 125, 136, 156, 182, 207, 208, 215, 237, 241, 293, 505, 519, 532, 546, 547, 552, 554, 555, 577,

639, 640, 647, 711, 736, 765, 791, 805–807, 816, 847–849, 906, 921, 939, 1013, 1037, 1050, 1123, 1170, 1174, 1176–1178, 1180, 1209–1211, 1217, 1218, 1234, 1249, 1315, 1397, 1401.

***Viola mirabilis* L. – fialka podivuhodná**

V porastoch vápencových bučín, zriedkavejšie na zatienených skalách v lesoch príp. na lúkach: Tajov, lúka nad kostolom. – Dolný Harmanec, dolina Rakytovo. – Rakša, Rakšianska dolina. – Blatnica, Ostrá; Korský dol; Seleneč; Malý Rakytov, vrcholová časť; Pekárová, vápencové bučiny. Na okraji bučiny pod vrcholom Majerovej skaly zaznamenaná vo výške 1 275 m (JKL 10. 8. 2003).

Lit.: 12, 26, 31, 55, 519, 562, 647, 712, 906, 1034, 1050, 1179, 1211, 1249, 1360, 1397.

***Viola odorata* L. – fialka voňavá**

Podlavice, zsz. od obce (Kaplan in BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 53). – Laskomer, okraj krovín na j.jz. svahu, ca 600 m (JKo, JKL 25. 4. 2006). – Blatnica, Pekárová, j. svah (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 179). – Jasenská dolina, na rumovisku bývalého mlyna (MR 29. 4. 1975). – Krpeľany, Sokol, úpätie (JKL 18. 4. 1986).

Lit.: 12, 26, 55, 1397.

***Viola reichenbachiana* Jord. ex Boreau – fialka lesná**

Syn.: *Viola silvatica* (Hartm.) Fr. ex Hartm., nom. illeg.; *V. sylvestris* Lam., nom. illeg.

Vo vápencových, kvetnatých aj javorových bučinách, zriedkavejšie v porastoch smrečín a kosodreviny od okrajov územia a údolí po vyšší horský stupeň; v kosodrevine na sz. svahu Smrekova po 1 415 m (VOLOŠČUK 1975: 116).

Lit.: 12, 13, 26, 31, 35, 46, 55, 75, 224, 227, 228, 241, 309, 457, 458, 460, 461, 519, 520, 534, 538, 564, 567, 587, 598, 640, 643, 647, 676, 796, 848, 902, 906, 921, 949, 1050, 1059, 1110, 1112, 1113, 1119, 1123, 1169, 1172, 1175, 1177, 1179, 1180, 1182, 1184, 1195, 1202, 1208, 1211, 1212, 1217, 1222, 1232, 1234, 1238, 1240, 1249, 1252, 1256, 1274, 1288, 1315, 1317, 1320, 1323, 1327, 1331, 1334, 1395, 1397.

***Viola riviniana* Rchb. – fialka Rivinova**

Na trávnatých stráňach, rúbaniskách aj v presvetlených lesoch v údoliach a na okrajoch pohoria, napr.: Rakša, dolina Mača; Rakšianska dolina. – Mošovce, dolina za Kuracím vrškom. – Blatnica, Gaderská dolina; Plešovica. – Belianska dolina. – Necpalská dolina, vrátane bočných údolí. – Štiavnická dolina. – Ľubochňianska dolina. – Ružomberok, Hrabovo. – Vyšná Revúca, Pilná dolina. – údolie Biely potok. – Podštúrec. Lit.: 26, 520, 524, 640, 647, 1034, 1059, 1182, 1217, 1249, 1397.

***Viola rupestris* W. F. Schmidt – fialka skalná**

Syn.: *Viola arenaria* DC.

Zriedkavo na vápencových stráňach a skalách v supramontánom stupni, ca 1 320–1 540 m: Kráľova studňa, kalcifilné porasty nad chatou. – Suchý vrch, skalné steny a veže na j.v. svahu. – Rakytov, skalný útvar „Vráta“. – Tanečnica, pás skalných stien pod vrcholom. Vzácné v nižších polohách: výslnné stráne na úpätí Pekárovej medzi Folkušovou a Blatnicou (MR 16. 5. 1970).

Staršie údaje sú z lokalít: Rakšianska a Nedožorská dolina (MARGITTAI 1927: 223). – dolina Kantor (PETRIKOVICH 1913: 41, 1913_R: 103). – Krpeľany, lúky na Pátrovej (PETRIKOVICH 1913: 45, 1913_R: 103).
Lit.: 26, 46, 50, 54, 586, 587, 714, 849, 906, 1171, 1175, 1176, 1234, 1249.

***Viola tricolor* L. – fialka trojfarebná**

Podľa doterajších poznatkov sa v území vyskytujú dva poddruhy:

[†]*Viola tricolor* subsp. *tricolor* – fialka trojfarebná pravá bola zistená v nižších polohách územia, napr.: Riečka, okolie. – Kordíky, údolie záp. od Holého vršku. – Dolný Harmanec, údolie sev. od obce. – údolie medzi obcami Sklabinský Podzámok a Turčianska Štiavnička. – Lubochnianska dolina, údolie Čierňavy. – Ružomberok, Jazierske travertíny; Bukovinka.

Viola tricolor subsp. *polychroma* (A. Kern.) Murray – fialka trojfarebná horská [syn.: *V. alpestris* var. *polychroma* (A. Kern.) Margittai; *V. saxatilis* subsp. *polychroma* (A. Kern.) Kirschner et Skalický; *V. tricolor* subsp. *subalpina* auct. non Gaudin] rastie na podhorských aj horských lúkach a pasienkoch, miestami v ruderalných spoločenstvách v okolí pastierskych kolíb od okrajov územia po vyšší horský stupeň, častejšie vo vyšších polohách (nad 1 000 m); v poraste as. *Homogyno alpinae-Nardetum* v masíve Malej Smrekovice po 1 450 m (Kliment 4. 8. 1988, det. Skalický).
Lit.: 12, 26, 75, 239, 457, 459, 461, 640, 647, 708, 714, 748, 906, 1238, 1034, 1037, 1180, 1209–1211, 1239, 1397.

[⊗]*Viola ×wittrockiana* Gams – fialka záhradná, sirôtka Ružomberok, Málinô brdo, splanená pri hoteli Malina (MUCINA 1981: 44).

***Viscaria vulgaris* Bernh. – smolníčka obyčajná**

Syn.: *Steris viscaria* (L.) Raf.

Kordíky, lúky sev. od obce (Kochjarová in BENČAŤOVÁ & UJHÁZY 1998: 48). – Riečka, okolie (JANIŠOVÁ 2001a: 125). – Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok na j. svahu (MAGIC 1983: 74); jjz. úpätie kóty 771,2 (KOCHJAROVÁ 2000: 130). – Ružomberok, Málinô brdo, hole na sev. a sz. svahu (MUCINA 1981: 38). Starší doklad je z Pátrovej pri Krpeľanoch (Textorisová 15. 7. 1902 SLO).
Lit.: 12, 457, 586, 587, 676, 795, 796, 1050, 1397.

***Viscum album* L. – imelo biele**

V území boli zaznamenané dva poddruhy:

Viscum album subsp. *album* – imelo biele pravé: Plešovica, na *Sorbus aria* (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 179). – Sebeslavce, nad kostolom na lipách (TEXTORISOVÁ 4. 5. 1928 SLO, 1930_R: 31).

Viscum album subsp. *abietis* (Wiesb.) Abromeit – imelo biele jedľové [syn.: *V. abietis* (Wiesb.) Fritsch] rastie na jedliach: Majerova skala, vsv. svah, 602 m (JKo, JKl 23. 5. 2006). – Belianska dolina (P. KUČERA 2002_R: 73). – Lysec, záp. svah, okraj lesa. – Horné Jaseno, pri chate Lysec (oba ELIÁŠ 1985: 129). – Sklabinský hrad. – Turčianska Štiavnička, pahorky Ovseniská, Bašta, Nad Baštou, Teplica, Sviňacia a Mikulášková (všetko BERNÁTOVÁ 1974_R: 67).

Staršie údaje (MÁRKUS 1865b: 296, TRAPL 1923a: 76) sú z Laskomerskej doliny pri Banskej Bystrici.

Lit.: 26, 50, 55, 218, 219, 639, 640, 732, 1048, 1143, 1169, 1217, 1234, 1249, 1274, 1397.

[⊗]*Waldsteinia geoides* Willd. – valdštajnika kuklíková

Cmarovo, vých. svah (TMÁK 1884: 12).

Lit.: 50, 241, 1036.

***Woodsia ilvensis* (L.) R. Br. – vudšia skalná**

Veľmi vzácne na andezitových skalách pod vrcholom kopca Hriadky pri Čremošnom (Škovirová sec. MAGIC 1983: 73), 737–747 m (Kochjarová 12. 6. 2007 BBZ). MUCINA (1981: 44) ju uviedol zo štrbín vápencových skál na lokalite Vreckovo pri Ružomberku, kde je jej výskyt nepravdepodobný.

Lit.: 44, 50, 76, 676, 1402.

[⊗]*Xeranthemum annuum* L. – suchokvet ročný

V semin. herbárii je uložený exemplár, sbieraný v Laskomerskej doline pri Ban. Bystrici r. 1869. Teraz tam nerastie (FUTÁK 1943: 98).

***Zannichellia palustris* L. – zanichelka močiarna**

Krpeľany – Nolčovo, v koryte Váhu, ojedinele (JT 1992, 17. 7. 1999). – Kral'ovany, ľavostranné poloprietočné rameno Váhu pri zsz. úpätí Kopy (Síňava), 434 m (DB, PK 22. 8. 2007). – Hubová, v koryte Váhu (JT 17. 7. 2007). – Stankovany – Rojkov, v koryte Váhu (JT 17. 7. 2007).

Chybná determinace se může přihodit a přihodí každému; jen ten, kdo nepracuje a nepřemýšlí, ten se chyb a omylů nedopouští. Pokud se mezi botaniky vyskytnou vzácní jedinci, kteří se nemýlí, kteří se nemohou splést, je tato jejich „schopnosť“ jen schopnosť nedostatku jejich autokritiky. Pracovní omyl je něco jako zákonitý dílčí jev v procese úprinného poznávania. Dopoušteli se jej před námi, dopouštíme se ho my a budú se ho dopouštět i po nás. ... Jiná však je otázka, zda sme pro možné vyloučení omylu učinili vše, čo bylo v našich možnostech, případně v našich silách.

Radovan Hendrych

PROBLEMATICKÉ ÚDAJE

Prvý, predbežný zoznam problematických (nesprávnych a pochybných) údajov z územia fyto geografického podokresu Veľká Fatra uverejnili KLIMENT & BERNÁTOVÁ (1996). Vznikol ako výsledok štúdia literárnych prameňov v súvislosti so zostavovaním regionálneho červeného zoznamu (BERNÁTOVÁ, KLIMENT et al. 1995). Výskum flóry a vegetácie územia v uplynulom desaťročí spolu s doplňujúcim štúdiom literárnych prameňov priniesol oproti publikovanej verzii viacero zmien. Na jednej strane sa podarilo potvrdiť sporný výskyt niektorých taxónov, na druhej strane sa zoznam rozrástol o ďalšie problematické údaje. Pokiaľ nižšie uvedený prehľad spolu s poznámkami k reálne sa vyskytujúcim taxónom (pozrite predchádzajúce časti) zamedzí ďalšiemu šíreniu / preberaniu nesprávnych údajov, najmä v odbornej botanickej literatúre, splní jeden z hlavných zámerov zostavovateľov. Pokračujúci taxonomicko-chorologický výskum flóry Slovenska, vrátane študovaného územia, snád' priniesie postupne novšie poznatky, ktoré potvrdia či naopak vyvrátia údaje o výskyte zostávajúcich problematických taxónov.

NESPRÁVNE A POCHYBNÉ (SPORNÉ) ÚDAJE

Aconitum anthora L. – prilbica jedhoj

Na Šturci vo Zvolenskej župe (Kitaibel sec. NEILREICH 1866: 244). – Horný Harmanec, lesné svetliny a trávnaté stránne nad údolím Čierneho potoka, na lesnatom predhorí Flochovej (PETROGALLI 1887: 77).

FUTÁK (1943: 77), neskôr KMEŤOVÁ (1982: 96) pochybovali o správnosti údajov z Harmaneckej doliny [ako jeho autora nesprávne uviedli Petrikovicha]. Výskyt sa nám nepodarilo potvrdiť, vzhľadom na ďalšie autorom uvádzané relatívne teplomilné druhy nižších polôh (*Campanula bononiensis*, *Dianthus deltoides*, *Polygala major* a i.) ho však nemožno vylúčiť.

Lit.: 290, 558, 565, 572, 748, 805, 850, 1037.

Aconitum firmum Rchb. – prilbica tuhá

Syn.: *Aconitum napellus* subsp. *firmum* (Rchb.) Gáyer, *A. tatrae* Borbás, *A. napellus* auct. non L.

Horný Harmanec. – Ostrý vrch (oba FUTÁK 1943: 77). – Šturec, okraje lesov (SCHWARZMANN s. a._R: 35, Kitaibel sec. KANITZ 1863a: 102). – dolina Šturiec, na svahu pri ceste blízko starej tufovej brány (Bohúňová 17. 7. 1953 SMBB sec. MARTINCOVÁ 1989: 6). – Drienok (KLIKA 1926b: 47). – Tlstá (PETRIKOVICH 1912a: 36, 1913_R: 1; KLIKA 1926b: 47, 74, 1927a: 18; HORVÁTHOVÁ 1967_R: 19; KLINDA 1985: 106). – Gaderská do-

lina (PETRIKOVICH 1913_R: 1, ŠOMŠÁK et al. 1979: IX/14, VOLOŠČUK 1980a: 18). – údolie Selenec (PETRIKOVICH 1912a: 9, 1912b: 129). – Padva (VOLOŠČUK 1975: 113, BOHUŠ 1979_R). – Skalná (HORVÁTHOVÁ 1967_R: 19). – Ploská (KLIKA 1926b: 47, 64, 1927a: 26, 1929a: 261). – Borišov (CVACHOVÁ 1988: 227). – Čierny kameň (KLIKA 1926b: 64; LAKATOSOVÁ 1971_R, tab. 8; ŠOLTÉSOVÁ 1972_R, tab. 3, 1974, tab. 3; RUNKOVIČ 1976: 360). – Kľak (FRITZE & ILSE 1870: 523; PETRIKOVICH 1913: 43, 1913_R: 1; KLIKA 1926b: 59, 1927a: 18; ŠOLTÉSOVÁ 1974, tab. 3). – Kopa (KLIKA 1929a: 258). – Ľubochňanska dolina, vrátane bočných údolí (KLIKA 1926b: 53, 59, 82; JURKO 1961: 330, 333; HOZÁK 1967_R; WATZKA 1999: 156).

Veľká Fatra (SVATOŇ 1971a: 113, 1971b: 57; GREŠTIK 1975: 12; HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ 1979: 320; KLIMENT & BOHUŠ 1986: 289).

Výskyt druhu v území nie je doložený herbárovými položkami. KLIKA (1931b: 381) svoje vlastné staršie údaje (Klika 1926b, 1927a) vztiahol na *Aconitum variegatum* var. *rostratum* (Bernh. ex DC.) Opiz (zámena v sterilnom stave). Na *A. variegatum* sa vzťahuje aj položka Bohúňovej z doliny Šturec.

Lit.: 50, 135, 172, 240, 241, 337, 499, 505, 519, 520, 526, 554, 558, 565, 572, 736, 847–849, 895, 973, 974, 1013, 1110, 1112, 1125, 1180, 1184, 1195, 1201, 1202, 1218, 1234, 1272, 1362, 1386, 1401.

⁺*Agrimonia pilosa* Ledeb. – repík sibírsky

Ľubochňa (BORBÁS 1898a: 22).

Zriedkavý výskyt je doložený len z Nízkyh Beskýd a Bukovských vrchov; údaj z Veľkej Fatry je mylný (SKALICKÝ 1992: 95).

Ajuga pyramidalis L. – zbehovec ihlanovitý

Cmarovo, vých. svah, Seufzerallee (MÁRKUS 1865a: 189). – Krpeľany, od Tiesňavy hore pašienkami a horou k Pátrovej (PETRIKOVICH 1913: 45 ut *Ajuga pyramidalis* Whbg.).

Zbehovec ihlanovitý rastie len v Západných Tatrách (Jamnická a Račková dolina), v horských trávnatých porastoch zväzu *Nardion strictae* (KMEŤOVÁ 1993a: 183). Autorka hodnotila Petrikovichov údaj ako mylný, avšak s nesprávnou lokalizáciou (ftg. podokres Krivánska Fatra).

Lit.: 558, 574, 731, 849.

Androsace obtusifolia All. – pochybok tupolistý

Drienok, na skalách (MARGITAI 1915: 78).

Druh je známy len zo subalpínskeho a alpínskeho stupňa Nízkyh, Západných a Vysokých Tatier, kde rastie zriedkavo v spoločenských zväzov *Androsacion alpinae*, *Calamagrostion villosae*, *Festucion versicoloris*, *Festucion picturatae*, *Salicion herbaceae* a *Juncion trifidi* na nevápenných substrátoch. Na Drienku sa ho napriek cielenému hľadaniu nepodarilo potvrdiť (našli sme len *Androsace lactea*); podmienky na lokalite nezodpovedajú jeho ekologickým nárokom.

Lit.: 558, 712, 1249.

***Arabis sudetica* Tausch – arábka sudetská**

[*Arabis hirsuta* agg.]

Syn.: *Arabis hirsuta* subsp. *allionii* auct. non (DC.) Rouy et Foucaud

Cestou po hrebeni cez Ostredok a Ploskú k chate pod Borišovom (J. DVOŘÁK & KREJČÍ 1953: 115).

Výskyt arábky sudetskej je spoľahlivo doložený len zo subalpínskeho stupňa Vysokých, Belianskych a Nízkyh Tatier a Krivánskej Fatry (cf. ŠTĚPÁNEK et al. 2002: 442).

Lit.: 215, 1114.

***Arenaria tenella* Kit. – piesočnica brvitá**

Na karbonátovom podklade na pasienku nad chatou roztratené pri ceste ca 1 300 m a pri ceste na Smrekovicu ca 1 400 m (SCHIDLAY 1956: 177 ut *Arenaria ciliata* L.).

Výsokohorský druh (tatranský endemit?; cf. KLIMENT 1999: 62). S istotou rastie na skalách, sutinách a mrazových pôdach v subalpínskom a alpínskom stupni Západných až Belianskych Tatier, v spoločenstvách zväzov *Papaverion tatrici*, *Caricion firmae*, *Oxytropido-Elymion* a *Androsacion alpinae*.

Lit.: 50, 554, 906.

***Astragalus norvegicus* Weber – kozinec nórsky**

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 526, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 501).

Kozinec nórsky rastie na Slovensku vzácné len v Krivánskej Fatre, Západných a Belianskych Tatrách (CHRTKOVÁ 1988a: 119).

***Avenula pratensis* (L.) Dumort. – ovsica lúčna**

Blatnica, od starej školy po ústie Gaderskej a Blatnickej doliny, ca 500–520 m (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8). Problematický údaj. Populácie z Turčianskej kotliny a stredného Slovenska vôbec patria podľa súčasných poznatkov k *Avenula praeusta* (M. Janišová).

Lit.: 26, 921.

***Avenula versicolor* (Vill.) Lainz – ovsica pestrá**

Syn.: *Avena versicolor* Vill.

Čierny kameň, na skalách (KLIKA 1926b: 82). – Ploská (Sillinger sec. KLIKA 1931b: 381).

Výsokohorský druh s ťažiskom výskytu v spoločenstvách zväzov *Juncion trifidi* (diagn. druh), *Loiseleurio-Vaccinion*, *Nardion strictae* príp. *Calamagrostion villosae*; na Čiernom kameni nebol potvrdený ani pri podrobnom prieskume.

Lit.: 518, 526, 558, 1397.

[†]*Bromus secalinus* L. – stoklas obilný

Podlavice, na lúkach (SCHWARZMANN s. a._R: 9).

Ozimná poľná burina, osídľujúca piesočnaté a piesočnatohlinité obrábané pôdy (MAGLOCKÝ 1999: 60).

[Ⓜ]*Calamintha grandiflora* (L.) Moench – marulka veľkokvetá

Tlstá, presvetlené skalné biotopy pri turistickom chodníku (modrá značka), ca 1 000–1 200 m (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8).

Pestovaný druh pôvodom zo Stredomoria; vzácné splanieva (CHRTEK 1993c: 325). Pravdepodobne zámena lokalít (mohlo ísť o výskyt v intraviláne obce Blatnica).

***Calamintha menthifolia* Host – marulka lesná**

Tlstá, presvetlené skalné biotopy pri turistickom chodníku (modrá značka), ca 1 000–1 200 m (SKOKANOVÁ et al. 2002: 8).

Marulka lesná rastie vo fyto geografických okresoch Ipeľsko-rimavská brázda a Slovenský kras, len ojedinele preniká na južný okraj Štiavnických vrchov (CHRTEK 1993c: 326).

***Campanula alpina* Jacq. – zvonček alpínsky**

Na holi Krížna nad Starými Horami (SCHWARZMANN s. a._R: 17).

Zvonček alpínsky rastie len v najvyšších polohách Západných, Vysokých, Belianskych a Nízkyh Tatier.

***Campanula tatrae* Borbás – zvonček tatranský**

Syn.: *Campanula kladniana* subsp. *polymorpha* Witasek, *C. polymorpha* (Witasek) Prain et al.

Blatnica, vápencové bučiny v oblasti Blatnickej, Gaderskej a Seleneckej doliny, 600–910 m (VOLOŠČUK 1980b: 269, 275, 279). – St. Hory, Japeň, lúka na vrcholci (Bohúňová 23. 7. 1954 SMBB; cf. MARTINCOVÁ 1989: 20).

Veľká Fatra (DOSTÁL 1949: 1430; BOSÁČKOVÁ 1980: 32, 1987: 31; MIHÁL et al. 1988: 212; DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1018).

Zvonček tatranský rastie v Tatrách, Nízkyh Tatrách, v najvyšších polohách Oravských Beskýd (Babia hora, Pilsko), sekundárne aj na iných lokalitách; údaje z Veľkej Fatry sú mylné (Mráz 2006 in litt.). Údaj z vrchu Japeň sa podľa revízie herbárovej položky vzťahuje na *C. serrata* (Turisová 2007 in litt.).

Lit.: 154, 155, 202, 208, 554, 558, 736, 765, 1113, 1164, 1165, 1166.

***Carduus kernerii* Simonk. subsp. *kernerii* – bodliak sedmohradský pravý**

Syn.: *Carduus transsilvanicus* Borbás ex Dostál non A. Kern., nom. illeg.

Tlstá (BORBÁS 1898a: 21).

Balkánsko-východokarpatský poddruh s areálom obmedzeným na Bulharsko, Čiernu horu, Rumunsko a Ukrajinu; na Slovensku nerastie (<http://ww2.bgbm.org/EuroPlusMed/PTaxonDetail.asp?NameId=133632&PTRefFk=7000000>).

Lit.: 136, 1123, 1249.

***Carex atrata* L. – ostrica tmavá**

Na holiach Krížnej (FREYN 1872: 353).

Napriek existencii vhodných stanovišť a sérii podrobných prieskumov údaj odvtedy nebol potvrdený; s najväčšou pravdepodobnosťou šlo o omyl.

Lit.: 239, 558, 747, 1037.

***Carex divulsa* Stokes – ostrica pretrhovaná**

[*Carex muricata* agg.]

Syn.: *Carex divulsa* Gooden., nom. illeg.

Dost' vzácné okolo Blatnice. Tak na Plešovici i Záhori (TEXTORISOVÁ 1930_R: 19). – kyslé lúky v údolí Rakše pri Štubnianskych Tepliaciach, 550–600 m, *Caricetum davallianae* (KLIKA 1926b: 79).

K obom údajom z okolia Blatnice existujú aj herbárové položky: Plešovica, nad Dúpnou (Textorisová 15. 6. 1931 SLO). – Blatnica, Záhorie (Textorisová 5. 6. 1917 SLO). Oba zbery zberateľka determinovala ako *Carex pairaei* ad var. *leersii*; v rukopise ich však uviedla pod menom *C. divulsa* Good. Keďže z druhov agregátu *Carex muricata* uviedla len *C. contigua*, *C. pairaei* a *C. divulsa* (o *C. leersiana* sa nezmienila), je pravdepodobné, že var. *leersii* zahrnula do variability *C. divulsa* [jedno zo synonym C. *leersiana* je *C. divulsa* subsp. *leersii* (Kneucker) W. Koch].

Klikov údaj z mokrade v údolí potoka Rakša je podľa Medoviča (MEDOVIČ 1982: 234) zrejme mylný, pretože druh sa na zmiennom stanovišti nemôže nachádzať.

Lit.: 50, 519, 747, 1249.

***Carex fuliginosa* Schkuhr – ostrica sadzová**

Križná, v čučoriedkovom kroví (PETRIKOVICH 1912a: 33), dosť zhusta (PETRIKOVICH 1913_R: 18).

Zámena, pravdepodobne s *Carex sempervirens* subsp. *laxiflora* (syn.: *C. sempervirens* subsp. *tatorum*) (cf. MARGITTAI 1927: 226; SCHIDLAY 1956: 226; MEDOVIČ 1982: 237, 1984: 123).
Lit.: 558, 714, 747, 748, 847, 906, 1234.

***Carex lasiocarpa* Ehrh. – ostrica plstnatoplodá**

Necpalská dolina (Záborský & Králik in MÁJOVSKÝ et al. 1976: 4).

Mokradľový druh, viazaný na vodou dobre zásobované mokrade, aspoň v jarných mesiacoch s vysokým stĺpcom nadzemnej vody. Výskyt vhodných biotopov sme tu nezaznamenali; údaj nie je doložený herbárovou položkou (Mered'a ml. 2006 in litt.).
Lit.: 690, 702.

***Carex pulchella* (Lönnr.) Lindman**

Syn.: *Carex scandinavica* E. W. Dawies

Rojkov, vrchovisko pri obci. Nový druh pre Slovensko! (J. ŠMARD 1965: 20).

Carex pulchella sa v rámci Európy uvádza iba z južnej časti Škandinávie, sz. časti Ruska a zo Švajčiarska. V publikovaných prehľadoch cievnatých rastlín Slovenska sa nikdy neobjavila. Šmardov údaj je dokumentovaný herbárovou položkou: Kralovany: rašelinné louky neďaleko Rojkova, 560 m (J. Šmard 22. 7. 1964 BRA). U oboch individuí na položke sú samčie klásky krátko stopkaté, nepatne prečnievajú nad krátko oddialené samičie klásky s dĺžkou pamechúrikov do 2,4 mm. Údaj sa vzťahuje na *Carex viridula*.

V Rojkove, tiež v mokradi v ústí Podhradskej doliny sa v populáciách *C. viridula* popri typických individuách vyskytujú aj jedince so stopkatým samčím kláskom, výrazne prečnievajúcim oddialené samičie klásky. Dĺžka pamechúrikov sa pohybuje v rozmedzí 2,3–2,6 mm, nažka niekedy vyplňa celý pamechúrik. Hodnotenie len malého zlomku variability môže viesť k nesprávnej interpretácii (Bernátová & P. Kučera).

***Carex rhizina* Lindb. – ostrica podzemková**

Syn.: *Carex pediformis* auct. non C. A. Mey.

Blatnická dolina, strmý jv. svah záp. od kóty Ostrá, pod hrebeňom, porast borín (URVÁLKOVÁ 1974_R: 61, z. 59).

Ostrica podzemková rastie podľa súčasných poznatkov vzáčne v Podtatranských kotlinách, Slovenskom raji a Strednom Pohornáďi, v spoločenstvách zv. *Carpinion betuli* a radu *Brometalia erecti*.
Lit.: 643, 747, 1252.

Carex panicea* × *C. nigra

Blatnica, údolie Seleneč (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 163).

Problématický údaj, nedoložený herbárovou položkou.

***Cerastium semidecandrum* L. – rožec päťtyčinkový**

Staré Hory, na lúkach a pri domoch (LENGYEL 1915: 20). – Kráľova studňa, jz. úbočie, 1 360 m, *Nardetum*.

– Čierny kameň, sz. úbočie, 1 300 m, *Nardetum*, spášaný porast (oba KLIKA 1926b: 71, z. 4, 5).

Oba Klikove údaje sú vzhľadom na ekologickú valenciu druhu (výslnné, vysychavé stráne v nížinách až pahorkatinách) prinajmenšom problematické. Nakoľko *Cerastium semidecandrum* je teplomilný druh, rozšírený hlavne v južných oblastiach Slovenska (Letz 2007 in litt.), ako problematický hodnotíme predbežne aj údaj zo Starých Hôr. Iní autori druh z Veľkej Fatry neuvádzajú.
Lit.: 75, 519, 647, 1180, 1397.

***Cerastium sylvaticum* Waldst. et Kit. – rožec lesný**

Urpín pri Čremošnom (PETRIKOVICH 1913_R: 21).

Druh lesných pramenísk a brehov potokov, na Slovensku známy z Východoslovenskej nížiny, Vihorlatských a Bukovských vrchov (Letz 2007 ined.). Možná je zámena s *Cerastium lucorum* (Mráz 2006 in litt.).

***Chamaecytisus albus* (Hacq.) Rothm. – zanoväť biela**

V porastoch borín: Gaderská dolina, Pekárová, j. až jv. svah, 580–650 m. – Folkušová, jjz. svah j. od kóty 635, sev. od cesty vedúcej z obce k lesu, 670 m. – Necpaly, Pod Červeným grúňom (831,6 m), ssv. svah, 580 m (všetko URVÁLKOVÁ 1974_R: 54).

Druh s ťažiskom výskytu v Slovenskom krase, odkiaľ zasahuje do východnej časti Ipeľsko-rimavskej brázdy a príľahých území (HOLUB & BERTO VÁ 1988b: 58–59). Vo Veľkej Fatre nerastie. Na Pekárovej zámena s *Chamaecytisus hirsutus*.
Lit.: 643, 1252.

***Chamaecytisus ratisbonensis* (Schaeff.) Rothm.**

– zanoväť regensburská

Syn.: *Cytisus ratisbonensis* Schaeff.

Tmák (105, 11) ho udáva z Harmanskej doliny. Najvyššie pochybné (FUTÁK 1943: 84).

Chyba pri excerpácii údajov. TMÁK (1884: 11) z okolia Harmanca uviedol *Cytisus supinus*.

***Chamaecytisus supinus* (L.) Link – zanoväť nízka**

Syn.: *Cytisus supinus* L.

V okolí Harmanca (TMÁK 1884: 11).

Najmä jarné štádiá bývajú často zamieňané s druhom *Chamaecytisus hirsutus*, ktorý sa vyskytuje aj v okolí Banskej Bystrice. *Ch. supinus* rastie najbližšie na južnom okraji Kremnických vrchov (cf. HOLUB & BERTO VÁ 1988b: 47).
Lit.: 50, 1036.

***Cheiranthus alpinus* L. – cheirant alpský**

Výslnné pahorky pri Laskomeri (SCHWARZMANN s. a_R: 43).

Zámena, pravdepodobne s niektorým druhom rodu *Erysimum*.

***Chrysosplenium oppositifolium* L. – slezinovka protistojnolistá**

Lubochnianska dolina, nad Dolným tajchom, V, 800 m, smrečina (KLIKA 1926b: 60).

Západoeurópsky druh s tmavozelenými, protistojnými listami, v minulosti omylom uvádzaný zo Slovenska. Najskôr zámena s *Chrysosplenium alternifolium* (cf. JASICO VÁ 1985a: 276).
Lit.: 472, 519, 558.

***Clematis recta* L. – plamienok priamy**

V seminárskom herbári je niekoľko exemplárov tohto druhu vraj z Harmanskej doliny, čo je sotva pravdepodobné (FUTÁK 1943: 77).

FUTÁK (1982j: 266) priradil k Veľkej Fatre (ako pochybný) aj Wagnerov údaj (WAGNER 1901: 11) z okolia obce Sklabiňa. Najbližšie k územiu rastie plamienok priamy na Pohroní.
Lit.: 241, 265, 639, 640, 1198.

***Corydalis intermedia* (L.) Mérat – chochlačka prostredná**

Syn.: *Corydalis fabacea* Pers., nom. illeg.

Zriedkavo v Gaderi (BOLDIS 1897: 26).

V Gaderskej doline podľa súčasných poznatkov rastie ojedinele *Corydalis cava*. Výskyt *C. intermedia* je doložený len zo Záhorskej a Podunajskej nížiny, Devínskej Kobyly, Malých Karpát a Vihorlatských vrchov (SOMOGYI 2002: 80).

***Cruciata pedemontana* (Bell.) Ehrend. – krížavka piemontská**

Belianska dolina, v borovicovom poraste na začiatku doliny, 590 m (P. KUČERA 2002_R: 75).

Nedopatrením uvedená namiesto *Cruciata glabra*. Krížavka piemontská má ťažisko výskytu v panónskej oblasti Slovenska (územím prebieha severná hranica areálu), vysunuté lokality sú v Strážovských vrchoch, na Muránskej planine a v Slovenskom rudohorí (ZAHRADNÍKOVÁ 1985: 66).

***Cystopteris sudetica* A. Braun et Milde**

– pľuzgiernik sudetský

Ostrá, 1 000 m, SZ, bučina (KLIKA 1927a: 18). – Dedošová dolina, pod Húkadlami, 1 000 m, SZ, bučina (KLIKA 1926b: 47). – Padva, 835 m, JV (HAJDÚK 1980b: 311). – Biela skala, 1 300 m, JZ, bučina (KLIKA 1927a: 12). – Čierny kameň, 1 350 m, S, v kosodrevine (KLIKA 1926b: 63). – Dolné Čierňavy, 800 m, SV, buková smrečina (KLIKA 1927a: 27).

Veľká Fatra (DOSTÁL 1948: 30, 1989: 73; DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 108).

Na uvádzaných lokalitách sme našli len druh *Cystopteris montana*, ktorý na inom mieste v citovanej práci uviedol z Padvy samotný HAJDÚK (1980b: 314). Na skutočnosť, že v dolinách v okolí Blatnice nerastie *Cystopteris sudetica*, ale *C. montana*, upozornil už BORBÁS (1898a: 23).

Na niektorých lokalitách v pohorí (napr. Čierny kameň, Rakytov) boli zbierané jedince, u ktorých sú horné lističky na najspodnejšom páre lístkov dlhšie ako dolné (SCHIDLAY 1966: 187), čo môže viesť k ich nesprávnemu určeniu.

Lit.: 45, 75, 136, 202, 207, 208, 309, 380, 519, 520, 558, 907, 1175, 1180, 1249, 1394.

×*Dactylodenia heinzliana* (Reichardt) Garay et Sweet (*Dactylorhiza maculata* subsp. *maculata*)

× *Gymnadenia conopsea*

Blatnica, na lúčkach v Dedošovej doline (ČERNOCH 1956: 83).

Veľmi pravdepodobne šlo o ×*Dactylodenia gracilis* (A. Camus) Peitz nothosubsp. *gracilis*, kríženca *Dactylorhiza fuchsii* subsp. *fuchsii* a *Gymnadenia conopsea* (cf. POTŮČEK 1990: 140).

***Delphinium oxysepalum* Borbás et Pax – stračia nôžka tatranská**

Syn.: *Delphinium alpinum* auct. non Waldst. et Kit.

Čierny kameň (LENGYEL 1915: 9, 21); skalnaté úžľabiny s väčším množstvom humózneho podkladu (BOJŇANSKÝ et al. 1953: 38).

Veľká Fatra (DOSTÁL 1948: 148, ŠOMŠÁK et al. 1979: IX/16, RANDUŠKA & KRIŽO 1983: 150).

V odbornej aj populárno-vedeckej literatúre často preberaný nesprávny údaj (cf. FUTÁK 1982d: 71). Miestami, napr. v sutine na vých. svahu severného vrchola Čierneho kameňa sa vyskytujú jedince *Delphinium elatum*, ktoré niektorými znakmi (tvar vonkajších kališných lístkov, odenie hornej časti stonky, dĺžka súkvetia, tvar listov) pripomínajú *D. oxysepalum* (BERNÁTOVÁ, ŠKOVÍROVÁ & KLIMENT 1982a: 29) a môžu viesť k uvedenej zámene.

Lit.: 21, 52, 75, 129, 250, 558, 565, 647, 888, 1171, 1178, 1180, 1386.

***Dianthus alpinus* L.**

In Hermanec [sedlo Malý Šturec] (Kitaibel sec. KANITZ 1863a: 104).

Endemit severovýchodných Álp (<http://flora.nhm-wien.ac.at/Seiten->

-Arten/*Dianthus alpinus*.htm), habituálne podobný druhu *Dianthus nitidus*, čo viedlo Neileicha (NEILREICH 1866: 286) k predpokladu o zámene s týmto druhom. Už MÁRKUS (1865a: 384) a TMÁK (1884: 9) tu našli len *Dianthus praecox*.

Lit.: 505, 558, 805, 1037.

***Dianthus superbus* subsp. *alpestris* (Kablik. ex Uechtr.) Čelak. – klinček pyšný ozdobný**

Syn.: *Dianthus superbus* var. *speciosus* Rchb., *D. superbus* subsp. *speciosus* (Rchb.) Hayek, *D. speciosus* (Rchb.) Rchb.

Tlstá, na vápencových skalách (BORBÁS 1898a: 23, 1898b: 49). – Smrekov, kosodrevina na sz. svahu, 1 415 m (VOLOŠČUK 1975: 114). – Strapatá skala (BOHUŠ 1979_R).

Veľká Fatra (ŠOMŠÁK et al. 1979: IX/12, RANDUŠKA & KRIŽO 1983: 156, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 198).

„Na Tlstej našiel ho Borbás i Wagner. Ja som to šťastie nemala.“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 36).

Zámene, pravdepodobne s *Dianthus praecox* subsp. *praecox*.

Lit.: 136, 208, 558, 888, 1110, 1123, 1249, 1386.

***Diphysastrum alpinum* (L.) Holub – plavúnik alpínsky**

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 51, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 89).

Obr. 40. V oblasti Čierneho kameňa rastú jedince stračej nôžky vysokej (*Delphinium elatum*) vzhľadom pripomínajúce *D. oxysepalum*, ktoré mohli viesť k zámene s týmto druhom.

Foto: Peter Kučera.

Acidofilný druh, vzácné sa vyskytujúci v alpínskom a subalpínskom stupni v spoločenstvách zväzov *Loiseleurio-Vaccinion*, *Vaccinium myrtilli* a *Nardion strictae*; doložený z Lúčanskej (Veľká lúka) a Krivánskej Fatry (Veľký Kriváň), nie však z Veľkej Fatry (cf. FUTÁK 1966a: 35).

***Dryas octopetala* L. – dryádka osem lupienková**

Čierny kameň 1 481 m, vo Firm.-Sesl. pod vrcholovými skalami (Sillinger 1929 sec. DOMIN et al. 1936–1945).

Nepublikovaný údaj, z ktorého sa pravdepodobne odvíjajú tvrdenia o výskyte dryádky vo Veľkej Fatre (napr. NOVÁČEK 1943a: 347; DOSTÁL 1948: 655; MIHÁLIK 1967: 21, 1969: 66; KOVANDA 1976a: 92; ŠOMŠÁK et al. 1979: IX/5; RANDUŠKA & KRÍŽO 1983: 178; SOJÁK 1983c: 192, s otáznikom; KLINDA 1985: 106; PAGAN & RANDUŠKA 1987: 178; MIHÁL et al. 1988: 142; ZAHRADNÍKOVÁ 1992c: 112). Nepodarilo sa ho potvrdiť ani po opakovanom prieskume lokality. Lit.: 21, 52, 67, 73, 75, 202, 558, 565, 608, 765–767, 807, 821, 888, 939, 1149, 1171, 1173, 1174, 1178, 1180, 1362, 1386.

***Epipactis leutei* Robatsch – kruštík Leuteho**

Veľká Fatra; v bučinách a sekundárnych smrečinách na vápniťom podklade v podhorskom stupni (VLČKO et al. 2003: 49).

Kruštík Leuteho najbližšie k územiu Veľkej Fatry rastie v okolí Korytnice, vo fíg. okrese Nízke Tatry (D. Dítě).

***Eriophorum gracile* W. D. J. Koch ex Roth**

– páperník štíhly

Rojkovské rašelinisko, 440 m (BERNÁTOVÁ & ŠKOVIROVÁ 1981b: 191, TOPERCER & ŠKOLEK 1990: 9).

O výskyte tohto druhu neexistuje herbárový doklad; podľa súčasných poznatkov na lokalite nerastie. S najväčšou pravdepodobnosťou ide o nesprávny údaj.

Lit.: 50, 73, 540, 1046, 1194, 1246.

***Festuca csikhegyensis* Simonk. – kostrava tuhá**

Syn.: *Festuca stricta* auct. non Host

Mošovce, pahorky vých. od obce, 530–570 m. – Blatnica, hrebeň medzi kótami Kačárová a Ostrá, Z, 980 m (oba URVÁLKOVÁ 1974_R: 61); Pekárová, j. svah; medzi vrchmi Pekárová a Kozia skala (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 167).

Festuca csikhegyensis rastie na vápencovom a dolomitovom podklade v panónskej oblasti jz. Slovenska a priľahlých pahorkatinách (P. Šmarda 2007 in litt.). Pravdepodobne záměna s netypickými jedincami *Festuca pallens*.

Lit.: 26, 55, 643, 1252.

***Festuca picturata* G. Pils – kostrava sfarbená**

Syn.: *Festuca picta* Kit. ex Schult., nom. illeg.

Frčkov [Veľká Pustalovčia], lúky na vrchole (BERNÁTOVÁ 1976a: 203).

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 1328, DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1361).

Podľa doterajších poznatkov rastie na vysokohorských holiach [prevažne v spoločenstvách zväzov *Festucion picturatae* (diag. druh), *Calamagrostion villosae* a *Trisetion fuscii*] v subalpínskom a alpínskom stupni Západných, Vysokých, Belianskych a Nízkyh Tatier, vzácné v Krivánskej Fatre.

Lit.: 13, 207, 208, 554.

+*Galeopsis segetum* Neck. – konopnica

žltkastobiela

Syn.: *Dalanum segetum* (Neck.) Dostál

Ľubochňianska dolina, Veľká Štúrovka (PENIAŠTEKOVÁ 1974_R: 25, PENIAŠTEKOVÁ & FABIANKOVÁ 1974: 107).

Údolie Veľká Štúrovka tvorí jedno z ramien bočného údolia Turecko. FRITZE & ILSE (1870: 519), ktorým autorky pripisali tento údaj, však odtiaľ neuviedli *Galeopsis segetum* (pestovaný druh pôvodom zo záp. Európy, vzácné splanievajúci), ale *G. speciosa*.

***Galium lucidum* All. – lipkavec lesklý**

Banská Bystrica, Ostrý vrch, na lúkach (TMÁK 1884: 16).

Druh z okruhu *Galium mollugo* agg., na Slovensku nerastie.

+*Galium saxatile* L. – lipkavec skalný

Syn.: *Galium harcynicum* Weigel

Krížna, JZ, 1 560 m, *Seslerietum-Semperviretum*. – Ploská, SV, 1 350 m, *Seslerietum-Semperviretum*; 1 400 m, *Seslerietum*. – Čierny kameň, SZ, 1 460 m, *Firmetum* (KLIKA 1926b: 73, 75, 76).

Vo svojej neskoršej práci KLIKA (1931b: 382) uviedol, že *Galium saxatile* vo Veľkej Fatre nerastie. Ojedinelý výskyt je doložený len z kryštalinika vo Vysokých Tatrách (ZAHRADNÍKOVÁ 1985: 51).

Lit.: 75, 519, 526, 558, 1180.

***Gentiana punctata* L. – horec bodkovaný**

Ľubochňianska dolina, Rakytov pod Dvoriskom, 1 210 m, V, *Carici albae-Fagetum* (HOZÁK 1967_R, z. 15).

Horec bodkovaný rastie v alpínskom a subalpínskom stupni Nízkych, Západných, Vysokých a Belianskych Tatier, vzácné na Babej hore, na žule, pieskovcoch a mylonitoch (BERTOVÁ & HOLUB 1984: 104), najmä v spoločenstvách zväzov *Calamagrostion villosae*, *Trisetion fuscii*, *Adenostylin alliariae*, *Festucion picturatae* a *Nardion strictae*. Údaj z Veľkej Fatry je mylný.

***Geranium lucidum* L. – pakost lesklý**

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 621).

Podľa údajov vo Flóre Slovenska (JASIČOVÁ 1982f: 503) sa vzácné vyskytuje v panónskej oblasti a v niektorých okresoch obvodu predkarpatskej flóry (Malé Karpaty, Tribeč, Slovenské stredohorie), najbližšie v Štiavnických vrchoch.

***Geum montanum* L. – kuklica horská**

Syn.: *Oreogeeum montanum* (L.) E. I. Golubk.; *Parageum montanum* (L.) Hara; *Sieversia montana* (L.) R. Br.

Staré Hory, medzi cintorinom a kameňolomom, vých. svah vrchu Dubie. – Ľubochňa, Salatínska dolina (oba Ružička sec. CHRTEK & ŠOURKOVÁ 1992b: 120). – ŠPR Padva, *Acereto-Piceetum*, 1 340 m, *Mughetum calcicolum*, 1 400 m (VOLOŠČUK 1975: 117, BOHUŠ 1979_R). Veľká Fatra (BORBÁS 1898a: 23, JÁVORKA 1924: 532, DOSTÁL 1989: 454, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 446, ŠTRBA 2004b: 97).

Druh horských lúk, holi a niv (*Calamagrostion villosae*, *Trisetion fuscii*, *Festucion picturatae*, *Nardion strictae*), s ťažiskom výskytu v najvyšších polohách Tatier, Nízkych Tatier a Babej hory (CHRTEK & ŠOURKOVÁ 1992b: 118). Údaje z Veľkej Fatry nie sú doložené herbárovými položkami. Pravdepodobne záměna (v sterilnom stave) s *Geum rivale*.

Lit.: 136, 207, 208, 432, 488, 558, 1027, 1110, 1184.

***Globularia nudicaulis* L.**

V lesnom údolí pri Harmanci (SCHWARZMANN s. a._R: 11). Rastie v Alpách a Pyrenejach, 800–2 600 m (http://erick.dronnet.free.fr/belles_fleurs_de_france/globularia_nudicaulis1.htm).

***Helianthemum alpestre* (Jacq.) DC. – devätorník alpínsky**

Syn.: *Rhodax alpestris* (Jacq.) Fuss, *Rh. italicus* subsp. *alpestris* (Jacq.) Á. Löve et D. Löve

Skalná Alpa, kosodrevina na vrchole, 1 460 m (VOLOŠČUK 1985_R: 1, 1986_R: 10, 1989: 152; Vološčuk sec. BOHUŠ 1986_R; KALÚZ & ŽUFFOVÁ 1989: 216; KULFAN 1989: 175).

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 586, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 561).

Vo Veľkej Fatre nerastie (ŠUSTEKOVÁ 1997_R: 41). Z príbuzných druhov sa v území vyskytuje len *Helianthemum rupifragum*; priamo na Skalnej Alpe *H. grandiflorum*.

Lit.: 207, 208, 504, 558, 641, 1119, 1175, 1187, 1195, 1255, 1256.

***Helleborus viridis* L. – čemerica zelená**

V lesoch pri Harmanci (VAŘEČKA 1857: 9).

Výskyt spochybnil už FUTÁK (1943: 76), ktorý ho neskôr (FUTÁK 1982b: 47) zaradil medzi nesprávne údaje.

Lit.: 241, 257, 558, 748, 805, 1036, 1097.

***Hepatica nobilis* Schreb. – pečeňovník trojlaločný**

Syn.: *Hepatica triloba* Gilib., nom. illeg.; *Anemone hepatica* L.

Salátninske údolie pri Ľubochni, S, 600 m, smrečina (KLIKA 1926b: 59).

Údaj sa napriek opakovanému hľadaniu nepodarilo potvrdiť. Vzhľadom na ročné obdobie, kedy bol robený fytoecologický zápis (1. 8.) ako aj výskyt netypických jedincov *Asarum europaeum* s delenými listami na lokalite možno predpokladať zámenu s týmto druhom.

FUTÁK (1943: 78) uviedol výskyt z južného okraja územia s poznámkou: „Videl som exemplár, ktorý doniesla žiačka banskobystričského gymnázia z Laskomerskej doliny, sám som však *H. nobilis* v obvode Kremnických hôr nespieral.“

Lit.: 21, 50, 241, 261, 305, 519, 949, 1397.

***Hieracium decipiens* Tausch – jastrabník klamlivý**

[*Hieracium nigrescens* agg.]

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 1150, DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1191).

Pravdepodobne endemit Krkonôš (KRAHULEC 2006: 506, Chrtek jun. 2007 in litt.).

***Hieracium nigrescens* Willd. s. str.**

(*H. alpinum* > *H. murorum*) – jastrabník čiernasty

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 1150, DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1191).

Endemit Krkonôš (CHRTEK jun. 2004: 575, KRAHULEC 2006: 506); vo Veľkej Fatre nerastie.

***Hieracium pallescens* Waldst. et Kit.**

(*H. bifidum* ≥ *H. dentatum*) – jastrabník bledý

Syn.: *Hieracium incisum* Hoppe, *H. neilreichii* A. Kern., *H. incisum* subsp. *neilreichii* (A. Kern.) Zahn

Křížna (ZAHN 1911: 150, 1935: 736; LENGYEL 1915: 43).

Veľká Fatra (JÁVORKA 1925: 1255).

Balkánsky druh; na Slovensku nerastie. Pravdepodobne zámena s *Hieracium dentatum* (Mráz 2006 in litt.).

Lit.: 488, 647, 906, 1133, 1137, 1397.

***Hieracium vagneri* Pax (*H. alpinum* – *H. caesium*)**

– jastrabník Wagnerov

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 1153, DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1194).

Východokarpatský druh; vo Veľkej Fatre nerastie. Údaje sa môžu vzťahovať na *Hieracium caesium* s. l. (Mráz 2006 in litt.).

***Holosteum umbellatum* L. – burinka okolíkatá**

Ľubochnianska dolina, pri jazere Blatné (MEDOVIČ 1988_R: 2).

Druh výslunných trávnatých miest v nížinách až pahorkatinách; jeho výskyt na uvedenej lokalite je málo pravdepodobný. Hoci lokalitu navštívilo viacero botanikov, nik iný ho odtiaľ neuviedol.

***Hypericum × laschii* A. Fröhl.**

(*H. maculatum* × *H. tetrapterum*)

Biely potok (ZELENÝ 1982: 313).

Nesprávna lokalizácia pôvodného údajja (cf. MARGITTAI 1913a: 242); ide o údolie potoka Belá v Krivánskej Fatre.

***Hypochaeris glabra* L. – prasatník holý**

Stráne nad Blatnickou dolinou, 530 m, SV, *Pinetum sylvestris*. – Plešovica, skalnaté sv. svahy, 530 m (oba KLIKA 1926b: 61, 81). – Ploská, 1 300 m, SV a 1 500 m, JV, *Nardetum* (KLIKA 1926b: 71). – Čierny kameň, 1 350 m, S, kosodrevina; 1 360 m, JZ, *Deschampsietum flexuosae* (KLIKA 1926b: 64, 77). – Šiprúň, 1 300 m, J, *Nardetum* (KLIKA 1926b: 71). – Ľubochňa, Grúň, 530 m, SV, bučina s *Carex alba* (KLIKA 1929a: 270). – údolie Biely potok, na lúkach (LENGYEL 1915: 42).

Druh vlhších piesčitých a hlinito-piesčitých polí, v minulosti veľmi vzáčne doložený z Bielych Karpát, úpätia Tatier a Podhradka pri Prešove (Mráz 2007 ined.). Prinajmenšom údaje zo supramontánneho stupňa, veľmi pravdepodobne však aj údaje z vápencových strání možno preto pokladať za mylné (pravdepodobne zámene s iným príbuzným druhom, napr. *Hypochaeris maculata*).

Lit.: 75, 519, 522, 558, 647, 921, 1180, 1397.

***Inula oculus-christi* L. – oman hodvábný**

Blatnica, spálenisko pod Ostrou, ojedinele (PAULECH 1980: 49).

Nesprávny údaj. Oman hodvábný je teplomilný druh, rozšírený v matranských pahorkatinách a južných predhorciach Karpát, lemujuúcich panónsku panvu; do centrálnych pohorí Karpát neprenikol (HROUDA 1974: 183).

Lit.: 558, 822.

***Jasione montana* L. – pavinec horský**

Blatnica, Za Ostrou (INTRIBUS 1980: 189).

Nesprávny údaj. Pavinec horský je výrazný acidofyt s ťažiskom výskytu na plytkých, výhrevných, oligotrofných a kyslých silikátových substrátoch, vápenatým podkladom sa vyhýba (Miháliková 2007 in litt.). Najbližšie k územiu rastie na hrebienkoch záp. a zjz. od obce Dubové, 543–570 m, na rozhraní Turčianskej kotliny a pohoria Žiar (BERNÁTOVÁ et al. 2006b: 57).

Lit.: 452, 558.

***Juncus acutiflorus* Ehrh. ex Hoffm. – sitina ostrokvetá**

Syn.: *Juncus sylvaticus* auct. non Reichard

Laskomerská dolina (MARKUS 1865a: 384, TMÁK 1886: 10).

Druh rastie veľmi vzáčne len na Záhorskej nížine (Mičieta 2006 in litt.).

***Juncus atratus* Krock. – sitina čiernastá**

Ružomberok, Jazierske travertíny (REMOVČÍKOVÁ 1989_R: 8, 13).

Sitina čiernastá rastie na Záhorskej, Podunajskej a Východoslovenskej nížine až po úpätie Vihorlatu; v súčasnosti je jej výskyt ojedinelý a čoraz vzácnejší (MIČIETA 1980_R: 142, 2006 in litt.). Zámena, najskôr s *Juncus alpinoarticulatus*.

***Juncus trifidus* L. – sitina trojzázrová**

Veľká Fatra (?) (DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1272).

Údaj je pravdepodobne založený na jedinej herbárovej položke:

Veľká Fatra, V. Nábělek VI. 1936 SAV (cf. MÍCIETA 1980_R: 106).
Lit.: 208, 1230.

***Knautia drymeia* Heuff. – chrastavec krovískový**
Harmanecká dolina, Lastovičia, vápencová bučina s tisom, 800 m (MAJER 1980: 271). – Majerova skala, vrcholová časť (BENČAĎOVÁ & UJHÁZY 1998: 33).
Na Slovensku sa vyskytuje len na Záhorskej nížine, Devínskej Kobyle a v južnej časti Malých Karpát (ŠTĚPÁNEK 1985: 159). Na Majerovej skale sme pri overovaní našli len *Knautia dipsacifolia*.

***Knautia longifolia* (Waldst. et Kit.) W. D. J. Koch – chrastavec dlholistý**
Majerova skala (MÁRKUS 1866: 110). – na vrchole Tlstej pri Blatnici (BORBÁS 1904b: 39).
Nesprávne údaje (SCHIDLAY 1956: 204, ŠTĚPÁNEK 1985: 174). Údaj z Majerovej skaly sa na základe revízie herbárovej položky vzťahuje na *Knautia turocensis* (cf. LENGYEL 1915: 38, SCHIDLAY l. c.).
Lit.: 142, 269, 558, 733, 806, 906, 1024, 1037.

***Lactuca quercina* L. – šalát dubolistý**
KLIKA (1926b: 47, 53, 58, 1927a: 11, 17, 22, 26, 1929a: 261) uviedol výskyt z bukových, jedľových, javorovo-bukových, smrekovo-bukových aj smrekových lesov od Žarnovickej doliny cez Rakšiansku a Dedošovú dolinu, Konský dol, Tlstú, Ostredok, Ploskú a Kľak po údolia Blatná a Dolné Čierňavy pri Lubochni, 500–1 350 m. Niektoré údaje prevzali aj Soó (1930: 286) a DOMIN (1931a: 30).
Pravdepodobne záměna s mohutnými, netypickými jedincami *Prenanthes purpurea*. Šalát dubolistý sa na Slovensku vyskytuje v dúb-
ravách, agátinách a lesných lemochoch v obvodoch eupanónskej, matranskej a predkarpatskej flóry; do centrálnych Karpát nezasahuje.
Lit.: 75, 194, 519, 520, 949, 1180.

***Laserpitium prutenicum* L. – lazerník pruský**
Drienok pri Štub. Tepliciach, JV, 1 250 m, *Seslerietum*. – Tlstá, JV, 1 100 m, *Seslerietum-Sempervirentum* (oba KLIKA 1926b: 74, 75).
Druh slatinných lúk (*Molinion*) a striedavo vlhkých svetlých dúb-
rav (*Quercetea robori-petraeae*) s ťažiskom výskytu v planárnom až submontánnom stupni. Pravdepodobne záměna s *Laserpitium latifolium*. Ako pochybný hodnotil údaj už HLAVAČEK et al. (1984j: 369).
Lit.: 357, 519, 558.

***Lastrea limbosperma* (Bell. ex All.) Holub et Pouzar – peračinovec horský**
Syn.: *Oreopteris limbosperma* (Bell. ex All.) Holub; *Polystichum montanum* Roth
V skalnatých horských lesoch, len na Salatíne, tu početne (Whbg.) (SAGORSKI & SCHNEIDER 1891: 581).
Nesprávna interpretácia pôvodného údaja. WAHLENBERG (1814: 329) z vrchu Salatín nad Lubochnianskou dolinou uviedol výskyt *Aspidium montanum* (Lam.) Sw., čiže *Cystopteris montana* (cf. HAZSLIN-SZKY 1864: 318).
Lit.: 558, 904.

***Lathyrus pannonicus* (Jacq.) Garcke – hrachor panónsky**
Lubochnianska dolina, Magura, 1 140 m, Z, *Carici albae-Fagetum* (HOZÁK 1967_R: z. 16).
Na Slovensku kriticky ohrozený druh mokrých lúk, vyskytujúci sa vzáčne len na Záhorskej a Podunajskej nížine (CHRŤKOVÁ 1988c: 214).

***Leontodon caucasicus* (M. Bieb.) Fisch.**
Na subalpínskych lúkach: nad Blatnicou (WAGNER 1901: 37).
Záměna, najskôr s niektorým poddruhom *Leontodon hispidus*.

***Leucanthemopsis alpina* subsp. *tatrae* (Vierh.) Holub – králik alpínsky tatranský**
Syn.: *Leucanthemopsis tatrae* (Vierh.) Holub
Blatnica, za Ostrou (INTRIBUS 1980: 189, ut *Chrysanthemum alpinum* L.).
Tatranský endemit, osídľujúci vlhké silikátové a mylonitizované sutiny (*Androsacion alpinae*, *Festucion versicoloris*) a snehové výležišká (*Salicetalia herbaceae*) v subalpínskom až subniválnom stupni Nízkyh, Západných a Vysokých, vzáčne Belianskych Tatier (KLIMENT 1999: 217). Autor pravdepodobne mienil niektorý druh *Leucanthemum vulgare* agg.
Lit.: 452, 554, 558.

***Luzula alpinopilosa* (Chaix) Breistr. – chlpaňa gaštanová**
Syn.: *Luzula spadicea* (All.) DC.
Majerova skala (MÁRKUS 1866: 111).
Veľká Fatra (DOSTÁL 1950: 1822, 1989: 1252; SOJÁK 1983a: 384; DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1284).
Na Slovensku je známa (v subsp. *obscura* S. Fröhner) len zo subalpínskeho až subniválneho stupňa Západných, Vysokých, Belianskych a Nízkyh Tatier, Babej hory a Krivánskej Fatry, kde rastie na vlhkých sutinách, mokvavých skalách, v prameniskách a na okrajoch snehových výležísk v spoločenstvách (pod)zväzov *Trisetion fusci*, *Festucion versicoloris*, *Juncion trifidi*, *Adenostylenion alliariae*, *Cratoneuro filicini-Calthion laetae* a tr. *Salicetea herbaceae* (diagn. druh). Za pochybný pokladal Márkusov údaj už SCHIDLAY (1956: 224).
Lit.: 202, 207, 208, 554, 558, 733, 806, 906, 1037.

***Lychnis coronaria* (L.) Desr. – kukučka vencová**
Uľanka, na brehoch potoka Bystrica (TMÁK 1886: 4).
– roztrúsene na úpäti Drienka, väčšinou len jednotlivivo (WAGNER 1901: 18).
V prípade Tmákovho údaja išlo s najväčšou pravdepodobnosťou o splanený výskyt (druh často pestovaný v záhradkách); Wagnerov údaj je problematický. Kukučka vencová je teplomilný východomediteránny druh, zasahujúci na sever po Pohronie; najbližšie k územiu rastie v Iliašskej doline pri Banskej Bystrici (TURIS & TURISOVÁ 2004: 124).
Lit.: 26, 558, 1123, 1249.

***Lysimachia thyrsoflora* L. – bazanovec kytkový**
Syn.: *Naumburgia thyrsoflora* (L.) Rchb.
Gader (Boldis). Pochybné, treba ešte potvrdiť (WAGNER 1901: 46).
Nesprávny výklad pôvodného údaja. Kapitola VI v práci Boldisa (BOLDIS 1897) je síce venovaná flóre Gaderskej doliny; v jej závere však autor vymenoval všetky druhy čeľade Primulaceae, ktoré našiel v Turci. U viacerých druhov (napr. *Primula auricula*, *P. acaulis*, *Cyclamen europaeum*) uviedol aj lokality, u *Lysimachia thyrsoflora* len: „tu i tam na močaristých miestach.“ Bazanovec kytkový rastie v súčasnosti vzáčne v Oravskej kotline a Kysuckej pahorkatine (v minulosti tiež v Ipel'sko-rimavskej brázde a na Východoslovenskej nížine); z Turčianskej kotliny ani z územia bývalej turčianskej župy jeho výskyt nie je doložený.
Lit.: 558, 1123, 1381.

***Marrubium peregrinum* L. – jablčník cudzí**
Ad opp. Lubochňa (Domin 20. 7. 1919 PRC sec. CHRŤEK 1993a: 214, Hadinec 2007 in litt.).
Ťažisko výskytu na Slovensku má v panónskej oblasti, odkiaľ oje-

dinele zasahuje do priľahlých karpatských predhorí. CHRTEK (l. c.) preto zaradil Dominov zber medzi pochybné lokality.

Medicago prostrata Jacq. – lucerna rozprestretá

Ružomberok, Jazierske travertíny (REMOVČIKOVÁ 1989_R: 14).

Druh výslnných strání, rozšírený okrem panónskej oblasti len v tep-lejších predhorách Západných Karpát (CHRŤKOVÁ 1988i: 271, 272).

Micromeria thymifolia (Scop.) Fritsch

Syn.: *Satureja rupestris* Wulf. ex Jacq.

Na skalách nad obcou Staré Hory (SCHWARZMANN s. a._R: 38).

Nesprávny údaj; druh je pokladaný za endemit Balkánskeho pol-ostrova (<http://facta.junis.ni.ac.yu/facta/phat/phat97/phat97-09.pdf>).

**Minuartia fastigiata (Sm.) Rchb. – kurička
zväzkovitá**

Syn.: *Minuartia rubra* auct. non (Scop.) McNeil

Pri Ľubochni (DOSTÁL 1989: 147, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 165).

Rastie na výslnných kamenistých stráňach, skalných stepiach a pie-sočnatých pôdach v nížinách a pahorkatinách, najmä na južnom Slovensku; jej výskyt v území je málo pravdepodobný.

Lit.: 207, 208, 1397.

Minuartia gerardii (Willd.) Hayek – kurička

Gerardova

Syn.: *Arenaria gerardii* Willd.; *Minuartia verna* subsp. *gerardii* (Willd.) Graebn.; *Alsine verna* β *alpina* Neilr.; *Arenaria recurva* Geners.

Na Šturci (Kitaibel sec. KANITZ 1863a: 104). – Gader-ská dolina, na skalách (J. DVOŘÁK & KREJČÍ 1953: 112).

Údaje o výskyte *Minuartia gerardii* z územia Slovenska sa vzťa-hujú na karpatský endemit *Minuartia pauciflora* (Kit.) Dvořáková – kurička karpatská, ktorý však v slovenskej časti Západných Kar-pát rastie len v subalpínskom až subniválnom stupni Západných, Vysokých a Belianskych Tatier (DVOŘÁKOVÁ 2003: 353, 354).

Lit.: 215, 505, 558, 805, 1037, 1397.

**Minuartia sedoides (L.) Hiern. – kurička
rozchodníkovitá**

Syn.: *Cherleria sedoides* L.

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 148, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 167).

Druh alpínskych travinno-bylinných fytoocenóz (*Oxytropido-Ely-nion*, *Festucion versicoloris*, *Caricion firmiae*); o výskyte vo Veľkej Fatre nie je známy konkrétny údaj ani herbárová položka.

Lit.: 207, 208, 558.

**♂ *Muscari neglectum* Guss. ex Ten. – modrica
nebadaná**

Syn.: *Muscari racemosum* (L.) Medik. non Mill., nom. illeg.

Cmarovo, vých. svah (VAŘEČKA 1857: 12).

Teplomilný druh známy z južného Slovenska. Už FUTÁK (1943: 69) hodnotil tento údaj ako problematický.

Lit.: 241, 1036, 1097.

**Myosotis alpestris F. W. Schmidt – nezábudka
alpínska**

Blatnica, Pod Vôdkou (HORVÁTHOVÁ 1967_R: 10); Padva, dno, 835 m, JV (HAJDUK 1980b: 311). – Kľak, hôľne lúky (PETRIKOVICH 1913: 42, 1913_R: 61). – Čier-ny kameň (BORBÁS 1898b: 48).

Veľká Fatra (PETRIKOVICH 1913: 47, DOSTÁL 1989: 843, DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 886).

Vysokohorský druh viazaný na alpínske spoločenstvá silne vyfuko-vaných hrebienkov (*Oxytropido-Elynion*), vápencových a dolomi-tových sutín (*Papaverion tatrici*) i snehových políčok zväzu *Ara-bidion caeruleae*. Vo Veľkej Fatre dosiaľ nebol zistený (MIČÁKOVÁ 1990_R: 46, KRÁLIK 1993: 129).

Lit.: 137, 207, 208, 309, 558, 620, 849, 1229, 1234.

Nasturtium officinale R. Br. – potočnica lekárska

Syn.: *Cardaminum nasturtium* Moench

Blatnica, Dedošová dolina, za treťou horárňou blízko pily (MALOCH 1937: 115).

V minulosti často zamieňaná s druhom *Cardamine amara*, na ktorý sa podľa Lengyela (LENGYEL 1915: 23) vzťahuje aj Vařečkov údaj z brehov potoka Bystrica.

Lit.: 647, 708, 1397.

Nigritella nigra (L.) Rchb. f. – tmavohlávka čierna

Syn.: *Satyrium nigrum* L.; *Nigritella angustifolia* Rich.

Na lúkach pri Harmanci (SCHWARZMANN s. a._R: 56).

– Šturec (Kitaibel sec. KANITZ 1863a: 94). – pod Plos-kou (BOLDIS 1897: 33).

Zámena, pravdepodobne s *Traunsteinera globosa* (D. Ditě). V sú-vislosti s Kitaibelovým údajom už NEILREICH (1870: 23) napísal: „in neuerer Zeit niemand diese Pflanze in Ungarn gefundet hat“, neskôr LEHNGYEL (1915: 17): „kommt heute dort kaum vor“.

Lit.: 50, 314, 505, 647, 748, 805, 806, 1037, 1241.

Orolaya grandiflora (L.) Hoffm. – lúčovka veľkokvetá

Ľubochnianska dolina, údolie Blatná, 800 m, JV, jed-lina (KLIKA 1926b: 54).

Druh výslnných skalnatých strání (*Festucion valesiacae*, *Asplenio-Festucion pallentis*) v panónskych pahorkatinách, len ojedinele zasahujúci na okraje priľahlých karpatských predhorí, od Malých Karpát po Štiavnické vrchy (HLAVAČEK et al. 1984l: 381).

Lit.: 519, 558.

Orobanche alba Stephan ex Willd. – záraza biela

Okolie Harmanca (Trapl sec. FUTÁK 1943: 92). – Skla-binský hrad, na *Medicago falcata* (PETRIKOVICH 1913_R: 65).

Prvý údaj sa podľa položky v PRC vzťahuje na *Orobanche reti-culata* (ZÁZVORKA 1997: 501), druhý na zárazu žltú (*O. lutea*), ktorá sa tu na uvedenom hostiteľovi vyskytuje dodnes.

**Orobanche artemisiae-campestris Vaucher
ex Gaudin – záraza šupinatá**

Syn.: *Orobanche loricata* Rchb.

Na *Artemisia*: Blatnica (WAGNER 1901: 46). – Ostrá, vrcholová časť (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 172).

Výrazný xerotermofyt, parazitujúci výlučne na *Artemisia campes-tris*; v súčasnosti spoľahlivo doložený len z Devínskej Kobyly. ZÁ-zVORKA (1997: 490) zaradil údaje z Veľkej Fatre medzi pochybné.

Lit.: 55, 558, 1156.

Orobanche gracilis Sm. – záraza útla

Syn.: *Orobanche cruenta* Bertol.

Laskomer, na *Genista pilosa* (TMÁK 1884: 22).

Teplomilný submediteránny druh, ktorý dosahuje severnú hranicu rozšírenia na jz. Slovensku. Pravdepodobne zámena s niektorým iným druhom (ZÁZVORKA 1997: 528).

Lit.: 50, 241, 1036.

Orobanche picridis F. W. Schultz – záraza horčiková

Blatnica, Kozia skala, j. svah (BERNÁTOVÁ & KUBÁT 1980: 172).

ZÁZVORKA (1997: 491) zaradil údaj z Kozej skaly medzi nepotvrde-né literárne údaje.

Výskyt druhu z lokality Piesky uviedla už TEXTORISOVÁ (1930_R: 81) s poznámkou, že napriek početnému výskytu *Picris hieracioid-*

des ho zistila na *Pimpinella major*. ZÁZVORKA (1997: 526) v rámci charakteristiky druhu *Orobanchae alsatica* pravdepodobne v súvislosti s týmto nálezom uvádza: „V herbári PRC je uložený doklad z okresu 21c: Blatnica [na *Pimpinella major*] (Textorisová s. d. PRC). Rastlina bola zbieraná asi na začiatku tohto storočia, doklad je veľmi poškodený a nie je možné rozhodnúť, či ide o druh patriaci do komplexu *O. alsatica* alebo o *O. mayeri*.“
Lit.: 26, 50, 55, 1156.

***Orobanchae teucarii* Holandre – zárafa hrdobarková**
Na Sklabinskom zámku v trávnikoch (PETRIKOVICH 1913_R: 65).

Na Slovensku rastie s istotou len na Devínskej Kobyle a na Pohanskej hore v Malých Karpatoch (ZÁZVORKA 1997: 509); na uvedenej lokalite sme zbierali *Orobanchae lutea*.

***Pedicularis verticillata* L. – všivec praslenatý**

Kľak, len jednotlivito (WAGNER 1901: 45); hôľne lúky (PETRIKOVICH 1913: 42, 1913_R: 67).

Veľká Fatra (PETRIKOVICH 1913: 47; DOSTÁL 1949: 1345, 1989: 946; RUŽIČKA & PETRÁNOVÁ 1964: 28; KRIŠKA 1969: 127; ČIHAŘ & KOVANDA 1983: 190; RANDUŠKA & KRIŽO 1983: 310; MIHÁL et al. 1988: 100; DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 988).

Druh s ťažiskom výskytu vo vysokohorských spoločenstvách triedy *Carici rupestris-Kobresietea* (diag. druh). Výskyt na Kľaku sa napriek hľadaniu nepodarilo potvrdiť. Údaje Wagnera a Petrikoviča, nedoložené herbárovou položkou, prevzali aj SOJÁK (1983a: 294), HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ (1985b: 425), HOLUB & KMEŤOVÁ (1997: 409).

Lit.: 182, 202, 207, 208, 558, 629, 765, 849, 888, 901, 939, 1123, 1249.

***Phelipanche arenaria* (Borkh.) Pomel – zárafa piesočná**

Syn.: *Orobanchae arenaria* Borkh.

Pri Šturci v Liptove na *Artemisia campestris* (Kit.) (SAGORSKI & SCHNEIDER 1891: 425).

Nesprávny výklad pôvodného údaj. Kitaibel (in KANITZ 1863: 101) uviedol zo Šturca (Sturetz) *Phelipanche purpurea*. Zárafa piesočná rastie len na jz. a južnom Slovensku, ojedinele v Strednom Pohorí (ZÁZVORKA 1997: 471).

***Pilosella apatelia* (Nägeli et Peter) Soják**

(*P. floribunda* – *P. officinarum*)

Syn.: *Hieracium apatelium* Nägeli et Peter

Veľká Fatra: Kľak (DOSTÁL 1949: 1465).

Problematický údaj; rovnako ako v prípade niekoľkých ďalších (*P. flagellariformis*, *P. macrostolonum*, *P. piloselliflora*) nie je jasné, či ide naozaj o zmienené druhy. *Pilosella apatelia* navyše predstavuje taxón so spornou druhovou úrovňou (Chrtek jr. 2007 in litt.).

JÁVORKA (1925: 1237) uviedol z Veľkej Fatry v rámci *Hieracium apatelium* aj výskyt *H. mietusiae* Borbás.

Lit.: 408, 488, 1249, 1397.

***Pilosella auriculoides* (Láng) F. W. Schultz**

(*P. bauhini* – *P. echiooides*) – chlpánik uškovitý

Syn.: *Hieracium auriculoides* Láng

„...mi určili nápadný druh jastrabníka z Norkovej“ (TEXTORISOVÁ 1930_R: 99).

Vzhľadom na absenciu druhého rodiča (pozrite ďalej) je toto určenie problematické.

***Pilosella bifurca* (M. Bieb.) F. W. Schultz et Sch.**

Bip. (*P. echiooides* ≤ *P. officinarum*) – chlpánik vidlicovitý

Syn.: *Hieracium bifurcum* M. Bieb.

Horný Harmanec (TMÁK 1884: 19).

Problematický údaj, vzhľadom na absenciu *Pilosella echiooides*.

***Pilosella echiooides* (Lumn.) F. W. Schultz et Sch.**

Bip. – chlpánik hadincovitý

Syn.: *Hieracium echiooides* Lumn.

Majerova skala (MÁRKUS 1866: 111).

Druh je rozšírený len v najteplejších oblastiach Slovenska (bližšie PECKER 2002: 138, 139). HAZSLINSZKY (1872: 266) zaradil Márkusov údaj do spoločného odstavca s *Hieracium prenanthoides* Vill.; v takomto poňatí ho opakuje TMÁK (1884: 19).

Lit.: 318, 558, 647, 733, 806, 906, 1036, 1397.

***Pilosella flagellariformis* (Gus. Schneid.)**

Soják (*P. flagellaris* – *P. lactucella*) – chlpánik výbežkotvarý

Syn.: *Hieracium flagellariforme* Gus. Schneid.

Veľká Fatra: Blatnica (JÁVORKA 1925: 1233).

Pozrite poznámku u *Pilosella apatelia*.

Lit.: 488, 1249.

***Pilosella macrostolonum* (Gus. Schneid.) Soják**

(*P. caespitosa* < *P. officinarum*) – chlpánik tenkopoplazový

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 1170, DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1208).

Pozrite poznámku u *Pilosella apatelia*.

***Pilosella piloselliflora* (Nägeli et Peter) Soják**

(*P. floribunda* < *P. officinarum*) – chlpánik pekný

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 1170, DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1208).

Pozrite poznámku u *Pilosella apatelia*.

***Pilosella sphaerocephala* (Froel.) F. W. Schultz**

et Sch. Bip. (*P. angustifolia* – *P. macrantha*)

– chlpánik guľatohlavý

Syn.: *Hieracium sphaerocephalum* Froel., *H. furcatum* Hoppe

Majerova skala (MÁRKUS 1866: 110).

Vysokohorský druh opísaný z tirolských Álp, zaznamenaný v Nemecku, Švajčiarsku, Rakúsku, Taliansku, Slovinsku a Chorvátsku (<http://www.pgrforum.org/cwris/cwris.asp?fact=554754>); na Slovensku sa nevyskytuje.

Lit.: 733, 806, 906, 1037.

***Poa badensis* Haenke ex Willd. – lipnica bádenská**

Na vápencových skalách a sutine: Majerova skala, Krížna (LENGYEL 1915: 6, 13). – Blatnická dolina (TEXTORISOVÁ 1930_R: 15).

Údaj z Blatnickej doliny sa podľa herbárovej položky (Textorisová 25. 6. 1922 SLO) vzťahuje na lipnicu alpínsku (*Poa alpina*), ktorá rastie aj na Majerovej skale a Krížnej.

Lit.: 558, 647, 906, 1211, 1249, 1397.

***Polystichum setiferum* (Forsk.) Moore ex Woy.**

– paprad'ovec štetinatý

Harmanecká dolina (Mar 63, 239, Pet 79, 66, Tm 106, 26) (FUTÁK 1943: 66). – Čierny kameň, 1 060 m, S, *Piceetum-Fagetum carpaticum filicetosum* (KLIKA 1927a: 27).

FUTÁK (1943: 66) nesprávne vztiahol údaje o výskyte *Aspidium aculeatum* Döll (MÁRKUS 1867b: 239; TMÁK 1885: 26) resp. *A. aculeatum* L. (PETROGALLI 1887: 66), t. j. *Polystichum aculeatum*, na mylne uvádzaný druh *P. setiferum* (juho- a západoeurópsky druh, na Slovensko nezasahuje). SCHIDLAY (1966: 196) v tejto súvislosti

uviedol, že mnohí starší autori vzhľadom na existenciu prechodov zlučovali *Polystichum aculeatum*, *P. braunii* a *P. setiferum* do jedného druhu *Aspidium aculeatum* Döhl. Podľa Dostála (DOSTÁL 1948: 41) exempláre určované ako *Polystichum setiferum* pravdepodobne patria *P. lobatum* f. *pseudoangulare* Wilczek.
Lit.: 241, 520, 558, 748.

Potentilla sordida Fr. ex Aspegren – nátržník špinavý [*Potentilla collina* agg.]

Blatnica, Plešovica, Pipiška (Kmet'ová 1975 SAV sec. GOLIAŠOVÁ 1992: 177).
Nesprávna lokalizácia zberu. V skutočnosti ide o pahorok Plešovica (318,4 m) jz. od mesta Tlmače (cf. PENIAŠTEKOVÁ 2002a: 70).
Lit.: 67, 276, 558.

Primula integrifolia L.

Na skalách nad Harmancom (SCHWARZMANN s. a. r.: 16).
Rastie vo vysokých polohách Pyrenejí, ca 1 900–2 700 m (http://erick.dronnet.free.fr/belles_fleurs_de_france/primula_integrifolia.htm).

Primula minima L. – prvosienka najmenšia

Hermanec (Kitaibel sec. KANITZ 1863a: 101).
Rastie len v Tatrách a Nízkych Tatrách na holiach, silne vyfukovaných hrebienkoch a hranách (diagn. druh tr. *Carici rupestris-Kobresietea*) aj v snehových výležiškách v subalpínskom až subniválnom stupni.
FUTÁK (1943: 89) na základe Neilreichových súhrnných údajov (NEILREICH 1866: 198) citoval ako autora tohto údaja aj Wahlenberga (WAHLENBERG 1814: 55), ktorý však *Primula minima* z Veľkej Fatry neuviedol.
Lit.: 241, 505, 558, 805, 1037, 1123, 1397, 1402.

Pritzelago alpina (L.) Kuntze – žeruška alpínska

Syn.: *Hutchinsia alpina* (L.) R. Br.
Veľká Fatra (DOMIN 1928: 28; DOMIN et al. 1928: 76; DOSTÁL 1948: 267, 1958: 158, 1989: 325; NOVÁK 1954: 373; SLIMÁK 1966: 218; MIHÁLIK 1967: 21, 1969: 67, 1975: 5; SVATOŇ 1968: 46; ČIHAŘ & KOVANDA 1983: 214; SOJÁK 1983c: 154, s otáznikom; RANDUŠKA et al. 1983: 90; MIHÁL et al. 1988: 121; DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 327).
Vysokohorský druh s ťažiskom výskytu v spoločenstvách snehových políčok (diagn. druh zv. *Arabidion caeruleae*); najbližšie rastie v Krivánskej Fatre. MARHOLD (2002b: 624) hodnotil údaje ako pravdepodobne mylné.
Lit.: 182, 198, 201, 202, 206, 207, 208, 558, 727, 765, 766, 767, 771, 811, 889, 925, 939, 972, 1397.

Prunus tenella Batsch – mandľa nízka

Syn.: *Amygdalus nana* L.; *Prunus nana* (L.) Stokes non Du Roi, nom. illeg.
Na pasienkoch, medzi skalami: Laskomer (VAŘEČKA 1857: 13).
Ponticko-panónsky druh, ktorého severná hranica rozšírenia prechádza južným Slovenskom (Kováčovské kopce, Drieňová hora, Belianske kopce). Ako pochybný hodnotila Márkusov údaj už BERTOŤOVÁ (1992b: 494), ktorá ho však lokalizovala do ftg. okresu Slovenské stredohorie. Podľa Neilreicha (NEILREICH 1866: 83) išlo o exempláre, pochádzajúce z kultúry.
Lit.: 241, 748, 805, 1097, 1341.

Pseudolysimachion maritimum (L.) Á. Löve et D. Löve – veronika dlholistá

Syn.: *Pseudolysimachion longifolium* (L.) Opiz; *Veronica longifolia* L.
Blatnica, Konský dol, vápencové bučiny na jv. svahu, 640 m (VOLOŠČUK 1980b: 270).
Mylný údaj (pravdepodobne zámena s *Pseudolysimachion spicatum*). Druh sprevádza alúviá riek na nížinách v panónskej oblasti,

odkiaľ zriedkavo zasahuje do prilahlých predhorí Karpát (TRÁVNÍČEK 1997: 270). Najbližšie k územiau sme ho zaznamenali po oboch brehoch Turca medzi obcami Veľký Čepčín a Dvorec v Turčianskej kotline (BERNÁTOVÁ et al. 2006b: 54).

Pulicaria dysenterica (L.) Bernh. – blšník červienkový

Syn.: *Inula dysenterica* L.
Gaderská dolina, vých. svah oproti Blatnickému hradu (FÁBRY 1880: 51).
Údaj neskôr nepotvrdený (TEXTORISOVÁ 1930_r: 89); pravdepodobne zámena s niektorým druhom rodu *Inula*.
Lit.: 223, 558, 1123, 1249.

Pulsatilla scherfelii (Ullepitsch) Skalický – poniklec biely

Syn.: *Pulsatilla alba* auct. non Rchb., *P. alpina* auct. non (L.) De-larbre; *Anemone alba* auct. non (Rchb.) A. Kern., *A. alpina* auct. non L.
Blatnica, za Ostrou (INTRIBUS 1980: 189). – lúky na holi Križna (SCHWARZMANN s. a. r.: 36).
Veľká Fatra (TRAPL 1924: 47).
Vysokohorský druh s ťažiskom výskytu na trávnatých a skalnatých svahoch v subalpínskom až subniválnom stupni (diagn. druh zväzov *Juncion trifidi*, *Festucion versicoloris* a *Loiseleurio-Vaccinion*), prevažne na žulovom substráte; vo Veľkej Fatre nerastie (cf. FUTÁK 1982g: 113–115). Schwarzmann pravdepodobne mienil veternicu narcisokvetú (*Anemone narcissiflora*), ktorú z Križnej neuvádza.
Lit.: 452, 558, 1050, 1241.

Ranunculus fluitans Lam. – močiarka riečna

Syn.: *Batrachium fluitans* (Lam.) Wimm.
V jarku Teplička v Krpel'anoch (PETRIKOVICH 1913_r: 11).
Veľká Fatra, priamo vo vode potokov (TRAPL 1924: 52); vo vode potôčikov a studničiek (KLIKA 1926b: 80).
Pravdepodobne zámena s druhom *Ranunculus trichophyllus* (Očahel'ová 2007 in litt.; cf. HUSÁK & SLAVÍK 1982: 201), z územia doloženým z niekoľkých lokalít.

Rosa arvensis Huds. – ruža roľná

Cmarovo (TMÁK 1884: 13). – Harmanecká dolina, Lastovičia, jv. svah, 800 m (MAJER 1980: 270).
Ruža roľná sa u nás zriedkavo vyskytuje len na rozhraní karpatskej a panónskej oblasti; možná je zámena (najmä u mladých, sterilných rastlín) s jedincami z okruhu *Rosa canina* alebo *R. dumalis* (VĚTVIČKA 1992: 58).

Rosa majalis Herrm. – ruža májová

Harmanec, 1 050 m (FOTT et al. 1969: 33, URBAN et al. 1971: 45).
Z územia Slovenska je zatiaľ doložený výskyt (pravdepodobne z kultúry) len z údolia pod hradným vrchom Čabrad' (VĚTVIČKA 1992: 56). Podobne ako v ďalších prípadoch možno predpokladať zámenu s *Rosa pendulina* (Větvicka 2007 in litt.).

Rubus glandulosus Bell. – černica žliazkatá

[sect. *Glandulosi*]
Syn.: *Rubus bellardii* Weihe et Nees, nom. illeg.
Blatnica, Gaderská dolina (FÁBRY 1880: 52).
Nesprávny údaj. *Rubus glandulosus* Bell. sa vyskytuje len v Taliansku (<http://www.ars-grin.gov/cgi-bin/npgs/html/taxon.pl?318300>). Údaje o jeho výskytu sa vzťahujú na druh *Rubus pedemontanus* Pinkw. (syn. *R. glandulosus* auct.) s centrom výskytu v Čechách, zasahujúci na východ po západnú časť Poľska, Moravu a Rakúsko (http://botanika.borec.cz/ostruzinik_zlaznaty.php).
Lit.: 223, 1123.

***Salix herbacea* L. – vrba bylinná**

Záver Necpalskej doliny, nad hranicou lesa. – Kýšky, hrebeňová časť (oba PISKUN 1971_R: 54).

Vysokohorský druh, známy zo silikátových holí, sutín, skál a snehových poličok (diagn. druh tr. *Salicetea herbaceae*) v alpínskom až subalpínskom stupni Nízkych, Západných a Vysokých Tatier (cf. KOBLÍŽEK 2006: 277, 279).

***Salix kitaibeliana* Willd. – vrba Kitaibelova**

Blatnica, Gaderská dolina, dolná časť, ca 3 km od ústia (SKOKANOVÁ et al. 2002: 9).

Vysokohorský druh, vyskytujúci sa vzáčne na vlhkých skalách a sutinách v alpínskom a subalpínskom stupni Tatier a Nízkych Tatier (KOBLÍŽEK 2006: 268, 270); vo Veľkej Fatre nerastie.

***Salix nigricans* Sm. – vrba čiernastá**

Syn.: *Salix myrsinifolia* Salisb.

Križna, v čučoriedkovom kroví (PETRIKOVICH 1912a: 3). V strednej Európe sa vyskytuje len v Alpách a ich predhoriach, zo Slovenska je uvádzaná omylom (KOBLÍŽEK 2006: 245). Údaj spochybnili už TEXTORISOVÁ (1930_R: 30) a SCHIDLAY (1956: 188). Lit.: 558, 847, 906, 1249.

***Saxifraga androsacea* L. – lomikameň pochybkový**

Čierny kameň (Klika 1929 PR sec. JASIČOVÁ & FUTÁK 1985: 272, HROUDA 1999: 297).

Výskyt sa nepodarilo overiť ani pri opakovanom podrobnom prieskume územia. Keďže ide o druh subalpínskeho a alpínskeho stupňa, viazaný na sutiny s dlhotrvajúcou snehovou pokrývkou (diagn. druh vzťahov *Androsacion alpinae* a *Arabidion caeruleae*), napriek existencii herbárového dokladu možno lokalitu hodnotiť ako pochybnú.

Lit.: 50, 414, 476, 558, 1171, 1362.

***Saxifraga hieraciifolia* Waldst. et Kit. ex Willd.**

– lomikameň jastrabnikolistý

Syn.: *Saxifraga racemosa* (Townson) Simonk.

Veľká Fatra (NOVÁČKÝ 1943a: 347, DOSTÁL 1948: 541). Vysokohorský druh s ťažiskom výskytu v spoločenstvách tr. *Carici rupestris-Kobresietea* (diagn. druh). JASIČOVÁ & FUTÁK (1985: 237), DOSTÁL (1989: 388), DOSTÁL & ČERVENKA (1991: 387) zaradili údaj medzi pochybné. Môže byť založený na synonymickom omyle (*Saxifraga rotundifolia* auct. non L.), príp. môže ísť (v sterilnom stave) o zámenu s niektorým druhom rodu *Hieracium*. Lit.: 202, 207, 208, 476, 558, 807.

***Saxifraga hirculus* L. – lomikameň kozí**

Na Šturci (Kitaibel sec. KANITZ 1863a: 102).

Žltokvitnúci ohrozený druh bažin; na Slovensku sa nevyskytuje (JASIČOVÁ & FUTÁK 1985: 274). NEILREICH (1866: 229) predpokladal, že môže ísť o zámenu so statnými jedincami lomikameňa vřdzyzeleného (*Saxifraga aizoides*), ktorý však podľa súčasných poznatkov na Šturci nerastie.

Lit.: 202, 207, 208, 290, 476, 505, 558, 805, 1037.

***Saxifraga oppositifolia* L. – lomikameň**

protistojnolistý

Veľká Fatra (ČIHAŘ & KOVANDA 1983: 114).

Vysokohorský druh, s istotou rastúci len v Západných, Vysokých a Belianskych, vzáčne v Nízkych Tatrách (JASIČOVÁ & FUTÁK 1985: 251), najmä v spoločenstvách triedy *Carici rupestris-Kobresietea* a zv. *Androsacion alpinae*.

Lit.: 182, 476, 558.

***Saxifraga paradoxa* Sternb.**

Syn.: *Zahlbrucknera paxadoxia* (Sternb.) Rchb.

Sedlo Harmanec (Cserey). V žiadnom prípade v území nerastie. (WAGNER 1901: 28).

Endemit Východných Álp (<http://www.flora-austria.at/Seiten-Themen/Endemiten-Inhalt.htm>); na Slovensku nerastie (JASIČOVÁ & FUTÁK 1985: 275).

Lit.: 476, 558, 1123.

***Saxifraga wahlenbergii* Ball – lomikameň trváci**

Syn.: *Saxifraga perdurans* Kit.

Salatín pri Ľubochni (s. coll. et s. d. BRA sec. JASIČOVÁ & FUTÁK 1985: 268).

Veľká Fatra (DOMIN 1928: 29, DOMIN et al. 1928: 323, NOVÁČKÝ 1943a: 347).

Na vytipovaných lokalitách (napr. na Čierňavskom vrchu) sme lomikameň trváci nenašli. WAHLENBERG (1814: 122) z vrchu Salatín uviedol len *Saxifraga adscendens*. FRITZE & ILSE (1870: 524) zaradili *Saxifraga perdurans* medzi druhy, ktoré v Salatínskom údolí nenašli. Napriek existencii herbárovej položky hodnotili výskyt na uvedenej lokalite ako pochybný už JASIČOVÁ & FUTÁK (l. c.).

Lit.: 50, 191, 201, 476, 558, 807.

***Scorzoneroides pseudotaraxaci* (Schur) Holub**

– púpavec voňavý

Syn.: *Leontodon pseudotaraxaci* Schur, *L. montanus* subsp. *pseudotaraxaci* (Schur) Finch et P. D. Sell; *Scorzoneroides montana* subsp. *pseudotaraxaci* (Schur) Holub

Blatnica, za Ostrou (INTRIBUS 1980: 189).

Veľká Fatra (CSONGOR 1947: 58; DOSTÁL 1950: 1519, 1989: 1102; FUTÁK 1972b: 425, s otáznikom; SOJÁK 1983c: 308; MIHÁL et al. 1988: 48; DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1284).

Známy z trávnatých a kamenitých hôľ (*Seslerion tatrae*, *Oxytropido-Elynon*, *Festucion versicoloris*) a snehových výležísk na vápencoch (diagn. druh zv. *Arabidion coeruleae*) v subalpínskom a alpínskom stupni Západných, Vysokých, Belianskych a Nízkych Tatier, Krivánskej Fatry a Chočských vrchov; údaje (prevažne všeobecné) z Veľkej Fatry sa nepodarilo potvrdiť.

Lit.: 202, 207, 208, 452, 554, 558, 765, 939, 1171, 1173, 1266.

***Sedum alpestre* Vill. – rozchodník alpínsky**

Veľká Fatra (MIHÁL et al. 1988: 17).

Rastie na skalách, sutinách, v snehových výležískách (diagn. druh tr. *Salicetea herbaceae*) v alpínskom a subalpínskom stupni Krivánskej Fatry, Nízkych Tatier, skupiny Sivého vrchu, Západných, Vysokých a Belianskych Tatier (BERTOVÁ 1985c: 214, 215).

***Seseli hippomarathrum* Jacq. – sezel feniklový**

Blatnica, sv. stránke nad Blatnickou dolinou, borina, 530 m (KLIKA 1926b: 61). – Plešovica, skalnatý sv. svah, 530 m (KLIKA 1926b: 81). – Gaderská dolina, skalnatý svah pri prvej horárni (MALOCH 1937: 115).

Sezel feniklový rastie na teplých, suchých a výlnných trávnatých svahoch (*Festucion valesiaca*, *Seslerio-Festucion pallentis*) v planárnom a kolínnom stupni panónskej oblasti a vysunutých predhorí Západných Karpát: Malé Karpaty, Považský Inovec, Trábeč (HLAVAČEK et al. (1984d: 251–253); na uvedených, značne izolovaných lokalitách počas dlhoročného podrobného prieskumu územia nebol zistený.

Lit.: 351, 519, 708.

***Silene acaulis* (L.) Jacq. – silenka bezbyľová**

Veľká Fatra (DOSTÁL 1948: 414, SOJÁK 1983c: 94, MIHÁL et al. 1988: 70).

Vysokohorský druh s ťažiskom výskytu v spoločenstvách tr. *Carici rupestris-Kobresietea* (diagn. druh) a zv. *Caricion firmae*. Z Veľkej Fatry sa uvádza (DOSTÁL 1958: 216, SOJÁK 1973b: 212, ČIHAŘ & KOVANDA 1983: 162) aj poddruh *Silene acaulis* subsp. *longiscapa* (A. Kern. ex Vierh.) Hayek (syn.: *S. acaulis* subsp. *pannonica* Vierh.).

Lit.: 182, 202, 206, 558, 765, 935, 939.

***Sorbus ambigua* (Michalet ex Decne.) Nyman**

(*S. aria* – *S. chamaemespilus*) – mukyňa obojaká

Čierny kameň (KÁRPÁTI 1960: 306, CHALLICE & KOVANDA 1978: 311, DOSTÁL 1989: 499, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 476, MÁJOVSKÝ 1992: 444).

Údaje sa vzťahujú na niektorý z nedávno opísaných (BERNÁTOVÁ & MÁJOVSKÝ 2003) endemických druhov *Sorbus haljamovae* alebo *S. zuzanae*. Mukyňa obojaká je v súčasnosti najčastejšie hodnotená ako hybrid *Sorbus* × *ambigua* (*S. aria* × *S. chamaemespilus*).

***Sorbus austriaca* (Beck) Hedl. (s. l.)**

(*S. aucuparia* – *S. aria*) – mukyňa rakúska

Belianska dolina, záver (BERNÁTOVÁ, OBUCH & KLIMENT 1992: 358). – Necpalské Hradište (MARGITTAI 1927: 222). – Grúň pri Ľubochni (KLIKA 1937: 206); 570 m, borina (KLIKA 1949: 12, SEIFERT 1950: 347). – Kľak, 1 300 m (KLIKA 1937: 206, KÁRPÁTI 1960: 175); vrchol (CHALLICE & KOVANDA 1978: 310). – Rakytov pri Ľubochni (KLIKA 1937: 206). – Vyšná Revúca, cestou na Čierny kameň (CHALLICE & KOVANDA l. c.).

Sorbus austriaca je východoalpiský druh, ktorý sa vyvíjal pravdepodobne nezávisle od západokarpatských druhov. Z príbuznosti *S. austriaca* je z nášho územia známych viacero vývojovo pôvodných, morfológicky i geograficky oddelených horských druhových populácií, už opísaných i dosiaľ neopísaných (D. Bernátová).
Lit.: 66, 99, 421, 507, 536, 538, 565, 640, 682, 714, 1177, 1217.

***Sorbus carpatica* Borbás – mukyňa karpatská**

Blatnica, Tlstá (TEXTORISOVÁ 1930_R: 48, KÁRPÁTI 1960: 192, MÁJOVSKÝ & UHRÍKOVÁ 1990: 8). – Rakša. – Gaderská dolina. – Biela skala. – Ľubochňa, Kľak (všetko KÁRPÁTI 1960: 192). – Ľubochnianska dolina (JÁVORKA 1915: 108).

Veľká Fatra (DOSTÁL 1989: 498, DOSTÁL & ČERVENKA 1991: 475).

Opísaná z okolia kúpele Lúčky na úpätí masívu Choča (Chočské vrchy) ako hybrid *S. aria* × *S. austriaca*. Originálna Borbásova položka sa nezachovala; otázka pôvodu, rodičovskej kombinácie i jednoznačná identifikovateľnosť vzhľadom na absenciu druhého udávaného rodiča (pozrite vyššie) preto ostáva nevyriešená (D. Bernátová).

Lit.: 207, 208, 507, 554, 693, 1249, 1278.

***Sorbus latifolia* (Lam.) Pers. – mukyňa širokolistá**

Hradištie u Necpálu (800 m, 1915 Margittai) (KLIKA 1937: 206).

Veľká Fatra (DOSTÁL 1948: 707, BLATTNÝ & ŠTASTNÝ 1959: 229).

KLIKA (l. c.) sem priradil Margittaiov údaj o výskyte *Sorbus austriaca* na vrchu Hradištie pri Necpáloch (pozrite vyššie). KÁRPÁTI (1949: 121, 1960: 298) údaj z Hradišťa uviedol pod menom *Sorbus rotundifolia* (Bechst.) Hedl.; tento taxón je pokladaný za príležitostný spontánny primárny hybrid *Sorbus aria* × *S. torminalis* (<http://de.wikipedia.org/wiki/Bastard-Mehlbeeren>).

V súčasnom ponímaní (<http://de.wikipedia.org/wiki/Bastard-Mehlbeeren>) sa *Sorbus latifolia* (s. l.) hodnotí ako komplex apomiktických druhov, na vzniku ktorých sa podieľali *Sorbus torminalis* a rôzne druhy z príbuzenstva *Sorbus aria* agg.; *Sorbus latifolia* s. str. vo Veľkej Fatre nerastie.

Či ide o výsledok hybridizácie *S. aria* × *S. torminalis* alebo *S. aria* × *S. aucuparia*, sa možno rozhodnúť len na základe herbárového dokladu.

Lit.: 99, 202, 507, 536, 1358.

***Sorbus margittaiana* (Jáv.) Kárpáti – mukyňa**

Margittaiho

Syn.: *Sorbus hostii* subsp. *margittaiana* Jáv.

Blatnica, Tlstá. – Smrekovica pri Krížnej. – Ľubochňa, Kľak, 1 300 m (všetko KLIKA 1938: 35). – Čierny kameň, v kosodrevine (KLIKA l. c.; BERNÁTOVÁ, ŠKOVIROVÁ & KLIMENT 1982a: 65). – Skalná Alpa, v kosodrevine (BERNÁTOVÁ et al. 1986_R: 37, 1989: 118).

Veľká Fatra (HENDRYCH 1981b: 46, 1982: 344; KLIMENT & BOHUŠ 1986: 284).

Endemit Krivánskej Fatry; z Veľkej Fatry uvádzaný omylom.

KLIKA (1938: 35) k *Sorbus margittaiana*, podľa jeho názoru krížence *S. chamaemespilus* × *S. austriaca*, priradil aj nižšie uvedené údaje Wagnera a Lengyela o výskyte *Sorbus sudetica* na Smrekove a Čiernom kameni.

Lit.: 46, 75, 332, 333, 507, 537, 554, 565, 748, 906, 1175, 1180.

***Sorbus sudetica* (Tausch) Fritsch – mukyňa sudetská**

Smrekov, len jednotlivé kríky (WAGNER 1901: 23). – Čierny kameň, medzi kosodrevinou spolu so *S. chamaemespilus* (MARGITTAI 1913: 239); v kosodrevine (LENGYEL 1915: 9, 24).

Endemit Krkonôš (HADAČ 1981: 42, 1983: 74; KRAHULEC 2006: 506); vo Veľkej Fatre nerastie. Morfológicky príbuzné populácie boli opísané pod menom *Sorbus haljamovae* Bernátová et Májovský.

BORBÁS (1898a: 20, 23, 1898b: 47) uviedol z Veľkej Fatry výskyt *Sorbus sudetica* var. *Fatrae* Borbás (*S. meridionalis* [aria] × *S. chamaemespilus*); BORBÁS (1898b: 49) z vrchola Čierneho kameňa *S. sudetica*. Už PAX (1908: 83) poznamenal, že *Sorbus sudetica* ani *Sorbus Fatrae* z Veľkej Fatry nepozná. JÁVORKA (1915: 108) na základe originálneho opisu a Borbásových herbárových položiek z Čierneho kameňa priradil *Sorbus sudetica* var. *fatrae* Borbás (ako synonymum) k *S. chamaemespilus* f. *discolor* Hegetschw. et Heer. Podľa súčasných poznatkov ide o jeden z dvojice nedávno opísaných (BERNÁTOVÁ & MÁJOVSKÝ 2003) endemických hybridogénnych druhov *Sorbus haljamovae* príp. *S. zuzanae*; vzhľadom na morfológickú príbuznosť pravdepodobne o prvý z nich.

TEXTORISOVÁ (1930_R: 48) v súvislosti s údajmi o výskyte *Sorbus sudetica* v Turci uviedla: „V nových dielach hovoriacich o týchto názvoch je toľko vzájomnej neshody, i neshody s údajmi tu podanými, že konečné riešenie patrí budúcnosti.“

Lit.: 75, 136, 137, 647, 711, 748, 827, 906, 1123, 1180, 1249, 1278, 1397.

***Symphytum cordatum* Waldst. et Kit. – kostihoj srdcovitolistý**

Kľak, 1 300 m, SZ, smrečina; 1 100 m, SV, bučina; 650 m, S, smrečina; 600 m, S, jedlina (KLIKA 1926b: 46, 54, 57). – Ľubochňa, neďaleko obce (Domin sec. HENDRYCH & HENDRYCHOVÁ 1989a: 300). – Tlstá, 1 100 m, JV, *Seslerietum-Semperviretum* (KLIKA 1926b: 74).

Údaje z lesných porastov na Kľaku sa nepodarilo potvrdiť; pri ich overovaní sme našli len *Symphytum tuberosum*. Údaj z výslných skalnatých strání Tlstej je mylný. Samotný KLIKA (1931b: 382, 1949: 13) neskôr poznamenal, že *S. cordatum* vo Veľkej Fatre nerastie.

Lit.: 50, 106, 108, 329, 337, 340, 519, 526, 554, 558, 688, 1249.

***Taraxacum limosum* Soest – púpava močiarna**

[sect. *Palustria*]

Rojkovské rašelinisko (FAJMONOVÁ & HÁBEROVÁ 1988_R: 7, HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 19).

Západopanónsky druh, známy zo subhalofilných stanovišť a vápnitých mokradí v sv. Rakúsku, priľahlej časti Maďarska (okolie mesta Sopron), Podunajskej nížiny (okolie Dunajskej Stredy) a okolia Hodonína na južnej Morave (KIRSCHNER & ŠTĚPÁNEK 1998: 249). Údaj pravdepodobne vznikol synonymizáciou mien *Taraxacum limosum* Soest a *T. palustre* (Lyons) Symons. (cf. ČERVENKA et al. 1986: 443).

***Taraxacum serotinum* (Waldst. et Kit.) Fisch.**

– **púpava neskora** [sect. *Dioszegia*]

Syn.: *Leontodon serotinus* Waldst. et Kit.

Pri podlavickej ceste (SCHWARZMANN s. a._R: 50). – pri Banskej Bystrici v Laskomerskej doline (Filip sec. FUTÁK 1943: 99). – pri ceste medzi Ulmankou a Starými Horami (FUTÁK l. c.).

PROCHÁZKA, ŠTĚPÁNEK & GRULICH (1999: 369) uvádzajú výskyt *Taraxacum serotinum* len zo stepných (spraš) príp. zasolených stanovišť jz. Slovenska, do 350 m, na východ po Burdu a Belianske kopce; údaje z okolia Banskej Bystrice sú prinajmenšom problematické. Lit.: 50, 241, 1241.

***Thalictrum flavum* L. – žltuška žltá**

Lúky pri Podlaviaciach (TMÁK 1884: 5).

Žltuška žltá má na Slovensko ťažisko výskytu na slatinných a rašelinných lúkach v obvodoch panónskej a matranskej flóry. Hoci autor v práci z iných lokalít uviedol *Thalictrum angustifolium* (čiže *Th. lucidum*), nemožno vylúčiť zámenu s týmto druhom, zaznačeným na viacerých lokalitách v okolí neďalekej Riečky (cf. OSVAČILOVÁ 1982: 251, JANIŠOVÁ 2001a: 125).

***Thymus serpyllum* L. – materina dúška úzkolistá**

Čremošné, Hriadky, skalnatý hrebienok na j. svahu; medzernatý dubovo-hrabový les pod vrcholom (MAGIC 1983: 73–75). – Padva, v porastoch vápencových smrečín, smrekovcových borín a kosodreviny, 825–1 415 m (VOLOŠČUK 1975: 117). – Rojkovské rašelinisko (BOSÁČKOVÁ 1965: 133, 1967: 130, 132; HÁBEROVÁ & FAJMONOVÁ 1995: 19). – Liptovské Revúce, sv. úpätie kóty 1 007,1 (KONTRIŠ et al. 2002: 63).

Výskyt *Thymus serpyllum* je doložený len zo Záhorskej a Podunajskej nížiny a priľahlých úpäti Malých Karpát (ČÁP 1993: 359). Väčšina údajov (*Th. serpyllum* s. l.) sa pravdepodobne vzťahuje na *Thymus pulegioides*.

Lit.: 152, 303, 598, 675, 1110.

***Thymus ×czorstynensis* Pawl.**

(*Th. pulcherrimus* × *Th. pulegioides*)

Veľká Fatra: Suchý vrch (ČÁP 1990: 408).

Nesprávna lokalizácia; podľa autorovej novšej práce (ČÁP 1993: 364) ide o zbery (Švestka 1926 BRNM; Čáp 1985 herb. Čáp) z vrchu Suchý v Krivánskej Fatre.

***Thymus ×radoi* Borbás**

(*Th. glabrescens* × *Th. pulegioides*)

Syn.: *Thymus ×eriodadlos* Borbás

Na skalnatých miestach: Suchý, Blatnica, Smrekov (WAGNER 1901: 46).

Výskyt kríženca je vzhľadom na absenciu *Thymus glabrescens* v území málo pravdepodobný.

Lit.: 1123, 1249.

***Trichophorum cespitosum* (L.) Hartm. – páperec trsnatý**

Syn.: *Scirpus caespitosus* L.

Na mokrých lúkach v Blatnickej doline (PETRIKOVICH 1913_R: 86).

Kriticky ohrozený druh minerotrofných rašelinísk, vyskytujúci sa vzácné len vo Vysokých Tatrách. Pravdepodobne zámena s niektorým druhom rodu *Eleocharis*.

***Trifolium badium* Schreb. – d'atelina hnedá**

Syn.: *Chrysaspis badia* (Schreb.) Greene

Veľká Fatra (MIHÁL et al. 1988: 24).

Ďatelina hnedá rastie na spevnených sutinách, skalnatých holiach a vysokohorských lúkach Vysokých a Belianskych Tatier, veľmi vzácné v Krivánskej Fatre a v Západných Beskydoch. Zámena, pravdepodobne s *Trifolium spadiceum* (cf. JASIČOVÁ 1988: 299).

***Trisetum fuscum* (Kit. ex Schult.) Schult. – trojštět brvitý**

Syn.: *Trisetum ciliare* (Kit. ex Schult.) Domin, nom. illeg.; *Avena carpatica* Host

Čierny kameň (BORBÁS 1898b: 49).

Veľká Fatra (BORBÁS 1898a: 22; DOSTÁL 1950: 2032, 1989: 1388; DOSTÁL & ČERVENKA 1992: 1421).

Vysokohorský druh, známy z trávnatých horských nív zväzu *Trisetion fuscii* (diagn. druh) v subalpínskom a alpínskom stupni Západných, Vysokých a Belianskych, zriedkavo Nízkych Tatier (Ďumbier); údaje z Veľkej Fatry sú mylné.

WAGNER (1901: 56) lokalizoval Borbásov všeobecný údaj (BORBÁS 1898a) na vrch Tlstá pri Blatnici.

Lit.: 136, 202, 207, 208, 554, 558, 1123.

***Vaccinium uliginosum* L. – čučoriedka barinná, šialenica**

Gaderská dolina (BOLDIS 1897: 47).

Autor pravdepodobne mienil nominálny poddruh (*Vaccinium uliginosum* subsp. *uliginosum*), ktorého výskyt je doložený z horských vrchovísk v Lúčanskej Fatre, Vysokých a Belianskych Tatrách, Liptovskej a Spišskej kotline a v Západných Beskydoch (JASIČOVÁ 1982c: 353–355). V Gaderskej doline nerastie.

Lit.: 130, 558.

Z lokalít Kračkov (1947 PRC sec. JASIČOVÁ 1974_R: 27, 1982c: 355) a Staré Hory, Krížna (Hallonová 5. 7. 1983 SMBB sec. MARTINOVÁ 1989: 96) sa uvádza **čučoriedka barinná drobnolistá** – *Vaccinium uliginosum* subsp. *microphyllum* (Lange) Tolmachev (syn.: *V. gaultherioides* Bigelow). V prvom prípade ide o problematický údaj (vysokohorský taxón subalpínskeho až subniválneho stupňa) aj miesto zberu. Môže ísť o Kračkov [Minčol] (1 397,5 m) medzi vrchmi Čierny kameň a Rakytov, kde sme výskyt taxónu nepotvrdili, príp. Malý Kračkov (837,4 m) či susedné údolie Veľký Kračkov v Ľubochnianskej doline, kde je jeho výskyt nepravdepodobný. Druhý údaj vznikol chybným prepisom schedy [údaj sa vzťahuje na Krížske sedlo v Nízkych Tatrách; cf. KLIMENT & BERNÁTOVÁ 1996: 58]. Lit.: 50, 467, 558, 736, 1171, 1173, 1205.

***Verbascum abietinum* Borbás – divozel jedľový**

Gaderská a Dedošová dolina (PAULECH 1980: 49).

Divozel jedľový rastie v západnej a strednej časti Rumunska a na Balkánskom polostrove (PENIAŠTEKOVÁ 1997a: 60). Pravdepodobne zámena s divozelom čiernym, ku ktorému býva priradovaný ako poddruh [*Verbascum nigrum* subsp. *abietinum* (Borbás) Ferguson].

***Verbascum phoeniceum* L. – divozel tmavočervený**

Ľubochnianska dolina, horáreň Blatná pod vrchom Perušín, 800 m (Ružička sec. PENIAŠTEKOVÁ 1997a: 28).

Údaj nie je doložený herbárovou položkou; stanovište nezodpovedá ekologickým nárokom druhu.

Lit.: 836, 1026, 1361.

***Veronica alpina* L. – veronika alpínska**

Blatnica, za Ostrou (INTRIBUS 1980: 190).

Veľká Fatra (RUŽIČKA & PETRÁNOVÁ 1964: 28, KRIŠKA 1969: 127, ŠKOVIROVÁ 1986: 17).

Mylné údaje (PENIAŠTEKOVÁ 2002a: 65). Veronika alpínska je chionofilný vysokohorský druh subalpínskeho až subniválneho stupňa (diagn. taxón tr. *Salicetea herbaceae*), vyskytujúci sa mimo Tatier len v Nízkych Tatrách, Chočských vrchoch a Krivánskej Fatre (PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 260). Na Ostrej zámene s *Veronica fruticans*. Lit.: 452, 558, 629, 840, 901, 1000.

***Veronica praecox* All. – veronika včasná**

Blatnica, v dolinách Dedošová a Selenec (PAULECH 1980: 55). – Ružomberok, Jazierske travertíny (REMOVČÍKOVÁ 1989_R: 6, 16); Bukovinka (REMOVČÍKOVÁ 1990_R: 7). Teplomilný druh, osídľujúci xerothermné trávnaté stráne v panónskej oblasti a prilahlých predhoriach Karpát, kde dosahuje severnú hranicu areálu (PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 231). Lit.: 558, 840, 1238, 1239.

***Veronica urticifolia* Jacq. – veronika prhl'avolistá**

Syn.: *Veronica latifolia* L. non auct.

Pri Podlaviciach (TM 105, 22) (FUTÁK 1943: 92, s otáznikom).

Nesprávny výklad pôvodného údaj. TMÁK (1884: 22) ako lokalitu *Veronica latifolia* L. uviedol s u c h é l ú k y pri Podlaviciach. Keďže veronika prhl'avolistá je tieňomilný druh, osídľujúci zatienené, machom porastené skaly v horských sutinových lesoch (PENIAŠTEKOVÁ 1997b: 178), možno konštatovať, že autor mienil *Veronica teucrium* L. (syn.: *V. latifolia* auct. non L.). Lit.: 241, 558, 837, 840, 844, 1036, 1123, 1249.

***Vicia grandiflora* Scop. – vika veľkokvetá**

Veľká Fatra (LETZ 1998a: 89).

Nesprávna lokalizácia pôvodného údaj. LETZ (l. c.) uviedol viku veľkokvetú ako nový druh pre fig. podokres Veľká Fatra. Chrtek jr. (in BENČAĽOVÁ & UJHÁZY 1998: 149) ju však zistil počas floristického kurzu na vrchu Sitárka jz. od obce Zvolenská Slatina, patriacom do fig. podokresu Poľana.

NOMENKLATORICKY NEJASNÉ PRÍPADY (NEIDENTIFIKOVANÉ TAXÓNY)

***Arabis ciliata* R. Br. – arábka brvitá**

Na lúkach: Laskomer (TMÁK 1884: 7).

Pod menom *Arabis ciliata* R. Br. niektorí autori uvádzali aj druh *A. sudetica*, ktorého výskyt vo Veľkej Fatre nebol potvrdený. Správne vedecké meno arábky brvitej je *Arabis ciliata* Clairv.

***Carduus sublobulatus* Borbás**

Lubochnianska dolina (MARGITAI 1913: 249).

Autor pravdepodobne mienil *Carduus lobulatus* Borbás.

***Glyceria imperialis* Mert. et W. D. J. Koch**

Horný Harmanec, oplotená lúka hneď za dedinou, pri prameni v strede lúky, tečúcom do Harmanca (PETROGALLI 1887: 72).

V dostupných prameňoch sme s uvedenou autorskou citáciou našli len meno *Glyceria spectabilis* Mert. et W. D. J. Koch, vzťahujúce sa (ako synonymum) na druh *Glyceria maxima* (Hartm.) Holmb.

Juncus acutiformis

Poľana medzi Smrekovicou a Močidlami, 1 390–1 486 m, *Sphagneto-Nardetum* (KLIKA 1934c: 20).

Druh tohto mena (v pôvodnej práci uvedený bez autorskej citácie) nie je známy ani z iných európskych flór.

Leontodon medius

Všade vo vyšších polohách, napr. na Tlstej už v 1 050 m (KLIKA 1931b: 382). – Lubochňa, Kútňikov kopec, 1 000–1 050 m, *Nardetum agrostidetosum* (KLIKA 1934c: 15).

KLIKA (1931b, 1934c) uviedol meno druhu bez autorskej citácie. Do úvahy prichádza niekoľko možností:

Argaria media Kit. sa vzťahuje na *Leontodon hastilis* L., čiže *L. hispidus* subsp. *danubialis* (cf. NEILREICH 1866: 130, HAZSLIN-SZKY 1872: 275). Hoci autor v druhej práci rozoznával aj *Leontodon danubialis* Jacq., vzhľadom na uvedené údaje o rozšírení a cenologickú väzbu je táto možnosť pravdepodobnejšia.

Leontodon medius Chaill. ex DC. = *Taraxacum officinale* (<http://www.ipni.org/ipni/idPlantNameSearch.do?id=229407-1>).

Leontodon medius Simonk. non Host (cf. DOMIN et al. 1928: 620), čiže *Scorzoneroides pseudotaraxaci* (Schur) Holub; druh vo Veľkej Fatre nerastie. Pravdepodobne táto interpretácia viedla k neskorším údajom o výskyte púpavca voňavého vo Veľkej Fatre. Lit.: 526, 532, 558, 1397.

***Linum uniflorum* Kit.**

Habitat ad rivum Blatnice in valle Blessovicensi C. Thurociensis (Kitabel sec. KANITZ 1863a: 574). – Im Thale Blessovic an der Blatnic im Com. Turóc (Kit. Add. 270) (NEILREICH 1866: 310).

Podľa Jávorku (JÁVORKA 1929: 210) sa údaj o výskyte *Linum uniflorum* Kit. pri Blatnici vzťahuje na ľan siaty (*Linum usitatissimum*). Lit.: 490, 506, 805.

***Melilotus altissimus* Thuill. – komonica najvyššia**

Vzácné vo Veľkej Fatre (CHRTKOVÁ 1988e: 252).

Autorka na základe Klikovho údaj (KLIKA 1926b: 50) uvádza lokalitu „Veľká Fatra, pod Kutníkom“ ako výškové maximum druhu na Slovensku. KLIKA (l. c.) však z krovinatých jz. stráni pod Kútňikovým kopcom pri Lubochni, 500 m, v rámci opisu „útvary kefnatých stráni“ uviedol výskyt *Melilotus altissimus*. Nevedno, či mal na mysli nejaký vnútrodrohový taxón *Melilotus melissophyllum* alebo skutočne *Melilotus altissimus*. HAŠKOVÁ et al. (1988: 29) zaradili Klikom uvedenú lokalitu medzi neisté údaje. Lit.: 315, 448, 1026, 1361.

***Polygala subamarella* Crantz**

Nardetum agrostidetosum: Nad Rudným, 1 100 m, Z. – Magura, 1 000 m, S. – Tlstý diel, 650 m, S. – Brdo pri Ružomberku, plošina, 1 150 m (KLIKA 1934c: 17). Autor mienil pravdepodobne *Polygala amarella* Crantz.

Spiraea ulmifolia

Ploská, SV, 1 400 m, *Seslerietum s Deschampsia caespitosa* (KLIKA 1926b: 75).

Problematický údaj, naviac bez uvedenia autorskej citácie. *Spiraea ulmifolia* Scop. sa zvyčajne hodnotí ako infrašpecifický taxón (poddruh, varieta) príp. synonymum *Spiraea chamaedryfolia* L. – pestovaného, občas splnievajúceho druhu, ktorého výskyt na lokalite je sotva možný. Pravdepodobnejšie je skomolené pomenovanie *Filipendula ulmaria* (L.) Maxim. (syn.: *Spiraea ulmaria* L.). Lit.: 75, 519, 558, 1180.

Viola bicolor

Druh uvádzaný z porastov bukových (KLIKA 1926b: 46, 1927a: 16; SEIFERT 1950: 345), jedľových (KLIKA 1926b: 54) aj smrekovo-bukových lesov (KLIKA 1927a: 27), kosodreviny (KLIKA 1926b: 63), drobných kríčkov (KLIKA 1926b: 69), ostrice pevnej (KLIKA 1926b: 76), pramenísk (KLIKA 1926b: 83) aj z trávnatých porastov *s Deschampsia caespitosa* (KLIKA 1934c: 22).

Z nomenklatorického hľadiska prichádza do úvahy niekoľko možností:

Viola bicolor Baumg., nom. illeg. (syn.: *V. arvensis* Murray) [http://floreAlpes.com/fiche_violaarvensis.php] rastie na odlišných stanovištiach prevažne v nižších polohách.

Viola bicolor Gilib., nom. inval. (syn.: *V. tricolor* L.) [http://www.planthardiness.gc.ca/plant_chklist.pl?speciesid=1002655&

lang=fr]: do úvahy by prichádzal napr. výskyt v porastoch metlice trsnatej.

Viola bicolor Pursh (syn.: *V. kitaibeliana* auct. non Schult.) na Slovensku nerastie.

Autor pravdepodobne mienil v území bežne rozšírenú fialku dvojkvetú (*Viola biflora*).

Pod'akovanie

Viaceré nepublikované údaje o rozšírení cievnatých rastlín nám poskytli (v abecednom poradí, bez titulov): J. Bohuš, P. Eliáš ml., E. Fajmonová, D. Galvánek, K. Goliašová, J. Hadinec, P. Hájková, M. Hájek, R. Hrivnák, V. Chilová, M. Jasík, F. Krahulec, J. Májovský, J. Medovič, P. Mered'a st., P. Mered'a ml., L. Mucina, M. Peniašteková, O. Removčíková, I. Rizman, H. Ružičková, P. Sabo, J. Somogyi, H. Štípošová, K. Škovirová, P. Šmarda, I. Turisová, P. Turis, E. Uhlárová, M. Valachovič, R. J. Vašut, J. Vlčko a P. Vreštiak. Položky niektorých rodov určili / revidovali M. A. Fischer, M. Peniašteková (*Veronica*), I. Hodálová (*Senecio*), L. Hrouda (*Helianthemum*), † J. Chmelář (*Salix*), J. Chrtek ml. (*Hieracium*, *Pilosella*), Z. Kaplan (*Potamogeton*), J. Koblížek (*Tilia*), E. Králik (*Dianthus*, *Euphrasia*, *Myosotis*), P. Mered'a ml. (*Epi-pactis*), E. Michalková (*Cerastium*, *Erysimum*, *Galium*), P. Mráz (*Campanula*, *Hieracium*, *Pilosella*), A. Plocek (*Alchemilla*), O. Potůček (*Dactylorhiza*), † V. Skalický (*Viola*), † M. Smejkal (*Euphrasia*), J. Somogyi (*Allium*), P. Šmarda (*Festuca*), J. Štěpánek (*Taraxacum*) a J. Zázvorka (*Orobanchae*). J. Chrtek ml., J. Kučera, D. R. Letz, K. Mičeta, T. Miháliková, P. Mráz, M. Perný, M. Slovák, P. Šmarda, J. Štěpánek, P. Turis a V. Větvička sa s nami ochotne podelili o svoje názory na výskyt niektorých taxonomicky či chorologicky problematických taxónov a spolu s ďalšími kolegami (T. Baranec, R. Hrivnák, H. Ořáhelová, I. Turisová) prispeli k presnejšiemu hodnoteniu významnosti taxónov, zaradených do aktualizovaného červeného zoznamu. K. Marhold nám pomáhal s riešením nomenklatorických problémov, J. Galvánek a I. Turisová pri overovaní niektorých sporných údajov, E. Gojdičová a J. J. Wójcicki so získaním ťažko dostupnej literatúry. Všetkým patrí naše úprimné poďakovanie; rovnako K. Goliašovej, vedúcej Oddelenia taxonómie vyšších rastlín Botanického ústavu SAV v Bratislave, za umožnenie štúdia nepublikovaných údajov o rozšírení cievnatých rastlín a J. Kadlečíkovi, bývalému riaditeľovi Správy Národného parku Veľká Fatra vo Vrútkach, za sprístupnenie správ z inventarizačných výskumov chránených území a ďalších rukopisných prameňov. Práca vznikla v rámci riešenia projektov VEGA 1/9149/02 a 1/2347/05.

Súhrn

V príspevku sú zhrnuté údaje o rozšírení 1 639 taxónov (druhov, poddruhov a variet, vrátane 97 krížencov) cievnatých rastlín vo fyto geografickom podokrese Veľká Fatra, registrovaných na základe štúdia 1 412 literárnych (1 288 publikovaných a 124 rukopisných) prameňov aj výsledkov vlastného, dlhoročného prieskumu územia. Z nich 303 (19,65 %) je súčasťou celoslovenského červeného zoznamu (EX: 3, EX?: 1, CR: 16, EN: 71, VU: 117, LR:nt: 91, DD: 4). Do aktualizovaného regionálneho zoznamu sme zaradili 356 taxónov (23,09 %) [RE: 7, CR(PE): 17, CR: 46, EN: 43, VU: 157, NT: 58, DD: 28]. Najpočetnejšia kategória VU zahŕňa popri vlastných ohrozených taxónoch, hodnotených (aj) podľa kritérií B, C tiež 79 vzácných taxónov, hodnotených len podľa kritéria D. Významný je tiež podiel alochtónnych taxónov, ktoré sa do územia dostali s priamou či nepriamou podporou človeka. Podľa súčasných poznatkov ich reprezentuje 167 druhov a poddruhov (10,83 %), z čoho je 88 archeofytov (5,71 %) a 23 inváznych neofytov (z 28 uvádzaných z územia Slovenska); ďalších 47 (pod)druhov je neistého pôvodu (apofyt – antropofyt). V dostupných publikovaných či rukopisných zdrojoch sme okrem toho zaznamenali údaje o výskyte 228 taxónov vrátane 80 ekosozologicky významných (EX: 1, EX?: 1, CR: 11, EN: 18, VU: 29, LR:nt: 19, DD: 1), ktoré na základe aktuálnych poznatkov pokladáme za problematické resp. mylné.

Použitá literatúra

PUBLIKOVANÉ PRÁCE

- AMBROS F. A. (1954): Pôdotvorné, hydrologické a floristické podmienky udržania pozícií lesa v Nízkych Tatrách, vo Veľkej Fatre a v Slovenskom rudohorí. – In: JANČÍK A. (ed.), Jozef Dekret Matejov, Štátne pôdohospodárske nakladateľstvo, Bratislava, p. 53–83. [1]
- BALÁZS F. (1939): A Kárpátok endemikus növényfajai. – Acta Geobot. Hung., Budapest, 2: 3–62. [2]
- BALÁZOVÁ M. (1981): Zástupci rodu *Primula* na lokalite Čremošianske lazy, Veľká Fatra. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 16: 112. [3]
- BARANEC T. (1983): Karyotaxonomical notes of some taxa of genus *Crataegus* L. from Slovakia. – Biológia, Bratislava, 38: 853–864. [4]
- BARANEC T. (1986): Biosystematické štúdium rodu *Crataegus* L. na Slovensku. – Acta Dendrobiol., Bratislava, 11: 7–118. [5]
- BARANEC T. (1992a): *Cotoneaster* Medicus. Skalník. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 452–462. [6]
- BARANEC T. (1992b): *Crataegus* L. Hloh. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 465–492. [7]
- BARANEC T., TALAPKA S., JELŠOVSKÝ R. & BERNÁTOVÁ D. (1997): Výskyt druhov rodu *Cotoneaster* Medic. vo Veľkej Fatre. – In: BARANEC T. (ed.), III. Dendrologické dni, SPU, Nitra, p. 158–163. [8]
- BARANEC T., VEREŠČÁK M. & IKRÉNYI I. (2002): Taxonomická štúdia porastov hlohu (*Crataegus* L.) vo Fatre. – Matthias Belivs Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 97–101. [9]
- BARTÁK J. (1929): Z minulosti štátneho lesného hospodárstva v okolí Banskej Bystrice a Starých Hôr. – Banská Bystrica, 207 pp. [10]
- BAUDÝŠ E. (1926): Druhý príspevek k rozšíreniu hálek na Slovensku. – Sborn. Přír. Společn. v Moravské Ostravě, Ostrava, 3 (1924–1925): 86–94. (1926b) [11]
- BENČAĎOVÁ B. & UHÁZY K. [eds] (1998): Floristický kurz Zvolene 1997. – TU vo Zvolene, Zvolen, 94 pp. [12]
- [autori údajov z exkurzných trás územím Veľkej Fatry: D. Bernátová, J. Danihelka, E. Fajmonová, L. Hrouda, Z. Kaplan, J. Kliment, J. Kochjarová]
- BERNÁTOVÁ D. (1976a): Predbežný floristický príspevok z Veľkej Fatry. – Kmetianum, Martin, 4: 191–213. [13]
- BERNÁTOVÁ D. (1976b): Výskyt *Malaxis monophyllos* (L.) Sw. a *Androsace chamaejasme* Wulf. vo Veľkej Fatre. – Kmetianum, Martin, 4: 285–286. [14]
- BERNÁTOVÁ D. (1977): *Androsace chamaejasme* Wulf. a *Equisetum pratense* Ehrh. vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 32: 293–294. [15]
- BERNÁTOVÁ D. (1979a): Poznámky k rozšíreniu niektorých rastlinných druhov vo Veľkej Fatre. – Kmetianum, Martin, 5: 171–175. [16]
- BERNÁTOVÁ D. (1979b): *Cotinus coggygria* Scop. v Gaderskej doline vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 34: 339–341. [17]
- BERNÁTOVÁ D. (1983): *Androsace villosa* L. – nový druh československej flóry. – Biológia, Bratislava, 38: 903–905. [18]
- BERNÁTOVÁ D. (1986a): *Erysimo witmannii-Hackelion deflexae* all. nov. vo Veľkej Fatre. – Severočeskou Přír., Litoměřice, 19: 55–59. [19]
- BERNÁTOVÁ D. (1986b): *Erysimum hungaricum* Zapal. [*E. wahlenbergii* (Ascherson et Engler) Borbás] vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 41: 937–938. [20]
- BERNÁTOVÁ D. (1986c): Vyššie rastliny. – In: VESTENICKÝ K. & VOLOŠČUK I. (eds), Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra, Príroda, Bratislava, p. 95–101. [21]
- BERNÁTOVÁ D. (1987): Druhy skalných previsov na území Gaderskej a Blatnickej doliny vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 42: 89–94. [22]
- BERNÁTOVÁ D. (1991): Rastlinné spoločenstvá pod skalnými prevismi vo Veľkej Fatre. – Preslia, Praha, 63: 21–46. [23]

- BERNÁTOVÁ D. (2002a): *Papaver tatricum* (A. Nyár.) Ehrend. Mak tatranský. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 47–54. [24]
- BERNÁTOVÁ D. (2002b): *Papaver tatricum* (A. Nyár.) Ehrend. subsp. *fatraemagnae* Bernátová, subsp. nova. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 765–766. [25]
- BERNÁTOVÁ D. (2004): Oblasť Gaderskej a Blatnickej doliny: floristická charakteristika a aktualizovaný zoznam cievnatých rastlín. – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec a Fatra 2004, ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Vrútky, p. 57–66. [26]
- BERNÁTOVÁ D. & BIRKOVÁ A. (1974): Rastlinstvo parku v Turčianskej Štiavničke a v okolí. – Kmetianum, Martin, 3: 235–242. [27]
- BERNÁTOVÁ D. & FERÁKOVÁ V. (1999a): *Androsace villosa* L. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 33. [28]
- BERNÁTOVÁ D. & FERÁKOVÁ V. (1999b): *Cyclamen fatrense* Halda et Soják. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 121. [29]
- BERNÁTOVÁ D. & FERÁKOVÁ V. (1999c): *Sisymbrium austriacum* Jacq. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 347. [30]
- BERNÁTOVÁ D. & HAJDÚK J. (1981): *Carex pilosa* Scop. na hornej hranici lesa vo Veľkej Fatre. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 27: 17–25. [31]
- BERNÁTOVÁ D., HAJDÚK J. & KLIMENT J. (1983): *Tilia platyphyllos* Scop. subsp. *cordifolia* (Besser) C. K. Schneider v Krivánskej Malej Fatre nad hornou hranicou lesa. – Biológia, Bratislava, 38: 913–917. [32]
- BERNÁTOVÁ D., JAROLÍMEK I. & KLIMENT J. (1995): The *Poa glauca* group in Slovakia. – Biológia, Bratislava, 50: 23–24. [33]
- BERNÁTOVÁ D., JAROLÍMEK I., KLIMENT J. & UHLÍŘOVÁ J. (2003): The association *Poo margilicolae-Primuletum hungaricae* ass. nova in the Veľká Fatra Mts (Central Slovakia). – Biológia, Bratislava, 58: 817–822. [34]
- BERNÁTOVÁ D., JAROLÍMEK I., KLIMENT J. & ZALIBEROVÁ M. (2002): Floristické novinky a zaujímavosti z niektorých pohorí, kotlín a nížin Slovenska. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24: 101–111. [35]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (1982): *Sesleria varia-Caricetum approximatae* – nové rastlinné spoločenstvo v centrálnych pohoríach Západných Karpát. – Preslia, Praha, 54: 341–348. [36]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (1983): Príspevok k flóre navrhovanej ŠPR Biela skala. – In: VESTENICKÝ K. & ČUBOŇOVÁ K. (eds), Prehľad odborných výsledkov XVIII. tábora ochrancov prírody 1982, ONV-odbor kultúry, Martin, p. 77–86. [37]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (1988): *Potentilla crantzii* (Crantz) Beck ex Fritsch vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 43: 479–480. [38]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (1990): *Astragalo australis-Seslerietum tatrae* ass. nova na odkryvoch mezozoika krížňanského príkrovu vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 45: 723–729. [39]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (1991): Rastlinstvo. – In: Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra, Obzor, Bratislava, sine pag. [40]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (2000a): *Carex approximata* Bell. ex All. na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 22: 51–56. [41]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (2000b): Rastlinstvo. – In: MLYNÁRČÍK D. (ed.), Martin, Z dejín mesta, Vydavateľstvo Neografie, Martin, p. 14–22. [42]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (2001): Zaujímavejšie floristické nálezy zo slovenských Karpát. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 23: 65–69. [43]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (2002): Nové poznatky o flóre a vegetácii Veľkej Fatry za uplynulých 25 rokov. – Matthias Belivs Univ. Proc., Ser. Biol., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 3–16. [44]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. & BENČAĎOVÁ B. (1998): Veľká Fatra. – In: BENČAĎOVÁ B. & UJHÁZY K. (eds), Floristický kurz Zvolene 1997, TU vo Zvolene, Zvolen, p. 9–10. [45]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. & JAROLÍMEK I. (1989): Floristické podmienky štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa. – Ochr. Prír., Bratislava, 10: 101–124. [46]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J., KOCHAROVÁ J., OBUCH J. & UHLÍŘOVÁ J. (1994): Poznámky k rozšíreniu, ekológii a fytoecológii *Coinoselinum tataricum* Hoffm. na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 16: 54–58. [47]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. & OBUCH J. (1992): Doplnok k rozšíreniu kozinca previsnutého (*Astragalus penduliflorus* Lam.) vo Veľkej Fatre. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 14: 5–7. [48]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J., OBUCH J. & TOPERCER J. (1995): K výskytu *Hieracium pilosum* v slovenskej časti Západných Karpát. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 17: 72–74. [49]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. [eds], OBUCH J., TOPERCER J. & UHLÍŘOVÁ J. (1995): Regionálny zoznam vzácných a ohrozených taxónov vyšších rastlín Veľkej Fatry. – In: TOPERCER J. (red.), Diverzita rastlinstva Slovenska, SBS pri SAV, Nitra, p. 37–48. [50]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. & ŠKOVIROVÁ K. (1982a): *Hedysarum hedysaroides* (L.) Schinz et Thell. subsp. *hedysaroides* vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 37: 527–528. [51]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. & ŠKOVIROVÁ K. (1982b): Flóra a nelesné fytoocenózy štátnej prírodnej rezervácie Čierny kameň vo Veľkej Fatre. – Ochr. Prír., Bratislava, 3: 137–152. [52]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. & UHLÍŘOVÁ J. (1996): *Orobanche alsatica* in the Veľká Fatra Mts. – Biologia, Bratislava, 51: 381–382. [BERNÁTOVÁ et al. 1996a] [53]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J., UHLÍŘOVÁ J. & JAROLÍMEK I. (1993): Floristické pomery Chráneného náleziska Suchý vrch vo Veľkej Fatre. – Ochr. Prír., Naturae Tutela, Liptovský Mikuláš, 2: 99–117. [54]
- BERNÁTOVÁ D. & KUBÁT K. (1980): Floristické pomery Gaderskej doliny a Blatnickej doliny. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3B: 143–184. [55]
- BERNÁTOVÁ D., KUBÁT K. & FERÁKOVÁ V. (1999): *Papaver tatricum* (A. Nyár.) Ehrend. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 271. [56]
- BERNÁTOVÁ D. & KUČERA P. (2005): *Bromus monocladus*, *Globularia cordifolia*. – In: DITĚ D. (ed.), Zaujímavejšie floristické nálezy, Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 27: 213. [57]
- BERNÁTOVÁ D. & MÁJOVSKÝ J. (1997): The *Poa glauca* group in the Western Carpathians I: *Poa margilicola* sp. nova. – Biologia, Bratislava, 52: 27–31. [58]
- BERNÁTOVÁ D. & MÁJOVSKÝ J. (1999): *Poa margilicola* Bernátová et Májovský. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 285. [59]
- BERNÁTOVÁ D. & MÁJOVSKÝ J. (2003): New endemic hybridogenous species of the genus *Sorbus* in the Western Carpathians. – Biologia, Bratislava, 58: 781–790. [60]
- BERNÁTOVÁ D., MÁJOVSKÝ J. & FERÁKOVÁ V. (1999): *Sorbus pekarovae* Májovský et Bernátová. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 350. [61]
- BERNÁTOVÁ D., MÁJOVSKÝ J. & OBUCH J. (1999): The *Poa glauca* group in the Western Carpathians II: *Poa sejuncta* sp. nova and *Poa babiogorensis* sp. nova. – Biologia, Bratislava, 54: 37–41. [62]
- BERNÁTOVÁ D. & MEDOVIČ J. (1983): *Blechnum spicant* (L.) Roth vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 38: 918. [63]

- BERNÁTOVÁ D. & OBUCH J. (1991): Spoločenstvá zväzu *Erysimowimannii-Hackelion deflexae* Bernátová 1986 v Nízkych Tatrách. – *Biológia*, Bratislava, 46: 413–418. [64]
- BERNÁTOVÁ D. & OBUCH J. (1995): K poznaniu spoločenstiev zväzu *Erysimowimannii-Hackelion deflexae* Bernátová 1986 v Chočských vrchoch. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 17: 111–114. [65]
- BERNÁTOVÁ D., OBUCH J. & KLIMENT J. (1992): *Cotoneaster niger* Fries vo Veľkej Fatre. – *Biológia*, Bratislava, 47: 358–360. [66]
- BERNÁTOVÁ D., OBUCH J. & KLIMENT J. (1994): Rozšírenie niektorých druhov rastlín vo Veľkej Fatre: doplnky k Flóre Slovenska IV/3. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 16: 89–91. [67]
- BERNÁTOVÁ D., OBUCH J. & KLIMENT J. (1996): Floristicko-fytoecenologické paberky z vysokých pohorí Západných Karpát. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 18: 61–66. [BERNÁTOVÁ et al. 1996b] [68]
- BERNÁTOVÁ D. & PETRÍK A. (1983): Ďalšie lokality *Carex rupestris* All. na Slovensku. – *Biológia*, Bratislava, 38: 491–494. [69]
- BERNÁTOVÁ D. & SCHWARZOVÁ T. (1988): *Chenopodium foliosum* (Moench) Aschers. – *Durchblätterter Erdbeerspinat in der Slowakei ursprünglich.* – Symposium Synanthropic Flora and Vegetation V: 33–37. [70]
- BERNÁTOVÁ D. & ŠKOVIROVÁ K. (1980): Najnižšia lokalita *Papaver tatricum* (Nyár.) Ehrend. v Západných Karpatoch. – *Biológia*, Bratislava, 35: 761–763. [71]
- BERNÁTOVÁ D. & ŠKOVIROVÁ K. (1981a): *Veronica aphylla* L. na Suchom vrchu vo Veľkej Fatre. – *Biológia*, Bratislava, 36: 319–320. [72]
- BERNÁTOVÁ D. & ŠKOVIROVÁ K. (1981b): O botanických výskumoch Veľkej Fatry. – *Z minulosti a prítomnosti Turca*, Martin, 5: 184–200. [73]
- BERNÁTOVÁ D. & ŠKOVIROVÁ K. (1988): *Arabis nova* Vill. (*A. saxatilis* All.) v Československu. – *Biológia*, Bratislava, 43: 475–478. [74]
- BERNÁTOVÁ D., ŠKOVIROVÁ K. & KLIMENT J. (1982a): Flóra súčasného a projektovaného územia štátnej prírodnej rezervácie Čierny kameň vo Veľkej Fatre. – *Kmetianum*, Martin, 6: 5–80. [75]
- BERNÁTOVÁ D., ŠKOVIROVÁ K. & KLIMENT J. (1982b): Rastlinstvo okresu Martin. – In: NAHALKA M., VESTENICKÝ K. & ZACHAROVÁ K. (eds), *Spravidca XVIII. tábora ochrancov prírody, ONV-odbor kultúry*, Martin, sine pag. [76]
- BERNÁTOVÁ D., ŠKOVIROVÁ K. & UHLÍŘOVÁ J. (2004): *Dactylorhiza lapponica*, *Pulmonaria officinalis*, *Utricularia minor*. – In: DITĚ D. (ed.), *Zaujímavéjšie floristické nálezy*, *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 26, p. 219. [77]
- BERNÁTOVÁ D. & UHLÍŘOVÁ J. (1986): Doplnok k rozšíreniu ostrice skalnej (*Carex rupestris* All.) vo Veľkej Fatre. – *Biológia*, Bratislava, 41: 75–77. [78]
- BERNÁTOVÁ D. & UHLÍŘOVÁ J. (1994): *Globulario cordifoliae-Caricetum humilis* ass. nova in the rocky part of the Veľká Fatra Mts. – *Biologia*, Bratislava, 49: 1–11. [79]
- BERTA J. & BERTO VÁ L. (1993a): *Lithospermum* L. Kamienska. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 22–25. [80]
- BERTA J. & BERTO VÁ L. (1993b): *Margarospermum* (Reichenb.) Opiz in Berchtold et Opiz. Kamienskovec. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 25–29. [81]
- BERTA J. & BERTO VÁ L. (1993c): *Cerintho* L. Voskovka. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 41–47. [82]
- BERTA J. & BERTO VÁ L. (1993d): *Lycopsis* L. Pírhlica. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 108–109. [83]
- BERTA J. & BERTO VÁ L. (1993e): Verbenaceae Juss. Železníkovité. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 175–177. [84]
- BERTO VÁ L. (1984a): Santalaceae R. Br. Santalovitě. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/1*, Veda, Bratislava, p. 41–55. [85]
- BERTO VÁ L. (1984b): Oleales. Olivotvaré. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/1*, Veda, Bratislava, p. 63–78. [86]
- BERTO VÁ L. (1984c): Apocyanaceae Juss. Apocynovitě. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/1*, Veda, Bratislava, p. 145–149. [87]
- BERTO VÁ L. (1984d): Asclepiadaceae R. Br. Glejovkovité. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/1*, Veda, Bratislava, p. 149–152. [88]
- BERTO VÁ L. (1984e): Rhamnales. Rešetliakotvaré. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/1*, Veda, Bratislava, p. 155–169. [89]
- BERTO VÁ L. (1985a): Loniceraceae Dostál. Zemolezovitě. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/2*, Veda, Bratislava, p. 69–99. [90]
- BERTO VÁ L. (1985b): Valerianaceae DC. Valerianovitě. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/2*, Veda, Bratislava, p. 100–133. [91]
- BERTO VÁ L. (1985c): *Sedum* L. Rozchodník. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/2*, Veda, Bratislava, p. 204–223. [92]
- BERTO VÁ L. (1985d): *Hylotelephium* Ohba. Rozchodníkovec. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/2*, Veda, Bratislava, p. 223–229. [93]
- BERTO VÁ L. (1985e): *Rhodiola* L. Rozchodnica. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/2*, Veda, Bratislava, p. 229–231. [94]
- BERTO VÁ L. (1992a): *Prunus* L. Slivka. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/3*, Veda, Bratislava, p. 498–509. [95]
- BERTO VÁ L. & HOLUB J. (1984): Gentianaceae Juss. Horcovitě. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/1*, Veda, Bratislava, p. 86–145. [96]
- BERTO VÁ L., JASIČOVÁ M., KMEŤOVÁ E. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1978): Rozšírenie niektorých zaujímavých druhov na Slovensku. – *Biológia*, Bratislava, 33: 343–353. [97]
- BERTO VÁ L., JASIČOVÁ M., KMEŤOVÁ E. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1982): Rozšírenie niektorých rastlinných druhov na území Slovenska. – *Acta Bot. Slov.*, ser. A, Bratislava, 6: 15–78. [98]
- BLATNÝ T. & ŠŤASTNÝ T. (1959): Prírodné rozšírenie lesných drevín na Slovensku. – *SVPL*, Bratislava, 402 pp. [99]
- BLAŽKOVÁ D. (1971): Charakter severní hranice rozšíření kyvoru lékařského, *Ceterach officinarum* DC. – *Preslia*, Praha, 43: 112–119. [100]
- BOHUŠ J. (1980a): Skutočný stav tisu v ŠPR Harmanecká tisina. – *Pamiatky Prír.*, Bratislava, 1980, 5: 12–13. [101]
- BOHUŠ J. (1980b): Prežijú Dekrétove porasty na území CHKO Veľká Fatra? – *Pamiatky Prír.*, Bratislava, 1980, 6: 40–41. [102]
- BOHUŠ J. (1980c): Vplyv hospodárskych zásahov na výskyt tisu vo Veľkej Fatre. – *Les*, Bratislava, 36: 392–394. [103]
- BOHUŠ J. (1982a): Inventarizačný výskum drevinovej zložky ŠPR Harmanecká tisina so zreteľom na výskyt tisu. – *Ochr. Prír.*, Bratislava, 3: 95–109. [104]
- BOHUŠ J. (1982b): Štátna prírodná rezervácia Harmanecká tisina – príklady vekových analýz kmeňov tisu. – *Pamiatky Prír.*, Bratislava, 1982, 3: 40–42. [105]
- BOHUŠ J. (1982c): Vplyv lesného hospodárstva na rozšírenie telekie ozdobnej v Lubochnianskej doline. – *Pamiatky Prír.*, Bratislava, 1982, 6: 14–15. [106]
- BOHUŠ J. (1982d): Problematika výskytu a zavádzania nepôvodných druhov drevín v CHKO Veľká Fatra. – *Les*, Bratislava, 38: 14–18. [107]
- BOHUŠ J. (1982e): Súčasný výskyt telekie ozdobnej v Lubochnianskej doline nielen ako problém ochranný, ale i lesnícky. – *Les*, Bratislava, 38: 119–123. [108]
- BOHUŠ J. (1982f): Vplyv poľnohospodárskej a lesníckej výroby na ekosystém územia CHKO Veľká Fatra. – *Sprav. Chrán. Územ. Slov.*, Bratislava, 1: 57–60. [109]
- BOHUŠ J. (1983): Rozbor drevinového zloženia Štátnej prírodnej rezervácie Čierny kameň. – *Ochr. Prír.*, Bratislava, 4: 83–104. [110]
- BOHUŠ J. (1984a): Tis vo Veľkej Fatre. – *Osveta*, Martin, sine pag. [111]
- BOHUŠ J. (1984b): Lesné spoločenstvá Blatnickej a Gaderskej doliny z hľadiska projektovania siete MCHÚ. – *Chrán. Územ. Slov.*, Bratislava, 3: 38–41. [112]

- BOHUŠ J. (1986): Maloplošné chránené územia a prírodné výtvory. – In: VESTENICKÝ K. & VOLOŠČUK I. (eds), Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra, Príroda, Bratislava, p. 306–321. [113]
- BOHUŠ J. (1987a): Migračné cesty telekie ozdobnej vo Veľkej Fatre. – Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 9: 54. [114]
- BOHUŠ J. (1987b): Problematika ochrany vrcholových častí Veľkej Fatry. – Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 9: 73–76. [115]
- BOHUŠ J. (1988): Prvé príznaky vplyvu imisií na lesy Veľkej Fatry. – Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 11: 13–16. [116]
- BOHUŠ J. (1989): Lesy Štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa. – Ochr. Prír., Bratislava, 10: 127–139. [117]
- BOHUŠ J. (1995): Dynamika rozširovania telekie ozdobnej na území CHKO Veľká Fatra. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 25: 9–10. [118]
- BOHUŠ J. (1999): Pripravovaný chránený areál (CHA) – Dekretov porast. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 41: 4–6. [119]
- BOHUŠ J. (2002): Typy hornej hranice lesa vo Veľkej Fatre. – Matthias Belvis Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 231–235. [120]
- BOHUŠ J. (2004): Typy hornej hranice lesa vo Veľkej Fatre. – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec a Fatra 2004, ŠOP SR, Správa CHKO Veľká Fatra, Vrútky, p. 25–28. [121]
- BOHUŠ J. & PISKUN B. (1986): Lesné hospodárstvo. – In: VESTENICKÝ K. & VOLOŠČUK I. (eds), Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra, Príroda, Bratislava, p. 211–232. [122]
- BOHUŠ J. & VANTARA P. (1994): Otázky biodiverzity a hospodárskej činnosti v hľadisku pásme CHKO Veľká Fatra. – In: BALÁŽ D. (ed.), Ochrana biodiverzity na Slovensku, Bratislava, p. 345–349. [123]
- BOJMÍR J. (1953): Veľkou Fatrou. – Krásky Slov., Bratislava, 30: 100–110. [124]
- BOJMÍR J. (1955): Rastlinstvo Veľkej Fatry. – In: BOJMÍR J., Veľká Fatra, Štátne telovýchovné nakladateľstvo, Bratislava, p. 21–25. [125]
- BOJMÍR J. (1965): V júni na najzakvitutejší vrch Veľkej Fatry. – Krásky Slov., Bratislava, 42: 204–205. [126]
- BOJMÍR J. (1967): Hľadáme najkrajší vrch Slovenska. – Krásky Slov., Bratislava, 44: 226–228. [127]
- BOJŇANSKÝ V. (1951–1952): *Silene dichotoma* Ehrh. na strednom a severnom Slovensku. – Českoslov. Bot. Listy, Praha, 4: 114. (1951–1952b) [128]
- BOJŇANSKÝ V., BLATTNÝ C. & RATAJ C. (1953): Čierny Kameň vo Veľkej Fatre. – Krásky Slov., Bratislava, 30: 33–39. [129]
- BOLDIS I. (1897): Képek Turócziarmegye növényvilágából. – Turóczi-Szt. Márton [Martin], 48 pp. [130]
- BORBÁS V. (1892): Flora von Oesterreich-Ungarn. II. West-, Nord- und Mittelungarn. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 42: 286–289. (1892c) [131]
- BORBÁS V. (1893a): Flora von Oesterreich-Ungarn. II. West-, Nord- und Mittelungarn. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 43: 66–70, 359–362. [132]
- BORBÁS V. (1893b): Európai arankának amerikai gazdája. – Term. Közl., Budapest, 25: 270. [133]
- BORBÁS V. (1895): A vénhedő tiszafa. – Term. Közl., Budapest, 27: 57–77. (1895a) [134]
- BORBÁS V. (1897): Kétes növények hazánkából. – Term. Közl., Budapest, 29: 433. (1897e) [135]
- BORBÁS V. (1898a): A Fátrahegység nemzeti és növényzeti alapon. – A Budapesti V. Ker. Áll. Főreáliskolának Ért., Budapest, 1897–1898: 3–23. [136]
- BORBÁS V. (1898b): Természet-alkotta hegyi virágos kert. – A Kert, Budapest, 1: 46–49. [137]
- BORBÁS V. (1902a): *Stachys ambigua* Sm. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 1: 152. (1902o) [138]
- BORBÁS V. (1902b): A Tatra flórajáról. – Term. Közl., Budapest, 34: 369–390. (1902r) [139]
- BORBÁS V. (1903): Hazánk meg a Balkán *Hesperis*-ei. Species *Hesperidum Hungariae* atque *Haemi*. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 2: 12–23. (1902, 1903a) [140]
- BORBÁS V. (1904a): Species *Delphiniorum* quasdam, in Huth-ii Monographiam receptas. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 3: 13–26. [141]
- BORBÁS V. (1904b): Revisio *Knautiarum*. – Acta Sci. Inst. Bot. Syst. R. Univ. Kolosvarinae, Kolosvári [Cluj], 1: 5–94. (1904k) [142]
- BORBÁS V. (1905): *Aquilegia longise-pala* Zimm. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 4: 145–146. (1905b) [143]
- BOROS Á. (1964): Über die Mooszönose einiger Flussbetten in den Karpaten. – Biológia, Bratislava, 19: 550–554. [144]
- BORSOS O. (1954): Magyarország és a Kárpátmedencék orchideáinak geobotanikai monografiája I. – Ann. Biol. Univ. Hung., Budapest, 2 (1952): 183–192. [145]
- BORSOS O. (1959): Geobotanische Monographie der Orchideen der Pannonischen und Karpatischen Flora II. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 2: 59–93. [146]
- BORSOS O. (1960): Geobotanische Monographie der Orchideen der Pannonischen und Karpatischen Flora IV. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 3: 93–129. [147]
- BORSOS O. (1962): Geobotanische Monographie der Orchideen der Pannonischen und Karpatischen Flora VI. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 5: 27–61. [148]
- BORSOS O. (1963): Geobotanische Monographie der Orchideen der Pannonischen und Karpatischen Flora VII. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 6: 43–81. [149]
- BORSOS O. (1964): Geobotanische Monographie der Orchideen der Pannonischen und Karpatischen Flora VIII. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 7: 45–71. [150]
- BOSÁČKOVÁ E. (1965): Jedna z prvých rezervácií rašelinných biocénóz na Slovensku. – Ochr. Prír., Praha, 20: 132–133. [151]
- BOSÁČKOVÁ E. (1967): Charakteristika vegetačných pomerov Štátnej prírodnej rezervácie Stankovianske rašelinisko. – Českoslov. Ochr. Prír., Bratislava, 3: 127–138. [152]
- BOSÁČKOVÁ E. (1973): Tis obyčajný (*Taxus baccata* L.). – Pamiatky Prír., Bratislava, 1973, 3: 26. [153]
- BOSÁČKOVÁ E. (1980): Rastlinstvo. – In: HOCHMUTH Z. (ed.), Veľká Fatra. Turistický sprievodca ČSSR, Šport, Bratislava, p. 27–35. [154]
- BOSÁČKOVÁ E. (1987): Rastlinstvo. – In: HOCHMUTH Z. (ed.), Veľká Fatra. Turistický sprievodca ČSSR. Ed. 2, Šport, Bratislava, p. 27–35. [155]
- BOTHÁR D. (1866): Cserni-kamen viránya. – Magyar Orv. Termész.-Vándorgyűl. Tört. Vázl. Munk., Budapest, 11 (1865): 278–279. [156]
- BRIGHTON C. A. (1977): Cytological problems in the genus *Crocus* (Iridaceae): 1. *Crocus vernus* aggregate. – Kew Bull., Kew, 1: 33–46. [157]
- BRIZICKÝ J. (1941): Obrázky z kveteny Fatier. – Krásky Slov., Lipt. Sv. Mikuláš, 19: 78–80. (1941a) [158]
- BRIZICKÝ J. (1943): Niekoľko zriedkavých drevín Slovenska. – Sborn. Prác Prír. Fak. Slov. Univ. v Bratislave, Práce Bot. Úst., Bratislava, 1: 3–29. (1943b) [159]
- BUKOVČAN V. (1953): Kosodrevina. – Štátne pôdohospodárske nakladateľstvo, Bratislava, 134 pp. [160]
- BURKOVSKÝ J. (1977): Zachová sa tis v oblasti Harmanca? – Pamiatky Prír., Bratislava, 1977, 3: 39–40. [161]
- BURKOVSKÝ J. (1985): Úňadovo – nové chránené náleziisko tisú obyčajného. – Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 5: 16–18. [162]
- BURKOVSKÝ J., CVACHOVÁ A. & GALVÁNEK J. (1978): Návrhy preventívnych opatrení a ochrana stredoslovenskej prírody. – Pamiatky Prír., Bratislava, 1978, 6: 22–27. [163]
- BUSINSKÝ R. [ed.] (1981): Vybrané lokality vstavačovitých v ČSSR. – Roezliana, Brno, 12: 13–16, 19–22, 26–28, 42–44, 60–66. [164]
- BUSINSKÝ R. (1998): Agregát *Pinus mugo* v bývalém Československu – taxonomie, rozšíření, hybridní populace a ohrožení. – Zprávy České Bot. Společn., Praha, 33: 29–52. [165]
- BUSINSKÝ R. (1999a): Taxonomic revision of Eurasian pines (genus *Pinus* L.) – survey of species and infraspecific taxa according to latest knowledge. – Acta Průhoniana, Průhonice, 68: 7–86. [166]

- BUSINSKÝ R. (1999b): Taxonomická studie agregátu *Pinus mugo* a jeho hybridních populací. – Acta Průhoniana, Průhonice, 68: 123–144. [167]
- CVACHOVÁ A. (1975): Vegetačné pomery chránených území v Liptove. – Liptov, Martin, 3: 103–120. [168]
- CVACHOVÁ A. (1977): Problematika v ochrane vegetačného krytu. – Českoslov. Ochr. Přír., Bratislava, 17: 123–138. [169]
- CVACHOVÁ A. (1983): Poniklece na území Stredoslovenského kraja a ich ochrana. – Pamiatky Přír., Bratislava, 1983, 3: 3–7. [170]
- CVACHOVÁ A. (1986): Výskyt drieňa obyčajného v Stredoslovenskom kraji. – Pamiatky Přír., Bratislava, 1986, 3: 113–116. [171]
- CVACHOVÁ A. (1988): Ochrana rastlínstva v Stredoslovenskom kraji. – Osveta, Martin, 248 pp. [172]
- CVACHOVÁ A. (1999): Predbežné údaje o výskyte invázných druhov rastlín v chránených územiach. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 40: 6–10. [173]
- CVACHOVÁ A. (2000): Rozšírenie vybraných invázných druhov rastlín na Slovensku. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 45: 10–13. [174]
- CVACHOVÁ A., ŠKOVIROVÁ K. & URBANOVÁ V. (1980): Charakteristika niektorých bezlesných rastlinných spoločenstiev Gaderskej doliny a Blatnickej doliny. – Výsk. Práce Ochr. Přír., Bratislava, 3B: 201–240. [175]
- ČÁP J. (1990): Několik poznámek k problematice mateřidoušek sekce *Serpyllum* (Miller) Bentham s hlavním zřetelem k československým taxonům. – Biológia, Bratislava, 45: 403–411. [176]
- ČÁP J. (1993): *Thymus L.* Dúška (materina dúška). – In: BERTOŤOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 335–367. [177]
- ČERNOCH F. (1956): *Carduus Weizensis* Hayek, nový mišenec pro ČSR. – Preslia, Praha, 28: 82–84. [178]
- ČERNOCH F. (1960): Zajímavější nálezy slovenských rostlin z minulých let. – Biológia, Bratislava, 15: 810–819. [179]
- ČERNOCH F. (1962): Příspěvek k poznání slovenské květeny. – Biológia, Bratislava, 17: 693–695. [180]
- ČEŘOVSKÝ J. & KLAUDISOVÁ A. (1999): *Ceterach officinarum* Willd. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichův SR a ČR 5, Vyšší rostliny, Příroda, Bratislava, p. 95. [181]
- ČIHAŘ J. & KOVANDA M. (1983): Horské rostliny ve fotografiích. – SZN, Praha, 352 pp. [182]
- ČINCŮRA F. (1981): *Vicia cracca* agg. in der Slowakei. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 28: 77–94. [183]
- DAROLA J. (1970): Příroda banskobystrického okresu a její ochrana. – Pamiatky Přír., Bratislava, 1970, 5: 13–15. [184]
- DEGEN A. (1902): Borbás Vincze: A Tátra flórájáról. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 1: 318–320. [185]
- DEYL M. (1946): Study of the genus *Sesleria*. – Opera Bot. Čech., Praha, 3: 1–256. [186]
- DÍTĚ D. (1998): Poznámky k rozšíření vstavačovitých (Orchidaceae) v regioně Liptova. – In: VLČKO J. & HRIVNÁK R. (eds), Európske vstavačovité (Orchidaceae) – výskum a ochrana II, TU vo Zvolene, Zvolen, p. 31–36. [187]
- DÍTĚ D. & JASÍK M. (2002): Poznámky k rozšíření vstavačovitých (Orchidaceae) v území Národního parku Velká Fatra. – Matthias Belivs Univ. Proc., Ser. Biol., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 17–26. [188]
- DÍTĚ D. & PUKAJOVÁ D. (2003): *Schoenus ferrugineus* L., ohrožený druh flóry Slovenska. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 25: 99–107. [189]
- DOBOŠOVÁ A. (1987): Výsledky revízie herbára A. Junkera zo zbierok Stredoslovenského múzea. – Stredné Slovensko, Přír. Vedy, Banská Bystrica, 6: 177–201. [190]
- DOMIN K. (1928): Introductory remarks to the Fifth International phytogeographic excursion (I. P. E.) through Czechoslovakia. – Acta Bot. Bohem., Praha, 6–7: 3–76. (1928a) [191]
- DOMIN K. (1929): Schedae ad floram Czechoslovenicam exsiccata. Centuria I. – Acta Bot. Bohem., Praha, 8: 44–79. (1929f) [192]
- DOMIN K. (1930): Schedae ad floram Czechoslovenicam exsiccata. Centuria II. – Acta Bot. Bohem., Praha, 9: 175–259. (1930h) [193]
- DOMIN K. (1931a): Československé bučiny. Studie geobotanická. – Sborn. Výzk. Úst. Zeměd. RČS, Praha, 70: 3–87. (1931b) [194]
- DOMIN K. (1931b): Brambořík na Slovensku. – Věda Přír., Praha, 12: 153. (1931m) [195]
- DOMIN K. (1931c): Schedae ad floram Czechoslovenicam exsiccata. Centuria III. – Acta Bot. Bohem., Praha, 10: 3–67. (1931u) [196]
- DOMIN K. (1936): Tavalník polský (*Spiraea polonica* Błocki) v Československu. – Věda Přír., Praha, 17: 254–256. (1936o) [197]
- DOMIN K. (1937): *Laserpitium archangelica* Wulf. v Československu. – Věda Přír., Praha, 18: 117–118. (1937q) [198]
- DOMIN K. (1939a): O proměnlivosti sasanky hajní (*Anemone nemorosa* L.) a prasetníku blatatého (*Hypochoeris maculata* L.). – Věstn. Král. české Společn. Nauk, Tř. Mat.-Přír., Praha, 1938/23: 1–19. (1939b) [199]
- DOMIN K. (1939b): Prasetník karpatský, *Hypochoeris carpathica* Pax, v Hnílečských horách. – Věda Přír., Praha, 19: 211. (1939f) [200]
- DOMIN K., PODPĚRA J. & POLÍVKA F. (1928): Klíč k úplné květeně Republiky československé. – R. Promberger, Olomouc, 1084 pp. [201]
- DOSTÁL J. (1948–1950): Květena ČSR a ilustrovaný klíč k určení všech cévnatých rostlin, na území Československa planě rostoucích nebo běžně pěstovaných. – Praha, 2269 pp. [1–800 (1948), 801–1488 (1949), 1489–2269 (1950)] (1950a) [202]
- DOSTÁL J. (1951): Výsledky floristického výzkumu ČSR za léta 1940–1950 a doplňky ke Květeně ČSR. – Českoslov. Bot. Listy, Praha, 4 (1951–1952): 21–26, 52–53. (1951a) [203]
- DOSTÁL J. (1952): Výsledky floristického výzkumu ČSR za léta 1940–1950. – Českoslov. Bot. Listy, Praha, 4 (1951–1952): 134–136. (1952a) [204]
- DOSTÁL J. (1954): Klíč k úplné květeně ČSR. – Praha, 1183 pp. [205]
- DOSTÁL J. (1958): Klíč k úplné květeně ČSR. Ed. 2. – Nakladatelství ČSAV, Praha, 982 pp. [206]
- DOSTÁL J. (1989): Nová květena ČSSR. – Academia, Praha, 1563 pp. [207]
- DOSTÁL J. & ČERVENKA M. (1991–1992): Velký klíč na určování vyšších rostlin I, II. – SPN, Bratislava, 1567 pp. [208]
- DOSTÁL J., FUTÁK J., ŠMARD A. & ZLATNÍK A. (1958): Verzeichnis der Lokalitäten und Chronik der 12. IPE in der Tschechoslowakei. – Veröff. Geobot. Inst. ETH, Stiftung Rübel Zürich, Zürich, 36: 8–51. [209]
- DUCHOSLAV M. (2001): *Allium oleraceum* and *A. vineale* in the Czech Republic: distribution and habitat differentiation. – Preslia, Praha, 73: 173–184. [210]
- DVOŘÁK F. (1968): Rod *Hesperis* v Československu (taxonomická studie). – Biol. Práce Slov. Akad. Vied, Bratislava, 14, 3: 5–54. [211]
- DVOŘÁK F. & DADÁKOVÁ B. (1975a): Hybridisace *Hesperis matronalis* L. subsp. *nivea* (Baumg.) Kulcz. – Biológia, Bratislava, 30: 75–77. [212]
- DVOŘÁK F. & DADÁKOVÁ B. (1975b): Karyologické studie *Hesperis matronalis* L. subsp. *nivea* (Baumg.) Kulcz. and *Chorispora tenella* (Pallas) DC. – Biológia, Bratislava, 30: 265–273. [213]
- DVOŘÁK F., TRNKA P. & DADÁKOVÁ B. (1978): Cytotaxonomická studie *Tragopogon* L. in Czechoslovakia. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 13: 305–330. [214]
- DVOŘÁK J. & KREJČÍ V. (1953): Z květeny Velké Fatry. – Krásy Slov., Bratislava, 30: 111–115. [215]
- DVOŘÁKOVÁ M. (1966): K taxonomii a rozšíření *Thlaspi silvestre* Jord. subsp. *tatrense* (Zapař.) Dvořáková. – Biológia, Bratislava, 21: 512–521. [216]
- DVOŘÁKOVÁ M. (1974): Určovací klíč a přehled československých druhů a poddruhů rodu *Thlaspi* L. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 9: 1–7. [217]

- ELIÁŠ P. (1985): K výskytu imelovcovitých (Loranthaceae) na Slovensku. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 20: 128–132. [218]
- ELIÁŠ P. (2002): Hostiteľské dreviny imelovcovitých (Loranthaceae) na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24: 175–180. [219]
- ELIÁŠ P. jun. (2002): *Camelina* Crantz. Laničník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 566–588. [220]
- ELIÁŠ P. & ELIÁŠ P. jun. (2002): *Diplotaxis* DC. Dvojradovka. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 680–687. [221]
- ELIÁŠ P. ml., BARANEC T. & DOLEJŠIOVÁ K. (2002): Ekologické faktory a reprodukčná biológia *Empetrum hermaphroditum* vo Fatre. – Matthias Belivs Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 253–254. [222]
- FABRY J. (1880): Két kirándulás Turócmegyében. – Magyar Növényt. Lapok, Kolozsvár [Cluj], 4: 50–55. [223]
- FAJMONOVÁ E. (1982a): Spoločenstvá podzväzu *Aceri-Fagenion* v Západných Karpatoch. – Preslia, Praha, 54: 259–269. [224]
- FAJMONOVÁ E. (1982b): K syntaxonomii spoločenstiev podzväzu *Aceri-Fagenion* Ellenb. 63 na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 37: 75–82. [225]
- FAJMONOVÁ E. (1986a): K variabilite asociácie *Cortuso-Piceetum* na Slovensku. – Preslia, Praha, 58: 43–54. [226]
- FAJMONOVÁ E. (1986b): K fytoecológii trávnatých rúbaniskových spoločenstiev v niektorých oblastiach Slovenska. – Biológia, Bratislava, 41: 13–20. [227]
- FAJMONOVÁ E. & ŠIMEKOVÁ J. (1973): Beitrag zur phytocoenologischen Klassifikation der Kalkstein-Buchenwälder in den Westkarpaten. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 21: 31–49. [228]
- FARKAŠ E. (1982): Tis obyčajný – Tis červený (*Taxus baccata* L.). – Naše Lieč. Rastl., Bratislava, 19: 133–135. [229]
- FECKOVÁ M. & MÁTHÉ P. (2000): Nové chránené územia v Banskobystrickom kraji VII. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 43: 3–4. [230]
- FEKETE L. & BLAITTY T. (1914): Die Verbreitung der forstlich wichtigen Bäume und Sträucher im Ungarischen Staate. – Selmezbánya [Banská Štiavnica], 845 pp. [231]
- FERÁKOVÁ V. (1993a): *Stachys* L. Čistec. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 271–290. [232]
- FERÁKOVÁ V. (1993b): *Betonica* L. Betonika. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 291–292. [233]
- FERÁKOVÁ V. (2002): *Erucastrum* (DC.) Presl. Red'kevník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 717–724. [234]
- FERÁKOVÁ V. & MURÍN A. (1973): Cytotaxonomické a chorologické poznámky k druhu *Achyrophorus maculatus* (L.) Scop. – Preslia, Praha, 45: 112–118. [235]
- FERÁKOVÁ V. & SCHWARZOVÁ T. (1974): K problematike cytotaxonomického výskumu syntropných druhov v ČSSR. – Acta Inst. Bot., ser. A, Bratislava, 1: 41–50. [236]
- FINKA K. (1942–1943): Jarné prechádzky po Turci. – Krásy Slov., Turč. Sv. Martin, 21: 128–130. [237]
- FIŠEROVÁ D. (1981): Nové a znovu ověřené lokality některých cévnatých rostlin na území Československa. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 16: 131–134. [238]
- FREYN J. (1872): Beitrag zur Flora Ober-Ungarns. – Verh. Zool.-Bot. Ges. Wien, Wien, 22: 341–354. [239]
- FRITZE R. & Ilse H. (1870): Karpaten-Reise. – Verh. Zool.-Bot. Ges. Wien, Wien, 20: 467–526. [240]
- FUTÁK J. (1943): Kremnické hory. Štúdiá geobotanicko-floristická. – Matica slovenská, Martin, 112 pp. [241]
- FUTÁK J. (1946): Poznámky k práci J. M. Novackého Flóra Slovenskej republiky. – Prírod. Sborn., Turč. Sv. Martin, 1: 129–136. (1946b) [242]
- FUTÁK J. (1959): *Anthericum liliago* na Slovensku doteraz nezistené. – Biológia, Bratislava, 14: 944–945. [243]
- FUTÁK J. (1961): Ekológia a rozšírenie niektorých vzácnejších druhov rastlín v južnej časti Strážovskej hornatiny. – Biológia, Bratislava, 16: 420–427. [244]
- FUTÁK J. (1966a): Lycopodiopsida. – In: FUTÁK J. (ed.), Flóra Slovenska II, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, p. 13–43. [245]
- FUTÁK J. (1966b): Equisetopsida. – In: FUTÁK J. (ed.), Flóra Slovenska II, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, p. 49–83. [246]
- FUTÁK J. (1966c): Ophioglossales. Jazykotvaré. – In: FUTÁK J. (ed.), Flóra Slovenska II, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, p. 89–101. [247]
- FUTÁK J. (1971): Endemické rastliny na Slovensku. – In: MAGIC D. (ed.), Zborn. Predn. Zjazdu Slov. Bot. Spoločn. Tisovec 1970, SBS pri SAV, Bratislava, p. 39–54. [248]
- FUTÁK J. (1972a): Vývoj rastlinstva. – In: LUKNIŠ J. (red.), Slovensko 2. Príroda, Obzor, Bratislava, p. 412–421. [249]
- FUTÁK J. (1972b): Endemity. – In: LUKNIŠ J. (red.), Slovensko 2. Príroda, Obzor, Bratislava, p. 421–431. [250]
- FUTÁK J. (1972c): Fytogeografický prehľad Slovenska. – In: LUKNIŠ J. (red.), Slovensko 2. Príroda, Obzor, Bratislava, p. 431–482. [251]
- FUTÁK J. (1972d): Rastlinstvo Krivánskej Malej Fatry. – Ochr. Přír., Praha, 27: 209–213. [252]
- FUTÁK J. (1973): Prehľad rastlinstva Slovenska. – Zprav. Bot. Zahr. Českoslov., Píruhonice, 11: 5–21. [253]
- FUTÁK J. (1976): Endemické rastliny v Tatranskom národnom parku. – Zborn. Prác Tatransk. Nár. Parku, Martin, 17 (1975): 109–131. [254]
- FUTÁK J. (1981): Endemické rastliny Slovenska. – Studie Českoslov. Akad. Věd, Praha, 20: 45–49. [255]
- FUTÁK J. (1982a): *Trollius* L. Žltohlav. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 36–41. [256]
- FUTÁK J. (1982b): *Helleborus* L. Čemerica. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 44–47. [257]
- FUTÁK J. (1982c): *Aquilegia* L. Orličok. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 59–64. [258]
- FUTÁK J. (1982d): *Delphinium* L. Stračia nôžka. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 68–76. [259]
- FUTÁK J. (1982e): *Anemone* L. Veternica. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 97–105. [260]
- FUTÁK J. (1982f): *Hepatica* Mill. Pečeňovník. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 106–110. [261]
- FUTÁK J. (1982g): *Pulsatilla* Mill. Poniklec. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 110–138. [262]
- FUTÁK J. (1982h): *Ranunculus* L. Iskerník. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 144–197. [263]
- FUTÁK J. (1982i): *Adonis* L. Hlaváčik. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 252–260. [264]
- FUTÁK J. (1982j): *Clematis* L. Plamienok. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 261–273. [265]
- FUTÁK J. (1982k): Linaceae S. F. Gray. Lanovité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 508–533. [266]
- GALVÁNEK J. (1980): Diferenciácia hodnôt anorganickej prírody v Gaderskej doline a Blatnickej doline s cieľom ich územnej ochrany. – Výsk. Práce Ochr. Přír., Bratislava, 3A: 117–144. [267]
- GALVÁNEK J. (2004): Výskyt a hodnota pramenitov a penovcov v okolí Banskej Bystrice. – In: TURISOVÁ I. & PROKEŠOVÁ R. (eds), Ekologická diverzita Zvolenskej kotliny, Lesnícky výskumný ústav, Zvolen, p. 17–30. [268]
- GALVÁNEK J., KLIMENT J. & KADLEČÍK J. (1986): Skúmanie prírody Veľkej Fatry. – In: VESTENICKÝ K. & VOLOŠČUK I. (eds), Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra, Príroda, Bratislava, p. 227–265. [269]

- GÁYER Gy. (1909): Vorarbeiten zu einer Monographie der europäischen *Aconitum*-Arten I. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 8: 114–206. (1909b) [270]
- GOLIAŠOVÁ K. (1980): Taxonomická problematika introgresívno-hybridnej série *Pulsatilla grandis* – *P. slavica*. – In: HINDÁK F. (ed.), Zborn. Ref. 3. Zjazdu Slov. Bot. Spoločn., Zvolen, p. 159–165. [271]
- GOLIAŠOVÁ K. (1981): *Pulsatilla subslavica* Futák spec. nova. – Biológia, Bratislava, 36: 867–870. [272]
- GOLIAŠOVÁ K. (1985): Variabilita *Pulsatilla slavica*, *P. grandis*, *P. subslavica* a problém introgresívnej hybridizácie. – Biol. Práce Slov. Akad. Vied, Bratislava, 31, 5: 91–172. [273]
- GOLIAŠOVÁ K. (1986): Rozšírenie druhov *Potentilla aurea* a *P. crantzii* na území Slovenska. – Biológia, Bratislava, 41: 929–936. [274]
- GOLIAŠOVÁ K. (1988): Polemoniaceae Juss. Vojnovkovité. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 527–534. [275]
- GOLIAŠOVÁ K. (1992): *Potentilla* L. Nátržník. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 143–241. [276]
- GOLIAŠOVÁ K. (1993a): *Atropa* L. Ľuľkovec. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 417–420. [277]
- GOLIAŠOVÁ K. (1993b): *Physalis* L. Machovka. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 426–430. [278]
- GOLIAŠOVÁ K. (1993c): *Solanum* L. Ľuľok. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 432–448. [279]
- GOLIAŠOVÁ K. (1994): Rozšírenie druhu *Digitalis grandiflora* Miller na území Slovenska. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 16: 15–21. [280]
- GOLIAŠOVÁ K. (1997a): *Digitalis* L. Náprstník. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 129–137. [281]
- GOLIAŠOVÁ K. (1997b): *Bartsia* L. Bartsia. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 388–392. [282]
- GOLIAŠOVÁ K. (1997c): *Rhinanthus* L. Štrkáč. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 421–449. [283]
- GOLIAŠOVÁ K. (2002a): *Sisymbrium* L. Ľuľavník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 122–154. [284]
- GOLIAŠOVÁ K. (2002b): *Descurainia* Webb et Berthel. Úhorník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 154–159. [285]
- GOLIAŠOVÁ K. (2002c): *Aurinia* Desv. Taričnik. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 463–469. [286]
- GOLIAŠOVÁ K. (2002d): *Alyssum* L. Tarica. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 469–493. [287]
- GOLIAŠOVÁ K. & PENIAŠTEKOVÁ M. (1993): *Galeopsis* L. Konopnica. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 235–247. [288]
- GOLIAŠOVÁ K. & ŠUSTEKOVÁ S. (1999): Vzácné a ohrozené druhy rodu *Rhodax* Spach (Cistaceae) na Slovensku. – Ochr. Prír., Banská Bystrica, 17: 31–37. [289]
- GOMBOCZ E. (1945): Diaria itinerum Pauli Kitaibelii 2. Leben und Briefe ungar. Naturforscher. Vol. 2., p. 473–1083. – Budapest. [290]
- GOSTYŇSKA-JAKUSZEWSKA M. & HRABĚTOVÁ-UHROVÁ A. (1983): Distribution of *Crataegus*-species in Poland and Czechoslovakia. – Preslia, Praha, 55: 9–24. [291]
- GREBENŠČIKOV O. (1954): Nové nálezisko kozinca previsnutého – *Astragalus penduliflorus* Lam. na Veľkej Fatre a poznámky o jeho rozšírení a ekológii. – Biológia, Bratislava, 9: 371–383. [292]
- GREBENŠČIKOV O., BRILLOVÁ-SUCHÁ K., KOLLÁRIKOVÁ K., RUŽIČKA M., SCHIDLAY E., ŠMARD A. & ZAHRADNÍKOVÁ-ROŠETZKA K. (1956): Charakteristika rastlinných spoločenstiev. – In: GREBENŠČIKOV O. et al., Hole južnej časti Veľkej Fatry, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, p. 32–132. [293]
- GREGUSS L. (1980): Interakcia hostiteľ-parazit-vektor-prostredie na príklade vertikálneho rozšírenia grafiózy brestov. – In: HINDÁK F. (ed.), Zborník Ref. 3. Zjazdu Slov. Bot. Spoločn., Zvolen, p. 205–207. [294]
- GROSS L. (1960): Tis v harmanecké oblasti. – Lesn. Práce, Praha, 39: 99–101. [295]
- GRULICH V. (1982): *Hylotelephium argutum* (Haw.) Holub a *H. purpureum* (L.) Holub v ČSSR. – Severočeskou Přír., Litoměřice, 13: 1–12. [296]
- GRULICH V. & ČEŘOVSKÝ J. (1999): *Carex dioica* L. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Příroda, Bratislava, p. 77. [297]
- GRULICH V. & HODÁLOVÁ I. (1994): The *Senecio doria* group (Asteraceae-Senecioneae) in Central and Southeastern Europe. – Phytol., Horn, 34: 247–265. [298]
- GRULICH V. & ŘEPKA R. (1986): Poznámky k některým druhům ostřice (*Carex* L.) na středním Slovensku. – Biológia, Bratislava, 41: 79–83. [299]
- GRULICH V. & ZMRHALOVÁ M. (1988): Ostřice skalní (*Carex rupestris* All.) v Hrubém Jeseníku. – Čas. Slez. Mus. v Opavě, ser. A, Opava, 37: 181–187. [300]
- GRÜNVALDOVÁ V. (1973): *Evernia prunastri* (L.) Ach. in der Tschechoslowakei. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 21: 109–117. [301]
- GYÖRFFY-GREISIGER I. (1936): Adatok az *Euphrasia tenuis* (Brenn.) Wettst., *E. suecica* Murb. et Wettst. és *E. Bicknellii* Wettst. előfordulásához. – Ann. Hist.-Nat. Mus. Nat. Hung., Budapest, 30: 4–6. [302]
- HÁBEROVÁ I. & FAJMONOVÁ E. (1995): Rastlinstvo ŠPR Rojkovské rašelinisko. – Ochr. Prír., Banská Bystrica, 13: 15–31. [303]
- HÁBEROVÁ I. & KARASOVÁ E. (1988): Reliktné spoločenstvo ostrevky dlhosteblovej a skumpy vlasatej, *Sesleria heufferianae-Cotinetum coggygriae* ass. nova v Slovenskom krase. – Biológia, Bratislava, 43: 27–32. [304]
- HADAČ E. (1966): Rozšíření jaterníku (*Hepatica nobilis* Mill.) v Československu. – Preslia, Praha, 38: 186–201. [305]
- HADAČ E. (1969): The distribution of *Galium silvaticum* L. and *G. schultesii* Vest. in Czechoslovakia. – Preslia, Praha, 41: 39–60. [306]
- HADAČ E., SLAVÍK B. & RICHTEROVÁ H. (1967): The distribution of *Pleurospermum austriacum* (L.) Hoffm. in Czechoslovakia. – Preslia, Praha, 39: 375–391. [307]
- HAJDÚK J. (1980a): Stav vegetácie s dominujúcou *Carex humilis* Leyss. na trvalých plochách zaznamenaný v rokoch 1974–1977. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3B: 187–198. [308]
- HAJDÚK J. (1980b): Príspevok k inverzii vegetácie. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3B: 301–324. [309]
- HAJDÚK J. (1988): Rastliny v puklinách a medzerách na skalách ako ekologický fenomén. – Biológia, Bratislava, 43: 811–819. [310]
- HAJDÚK J., BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (1982): Poznámky k ekológii brečtanu popínavého (*Hedera helix* L.) vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 37: 449–456. [311]
- HALDA J. & SOJÁK J. (1971): Bemerkungen zu *Cyclamen purpurascens* Mill. in der Slowakei. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 6: 321–323. [312]
- HALDA J. & SOJÁK J. (1972): *Cyclamen fatrense* sp. n., nový druh západokarpatské květeny. – Čas. Nár. Muz., Odd. Prír., Praha, 140: 63–65. [313]
- HAMERSKÝ R. (1981): *Nartheicum ossifragum* a *Nigritella nigra* v Československu. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 16: 13–14. [314]
- HAŠKOVÁ J., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. (1988): Materiály k rozšírení *Melilotus dentata* a *M. altissima* v Československu. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 23: 11–32. [315]

- HAYEK A. (1916): Die Pflanzendecke Österreich-Ungarns I. – Franz Deuticke, Leipzig & Wien, 602 pp. (1914a) [316]
- HAZSLINSZKY F. (1864): Éjszaki Magyarhon viránya. – Kassa [Košice], 412 pp. (1864a) [317]
- HAZSLINSZKY F. (1872): Magyarhon edényes növényeinek fűvészeti kézikönyve. – Athenaeum, Pest, 504 pp. [318]
- HEJNÝ S., LHOŤSKÁ M. & SLAVÍK B. (1971): Příspěvek k adventivní květeně Moravy a Slovenska. – Preslia, Praha, 43: 40–49. [319]
- HEJTMÁNEK J. (1953): Reliktní borové porosty v západní části Velké Fatry. – Práce Výzk. Ústavů Lesn., Praha, 3: 281–306. [320]
- HEJTMÁNEK J. (1954): *Picea excelsa* Link. f. *deflexa* Tyszkiewicz. – Preslia, Praha, 26: 307–308. [321]
- HEMKE E. (1983): Príspevok k flóre orchideí Gaderskej doliny a Ostrej vo Veľkej Fatre. – In: VESTENICKÝ K. & ČUBOŇOVÁ K. (eds), Prehľad odborných výsledkov XVIII. tábora ochrancov prírody 1982, ONV-odbor kultúry, Martin, p. 86–89. [322]
- HENDRYCH R. (1956): Někteří výsledky revize československých jetelů. – Preslia, Praha, 28: 403–412. [323]
- HENDRYCH R. (1965): *Veronica montana* Jusl. in den Karpaten und besonders in der Slowakei. – Biológia, Bratislava, 20: 654–662. [324]
- HENDRYCH R. (1966): Zur Verbreitung der *Lysimachia nemorum* L. in der Slowakei. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 1: 145–153. [325]
- HENDRYCH R. (1967): Systematic study of *Thesium alpinum*. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 1966: 107–138. [326]
- HENDRYCH R. (1969): The outline of the taxonomy and chorology of *Thesium linophyllum*. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 1969: 119–170. [327]
- HENDRYCH R. (1972a): Určování a rozšíření lněnek (*Thesium*) v Československu. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 7: 19–28. [328]
- HENDRYCH R. (1972b): K výskytu *Telekia speciosa* ve Velké Fatře. – Preslia, Praha, 44: 178–184. [329]
- HENDRYCH R. (1975): *Trifolium spadicum* und sein Vorkommen in der Tschechoslowakei (*Trifolium*-Studien XI). – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 1974: 11–37. [330]
- HENDRYCH R. (1981a): Bemerkungen zum Endemismus in der Flora der Tschechoslowakei. – Preslia, Praha, 53: 97–120. [331]
- HENDRYCH R. (1981b): Rostlinné endemity a jejich zastoupení na území Československa. – Živa, Praha, 56: 7–9, 45–46, 123–126. [332]
- HENDRYCH R. (1982): Material and notes about the geography of the highly stenochoric to monotypic endemic species of the European flora. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 1980: 335–372. [333]
- HENDRYCH R. (1986): *Malaxis monophyllos* na Slovensku. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 21: 119–124. [334]
- HENDRYCH R. (1989): *Physalis alkekengi*, in Europa und in der Tschechoslowakei besonders. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 33: 1–42. [335]
- HENDRYCH R. (1996): *Primula vulgaris* in der Slowakei und in den umliegenden Gebieten. – Preslia, Praha, 68: 135–156. [336]
- HENDRYCH R. (2003): *Cortusa matthioli*, v minulosti i súčasnosti našej květeny. – Studia sumptibus auctoris edita, Praha, p. 11–36. [337]
- HENDRYCH R. & HENDRYCHOVÁ H. (1979): Preliminary report of the Dacian microelement in the flora of Slovakia. – Preslia, Praha, 51: 313–332. [338]
- HENDRYCH R. & HENDRYCHOVÁ H. (1985): *Hacquetia epipactis* und die Bedeutung ihres Vorkommens in der Tschechoslowakei. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 1981: 333–365. [339]
- HENDRYCH R. & HENDRYCHOVÁ H. (1989a): Zur Frage des Vorkommens von *Aposeris foetida* in der Tschechoslowakei. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 31 (1987): 285–311. [340]
- HENDRYCH R. & HENDRYCHOVÁ H. (1989b): Die *Pedicularis*-Arten der Tschechoslowakei, früher und jetzt. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 32 (1988): 403–456. [341]
- HENDRYCH R. & KRÍSA B. (1960): Materies ad floram territorii Lučensensis studendam pertinens. – Preslia, Praha, 32: 9–52. [342]
- HINDÁKOVÁ M., FERÁKOVÁ V. & SCHWARZOVÁ T. (1985): Karyologisches Studium der slowakischen Flora VII. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 32: 71–75. [343]
- HINDÁKOVÁ M. & MÁJOVSKÝ J. (1977): *Anthriscus nitida* (Wg.) Hazsl. – In: LÖVE Á. (ed.), IOPB chromosome number reports LVI, Taxon, 26: 262. [344]
- HLAVAČEK A. (1956): Výskyt rosičky okrúhlostej (*Drosera rotundifolia* L.) v Banskej Štiavnici a jej rozšírenie na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 11: 705–710. [345]
- HLAVAČEK A. (1982): Malvaceae Juss. Slezovité. – In: FUTÁK J. & BERTOŤOVÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 372–405. [346]
- HLAVAČEK A. (1985): Flóra CHKO Štiavnické vrchy. – ÚŠOP, Liptovský Mikuláš, 776 pp. [347]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984a): *Chaerophyllum* L. em. Hoffm. Krkoška. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 195–207. [348]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984b): *Anthriscus* Pers. Trebuľka. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 207–216. [349]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984c): *Pimpinella* L. Bedrovník. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 224–236. [350]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984d): *Seseli* L. Sezel. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 246–254. [351]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984e): *Aethusa* L. Tetucha. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 268–274. [352]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984f): *Conioselinum* Hoffm. Šabrina. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 328–329. [353]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984g): *Archangelica* Hoffm. Archangelika. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 332–334. [354]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984h): *Peucedanum* L. Smdlík. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 336–351. [355]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984i): *Heracleum* L. Boľševník. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 352–358. [356]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984j): *Laserpitium* L. Lazemík. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 363–369. [357]
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984k): *Torilis* Adanson. Torica. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 369–374. [358]
- HODÁLOVÁ I. (1999): Multivariate analysis of the *Senecio nemorensis* group (Compositae) in the Carpathians with a new species from the East Carpathians. – Folia Geobot., Praha, 34: 321–335. [359]
- HODÁLOVÁ I. (2002): A new hybrid *Senecio* ×*slovacus* from the *S. nemorensis* group (Compositae) in the West Carpathians. – Biologia, Bratislava, 57: 75–82. [360]
- HODÁLOVÁ I. & MÁRTONFI P. (2002): *Thlaspi* L. Peniažtek. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 600–618. [361]
- HODÁLOVÁ I. & VALACHOVIČ M. (1994): Rozšírenie *Senecio ovatus* subsp. *ovatus*, *Senecio germanicus* subsp. *germanicus* a ich hybridu (Compositae) v Karpatoch. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 16: 22–33. [362]
- HODÁLOVÁ I. & VALACHOVIČ M. (1996): Sympatric populations of *Senecio ovatus* subsp. *ovatus*, *S. germanicus* subsp. *germanicus* (Compositae) and their hybrid in the Carpathians and the adjacent part of Pannonia. II. Syneclological differentiation and distribution. – Flora, Jena, 191: 291–302. [363]
- HOFMAN J. (1953): Tisy v Gaderské dolině. – Práce Výzk. Úst. Lesn. ČSR, Zbraslav-Strnady, 3: 185–203. [364]
- HOCHMUTH Z. (1972): Rastlinstvo. – In: HOCHMUTH Z., Liptov. Turistický sprievodca, Šport, Bratislava, p. 19–22. [365]

- HOLUB J. (1960): Kleine Beiträge zur Flora der ČSSR. – Novit. Bot. Delect. Seminum Horti Bot. Univ. Carol. Prag, Praha, 1960: 3–9. [366]
- HOLUB J. (1961): Kleine Beiträge zur Flora der ČSSR II. – Novit. Bot. Delect. Seminum Horti Bot. Univ. Carol. Prag, Praha, 1961: 18–23. [367]
- HOLUB J. (1970): Čabrat u Ružomberka – význačná botanická lokalita na horním Pováží. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 5: 112–119. [368]
- HOLUB J. (1981a): Poznámky k slovenským zástupcům řádu Cornales I. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 16: 81–111. [369]
- HOLUB J. (1981b): Ochrana fytozoocefalu z hlediska taxonomického a fytogeografického. – Studie Českoslov. Akad. Věd, Praha, 20: 27–39. [370]
- HOLUB J. (1982): Poznámky k slovenským zástupcům řádu Cornales II. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 17: 1–24. [371]
- HOLUB J. (1983): A brief note on Slovak taxa of *Gentianella*. – Preslia, Praha, 55: 371–373. [372]
- HOLUB J. (1984): Cornales. Drieňotvaré. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 389–417. [373]
- HOLUB J. (1986): Poznámky k druhu „*Hieracium hoppeanum*“ v Československu. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 21: 21–28. [374]
- HOLUB J. (1987): K fytogeografické analýze československé květeny. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 22, Mater. 6: 15–33. [375]
- HOLUB J. (1996): Vybrané poznámky a informace z diskusních příspěvků na PK ČSBS 1991 – Trávy. – Zprávy České Bot. Společn., Praha, Mater. 13: 169–175. [376]
- HOLUB J. (1999a): *Astragalus penduliflorus* Lam. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 50. [377]
- HOLUB J. (1999b): *Conioselinum tataricum* Hoffm. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 104. [378]
- HOLUB J. (1999c): *Crepis sibirica* L. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 116. [379]
- HOLUB J. (1999d): *Cystopteris sudetica* A. Br. et Milde. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 122. [380]
- HOLUB J. (1999e): *Erysimum hungaricum* Zapař. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 152. [381]
- HOLUB J. & BERNÁTOVÁ D. (1999): *Arabis nova* Vill. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 37. [382]
- HOLUB J. & BERTOŤOVÁ L. (1988a): *Lembotropis* Griseb. Zanovätník. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 22–25. [383]
- HOLUB J. & BERTOŤOVÁ L. (1988b): *Chamaecytisus* Link. Zanovät. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 32–60. [384]
- HOLUB J. & BERTOŤOVÁ L. (1988c): *Genista* L. Kručinka. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 60–82. [385]
- HOLUB J. & GRULICH V. (1999a): *Carex rupestris* All. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 81. [386]
- HOLUB J. & KMEŤOVÁ E. (1988a): *Chamerion* (Rafin.) Rafin. Kypřina. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 432–440. [387]
- HOLUB J. & KMEŤOVÁ E. (1988b): *Epilobium* L. Vřbovka. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 441–489. [388]
- HOLUB J. & KMEŤOVÁ E. (1992): *Aphanes* L. Drobnobyř. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 373–379. [389]
- HOLUB J. & KMEŤOVÁ E. (1993a): *Cynoglossum* L. Psojazyk. – In: BERTOŤOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 163–171. [390]
- HOLUB J. & KMEŤOVÁ E. (1993b): *Galeobdolon* Hudson. Hluchavník. – In: BERTOŤOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 256–261. [391]
- HOLUB J. & KMEŤOVÁ E. (1997): *Pedicularis* L. Vřivec. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 392–420. [392]
- HOLUB J., MĚSÍČEK J. & JAVŮRKOVÁ V. (1970): Annotated chromosome counts of Czechoslovak plants (1–15) (Materials for „Flóra ČSSR“ – 1). – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 5: 339–368. [393]
- HOLUB J., MĚSÍČEK J. & JAVŮRKOVÁ V. (1971): Annotated chromosome counts of Czechoslovak plants (16–30) (Materials for „Flóra ČSSR“ – 2). – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 6: 179–214. [394]
- HOLUB J., MĚSÍČEK J. & JAVŮRKOVÁ V. (1972): Annotated chromosome counts of Czechoslovak plants (31–60) (Materials for „Flóra ČSSR“ – 3). – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 7: 167–202. [395]
- HOLUBČÍK M. (1968): Cudzokrajné dreviny v lesnom hospodárstve. – SVPL, Bratislava, 372 pp. [396]
- HOLUBČÍK M. (1969): Príspevok k otázke deflexnej formy smreka obyčajného *Picea abies* Karst. f. *deflexa* Tyszk. a jej výskytu na Slovensku. – Preslia, Praha, 41: 261–272. [397]
- HOLUBČÍK M. (1982): Exotické dreviny v našich lesoch. – In: ZMORAY I. & PODHRADSKÝ V. (eds), Zaujímavosti slovenskej prírody, Osveta, Martin, p. 155–164. [398]
- HOLUB J. L. (1865): Correspondenz. N. Podhragy, am 19. März 1865. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 15: 120. (1865d) [399]
- HORVÁTHOVÁ M. (1967): Nová lokalita *Papaver alpinum* L. na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 22: 866–867. [400]
- HORVÁTHOVÁ M. (1974): Telekia ozdobná [*Telekia speciosa* (Schreb.) Baumg.] v Turci. – Kmetianum, Martin, 3: 315–317. [401]
- HOSŤIČKA M. (1982): Polygalales. Horčinkotvaré. – In: FUTÁK J. & BERTOŤOVÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 547–566. [402]
- HOŠEK E. (1956): Štátne prírodné rezervácie na Slovensku, vyhlásené do r. 1955. – Krásy Slov., Bratislava, 33: 48–52. [403]
- HOUBEK J. (1980): Krátká floristická sdělení z území Československa. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 15: 86. [404]
- HOUBEK J. (1981): Krátká floristická sdělení z území Československa. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 16: 25. [405]
- HRABĚTOVÁ A. (1950): O brambořiku na Slovensku. – Českoslov. Bot. Listy, Praha, 3: 34–36. (1950b) [406]
- HRABĚTOVÁ A., DVOŘÁK F. & DADÁKOVÁ B. (1983): Chromosome morphology of three species of the genus *Cyclamen* L. – Biológia, Bratislava, 38: 401–409. [407]
- HRABOVEC I. (1979): Slovenská botanická Izabela Textorisová. – Z dejín vied a techniky na Slovensku, Bratislava, 9: 371–391. [408]
- HRABOVEC I. (1990): Z dejín botaniky a zoológie na Slovensku do polovice 19. storočia. – Veda, Bratislava, 120 pp. [409]
- HRČKA D. (2003): Rozšíření rodu *Gnaphalium* L. s. l. (Asteraceae) na Slovensku – I. *G. sylvaticum* L., *G. norvegicum* Gunn. a *G. supinum* L. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 25: 45–56. [410]

- HŘIVNÁK R., BELANOVÁ E., CVACHOVÁ A., GÁLIS R., JANIŠOVÁ M., UHLIAROVÁ E., UJHÁZY K. & VLČKO J. (2005): Zaujímavější nálezy cievnatých rastlín zo stredného Slovenska. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 27: 131–141. [411]
- HROUDA L. (1973): Československé druhy rodu *Inula* L. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 8: 85–95. [412]
- HROUDA L. (1974): Taxonomie und Verbreitung von *Inula salicina* L. s. l. in der Tschechoslowakei. – Preslia, Praha, 46: 32–56. [413]
- HROUDA L. (1999): Chorologický přehled zástupců rodu *Saxifraga* v České republice a na Slovensku. – Preslia, Praha, 70 (1998): 289–301. [414]
- HROUDA L. & KOCHJAROVÁ J. (1997): K taxonomii a cenológii rodu *Soldanella* L. v Západných Karpatoch. – Monogr. Štúdie o Nár. Parkoch, Tatranská Lomnica, 1: 38–50. [415]
- HROUDA L. & KRAHULEC F. (1982): Taxonomická a ekologická analýza spoločného výskytu druhů rodu *Hippochaete* (Equisetaceae) a jejich kříženců. – Preslia, Praha, 54: 19–43. [416]
- HROUDA L. & ŠOURKOVÁ M. (1977): *Cyclamen purpurascens* Mill. v Temätinských kopcích. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 12: 159–160. [417]
- HRUBY J. (1930): Campanulastudien innerhalb der Vulgares und ihrer Verwandten. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 29: 152–276. (1930a) [418]
- HRUBY J. (1934): Campanulastudien. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 33: 126–159. [419]
- HULJÁK J. (1926): Adatok az Észak-nyugati Kárpátok növény-ismeretéhez. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 24 (1925): 95–96. (1925) [420]
- CHALLICE J. & KOVANDA M. (1978): Flavonoids as markers of taxonomic relationships in the genus *Sorbus* in Europe. – Preslia, Praha, 50: 305–320. [421]
- CHILOVÁ V. (2000): Výbrané rašeliniská Chránenej krajiny oblasti Veľká Fatra a priľahlej časti Turčianskej kotliny. – In: STANOVÁ V. (ed.), Rašeliniská Slovenska, Daphne-Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, p. 63–67. [422]
- CHMELÁŘ J. & KOBLÍZEK J. (1985): Příspěvek k určování československých vrb. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 20: 81–102. [423]
- CHRTEK J. (1967): Poznámky k rozšíření druhu *Trisetum alpestre* (Host) Pal.-Beauv. na Slovensku. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 13, 1: 11–17. [424]
- CHRTEK J. (1986): Poznámky k československým druhům rodu *Cuscuta* s. l. III. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 21: 189–193. [425]
- CHRTEK J. (1988): Cuscutaceae Dumort. Kukučínovité. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 544–558. [426]
- CHRTEK J. (1993a): *Marrubium* L. Jablčník. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 213–218. [427]
- CHRTEK J. (1993b): *Acinos* Miller. Dušovka. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 317–324. [428]
- CHRTEK J. & KRÍSA B. (1971): Dva nejčastěji zaměňované druhy rodu *Tithymalus* Gaertn. a jejich rozšíření na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 26: 563–570. [429]
- CHRTEK J. & KRÍSA B. (1982): Euphorbiaceae Juss. Mliečnikovité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 406–462. [430]
- CHRTEK J. & SKOČDOPLOVÁ B. (1997): *Scrophularia* L. Krtičník. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 79–94. [431]
- CHRTEK J. & ŠOURKOVÁ M. (1992a): *Sanguisorba* L. Krvavec. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 100–111. [432]
- CHRTEK J. & ŠOURKOVÁ M. (1992b): *Oreogalum* (Ser.) Golubkova. Kuklica. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 116–120. [433]
- CHRTEK J. & ŠOURKOVÁ M. (1992c): *Geum* L. Kuklík. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 120–130. [434]
- CHRTEK J. jun. (1993): *Stachys recta* L. Čistec rovný. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 284–286. [435]
- CHRTEK J. jun. (1994): Kľíč k určeni českých a slovenských druhů rodu *Stachys* a poznámky k druhu *Stachys recta*. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 27 (1992): 1–12. [436]
- CHRTEK J. jun. (1996): Rozšíření *Hieracium halleri* (okruh *H. alpinum*) v Západních Karpatech. – Zprávy České Bot. Společn., Praha, 31: 125–131. [437]
- CHRTEK J. jun. (1997): Taxonomy of the *Hieracium alpinum* group in the Sudeten Mts., the West and the Ukrainian East Carpathians. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 32: 69–97. [438]
- CHRTEK J. jun. & MARHOLD K. (1998): Taxonomy of the *Hieracium fritzei* group (Asteraceae) in the Sudeten Mts and the West Carpathians (Studies in *Hieracium* sect. *Alpina* II). – Phytotax., Horn, 37: 181–217. [439]
- CHRTEK J. jun., MRÁZ P. & SEVERA M. (2004): Chromosome numbers in selected species of *Hieracium* s. str. (*Hieracium* subgen. *Hieracium*) in the Western Carpathians. – Preslia, Praha, 76: 119–139. [440]
- CHRTKOVÁ-ŽERTOVÁ A. (1970): Československé druhy vikví (*Vicia* L.). – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 5: 145–154. [441]
- CHRTKOVÁ-ŽERTOVÁ A. (1973a): Cytotaxonomic study of the *Vicia cracca* complex I. Czechoslovak taxa. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 8: 67–93. [442]
- CHRTKOVÁ-ŽERTOVÁ A. (1973b): A monographic study of *Lotus corniculatus* L. – Rozpr. Českoslov. Akad. Věd, Praha, 83, 4: 3–94. [443]
- CHRTKOVÁ A. (1988a): *Astragalus* L. Kozinec. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 100–133. [444]
- CHRTKOVÁ A. (1988b): *Vicia* L. Vika. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 151–199. [445]
- CHRTKOVÁ A. (1988c): *Lathyrus* L. Hrachor. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 201–238. [446]
- CHRTKOVÁ A. (1988d): *Ononis* L. Ihlica. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 239–247. [447]
- CHRTKOVÁ A. (1988e): *Melilotus* Miller. Komonica. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 247–256. [448]
- CHRTKOVÁ A. (1988f): *Coronilla* L. Ranostaj. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 358–367. [449]
- CHRTKOVÁ A. (1988g): *Hippocrepis* L. Podkovka. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 367–371. [450]
- CHRTKOVÁ A. (1988h): *Hedysarum* L. Kopyšník. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 371–374. [451]
- INTRIBUS R. (1980): Bioklimatické pomery Veľkej Fatry – časť Gaderská dolina a Blatnická dolina. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3A: 187–205. [452]
- IZÁKOVÁ V. (1968): Izabela Textorisová – prvá slovenská botanička. – Kmetianum, Martin, 1: 199–202. [453]
- JALOVÍČIAROVÁ D. (1989): Zur Vertretung und Verbreitung der alpsch-karpatischen Arten in der Flora der Slowakei. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 33: 43–67. [454]
- JALOVÍČIAROVÁ D. (1991): Zur Natur des Vorkommens von *Viburnum lantana* L. in der Tschechoslowakei. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 35: 73–96. [455]
- JAMNICKÝ J. (1985): Borovica limba (*Pinus cembra* L.) v miestnych názvoch Západných Karpát. – Zborn. Prác Tatransk. Nár. Parku, Martin, 26: 87–96. [456]
- JANIŠOVÁ M. (2001a): Príspevok k floristickému výskumu nelesných porastov okolia Riečky (Starohorské vrchy). – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 23: 121–129. [457]
- JANIŠOVÁ M. (2001b): Príspevok k floristickému výskumu nelesných porastov okolia Kordík (Starohorské vrchy). – In: TURISOVÁ I. (ed.), Ekologická diverzita modelového územia banskobystričského regiónu, ŠOP SR, Banská Bystrica, p. 124–131. [458]

- JAROLÍMEK I. & KLIMENT J. (1994): The *Rumex obtusifolius* communities in Slovakia. – *Biologia*, Bratislava, 49: 19–29. [459]
- JAROLÍMEK I., KLIMENT J. & VALACHOVIČ M. (2002): The syntaxonomical revision of the riparian plant communities dominated by *Petasites hybridus* in Slovakia. – *Biologia*, Bratislava, 57: 471–492. [JAROLÍMEK et al. 2002a] [460]
- JAROLÍMEK I., KLIMENT J. & ZALIBEROVÁ M. (2002): Variabilita a syntaxonomía rastlinných spoločenstiev s dominantnými druhmi *Petasites hybridus* a *P. kablikianus* vo Veľkej Fatre. – *Matthias Belvis Univ. Proc., Ser. Biol., Banská Bystrica*, 2, Suppl. 1: 27–42. [JAROLÍMEK et al. 2002b] [461]
- JAROLÍMEK I., ZALIBEROVÁ M., MUCINA L. & MOCHNACKÝ S. (1997): Rastlinné spoločenstvá Slovenska 2. Synantropná vegetácia. – *Veda*, Bratislava, 416 pp. [462]
- JASIČOVÁ M. (1966): Coniferophytina. – In: FUTÁK J. (ed.), *Flóra Slovenska II*, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, p. 243–318. [463]
- JASIČOVÁ M. (1973): Rozšírenie druhu *Berberis vulgaris* L. na Slovensku. – In: ŠPÁNIKOVÁ A. (ed.), *Bot. Práce, Botanický ústav SAV, Bratislava*, p. 109–117. [464]
- JASIČOVÁ M. (1982a): *Berberis* L. Dráč. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 275–277. [465]
- JASIČOVÁ M. (1982b): Ericaceae Juss. Vresovcovité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 337–348. [466]
- JASIČOVÁ M. (1982c): Vacciniaceae Lindl. Brusnicovité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 349–359. [467]
- JASIČOVÁ M. (1982d): Empetraceae S. F. Gray. Šuchovitité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 359–364. [468]
- JASIČOVÁ M. (1982e): Tiliaceae Juss. Lipovitité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 365–372. [469]
- JASIČOVÁ M. (1982f): Oxalidaceae Lindl. Kysličkovité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 471–476. [470]
- JASIČOVÁ M. (1982g): Geraniaceae Juss. Pakostovitité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 476–508. [471]
- JASIČOVÁ M. (1985a): *Chrysosplenium* L. Slezinnica. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/2*, Veda, Bratislava, p. 275–276. [472]
- JASIČOVÁ M. (1985b): Grossulariaceae Lam. et DC. Egrešovité. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/2*, Veda, Bratislava, p. 285–298. [473]
- JASIČOVÁ M. (1988a): *Trifolium* L. Ďatelina. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/4*, Veda, Bratislava, p. 278–336. [474]
- JASIČOVÁ M. (1988b): *Anthyllis* L. Bôľhoj. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/4*, Veda, Bratislava, p. 336–344. [475]
- JASIČOVÁ M. & FUTÁK J. (1985): *Saxifraga* L. Lomikameň. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/2*, Veda, Bratislava, p. 233–275. [476]
- JASÍK M. (1995): Vstavačovité okolia Banskej Bystrice. – *Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica*, 24: 17–19. [477]
- JASÍK M. (1996): Rozšírenie a ochrana tisú obyčajného (*Taxus baccata*) v okrese Banská Bystrica. – *Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica*, 27: 15–17. [478]
- JASÍK M. (1997): Dynamika početnosti druhu *Limodorum abortivum* na lokalite v Starohorských vrchoch v období 1991–1996. – *Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica*, 31: 20–21. [479]
- JASÍK M. (1999a): Nové chránené územia v Banskobystrickom kraji IV. – *Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica*, 40: 2–3. [480]
- JASÍK M. (1999b): Nové chránené územia v Banskobystrickom kraji V. – *Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica*, 41: 2–3. [481]
- JASÍK M. (2001): *Pseudorchis albida*. – In: MRÁZ P. (ed.), *Zaujímavější floristické nálezy*, *Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava*, 23: 209. [482]
- JASÍK M. (2003): *Cyclamen fatrense*, *Ophioglossum vulgatum*. – In: MRÁZ P. (ed.), *Zaujímavější floristické nálezy*, *Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava*, 25: 247. [483]
- JASÍK M. & KOSTÚR P. (2004): Poznámky k súčasnému rozšíreniu vstavačovitých (Orchidaceae) v severnej časti Zvolenskej kotliny a príľahých častiach Kremnických a Starohorských vrchov. – In: TURISOVÁ I. & PROKEŠOVÁ R. (eds), *Ekologická diverzita Zvolenskej kotliny*, *Lesnícky výskumný ústav, Zvolen*, p. 72–85. [484]
- JÁVORKA S. (1910): Nehány adat a magyar flóra ismeretéhez, egy-szersmind a *Linum flavum* L. európai alakkörének revisiója. – *Magyar Bot. Lapok, Budapest*, 9: 145–163. (1910a) [485]
- JÁVORKA S. (1912): Az *Erysimum erysimoides* (L.) Fritsch csoport-ról. Ueber die Gruppe *Erysimum erysimoides* (L.) Fritsch. – *Magyar Bot. Lapok, Budapest*, 11: 20–35. (1912a) [486]
- JÁVORKA S. (1923): Két új adat hazánk flórájához. – *Magyar Bot. Lapok, Budapest*, 21 (1922): 67–68. [487]
- JÁVORKA S. (1924–1925): Magyar Flóra (Flora Hungarica). – *Budapest*, 1307 pp. [1–800 (1924), 801–1307 + I–CII (1925)]. [488]
- JÁVORKA S. (1926): Herbarium Kitaibelianum. I. – *Ann. Mus. Natl. Hung., Budapest*, 24: 428–585. [489]
- JÁVORKA S. (1929): Herbarium Kitaibelianum. II. – *Ann. Mus. Natl. Hung., Budapest*, 26: 97–210. [490]
- JÁVORKA S. (1934): Herbarium Kitaibelianum. III. – *Ann. Mus. Natl. Hung., Budapest*, 28: 147–196. [491]
- JÁVORKA S. (1936): Herbarium Kitaibelianum. V. – *Ann. Mus. Natl. Hung., Budapest*, 30: 7–118. [492]
- JÁVORKA S. (1945): Pteridophyta herbarii Kitaibelianii (Fasc. LX). – *Ann. Mus. Natl. Hung., Budapest*, 38: 85–97. [493]
- JÁVORKA S. (1957): Kitaibel Pál. – *Akadémiai kiadó, Budapest*, 216 pp. [494]
- JEHLÍK V. (1988): *Oenothera* L. Pupalka. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/4*, Veda, Bratislava, p. 412–430. [495]
- JEHLÍK V. & ROSTAŇSKI K. (1979): Beitrag zur Taxonomie, Ökologie und Chorologie der *Oenothera*-Arten in der Tschechoslowakei. – *Folia Geobot. Phytotax., Praha*, 14: 377–429. [496]
- JENÍK J. (1986): Altitudinal maxima of *Tilia platyphyllos* and their status in the Sudeten and Western Carpathians. – *Preslia, Praha*, 58: 199–210. [497]
- JIRÁSEK V. (1934): *Poa sterilis* M. Bieb. a *Poa capillifolia* Kalchbr. v Československu. – *Věda Přír., Praha*, 15: 205–206. [498]
- JURKO A. (1961): Das *Alnetum incanae* in der Mittelslowakei. – *Biológia, Bratislava*, 16: 321–339. [499]
- JURKO A. (1962): K problematike rozšírenia niektorých druhov ruží a hlohov u nás. – *Biológia, Bratislava*, 17: 216–220. [500]
- JURKO A. (1964): Feldheckengesellschaften und Uferweidengebüsche des Westkarpatengebietes. – *Biol. Práce Slov. Akad. Vied, Bratislava*, 10, 10: 5–100. [501]
- JURKO A. (1972): Druhotné spoločenstvá. – In: LUKNIŠ M. (ed.), *Slovensko. Príroda, Obzor, Bratislava*, p. 574–628. [502]
- JURKO A. & PEČIAR V. (1963): Pflanzengesellschaften an schattigen Felsen in den Westkarpaten. – *Vegetatio, Den Haag*, 11: 199–209. [503]
- KALÚZ S. & ŽUFFOVÁ Z. (1989): Pôdne roztoče (Acarina) Štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa (Veľká Fatra). – *Ochr. Přír., Bratislava*, 10: 215–230. [504]
- KANITZ A. (1863a): Reliquiae Kitaibelianae partim nunc primum publicatae ex manuscriptis Musei Nationalis hungarici. V. Kitaibelii: Iter arvense anno 1804 susceptum. – *Verh. Zool.-Bot. Ges. Wien, Wien*, 13: 92–107. (1862–1863) [505]
- KANITZ A. (1863b): Additamenta ad Floram Hungaricam Pauli Kitaibelii. – *Linnaea, Halle*, 32: 305–642. (1863c) [506]
- KÁRPÁTI Z. (1960): Die *Sorbus*-Arten Ungarns und der angrenzenden Gebiete. – *Feddes Repert., Berlin*, 62 (1959–1960): 71–331. [507]
- KELLER J. (1943): Herbáriumi adatok hazai *Veronica*-fajok elterjedéséhez. – *Scripta Bot. Mus. Transsilv., Kolozsvár [Cluj]*, 2: 86–99. [508]
- KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. (1992): Notes on the series of *Taraxaca Exsiccata*, Fasc. I–IV (Studies in *Taraxacum* 9). – *Preslia, Praha*, 64: 17–33. [509]
- KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. (1997): Notes on the series of *Taraxaca*

- Exsiccata, Fasc. V–VII (Studies in *Taraxacum* 16). – Preslia, Praha, 69: 35–58. [510]
- KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. (1998): A monograph of *Taraxacum* sect. *Palustris*. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice, 281 pp. [511]
- KISS M. (1939): Az Északi Kárpátok endemikus növényfajai. – Acta Geobot. Hung., Debrecen, 2: 234–259. [512]
- KLÁŠTERSKÝ I. (1930): Geobotanický přehled RČS. – In: SLÁVIK F. (red.), Československá vlastivěda. I. Příroda, ed. 2, Orbis, Praha, p. 517–585. (1929a) [513]
- KLÁŠTERSKÝ I. (1961): Florogenetické prvky Československa. – Sborn. Nár. Muz., Odd. Přír., Praha, 16: 129–157. [514]
- KLÁŠTERSKÝ I. & BROWICZ K. (1964): *Rosa gallica* L. v Československu a Polsku. – Preslia, Praha, 36: 185–192. [515]
- KLEINERT J. (1983): Epigeická makrofauna oblasti Čierneho kameňa a Ľubochnianskej doliny vo Veľkej Fatre. – Ochr. Přír., Bratislava, 4: 107–117. [516]
- KLEINERT J. (1992): Náučný chodník k jaskyni Izbica. – Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 19: 93–94. [517]
- KLIKA J. (1926a): Poznámky k původnímu rozšíření našich lesů. – Lesn. Práce, Písek, 5: 161–184. (1926b) [518]
- KLIKA J. (1926b): Poznámky ke geobotanickému výzkumu Velké Fatry. – Sborn. Přír. Společn. v Moravské Ostravě, Ostrava, 3 (1924–1925): 38–85. (1926f) [519]
- KLIKA J. (1927a): Příspěvek ke geobotanickému výzkumu Velké Fatry. I. O lesních společenstvech. – Preslia, Praha, 5: 6–35. (1927d) [520]
- KLIKA J. (1927b): Rozšíření kosodřeviny ve Velké Fatře. – Věda Přír., Praha, 8: 24. (1927e) [521]
- KLIKA J. (1929a): Lesní typy v rámci našeho lesního geobotanického prozkumu a jejich vztah k lesnictví. – Zborn. Českoslov. Akad. Zeměd., Praha, 4: 229–284. (1929e) [522]
- KLIKA J. (1929b): Příspěvek ke květeně Velké Fatry. II. – Věda Přír., Praha, 10: 138–139. (1929g) [523]
- KLIKA J. (1930): Mikroklimatická pozorování v okolí pražském a v lesních komplexech ve Velké Fatře na Slovensku. – Sborn. Masarykovy Akad. Práce, Praha, IV/26: 1–21. (1930e) [524]
- KLIKA J. (1931a): Studien über die xerothermen Vegetation Mitteleuropas I. Die Pollauer Berge im südlichen Mähren. – Beih. Bot. Centralbl., Dresden, 47B: 343–398. (1931b) [525]
- KLIKA J. (1931b): Geobotanický přehled území Velké Fatry. – Sborn. Přír. Společn. v Moravské Ostravě, Ostrava, 6 (1930–1931): 377–383. (1931d) [526]
- KLIKA J. (1931c): K výskytu *Festuca versicolor* a *F. carpatica* ve Velké Fatře na Slovensku. – Věda Přír., Praha, 12: 251–253. (1931e) [527]
- KLIKA J. (1932): Der *Seslerion coeruleae*-Verband in den Westkarpathen. – Beih. Bot. Centralbl., Dresden, 49B: 133–175. (1932a) [528]
- KLIKA J. (1933): Příspěvek ke květeně Velké Fatry. III. – Věda Přír., Praha, 14: 278. (1933h) [529]
- KLIKA J. (1934a): O rostlinných společenstvech stankovanských travertínů a jejich sukcesí. – Rozpr. České Akad. Věd, Tř. 2, Vědy Mat.-Přír., Praha, 44/8: 1–11. (1934b) [530]
- KLIKA J. (1934b): Smilkové pastviny ve Velké a Malé Fatře. – Věstn. Českoslov. Akad. Zeměd., Praha, 10: 61–65. (1934d) [531]
- KLIKA J. (1934c): Borsgraswiesen in den Westkarpathen. – Věstn. Král. České Společn. Nauk, Tř. Mat.-Přír., Praha, 1934/15: 1–31. (1934f) [532]
- KLIKA J. (1935): *Heliosperma quadrifidum* Rchb. ve Velké Fatře. – Věda Přír., Praha, 16: 286. (1935i) [533]
- KLIKA J. (1936a): Das Klimax-Gebiet der Buchenwälder in den Westkarpathen. – Beih. Bot. Centralbl., Dresden, 55B: 373–418. (1936b) [534]
- KLIKA J. (1936b): Sukzession der Pflanzengesellschaften auf der Fluss-Alluvionen der Westkarpathen. – Ber. Schweiz. Bot. Ges., Bern, 46: 248–265. (1936d) [535]
- KLIKA J. (1937): O *Sorbus cretica*, *S. aria*, *S. austriaca* a jejich míšencích v ČSR. Příspěvek k lesnické dendrologii. – Sborn. Českoslov. Akad. Zeměd., Praha, 12: 201–208. (1937d) [536]
- KLIKA J. (1938): O našem horském muku. – Lesn. Práce, Písek, 14: 33–36. (1938d) [537]
- KLIKA J. (1949): Lesy Veľkej Fatry. – Přír. Sborn., Bratislava, 4: 7–36. [pag. separ. 1–30]. (1949l) [538]
- KLIKA J. (1950): Nové nálezíště medvědice léčivé – *Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spr. – Českoslov. Bot. Listy, Praha, 3: 7–9. (1950a) [539]
- KLIMENT J. (1983): Pribudne nová rezervácia. – Sprav. Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 1/83: 90–91. [540]
- KLIMENT J. (1984): Zachránime Rojkovské rašelinisko? – Sprav. Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 2/83: 55–57. [541]
- KLIMENT J. (1988): *Rumicetum alpini* sensu Szaf., Pawł. et Kulcz. 1927 in der Grossen Fatra (Veľká Fatra). – Symposium Synanthropic Flora and Vegetation V: 109–115. [542]
- KLIMENT J. (1989): *Carduetum personatae* Hadač et al. 1969 vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 44: 451–457. [543]
- KLIMENT J. (1991a): *Capsello bursae pastoris-Poetum annuae* Klika 1934 vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 46: 63–72. [544]
- KLIMENT J. (1991b): *Geranio phaei-Urticetum dioicae* Hadač et al. 1969 vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 46: 419–425. [545]
- KLIMENT J. (1993): *Potentillo aurei-Calamagrostietum arundinaceae* – nová asociácia zväzu *Calamagrostion arundinaceae*. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 15: 33–37. [546]
- KLIMENT J. (1994a): *Anemono narcissiflorae-Avenelletum flexuosae* Kmoniček 1935 emend. – „zabudnuté“ spoločenstvo zväzu *Calamagrostion arundinaceae*. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 16: 63–70. [547]
- KLIMENT J. (1994b): Die *Polygono-Trisetion*-Gesellschaften in der Slowakei. – Preslia, Praha, 66: 133–149. [548]
- KLIMENT J. (1995a): *Anemono narcissiflorae-Laserpitietum latifolii* Grebenščíkov et al. 1956 – ozdoba hôľ Veľkej Fatry. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 17: 104–111. [549]
- KLIMENT J. (1995b): *Digitali ambiguae-Calamagrostietum arundinaceae* Sill. 1933 – eine Hochgras- oder Schlagflur-Gesellschaft? – Preslia, Praha, 65: 55–70. [550]
- KLIMENT J. (1996): E26. Veľká Fatra. – In: SABO P. (ed.), Návrh národnej ekologickej siete Slovenska – NECONET, Nadácia IUCN, Bratislava, p. 226–227. [551]
- KLIMENT J. (1997): Dve nové asociácie zväzu *Calamagrostion villosae*. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 19: 136–148. [552]
- KLIMENT J. (1998): Porasty asociácie *Senecioni fuchsii-Calamagrostietum arundinaceae* (Sillinger 1933) Hadač in Mucina et Maglocký 1985 vo Veľkej Fatre. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 20: 159–165. [553]
- KLIMENT J. (1999): Komentovaný prehľad vyšších rastlín flóry Slovenska, uvádzaných v literatúre ako endemické taxóny. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 21, Suppl. 4: 1–434. [554]
- KLIMENT J. (2001): K variabilite asociácie *Phleo alpini-Nardetum* (*Nardo-Agrostion tenuis*) vo Veľkej Fatre. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 23: 157–164. [555]
- KLIMENT J. (2002): Lemové spoločenstvá s *Geranium sanguineum* v horskom stupni Lúčanskej a Veľkej Fatry. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24: 201–207. [556]
- KLIMENT J. (2005): *Bellidiasstro michelii-Seslerietum calcariae* – spoločenstvo zväzu *Astero-Seslerion calcariae* alebo *Cystopteridion fragilis*? – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 27: 171–180. [557]
- KLIMENT J. & BERNÁTOVÁ D. (1996): Nesprávne a pochybné floristické údaje z Veľkej Fatry – predbežný zoznam. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 18: 52–61. [558]
- KLIMENT J. & BERNÁTOVÁ D. (2000): Asociácia *Orphantho luteae-Caricetum humilis* v Turčianskej kotline. – Kmetianum, Martin, 9: 53–68. [559]
- KLIMENT J. & BERNÁTOVÁ D. (2004): Hranice medzi syntaxónmi na príklade horských a kotlinových spoločenstiev s *Carex humilis*. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, Suppl. 11: 149–155. [560]

- KLIMENT J., BERNÁTOVÁ D., JAROLÍMEK I. & UHLÍŘOVÁ J. (2005): Floristic composition and syntaxonomy of the communities with *Carex sempervirens* subsp. *tatorum* in the West Carpathians. – *Biologia*, Bratislava, 60: 37–56. [KLIMENT et al. 2005a] **[561]**
- KLIMENT J., BERNÁTOVÁ D. & OBUCH J. (1994): On the cenology of *Conioselinum tataricum* Hoffm. in Slovakia. – *Biologia*, Bratislava, 49: 13–18. **[562]**
- KLIMENT J., BERNÁTOVÁ D., OBUCH J. & TOPERCER J. (1993): Poznámky k rozšíreniu niektorých vzácnejších druhov vo Veľkej Fatre. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 15: 53–56. **[563]**
- KLIMENT J., BERNÁTOVÁ D. & ŠKOVÍROVÁ K. (1982): Lesné spoločenstvá Čierneho kameňa. – *Ochr. Prír.*, Bratislava, 3: 155–169. **[564]**
- KLIMENT J. & BOHUŠ J. (1986): Ochrana rastlinstva. – In: VESTENICKÝ K. & VOLOŠČUK I. (eds), *Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra*, Príroda, Bratislava, p. 284–292. **[565]**
- KLIMENT J. & JAROLÍMEK I. (1995): The *Rumex alpinus* communities in Slovakia. – *Biologia*, Bratislava, 50: 349–365. **[566]**
- KLIMENT J. & JAROLÍMEK I. (2002): Syntaxonomical revision of the *Petasites kablíkianus* communities (*Petasition officinalis*) in the West Carpathians. – *Biologia*, Bratislava, 57: 101–118. **[567]**
- KLIMENT J. & JAROLÍMEK I. (2003): Syntaxonomical revision of the plant communities dominated by *Calamagrostis arundinacea* (alliance *Calamagrostion arundinaceae*) in Slovakia. – *Thaiszia-J. Bot.*, Košice, 13: 135–158. **[568]**
- KLIMENT I., JAROLÍMEK J., ŠIBÍK J. & VALACHOVIČ M. (2004): Syntaxonomy and nomenclature of the communities of the orders *Calamagrostietalia villosae* and *Adenostyletalia* in Slovakia. – *Thaiszia-J. Bot.*, Košice, 14, 2: 93–157. **[569]**
- KLINDA J. (1983): Nové chránené územia. – *Krásy Slov.*, Bratislava, 60, 10: 37–39. **[570]**
- KMEŤOVÁ E. (1973): Rozšírenie druhu *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit. na Slovensku. – In: ŠPÁNIKOVÁ A. (ed.), *Bot. Práce, Botanický ústav SAV*, Bratislava, p. 119–124. **[571]**
- KMEŤOVÁ E. (1982): *Aconitum* L. Prilbica. – In: FUTÁK J. & BERTOVÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 76–97. **[572]**
- KMEŤOVÁ E. (1985): Taxonómia druhu *Dianthus praecox* Kit. na Slovensku. – *Biol. Práce Slov. Akad. Vied*, Bratislava, 31, 5: 5–85. **[573]**
- KMEŤOVÁ E. (1993a): *Ajuga* L. Zbehovec. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 181–187. **[574]**
- KMEŤOVÁ E. (1993b): *Nepeta* L. Kocúrnik. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 292–300. **[575]**
- KMEŤOVÁ E. (1997): Plantaginales. Skorocelotvaré. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), *Flóra Slovenska V/2*, Veda, Bratislava, p. 556–579. **[576]**
- KMONÍČEK V. (1934): Hromadný výskyt sasanky narcisokvete. – *Věda Přír.*, Praha, 15: 206–207. **[577]**
- KMONÍČEK V. (1935): *Deschampsietum flexuosae* ve Velké Fatě. – *Věda Přír.*, Praha, 16: 40–43. **[578]**
- KMONÍČEK V. (1936): Louky a pastviny středního Slovenska. – *Sborn. Českoslov. Akad. Zeměd.*, Praha, 11: 436–445. **[579]**
- KOCHJAROVÁ J. (1991): Karyological study of the Slovak flora XXIII. – *Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot.*, Bratislava, 38 (1990): 89–99. **[580]**
- KOCHJAROVÁ J. (1992): Karyological study of the Slovak flora XXVIII. – *Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot.*, Bratislava, 39: 67–74. **[581]**
- KOCHJAROVÁ J. (1995): Rozšírenie zástupcov rodu *Tephrosieris* (Rchb.) Rchb. na Slovensku a poznámky k ich rozlišovaniu. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 17: 44–64. **[582]**
- KOCHJAROVÁ J. (1997a): Náčrt taxonomickej problematiky rodu *Tephrosieris* v Západných Karpatoch. – *Preslia*, Praha, 69: 71–93. **[583]**
- KOCHJAROVÁ J. (1997b): K výskytu *Bunias orientalis* L. v horských oblastiach Západných Karpát. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 19: 46–49. **[584]**
- KOCHJAROVÁ J. (1997c): Poznámky k rozšíreniu, cenológii a ohrozenosti populácií zástupcov rodu *Tephrosieris* (Rchb.) Rchb. na Slovensku I. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 19: 50–61. **[585]**
- KOCHJAROVÁ J. (2000): Niekoľko floristických údajov z juhozápadného okraja Veľkej Fatry. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 22: 129–134. **[586]**
- KOCHJAROVÁ J. (2002): Druhovú diverzitu cievnatých rastlín horských lúk a pasienkov vo Veľkej Fatre (predbežná analýza na vybraných lokalitách Lysec a Čremošné). – *Matthias Belivs Univ. Proc.*, Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 43–56. **[587]**
- KOCHJAROVÁ J. (2004a): Rastlinstvo Turca. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, Suppl. 11: 57–69. **[588]**
- KOCHJAROVÁ J. (2004b): Z nepublikovaných floristických údajov Václava Vraného. – *Zborn. Slov. Nár. Múz.*, Prír. Vedy, Bratislava, 50: 18–30. **[589]**
- KOCHJAROVÁ J. (2005): *Scilla bifolia* group in the Western Carpathians and the adjacent part of Pannonian lowland: annotated chromosome counts. – *Preslia*, Praha, 77: 317–326. **[590]**
- KOCHJAROVÁ J. & BERNÁTOVÁ D. (1995): Chromosome numbers of several rare, endangered and endemic species of the flora of Slovakia. – *Biologia*, Bratislava, 50: 27–31. **[591]**
- KOCHJAROVÁ J., BLANÁR D., JANOVICOVÁ K. & KLIMENT J. (1999): Nové lokality výskytu, morfológická charakteristika a fyto-cenologická väzba zaujímavého kríženca zubačky Paxovej – *Dentaria x paxiana* (O. E. Schultz) Jáv. na Muránskej planine a v Slovenskom rudohorí. – *Výskum a ochrana prírody Muránskej planiny*, Revúca, 2: 55–69. **[592]**
- KOCHJAROVÁ J., HRIVNÁK R. & VLČKO J. (2005): Diploidné populácie *Scilla bifolia* agg. na Slovensku. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 27: 53–62. **[593]**
- KOCHJAROVÁ J., MARHOLD K. & HROUDA L. (1997): Príspevok k flóre a vegetácii komplexu Jánskej doliny a Ohnišťa v Nízkych Tatrách. – *Preslia*, Praha, 69: 333–358. **[594]**
- KOCHJAROVÁ J. & VALACHOVIČ M. (2002): *Cochlearia* L. Lyžičník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠÍPOŠOVÁ H. (eds), *Flóra Slovenska V/4*, Veda, Bratislava, p. 549–561. **[595]**
- KOCHJAROVÁ J., VLČKO J. & HRIVNÁK R. (2004): Diploidné populácie *Scilla bifolia* agg. v Západných Karpatoch a priľahlej časti Panónskej nížiny. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, Suppl. 10: 171–175. **[596]**
- KONĚTOPSKÝ A. (1963): Nejdůležitější výsledky taxonomické revize československých druhů rodu *Erysimum* L. – *Preslia*, Praha, 35: 135–145. **[597]**
- KONTRIŠ J., KONTRIŠOVÁ O. & BENČATOVÁ B. (2002): Náhradné lesné spoločenstvá bukových lesov východnej časti Veľkej Fatry. – *Matthias Belivs Univ. Proc.*, Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 57–64. **[598]**
- KOPECKÝ K. (1969): Zur Syntaxonomie der natürlichen nitrophilen Saumgesellschaften in der Tschechoslowakei und zur Gliederung der Klasse *Galio-Urticetea*. – *Folia Geobot. Phytotax.*, Praha, 4: 235–259. **[599]**
- KORPEL Š. (1989): Pralesy Slovenska. – Veda, Bratislava, 332 pp. **[600]**
- KOTLABA F. (1962): Nálezy fosilního jeleního jazyku – *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm. – v Československu a poznámky k jeho recentnímu rozšíření. – *Preslia*, Praha, 34: 255–267. **[601]**
- KOVANDA M. (1965): Taxonomie jeřábu sudetského (*Sorbus sudetica* (Tausch) Hedl.) a otázka jeho endemismu. – *Českoslov. Ochr. Prír.*, Bratislava, 2: 47–62. **[602]**
- KOVANDA M. (1970a): Polyploidy and variation in the *Campanula rotundifolia* complex. Part I. (General). – *Rozpr. Českoslov. Akad. Věd*, Praha, 80, 2: 7–95. **[603]**
- KOVANDA M. (1970b): Polyploidy and variation in the *Campanula rotundifolia* complex. Part II. (Taxonomic) I. Revision of the groups *Saxicolae*, *Lanceolatae* and *Alpicolae* in Czechoslovakia and adjacent regions. – *Folia Geobot. Phytotax.*, Praha, 5: 171–208. **[604]**
- KOVANDA M. (1974a): Lomikámen vřdyzelený – *Saxifraga aizoides* L. – *Živa*, Praha, 22 [60]: 92. **[605]**
- KOVANDA M. (1974b): Zvonek lžičnikolistý – *Campanula cochlearifolia* Lam. – *Živa*, Praha, 22 [60]: 92–93. **[606]**

- KOVANDA M. (1975): Prýskyřník alpský – *Ranunculus alpestris* L. – Živa, Praha, 23 [61]: 174–175. [607]
- KOVANDA M. (1976a): Dryádka osmiplátečná – *Dryas octopetala* L. – Živa, Praha, 24 [62]: 92. [608]
- KOVANDA M. (1976b): Dřipatka karpatská – *Soldanella carpatica* Vierh. – Živa, Praha, 24 [62]: 92–93. [609]
- KOVANDA M. (1981): Studies in *Phyteuma*. – Preslia, Praha, 53: 211–238. [610]
- KOVANDA M. (1983a): *Cirsium erisithales* (Jacq.) Scop. – pcháč lep-kavý. – Živa, Praha, 31 [69]: 172. [611]
- KOVANDA M. (1983b): Chromosome numbers in selected Angiosperms (1). – Preslia, Praha, 55: 193–205. [612]
- KRAHULCOVÁ A. (2003): Chromosome numbers in selected monocotyledons (Czech Republic, Hungary, and Slovakia). – Preslia, Praha, 75: 97–113. [613]
- KRAHULEC F. (1977): Poznámky k určování československých česneků (*Allium* L.) v neketoucím stavu. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 12: 145–159. [614]
- KRAHULEC F. (1980): Epidermal characters of *Allium* species autochthonous in Czechoslovakia: their pattern, taxonomic and ecological relationships. – Preslia, Praha, 52: 299–309. [615]
- KRAHULEC F. (1994): Roste *Allium cirrhosum* na Slovensku? – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 16: 13–15. [616]
- KRAJINA V. (1930a): *Festuca* [n. 116–129]. – Acta Bot. Bohem., Praha, 9: 184–220. [617]
- KRAJINA V. (1930b): Monografická studie druhů *Festuca varia* (Haenke) a *Festuca versicolor* (Tausch) Krajina. – Spisy Přír. Fak. Karlovy Univ., Praha, 106: 3–46. [618]
- KRAJNÍK F. (1950): Květy Tajovské doliny. – Příroda, Martin, 5: 130–131. [619]
- KRÁLÍK E. (1993): *Myosotis* L. Nezábudka. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 111–150. [620]
- KRÁLÍK E. (1997): *Euphrasia* L. Očianka. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 329–375. [621]
- KRÁLÍK E. & ŠIPOŠOVÁ H. (1993): *Hackelia* Opiz. Hakélia. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 158–160. [622]
- KRIPPEL E. (1951): Myrikovka nemecká na východnom Slovensku. – Českoslov. Bot. Listy, Praha, 4 (1951–1952): 3–5. [623]
- KRIPPEL E. (1988a): Droseraceae Salisb. Rosičkovité. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 380–388. [624]
- KRIPPEL E. (1988b): Thymeleaceae Juss. Vrabcovníkovité. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 510–519. [625]
- KRIST V. (1934a): Šafrány Československé republiky (náčrt zeměpisného rozšíření). 1. *Crocus Heuffelianus* Herb. – Šafrán Heuffelův. – Příroda, Brno, 27: 206–209. [626]
- KRIST V. (1934b): Hořce Československé republiky. – Sborn. Klubu Přír. v Brně, Brno, 16 (1933): 60–139. [627]
- KRIST V. (1938): Floristické poznámky ze Slovenska II. – Sborn. Klubu Přír. v Brně, Brno, 20 (1937): 24–30. (1938d) [628]
- KRÍŠKA R. (1969): Chráněná krajinná oblast – Velká Fatra. – Sprav. Slov. Úst. Pamat. Starostl., Banská Bystrica, 13: 127–130. [629]
- KRÍŠKA R. (1970): Tis a jeho chráněné lokality. – Pamiatky Přír., Bratislava, 1970, 5: 20–21. [630]
- KŘÍŠA B. (1982a): Pyrolaceae Dumort. Hruštičkovité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 314–332. [631]
- KŘÍŠA B. (1982b): Monotropaceae Nutt. Hniliakovité. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 332–337. [632]
- KŘÍŠA B. (1993): *Glechoma* L. Zádušník. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 301–303. [633]
- KRZISCH J. F. (1861): Beobachtungen auf einer im Jahre 1859 unternommenen Bereisung des Tatra Gebirges und der Liptauer Alpen. – Verh. Vereins Naturk. Presburg, Presburg [Bratislava], 5 (1860–1861): 104–124. [634]
- KUBINSKÁ A. (1982): Machové spoločenstvo *Tortello-Ctenidietum mollusci* (Gams 1927) Stodiek 1937 vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 37: 59–66. [635]
- KUBINSKÁ A. & PIŠÚT I. (1982): Beitrag zur Kenntnis der Laub- und Lebermoose der Slowakei. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Přír. Vedy, Bratislava, 28: 17–27. [636]
- KUBINYI F. (1843): A hermaneczi kirándulásról. – Magyar Orv. Termész.-Vándorgyűl. Tört. Vázl. Munk., Pest, 3: 101–102. [637]
- KUBÍNY D. & LINDEROVÁ R. (1983): Problematika ochrany Jazierec vo Veľkej Fatre. Protichodnosť hodnôt krajiny pred a po antropogenizácii. – Pamiatky Přír., Bratislava, 1983, 6: 19–23. [638]
- KUČERA P. & ČERNUŠÁKOVÁ D. (2003a): Chránené a ohrozené druhy vyšších rastlín v Belianskej doline vo Veľkej Fatre. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 25: 83–90. [639]
- KUČERA P. & ČERNUŠÁKOVÁ D. (2003b): Druhová diverzita cievnatých rastlín a machorastov Belianskej doliny vo Veľkej Fatre. – Ochr. Přír., Banská Bystrica, 22: 35–49. [640]
- KULFAN M. (1989): Príspevok k poznaniu motýľov (Lepidoptera) Štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa. – Ochr. Přír., Bratislava, 10: 175–184. [641]
- KUPCSOK S. (1915): Adatok az Alacsony-Tátra flórájához. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 13 (1914): 96–105. [642]
- KURZOVÁ-URVÁLKOVÁ O. (1979): Asociácia *Carici humilis-Pinetum* Klika 1949 v západnej časti Veľkej Fatry. – Kmetianum, Martin, 5: 135–151. [643]
- LÁNYI B. (1912): Adatok Észak-Magyarország flórájához. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 11: 338–340. [644]
- LÁNYI J. K. (1969): Dolina Kantor vo Veľkej Fatre. – Ochr. Přír. Pamiatok, Bratislava, 9: 35. [645]
- LAZEBNÍČEK J. (1980): Mykofloristická charakteristika lesních společenstev Gaderské doliny a Blatnické doliny. – Výsk. Práce Ochr. Přír., Bratislava, 3B: 63–108. [646]
- LENGYEL G. (1915): Die Flora des Stureczpasses. – Selmeczbánya, 44 pp. (1915b) [647]
- LENGYEL G. (1927a): De Knautiis nonnullis novis hybridis vel minus cognitis. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 25 (1926): 401–404. [648]
- LENGYEL G. (1927b): Az Alacsony Tatra flórájából. I. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 25 (1926): 416–424. (1927) [649]
- LENGYEL G. & ZAHN K. H. (1930): Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und Balkanländer VIII. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 28 (1929): 1–34. [650]
- LENGYEL G. & ZAHN K. H. (1934): Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und Balkanländer X. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 33: 97–125. [651]
- LETZ D. R. (1998): Príspevok floristického kurzu Zvolen 1997 k poznaniu flóry Slovenska. – In: BENČA TOVÁ B. & UJHÁZY K. (eds), Floristický kurz Zvolen 1997, TU vo Zvolene, Zvolen, p. 85–90. [652]
- LHOTSKÁ M. & CHRŤKOVÁ A. (1978): Karpologie a diasporologie zástupců čeledi Fabaceae. – Academia, Praha, 296 pp. [653]
- LISICKÁ E. (1991): *Normandina pulchella* (Borrer) Nyl., *Parmelia sulcata* Taylor. – In: Zajímavé nálezy, Bryonora, Praha, 7: 8. [654]
- LISICKÁ E. (1992): Beitrag zur Flechtenflora Slowakei. 2. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Přír. Vedy, Bratislava, 38: 3–10. [655]
- LISICKÁ E. (1994): Tri nové druhy v lichenoflóre Slovenskej a Českej republiky: *Acrocordia cavata* (SR), *Hypocenomyce caradocensis* (SR, ČR) a *Hypocenomyce leucococca* (SR). – Bryonora, Praha, 13: 17–19. [656]
- LISICKÁ E. (1998): *Porina lectissima* a *P. leptalea* – nové druhy lichenoflóry Slovenska. – Bryonora, Praha, 22: 13–15. [657]
- LISICKÁ E. (1999): Príspevok k poznaniu lišajníkov Veľkej Fatry. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Přír. Vedy, Bratislava, 45: 7–16. [658]
- LISICKÁ E. & PIŠÚT I. (1988): Flechten des Berges Skalná Alpa (Gebirge Velká Fatra, Mittelslowakei). – Zborn. Slov. Nár. Múz., Přír. Vedy, Bratislava, 34: 9–14. [659]
- LISICKÁ E. & PIŠÚT I. (1989): Lišajníky (Lichenes) Štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa vo Veľkej Fatre. – Ochr. Přír., Bratislava, 10: 93–98. [660]

- LISICKÁ E. & PIŠŮT I. (1992): Lišajníky Suchého vrchu vo Veľkej Fatre. – Ochr. Prír., Liptovský Mikuláš, 1: 317–324. [661]
- LIŠKA J. & PIŠŮT I. (1990): Verbreitung der Flechte *Lobaria pulmonaria* (L.) Hoffm. in der Tschechoslowakei. – Biológia, Bratislava, 45: 23–30. [662]
- LOŽEK V. (1952): Zpráva o ochranném průzkumu Gaděrské doliny ve Velké Fatě. – Ochr. Prír., Praha, 7: 116–118. [663]
- LOŽEK V. (1964): Růžový převis ve Vrátné dolině u Turčianské Blatnice. – Českoslov. kras, Praha, 15 (1963): 105–117. [664]
- LOŽEK V. (1979): Chránená krajinná oblast Velká Fatra. – Vesmír, Praha, 58: 90. [665]
- LOŽEK V. (1980): Souborná zpráva o výzkumu měkkýšů Gaderské a Blatnické doliny. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3C: 55–76. [666]
- LOŽEK V. (1982a): Měkkýši ŠPR Čierny kameň ve Velké Fatě. – Ochr. Prír., Bratislava, 3: 113–133. [667]
- LOŽEK V. (1982b): Skalné previsy. – In: ZMORAY I. & PODHRADSKÝ V. (eds), Zaujímavosti slovenskej prírody, Osveta, Martin, p. 79–81. [668]
- LOŽEK V. (1989): Měkkýši Státní přírodní rezervace Skalná Alpa. – Ochr. Prír., Bratislava, 10: 189–201. [669]
- LUKÁČIK I. (1997): Variabilita listov škampy vlasatej (*Cotinus coggygria* Scop.) z různých lokalit jej prirodzeného výskytu na Slovensku. – In: BARANEC T. (ed.), III. Dendrologické dni, SPU, Nitra, p. 60–65. [670]
- LUKÁČIK I. & VALOVIČ J. (1988): Tis obyčajný v Chránenom nálezišku Jedlie. – Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 10: 35–39. [671]
- LYKA K. (1925): *Thymus* L. – In: JÁVORKA S., Magyar Flóra, Budapest, p. 889–904. [672]
- LYSÁK M. A. & DOLEŽEL J. (1998): Estimation of nuclear DNA content in *Sesleria* (Poaceae). – Caryologia, Florence, 52: 123–132. [673]
- MACKO Š. (1992): Príspevok k rozšíreniu tisa obyčajného na Slovensku. – Chrán. Územ. Slov., Bratislava, 18: 29–31. [674]
- MAGIC D. (1968): Chránené územia na lesnom fonde a ich dôležitosť pri výskume Karpát. – Českoslov. Ochr. Prír., Bratislava, 6: 71–79. [675]
- MAGIC D. (1983): Stručná vegetačná charakteristika projektovaného chráneného náleziska Hriadky. – In: VESTENICKÝ K. & ČUBOŇOVÁ K. (eds), Prehľad odborných výsledkov XVIII. tábora ochrancov prírody 1982, ONV-odbor kultúry, Martin, p. 69–77. [676]
- MAGIC D. (2001): Rozšírenie duba v širšom okolí Banskej Bystrice. – In: TURISOVÁ I. (ed.), Ekologická diverzita modelového územia banskobystrického regiónu, ŠOP SR, Banská Bystrica, p. 161–170. [677]
- MAGIC D. & BOSÁČKOVÁ E. (1978): Atlas chránených rastlín. – Obzor, Bratislava, 260 pp. [678]
- MAGLOCKÝ Š. (1999a): *Daphne cneorum* L. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 126. [679]
- MAGLOCKÝ Š. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1999): *Cotinus coggygria* Scop. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 112. [680]
- MÁJOVSKÝ J. (1948): *Struthiopteris filicastrum* All. (*S. germanica* Willd.) na Slovensku. – Českoslov. Bot. Listy, Praha, 1: 89–90. [681]
- MÁJOVSKÝ J. (1992): *Sorbus* L. emend. Crantz. Jarabina. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 401–446. [682]
- MÁJOVSKÝ J. (2000): Komentár k niektorým druhom. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, Suppl. 1: 85–110. [683]
- MÁJOVSKÝ J. & BERNÁTOVÁ D. (1996): *Sorbus pekarovae* sp. nova: a new hybridogeneous species from the Veľká Fatra Mts. – Biologia, Bratislava, 51: 23–26. [684]
- MÁJOVSKÝ J. & BERNÁTOVÁ D. (2001): Nové hybridogénne podrody rodu *Sorbus* L. emend. Crantz. – Acta horticulturae et regiotelecturae, Nitra, 1: 20–21. [685]
- MÁJOVSKÝ J., BERNÁTOVÁ D., OBUCH J. & TOPERCER J. (1998): *Sorbus margittiana*, an endemic species of Krivánska Fatra Mts. – Biologia, Bratislava, 53: 29–35. [686]
- MÁJOVSKÝ J. & HEGEDUŠOVÁ Z. (1993a): *Pulmonaria* L. Púčnik. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 57–71. [687]
- MÁJOVSKÝ J. & HEGEDUŠOVÁ Z. (1993b): *Symphytum* L. Kostihoj. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 76–97. [688]
- MÁJOVSKÝ J. & MURÍN A. (1985): Karyotaxonomisches Studium des *Allium ericetorum* agg. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 32: 3–20. [689]
- MÁJOVSKÝ J., MURÍN A., FERÁKOVÁ V., HINDÁKOVÁ M., SCHWARZOVÁ T., UHRÍKOVÁ A., VÁCHOVÁ M. & ZÁBORSKÝ J. (1987): Karyotaxonomický prehľad flóry Slovenska. – Veda, Bratislava, 436 pp. [690]
- MÁJOVSKÝ J., MURÍN A. & HINDÁKOVÁ M. (1991): Karyotaxonomic studies of Slovak populations of the genus *Crocus* L. Part 1. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 38 (1990): 49–87. [691]
- MÁJOVSKÝ J. & UHRÍKOVÁ A. (1985): *Sedum telephium* agg. in der Slowakei. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 32: 25–38. [692]
- MÁJOVSKÝ J. & UHRÍKOVÁ A. (1990a): Karyotaxonomisches Studium der Gattung *Sorbus* L. emend. Cr. in der Slowakei. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 37: 5–15. [693]
- MÁJOVSKÝ J. & UHRÍKOVÁ A. (1990b): *Mercurialis perennis* L. in der Slowakei. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 37: 41–51. [694]
- MÁJOVSKÝ J., UHRÍKOVÁ A. & DUBRAVCOVÁ Z. (1996): Karyotaxonomic analysis of supramontane populations of species of the genus *Astragalus* in Slovakia. – Oecol. Mont., Tatrská Lomnica, 5: 87–92. [695]
- MÁJOVSKÝ J., UHRÍKOVÁ A., JAVORČIKOVÁ D., MIČIETA K., KRÁLIK E., DUBRAVCOVÁ Z., FERÁKOVÁ V., MURÍN A., ČERNUŠÁKOVÁ D., HINDÁKOVÁ M., SCHWARZOVÁ T. & ZÁBORSKÝ J. (2000): Prvý doplnok Karyotaxonomického prehľadu flóry Slovenska. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, Suppl. 1: 3–88. [696]
- MÁJOVSKÝ J. & VÁCHOVÁ M. (1982): Karyotaxonomischer Beitrag zu einigen Arten der slowakischen Flora. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 29: 81–86. [697]
- MÁJOVSKÝ J. et al. (1970a): Index of chromosome numbers of Slovakian flora. Part 1. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 16: 1–26. [698]
- MÁJOVSKÝ J. et al. (1970b): Index of chromosome numbers of Slovakian flora. Part 2. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 18: 45–59. [699]
- MÁJOVSKÝ J. et al. (1974a): Index of chromosome numbers of Slovakian flora (Part 3). – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 22: 1–20. [700]
- MÁJOVSKÝ J. et al. (1974b): Index of chromosome numbers of Slovakian flora. Part 4. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 23: 1–23. [701]
- MÁJOVSKÝ J. et al. (1976): Index of chromosome numbers of Slovakian flora (Part 5). – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 25: 1–18. [702]
- MÁJOVSKÝ J. et al. (1978): Index of chromosome numbers of Slovakian flora (Part 6). – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 26: 1–42. [703]
- MALÁRIKOVÁ M. (1981): *Conioselinum tataricum* Hoffm. v Západných Tatrách. – Biológia, Bratislava, 36: 557–558. [704]
- MALOCH F. (1926): Krásy Slovenska. – Krásy Slov., Lipt. Sv. Mikuláš, 5 (1925–1926): 1–3. (1925) [705]
- MALOCH F. (1928): Krásy slovenské – z ríše rastlinné. – Vesmír, Praha, 6 (1927–1928): 132–134. [706]
- MALOCH F. (1932): Nové druhy, odrody a tvary cievnatých rastlín slovenských. – Sborn. Muz. Slov. Spoločn., Turč. Sv. Martin, 26: 105–131. (1932d) [707]
- MALOCH F. (1937): Príspevok ku kvetene Turčianskej záhradky.

- Sborn. Přír. Klubu v Košiciach, Košice, 3 (1935–1937): 111–116. (1938b) [708]
- MARGITTAI A. (1910): Adatok Turócvármegye flórájához. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 9: 276–279. [709]
- MARGITTAI A. (1911): Újabb adatok Turócvármegye flórájához. II-ik közlemény. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 10: 343–344. (1911a) [710]
- MARGITTAI A. (1913): Adatok Turóc vármegye flórájához. III. Közlemény. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 12: 236–250. (1913a) [711]
- MARGITTAI A. (1915): Adatok Turóc-vármegye flórájához. IV. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 13 (1914): 72–81. [712]
- MARGITTAI A. (1919): Turócmegye és a vele határos megyék vadon termőrózsái. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 17 (1918): 82–95. [713]
- MARGITTAI A. (1927): Újabb adatok Turócvármegye flórájához. V. Közlemény. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 25 (1926): 219–226. (1927b) [714]
- MARHOLD K. (1986): Rod *Cardamine* L. na Slovensku. I. Kľúč na určovanie a rozšírenie druhov *Cardamine pratensis* agg. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 21: 81–106. [715]
- MARHOLD K. (1987): Rod *Cardamine* L. na Slovensku II. Rozšírenie druhu *Cardamine trifolia* L. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 22: 1–10. [716]
- MARHOLD K. (1988): Taxonomic evaluation of the West Carpathian and Sudetic populations of the Large Bittercress (*Cardamine amara*). – In: MARHOLD K. (ed.), Carpathian flora, ÚEBE SAV, Bratislava, p. 68–73. [717]
- MARHOLD K. (1992): *Malus* Miller. Jablň. – In: BERTOVIČ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 392–400. [718]
- MARHOLD K. (1994a): Rod *Cardamine* L. (Cruciferae) na Slovensku. IV. Rozšírenie poddruhu *Cardamine amara* subsp. *opicii* (J. Presl et C. Presl) Čelak. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 16: 34–39. [719]
- MARHOLD K. (1994b): Chromosome numbers of the genus *Cardamine* L. (Cruciferae) in the Carpathians and in Pannonia. – Phytotax., Horn, 34: 19–34. [720]
- MARHOLD K. (1994c): Taxonomy of the genus *Cardamine* L. (Cruciferae) in the Carpathians and Pannonia. I. *Cardamine pratensis* group. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 29: 335–374. [721]
- MARHOLD K. (1995a): Taxonomy of the genus *Cardamine* L. (Cruciferae) in the Carpathians and Pannonia. II. *Cardamine amara* L. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 30: 63–80. [722]
- MARHOLD K. (1995b): Taxonomy of the genus *Cardamine* L. (Cruciferae) in the Carpathians and Pannonia. III. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 30: 397–434. [723]
- MARHOLD K. (1996): Rod *Cardamine* L. (Cruciferae) na Slovensku. V. *Cardamine hirsuta* L. a *C. flexuosa* With. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 18: 119–125. [724]
- MARHOLD K. (1997): Rod *Cardamine* L. (Cruciferae) na Slovensku. VI. *Cardamine impatiens* L. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 19: 16–24. [725]
- MARHOLD K. (2002a): *Alliaria* Heist. ex Fabr. Cesnačka. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 159–162. [726]
- MARHOLD K. (2002b): *Pritzelago* Kuntze. Žeruška. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 622–625. [727]
- MARHOLD K., JONGEPIEROVÁ I., KRAHULCOVÁ A. & KUČERA J. (2005): Morphological and karyological differentiation of *Gymnadenia densiflora* and *G. conopsea* in the Czech Republic and Slovakia. – Preslia, Praha, 77: 159–176. [728]
- MARHOLD K. & KOCHJAROVÁ J. (2002): *Cardamine* L. Žerušnica. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 316–382. [729]
- MARHOLD K. & TURISOVÁ J. (2002): *Kerneria* Medik. Vápnička. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 561–566. [730]
- MÁRKUS A. (1865a): Beiträge zur Kenntnis der Flora von Neusohl. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 15: 183–190, 305–311, 384. [731]
- MÁRKUS A. (1865b): Correspondenz. Neusohl in Ungarn, den 24. Juli 1865. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 15: 295–296. [732]
- MÁRKUS A. (1866): Ein botanischer Ausflug auf die Alpe Prasivá. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 16: 109–117. (1866a) [733]
- MÁRKUS A. (1867a): Eine Excursion auf den Ostry Vrch bei Neusohl. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 17: 9–12. [734]
- MÁRKUS A. (1867b): Beiträge zur Kryptogamenflora von Neusohl. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 17: 238–242. [735]
- MARTINCOVÁ E. (1989): Súpis fondov Stredoslovenského múzea. Botanika. Vyššie rastliny. – Metod. Sprav. Stredoslov. Múz., Banská Bystrica, 1989/5: 1–105. [736]
- MARTINEC T. (1936): Geografické rozšírenie rodu *Ophrys* v ČSR. – Spisy Přír. Fak. Masarykovy Univ., Brno, no. 224: 1–20. (1936a) [737]
- MÁRTONFI P. (1995): *Teucrium montanum* (Lamiaceae) in the Czech and Slovak Republic. – Preslia, Praha, 66 (1994): 289–304. [738]
- MÁRTONFI P. (2002): *Fumaria* L. Zemedym. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 84–106. [739]
- MEDOVIČ J. (1958): *Hacquetia epipactis* (Sc.) DC. v Malých Karpatoch. – Biológia, Bratislava, 13: 761–764. [740]
- MEDOVIČ J. (1971): Variabilita druhu *Carex flacca* Schreb. subsp. *flacca* v Trstínsko-bukovských kopcoch. – Zborn. Pedagog. Fak. Univ. Komen. Trnava, Přír. Vedy, Bratislava, 3: 223–272. [741]
- MEDOVIČ J. (1972): Rozšírenie druhu *Carex flava* sp. agg. na Slovensku I. – Zborn. Pedagog. Fak. Univ. Komen. Trnava, Přír. Vedy, Bratislava, 5: 95–116. [742]
- MEDOVIČ J. (1976a): *Carex dioica* L. vo Veľkej Fatre. – Kmetianum, Martin, 4: 163–175. [743]
- MEDOVIČ J. (1976b): Rozšírenie druhov rodu *Carex* v okolí Turčianskej Štiavničky. – Kmetianum, Martin, 4: 177–189. [744]
- MEDOVIČ J. (1976c): Rozšírenie druhu *Carex davalliana* Sm. na Slovensku. – Zborn. Pedagog. Fak. Univ. Komen. Trnava, Přír. Vedy, Bratislava, 8: 17–30. [745]
- MEDOVIČ J. (1979): Rozšírenie vzácnějších druhov ostríc v Turčianskej kotline – I. *Carex hordeistichos* Vill. – Kmetianum, Martin, 5: 153–170. [746]
- MEDOVIČ J. (1982): Poznámky k rozšíreniu druhov rodu *Carex* v oblasti Gaderskej a Blatickej doliny. – Ochr. Přír., Bratislava, 3: 231–249. [747]
- MEDOVIČ J. (1984): Dejiny botanického výskumu Veľkej Fatry do roku 1918. – Z dejín vied a techniky na Slovensku, Bratislava, 10: 109–130. [748]
- MEDOVIČ J. (1992): Dejiny botanického výskumu Krivánskej Malej Fatry v 50. rokoch 19. storočia. – Ochr. Přír., Liptovský Mikuláš, 1: 211–234. [749]
- MEDREZCZY I. (1896): Adatok a tiszafa termöhelyeihez hazánkban. – Term. Közl., Budapest, 28: 33–34. [750]
- MERCEL F. (1980): *Swida* Opiz na strednom Slovensku. – In: HINDÁK F. (ed.), Zborn. Ref. 3. Zjazdu Slov. Bot. Spoločn., Zvolen, p. 175–179. [751]
- MERCEL F. (1981): Rozšírenie kalín (*Viburnum*) na Slovensku. – Folia Dendrol., Bratislava, 8: 85–93. [752]
- MERCEL F. (1982): Rozšírenie *Cornus mas* L. na Slovensku. – Folia Dendrol., Bratislava, 9: 45–52. [753]
- MERCEL F. (1983): Morfológické znaky *Corylus avellana* L. v prirodzených populáciách Slovenska. – Biológia, Bratislava, 38: 897–901. [754]
- MERCEL F. (1985): Das Auftreten von *Corylus avellana* L. in der Slowakei. – Folia Dendrol., Bratislava, 12: 31–42. [755]
- MERCEL F. (1988): Rozšírenie a variabilita zástupcov rodu *Cornus* L., *Swida* Opiz a *Corylus* L. na Slovensku. – Acta Dendrobiol., Bratislava, 1988: 9–162. [756]
- MERCEL F. (1991): Variabilita morfológických znakov *Lonicera xylosteum* L. a *Lonicera nigra* L. v prirodzených populáciách Slovenska. – Biológia, Bratislava, 46: 49–56. [757]
- MERCEL F. (1994): Rozšírenie druhov *Frangula alnus* Miller a *Rhamnus catharticus* L. na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 16: 40–44. [758]

- MEREĎA P. & KUČERA V. (2000): Cyklámen fatranský nájdený v Slovenskom krase. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 46: 14. [759]
- MĚSÍČEK J. (1970): Chromosome counts in *Cardaminopsis arenosa* agg. (Cruciferae). – Preslia, Praha, 42: 225–248. [760]
- MĚSÍČEK J. & GOLIAŠOVÁ K. (2002): *Cardaminopsis* (C. A. Mey.) Hayek. Žerušničník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 388–415. [761]
- MÍČIETA K. (1984): *Juncus alpino-articulatus* Chaix in Vill. in der Slowakei. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 31: 53–60. [762]
- MIDRIAK R. (1976): Protilávinové a pôdochranné opatrenia v oblasti Krížnej. – Lesn. Čas., Bratislava, 22: 111–127. [763]
- MIDRIAK R. (1980): Pôdnoštruktúrne procesy v južnej časti Veľkej Fatry. – Ochr. Prír., Bratislava, 1: 25–41. [764]
- MIHÁL I., ŠOLTĚS R. & ŠOLTĚSOVÁ A. (1988): Kvety Tatier. – Príroda, Bratislava, 176 pp. [765]
- MIHÁLIK Š. (1967): Prírodné pomery, hospodárska činnosť a záujmy ochrany prírody vo Veľkej Fatre. – Práce a Štúdie Českoslov. Ochr. Prír., ser. I, Bratislava, 3: 5–58. [766]
- MIHÁLIK Š. (1969): Veľká Fatra, nová chránená krajinná oblasť na Slovensku. – Ochr. Prír., Praha, 24: 65–71. [767]
- MIHÁLIK Š. (1970): Prpravujeme vyhlásenie nových chránených území na Slovensku. – Pamiatky Prír., Bratislava, 1970, 2–3: 25–27. [768]
- MIHÁLIK Š. (1973): Jedenásť nových chránených území. – Pamiatky Prír., Bratislava, 1973, 3: 33–35. [769]
- MIHÁLIK Š. (1974): Chránené územia na lesnom fonde Slovenska (1964–1969). – Českoslov. Ochr. Prír., Bratislava, 14: 243–281. [770]
- MIHÁLIK Š. (1975): Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra. – Pamiatky Prír., Bratislava, 1975, 2: 3–7. [771]
- MICHALKO J. (1972): Vysokohorské spoločenstvá. – In: LUKNIŠ M. (ed.), Slovensko, Príroda, Obzor, Bratislava, p. 531–543. [772]
- MICHALKO J. & BERTA J. (1972): Lesné spoločenstvá. – In: LUKNIŠ M. (ed.), Slovensko, Príroda, Obzor, Bratislava, p. 486–531. [773]
- MICHALKOVÁ E. (1991): Výsledky štúdia počtu chromozómov *Galium mollugo* agg. na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 46: 799–810. [774]
- MICHALKOVÁ E. (1992): Rozšírenie taxónov *Galium mollugo* agg. na Slovensku I. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 14: 22–27. [775]
- MICHALKOVÁ E. (1993a): Rozšírenie taxónov *Galium mollugo* agg. na Slovensku II. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 15: 8–13. [776]
- MICHALKOVÁ E. (1993b): *Galium mollugo* agg. (Rubiaceae) in Slovakia. – Preslia, Praha, 65: 201–217. [777]
- MICHALKOVÁ E. (1995): Rozšírenie druhu *Orphantha lutea* (L.) A. Kern. ex Wettst. (Scrophulariaceae) na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 17: 67–72. [778]
- MICHALKOVÁ E. (1997a): *Odontites* Ludw. Zdravienok. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 375–384. [779]
- MICHALKOVÁ E. (1997b): *Orphantha* (Benth.) Wettst. Zúbkokvet. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 384–388. [780]
- MICHALKOVÁ E. (1997c): *Lathraea* L. Zubovník. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 450–456. [781]
- MICHALKOVÁ E. (2002a): *Erysimum* L. Horčičník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 182–226. [782]
- MICHALKOVÁ E. (2002b): *Berteroa* DC. Šedivka. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 496–500. [783]
- MICHALKOVÁ E. (2002c): Rod *Erysimum* L. vo Veľkej Fatre. – Matthias Belvis Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 255–256. [784]
- MICHALKOVÁ E. (2003): Rozšírenie *Campanula trachelium* subsp. *trachelium* (Campanulaceae) na Slovensku II. (Carpaticum). – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 25: 121–126. [785]
- MICHALKOVÁ E. & ŤAVODA O. (1996): Rozšírenie druhu *Lathraea squamaria* L. na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 18: 86–91. [786]
- MICHALKOVÁ V. (1968): Beitrag zur Kenntnis der Variabilität der Art *Erysimum witmannii* Zaw. – Biológia, Bratislava, 23: 297–300. [787]
- MIKEŠ J. (1937): Okolie Turčianskej Blatnice. – Krásy Slov., Bratislava, 16: 59–64. (1937b) [788]
- MIKOLÁŠ V. (1999): *Globularia bisnagarica* L. (Globulariaceae) roste u Kysaku (V Slovensko). – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 21: 103–110. [789]
- MRÁZ P. (1999): *Thlaspi caerulescens* subsp. *tatrense*. – In: MRÁZ P. (ed.), Zaujímavéjšie floristické nálezy, Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 21: 102. [790]
- MRÁZ P. (2001): *Hieracium rohacsense*, endemit Západných Karpát, a poznámky k jeho taxonómii, chorológii a ekológii. – Preslia, Praha, 73: 341–358. [791]
- MRÁZ P. (2002): Contribution to the knowledge of the *Hieracium rohacsense* group in the Carpathians. – Thaiszia-J. Bot., Košice, 12: 107–132. [792]
- MRÁZ P. (2003): Mentor effects in the genus *Hieracium* s. str. (Compositae, Lactuceae). – Folia Geobot., Praha, 38: 345–350. [793]
- MRÁZ P. (2004): Chorologické a ekologické poznámky ku komplexu *Campanula rotundifolia* a k druhu *Campanula carpatica*. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 26: 129–135. [794]
- MUCINA L. (1977): Der Vergleich von Borstgrasweiden im nordöstlichen Teil der Grossen Fatra und in den Slowakischen Beskyden. – Biológia, Bratislava, 32: 769–777. [795]
- MUCINA L. (1981): Poznámky ku flóre severovýchodnej časti Veľkej Fatry. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 16: 29–44. [796]
- MURÍN A. (1986): Karyological study of the Slovak flora XVIII. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 33: 85–92. [797]
- MURÍN A. (1992): Karyological study of the Slovak flora XXIV. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 39: 45–51. [798]
- MURÍN A. & FERÁKOVÁ V. (1988): Karyological variability of the species *Allium scorodoprasum* L. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 36: 65–77. [799]
- MURÍN A. & MÁJOVSKÝ J. (1978): *Carex paniculata* L. – In: LÖVE Á. (ed.), IOPB chromosome number reports LXI, Taxon, 27: 377. [800]
- MURÍN A. & MÁJOVSKÝ J. (1982): Die Bedeutung der Polyploidie in der Entwicklung der in der Slowakai wachsenden Arten der Gattung *Symphytum* L. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 29: 1–25. [801]
- MURÍN A. & MÁJOVSKÝ J. (1983): Karyological study of the Slovak flora IV. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 30: 1–16. [802]
- MURÍN A. & MÁJOVSKÝ J. (1987): Karyological study of the Slovak flora XIX. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 34 (1986): 3–20. [803]
- NAUMAN J. (1928): Moje letošní Slovensko. – Krása Našeho Domova, Praha, 20: 129–130. [804]
- NEILREICH A. (1866): Aufzählung der in Ungarn und Slavonien bisher beobachteten Gefässpflanzen. – Wien, 390 pp. [805]
- NEILREICH A. (1870): Aufzählung der in Ungarn und Slavonien bisher beobachteten Gefässpflanzen. Nachträge und Verbesserungen. – Wien, 111 pp. [806]
- NOVÁČKÝ J. M. (1943a): Flóra Slovenskej republiky. – In: NOVÁK L. (red.), Slovenská vlastiveda I, SAVU, Bratislava, p. 335–399. [807]
- NOVÁČKÝ J. M. (1948a): Izabela Textorisová. – Príroda, Turč. Sv. Martin, 4: 1–2. (1948b) [808]
- NOVÁK F. A. (1924): Monografická studie o *Dianthus plumarius* (L.). – Věstn. Král. Česk. Společn. Nauk, Tř. Mat.-Přír., Praha, 1923/11: 1–42. (1924c) [809]
- NOVÁK F. A. (1929): Zaujímavý výskyt slanomilných rastlín na travertinech. – Věda Přír., Praha, 10: 28. (1929a) [810]
- NOVÁK F. A. (1954): Přehled československé květeny s hlediska

- ochrany přírody a krajiny. – In: VESELÝ J. (red.), Ochrana československé přírody a krajiny 2, Nakladatelství ČSAV, Praha, p. 193–409. [811]
- NOVÁK F. A. (1971): Československé přesličky. – Studie Českoslov. Akad. Věd, Praha, 11: 1–164. [812]
- NYÁRÁDY E. Gy. (1913): Adatok a Szépesbélai Mészhasasok flórájának ismeretéhez. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 12: 111–117. [813]
- ONDREJOVÁ I. (1991): Príspevok k poznaniu rozšírenia druhov *Crepis alpestris* (Jacq.) Tausch a *Crepis jacquinii* Tausch na Slovensku. – Stredné Slovensko, Prír. Vedy, Banská Bystrica, 10: 247–256. [814]
- ONDRÍČEK J. (1950a): Z Harmance Velkou Fatrou na Malou Fatru. – Krásy Slov., Bratislava, 27: 11–20. [815]
- ONDRÍČEK J. (1950b): Velká Fatra. – Krása Našeho Domova, Praha, 41: 8–18. [816]
- ONDRUŠ F. (1953): Velká Fatra. – Čedok, Praha, 31 pp. [817]
- ORTHOVÁ V. (2000): Nové nálezy *Parmelia pastillifera* (Harm.) Schub. et Klem. a *P. submontana* Nádv. ex Hale a ich rozšírenie na Slovensku. – Bryonora, Praha, 25: 13–17. [818]
- OSVAČILOVÁ V. (1982): *Thalictrum* L. Žltuška. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 219–251. [819]
- PAGAN J. (1997): Breza tmavokóra (*Betula obscura* A. Kotula) na Slovensku. – In: BARANEC T. (ed.), III. Dendrologické dni, SPU, Nitra, p. 83–88. [820]
- PAGAN J. & RANDUŠKA D. (1987): Atlas dřevín I (Původné dřeviny). – Obzor, Bratislava, 358 pp. [821]
- PAULECH C. (1980): Štúdium múčnatkovitých húb (Erysiphaceae) a ich hostiteľských rastlín v Gaderskej doline a Blatnickej doline. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3B: 41–59. [822]
- PAWLOWSKI B. (1958): Die Polygalis polonicis annotationes criticas. – Fragm. Florist. Geobot., Kraków, 3, 2: 35–68. [823]
- PAWLOWSKI B. (1970): Remarques sur l'endémisme dans la flore des Alpes et des Carpates. – Vegetatio, Haag, 21: 181–243. [824]
- PAX F. (1895): Einige neue Pflanzenarten aus den Karpathen. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 45: 26–27, 41–45. [825]
- PAX F. (1898): Grundzüge der Pflanzenverbreitung in den Karpathen. 1. – Verlag von Wilhelm Engelmann, Leipzig, 270 pp. [826]
- PAX F. (1908): Grundzüge der Pflanzenverbreitung in den Karpathen. 2. – Verlag von Wilhelm Engelmann, Leipzig, 322 pp. [827]
- PECIAR V. (1970): Studia bryofloristica Slovaciae II. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 16: 27–35. [828]
- PECIAR V. (2000): Studia bryofloristica Slovaciae XVI. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 40: 5–11. [829]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1981): Chorológia a ekológia druhu *Biscutella laevigata* L. na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 36: 897–900. [830]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1987): Taxonomicko-chorologická charakteristika z okruhu *Biscutella laevigata* v Československu. – Acta Bot. Slov., ser. A, Bratislava, 10: 7–95. [831]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1992a): *Aruncus* Schaeffer. Udatník. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 26–29. [832]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1992b): *Pyrus* L. Hruška. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 381–388. [833]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1992c): *Amelanchier* Medicus. Muchovník. – In: BERTO VÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 446–452. [834]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1993): *Dalanum* Dostál. Ziabor. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 226–235. [835]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1997a): *Verbascum* L. Divozel. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 26–67. [836]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1997b): *Veronica* L. Veronika. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 137–263. [837]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1999): *Veronica opaca* Fr. a príbuzné druhy rodu *Veronica* L. zo subsekcie *Agrastis* na Slovensku. – Ochr. Prír., Banská Bystrica, 17: 49–57. [838]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (2000): Druhy rodu *Draba* L. zo sekcie *Aizopsis* L. (*D. aizoides* L. a *D. lasiocarpa* Rochel) na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 22: 115–127. [839]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (2002a): Druhy rodu *Veronica* L. (Scrophulariaceae) vo Veľkej Fatre. – Matthias Belvis Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 65–76. [840]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (2002b): *Biscutella* L. Dvojštítok. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 632–642. [841]
- PENIAŠTEKOVÁ M. & FABIANKOVÁ K. (1974): Variabilita a rozšírenie druhov rodu *Galeopsis* L. na území Slovenska. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 20: 89–124. [842]
- PENIAŠTEKOVÁ M. & KLIMENT J. (2002): *Draba* L. Chudôbka. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 500–540. [843]
- PENIAŠTEKOVÁ M. & MAGLOCKÝ Š. (1999): *Veronica urticifolia* Jacq. – In: ČEROVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 401. [844]
- PENIAŠTEKOVÁ M. & ZLINSKÁ J. (1995): *Veronica filiformis* Sm. in Slovakia – notes on distribution, ecology and phytocoenology. – Biologia, Bratislava, 50: 13–18. [845]
- PEŠA L. (1956): Pôdne typy na karbonátových horninách v oblasti Veľkej Fatry. – Les, Bratislava, 12: 253–256. [846]
- PETRIKOVICH J. (1912a): Botanické výskumy na holi Križnej (1576 m.), v Gaderi a na Tlstej (1406 m.). – Sborn. Muz. Slov. Spoločn., Turč. Sv. Martin, 17: 31–38. [847]
- PETRIKOVICH J. (1912b): Botanické výskumy v Belianskej a Necpálskej doline a na holi Ploskej (1533 m.). – Sborn. Muz. Slov. Spoločn., Turč. Sv. Martin, 17: 128–138. [848]
- PETRIKOVICH J. (1913): Botanické výskumy na podhradskom Klaku (Haviarke), 1395 m., a na Fatre katechochen. – Sborn. Muz. Slov. Spoločn., Turč. Sv. Martin, 18: 40–47. [849]
- PETROGALLI A. (1887): Kirándulás a Nagy Fátra „Hermánd“ nevű völgyébe. – Trencsénvárm. Term. Etyl. Évk., Trencsén [Trenčín], 9 (1886): 57–83. [850]
- PISARČIKOVÁ H. (2001): Rozšírenie vybraných zástupcov rodu *Primula* v západnej časti banskobystrického regiónu. – In: TURISOVÁ I. (ed.), Ekologická diverzita modelového územia banskobystrického regiónu, ŠOP SR, Banská Bystrica, p. 180–185. [851]
- PISKUN B. (1964): Vyhodnotenie výskumu zalesňovania v oblasti hornej hranice lesa na Slovensku. – Lesn. Čas., Bratislava, 10 [37]: 319–322. [852]
- PIŠŤ I. (1971): Verbreitung der Arten der Flechtengattung *Lobaria* (Schreb.) Hue in der Slowakei. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 17, 1: 105–130. [853]
- PIŠŤ I. (1977): Lichenes Slovakiae exsiccati a Museo nationali slovaco, Bratislava, Fasc. XI (no. 251–275). – Bratislava, p. 1–7. [854]
- PIŠŤ I. (1980): Lichenes Slovakiae exsiccati a Museo nationali slovaco, Bratislava, Fasc. XII (no. 276–300). – Bratislava, p. 1–7. [855]
- PIŠŤ I. (1983): Nachträge zur Kenntnis der Flechten der Slowakei 10. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 29: 67–77. [856]
- PIŠŤ I. (1985): Die aktuelle Verbreitung einiger epiphytischen Flechtenarten in der Slowakei I. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 31: 3–26. [857]
- PIŠŤ I. (1987): Zabudnutí slovenskí botanici Andrej a Štefan Trúchlovci. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 33: 323–332. [858]
- PIŠŤ I. (1992): Zaujímavější nálezy lišajníků zo Slovenska. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 14: 42–45. [859]
- PIŠŤ I. (1995): Zaujímavější nálezy lišajníků zo Slovenska 2. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 17: 139–142. [860]
- PIŠŤ I. (1996): Zaujímavější nálezy lišajníků zo Slovenska 3. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 18: 27–29. [861]
- PIŠŤ I. (1997): Zaujímavější nálezy lišajníků zo Slovenska 4. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 19: 68–71. [862]

- PIŠŮT I. (2001): Nachträge zur Kenntnis der Flechten der Slowakei 15. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 47: 12–20. [863]
- PITKO J. (1960): Výskyt tisu (*Taxus baccata* L.) v lesných typoch Harmaneckej oblasti. – Lesn. Čas., Bratislava, 6: 340–352. [864]
- PLESNÍK P. (1978): The upper timberline in the Veľká (Great) Fatra Mountain. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Geogr., Bratislava, 16: 7–56. [865]
- PLOCEK A. (1976): New varieties of *Alchemilla monticola* (Rosaceae), and the taxonomic issue involved. – Candollea, Genève, 31: 95–105. [866]
- PLOCEK A. (1978): New species of *Alchemilla* ser. *Hirsutae*. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 13: 19–31. [867]
- PLOCEK A. (1985): *Alchemilla connivens* Buser a príbuzné druhy v Karpatech a okolním území. – Preslia, Praha, 57: 9–30. [868]
- PLOCEK A. (1986): New taxa and combinations in *Alchemilla* for the flora of Slovakia and the flora of Czechoslovakia (1). – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 21: 423–427. [869]
- PLOCEK A. (1989): *Alchemilla* L. – kontryhel. – In: DOSTÁL J., Nová květena ČSSR, Academia, Praha, p. 458–484. [870]
- PLOCEK A. (1991): *Alchemilla* L./Alchemilka. – In: DOSTÁL J. & ČERVENKA M., Velký klíč na určovanie vyšších rastlín I., SPN, Bratislava, p. 450–462. [871]
- PLOCEK A. (1992): *Alchemilla* L. Alchemilka. – In: BERTOŤOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 250–373. [872]
- POKORNÝ J. (1953): Rozšírení kosodřeviny v jižní polovině Velké Fatry. – Ochr. Přír., Praha, 8: 106–110. [873]
- PONEC J. & MIHÁLIK Š. (1977): Přírodní rezervácie na Slovensku. – Osveta, Martin, 208 pp. [874]
- PONEC J. & MIHÁLIK Š. (1981): Přírodní rezervácie na Slovensku. Ed. 2. – Osveta, Martin, 284 pp. [875]
- POTŮČEK O. & BUSINSKÝ R. (1985): Vybrané lokality vstavačovitých v ČSSR. – Roezliana, Brno, 16: 12–14. [876]
- PROCHÁZKA F. (1980): Naše orchideje. – Krajské muzeum východních Čech, Pardubice, 296 pp. [877]
- PROCHÁZKA F. (1999a): *Chimaphila umbellata* (L.) W. Barton. – In: ČEROVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Příroda, Bratislava, p. 98. [878]
- PROCHÁZKA F. & KRAHULEC F. (1982): Fytogeografická analýza a taxonomické poznámky ke květeně okolí Moštenice v Nížkých Tatrách. – Preslia, Praha, 54: 307–327. [879]
- PROCHÁZKA F. & KRÍSA B. (1999): *Pyrola media* Swartz. – In: ČEROVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Příroda, Bratislava, p. 306. [880]
- PROCHÁZKA F. & POTŮČEK O. (1999): *Epipogium aphyllum* Swartz. – In: ČEROVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Příroda, Bratislava, p. 149. [881]
- PROCHÁZKA F., ŠKVIROVÁ K. & PIVNÍČKOVÁ M. (1999): *Sesleria caerulea* (L.) Ard. – In: ČEROVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Příroda, Bratislava, p. 343. [882]
- PROCHÁZKA F., ŠTĚPÁNEK J. & KIRSCHNER J. (1999): *Taraxacum erythrocarpum* Kirschner et Štěpánek. – In: ČEROVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Příroda, Bratislava, p. 367. [883]
- PROCHÁZKA F. & VELÍSEK V. (1983): Orchideje naší přírody. – Academia, Praha, 280 pp. [884]
- PROCHÁZKA J. S. & PILÁT A. (1928): O tisu, zvláště vzhledem k zemím československým. – Sborn. Českoslov. Akad. Zeměd., Praha, 3A: 299–383. [885]
- PURKYNĚ E. (1859): Květena slovenská u porovnání s Květenou českou. Dle Reussovy Květeny Slovenska. – Živa, Praha, 7: 242–261. (1859d) [886]
- RANDUŠKA D. (1967): Štátne prírodné rezervácie v horstvách stredného Slovenska. – Sborn. Ved. Prác Zvolen, Bratislava, 9: 37–55. [887]
- RANDUŠKA D. & KRÍŽO M. (1983): Chránené rastliny. – Příroda, Bratislava, 430 pp. [888]
- RANDUŠKA D., ŠOMŠÁK L. & HÁBEROVÁ I. (1983): Farebný atlas rastlín. – Obzor, Bratislava, 640 pp. [889]
- RESNER V. (2002): Brambořík tatranský – endemit Západních Karpat? – Živa, Praha, 50 [88]: 164. [890]
- REUSS G. (1853): Květena Slovenska čili opis všech jevnosubných na Slovensku divorastaučích a mnohých zahradních zrostlín podle saustavy De Candolle-ovy. – Banská Štiavnica, 498 pp. [891]
- ROCHEL A. (1821): Naturhistorische Miscellen über den nordwestlichen Karpath in Oberungarn. – Pesth, 135 pp. [892]
- ROTREKLOVÁ O. (2004): *Hieracium bauhini* group in Central Europe: chromosome numbers and breeding systems. – Preslia, Praha, 76: 313–330. [893]
- ROTREKLOVÁ O., KRAHULCOVÁ A., VAŇKOVÁ D., PECKERT T. & MRÁZ P. (2002): Chromosome numbers and breeding system in some species of *Hieracium* subgen. *Pilosella* from Central Europe. – Preslia, Praha, 74: 27–44. [894]
- RUNKOVIČ G. (1976): Dolomity v našich Karpatoch. 3. Čierny kameň. – Krásy Slov., Bratislava, 53: 360. [895]
- RUNKOVIČ G. (1982): Nie je dosiaľ chránený. – Krásy Slov., Bratislava, 59, 11: 10–11. [896]
- RUŽIČKA M. (1955): Príspevok k metodike syntetického spracovávania fytoecnologických zápisov. – Biológia, Bratislava, 10: 217–224. [897]
- RUŽIČKA M. (1961): Uplatnenie mapovacích jednotiek na príklade Čierneho kameňa vo Veľkej Fatre. – Biol. Práce Slov. Akad. Vied, Bratislava, 7, 12: 114–117. [898]
- RUŽIČKA M. & GAJARSKÝ V. (1962): Rozšírenie a stanovišťa *Arenonia agrimonoides* (L.) DC. v ČSSR. – Biológia, Bratislava, 17: 161–168. [899]
- RUŽIČKA M. & PETRÁNOVÁ H. (1963): Rozšírenie *Cardamine trifolia* L. na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 18: 385–389. [900]
- RUŽIČKA M. & PETRÁNOVÁ H. (1964): Rastlinstvo. – In: BOJMÍR J. et al., Veľká Fatra, Šport, Bratislava, p. 27–32. [901]
- RUŽIČKOVÁ H. (2002): Species-rich meadows of the Starohorské vrchy Mts and south-eastern part of the Veľká Fatra Mts – a relict of the extensive and semi-intensive agriculture of the Central Western Carpathians. – Biologia, Bratislava, 57: 493–504. [902]
- RYBÁR I. (2004): Přírodní rezervácia Pavelcovo – výchovné zásahy v porastoch s výskytom tisa. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 60: 12–13. [903]
- SAGORSKI E. & SCHNEIDER G. (1891): Flora der Centralkarpathen. II. Systematische Uebersicht und Beschreibung der in den Centralkarpathen vorkommenden Phanerogamen und Gefäss-Cryptogamen. – Eduard Kummer, Leipzig, 584 pp. [904]
- SANIGA M. (1995): Štruktúra, vývoj a rastové procesy prírodného lesa Skalná Alpa. – Ochr. Přír., Banská Bystrica, 13: 251–262. [905]
- SCHIDLAY E. (1956): Zoznam vyšších rastlín, ich rozšírenie na území a stručná ekologická charakteristika. – In: GREBENŠČIKOV O. et al., Hole južnej časti Veľkej Fatry, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, p. 164–233. [906]
- SCHIDLAY E. (1966): Polypodiales. Sladičotvaré – In: FUTÁK J. (ed.), Flóra Slovenska II, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, p. 103–227. [907]
- SCHWARZOVÁ T. (2000): Poznámky k nomenklatúre a počtom chromozómov *Chenopodium foliosum* Asch. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 40: 53–56. [908]
- SCHWARZOVÁ T. (2002): Botanická zbierka Ing. Jozefa Dohnányho (1873–1947) v Herbári Katedry botaniky PríF UK, Bratislava (SLO). – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24: 209–212. [909]
- SEIFERT J. (1950): Půdně biologická studie lesních společenstev ve Velké Fatě. – Lesn. Práce, Praha, 29: 343–356. [910]

- SILLINGER P. (1930): Příspěvek ke květeně Velké Fatry. – Věda Přír., Praha, 11: 132–134. (1930b) [911]
- SILLINGER P. (1931a): Příspěvek k rozšíření duba plstnatého na Slovensku. – Věda Přír., Praha, 12: 135–136. (1931c) [912]
- SILLINGER P. (1931b): Rozšíření kostravy karpatské na Slovensku. – Věda Přír., Praha, 12: 216–218. (1931d) [913]
- SILLINGER P. (1932): *Festucetum carpaticae* v Nízkých Tatrách ve srovnání s analogickou asociací v jiných částech oblasti západokarpatské. – Rozpr. České Akad. Věd, Tř. 2, Vědy Mat.-Přír., 41 (1931)/6: 1–21. (1931b) [914]
- SILLINGER P. (1933): Monografická studie o vegetaci Nízkých Tater. – Orbis, Praha, 340 pp. (1933a) [915]
- SKALICKÁ A. & SKALICKÝ V. (1973): Česnek pažitka – *Allium schoenoprasum* L. – Živa, Praha, 21 [59]: 92. [916]
- SKALICKÝ V. (1959a): *Achyrophorus maculatus* (L.) Scop. v Československu. – Preslia, Praha, 31: 153–161. [917]
- SKALICKÝ V. (1959b): Einige taxonomische und phytogeographische Bemerkungen zu den tschechoslowakischen Arten der Gattung *Anthericum* L. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 1959: 117–157. [918]
- SKALICKÝ V. (1985): Taxonomic and nomenclatoric comments on the *Anemone* L. (s. l.) genus. – Novit. Bot. Univ. Carol., Praha, 2: 101–110. [919]
- SKALICKÝ V. (1990): Rod *Aconitum* v Československu. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 25: 1–27. [920]
- SKOKANOVÁ K., VRŠKOVÁ K., JECKOVÁ J., MICHÁLKOVÁ D. & ŠIBÍK J. (2002): Botanické terény 2002, Blatnica – Velká Fatra. Z obsahu terénnych zápisníkov. – Révové listy, Bratislava, 5, 2: 6–10. [921]
- SKRIVÁNEK V. (1963): Příspěvek k rozšíření jestřábníků (*Hieracium* sect. *Piloselloides*) v ČSSR. – Preslia, Praha, 35: 350–354. [922]
- SLAVÍK B. (1966): Pflanzengeographische Studie über die Art *Lactuca perennis* L. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 1: 26–69. [923]
- SLAVÍK B. (1980): Verbreitung von *Cucubalus baccifer* in der Tschechoslowakei. – Preslia, Praha, 52: 127–154. [924]
- SLIMÁK L. (1966): Zaujímavý nález pávieho oka hruškového v Gaderskej doline. – Vlastiv. Sborn. Považia, Banská Bystrica, 8: 218–219. [925]
- SMEJKAL M. (1964): Rozšíření a ekologicko-fytoocenologická charakteristika československých světlíků (*Euphrasia* L.). – Publ. Fac. Sci. Univ. J. E. Purkyně, Brno, No. 452: 173–217. [926]
- SMEJKAL M. (1971): Revision der tschechoslowakischen Arten der Gattung *Camelina* Crantz (Cruciferae). – Preslia, Praha, 43: 318–337. [927]
- SMEJKAL M. & ČEŘOVSKÝ J. (1999): *Euphrasia exaristata* Smejkal. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichův SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Příroda, Bratislava, p. 154. [928]
- SMEJKAL M. & HELANOVÁ-ZIHOVÁ E. (1974): Československé druhy sekce *Beccabunga* Griseb. rodu *Veronica* L. – Preslia, Praha, 46: 157–166. [929]
- SOFRON J. (1962): Harmanecké tisy. – Krásy Slov., Bratislava, 39: 438. [930]
- SOJÁK J. (1963a): Taxonomische und phytogeographische Bemerkungen zur tschechoslowakischen Flora. – Novit. Bot. Delect. Seminarium Horti Bot. Univ. Carol. Prag., Praha, 1963: 44–51. [931]
- SOJÁK J. (1963b): No. 128. *Dianthus nitidus* W. K. – In: SOJÁK J. (ed.), Plantae Českoslovacae exsiccatae. Centuria II. No. 101–200, Sborn. Nár. Muz., Odd. Přír., Praha, 19, p. 145. [932]
- SOJÁK J. (1968): Rozšíření plemen *Allium ursinum* L. v Československu. – Preslia, Praha, 40: 294–300. [933]
- SOJÁK J. (1973a): Mák alpský tatranský – *Papaver alpinum* L. subsp. *tatricum* Nyár. – Živa, Praha, 21 [59]: 12. [934]
- SOJÁK J. (1973b): Silenka bezlodyžná – *Silene acaulis* (L.) Jacq. – Živa, Praha, 21 [59]: 212. [935]
- SOJÁK J. (1974): Prvosienka Hallerova – *Primula halleri* J. F. Gmel. – Živa, Praha, 22 [60]: 172. [936]
- SOJÁK J. (1983a): Vítod hořký – *Polygala amara* L. – Živa, Praha, 31 [69]: 18. [937]
- SOJÁK J. (1983b): Kuřička šídlolistá Kitaibelova – *Minuartia larifolia* (L.) Sch. et Thell. ssp. *kitaibelii* (Nym.) Mattf. – Živa, Praha, 31 [69]: 18–19. [938]
- SOJÁK J. (1983c): Rostliny našich hor. – SPN, Praha, 432 pp. [939]
- SOJÁK J. & CHRTEK J. (1963): *Koeleria tristis* Domin, význačný endemit Slovenska. – Biológia, Bratislava, 18: 916–923. [940]
- SOJÁK J. & SKALICKÝ V. (1973a): Prasetník (náholník) jednoúborný – *Hypochoeris uniflora* Vill. [*Achyrophorus uniflorus* (Vill.) Gl. Fingh.]. – Živa, Praha, 21 [59]: 52. [941]
- SOJÁK J. & SKALICKÝ V. (1973b): Mochna zlatá – *Potentilla aurea* Torner. – Živa, Praha, 21 [59]: 132. [942]
- SOJÁK J. & SKALICKÝ V. (1973c): Viola alpská – *Viola alpina* Jacq. – Živa, Praha, 21 [59]: 132. [943]
- SOKOL J. (1965): Aklimatizácia kamzíka vrchovského (*Rupicapra rupicapra* L.) vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 20: 440–446. [944]
- SOMOGYI J. (2000): Rozšírenie druhov *Allium cirrosus* Vand. a *A. strictum* Schrad. na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 22: 57–60. [945]
- SOMOGYI J. (2002): Komentovaný červený zoznam taxónov rodu *Allium* L. na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24: 97–100. [946]
- Soó R. (1928): Revision der Orchideen Südosteuropas und Südwestasiens. – Bot. Arch., Leipzig, 23: 1–196. [947]
- Soó R. (1929): Die mittel- und südosteuropäischen Arten und Formen der Gattung *Rhinanthus* und ihre Verbreitung in Südosteuropa. – Feddes Repert. Spec. Nov. Regni Veg., Dahlem bei Berlin, 26: 179–219. [948]
- Soó R. (1930): Vergleichende Vegetationsstudien – Zentralalpen-Karpathen-Ungarn – nebst kritischen Bemerkungen zur Flora Westkarpathen. – Veröff. Geobot. Inst. Rübel Zürich, Bern-Berlin, 6: 237–322. [949]
- Soó R. (1937): A *Sorbus aria*-csoport a Magyar Középhegység keleti felében. – Acta Geobot. Hung., Debrecen, 1: 215–228. [950]
- Soó R. (1955): *Festuca* Studien. – Acta Bot. Acad. Sci. Hung., Budapest, 2: 187–220. [951]
- Soó R. (1959): *Ophrys*-Studien. – Acta Bot. Acad. Sci. Hung., Budapest, 5: 437–471. [952]
- Soó R. & BORHIDI A. (1968): Über einige Formenkreise der ungarischen und karpatischen Flora. XII. *Myosotis palustris* und *Lamium galeobdolon*. – Acta Bot. Acad. Sci. Hung., Budapest, 14: 157–163. [953]
- Soó R. & BORSOS O. (1962): Die *Melittis*-Arten und Formen der ungarischen und karpatischen Flora. – Acta Bot. Acad. Sci. Hung., Budapest, 8: 205–212. [954]
- Soó R. & BORSOS O. (1964): Über einige Formenkreise der ungarischen und karpatischen Flora. I. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 7: 157–167. [955]
- Soó R. & BORSOS O. (1966): Geobotanische Monographie der Orchideen der Pannonischen und Karpatischen Flora IX. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 8: 315–336. [956]
- Soó R. & BORSOS O. (1968): Über einige Formenkreise der ungarischen und karpatischen Flora. XIII. *Galium verum*. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 9–10: 371–375. [957]
- Soó R. & BORSOS O. (1970): Über einige Formenkreise der ungarischen und karpatischen Flora. XVII. *Cerastium brachypetalum* und *Arenaria serpyllifolia* agg. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 12: 227–234. [958]
- Soó R. & ENDRÓDY-KOVÁCS E. (1966): Über einige Formenkreise der ungarischen und karpatischen Flora. III. *Aquilegia*. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 8: 301–308. [959]
- Soó R., HORÁNSZKY A. & JÁRAI-KOMLÓDI M. (1966): Über einige Formenkreise der ungarischen und karpatischen Flora. V. – Ann. Univ. Sci. Budapest, Sect. Biol., Budapest, 8: 309–313. [960]
- Soó R. & ISÉPY I. (1968): Über einige Formenkreise der ungarischen und karpatischen Flora. XVI. *Cardamine pratensis*. – Acta Bot. Acad. Sci. Hung., Budapest, 14: 395–401. [961]

- SUZA J. (1930): Lichenes Slovakiae III. – Acta Bot. Bohem., Praha, 9: 5–33. [962]
- SUZA J. (1931a): Ostrice skalní (*Carex rupestris* Bell.) na Velké Fatře (Slovensko). – Příroda, Brno, 24: 196. (1931b) [963]
- SUZA J. (1931b): *Festucetum carpaticae* a *Versicoloretum* na Černém kameni ve Velké Fatře (Slovensko). – Věda Přír., Praha, 12: 19–20. (1931i) [964]
- SUZA J. (1931c): Poznámky k rozšíření bramboříku (*Cyclamen europaeum* L.) ve Velké Fatře (Slovensko). – Věda Přír., Praha, 12: 153–154. (1931k) [965]
- SUZA J. (1932): Vrcholová květena Minčolského Klaku (Slovensko). – Příroda, Brno, 25: 59–62. [966]
- SUZA J. (1935): Lišejníky Nízkých Tater (Slovensko). – Sborn. Muz. Slov. Spoločn., Turč. Sv. Martin, 29: 138–176. (1935d) [967]
- SUZA J. (1936): Lišejníky Velké Fatry (Slovensko). – Sborn. Muz. Slov. Spoločn., Turč. Sv. Martin, 30: 111–129. (1936d) [968]
- SUZA J. (1943): Meridionální vlivy v lišejníkové floře Západních Karpat. – Věstn. Král. České Společn. Nauk, Tř. Mat.-Přír., Praha, 1942/16: 1–47. (1942) [969]
- SUZA J. (1944): O povaze výskytu a rozšíření některých epifytických lišejníků v Karpatech. – Věstn. Král. České Společn. Nauk, Tř. Mat.-Přír., Praha, 1943/12: 1–59. (1943c) [970]
- SVATOŇ J. (1963): Najväčšia rezervácia. – Sprav. Slov. Úst. Pamiat. Starostl., Banská Bystrica, 3: 38–39. [971]
- SVATOŇ J. (1968): Floristicko-faunistické pomery Turčianskej kotliny a príľahých pohorí. – Naše kronikárstvo, Martin, 2: 43–53. [972]
- SVATOŇ J. (1971a): Náčrt vývoja kveteny a súčasných floristických pomerov Gaderskej a Blatnickej doliny. – In: POLONEC A. (ed.), Blatnica brána do Gaderskej doliny, Osveta, Martin, p. 106–118. [973]
- SVATOŇ J. (1971b): Živá príroda Mošoviec a blízkeho okolia. – In: LIPPAN M. (ed.), Mošovce, Stredoslovenské vydavateľstvo, Banská Bystrica, p. 45–75. [974]
- SVOBODA P. (1947a): Největší evropské náleziště tisů. – Ochr. Přír., Praha, 2: 65–71. (1947b) [975]
- SVOBODA P. (1947b): Největší náleziště tisů v Evropě. – Lesn. Práce, Písek, 26: 299–300. [976]
- SVOBODA P. (1974): Dendrologie Slovenského stredohoří. 1. – Folia Dendrol., Mlyňany, Suppl. 1, 154 pp. [977]
- SZABÓ Z. (1910): De Knautiis Herbarii Dris A. de Degen. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 9: 36–60. (1910c) [978]
- SZABÓ Z. (1911): A *Knautia* génusz monographiája. – Math. Term. Közlem., Budapest, 31: 3–436. [979]
- SZABÓ Z. (1925): *Knautia*. – In: JÁVORKA S., Magyar Flóra, Budapest, p. 1059–1062. [980]
- SZONTAGH N. (1863): Enumeratio plantarum phanerogamicarum et cryptogamicarum vascularium comitatus Arvensis in Hungaria. – Verh. Zool.-Bot. Ges. Wien, Wien, 13: 1045–1098. [981]
- ŠACHL J. (1970): Nové a vzácné druhy flóry Kriváňské Malé Fatry. – Biológia, Bratislava, 25: 489–496. [982]
- ŠACHL J. (1985a): Vstavačovité (Orchidaceae) Kriváňské Malé Fatry. – Čas. Nár. Muz., Odd. Přír., Praha, 154: 160–170. [983]
- ŠACHL J. (1985b): Nové a vzácné druhy flóry Kriváňské Malé Fatry. – Vlastiv. Zborn. Považia, Martin, 15: 239–244. [984]
- ŠEBEŇ V. (2003a): Výsadby drevín v oblasti hornej hranice lesa. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 55: 11–16. [985]
- ŠEBEŇ V. (2003b): Neprirôdený stav ponechať na samovývoj, alebo renovovať? – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 55: 11–16. [986]
- ŠEBEŇ V. (2004): Niektoré poznatky z rekonštrukcie zníženej hornej hranice lesa v oblasti Krížnej, jej potreba a ďalšia perspektíva. – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec a Fatra 2004, ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Vrútky, p. 29–35. [987]
- ŠÍDA O. (2000): *Erigeron acris* agg. v České republice a na Slovensku. – Zprávy České Bot. Společn., Praha, 35: 1–33. [988]
- ŠIMORA Š. (1970): Karpatské endemity. – Živa, Praha, 18: 87. [989]
- ŠINGLIAROVÁ B. & MRÁZ P. (2004): Cytogeografia druhu *Pilosella officinarum* (Asteraceae) v Západných Karpatoch a v príľahlej časti Panónie (predbežné výsledky). – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, Suppl. 10: 176–180. [990]
- ŠÍPKOVÁ Ž. & PISARČÍKOVÁ H. (2004): Stanovištná nika druhu *Primula farinosa* L. v spoločenstvách s dominantnou ostricou *Carex davalliana* Sm. v okolí Ružomberka. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, Suppl. 10: 130–134. [991]
- ŠIPOŠOVÁ H. (1987): Taxonomicko-chorologické štúdium *Galium pumilum* Murray s. l. na Slovensku. – Acta Bot. Slov., Ser. A, Bratislava, 10: 97–169. [992]
- ŠIPOŠOVÁ H. (1997a): *Melampyrum* L. Čermeľ. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 301–318, 324–328. [993]
- ŠIPOŠOVÁ H. (1997b): Globulariaceae DC. Guľôčkovité. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 529–535. [994]
- ŠIPOŠOVÁ H., BERNÁTOVÁ D., MRÁZ P., KLIMENT J., GOLIAŠOVÁ K. & UHLÍŘOVÁ J. (2004): Taxóny cievnatých rastlín, ktoré boli opísané z Veľkej Fatry (1. časť). – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec a Fatra 2004, ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Vrútky, p. 77–85. [995]
- ŠIPOŠOVÁ H. & KRIPPEN E. (1997): *Pinguicula* L. Tučnica. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 536–543. [996]
- ŠIPOŠOVÁ H. & KUBÁT K. (2002): *Papaver* L. Mak. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 25–47, 54–60. [997]
- ŠIPOŠOVÁ H. & OŤAHELOVÁ H. (1997): *Utricularia* L. Bublínatka. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 544–555. [998]
- ŠIPOŠOVÁ H., ŤAVODA O. & PENIAŠTEKOVÁ M. (2000): Invázne rastliny – vážny problém zachovania rastlinných spoločenstiev. – Acta Environment. Univ. Comen., Bratislava, 10: 117–123. [999]
- ŠKOVIROVÁ K. (1986): Rastlinstvo. – In: VAVRÍK B. (ed.), Turiec. Turistický sprievodca, Šport, Bratislava, p. 15–18. [1000]
- ŠKOVIROVÁ K. (2000): Herbárová zbierka Jána Petrikovica v Slovenskom národnom múzeu-Múzeu Andreja Kmeťa v Martine. – Kmetianum, Martin, 9: 33–51. [1001]
- ŠKOVIROVÁ K. (2003): *Cyperus fuscus*, *Eleocharis uniglumis*. – In: MRÁZ P. (ed.), Zaujímavější floristické nálezy, Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 26: 254–255. [1002]
- ŠKOVIROVÁ K. & BERNÁTOVÁ D. (1986): Nelesné spoločenstvá. – In: VESTENICKÝ K. & VOLOŠČUK I. (eds), Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra, Příroda, Bratislava, p. 101–109. [1003]
- ŠKOVIROVÁ K. & SVATOŇ J. (1984): Chránme rastlinstvo a živočíšstvo Mošoviec a ich okolia. – In: BEŇOVSKÝ J. et al., Mošovce v premenách času, Osveta, Martin, p. 284–287. [1004]
- ŠMARDA J. (1938): Rozšíření řeřišnice třílisté (*Cardamine trifolia* L.) v Československu. – Čas. Nár. Muz., Odd. Přír., Praha, 112: 245–251. (1938a) [1005]
- ŠMARDA J. (1948): Mechy Slovenska. – Čas. Morav. Mus. Zemsk., Brno, 32: 6–80. [1006]
- ŠMARDA J. (1956): Machorasty Veľkej Fatry (Bryophyta). – In: GREBENŠČIKOV O. et al., Hole južnej časti Veľkej Fatry, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, p. 155–164. [1007]
- ŠMARDA P. & KOČI K. (2003): Chromosome number variability in Central European members of the *Festuca ovina* and *F. pallens* groups (sect. *Festuca*). – Folia Geobot., Praha, 38: 65–95. [1008]
- ŠMARDA P. & KOČI K. (2005): *Festuca alpina*, a new species to the flora of Slovakia. – Biologia, Bratislava, 60: 383–385. [1009]
- ŠMARDA P., MÜLLER J., VRÁNA J. & KOČI K. (2005): Ploidy level variability of some Central European fescues (*Festuca* subgen. *Festuca*, Poaceae). – Biologia, Bratislava, 60: 25–36. [1010]
- ŠMÍDT I. (2001): Nová, zaniknutá lokalita *Ceterach officinarum* na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 23: 111–116. [1011]
- ŠOLTÉS R. (1976): Phytozoönotische Analyse des Verbandes *Vaccinio-Piceion* Br.-Bl., 1938 in den Westkarpaten. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 24: 139–167. [1012]
- ŠOLTÉSOVÁ A. (1974): Bestände des Knieholzes *Pinus *mughus* (Scop.) Zenari in den Westkarpaten. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 23: 79–104. [1013]

- ŠOMŠÁK L., BERNÁTOVÁ D. & MAJZLANOVÁ E. (1981): *Saxifraga caesia* L. vo Veľkej Fatre. – Biológia, Bratislava, 36: 81–83. [1014]
- ŠOURKOVÁ M. (1970): *Bupleurum longifolium* L. in der Tschechoslowakei. – Acta Univ. Carol., Biol., Praha, 403–419. [1015]
- ŠOURKOVÁ M. (1976): Rod *Bupleurum* v Československu. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 11: 1–16. [1016]
- ŠOURKOVÁ M. (1984): *Bupleurum* L. Prerastlík. – In: BERTOVOÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 284–309. [1017]
- ŠŤASTNÝ T. (1954): Dekretov boj o zastavenie devastácie lesov a o ich cieľavedomú obnovu. – In: JANČÍK A. (ed.), Jozef Dekret Matejovie, Štátne pôdohospodárske nakladateľstvo, Bratislava, p. 87–225. [1018]
- ŠTEFANČÍK M. (1980): Poškodovanie tisu obyčajného v Harmaneckej oblasti. – Les, Bratislava, 36: 395–398. [1019]
- ŠTEFANČÍK M. (1983): Využívanie tisového dreva v minulosti v oblasti Harmanca. – Pamiatky Prír., Bratislava, 1983, 2: 40–42. [1020]
- ŠTECH M. (2000): Seasonal variation in *Melampyrum nemorosum*. – Preslia, Praha, 72: 345–368. [1021]
- ŠTECH M. & ŠIPOŠOVÁ H. (1997): *Melampyrum nemorosum* L. Čermeľ hájny. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 318–321. [1022]
- ŠTĚPÁNEK J. (1982): Die Chromosomenzahlen von tschechoslowakischen Arten der Gattung *Knautia* L. (Dipsacaceae). – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 17: 359–386. [1023]
- ŠTĚPÁNEK J. (1985): *Knautia* L. Chrastavec. – In: BERTOVOÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/2, Veda, Bratislava, p. 154–177. [1024]
- ŠTĚPÁNEK J., GOLIAŠOVÁ K. & HODÁLOVÁ I. (2002): *Arabis* L. Arábka. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 415–454. [1025]
- ŠTRBA P. (2004a): Výškové maximá cievnatých rastlín pre flóru Slovenska z územia Veľkej Fatry. – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec a Fatra 2004, ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Vrútky, p. 91–94. [1026]
- ŠTRBA P. (2004b): K problematike synantropných a expanzívnych rastlín v hôľnom pásme Veľkej Fatry. – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec a Fatra 2004, ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Vrútky, p. 95–99. [1027]
- ŠTRBA P. & BARANEC T. (2002): Ohrozený druh *Arctostaphylos uva-ursi* vo fytogeografickom okrese Fatra. – Matthias Belivs Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 91–96. [1028]
- ŠTRBA P., BARANEC T. & ELIÁŠ P. jun. (2004): Populácie *Arctostaphylos uva-ursi* (medvedica lekárska) v hôľnom pásme NP Veľká Fatra. – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec a Fatra 2004, ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Vrútky, p. 87–90. [1029]
- ŠTRBA P. & GOGOLÁKOVÁ A. (2002): Populačná biológia vybraných atraktívnych druhov vo Veľkej Fatre I. Lomikameň metlinatý (*Saxifraga paniculata* Mill.). – Matthias Belivs Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 259–260. [1030]
- ŠVESTKA F. (1938): *Asperula Neilreichii* Beck (marinka Neilreichova) na Malé Fatě. – Příroda, Brno, 31: 51–52. (1938a) [1031]
- TATÁR M. (1939): A pannoniái flóra endemikus fajái. – Tisia, Debrecen, 3: 1–65. [1032]
- TÁBOR I. & SVOBODA A. M. (1999): Borovice v díle prof. Pravdomily Svobody. – Acta Průhoniana, Průhonice, 68: 145–184. [1033]
- TEXTORIS[OVÁ] I. (1913): Florisztikai adatok Turóczi vármegyéből. – Bot. Közlem., Budapest, 12: 7–12. [1034]
- TITOV A. N. & LISICKÁ E. (2001): *Chaenotheca gracillima* (lichenised Ascomycota, Coniocybaceae), new to Central Europe. – Biologia, Bratislava, 56: 361–362. [1035]
- TMÁK J. (1884): Adatok besztercebánya és vidékének flórájához. – Besztercebányai Kath. Gymn. Ért. 1883–1884: 1–31. [1036]
- TMÁK J. (1886): Adatok Zólyom megye északnyugati részének flórájához. – Besztercebányai Kath. Gymn. Ért. 1885–1886: 13–26. [odpis p. 1–13] [1037]
- TOMAN J. & KRAHULEC F. (1990): *Petasites kablikianus* na středním Slovensku. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 25: 42–46. [1038]
- TOMAN J. & PROCHÁZKA F. (1979): *Petasites kablikianus* Tausch ex Berchtold – nový druh pro Moravsko-slezské a Slovenské Beskydy. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 14: 17–19. [1039]
- TOMAN J. & Starý F. (1966): Über die Verbreitung der Art *Petasites kablikianus*. – Preslia, Praha, 38: 168–185. [1040]
- TOMŠOVIČ P. (1988): Carpathian populations of *Erysimum odoratum* agg. – In: MARHOLD K. (ed.), Carpathian flora, UEBE SAV, Bratislava, p. 127–130. [1041]
- TOMŠOVIČ P. & KUBÁT K. (1980): Poznámky k výskytu kyvoru lékařského (*Ceterach officinarum* DC.) v Čechách. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 15, 2: 87–90. [1042]
- TOPERCER J. (1989): Ornitocenózy štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa. – Ochr. Prír., Bratislava, 10: 273–287. [1043]
- TOPERCER J., BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (2002): Lavíniská a snehové polia v NP Veľká Fatra prosíme „nepohnojiť“. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 53: 4–6. [1044]
- TOPERCER J., KLIMENT J. & BERNÁTOVÁ D. (2004): Veternú ružicu asi neotočíme. Ale nezlomíme nad hofami (pastiersku) palicu? – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec a Fatra 2004, ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Vrútky, p. 47–55. [1045]
- TOPERCER J. & ŠKOLEK J. (1990): *Andromeda polifolia* L. v štátnej prírodnej rezervácii Rojkovské rašelinisko. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 12: 8–11. [1046]
- TRAPL S. (1922): Několik botanických lokalit ve středním Slovensku. 1. Stará kopa. – Věda Přír., Praha, 3: 233–234. [1047]
- TRAPL S. (1923a): Několik botanických lokalit ve středním Slovensku. Údolí Laskomerské a Ostrý vrch. – Věda Přír., Praha, 4: 76–77. [1048]
- TRAPL S. (1923b): O květeně okolí Baňské Bystrice. – Věstn. 1. Sjezdu Českoslov. Botaniků, Praha, p. 36. (1923c) [1049]
- TRAPL S. (1924): Velká Fatra. Fytogeografická, předběžná studie. – Sborn. Klubu Přírod., Praha, 1923–1924: 45–54. (1924b) [1050]
- TRAPL S. (1925): *Achroanthus monophyllos* v nízkých Tatrách. – Věda Přír., Praha, 6: 107. (1925c) [1051]
- TRAPL S. (1930): Květena vápencové části nízkých Tater. – Věda Přír., Praha, 11: 114–120. [1052]
- TRÁVNÍČEK B. (1996a): Příspěvek k rozšíření některých ohrožených a zajímavých taxonů slovenské flóry. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 18: 66–76. [1053]
- TRÁVNÍČEK B. (1996b): Poznámky ke skupině *Scilla bifolia* agg. v Čechách, na Moravě a Slovensku. – Zprávy České Bot. Společn., Praha, 31, 2: 117–123. [1054]
- TRÁVNÍČEK B. (1997): *Pseudohysimachion* (W. D. J. Koch) Opiz. Veronikovec. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 264–298. [1055]
- TURČANOVÁ A. (1969): Stankovianske rašelinisko. – Sprav. Slov. Úst. Pamiat. Starostl., Banská Bystrica, 13: 149–160. [1056]
- TURČEK F. (1949): Sme bohatí na tis. – Příroda, Turč. Sv. Martin, 4: 160. (1949b) [1057]
- TURČEK F. (1950): Budeme mať rezerváciu tisov... – Příroda, Turč. Sv. Martin, 5: 111–112. [1058]
- TURIS P. (2001): Lany severnej časti Zvolenskej kotliny. – In: TURISOVÁ I. (ed.), Ekologická diverzita modelového územia banskobystrického regiónu, ŠOP SR, Banská Bystrica, p. 171–179. [1058]
- TURIS P., CHILOVÁ V. & KANKA R. (2004): Floristické hodnotenie vybraných lokalít cyklámenu fatranského. – Příroda nízkých Tatier, Banská Bystrica, 1: 33–52. [1059]
- TURISOVÁ I. (1997): *Crepis sibirica* na Slovensku. – Preslia, Praha, 69: 115–119. [1060]
- TURISOVÁ I. (2002): Rod *Crepis* L. vo Veľkej Fatre. – Matthias Belivs Univ. Proc., Ser. Biol., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 77–89. [1061]
- TURISOVÁ I. & MARTINCOVÁ E. (2001): Príspevek k flóre okolia Banskej Bystrice. – In: TURISOVÁ I. (ed.), Ekologická diverzita modelového územia banskobystrického regiónu, ŠOP SR, Banská Bystrica, p. 107–123. [1062]
- TUZSON J. (1909a): Magyarországon néhány növényről és ezek rokonságáról. – Bot. Közlem., Budapest, 8: 257–285. (1909b) [1063]
- TUZSON J. (1909b): A *Knautia turócensis*-ről. – Bot. Közlem., Budapest, 8: 322. (1909d) [1064]

- TUZSON J. (1909b): *A Knautia turócensis* rendszertani értékéről. – Term. Közle., Budapest, 10: 223. (1910c) [1065]
- TUZSON J. (1911): *A Daphne* génusz *Cneorum* subsectiójáról. – Bot. Közlem., Budapest, 10: 135–148. (1911b) [1065]
- TYLLER Z. (1973): Hořec Clusiův – *Gentiana clusii* Peer. Song. – Živa, Praha, 21 [59]: 172. [1067]
- ŤAVODA O. (2000): Príspevok k rozšíreniu *Bunias orientalis* L. (roripovník východný) na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 22: 83–92. [1068]
- ŤAVODA O. (2002): *Bunias* L. Roripovník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 174–182. [1069]
- ŤAVODA O., HODÁLOVÁ I. & MÁRTONFI P. (2002): Príspevok k rozšíreniu *Thlaspi arvense* (Brassicaceae) na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24: 165–174. [1070]
- ŤAVODA O. & KOCHJAROVÁ J. (2002): Roripovník východný v NP Veľká Fatra. – Matthias Belivus Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 257–258. [1071]
- ŤAVODA O. & MRÁZ P. (1998): *Lunaria rediviva* L. (mesačnica trvaca) na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 20: 82–97. [1072]
- UECHTRITZ R. (1871): Zur Flora Ungarns. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 21: 233–237. (1871a) [1073]
- UHLIAROVÁ E. (2005): Nová lokalita hadivky obyčajnej (*Ophioglossum vulgatum*) v Kremnických horách. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 27: 147–150. [1074]
- UHLÍŘOVÁ J. (1992): Reliktné kalcifilné boriny a smrekovcové boriny Veľkej Fatry I. (zväz *Pulsatillo slavicae-Pinton* Fajmonová 1978). – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 38: 11–42. [1075]
- UHLÍŘOVÁ J. (1993): Reliktné kalcifilné boriny a smrekovcové boriny Veľkej Fatry II. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 39: 23–36. [1076]
- UHLÍŘOVÁ J. & BERNÁTOVÁ D. (1986): Nové lokality bradáčika srdcovitého [*Listera cordata* (L.) R. Br.] vo Veľkej Fatre a v Slovenskom raji. – Biológia, Bratislava, 41: 495–497. [1077]
- UHLÍŘOVÁ J. & BERNÁTOVÁ D. (1998): Doplnok k Regionálnemu zoznamu vzácných a ohrozených taxónov vyšších rastlín Veľkej Fatry. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 44: 3–7. [1078]
- UHLÍŘOVÁ D. & BERNÁTOVÁ D. (2004): K floristicko-fyocenologickej štruktúre reliktnej kosodreviny vo Veľkej Fatre. – In: KADLEČÍK J. (ed.), Fatra a Turiec 2004, ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Vrútky, p. 67–78. [1079]
- UHLÍŘOVÁ J., BERNÁTOVÁ D. & FAJMONOVÁ E. (1999): Príspevok k cenológii jarabiny pekárovskej (*Sorbus pekarovae*). – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 45: 17–25. [1080]
- UHRÍKOVÁ A. & BERNÁTOVÁ D. (2000): Karyologické štúdium slovenskej flóry XXXII. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 40: 31–36. [1081]
- UHRÍKOVÁ A. & DUBRAVCOVÁ Z. (1997): The chromosome numbers of some selected plant species of flora in Slovakia. – Oecol. Mont., Tatranská Lomnica, 6: 1–3. [1082]
- UHRÍKOVÁ A. & FERÁKOVÁ V. (1978): *Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch. – In: LÖVE Á. (ed.), IOPB chromosome number reports LXI, Taxon, 27: 379. [1083]
- UHRVÁ A. (1935): Revision der Gattung *Coronilla* L. – Beih. Bot. Centralbl., Dresden, 53B: 1–174. [sep.] [1084]
- UNAR J. (1974): *Cochlearia tatrae* Borb. ve Velké Fatře. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 9: 151–152. [1085]
- VÁCHOVÁ M. (1980): *Catabrosa aquatica* (L.) P. B. – In: LÖVE Á. (ed.), IOPB chromosome number reports LXIX, Taxon, 29: 724. [1086]
- VÁCHOVÁ M. (1987): Karyological study of the Slovak flora XXII. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 34 (1986): 27–31. [1087]
- VÁCHOVÁ M. & FERÁKOVÁ V. (1978): *Chaerophyllum aureum* L. – In: LÖVE Á. (ed.), IOPB chromosome number reports LXI, Taxon, 27: 383. [1088]
- VÁCHOVÁ M. & MÁJOVSKÝ J. (1978): *Catabrosa aquatica* (L.) P. B. – In: LÖVE Á. (ed.), IOPB chromosome number reports LXI, Taxon, 27: 381. [1089]
- VÁCHOVÁ M. & SCHWARZOVÁ T. (1977): *Stellaria nemorum* L. – In: LÖVE Á. (ed.), IOPB chromosome number reports LVI, Taxon, 26: 264. [1090]
- VALACHOVIČ M. (1993): K cenológii niektorých druhov rodu *Draba* L. na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 48: 45–47. [1091]
- VALACHOVIČ M. (1995a): *Asplenietea trichomanis* (Br.-Bl. in Meyer et Br.-Bl. 1934) Oberd. 1977. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), Rastlinné spoločenstvá Slovenska I. Pionierska vegetácia, Veda, Bratislava, p. 15–41. [1092]
- VALACHOVIČ M. (1995b): *Thlaspietea rotundifolii* Br.-Bl. 1948. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), Rastlinné spoločenstvá Slovenska I. Pionierska vegetácia, Veda, Bratislava, p. 45–81. [1093]
- VALACHOVIČ M. & KOCHJAROVÁ J. (2000): *Cochlearia pyrenaica* DC. – nový druh v Západných Karpatoch. – Preslia, Praha, 72: 475–493. [1094]
- VALACHOVIČ M. & MAGLOCKÝ Š. (1995): *Sedo-Scleranthetea* Br.-Bl. 1955. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), Rastlinné spoločenstvá Slovenska I. Pionierska vegetácia, Veda, Bratislava, p. 85–106. [1095]
- VALENTA V. (1949): Rosnatka anglická na úpatí Malé Fatry. – Českoslov. Bot. Listy, Praha, 2: 4–5. (1949b) [1096]
- VAREČKA V. (1857): Phanerogamen-Flora der Umgebung von Neusohl. – Programm Gymn. Neusohl 1856–1857: 9–19. (1857b) [1097]
- VÁŠKO L. (2004): Tis obyčajný – vzácna a ohrozená drevina našich lesov. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 60: 10–11. [1098]
- VESELÁ M. (1995): *Salix silesiaca* communities in the Fatra Mts. (Central Slovakia). – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 30: 33–52. [1099]
- VESTENICKÝ K. (1981a): Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra. – Poznaj a chráň, Bratislava, 5: 16–20. [1100]
- VESTENICKÝ K. (1981b): Ochrana Veľkej Fatry. – Pamiatky Prír., Bratislava, 1981, 4: 16–18. [1101]
- VESTENICKÝ K. (1981c): Prírodné zaujímavosti Chránenej krajinnéj oblasti Veľká Fatra. – Osвета, Martin, 32 pp. [1102]
- VESTENICKÝ K. (1981d): Chránená krajinná oblasť (CHKO) Veľká Fatra. – In: HUŇA L. (ed.), Veľkoplošné chránené územia na Slovensku, Obzor, Bratislava, p. 29–31. [1103]
- VESTENICKÝ K. (1982): Chránené územia okresu Martin. – In: NAHÁLKA M., VESTENICKÝ K. & ZACHAROVÁ K. (eds), Sprievodca 18. tábora ochrancov prírody, ONV-odbor kultúry, Martin, sine pag. [1104]
- VĚTVÍČKA V. (1992): *Rosa* L. Ruža. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 42–90. [1105]
- VLČKO J., DITĚ D. & KOLNÍK M. (2003): Vstavačovitě Slovenska. – ZO SZOPK Orchidea, Zvolen, 120 pp. [1106]
- VLČKO J., HRIVNÁK R. & ŠKOVIROVÁ K. (1997): *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó v povodí rieky Turiec. – In: KADLEČÍK J. (ed.), Turiec 1996, MŽP SR, Bratislava, p. 17–22. [1107]
- VLČKO J., KOCHJAROVÁ J., HRIVNÁK R. & UJÁZY K. (2004): Výskyt taxónov *Scilla bifolia* agg. v širšom okolí Zvolena a Banskej Bystrice. – In: TURISOVÁ I. & PROKEŠOVÁ R. (eds), Ekologická diverzita Zvolenskej kotliny, Lesnícky výskumný ústav, Zvolen, p. 86–95. [1108]
- VOLOŠČUK I. (1970): Prírodné podmienky Gádera, ako podklad pre zaradenie lesov do účelových II. – Les, Bratislava, 26: 433–439. [1109]
- VOLOŠČUK I. (1975): Typologické pomery lesov Štátnej prírodnej rezervácie Padva. – Českoslov. Ochr. Prír., Bratislava, 15: 107–128. [1110]
- VOLOŠČUK I. (1979): O čom rozpráva tis? – Krásy Slov., Bratislava, 56: 268–270. [1111]
- VOLOŠČUK I. (1980a): Stanovištná charakteristika stacionárov Gaderskej doliny a Blatnickej doliny. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3B: 7–38. [1112]
- VOLOŠČUK I. (1980b): Vápencové bučiny Gaderskej doliny a Blatnickej doliny. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3B: 243–297. [1113]

- VOLOŠČUK I. (1980c): Zhrnutie výsledkov výskumu rastlinstva Gaderskej doliny a Blatnickej doliny. – Výsk. Práce Ochr. Prír., Bratislava, 3B: 325–329. [1114]
- VOLOŠČUK I. (1981a): Čo s cudzokrajnými a nepôvodnými drevinami v chránených územiach na Slovensku? – Les, Bratislava, 37: 303–309. [1115]
- VOLOŠČUK I. (1981b): Jánošíkova kolkáraň. – In: VYSKOT M. et al., Československé pralesy, Academia, Praha, p. 199. [1116]
- VOLOŠČUK I. (1982): Nepôvodné a cudzokrajné dreviny v chránených územiach. – Pamiatky Prír., Bratislava, 1982, 1: 14–18. [1117]
- VOLOŠČUK I. (1986): Lesné spoločenstvá. – In: VESTENICKÝ K. & VOLOŠČUK I. (eds), Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra, Príroda, Bratislava, p. 110–123. [1118]
- VOLOŠČUK I. (1989): Geobiocenologická charakteristika Štátnej prírodnej rezervácie Skalná Alpa. – Ochr. Prír., Bratislava, 10: 143–161. [1119]
- VOLOŠČUK I. & BENKO J. (1995): Stanovište a dynamika štruktúry lesa ŠPR Jánošíkova kolkáraň vo Veľkej Fatre. – Ochr. Prír., Banská Bystrica, 13: 263–292. [1120]
- VOLOŠČUK I. & VNUK J. (1973): Výskyt niektorých pozoruhodnejších druhov v juhozápadnej časti Veľkej Fatry. – Biológia, Bratislava, 28: 585–589. [1121]
- VULTERIN Z. (1962): Vorkommen des Straussfarnes [*Matteuccia struthiopteris* (L.) Tod.] in der ČSSR. – Drudea, Jena, 2, 5–6: 5–10. [1122]
- WAGNER J. (1901): Die Gefässpflanzen des Túróczer Komitates. – Jahrb. Ung. Karpathen-Vereines, Igló [Spišská Nová Ves], 28: 1–59. (1901a) [1123]
- WAHLENBERG G. (1814): Flora Carpatorum principalium. – Vandenhöck & Rupprecht, Göttingae, 408 pp. [1124]
- WATZKA R. (1999): Spoločenstvá lužných jelšín Eubochnianskej doliny vo Veľkej Fatre. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 21: 151–160. [1125]
- WEBER F. (1958): Die tschechoslowakischen *Thymus*-Arten und Opiz's Anteil an deren Erkennung. – In: KLÁŠTERSKÝ I. (ed.), Philipp Maximilian Opiz und seine Bedeutung für die Pflanzen-taxonomie, Nakladatelství ČSAV, Praha, p. 159–254. [1126]
- WRABER T. (1984): The discovery of *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit. in Montenegro (Yugoslavia). – Biol. Vestn., Ljubljana, 36: 95–102. [1127]
- ZABORSKÝ J. (1958): *Achroanthos monophyllos* (L.) Greene na Slovensku. – Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot., Bratislava, 2 (1957): 373–376. [1128]
- ZABORSKÝ J. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1976): Poznámky k variabilite a k rozšíreniu križavky jarnej *Cruciata glabra* (L.) Ehrend. – Biológia, Bratislava, 31: 55–61. [1129]
- ZÁBRANSKÝ S. (1973): Chránené rastliny niektorých rezervácií Slovenska. – Živa, Praha, 21 [59]: 136–137. [1130]
- ZAHN K. H. (1908): Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer (III). – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 7: 113–128. [1131]
- ZAHN K. H. (1909): Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer (IV). – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 8: 276–309. [1132]
- ZAHN K. H. (1911): Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns, Galiziens und der Balkanländer (VI.). – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 10: 121–174. [1133]
- ZAHN K. H. (1921–1923): Compositae-*Hieracium*. – In: ENGLER A., Das Pflanzenreich. Regni vegetabili conspectus, p. 1–1707. [p. 1–864 (1921), 865–1146 (1922), 1147–1707 (1923)] [1134]
- ZAHN K. H. (1927): Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer VII. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 25 (1926): 283–394. [1135]
- ZAHN K. H. (1930): *Hieracium*. – In: GRAEBNER P. sen. & GRAEBNER P. fil. (eds), Synopsis der mitteleuropäischen Flora 12/1, Borntraeger Gebrüder, Leipzig, p. 1–492. [1136]
- ZAHN K. H. (1935): *Hieracium* 2. – In: GRAEBNER P. fil. (ed.), Synopsis der mitteleuropäischen Flora 12/2, Borntraeger Gebrüder, Leipzig, p. 1–790. [1137]
- ZAHN K. H. (1939): *Hieracium* 3. – In: GRAEBNER P. fil. (ed.), Synopsis der mitteleuropäischen Flora 12/3, Borntraeger Gebrüder, Leipzig, p. 1–708. [1138]
- ZAHRADNÍKOVÁ-ROŠETZKÁ K. (1968): Rozšírenie druhov rodu *Callitriche* na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 23: 257–266. [1139]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1973): Rozšírenie druhu *Asperula neilreichii* Beck na Slovensku. – In: ŠPÁNIKOVÁ A. (ed.), Bot. Práce, Botanický ústav SAV, Bratislava, p. 125–129. [1140]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1982): Callitrichales. Hviezdošotvaré. – In: FUTÁK J. & BERTOVÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 463–470. [1141]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984a): Sapindales. Mydlovníkotvaré. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 7–32. [1142]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984b): Loranthaceae Juss. Imelovcovité. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 56–62. [1143]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984c): Menyanthaceae G. Don fil. Vachtovité. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1, Veda, Bratislava, p. 79–86. [1144]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1985): Rubiaceae Juss. Marenovité. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/2, Veda, Bratislava, p. 7–69. [1145]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1988): *Circaea* L. Čarovník. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4, Veda, Bratislava, p. 405–411. [1146]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1992a): *Spiraea* L. Tavoľník. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 17–26. [1147]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1992b): *Aremonia* Necker ex Nestler. Repiček. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 96–100. [1148]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1992c): *Dryas* L. Dryádka. – In: BERTOVÁ L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 111–112. [1149]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1993): *Prunella* L. Černohlávk. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 308–315. [1150]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1997a): *Gratiola* L. Graciola. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 69–72. [1151]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (1997b): *Microrrhinum* (Endl.) Fourr. Papyštek. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 116–119. [1152]
- ZAHRADNÍKOVÁ K. (2002): Spomienky na výskum vo Veľkej Fatre. – Matthias Belivs Univ. Proc., Banská Bystrica, 2, Suppl. 1: 103–105. [1153]
- ZAHRADNÍKOVÁ K., PENIAŠTEKOVÁ M. & ŤAVODA O. (2002): *Hesperis* L. Večernica. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠÍPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 230–251. [1154]
- ZÁZVORKA J. (1986): Zárazy (*Orobancha* s. l.) v Československu a problematika jejich určování. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 21: 161–180. [1155]
- ZÁZVORKA J. (1997): Orobanchaceae Vent. Zárzovité. – In: GOLIAŠOVÁ K. (ed.), Flóra Slovenska V/2, Veda, Bratislava, p. 460–529. [1156]
- ZELENÁ V. (1967): Rozšíření *Gladiolus imbricatus* L. a *Gladiolus paluster* Gaud. na území Československa. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 13, 1: 19–40. [1157]
- ZELENÝ V. (1972): Komplex *Leucanthemum vulgare* Lam. v Československu. – Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha, 7: 1–19. [1158]
- ZELENÝ V. (1982a): Kopretina bílá (*Leucanthemum vulgare* Lam.) v Československu. – Studie Českoslov. Akad. Věd, Praha, 10: 5–135. [1159]
- ZELENÝ V. (1982b): Hypericales. Eubovníkotvaré. – In: FUTÁK J. & BERTOVÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 293–313. [1160]
- ŽERTOVÁ A. (1962): *Vicia oreophila*, montane Art aus der Gruppe *Vicia cracca* L. – Novit. Bot. Delect. Semin. Horti Bot. Univ. Carol. Prag, Praha, 1962: 51–53. [1161]
- ŽERTOVÁ A. (1973): Cytotaxonomic study of the *Vicia cracca* complex I. Czechoslovak taxa. – Folia Geobot. Phytotax., Praha, 8: 67–93. [1162]

ŽUFFOVÁ Z. (1987): Sprievodca náučným chodníkom Hrebeňom Veľkej Fatry. – Príroda, Bratislava, sine pag. [1163]

RUKOPISNÉ PRÁCE

- ANONYMUS (ca 1962a): Abecedný zoznam druhov v lesnej rezervácii Čierny kameň. – Ms., 1 p. [Depon in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1164]
- ANONYMUS (ca 1962b): Abecedný zoznam druhov v lesnej rezervácii Jánošíkova kolkáreň. – Ms., 1 p. [Depon in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1165]
- ANONYMUS (ca 1962c): Abecedný zoznam druhov v lesnej rezervácii Skalná Alpa. – Ms., 1 p. [Depon in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1166]
- BARANEC T. (1982): Rod *Crataegus* L. na Slovensku. – Ms., 130 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1167]
- BERNÁTOVÁ D. (1970): Morfológická a cytologická analýza druhu *Ranunculus pseudomontanus* Schur a druhu *Ranunculus oreophilus* M. Bieb. na Slovensku. – Ms., 58 pp. [Dipl. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1168]
- BERNÁTOVÁ D. (1974): Floristické pomery pahorkov medzi Turčianskou Štiavničkou a Sklabinským Podzámkom. – Ms., 88 pp. [Rigor. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1169]
- BERNÁTOVÁ D. (1978): Zoznam tracheofýt z územia Suchého vrchu. – Ms., 7 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1170]
- BERNÁTOVÁ D. (1988): Fytcenologická charakteristika florogeneticky významných stanovišť Veľkej Fatry. – Ms., 118 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1171]
- BERNÁTOVÁ D. (1994): Sprievodca po exkurzných trasách VI. zjazdu Slovenskej botanickej spoločnosti. – Ms., 11 pp. [interné materiály VI. zjazdu SBS]. [1172]
- BERNÁTOVÁ D., DUBRAVCOVÁ Z., FERÁKOVÁ V., KLIMENT J., SCHWARZOVÁ T. & ZALIBEROVÁ M. (1988): Symposium synanthropic flora and vegetation V. Excursion guide. – Ms., 12 pp. [interné materiály 5. medzinárodného sympózia, Martin]. [1173]
- BERNÁTOVÁ D. & ĎURIK J. (1977): Vegetačný kryt. – In: STOCKMANN V. (ed.), Územný priemet ochrany prírody CHKO Veľká Fatra. 2. Analytická časť. – Ms., sine pag. [Depon in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1174]
- BERNÁTOVÁ D., JAROLÍMEK I. & KLIMENT J. (1986): Floristické pomery Štátnej prírodnej rezervácie Skalná alpa. – Ms., 44 pp. [Záverečná správa, depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1175]
- BERNÁTOVÁ D. & KLIMENT J. (1988): Floristické pomery Chráneného náleziska Suchý vrch vo Veľkej Fatre. – Ms., 25 pp. [Záverečná správa, depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1176]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J., OBUCH J. & JAROLÍMEK I. (1991): Zoznam taxónov vyšších rastlín, zistených v priebehu inventarizačného výskumu ŠPR Borišov. – Ms., 4 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1177]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. & ŠKVIROVÁ K. (1980): Flóra a vegetácia ŠPR Čierny kameň vo Veľkej Fatre. – Ms., 25 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1178]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J., TOPERCER J. & FAJMONOVÁ E. (1993): Zoznam vyšších rastlín z územia Štátnej prírodnej rezervácie Veľká Skalná. – Ms., 8 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1179]
- BERNÁTOVÁ D., ŠKVIROVÁ K. & KLIMENT J. (1980): Flóra súčasného a projektovaného územia ŠPR Čierny kameň vo Veľkej Fatre. – Ms., 113 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1180]
- BIRKOVÁ A. (1970): Subspécie druhu *Thlaspi silvestre* Jord. na Slovensku. – Ms., 60 pp. [Dipl. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1181]
- BIRKOVÁ A. (1974): Floristické pomery parku v Turčianskej Štiavničke a Štiavnickej doline. – Ms., 119 pp. [Dipl. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1182]

- BOHUŠ J. (1978): Fytcenologické pomery ŠPR Rumbáre. – Ms., 3 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1183]
- BOHUŠ J. (1979): Inventarizačný prieskum ŠPR Padva. – Ms., sine pag. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1184]
- BOHUŠ J. (1980a): Inventarizačný výskum drevinovej zložky ŠPR Harmanecká tisina s ohľadom na výskyt tisu. – Ms., 33 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1185]
- BOHUŠ J. (1980b): Rozbor drevinovej skladby ŠPR Čierny kameň. – Ms., 18 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1186]
- BOHUŠ J. (1986): Inventarizačný výskum ŠPR Skalná Alpa z hľadiska lesného hospodárstva. – Ms., 20 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1187]
- BOHUŠ J. (1988): Súčasný stav HHL na území CHN Suchý vrch. – Ms., 12 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1188]
- BOHUŠ J. & MOSKÁLOVÁ V. (1991): Inventarizačný výskum ŠPR Borišov. Lesnícke pomery. – Ms., sine pag. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1189]
- BRIZICKÝ J. (1941): Čilimníky Slovenska (Cytisi Slovakiae). – Ms., 135 pp. [Rigor. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1190]
- BURJANINOVÁ T. (1997): Podhradská dolina – významná lokalita vstavačovitých rastlín vo Veľkej Fatre. – Ms., 9 pp. [Práca SOČ, depon. in. Gymnázium Vrútky]. [1191]
- DOMIN K. et al. (1936–1945): Dokumentační materiál ke květeně ČSR. – Ms. [Depon. in. Botanický ústav AV ČR, Průhonice]. [1192]
- FABIANKOVÁ K. (1972): Taxonomicko-chorologická charakteristika druhov podrodu *Tetrahit* (Gilib.) Rchb. na Slovensku. – Ms., 97 pp. [Dipl. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1193]
- FAJMONOVÁ E. & HÁBEROVÁ I. (1988): Flóra a vegetácia ŠPR Rojkovské rašelinisko. – Ms., 26 pp. [Depon. in. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1194]
- FAJMONOVÁ E. & ŠIMEKOVÁ J. (1971): K problematike fytcenologického triedenia vápencových bučín v Západných Karpatoch. – In: DZUBINOVÁ E. et al., Syntaxonomická charakteristika niektorých lesných spoločenstiev s prihliadnutím k výskytu druhu *Sorbus aucuparia* L. na Slovensku, ms., p. 286–299. [Depon. in. Botanická záhrada UK, Bratislava]. [1195]
- FRANČÁKOVÁ M. (1970): Rod *Leucanthemum* Mill. na Slovensku. – Ms., 61 pp. [Dipl. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1196]
- FUCHSOVÁ O. (1969): Subspécie druhu *Cardaminopsis arenosa* (L.) Hay. na Slovensku. – Ms., 67 pp. [Dipl. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1197]
- GÁLISOVÁ E. (1957): Poznámky k systematike rodu *Clematis* a jeho rozšírenie na Slovensku. – Ms., 163 pp. [Dipl. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1198]
- GOLIAŠOVÁ K. (1978): Variabilita *Pulsatilla slavica*, *P. grandis*, *P. subslavica* a problém introgresívnej hybridizácie. – Ms., 160 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in. Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1199]
- HÁBEROVÁ I. (1967): Problémy hodnotenia porastov s *Carex davalliana* na Slovensku. – Ms., 52 pp. [Práca k odb. minimu, depon. in. Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1200]
- HORVÁTHOVÁ M. (1967): Nálezová správa a floristické údaje z Veľkej Fatry, obvodu blatnického, zvlášť Gäderskej a Blatnickej doliny s prilahlými vrchmi (Tlštá, Ostrý, Krížna a iné). – Ms., 22 pp. [Depon. in. SNM-Múzeum Andreja Kmeťa, Martin]. [1201]
- HOZÁK L. (1967): Pôdne ekologické pomery a rastlinné spoločenstvá bučín povodia Lubochnianky. – Ms. [Dipl. práca, depon. in. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1202]
- JASIČOVÁ M. (1969): *Anthyllis vulneraria* L. s. l. na Slovensku. – Ms., 114 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in. Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1203]
- JASIČOVÁ M. (1972): Druhy rodov *Magnolia*, *Liriodendron*, *Calyacanthus*, *Asarum*, *Aristolochia*, *Paeonia*, *Berberis*, *Mahonia*, *Epimedium*, *Nuphar*, *Nymphaea*, *Ceratophyllum* na Slovensku.

- Ms., 63 pp. [Depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1204]
- JASIČOVÁ M. (1974): Druhy čeľadí Ericaceae, Vacciniaceae, Oxalidaceae a Parnassiaceae na Slovensku. – Ms., 45 pp. [Rigor. práca, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1205]
- JASÍK M. (1992): Mapovanie vstavačovitých na Slovensku a jeho výsledky v okolí Banskej Bystrice. – Ms., 43 pp. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1206]
- KLEINERT J. (1989): Správa o inventarizačnom prieskume ŠPR Borišov v CHKO Veľká Fatra. – Ms., 3 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1207]
- KLIMENT J. (1983): Zoznam tracheofýt z územia CHPV Vlčia skala. – Ms., 5 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1208]
- KLIMENT J. (1987): Rastlinné spoločenstvá v okolí salašov a kolíb vo Veľkej Fatre. – Ms., 71 pp. [Práca k odb. kand. skúške, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1209]
- KLIMENT J. (1992): Hôľne spoločenstvá Veľkej Fatry a skupiny Zvolena. – Ms., 142 pp. + pril. [Kand. dizert. práca, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1210]
- KLIMENT J., BERNÁTOVÁ D. & OBUCH J. (1991): Abecedný zoznam druhov vyšších rastlín, zistených na území CHPV Majerova skala. – Ms., 4 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1211]
- KLIMENT J., BERNÁTOVÁ D. & ŠKOVIROVÁ K. (1980): Lesné spoločenstvá Čierneho kameňa. – Ms., 22 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1212]
- KMEŤOVÁ E. (1972): Taxonómia druhu *Dianthus plumarius* L. na Slovensku. – Ms., 151 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in Botanický ústav SAV Bratislava]. [1213]
- KOCHJAROVÁ J. (1998): Rod *Tephrosieris* (Rchb.) Rchb. v geografickom priestore Západných Karpát (taxonomicko-chorologická štúdia). – Ms., 192 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1214]
- KRÁLIK E. (1970): Štúdium variability populácií *Dianthus carthusianorum* s. l. na Slovensku. Príspevok I. – Ms., 112 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1215]
- KRÁLIK E. (1984): *Myosotis palustris* agg. na Slovensku. – Ms., 172 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1216]
- KUČERA P. (2002): Lesné spoločenstvá Belianskej doliny vo Veľkej Fatre. – Ms., 103 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1217]
- LAKATOSOVÁ A. (1971): Fytcenologický rozbor a návrh členenia kosodrevinových porastov Západných Karpát. – In: DZUBINOVÁ L. et al., Syntaxonomická charakteristika niektorých lesných spoločenstiev s prihliadnutím k výskytu druhu *Sorbus aucuparia* L. na Slovensku, ms., p. 259–283. [Depon. in Botanická záhrada UK, Bratislava]. [1218]
- LETZ R. (1998): Vybrané problémy taxonomickej diferenciacie rodov *Sempervivum* a *Jovibarba* v Európe. – Ms., 183 pp. [Dizert. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1219]
- LISICKÁ E. (1994): Rozšírenie ohrozených lišajníkov vo Veľkej Fatre. – Ms., 30 pp. [Záver. správa, depon. in Prírodovedné múzeum SNM, Bratislava]. [1220]
- LYSÁK M. A. (1996): Taxonomie a chorologie českých a slovenských druhů rodu *Sesleria*. – Ms., 126 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta Palackého univerzity, Olomouc]. [1221]
- MANICA M. (1973): Výskum taxonomicko-cenotickej hodnoty zástupcov rodu *Melampyrum* L. podsekcie *Silvatica* Soó na Slovensku. – Ms., 149 pp. [Záver. správa, depon. in Lesnícka fakulta TU Zvolen]. [1222]
- MARHOLD K. (1983): Agregátny druh *Cardamine pratensis* L. s. l. na Slovensku. – Ms., 107 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1223]
- MARHOLD K. (1991): Rod *Cardamine* v karpatskej a panónskej oblasti. – Ms., 307 + 168 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1224]
- MEDOVIČ J. (1988): Zoznam rastlinných druhov CHPV Hradené jazero Blatné. – Ms., 3 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1225]
- MEDOVIČ J. (1990): Floristická charakteristika pramenísk a slatín vo Veľkej Fatre. – Ms., 9 pp. [Depon. in Botanická záhrada UK, Blatnica]. [1226]
- MEDVEČKÁ E. (1975): Cytotaxonomické štúdium rodu *Ficaria* Guett. na Slovensku. – Ms., 46 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1227]
- MERCEL F. (1975): Rozšírenie a ekológia kalín na Slovensku. – Ms., 128 pp. [Rigor. práca, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1228]
- MIČÁKOVÁ E. (1990): Karyológia druhov *Myosotis alpestris* a *Myosotis stenophylla* a ich rozšírenie na Slovensku. – Ms., 68 pp. [Dizert. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1229]
- MÍČIETA K. (1980): Rod *Juncus* na Slovensku. – Ms., 193 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1230]
- ONDREJOVÁ I. (1989): Rod *Crepis* L. na Slovensku. Druhy horských a vysokohorských polôh. – Ms., 162 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1231]
- ONDREJOVÁ I. (1993): Záverečná správa z inventarizačného výskumu prírodných hodnôt ŠPR Veľká Skalná. – Ms., 9 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1232]
- PENIAŠTEKOVÁ M. (1974): Variabilita a rozšírenie druhov *Galeopsis angustifolia* (Ehrh.) Hoffm., *G. ladanum* L., *G. segetum* Necker a *G. speciosa* Mill. na území Slovenska. – Ms., 44 pp. [Rigor. práca, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1233]
- PETRIKOVICH J. (1913): Alphabetický soznam na Turčianskom území sa nachádzajúcich rastlín. – Ms., 104 pp. [Depon. in SNM-Etnografické múzeum, Martin]. [1234]
- PISÁRČIKOVÁ H. (2003): Rod *Primula* v západnej časti Starohorských vrchov. – Ms., 84 pp. [Dipl. práca, depon. in Fakulta prírodných vied UMB, Banská Bystrica]. [1235]
- PRIHODA P. (1972): Taxonomicko-chorologická charakteristika poddruhov druhu *Biscutella laevigata* L. na Slovensku. – Ms., 78 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1236]
- RAJCZY M. (1944): Rozšírenie význačných teplomilných druhov na Slovensku. – Ms., 130 pp. [Depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1237]
- REMOVČIKOVÁ O. (1989): Príspevok k inventarizačnému výskumu územia Chráneného prírodného útvaru Jazierske travertíny. Vyššie rastliny. – Ms., 19 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1238]
- REMOVČIKOVÁ O. (1990): Travertínové terasy Bukovinka. Prehľad rastlinných druhov. – Ms., 10 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1239]
- RUŽIČKA M. (1967): Správa k listu M-34-99-C (Turany) v mierke 1 : 50 000. – Ms., 10 pp. [Depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1240]
- SCHWARZMANN J. N. (s. a.) [ca 1804]: Index Plantarum in Comitatu Zoliensi sponte crescentium... – Ms., 69 pp. [Depon. in Historický ústav SAV, Bratislava]. [1241]
- SOMOGYI J. (1999): Rod *Allium* L. na Slovensku. – Ms., 170 pp. [Dizert. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1242]
- SÝKOROVÁ M. (1974): Diploidné a tetraploidné populácie komplexu *Galium mollugo* L. s. l. na Slovensku. – Ms., 54 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1243]
- ŠIDA O. (1996): Taxonomická studie *Erigeron* sect. *Trimorpha* (Cass.) DC. v České a Slovenské republice a přilehlých oblastech. – Ms., 155 pp. [Dipl. práca, depon. in Katedra botaniky UK, Praha]. [1244]
- ŠIPOŠOVÁ H. (1986): Taxonomicko-chorologické štúdium druhov *Galium austriacum* Jacq. a *Galium anisophyllum* Vill. na Slovensku. – Ms., 146 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1245]
- ŠKOVIROVÁ K. (1988): Správa z inventarizačného výskumu ŠPR Rojkovské rašelinisko (floristická časť). – Ms., 4 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1246]
- ŠOLTĚS R. (1971): Fytcenotický rozbor zväzu *Vaccinio-Piceion* Br-

- Bl. 1938. – In: DZUBINOVÁ L. et al., Syntaxonomická charakteristika niektorých lesných spoločenstiev s prihliadnutím k výskytu druhu *Sorbus aucuparia* L. na Slovensku, ms., p. 221–258. [Depon. in Botanická záhrada UK, Bratislava]. [1247]
- ŠUSTEKOVÁ S. (1997): Taxonomicko-chorologické spracovanie druhov rodu *Rhodax* Spach na území Slovenska. – Ms., 62 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1248]
- TEXTORISOVÁ I. (1930): O turčianskej flóre. – Ms., 102 pp. [Depon. in Matica slovenská Martin]. [1249]
- THOMKOVÁ M. (1972): Taxonomicko-chorologická charakteristika druhov rodu *Galeopsis* L. (podrod *Ladanum* (Gilib.) Rechb.) na Slovensku. – Ms., 99 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1250]
- UHRÍKOVÁ A. (1975): Príspevok ku karyológii niektorých druhov rodu *Hieracium* L. a *Pilosella* Hill. – Ms., 55 pp. [Rigor. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1251]
- URVÁLKOVÁ O. (1974): Borovicové porasty na západných svahoch Veľkej Fatry. – Ms., 94 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1252]
- VALACHOVIC M. (1992): Vegetácia vápencových sutín Západných Karpát. – Ms., 173 pp. [Kand. dizert. práca, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1253]
- VESELÁ M. (1992): Fytcenologická charakteristika a gradientová analýza spoločenstva s vrúbou sliezskou vo Veľkej Fatre. – Ms., 47 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1254]
- VOLOŠČUK I. (1985): Stručná stanovištná charakteristika stacionárnych plôch v ŠPR Skalná Alpa. – Ms., 3 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1255]
- VOLOŠČUK I. (1986): Geobiocenologická charakteristika štátnej prírodnej rezervácie ŠPR Skalná Alpa. – Ms., 18 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1256]
- VOLOŠČUK I. (1989): Lesnícky inventarizačný výskum CHN Suchý vrch. – Ms., 4 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1257]
- DOPLNKY 1**
- BAUDYS E. (1963): Šiesty príspevok k rozšíreniu hálok na Slovensku. – Biológia, Bratislava, 18: 295–308. [1258]
- BECK G. (1927): Ein Beitrag zur Kenntnis der Orobanchen Ungarns und der benachbarten Ländern. – Magyar Bot. Lapok, Budapest, 25 (1926): 155–160. [1259]
- BERNÁTOVÁ D. (2000): Rastlinstvo vo Veľkej Fatre. – In: MRUŠKOVIC Š. (ed.), Vrútky 1255–2000, Vrútky, p. 31–32. [1260]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J. & KUČERA P. (2006): Významné refúgia mokradovej vegetácie vo Veľkej Fatre. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 28: 95–102. [BERNÁTOVÁ et al. 2006a] [1261]
- BOROS Á., ŠMARDÁ J. & SZWEJKOWSKI J. (1960): Bryogeographische Beobachtungen der XII. IPE in der Tschechoslowakei. – Veröff. Geobot. Inst. ETH, Stiftung Rübel Zürich, Zürich, 36: 119–144. [1262]
- BURKOVSKÝ J. (1995a): Experiment zameraný na zlepšenie stavu tisu. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 23: 19–20. [1263]
- BURKOVSKÝ J. (1995b): V centre pozornosti tis. – Chrán. Územ. Slov., Banská Bystrica, 24: 16–17. [1264]
- CSEREY A. (1906): Növényhatározó vagyis vezér a virágzó növények neveinek könnyű és biztos kikereséséhez kezdők számára. – Szelmecbánya, 882 pp. [1265]
- CSONGOR Gy. (1947): Monographie critique des espèces du genre *Leontodon* dans les Bassins Carpatiques. – Acta Geobot. Hung., Debrecen, 6: 51–69. [1266]
- CUFODONTIS G. (1933): Kritische Revision von *Senecio* sect. *Tephrosieris*. – Feddes Repert. Beih., Dahlem bei Berlin, 70, 1. [1267]
- DEYL M. (1938): Československé druhy rodu *Sesleria*. Die československých *Sesleria*-Arten. – Sborn. Nár. Mus., Bot., Praha, 1B: 23–48. (1938a) [1268]
- DITĚ D. (2006): *Cypripedium calceolus*, *Epipactis komoricensis*, *Epipactis leptochila*. – In: DITĚ D. (ed.), Zaujímavější floristické nálezy, Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 28: 273. [1269]
- DOMIN K. (1932): Československé devaterníky. – Věstn. Král. Českého Společn. Nauk, Tř. Mat.-Přír., Praha, 1931/32: 1–55. (1932d) [1270]
- FINDO S. & ŠTEFANČIK M. (1988): Účast' jelenej zveri na poškodzovaní a ubúdání tisa obyčejného (*Taxus baccata* L.) v Harmaneckej doline. – Folia Venat., Zvolen, 18: 17–40. [1271]
- GREŠTIÁK M. (1975): Krížna. – VŠLD vo Zvolene, Zvolen, 22 pp. [sprievodca po exkurznom mieste 12. konferencie botanických záhrad ČSSR, Zvolen 2.–4. 7. 1975] [1272]
- GUBKA K. (1996): Baumartenzahl und Regenerationsprozesse in der Lokalität „Hlboký jarok“ mit Blick auf die Eibe. – Der Eibenfreund, Fürstenfeldbruck, 3/1996: 43–48. [1273]
- HÁBEROVÁ I. (1998): Rastlinstvo. – In: ALBERTY J. et al., Riečka. Od prameňov k dnešku, Štúdio Harmony s. r. o., Banská Bystrica, p. 17–19. [1274]
- HRABĚTOVÁ-UHROVÁ A. (1950): Generis *Hippocrepis* L. revisio. II. – Práce Morav.-Slez. Akad. Věd Přír., Brno, 21/4, F217: 1–48. [1275]
- HRIVNÁK R., OŤAHELOVÁ H., KOCHJAROVÁ J., BLANÁR D. & HUSÁK Š. (2005): Plant communities of the class *Charetea fragilis* Fukařek ex Krausch 1964 in Slovakia: new information on their distribution and ecology. – Thaiszia-J. Bot., Košice, 15: 117–128. [1276]
- JASÍK M. (2006): *Leucojum vernum*. – In: DITĚ D. (ed.), Zaujímavější floristické nálezy, Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 28: 277. [1277]
- JÁVORKA S. (1915): Kisebb megjegyzések és újabb adatok. III. közlemény. – Bot. Közlem., Budapest, 14: 98–109. [1278]
- JIRÁSEK V. (1935): O rozšíření druhů rodu *Poa* L. v Československé republice. – Rozpr. České Akad. Věd, Tř. 2, Tř. Mat.-Přír., Praha, 44 (1934/14): 1–9. [1279]
- KOCHJAROVÁ J. & HROUDA L. (2006): Príspevok k rozlišovaniu a rozšíreniu západokarpatského endemického druhu *Soldanella carpatica* (Primulaceae). – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 28: 127–139. [1280]
- KOCHJAROVÁ J., TURIS P., BLANÁR D., HRIVNÁK R., KLIMENT J. & VLČKO J. (2004): Cievnaté rastliny Muránskej planiny. – Reussia, Revúca, 1, Suppl. 1: 91–190. [1281]
- KOLNÍK M. & MARHOLD K. (2006): Distribution, chromosome numbers and nomenclature conspect of *Arabidopsis halleri* (Brassicaceae) in the Carpathians. – Biologia, Bratislava, 61: 41–50. [1282]
- KORPEL Š. (1995): Význam tisu v lesných ekosystémoch Slovenska a možnosti zlepšenia jeho stavu. – SAŽP, Banská Bystrica, 68 pp. [1283]
- KORPEL Š. (1996): Das Geschützte Eibenvorkommen „Pavelcovo“, seine Zustandanalyse, die naturschützerische und forstliche Bedeutung. – Der Eibenfreund, Fürstenfeldbruck, 3/1996: 21–32. [1284]
- KORPEL Š. & PAULE L. (1976): Die Eibenvorkommen in der Umgebung von Harmanec, Slowakei. – Arch. Naturschutz Landschaftsf., Berlin, 16, 2: 123–138. [1285]
- KUČERA J. (1996): *Orthotrichum alpestre* Hornsch. – In: Zajímavé nálezy, Bryonora, Praha, 17: 9. [1286]
- LUKÁČIK I. & NIČ J. (1994): *Taxus baccata* L. ohrozený druh na Slovensku. – In: Global releaf – zelené tradície života pre našu budúcnosť, Banská Štiavnica, p. 47–51. [1287]
- MAJER A. (1980): A Bakony tiszafása. – Akadémiai kiadó, Budapest, 373 pp. [1288]
- MÁRTONFI P., SIMANOVÁ P. & MAJESKÝ L. (2006): Rozšírenie druhu *Viola biflora* na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 28: 141–147. [1289]
- MEREĎA P., HODÁLOVÁ I., ŠEPPER J., LASÁK R., DITĚ D., KUBANDOVÁ M., FERÁKOVÁ V., KUBINSKÁ A. & MARHOLD K. (2005): Kritériá pre hodnotenie stavu zachovalosti (voľne sa vyskytujúcich) populácií anexových druhov rastlín na Slovensku z hľadiska ich ochrany. – In: POLÁK P. & SAXA A. (eds), Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu, Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, p. 237–330. [1290]
- MICHÁLKOVÁ E. (2006): Rozšírenie *Campanula bononiensis* (Campanulaceae) na Slovensku. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 28: 169–177. [1291]

- NIČ J. & LUKÁČIK I. (1994): Stanovištné podmienky a zdravotný stav tisa obyčajného (*Taxus baccata* L.) v skupine lesných typov *Fagetum dealpinum* (Fde). – In: Dendrologické dni, Nitra, p. 190–195. [1292]
- PAULE L., RADU S. & STOJKO S. M. (1996): Eibenvorkommen des Karpatenbogens. – *Der Eibenfreund, Fürstfeldbruck*, 3/1996: 12–20. [1293]
- PECIAR V. (1965): Epiphytische Moosgesellschaften der Slowakei. – *Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot.*, Bratislava, 12: 371–470. [1294]
- PECIAR V. (1970): Studia bryofloristica Slovaciae II. – *Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot.*, Bratislava, 16: 27–35. [1295]
- PECIAR V. (1979): Studia bryofloristica Slovaciae XI. – *Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot.*, Bratislava, 27: 151–161. [1296]
- PECIAR V. (2000): Studia bryofloristica Slovaciae XVI. – *Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot.*, Bratislava, 40: 5–11. [1297]
- RADWAŃSKA-PARYSKA Z. (1975): Materiały do rozmieszczenia dendroflory Tatr i Podtatrza. – *Studia Ośrod. Dokument. Fizjogr.*, Kraków, 4: 13–77. [1298]
- RUNKOVIČOVÁ M. & RUNKOVIČ G. (1994): Izabela Textorisová – prvá slovenská botanička. – *Chrán. Územ. Slov.*, Banská Bystrica, 22: 92–95. [1299]
- SANIGA M. (1996): Zustand, Struktur und Regenerationsprozesse im Eibenreservat „Harmanecká tisina“. – *Der Eibenfreund, Fürstfeldbruck*, 3/1996: 33–37. [1300]
- SANIGA M. (2000): Vplyv pestovných opatrení a jelenej zveri na štruktúru a regeneračné procesy tisu obyčajného (*Taxus baccata* L.) v chránenom areáli Pavelcovo. – *Folia Oecol.*, Zvolen, 27, 1–2: 55–71. [1301]
- SANIGA M. & JALOVIAK P. (1998): Struktur und Naturverjüngung der Eibe in verschiedenen Waldbestandtypen der Slowakei. – *Der Eibenfreund, Fürstfeldbruck*, 5/1998: 45–56. [1302]
- SANIGA M. & JALOVIAK P. (2005): Einfluss der Naturprozesse, waldbaulicher Massnahmen und Schutzmassnahmen auf die Erhaltung der Eibe im Naturreservat Pavelcovo, Slowakei. – *Schweiz. Z. Forstwesen*, Bern, 156, 12: 487–495. [1303]
- SLOBODNÍK V. & KADLEČÍK J. [eds] (2000): Mokrade Slovenskej republiky. – SZOPK, Prievidza, 148 pp. [1304]
- ŠEBEŇ V. (2003): Zalesňovanie v bioskupinách na umelo zníženej hornej hranici lesa. – *Lesn. Čas.*, Bratislava, 49, 1: 75–83. [1305]
- ŠIBÍK J., DÍTĚ D. & PUKAJOVÁ D. (2006): K rozšíreniu druhu *Listera cordata* na Slovensku. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 28: 81–86. [1306]
- ŠMARD A. J. (1961): Příspěvky k rozšíření játrovek v Československu VI. – *Biol. Práce Slov. Akad. Vied*, Bratislava, 7, 1: 5–45. [1307]
- ŠMARD A. J. (1965): Floristický příspěvek k tatranské a podtatranské oblasti. – *Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy*, Bratislava, 21, 2: 19–27. [1308]
- ŠMARD A. J. & VANĚK R. (1955): Třetí doplněk k Mechům Slovenska. – *Práce 2. Sekc. Slov. Akad. Vied*, Bratislava, 1/9: 5–42. [1309]
- ŠTRBA P. & GOGOLÁKOVÁ A. (2004): Zaujímavá lokalita chráneného druhu *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newman. – *Príroda Nizkých Tatier*, Banská Bystrica, 1: 111–113. [1310]
- TSCHERMAK L. (1949): Die Eibe im städtischen Forstamt Neusohl, Slowakei, das größte der bisher bekannten Eibenvorkommen in Europa. – *Forstwiss. Centralbl.*, Berlin, 68: 4–11. [1311]
- VALACHOVIČ M. & OŤAHELOVÁ H. (2001): *Isoëto-Littorelletea* Br.-Bl. et Vlieger in Vlieger 1937. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), *Rastlinné spoločenstvá Slovenska 3. Vegetácia mokradí*, Veda, Bratislava, p. 377–389. [1312]
- WAGNER J. (1910): A magyarországi Centaureák ismeretése (Centaureae Hungariae). – Budapest, 183 pp. [1313]
- ZHANG Li Bing & KADEREIT J. W. (2004): Classification of *Primula* sect. *Auricula* (Primulaceae) based on two molecular data sets (ITS, AFLPs), morphology and geographical distribution. – *Bot. J. Linn. Soc.*, London, 146: 1–26. [1314]
- BUNO M. (2004): Stanovištné podmienky a zdravotný stav tisa obyčajného (*Taxus baccata* L.) v oblasti Harmanca – dolinový celok Lastovičia. – Ms., 67 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1315]
- FODOROVÁ V. (1997): Posúdenie funkčnosti opatrení na ochranu pôdy proti erózií a snehovým lavinám v oblasti Krížnej. – Ms., 45 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1316]
- HYBLER J. (2005): Porovnanie štruktúry a ekologických podmienok populácií tisa obyčajného (*Taxus baccata* L.) na lokalitách Kňazová (Strážovské vrchy) a Krpcovo (Harmanecká dolina). – Ms., 45 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1317]
- KORPEL Š. (1985): Zachovanie výskytu a zlepšenie stavu tisa v prírodných a prirodzených lesoch Slovenska. – Ms., 206 pp. [Záverečná správa, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1318]
- KORPEL Š. et al. (1981): Pokus v porastoch s tisom na trvalých výskumných plochách Hlboký jarok v oblasti Harmaneckej doliny. – Ms., 24 pp. [Záverečná správa, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1319]
- KOVÁČ M. (2000): Vplyv pestovných opatrení na štruktúru porastov a regeneračné procesy tisu obyčajného v PR Pavelcovo. – Ms., 34 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1320]
- KUBINSKÁ A. (1976): Machová vegetácia spoločenstiev zväzu *Erico-Pinion* vo Veľkej Fatre. – Ms., 53 pp. [Práca ku skúške z odb. minima, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1321]
- KUBINSKÁ A. (1988): Inventarizačný výskum v CHKO Veľká Fatra. – Ms., 9 pp. [Depon. in Správa NP Veľká Fatra, Vrútky]. [1322]
- MARKOVIČOVÁ Z. (2004): Stanovištné podmienky a zdravotný stav tisa obyčajného (*Taxus baccata* L.) v oblasti Harmanca – dolinový celok Túfna. – Ms., 46 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1323]
- NOCIAR Š. (1989): Vyhodnotenie funkčnej účinnosti protilavinových a pôdoochranných opatrení na Krížnej. – Ms., 59 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU Zvolen]. [1324]
- PAGAN J. (1985): Štúdium premenlivosti brezy (*Betula alba* L.) na Slovensku so zreteľom na jej technické formy. – Ms., 121 pp. [Záverečná správa, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1325]
- PISKUN B. (1971): Zalesňovanie v oblasti hornej hranice lesa vo Veľkej a Malej Fatre. – Ms., 161 pp. [Závererečná správa, depon. in Lesnícky výskumný ústav, Zvolen]. [1326]
- SEGEČ J. (1990): Štruktúra prirodzených porastov na TVP v chránenom náležísku Pavelcovo (LS Harmanec) s ohľadom na tis a potrebu pestovných opatrení. – Ms., 25 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1327]
- SKOKANOVÁ K. (2003): Rod *Betula* L. na Slovensku. – Ms., 89 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1328]
- ŠIMCOVÁ Z. (2003): Súčasný stav tisu obyčajného (*Taxus baccata*) v chránených územiach Slovenska s prihliadnutím na Národnú prírodnú rezerváciu Becherovská tisina. – Ms., 53 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1329]
- ŠTULAJTER F. (1976): Ochrana tisu (*Taxus baccata*) v oblasti Harmanca. – Ms., 40 pp. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1330]
- ŠUMAJ M. (2005): Štruktúra, produkcia a regeneračné procesy tisa obyčajného v prírodnej rezervácii Pavelcovo. – Ms., 36 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1331]
- TALAPKA S. (1999): Diverzita rodu *Cotoneaster* Medicus vo fyto geografickom okrese Fatra. – Ms., 112 pp. + príl. [Dizert. práca, depon. in Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov SPU, Nitra]. [1332]
- VÁJS J. (1979): Posúdenie vzrastavosti tisa v závislosti na prírodných podmienkach a súčasnom drevinovom zložení na území LHC Harmanec RLZ B. Bystrica. – Ms., 46 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1333]

- VALACHOVIČ M. & KVARTKOVA S. (1994): Itinerar der internationalen botanischen Exkursion „Westkarpaten 1994“. – Ms., sine pag. [depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1334]
- VÁŠKO L. (2004): Fytopcenologicko-ekologická charakteristika výskytu tisa obyčajného (*Taxus baccata* L.) na Slovensku. – Ms., 58 pp. [Pisomná práca k dizert. skúške, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1335]

DOPLNKY 2

- BAUDYŠ E. (1931): Třetí příspěvek k rozšíření hálek na Slovensku. – Sborn. Přír. Společ. v Moravské Ostravě, Ostrava, 6 (1930–1931): 361–376. [1336]
- BAUDYŠ E. (1939): Čtvrtý příspěvek k rozšíření hálek na Slovensku. – Sborn. Klubu Přír. v Brně, Brno, 21 (1938): 33–37. [1337]
- BAUDYŠ E. (1956): Pátý příspěvek k rozšíření hálek na Slovensku. – Biol. Práce Slov. Akad. Vied, Bratislava, 2, 4: 5–39. [1338]
- BERNÁTOVÁ D., KLIMENT J., TOPERCER J., OBUCH J. & KUČERA P. (2006): Aktuálne poznatky o rozšírení a stave populácií niektorých prírodoochranných významných taxónov cievnatých rastlín, machorastov a chár v Turčianskej kotline. – Ochr. Prír., Banská Bystrica, 25: 50–96. [BERNÁTOVÁ et al. 2006b] [1339]
- BERNÁTOVÁ D., MÁJOVSKÝ J., KLIMENT J. & TOPERCER J. (2006): Taxonomy and distribution of *Poa carpatica* in the Western Carpathians. – Biologia, Bratislava, 64: 1–6. [BERNÁTOVÁ et al. 2006c] [1340]
- BERTO V. (1992b): *Amygdalus* L. Mandľa. – In: BERTO V. (ed.), Flóra Slovenska IV/3, Veda, Bratislava, p. 492–494. [1341]
- BORBÁS V. (1891): Flora von Oesterreich-Ungarn. II. West- und Mittel-Ungarn. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 41: 246–252. [1342]
- BORBÁS V. (1897): *A Dorycnium* hazánkban. – Term. Közl., Budapest, 29: 438. (1897c) [1343]
- BOROS Á. (1948): Megjegyzések a hazai *Verbascum*-ok ismeretéhez. – Bot. Közlem., Budapest, 44 (1947): 9–26. [1344]
- DITĚ D. & PUKALOVÁ D. (2004): *Triglochin maritima* L., ohrozený druh flóry Slovenska. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 26: 91–103. [1345]
- ELIAŠ P. jun. (2003): *Camelina microcarpa* L. in Slovakia. – Acta fytotechnica et zoologica, Nitra, 6, 3: 57–61. [1346]
- FERÁKOVÁ V. & MAGLOCKÝ Š. (2000): Paprad'orasty a semenné rastliny. – In: MAGLOCKÝ Š. (ed.), Ochrana flóry v Slovenskej republike. SPU, Nitra, p. 109–173 [1347]
- FOTT B., KOBYLKA B. & HLAVÁČEK J. (1969): Semina, sporeae fructusque e plantis in locis natalibus regionum Česloslovaciae diversarum spontaneis plerumque anno 1969 collecta. – Novit. Bot. Delect. Seminum Horti Bot. Univ. Carol. Prag, Praha, 1969: 20–44. [1348]
- FUTÁK J. & DOMIN K. (1960): Bibliografia k flóre ČSR do r. 1952. – Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 883 pp. [1349]
- HAMALOVÁ O. (1980): *Achillea distans* W. et K. ex Willd. na Slovensku so zameraním na opis a rozšírenie. – Sborn. Pedag. Fak. Banská Bystrica, Prír. Vedy, Bratislava, 2: 95–106. [1350]
- HAMALOVÁ O. (1982): Karyotaxonomické štúdium *Achillea distans* W. et K. ex Willd. na Slovensku. – Sborn. Pedag. Fak. Banská Bystrica, Prír. Vedy, Bratislava, 3: 43–54. [1351]
- HODÁLOVÁ I. & KOCHJAROVÁ J. (2006): Chromosome numbers and pollen fertility in the *Senecio nemorensis* group (Compositae) in the Carpathians. – Biologia, Bratislava, 61: 37–40. [1352]
- HOLUB J. (1964): Miscellanea ad floram čechoslovacam pertinentia (1.–17.). – Acta Horti Bot. Prag., Praha, 1963: 47–59. [1353]
- HORÁKOVÁ M. & ŠKOVÍROVÁ K. (1975): Za tajomstvom dvoch dolín. – In: VALEHRACHOVÁ M., Izabela Textorisová, Mladé letá, Bratislava, p. 156–194. [1354]
- CHILOVÁ V. (2006): Flóra a vegetácia vo Veľkej Fatre. – In: SEDLÁK I. (ed.), Belá-Dulice. Vlastivedná monografia obce, Neografia, Martin, p. 20–24. [1355]
- JALOVÍČIAROVÁ D. (1987): Perovník pštrosí v okrese Banská Bystrica. – Stredné Slovensko, Prír. Vedy, Martin, 6: 219–220. [1356]
- KÁRPÁTI Z. (1940): Die zwischen *Sorbus aria* (s. l.) und *S. aucuparia* stehenden Arten und Bastarde des Historischen Ungarns. – Index Horti Bot. Univ. Budapest, Budapest, 4: 78–91. [1357]
- KÁRPÁTI Z. (1949): Taxonomische Studien über die zwischen *Sorbus aria* und *S. torminalis* stehenden Arten und Bastarde im Karpathenbecken. – Acta Biol. Hung., Budapest, 1: 94–125. [1358]
- KLEINERT J. (1980): Málo známe prírodné hodnoty okolia Banskej Bystrice. – Živa, Praha, 28 [66]: 56–59. [1359]
- KLIKA J. (1925): Druhý příspěvek k poznání slovenských mikromysetů. – Věda Přír., Praha, 6: 59–62. [1360]
- KLIMENT J. & BERNÁTOVÁ D. (2006): Fytogeograficky významné vertikálne výskytu cievnatých rastlín vo Veľkej Fatre. – Ochr. Prír., Banská Bystrica, 25: 97–126. [1361]
- KLINDA J. (1985): Chránené územia prírody v Slovenskej socialistickej republike. – Obzor, Bratislava, 320 pp. [1362]
- KMEŤOVÁ E. (1993c): *Teucrium* L. Hrdobarka. – In: BERTO V. L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 193–205. [1363]
- KRIST V. (1936): Hořce Československé republiky (doplňky I.). – Sborn. Klubu Přír. v Brně, Brno, 18 (1935): 91–102. [1364]
- LACKOVIČOVÁ A. & GUTTOVÁ A. (2006): Lichen diversity – history, contemporary occurrence and trend in Slovakia: *Gyalecta ulmi* and *Leptogium saturninum*. – In: LACKOVIČOVÁ A., GUTTOVÁ A., LISICKÁ A. & LIZOŇ P. (eds), Central European lichens – diversity and threat, Mycotaxon, Ithaca, p. 219–240. [1365]
- LHOTSKÁ M., KRIPPELOVÁ T. & CIGÁNOVÁ K. (1987): Ako sa rozmnožujú a rozširujú rastliny. – Obzor, Bratislava, 390 pp. [1366]
- LIHOVÁ J., MARHOLD K., KUDOH H. & KOCH M. A. (2006): Worldwide phylogeny and biogeography of *Cardamine flexuosa* (Brassicaceae) and its relatives. – Amer. J. Bot., Lancaster, 93, 8: 1206–1221. [1367]
- LOŽEK V. (1986): Vývoj prírody v štvrtohorách. – In: VESTENICKÝ K. & VOLOŠČUK I. (eds), Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra, Príroda, Bratislava, p. 74–82. [1368]
- LOŽEK V. (2000): Veľká Fatra – kraj pěnítcových převisů. – Ochr. Prír., Praha, 55: 183. [1369]
- MIDRIAK R. (1983): Morfogenéza povrchu vysokých pohorí. – Veda, Bratislava, 516 pp. [1370]
- MIREK Z. & MIRKOWA H. (2000): Rośliny gór polskich. – MUZA SA, Warszawa, 248 pp. [1371]
- PAUN O., GREILHUBER J., TEMSCH E. & HÖRANDL E. (2006): Patterns, sources, and ecological implication of clonal diversity in apomictic *Ranunculus carpaticola* (*Ranunculus auricomus* complex, Ranunculaceae). – Mol. Ecol. 15: 897–910. [1372]
- PAWŁOWSKA S. (1951): Sasanki. – Chronmy Przyr. Ojczysta, Kraków, 7, 3–4: 3–18. [1373]
- PAWŁOWSKA S. (1963): De Soldanellis, quae in parte septentrionali Carpatum crescent. – Fragm. Florist. Geobot., Kraków, 9: 3–30. [1374]
- PEČINKA A., SUCHÁNKOVÁ A., LYSÁK M. A., TRÁVNÍČEK B. & DOLEŽEL J. (2006): Nuclear DNA content variation among Central European *Koeleria* taxa. – Ann. Bot., Oxford, 98: 117–122 + 7 pp. Supplementary information. [1375]
- PODPĚRA J. (1935): Schedae ad floram exsiccatae reipublicae Bohemicae Slovenicae. Centuria X (1935). – Sborn. Klubu Přír. v Brně, Brno, 17 (1934): 122–144. [1376]
- POTŮČEK O. (1990): Kľúč na určovanie vstavačovitých Československa. – Rosalia (mimoriadne vydanie), Nitra, 154 pp. [1377]
- POULÍČKOVÁ A., HÁJEK M. & RYBNÍČEK K. [eds] (2005): Ecology and paleoecology of spring fens of the West Carpathians. – Palacký University, Olomouc, 210 pp. [1378]
- RADWAŃSKA-PARYSKA Z. (1950): Sasanka slowacka, nowa roślina flory polskiej. – Acta Soc. Bot. Polon., Warszawa, 20: 549–556. [1379]
- SABO P., VANČURA V., SMETANA V., PČOLOVÁ Z., KORŇAŇ J., SUCHÁNEK V., DUFFEK K. & PADO R. (2002): Zachráňme vysoké hory Slovenska. – Občianske združenie Živá planéta, Piešťany, 132 pp. [1380]
- Soó R. (1939): Északi relikturnövények Magyarország flórájában. – Acta Geobot. Hung., Debrecen, 2: 151–199. [1381]

- STOEVA M. P. & ŠTĚPÁNKOVÁ J. (1990): Variation patterns within the *Carex flava* agg. in Bulgaria and Czechoslovakia. – Preslia, Praha, 62: 1–24. [1382]
- STRAKA V. (1995): Rastlinstvo. – In: LACKO R. et al., Krpeľany, Obecné zastupiteľstvo v Krpeľanoch, p. 9–10. [1383]
- ŠKOVIROVÁ K. (1987): Vplyv antropickej činnosti na taxóny vyšších rastlín Turčianskej kotliny. – Kmetianum, Martin, 7: 199–227. [1384]
- ŠKOVIROVÁ K. (1993): Botanické zbierky Andreja Kmeťa v Turčianskom múzeu A. Kmeťa v Martine. – Zborn. Muz. Slov. Spoločn., Martin, 1993: 62–64. [1385]
- ŠOMŠÁK L., SLIVKA D. & ZLATOHLÁVEK L. (1979): Chránené rastliny Slovenska. Ed. 2. – Pressfoto, Bratislava. [1386]
- UHLÍŘOVÁ J. (2004): Type specimens of the vascular plants in the herbarium of the Slovak National Museum-Natural History Museum (BRA). Part 1. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 50: 47–54. [1387]
- UHLÍŘOVÁ J. (2006): Variabilita a syntaxonomía asociácie *Pulsatilla slavicae-Caricetum humilis*. – Zborn. Slov. Nár. Múz., Prír. Vedy, Bratislava, 52: 12–31. [1388]
- UHLÍŘOVÁ J. & PETRÍK A. (2006): *Festuco tatrae-Caricetum humilis* – a new plant community from the Slovenský raj Mountains. – Annot. Zool. Bot., Bratislava, No. 228: 3–16. [1389]
- URBAN Z., KOBYLKA B. & HLAVÁČEK J. (1971): Semina, spora fructusque e plantis in locis natalibus regionum Českosloviae diversarum spontaneis plerumque anno 1970 collecta. – Novit. Bot. Inst. Horto Bot. Univ. Carol. Prag, Praha, 1971: 33–51. [1390]
- VESELÝ J. (1954): Chránené rostliny. – Orbis, Praha, 76 pp. [1391]
- VESELÝ J. (1961): Chránené rostliny II. – Orbis, Praha, 85 pp. [1392]
- WETTSTEIN R. (1894): Untersuchungen über Pflanzen des österreichisch-ungarischen Monarchie. II. Die Arten der Gattung *Euphrasia*. – Oesterr. Bot. Z., Wien, 44: 374–381, 405–410. [1393]
- FUTÁK J., SCHIDLAY E., JASIČOVÁ M. & ČERVENKA M. (1959): Kvetena Slovenska. 1. časť. – Ms., 493 pp. [Záverečná správa, depon. in Botanický ústav SAV, Bratislava]. [1394]
- JANEK P. (2006): Dynamika bylinnej zložky jedľovo-bukových spoločenstiev NPR Padva. – Ms., 52 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1395]
- KONĚTOPSKÝ A. (1959): Taxonomie československých druhů rodu *Erysimum* L. – Ms., 117 pp. [Dipl. práca, depon. in Ústav botaniky a zoologie PFF MU, Brno]. [1396]
- KUPČOK S. T. (s. a.): Stručný prehľad flóry Veľkej Fatry. – Ms., 74 pp. [Depon. in Slovenské národné múzeum, Bratislava, no. PP 1154]. [1397]
- LEHOČKA J. (1987): Príspevok k poznaniu pohlavnej reprodukcie a rozšíreniu *Cyclamen fatrense* Halda et Soják. – Ms., 30 pp. + príl. [Dipl. práca, depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen]. [1398]
- MLÁDENKOVÁ K. (2005): Príspevok k taxonomickému štúdiu agregátu *Ranunculus auricomus* na Slovensku. – Ms., 89 pp. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1399]
- PEČINKA A. (2001): Taxonomie a chorologie rodu *Koeleria* Pers. (Poaceae) v Českej republike a na Slovensku. – Ms. [Dipl. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta Univerzity Palackého, Olomouc]. [1400]
- ŠOLTĚSOVÁ A. (1972): Porasty kosodreviny *Pinus *mughus* (Scop.) Zenari v Západných Karpatoch. – Ms., 57 pp. + príl. [Rigor. práca, depon. in Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava]. [1401]
- TOPPERCER J. ml., MEDERLY P., KARTUSEK V., HALADA L. & KRAUTSCHNEIDER J. (1993): Regionálny územný systém ekologickej stability. Okres Martin. – Ms., 114 pp. + príl. [Depon. in Okresný úrad životného prostredia, Martin]. [1402]

DOPLNKY 3

- GOLIAŠOVÁ K. (2006a): *Urtica* L. Pfhľava. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 78–90. [1403]
- GOLIAŠOVÁ K. (2006b): *Parietaria* L. Múrovník. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 91–95. [1404]
- KOBLÍZEK J. (2006): Salicales. Vrbotvaré. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 208–303. [1405]
- MAGIC D. (2006a): *Fagus* L. Buk. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 97–102. [1406]
- MAGIC D. (2006b): *Quercus* L. Dub. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 108–143. [1407]
- MAGIC D. (2006c): *Alnus* Mill. Jelša. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 167–179. [1408]
- MAGIC D. (2006d): *Carpinus* L. Hrab. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 186–189. [1409]
- MAGLOCKÝ Š. & GOLIAŠOVÁ K. (2006): *Ulmus* L. Brest. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 37–49. [1410]
- MERCEL F. (2006): *Corylus* L. Lieska. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 180–186. [1411]
- OLŠAVSKÁ K. (2006): *Betula* L. Breza. – In: GOLIAŠOVÁ K. & MICHALKOVÁ E. (eds), Flóra Slovenska V/3, Veda, Bratislava, p. 144–167. [1412]

ĎALŠIA POUŽITÁ LITERATÚRA

- AL-SHEHBAZ I. A. & O'KANE S. L. jr. (2002): Taxonomy and phylogeny of *Arabidopsis* (Brassicaceae). – Dostupné na internete: <http://www.bioone.org/archive/1543-8120/6/1/pdf/i1543-8120-6-1-1.pdf>.
- BARANEC T. & ELIÁŠ P. ml. (2004): Taxonomía a chorológia rodu *Cotoneaster* Medicus na území Nizkých Tatier. – Príroda Nizkých Tatier, Banská Bystrica, 1: 101–106.
- BAYER E., HRABĚ S., KOSTROŇ K. & ZAVŘEL J. (1948): Zásady českého zoologického názvosloví. – Sborn. Vys. Školy Zeměd. Brno, Fak. Lesn., Brno, D31: 1–55.
- BĚLOHLÁVKOVÁ R. (1980): Rostlinná společenstva alpskeho stupně Kriváňské Malé Fatry. – Ms. [Depon. in Správa NP Malá Fatra, Varín].
- BENČÁF F. (1982): Atlas rozšírenia cudzokrajných drevín na Slovensku a rajonizácia ich pestovania. – Veda, Bratislava, 368 pp.
- BERTA J. & BERTO VÁ L. (1993f): *Aegonychon* S. F. Gray. Kamienkovec. – In: BERTO VÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 29–32.
- BERTO VÁ L. (1982): *Consolida* (DC.) S. F. Gray. Ostržka. – In: FUTÁK J. & BERTO VÁ L. (eds), Flóra Slovenska III, Veda, Bratislava, p. 64–68.
- BRIDSON G. D. R. & SMITH E. R. (1991): Botanico-Periodicum-Huntianum/Supplementum. – Hunt Institute for Botanical Documentation, Pittsburgh, 1068 pp.
- BRÍŽICKÝ J. (1944): Dendrologická nomenklatura slovenskej flóry. – Matica slovenská, Turč. Sv. Martin, 44 pp.
- BROUL F. [trans.] (1936): Polívka F.: Kľúč na určovanie rastlín, vyskytujúcich sa u nás najčastejšie. Ed. 16. – R. Promberger, Olomouc, 330 pp.
- BRUMMIT R. K. & POWELL C. E. (1992): Authors of Plant Names. – Royal Botanic Gardens, Kew.
- ČERVENKA M., ČINCÚRA F., JASIČOVÁ M. & ZABORSKÝ J. (1986): Slovenské botanické názvoslovie. – Príroda, Bratislava, 520 pp.
- DANĚK G. & NOVÁČKÝ J. M. (1938): Náuka o poľnom hospodárstve a školskej záhrade pre tretí ročník učiteľských ústavov a pre potrebu učiteľstva. – Československá grafická unie, Praha & Prešov, 156 pp.

- DAROLA J. (1965): *Heracleum speciosum* Weinm., nová významná splanelá bylina na Slovensku. – *Biológia*, Bratislava, 20: 555.
- DOSTÁL J. (1963): České botanické jmenosloví. – *Preslia*, Praha, 35: 146–160.
- DOSTÁL J. (1982): Seznam cévnatých rostlin květeny československé. – *Pražská botanická zahrada*, Praha, 408 pp.
- DVOŘÁK F. (1966): Rozšíření a variabilita *Hesperis matronalis* v Slovenském ráji. – *Biológia*, Bratislava, 21: 834–840.
- DVOŘÁKOVÁ M. (2003): *Minuartia pauciflora*, das karpatische Endemit aus der *M. verna*-Gruppe. – *Preslia*, Praha, 75: 349–356.
- ELLMAUER T. & MUCINA L. (1993): *Molinio-Arrhenatheretea*. – In: MUCINA L., GRABHER G. & ELLMAUER T. (eds), *Die Pflanzengesellschaften Österreichs. I. Anthropogene Vegetation*, Gustav Fischer, Jena, p. 297–401.
- ESSL F., RABITSCH W. et al. (2002): *Neobiota in Österreich*. – *Umweltbundesamt*, Wien, 432 pp.
- FERÁKOVÁ V., MAGLOCKÝ Š. & MARHOLD K. (2001): Červený zoznam paprad'orastov a semenných rastlín Slovenska (december 2001). – *Ochr. Prír.*, Banská Bystrica, 20, Suppl., p. 44–77.
- FUTÁK J. (1980): Fytogeografické členenie. – In: MAZÚR E. (red.), *Atlas Slovenskej socialistickej republiky*, Bratislava, p. 88, mapa VII/14.
- GOJDIČOVÁ E., CVACHOVÁ A. & KARASOVÁ E. (2002): Zoznam nepôvodných, invázných a expanzívnych cievnatých rastlín Slovenska 2. – *Ochr. Prír.*, Banská Bystrica, 21: 59–79.
- HADAČ E. (1981): Endemické rastliny ČSR. – *Studie Českoslov. Akad. Věd*, Praha, no. 20: 41–43.
- HADAČ E. (1983): Květena Krkonoš z hlediska fytogeografického. – *Opera Corcont.*, Vrchlabí, 20: 69–77.
- HADAČ E. (1987): Plant ecological notes from the Belianske Tatry Mts. – *Biol. Práce Slov. Akad. Vied*, Bratislava, 33, 3: 5–85.
- HÁJEK M. & HÁBEROVÁ I. (2001): *Scheuchzeria-Caricetea fuscae* R. Tx. 1937. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), *Rastlinné spoločenstvá Slovenska 3. Vegetácia mokradí*, Veda, Bratislava, p. 187–273.
- HALADA L. (1997): Archeofyty flóry Slovenska – predbežný zoznam. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, Bratislava, 19: 129–136.
- HENDRYCH R. (1968): Zur Art *Trifolium pannonicum* in der Tschechoslowakei (*Trifolium*-Studien VII.). – *Preslia*, Praha, 40: 147–162.
- HENDRYCH R. (1970): Verbreitungsverhältnisse von *Trifolium rubens* in der Tschechoslowakei. – *Preslia*, Praha, 42: 54–69.
- HENDRYCH R. (1980): O reliktech a její přítomnosti v naší květeně II. – *Živa*, Praha, 28 [66]: 49–53.
- HENDRYCH R. (1981): Několik poznámek k floristice a fytogeografii. – *Zprávy Českoslov. Bot. Společn.*, Praha, 16: 61–66.
- HENDRYCH R. (1984): Fytogeografie. – *SPN*, Praha, 224 pp.
- HLAVAČEK A., JASIČOVÁ M. & ZAHRADNÍKOVÁ K. (1984): *Oriyala Hoffm.* – In: BERTOVÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/1*, Veda, Bratislava, p. 379–381.
- HOLUB J. [ed.] (1979): K problematice českého odborného jmenosloví rostlin. – *Studie Českoslov. Akad. Věd*, Praha, 6: 5–180.
- HOLUB J. & GRULICH V. (1999b): *Scorzonera parviflora* Jacq. – In: ČEROVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), *Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda*, Bratislava, p. 335.
- HOLUB J. & JIRÁSEK V. (1971): Slovníček fytogeografických termínů. – *Preslia*, Praha, 43: 69–87.
- HROUDA L. (1974): *Inula oculus-christi* L. in der Tschechoslowakei. – *Preslia*, Praha, 46: 172–185.
- HROUDA L., KOCHJAROVÁ J. & MARHOLD K. (1990): Floristické pomery masívu Kráľovej hole (Nízke Tatry). – *Preslia*, Praha, 62: 139–162.
- HUSÁK Š. & SLAVÍK B. (1982): *Batrachium* (DC.) S. F. Gray. Močiarika. – In: FUTÁK J. & BERTOVÁ L. (eds), *Flóra Slovenska III*, Veda, Bratislava, p. 197–214.
- HUSOVÁ M., JIRÁSEK J. & MORAVEC J. (2002): Jehličnaté lesy. – *Přehled vegetace České republiky. 3. Jehličnaté lesy*. – *Academia*, Praha, 128 pp.
- CHRTEK J. (1993c): *Calamintha* Miller. Marulka. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 324–326.
- CHRTEK J. jun. (2004): *Hieracium* L. – jestřábník. – In: SLAVÍK B. & ŠTĚPÁNKOVÁ J. (eds), *Květena České republiky 7*, Academia, Praha, p. 540–701.
- CHRTEKOVÁ A. (1988i): *Medicago* L. Lucerna. – In: BERTOVÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/4*, Veda, Bratislava, p. 263–278.
- CHRTEKOVÁ A. (1988j): *Dorycnium* Miller. Ďateľinovec. – In: BERTOVÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/4*, Veda, Bratislava, p. 344–346.
- JAROLÍMEK I. & ZALIBEROVÁ M. (2001): *Convolvuletalia sepium* R. Tx. 1950. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), *Rastlinné spoločenstvá Slovenska 3. Vegetácia mokradí*, Veda, Bratislava, p. 21–49.
- JÁVORKA S., FUTÁK J. & CSAPODOVÁ V. (1966): Kvety lesov a lúk. Ed. 2. – *SVPL*, Bratislava, 256 pp. + 120 obr. tab.
- JÄGER E. J. & WERNER K. (2002): *Exkursionsflora von Deutschland. Band 4. Gefäßpflanzen: Kritischer Band. 9. Aufl.* – *Spektrum*, Heidelberg & Berlin, 948 pp.
- JEDLIČKA L., KOCIAN E., KADLEČÍK J. & FERÁKOVÁ V. (2007): Hodnotenie stavu ohrozenia taxónov fauny a flóry. – *Štátna ochrana prírody*, Banská Bystrica & Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava, 138 pp.
- JEHLÍK V. [ed.] (1998): *Cizí expanzivní plevele České republiky a Slovenské republiky*. – *Academia*, Praha, 508 pp.
- JENÍK J. (1961): *Alpínská vegetace Krkonoš, Králického Sněžníku a Hrubého Jeseníku*. – *Nakladatelství ČSAV*, Praha, 412 pp.
- KADLEČÍK J. & BALÁŽ D. (1997): Přehľad pôvodných druhov rastlín a živočíchov Slovenska významných z hľadiska medzinárodných dohovorov a iniciatív. – *Ochr. Prír.*, Banská Bystrica, 15: 219–246.
- KLIMENT J., BĚLOHLÁVKOVÁ R., BERNÁTOVÁ D., JAROLÍMEK I., PETRÍK A., ŠIBÍK J., UHLÍŘOVÁ J. & VALACHOVIČ M. (2005): Syntaxonomy and nomenclature of the alliances *Astero alpini-Seslerion calcariae* and *Seslerion tatrae* in Slovakia. – *Hacquetia*, Ljubljana, 4, 2: 121–149. [KLIMENT et al. 2005b]
- KLIMENT J., BERNÁTOVÁ D., JAROLÍMEK I., PETRÍK A., ŠIBÍK J. & UHLÍŘOVÁ J. (2007): *Elyno-Seslerietea* Br.-Bl. 1948. – In: KLIMENT J. & VALACHOVIČ M. (eds), *Rastlinné spoločenstvá Slovenska 4. Vysokohorská vegetácia*, Veda, Bratislava, p. 149–208. [KLIMENT et al. 2007b]
- KLIMENT J., JAROLÍMEK I. & ŠIBÍK J. (2007): *Mulgedio-Aconitetea* Hadač et Klika in Klika 1948. – In: KLIMENT J. & VALACHOVIČ M. (eds), *Rastlinné spoločenstvá Slovenska 4. Vysokohorská vegetácia*, Veda, Bratislava, p. 23–129. [KLIMENT et al. 2007a]
- KMEŤOVÁ E. (1993d): *Salvia* L. Šalvia. – In: BERTOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), *Flóra Slovenska V/1*, Veda, Bratislava, p. 396–410.
- KOLLÁRIKOVÁ Z. & MAJTÁN M. (1987): *Názvy vrchov a dolín Slovenskej socialistickej republiky*. – *Slovenský úrad geodézie a kartografie*, Bratislava, 211 pp.
- KOTULA B. (1889–1890): *Rozmieszczenie roślin naczyniowych w Tatrach*. – *Kraków*, 512 pp.
- KOWARIK I. (2001): *Plant invasions in Germany*. – In: KOWARIK I. & STARFINGER U. (eds), *Biological Invasions in Germany – a challenge to act*, BfN-Skripten 32: 19–20.
- KRAHULEC F. (2006): *Species of vascular plants endemic to the Krkonoše Mts (Western Sudetes)*. – *Preslia*, Praha, 78: 503–516.
- KRÁLIKOVÁ K., GOJDIČOVÁ E. (eds), BALÁŽ D., BOZÁLKOVÁ I., KUBANDOVÁ M., RAJTÁR R., RYBANIČ R. & SAXA A. (2004): *Európska únia a ochrana prírody. Ed. 2. – Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica*, 96 pp.
- KREJČA J. (ed.), ČERVENKA M., FERÁKOVÁ V., HÁBER M., KRESÁNEK J., PACLOVÁ L., PECIAR V. & ŠOMŠÁK L. (1984): *Z našej prírody. Rastliny, horniny, minerály, skameneliny. Ed. 2. – Príroda*, Bratislava, 404 pp.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2002): *Klíč ke květeně České republiky*. – *Academia*, Praha, 928 pp.
- LAWRENCE G. H. M., BUCHHEIM A. G. F., DANIELS G. S. & DÖLE-

- ZAL H. (1968): *Botanico-Periodicum-Huntianum*. – Hunt Botanical Library, Pittsburgh, 1064 pp.
- LETZ R. & FERÁKOVÁ V. (1996): Niekoľko doplnkov k slovenskému botanickému názvosloviu. – *Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava*, 18: 10–12.
- LOHMEYER W. & SUKOPP H. (1992): *Agriophyten in der Vegetation Mitteleuropas*. – *Schr.-Reihe Vegetationsk., Bad Godesberg*, 25: 1–185.
- MAGLOCKÝ Š. (1999b): *Bromus secalinus* L. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny, Príroda, Bratislava, p. 60.
- MAGLOCKÝ Š. (2001): Výmnožnosť, ohrozenosť a vzácnosť. – *Ekologické štúdie, Nitra*, 4: 73–76.
- MACHEK V. (1954): Česká a slovenská jména rostlin. – *Nakladatelství ČSAV, Praha*, 368 pp.
- MÁJOVSKÝ J., ČINCÚRA F., FERÁKOVÁ V., ŠOMŠÁK L., ZÁBORSKÝ J. & KREJČA J. (1965): *Rastliny lesov. 1. – Obzor*, Bratislava, 384 pp.
- MÁJOVSKÝ J., ČINCÚRA F., FERÁKOVÁ V., ŠOMŠÁK L. & KREJČA J. (1966): *Rastliny lesov. 2. – Obzor*, Bratislava, 340 pp.
- MÁJOVSKÝ J., ČINCÚRA F., FERÁKOVÁ V., ŠOMŠÁK L. & KREJČA J. (1968): *Rastliny vód, močiarov a lúk. 3. – Obzor*, Bratislava, 352 pp.
- MÁJOVSKÝ J., ČINCÚRA F., FERÁKOVÁ V., ŠOMŠÁK L. & KREJČA J. (1970): *Rastliny vód, močiarov a lúk. 4. – Obzor*, Bratislava, 352 pp.
- MÁJOVSKÝ J. & KREJČA J. (1977): *Rastliny pieskov a stráni. 5. – Obzor*, Bratislava, 360 pp.
- MÁJOVSKÝ J., ČINCÚRA F., FERÁKOVÁ V., ŠOMŠÁK L. & KREJČA J. (1978): *Rastliny lesov. 2. Ed. 2. – Obzor*, Bratislava, 346 pp.
- MÁJOVSKÝ J., ČINCÚRA F., FERÁKOVÁ V., ŠOMŠÁK L. & KREJČA J. (1981): *Rastliny vód, močiarov a lúk. 3. Ed. 2. – Obzor*, Bratislava, 360 pp.
- MÁJOVSKÝ J., ČINCÚRA F., FERÁKOVÁ V., ŠOMŠÁK L. & KREJČA J. (1982): *Rastliny vód, močiarov a lúk. 4. Ed. 2. – Obzor*, Bratislava, 352 pp.
- MARHOLD K. (ed.) et al. (1998): *Paprad'orasty a semenné rastliny*. – In: MARHOLD K. & HINDÁK F. (eds), *Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska*, Veda, Bratislava, p. 333–687.
- MARHOLD K., MÁRTONFI P., MEREĎA P. jun., MRÁZ P. (eds), HODÁLOVÁ I., KOLNÍK M., KUČERA J., LIHOVÁ J., MRÁZOVÁ V., PERNÝ M. & VALKO I. (2007a): *Chromosome numbers survey of the ferns and flowering plants of Slovakia*. – *Veda, Bratislava*, 650 pp.
- MARHOLD K., MÁRTONFI P., MEREĎA P. JUN., MRÁZ P., HODÁLOVÁ I., KOLNÍK M., KUČERA J., LIHOVÁ J., MRÁZOVÁ V., PERNÝ M. & VALKO I. (2007b): *Karyologická databáza paprad'orastov a semenných rastlín Slovenska / Karyological database of ferns and flowering plants of Slovakia. Version 1.* – <http://www.chromosomes.sav.sk>.
- MARHOLD K. & WÓJCICKI J. J. (1992): *Cerasus* Miller. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/3*, Veda, Bratislava, p. 509–533.
- MARHOLDOVÁ B. & MARHOLD K. (1985): Nové výškové maximá v rozšírení niektorých synantropných rastlín vo Vysokých a Nízkyh Tatrách. – *Zprávy Českoslov. Bot. Společn., Praha*, 20: 65–68.
- MARTINOVSKÝ J. et al. (1965): *Kľúč na určovanie rastlín*. – SPN, Bratislava, 712 pp. [transl. M. Červenka]
- MARTINOVSKÝ J., ČERVENKA M., PŘIKRYL J. & PACHOLÍK R. (1987): *Kľúč na určovanie rastlín. Ed. 4.* – SPN, Bratislava, 774 + XXXII pp.
- MÁTHÉ I. (1940): Magyarország növényzetének flóralemei. – *Acta Geobot. Hung., Debrecen*, 3: 116–145.
- MIHÁLY B. & DÉMETER A. [eds] (2003): *Invasive alien species in Hungary*. – *National Ecological Network No. 6*, Budapest, 20 pp. Dostupné na internete: http://www.ktm.hu/cimj/document/1231_invizivfajokangol_2_3.pdf.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A., ZAJĄC M. et al. (2002): *Flowering plants and pteridophytes of Poland. A checklist*. – *Krytyczna lista roślin naczyniowych Polski*. – *W. Szafer Institute of Botany, Kraków*, 442 pp.
- MORAVEC J. et al. (1995): *Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení. Ed. 2.* – Severočeskou Přír., Litoměřice, příl. 1995.
- MORAVEC J., HUSOVÁ M., CHYTRÝ M. & NEUHAUSOVÁ Z. (2000): *Přehled vegetace České republiky. 2. Hygrofilní, mezofilní a xerofilní opadavé lesy*. – *Academia, Praha*, 320 pp.
- MOSYAKIN S. L. & YAVORSKA O. G. (2002): *The nonnative flora of the Kiev (Kyiv) urban area, Ukraine: a checklist and brief analysis*. – *Urban Habitats*, 1: 45–65. <http://www.urban.habitats.org>.
- MRÁZOVÁ V. (2002): *Reseda* L. *Rezeda*. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠÍPOVÁ H. (eds), *Flóra Slovenska V/4*, Veda, Bratislava, p. 751–764.
- MÜLLER Joch. & CATALÁN P. (2006): *Notes on the infrageneric classification of Festuca L. (Graminae)*. – *Taxon, Utrecht*, 55: 139–144.
- NOVÁKÝ J. M. (1943b): *Botanika pre VI. a VII. triedu slovenských gymnázií a pre učiteľské akadémie*. – Štátne nakladateľstvo v Bratislave, 265 pp.
- NOVÁKÝ J. M. (1948b): *Rastlinopis pre druhú triedu stredných škôl*. – Štátne nakladateľstvo, Bratislava, 158 pp.
- NOVÁKÝ J. M., BUFFA F., FERIANC O., JURKO A., KLAČKO R. & MARTINKA J. (1954): *Slovenská botanická nomenklatura. Paprad'orasty (Pteridophyta) a semenné rastliny (Spermatophyta)*. – *Vydavateľstvo SAV, Bratislava*, 228 pp.
- OŤAHELOVÁ H., HRIVNÁK R. & VALACHOVIČ M. (2001): *Phragmito-Magnocaricetea* Klika in Klika et Novák 1941. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), *Rastlinné spoločenstvá Slovenska 3. Vegetácia mokraďí*, Veda, Bratislava, p. 53–183.
- PAWŁOWSKA S. (1977): *Charakterystyka statystyczna i elementy flory polskiej*. – In: SZAFAER W. & ZARZYCKI K. (eds), *Szata roślinna Polski 1, ed. 3*, Państw. Wydawn. Nauk., Warszawa, p. 129–206.
- PECKERT T. (2002): *Rozšíření Hieracium echioides a H. rothianum v České republice a na Slovensku*. – *Zprávy České Bot. Společn., Praha*, 37, 2: 129–144.
- PROCHÁZKA F. (1999b): *Carlina caulescens* Lam. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), *Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny*, Príroda, Bratislava, p. 84.
- PROCHÁZKA F., ŠTĚPÁNEK J. & GRULICH V. (1999): *Taraxacum serotinum* (Waldst. et Kit.) Poir. – In: ČEŘOVSKÝ J., FERÁKOVÁ V., HOLUB J., MAGLOCKÝ Š. & PROCHÁZKA F. (eds), *Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR 5, Vyššie rastliny*, Príroda, Bratislava, p. 369.
- PROTOPOPOVA V. & SHEVERA M. (2005): *Archaeophytes in Ukraine: the present patterns of distribution and degree of naturalization*. – *Thaiszia-J. Bot., Košice*, 15, Suppl. 1: 53–69.
- PYŠEK P., SÁDLO J. & MANDÁK B. (2002): *Catalogue of alien plants of the Czech Republic*. – *Preslia, Praha*, 74: 97–186.
- ROSTAŇSKI K. & SOWA R. (1986–1987): *Alfabetyczny wykaz eferofitów Polski*. – *Fragm. Florist. Geobot., Kraków*, 31–32: 151–205.
- RYBNÍČEK K. & RYBNÍČKOVÁ E. (1977): *Paleogeobotanické poznámky k problematice geneze a vývoje československé flóry*. – *Studie Českoslov. Akad. Věd, Praha*, 13 (1976): 61–65.
- SEDLÁROVÁ L. (1994): *Slovensko-latinsko-anglicko-nemecko-francúzsko-český slovník: názvy rastlín*. – *Výskumný ústav rastlinnej výroby, Piešťany*, 160 pp.
- SCHUR F. (1866): *Enumeratio Plantarum Transsilvaniae*. – *Vindobonae*, 984 pp.
- SIMON T., HORÁNSZKY A., DOBOLYI K., SZERDAHELYI T. & HORVÁTH F. (1992): *A magyar edényes flóra értékelő táblázata*. – In: SIMON T., *Magyarországi edényes flóra határozója. Harasztok-virágos növények*, Tankönyvkiadó, Budapest, p. 791–874.
- SKALICKÝ V. (1992): *Agrimonia* L. *Repík*. – In: BERTO VÁ L. (ed.), *Flóra Slovenska IV/3*, Veda, Bratislava, p. 90–96.
- SOÓ R. (1955): *Nordische Pflanzenarten in der pannonischen Flora und Vegetation*. – *Suom. Elain-ja Kasvit. Seuran Van. Tiedon., Helsinki*, 9, Suppl., p. 337–350.

- Soó R. (1966): A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve 2. – Akadémiai kiadó, Budapest, 655 pp.
- Soó R. & JÁVORKA S. (1951): A magyar növényvilág kézikönyve I, II. – Akadémiai kiadó, Budapest, 1120 pp.
- SUDNIK-WÓJCIKOWSKA B. & KOZNIĘWSKA B. (1988): Słownik z zakresu synantropizacji szaty roślinnej. – Wyd. Univ. Warsz., Warszawa, 93 pp.
- SUKOPP H. (2006): Apophytes in the flora of Central Europe. – Polish Bot. Studies, Kraków, 22: 473–485.
- ŠIBÍK J., KLIMENT J. & KRAJČIOVÁ I. (2004): Zaujímavější floristické nálezy z Krivánskej Malej Fatry. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 26: 61–69. [ŠIBÍK et al. 2004a]
- ŠIBÍK J., PETRIK A. & KLIMENT J. (2004): Syntaxonomical revision of plant communities with *Carex firma* and *Dryas octopetala* (alliance *Caricion firmae*) in the Western Carpathians. – Polish Bot. J., Kraków, 49: 181–202. [ŠIBÍK et al. 2004b]
- ŠIBÍK J., VALACHOVIČ M. & KLIMENT J. (2005): Plant communities with *Pinus mugo* (alliance *Pinion mugo*) in the subalpine belt of the Western Carpathians – a numerical approach. – Acta Soc. Bot. Polon., Wrocław, 74: 329–343.
- ŠIPOŠOVÁ H. (2002): *Sinapis* L. Horčica. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 712–714.
- ŠOLTÉS R., HÁJEK M. & VALACHOVIČ M. (2001): *Oxyocco-Sphagnetum* Br.-Bl. et R. Tx. ex Westhoff et al. 1946. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), Rastlinné spoločenstvá Slovenska 3. Vegetácia mokradí, Veda, Bratislava, p. 277–296.
- ŠTĚPÁNEK J. (1993): *Mentha* L. Mäta. – In: BERTOŤOVÁ L. & GOLIAŠOVÁ K. (eds), Flóra Slovenska V/1, Veda, Bratislava, p. 375–394.
- ŠTĚPÁNKOVÁ J. (2002): *Myosotis* L. Pomněnka. – In: KUBÁT K. (ed.), Klíč ke květeně České republiky, Academia, Praha, p. 526–530.
- ŠTRBA P. & GOGOLÁKOVÁ A. (2007): Další nové výškové maximá a hraničné výskyt vertikálneho rozšírenia cievnatých rastlín pre územie Slovenska z Kremnických vrchov. – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 29: 99–105.
- TERPÓ A., ZAJĄC M. & ZAJĄC A. (1999): Provisional list of Hungarian archaeophytes. – Thaiszia-J. Bot., Košice, 9: 41–47.
- TOMŠOVIČ P. (2002): *Rorippa* Scop. Roripa. – In: GOLIAŠOVÁ K. & ŠIPOŠOVÁ H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava, p. 280–298, 300–308. [excl. *Rorippa pyrenaica* (All.) Rchb.].
- TOPERCER J. ml. & KLIMENT J. (1996): Semikvantitatívne hodnotenie prírodoochranej významnosti populácií taxónov vyšších rastlín na regionálnej úrovni: návrh kritérií a stupnic. – Severočeskou Přír., Litoměřice, Suppl. 9: 15–21.
- TURIS P. (2002): *Adonis aestivalis*, *Teucrium botrys*. – In: MRÁZ P. (ed.), Zaujímavější botanické nálezy, Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24, p. 220–221.
- TURIS P. (2003): *Datura stramonium*. – In: MRÁZ P. (ed.), Zaujímavější botanické nálezy, Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 25, p. 256.
- TURIS P. & TURISOVÁ I. (2004): Náct floristických pomerov lesnej cesty v Iliáskej doline neďaleko Banskej Bystrice. – In: TURISOVÁ I. & PROKEŠOVÁ R. (eds), Ekologická diverzita Zvolenskej kotliny, Lesnícky výskumný ústav, Zvolen, p. 120–127.
- UHĽIAROVÁ E. (2001): Príspevok k poznaniu nelesnej vegetácie v okolí Malachova (Kremnické vrchy). – In: TURISOVÁ I. (ed.), Ekologická diverzita modelového územia bansko-bystrického regiónu, ŠOP SR, Banská Bystrica, p. 151–160.
- VALACHOVIČ M. (2001): *Montio-Cardaminetea* Br.-Bl. et R. Tx. ex Klika et Hadač 1944. – In: VALACHOVIČ M. (ed.), Rastlinné spoločenstvá Slovenska 3. Vegetácia mokradí, Veda, Bratislava, p. 299–344.
- VOZÁROVÁ M. & SUTORÝ K. (2001): Index herbariorum Reipublicae bohemicae et Reipublicae slovacae. – Zprávy České Bot. Společn., Praha, Příloha 2001/1 & Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, Suppl. 7.
- WALTER H. & STRAKA H. (1970): Arealkunde. Floristisch-historische Geobotanik. – Eugen Ulmer, Stuttgart, 478 pp.
- WALTER J., ESSL F., NIKLFELD H. & FISCHER M. A. (2002): Gefäßpflanzen. – In: ESSL F., RABITSCH W. et al., Neobiota in Österreich, Umweltbundesamt, Wien, p. 46–173.
- WISSKIRCHEN R. & HAEUPLER H. (1998): Standardliste der Farn- und Blütenpflanzen Deutschland. – Eugen Ulmer, Stuttgart, 765 pp.
- ZAJĄC A. (1979): Pochodzenie archeofitów występujących w Polsce. – Rozpr. Habil. Univ. Jagiellon., Kraków, Nr. 29: 3–213.
- ZAJĄC A. (1983): Studies on the origin of archeophytes occurring in Poland. Part I. Methodical consideration. – Zesz. Nauk. Univ. Jagiellon., Prace Bot., Kraków, 11: 87–107.
- ZAJĄC A. (1987a): Studies on the origin of archeophytes occurring in Poland. Part II. Taxa of Mediterranean and Atlantic-Mediterranean origin. – Zesz. Nauk. Univ. Jagiellon., Prace Bot., Kraków, 14: 7–50.
- ZAJĄC A. (1987b): Studies on the origin of archeophytes occurring in Poland. Part III. Taxa of Irano-Turanian, Euro-Siberian-Irano-Turanian and Mediterranean-Irano-Turanian origin. – Zesz. Nauk. Univ. Jagiellon., Prace Bot., Kraków, 15: 93–129.
- ZAJĄC A. (1988): Studies on the origin of archeophytes occurring in Poland. Part IV. Taxa of Pontic-Pannonian, Mediterranean-South-Asiatic, South Asiatic and Middle European origin. – Zesz. Nauk. Univ. Jagiellon., Prace Bot., Kraków, 17: 23–51.
- ZAJĄC U. E. & ZAJĄC A. (1975): Lista archeofitów występujących w Polsce. – Zesz. Nauk. Univ. Jagiellon., Prace Bot., Kraków, 3: 7–16.
- ZAJĄC A., ZAJĄC M. & TOKARSKA-GUZIŁ B. (1998): Kenophytes in the flora of Poland: list, status and origin. – In: FALIŃSKI J. B., ADAMOWSKI W. & JACKOWIAK B. (eds), Synanthropization of plant cover in new Polish research, Phytocoenosis (N. S.), Warszawa–Białowieża, 10, Supplementum Cartographiae Geobotanicae 9: 107–116.

Appendix 1. Prehľad prírodoochrane významných taxónov

Taxóny zaradené do aktuálneho regionálneho červeného zoznamu sú podfarbené sivou

Taxón	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Abies alba</i>	.	.	V _m	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Acer platanoides</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 299	.	.	LC
<i>Achillea nobilis</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv); D2(i,ii)
<i>Achillea ptarmica</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Aconitum moldavicum</i>	§	VU	R Ed	.	.	Ks	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv)
<i>Adenophora liliifolia</i>	§	VU	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(i)b(iv,v); C2a(i)
<i>Adonis aestivalis</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	1 297	1867	ar	NA
<i>Agrimonia eupatoria</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Alchemilla boleslai</i>	.	.	R _m IEd P _i	.	.	KZC	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Alchemilla contractilis</i>	.	.	R Ed P _i	.	.	KZJ	.	.	.	.	LC
<i>Alchemilla crassa</i>	.	.	*R _m IEd* P _i	.	.	KZC	.	.	.	1953!	VU, D2(i,ii)
<i>Alchemilla gorcensis</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	CR(PE)
<i>Alchemilla laxa</i>	.	LR:nt	*R _m IEd P _i	.	.	KZ	.	.	.	tax	NA
<i>Alchemilla propinqua</i>	.	LR:nt	+R _m P _i	.	exkl	.	640	1 520	.	.	VU, D1+D2(ii)
<i>Alchemilla pseudinceisa</i>	.	.	R _m Ed P _i	Z	.	KZV	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Alchemilla reversantha</i>	.	LR:nt	*R _m IEd* P _i	.	.	FV	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Alchemilla *cryptica</i>	.	.	*R _m IEd* P _i	.	.	FV	.	.	.	.	VU, D2(i,ii)
<i>Alchemilla *mansueta</i>	.	.	*R _m IEd* P _i	.	.	FV	.	.	.	.	DD
<i>Alchemilla walasii</i>	.	.	.	.	.	K	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Alliaria petiolata</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 480	.	.	LC
<i>Allium carinatum</i>	.	VU	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Allium cirrhosum</i>	.	?EX	?Ex	.	.	.	.	.	1913!	.	CR(PE)
<i>Allium flavum</i>	.	.	.	S	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(ii)b(iv); D1+D2(i,ii)
<i>Allium ochroleucum</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 520	.	.	LC
<i>Allium oleraceum</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 500	.	.	LC
<i>Allium rotundum</i>	.	VU	.	S	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Allium *alpinum</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(iii); D2(i,ii)
<i>Alopecurus geniculatus</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 320	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii,iv); D1+D2(i,ii)
<i>Amelanchier ovalis</i>	§	LR:nt	*R _i I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Anacamptis coriophora</i>	§	CR	.	.	.	.	.	.	1860!	.	RE
<i>Anacamptis morio</i>	§	VU	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Androsace elongata</i>	.	VU	.	S	.	.	.	.	1884	.	DD
<i>Androsace villosa</i>	§	EN	*R _m V	.	exkl	.	.	.	.	.	EN, B2a(ii)b(v); C2a(ii)
<i>Anemone nemorosa</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 544	.	.	LC
<i>Anemone ranunculoides</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 592	.	.	LC
<i>Anemone sylvestris</i>	.	LR:nt	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Aphanes arvensis</i>	.	EN	.	.	.	.	.	.	.	1927	ar
<i>Aquilegia vulgaris</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Arabiopsis *tatrlica</i>	.	.	.	.	.	KZ	.	.	1978!	.	DD
<i>Arabis auriculata</i>	.	.	+R _m V	.	.	.	.	800	.	.	VU. B2a(ii)b(iii)e(iv); D1+D2(i,ii)
<i>Arabis nemorensis</i>	§	EN	.	.	.	.	.	?	1947!	.	CR(PE)
<i>Arabis nova</i>	§	CR	+*R _m V _m R V _m	S!	exkl	.	.	.	.	.	CR. B2a(i)b(iii)e(iv)
<i>Arabis *subcorticea</i>	.	.	R V _m	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Arabis turrita</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 250	.	.	LC
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	§	VU	R _l V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Arenonia agrimonoides</i>	§	.	.	.	.	.	.	1 000	.	.	LC
<i>Arum alpinum</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Asperula cynanchica</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 356	.	.	LC
<i>Asperula neitreichii</i>	§	EN	*R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iv); D2(i,ii)
<i>Asperula tinctoria</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 460	.	.	LC
<i>Asplenium ceterach</i>	.	EX	Ex	S	.	.	.	.	1889!	.	NA
<i>Asplenium scolopendrium</i>	§	.	R _l I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Asplenium septentrionale</i>	.	.	?Ex P ₃	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Aster *glabratus</i>	.	VU	R V	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(v); C2a(i)
<i>Aster scepusiensis</i>	.	LR:nt	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Astragalus alpinus</i>	§	VU	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Astragalus australis</i>	§	VU	R _l I	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Astragalus penduliflorus</i>	§	EN	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii,v); D2(i,ii)
<i>Avenula praeusta</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Berberis vulgaris</i>	.	.	*R _l I	.	.	.	.	1 450	.	.	LC
<i>Berula erecta</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Betonica officinalis</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 480	.	.	LC
<i>Betula *obscura</i>	.	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Blechnum spicant</i>	§	VU	R _m VI R VI	.	.	.	.	.	.	.	CR(PE)
<i>Blysmus compressus</i>	.	.	R VI	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Bromus japonicus</i>	.	.	.	S	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Bromus monoelactus</i>	.	.	+R _l Ed	.	.	KZs	.	1 485	.	.	LC
<i>Bromus racemosus</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	1943	.	DD
<i>Bromus sterilis</i>	.	.	*R _m I	.	.	.	.	.	.	ar	VU. B2a(ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Bromus tectorum</i>	.	.	+*R _m I	.	.	.	.	1 280	.	ar	NA
<i>Buphthalmum salicifolium</i>	.	VU	.	.	.	.	.	1 490	.	.	LC
<i>Bupleurum *vapincense</i>	.	.	R I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Calamagrostis canescens</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 320	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Calamagrostis pseudophragmites</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Callitriche palustris</i> (agg.)	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii,iv); D2(i,ii)
<i>Camelina *alyssum</i>	.	EX	.	.	.	.	.	.	1896!	ar	RE
<i>Camelina *sylvestris</i>	.	.	+R _m V	.	.	.	.	950	.	.	EN. B2a(ii)b(iii)e(iv); D

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Campanula bononiensis</i>	.	LR:nt	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii,iv); D1+D2(i,ii)
<i>Campanula carpatica</i>	.	.	.	.	.	K	.	.	1957!	.	DD
<i>Campanula *elliptica</i>	.	LR:nt	R ₁ Ed	.	.	Ks?	.	.	.	.	LC
<i>Campanula latifolia</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	1 440	.	.	LC
<i>Campanula patula</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 500	.	.	LC
<i>Campanula persicifolia</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Campanula serrata</i>	§	.	.	.	.	K	520	.	.	.	LC
<i>Cardamine *opicii</i>	.	.	.	.	.	.	850	.	.	.	LC
<i>Cardamine glanduligera</i>	.	.	R Ed	.	.	Ks	.	.	.	.	LC
<i>Cardamine hirsuta</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 350	.	.	EN, B2a(ii)b(iii)c(iv); D
<i>Cardamine trifolia</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	1927!	.	CR(PE)
<i>Cardamine x paxiana</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Carduus collinus</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Carduus lobulatus</i>	.	LR:nt	?Ex P ₁	.	.	KZ	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii,iv); D1
<i>Carex acutiformis</i>	.	.	+R _m V	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Carex appropinquata</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	1918!	.	NA
<i>Carex approximata</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Carex buekii</i>	.	EN	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Carex canescens</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Carex capillaris</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	1961!	.	CR(PE)
<i>Carex cespitosa</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iii); D
<i>Carex davalliana</i>	.	VU	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(iii,v); C2a(i)
<i>Carex demissa</i>	.	LR:nt	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Carex diandra</i>	§	EN	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i)b(iii-v); C2a(ii)
<i>Carex dioica</i>	§	EN	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Carex distans</i>	.	VU	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Carex disticha</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Carex elata</i>	.	.	+R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Carex elongata</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iii); D
<i>Carex flava</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Carex hordeistichos</i>	.	EN	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii,iv); D1+D2(ii)
<i>Carex hostiana</i>	.	VU	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Carex humilis</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 370	.	.	LC
<i>Carex x involuta (populácia)</i>	.	.	.	.	exkl	.	.	.	.	.	VU, B2a(ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Carex juncella</i>	.	.	.	.	exkl	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Carex lepidocarpa</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Carex paniculata</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Carex pendula</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	1953	.	DD
<i>Carex pilosa</i>	.	.	+R ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	LC

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Carex remota</i>	.	.	RV	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Carex rupestris</i>	§	EN	+R _m V	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(i,ii)b(iii,v); C2a(i)
<i>Carex * laxiflora</i>	.	.	.	.	.	K	.	.	.	.	LC
<i>Carex umbrosa</i>	§	VU	?Ex	.	.	.	.	1865	.	.	DD
<i>Carex vesicaria</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(i,ii)b(ii-v); C2a(i)
<i>Carex viridula</i>	§	EN	RV	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Carex vulpina</i>	.	.	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Carpinus betulus</i>	.	.	+RI	.	.	.	.	1 200	.	.	LC
<i>Catabrosa aquatica</i>	§	VU	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii,iv); D2(i,ii)
<i>Centaurea pseudophrygia</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 578	.	.	LC
<i>Centaureum erythraea</i>	.	LR:nt	R _m EI	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii-v); D1+D2(i,ii)
<i>Centaureum * compressum</i>	§	CR	.	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii,v); C2a(ii)
<i>Centaureum pulchellum</i>	§	VU	R _m EI	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i); D1+D2(i)
<i>Cephalanthera damasonium</i>	§	VU	R _i V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Cephalanthera longifolia</i>	§	VU	R _i V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Cephalanthera rubra</i>	§	VU	R _i V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Chamaecytisus * hirsutus</i>	.	.	+?Ex	S	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iv); D1+D2(i,ii)
<i>Chamaecytisus * ciliatus</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(ii)
<i>Chenopodium foliosum</i>	§	CR	+*R _m V _m	.	exkl	.	650	1 100	.	.	CR. B2a(i)b(iii-v); C2a(i)
<i>Chenopodium hybridum</i>	.	.	.	.	.	.	.	780	.	ar?	NA
<i>Chimaphila umbellata</i>	§	EN	+R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(i)b(iii,v); C2a(i); D
<i>Cimicifuga europaea</i>	.	.	+R _m I	(Z)	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Circaea alpina</i>	.	.	RI	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Circaea intermedia</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	1 100	.	.	LC
<i>Circaea lutetiana</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 260	.	.	LC
<i>Cirsium acule</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(ii)
<i>Cirsium * eriophorum</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 581	.	.	LC
<i>Cirsium pannonicum</i>	.	.	+R _m I	.	.	.	.	1 375	.	.	LC
<i>Clematis alpina</i>	§	CR	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Cochlearia pyrenaica</i>	§	CR	.	.	exkl	.	500	.	.	.	CR. B2a(i)b(iii,v)
<i>Colymbada alpestris</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Contoselinum tataricum</i>	§	VU	RI	Z	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i)
<i>Convallaria majalis</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Corallorhiza trifida</i>	§	VU	R _i V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Cornus australis</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(ii)
<i>Coronilla coronata</i>	.	.	+R _i I	.	.	.	.	1 120	.	.	LC
<i>Corydalis solida</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 490	.	.	LC
<i>Cotinus coggygria</i>	§	EN	+*R _m V	SI	.	.	.	850	.	.	CR. B2a(i)b(iii); D
<i>Cotoneaster integerrimus</i>	.	.	.	.	.	.	500	.	.	.	LC

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Cotoneaster matrensis</i>	.	VU	*RI	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Cotoneaster melanocarpus</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Crataegus lindmanii</i>	§	EN	R _m P ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Crepis alpestris</i>	§	VU	RV	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Crepis *conyzifolia</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Crepis praemorsa</i>	.	VU	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Crepis sibirica</i>	§	EN	?Ex	Z	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); C2a(ii); D
<i>Crocus discolor</i>	.	LR:nt	.	.	KZ	.	.	.	.	.	LC
<i>Cuscuta epilinum</i>	.	EX	Ex	.	.	.	.	1 250	1924!	ar	RE
<i>Cyanus *mollis</i>	.	.	.	.	.	Ks	.	.	.	.	LC
<i>Cyclamen fatrense</i>	§	VU	*RIEd	.	.	FVs	.	1 270	.	.	NT
<i>Cynoglossum germanicum</i>	.	.	.	V	.	.	.	950	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Cyperus flavescens</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii,v); C2a(ii)
<i>Cyperus fuscus</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv); D1+D2(i,ii)
<i>Cypripedium calceolus</i>	§	VU	R ₁ V _m	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Dactylorhiza *fuchsii</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Dactylorhiza *sooiانا</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Dactylorhiza *incarnata</i>	§	EN	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(i)b(i-i-v); D
<i>Dactylorhiza *pulchella</i>	§	CR	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Dactylorhiza lapponica</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i)b(iii); D
<i>Dactylorhiza *transsylvanica</i>	§	CR	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(i)b(iii); D
<i>Dactylorhiza majalis</i>	§	VU	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	§	VU	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(i-i-v)
<i>Dactylorhiza viridis</i>	§	VU	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Daphne cneorum</i>	§	EN	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i)b(iii,v); C2a(i)
<i>Daucus carota</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 380	.	.	LC
<i>Delphinium elatum</i>	§	.	.	.	.	620	.	.	.	.	LC
<i>Descurainia sophia</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 300	.	ar	NA
<i>Dianthus *nitidus</i>	§	LR:nt	RIEd	.	.	KZP	.	.	.	.	NT
<i>Dianthus *praecox</i>	§	VU	R ₁ IEdV	.	.	KZ	.	.	.	.	NT
<i>Dipsacus pilosus</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Dorycnium herbaceum</i>	.	.	*R _m I	.	.	.	.	.	.	tax	NA
<i>Draba nemorosa</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	1900!	.	NA
<i>Drosera rotundifolia</i>	§	EN	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(i)b(iii,v); C2a(ii)
<i>Echium vulgare</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 329	.	.	LC
<i>Eleocharis palustris</i>	.	.	R _m V ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii,iv)
<i>Eleocharis quinqueflora</i>	§	VU	R _m V ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(iii,iv)
<i>Eleocharis uniglumis</i>	.	VU	R _m V ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii,iv)
<i>Empetrum *hermaphroditum</i>	.	.	RI	.	.	.	.	.	.	.	LC

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Epilobium alsinifolium</i>	.	.	RV	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Epilobium nutans</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Epipactis atrorubens</i>	§	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Epipactis helleborine</i>	§	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Epipactis komaricensis</i>	§	VU	.	.	.	KZ	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii) VU, D1+D2(i,ii)
<i>Epipactis leptochila</i>	§	EN	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Epipactis microphylla</i>	§	VU	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Epipactis muelleri</i>	§	VU	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Epipactis neglecta</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(iii,iv)
<i>Epipactis palustris</i>	§	VU	R V _m	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv); D1+ D2(i,ii)
<i>Epipactis purpurata</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv); D1+ D2(i,ii)
<i>Epipogon aphyllum</i>	§	EN	R _m E	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iv)c(iv); D
<i>Equisetum fluviatile</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 483	.	.	LC
<i>Equisetum pratense</i>	.	LR:nt	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(ii,iv); D
<i>Equisetum variegatum</i>	§	EN	R V _m	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii,v)
<i>Eriophorum vaginatum</i>	§	VU	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iii); C2a(i)
<i>Erysimum odoratum</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 270	.	.	LC
<i>Erysimum repandum</i>	.	VU	.	S	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Erysimum wahlenbergii</i>	§	VU	R _m V Ed	ZI,JI	.	KZC	620	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv); D2(ii)
<i>Erysimum wimamii</i>	.	.	.	(J)	.	K	.	1 400	.	.	LC
<i>Euphorbia dulcis</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 050	1975	.	DD
<i>Euphorbia epithymoides</i>	.	.	¹ R I	.	.	.	.	1 499	.	.	LC
<i>Euphorbia helioscopia</i>	.	.	.	.	.	.	.	920	.	ar	NA
<i>Euphorbia stricta</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 000	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv); D1+D2(i,ii)
<i>Euphorbia waldeireinii</i>	.	DD	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Euphrasia *coerulea</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(ii)b(ii,iv); D
<i>Euphrasia *nemorosa</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	1941!	.	DD
<i>Euphrasia *picta</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Euphrasia *slovaca</i>	.	LR:nt	R _m Ed I	.	.	K	.	.	1938!	.	DD
<i>Euphrasia *pseudomontana</i>	§	EN	R _m Ed I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(ii-iv); D1+D2(i,ii)
<i>Euphrasia tatrae</i>	.	LR:nt	R _m V Ed	.	.	K	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(ii-v); C2a(ii); D
<i>Fagus sylvatica</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 460	.	.	LC
<i>Festuca *alpina</i>	§	.	.	.	exkl	.	1 335	1 425	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iii,v); C2a(i)
<i>Festuca amethystina</i>	.	.	R I	.	.	.	.	1 500	.	.	LC
<i>Festuca heteromalla</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Festuca nigrescens</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Festuca pseudodalmatica</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Festuca pseudolaxa</i>	.	.	R Ed	.	.	K	.	.	.	.	LC
<i>Festuca supina</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Festuca tatrae</i>	.	.	.	.	.	KZs	.	.	.	.	LC
<i>Festuca *versicolor</i>	.	.	R _m Ed	.	.	Ks	.	.	.	.	LC
<i>Ficaria bulbifera</i>	.	.	.	.	.	.	1 300	.	.	.	LC
<i>Fragaria moschata</i>	.	.	.	.	.	.	1 390	.	.	.	LC
<i>Frangula alnus</i>	.	.	.	.	.	.	1 400	.	.	.	LC
<i>Fraxinus excelsior</i>	.	.	.	.	.	.	1 296	.	.	.	LC
<i>Fumaria schleicheri</i>	.	.	R _m V	.	.	.	.	.	ar	.	VU, D1+D2(ii)
<i>Gagea minima</i>	§	CR	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(ii)b(ii,iv); D2(i,ii)
<i>Gagea villosa</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	ar	.	VU, B2a(ii)c(iv); D1+D2(i,ii)
<i>Galanthus nivalis</i>	.	LR:nt	R V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Galeopsis angustifolia</i>	.	.	⁺ R _m I	.	.	.	900	.	.	ar	LC
<i>Galium boreale</i>	.	.	.	.	.	.	1 466	.	.	.	LC
<i>Galium glaucum</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Galium *vaillantii</i>	.	.	R _m V	.	.	.	.	.	ar	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Galium verum</i>	.	.	.	.	.	.	1 590	.	.	.	LC
<i>Gentiana clusii</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Gentiana cruciata</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Gentiana pneumonanthe</i>	§	EN	.	.	.	.	.	1 887	.	.	DD
<i>Gentiana verna</i>	.	.	R V	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(ii-v); C2a(i)
<i>Gentianella *amarella</i>	.	LR:nt	⁺ R I	.	.	.	.	1 250	.	.	LC
<i>Gentianella *lingulata</i>	.	LR:nt	R _m I	.	.	.	.	1974!	.	.	DD
<i>Gentianella fatrae</i>	.	VU	⁺ R _m IEd	.	.	KZ	.	.	.	.	LC
<i>Gentianopsis ciliata</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Geranium divaricatum</i>	.	VU	R _m V	.	.	.	(800)	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Geranium molle</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	ar?	.	NA
<i>Geranium pratense</i>	.	.	.	.	.	.	1 270	.	.	.	LC
<i>Geranium pusillum</i>	.	.	.	.	.	.	1 280	.	ar?	.	NA
<i>Geranium robertianum</i>	.	.	.	.	.	.	1 550	.	.	.	LC
<i>Geum allepicum</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Gladiolus imbricatus</i>	§	VU	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Globularia coratfolia</i>	§	LR:nt	[*] R	.	exkl	.	430	1 550	.	.	NT
<i>Globularia punctata</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 400	.	.	LC
<i>Gnaphalium supinum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii,iv); D
<i>Goodyera repens</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Gnatiola officinalis</i>	§	EN	?Ex	.	.	.	.	19, st!	.	.	CR(PE)
<i>Gymnadenia conopsea</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Gymnadenia densiflora</i>	§	EN	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(iii); D1
<i>Gymnadenia odoratissima</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Gypsophila repens</i>	.	LR:nt	R I	.	.	.	.	.	.	.	LC

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Hackelia deflexa</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Hebysarum hebysaroides</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii,v); C2a(ii); D	LC
<i>Helianthemum rupifragum</i>	.	LR:nt	R ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Hesperis *nivea</i>	.	LR:nt	.	.	.	K	.	.	.	.	LC
<i>Hieracium atratum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(i)b(iii,iv); D	D
<i>Hieracium carpathicum</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium chondrillifolium</i>	.	DD	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium crassipedipilum</i>	.	LR:nt	.	ZI	.	KZC	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii,v); C2a(ii)	D
<i>Hieracium dentatum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium dollineri</i>	.	.	.	.	exkl	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium fatrae</i>	.	.	R _m P ₁ I	.	.	.	.	.	.	tax	NA
<i>Hieracium halleri</i>	.	.	.	(Z)	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii,v); C2a(ii); D	D
<i>Hieracium inuloides</i>	.	EN	.	.	.	.	.	.	1939	.	DD
<i>Hieracium jurassicum</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	1925	.	DD
<i>Hieracium krizsnae</i>	.	DD	?Ex P ₁	.	.	.	.	.	1935	.	DD
<i>Hieracium pilosum</i>	§	LR:nt	*R _m I	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium rohacsense</i>	.	LR:nt	.	ZI	.	KZ	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium scorzonerifolium</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium stygium</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium valdepiosum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)	D
<i>Hieracium vilosum</i>	.	.	R ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Hieracium virgicaule</i>	.	LR:nt	.	.	.	KZs	.	.	1935	.	DD
<i>Huperzia selago</i>	.	.	R ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Hylotelephium argutum</i>	.	.	R _m V	.	.	K	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iv); D1+D2(i,ii)	D
<i>Hylotelephium maximum</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 450	.	.	LC
<i>Hypericum montanum</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 390	.	.	LC
<i>Hypericum tetrapterum</i>	.	.	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Hypochaeris maculata</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 591	.	.	LC
<i>Impatiens noli-tangere</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 320	.	.	LC
<i>Inula britannica</i>	.	.	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Inula hirta</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Inula *salicina</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Jovibarba *preissiana</i>	.	.	.	.	.	KZVs	.	.	.	.	LC
<i>Juncus alpinoarticulatus</i>	.	LR:nt	R V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Juncus compressus</i>	.	LR:nt	R _m V	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(i,iv)	D
<i>Juncus filiformis</i>	.	LR:nt	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Juncus inflexus</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 320	.	.	LC
<i>Juniperus sibirica</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iv); D1	D
<i>Knauttia dipsacifolia</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 590	.	.	LC

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Knaulia kitibeltii</i>	.	LR:nt	R !Ed	Z!	.	KZs	.	.	.	.	LC
<i>Koeleria tristis</i>	§	LR:nt	R !Ed	Z!	.	KZ	.	1 400	.	.	LC
<i>Lactuca perennis</i>	.	LR:nt	+R _m V	.	.	.	.	1 060	.	.	VU, B2a(ii)b(ii,iv); D1+D2(i,ii)
<i>Laserpitium archangelica</i>	.	.	R I	.	.	.	.	1 475	.	.	LC
<i>Lathraea squamaria</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 405	.	.	LC
<i>Lathyrus niger</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Leontopodium alpinum</i>	§	VU	R V _m	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Leucanthemum margaritae</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Leucanthemum rotundifolium</i>	.	.	.	.	.	Ks	.	.	.	.	LC
<i>Lilium *bulbiferum</i>	§	VU	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(iii,v)
<i>Lilium martagon</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Limodorum abortivum</i>	§	EN	R _m V _m	S	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(i)b(iii)e(iv)
<i>Limosella aquatica</i>	.	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Linaria genisifolia</i>	.	.	.	S	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Linum austriacum</i>	.	LR:nt	.	S	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Linum extraaxillare</i>	.	.	.	.	.	Ks	.	.	.	.	LC
<i>Linum flavum</i>	.	LR:nt	+R V	.	.	.	.	1 000	.	.	VU, B2a(i,ii)b(ii,iv)
<i>Linum tenuifolium</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Listera cordata</i>	§	EN	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(v); C2a(i); D
<i>Listera ovata</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Lithospermum arvense</i>	.	.	+R _m I	.	.	.	.	1 320	.	ar	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Lithospermum purpurocaeruleum</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Lycopodium annotinum</i>	§	LR:nt	R I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Lycopodium clavatum</i>	§	LR:nt	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(ii-v); C2a(i); D
<i>Malaxis monophyllos</i>	§	EN	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i)b(iii-v); C2a(i); D
<i>Mattuccia struthiopteris</i>	§	VU	?Ex	.	.	.	.	.	1870	.	RE
<i>Medicago falcata</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 540	.	.	LC
<i>Melampyrum barbatum</i>	.	VU	.	S!	.	.	.	500	1913	.	NA
<i>Melampyrum cristatum</i>	.	LR:nt	?Ex	.	.	.	.	.	1900!	.	CR(PE)
<i>Melica uniflora</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Melittis melissophyllum</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 550	.	.	LC
<i>Mentha longifolia</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 421	.	.	LC
<i>Menyanthes trifoliata</i>	§	EN	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i)b(ii-v); C2a(i)
<i>Microrrhinum minus</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 250	.	.	LC
<i>Minuartia langii</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Misopates orontium</i>	.	VU	.	S	.	.	.	.	.	ar	CR(PE)
<i>Molinia caerulea</i>	.	VU	R V	.	.	.	.	1 475	.	.	NT
<i>Moneses uniflora</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Monotropa hypophaea</i>	.	VU	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv); D1

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Muscari comosum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Myosotis decumbens</i>	.	DD	.	.	.	.	.	.	1955	tax	NA
<i>Myricaria germanica</i>	.	VU	?Ex	.	.	.	.	.	1940!	.	CR(PE)
<i>Myriophyllum verticillatum</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Neotinea tridentata</i>	§	EN	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Neotinea ustulata</i>	§	EN	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(ii-v); D1
<i>Nepeta pannonica</i>	.	VU	+R _m V	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Ophioglossum vulgatum</i>	§	EN	R _m V _m I	.	.	.	.	1 290	.	.	EN, B2a(i,ii)b(ii-iv); D
<i>Ophrys insectifera</i>	§	VU	+R ₁ V	.	.	.	.	1 225	.	.	NT
<i>Orchis *signifera</i>	§	VU	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Orchis militaris</i>	§	VU	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(iii,v); C2a(i)
<i>Orchis pallens</i>	§	EN	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Orchis purpurea</i>	§	VU	.	(S)	.	.	.	.	.	.	CR(PE)
<i>Orobanche alsatica</i>	§	VU	+R _m V _m I	.	.	.	.	1 450	.	.	EN, B2a(ii)b(iii); C2a(ii)
<i>Orobanche caryophyllacea</i>	.	.	R _m V I	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Orobanche elatior</i>	.	VU	R _m V I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(ii)
<i>Orobanche lutea</i>	.	LR:nt	?Ex	.	.	.	.	646	.	.	NA
<i>Orobanche reticulata</i>	.	.	R V I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Orithanthe lutea</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Papaver *dubium</i>	§	CR	+R _m V	.	.	.	.	940	.	ar	EN, B2a(i,ii)e(iv); D
<i>Papaver *fatraemagnae</i>	§	EN	R _m V IEd	.	.	FV	650	1 200	.	.	EN, B2a(i, ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Parnassia palustris</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Pedicularis haquetii</i>	§	VU	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,i)b(ii-v); C2a(i); D
<i>Pedicularis palustris</i>	§	EN	R _m E	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(i)b(i-v); C2a(i)
<i>Phelipanche purpurea</i>	§	VU	?Ex	.	.	.	.	.	1887	.	DD
<i>Physalis alkekengi</i>	.	.	R _m P ₂	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Pilosella aurantiaca</i>	.	VU	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Pilosella caespitosa</i>	.	VU	R _m E	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(ii)
<i>Pilosella cymosa</i>	.	LR:nt	R _m E	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(ii)b(ii); D2(ii)
<i>Pilosella flagellaris</i>	.	.	R _m E	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Pilosella floribunda</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Pilosella fiscoatra</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(ii)b(iii); D
<i>Pilosella glomerata</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Pilosella guhmickiana</i>	§	EN	.	.	exkl	.	?	1 550	.	.	EN, B2a(ii)b(ii,iv)
<i>Pilosella lactucella</i>	.	.	R V	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Pilosella macrantha</i>	.	LR:nt	+R _m I	S	.	.	.	1 370	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Pilosella schultesii</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Pinguicula alpina</i>	§	VU	R ₁ V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Pinguicula vulgaris</i>	§	EN	R ₁ V _m	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(ii-v); C2a(i)

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Pinus mugo</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Plantago maritima</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	1919!	.	RE
<i>Platanthera *latiflora</i>	.	VU	R _{VI}	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Platanthera chlorantha</i>	§	EN	R _I	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Poa *supramontana</i>	§	.	R _m I	.	.	KZC	1 375	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Poa margilicola</i>	§	CR	*R _m V	.	.	FV	1 370	1 460	.	.	CR, B2a(i)b(i-iii,v)
<i>Poa remota</i>	.	.	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iv); D2(i,ii)
<i>Podospermum laciniatum</i>	§	CR	*R _m E	.	exkl	.	.	780	.	.	CR(PE)
<i>Polemonium caeruleum</i>	.	.	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(ii,iv); D
<i>Polygala *austriaca</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii)
<i>Polygala multicaulis</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Polygonatum odoratum</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 550	.	.	LC
<i>Polystichum braunii</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	1953!	.	CR(PE)
<i>Potamogeton bertholdii</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii,v); C2a(ii)
<i>Potamogeton trichoides</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	1924	.	DD
<i>Potentilla *arenaria</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 414	.	.	LC
<i>Potentilla alba</i>	.	.	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Potentilla argentea</i> (agg.)	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Potentilla crantzii</i>	.	.	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Potentilla palustris</i>	§	VU	.	.	.	.	.	1 320	.	.	EN, B2a(ii)b(iii); C2a(ii)
<i>Potentilla pusilla</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	1963!	.	DD
<i>Potentilla rupestris</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Potentilla tabernaemontani</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 200	.	.	LC
<i>Potentilla thuringiaca</i>	.	.	*R _I	.	.	.	.	1 460	.	.	LC
<i>Primula *hungarica</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Primula farinosa</i>	§	EN	R _I V _m	.	.	KZs	.	.	.	.	VU, B2a(i)b(ii-v); C2a(i)
<i>Primula vulgaris</i>	.	.	R _I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Prunella grandiflora</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 540	.	.	LC
<i>Prunella laciniata</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(ii,iv); D2(i,ii)
<i>Prunus *simonkai</i>	.	.	.	S	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Prunus *spinosa</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 150	.	.	LC
<i>Prunus *dasyphylla</i>	.	.	.	S	.	.	.	.	1951!	.	DD
<i>Pseudophysimachion orchideum</i>	.	LR:nt	.	S	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Pseudorchis albidus</i>	§	EN	R _I V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Pulmonaria angustifolia</i>	§	CR	.	.	.	.	.	.	1857	.	DD
<i>Pulmonaria mollis</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 578	.	.	LC
<i>Pulsatilla slavica</i>	§	EN	*R _I ED	.	.	KZ	.	.	.	.	NT
<i>Pulsatilla subslavica</i>	§	EN	R _I ED	.	.	KZ	.	.	.	.	NT
<i>Pyrola carpatica</i>	§	LR:nt	.	.	.	K	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)

Appendix 1, pokračovanie

Taxón	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Pyrola chlorantha</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Pyrola media</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Pyrus pyraeaster</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Quercus cerris</i>	.	.	R _m	S	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Quercus dalechampii</i>	.	.	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Quercus petraea</i>	.	.	*R _m V	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Quercus polycarpa</i>	.	.	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Quercus pubescens</i>	.	.	R _m VI	S	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Quercus robur</i>	.	.	*R _m V	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Quercus virgiliana</i>	.	.	R _m V	S	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Ranunculus alpestris</i>	§	LR:nt	RI	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Ranunculus aquatilis</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Ranunculus arvensis</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	1974	ar	.	NA
<i>Ranunculus breynius</i>	.	.	*RI	.	.	.	500	.	.	.	LC
<i>Ranunculus circinatus</i>	§	.	.	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Ranunculus flammula</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Ranunculus plataniifolius</i>	.	.	.	.	.	.	580	.	.	.	LC
<i>Ranunculus pseudomontanus</i>	.	LR:nt	.	.	.	Ks	650	.	.	.	LC
<i>Ranunculus slovacus</i>	.	.	R _m P ₁ I	.	.	.	.	.	.	.	DD
<i>Ranunculus trichophyllus</i>	§	.	.	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(ii-v); C2a(i); D
<i>Rhannus catharticus</i>	.	.	*RI	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Rhodiola rosea</i>	.	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(ii)b(iii,v); D2(i,ii)
<i>Rhododendron tomentosum</i>	§	CR	Ex	.	.	.	.	.	.	.	CR(PE)
<i>Ribes petraeum</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Rosa glauca</i>	§	EN	.	.	.	.	.	1964	.	.	DD
<i>Rosa pimpinellifolia</i>	.	.	*R _m V	.	.	.	.	1 260	.	.	LC
<i>Rumex scutatus</i>	.	.	RI	.	.	.	430	.	.	.	LC
<i>Sagina nodosa</i>	.	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	VU, B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(ii)
<i>Salix alpina</i>	§	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Salix phyllicifolia</i>	§	EN	.	.	.	.	1 320	.	.	.	CR, B2a(ii)b(iii); D
<i>Salix rosmarinifolia</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	EN, B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Salvia austriaca</i>	.	VU	.	S	.	.	.	1943	.	.	DD
<i>Salvia pratensis</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 350	.	.	LC
<i>Sambucus ebulus</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 210	.	.	LC
<i>Saussurea discolor</i>	§	LR:nt	RI	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Saxifraga adscendens</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Saxifraga aizoides</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Saxifraga caesia</i>	.	LR:nt	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU, D1+D2(i,ii)
<i>Saxifraga rotundifolia</i>	.	VU	*R _m I	.	.	.	500	.	.	.	VU, B2a(ii)b(iii,iv); D2(i,ii)

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Saxifraga tridactylites</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(ii)b(iv); D2(i,ii)
<i>Schoenus ferrugineus</i>	§	EN	R _m E	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii,v); C2a(ii)
<i>Scilla drunensis</i> (mont. typ)	.	EN	.	.	.	.	.	.	.	tax	NA
<i>Scilla kladnii</i>	.	.	R _v V	.	.	Ks	.	1 585	.	.	LC
<i>Scleranthus perennis</i>	§	EN	.	.	.	.	.	1 250	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Scorzonera hispanica</i>	.	LR:nt	?Ex	.	.	.	.	1 230	.	.	VU. B2a(i,ii)b(i,iv); D1+D2(i,ii)
<i>Scorzonera humilis</i>	.	EN	R _m V	.	.	.	.	1 320	.	.	VU. B2a(i,ii)b(i,iv); D1+D2(i,ii)
<i>Scorzonera parviflora</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	1884	.	DD
<i>Scorzonera purpurea</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Scrophularia umbrosa</i>	.	LR:nt	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Scutellaria galericulata</i>	.	.	R _m VI	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(i,ii)b(ii-v); C2a(0); D
<i>Selaginella selaginoides</i>	.	.	.	.	.	.	500	.	.	.	LC
<i>Senecio erucifolius</i>	.	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Senecio sarracenicus</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Senecio umbrosus</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Serratula tinctoria</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	1922!	.	CR(PE)
<i>Seseli annuum</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Sesleria tatarae</i>	.	.	R ¹ Ed	.	.	KZs	.	.	.	.	LC
<i>Sesleria uliginosa</i>	§	CR	*R _m *E	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(i)b(iii,v); C2a(i)
<i>Silene dichotoma</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	1951	ar	NA
<i>Silene gallica</i>	.	EN	.	.	.	.	.	.	1943	ar	NA
<i>Silene pusilla</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii,iv); D2(i,ii)
<i>Sisymbrium *austriacum</i>	§	EN	*R _m V	V	exkl	.	750	950	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Soldanella carpatica</i>	§	LR:nt	.	.	.	KZ	.	.	.	.	LC
<i>Sorbus aria</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	1 512	.	.	LC
<i>Sorbus atrimontis</i>	§	.	.	.	.	FV	.	.	.	.	EN. B2a(i,ii)b(iii); D
<i>Sorbus *lamiginosa</i>	.	.	R _m I	S	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Sorbus chamaemespilus</i>	§	VU	RI	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i)b(iii); D1
<i>Sorbus diversicolor</i>	§	.	.	.	.	FV	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Sorbus graeca</i>	.	CR	.	S	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(i)b(iii,v); C2a(0); D
<i>Sorbus haljamovae</i>	.	.	.	.	.	KZC	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(ii)
<i>Sorbus montisalpae</i>	§	.	.	.	.	FV	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(ii)
<i>Sorbus pekarovae</i>	§	VU	*R _m V ¹ Ed*	.	.	FV	.	.	.	.	EN. B2a(i,ii)b(iii); D
<i>Sorbus terminalis</i>	.	.	RI	.	.	.	850	.	.	.	LC
<i>Sorbus zuzanae</i>	.	.	.	.	.	KZC	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Spiraea media</i>	.	LR:nt	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Stachys germanica</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Stachys sylvatica</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 300	.	.	LC
<i>Staphylea pinnata</i>	.	.	R _m P _s	.	.	.	.	.	.	.	NA

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Stellaria palustris</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii); D
<i>Stipa pennata</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	950	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Stipa pulcherrima</i>	§	EN	?Ex	.	.	.	.	.	1933	.	RE
<i>Streptopus amplexifolius</i>	.	LR:nt	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Swertia perennis</i>	.	.	RV	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Taraxacum erythrocarpum</i>	§	EN	.	V!	.	KZ	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Taraxacum bavaricum</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Taraxacum huterianum</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Taraxacum mendax</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Taraxacum paucilobum</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Taraxacum ranunculoides</i>	§	VU	.	.	KZ	.	.	.	.	.	VU. B2a(ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Taraxacum skalinskianum</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Taraxacum vindobonense</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(ii)b(iii); D1+D2(i,ii)
<i>Taxus baccata</i>	§	.	V	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Telekia spectiosa</i>	.	.	R P ₂	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Tephrosioides aurantiaca</i>	§	EN	R _m E	.	.	.	.	1 375	.	.	EN. B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i); D
<i>Tephrosioides crispa</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(ii)b(iii-v); C2a(i)
<i>Tetragonolobus maritimus</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	1966!	.	CR(PE)
<i>Teucrium botrys</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii); D
<i>Thalictrum lucidum</i>	.	EN	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(ii)b(iii-iv); C2a(i)
<i>Thalictrum simplex</i>	.	EN	.	.	.	.	.	.	1930	.	DD
<i>Thelypteris palustris</i>	.	VU	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii-iv); D
<i>Thlaspi *tarense</i>	.	VU	R _m 1Ed	.	.	KZ	.	.	.	.	LC
<i>Thymelaea passerina</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	1884	.	DD
<i>Thymus praecox</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Thymus *sudeticus</i>	.	.	.	.	.	KZs	.	.	.	.	LC
<i>Tragopogon dubius</i>	.	.	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii,iv); D
<i>Traunsteinera globosa</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	780	.	NT
<i>Trichophorum pumilum</i>	§	EN	R _m V I	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii, v); C2a(ii)
<i>Tridentalis europaea</i>	.	LR:nt	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Trifolium alpestre</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Trifolium fragiferum</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	1884	tax	NA
<i>Trifolium pannonicum</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(ii)b(iii); D
<i>Trifolium *kotulae</i>	.	LR:nt	R _m Ed	.	.	K	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Trifolium rubens</i>	.	.	*R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iii,iv); D2(i,ii)
<i>Trifolium spadiceum</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	1 270	.	CR. B2a(ii)b(iii-iv)
<i>Triglochin maritima</i>	§	EN	.	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii, v); C2a(ii)
<i>Triglochin palustre</i>	.	VU	RV	.	.	.	.	.	1 483	.	NT
<i>Trollius altissimus</i>	§	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	LC

Appendix 1, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Ulmus glabra</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 377	.	.	LC
<i>Utricularia minor</i>	§	EN	R _m V _m I	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(i)b(ii-v); C2a(i)
<i>Utricularia vulgaris</i>	.	VU	.	.	.	.	.	.	.	.	NA
<i>Vaccinium oxycoccos</i>	§	CR	R _m V _m	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(ii,iv,v); C2a(ii)
<i>Valeriana dioica</i>	.	.	*R _m V	.	.	.	.	1 464	.	.	NT
<i>Valeriana simplicifolia</i>	.	VU	R _m V	.	.	.	.	1 425	.	.	NT
<i>Valerianella locusta</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	.	ar	NA
<i>Veronica anagallis-aquatica</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Veronica aphylla</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	EN. B2a(i,ii)b(iii-v); C2a(i); D
<i>Veronica austriaca</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 472	.	.	LC
<i>Veronica prostrata</i>	.	.	?Ex	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(ii)b(iii,iv); D1+D2(i,ii)
<i>Veronica scutellata</i>	§	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	CR(PE)
<i>Veronica sublobata</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	1 050	.	.	LC
<i>Veronica teucrium</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 490	.	.	LC
<i>Veronica vindobonensis</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Viburnum opulus</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 390	.	.	LC
<i>Vicia pisiformis</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(iv); D1+D2(i,ii)
<i>Vicia striata</i>	.	.	.	.	.	.	.	380	1865	.	DD
<i>Vinca minor</i>	.	.	R _m P ₂	.	.	.	.	1 300	.	.	LC
<i>Viola alpina</i>	§	VU	R _m V	.	.	.	.	.	.	.	CR. B2a(ii)b(iii,v); C2a(ii)
<i>Viola collina</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 350	.	.	LC
<i>Viola hirta</i>	.	.	.	.	.	.	.	1 420	.	.	LC
<i>Viola *sudetica</i>	.	LR:nt	.	.	.	.	.	.	.	.	LC
<i>Viola rupestris</i>	.	LR:nt	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. B2a(i,ii)b(ii,iv); D2(i,ii)
<i>Viscum *abietis</i>	.	.	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	NT
<i>Waldsteinia geoides</i>	§	LR:nt	?Ex P ₃	S	.	.	.	.	1884	.	NT
<i>Woodсия ilvensis</i>	.	VU	R _m I	.	.	.	.	.	.	.	VU. D1+D2(i,ii)
<i>Xeranthemum annuum</i>	.	LR:nt	.	S	.	.	.	.	1869!	.	RE

Appendix 1, pokračovanie

Obsah stĺpcov:

1. legislatívna ochrana taxónov na Slovensku (Príloha č. 5 k vyhláske č. 24/2003 Z. z.)
2. hodnotenie stavu ohrozenosti a vzácnosti na Slovensku (FERÁKOVÁ et al. 2001)
3. regionálne hodnotenie stavu ohrozenosti a vzácnosti (BERNÁTOVÁ, KLIMENT et al. 1995)
4. hraničné prvky (taxóny vyskytujúce sa na okraji prirodzeného areálu); S, Z, V = svetové strany; (S) = hraničný výskyt len v rámci Slovenska; S! = absolútny hraničný výskyt
5. vertikálne prvky (taxóny s izolovaným výskytom mimo súvislého areálu, v rámci Slovenska len na území Veľkej Fatry)
6. taxóny s endemickým areálom (KLIMENT 1999)
7. vertikálne minimum taxónu na Slovensku (v metroch nad morom), zistené na území Veľkej Fatry
8. vertikálne maximum taxónu na Slovensku (v metroch nad morom), zistené na území Veľkej Fatry
9. rok posledného známeho záznamu o výskyte taxónu v území; výkričník za rokom znamená, že údaj je doložený herbárovou položkou
10. doplňujúce údaje: ar = archeofyt, ar? = pravdepodobne archeofyt, tax = taxón problematický z taxonomického hľadiska
11. hodnotenie stavu ohrozenosti a vzácnosti vo Veľkej Fatre podľa aktuálnych kritérií IUCN (JEDLIČKA et al. 2007)

Použité kategórie a kritériá IUCN:

Oficiálne štandardné kategórie

1. Vyhynuté taxóny

RE (regionally extinct) regionálne vyhynutý – ak ani pri dôkladnom prieskume v známom a / alebo predpokladanom biotope a vo vhodnom čase nebol zaznamenaný žiaden jedinec.

2. Ohrozené taxóny (threatened; TH)

CR (critically endangered) kriticky ohrozený – taxón čelí extrémne vysokému nebezpečeniu vyhynutia v prírode.

B2. ak oblasť osídlenia je menšia ako 10 km² a súčasne sú splnené najmenej 2 z podkritérií a–c:

- a) (i) oblasť osídlenia je silne fragmentovaná alebo (ii) sa taxón vyskytuje len na jednej lokalite, pričom
  - b) pokračuje zmenšovanie (zistené, usudzované) najmenej jedného z ukazovateľov: (i) oblasti výskytu, (ii) osídlenej oblasti, (iii) veľkosti a /alebo kvality biotopu, (iv) počtu lokalít alebo subpopulácií, (v) počtu dospelých jedincov
  - c) (iv) počet dospelých jedincov podlieha extrémnej fluktuácii
- C.** ak početnosť populácie taxónu je odhadnutá na menej ako 250 dospelých jedincov, pričom

2. pokračuje pokles (pozorovaný, usudzovaný) počtu dospelých jedincov a súčasne platí jedno z kritérií a–b

- a) (i) v žiadnej subpopulácii nežije viac ako 50 dospelých jedincov alebo (ii) aspoň 90 % dospelých jedincov žije v jedinej subpopulácii
  - b) (iv) počet dospelých jedincov vykazuje extrémnu fluktuáciu
- D.** ak odhadnutý počet dospelých jedincov je menší ako 50.

EN (endangered) silne ohrozený – taxón čelí vysokému nebezpečeniu vyhynutia v prírode.

B2. ak oblasť osídlenia je menšia ako 500 km² a súčasne sú splnené najmenej 2 z podkritérií a–c:

- a) (i) oblasť osídlenia je silne fragmentovaná alebo (ii) taxón sa vyskytuje najviac na 5 lokalitách, pričom
- b) pokračuje zmenšovanie (zistené, usudzované) najmenej jedného z ukazovateľov: (i) oblasti výskytu, (ii) osídlenej oblasti, (iii) veľkosti a /alebo

kvality biotopu, (iv) počtu lokalít alebo subpopulácií, (v) počtu dospelých jedincov

c) (iv) počet dospelých jedincov podlieha extrémnej fluktuácii

C. ak početnosť populácie taxónu je odhadnutá na menej ako 2 500 dospelých jedincov, pričom

2. pokračuje pokles (pozorovaný, usudzovaný) počtu dospelých jedincov a súčasne platí jedno z kritérií a–b

- a) (i) v žiadnej subpopulácii nežije viac ako 250 dospelých jedincov alebo (ii) aspoň 95 % dospelých jedincov žije v jedinej subpopulácii
  - b) počet dospelých jedincov vykazuje extrémnu fluktuáciu
- D.** ak odhadnutý počet dospelých jedincov je menší ako 250.

VU (vulnerable) zraniteľný – taxón je vystavený veľkému riziku vyhynutia v prírode.

B2. ak oblasť osídlenia je menšia ako 2 000 km² a súčasne sú splnené najmenej 2 z podkritérií a–c:

a) (i) oblasť osídlenia je silne fragmentovaná alebo (ii) taxón sa vyskytuje najviac na 10 lokalitách, pričom

b) pokračuje zmenšovanie (zistené, usudzované) najmenej jedného z ukazovateľov: (i) oblasti výskytu, (ii) osídlenej oblasti, (iii) veľkosti a /alebo kvality biotopu, (iv) počtu lokalít alebo subpopulácií, (v) počtu dospelých jedincov

c) (iv) počet dospelých jedincov podlieha extrémnej fluktuácii

C. ak početnosť populácie taxónu je odhadnutá na menej ako 10 000 dospelých jedincov, pričom

2. pokračuje pokles (pozorovaný, usudzovaný) počtu dospelých jedincov a súčasne platí jedno z kritérií a–b

- a) (i) v žiadnej subpopulácii nežije viac ako 1 000 dospelých jedincov alebo (ii) všetky dospelé jedince žije v jedinej subpopulácii
  - b) (iv) počet dospelých jedincov vykazuje extrémnu fluktuáciu
- D.** ak početnosť populácie je veľmi malá (D1) alebo taxón má obmedzené rozšírenie (D2)

D1 odhadnutý počet dospelých jedincov je menší ako 1 000, alebo

D2 (i) oblasť osídlenia je veľmi malá (spravidla menšia ako 20 km²) alebo (ii) malý počet lokalít (spravidla 5 a menej) spôsobuje, že populácia je náchylná podľahnúť následkom ľudských aktivít alebo náhodných udalostí vo veľmi krátkom čase a môže sa tak stať kriticky ohrozenou alebo dokonca vyhynúť.

3. Ostatné kategórie

NT (near threatened) takmer ohrozený – hodnoty kritérií sa nachádzajú blízko hodnôt pre rizikové taxóny, alebo sa predpokladá, že ich taxón môže dosiahnuť v blízkej budúcnosti.

LC (least concerned) menej dotknutý – taxón po posúdení nebol hodnotený ako ohrozený (CR, EN, VU) alebo takmer ohrozený (NT).

DD (data deficient) nedostatočne známy – chýbajú adekvátne informácie o rozšírení a /alebo stave populácií taxónu.

Pozn.: Pokiaľ je možné zaradiť taxón do inej primeranej kategórie, aj za cenu menej presných informácií (predpoklad, úsudok), odporúča sa tejto kategórii vyhnuť.

NA (not applicable) nepríslušný – taxón, ktorý bol podľa istých zásad vyňatý z regionálneho hodnotenia (bližšie v metodike).

Neoficiálne kategórie

CR (PE) [critically endangered (possibly extinct)] kriticky ohrozený (pravdepodobne vyhynutý) – ak je pravdepodobnosť, hoci mizivá, že taxón ešte môže v území prežívať (nedostatočný výskum, nedostatočne známe rozšírenie a pod.). Tejto kategórii sú blízke doteraz uvádzané kategórie EX? (possibly extinct) – možno vyhynutý resp. MS (missing) – nezvestný.

Appendix 2. Prehľad alochtónnych taxónov

Taxón	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Taxóny na Slovensku nepôvodné (zavlečené a introdukované)													
<i>Abies grandis</i>	.	.	.	neo, ep	.	.	.	P	.	P	.	P	.
<i>Acer rubrum</i>	.	P	.	.	.	P	.	.	.	.	.	P	.
<i>Adonis aestivalis</i> (°)	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, efem	ar, ep	.	.	s
<i>Aesculus hippocastanum</i>	.	P	neo, P, č, spl	neo, ep	.	neo, P, spl	neo, efem	neo, agr	.	neo, agr	agr	P, spl	s, p
<i>Aethusa *cynapium</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ap	ar, ep	ar?, ep	.	nat	p
<i>Aethusa *cynapioides</i>	ar	ar	.	ar	.	.	ar, ep	.	ar, ep	ar?, ep	.	nat	p
<i>Allium molly</i>	.	P	neo, P, o, spl	.	.	.	neo, efem	.	.	.	.	P, spl	p
<i>Alnus viridis</i>	.	B, P	neo, P, o, spl	neo, agr	.	.	.	.	.	.	.	P, spl	p
<i>Amaranthus powellii</i>	.	A, P	neo, (inv)	neo, ep	neo, inv	neo, ep	neo, inv	neo, ep	neo, ep	neo, agr	agr	?	s
<i>Amaranthus retroflexus</i>	ar-neo	A, P	neo, (inv)	neo, ep	neo, inv	neo, ep	neo, inv	neo, ep	neo, ep	neo, ep	agr	nat	s
<i>Anagallis arvensis</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s, p
<i>Anthemis arvensis</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s
<i>Anthriscus caucalis</i> (°)	ar-neo	A	neo, nat	ar-neo	ar	.	ar, ep	.	.	ar, ep	ar, agr	.	?
<i>Apera spica-venti</i>	ar	ar, inv	ar, inv	ar	ar	.	ar, inv	ar, ep	ar, agr	.	ar, (agr)	nat	s
<i>Aphanes arvensis</i> (°)	ar	ar	.	ar	ar	.	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Armoracia rusticana</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar-neo, agr	ar, agr	ar, ep	ar, agr	neo, ep	agr	nat	s, p
<i>Artemisia scoparia</i> (°)	ar	ar	.	ar	ar?	efem	ar, agr	.	.	neo?, agr	.	.	s
<i>Aster lanceolatus</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, efem	neo, agr	agr	inv	s, p
<i>Aster novi-belgii</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, efem	neo, agr	agr	(inv)	s, p
<i>Avena sativa</i>	ar	B, P	.	ar	.	neo, efem	ar, ep	P	ar, efem	ar	.	.	s
<i>Ballota nigra</i>	ar	ar	ar, inv	ar	ar	.	ar, inv	ar, ep	ar, agr	ar, agr	ar, agr	nat	s
<i>Bidens frondosa</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, agr	adv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, agr	neo, agr	agr	.	s
<i>Brassica *napus</i>	.	B, P	neo, P, č, spl	neo, ep	.	neo, efem	ar, efem	P	neo, efem	ar-neo, ep	.	P, spl	s
<i>Bromus sterilis</i>	ar	ar	ar, inv	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, agr	ar, ep	ar, agr	rel	p
<i>Bromus tectorum</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, agr	ar, agr	ar?, agr	nat	s, p
<i>Bryonia alba</i>	ap-ar	A?	ar, inv	neo, agr	.	.	ar, inv	neo, agr	neo, ep	ar-neo, ep	neo, (agr)	.	s
<i>Bunias orientalis</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, agr	.	neo, agr	neo, inv	neo, ep	neo, ep	inv	neo, agr	inv	s, p
<i>Camelina *alyssum</i> (†)	ar	ar	.	ar	ar	ar-neo, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Cannabis sativa</i> (°)	ar	B, P	.	ar	ar	ar-neo	ar, efem	ar, P, spl	ar, ep	ar, ep	.	P, spl	?
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar?, ep	ar, agr?	nat	s, p
<i>Cardaria draba</i> (°)	ar	ar, inv	ar, inv	ar	.	.	ar, inv	neo, agr	neo, ep	neo, ep	(agr)	.	s
<i>Carduus acanthoides</i>	ar	ar	.	ar	ar?	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar-neo, agr	nat	s
<i>Cerastium vulgare</i>	ar	B, P	.	ar	.	neo, efem	ar, agr	an, nat	neo, ep	neo, agr	.	P, spl	p
<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s, p
<i>Chenopodium foliosum</i>	.	A	.	neo, ep	.	.	neo, efem	an, efem	neo, efem	neo, ep	agr?	rel	p
<i>Contium maculatum</i>	ar	ar	ar, inv	ar	ar	.	ar, inv	ar, ep	ar, ep	ar, agr	ar, agr	.	s

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Consolida regalis</i>	ar	A?	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar	.	nat	s
<i>Conyza canadensis</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, ep	neo, inv	neo, agr	neo, inv	neo, ep	neo, agr	neo, agr	agr	nat	s
<i>Cuscuta epilinum</i> (†)	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, efem	ar	.	.	p
<i>Cuscuta epithymum</i>	ar	ar	.	ar	.	.	.	(neo), ep	.	.	.	nat	p
<i>Cymbalaria muralis</i>	.	A	neo, nat	neo, agr	.	ar-neo, ep	ar, ep	neo, ep	neo, ep	neo, ep	agr	.	s
<i>Datura stramonium</i>	ar-neo	A, inv	neo, (inv)	ap-an	.	neo, ep	neo, ep	neo, ep	ar, ep	ar, ep	(agr)	nat	s, p
<i>Descurainia sophia</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	neo, ep	neo, efem	ar, agr	ar, agr	nat	s, p
<i>Diploaxis muralis</i> (°)	ar	ar	.	ar	ar?	ar-neo, ep	ar, ep	neo, ep	neo, efem	neo, ep	.	.	s
<i>Echinochloa crus-galli</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, agr	ar, ep	ar, agr?	nat	s
<i>Echinocystis lobata</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, agr	neo, inv	neo, (agr)	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, agr	agr	P, spl	s
<i>Echinops *ritiro</i>	.	B, P	neo, P, o, spl	neo, ep	.	.	.	P	.	.	.	P, spl	s
<i>Elodea canadensis</i>	.	A, inv	neo, inv	.	adv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, agr	neo, inv	agr	(inv)	p
<i>Epilobium ciliatum</i>	.	A, inv	neo, (inv)	neo, agr	adv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, agr	neo, agr	agr	nat	s, p
<i>Erigeron annuus</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, ep	neo, inv	.	neo, agr	agr	nat	s, p
<i>Erigeron speciosus</i>	.	A	neo, P, o, spl	.	.	neo, efem	neo, efem	.	.	.	.	P, spl	s
<i>Erodium malacoides</i> (°)	.	A	neo, P, o, spl	.	.	neo, efem	.	an, efem	.	.	.	P, spl	p
<i>Euphorbia exigua</i> (°)	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	p
<i>Euphorbia helioscopia</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s
<i>Euphorbia peplus</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Euphorbia platyphyllos</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	.	ar	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Fallopia convolvulus</i>	ar	ar	.	ap-ar	ar	.	ar, agr	ar, agr	ar?, ep	ar	.	nat	s, p
<i>Fallopia japonica</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, ep	neo, inv	agr	inv	s, p
<i>Fallopia ×bohemica</i>	.	.	neo, inv	neo, inv	.	neo, (inv)	neo, inv	an, nat	.	neo, inv	.	P, spl	p
<i>Fumaria officinalis</i>	ar	A	.	ar	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s, p
<i>Fumaria schleicheri</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar, agr	.	rel	p
<i>Fumaria *vaillantii</i> (°)	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Gagea villosa</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, efem	ar, agr	ap	nat	p
<i>Galeopsis angustifolia</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	.	an?	.	ar?, agr	ap	nat	p
<i>Galeopsis ladanum</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar, agr	ap	nat	s, p
<i>Galinsoga parviflora</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, ep	.	neo, ep	neo, inv	neo, ep	neo, ep	neo, agr	agr	nat	s
<i>Galinsoga urticifolia</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, ep	adv	neo, ep	neo, inv	neo, ep	neo, ep	neo, ep	agr	nat	s
<i>Galium *vaillantii</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar?, ep	ar (agr)	rel	p
<i>Geranium dissectum</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s, p
<i>Geranium pyrenaicum</i>	ar-neo	A, inv	neo, (inv)	neo, agr	.	neo, agr	neo, inv	neo, agr	neo, agr	neo, ep	.	nat	s
<i>Helianthus tuberosus</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, ep	neo, inv	.	nat	s
<i>Hemerocallis fulva</i>	.	B, P	neo, P, ÷, spl	neo, agr	.	neo, (agr)	neo, efem	P	neo, efem	neo, agr	.	P, spl	s
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, (inv)	neo, inv	neo, inv	neo, ep	neo, inv	agr	.	s, p
<i>Hesperis *matronalis</i>	.	B	neo, P, o, spl	neo, agr	.	neo, agr	neo, agr	neo, ep	neo, efem	ar, agr	agr	.	?

Appendix 2, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Hyoscyamus niger</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	neo, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Impatiens glandulifera</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, inv	agr	inv	p
<i>Impatiens parviflora</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, inv	agr	inv	p
<i>Inula helenium</i>	ar-neo	A	neo, nat	ar-neo	ar	neo, (agr)	neo, agr	neo, agr	neo, agr	neo, agr	.	nat	p
<i>Ipomoea purpurea</i>	.	B, P	neo, P, o, spl	.	.	neo, efem	neo, efem	P	neo, efem	.	.	P, spl	s
<i>Iva xanthifolia</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, ep	adv	neo, efem	neo, ep	neo, ep	neo, ep	neo, ep	.	efem	s
<i>Juglans regia</i>	ar	P	.	ar	.	ar, agr	ar, agr	neo, nat	neo, efem	ar, agr	ar, agr	P, spl	p
<i>Juncus tenuis</i>	.	A	neo, nat	neo, agr	adv	neo, ep	neo, inv	neo, agr	neo, agr	neo, agr	.	nat	s, p
<i>Laburnum anagyroides</i>	.	B, P	neo, P, č, spl	neo, ep	.	neo, agr	neo, agr	P	.	neo, agr	agr	P, spl	p
<i>Lactuca sativa</i>	.	C, P	neo, P, č, spl	.	P	neo, efem	neo, efem	P	neo, efem	P	.	P, spl	s
<i>Lactuca serriola</i>	ar	ar	.	ar	ar, ep	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	ar, agr	nat	s, p
<i>Lamium album</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, agr	ar	.	nat	s, p
<i>Lamium amplexicaule</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Lamium purpureum</i>	ap-ar	A?	.	ar	.	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s, p
<i>Lathyrus tuberosus</i>	ar	ar	.	ar	.	.	ar, agr	ar, agr	ar, agr	ar, agr	.	nat	s, p
<i>Lepidium campestre</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar, agr	.	nat	s, p
<i>Lithospermum arvense</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar, agr	.	rel	p
<i>Lolium multiflorum</i>	.	P	neo, P, o, spl	neo, agr	.	neo, (agr)	neo, ep	neo, agr	neo, efem	neo, ep	.	spl	p
<i>Lunaria annua</i>	.	B, P	neo, P, č, spl	.	.	neo, (agr)	neo, agr	P	.	neo, P, spl	.	P, spl	s
<i>Lupinus polyphyllus</i>	.	B, P	neo, (inv)	neo, agr	adv	neo, (inv)	neo, inv	neo, agr	neo, agr	neo, inv	.	(inv)	p
<i>Lycium barbarum</i>	ar-neo	A	neo, inv	ar-neo	ar	neo, agr	neo, inv	neo, ep	ar, ep	neo, ep	agr	.	s
<i>Lycopsis arvensis</i> (°)	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	?
<i>Malus domestica</i>	ar	B, P	.	ar	.	ar-neo, agr	ar, efem	an, nat	neo, ep	P	ar, agr	P, spl	p
<i>Malva moschata</i>	.	A	neo, nat	ap	.	ar-neo, agr	.	neo, ep	.	ar?, agr	.	P, spl	s, p
<i>Malva neglecta</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Malva pusilla</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Malva sylvestris</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	ar, ep	.	.	s
<i>Matricaria discoidea</i>	.	.	neo, (inv)	neo, ep	adv	neo, agr	neo, inv	neo, ep	.	neo, ep	.	nat	s
<i>Matricaria recutita</i>	ar-neo	A	.	ar-neo	.	ar, ep	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	.	s, p
<i>Medicago sativa</i>	ap-an	B, P	neo	.	.	neo, agr	neo, agr	neo, agr	neo, ep	.	.	P, spl	s, p
<i>Medicago xvaria</i>	ap-an	A?	neo	ap-an	.	neo, agr	neo, agr	neo, agr	.	neo, agr	.	P, spl	s, p
<i>Melilotus albus</i>	ar	ar	ar, inv	ar	ar?	ar, ep	ar, inv	.	.	ar, agr	ar, agr	nat	s, p
<i>Melilotus officinalis</i>	ar	ar	ar, inv	ar	ar	.	ar, inv	.	.	ar, agr	ar, agr	nat	s, p
<i>Mentha spicata</i> (°)	.	B, P	neo, P, o, spl	.	.	neo, efem	neo, agr	neo, ep	neo, ep	neo, ep	(agr)	P, spl	p
<i>Misopates orontium</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, efem	ar, ep	.	efem	s
<i>Myosotis arvensis</i>	ap-ar	A?	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar?, agr	.	nat	s, p
<i>Negundo aceroides</i>	.	A	neo, inv	neo, inv	noe, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, inv	agr	P, spl	p
<i>Nepeta cataria</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar-neo, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	neo, agr	nat	p

Taxón	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Neslia paniculata</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s
<i>Oenothera hoelscheri</i>	.	D	neo	neo, ep	.	neo, efem	neo, efem	neo, ep	neo, ep	neo, ep	.	efem	s
<i>Onobrychis vicifolia</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	ar-neo, agr	neo, agr	neo, agr	neo, efem	ar, agr	.	nat	s, p
<i>Papaver* dubium</i>	ar	A?	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar-neo, ep	ar, agr	rel	p
<i>Papaver rhoeas</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	nat	s, p
<i>Papaver somniferum</i>	ar	P	.	ar	.	neo, efem	ar, efem	P	neo	neo, ep	.	P, spl	s
<i>Phlox subulata</i>	.	P	.	.	.	neo, efem	neo, efem	P	neo, ep	.	.	P, spl	s
<i>Picea omorica</i>	.	P	.	.	.	P	.	P	.	P	.	P	.
<i>Picea pungens</i>	.	P	.	.	.	P	.	P	.	P, spl	.	P	.
<i>Pinus banksiana</i>	.	P	.	.	.	.	.	P	.	.	.	P	.
<i>Pinus nigra</i>	.	P	neo, nat	neo, inv	.	.	neo, agr	an, nat	.	neo, inv	.	P, spl	p
<i>Pinus peuce</i>	.	.	.	.	.	.	.	P	.	P	.	P	.
<i>Pinus strobus</i>	.	P	neo, P, o, spl	neo, agr	.	neo (inv)	neo, inv	an, nat	.	neo, inv	.	P, spl	p
<i>Populus balsamifera</i>	.	P	neo, nat	neo, agr	.	neo, efem	neo, efem	neo, nat	neo, ep	neo, inv	.	P	.
<i>Populus × canadensis</i>	.	P	neo, nat	neo, agr	.	neo, inv	neo, inv	neo, nat	.	neo, inv	agr	P	.
<i>Prunus domestica</i>	ar	B, P	.	ar	ar	neo, spl	ar, agr	an, nat	.	neo, agr	.	P, spl	p
<i>Pseudotsuga menziesii</i>	.	P	neo, nat	neo, agr	.	neo, (agr)	neo, agr	an, nat	.	neo, inv	.	P	.
<i>Pyrus communis</i>	ar	B, P	.	ar	ar	ar-neo, efem	ar, agr	an, nat	.	neo	ar, agr	P, spl	p
<i>Quercus rubra</i>	.	B, P	neo, P, č, spl	neo, agr	.	neo, (agr)	neo, inv	neo, agr	neo, agr	neo, inv	.	P	.
<i>Ranunculus arvensis</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	.	.	s
<i>Raphanus raphanistrum</i>	ap-ar	A	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	.	.	s
<i>Reseda luteola</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, agr	ar, ep	ar, spl	ar?	ar, agr	nat	p
<i>Robinia pseudacacia</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, agr	neo, inv	agr	nat	s, p
<i>Sedum spurium</i>	.	A, P	neo, P, o, spl	neo, ep	.	neo, P, spl	neo, agr	neo, ep	neo, ep	neo, agr	agr	P, spl	s
<i>Sempervivum tectorum</i> (°)	ar-neo	B, P	neo, P, č, spl	ar-neo	.	P, spl	neo, ep	P, spl	.	.	.	spl	p
<i>Senectio vulgaris</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	nat	s
<i>Setaria pumila</i> (°)	ar	ar	.	ap-ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, agr	ar, ep	ar, agr	.	s
<i>Setaria viridis</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	.	s
<i>Sherardia arvensis</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, agr	ar, ep	.	.	s
<i>Silene dichotoma</i>	ar	ar	.	ar	ar	neo, (ep)	neo, agr	neo, ep	neo, efem	neo, ep	.	efem	s
<i>Silene gallica</i> (°)	ar	ar	.	ar	ar	ar-neo, efem	ar, efem	ar, ep	ar, efem	neo, ep	.	.	s
<i>Sinapis arvensis</i>	ar	B, P	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	nat	s
<i>Sisymbrium officinale</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	nat	s
<i>Solanum nigrum</i>	ar	A?	.	ap-ar	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	nat	s
<i>Solidago canadensis</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, agr	neo, inv	agr	.	s
<i>Solidago gigantea</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, inv	neo, ep	neo, inv	agr	(inv)	s, p
<i>Sonchus oleraceus</i>	ar	ar	.	ar	ar	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar-neo, ep	ar, agr	nat	s
<i>Stachys annua</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	s

Appendix 2, pokračovanie

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Syringa vulgaris</i>	.	A	neo, P, č, spl	neo, ep	.	neo, (inv)	neo, inv	neo, agr	neo, ep	neo, agr	agr	P, spl	p
<i>Tanacetum parthenium</i> (°)	.	B, P	neo, P, č, spl	neo, ep	adv	neo, (agr)	ar, nat	neo, ep	neo, ep	ar, ep	agr	spl	p
<i>Thladiantha dubia</i> (°)	.	B, P	neo, P, o, spl	P	adv	neo, (agr)	neo, efem	neo, agr	neo, ep	.	.	spl	?
<i>Thlaspi arvense</i>	ap-ar	A?	.	ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, (agr)	nat	s
<i>Tripleurospermum inodorum</i>	ar	ar	ar, inv	.	ar	.	ar, inv	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	nat	s
<i>Valerianella dentata</i>	ar	ar	.	ar	ar?	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	.	.	p
<i>Valerianella locusta</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	.	ap-ar	ar, ep	ar?, ep	.	.	p
<i>Veronica filiformis</i>	.	A, inv	neo, inv	neo, agr	.	neo, agr	neo, inv	neo, agr	neo, efem	neo	.	P, spl	p
<i>Veronica persica</i>	.	A, inv	neo, nat	neo, ep	.	neo, agr	neo, inv	neo, ep	neo, ep	neo, ep	.	nat	s
<i>Vicia angustifolia</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, agr	neo, efem	ar	.	nat	p
<i>Vicia hirsuta</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, agr	ar, ep	ar, agr	.	.	p
<i>Vicia tetrasperma</i>	ap-ar	A?	.	ar	ar	.	.	ar, agr	ar, ep	ar, agr	.	nat	p
<i>Vicia villosa</i>	ar	ar	.	ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, agr	neo, ep	.	.	p
<i>Viola arvensis</i>	ar	A	.	.	ar	.	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s, p
<i>Viola odorata</i>	ar	ar	.	ar	ar?	.	ar, inv	ap-an	.	ar, agr	agr	nat	s, p
<i>Viola *tricolor</i>	ar	ar	.	ar	.	.	ar, agr	.	.	ar, agr	.	nat	s, p
<i>Viola *witročkiana</i>	.	C, P	neo, P, č, spl	.	.	neo, efem	neo, efem	P, spl	.	P	.	P, spl	?
Taxony na Slovensku pravdepodobne nepôvodné													
<i>Anchusa officinalis</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	.	ar, agr	ar, agr	ar, ep	ar, agr	ar, (agr)	nat	s, p
<i>Arctium lappa</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	ar, agr	ar, ep	ap	.	ar?, ep	.	nat	s, p
<i>Arctium minus</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar?	ar, agr	ar, ep	.	.	.	.	nat	s, p
<i>Arctium tomentosum</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	ar, agr	ar, ep	.	.	ar?, agr	agr?	nat	s, p
<i>Artemisia absinthium</i> (°)	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	ar, agr	ar, agr	ap	ar, agr	ar, ep	ar, agr	.	s, p
<i>Atriplex patula</i>	ap-ar	.	ap, exp	ar	ar	.	ar, ep	ap-ar	.	ar?, ep	ap	nat	s, p
<i>Berteroa incana</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	.	ar, agr	ar	.	ar, agr	.	.	p
<i>Bromus japonicus</i>	ap-an	A?	.	ap-an	.	.	ar, ep	neo, ep	neo, ep	neo, ep	.	nat	p
<i>Cardamine hirsuta</i>	ap-an	A?	.	ap-an	.	.	ar, agr	.	.	.	ap	nat	p
<i>Carduus crispus</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	.	ar, agr	.	.	.	.	nat	s, p
<i>Carduus nutans</i> (°)	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar?	ap	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar?, ep	agr?	.	p
<i>Chelidonium majus</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	ar, ep	ar, agr	ap	.	.	.	nat	s, p
<i>Chenopodium glaucum</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	.	ar, agr	.	.	.	.	.	s
<i>Chenopodium hybridum</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	nat	p
<i>Chenopodium polyspermum</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	.	ar, agr	ap-ar	ar, ep	.	ap	nat	s
<i>Cichorium intybus</i>	ap-ar	A?	ar, inv	ap-ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, agr	ar, agr	ar, agr	nat	s, p
<i>Cirsium vulgare</i>	ap-ar	A?	ar, inv	ap-ar	ar?	.	ar, inv	ar	.	.	.	nat	s, p
<i>Convolvulus arvensis</i>	ap-ar	A?, inv	.	ap-ar	.	.	ar, agr	ap-ar	.	.	ap	nat	s, p
<i>Echinops sphaerocephalus</i>	ap-an	A?	.	ap-an	.	.	neo, inv	neo, ep	.	ar-neo, agr	ap-neo, agr	P, spl	s
<i>Echium vulgare</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	.	ar, agr	ap-ar	.	ar?, agr	.	nat	s, p

Taxon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Erodium cicutarium</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, agr	ap-ar	ar, efem	.	ap	nat	s, p
<i>Erucastrum gallicum</i> (°)	ap-an	A?	neo, (inv)	ap-an	ar?	neo, ep	neo, ep	neo, ep	.	ar, ep	.	.	?
<i>Erysimum cheiranthoides</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, agr	ar	ar, ep	.	ap?	.	s
<i>Erysimum repandum</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, agr	ar, efem	ar, ep	.	.	nat	s
<i>Geranium molle</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, ep	ar	neo	ar, agr	.	nat	s
<i>Geranium pusillum</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	.	nat	s, p
<i>Lapsana *communis</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	ar, agr	ar, agr	.	.	.	ap	nat	s, p
<i>Linaria vulgaris</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	ar, agr	ar, agr	ap	.	.	ap	nat	s, p
<i>Melampyrum arvense</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	ar, agr	ar, agr	.	.	.	ap	nat	s, p
<i>Mentha arvensis</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	ar, agr	ar, agr	ap-ar	neo, efem	.	ap	nat	s, p
<i>Microstichum minus</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	ar, agr	ar, agr	ap	.	ar?, agr	neo, agr?	nat	s, p
<i>Oenothera biennis</i>	ap-an	A	.	ap-an	.	neo, ep	ap	ap	neo, ep	neo, agr	agr	nat	s
<i>Parietaria officinalis</i>	ap-ar	.	.	ap-ar	.	.	ar, agr	ar	an?, efem	ar, agr	.	nat	p
<i>Reseda lutea</i>	ap-ar	A	.	ap-ar	ar?	.	ar, agr	ar	neo, ep	ar, ep	ar, agr?	nat	s, p
<i>Rhinanthus alectorolophus</i>	ap-ar	A	.	ap-ar	(ar)	.	.	(ar)	.	.	.	nat	p
<i>Saponaria officinalis</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, agr	ar	neo, agr	ar, ep	.	nat	s
<i>Scleranthus annuus</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, agr	ar, ep	ar, ep	ar?, ep	.	nat	p
<i>Silene *alba</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	.	ar, agr	ar	.	.	agr?	nat	s, p
<i>Silene noctiflora</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	.	ar, ep	.	.	s
<i>Sonchus arvensis</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	.	.	ar, agr	.	ar, ep	.	ap	nat	s
<i>Tanacetum vulgare</i>	ap-ar	A?	ar, inv	ar-neo	.	.	ar, inv	.	.	ar?	agr?	nat	s
<i>Trifolium hybridum</i>	ap-an	A?	neo, nat	ap-an	.	.	neo, agr	.	neo?, ep	póv.?	.	nat	s, p
<i>Urtica urens</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, (agr)	nat	s, p
<i>Verbascum densiflorum</i>	ap-an	A?	.	ap-an	.	.	.	.	.	ar, agr	ar, agr	nat	p
<i>Verbena officinalis</i>	ap-ar	A?	.	ap-ar	ar	.	ar, ep	ar, ep	ar, ep	ar, agr	agr?	.	s
<i>Veronica arvensis</i>	ap-ar	ar	.	ap-ar	ar	.	ar, agr	ap-ar	ar, ep	ar, agr	ap	nat	s, p
<i>Vicia *striata</i>	ap-an	A?	.	ap-an	.	.	neo, agr	.	.	neo, ep	.	.	?

Obsah stĺpcov

1. hodnotenie taxónov v práci HALADA 1997 (Slovensko)
2. hodnotenie taxónov v práci MARHOLD 1998 (Slovensko)
3. hodnotenie taxónov v práci GORDIČOVÁ et al. 2002 (Slovensko)
4. hodnotenie taxónov na Slovensku, vrátane stupňa ich naturalizácie (Halada ined.)
5. hodnotenie taxónov v Maďarsku (SIMON 1992, TERPÓ et al. 1999, MIHÁLY & DEMETER 2003)
6. hodnotenie taxónov v Rakúsku (ADLER et al. 1994, WALTER et al. 2002)
7. hodnotenie taxónov v Českej republike (PYŠEK et al. 2002)
8. hodnotenie taxónov v Poľsku (ZAJĄC 1979, 1987a, b, 1988; ZAJĄC et al. 1998; MIREK et al. 2002)
9. hodnotenie taxónov na Ukrajine (MOSYAKIN & YAVORSKA 2002, PROTOPOVA & SHEVERA 2005)¹
10. hodnotenie taxónov v Nemecku (WISSKIRCHEN & HAEUPLER 1998, KOWARIK 2001, JÄGER & WERNER 2002)
11. taxóny zaradené v strednej Európe medzi agriofyty (LOHMEYER & SUKOPP 1992) resp. apofyty (SUKOPP 2006)²
12. údaje o splnení a naturalizácii hodnotených taxónov vo Veľkej Fatre, so zohľadnením ich klasifikácie v okolitých krajinách
13. typ stanovišťa, na ktorom bol daný druh zaznamenaný v skúmanom území

Vysvetlivky skratiek

A = trvale zdomácnený alochtónny taxón, A? = taxón, ktorého pôvodnosť na Slovensku je sporná, adv = adventívny taxón, agr = agriofyt (incl. hemiagriofyt), (agr) = taxón zdomácnený v poloprirodných a prírodných spoločenstvách len lokálne, agr? = agriofyt s nejasným statusom, an = antropofyt, (an) = antropofyt, len niektorý poddruh, ap = apofyt, ar = archeofyt, ap–ar, ap-an = taxón s nejasným statusom, B = pestovaný, občas splaňujúci taxón, C = pestovaný, údajne splaňujúci taxón, č. spl = často splaňujúci taxón, D = krátkodobo zavlečený taxón, efem = efemerofyt, ep = epekofyt, exp = autochtónny, expanzívne sa šíriaci taxón, inv = invázny taxón, (inv) = potenciálne invázny taxón, nat = zdomácnený (naturalizovaný) taxón, neo = neofyt, o. spl = ojedinele splaňujúci taxón, P = pestovaný cudzokrajný taxón (vrátane lesníckych pestovaných drevín), rel = výskyt len na reliktných stanovištiach, ∅ = v území dlhšiu dobu nepotvrdený taxón, † = vyhynutý taxón.

s = antropogénne a narušované stanovištia (rumoviská, navážky, skládky domového odpadu, polia, okraje ciest, dlhodobokošarované plochy v okolí salašov, zruderizované pasienky a pod.), p = poloprirodné až prírode veľmi blízke stanovištia, ? = chýbajúci údaj o type stanovišťa.

Vysvetlenie niektorých pojmov (terminologický slovník)

Adventívna rastlina – rastlina cudzieho pôvodu, zavlečená do územia³ neúmyselnou činnosťou človeka.
 Agriofyt – rastlina cudzieho pôvodu (archeofyt, neofyt), zdomácnená (aj) v poloprirodných až prírode blízkych spoločenstvách, kde je schopná

pretrvať aj bez prispenia človeka. Z hľadiska postavenia v naturalizačnom procese (stupňa naturalizácie) možno agriofyty ďalej členiť na hemiagriofyty (rastliny zdomácnené v poloprirodných spoločenstvách) a holoagriofyty (rastliny zdomácnené v prírode blízkych spoločenstvách). Niektorí autori termín agriofyt zužujú len na neofyty (agriofyt = neoindigenofyt; cf. HOLUB & JIRÁSEK 1971: 71, 81); archeofyty zdomácnené v prirodzených spoločenstvách označujú ako archeoagriofyty (cf. SUDNIK-WÓJCIKOWSKA & KOZNIIEWSKA 1988: 16).

Antropofyt – v území nepôvodná (alochtónna) rastlina, zavlečená tam neúmyselne alebo zámerne prinesená (introdukovaná) z iných regiónov (úžitkové a okrasné rastliny); na vhodných stanovištiach môže splnievať.

Apofyt – domáci (autochtónny) druh, ktorý z pôvodných fytoocenóz preniká a v rôznej miere sa začleňuje do spoločenstiev formovaných pod vplyvom človeka.

Archeofyt – rastlina zavlečená / prinesená do územia od začiatku neolitu (ca 5 300 p. n. l.) do konca 15. storočia (cf. PYŠEK et al. 2002: 133) a tam zdomácnená (naturalizovaná). Väčšinou ide o synantropné druhy, ktorých prítomnosť v ľudských sídlach bola dokázaná nálezmi ich diaspór či iných zvyškov v archeologických vykopávkach.

Efemerofyt – cudzia rastlina vyskytujúca sa na určitom stanovišti síce voľne, ale len prechodne (nevytvára trvalé populácie).

Epekofyt – rastlina cudzieho pôvodu vyskytujúca sa v území trvale, ale len vo vegetácii ovplyvňovanej človekom (na antropogénnych a narušovaných stanovištiach); bez jeho pôsobenia by z územia vymizla. Obdobne ako pri agriofytoch aj tu sa niekedy osobitne vyčleňujú archeoepekofyty – archeofyty zdomácnené na ruderálnych a segetálnych stanovištiach (cf. SUDNIK-WÓJCIKOWSKA & KOZNIIEWSKA l. c.).

Expanzívna rastlina – domáci druh, ktorý sa v území výrazne šíri na úkor ostatných.

Neofyt – nepôvodný druh, ktorý do územia imigroval po r. 1492 a tam buď zdomácnel alebo sa vyskytuje len prechodne (príp. dočasne splnieva).

Invázny neofyt – v území cudzí rastlinný druh prenikajúci do poloprirodných a prírode blízkych spoločenstiev, odkiaľ vytláča pôvodné druhy, pričom podstatne mení štruktúru spoločenstiev alebo vytvára spoločenstvo nové (dlhodobomení vlastnosti stanovišťa).

Poznámky

¹ Pri ukrajinských neofytoch sme mali k dispozícii len lokálnu prácu z aglomerácie Kyjeva.

² Autori pri jednotlivých agriofytoch uviedli najstarší známy údaj o ich zavlečení / introdukcii do strednej Európy príp. o prvom známom výskyte ako voľne rastúcej rastliny, pričom väčšinou priamo odlišili len archeofyty; spomedzi ostatných agriofytov (napriek konkrétnemu časovému údaju) označili niektorý ako neofyt len výnimočne.

³ Všeobecný termín pri posudzovaní nepôvodnosti; v našom prípade územie Slovenska (nie Veľkej Fatry).